

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་བོད་མིང་། ༩

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་
འགྲེལ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ།

ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་བརྩམས།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་དཔར་བརྒྱན་ཞུས།

© Institute of Tibetan Classics, 2005
All rights reserved
Compiled, edited and published by the Institute of Tibetan Classics
www.tibetanclassics.org

དེབ་འདི་མ་དབེང་མ་འཛོལ་ཁ་གསལ་ཐོག་བསྐྱར་དུ་དཔར་བསྐྱུན་གནང་ན་དགག་བྱ་མེད།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུ་སྐོར་ལོ་གསེང་། ༣
རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པ་གིང་རྟ་ཚེན་པོ།

མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁུན་གྲོང་ཚོན་རབ་འབྱམས་པ། (1308-1363)
བརྗོད་བྲ། ལྷ་འགྲུང་རྣེད་མའི་ལུགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་དང་དཔར་བསྐྱུན་ཞུས།
རྒྱ་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་ཕྱི་ལོར་དཔར་བྲིངས་དང་པོ་བསྐྱུན།

Series title: *bod kyi gtsug lag gces btus* vol.3
Volume title: *rdzogs pa chen po sems nyid ngal gsoi 'grel pa shing rta chen po*
Author: Longchen Rapjampa (1308-1363)

1. Tibetan Buddhism-Nyingma School-Dzokchen (Great Perfection) –
Ngal gso trilogy
2. Longchen Rapjampa-Vimalamitra-Padma Sambhava

ISBN 81-89165-03-8

Printed in New Delhi, India

THE DALAI LAMA

༄༅། བོད་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུང་ས་སུ་མེ་ལོ་ཉེས་སྤོང་བཟུལ་བའི་རྒྱུན་ནས་སྐད་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་རིག་གནས་དང་འཕེལ་
 བྱེད་ཀྱི་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་བཅོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བློན་ལས་སྤོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་མཁས་པའི་བཞེད་རྒྱུན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཙུ་བ་བརྟན་པོ་རྒྱུགས་ཏེ་སྐྱེ་བུ་གྲངས་ལས་
 འདས་པའི་འདི་ཕྱིད་ལོ་བ་སྤོང་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བཅེར་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། དེར་གོ་དུས་
 སུའང་བོད་མི་རིགས་དང་། དེ་མཚུངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རིག་གཞུང་ཁྲུབ་གདལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཆེན་པོ་དོན་
 གྱི་ཡུལ་དང་། རུ་སུའི་ཁོངས་ཀྱི་བྱུ་བ་དང་ཀལ་སྐྱེག་སོགས། དེ་བཞིན་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། རྫོགས་མཚུངས་རི་བོ་དེ་མ་ལ་
 ཡའི་རྫོ་རྒྱུད་དུ་ཆགས་པའི་འབྲུག་འབྲས་དང་ལ་དྲགས། ལུ་ལུ། སྤེའི་སོགས་ཀྱིས་མ་ཚད་པར་འཛོམ་གྱིང་གི་སྐུ་བྱུ་མར་
 བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རྒྱ་བྱུ་བ་ཀྱིས་སྤྱིར་འགོ་བཅིའི་བདེ་དོན་དང་། ལྷག་པར་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ཐོག་ཞབས་འདེགས་གང་
 འཚོམས་བརྒྱབས་དང་རྒྱུ་བ་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྐད་ཀྱི་ཕྱི་ཚན་རིག་དང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྤོ་ནས་སྤར་ལྷག་ཞབས་
 འདེགས་རྒྱུ་བ་བྱུ་བ་རྒྱ་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ།

རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལམ་ཁེན་། ར་མོན་གྱི་ཡལ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁྲིམ་དཔྱད་ཁང་གིས་བོད་ཀྱི་གཙུག་
 ལག་གཅེས་བུས་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་རིས་མེད་མཁས་གྲུབ་ཚད་ཅན་དུ་མས་བཅུ་མས་པའི་བརྟན་བཅོས་པོད་ཕྱིར་སུམ་རུ་བམ་པ་
 རྫོགས་གཅིག་དུ་བརྒྱུགས་ཏེ་ཞུས་དག་ཏེས་འདོངས་སོང་བ་དེར་རབས་ཀྱི་སྲོལ་དང་མཐུན་པ་དེ་བཅུ་བུ་གསུམ་ཐོག་དཔར་སྐྱེན་
 བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྤྱིར་ནས་ཡི་རང་བཟུགས་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་འདིས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་བ་
 གཉེར་གྱི་བརྟེན་གནས་མང་པོར་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་འདི་དག་བརྟེན་གྲོལ་ཡོང་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་རང་རིགས་ཐོ་
 གསར་གཞིན་རུ་ནམས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱ་ཆེ་གཏོང་ཟབ་འདི་ལ་དོ་སྤང་ཆེར་བསྐྱེད་དང་གཞུང་དོན་
 སྤོང་གཉེར་བུ་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་དང་གོ་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུའི་རེ་སྤོན་བཅས། ཏུ་ལའི་སྐུ་མར་འབོད་པ། ལྷག་ཏུ་དགོ་
 རྒྱུང་བརྟན་འཛོན་རྒྱ་མཚོས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷགས་ཏེ་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༥

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༠ བཟང་པོ་ལ་

༥ བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་པོད་གངས་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཚའི་ཚོགས་སྐྱེག་དང་དཔར་
སྐྱོན་གྱི་རྒྱ་ལགོའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོངས་རྫོགས་ཨ་རིའི་མི་རིགས་སྐུ་ཞབས་སྒྲེང་ཉེར་གཞི་དང་། Barry
J.Hersheyལུམ་སྐུ་ཁོ་ནི་ཉེར་གཞི་ Connie Hersheyཉེར་གཞིའི་བྱིམ་ཚང་གི་དགེ་ཅུ་
The Hershey Family Foundationབཅས་ནས་སྐྱར་བར་དད་གཏོང་སྤྱིན་བདག་རྣམས་ཚེ་
ལྷག་དོན་ལྡན་ཐོག་འདི་ལྟའི་ལེགས་ཚོགས་བསམ་དོན་བཞིན་ལུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སློན་འདུན་ལྟུ་

ཕྱོགས་སྒྲིག་པའི་གྲོང་བརྗོད།

དཔལ་འདིར་རིས་མེད་པོད་ཀྱི་མཁས་གྲུ་བའོངས་སུ་གྲགས་པ་དུ་མས་བརྩམས་བསྐྱིགས་མཛད་པའི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གཉིས་ལྟ་བུ་ཚམ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བརྟུན་ཏེ་བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་གཙམ་བརྩམས་ཞེས་པའི་བོད་མེད་གསར་དུ་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་ཀྱིས་དཔར་བརྒྱུན་ལུ་བཞི། གཙོ་བོ་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ལྟག་པར་ནང་དོན་རིག་པའི་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཆ་ཚང་བ་པོད་གངས་མི་མང་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དེང་རབས་སྤོ་གསར་བའི་ཡིད་རྩེ་ལེགས་པར་མཚོན་གྲུབ་པ་དང་། དེ་མཚུངས་སྤོ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ནས་གལ་ཆེའི་བརྟན་བཟོས་འདི་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བཞི་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་དམིགས་ལུ་གི་ཆེད་དུ་ཡིན། དམིགས་ལུ་ལ་གཞན་ཡང་རིམ་པས་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བརྟན་བཟོས་འདི་རྣམས་དབྱིན་ཡིག་སོགས་འཛམ་གླིང་རྒྱ་དམིགས་ལུ་ལ་གཞན་ཡང་རིམ་པས་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བརྟན་བཟོས་འདི་རྣམས་དབྱིན་ཡིག་སོགས་འཛམ་གླིང་རྒྱ་དམིགས་ལུ་ལ་གཞན་ཡང་རིམ་པས་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བརྟན་བཟོས་འདི་རྣམས་ཀྱི་འཚན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གྲགས་གྲུབ་པ་མ་ཟད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ཞལ་ཆེའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་སྤེ་ཆེའི་གཞུག་ལག་གི་གྲུ་སྤོ་བས་ཏེ་སྤྱི་རྒྱ་མང་པོར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བའང་མིན་སྟེ།

བོད་མེད་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་ལུ་ཚུ་ལ་ནི། ཅུ་བའོ་བོ་གྲུབ་བརྟན་སྤྱིན་པས་འགན་ཁུར་གྱིས་ལོ་གས་རིང་དཔལ་མཛོད་ཁང་མང་པོར་དབྱེད་ཞིབ་ཀྱིས་བོད་མེད་འདི་ནང་ཇི་བཞུགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེའི་མཚན་ཐོའི་གཞིམ་བཞོད་བསྐྱིགས་ལུ་ཤིང་། ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་ལ་སྤྱི་ནོར་གོང་ས་ལ་སྤྱི་བས་མགོན་ཆེན་པོས་དབུས་རིས་མེད་སྤོ་ཆེན་ཁག་དང་དེ་མཚུངས་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་ཁག་ལའང་བཀའ་སློབ་ལུ་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱིར་རང་ཅག་བོད་ཀྱི་རྒྱ་དམིགས་ནང་སྤོན་གི་གསུང་སློབ་ལ་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟ་དང་རྒྱུད་བཟུ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཚོས་དང་འཛིག་ཉེན་གི་ལམ་ལུ་གས་སྤོ་ཆོགས་སྤོན་པའི་བརྟན་བཟོས་ཀྱི་ཕྱག་ལྟུང་ལ་བཞུགས་མོད། འདིར་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བྱི་ལོ་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་དུ་ལྟ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདིའི་སློབ་གཏོད་པ་ནས་བཟུང་དུས་རབས་ཉེ་ལྷུ་པའི་རྗོད་ཆའི་བར་གྱི་དུ་ས་ལུ་ན་མི་ལོ་ཆེག་སྤོང་སུ་མ་བརྒྱ་ཅམ་འདིའི་ནང་དུ་བྱུང་བའི་མཁས་དབང་ཚད་ལྡན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩོམ་གཞུང་གནད་ཆེ་བ་ཁག་མང་ཚམ་ཞིག་བོད་མེད་འདི་ནང་གཅིས་བརྩམས་ལུ་ཡོད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་བོད་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་ཚོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ། ས་དགོ་བཀའ་རྒྱུད་ཚོ་ནང་བོན་དང་བཙས་པ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་སྤོན་པའི་སྤོ་གས་བས་ཁག་ དེ་ནས་རྒྱལ་སྤོ་གས་ཀྱི་སྤོད་པའི་སྤོད། སྤོ་གས་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤོ་གས་སྤོ་མེད་ཀྱི་བརྗོད་རིམ་དང་རྗོད་པོ་རིམ།

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་གཞག་ དེ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལ་མར་བྱིན་དང་། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ། ཚད་མ་རིག་པ། མཛོན་པ་གོང་ལོག་གཉིས། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་པ་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་སྟོན་པའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སློབ་ཤེས་གཞུང་གཅེས་བུ་སྣ་ཚོ་གས། གཞན་ཡང་གསོ་བ་རིག་པ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་། སྤར་སློབ་ཀྱི་རྩ་ས། བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་གཞུང་ཚེད་ལག་ རྒྱལ་རབས་དང་ཚོས་འབྲུང་རྟེན་རིགས་གལ་ཆེ་དཔེ་མཚན་བཅས་སྡེ་ཚན་འདི་ཚེད་པོད་གྲངས་སུ་མ་ཕྱེད་ཉེ་ནང་ལེགས་པར་མཚན་བྲིས་པ་ཞུས་ཡོད།

བོད་སྐད་འདི་བཞིན་ཞུ་སྟེ་ག་དངོས་གཞི་ཞུ་སྐབས་ཐོག་མར་གཞུང་སོ་སོ་ཀམ་ཕུ་ཤའི་ནང་འཇུག་དུས་མ་དཔེ་བོད་དཔེ་དཔེ་རྟེན་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་དེ་ཕྱི་མོར་བཟུངས། དེ་ནས་གཞུང་དའི་མ་དཔེ་བོད་དཔེ་མི་འབྲ་བ་ཇི་བཞུགས་པའི་ཚུན་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་མ་དཔེ་མི་འབྲ་བའི་ནང་དཔེ་མི་ལེགས་མཐུན་མིན་ཇི་ཡོད་དོས་ལེགས་པར་བཟུང་སྟེ་མཚན་ཐོ་བཞོད་ཏེ་མ་དཔེ་མི་ནང་མཛོན་གསལ་ཅན་གྱི་ཚོར་རིགས་རྣམས་བཅོས་ཤིང་གཤམ་དུ་མཚན་ནང་དེ་དོན་གསལ་བཤད་དང་། གཞན་དོགས་གཞི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་སྟེ་འོག་གི་མཚན་ནང་ཚོར་བཅོས་ཇི་ལྟར་དགོས་མིན་གྱི་བསམ་འཚར་ལུ་ཡོད་པ་ལས་རྩ་བའི་མ་དཔེ་བོད་དཔེ་མི་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་བའི་ཚད་ལྡན་རང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞུ་དག་གཅེད་ལེས་ཐེངས་དུ་མ་སོང་བ་ཞུས་ཡོད། དེ་དང་ཚབས་ཅིག་གྲོག་པ་པོ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ནས་ཞུ་དམ་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ལག་ལ་དབྱུང་ཞིབ་གནང་བའི་འོས་ལྷན་ལུ་དག་ཞུང་སོ་སོའི་ནང་ལུང་འདྲེན་ཇི་ཡོད་གང་གྲུབ་དོས་འཛིན་གྱིས་བཀའ་བསྟན་དང་གསུང་འབྲུམ་སོགས་གང་ཡིན་ཚད་ལྡན་དཔེ་མི་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་བྱག་དཔེ་སོ་སོའི་མཚན། དཔེ་མ་གང་ཡིན་གྱི་དོས་འཛིན། བོད་ཨང་གྲངས། ཤོག་ལུང་དཔེ་མེད་ཤིག་ཨང་གྲངས་བཅས་གསལ་པོ་བཞོད་དེ་གཤམ་དུ་ཞུ་སྟེ་ག་པའི་མཚན་ཞེས་པའི་ནང་བཅུག་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞོག་སྐབས་གཞུང་གི་ཚན་པ་གལ་ཆེ་རྣམས་དོས་འཛིན་སྤྲོད་དང་། བྱག་དཔེ་གཞིགས་བའི་པོ་ཡོང་ཚད་གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་དེ་བཞིན་དབུ་དཀར་ཆག་འོགས་སུ་བཞོད་པ་ལྟར་ཚན་པ་སོ་སོར་བཞོག་ཏེ་འཕྲོ་ས་བཅད་ཆེ་ལག་གང་ཡིན་བཞོད་པ་མ་ཟད་ནང་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེར་རབས་ཀྱི་དཔེ་དེ་བཞིན་གྱི་ལུགས་ལྟར་དུ་མ་ཕུ་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་སྡེ་ཕྱིའི་དབྱེ་མཚན་གསལ་པོ་དོས་འཛིན་བྲིས་པ་བྱས་ཡོད། གཞན་ཡང་བོད་སོ་སོའི་ནང་ཇི་བཞུགས་ཀྱི་གཞུང་གང་ཡིན་རུང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གནས་དཔེ་མཚན་རྩིས་པ་པོའི་འཇུག་སྟེང་དོན་དང་། གཞུང་སོ་སོའི་དོན་རིགས་མེ་ཅམ་འབྲེལ་བའི་དོན་སོགས་གསལ་བའི་སྟོན་སྲིད་དོན་ཀྱང་བཞོད་ཡོད་པ་བཅས་སྡེ་ཕྱིའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལ་གང་གེས་ཀྱིས་དམ་དོན་ཅི་ཞུས་ཞུ་ལུ་ཡང་དུང་ཡི་གེ་ཆད་ལྟག་དང་། གཞུང་མཚན་སྡེ་ཕྱི་ཕྱེ་ཚུལ་སོགས་གང་ཐད་ནས་ནོར་འབྲུལ་གྱི་ཡོད་དེས་པས་མཚུན་ལྟན་རྣམས་ནས་བཟོད་པར་མཛད་འཚལ།

དེ་བཞིན་དུ་ང་ཚོ་ལྷ་སྐྱིག་པ་རྣམས་གཞུང་མཐོང་རྒྱ་ཞན་པ་དང་། ལྷག་པར་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་གྱུར་པ་
སོགས་ཀྱིས་པོད་སྲིད་འདི་ནང་དེས་པར་བཞུགས་སུ་འོས་པའི་དཔེ་གཞུང་གལ་ཆེའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལྷན་ཡོད་དེས་
པས་མང་ཐོས་མཁས་པའི་མདུན་སར་བཞོན་གསོལ་ལྷུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྲིད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་པོད་སྲིད་འདིར་
པོད་གྲངས་གསར་པ་བསྐྱོན་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་འོང་བཞིན་ན་དེ་རྣམས་པའི་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ཡང་ལྷག་སྐྱོལ་
ཡོང་བ་ཞེས་པེ་བསྐྱུལ་ཡང་ལྷུ་ཟུ།

མཐའ་དོན་པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་ཀྱི་པོད་སྲིད་འདི་བཞིན་ཚོགས་བསྐྱིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྱུན་
རིམ་པས་ལུ་པའི་གལ་ཆེའི་ལས་དོན་འདི་ཐོག་ང་ཚོར་ལྷ་རྟ་སྤྱི་པོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ལྷ་སྐྱིག་པ་
ཚོར་མཐོ་སློབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་རྩི་བཞུགས་ཀྱི་པོད་དཔེ་རྣམས་ལྷག་པར་དབྱུད་ཞིབ་ལྷུ་ཟུའི་གོ་སྐབས་གནང་བ་
དང་། དེ་མཚུངས་མ་དཔེ་རྣམས་ཀམ་སུ་འའི་ནང་འཇུག་རྒྱུའི་བྱགས་འགན་དགའ་ལྷན་གར་ཅི་གྲ་ཚང་གི་དཔེ་
མཛོད་ཁང་ནས་བཞེས་པ་བཅས་ལ་བྱགས་རྩེ་ཆེ་ལྷུ་ཟུ།

གཞན་ཡང་ཕྱག་དཔེ་ལྷ་སྐྱིག་གཙོས་ལུང་ལུང་ས་འཚོལ་ཞིབ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆེ་མའི་རིགས་རྣམས་
དགེ་བཤེས་བྱུ་བསྟན་ཡོན་ཏན། དགེ་བཤེས་སློབ་ཐབས་ཚོས་དར། ལྷ་ཕྱོད་སློབ་ཐབས་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷ་ཕྱོད་བསྟན་
འཛོལ་ལོར་ལུ་བཅས་ནས་གནང་བ་དང་། དགའ་ལྷན་དུ་ཕྱག་དཔེ་ཀམ་སུ་འའི་ནང་འཇུག་རྒྱུ་དང་། དཔེ་སྐྱུན་ལ་ཉེ་བར་
མཁོ་བའི་ལས་དོན་ཆེ་མའི་འགན་ཆེང་དགེ་སློང་བྱམས་པ་དགོན་མཚོག་གིས་གནང་བ་དང་། ཁོང་ལ་ཀམ་སུ་
འའི་བཅུ་ག་ཟིན་རྣམས་མ་དཔེ་དང་བསྐྱུར་ཞིབ་ཀྱིས་ལུ་དག་གཏོང་རྒྱུར་ལས་ལོགས་དགེ་བཤེས་སློབ་ཐབས་འཇུག་
དབྱུངས་དང་། དགེ་བཤེས་སློབ་ཐབས་ཚོས་འཕེལ་གཉེས་ནས་གནང་ཞིང་། ལྷ་སྐྱིག་པ་ཚོས་བཀོད་པའི་ལོར་བཅོས་
དང་མཚན་རྣམས་དང་དེའི་སྟེང་ཁོ་བོས་ཐ་མའི་ལྷ་སྐྱིག་ཐེངས་འགའ་གས་བཀྱིས་པའི་ལོར་བཅོས་དང་མཚན་ཁ་
བསྐྱོན་རྣམས་མ་ལོར་བར་སྐབས་སོ་སོར་འཁོད་པ་སོགས་ལས་དོན་དུ་མའི་འགན་ལྷ་ཕྱོད་སློབ་ཐབས་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་
གནང་བ་དང་། ལྷ་ལེར་དཔར་བསྐྱུན་ལྷུ་ཟུའི་ལས་དོན་གང་ཅིར་ཕྱག་ལོགས་རྫོང་ཚོས་དགེ་སློང་བསྟན་འཛོལ་
ཚོས་རྒྱལ་ནས་གནང་བ་བཅས་ཚང་མར་བྱགས་རྩེ་ཆེ་ལྷུ་ཟུ་བཅས་སློན་འགྲོའི་སློང་བཞོན་ཀྱི་ཚུལ་དུ། པོད་ཀྱི་
གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱིག་དང་། ལྷ་སྐྱིག་འགན་འཛོལ་སླང་རི་བ་ལྷ་རམས་བྱུ་བསྟན་སྐྱིན་པས་
ཕྱི་སློབ་ཚོས་ལ།།

དཀར་ཆག

སྒོ་སྐྱོད་སྒྲིག་།	xv
དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།	xxv

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་བ་གིང་ཏྲ་ཆེན་པོ།

ཀླད་གི་དོན་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ།	
ཕྱག་གི་དོན།	4
བརྩམ་པར་དམ་བཅད།	6

གཞུང་གི་དོན་དངོས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ།

ལེའུ་དང་པོ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བའི་ལེའུ་	8
སྤྱི་དོན་དང་པོ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་དཀའ་བ་སྤྱིར་བཤད་པ།	8
སྤྱི་དོན་གཉེས་པ་དལ་འབྱོར་གི་རང་བཞིན་དོས་བཟུང་བ།	16
སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ལ་ངེས་པར་དབྱུང་བ།	21
སྤྱི་དོན་བཞི་བ་སྐབས་གི་དགོངས་བཞུགས་པ།	25
ལེའུ་གཉེས་པ། ཚོ་མི་ཏྲ་ག་པའི་ལེའུ་	27
སྤྱི་དོན་དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ།	27
སྤྱི་དོན་གཉེས་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ།	27

རྒྱ་ནང་གསུམ་པ་བརྩོན་པར་གདམས་པ།.....45

རྒྱ་ནང་བཞི་པ་མཇུག་བསྟུན་པ།.....50

རྒྱ་ནང་ལྷ་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྟོན་པ།.....52

ལེའུ་གསུམ་པ། ལམོར་བ་སྟུག་བསྟུན་པ་གི་ལེའུ།.....55

 རྒྱ་ནང་དང་པོ་སྟུག་བསྟུན་པ་གི་རང་བཞིན་སྦྱིར་བཤད་པ།.....55

 རྒྱ་ནང་གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....62

 རྒྱ་ནང་གསུམ་པ་ལམོར་བའི་སྟུག་བསྟུན་པ་བསམས་པའི་འབད་པ།.....103

 རྒྱ་ནང་བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོན་པ།.....103

ལེའུ་བཞི་པ། ལས་འབྲས་ཀྱི་ལེའུ།.....105

 རྒྱ་ནང་དང་པོ་ཐོ་ཐོ་མདོར་བསྟུན་པ།.....105

 རྒྱ་ནང་གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....105

 རྒྱ་ནང་གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུན་པ།.....169

 རྒྱ་ནང་བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོན་པ།.....171

ལེའུ་ལྷ་པ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གི་ལེའུ།.....173

 རྒྱ་ནང་དང་པོ་མ་ནོར་ལམ་སྟོན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟུན་པ།.....173

 རྒྱ་ནང་གཉིས་པ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལྷ་པ་གི་འབྲུང་གནས་སུ་བསྟུན་པ།.....173

 རྒྱ་ནང་གསུམ་པ་དམ་པ་བསྟེན་ཞིང་བཅུ་པ་སྐབས་པར་གདམས་པ།.....174

 རྒྱ་ནང་བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་གོ་གསལ་དང་བཅས་པ་སྐབས་པ།.....193

 རྒྱ་ནང་ལྷ་པ་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་ཅན་དོན་གྲུབ་ལྡན་ལྟེན་པ།.....196

 རྒྱ་ནང་དུག་པ་དགོ་བ་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོན་པ།.....204

ཡེ་ལུ་བརྟུག་པ། རྒྱ་བས་སུ་འགྲོ་བའི་ལེལ།.....207

 སྤྱི་དོན་དང་པོ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུ་ལ་བསྟན་པ།.....207

 སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་ཕྱི་བྲག་ཏུ་རྒྱ་བས་སུ་འགྲོ་བ་དོན།.....207

 སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བ།241

ཡེ་ལུ་བརྟུན་པ། ཚད་མེད་བཞིའི་ལེལ།.....243

 སྤྱི་དོན་དང་པོ་མཚམས་སྐྱར་ཞིང་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་བསྐྱོམ་པར་བསྟན་པ།.....243

 སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།243

 སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་དམིགས་ལུ་ལ་གྱི་ཁྱད་པར།244

 སྤྱི་དོན་བཞི་པ་དམིགས་ལུ་ལ་མ་དག་པའི་སྟོན།.....244

 སྤྱི་དོན་ལྔ་པ་དམིགས་ལུ་ལ་དོན་བཤད་པ།.....245

 སྤྱི་དོན་དྲུག་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ།.....245

 སྤྱི་དོན་བརྟུན་པ་སྐྱོམ་ཚུ་ལ་བཤད་པ།247

 སྤྱི་དོན་བརྟུན་པ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུ་ལ་གཞན་བཤད་པ།..... 259

 སྤྱི་དོན་དགུ་པ་བསྐྱོམ་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ།.....261

 སྤྱི་དོན་བཅུ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བ།.....268

ཡེ་ལུ་བརྟུན་པ། རྒྱ་བས་སུ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྤིང་པོར་གྱུར་པ་འཇུག་པ་བྱང་ཚུབ་
 མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ལེལ།.....269

 སྤྱི་དོན་དང་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཚུ་བ་གྱི་སེམས་གཉིས་བསྐྱོམ་པར་བསྟན་པ།.....269

 སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུ་ལ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....269

 སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བ།..... 398

ཡེ་ལུ་དགུ་པ། བསྐྱེད་རྫོགས་རྒྱུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སྲུ་ཡེན་པའི་ལེལ།.....399

 ལྷི་དོན་དང་པོ་ལྟ་བུ་བས་གཏན་ལ་དབབ་པ།.....399

 ལྷི་དོན་གཉིས་པ་སྐོམ་པས་ཉམས་སྲུ་ཡེན་པ།.....418

 ལྷི་དོན་གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྐྱོ་བ།.....467

ཡེ་ལུ་བཅུ་པ། གཞི་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལེལ།.....469

 ལྷི་དོན་དང་པོ་ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ།.....469

 ལྷི་དོན་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རྫོགས་པའི་ལྟ་བུ་བསྟན་པ།.....470

 ལྷི་དོན་གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་པ།.....478

 ལྷི་དོན་བཞི་པ་སྐྱེད་བྱེད་བསྟན་པ།.....479

 ལྷི་དོན་ལྔ་པ་གྲུ་བ་མཐའ་ཚོག་གིས་མི་རྫོགས་པར་བསྟན་པ།.....488

 ལྷི་དོན་དུ་ག་པ་བཟུ་བ།.....495

 ལྷི་དོན་བདུན་པ་རྫོགས་པས་གཅད་པ།.....498

 ལྷི་དོན་བརྒྱད་པ་སྐྱེད་སེམས་ལེ་གྲོལ་དུ་བཤད་པ།.....499

 ལྷི་དོན་དགུ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྐྱོ་བ།.....508

ཡེ་ལུ་བཅུ་གཅིག་། རྫོམ་པ་བསམ་གཏན་རྗེ་མ་མེད་པའི་ལེལ།.....509

 ལྷི་དོན་དང་པོ་ལྟ་བུ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྐྱོམ་པར་བསྟན་པ།.....509

 ལྷི་དོན་གཉིས་པ་གང་གིས་བསྐྱོམ་པའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་བསྟན་པ།.....510

 ལྷི་དོན་གསུམ་པ་པའི་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ།.....550

 ལྷི་དོན་བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྐྱོ་བ།.....565

ཡེའུ་བཙུ་གཉིས། རོགས་འདོན་སྲོད་པའི་ཡེའུ་.....567

 སྲིདོན་དང་པོ་བསམ་གཏན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པར་གདམས་པ།.....567

 སྲིདོན་གཉིས་པ་ཉིང་པེ་འཛིན་གྱི་གཡོ་བ་གསུམ་བསྟན་པ།..... 567

 སྲིདོན་གསུམ་པ་སྐྱབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོན་པ།.....586

ཡེའུ་བཙུ་གསུམ། མདོན་དུ་འགྲུར་བ་འབྲས་བུ་སྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡེའུ་.....589

 སྲིདོན་དང་པོ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པས་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ།.....589

 སྲིདོན་གཉིས་པ་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ།..... 595

 སྲིདོན་གསུམ་པ་དེ་དག་དབྱིངས་ལས་བྱུང་ཞིང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་མཚུགས་པ།.....631

 སྲིདོན་བཞི་བ་སྐྱབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོན་པ།.....632

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཚུགས་གི་དོན་ལ།.....633

 ཡེགས་པར་བཤད་པའི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྟོན་པ།.....633

 གཞན་དོན་དུ་བསོད་ནམས་བསྟོན་པ།.....633

 བཅུམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།..... 633

 མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ལས་འབྲས་བུ་འདོན་མ་ལོར་བར་བསྟན་ཚུ་ལ།.....634

 དགེ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཕྱིར་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་དགོད་པ།.....635

འུ་རྒྱིག་པའི་མཚན།.....639

ཡུང་འདྲེན་ལྷག་དཔའི་མཚན་གཞུང་།.....713

འུ་རྒྱིག་པའི་ཁུངས་བཙོལ་ཡིག་ཆ་ཁག །.....725

བས་ལེགས་པར་བཀོད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཏུ་ནས་ཞབས་སུ་བསྐྱུས་པའི་དོན་གང་ཞེན།
 རྒྱུས་ལུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཚེན་པོའི་ལམ་སྟེགས་སུ་བཀྲལ་ཏེ་
 དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་རྣམས་འཇུག་སྒོ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཞོག་ལུབ། ལྟ་སྒོམ་སྦྱོད་
 གསུམ་གྱིས་གཞུང་གི་ང་བསྐྱེད་ཏེ་དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐར་གཏམ་
 ལུགས་རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་ལྟ་བུ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་རྣམས་རྒྱ་ཚེར་བསྟན་ནས། ལམ་
 འབྲས་ལུ་རི་ལྟར་བཀོད་ཅིང་ཐོབ་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི་གཞུང་དོན་ལོ།།

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་ན། ཀུན་མཁུན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སློང་
 ཚེན་རབ་འབྲས་ནི། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ལ་སྟོན་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ། བར་དབྱས་གཙུང་རུ་
 བཞི། རྒྱད་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐྱང་དུག་ཡོད་པ་ལས། བར་དབྱས་གཙུང་རུ་བཞི་ལས། གཡོ་རུ་གྲའི་
 ལུར་རིགས་ནི་མད་མི་བདུན་ནང་ཚན་གྱི་རུ་རིན་པོ་ཚེས་སྐྱབ་ཚེན་བཀའ་བརྒྱད་དབང་བསྐྱར་སྐབས་
 བཏུ་གསུང་གི་བཀའ་བབས་ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཚོག་དབྱངས་གྱི་དཔོན་རབས་ཉེར་དུག་པ་མེས་པོ་
 ལྟ་སྐྱེད་གི་སྐྱེ་སྒོམ་དཔོན་བསྟན་སྐྱེད་དང་། ཡུམ་ནི་བཅའ་ཚེན་རོ་པོ་རྗེ་འཇིགས་སྐྱེས་འབྲེམ་སྟོན་
 རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་གྱི་བརྒྱད་པ་འབྲོམ་བཟང་བསོད་ནམས་རྒྱན་གཉིས་གྱི་སྐྱེས་སུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༥
 ས་པོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ཚེས་བཅུར་གཡོ་རུ་གྲའི་ལུར་གྲོང་ཞེས་པར་སྐྱེ་འབྱུངས།

དེ་མ་ཐག་ནམ་གྱི་རེ་མ་ཏི་བུད་མེད་བཞིན་མི་སྲུག་པ་ཞེས་སློའི་བུར་དུ་བྱུང་ནས།
 འདི་ངའི་བསྐྱེད་བྱའི་བུ་ཡིན། ངས་གོད་པ་ལས་སྐྱེད་ཟེར་ནས་ཡུམ་ལ་གཏད་ནས་མི་སྐྱེད་བར་གྱི་
 པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་མང་། གསུང་བྱེ་མ་ཐག་དད་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཤེས་རབ་སོགས་སྐྱེས་
 ཐོབ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པས་འཕགས་ཚེན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་ཐར་སྐྱིད་མེད་དུ་གསལ།
 དགུང་ལོ་ལྔ་ནས་འབྲི་སྒོག་བརྗོད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཞོང་དུ་ཚུབ། དགུང་ལོ་བདུན་ནས་ཡབ་བསྟན་
 རྒྱུང་ལས། བཀའ་བརྒྱད་བདེར་གཤེགས་འདུས་པ་ཏ་མ་གྱིན་དང་། རོ་རྗེ་ལུང་པ། ལྷ་རུ་ཞིབ་དང་
 དུག་པོ་སོགས་གྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་སྐྱེས་བཞེས་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱེན་ཅིས་སུ་ཏུགས་དག་ཡིག་

སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་གསལ་ཅིང་ཀུན་ལྡན་པར་མཛད། དགུང་ལོ་དགུ་ལ་གྲུ་ཕྱིའི་ཚོང་འདུས་འགྲུབ་མོ་
 མེ་རུ་ཤེར་ཕྱིན་ཉི་མེ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་བརྒྱ་ཚར་བརྒྱ་གསལ་མཛད་པས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ཞོང་
 ཏུ་ཚུད་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐུགས་ལ་འབྱུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་སྤྲ་འགྲུབ་དུས་བོད་
 གྱི་འཕགས་ཡུལ་ནུ་ལེ་རྩེ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་དཔལ་བསམ་ཡས་སྤྲ་མཁན་པོ་བསམ་འགྲུབ་རིན་ཆེན་
 དང་། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་ལོད་ཟེང་ལས་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ཚུལ་
 འཛིན་སྟོན་གྲོས་སུ་གསོལ།

དེ་ནས་དམ་ཚོས་འདུལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སྦྱངས་ཏེ། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་
 ལ་བཤད་གསལ་མཛད་པས་མཁས་པའི་གྲགས་གཡེར་བོན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ། བཏུ་ཚེན་རོ་བོ་
 རྗེ་ཨ་ཉི་ཤེས་ཞལ་གཟིགས་ལུང་བརྟན་ལྟར། རོ་ག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་གདན་ས་བརྒྱན།
 རོ་ག་ལོ་ཚེན་པོ་སློབ་ལྟན་ཤེས་རབ་གྱིས་འཆད་རྩོད་རྩོད་མ་གསུ་མ་གྱིས་སུ་བ་བརྟན་གསལ་བཞེངས་
 མཛད་པའི་ཕྱི་འགྲུབ་དུས་བོད་ཀྱི་མ་གྲི་ལ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གསལ་ལུ་མེ་ལུ་ཐོག་ཏུ་བྱོན་ནས། དེར་གླིང་
 སྟོད་སྦྱང་གཉིས་ལས། གླིང་སྟོད་དུ་སློབ་དཔོན་བཙན་དགོན་པ་དང་། ལྷུང་པར་དུ་སློབ་པ་ཚོས་
 དཔལ་རྒྱལ་མཚན་དང་། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས་གཉིས་པར་གྲགས་པའི་གཞོན་ལུ་རིན་ཆེན་རྣམས་
 གཙོ་བོར་བརྟེན་ནས་བྱམས་ཚོས་སྟེ་ལུ་དང་། ཚད་མ་སྟེ་བུ་མདོ་དང་བཙས་པ། གཞན་ཡང་ཚད་
 བསྐྱེས་སོགས་གྱི་ཚིག་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཁས་པར་སྦྱངས། སློབ་དཔོན་གཞོན་ལུ་རྒྱལ་བོ་ལས།
 དཔལ་ལྷན་ཚོས་སྟེ་ག་བཞིན་ལ། འཇུག་པ། དཔལ་རྒྱལ་སོགས་གཞུང་འགྲེལ་མན་དག་རྣམས་
 དང་། དཔལ་ལོ་ལྷ་བ་སློབ་པ་འཇུག་པ་ལས། མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་བོ་སོགས་ཟབ་མོའི་མདོ་ལུའི་
 བཤད་པ་དང་སྐྱོད་དང་སྒྲིབ་པ་ལ་མདོན་བརྗོད་སྟེ་ས་གར་སོགས་ཐ་སྟོན་གྱི་གཙུག་ལག་རྣམས་གྱི་ཚིག་
 དོན་མཐའ་དག་ཞོང་དུ་ཚུད་ནས། ལུང་འགྲེལ་སྦྱང་བའི་སྟེ་རྣམས་སུ་སྒྲོལ་མཛད་པས། གཞུང་ཚོས་
 གྱི་རྒྱ། མཁུལ་རབ་གྱི་རྩལ། རིགས་པའི་རྣམ་འགྲུབ་ཀུན་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བས། འགྲན་སྒྲུབ་པ་
 བ་ཀུན་གྱི་མཐུན་སྦྱང་དུ་གྲུབ་པས་བསམ་ཡས་ལུང་མང་བཞེས་མཚན་སྟེན་གྱི་དབྱུང་རྩ་ཕྱོགས་གྱི་ཐ་
 གྲུབ་ལྷུང་། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་གཞོན་ལུ་དོན་གྲུབ་ལས་སྤྲ་འགྲུབ་མདོ་སྦྱང་སེམས་གསུམ་གྱི་དབང་

འོད་བཟང་བཟང་ཐམས་ཅད་སོགས་དང་། སློབ་དཔོན་བཟང་གི་ས་རིན་ཚེན་ལས། ལམ་འབྲས།
 སློབ་དཔོན་ཞི་བྱེད། རྫོགས་ཚེན། སེམས་སྤོགས་སློབ་སོགས་དང་། སློབ་དཔོན་དོ་རྗེ་གཞོན་ལུ་ལས་
 སློབ་འཇུག་བསྐྱབ་བུམ་བསྟན་རིམ་སོགས་དང་། ལྷོས་མཐིང་པ་གྲགས་འོད་ལས། རྟིང་མ་རྒྱུད་
 འབྲུམ། བཟང་བརྒྱད་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཀམ་པ་ཚོས་རྗེ་རང་བྱུང་དོ་རྗེ་ལས། ལྷ་རོ་ཚོས་དུག
 རྒྱ་གསུམ་རོ་སློབ། གསང་འདུས། སི་བུ་ཁྱི། མ་རྒྱ་ལྷ་ཡ། རྒྱགས་རྗེ་ཚེན་པོ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་དང་།
 སློབ་དཔོན་དབང་ལེ་ལས། སློབ་དཔོན་བསྟན་རྒྱུད། འཛིགས་བྱེད་རྩ་ལུགས། སངས་རྒྱལ་ཐོད་པ།
 མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ། ལྷ་རོ་སོགས་དང་། ས་སྒྲུའི་སླ་ཚེན་བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་ལས། རྒྱུད་གསུམ་
 གདམས་པ་ཁ་ཚང་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་སླ་མ་འཇམ་དབྱངས་པ་དང་། རིན་པོ་ཚེ་ཁྱོ་སྤྲུལ། ཁང་
 དམར་པ། སླ་མ་ཚོང་འདུས་པ། ཟླ་ལུང་རིན་པོ་ཚེ། ལྷག་གསེབ་རི་པ་ལ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དམ་
 པ་ཉི་ལུ་ལྷག་ཙམ་ལས་གསང་སྤྲུགས་གསང་རྟིང་རིས་སྤྲུ་མ་ཚད་པའི་བཟང་བཟང་ལ་ཟབ་བྱིད་དབང་
 ལུང་མན་དག་དེ་དུས་གངས་ཅན་ལྷོ་ངས་འདིར་བཞུགས་སོ་ཙོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོས་བསམ་རོམ་
 པ་མེད་པར་མཛད། གསང་སྤྲུ་བཞུགས་སྐབས་བར་ལྷམས་སྤྲུ་མི་གཡོ་བ། འཇམ་དབང་ལ། དོ་རྗེ་
 ཡག་མོ། དབྱངས་ཅན་མ་སོགས་སྐྱབ་པ་མཛད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞལ་གཟིགས། རྒྱུད་པར་དུ་
 ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་ལྷག་མཐིལ་དུ་བཞག་ནས་གྲིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་ཞག་བདུན་གྱི་
 བར་དུ་བསྟན་ཅིང་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་པའི་སློ་གྲོས་སྤྲུལ་ལས་ཀྱང་རྒྱས་
 པ་ནི་ཐོས་བསམ་མཛད་ཚུལ་ལོ།།

དེ་ནས་གསང་སྤྲུ་ལུ་ཐོག་གི་ཚོས་སྤྲུ་ཚེན་པོར་བཞུགས་སྐབས་སྤྲིར་འཛིག་ཉེན་བྱ་བཞག་
 ལ་སྤྲིང་པོ་མེད་པས་ཡིད་བྱུང་བས་རྒྱ་བྱས། རྒྱུན་ཁམས་པའི་སྤྲུ་པས་ཚགས་སྤྲུང་གིས་ཁམས་འདུས་
 བས་ངས་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་ཁོ་ནས། དེ་ནས་བྱོན་ཏེ་རྒྱ་མ་ལྷོ་ག་ལའི་བྲག་ལྷག་ཏུ་ལྷོ་བ་
 བརྒྱད་རིང་སྤྲུ་ན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཉིང་འཛིན་ལ་ཕེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཉམས་
 ཏོགས་ལྱང་པར་ཅན་འབྱུངས། རྒྱུད་པར་རྗེ་བཙུན་སློལ་མས་ཞལ་མངོན་སྤྲུལ་དུ་གཟིགས། རིན་པོ་
 ཚེན་ཅོད་པར་ཉིད་གྱི་དབྱེད་བཅིངས་ཏེ། ཉམ་ཏུ་བྱིན་གྱིས་སློབས་གིང་དངོས་སྤྲུལ་སློལ་བར་དབྲགས་

དབྱུང་ཐོབ། དགྲུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལོར་ཡི་དམ་ལྷ་ས་ལུང་བསྟན་ལྷ་ར། རིག་འཛིན་ཀྲུ་མ་རྩ་ཇ་ཡར་སྟོང་
 སྐྱམ་གྱི་སྤར་བཞུགས་པ་དེར་བྱོན་ཏེ་མཇལ། ཁོང་གིས་མདངས་སྣེའི་བྱ་ཡིན་ཟེར་བའི་བྱ་རོ་མཚར་
 ཅན་ཞིག་ལ་བྱ་བུན་མང་པོའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ཞིག་གིས་ངའི་དཔེ་ཆ་རྣམས་སྤྱོད་གས་མཚམས་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཁྱེར་བ་རྗེས་བས་ངའི་ཚོས་བརྒྱད་འཛིན་པ་ཞིག་འོང་གསུངས་ནས་དབྱེས་དབྱེས་མཛད། རིག་
 འཛིན་ཚེན་པོའི་མདུན་ནས་སྤྱིར་དབང་དང་གདམས་པ་མང་པོ་དང་། ཁྱད་པར་ཡང་གསང་ཚོགས་པ་
 ཚེན་པོའི་དབང་ཁྱིད་གདམས་པ་རྒྱད་འགྲེལ་མན་ངག་གཏད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་
 སྤུལ་ཏེ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་
 སྤྱད་དྲག་པོས་མཚིམས་སུ་སོགས་ལ་ལོ་གསུམ་རེ་མའི་དམ་བཅའ་མཛད་ནས་ལོ་དགུ་སོགས་ལ་ཟབ་
 ལམ་མཚོག་ལ་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་མཛད། བར་སྐབས་སུ་སྤྱི་མའི་དུང་དུ་བསྟེན་ནས། གནས་ལུགས་ཟབ་
 མོའི་ལྷ་བའི་གནད། སྐོམ་པ་ཏིང་འཛིན་གྱི་དྲོད་ཉུགས་སོགས་ཉམས་ཉོགས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱ་ལེགས་
 བར་བཅད་ནས་བསྐོམས་པས་སྤྱི་མ་ཡི་དམ་མཐའ་འགོ་ལྷག་པའི་ལྷ་རབ་འབྱུངས་ཀྱིས་ཞལ་གཟིགས།
 མ་མགོན་གཟའ་རྩོད་སོགས་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོས་ཐེན་ལས་སྐྱབ་པར་དམ་མཐོས། ལྷ་སར་རྩོད་ལྷ་
 མཚེད་ལ་མཚོད་འབྲུལ་དང་གསོལ་འདེབས་མཛད་སྐབས་རྩོད་པོའི་མཛོད་སྤྱི་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
 རང་གི་མཛོད་སྤྱིར་ཐིམ་པའི་མོད། རྒྱ་གར་བྱ་ཚོད་སྤྱདས་རི་དང་ལི་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་དང་། དེར་བརྗེ་
 ཏེ་འབྲུངས་པའི་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་། དེ་དུས་གསལ་བསམ་མཛད་པའི་ཚོས་རྣམས་སྤྱགས་ལ་
 རང་གར་གྱུར་བས་སྟོན་ལས་ཀྱང་མཁྱེན་རབ་རྒྱས་པ་མཛད།

བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་འོད་ཟེར་གོ་ཚས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་
 རོར། མཚིམས་སུ་རི་མོ་ཅན་ལ་སྐལ་ལྷན་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་བརྒྱད་ལ་མཐའ་འགོ་སྟེང་ཐིག་གི་དབང་
 ལུང་ཁྱིད་བཀའ་ཐོག་མར་གསུངས་པས་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་གཟིགས་མཚན་སྤུལ། རོ་རྗེ་
 ཕག་མོ་ཡི་ཤིས་དངོས་སུ་ལེབས་ཏེ་གདམས་ངག་སྤུལ། དམ་ཅན་ཚོས་སྐྱོད་དངོས་སུ་གཟུགས་བསྟན་
 བས་གཏོར་མ་ལེན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་རྣམས་ལ་ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་འོད་གསལ་འབྱུངས་
 གྲས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་རོ་མཚར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སོགས་ནི་ཞིབ་པར་མཐོང་སྣང་འོད་གྱི་དུ་བ་

དང་། གཉེར་འབྲུང་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་པོར་གསལ། རོ་རྗེ་གཡུ་སློབ་མས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་གངས་རི་ཐོད་
 དཀར་ཨོ་རྒྱལ་རྫོང་དུ་བྱོན་ཏེ་ལོ་གསུམ་དུ་དཀར་སྐྱེད་དུག་པོས་ཉིང་འཛིན་བསྐྱོམ་བས་རིག་པ་ཚད་
 ལ་ལེབས། སྐར་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་འདྲ་ཟེར་གོ་ཆས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རོར་ཀུན་བཟང་དགོངས་
 པའི་རྒྱོང་ལས་རང་འབྲུངས་པའི་ཨོ་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་མཁའ་འགྲོ་ཡང་ཉིག་དང་། པའ་ཆེན་བེ་མ་ལའི་བེ་
 མའི་ཡང་ཉིག་དང་དེ་གཉིས་ཀའི་ཟབ་མོའི་གནད་བསྐྱེད་པ་ཟབ་མོ་ཡང་ཉིག་དང་། རྒྱུ་ཆེ་བ་རེས་དོན་
 མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྐྱེད་བཙུགས་མཛོད་ཆེན་བདུན་དང་། དལ་གསོ་སྐྱོར་གསུམ་
 དང་། རང་གོ་ལ་སྐོར་གསུམ། ལུན་སེལ་སྐོར་གསུམ་གྱི་ཟབ་ཅིང་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་
 དགོངས་པའི་རྒྱོང་ལས་ཐོལ་བྱུང་གིས་དོལ་བ་རྣམས། སྐགས་སྐྱེད་མ་མོས་སྐྱག་ཚ། དམ་ཅན་གྱིས་
 ཤོག་བྲ། གཟའ་ཡིས་བྲིས་པར་སྐྱེད་ནས་ཅི་བཞིའི་བྲིན་ལས་བསྐྱབས། རྒྱ་མའི་གནས་སུ་གསང་བ་
 ལྷིང་བྲིག་དབང་ཁྲིད་གསུངས། ཁེངས་པའི་སློབ་ཅན་མང་པོས་བརྒྱལ་བརྟགས་ལུས་པ་རྣམས་ལུང་
 རིགས་ཟབ་མོ་སློབས་པ་བཙུགས་དད་པའི་གནས་ལ་བཞོད། འཕྲི་གྲུང་མི་དཔོན་སློམ་པ་ཀུན་རིན་
 གྱིས་སྐྱེད་དངས། ཤོག་ལུ་རྒྱལ་དགོན་པ་ལུལ། དད་པས་བསྐྱེད་ཏེ་འགྲོ་མང་ཐར་ལམ་ལ་བཞོད།
 པའ་ཆེན་བེ་མས་ལུང་བསྐྱེད་ལྟར་དུ་འུ་ལྷ་ལྷ་ཁང་མིངས་མེད་ཞིག་པས་པོད་ཀྱི་བསྐྱེད་དང་འགྲོ་
 པའི་བདེ་སྦྱིད་གསོ་ཆེད། བསམ་ཡས་དབུ་ཅེ་ནས་གསེར་འགྲུ་ཆེ་གང་བཏོན་ནས་ཞིག་གསོ་མཛད་
 པར་དོ་རྗེ་ལེགས་པ་གྱིས་པའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེད་ནས་ཉིག་ཏུ་རོགས་དན་བཞིས། རོ་རིང་གཉིས་
 འགྲེལ་བ་སུས་ཀྱང་སློང་མ་ལུས་པར་ཚོས་རྗེས་སྐྱེ་ཚོས་བདད་བདེན་ཚོག་བཛོད་པས་རང་བཞིན་
 གྱིས་བསྐྱངས། མནན་ཐོད་རྣམས་ནམ་མཁའ་འཕུར་པ་ལ་ཚོས་རྗེ་གྲུ་དུ་དུག་པོས་ཉིང་འཛིན་གྱིས་
 མནན་ཐོད་རྣམས་ཞབས་འོག་ཏུ་བཀུག་སྟེ་སྐར་ཡང་མནན། སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་གྱིས་ཞལ་
 གཟིགས་མེ་ཏོག་ཚར་བབས། ལྷན་པར་དུ་མགོན་པོ་བྱམས་པས་ཐུག་མཛུབ་གདེངས་ནས་ལྷོད་སྐྱེ་བ་
 གཉིས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བསྐྱེད་བཅུགས་པའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱལ་རི་རབ་མར་མའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་
 པར་འབྲུང་ཏེ་ཞེས་ལུང་བསྐྱེད་པ་གཟིགས། གཞོ་སྟོད་ཏེ་སྐྱོད་དང་། ལྷ་ས་དང་། འུག་གསེབ་སོགས་སུ་
 དམ་པའི་ཚོས་འཁོར་རྒྱུ་ཆེ་བསྐྱོར་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་རྒྱུད་སྐྱིན་པར་མཛད། བོད་མི་བདེ་བའི་མཚན་

མ་གཟིགས་ནས་རིམ་གྱིས་སློབ་གྲྭ་ལ་ཡག་མཉམ་ཐང་བརྒྱན། ལུམ་ཐང་དང་རྩོད་སོགས་སུ་བྱོན། ལུམ་ཐང་དུ་ཐང་འདོད་འཇུག་ཕྱག་ཙམ་འཚོགས་པ་ལ། ཐང་པའི་གྲིང་ཞེས་ཆགས་བཏབ་པ་དེར་བཞུགས་ནས་འགོ་བ་གྲངས་མེད་ཐང་ལམ་ལ་བཀོད། དེ་ནས་སློབ་གྲྭ་གི་ཆེད་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་གིས་སླར་གདན་དྲངས་ཏེ། ལ་ཡག་ལྷ་ལུང་དང་། མཉམ་ཐང་གནས་སུ་དགེ་འདུན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་འདུས་པ་སློང་སྒྲག་ལོང་པ་ལ་གསང་བ་སློང་ཐིག་གདམས་བྲིད་དང་། རྒྱུད་པར་མཁའ་ཆེན་པ་ལ་གདམས་པའི་བཀའ་སློབ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་མཉམ་ཐང་གནས་བཞུགས་པ་གཉེར་དུ་གཏད།

ཡར་འབྲོག་ཁྲི་དཔོན་དོར་རྒྱལ་གྱིས་དད་པས་མཚོན་ཅིང་ཚོས་འཁོར་བསྐོར། བོད་གིང་སློབ་ཅན་གྱི་བདག་པོ་ཐག་སྲུ་ཏུ་མི་ཏུ་བྱང་རྒྱུ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་ཆེས་དད་པས་མཚོན་ནས་འདུས་པ་ཉེས་སློང་ལྷག་ལ་ཡང་གསང་སྒྲགས་ལྷ་མེད་ཚོས་འཁོར་བསྐོར། ས་སྐྱའི་སློབ་མ་དམ་པ་དང་། གསང་སྤྱ་བྲགས་བཟང་། གསང་སྤྱའི་གྲིང་སློང་ཡོན་རྒྱལ་སོགས་གྱིས་ཚོས་གྱི་དྲི་བ་ལ་ལུང་རིགས་གྱིས་ཁེངས་པ་བསྐྱེད་ཞིང་ཡི་རངས་གྱིས་དད་པའི་གནས་ལ་བཀོད། གསང་སྤྱའི་ཚོས་སྤེལ་འབྱེད་ཆེན་ལུལ། ལྷ་སར་བྱོན་པས་དགེ་འདུན་རྒྱལ་གྱིས་སེར་བྲེང་གིས་བསྐྱས། ལྷ་ས་དང་ར་སའི་བར་དུ་ཚོས་ཁྲི་མཐོན་པོ་བཅེགས་པར་བཞུགས་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་མོའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱེད་པསྐོར་བས། རྟོག་གིས་ཁེངས་པའི་སློབ་ཅན་རྒྱལ་དད་པའི་གནས་ལ་བཀོད་དེ་ཀུན་མཁྱེན་ཚོས་རྗེ་ཞེས་པའི་མཚན་གྱི་རྩ་ལུང་སྤོགས་བཅུ་ར་དབྱེས། གནས་རྟེན་རྒྱལ་དང་བཤད་སྐྱབ་སྤེལ་རྒྱལ་ལ་ཚོགས་གསོག་རྒྱ་ཆེན་སྤེལ་མཛད། དེ་ནས་སྤེལ་སྤྱ་བྲག་གསེབས་མཁར་བ་རི་དང་། གྲོག་ཨོ་རྒྱན་དགོན་སོགས་སུ་བྱོན་ནས་འདུས་པ་སྤེལ་སྤེལ་ལས་བཟུལ་བ་ལ་འོད་གསལ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ཆེན་པོའི་དབང་དང་ཟབ་བྲིད་མཉམ་ཐང་མཉམ་ཐང་རྒྱལ་ཏེ་རང་རེ་དཔོན་སློབ་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་ནས་ཚོགས་མཚོན་འབུལ་བ་འདི་ཙམ་ཡིན། རྒྱུད་རྒྱལ་གྱིས་ཚོ་འདི་སློབ་ཐོངས་ལ་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱིས་གཏན་བདེའི་སློབ་པོ་ལོངས་གིག་ཅེས་ཞུ་བཀོད་མཛད། རེ་ཞིག་སྐྱུ་དོངས་གྱི་མཛད་པ་དེ་ཙམ་དུ་དགོངས་ཏེ་རྒྱལ་སྤེལ་བཟོད་པ་ལ་སྤེལ་བོག་རྒྱུགས་གསུངས་ནས། ད་ལི་མི་སློང་བསྐྱེད་ལས་འབྲེལ་ཅུལ། །འཆི་མེད་བདེ་ཆེན་བཙུན་ས་འཛིན་དུ་འགོ། ཀུལ་ལས་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པའི་ལྷ་དབང་དང་། རྒྱ་མཚོར་

དོན་ཡོངས་གྲུབ་པའི་ཚོང་པ་བཞིན། །བསམ་གཏམ་གྲུབ་པའི་དགའ་བས་ཆེས་ལྷག་གོ། །ཞེས་སོགས་
 ཞལ་ཆེམས་དྲི་མེད་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ཤོ་ལོ་བདུན་ཅུ་ཅུ་བདུན་ཅན་གསུངས། དེ་ནས་དབུ་ལྷའི་ལྷ་ཁང་
 དུ་བྱོན་ཏེ་ཚེས་གསུངས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས། །བསམ་ཡས་དྲུང་གཏོང་དུག་དང་རྒྱ་མའི་དད་ལྷན་
 རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་དྲངས་གདམས་ཟབ་སྒྲུལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསམ་ཡས་མཆེམས་ལུང་བྱོན་ཏེ་འདི་
 རྒྱ་གར་དུར་ཁོང་བསིལ་བའི་ཚལ་གྱི་དོད་ཡིན། །གནས་གཞན་དུ་སྐྱེས་པ་ལས་འདིར་གི་བ་དགའ།
 འདི་སྐྱེ་ལུས་གོག་པོ་འདི་འང་འདིར་འཛོག་བསམ་པ་ཡོད་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་ཡིན་གསུངས། དེར་ཚེས་ལྷན་
 པ་ཆེས་མང་པོར་འདུས་པ་ལ་གསང་བ་སྦྱིང་བྱིས་སློ་མེད་ཀྱི་བྲིད་བཅུགས། སྐྱོས་མེད་ཀྱི་དབང་ཞག་
 དུ་མར་སྐྱེལ་ཏེ་ཚེས་བཅུ་དུག་བར་གསུངས། ཚེས་བཅུ་བདུན་ལ་ཅུ་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་ལ་
 ཚོགས་མཚོན་རྒྱ་ཚེན་སྲུལ། དེ་ནས་བྱི་ལོ་ ༡༥༦༥ ལུ་མོ་ཡོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྐྱོ་བའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དྲོ་
 །ཁར་ཚེས་སྐྱེའི་བཞུགས་སྐྱངས་ཀྱིས་གདོད་མའི་རྒྱལ་སར་གཤེགས་སོ།།

དེ་ནས་བཟུང་སྐྱེ་གདུང་ཞག་ཉེར་ལྷའི་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་གདུང་མཚོན་སྲུལ་རིང་ལ་རྒྱལ་
 བྲལ་ནམ་མཁའ་འཇའ་ཚོན་གྱི་གྲར་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་བར་མ་ཆད་པར་
 བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་དང་ཚོ་འཕྲུལ་སྐྱོ་བ་གཉིས་ཀར་སྤོས། །འབྲུག་ལྷ། ཤིང་སེ་བའི་མེ་ཏོག་རྒྱས་
 གདུང་བཞུས་པའི་ཚེས་ལན་གསུམ་གཡོས་ཤིང་སྐྱོ་ཚེན་པོ་བདུན་གསལ། ཐུགས་ལྷགས་སྐྱེན་གསུམ་
 མེས་མ་རྣམས་པར་བྱོན། རིགས་ལྷའི་གདུང་དང་རིང་བསྐེལ་ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན་དང་། རིང་བསྐེལ་ལྷ་མོ་
 གྲངས་མེད་འཕེལ་བ་ཅན་བྱོན། ཏཱི་སི་ཏུ་བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་སྐྱོ་ཚེན་མི་ཚེན་དད་ལྷན་ཆེས་
 མང་པོས་བསམ་ཡས་མཆེམས་ལུང་གནས་དེར་འདྲེན་སྐྱེ་ལས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཏེན་ཚད་ལྷན་དང་།
 བྱི་ཏེན་རིང་བསྐེལ་སྦྱིང་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ཚེན་པོའི་མཚོན་ཏེན་བཞེངས་པའང་། འཕྲོས་ད་ལྷའི་བར་
 དུ་མཇལ་དུ་ཡོད་དོ།།

སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་སྐྱོ་དོན་ནི། །གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་སྐྱང་རིང་དུ་སྐྱེད་ཅིང་འཁོར་བས་
 དུབ་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྣམས་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་བདག་མེད་སྐྱོས་བྲལ་ནི་བའི་ངང་དུ་མ་

བཅོས་པར་འཛོག་ཅིང་ངལ་གསོ་བ་ནི་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའོ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་དོན། ལྷ་མོ་མེད་
པའི་ཐེག་པའི་ཤིང་རྟ་ནི་ཨ་ཉི་ཡོ་ག་ཡིན་ལ། ལྷ་ལ་ལྷན་ལས་འཕྲོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིང་ཆོ་
གཅིག་གོལ་བར་བྱེད་པས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའོ།

སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པའི་སྒྲོལ་བཤུགས་། ཀུན་མཁུན་འཛིགས་མེད་གྲིང་བ་
ལ་རྒྱལ་དབང་གྲོང་ཆེན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་དཔེ་ཆ་བམ་པོ་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ་ཤིང་རྟ་
ཆེན་པོ་ན་གལ་པའི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བྱོས་ཞེས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་གནང་བ་བྱིན་བ་
བཞིན་«ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་»དགའ་བའི་ཆར་རྩ་འགྲེལ་དང་། དཔལ་སྐྱེས་རིན་པོ་ཆེས་
དེའི་དཀའ་འགྲེལ་དང་། གཞན་ཡང་«རྗོགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྟོང་ཐིག་གི་སྟོན་འགྲོའི་བྲིད་ཡིག་
ཀུན་བཟང་སྐྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་»ཡང་རྗོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་དོན་བྲིད་ཀྱང་ཡིན་ལོ།

དེ་ལྟར་སྒྲིབ་སྒྲུབ་མདོར་བསྟན་པའི་བཞེན་འཛམ་གྲིང་ཞི་བདེའི་དབུ་འདྲེན་ལོ་གོང་ས་རྟ་
ལའི་སྐྱེས་པ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པའི་བུ་བཞེན་པའི་དབྱིན་ཇིའི་གསུང་བསྐྱེད་སྐྱེས་ཞབས་ལུག་བསྟན་སྐྱིན་པ་
མཚོག་ནས་པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུ་ཞེས་པ་པོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་བཤད་
གཅེས་བུ་གནང་བའི་ཁོངས། གསང་ཆེན་རྟོང་མ་པའི་རྒྱལ་དབང་གྲོང་ཆེན་པའི་རྗོགས་པ་ཆེན་པོ་
སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་རྩ་འགྲེལ་སྐྱེད་བསྐྱེད་གནང་བ་ལ་གྲོང་བཟོད་དོ་སྟོན་འབྲི་དགོས་ཞེས་ཐོག་
མར་རང་སྟོབ་ཁེན་པའི་དབྱིད་ལྷན་མི་ལི་བ་བརྒྱུད་གསུང་བསྐྱེད་དང་དེ་རྗེས་པོ་མཇལ་སྐྱབས་ཀྱང་
རྒྱུར་དུ་ལོན་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ལྟར་རྟོང་མཁའ་མིང་འཛིན་དཔལ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྷགས་པོ་སྐྱེལ་ལོ་
ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠ གྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ཟླ་བ་ ༡༩ ཚེས་ ༡ ལ་ནི་ལྷོ་གསེད་དཔལ་ལྷན་བསྐྱེད་བསམ་ཡས་
གྲིང་ནས་གྲུས་པས་བྲིས་པ་དགའོ།

||

ཚེན་པ་གི་ན་ཏུ་གཟིགས་རྒྱ་ཆེ་བས་ཀྲོང་ཚེན་ལུང་མང་བ་ཞེས་གྲགས་སོལ་འདུག་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་
 «སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པ་གི་དྲ་ཚེན་པོ་» འདི་ནང་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་གི་ན་ཏུ་མང་བ་
 ཞིག་གི་ལུང་སྟོང་ཡུག་བརྒྱལ་བར་བྲངས་འདུག་པ་རྣམས་ང་ཚོས་གང་ཐུབ་འཚོལ་ཞིབ་གྱིས་མདོ་རྒྱུད་
 བསྟན་བཅོས་སོ་སོའི་ཁྲུངས་ཁ་གསལ་སྤུལ་ཐུབ་ཐབས་ཞུས་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་
 གང་ལས་ལུང་འདྲེན་མཛད་པའི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་གི་སྐྱེས་ཁ་གསལ་དོན་འཛིན་མ་ཐུབ་པ་དཔེར་
 བ་«འཕྲོ་བ་རྣམས་འབྲེད་གྱི་མདོ་»དང་། «ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ།» «རྗེ་རྗེ་མེ་ལོང་གི་
 རྒྱུད། «ཡེ་གེས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་»སོགས་བཞུགས་པ་དང་། འགའ་གསལ་གཞུང་མཚན་གསལ་
 པོ་«བྲམས་ཞུས་གྱི་མདོ་»ལས་ཞེས་དང་། «སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་»ལས་ཞེས་སོགས་བཀོད་
 དེ་ལུང་འདྲེན་མཛད་གནང་ནའང་གཞུང་དེ་རྣམས་མགོ་ནས་མཚུག་བར་ཐེངས་མང་ཙམ་ཞིབ་མོས་
 བསྐྱེད་ནའང་བརྟེན་དུ་མེད་པ་སོགས་གྱིས་ལུང་ཁྲུངས་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན་
 བར་ལུས་པ་འགའ་ཙམ་ཐོན་པ་རྣམས་སྐབས་སོ་སོའི་ཞུ་སྐྱིག་པའི་མཚན་ནང་གསལ་གཤམ་ཞུས་ཡོད།
 ལུང་འདྲེན་གྱི་རིགས་འགའ་གསལ་དཔེར་བཀོད་པའི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དེའི་ནང་མ་བཞུགས་
 ཀྱང་གཞུང་གཞན་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པའང་འགའ་ཙམ་སྣང་བ་དཔེར་ན། ལེ་ལུ་དང་མེ་ནང་ལུང་དོན་
 གཞི་རྒྱ་སྐྱབ་གྱི་གསུང་ «ཚོས་དེ་ཕྱིངས་བསྟོད་པའི་»ནང་བཞུགས་ཀྱང་མ་དཔེར་«སེམས་གྱི་རྗེ་རྗེའི་
 བསྟོད་པ་»ལས་ཞེས་བྲངས་གནང་བ་སོགས་འདུག་པ་རྗེས་གྱི་གསུང་སོལ་དུ་ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་ཚེན་པས་
 ལུང་འདྲེན་མཛད་སྐབས་སྐབས་མང་དོན་སྐྱེས་ཐོག་ནས་གནང་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པར་སྣང་ངོ་།།

གཞི་རྒྱ་ང་ཚོས་མ་དཔེར་ཞུ་དག་བྱས་ཏེ་བཅོས་ཞུ་སྟངས་གང་ཡིན་པོད་གྱི་གཙུག་ལག་
 གཙུག་བཏུས་སྐྱིག་པ་པོའི་གྲོང་བརྗོད་ནས་མཁྱེན་པེས་ལ་དེབ་འདིའི་ནང་ནོར་བཅོས་ཇི་ཞུས་གཤམ་
 གྱི་ཞུ་སྐྱིག་པའི་མཚན་ནང་གསལ་བར་བཀོད་པ་དེ་ནས་མཁྱེན་འཚོལ། ལུང་འདྲེན་གྱི་ཁྲུངས་བྲངས་
 སྐབས་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་བའི་ཐུག་དཔེར་རྣམས་དཔེར་མ་གང་ཡིན་པོས་འཛིན་ཐོག་ཤོག་གྲངས་དང་
 ཡིག་ཐེང་བཅས་བཀོད་ཡོད། བཀའ་བསྟན་གྱི་ལུང་དོན་འཛིན་སྐབས་ **སྟོད་གོ** ཞེས་པའི་བསྟན་

ཡིག་བཞོན་པ་ནི་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྲུང་དང་བསྟན་འགྲུང་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྩོམ་དབྱེད་
 ཞེས་ལྷ་ཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་རྩེ་དཔར་བཤུས་ཀྱི་དཔར་བསྟན་གནང་བའི་དཔར་མ་དེ་ཡིན་པས་པོད་
 ཀྱི་ཨང་གྲངས་དང་ཤོག་གྲངས་སོགས་བཞོན་པ་རྣམས་དཔར་མ་དེ་གཞི་བཟུང་ཡིན། རྩོམ་ཁུངས་
 འཚོལ་གཞིའི་ལྷ་ཡུལ་རྫིང་མའི་རྒྱུད་འབྲུམ་ནི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་
 བཤུས་ཀྱིས་དུ་བསྟན་པ་དེ་དང་། བེ་ལོའི་རྒྱུད་འབྲུམ་ནི་རྟོགས་ལྷན་རིན་པོ་ཆེའི་དཀོན་ལྷན་གྱི་ཕྱག་
 དཔེ་ལས་དཔར་བཤུས་ཀྱི་༡༩༧༡ ལོར་གྱི་ཡི་རྩེ་བཀའ་ལ་བྱ་བས་དཔར་བཤུས་ཀྱིས་དཔར་དུ་
 བསྟན་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ལུང་འདྲེན་གྱི་ཁུངས་དང་སྐབས་ཤོག་ལེ་མཛུགས་ལོ་ལྟགས་ ཅན་ དང་།
 རྒྱུ་ཤོག་ལ་ བ་ བཅས་བཞོན་ཅིང་། དེའི་འཇུག་ཏུ་ཡིག་གྲངས་འདྲ་ལོ་ལོ་འདྲིན་ལུས་ཡོད། སྡེ་དགེ་
 དཔེ་ཐོའི་ཨང་གྲངས་ནི་ཉི་ཉོང་ཉི་ཉོ་ཀུ་མཐོ་སྟོབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྟོགས་བསྐྱེད་གནང་བའི་
 སྡེ་དགེ་བཀའ་བསྟན་གྱི་དཀར་ཆག་གཞི་བཟུང་གི་ཨང་གྲངས་དེ་རྣམས་ཡིན། **པེ་ཅིང་** ཞེས་པ་ནི་
 པེ་ཅིང་ནས་དཔར་བསྟན་གནང་བའི་བཀའ་བསྟན་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་དཔེ་ཐོའི་ཨང་གྲངས་ནི་
 ཉི་ཉོང་ནས་པེ་ཅིང་དཔར་མ་དེ་བ་གཞུགས་སུ་བསྟར་དུ་དཔར་བསྟན་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེའི་མཚན་
 ཐོ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་ལགས།

མཐའ་དོན་འདི་རང་ཚོས་པོད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་སྡེ་འགྲུང་རྫིང་མའི་ཟབ་བྱེད་ཀྱི་
 ཀའ་མས་བསྟོན་པའི་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་མཛུགས་དུ་བྱུང་བ་འདི་ལྷ་དག་གཙང་ངེས་ཀྱི་ལམ་ནས་དེང་
 རབས་སྟོགས་པ་རྣམས་ནས་གང་བསྐྱུག་བདེའི་བྱེད་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་དེབ་གཞུགས་སུ་དཔར་
 བསྟན་ལེགས་པར་ལྷ་ཡུལ་པར་དགའ་བྱས་དང་བཅས། རྣམ་དཀར་གྱི་བཀྱི་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཟབ་མོ་སྡེ་འགྲུང་གི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཚན་པོད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་
 འཚད་ཉན་གྱི་སྟོལ་བཟང་མི་ཉམས་ལུན་ཏུ་གནས་པར་མ་ཚད་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་འདིས་མཐའ་གྲས་
 རྒྱུ་དགུའི་གནས་སྐབས་དང་མཐའ་བྱག་གི་ཚོས་མཐུན་གྱི་དེ་བ་དུས་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་སྐོང་བའི་སྟོན་
 འདུན་ལྷ། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་རྒྱ་ཚོས་ལ།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པ་ཤིང་ཏྲ་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་
མཛད་པ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །མདུ་སྐྱི་ཙྰ་བི་སྐྱི་བྱི་མདུ་ར་ཐ་ལྷ་མ་བི་དུ་ར་ཉི་སྐྱི།
 ༡༡༡། །རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པ་གིང་རྟེན་ཚེན་པོ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །ཀྱུ་གར་སྐད་དུ། མདུ་སྐྱི་ཙྰ་བི་སྐྱི་བྱི་མདུ་ར་ཐ་ལྷ་མ། བོད་སྐད་དུ། རྫོགས་པ་ཚེན་
 པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པ་གིང་རྟེན་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་ལོ། །དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིན་ལས་ཞི་བདེའི་ཆར་གྱི་ཚོགས་མངའ་བ། །རང་
 བཞིན་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་མཛེས་སྐྱེ་གསུམ་མཛད་པའི་རྣམ་འགྲོས་ཅན། །མཁུན་བརྩེའི་འབྲུག་
 རྒྱ་ཕྱོགས་གྱི་མཐར་ཁྱབ་ཚངས་པའི་རྩ་ཚེན་གསལ་བར་སློབ། །འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་ཀུན་མཁུན་དེ་དང་
 ཚོས་དང་དག་འདུན་སྤྱི་བོས་མཚོན། །ཨོ་རྒྱུན་མཚོ་སྤྱིང་བློའི་སྤོང་བོ་ལ། །རྒྱལ་བའི་རྣམ་འབྲུག་རང་
 བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །མཚན་རྫོགས་དཔེ་བྱུང་ཡོན་ཏན་ཚོགས་འབར་བའི། །བརྒྱ་འབྱུང་གནས་
 བདག་སྤོའི་བད་མཚོ་སྤོངས། །ཁདོད་ནས་འོད་གསལ་འི་མ་མེད་གང་སྤིད་དང་མུ་རན་འདས་འགྲོ་
 ཞིང་། །སྤྱི་མེད་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་གང་གཞུག་མའི་ངོ་བོར་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཡོད་མེད་རྟག་
 ཆད་འགྲོ་འོད་མེད་གང་སྐྱོ་ཚོགས་སྤོའི་ཡུལ་མིན་ཞིང་། །བཟང་ངན་སྤང་དོར་དམིགས་སུ་མེད་
 གང་སེམས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ལ་འདུད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བས་ཞི་བ་མཚོག་བརྟེས་ཐར་པའི་གོང་
 མཚོག་ཉམས་དགའ་བར། །མ་ལུས་འགྲོ་ཀུན་ཡོངས་སུ་དྲང་སྤྱིར་མདོ་རྒྱུད་སྤིང་བོའི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ། །
 ཉིན་མཚན་མི་ངལ་བརྩོན་པས་ལྷུང་ལེན་གཅིག་ཏུ་ཞི་ལ་སེམས་གཞོལ་བ། །སྤིད་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཟབ་
 མོའི་ལམ་གྱུར་གིང་རྟེན་ཚེན་པོ་གསལ་བར་བྱ།།

ཚོས་ཐམས་ཅད་གཞུང་ལམ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། །གྲུང་
 གྱི་དོན་བརྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྩལ་བརྗོད། །གཞུང་གི་དོན་དོས་རྒྱ་ཚེར་བཤད། །མཐར་ཕྱིན་པ་མཇུག་གི་དོན་བརྟན་
 པ་དང་གསུམ་ལས། །དང་བོ་ཕྱག་གི་དོན་དང་། །བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས་གྱི།

དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཞིང་། དེའི་བརྟན་པ་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཚོས་
 གྲང་སྐྱེས་བྱུང་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱིན་གྱིས་གནས་ལ། རང་ཉིད་གྱིས་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་
 དམ་པ་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་འཁོར་བ་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་རང་དང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བོ་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་། སྐྱེགས་དང་མ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་
 རི་ལྟར་ཉམས་སུ་གྲུང་བའི་རིམ་པ། ལས་དང་པོ་བ་འཇུག་པ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་
 འབྲས་བུའི་བར་ཚང་ལ་མ་ནོར་བར་བརྟན་པའི་སྤྱིར་། ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་རྫོགས་གིང་།
 འཁོར་བར་དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་ཞི་བའི་སྤྱིར་དུ་དལ་གསོ་བར་བྱེད་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་
 དལ་གསོ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྟན་བཅོས་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་རྩོམ་པར་འདོད་ནས་རེ་ཞིག་
 དང་པོར་ཕྱག་འཚལ་བ།

གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཡོན་ཏན་གང་ཆེན་མཚོ། །མཁུན་བརྗེའི་རང་བཞིན་གཉིང་མཐའ་དཔག་ཡས་གིང་།།
 རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཡིད་བཞིན་འབྱུང་བའི་གནས། །ཕན་བདེའི་སྤྱིན་སྲུང་འཕྲོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།[༡]

ཞེས་བྱ་བ་དག་སྦྱོར་ཏེ། གཞི་གདོད་མའི་གནས་སུ་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་མགོན་པོ་ནི་སྦྱོན་པ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཏེ། སྤངས་པ་དང་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཆེན་མཚོའི་རང་བཞིན་སྐྱེ་གསུང་
 ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་མངའ་བ་དེ་ནི། མཁུན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་རྒྱན་དུ་བྱུང་བའི་གཉིང་
 མཐའ་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་ཚུར་རོལ་མཐོང་བའི་བློས་དཔག་པར་མི་ལུས་གིང་། དེས་གསུངས་པའི་ཚོས་
 ལ་ནན་ཏན་དུ་མཛད་པས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་དང་བཅས་པའི་ནོར་བུ་འབྱུང་བའི་གནས་
 སུ་གྱུར་བ། ལམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་སྐྱབས་གྱི་ཕན་
 པ་རང་རང་གི་ཡིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བདེ་བ་དང་། ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་། མཐར་
 ཐུག་གི་བདེ་བ་དབང་པོའི་སྐྱེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ལ་འགོད་ཅིང་མཐར་ཡང་
 བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་པའི་བདག་ཉིད་
 དམ་པ། དཔལ་ལྷན་དུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་དང་བཅས་པ་

ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་འཚལ་བའོ། །དེ་ལ་གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ནི། དཔལ་རྒྱ་
 འཕྲུལ་དྲ་བ་ལས། མགོན་པོ་གདོད་ནས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གང་ཆེན་མཚོ། །
 ཞེས་སོ། །མཁུན་པ་དང་བཙུང་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་
 མེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་རི་ལྷའི་དངོས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ལས་གཞན་ཡོད་
 མིན། །ཞེས་སོ། །དཀོན་མཚོ་ག་དེ་དག་གྲུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་བྱུང་བ་ཉིད། རྒྱུད་
 རྒྱ་མ་ལས། སངས་རྒྱས་ལས་ཚོས་ཚོས་ལས་འཕགས་པའི་ཚོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །
 དེའང་ཕན་བདེའི་སྤྱིན་སྲུང་འགོ་བ་ལ་འཕྲོ་བ་ནི། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཙུ་
 བ་ཅན། །སྤྲད་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། །མི་འབྲལ་བ་ཡི་དགོངས་པ་ཅན། །ཕན་བདེ་དགོངས་
 རྟོན་ལ་བྱུག་འཚལ། །ཞེས་པའོ།།

དེ་ལྟར་བྱུག་འཚལ་བའི་དགོས་པ་ནི་རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀས་ཐོབ་པའི་དོན་
 ཆེན་པོ་ཉིད་ལས། དེ་ཞེས་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡུལ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ལ་ཚོག་དང་དོན་གྱི་རྒྱལ་བ་
 བཟང་པོས་བསྟོད་ན། རང་ཉིད་དམ་པར་རྟོགས་པ་དང་། དམ་པའི་སྦྱོད་པ་ལ་ཞུགས་ནས། ཚུམ་པ་
 མཐར་ཐུན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་འབྲེལ་ཆེན་ལས། གཞན་དོན་བཙུང་བ་ཅན་རྣམས་སྟོག་
 རྒྱུར་ཡང་། །རང་གི་ལུས་པ་སྟོད་པོར་མི་བྱེད་དེ། རྒྱེས་བུ་དམ་པ་ལུར་ལྷུ་ལུར་བ་དག །ཉམ་པའི་
 གནས་སུ་ནམ་ཡང་འདོར་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །གཞན་གྱིས་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡང་། རྟོན་པ་དང་
 བརྟན་བཙོས་མཚོག་ཏུ་རིག་ནས་གྲུས་པ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱིས། བརྟན་བཙོས་བྱེད་པས་སྟོན་པ་ལ། །
 མཚོན་པར་བརྗོད་པ་འབྲས་མེད་མིན། །རྟོན་པ་དང་ནི་བརྟན་བཙོས་ལ། །དད་འདུན་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 རྒྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་གྱིས་ཀས་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ནི། ཚོགས་རྫོགས་པས་སྟོན་པའི་
 དོན་འགྲུབ་པ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བའི་མདོ་ལས། བསོད་ནམས་ལྷན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་རྣམས་
 གྲུང་འགྲུབ། །ཅེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མང་བྱེད་ཀྱི་མདོར། གང་ཞེས་རྒྱལ་བ་རྣམས་འདྲེན་ལ། །
 བྱ་བ་རྒྱུད་དུ་བྱེད་གྱུར་པ། །དེ་དག་མཐོ་རིས་སྣ་ཚོགས་དག །བསྟོད་ནས་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འགྲུབ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་མི། དེ་ལྟར་སྤྲུག་བྱས་ནས་ཅི་བྱ་ཞེན།

འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱེ་བའི་མེད་ཀྱི་ལམ་སྟེ། །མ་རིག་འཛིན་པས་སྲིད་པ་འདིར་འབྱུངས་ཏེ།།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་མུ་ངམ་ཐང་དགྱིལ་དུ། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་དཔལ་གསོ་བྱ།།[༩]

ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་འོད་གསལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམས་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་ཏུག་
ཚད་ཀྱི་མཐའ་བཞི་ལས་འདས་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ནས་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། རྒྱུད་རྒྱ་མ་
ལས། སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་ནས། །གང་དག་འགོ་
ཀུན་བདག་མེད་མཐའ་བཞི་ཡང་དག་ཏུ་གསལ་ནས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེ་ས་
ལྷགས་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་སྐོ་མངའ་བ། །སེམས་ཅན་རྣམ་དག་མཐའ་ཡས་ལུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་
མངའ་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གདོད་མ་ནས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་
ངོ་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པ་འདིར་འབྱུངས་ཏེ། མ་རིག་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་།
དེས་བསྐྱེད་པ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྲུག་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། སྤྲུག་དོག་སྟེ། དུག་
ལྷའི་ཉོན་མོངས་པས་སྲིད་པ་འདིར་འཁོར་བ་ཡིན་ལོ།།

རི་ལྟར་ཞེན། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོ་གསལ་བཞག་པས་མི་དགོ་བ་རྒྱུད་དུ་
དང་། གཉི་སྤྲུག་གི་ལས་ཀྱིས་དུད་འགོ་དང་། འབྲིང་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཡི་དུགས་དང་།
ཚེན་པོ་དང་ཞེ་སྤང་གི་ལས་ཀྱི་དཔྱལ་བ་དང་། དགོ་བ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ང་རྒྱལ་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པས་ལྟ་དང་མི་དང་། སྤྲུག་དོག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགོ་བས་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། རང་རང་
གི་གནས་རིས་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། བར་མ་དང་། དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་སོ་སོ་
ལ་སྐྱོད་ཅིང་། སྲིད་པའི་ལྷ་ངམ་གྱི་ཐང་བགོད་དཀའ་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་འདིར་རང་དབང་
མེད་པར་འབྱུངས་གིང་། དོན་མེད་པ་ལ་ང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་འབྲེལ་བ།
ལེགས་པར་བརྟགས་ན་མེད་ཀྱང་འབྱུངས་པའི་རང་དུས་ན་བདེན་བདེན་གྲུབ་གྲུབ་པོ་ལྟར་སྣང་བ་སྟེ།
ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྲིད་པའི་འགོ་བ་མི་ལམ་བཞི་ལྟར་གཡོ། །འདི་ན་སྤྲུ་ཡང་མི་སྐྱེ་འཚེབ་

མེད།¹⁰ ཚེས་པ་དང་། ཚངས་པས་ཞུས་པ་ལས། མི་ལམ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །རང་གི་
 ལས་ཀྱིས་སོ་སོར་འཚིང་འགྲུར་ཏེ། །རང་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལུ་མའི་ལོར་མོར་འབྱུངས། །རང་བཞིན་
 བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །མི་མཁས་བྱིས་པས་ར་དང་བདག་ཏུ་འཛིན། །སྲིད་པའི་ལུགས་རྩ་
 བྱི་བྱིར་ལྡང་བར་འགྲུབ།¹¹ །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་འཚིང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཅིངས་
 པ་དེ་ ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་དག་ལས་ཐར་པའི་མིག་དབྱེ་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་གྱི་སྒྲིང་བོར་གྱུར་པ་བསྟན་དགོས་སོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རང་གི་ལམ་དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་ཞི་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མི་རིགས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བ་འདིར་འབྱུངས་དུས། ཡ་དང་
 མ་མ་བྱས་པ་མེད་ལ། དེ་རྣམས་བོར་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་ལུ་ཐར་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྲོབ་སྲིང་ལས། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་གྱུར་པ། ཁྲོད་གི་ནང་དུ་རྩུང་བ་
 ལྟ་བུར་སྒྲུབ་བཞིན་དུ། སློའི་ཤིས་འཕྲོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། ཁལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་
 དེ་ལས་ཁོལ་བོར་མེད། བྱིས་པ་པར་ནས་བཙུང་བ་ཅི་ཡང་མི་རུས་པས། ཁང་གི་བུ་ཞོ་བུམས་པའི་
 ལུགས་ཀྱིས་གཟུགས་འབྱུངས་པ། །རལ་བ་མང་བསྟེན་བྱམས་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དག་འདིར། བྱིན་ཏུ་
 མ་རབས་ཞིག་ན་འང་སྒོར་བར་སུ་ཞིག་སྒྲོ།¹² །ཞེས་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་ཏེ། ལུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་
 འཁོར་བ་འདིར་འབྱུངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ལུང་གིས་དུབ་ཅིང་
 ངལ་བ་རྣམས་མཐོང་ནས། རྒྱལ་བའི་འབྲོར་བ་མྱད་དུ་བྱུང་བས་བརྒྱན་པའི་བསྟེན་གསུམ་ལས་
 འདས་པ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ལ་ངལ་གསོ་བའི་མན་རག་གི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པར་འདོད་པ་ནི་ཚད་
 མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ལུན་སུ་མ་ཚོགས་པས་འཁོར་བ་ན་རྒྱ་བ་འདྲེན་པ་ཡིན་ཏེ། སལ་བོ་ཆེ་ལས། གྱེ་
 རིགས་ཀྱི་བྱ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་དམིགས་ནས་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་
 ནི་འཁོར་བ་ན་རྒྱ་བ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། འཛིག་
 ཏེན་པའི་གཙུག་ལག་གས། འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་གཙུག་ལག་གི་སྒྲོར་བས་ཡང་དག་པར་
 བརྩོན་ཞིང་། དགོ་བ་ལ་བསྐྱེད་པ་བཞི་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

མཚོད་པའོ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེད་པའོ། ཐར་པའི་ལམ་པོ་ཚེའི་སྲོལ་བཏོད་པའོ། རྒྱེས་ལུ་
དམ་པའོ། རིན་པོ་ཚེའི་ཉོག་གོ།³ ཞེས་སོ། །དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་གཉིས་པ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་
བ་བསྟན་ཏོ།།

དང་པོ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བའི་ལེལ།

རྒྱ་དོན་གཉིས་པ་གཞུང་དོན་རྒྱ་ཚེར་བཤད་པ་ལ་ལེལ་བརྩམས་ལུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བའི་ལེལ་
བཞེལས། དལ་འབྱོར་ཐོབ་དཀའ་བ་རྒྱུར་བཤད་པ། དལ་འབྱོར་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་གཞུང་བ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་
ལ་འཇིགས་པར་དབྱེད་པ། རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྐྱོ་བའོ།།

རྒྱ་དོན་དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ད་ནི་ལུས་
དངོས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལས། རེ་ཞེག་དང་པོར་བྱང་ཚུབ་རྒྱུ་བ་པའི་རྟེན་ནི་དལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། དེ་
བསྐྱབས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ནི།

ཕྱོགས་དག་དལ་འབྱོར་རིན་ཚེན་སྟོང་པོའི་ལུས། །འགྲོ་བུ་ག་ནང་ནས་རྟེན་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ།།

རི་ལྷར་ལོང་བས་རིན་ཚེན་གཏོར་རྟེན་བཞེན། །རབ་ཏུ་དགའ་བས་ཐན་བདེ་བརྒྱབ་པར་བྱ།།[3]

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཐར་པར་བསྐྱོད་པ་གཅིག་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་ཡིན་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་བ་བསྐྱབ་པའི་གྲོ་གས་
ཏེ། སེམས་དང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རྣམས་ལ་གདམས་པ། དལ་འབྱོར་དམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་མི་
དབུལ་བོས་རིན་པོ་ཚེའི་མཚོག་རྟེན་པ་མཚར་བ་ལས། ལོང་བ་ཞེག་གིས་རྟེན་ན་དེ་བས་ཀྱང་
མཚར་ཞིང་ལ་མཚན་ཆེ་བ་ལྟར། འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་སྲིད་པ་ན་འཁོར་བའི་ཚོད་ལ་འབྱོར་གྱི་
ལུས་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་ནི། དལ་འབྱོར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལོང་བ་
ཞེག་གིས་ལོར་བུ་རིན་པོ་ཚེ་གཞི་མདོ་ནས་རྟེན་པ་ལྟར། འཁོར་བ་ན་རྒྱ་བའི་སེམས་ཅན་མ་རིག་
པའི་ལིང་ཉོག་གིས་ལྷོངས་པ་དག་གིས་མི་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ནི་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་སྟེ།
ཁྱེད་ཀྱིས་རྟ་གཏུ་ལེགས་པའི་ཚོས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་སོ།⁴ ཞེས་གསུངས་སོ།།

རང་བཞིན་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་དཔལ་འབྱོར་བཙུན་བཤད་པ་ནི། དེའི་དབྱེ་བ་རྒྱལ་པར་
བཤད་པ་ནི།

དཔལ་དང་འབྱོར་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེན། །བདག་ནི་སེམས་དམུལ་ཡི་དྲགས་མ་སྐྱེས་ཤིང་།།
དུད་འགྲོ་ཚེ་རིང་ལྷ་དང་གྲུ་གྲོ་དང་། །ལོག་ལྷ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྟོངས་སྐྱགས་པ་སྟེ།།[༤]
མི་ལོམ་བརྒྱད་པོ་དག་ལས་རབ་འདས་ཤིང་། །མིར་གྱུར་ཡུལ་དཔུས་སྐྱེས་དང་དབང་པོ་ཚང་།།
ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད་པ་སྟེ། །རང་འབྱོར་དམ་པ་ལྷ་ཡང་ཚང་གྱུར་ཅིང་།།[༥]
སངས་རྒྱལ་བྱོན་དང་ཚོས་གསུངས་བརྟན་པ་གནས། །གནས་མྱིར་ལྷགས་དང་གཞན་གྱིས་སྟོང་བཅེ་བ།
གཞན་འབྱོར་ལྷ་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་བཙུན་པོ། །རང་ལ་ལེགས་པར་ཚང་བའི་གནས་སྐབས་འདིར།།[༦]
སྟོང་ནས་བཙོན་པས་ཐར་པ་བརྒྱུ་བ་པར་བྱ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་ནས་བསམ་པར་འོས་སོ། །དེ་ཡང་རི་ལྷ་མ་ཞེན། བུམ་ཟེ་རྒྱལ་བའི་དོད་གྱི་སྐྱེ་མཚེད་
གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། མི་ལོམ་པ་བརྒྱད་པོ་ལས་ལྷོག་པ་ཡང་རྟེན་པར་དགའོ། །མི་ཉིད་ཐོབ་པ་
ཡང་རྟེན་པར་དགའོ། །དཔལ་བ་སྤྱོད་སྐྱེས་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་རྟེན་པར་དགའོ། །སངས་
རྒྱལ་འབྱུང་བ་ཡང་རྟེན་པར་དགའོ། །དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཡང་རྟེན་པར་དགའོ། །སངས་རྒྱལ་
གྱི་ཚོས་ཉན་པ་ཡང་རྟེན་པར་དགའོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ་ཡང་རྟེན་པར་དགའོ། །ཡང་
དག་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་འཕྲད་པ་ཡང་རྟེན་པར་དགའོ།” །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་
ལ་དམུལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། དུད་འགྲོ་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ན་སྐྱེས་བུ་གྱིས་གཡོངས་ཏེ་ལུས་མི་
ལོམ་ཞིང་། ལྷགས་པ་ནི་ཚོགས་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་པ་མེད་པས་དག་མི་ལོམ་ལ། ཚོས་སྟོད་པའི་
འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྟོངས་ཏེ་བརྟན་པའི་སྐྱང་
བ་མེད་པའི་སྐབས་པའི་བསྐྱེས་པ་དང་། སྐྱང་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོང་མེད་པ་གྲུ་གྲོ་
དང་། འཇུག་པར་འདོད་ཀྱང་སྐྱེ་གྱུར་གྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་ལོག་ལྷ་ཅན་བཞིན་ཡིད་མི་ལོམ་པ་སྟེ་དེ་
དག་ལ་ཚོས་བརྒྱུ་བ་པའི་གནས་སམ་སྐལ་པ་མེད་ཅིང་། རང་རང་གི་ལས་རན་པས་ཀྱང་བའི་རྒྱུར་པོ། །

རྒྱལ་འདི་དག་སྤྱད་པར། མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྦྱོང་དེ་ཡིས་དཔལ་བ་ཉག་ཏུ་རྟེན།¹⁶ ཅིས་པ་དང་། བརྒྱད་
 སྦྱོང་འགྲེལ་ཚེན་དུ། དམུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་དང་། ཚོ་རིང་ལྟ་དང་གྲུ་སྒོ་དང་། ཁངས་རྒྱས་
 གྱིས་སྦྱོངས་ལོག་ལྟ་དང་། །ལྷགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད།¹⁷ ཅིས་པ་དང་། བཞེས་པའི་སྦྱིང་
 ཡིག་ལས། ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛོན་དང་དུད་འགོ་ཉིད། །ཡི་དྲགས་ཉིད་དང་དམུལ་བར་སྐྱེ་བ་ཉིད། །
 རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་བ་དང་མཐའ་ལོབ་ཏུ། གྲུ་སྒོར་སྦྱིས་དང་སྐྱོན་ཁེད་ལྷགས་པ་ཉིད། ཚོ་རིང་
 ལྟ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། སྦྱེ་བ་ཞེས་བཀྲི་མི་ཁོམ་སྦྱོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བུལ་ཁོམ་པ་རྟེན་
 བས་ནི། སྦྱེ་བ་བསྐྱོག་པའི་སྤྱད་དུ་འབད་པར་མཛོད།¹⁸ ཅིས་སོ།།

འབྱོར་པ་ནི་རླ་བ་སྦྱིང་པོའི་མདོ་ལས། ཡོན་ཏན་བཅུ་རྫོགས་པའི་མི་ནི་འབྱོར་པས་ཏེ།
 གང་ཞེན། རིགས་དམའ་བ་སྤངས་པ་ཡིན། མི་སྐྱོན་པ་ཡིན། དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་ཡིན། ཐོར་སྦྱེས་
 པ་ཡིན། གཟུགས་བཟང་བ་ཡིན། མི་དབུལ་བ་ཡིན། མི་བརྟན་པ་ཡིན། ཚོག་སྟོན་པ་ཡིན། སྦྱེ་བོ་
 མང་པོས་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ།¹⁹ །ཞེས་བཤད་ཀྱང་། འདིར་དཔལ་བཟུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཅུ་གཉིས་བརྟན་
 པའི་མདོ་ལས་མི་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྦྱེས་པ་དང་། དབང་པོ་ཚང་བ་དང་། ལས་
 གྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་དང་། གནས་ལ་དད་པ་སྟེ་ལུ་ནི་བདག་སྤྱོད་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཁངས་
 རྒྱས་བྱོན་པ་དང་། ཚོས་གསུངས་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་གནས་པ་དང་། གཞན་དག་གྱང་དེ་ལ་སྦྱོད་
 པ་དང་། ཚོས་བྱེད་པ་ལ་གཞན་བརྩེ་བ་སྟེ་ལུ་ནི་གཞན་སྤྱོད་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ།²⁰ །ཞེས་པ་
 ལྟར་ཤོ། །གཞན་བརྩེ་བ་ནི་བདག་ལ་དག་པའི་བཞེས་གཉེན་གྱིས་བྱུགས་རྗེས་འཛོན་ཅིང་བརྩེ་
 བས་ཚོས་ལ་འདྲན་པ་ཡོད་པའོ། །བཅུ་གཉིས་ནི་དབྱེ་གཞི་གཉིས་ལོགས་སུ་བགྲངས་པའོ། །དེ་དག་
 རྒྱད་འགྲེལ་དུ། མི་ཉིད་དབུས་སྦྱེས་དབང་པོ་ཚང་། །ལས་མིན་གནས་དད་བདག་འབྱོར་ལྡ། སྦྱོན་
 བྱོན་ཚོས་གསུངས་བརྟན་པ་གནས། །རྗེས་འཇུག་འགོ་བརྩེ་གཞན་འབྱོར་ལྡ།²¹ །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་
 དཔལ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། འབྱོར་པ་ནི་དེའི་བྱེད་པར་གྱི་ཚོས་ཏེ། ལྷན་ལ་དང་། དེའི་སྦྱོན་པོ་ལ་སོགས་
 པ་བཞེན་ནོ། །ཡུམ་བར་མ་ལས། མིར་གྱུར་པ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ་ན་དཔལ་བ་སྤྱོད་སུམ་ཚོགས་
 པ་ལྟ་ཅི་སྦྱོས་²² །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དཔལ་འབྱོར་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་རྒྱལ་ལོ། དེ་ལྟར་དཔལ་བ་ཚུན་སྲུང་ཚོགས་པ་ཐོབ་ཀྱང་
སྲིད་པའི་བདེ་བ་ཉུང་བའ་ལ་ཚགས་པའི་དབང་གིས།

གལ་ཉེ་ཚེ་འདིར་ཕན་པ་མ་བརྒྱབས་ན། །ཕྱིས་ནས་བདེ་འགོའི་སྐྱེ་ཡང་མི་ཐོས་ཤིང་།།
ངན་འགོར་རྒྱུན་རིང་ཡང་དང་ཡང་འཁོར་ཉེ།།^{༡༧} །སྤང་བྲང་མི་ཤེས་ལོག་པའི་ལམ་འགོ་ཞིང་།།
ཐོག་མཐའ་དུས་མེད་འཁོར་བར་འབྱུངས་འཚལ་ལོ།།

བདག་གིས་ལེགས་པར་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བ་འདིར་ཕན་པ་དམ་པའི་ཚོས་ཤིག་མ་བརྒྱབས་ན་ནི་ལས་ཀྱི་
དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་བདེ་འགོའི་སྐྱེ་ཅམ་ཡང་མི་ཐོས་ན་བདེ་འགོ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྐྱོས་ཉེ།
སྐྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གི་སྐྱོད་པ་འདི་འདྲས་ནི། །མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་མི་ཐོབ་ན། །བདེ་འགོར་མི་འགོ་
སྐྱོས་ཅི་དགོས། །མི་ལུས་ཐོབ་པ་མ་ལྟར་ན། །སྤིག་པ་འབའ་ཞིག་དག་བམེད། །གང་ཚེ་དགོ་སྤྱད་
སྐལ་ལྷན་ཡང་། །དགོ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །ངན་སོང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཀྱུན་ཚོངས་པ། །དེ་ཚེ་བདག་
གིས་ཅིར་བྱར་ཡོད།^{༡༨} །ཅིས་སོ། །དེ་ལྟར་ངན་སོང་དུ་སྐྱོགས་པར་ལྷུང་ན་ནི་རྟེན་དེ་ལས་ལྷན་རིང་
པོར་མི་ཐར་བ་ཉིད། དེ་ལས། བསྐྱེལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱུར་ཡང་འོན་ཏེ། །བདེ་འགོ་སྐྱེ་ཡང་རྣམ་མི་སྐྱུར།^{༡༩} །
ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ཚོས་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པའི། དེ་ནས་གཉིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནས་ཐར་བའི་གོ་
སྐབས་དཀའ་བས་ན་དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྤྱིང་ནས་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅིས་གདམས་པ།

དེ་བས་ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་དུས་འདིར། །ལེགས་པའི་ལམ་ལ་མཐུན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས།།^{༢༠}
དགོ་ཚོས་མི་ཟད་ཚོགས་གཉིས་བསྟེན་བྱས་ཉེ། །སྲིད་པའི་གྲོང་ལས་རབ་ཏུ་འདའ་བར་མཛོད།།

ཅིས་པ་སྟེ། སྐ་བ་དང་རྒྱུད་པ་དང་འཆི་བས་མ་བེན་ཅིང་། རང་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་དབང་རང་ལ་ཡོད་
པའི་ཚེ་ཐར་པའི་ལམ་སྐྱ་བེན་པར་བྱས་ཉེ། དགོ་བ་ཅི་འགྲུབ་སྤྱད་ན་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འཛིན་ཉེ།
རྒྱ་ཚེར་པོལ་པ་ལས། དགོ་སྐྱོང་དག །འཆི་བ་དང་། སྐ་བ་དང་། རྒྱུད་པ་མེད་ཅིང་། བདེ་བར་འཚོ་
བས་དབང་བརྒྱུར་བ་གང་གི་ཚེ། ཐར་བར་སྐྱོད་བས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འབད་

པར་གྱིས་ཤིག་དང་། རྱེད་ཀྱི་སྲིད་པའི་གྲོང་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དག་སྟོངས་པར་འགྱུར་རོ། རན་འགྲོ་
ངན་སོང་བའི་གནས་དག་སྟོག་ཅོད་པར་འགྱུར་རོ། །བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིམ་གྱི་སྐྱེས་དག་འཇུགས་པར་
འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གོ་འཕང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ།¹⁵ །ཞེས་སོ།།

བཞིན་ད་རེས་འབད་དགོས་པའི་རྒྱལ་ནི། འདི་ལྟར་ཐན་པ་དང་བདེ་བ་གཤམ་གྱིང་བརྒྱབ་ཏུ་ཡོད་པའི་
དལ་འབྱོར་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱི་ཁ་ལོ་བས་ཟེན་པའི་དུས་འདིར་ཚད་དང་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་
འཇིགས་སུ་རུང་བའི།

འཁོར་བའི་རྒྱ་གཉེར་མ་མཐའ་ཡས་འདི་ལས། །རིན་ཚེན་གྱུ་བོ་ཐོབ་དུས་མ་བཞུལ་ན།།¹⁶

གཏན་དུ་ཉོན་མོངས་སྲུག་བསྐྱེད་དཔའ་སྟོང་དུ། །རབ་ཏུ་འབྱུགས་ཚེ་བདག་གིས་རི་ལྟར་བྱ།།

འདི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་ནི་རྒྱའི་གཉེར་ཡིན་ལ། རོན་མཐུན་བདག་གིས་གྱུ་བོ་ཚེ་གང་དུ་ཡོད་པ་དེའི་
ཚོ་མཚོ་ཚེན་དེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན་དུ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་ཐོབ་མ་དང་ཐ་མ་
མི་མངོན་པ། བཟོད་པར་དཀའ་ཞིང་འཇིགས་སུ་རུང་བ་འདི་ལས་མིའི་གྲུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་འདིས་
བཞུལ་དགོས་ཏེ། གཏན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐ་བ་དང་། ར་བ་དང་། འཚི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་འཁོར་
དུ་འབྱུགས་པ་ནི་བཟོད་པའི་སྐབས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞིབ་ལྷན་གྱང་སྟོན་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པ།
མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ། །སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་བོ་ཚེ་ལས་སྟོལ། །མྱུ་འདི་ཕྱིས་ནས་རྟེན་དཀའ་བས། །
མོངས་པས་དུས་སུ་གཉིད་མ་འོག་¹⁶ །ཅེས་སོ།།

ལྷ་པ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བའི་འཐད་པ་ནི། དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚོན།

དེ་བས་སྐྱུར་དུ་བརྩོན་པའི་གོ་བཤོས་ཏེ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྟོག་པ་རབ་ཞིའི་ཕྱིར།།¹⁷

ཡི་གེས་དྲི་མེད་འོད་གསལ་ལམ་འཇོགས་ཏེ། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་ལ་བར་ཚད་མེད་པར་མཛོད།།

ཅེས་གདམས་སོ། །གང་གི་ཚེ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ཞི་བ་ན་སེམས་ཉིད་འོད་
གསལ་བའི་ཡི་གེས་ཁོང་ནས་འཆར་བ་རྟེ། དེ་ཉིད་གོ་མས་པར་བྱེད་པས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཞེས་
བཛོད་དེ། ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བརྩོན་པས་བར་དུ་མ་ཚད་པར་ཉིན་དང་མཚན་མོ་གཉིད་དང་སྟོམ་

ལས་སྐྱབས་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། རི་སྐད་དུ་རིམ་ལུ་ལས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྒྲོས་པ་
 གུམ། ཉེ་བར་ཞི་བ་དེ་ཡི་ཚོ། འཛོད་གསལ་བ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ནི། མི་རྟོག་མཐའ་དབུས་མེད་པར་
 འཚར།²⁷ ཞེས་སོ། ལྷན་པས་འདིར་སེམས་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་
 རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པ་ལ་བརྗོད་པས་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རབ་ཏུ་ཞི་བར་
 བྱས་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་གོ། རང་ཉེན་གཉིས་ལས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
 ཁམས་གསུམ་པའི། སྒྲོ་བཏགས་རྣམ་པ་ཅན་རྟོག་ཡིན།²⁸ ཞེས་པའོ།

དེའང་ཡུལ་དང་པོར་མཐོང་དུ་ས་འདིའོ་ཞེས་སྒྲིབ་ལ་དམིགས་པར་མཐོང་བའི་རྟོག་པ་ནི་
 སེམས་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་འོ་ཞེས་སྒྲོས་སྐད་ཅིག་དང་པོར་ཤེས་པ་བཞིན་འོ། རྟེན་ས་ཡུལ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་
 དམིགས་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དཔྱོད་པ་སྟེ་ཡུལ་འོ་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་དང་། དབྱིབས་ལྡུམ་པ་
 དང་། གཉེན་དང་། ཟེའུ་འབྲུལ་སོགས་པ་ལ་རྟོག་པ་བཞིན་འོ། རྟེན་དང་དབུས་མཐའ་ལས། དེ་ལ་
 དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། རྟེན་ཡི་བྱུང་པར་སེམས་ལས་བྱུང་།²⁹ ཞེས་པ་དང་། ཚོས་མངོན་པ་
 མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་ཅིང་ཞིབ་ཉིད།³⁰ འཕྲིན་པ་ལྟར་ལོ། རྟེན་རྟོག་དཔྱོད་ལ་སེམས་
 སེམས་བྱུང་བཀ་ཆགས་སུ་བཏགས་པ་ཅན་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་
 པ་ལས། ཤེས་བྱའི་བྱུང་གིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ། འབྲེགས་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཚོས་སྒྲིབ་སྟེ། རྟེན་ཚོ་
 སྒྲིབ་པ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། སེམས་འགགས་པ་དེ་སྒྲིབ་པ་མངོན་སུམ་མཛོད།³¹ འཕྲིན་སོ།

དེའང་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་བས་རྒྱ་བྱས་ནས། ཉོན་མོངས་པའི་བྱ་
 བས་གཡོགས་པའི་ཚོ་ནི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྟོག་དཔྱོད་མི་དགོ་བའི་ས་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ལོ། རྣམ་དེ་ལས་ཐར་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཡུལ་རིག་ཀྱང་རྟོག་དཔྱོད་དུ་ཞེན་པའི་
 གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་ལོ། རྟེན་སྐད་དུ་སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་བརྟོད་པ་ལས། ཉོན་མོངས་བྱ་བས་
 གཡོགས་པ་ན། སེམས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན། རྟེན་ཉོན་མོངས་བྲལ་གྱུར་ན། སངས་རྒྱས་
 ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།³² ཞེས་སོ། ཁའོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་ཀྱང་མཚོན་ཉིད་
 སེམས་དང་།³³ ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་སེམས་ཚེན་པོ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་སྟེ། ཡོན་

ཉན་བཞོན་པའི་མདོ་ལས། འགྲོ་བའི་སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ །སངས་རྒྱས་སེམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །རི་
 ལྟར་གསེར་གྱི་རི་རོགས་བཞིན། །མ་དག་དག་པའི་རྩལ་འདི་བསྟན།³⁰ །ཞེས་སོ། །སྤྲུགས་ལས་
 སེམས་ཚེན་པོ་དང་ཉན་མོངས་པ་ཚེན་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་བརྗོད་པ་རི་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་
 ཤེས་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་ལྡོངས་པ་དག་ སེམས་མི་འགག་པར་འདོད་པ་ནི་མོངས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེན་འང་དབང་ཤེས་ ལ་ཡུལ་སྤང་ཡང་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་འགག་སྟེ། འདུལ་
 བ་ལུང་ལས། དགོ་སྤོང་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དེའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་
 པོའི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་མི་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་འཁོར་སྤོང་། རྗེ་གཡོ་བ་མེད་པར་གཟུགས་བརྟན་
 ཤར་བ་བཞིན་ནོ།³¹ །ཞེས་དང་། ཚད་མ་རྣམ་དེས་ལས། བར་གི་བདག་ཉིད་གཡོ་མེད་པར། །
 གནས་ནའང་མིག་གི་གཟུགས་དག་ནི། །མཐོང་བའི་སྤོ་དེ་དབང་སྤྱེས་ཡིན།³² །ཞེས་སོ། །དབང་པོ་
 ལ་ཡུལ་སྤང་བ་རྟོག་མེད་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་ལས། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་དེ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་
 པས་³³ །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །མདོར་ན་གཟུང་འཛིན་མདོན་དུ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་རྟོག་དཔྱད་དུ་
 སྐྱེད་པ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཞེས་བྱ་ལ། གཟུང་འཛིན་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཡུལ་རིག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔལ་ཕྱིར་གི་མདོ་ལས། གང་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པས་དབྱེན་སྦྱོས་ཏེ་ཡུལ་ལ་
 རྟོག་པ་ནི་འཁོར་བའི་སེམས་སོ། །གང་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པས་དོན་རིག་པ་ནི་རྣམ་པར་
 ཤོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ།³⁴ །ཞེས་པས་འགྲུབ་པོ།།

དུག་པ་དེས་མ་འབད་ན་འོ་ཁ་བར་གཏུང་བའི་རྩལ་ནི། དེ་ལྟར་རྫོགས་ཀྱི་དགོ་བའི་སྤོངས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྤྱེ་བོ།

གང་ལ་བདེ་ལེགས་ཚེས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ། །རིན་ཚེན་དེ་མ་མེད་པའི་སྤོང་རྟེན་ནས།།[11]

བདུན་རྩེ་ཚེས་ཚར་བསིལ་བ་མི་འཛིན་ན། །འཁོར་བའི་གཏུང་བས་རང་ཉིད་བརྟུག་པར་ཟད།།

དེ་ཡང་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆའི་སྤོང་ཡོད་བཞིན་དུ་ཚེས་ཀྱི་ཆར་འབབ་པའི་ཚེ་སྤོང་བཟེད་པར་མི་
 ཕྱིད་ན་འཁོར་བའི་གཏུང་བས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལོ་ན་ར་ཟད་དེ། ལུགས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་སྤྱེས་པའི་རབས་
 ལས། དལ་འཕྱོར་སྤོང་ནི་རྟེན་གྱི་ཀྱང་། ཚེས་ཀྱི་ཐིགས་པ་མ་སྤངས་པས། །ད་ནི་དཔུལ་མེ་

བཟོད་དཀའ་བ་སྤྲེགས། །ཡུན་རིང་ལས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མནར།^{༥༠} །ཞེས་སོ།།

བརྟན་པ་དལ་འབྱོར་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། དལ་བ་གང་ལ་ཡོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐར་པའི་ཚོས་ཀྱང་ངང་
གིས་འབྱུང་བ་ཡང་འདི་ལྟར།

དབལ་ལྡན་བདེ་ཆེན་པོ་བདེ་ལོ་སྤྱི་ཚོགས་ཅན། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བསེལ་དམ་པའི་ཆར་ཆེན་ཡང་།།[༡༩]

དལ་འབྱོར་ས་གཞི་འགྲོ་སེམས་གཙང་མར་འབབ། །དེ་ཕྱིར་སྤྱོད་བས་སྤྱི་བས་ཚོས་མཛོད་ཅིག།

ཅེས་གདམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆར་གང་ཡིན་པའང་རྟེན་དལ་འབྱོར་
ཀྱིས་གཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ངང་གིས་འབབ་པ་སྟེ། སྤོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྤྱ། གང་ལ་དལ་
བ་དང་འབྱོར་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་ཆར་ཆེན་པོ་ཡང་འབབ་སྟེ།
གཞན་ཡང་ཐན་ཡོན་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་ཡོད་དོ།^{༥༡} །ཞེས་སོ།།

བརྒྱན་པ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་དཀའ་བ་དཔེས་བཤད་པ་ནི། དལ་བ་དང་འབྱོར་བ་རྟེན་དཀའ་བའི་རྒྱལ་ཡང་།

རི་ལྷོ་མཚོ་དབུས་གཡངས་པའི་གཉེན་གྲོ་བུ་གི། །བྲག་ར་རྩས་སྤུལ་མགྲིན་རྒྱུད་སྤྱི་བས་ཀྱང་།།[༢༠]

མི་ཉིད་རྟེན་དཀའ་ལྟ་མིའི་སྟོན་པས་གསུངས། །དལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་ལུས་རྟེན་སྟོས་ཅི་དགོས།།

དེ་བས་དེ་རིང་ཉིད་ནས་བརྩོན་འཚལ་ལོ།།

ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་འོ་ནང་ན་རྩས་སྤུལ་ཞེས་གནས་པ་དེས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་སྟེང་དུ་འོངས་པ་གཉེན་
གྲོ་བུ་གི་བ་གཅིག་པ་རྒྱུད་གིས་རྒྱན་ཅིག་ཀྱང་ས་གཅིག་ཏུ་མི་སྟོན་པར་བསྐྱོད་པའི་སྤྱ་ག་པར་
མགྲིན་པ་རྒྱུད་པ་སྤྱི་དུ་རྩུང་གི། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་ལས་མི་ལུས་རྟེན་པ་དེ་བས་ཀྱང་དཀའ་
བར་གསུངས་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། རྒྱ་མཚོ་གཅིག་གནས་གཉེན་གྲོ་བུ་གི་སྤྱ་ག་པ་དང་། རྩས་སྤུལ་
འཕྲད་པ་བས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་ལས། །མི་ཉིད་ཚོས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །དམ་ཚོས་
སྤྱོད་པས་དེ་འབྲས་མཚེས་པར་མཛོད།^{༥༢} །ཅེས་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་
བཅོམ་ལྡན་གྱིས། རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡངས་གཉེན་གྲོ་བུ་གི། །བྲག་ར་རྩས་སྤུལ་མགྲིན་རྒྱུད་ལྟར། །མི་
ཉིད་གིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་གསུངས།^{༥༣} །ཞེས་སོ།།

གང་ལས་གསུངས་ན། མེ་ཏོག་གི་ཚོམས་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་འཛིག་
 ཉེན་ཏུ་འབྱུང་བའང་དགའོ། མིར་གྱུར་པ་དང་དལ་བ་སྤོང་སྤོང་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའང་གིན་ཏུ་རྟེན་
 པར་དགའོ། །དེའི་ཕྱིར་དཔེ་ཞིག་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་རིའི་བྲུ་དཔེར་ན་ས་ཚེན་པོ་འདི་རྒྱ་མཚོ་གཅིག་
 ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེའི་ནང་ན་གཉའ་གིང་བྲུ་ག་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། རུས་སྐལ་ཞར་བ་ཞིག་གྱང་ཡོད་དེ།
 རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་དེ་ལ་རྒྱུང་ཡས་ལྷང་བ་དང་མས་ལྷང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷང་ལ། རུས་སྐལ་ཞར་བ་དེ་ཡང་
 ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞིང་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་ལྷུང་བའི་གཉའ་གིང་གི་བྲུ་ག་གཅིག་པ་དེར་རུས་
 སྐལ་ཞར་བ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞིང་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་མགུལ་བ་རྒྱུད་པར་སྐྱེ་ཡི། ལོག་པར་ལྷུང་བ་ལས་ཕྱིར་
 ཡང་མིར་འབྱུར་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལོག་པར་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མིར་འབྱུར་བ་རབ་ཏུ་
 དགའ་བ་ཡིན་ནོ།^༤ །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མི་ལུས་ཙམ་ཐོབ་པ་ཡང་དགའ་ན་དལ་འབྱོར་དམ་པ་ཚོས་
 ལ་སྐྱོད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །དད་དང་མི་ལུས་
 ཐོབ་པ་དང་། །དགོ་གོམས་རུང་བ་དེ་ལྟ་བུ། །དགོན་ན་ནམ་ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར།^༥ །ཞེས་པ་དང་།
 གཙུག་ག་རིན་པོ་ཚེས་ལུས་པ་ལས། འབྲེན་པ་མཐོང་བ་གིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགའ། །ཞི་བའི་ཚོས་
 གསུངས་ཐོས་པའང་གིན་ཏུ་དགའ། །དལ་འབྱོར་མིར་སྐྱེ་རྟེན་པར་གིན་ཏུ་དགའ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
 པའང་རྟག་ཏུ་རྟེན་པར་དགའ།^༦ །ཞེས་སོ།།

རྒྱུ་དོན་གཉིས་པ་དལ་འབྱོར་གྱི་རང་བཞིན་པོས་གཟུང་བ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་མི་ལུས་ཙམ་པོ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་
 མི་ལུས་རིན་པོ་ཚེའང་གང་ཡིན་ཞེན། དེ་བྱེ་བ་བཤད་པ།

འདི་ལྟར་མི་ཡི་ལུས་རྟེན་ཙམ་པོ་དང་། [༡༤] །ཁྱད་པར་ཅན་དང་མི་ལུས་རིན་པོ་ཚེ།

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་དག་གྱང་།

རིམ་བཞིན་དགོ་སྒྲིག་མི་ཤེས་ཚོས་མིན་སྟོད། །དབང་པོ་ཚང་ཡང་མི་ལུས་པལ་བ་སྟེ།

ཡུལ་དབུས་སྐྱེས་ཀྱང་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཉིད། [༡༥]

ཅེས་བསྟན་ཏེ། བམ་མཁའ་རིན་པོ་ཚེའི་མདོ་ལས། གང་དག་སྟོན་གྱི་དགོ་བའི་རྒྱས་མིའི་འཛིག་རྟེན་

དུ་ཡང་སྐྱེས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཚང་། ཉག་ཏུ་ཚོས་སྤོད་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་། ལས་
དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེན་པ་མི་གཤམ། མི་དགོ་བའི་ལམ་ལ་མང་དུ་བརྟེན་ཅིང་སྤོད་པ་དེ་དག་མིར་
ལྷུང་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཐ་མར་ལྷུང་པ་སྟེ་གི་བའི་འོག་ཏུ་རན་འགོ་སུ་མཐའ་མེད་བར་ལྷུང་བའི་
ཕྱིར་ལོ།^༤ །ཞེས་སོ།།

གཉེས་པ་མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པ་ནི། ཡང་བཤད་པ།

བསྟན་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་དགོ་སྒྲིག་འཚོལ། །ཚོ་འདི་གཉེར་ཞིང་འདུ་འཛིན་རྣམ་པར་གཡེངས།།

མི་བསྐྱུན་འཕྱར་ལ་ཕྱི་མ་རྒྱུང་བསྐྱེད་སྟེ། །ཐར་པ་མི་གཉེར་དེ་དག་ཚོས་ཐོས་ན་འང་།།[༡༤]

མཚོག་གི་ལུས་མིན་རང་བཞིན་བར་མ་སྟེ། །སྐབས་འགར་དགོ་ལ་ཅུང་ཟད་སེམས་གཞོལ་ཞིང་།།

ཕལ་ཆེར་སྒྲིག་པས་སློ་མིག་ཁེབས་པའི་ཕྱིར། །ཉགས་ཙམ་བཟུང་བས་རང་གཞན་ཡན་ཅི་ཡོད།།[༡༥]

དེ་དག་ཁྱིམ་པའམ་དགོ་སྤོང་གཟུགས་བཟུང་དུང་། །རན་འགོ་རྣམས་ལས་ཅུང་ཟད་འཕགས་པའི་ཕྱིར།།

མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས།།

རི་རྐྱན་དུ། བམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གང་དག་ཚོས་འདི་བ་དག་
ཏུ་མ་ཞུགས་པའམ། ཞུགས་ཀྱང་རུང་སྟེ་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་འདྲེས་མར་སྤོད་ཅིང་འདུ་འཛིན་རྣམ་
པར་གཡེང་བ་ལྷུང་ལེན་པས། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་མི་བསྐྱུན་ཞིང་འཕྱར་བ། རན་སོང་གསུམ་དུ་
འབབ་ཅིང་རན་འགོར་གཞོལ་བའི་ལས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་གསུ་རྗེ་ཉི་མའི་འོད་
གྱིས་གཟིགས་ཏེ་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ན་ཐར་པའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས། དེའི་ཕྱིར་མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་
དུ་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱའོ།^༥ །ཞེས་སོ། །དེའང་དགོ་སྒྲིག་འདྲེས་མར་སྤོད་ཅིང་ཚོག་གི་ཐོས་པ་ཙམ་ལྷུང་ལེན་
པས་རན་འགོར་བས་མི་སྤོང་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་རན་འགོར་དེ་
འགོ་སྟེ། །དེ་ལ་ཐོས་པ་མང་པོས་སྤོང་བ་མི་ལུས་ལོ།^༦ །ཞེས་པ་དང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས།
འོད་སྤྲེངས། དགོ་སྤོང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་མདོ་སྟེ་ཕལ་གྱི་སྤྲེང་པོ་ཆེའི་ཁྱུང་གིས་ཐེག་པ་ཙམ་དུ་ཐོས་གིང་
འཛིན་པར་བྱས་ཀྱང་། མི་དགོ་བའི་དབང་གིས་རན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་ལྟོས་ལོ།^༧ །ཞེས་པ་དང་། ཟུང་

གི་མདོ་ལས། ལྷན་གྱི་སྟེ། སེམས་ཅན་གང་དག་འཚི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་དེ་ལྟར་སྣོ་སྣོ་སྣོ་གས་འདོན་གྱང་
 ལེགས་པར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་སྣོན་པ་མ་གཏོགས་པ། དེ་དག་ལས་བསྐྱབ་པར་
 འགྱུར་བ་གཞན་སྟུ་ཡང་མེད་དོ།^{༡༠} ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་མཐོང་ཞིང་། ཀུ་རྩི་
 བརྟུང་བ་ཐོས་གྱུར་ལ། ལྟ་བུ་འདས་པ་ཞིར་འགོ་བའི། ཚོས་བསྟན་ཐོས་གྱང་མ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་
 མི་དེས་སྣོར་སྣོར་པ། །བདག་ནི་བྱིས་པའི་སྣོར་གྱུར་ཏེ། ལྷིག་པའི་གོགས་ཀྱི་དབང་སོང་ནས། །
 འདོད་པས་འབྱུང་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྟུ། །བདག་གི་སྣོན་པའི་ལས་བྱས་སོ། །འདོད་པ་དག་གྱང་རྩེན་
 པ་དང་། །བདག་གིས་སྟོག་ཚགས་རྣམས་གྱང་བསད། །དགོ་འདུན་རྗེས་རྣམས་ཚུད་གསན་པས། །མི་
 གཟུང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་སྟོང་། །ཀའོད་པར་སེམས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྟུ། །བདག་གིས་མཚོན་རྟེན་བཤིག་
 པར་བྱས། ཚོས་བསྟན་རྣམས་གྱང་རབ་ཏུ་སྣོན། །བདག་གི་མ་ཡང་བརྟུང་བར་བྱས། །བདག་གིས་ལུས་
 ཀྱིས་གང་བྱས་པ། ཞེས་པ་དག་གྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། སེམས་དཔྱུལ་ཚེན་པོ་དུ་འབོད་དང་། །ཤིན་ཏུ་མི་
 བཟད་སྟེ་བ་མཐོང་།^{༡༡} ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཚེ་བཤད་པ་ནི། རྫོགས་གསུམ་པ་ནི།

- རབ་མཚོག་སྟེ་བོདྱི་མེད་ཚོས་ཀྱི་སྣོན། [༡༥] །ཐོས་བསམ་སྣོང་པོའི་དོན་ལ་དབང་འབྱོར་ཞིང་།།
- རང་ཉིད་བརྟུལ་ནས་གཞན་དག་དགོ་ལ་འགོད། །སྐྱབ་བའི་རི་རྒྱལ་རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བ།།
- དྲང་སྟོང་རྒྱལ་མཚན་རྣམ་པ་དེ་དག་ཀུན། [༡༧] །ཁྱིམ་པའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་སྟོ་ཡིས།།
- མི་ལུས་རིན་ཚེན་ལེགས་པར་སྟོན་པས་གསུངས།།

དེ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྣོན་བཟང་པོ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དུ་གནས་པས་རང་གི་
 རྒྱུད་བརྟུལ་ནས། གཞན་དག་གྱང་དགོ་བ་ལ་བསྐྱུལ་ཞིང་ཐར་པའི་གོ་ཚེན་པོ་བགོས་པ་ནི་དྲང་སྟོང་
 གི་རྒྱལ་མཚན་ཚེ་པོ་སྟེ། གོས་ཀྱི་ཚ་ལུགས་ལ་དྲང་སྟོང་གི་རྒྱལ་མཚན་དུ་བརྗོད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟ་བུའི་བརྩོན་པ་དང་དགོ་བ་ལ་བསྐྱུལ་བ་ནི་ཁྱིམ་ན་གནས་པའམ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་སྟུ་
 འདུག་གྱང་མི་ལུས་རིན་པོ་ཚེ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དཔལ་སྣོན་ཀྱི་མདོ་ལས། དཔལ་སྣོན། འདི་ལ་མང་དུ་

ཐོས་པས་ཐོས་པར་བྱེད། དེའི་དོན་སེམས་པར་བྱེད། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པས་རྣམ་འབྱོར་
 ཏུ་བྱེད། གཞན་དག་གྲང་དེ་ལ་སྐྱེ་ལ་བར་བྱེད་ན་དེ་ནི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་མཚོག་ཏུ་
 མཛེས་པས་དལ་འབྱོར་སྟོང་པོར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དལ་འབྱོར་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ།^༡ །ཞེས་སོ། །
 ཡུམ་བར་མ་ལས་གྲང་། རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གང་དག་བདག་གྲང་དགོ་བ་ལ་སྦྱོང་
 ཅིང་གཞན་ཡང་དེ་ལ་བསྐྱེལ་བ་ནི་དལ་འབྱོར་སྟོང་པོར་བྱེད་པ་སྟེ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 བསྐྱེད་སོ། །བསྟོད་དོ། །བཀུར་ལོ།^༢ །ཞེས་སོ། །

གཞན་ལ་བསྐྱེལ་བའི་རྒྱུ་ལ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལྷུང་ཏུ་འཇིག་
 པ་སྟེ། །མཁའ་ལ་སློབ་འཇུག་རིང་ཏུ་མི་གནས་བཞིན། །ཚོད་གྱི་དུས་འདི་ཉེ་བར་གནས་ལྷུང་གྱི། །
 བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་མཛོན་འབྱུང་དུས་ལ་བབ།^༣ །ཅེས་པའམ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སློབ་བྲག་གས་
 པས། རེ་ཞིག་ཐོག་མར་ཉན་པ་པོ། སྤྱིན་གཏམ་སོགས་ལ་ཤེས་པར་སྐྱུར། སྟོད་དུ་ལྷུང་ནས་བྱིས་
 དེ་ལ། །ཟབ་མོའི་གཏམ་ནི་བསྟན་པར་བྱ།^༤ །ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོད་ནི་སྤྱིར་ཐེག་
 པ་མཐའ་དག་གི་རྟེན་དུ་བྱུང་ལ། བྱང་པར་དུ་སློབ་མེད་པའི་སྟོད་དུ་ལྷུང་པའི་དལ་འབྱོར་ནི། བམ་
 མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་སྟོང་པོས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས། དལ་འབྱོར་རི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ། བཀའ་སྐྱེལ་བ། སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དབྱེན་སྦྱོས་
 ཏེ་གཡེང་བ་ནི་བྲལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེན་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་དལ་བ་
 ཞེས་བྱའོ། །འབྱོར་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཤེས་པ། སློལ་དག་པའི་དོན་ལ་འབྱོར་པས་ན་འབྱོར་
 པ་ཞེས་བྱའོ།^༥ །ཞེས་པ་ལྟར་གསུང་ངོ་། །

བཞི་བཅོས་ལ་བསམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་ལྟར་དལ་བ་དང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་བོས་རྟོག་ཏུ་
 ཚོས་འབའ་ཞིག་བསམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ།

དེ་ཕྱིར་དམ་པ་རྣམས་ལས་ཚོས་ཐོས་ཏེ། །ཚོས་བཞིན་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཚོས་ལ་གནས་པ་དག།^[༡༠]

ཚོས་ལྷན་རྒྱུན་བསྐྱེད་ཚོས་མིན་འགོག་བྱེད་ཅིང་། །ཚོས་དོན་བསྐྱེད་པས་ཚོས་ལ་གནས་པར་མཛོད། །

ཅེས་པ་ནི་གདམས་པ་གདམ་པ་སྟེ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་པར་དཀའ་ཞིང་། ཚོས་ཐོས་
 པ་དང་བསྐྱབ་པ་འདྲིའི་དཀའ་ལ་རྟག་པར་བརྩོན་པ་ཡང་གིན་ཏུ་ཉིད་པར་དཀའ་སྟེ། འདུལ་
 བ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་ལུང་གི་སྐབས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཕན་པའི་གདམས་པ་མཛད་པ་ལས་ཀྱང་།
 དགོ་སྟོང་དག རན་སོང་བའི་འགྲོ་བ་ལ་ལྟོས། བྱི་བྱིར་མི་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐོབ་པ་ཡང་གིན་ཏུ་
 དཀའོ། །ལོག་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་འདི་དག་ལ་ལྟོས། ཡང་དག་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་
 འཕྲད་པར་རབ་ཏུ་དཀའོ། །རྩུལ་བྲིམས་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པའི་རྩུལ་བྲིམས་འཚལ་
 བ་འདི་དག་ལ་ལྟོས། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པས་གཅིག་ཏུ་དགོ་བའི་ཚོས་བསྐྱབ་ཅིང་གིང་
 རྒྱང་རམ་དགོན་པའི་གནས་སུ་སྟོབས་ཚེ་འདའ་བར་གྱིས་གིག།²⁷ །ཅེས་པ་ལྟར་རོ།།

ལྷ་པ་རྒྱ་མཚན་བསམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།

རིང་པོར་མི་ཐོགས་སྲིད་མཚོ་མཐར་བརྒྱལ་ནས། །ཞིབའི་སྲིད་དུ་ལྷུང་འགོ་བྱ་བ་འདའ།།^[27]

ཞེས་པ་སྟེ། ལྷའི་བྱས་ལྷུང་པའི་མདོ་ལས། ལྷའི་བྲུ། འདི་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པས་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་
 བརྩོན་པར་གྱིས་གིག་དང་། ལྷུང་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྲང་རྒྱུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་
 འགྱུར་རོ།²⁸ །ཞེས་པ་དང་། བཤེས་སྲིད་ལས། དགོ་བའི་བཤེས་ལ་འཇགས་བརྟེན་ཚངས་པར་སྟོད། །
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱུང་བས་གསུངས་དེའི་ཕྱིར། །སྦྱོར་བྲུ་དམ་པ་བསྟེན་བཀྱི་རྒྱལ་བ་ལ། །བརྟེན་
 བས་རབ་ཏུ་མང་པོས་ཞི་བ་ཐོབ།²⁹ །ཅེས་སོ།།

དུག་པ་ལས་ཀྱི་ས་པས་བསྐྱབས་ན་དོན་ཚེ་བར་བརྟན་པ་ནི། འཛམ་བུའི་སྲིད་ལས་ཀྱི་ས་པ་དགོ་བའི་བགོ་
 སྐལ་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པ་འདིར་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བྲུ།

གང་ཞིག་མིར་གྱུར་དགོ་གོམས་མི་བྱེད་ན། །དེ་ལས་སྟོབས་སྟེན་པ་གཞན་མེད་དེ།།

རིན་ཚེན་སྲིད་ནས་སྟོང་ལོག་བྱེད་པ་བཞིན། །དལ་འབྱོར་དོན་མེད་རྒྱུད་གསོན་བྱེད་པར་ཟད།།^[28]

དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཞིབའི་ཚོས་མཛོད་ཅིག།

འདི་ལྟ་བུའི་དལ་བ་ཐོབ་ཀྱང་དམ་པའི་ཚོས་མ་བྱས་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཚེའི་སྲིད་དུ་བྱིན་ནས་ནོར་བུ་མི་

ལེན་པར་སྟོང་པར་ལོག་པ་བས་ཀྱང་སྐྱོན་ཏེ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྟེན་གྱུར་ནས། །
 བདག་གི་དགོ་གོམས་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསྐྱུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་སྐྱོས་པ་འདྲ་གཞན་
 མེད་དོ།^{༡༠} །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོ་བ་སྐྱོན་ཚོགས་ནས་བརྩམས་ཏེ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་དེས་
 པར་ལེགས་པའི་ཚོས་འབའ་ཞིག་ལ་བརྩོན་པས་ནི་ཡོན་ཏན་སྤྱན་སྲུམ་ཚོགས་པ་མང་པོ་འབྱོར་བ་
 ཉིད། རིན་ཚེན་སྲེང་བ་ལས། འདི་ལྟར་རྟག་ཏུ་ཚོས་མཛད་ན། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་དང་བདག་ཉི་ལ། །
 ཉམས་བདེར་འགྱུར་བ་གང་ལགས་པ། །དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་ཐོག་མ་ལགས། །ཚོས་ཀྱི་བདེ་བར་གཉིད་
 ལོག་ཅིང་། །བདེ་བར་སད་པ་དག་ཏུ་འགྱུར། །ནང་གི་བདག་ཉིད་སྐྱོན་མེད་པས། །མི་ལམ་དག་ཀྱང་
 དགོ་བར་མཐོང་། །ལ་མར་སྲི་ཞུ་ལྟར་ལེན་དང་། །རིགས་ཀྱི་གཙོ་ལ་རིམ་གོ་དང་། །ལོངས་སྐྱོད་
 ལེགས་སྐྱོད་བཟོད་གཏོང་དང་། །ཚོག་འཇུག་སྲུང་མ་མེད་བདེན་པའི། །བརྩམས་ལུགས་ཚོ་གཅིག་བྱས་
 པ་དེས། །ལྟ་ཡི་དབང་པོ་ཉིད་ཐོབ་ནས། །ད་དུང་དུ་ཡང་ལྟ་དབང་བཞིན། །རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་
 འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བས་དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་དག །མཐུན་པར་མཐུན་མཛོད་དོན་
 དུ་ནི། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་རྟག་ཏུ་མཛོད། །དེ་ཉིད་ལྟོད་ལ་ཕན་པ་ལགས།^{༡༡} །ཞེས་པའི་བར་རང་གཞན་
 ལ་འདི་ཕྱིར་བདེ་བའི་ཚོས་དགོ་བ་རྩམས་སོ།།

སྐྱོད་ཀྱི་གསུམ་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ལ་དེས་པར་དབྱེད་པ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་ཚོས་ཀྱི་ཕ་བ་སེམས་སུ་བསྐྱབ་
 པ་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ལས་བརྩམས་ནས་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་དབྱེད་པ།

ཚོས་ཀྱང་སེམས་ལ་རག་ལས་དེ་ཡང་ནི། །དལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་།།
 རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྩམས་དུ་མ་ཚོགས་དུས་འདིར།[༡༡] །ཚོས་ཀྱི་གཙོ་བོར་རང་གི་སེམས་ལྟུང་ཕྱིག།

ཅེས་གདམས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་བརྟེན་ཅིང་སེམས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ནི།
 རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ། སེམས་ནི་ཚོས་ཁམས་དགོ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱར་
 རྒྱར་པ་དང་། དལ་འབྱོར་དེའི་གོགས་སམ། རྒྱུན་དུ་རྒྱུར་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་སེམས་གདུལ་བ་
 ཁོན་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། རྒྱུད་ཀྱིས་ལུགས་དུལ་མཛོད་ཅིག་བཙོམ་ལྡན་གྱིས། །

སེམས་ནི་ཚོས་གྱི་རྩ་བ་ལགས་པར་གསུངས།^༡ ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་རྒྱ་མཚོས་ལྷན་པའི་མདོ་ལས།
 གྲུའི་བདག་པོ། སེམས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། སེམས་ལས་བྱུང་ཞིང་སེམས་ལས་སྐྱུལ་པས་
 བ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།^༢ ཞེས་པ་དང་། ཀུན་གྱིད་ལས། མ་ལུས་རི་ལྟར་
 ལྷང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན། །སེམས་གྱིས་སྐྱུལ་ཞིང་སེམས་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན།^༣ ཞེས་པ་དང་། ལང་
 ཀར་གཤེགས་པ་ལས། མེ་ལོང་ལ་ནི་གཟུགས་སྣང་ཡང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་སྣང་བ་ལྟར། སེམས་གྱི་
 ལྷང་བ་མི་ཤེས་པས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་གཉིས་སྟེ། །རྣམ་དག་བག་ཆགས་འབྲེལ་བ་ཡི། །སྣ་
 ཚོགས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །མི་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་སྣང་། །འཇིག་རྟེན་པ་ནི་སེམས་ཅམ་མོ། །
 ཞེས་པ་དང་། རོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་ནི། །བག་ཆགས་གྱིས་ནི་དགྲུགས་པའི་སེམས། །རོན་ཏུ་
 རབ་ཏུ་སྣང་བ་འབྱུང་།^༤ ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་མི་ལམ་ལྟར་སེམས་ལ་སྣང་བ། སེམས་འཕྲུལ་པའི་རོར་
 མེད་བཞིན་ཏུ་ ཕྱི་ནང་སྣ་ཚོགས་པར་ཤར་བ་འདི་བག་ཆགས་འཕྲུ ལ་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་སྣང་བ་སྟེ།
 རོན་ཏུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བདེན་བདེན་ལྟར་སེམས་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ནི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ལོ། །རི་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་སེམས་འཕྲུལ་རོར་མ་དག་པར་སྣང་བ་སེམས་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རི་སེམས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་སེམས་མ་བསྐྱེད་སེམས་ལས་བསྐྱེད་པའདྲ་བསྐྱེད་མི་ལུས་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་འདི་
 བསྐྱེད་པར་མ་བྱས་ན། །བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པར་ཡོང་མི་ལུས། ཞེས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་བརྟུལ་
 ལྷགས་མ་གཏོགས་པ། །བརྟུལ་ལྷགས་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་པ་དང་། འདི་ལྟར་འཇིགས་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་། །སྐྱུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཡང་
 དག་གསུང་པ་ཉིད་གྱིས་བསྟན། །སེམས་ཅན་དམུལ་པའི་མཚོན་ཆ་རྣམས། །སུ་ཞིག་གི་ནི་ཚེད་ཏུ་
 བྱས། །ལྷགས་སྐྱེགས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །མེ་ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་། །སྐྱིག་སེམས་ཡིན་པར་བྱུབ་པས་གསུངས། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ན། །སེམས་
 ལས་འཇིགས་པ་གཞན་འགའ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། སེམས་ནི་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་བ་ན། །དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་བརྟུལ་བ་ཡིན།^༥ ཞེས་པའི་རྩལ་གྱིས་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱུག་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ལས་

བྱུང་བས། འདྲེལ་བ་ལ་འབད་བ་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་བའོ། རི་རྒྱན་དུ། དགོན་མཚོག་སློན་གྱི་
 མདོ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲིད་པ་སྟེ། སེམས་ནི་སེམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་ངོ། །དགོ་
 བའམ་འོན་ཏེ་མི་དགོ་བའོ། །ཤས་ཀྱུན་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པ་ཡིན།^{༡༧} ཞེས་པ་དང་། འོད་སྤང་
 ཀྱི་ལེའུ་ལས། སེམས་ནི་ལས་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱེད་པས་རི་མོ་མཁའ་དང་མཚུངས་སོ། །ཁོད་པ་མདོན་
 བར་སྐྱུབ་པས་ཕྱིར་རྒྱོལ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས་མི་མཐོང་བ་དང་
 མཚུངས་སོ།^{༡༨} ཞེས་པ་དང་། འགོ་བ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས། ལྷགས་ཀྱིས་གཞི་འབར་བ་ཚ། །
 འབར་བའི་མེ་ལྷེས་ཀྱུན་ནས་བྱུང་། ལྷགས་ཀྱི་སོག་ལེ་རྣོན་པོ་ཡིས། ལྷས་གཅིག་ཆ་ཤས་བརྒྱད་
 གཤགས་པ། ལྷས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ཅན། རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།^{༡༩} ཞེས་སོ། །
 བདེ་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་བར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་སེམས་འདྲེལ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལ་འབད་དོ།།

གཉིས་པ་ཉིན་མཚན་དུ་ཚེས་ལ་བརྩོན་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། འདི་ལྟར་འཁོར་བ་ན་རྒྱ་བ་གང་གི་ཚེ་ཡང་
 བས་ཡང་དུ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་ཅིང་འཁོར་བས་ཚུན་པ་དེའི་ཚོ།

འཚི་བས་འཛིགས་པའི་སྐྱེ་བ་མཐའ་མེད་དུ། ཁོངས་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆར་བཞིན་འབབ་པ་ཡང་།།

དལ་འབྱོར་དོན་མེད་རྣམ་པར་གཡེངས་ལས་བྱུང་། [༡༧] །དེ་ཕྱིར་མདོན་མཐོངས་ལེགས་ཚོས་རྣམས་ཀྱུན།།

དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བསམས་ལས་བྱུང་བས་ན། ཉིན་མཚན་མི་དལ་བརྩོན་པས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད།།

རི་རྒྱན་དུ། ལྟོང་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས། ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལུ། འཁོར་བ་ན་རྒྱ་བ་གང་ཅི་ཡོད་པ་དེ་དག་
 ཀྱང་རང་གི་དལ་བ་དང་འབྱོར་བས་བརྒྱན་པའི་ལུས་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཉིད་སེམས་པ་མདོན་དུ་མ་
 བྱས་པར། མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྒྱ་ས་རྣམ་པར་འཁོར་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མེས་གདུང་བར་
 བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོས་ནི་དལ་བ་དམ་པ་བསམས་པས་སྲིད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོ་ལ་བས། རྩོད་
 ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ།^{༢༠} ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་མཐོན་ཡོན་བཤད་ནས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། ད་ནི་ཐབ་ཡོན་གྱི་སྐྱོ་ནས་སྐྱོ་བར་གདམས་པ།

འདིར་ནི་འབྲེན་པ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཅིང་། [༡༨] །ཚོས་ཐོས་པ་དང་བསྐྱུབ་པ་འདྲེན་ཡོད་ལ།།

ཚེ་འདི་དོན་ཡོད་མྱི་མ་འབྲས་བཙས་ཀུན། །དལ་འབྱོར་ལུས་རྙེད་ལས་བྱུང་དེ་ཡི་མྱིར།།
རབ་རྟུང་གཤམ་བ་ཡང་དང་ཡང་སྒོ་མས་ཤིག།[༡༤]

དེ་ལ་སྒོ་ན་གྱི་དུ་ས་ན་སངས་རྒྱས་མཐོང་ཞིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཚེ་འདིའི་ཉིན་
མཚན་དག་བ་ལ་སྒྱུར་བས་དོན་ཡོད་བ་དང་། ཕྱི་མར་ཐར་པའི་ས་བོན་ཐེབས་པ་འོ་སྒོལ་མི་རྣམས་
གྱི་ནང་ན་ཡོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བ་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་
བ་ཉེར་གཞག་ཚེན་པོ་ལས། དགའ་བྱེད། རྫོང་གྱིས་ལེགས་པར་མཐོང་བ་དང་ལེགས་པར་ཐོས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དལ་བ་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ། མི་རྣམས་གྱི་བདེ་བ་དང་ལེགས་
པའི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགྲུབ་པར་བལྟོ།^{༡༡} །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དལ་བ་
ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིང་ནས་སྒོ་བ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

བཞེན་པའི་ལས་འདས་པའི་ལེགས་པ་འཇུག་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་མི་ལས་འདས་པའི་ལེགས་པ་གཞན་ཡང་
འགྲུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

ལྟར་བཙས་འཇིག་རྟེན་དབྱུང་ན་འགོ་བའི་གཙོ། །ཉན་རང་སྲས་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་མགོན་པོ་ཡིས།།
འཚིམ་པའི་བདུན་རྩེའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་ཡང་། །མི་ལུས་རིན་ཚེན་མཚོག་ལས་བྱུང་བས་ན།།[༡༢]
ལྟ་བས་ལྟ་ག་པའི་ལུས་ཞེས་དལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པ། །དེ་ཕྱིར་མི་ཉིད་ཐོབ་ལ་སྒྱོ་བ་བསྐྱེད།།

གང་གི་ཚེ་སྐབ་བ་བཙོམ་ལྟར་འདས་བྱང་ཚུབ་བརྟེན་པའི་རྟེན་ཡང་འཇོམ་སུའི་གྲིང་གི་མིའི་གཙོ་བོ་
ཡིན་པས། ལྟ་བས་ལྟ་ག་པ་ཞེས་སྒོས་ཏེ་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་མདོ་ལས། ལྟའི་གནས་སུ་མངོན་
པར་བྱང་མི་ཚུབ་པ་ནི་གནས་རིས་ལ་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པས་བདེན་པ་མངོན་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
དང་། དལ་བ་དང་འབྱོར་བ་ལུན་སུ་མཚོགས་པ་མི་ཉིད་ཁོ་ནར་གཞིགས་ནས་སེར་རྒྱའི་གནས་སུ་
གཤེགས་ཏེ་^{༡༢} ཞེས་སོ། །སྒྲོད་འཇུག་ལས། ལྟ་བས་ལྟ་ག་པའི་ལུས་གྱིས་ནི།^{༡༣} །ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ།།

ལྟ་བ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་དལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པ་ནི། གཞན་ཡང་འདི་ལྟར།

ནམ་པར་མི་རྟོག་བདེན་མཐོང་ཡི་ཤེས་སོ། །ལྷ་མིའི་ནང་ནས་མིར་གྱུར་རྟེན་སྣེ།།[༡༥]

དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ཟབ་སྟོང་པོ་ཡང་། །མི་ཡི་ལུས་རྟེན་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་སྤྱོ།།

དེ་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་ཚོས་ཀྱི་རྟེན། །དལ་འབྱོར་མི་ལུས་མཚོག་ཏུ་འཕགས་པར་གསུངས།།[༡༧]

མཚོན་ལས། གསུམ་དུའོ་གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། །མི་སྣོ་ལུང་ལས་འདིར་རྩོམ་ཞིང་། །དེ་མཐར་ཕྱིན་
ཅས་འབྱུང་ཕྱིར་དོ།^{༡༥} །ཞེས་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་མིའི་རྟེན་ལས་སྣུར་དུ་འགྲུབ་
པར། འབྱུང་བཞི་བཟང་པོ་འཛུགས་ལས། གསང་སྤྲུགས་རྒྱལ་པོ་འཛུགས་བྱུང་འདི། །མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྩོན་
བྱས་ན། །ཚོ་འདི་ཉིད་ལ་འགྲུབ་པར་འགྲུར། །རྣལ་འབྱོར་དངོས་གྲུབ་གཞན་ཅི་སྣོས།^{༡༦} །ཞེས་
འབྱུང་དོ། །དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་དལ་འབྱོར་བསྤྲུགས་པ་ཡིན་ཅོ།།

དུག་པ་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་རྒྱུ་སྣོས་པ་ནི། དེ་རི་ལྷར་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་རྒྱུ་བསྣོས་པར་བྱ་ན། འདི་
ལྷར་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་སྤྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ནས། རང་གི་ལུས་དལ་འབྱོར་
གྱིས་བརྒྱན་པ་ལ་བསམས་ཏེ།

རི་ལྷར་མོངས་པས་འོར་མཚོག་རྟེན་པ་ལྟར། །མི་ལམ་ཉིད་ཅེས་དོགས་དང་འཛིགས་བཞིན་དུ།།

དགའ་ཞིང་སྣོ་བས་དལ་འབྱོར་བསམ་པར་བྱ། །འདི་ཕྱིར་ཡན་བདེ་དམ་པའི་ཚོས་འགྲུབ་པོ།།[༢༠]

ཞེས་བསམ་ཏེ། དེ་དུ་ལ་པོ་ས་འོར་མཚོག་རྟེན་པ་ལྟར་བདག་གི་ས་ཐོབ་པའི་དལ་འབྱོར་འདི་རེ་
འཚོངས། །ཚོས་ཤིག་ཁོ་ན་བསྐྱབ་དགོས། །མི་ལམ་མ་ཡིན་ན་རུང་སྟེ་སྣུམ་དུ་འཛིག་པས་ཀྱང་དོགས་
ལ་དོ་ཐོབ་པས་ཀྱང་སྣོ་བ་ཉིད་སྟེ་ནས་བསྣོས་པའི་མཐར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྣོ་བར་བྱ་སྟེ།
ལུང་རྣམས་འབྱེད་ལས། །མོ་རྣལ་འདི་ལ་གཅིག་ཏུ་བསམ་པར་བྱ་བ་ནི་དལ་བ་སྟེ་སྣོ་བས་རྗེས་སུ་བྱུན་
པར་གྱིས་ཤིག་^{༡༧} ཅེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་བཞེད་སྤྱབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྣོ་བ་ནི། དེ་ལྷར་དལ་འབྱོར་བསྟན་པའི་བསོད་ནམས་སེམས་ཅན་ལ་
ལེགས་པར་སྣོས་པས་བསྣོ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་དགེ་ལེགས་སྐྱབ་པའི་བདུད་རྩི་འདིས། །འགྲོ་ཀུན་དོན་མེད་གཡེང་བ་རབ་ཞེན་ས།།

ནགས་མཐར་སོང་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཚང་ཚིང་གིས། །དུབ་བའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་དཔལ་སོས་ཤིག།[༡]

ཅེས་པ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་མེ་ཏོག་རྒྱ་ནག་ཆགས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ཞི་བའི་བདུད་རྩི་དམ་པ་
 བསྟུངས་ཏེ་བཤད་པས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་དཔལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསོན་པ་
 སྐྱར་ལོག་སྟེ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་བའི་དགོན་པ་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བར་ཚེ་གཅིག་ཏུ་རང་གི་
 སེམས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་འཁོར་བར་དུ་བ་བ་དཔལ་འཚོ་བར་གོ་གཅིག་ཅེས་པ་འདི་ནི་དཔལ་གསོ་བྱུང་
 བར་ཅན་གྱི་གནས་ལ་གདམས་ཤིང་། །ལེའུའི་དོན་རིལ་པོ་སེམས་རྒྱུད་སྐྱད་ཅིག་གི་སྟེང་དུ་བསྟུངས་ཏེ་
 །འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་གས་དང་བཅས་པ་བསྟན་ལ། །ལེའུ་བརྩམས་པ་རྫོགས་པའི་བསྐོ་བ་ཡང་འབྱུང་སྟེ།
 །ལེའུ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གཤམ་པར་བྱའོ། །ཞི་བའི་ནགས་ནང་སྟུག་དང་སྐྱབ་ལྗོངས་ཉམས་
 དགའ་ཞིང་། །མེ་ཏོག་གཡོ་བའི་གར་ཅན་སྟུང་ལྷུང་སྐྱས་བརྒྱན་པ་དེར། །ཡུན་རིང་དུབ་པའི་སེམས་
 འདི་མི་གཡོ་མཉམ་འཛོག་ཅིང་། །དཔལ་འབྱོར་དམ་པ་དོན་ཡོད་བྱེད་པས་གནས་གྱུར་ཅིག །དེར་ཡང་
 མི་བསྐྱབ་སྟེ་བོ་མི་མཐོང་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་ཉེར་ཞི་འཕགས་པའི་ཚོར་བ་དུན་བཅས། །སྟོག་དང་
 བཅས་པའི་ལུས་འདི་དོར་ནས་ནི། །སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གདོད་མའི་སར་ཕྱིན་གོག །རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་
 སེམས་ཉིད་དཔལ་གསོ་ལས། །དཔལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ།། ||

གཉིས་པ། ཚེ་མི་རྟག་པའི་ལེལ།

གཉིས་པ་ཚེ་མི་རྟག་པའི་ལེལ་ལ་ལྟོ་ལས། དེ་ཉིད་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱལ་པར་བཤད་པ། དེ་བས་བརྩོན་པར་གདམས་པ།
མཚུགས་བསྟུ་བ། ལྷན་སྒྲིག་གི་དགོངས་པ་བསྐྱོད་པོ།

རྒྱ་དོན་དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་དལ་བ་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བས་
བརྩོན་པའི་རང་བཞིན་བྱ་དགོས་པར་གདམས་པ།

དེ་ལྟར་རྟེན་དཀའ་བའི་དལ་བ་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བས་།།

རྣམ་པར་བརྟགས་ན་སྟོང་པོ་འགའ་མེད་ལ། །དབུ་བརྩོས་ལྟེ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བས་།།[༡]

ཉིན་མཚན་དུ་བྱེད་པར་འཚེ་བ་བསམ།།

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དལ་འགྲོར་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་རྟག་བྱས་པ་མེད་ལ། རྒྱ་གཞི་ལྟར་སྟོང་
པོ་མེད་ཅིང་སྟོས་དབྱེད་མི་བཟོད་པ། རྒྱའི་ལྷ་བ་ལྟར་རེ་ཞིག་གཅིག་ཏུ་སྐྱེད་ཡང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་
ལག་སོ་སོར་འཛིག་ཅིང་འབྲལ་བའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས།
ཀྱེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག་ སྐྱེ་ཞིང་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། སྐྱེས་ནས་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་
བས། །དེ་བས་སྐྱེད་དུ་ཞི་བ་བདེ། །སྐྱར་མ་རབ་རིབ་མར་མེད་དང་། སྐྱེ་མ་བེལ་བ་ཚུ་བྱུང་ལྟར། མི་
ལམ་གྲོག་དང་སྐྱིན་ལྟ་བུར། །འདུས་བྱས་ཚོས་གསུངས་དེ་དང་ལྟར། །ཞེས་སོ།

རྒྱ་དོན་གཉིས་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་བཟུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལུས་ལ་གཅེས་འཛིན་བྱས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ནི། དེ་ལྟར་མི་
གཙང་ཞིང་འགྱུར་ལ་སྟོང་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདི་སོ་སོར་འབྲལ་ཞིང་ལྟོས་ས་མེད་པས་ཀྱང་། ལུས་ལ་
ཆགས་པ་བཏང་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་སྟོ་གཞོལ་བར་གདམས་པ་ནི།

སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཉོན་མོངས་འབྱུང་ཁུངས་ཆེར་གྱུར་ལུས་འདི་ལ།།

གོས་རྒྱུ་མེ་ཉོག་ཐེང་སོགས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཅིང་།[༢] །བཟུང་བཏུང་བཟུང་དགུས་མཚོན་ཅིང་བསྟེན་བཀྱར་ཡང་།།

དུས་མཐར་མི་རྟག་འཛིག་ཅིང་འབྲལ་བ་སྟེ། །མ་དང་བྱ་གྲོག་ཅི་སྐྱེད་ཟེས་འདི་ལ།།

གཅེས་སྐྱུས་རྟག་འཛིན་གཙང་བའི་སེམས་བོར་ལ།[༥] །ད་ལྟ་ཉིད་ནས་དམ་པའི་ཚོས་མཛོད་ཅིག།

ཅེས་གདམས་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཞེས་རྟག་ཏུ་ར་དང་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་ཟས་དང་གོས་གྱིས་མཛོད།
མཐུན་པར་རིམ་གྲོ་བསྟེན། གཞན་གྱིས་ཁ་ཕྱུང་བའི་ཟེར་བ་ཙམ་ལ་ཡང་མི་དགའ་བས་ལན་དུ་སྐྱ་
ཞིང་གཞོན་པ་ལས་བསྐྱོད་ཀྱང་། ཞི་བ་ལྟས། ལུས་འདི་ཐང་ཅིག་བརྟན་པོ་བཞིན།^༡ །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། འཆི་བདག་གིས་ནམ་ལེན་ཆ་མེད་པ། ལུས་སེམས་འབྲེལ་བའི་ཆོ་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་
སྡོད་པ། དུར་བྱ་དང་། བྱི་དང་། ལ་དང་། བྱ་ཚོད་ལ་སོགས་པའི་བཟུང་བར་སྐྱོགས་པ་འདི་ལ་གཅེས་
སྐྱུས་སུ་འཛིན་པ་དེའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པ་བྱེད་དོན་མེད་པའི་རྒྱལ་བ་ལྟས་ཏེ། བྱན་གཡོག་ལྟར་དགོ་པའི་
ལས་ལ་བཀོལ་ལ། ཟས་གོས་གྱི་སྐྱ་རྩན་ཅི་འོས་བསྟེན་ཏེ། ཉིན་མཚན་དུ་ཚོས་ལ་བརྟེན་པར་འོས་
པ་ཉིད་དོ།།

རི་སྐད་དུ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན།
སྐྱོགས་བཞི་ནས་རི་ཆེན་པོ་སྐྱ་བ་བརྟན་པ་སྟེ་དཔོ་དང་ལྷན་པ། མ་ཞིག་མ་གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་
མཐེགས་པ། འཕན་མེད་པ། ལྷན་སྐྱུག་པ་བཞིག་ནམ་ལ་རེག་ཅིང་ས་ལ་ལྷོག་སྟེ་ཅ་དང་ཤིང་དང་
ཤིང་གེལ་བ་དང་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ཐམས་ཅད་དང་། རྩོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ལྟེ་མར་
འཐག་ཅིང་འོང་བ་ལ་ནི། མཐོགས་པས་འབྲོས་པའམ། རྩོད་པ་གྱིས་བསྐྱོད་པའམ། རོར་གྱིས་སྐྱ་
བའམ། རྩས་དང་སྐྱུགས་དང་སྐྱུན་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོད་པར་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་
བཞིན་དུ་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་འདི་དག་འོང་སྟེ། དེ་དག་ལ་མཐོགས་པས་འབྲོས་པའམ།
རྩོད་པ་གྱིས་བསྐྱོད་པའམ། རོར་གྱིས་སྐྱ་བའམ། རྩས་དང་སྐྱུགས་དང་སྐྱུན་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོད་པར་
སྐྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞིག་འཛིན། རྒྱ་བ་དང་། བ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། རྒྱུད་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།
རྒྱ་བས་ནི་དར་ལ་བབ་པ་འཛོམས་ཤིང་འོང་དོ། །བ་བས་ནི་ནད་མེད་པ་འཛོམས་ཤིང་འོང་དོ། །རྒྱུད་
པ་བས་ནི་སྐྱུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཤིང་འོང་དོ། །འཆི་བས་ནི་རྩོག་འཛོམས་ཤིང་
འོང་སྟེ། དེ་དག་ལ་ནི་མཐོགས་པས་འབྲོས་པའམ། རྩོད་པ་གྱིས་བསྐྱོད་པའམ། རོར་གྱིས་སྐྱ་བའམ།

རྣམ་དང་སྐྱེན་དང་སྐྱུགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་བར་བྱ་བ་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ་
 དཔེར་ན། རི་དྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མེད་གེ་རི་དྲུགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས། རི་དྲུགས་པ་བྱུང་སྟེ་རི་ལྟར་
 འདོད་པ་བཞིན་དུ་དབང་བྱེད་དོ། །རི་དྲུགས་དེ་ནི་སྟོབས་པོ་ཚེའི་ཁ་མི་བཟད་པས་དབང་མེད་པར་
 འགྱུར་པོ། རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་འཚི་བདག་གི་གསལ་གཤིང་གིས་གཟུགས་ཏེ་བརྒྱགས་པ་
 དང་ནི་བྲལ། མགོན་ནི་མེད། སྐྱབས་ནི་མེད། དཔུང་གཉེན་ནི་མེད། བཤེས་ནི་མེད། ཚིགས་ནི་འབྱེ
 ཞིང་འབྲལ། ཤ་དང་ཐག་ནི་བསྐྱམ། ལུས་ནི་ནད་ཀྱིས་གཏུང། རྣོམ་ནི་རྣོམ། བཞིན་ནི་འགྱུར། སྐར་
 ལག་ནི་གཡོ་བ། ལས་ནི་མི་ལུས། མཐུ་ནི་མེད། ཁ་ཚུ་དང་། སྐྱབས་དང་། གཙམ་དང་། བར་སྐྱུགས་
 ཀྱིས་ལུས་ལ་གོས། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། རྣ་དང་། ལྟེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དག་ནི་
 འགག་སྐྱིགས་ལུ་ནི་འབྱུང་། སྐྱ་དར་དར་པོ་ནི་འཕོན། སྐྱེན་པས་ནི་བོར། སྐྱེན་དང་། ཁ་ཟས་དང་།
 བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་གྲོས་ལ་བོར་ཏེ། འགོ་བ་གཞན་དུ་འགོ་བར་ཚམས་པས།
 མལ་གྱི་ཐ་མ་ལ་ནི་ཉལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། སྐ་བ་དང་། འཚི་བའི་འཁོར་བའི་རྒྱུད་དུ་ནི་
 ལུབ། རྩོག་ནི་ལྷུང་ཟད་ཅིག་ལུས། གཤིན་རྗེ་ཡིས་ནི་འཛིགས་སྐྱུག ལྷུང་གྱི་དབང་དུ་ནི་སོང་།
 དཔུགས་རྒྱུ་བ་ནི་འཚད། ཁ་དང་སྐྱ་ནི་གདངས། སོ་ནི་གཙམ་ས། སྐྱིན་པ་སྐྱིན་ལོ་ཞེས་དེ་སྐྱེད་ཅེས་
 གསོལ་བ་ནི་འདེབས། ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་ནས་སྲིད་པ་ལ་ནི་འཇུག གཙམ་ལུ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་
 གོགས་ནི་མེད་དེ། འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་འདོར། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་ནི་འགོ་སྐྱེས་ཚེན་པོ་ནི་འདེགས།
 ལུན་པ་ཚེན་པོར་ནི་ཞུགས། གཡང་ས་ཚེན་པོར་ནི་ལྷུང། ཁྲོད་སྐྱུག་པོར་ནི་ཞུགས། དགོན་པ་ཚེན་
 པོར་ནི་འགོ། རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོས་ནི་འབྱེད། ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་ནི་བདས། ས་རྒྱུགས་མེད་པའི་སྐྱོགས་
 ལུ་ནི་འགོ། གཡུལ་ངོ་ཚེན་པོར་ནི་འཇུག གདོན་ཚེན་པོས་ནི་འཛིན། བམ་མཁའ་ལ་ནི་འཚིལ། ས་
 དང་མ་དང་སུ་རུ་དང་སྲིད་མོ་དང་། ལུ་དང་སུ་མོས་ནི་བསྐྱོར། དཔུགས་ནི་འཚད། ལོར་བཤོ་བཤའ་
 བྱ་ཞེས་ནི་ཟེར། ཀྱི་རྒྱུད་པ། ཀྱི་རྒྱུད་མ། ཀྱི་རྒྱུད་སུ་ཞེས་ནི་ཟེར། སྐྱ་ནི་ཞིག་སྟེ། སྐྱིན་པ་དང་། དཀའ་
 ཐུབ་དང་། ཚོས་འབའ་ཞིག་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ན། ཚོས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱབས་གཞན་མེད། མགོན་
 གཞན་མེད། དཔུང་གཉེན་གཞན་མེད་དོ། རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན། ཚོས་ནི་སྲིད་དང་།

གནས་དང། མགོན་དང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ། དེ་ལྟ་བུའི་དུས་ན། རང་ཉིད་མལ་ན་
 ཉལ་བཞིན་དུ། བྱི་མའི་སྣང་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་སྟེ་དཔལ་སོང་དུ་འགོ་བ། དེ་གནས་ལ་འཛིགས་པའི་སྣང་
 བ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་ལ་ཁྱོད་
 གྱིས་ལུས་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྐྱུངས། ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བཅུས་པ་ཡང་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་
 པར་འགྱུར་རོ། ལོན་ཉན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཞིང་ཡུན་རིང་པོར་བཟུང་བ་དང། བཅུང་བ་ལ་
 སོགས་པ་གཅེང་མ་མང་པོས་ཚིམ་པར་བྱས་ཏེ་སྦྱོད་བསྦྱོད་པ་ཡང། ཐ་མའི་མལ་ན་འདུག་པའི་
 ཚེ་སྐབས་པས་པོར་ཞིང་ཐམས་ཅད་གྱིས་གྲོས་ལ་པོར་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་
 པར་འགྱུར་རོ། རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་གྱི་ལུས་བཀུས་གིང་བསྐྱས་ཏེ་བདུག་པས་བདུགས།
 མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་པོས་བགོས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་དྲི་མི་ཞིམ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ།
 འདི་ལྟར་ཀ་གི་ཀའི་རས་དང། དར་ལ་སོགས་པའི་གོས་བཟང་པོས་གཡོགས་ཀྱང་ཐ་མའི་མལ་ན་
 འདུག་པའི་ཚེ། དྲི་མ་ཅན་གྱོན་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ཅིང་གཅིག་པུ་སྐྱེན་མོར་འགོ་བར་
 འགྱུར་རོ། རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་པས་དགའ་བར་བྱས་ཀྱང། དེ་
 ཐམས་ཅད་སྐངས་ནས་འདོད་པས་མ་འོས་སུ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། རྒྱལ་པོ་
 ཚེན་པོ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཁྱིམ་གྱི་ནང་ན་སྡོས་དང། མེ་ཏོག་དང། དར་གྱི་ལྗོངས་དང། ལྷན་དང།
 གོས་སྣ་ཚོགས་པས་འབྱོར་ཞིང། གཡས་གཡོན་དུ་སྡུས་དང་བཅས་པའི་ཁྱིམ་ཉལ་ཡང། བྱ་ལོག་
 དང། ལ་དང་མི་རོ་སྐྱུག་བྱོ་བ་དག་གིས་གང་བའི་དུར་ཁྱོད་ཚེན་པོར་པོར་ནས་ལུས་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་
 ས་ལ་ཉལ་བར་གདོན་མི་ཟའོ། རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ། འདི་ལྟར་རྩོམ་སྐད་པོ་ཚེད་དང། ཉའི་རྒྱལ་ལ་སོགས་
 པར་ཞེན་ནས་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་སྟེན་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བས་དགའ་ཞིང། རྒྱལ་མཚན་དང་
 གཤུགས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེདས་ལ། རྒྱལ་པོ་དང་སྟོན་པོ་དང་མཇེའ་བཞེས་རྣམས་གྱིས་སྟེན་པར་
 བརྗོད་པས་བརྗོད་ཅིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ཏེ་འགོ་ཡང། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་མལ་དུ་གི་ནས།
 མི་བཞིས་བཏེག་སྟེ་ཕ་མ་དང། ལུ་ལུ་ལ་སོགས་པས་ལག་པ་བཏེག་ནས་བྱང་བརྟུང་ཞིང་ལྷ་རྩ་
 གྱིས་ཞོན་ཏེ་གོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷོ་སྟོར་ལྷུང་ནས་འབྲོག་དགོན་པར་སའི་འོག་དུ་འཇུག་གས། བྱ་ལོག་དང།

བྱ་ཚོད་དང་། མ་ལ་སོགས་པས་ཚོས་ཤིང་། རྩམ་པ་དེ་དག་མེས་བསྐྱེད་གམ། རྩམ་པ་དོར་རམ། སའི་
འོག་ཏུ་བཅུག་ཀྱང་རུང་། རྩམ་དང་ཉི་མ་དང་། ཚར་གྱིས་སྤྱོད་མར་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་མར་སྤྱོད་མར་སྤྱོད་མར་ཞིང་
རྩམ་པར་འགྱུར་པོ། རྩམ་པོ་ཚེན་པོ། དེ་ལྟར་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། དེ་ལྟར་མི་བརྟེན་
པའོ། །ཞེས་རྒྱ་ཚེར་གསུངས་པ་བཞིན་སྟོང་ནས་བྱས་པར་བྱས་ཏེ། ཚོ་འདྲིའི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་
མི་བརྟེན་ས་པར་གེས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་འབད་འཚལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ཚེངས་སོགས་ཐོབ་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ནི། ཡང་འདྲི་ལྟར།

ས་གསུམ་འབྱོར་པ་དམ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ། །ཚངས་དང་བདེ་འབྱུང་མིག་སྟོང་དབང་པོ་སོགས།།

གྲགས་དང་བསོད་ནམས་གཟི་འོད་འབར་བ་ཡང་། [༧] །འཆི་བདག་གནས་ལས་རྒྱལ་བའི་རྣམས་མེད་ལ།།

བསམ་གཏན་གྲུབ་པས་བསྐྱེད་པར་གནས་པ་ཡང་། །ལས་ཟད་ཚེན་འཆི་བའི་རྣམས་མཚིས་ཤིང་།།

ལྟ་དང་ལྟ་མིན་གྲུབ་པ་རིག་སྒྲགས་འཚང་། [༨] །མི་དབང་འགོ་བ་པལ་པ་རི་སྟེང་གྱང་།།

འཆི་བས་འཛིགས་པའི་སྐྱེ་བོ་པ་མཐའ་ཡས།།

འདྲི་ལྟར་ཚངས་པ་དང་། དབང་ལྷན་ཚེན་པོ་དང་། རྩམ་འཇུག་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། འཛིག་རྟེན་
སྟོང་བའི་རྒྱལ་བོ་ཚེན་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འོད་ཟེར་ཚེན་པོས་འཛིག་རྟེན་འགོངས་ཤིང་། ཉི་མ་སྟོང་
བས་ལྟག་པ། གཟི་བརྗིད་གྱི་ལྷན་གསེར་གྱི་རི་ལོས་བས་ཆེ་བ། བསོད་ནམས་གྱི་གྲགས་པས་གནས་
ས་ཀྱན་དུ་བྱུང་པ། ས་འོག་དང་། ས་སྟེང་དང་། ས་སྐྱའི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་
འབྱོར་པ་དམ་པས་བརྒྱན་པ་ཡང་འཆི་བའི་རྣམས་ཡོད་དེ། འདྲུལ་བ་ལུང་ལས། དགེ་སློང་དག
འབྱོར་བ་འདྲི་དག་རྒྱུད་ཅིང་སྟོང་བོ་མེད་པ་ལ་སྟོས། དས་སྟོན་བྱས་པའི་འཕོར་བ་ན། ཚངས་པ་དང་།
བརྒྱ་བྱིན་དང་། འཛིག་རྟེན་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སྟོང་ཡང་། མ་
རོམས་བཞིན་དུ་ཚོ་འཕྲོས་ཏེ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། ཚངས་དང་བརྒྱ་བྱིན་དག་པོ་
མིག་སྟོང་ལྟར། བྱེད་མེད་གྱུར་ཀྱང་མི་རྟག་པ་རོལ་འགོ། ཉི་མ་རྒྱ་བ་ལྟུང་ཅམ་རོལ་བ་དང་། །ས་
ཚེན་སྐྱིད་བཞིའི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་ས་ལ་སྟོས། །ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་བཞིའི་ལྟ་དང་། གཞན་ཡང་

ལྟ་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱུ་བ་པ་དང་། རིག་སྒྲུགས་འཆང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་བའི་
 ཚོས་ཅན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གཏན་ཀྱུ་བ་པའི་ལྟ་དང་མི་འཕམ་ཅི། ལྟ་མིན་དང་སྐོང་དཀའ་ཐུབ་
 དཔལ་འབར་བ། ལྷོན་རིང་བསྐྱལ་པར་གནས་པའང་མི་རྟག་ན། ཁྱི་རྣམས་ལྟོས་མེད་དུ་བརྟོན་
 འདྲའི་ལུས། རོ་སོར་འཛིག་ཅིང་འབྲལ་བ་སྟོས་ཅི་འཚལ། ཞེས་སོ། ལྷིང་བཞིའི་དབང་པོ་འཁོར་
 འོས་སྐྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། སློན་པོ་དང་། དག་སྦྱོང་དང་། བུམ་ཟེ་དང་། ལྷིམ་བདག་ལ་སོགས་
 པ་འགོ་བ་པལ་པ་ཇི་སྟེད་པ་ཀུན་ཀྱང་འཛིང་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཚེད་དུ་བརྟོན་པའི་ཚོམས་ལས། རིན་
 ཚེན་བདུན་ལྟར་རྒྱལ་པོ་དང་། ལམ་ལུགས་ལྟར་སློན་པོ་དང་། དག་སྦྱོང་བུམ་ཟེ་ལྷིམ་བདག་
 སོགས། འགོ་བ་འདི་ཀུན་མི་རྟག་སྟེ། མི་ལམ་འགོ་བ་ཇི་བཞིན་ནོ། ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་འགྲུར་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ནི། འདི་ལྟར་འཕོ་ཞིང་འགྲུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་སྟེ།

ཚོ་འདི་མི་རྟག་པོལ་པའི་ཆར་སླིན་ནང་། འཆི་བདག་སློག་གི་སྐྱེད་བཀའ་བྱེད་ཅིང་།།[༤]

ཉིན་མཚན་དུས་རྣམས་འགྲུར་བའི་ཆར་འབབ་པས། ལས་གསུམ་ལྷུ་གུ་ཇི་སྟེད་བརྟན་པར་འགྲུར།

དལ་འབྱོར་སྤིང་པོས་བརྒྱན་པའི་ཚོ་དབྱར་ཀའི་སླིན་རུམ་འབྲིགས་པ་ན་རང་ཆས་སུ་འགྲུ་བའི་འཆི་
 བདག་སློག་གི་སྐྱེད་བས་གར་བྱེད་ལ། ཉིན་མཚན་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་གིས་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་འཆི་བ་
 ལ་ཉེར་སོང་བའི་ཆར་རྒྱན་རྟུ་འབབ་པས། སྤིང་བ་གསུམ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལྷུ་
 ལུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁུབ་པར་འབབ་ཅི་བརྟན་པར་ལྷུར་བ་ནི། རྒྱུ་ཆེར་པོལ་བ་ལས། སྤིང་གསུམ་མི་
 རྟག་སྟོན་ཀའི་སླིན་དང་འདྲ། འགོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གར་ལ་བལྟ་དང་མཚུངས། ལྷེས་ལུའི་ཚོ་སྐོ་ནམ་
 མཁའི་སློག་འདྲ་སྟེ། རི་གཟར་འབབ་ཆུ་ལྷ་ལུར་ལྷུར་མཁྱོགས་འགོ། ཞེས་སོ།

བཞི་བ་སྟོན་བཅུད་མི་རྟག་པ་ནི། ལམ་ལུགས་ལྟར་ལུན་རིང་མོ་ནས་མི་གཡོ་བར་བརྟན་པའི་སྟོན་གྱི་འཛིག་
 ཉིན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བཅུད་དང་བཅས་པ་གཡོ་བར་བརྟན་པ།

སྟོན་བཅུད་མི་རྟག་སྤིང་བ་ཆགས་འཛིག་གིས། ལམ་བདུན་རྒྱུས་གཅིག་རྒྱུང་གིས་འགོར་བའི་ཚོ།།[༥]

ཁོར་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་སྤིང་དང་རིས་བསྐོར་བའི། ལྷོན་པོ་རིན་ཚེན་བཞི་ཡང་མི་རྟག་ཅིང་།།

ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས། །དེས་པར་བསམས་ཏེ་སློང་ནས་ཚོས་མཛོད་ཅིག།[༥]

འདི་ལྟར་དུས་རིང་བ་ལ་བསམས་ཏེ། ཕྱིའི་སློང་བཅུད་འཛིག་པའི་དཔེས་ནང་གི་སློང་བཅུད་མི་རྟག་
 པར་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱལ་པ་དང་པོ་ཆགས་པ་ན་ནམ་མཁའ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དབྱིངས་སློང་ལ་གོ
 འབྱེད་པའི་ཁོངས་སུ། རྒྱུད་དོ་རྗེ་རྒྱ་གམ་དོ་རྗེས་ཀྱང་མི་གིགས་པ་ཆགས་སོ། །དེའི་སློང་དུ་ཚུའི་
 དགྲིལ་ལའོར་དོ་རྗེ་ལྟར་སྤྲོ་བ་ཆགས་སོ། །དེའི་སློང་དུ་དབང་ཚེན་གསེར་གྱིས་གཞི་སྤྲུའུ་ཚེན་པོ་
 བསམ་གཏཏན་དང་པོའི་ཚད་ཅམ་ཆགས་པའི་ནང་དུ། ཉམ་མཁའ་ལས་ཚར་བར་ཅིང་ཚུའི་ཐང་དུ་
 རྒྱུར་པ་ལ་བྱུགས་པའི་ལྷ་བའི་དྲངས་མ་ལས་སོ་སོའི་རི་དང་གླིང་དུ་ཆགས་སོ། །དེ་ཡང་གླིང་རྒྱང་
 ཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རི་རབ་རིན་པོ་ཆེ། ཤར་ཤེལ། ལྷོ་བེ་རྒྱུ། ལུབ་བསྐྱར་རྟུག་ བྱང་གསེར་ལས་ལྷུབ་
 པའི་མཐར་སྐྱོར་རྒྱ་མཚོམས་ལ་ཐུག་པར་གཏཏན་གྱི་དང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རི་བདུན་གྱི་བར་ན་མཚོ་
 བདུན་དང་བཅས་པས་འཁོར་བའི་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོའི་ཐང། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ལུས་འཕགས་གླིང་ལ་ལུས་
 དང་ལུས་འཕགས་གྱིས་བསྟེན་བསྐྱོན་གམ་དུ་ཡོད་པ། ལྷོར་འཛོམ་བུའི་གླིང་ལ་རྩ་ཡབ་དང་རྩ་ཡབ་
 གཞན་གྱིས་བསྟེན་པ་སོག་ཀར་གནས་པ། ལུབ་ཏུ་བ་ལང་སློང་ལ་གཡོ་ལྷན་དང་ལམ་མཚོག་འགྲོས་
 བསྟེན་བསྐྱོན་མ་པོར་ཡོད་པ། བྱང་དུ་རྒྱ་མི་སྟན་ལ་རྒྱ་མི་སྟན་དང་རྒྱ་མི་སྟན་གྱི་རྒྱས་བསྟེན་བ་ལྟ་
 བཞིར་ཡོད་པའོ། ཁི་རབ་ཀྱི་སློང་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་། ཚལ་བཞི་དང་། བྱང་ཤར་
 དུ་གིང་ཡོངས་འདུས་བརྟོལ་གྱིས་བརྒྱན་པའི་གྲོང་ཁྲེང་ལྷ་ན་སྤྲུག་རི་དང་བཅས་པའི་མཐའི་རྒྱ་
 མཚོའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་གཏཏན་གྱི་ཚད་དང་མཉམ་པའི་ལུགས་རིས་བསྐྱོར་ཁིང་ཉི་མ་དང་
 ལྷ་བས་བརྒྱན་པ་ནི་སློང་གྱི་འཛིག་རྟེན་ནོ།།

དེ་དག་ཏུ་བརྟེན་པ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ལས་མིར་ཚད་པས་གླིང་
 བཞི་གླིང་ཐན་བརྒྱད་ཀྱི་མི་དང་། ལས་ངན་པའི་སྤང་བས་བསྐྱེད་པའི་ངན་སོང་བའི་འགྲོ་བ་དུད་
 འགྲོ་དང་། ཡི་དུགས་དང་། དམུལ་བའི་གནས་རིས་སོ་སོ་ལས། དུད་འགྲོ་དབྱིངས་ན་གནས་པ་རྒྱ་
 མཚོ་ཚེན་པོ་སྤེ་རྩ་བའི་གནས་སོ། །ཡི་དུགས་རྒྱལ་བའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྲེང་གྱི་ཁྲོ་ན་རྩ་བའི་གནས་སོ། །

ཚད་ལྡན་དང་གང་དཔལ་གངས་རི་ཉི་མའི་འོག་ན་འདབ་འབྱུང་དུ་བརྒྱན་བརྒྱན་ཡོད་ཅིང་། ཉེ་
 འཁོར་བ་མཐར་མེད་གྱི་སྤོགས་གྱི་སྤོགས་བཞིར་གནས་པ་རྩ་བའི་གནས་སོ། །ཁ་འཐོར་བའི་དུད་
 འགོ་དང་། མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡི་དུགས་དང་། ཉི་ཚེ་བ་ནི་མི་རྣམས་གྱི་གནས་ན་འདྲ་ཡོད་དོ། །འདོད་
 པའི་ལྷ་དུག་ལོ། རི་རབ་གྱི་སྤྲེད་མཚམས་ཉི་ལྷ་གཟའ་སྐར་འཆར་བའི་གནས་ན་རྒྱལ་ཚེན་རིགས་
 བཞི་པ་དང་། ལྷེང་ན་སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་པ་དང་། དེའི་གོང་ན་ནམ་མཁའ་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་
 བཅས་པ་གཟའ་སྐར་བཞིན་གནས་པ་ལ་རིམ་པ་བཞིན། མཚོ་མ་དང་། དགའ་ལྷན་དང་། འཕྲུལ་
 དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་རྣམས་གནས་སོ། །རི་རབ་གྱི་ཁོང་གསེང་ན་ལྷ་མ་ཡིན་པ་
 རྣམས་གནས་པ་ལས། ལུ་མཚམས་ན་རྒྱ་གཅན་དང་། བར་ན་སྐར་འབྲེང་གི་གནས་ན་མགུལ་འབྲེང་
 ཅན་དང་། ས་མཚམས་ན་ཐགས་བཟངས་རིས་གྱི་གནས་རྣམས་ཡོད་དེ། འདོད་ལྷ་རྣམས་དང་འགྲན་
 པའི་ཡོངས་སྤོང་འབྱོར་པ་ཡོད་དོ།།

བསམ་གཏན་གྱི་ལྷའི་གནས་རིས་བཞི་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཚངས་རིས། ཚངས་
 པ་མདུན་ན་འདོན། ཚངས་ཚེན་གསུམ་ནི། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་གྱི་སྤྲེད་གི་ནམ་མཁའ་ལ་དབག་
 ཚད་བཞི་ཁྲིའི་གོང་ནས་གོང་ན་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འོད་རླུང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་
 གསལ། གསུམ་པའི་དགོ་རླུང་། ཚད་མེད་དགོ་དགོ་རླུང་། བཞི་པའི་སྤྲིན་མེད། བསོད་ནམས་སྤྲེས་
 འབྲས་སུ་ཚེ་སྤྲེ་སོ་སྤྲེ་བོའི་གནས་གསུམ་དང་། མི་ཚེ་བ། མི་གདུང་བ། གུ་ལོ་སྐྱང་། འིན་ཏུ་
 མཐོང་། འོག་མིན་ཉེ་གཅོང་མ་རིས་གྱི་ལྷ་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོད་དོ། །ཁ་ལྷུགས་མེད་
 བཞི་ལ། བམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད་པ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཉེ།
 སྤྲིད་པའི་རྩ་མོ་རྣམས་ནི་སྤོན་གཟུགས་མེད་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་གང་དུ་གི་བའི་
 གནས་དེ་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྷ་སྤོང་བཅུ་དག་གི་ཆ་འཛིན་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་སྤྲིང་བཞི་པའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྷ་སྤོང་གི་མཐར་སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་པའི་གནས་དང་མཐོ་
 དམན་མཉམ་པའི་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བའི་སྤོང་དང་པོ་སྤྲི་སྤྲེད་གྱི་འཛིག་རྟེན། དེ་འབྲེད་སྤོང་གི་
 མཐར་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དང་མཉམ་པའི་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བའི་སྤོང་གཉིས་པ་བར་མའི་

འཛིག་རྟེན། དེ་ལྟ་བུ་སྟོང་གི་མཐར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཐོ་བྱུང་དང་མཉམ་པའི་ལྷགས་རིས་
 བསྐྱར་བ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཚེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཏེ། མཚོག་གི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་ཞིག་གིས་
 སྐྱེ་མཉམ་དུ་བསྟན་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟེ་མེད་པར་སྐྱར་བས་འདུལ་བའི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་
 བུམ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོགས་བཅུ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་ཚད་མེད་དེ། རླུ་པོ་དང་། རླུ་གམ་དང་། གྲུ་
 བཞི་ལ་སོགས་པས་ནམ་མཁའི་མཐས་གར་བྱུང་ན་བྱུང་ཅིང་། སེམས་ཅན་ལ་འང་མགོ་སྟེང་དུ་ལྷ་བ་
 དང་། འཕྲེང་དང་ཐུར་དུ་ལྷ་བའི་རིས་ཚད་མེད་པས་གང་བ་ཡིན་ཅོ། །འདིར་མི་མཛེད་འདིའི་དབང་
 དུ་བྱས་ཏེ། ཚགས་པ་དང་། གནས་པ་དང་། འཛིག་པ་དང་། སྟོངས་པ་དག་དུས་མཉམ་མོ།།

དེའང་དང་པོ་ལེགས་པར་ཚགས། དེ་ལྟ་ལེགས་པར་གནས་པའི་དུས་འདིར། སྐྱེ་དགུ་ཚེ་ལོ་
 དབལ་མེད་ཐུབ་པའི་དུས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་གཟིགས་ཕྱོན་པ་ནས། འགྲུ་ཐུབ་པ་ཕྱོན་
 ཏེ་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་སྟེ་ཚེ་ལོའང་ཉིས་བརྒྱ་ཉིས་བརྒྱས་འབྲི་བར་བྱེད་ལ།
 དེ་ནས་བརྒྱ་སོང་བ་ནི་གཅིག་འཕེལ་ནས་བཅུ་གཅིག་པ་ནས་བརྒྱད་བྲི་ཐུབ་པ་ནི་བྱུང་མས་པ་
 འཕྱོན་པ་ནས་བརྒྱད་སྟེ། བརྒྱ་ནས་གཅིག་འགྲིབ་པ་ནས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་ཡང་སྐྱེ་མར་འགྲིབ་
 བཅོ་བརྒྱད་ནི་བར་གྱི་ལྷག་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ། དེའི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་ཅུ་
 ལྟ་འདྲུང་ཞིང་དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ནི་གཅིག་འཕེལ་བས་དབལ་མེད་ལ་ཐུག་སྟེ། ཅུ་ར་ཟད་མར་
 འགྲིམ་པ་ནི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཕྱོན་ནས། སྐྱར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཛད་པ་
 དང་། སྐྱེ་ཚོ་དང་། འཁོར་འདུས་པའི་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་དང་མཉམ་པའི་མཛད་པ་དང་། སྐྱེ་
 ཚོ་དང་། འདུས་པ་བྱུང་ནས་སྐྱར་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་མ་ཐུལ་པའི་འགོ་བ་རྣམས་འདུལ་ཞིང་།
 དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་ཐོས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་གཞི་རལ་པ་དང་། དགོ་བ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་མོ་བྱས་པ་
 ཚུན་ཚད་འཁོར་བ་ལས་གོ་ལ་བར་མཛད་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་མཛད་པ་ཉེ་བར་བསྐྱེད་ཏེ་
 བྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་དེ་སྟེད་དུ་གནས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོང་
 གསུམ་གྱི་སྟོང་ཚེན་པོའི་སེམས་ཅན་གང་ཇི་སྟེད་པ་གོ་ལ་བར་བཀོད་ནས། ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་དེ་ལ་བསྐྱེད་
 པ་འཛིག་པའི་མེ་བདུན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཚོག་ནས་ཐལ་བར་བྱེད་དོ། །མེ་ནི་ཉི་མ་སྟེ། མདོ་ཁ་ཅིག་

ལས་ཉི་མ་བདུན་དུ་གསུངས་ལ། ལ་ལ་ནས་ཉི་མ་བདུན་གྱི་དོད་ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་འཆར་
 བར་གསུངས་སོ། རྟོན་ལ་ཉི་མ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་པོ་ཉིད་བདུན་འགྲུར་གྱིས་ཚར་སོང་སྟེ་འཚོག་པ་
 ཡིན་ནོ། རྟོན་མཐའ་བ་དེ་དག་ཚུས་བཤའ། རླུང་གིས་གཏོང་བས་མཐར་ལམ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 གྲུར་ནས་སྟོན་མ་ཆགས་པའི་སྐབས་བཞིན་དུ་འགྲུར་བ་ཉིད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛོལ་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས།
 བམ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདི་འབྱུང་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ནམ་མཐར་གྲུར་པའི་ཚེ། །

ཇི་ལྟར་སྟོན་བཞིན་སྟེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་
 གྱིས། ། ཞེས་པ་ལྟར་རྩི་སྟོན་བཅུད་འཛིག་པའི་དཔེས། བར་གྱི་ལུས་ཀྱང་འཛིག་པར་བལྟ་བར་བྱས།
 དང་པོ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ནམ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གྲུར་པའི་ངང་ལས། མ་དག་པ་དང་ཀྱུན་དུ་རྟོག་
 པའི་རླུང་དུ་ཆགས་ཤིང་། དེའི་རྒྱས་ལའོར་བར་སྟུང་པའི་ལས་ཀྱིས་པ་རྒྱའི་ངང་བཞིན་ལས་གྲུབ་
 པའི་རྒྱུན་གྱིས། ཡ་མའི་ཁྲ་ཐག་ལས་ལུས་དེའི་རྒྱལ་པོ་དེ་རེ། མིག་ཉི་མ་དང་ལྷ་བཞེན་དུ་
 དྲངས་མ་དཀར་དམར། རླུ་མཚོད་དང་ཁམས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིང་བཞི་སྒྲིང་ཕྱན། ལྷ་ཤེས་ཚོགས་
 བརྒྱད་ཀྱི་དེ་བདུན་ལོར་ལྷག་ཚེན་པོ་དང་བརྒྱད། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བཞེན་པའི་རྩ་རོ་བརྒྱད་དུ་
 མ་ནི། རྫོགས་ཀྱི་དུག་གསུམ་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཁམས་གསུམ། རྩ་འདབ་ལའོར་ལོ་ལྷ་ལམ་
 དུག་ནི་འགྲོ་བ་དེགས་ལྷ་འམ་དུག་གནས་རིས་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་བདེ་སྟུག་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་
 རྣང་པའི་ནང་གི་སྟོང་ཚེན་གྱི་འཛིག་རྟེན་འདིའང་། འདུས་པའི་རྩུང་འབྲལ་བ། རླུས་པའི་རྩིང་འཚིབ།
 འདུས་བྱས་པས་འཛིག་པ་སྟེ་འཚིབ་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། རྩི་འབྱུང་བཞིན་འབྱུང་བཞིན་སྟུང་པས་
 མེ་བདུན་དང་རྩ་གཅིག་སྟེ་བརྒྱད་ཐལ་ནས། བར་འབྱུང་གསང་འབྱུང་གདོད་མའི་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་
 པས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགྲུར་བའི་སྐབས་ཡོད་ཅིང་། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི་བསྟུན། རྩ་
 རླུང་ཐིག་ལེ་གསུམ་སྟོངས་པས་མེས་བདུན་དང་། རྫོགས་འཕོ་བ་རྒྱས་གཅིག་ དུགས་འབྲེལ་ཐག་ཆད་
 པས་མཐུག་ཏུ་རླུང་གིས་གཏོང་ཏེ། ལུས་ཀྱང་སོ་སོར་འབྲལ་ཞིང་དེངས་ནས་མཐར་ཅི་ཡང་མེད་པ་
 བམ་མཐའ་ལྟ་སྟོན་ལུས་མ་ཆགས་པའི་དུས་ལྟར་འབྱུང་པའི་སྐབས་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་
 རྩི་མ་ལས། རླུང་ཁམས་རྒྱ་དང་ཚེས་སྟོན་པའི། །ལུས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྟོན་དུ་ཆགས། །རྩ་དང་རླུང་དང་

ཁམས་དྲངས་མ། །འབྲུང་ཚེན་བཞི་ཡི་སྐྱབས་དག་གི། །འོད་གསལ་འབྲུང་བ་མེད་བཞུགས་དག །
 མཁའ་ཁྱིམ་དག་ཏུ་འཕོ་བ་ན། །འབྲུང་དང་རྩ་དང་རྒྱུང་དང་ཁམས། །མེ་ཡིས་བདུན་བཞིན་ཞིག་
 པ་ལས། །འབྲུང་བའང་ཐིམ་བ་རྒྱ་ཡིས་གཅིག་། །ཕྱ་རགས་འགགས་པ་རྒྱུང་གིས་འཐོར། །འོད་གསལ་
 ལ་ཞུགས་ནམ་མཁའི་ཁམས། །གདོད་ནས་མཐོན་པོ་བྱང་རྒྱུབ་ནི། །མ་འབྲུལ་གཞི་ལ་མཐར་རྒྱ་ཏོ།¹⁰ །
 ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་སོ་སོའི་འཇིག་རྟེན་ལུ་བ་པ་ལ་བརྟག་དཔོན་ཏེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། ས་དང་
 ལྷན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། །འབར་བས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་གྲང། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་
 པར་མི་སྐྱུར་ན། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་རྒྱུང་མི་ལྟ་སྟོས་ཅི་འཚལ།¹¹ །ཞེས་པ་ལྟར་བསམ་པོ།

ལྷ་པ་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་ལྷ་རྒྱུང་འདའ་རྒྱལ་བ་སྐྱེན་པས་མི་རྟག་པ་ནི། གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་ཏུ་བྱོན་
 པའི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མང་པོ་ཞིག་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་བྱ་རན་ལས་འདས་ཤིང་། དེ་དག་
 གི་བསྟན་པ་ལུ་བ་པའི་རྒྱལ་ལ་བསམས་ནས་གྲང་རང་གི་ཚེ་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་འདྲན་པ་རང་རྒྱལ་སྟོབ་མའི་ཚོགས། །ཐུབ་དབང་སྐྱེས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་མགོན་པོ་རྣམས།
 དྲངས་པའི་མཁའ་ལ་སྟོན་མེད་ཅི་བོད་འཛིན། །རྒྱ་རྒྱར་ཐེང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་བཞིན།^[12]
 ལྷ་མ་མེ་ལྷན་ཞེ་ལྷང་རེར་གསལ་བ་ཡང་། །མི་རྟག་ལྷ་རྒྱུང་འདའ་རྒྱལ་སྟོན་མཛོད་ཅིང་།
 བསྟན་པ་རིན་ཚེན་ཉི་མ་དཔག་མེད་གྲང། །སྟོན་རབས་སྟོན་རབས་ལུ་བ་པར་གྱུར་ལ་ལྟོས།^[13]
 རྒྱ་ཤིང་སྦྱིང་པོ་མེད་འདྲ་རང་གི་ལུས། །རྒྱ་མའི་ཁང་པ་འདྲ་བ་ཅིས་མི་འཇིག།

དེ་ལ་མི་མཐེད་གི་འཇིག་རྟེན་འདི་ར་བྱོན་པ་ཉིད་གི་སྟོན་པ་ཡང་། ལྷ་མ་པར་གཟིགས་དང་།
 གཞུག་ཏོར་ཅན་དང་། ཐམས་ཅད་སྟོབ་དང་། འཁོར་བ་འཇིག་དང་། གསེར་ཐུབ་དང་། འོད་སྐྱེད་དང་།
 ལྷ་ལྷ་ལྷ་པ་རྣམས་སྟོན་གའི་མཚན་མོ་རྒྱ་བ་ཉ་གང་བ་ཤར་བསྟར་མཚན་དཔེའི་གཟི་འོད་འབར་བ་
 ལ་། ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། ཚངས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་སྦྱིང་བ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམ་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ལྟར་བྱོན་ཏེ། རྒྱ་འོད་ཟེར་གྱི་དཔལ་གྱིས་ལྷ་མ་མེ་བ་དང་། གསུང་
 ཅ་ཅོ་མེད་པས་ལྷན་ཞེ་བ་དང་། ཐུགས་དྲི་མ་མེད་པས་ལྷ་རྒྱུང་རེར་གསལ་བ་དོ་རྗེ་ལྷ་རྒྱུང་བསྟན་བརྒྱམས་

གྲུང་ལྷ་པོ་ལས་འདས་ཤིང་། ལྷ་ལྷའི་སྤྲེལ་མཚོག་ལས་གཞན་པ་དག་གི་བརྟན་པ་ཡང་རིམ་གྱིས་
ལུབ་པར་གྲུང་པ་ལ་སྟོན། དུབ་པ་ལྷར་སྤྲིང་པོ་མེད་པ་བདག་གི་ལྷས་ཅིའི་སྤྱིར་མི་རྟག་ཅིས་བསམ་
དགོས་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཚོམས་ལས། མཚན་སྟོང་གིས་འབར་བདེ་གཤེགས་སྤྲིང་པོའི་སྐྱུ། ཁསོད་
ནམས་བརྒྱ་ལས་གྲུབ་པའང་མི་རྟག་ན། །དུབ་པ་རྟོན་འདྲ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི། །རང་གི་ལྷས་
འདི་ངེས་པར་ཅིས་མི་འཇིག །འགོ་བའི་དོན་གཤེགས་རྒྱལ་བ་ཉི་མ་འདྲ། །དམ་ཚོས་མཛོད་ཀྱི་
ལྷ་བ་ལུབ་ལ་སྟོན། །རང་གི་སྤུན་ཚོགས་འཁོར་དང་ཡོངས་སྤོང་གྲུབ། །རྟག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་
མཁྱེན་འཚལ་ལོ།³ །ཞེས་སོ།

དུག་པ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པས་མི་རྟག་པ་ནི། རོ་རྗེ་ལྷ་ལྷའི་སྐྱུ་བརྟེན་པ་ཡང་མི་རྟག་ན་རྒྱ་
ཤིང་ལྷ་ལྷའི་ལྷས་འདི་ཅིའི་སྤྱིར་བརྟན་པར་གནས་ཞེས་གདམས་པ།

དེ་སྤྱིར་ངེས་པར་འཚིད་ཅམ་འཚིད་དང་། །འདིར་འཚི་འདིས་འཚི་ངེས་པ་འགའ་མེད་དེ།།[17]
ཚོ་འདི་སྟོན་མེད་རྟག་ཏུ་གོད་འགྲུང་ཞིང་། །འཚི་བའི་རྒྱུན་མང་འཚོ་བའི་གསུང་བས།།
ཚོ་ལ་ཡོང་མེད་སྟོན་པ་སྤྲུངས་བྱས་ཏེ། །དེ་རིང་ཉིད་ནས་ཚོས་ལ་བརྟོན་པར་རིགས།།[18]

དེའང་སྤྲེལ་པའི་སྤྱིར་འཚི་བར་ངེས་ཏེ། དམ་པའི་ཚོས་པར་དཀར་པོ་ལས། སྤྱི་བ་ཡོད་ན་འཚི་བ་ཡོད། །
འདུས་པ་ཡོད་ན་འབྲལ་བ་ཡོད།⁴ །ཅེས་སོ། །དུས་ཐིངས་པ་མེད་པས་ནམ་འཚི་ཡང་མི་ཤེས་ཏེ།
མཚན་མོ་བཟང་པོའི་མདོ་ལས། སང་ཙམ་འཚི་འམ་སྤྲེལ་གི། །དེ་རིང་ཉིད་ཏུ་བརྟན་ཏེ་བྱ། །འཚི་
བདག་སྤེ་ཚེན་དེ་དང་ནི། །ཁྱོད་གཉིས་བཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ།⁵ །ཞེས་སོ། །ས་ཕྱོགས་གད་ཏུ་འཚི་འང་
ཆ་མེད་པས་འགོ་འདུག་ཅི་བྱེད་པའི་ཚོས་འདིར་འཚི་འམ་སྤྲེལ་ཏུ་བསམ་འཚོལ་ཏེ། དུབ་པ་བཟང་
པོའི་མདོར། རིམ་ངམ་གོག་གཙོང་རོང་གཡང་སའམ། །བྱིམ་མམ་ལམ་སྲང་རྒྱ་བོའི་རོགས་ཉིད་
དམ། །ས་ཡི་སྤྱོགས་གད་བདག་གི་ཐ་མའི་གནས། །ཁཏོ་ལ་མ་མཚིས་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །འཇིག་
རྟེན་དགའ་བ་རྣམ་པར་བརྗོག་པར་བྱ།⁶ །ཞེས་སོ། །རྒྱུན་འདིས་འཚི་འང་ངེས་པ་མེད་དེ། ལུང་ལས།
ཁ་ཅིག་ཟས་ཀྱིས་བརྒྱངས་ནས་འཚི། །ལ་ལ་སྤྲོན་གྱིས་འཚི་བའང་ཡོད། །མི་མཐུན་རྒྱུན་ལྷ་ཅི་ཞེས།

སྒྲོམ། གྲོ་བ་ས་ཤེས་པ་འགའ་མེད་དོ།¹⁶ ཞེས་སོ། སྒྲོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲེད་པ་དང་བཅས་པས་
 གྲུང་འཆི་བར་ཤེས་ཏེ། མི་རྟག་པའི་གཏམ་ལས། ལྷག་ཚུ་བཅད་པའི་རྗེང་བཞིན་དུ། སྒྲོན་མེད་འབྲེད་
 པ་དང་བཅས་པས། གྲུང་གྲུང་འཆི་བའི་ལམ་ཞུགས་ན། སྒྲོ་བུ་ཚེ་ལ་སུ་ཡིད་རྟོན།¹⁷ ཅེས་པ་
 དང་། སྒྲོང་འཇུག་ལས། ཉིན་མཚན་སྔོན་པ་ཡོད་མེད་པར། ཚོའདི་རྟག་ཏུ་གོད་འཇུག་ཞིང་། སྒྲོན་
 པ་གྲུད་ནས་འོང་མེད་ན། བདག་ལྷ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འཇུག།¹⁸ ཞེས་སོ། འཆི་བའི་རྒྱུན་མང་ལ་
 འཆོ་བའི་རྒྱུན་ལྷང་བས་གྲུང་འཆི་ཤེས་ཏེ། སྤུ་མ་ལས། འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་མང་བ་སྟེ། བསྟོན་པའི་རྒྱུན་
 བེ་ལྷང་བཅད་ཅིག གྲོ་བ་ས་ལྷུང་དུ་འཆི་འཇུག་པས། བཅ་པའི་ཚོས་ལ་སྒྲོ་ཞོག་ཅིག¹⁹ ཅེས་སོ། རྒྱ་
 གཞན་ཡང་། རིན་ཆེན་ཤིང་བ་ལས། འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་མང་བ་སྟེ། བསྟོན་པའི་རྒྱུན་ནི་ལྷང་བཅད་ཅིག གྲོ་
 དག་ཉིད་ནི་འཆི་བའི་ཡང་། གྲོ་བ་ས་རྟག་ཏུ་ཚོས་མཛོད་ཅིག²⁰ ཅེས་སོ།

བདུན་པ་ཕྱི་ལོ་ལ་མི་བཞིན་ནང་མི་རྟག་པ་ནི། རྒྱ་འདི་ལྷུང་ཕྱི་ལོ་གྱི་གོང་ཁྲུང་རྟོང་ས་པས་གྲུང་རང་གི་
 སེམས་ལ་འཆི་བ་བསམ་པ།

འབྲུང་བཞི་འདུས་པའི་ལྗོངས་སེམས་པ་ཅན། བཀའ་བའི་རྒྱུན་རྟོག་སྐྱེ་བོས་བརྒྱན་པ་ཡང་།
 རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་ཕྱིར་འདུས་བྱས་འཇིག་པའི་ཚོས། སྒྲོང་ཁྲུང་རྟོང་བ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་གིས།^[19]
 ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་དམ་པའི་ཚོས་མཛོད་ཅིག།

ཅེས་བསྐྱེད་ལ་ཏེ། སྒྲོན་ལེགས་པར་འབྱོར་བའི་གོང་ཁྲུང་སྐྱེ་བོ་དང་མི་མང་བོས་གང་བ་ཞིག་ཕྱིས་
 སྒྲོང་ས་པ་དེའི་ཚེ་འདི་ལྷུང་བ་རྟག་སྟེ། གྲུ་མའོ་འཁོར་བའི་ཚོས་སྒྲོན་དང་ཞིང་འབྱོར་བ་དེ་དག་རྗེས་
 ལོ་ཙམ་དུ་བཅད་དེ། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་བཅད་དོ། བདེ་འདི་རི་ལྷ་བར་བདག་
 གི་ལུས་འབྲུང་བ་བཞི་འདུས་པའི་ལྗོངས་སེམས་དང་རྒྱུན་གྱི་འབྱོར་བས་མཛོས་ཤིང་། རྟོག་པ་སྐྱ་
 ཚོགས་སུ་འབྲོ་བའི་སྐྱེ་བོས་བརྒྱན་པ་འདི་ཡང་འཇིག་ཅིང་འགྲིས་ལ། ལྷག་ལོ་ལ་རུས་པ་ཙམ་ཞིག་
 ལུས་པ་ལ། སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་བདག་གི་མིང་ནས་བརྗོད་དེ་དེའི་རུས་པའོ་ཞེས་པའི་གནས་སྐབས་
 ཡོད་དོ་སྟེ། ལྷུང་དུ་རྟོང་ནས་བསམ་དོན་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ལུས་མཐའ་ཐལ་བ་ལྷུང་བསྐྱེད་མཐའ་

འབྲུལ་ཞིང་། །ཐ་མར་མི་གཙང་སྤྱིང་པོ་མ་མཚེས་པས། །རྣམ་པར་འཛིག་དེངས་ལྷགས་པར་འགྱུར་
བ་སྟེ། །སོ་སོར་འགྲེས་ཚོས་ཅན་དུ་མཁུལ་པར་མཛོད།³⁹ །ཅེས་སོ།།

བརྒྱད་པ་དཔེས་མི་རྟག་པ་ནི། །གང་གི་ཚེ་ཡུན་རིང་མོར་མ་ཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྦྱུད་ཀྱང་མི་ལམ་སང་
པ་ལྟར་ཡུད་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་སྦྱོགས་པ་དེའི་ཚེ།

རི་ལྟར་རྒྱུད་དམར་ནང་ལྷགས་མར་མེ་བཞིན། །སྐད་ཅིག་མི་རྟག་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་དང་།།
སྒོ་བུར་འཆི་རྒྱུན་དྲག་པོས་གཏུགས་པའི་ཚེ།[༡༥] །ཡུན་དུ་མི་གནས་ངེས་པར་འཆི་བས་ན།།
ད་ལྟ་ཉིད་དུ་དམ་པའི་ཚོས་མཛོད་ཅིག།

ཅེས་པ་སྟེ། །སྒོ་བ་མེ་ཞིག་ཐང་ག་རྒྱུད་འཇམ་པོར་ལྷང་བའི་ནང་ན་གནས་པ་ལས། །རེ་ཞིག་རྒྱུད་རབ་ཏུ་
དྲག་པོ་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་འཆི་བ་ལྟར་ །རང་ཉིད་ཀྱང་མར་མེ་ལྟར་གཡོ་བའི་ཚེ་ལ། །ཉིན་མཚན་ཁོར་མོའི་
རྒྱུད་འཇམ་པོས་བསྐྱོད་དེ་རྣམ་ནས་ལྷུང་དུ་འཆི་བའི་ལོང་ཡང་མེད་པར་རྒྱུད་དྲག་པོ་ལྟ་བུའི་ནད་དམ་
གཞོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འཕྲོག་པར་འགྱུར་ངེས་པ་འདི་བསམ་དགོས་ཏེ། །སྒོ་བ་མ་ལ་སྤྱི་ངས་པ་ལས།
མར་མེའི་མེ་ལྷེ་བྱགས་དྲག་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟའི། །ཚེ་འདི་སྐད་ཅིག་གནས་པའི་གདེང་ཡང་ཡོད་
མ་ཡིན།⁴⁰ །ཅེས་སོ།།

དགུ་པ་ཐམས་ཅད་འདོར་བས་མི་རྟག་པ་ནི། །གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་པོར་ནས་འགྲོ་དགོས་པས་ཀྱང་མི་
རྟག་པ་བསམ་པ་ནི།

འཁོར་དང་ལོངས་སྤོང་ཉེ་བར་འགྲེལ་བའི་གཉེན། །གཟུགས་དང་ལང་ཚོད་བང་ལྷག་རིགས་བཟང་ཡང་།།[༡༦]
ཐམས་ཅད་པོར་ཉེ་གཅིག་ལུར་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། །གང་གིས་མི་བསྐྱོངས་དཀར་ནག་རྗེས་འབྲང་བ།།
དེ་ཚེ་ཚོས་ལས་སྦྱབས་གཞན་འགའ་མེད་ན། །དིང་དུ་བརྩོན་པས་ཅི་ཕྱིར་འདའ་མི་བྱེད།།[༡༧]

འཆི་བའི་དུ་ས་ན་ཚེ་འདིའི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་འགྲོ་དགོས་ཏེ། །ལས་དགེ་སྤྲི་ག་
གཉེས་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་ཚོས་ཁོ་ན་སྦྱབས་སུ་བཤད་དེ། །རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། །དུས་
ཀྱིས་བསྐྱོན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་སྐྱུར་ན། །ལོངས་སྤོང་མཛོད་དང་གཞི་བཞེས་རྗེས་མི་འབྲང། །རྒྱལ་པོ་

དག་ནི་གར་གནས་གར་འགོ་ཡང་། །ལས་ནི་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་།³³ །ཞེས་པ་དང་།
 དཔལ་རྒྱུན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། །འདྲེས་མའི་ལས་གྱིས་ལོངས་སྤོང་ཚོལ་བྱེད་ཅིང་། །ཁུ་དང་དེ་
 བཞིན་ཚུང་མ་གསོ་བར་བྱེད། །ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྡུལ་གྱུར་པ་འཆི་དུས་ན། །ཁུ་དང་ཚུང་མ་སྐྱབས་སུ་
 །འགྱུར་མ་ཡིན། །རི་ལྟར་སྒྲོ་ཚོགས་ལས་བྱས་སྤངས་པ་བཞིན། །ཁུ་དང་ཚུང་མ་དག་གྱུར་འདོར་བར་
 །འགྱུར། །བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་སྤྲུག་བསྡུལ་སྤོང་བར་འོང་། །དེ་དག་དེ་ཚོ་བདག་གི་སྐལ་མི་ལེན། །ལ་
 མ་སྤྲུག་ཟླ་ལུ་དང་ཚུང་མ་དང་། །བཟོ་དང་ལོར་དང་རྩ་ལག་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས། །ཤི་བའི་བྱི་བཞིན་དེ་
 དག་འགོ་བ་མེད། །ལས་རྣམས་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་བྱིས་པ་འགོ།³⁴ །ཞེས་སོ།

དེའི་ཚེ་ལས་མི་དགོ་བ་སྣོ་བས་ཆེར་བསགས་པ་རྣམས་ལ་སྤར་གྱི་བསད་པ་དེ་དག་དང་།
 གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུས་འཁོར་ཞིང་ཞགས་པས་བྲིད་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་སྟེ། །སྤོང་འཇུག་ལས། །ལ་
 བསྐྱམས་མིག་རྩ་རྩ་ལ་སོགས། །སྤར་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་སྤང་ནས། །གཤིན་རྗེའི་ལོ་ཉ་འཇིགས་
 །འཇིགས་ལྟའི། །ཤ་རྩུགས་ཅན་གྱིས་བཟུང་གྱུར་ཅིང་། །འཇིགས་ཆེན་ནད་གྱིས་ཐེབས་གྱུར་པ། །རབ་
 ཏུ་ཉམ་ཐག་སྤོས་ཅི་དགོས། །སུ་ཞིག་འཇིགས་ཆེན་འདི་ལས་བདག །ལེགས་པར་སྤོབ་པ་བྱེད་འགྱུར་
 །ཞེས། །ཤེད་ཤ་ཐོན་པའི་མིག་བགྲད་ནས། །སྤོགས་བཞིར་སྐྱབས་དག་ཚོལ་བར་བྱེད། །སྤོགས་
 བཞིར་སྐྱབས་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་ཡི་ལྷག་འགྱུར།³⁵ །ཞེས་སོ།

དེའི་ཚེ་ཚོས་དྲན་ཡང་འབྲིས་ཏེ་བྲིམས་ལས་འདས་པ་དག་གཤེད་མའི་ལག་ཏུ་ཚུད་པ་ན་
 །སྐྱབས་འཚོལ་བ་དང་མཚུངས་པས། །ད་ལྟ་ནས་དྲན་བར་བྱ་དགོས་པར། །དེ་ཉིད་ལས། །དེ་ཚོ་ལེ་ལོ་
 །སྤངས་གྱུར་ནི། །དུས་མ་ཡིན་པར་ཅི་ཞིག་བྱ། །སྤོ་བུར་འཆིབས་འདྲེས་ནས་ནི། །ཀྱི་ཏུང་བཅོམ་ཞེས་
 །སེམས་པར་འགྱུར།³⁶ །ཞེས་སོ། །དེའང་དཀོན་མཚོག་གསུམ་དང་ཚོས་དགོ་བ་ཉིད་སྐྱབས་ཡིན་པར།
 །དྲི་མ་མེད་པར་བྱིན་པས་ཞུས་པ་ལས། །ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་འདི་དག་མ་གཏོགས་པར། །ལ་དང་མ་ཡང་
 །ལོ་མོའི་སྐྱབས་མ་ཡིན། །གཉེན་གྱི་ཚོགས་དང་ལོར་དང་ལང་ཚོའང་མིན། །འདི་དག་འཁོར་བར་བྱིང་
 །བརྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །བདག་ནི་སངས་རྒྱས་དགའ་བས་ལུས་བཏང་ཞིང་། །དེ་བཞིན་སྤོག་དང་
 །ལོངས་སྤོང་རྣམས་གྱུར་བཏང་། །དཀོན་མཚོག་གསུམ་ཉིད་སྐྱབས་ཡིན་མ་གཏོགས་པར། །ལོ་མོའི་

སྐྱབས་རྟེན་འདི་ན་སེམས་ཅན་མེད།¹⁷ །ཅེས་སོ།།

བཅུ་པ་དུས་གསུམ་མི་རྟག་པ་ནི། འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་གནས་དང་། རང་གི་རྒྱུད་དང་། གཞན་གྱི་
ཚོགས་གྱི་པ་མཐའ་ལ་བསམས་པས་ཀྱང་མི་རྟག་སྟེ།

འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྲ་ཕྱིའི་རྒྱུད་སོམས་དང་། །སྲ་རབས་སྐྱེ་བོ་དཔག་མེད་འདས་ལྷུང་ཅིང་།།

ད་ལྟའི་ས་སྟངས་འགོ་བ་ལལ་ཆེར་ཡང་། །ལོ་བརྒྱའི་ནད་དུ་ངེས་པར་མི་རྟག་ལ།།[17]

མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ། །ཀུན་རབས་གཞོན་རབས་སྐལ་མཉམ་འདས་ལ་ལྟོས།།

བདག་ཀྱང་རང་བཞིན་དེ་ལས་མ་འདས་པས། །ངེས་པར་འཆི་བ་བསམས་ནས་ཚོས་མཛོད་ཅིག།[18]

ཀྱ་ཡེ་བཞིན་བཟང་དག རྩི་སྒྲུང་བ་ཡུལ་གྱི་འཕོ་འགྲུར་ལ་སོམས་གིག་དང་། ལྷུང་ལོ་བརྒྱ་ཡན་ཆད་
གྱི་མི་རྣམས་ལུས་སམ་ལྟོས་དང་། ད་ལྟའི་འོ་སྐྱོལ་མིར་གྱུར་བ་ལལ་ཆེར་ཡང་ད་སྟེ་ལོ་བརྒྱ་ན་མིར་
ཅོམ་དུ་བསམ། མ་འོངས་པའི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱང་དྲན་རྒྱལ་མཚུངས་ཏེ་སྲ་སྐྱེས་པ་ལ་མ་གྱི་བ་མེད་
པའི་རྩིང་པོ། ཉེས་ན་རང་རང་གི་ཁྲིའི་ལ་རང་བས་རྒྱན་པ་དང་། གཞོན་པ་དང་། མཉམ་པའི་དབྱེ་གཞན་
དུ་མཁྱིལ་འདས་པས་བདག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ངེས་སྐྱེས་དུ་བསམ་དགོས་ཏེ། ཆེད་
དུ་བཛོད་པའི་ཚོམས་ལས། གང་གི་རྒྱབ་མོ་ལོ་ན་ནས། །མངལ་དུ་དང་པོ་འཇུག་པའི་མི། ཉེ་གི་
སྟོན་མེད་འགོ་འགྲུར་ཞིང་། །ཁོང་བ་ལས་ཀྱང་བརློག་པ་མེད། །སྲ་དྲོ་སྐྱེ་བོ་མང་མཐོང་བ། རྩི་
དྲོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྲུར། རྩི་དྲོ་སྐྱེ་བོ་མང་མཐོང་བ། །སྲ་དྲོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྲུར། རྩིས་པ་
ལུད་མེད་མང་པོ་དག །དར་ལ་བབ་པའང་འཆི་འགྲུར་ན། ཉེ་ལ་མི་འདི་གཞོན་ཞེས་ཏེ། །གསོན་
པའི་གདེང་བྱོད་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་འགྲུར། ཉེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཅས་པའི་
སར། །ཁ་ཅིག་གོག་པོ་འགོག་ཅོམ་ན། ཉེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྒྱག་ན། །ལ་ལ་རྒྱན་དང་ལ་
ལ་གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི། །རིམ་གྱིས་རབ་དུ་འགོ་འགྲུར་ཏེ། །འབྲས་སུ་སྐྱེན་པ་
ལྷུང་བ་བཞིན།¹⁸ །ཞེས་སོ།།

བཅུ་གཅིག་པ་སྟོན་གསུམ་མི་རྟག་པ་ནི། གཞན་ཡང་འདི་ལྟར།

ས་གསུམ་དུལ་བ་སྲིད་ཅིང་བར་དག་ན། །འཚི་བདག་གནས་ལས་རྒྱལ་བ་འགའ་མེད་དེ།།
 ཀུན་གྲང་མི་རྟོག་འབྲུང་ཞིང་སྲིད་པོ་མེད། །ཡིད་བརྟན་མི་རུང་གིང་རྟོའི་འཕང་ལོ་འདྲ།།[༡༩]
 བྱང་པར་མི་ཡི་འཛིག་རྟོན་འཚོ་བ་མང། །ནད་གདོན་གཞོན་པ་དུ་མའི་གཞིར་གྱུར་ཅིང།།
 མཚོན་དང་མེ་དང་གཡང་ས་གཅན་གཟན་དུག །རྒྱལ་པོ་དག་དང་ཚོས་རྒྱན་ལ་སོགས་ཀྱིས།།[༢༠]
 འཚོ་བའི་སློག་འཛོམས་སུན་ཚོགས་འཛིག་པར་བྱེད།།

དེའང་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གིས་སློགས་གང་ན་འང་འཚི་བས་མི་རྟོགས་པའི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་རྩེ་བཟང་གྲང་མེད་པས། །ཁམས་གསུམ་རྒྱུད་དུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚི་བ་ལས་མ་འདས་པ་བསམ་བར་བྱ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། གང་དུ་གནས་ན་འཚི་བས་མི་རྟོགས་པའི། །ས་སློགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྣང་ན་མེད་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་འདང་མེད། །འི་རབ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་པའང་མེད།¹⁹ །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་གང་དུ་གི་ཡང་ལུས་དོར་བ་ཅམ་ལས། །སེམས་འདི་ཡང་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་སྲིད་པ་མང་པོ་འཁོར་བ་ཉིད། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། །སྲིད་པར་མ་རིག་དབང་གིས་སློབ་ཅོད་ཅམས། །མི་དང་ལྟ་གནས་ངན་སོང་ལམ་གསུམ་པོ། །འགྲོ་ལྟ་དག་ཏུ་མི་སེམས་སློབ་པོ་འཁོར། །དཔེར་ན་རྩ་མཐུན་འཕང་ལོ་འཁོར་བ་བཞིན། །རྟོག་ཏུ་གཟུགས་སྟུག་མཚོག་དང་སྐྱོན་སྟུན་དང། །ཁྲི་མཚོག་རོ་ཞིམ་རེག་ལ་བདེ་བྱེད་པ། །དུས་ངན་རྟེ་ལ་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐོགས། །དཔེར་ན་རོན་པའི་རྟེ་ལ་སློབ་ཏུ་ཐོགས་བཞིན།²⁰ །ཞེས་སོ།།

དེ་དག་ལས་བྱང་པར་དུ་མིའི་འཛིག་རྟོན་འདི་དག་འཚོ་བ་མང་སྟེ། །མཛེ་དང། །རིམས་དང། །རྒྱུད་དང། །མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནད་དང། །བྱ་དང། །ག་ཟ་དང། །མཁའ་འགྲོ་དང། །བགེགས་ལ་སོགས་པའི་གདོན་མང་ཞིང། །རྒྱལ་པོ་དང། །དག་དང། །མི་རྟོན་དང། །ལུང་གྲོལ་ལ་སོགས་པའི་འཚོ་བ་བརྒྱ་དག་གིས། །སློབ་སྲིད་དབང་ལྷུག་དང། །ལུས་དང་སློག་ལ་རྟོག་ཞིང་བར་མ་དོར་འཚི་བས་ན་དམ་པའི་ཚོས་ལ་བརྩོན་དགོས་སོ། །ཇི་སྟན་དུ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བ་ལས། །མི་ཡི་འཛིག་རྟོན་འབྲུང་པའི་གདོན་དང་ནད་མང་བ། །ཁན་དང་སྲིད་བརྩེར་ལྷན་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་

གྲིས་ལོ།³¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ།།

བཅུ་གཉིས་པ་རྣམས་ཉིད་མི་རྟག་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཚོ་བ་ཡོད་ན་འཚོ་བ་ཡིན་པ་ལྟར་མ་ཟད་དེ། འདི་ལྟར།

འཚོ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱེས་སུ་འོ་ཚོའི་འགྲོ་སྟེ། །ཉིན་མཚན་རྣམས་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལྟར་བས་ཀྱང་།།

འཚོ་བ་དག་གནས་སུ་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་ནི།[༡༡] །འབབ་རྩའི་ཚོགས་རྣམས་རྒྱ་མཚོར་སྟེགས་པ་འཇམ།།

ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩལ་རིར་ལྷུང་བ་བཞིན།།

འདི་ལྟར་ཚོ་གང་དུ་བདག་ལ་འཚོ་བའི་གཞོན་པ་སྟོ་སྲུང་བ་མེད་ཅིང་། མཐུན་པའི་ཁ་ཟས་དང་།
བཅུད་གྲིས་ལེན་པ་ལ་སོགས་པས་ཚོ་བ་སྤོང་བར་གསུངས་ཀྱང་མཐར་ཐོག་པ་མེད་དེ་འཇུག་པར་འགྱུར་
བ་ཉིད། སྟོན་འཇུག་ལས། བད་མེད་ཉི་མ་འདི་ལྟ་སྲུང་། ཟས་བཅས་འཚོ་བ་མེད་ཀྱང་ནི། ཚོའདི་
རྣམས་ཉིད་སྟོན་པ་སྟེ། །ལུས་འདི་ཐང་ཅིག་བརྟན་པོ་བཞིན།³² །ཞེས་སོ། །རྣམས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པོ་མེད་
པར། འདུས་པ་རེན་པོ་ཚེའི་ཉོག་ལས། རབ་འབྱོར་གྲིས་སྐྱེས་པ། སྐྱེས་སུ་འོ་ཚོའི་རི་གཟར་རྒྱ་འབབ་
བཞིན།³³ །ཞེས་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། རི་གཟར་རྒྱ་པོ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པ་དང་། ཉི་མ་ལྷ་
བ་རྩལ་རིར་སྟོགས་པ་དང་། །ཉིན་མཚན་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཤུགས་གྲིས་འགྲོ། །སྐྱེས་སུ་འོ་ཚོའི་འགྲོ་འདི་
དག་མཚུངས་པར་ལྷན།³⁴ །ཞེས་སོ།།

བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུན་དང་གནས་དུས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཡང་གང་གི་ཚོ།

ཟས་བཅས་འཚོ་བའི་རྒྱུན་རྣམས་སུན་ཚོགས་ཀྱང་། །དུག་བཞིན་སྟེགས་པ་སྐྱེད་པའི་རྣམས་མཚིས་ན།།[༡༢]

མི་མཐུན་གཞོན་མང་སྟེན་ཚོགས་ཅིས་མི་འཛིག། །དེས་ན་འཚོ་བའི་རྒྱུན་དུ་མ་གྱུར་མེད།།

གར་འཚོ་ཅིས་འཚོ་ནམ་འཚོ་ཚེད་གྲིས། །དོན་མེད་སྟེ་བ་འཛིག་རྟེན་ཚོས་སྤོངས་ལ།།[༡༣]

སྤོང་ནས་མི་རྟག་འཚོ་ཚོས་བསྐྱབ་པར་མཛོད།།

འདི་ལྟར་འཚོ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཟས་ཀྱང་ནད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ར་བས་འཕྲལ་ཕན་བར་སྐྱང་
ཡང་། སྟེགས་སུ་གཞོན་པ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་དང་། བད་ལ་ཕན་པར་འདོད་ནས་འབྲུ་སྐྱེན་གྲིས་སྐྱེངས་
པ་ལས། དེ་ཉིད་ནད་དུ་སྐྱུར་བ་འདྲ་ཡོད་ན། དངོས་སུ་མི་མཐུན་པའི་གཞོན་པས་ཚོའི་བར་དུ་གཞོན་

པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། འཆི་བའི་རྒྱུ་དུ་མ་གྲུ་བ་མེད་པས་འཆི་བ་འབའ་ཞིག་བསམ་མོ། རྟེ་ཡང་སྲུ་
 བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་གང་དུ་འཆི་བ་དང་། རྒྱུ་ཅིས་འཆི་བ་དང་། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་འཆི་བའི་
 དེས་པ་མེད་དེ། དེ་རིང་ཉིད་ཀྱང་མི་འཆི་བའི་གདེང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤོ། རྟེ་སྐད་དུ་འབྱོར་འཇུག་ལས།
 དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་བར་ཚུགས་པ་སྐྱེས་མ་ཡིན། །བདག་ནི་མེད་པར་འཇུག་པའི་དུས། རྟེ་
 བློ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་།³⁴ ཞེས་སོ།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་བརྩོན་པར་གདམས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྐྱ་མ་དང་མན་དག་འཛོམ་དུས་ཚོས་བརྒྱབ་
 པར་གདམས་པ་ནི། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྟེན་པའི་དུས་བཟང་པོ་འདིར་འཁོར་བ་
 ལས་སྒྲོལ་དགོས་པར་གདམས་པ།

འདིར་ནི་བདག་གིས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཅིང་། །སྐྱ་མའི་མན་དག་གྲུ་འཛོམ་ཡོད་བཞིན་དུ།
 སྤྱི་བསྐྱེད་ཚུ་བོ་བརྒྱལ་ཕྱིར་མི་བརྩོན་ན།[༡༤] རྟེ་ལས་བསྐྱེད་པ་འདི་ན་གཞན་མེད་དོ།

གང་གི་ཕྱིར་དལ་འབྱོར་གྱི་གྲུ་བོ་སྐྱ་མ་དམ་པའི་ཚོས་ཚུལ་སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྒྲོལ་
 བཏོད་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། གྲུ་སྐྱ་བདག་ཡོད་བཞིན་དུ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་ན་རང་ཉིད་གི་ན་ཏུ་
 བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་པ་ཉིད། སྒྲོ་བ་སྒྲིང་དུ། གང་ཞིག་ཕྱབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོལ་བཏོད་ཚོས་གྱི་
 ལས། རྒྱ་ཆེན་གྲུ་དང་འདྲ་བ་རྟེན་ནས་སྤྲོད་འདོར་བ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱང་འཁྱེད་གར་མཁན་
 འདྲ་རྣམས་ལ། རྟེ་གའ་བས་དེས་པར་དེ་སེམས་བསྐྱེད་པར་འཇུག་པ་སྤྲོལ།³⁵ ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་མ་འབད་ན་མི་གོལ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་སྤྱིར་ནས་དེས་པར་བརྩོན་པ་ལ་བསྐྱེད་པ།
 གང་ཕྱིར་སྤྱིར་པས་རབ་བསྟན་པར་ཆེན་སྤོད། ཞེས་ཀུན་མཐར་འབྱོན་ཡང་དག་ཐོབ་བཞིན་དུ།
 རང་བཞིན་དོན་གཉིས་འབྱོར་པ་མི་འཛོམ་ན།[༡༥] །འཁོར་བའི་བརྩོན་ལུ་རང་ཉིད་འཆིང་བར་ཟད།

རྟེན་དལ་བ་འདི་འདྲ་བ་ཐོབ་པའི་ཚེ་རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་དམ་པའི་ཚོས་མི་བརྒྱབ་པ་དེ་དག་
 གཏན་དུ་འཁོར་བའི་ཞགས་པས་འཆིང་བར་ཟད་དེ། སྒྲོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་བརྒྱུ་གནས་

ཐར་པ་དམ་པའི་ཚོས་ལ་བརྟུན་³² ཉེ་བརྒྱབ་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བརྒྱལ་པ་ནི། ལྷོ་བ་སྤྱིང་ལས།
 གང་ཞིག་ཐོབ་ནས་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་འབྲིན་ཞིང་། །བྱང་ཚུབ་མཚོག་གི་ས་བོན་དག་བའང་
 འདེབས་གྲུར་པ། །ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་བས་གྲུང་ཡོན་ཉན་ལྷག་པ་ཡི། །མི་ཉིད་དེ་ནི་སུ་ཞིག་འབྲས་བུ
 མེད་པར་བྱེད། །བདེ་གཤེགས་ལམ་བརྟེན་འགོ་བའི་འདྲེན་པར་ཚས་གྲུར་ཅིང་། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་
 ཚེན་མི་ཡིས་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པའི། །ཤམ་དེ་ལྷ་དང་གྲུ་ཡིས་མི་རྟེན་ལྷ་མིན་དང་། །མཁའ་ལྗིང་རིག་
 འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་ལྷོ་འབྲེས་མིན། །མི་ཡི་དངོས་བོས་གིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་རྟེན་གྲུར་ནས། །འོན་ཏེ་
 བརྟགས་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་བརྟུན་ཉེ་བརྒྱབ།³³ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ལེགས་པར་འདོམས་གྲུང་མི་ཉན་པ་ལ་སྤྱིང་རྗེའི་ལུགས་གཡོ་བ་ནི། ད་ནི་དེ་སྐད་སྤྱོད་གྲུང་སྤྱིང་ལ་རི་
 མི་སྤྱོད་པའི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་བས་རང་ཉིད་ཞི་བར་སྤོན་ཞིང་ནམ་ཞིག་ན་འདྲེན་པར་སྤྱིང་རྗེའི་
 ལུགས་གཡོ་བ།

གྲེ་མ་རི་ལྷར་དོ་ལ་འདོམས་པ་བཞིན། །འཛིག་རྟེན་ཡལ་ཚེར་བསམས་གིང་སྤྱོད་པ་འཕེལ།།
 བརྟན་པས་མི་རྟོགས་བཤད་པས་གོ་བ་མེད། [34] །སང་ཉིན་འཚེ་ཡང་རྒྱན་རིང་རྟག་པར་འཛིན།།
 འཕོར་བས་མི་སྤྱོད་པའི་འབྲུང་རྒྱལ་ཙམ་མེད། །ཤེས་བཞིན་རྒྱལ་གོ་བཞིན་འབྲུལ་བ་བྱེད།།
 འདུ་འཛིན་གཡེངས་ལ་ཉོན་མོངས་ཆར་འབེབས་པའི། [35] །འགོ་ལ་ནམ་ཞིག་བདག་གིས་ཕན་ཐོགས་འགྲུར།།

གྲེ་མ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ན་གང་དག་རི་ལྷར་བརྟན་ཡང་སྤོ་གོས་སྤྱོད་པས་བརྟེན་དང་ཐབས་གྱི་
 རྣམ་པ་ཚད་མེད་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཡང་དཔལ་བ་དོན་རྒྱུ་བར་གྲུར་ཉེ་རྟོགས་པའི་དུས་མེད་ཅིང་།
 བཤད་པས་གོ་བར་མི་འགྲུར་བ་དག་དང་། །ཁ་ཅིག་ནི་རང་ཉིད་སང་གི་ཚེ་འཛིག་རྟེན་འདིའི་སྤྱང་
 བ་འདོར་ཡང་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་སྟོད་པ་ལྷར་བདེན་པར་ཞེན་པས་ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་
 ལ་གཡེངས། ལ་ལ་དག་ཉོན་མོངས་པ་མེ་ལྷར་འབར་ཞིང་དག་བའི་སྤོགས་ལས་རིང་དུ་གྲུ་ར།
 གཞན་དག་རང་གི་རྒྱུད་ཞེས་དག་མེས་བསྐྱེད་ཅིང་གཞན་ལ་ཐུག་དོག་པས་རྒྱལ་དུ་མའི་སྤོན་ནས་
 གཤེ་བ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་དང་། རན་དུ་སྤོགས་པ་དང་། སྤྱིར་བ་འདེབས་པ་ལ་བརྟེན་པར་

བྱེད། འགའ་ཞིག་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་མས་མཁར་ཞིང་ལོན་པར་གྱུར་ཀྱང་འཁོར་བས་མི་སྐྱོལ། དེས་
 པར་འབྱུང་བའི་སྐྱོད་ལ་ཕྱ་རབ་ཙམ་ཡང་རྒྱུད་ལ་འཆར་མ་མྱོང་། ལ་ལ་རྩུང་ཟད་ཐོས་པ་དང་ཤེས་
 པ་ཙམ་གྱིས་ཁེངས་ཤིང་ར་རྒྱལ་བས་གཞན་ལ་བརྟུན་ཤིང་རྩོད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་གི་མེ་
 ཕུ་སྐྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་བའི་བྱུང་ཤིང་དག་བསྐྱེད་ཅིང་། དམ་ཚིག་
 དང་སྟོམ་པ་འཆལ་བས་ཉིན་མཚན་དུ་མི་དགོ་བའི་ཆར་འབབ་པ་དེ་དག་མཐོང་ནས་དེས་འགའ་
 རང་བྱུང་རྒྱལ་ལ་སྐྱོགས་པའི་སྐྱོས་ཞི་བའི་ནགས་སུ་གཅིག་སྐྱུར་ཟབ་མོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ལ་
 བརྩོན་པའི་སེམས་སྐྱེ་ཞིང་། སལ་ཆེར་སྟོང་རྗེའི་དབང་དུ་གྱུར་བས་འདི་དག་ནམ་ཞིག་ན་བདག་ཁོ་
 ཉམས་ཐར་པ་ལ་འཁོད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སེམས་སྟོབས་ཆེན་པོའི་སྟོབ་བསྐྱེད་དེ།

སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཁུར་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་དུ་སྐྱུས་པ། གང་དག་སྐྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་
 ཅན། །སེམས་ཅན་རི་སྟེང་ཡོད་པ་ཀུན། །དེ་དག་བདག་གི་བཙོང་ནམས་ཀྱིས། །བདེ་ཐོབ་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 བུལ་བར་ཤོག །ཆོ་བུང་ནད་ཀྱིས་ཉེན་པ་དག །ཆོ་རིང་ནད་མེད་བདེ་ལེགས་ཤིང་། །བགྲས་བགྲོན་
 དབུལ་བས་ཉམས་ཐག་རྣམས། །བཟང་བཅུང་འབྱོར་བ་སུ་ཚོགས་ཤོག །རྒྱལ་པོ་ཚོས་རྒྱན་མི་རྟོན་
 དང་། །རྒྱ་དང་མེ་དང་གཡང་ས་སོགས། །གཞན་གྱི་འཛིགས་པས་ཉེན་བཀུན། །འཛིགས་བུལ་བདེ་བ་
 ཐོབ་པར་ཤོག །གང་གང་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན། །ཡིད་ལ་བསམས་པ་ཀུན་གྱུབ་སྟེ། །རྟག་ཏུ་
 དགོ་བའི་ཚོས་སྟོན་ཅིང་། །ཐར་པའི་བྱུང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་ཤོག །རྒྱལ་པོ་དགོ་བས་སྟོང་ཞིང་། །ཆབ་
 སྲིད་འཇམ་དར་ཆེ་བ་དང་། །སྟོན་པོ་འང་ཚོས་བཞིན་བསམ་འཕེལ་ཞིང་། །དམངས་རྣམས་རྟག་ཏུ་
 བདེ་བར་ཤོག །རན་སོང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཅི་ཡོད་པ། །ཐར་ནས་མཐོ་རིས་བདེ་ཐོབ་ཅིང་། །མཐོ་རིས་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་གང་ཡོད་པའང་། །ཞི་གྱུར་བདེ་ལེགས་འགྲུབ་པར་ཤོག །སེམས་ཅན་གྱི་ནི་ཁམས་
 གསུམ་པོ། །ཀུན་གྱི་སེམས་ནི་དགོ་གྱུར་ཏེ། །སྟེན་སེམས་ཡིད་ལ་མི་འགྲུ་ཞིང་། །ཉིན་མཚན་ཚོས་
 ཀྱིས་འདའ་བར་ཤོག །རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་དུ་ལོ་འཇགས་ཤིང་། །ནད་མེད་འཚོ་བ་ཀུན་དང་བུལ། །ཕན་
 རྒྱུན་འགྲུག་པ་མེད་པ་དང་། །ལྷ་ཡི་ཡུལ་བཞིན་སྐྱེད་པར་ཤོག །དོན་མཐུན་བསྐྱེད་རྣམས་དོན་
 འགྲུབ་ཅིང་། །ཁོར་དང་འཁོར་གཡོག་གྲགས་འདོད་རྣམས། །རི་ལྟར་སྐྱོས་བཞིན་སུ་ཚོགས་ཏེ། །

བསོད་ནམས་ཚེན་པོ་རྒྱས་པར་ཤོག །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་འཕེལ་ཞིང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་རྣམས་ཚོས་
 འཕེལ་ལ། །ཡོན་ཏན་འདོད་རྣམས་སློབ་འཕེལ་ཞིང་། །ཚོགས་བདེ་ལེགས་འཕེལ་བར་ཤོག །བསམ་
 གཏན་སྐྱོད་རྣམས་ཉིང་འཛིན་དང་། །འགྲུ་དང་མངོན་ཤེས་རྒྱ་འཕྲུལ་སོགས། །ལམ་དང་འབྲས་
 ལུའི་ཚོས་གྲུབ་སྟེ། །རྣམ་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་རྟེན་པར་ཤོག །ལྷ་རབ་ཉམ་ཐག་ཡིད་ཚད་རྣམས། །ཡིད་
 སོས་དགའ་བ་རབ་རྒྱས་གིང་། །སྐྱིད་ལུག་ལྷུ་ལ་པས་གནས་པ་རྣམས། །བརྩོན་པས་བྱང་ཆུབ་
 འགྲུབ་པར་ཤོག །བསོད་ནམས་འབྱོར་པས་རབ་བརྒྱན་ཞིང་། །བསམ་གཏན་རྒྱལ་མིམས་ལྡན་པ་
 རྣམས། །ཉམས་དོགས་འཛིགས་དང་བཅས་པ་ཀུན། །རྟོག་ཏུ་བདེ་དང་མི་འབྲལ་ཤོག །རྒྱལ་སྲས་
 འགོ་དོན་སྐྱོད་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱ་ཚོའི་འཕྲིན་ལས་དབག་མེད་ཅིང་། །ལམ་ཚུལ་དོན་སྤྲོད་སྲུང་ཚོགས་གྱུར་ཏེ། །
 ལུན་རིང་ས་སྟེང་གནས་པར་ཤོག །གང་དག་བདག་ལ་བརྟེན་གྱུར་པའི། །འགོ་ཀུན་དགེ་ལེགས་རབ་
 འཕེལ་ཞིང་། །ཚོགས་ཤེས་དུལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འཕམ་གས་པའི་ཚོར་བ་དུན་ལྡན་པར་ཤོག །གང་དག་
 བསྟོད་དམ་སྟོད་གྱུར་ཏམ། །ལ་ཟེར་སྐྱུར་བ་འདེབས་གྲུང་རུང་། །མཐོང་ཐོས་དུན་རྟེན་གྱུར་བ་
 རྣམས། །སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་བརྒྱལ་བར་ཤོག །བདག་གི་མིང་ཅམ་ཐོས་པ་ཡང་། །ཚོ་དེས་སྲིད་པ་རྩིས་བ་
 ལྷོལ་ཏེ། །བདེ་ཐོབ་སྣུག་བསྐྱེད་བྲལ་གྱུར་ནས། །སློ་མེད་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པར་ཤོག །བདག་གི་དེང་
 བས་དུས་ཀུན་དུ། །ས་སོགས་འབྲུང་བ་ཚེན་པོ་ལྟར། །འགོ་ཀུན་ཉེར་འཚོའི་གཞིར་གྱུར་ཏེ། །ཀུན་ལ་
 སུན་བདེ་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཤོངས་དང་འཁོར་གྱིས་ལོག་བསྐྱུབ་དང་། །དོན་མེད་སྤྱེ་འབབ་གྱུར་བ་
 ཀུན། །རྣམ་གྲོལ་དགེ་བའི་ཚོགས་གྱུར་ཏེ། །རྟོག་ཏུ་གཞན་ལ་སུན་བརྩོན་ཤོག །འགོ་བའི་སྣུག་
 བསྐྱེད་ཅི་ཡོད་པ། །དེ་ཀུན་བདག་ལ་སྐྱིན་གྱུར་ཅིག །བདག་གི་བསོད་ནམས་ཅི་ཡོད་པ། །དེ་ཀུན་
 འགོ་ལ་སྐྱིན་པར་ཤོག །བདག་གི་སེམས་སྟོབས་དགེ་བ་ཡིས། །འགོ་ཀུན་བདེ་ཐོབ་སྣུག་བསྐྱེད་
 དག །མི་ལམ་དུ་ཡང་མཐོང་ཞིང་། །བདེ་དགའི་རྒྱ་མཚོ་ཐོབ་པར་ཤོག །སྤྱོད་པ་བརྩུའི་ནམ་མཁའི་
 དབྱིངས་ལྗང་པ། །སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེང་པ། །ཀུན་གྱི་བདེ་བའི་འཚོག་ཆས་དག །བདག་གིས་
 སྐྱོར་བ་ཉིད་གྱུར་ཅིག །སྤྱོད་པ་བརྩུའི་འཛིན་རྟེན་མལུས་སུ། །བདག་གི་མིང་གི་གསལ་གྱུར་ཏེ། །གང་
 ལ་གང་འདོད་ཆར་འབབ་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་མཚོན་པར་ཤོག །སྤྱོད་པ་བརྩུའི་འགོ་དུག་

སེམས་ཅན་དག །རྒྱལ་བས་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱལ་བ། །དེ་དག་བདག་གིས་ཡོངས་བསྐྱལ་ཏེ། །འཕོར་
 པའི་རྒྱ་མཚོ་སྟོངས་པར་ཤོག །བདེ་ཚེན་རྣམ་བརྒྱན་འོད་གྱིས་མངོས་བྱས་ཟེན་ཚེན་འབྲུང་གནས་
 འགོ་བ་ཀྱལ། །ས་ཚེན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་བྱེད་པར་དག་པའི་སྒྲིབ་གཙང་ལས་གྲུབ་པའི། །
 ར་ཡབ་ལོར་བུའི་གདུགས་གཅིག་འཛིན་པས་ས་གསུམ་གདུང་བའི་གྲིབ་བསེལ་ཞིང་། །རྟོག་མེད་རྩ་
 ལྷན་རིམ་རྒྱས་རྒྱལ་བའི་བདུ་ཚེན་པོ་འགྲུབ་པར་ཤོག །ལྷ་ཡི་བུ་མོ་ཉམས་བཀ་བདེ་བ་ལྷུང་ལ་བྱི་
 ལྷན་མེ་ཏོག་སྐྱེད་པའི་མགོ་རྒྱན་ཅན། །རྗེ་བུའི་ནང་དོགས་རྩ་བུ་རྣམས་དང་རོལ་པའི་གོ་སར་བརྟེ་
 བས་ངལ་བའི་དཔལ་མངའ་བ། །མི་སྤྲིངས་གང་དེས་ཚེས་ལྷག་གྲུང་བ་དག་པའི་ཞིང་གི་མཚོ་རྩ་རྒྱལ་
 པའི་བཞུང་ལྗིང་བ། །ཉོན་མོངས་གཞོན་བྲལ་བསམ་གཏན་ཡོངས་གང་མཚོག་དེར་འགོ་ཀྱལ་བཞོན་
 པར་ཤོག །དྲི་མེད་ཉི་གཞོན་མཚོག་ཏུ་དམར་བའི་འོད་དང་མཚན་མོའི་མིག་ལྷན་རྒྱ་སྐར་སྐྱེད་པའི་
 ཚོགས་བཀྲ་བ། །མིག་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་གྲུང་གང་ཚངས་པའི་གཟེ་འོད་མཚོག་ཏུ་འབར་
 བ་ལས་ལྷག་པ། །འོད་ལྷན་བདག་པོ་སེམས་དཔའ་ལ་སྟོན་མཚན་དཔེའི་དགྱིལ་འཕོར་གྱིས་
 བརྒྱན་པའི། །སྤང་བ་རྒྱ་ཚེན་ནམ་མཁའི་ཁོངས་ཁྱབ་ཞིང་དེར་འགོ་ཀྱལ་མ་འབད་བཞིན་དུ་བྱིན་པར་
 ཤོག །སྐྱ་གསུམ་འཕྱོར་བ་མཚོག་ཏུ་མི་དམན་ཞིབ་དུལ་བྲལ་སྒྲིབ་བྲལ་ཉི་རྒྱའི་ལམ་གང་ཡིན། །གཅིག་
 དང་དུ་མ་གཉིས་སུ་མེད་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་འདུས་མ་བྱས་ཉིད་གདོད་མའི་གནས། །ལྷན་
 གྱིས་གྲུབ་ཞི་ཀྱལ་དུ་བཟང་པོའི་ཞིང་དུ་འགོ་ཀྱལ་དག་པའི་སེམས་གྱིས་ངལ་སོས་ཏེ། །ཡངས་དོག་
 མཐོ་དམན་རྒྱ་ཚང་སྟོགས་ལྷུང་དམིགས་བསམ་འདས་པའི་དབྱིངས་སྤྱིན་ཤོག །ཅུས་སྟོབ་དང་ངལ་
 བ་མེད་པར་གཞན་གྱི་སྤྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་བྲག་མིའི་དུང་ན་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པས་
 གནས་པ་ཡིན་ལོ།།

དེ་ལྟར་ལན་པའི་སྟོན་ཉེ་བར་བསྐྱལ་ཏེ་རང་གིས་མཐོང་བ་བཞིན་མི་རྟག་པའི་ཚོས་བསྟན་
 ཡང་ཅུང་ཟང་མི་སྟོ་ཞིང་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལས་སྟོ་མི་ལྷོག་པ་དག་གི། དོའི་གོང་སུ་མའདུན་ན་གནས་པ་
 ལ་བཤད་པའམ་དུད་འགོ་ལ་བསྟན་པ་ལྟར་གྲུང་པས་ན། སྟོལ་སོང་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ཉིད། མི་
 རྟག་པའི་གཏམ་ལས། བདག་བཞིན་ཁྱེད་ཀྱང་འཚི་འགྲུང་ཞེས། །མི་རྟག་གངམས་ངག་འདི་འདྲེ་ལ། །

ཐེ་ཚོམ་ཡང་ནི་མི་འཚལ་བ། གྲི་དྲུང་བདག་ནི་བྱུང་སོང་བཞིན།⁹⁶ །ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་བཞི་པ་མཚུག་བསྐྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཁོར་བ་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་པས་མི་རྟག་པ་བསམ་པའི་རྒྱུ་ལ་ནི།
ད་ནི་མཚུག་བསྐྱེ་བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོར་བ་ལས་སློ་མ་ལོག་གི་བར་དུ་བསྐྱེ་མ་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་
གྲི་བསྐྱེལ་མ་ཚེན་པོར་བསྟན་པ།

འདིར་ནི་ཉེས་པའི་རྒྱ་གཉེར་བརྒྱལ་འདོད་ཅིང་། །ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་མདུན་བསྐྱེབ་འདོད་པས།།
ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཚེབ་བསམ།[༩༥] །ཉེན་མཚན་ཀུན་ཏུ་མི་རྟག་འབའ་ཞིག་བསྐྱེམ།།
ཡང་དང་ཡང་དུ་ངེས་འབྱུང་སྐྱོ་གས་བསྐྱེད།།

འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་དང་། འདུག་པ་དང་། ཟ་བ་དང་། ཉལ་བ་དང་། ལྡང་བ་དང་། འཚག་པ་དང་།
གཏམ་སྒྲུབ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་བོའི་ཚོགས་མཐོང་བ་དང་། སྲོང་དང་། ལྗོངས་དང་། དགོན་པ་ན་
འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། དུས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱེམས་ཏེ། གང་ཅི་མཐོང་ཞིང་ཐོས་
ལ་དྲན་ཡང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན། མི་རྟག་པའི་དཔེ། མི་རྟག་པའི་བསྐྱེལ་མར་དྲན་པར་བྱ་སྟེ།
སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉེན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་
རིགས།⁹⁷ །ཞེས་སོ།།

མ་བསམས་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ན། ཚེ་འདིའི་དབང་ཁོ་ནར་སྐྱོན་ནས། ཁེ་དང་། བྲགས་པ་དང་།
ཚགས་པ་དང་། ལྡང་བ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། གསོག་འཛོག་དང་། སྐྱིད་ལུག་དང་། ཚོད་པ་དང་། རེས་
འགའ་པའི་ཚོས་ལས་མི་འབྱུང་ལ། དེས་ནི་ལྷུང་དུ་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱེབ་
པ་ལའང་རེས་འགའི་དལ་ཁོམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ན། ཐར་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་ནི་ལྟ་སྐྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ།
བརྩོན་ལ་རྒྱུན་རིང་བས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་གྱི་བར་ལ་འབད་དགོས་སོ། །འདི་ལྟར་མར་མེ་མཛད་
དང་ལྷུག་བྱུབ་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་དང་བདག་ཅག་གཉིས་དང་བོར་སེམས་ཅན་དུ་མཉམ་ཡང་།
ཁོང་བརྩོན་པའི་རྣམས་བསྐྱེད་པས་སངས་རྒྱས། བདག་ད་དུང་འཁོར་བར་འབྱུངས། ལྗོན་སངས་
རྒྱས་གངས་མེད་བྱོན་ནས་ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདག་ཅག་གསོ་བའི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་

མ་གྲུབ། རང་གི་ལས་གྱིས་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འབྱུངས་པའི་ཚུལ་བསམས་ལ། ད་རེས་གྱི་ཚེ་
 འདིས་ཐར་པའི་ལམ་སྣ་ཟེན་པར་བྱ་དགོས། ཚེ་འདི་འང་དར་ཅིག་ཡུད་ཅམ་གཡར་བོ་འདྲ་བས་མི་
 རྟག་པ་བསམས་ལ་སྤིང་ནས་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེང་ནས་བརྩོན་
 པར་མ་བྱས་ན། །འོག་ནས་འོག་ཏུ་འགོ་བར་ལྷུང། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐམ་མཛད་པའི། །སངས་
 རྒྱས་གངས་མེད་འདས་གྲུང་གྲང། །བདག་གི་རང་གི་ཉེས་པས་དེའི། །གསོ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་གྲུང་ཏེ། །ད་
 རུང་དེ་བཞིན་བདག་ཕྱེད་ན། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་དེ་བཞིན་ཏེ། །རན་འགོར་ན་དང་འཛིབ་དང། །གཅད་
 དང་གཤགས་སྐྱེས་སྤོང་བར་འགྲུབ།^༡ །ཞེས་དང། མཛོན་རྟོག་རྒྱན་ལས། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་ལོ་སྐྱེས་ཆར་ཐབ་
 གྲང། །ས་བོན་མི་རུང་མི་འཕྲུངས་ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རྟོན་གྲུང་གྲང། །སྐལ་པ་མེད་པས་བཟང་
 མི་སྤོང།^༢ །ཞེས་སོ།།

གཉེས་པ་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཁྲུ་མཚན་དུ་མི་རྟག་ཅིང་འཛིབ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེས་ན་ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་ཀྱང་རེ་ཞིག་བསྟན་ན།

དེས་ནི་འདི་ལྟར་ཕན་བདེའི་ཚོས་འགྲུབ་ཅིང། །བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོས་སྐྱབ་པ་བརྩོན་པ་དང།།[༡༩]
 ཚེ་འདི་སྤོས་ཐོངས་བདག་འཛིན་འཇུག་པ་འཛིག། །མདོར་ན་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ།།
 ཉེས་ཀུན་མཐར་འབྲིན་ཐར་པ་དམ་པའི་རྒྱ། །ཚོས་ཀུན་ཅུ་པ་མི་རྟག་སྤོས་སྐྱབ་སྤྲུངས།།[༢༠]

ཞེས་པ་སྟེ། འཛི་ངེས། ད་ལྟར་རང་འཛི་ངེས། སང་དུ་འང་བསྐྱད་ལོང་ཨོ་འབྲུང་ཆ་མེད་སྐྱམ་དུ་དུང་
 དུང་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན། ཚོས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་མི་ལྟར་འབར་བ་ཡང་རང་གིས་འབྲུང་བས། འདི་དང་སྤྱི་
 མར་ཕན་པའི་ལམ་སྣ་ཟེན་པ་དང། ཚེ་འདིའི་སྤྱང་བ་ལ་རྟག་མི་ཐུབ་པར་མཐོང་བས་སྤོ་མི་ཆགས་པ་
 དང། རྩོད་པ་དང། འཐབ་པ་དང། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང། རྩོ་བ་དང། གཞན་ལ་གཞོན་པ་དང།
 འཛོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གིས་གཏོར་ཞིང། ད་རྒྱལ་དང་ར་བདག་ཏུ་འཛིན་ལོང་མེད་པའི་བསམ་པ་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བས་ཀུན་དང་མཐུན་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང། རོར་དང། འཁོར་དང།
 གཉེན་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་རྟག་པར་གཉེས་པས་དེ་དག་ལ་ཆགས་ཞེན་མི་སྐྱེ་ཞིང། དེ་དག་ལ་

གཞན་གྱི་གོད་པ་འཕམ། བན་པ་འཕམ། བདེ་སྐྱེག་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆགས་སྣང་མི་སྦྱིལ་ཞིང་། དེ་དག་གི་འཕམ།
 བུལ་ལམ། མེད་ཀྱང་མི་དགའ་བའི་བྱ་ངན་མི་སྦྱིལ་བ་དང་། གནས་དང་ས་སྟོགས་གང་དུ་བསྣང་ཀྱང་
 ཆགས་པ་དང་ཞེན་པའི་ལས་མི་སོག་ཅིང་། འཐད་པ་དང་། མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆགས་
 སྣང་དང་ཞེན་འཛིན་རང་མཚན་བརྒྱད་ལ་མི་སྦྱིལ་བ་དང་། ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་དགོ་བས་འདའ་ཞིང་
 ཚོས་ལས་དུ་འགོ་བས་སྦྱོམ་པ་དང་དཀའ་ཐུབ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་དྲི་མ་མེད་
 ཅིང་ཉེས་སྦྱང་གིས་མི་གོས་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཚོས་སྦྱོད་ལ་བརྩོན་པས་ཚོགས་གཉིས་གྱི་ལམ་
 བརྒྱགས་གསོག་པ་དང་། ཀུན་སྦྱོད་སྤྲིག་དང་མ་འདྲེས་བས་བྱ་བ་གང་ལའང་འགྲོད་པ་མེད་པ་
 དང་། དད་པ་དང་། ལྷིང་རྗེ་དང་། དེས་འབྱུང་བྱུང་བར་ཅན་གསར་དུ་སྦྱིལ་བའི་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དགོངས་པ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པས་སྐྱགས་མི་རྟོག་ཅིང་
 དཀར་པོ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བའི་ལྷ་ས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་དང་། བདེ་བར་ཉལ། བདེ་བར་ལྷང་།
 བདེ་བར་འགོ། བདེ་བར་འཆག། བདེ་བར་ལྡན། བདེ་བར་ཚེའི་དུས་བྱས་ཏེ། བདེ་འགོ་མཐོ་དེས་
 གྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྦྱིལ་ཞིང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྐྱས་དང་བཅས་པ་མཐོང་སྟེ། བདེ་བའི་ཚོས་ཐོས་
 ཤིང་། བདེ་བའི་ལམ་བསྐྱོམས་ཏེ། བདེ་ཚེན་གྱི་སྤྱིང་དུ་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་གོ་འཕང་དམ་པ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་པོ། ཁྱི་སྐད་དུ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཚངས་སྦྱོད་ལེགས་པར་སྦྱུད་པ་དང་། །ལམ་ནི་ལེགས་
 པར་གོམས་པ་དག །འཆི་བའི་ཚེན་བྱ་ངན་མེད། །འབར་བའི་ཕྱིམ་ལས་ཐར་བ་བཞེན།³ །ཞེས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ།།

སྦྱོན་པ་ལྟ་བུ་སྐྱབས་གྱི་དགོ་བ་བསྟོན་པའི། ད་ནི་ལེགས་པར་སྦྱུར་བའི་དགོ་བ་དེ་དག་འགོ་བས་ཐོབ་པར་
 སྦྱོན་པའི་རྒྱལ་བ་སྟེན་པ།

དེ་ལྟར་ཚོས་རྒྱལ་སྦྱིན་གྱི་རྒྱ་ལས། །ཐན་པའི་གདམས་ངག་ཟབ་ཅིང་སྟོན་བསྐྱགས་པས།།
 འགོ་ཀུན་རྣམ་གཤེད་ཉོན་མོངས་རྟོག་འཛིན་གྱིས། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག།[༡]

ཅེས་པ་སྟེ། ཐན་བྱའི་འོད་དཀར་བཞོད་ལེགས་པའི་ཚོགས་རྣམ་པར་སྦྱེལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་

འཕོན་པའི་རྩེ་འཛོན་གྱི་ཁ་གྲུལ་བ། ལྷའི་རྩེ་རྒྱ་ལས་ཆེས་ལྷག་པས་སྐྱུར་བའི་རྩེ་ལ་འབབ་པ་གང་
 གིས། སྤོང་པར་དུབ་པའི་འགོ་བ་རྟག་པར་འཛོན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་
 བས། གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ཁང་བཟངས་སུ་བདེ་དགའི་ཡོངས་
 སྤོང་གྱིས་དབུགས་སྤྱིན་ཏེ་ངལ་སོས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སོ། །མི་ལམ་ལྷ་བྱུང་གཡོ་བའི་འགོ་བ་
 རྣམས། །དུས་ཀྱང་འབྲལ་བའི་ཚེས་ཏེ་སྤྱིང་པོ་མེད། །ཚོང་ཁང་འགོན་འདུལ་མ་མཐུན་གྲོགས་
 པོ་བཞིན། །མི་རྟག་འགྲེས་ཚེས་ཅན་དུ་རྟོགས་པར་ཤོག །རྟོན་ཀའི་སྤྱིན་དང་སྤོག་དང་སྐྱུ་མ་
 བཞིན། །རིག་ཟར་རྩེ་བཞིན་སྤྱིས་བུའི་ཚེ་འགོ་སྤྱོ། །མི་རྟག་མི་བརྟན་འགྱུར་བའི་ཚེས་ཅན་དུ། །དེ་
 རིང་ཉིད་ནས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་ཤོག །གནས་དང་ཡུལ་དང་འགྲོའི་ཚོགས་མང་པོ། །བྲགས་
 བཅས་ཆེ་བའི་དཔལ་མངའ་གང་ཡིན་པའང། །གཡོ་བའི་ཚེས་ཏེ་ནམ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད། །མཐའ་
 བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རྟོགས་པར་ཤོག །རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོལས། །ཚེ་མི་རྟག་པའི་ལེལ་
 རྟོག་ཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

།

གསུམ་པ། འཁོར་བ་སྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལེའུ།

གསུམ་པ་འཁོར་བ་སྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལེའུ་ལ་བཞེས་པ། སྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྦྱིར་བཤད་པ། བྱེ་བྲག་རྒྱུས་པར་
བཤད་པ། འཁོར་བའི་སྲུག་བསྐྱེད་བསམ་པའི་འཐད་པ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྐྱོ་བའོ།།

སྦྱི་དོན་དང་པོ་སྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྦྱིར་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་སྲུག་བསྐྱེད་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་
ཚོ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་ལ། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་སྲུག་བསྐྱེད་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་གོང་དུ་སྦྱོར་པའི་ཚུལ་ཇི་སྟེན་བཤད་མ་ཐག་པ།

དེ་ལྟར་མི་རྟག་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ཚོས། །རྣམ་པར་འགྱུར་བས་གིན་ཏུ་སྲུག་བསྐྱེད་ཏེ།།

སྲུག་བསྐྱེད་འགྱུར་དང་འདུ་བྱེད་ཉིད་གསུམ་གྱིས། །ཁོར་བའི་དུག་གི་འགོ་ཀུན་ཉམ་ལེ་ཐག།[༡]

ཅེས་སྦྱོར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ། སྲིད་པ་འདི་ནི་འགྱུར་པ། སྲིད་པ་
འདི་ནི་མི་རྟག་པ། སྲིད་པ་འདི་ནི་སྲུག་བསྐྱེད་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྲུག་བསྐྱེད་
དང་། འགྱུར་བའི་སྲུག་བསྐྱེད་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྲུག་བསྐྱེད་རྣམ་པ་འདི་གསུམ་གྱིས་འགོ་བ་དུག་
པོ་འདི་དག་ཅེན་ཞིང་སྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་བ་ཡིན་འོ།།

གཉིས་པ་སྲུག་བསྐྱེད་བའི་དཔེ་བཤད་པ་ནི། འདི་དག་གིས་ཉོན་མོངས་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་བཤད་པ།

ཇི་ལྟར་མི་ནང་གཅན་གཟུང་མི་ཚོད་ཚོད། །རྒྱལ་པོའི་བཙོན་རུར་ཚུད་པའི་འགོ་བ་ལྟར།།

སྲུག་བསྐྱེད་སྲུ་ཕྱི་བརྒྱད་མས་མནར་བཞིན་དུ། །ད་དུང་ཐར་པའི་སྐབས་མེད་སྦྱོ་བ་འཕེལ།།[༢]

འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་པའི་ཚོགས་དག་སྲུག་བསྐྱེད་སྲུ་མ་མ་སངས་བཞིན་དུ་ཕྱི་མས་འོན་པར་གྱུར་
ཅིང་། བཟོད་སྐྱགས་མེད་པ་ནི་ཚད་མེད་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྟེ། རིན་ཚེན་སྤེང་བ་ལས། ཕྱོགས་
རྣམས་ཀུན་དུ་ནམ་མཁའ་དང་། །ས་དང་ཚུ་དང་མི་དང་རྒྱུད། །ཇི་ལྟར་མཐའ་ཡས་དེ་བཞིན་དུ། །
སེམས་ཅན་སྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་ཡས་འདོད། །ཅེས་པ་དང་། སྲུག་བསྐྱེད་བ་ལ་དུས་བྱུང་ཡང་། །
བཟོད་དཀའ་ཡུན་རིང་སྦྱོར་ཅི་དགོས། །ཞེས་པ་དང་། ལས་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྲིད་པའི་སྲུག་

བསྐྱེད་ཅི་བསིལ་བའི་སྐྱབས་མེད་པས་མེད་འོ་བས་ལྟ་བུའོ། །འཛིགས་གིང་ཉམ་ང་བས་གཙན་གཟུགས་
ཚོ་བོ་དང་། མི་གོང་གི་ནང་ན་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐར་པའི་གོ་སྐྱབས་དཀའ་བས་རྒྱལ་པོའི་ཁྲི་མོན་
ལྟ་བུའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བས་རྒྱ་མཚོའི་རྩེ་བས་ལྟ་བུའོ། །བདེ་འགྲོའི་སྲིག་འཛོམས་པས་དུག་
ཉ་ལ་ཉ་ལ་ལྟ་བུའོ།³ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་འདོད་པས་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་པ་ཐམས་ཅད།

བདེ་ཐོབ་སྐྱེག་བསྐྱེད་བྱེད་འདོད་སློ་ཡོད་ཀྱང་། །སྐྱེག་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱག།

མར་མེད་འོད་ལ་སྐྱེ་མ་ལེབ་བཞེན་དུ། །འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་སྲིད་འཛིན་པས་བསྐྱེས།།[³]

དེ་བཞིན་རི་དུགས་བུང་བ་ཉ་དང་སྐྱང་། །རྒྱ་དང་བྱི་རོ་རྟེན་གཉིས་བསྐྱེད་བ་ལྟར།།

འདོད་པའི་ཡུལ་ལྟ་དག་གིས་འགོ་བ་བསྐྱེས། །ནམ་ཡང་བདེ་མེད་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཀྱང་ལ་ལྟོས།།[⁴]

དེ་ཡང་སྐྱང་དོར་ལ་མོངས་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་ལ་བཙན་ཐབས་སུ་འཇུག་པར་འདོད་དེ། རྒྱལ་
སྐྱང་དོར་མ་བྱས་པས་བྲལ་བའམ་ཐོབ་པར་ག་ལ་ལུས། འདི་ལྟར་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་ཀྱང་དེའི་
རྒྱ་དགོ་བ་ལ་མ་སྐྱེད། སྐྱེག་བསྐྱེད་འདོར་བར་འདོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མི་དགོ་བ་ལ་ནན་གྱིས་ཞུགས་པས།
སྐྱེག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྟ་འམ་གསུམ་ལ་གཙོ་ཆེར་སྐྱེད་པས་ཀྱན་འབྱུང་གི་
མཚན་ཉིད་ལ་རྒྱག་ཅིང་སྐྱོད་ལ། དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱེག་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་
ཚུང་ཡང་དུང་བྱེད་མི་ཤེས་པར་དང་དུ་ལེན་པ་ཆད་པས་བཅད་པའི་རྒྱན་པོ་ལག་པ་བྲེགས་པ་ཞེས་
གིས་ཡང་བརྒྱས་ཏེ་མགོ་གཙོད་པའི་ཆད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱོད་འཇུག་ལས། སྐྱེག་བསྐྱེད་
འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །སྐྱེག་བསྐྱེད་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱག །བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཉི་སྐྱེག་
པས། །རང་གི་བདེ་བ་དག་ལྟར་འཛོམས།⁵ །ཞེས་སོ།།

རི་ལྟར་འཛོམས་ན། འདོད་པའི་ཡུལ་ལྟ་ལ་ཆགས་གིང་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་
པ་མཐུ་རྒྱས་ཏེ་སྐྱེག་བསྐྱེད་དུ་འཇུག་པ་ནི། སྐྱེ་མ་ལེབ་མར་མེད་འོད་གྱི་གཟུགས་འདོད་ནས་སྐྱེན་
པས་ཚིག་པ་དང་། རི་དུགས་སྐྱིང་བུའི་སྐྱེ་ལ་ཉན་པས་བསད་པ་དང་། བུང་བ་སྐྱེད་ཅིའི་འབྱུང་གནས་

མེ་ཉོག་ལ་འཛིབས་པས་འབྲུང་བའོ། །ཁ་བྱུམ་ནས་ཤི་བ་དང་། ཉ་ཉ་བ་རྣམས་གྱིས་ལྷགས་ཀྱི་འི་
ཚུའི་ཟས་གྱི་རོས་བསྐྱུས་ཉེ་བསད་བ་དང་། སྲུང་པོ་ཚེ་བསེལ་བའི་རེག་བྱ་འདོད་ནས་མཚོར་ལྷགས་
པས་ཤི་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལོ་ཉ་མཛོད་གྱི་སྲུ་ལས། སྲིད་པའི་ཕྱག་རྒྱས་འགོ་བ་མ་ལུས་བསྐྱུས། ཞེས་པ་
དང་། གྱུ་ཉོ་ཚོར་ས་རྣམས་མདའ་བསྐྱུལ་གྱིས་སྐྱུས་པ། །ཉ་དང་སྟེ་ལེབ་སྲུང་ཚེན་བྱང་བ་དང་། །འདིར་
ནི་རི་དྲགས་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱོས། ། ཞེས་སོ། །

ཡུལ་ལྗོ་པོ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་པར་འབྱུངས་
པ་འདི་ནི་དུག་ལས་ཀྱང་འཛིགས་པར་གསུངས་ཏེ། སློབ་སྦྱིང་ལས། ཡུལ་དང་དུག་མཚུངས་དང་
པོ་སྲུང་བ་ཙམ་ན་བདེ། ཡུལ་དང་དུག་མཚུངས་རྣམ་སྐྱིན་རྩུབ་པས་མི་བཟང་ལྟན། ཡུལ་དང་
དུག་མཚུངས་གཏི་ལྷག་ལྷན་པས་ཐིབས་པོར་བྱེད། ཡུལ་དང་དུག་མཚུངས་ལྷགས་བསྐྱོག་དཀའ་
ཞིང་གཡོ་བ་ཡིན། ཡུལ་དང་དུག་རྣམས་སློ་ཡིས་རེས་པར་བརྟགས་བྱས་ན། ཉེས་ན་དུག་སྐྱོ་མི་
བཟང་རང་བཞིན་ཡུལ་རྣམས་མིན། །དུག་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལ་དུག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཟད། ཡུལ་ནི་ཚེ་
རབས་གཞན་དུའང་དུག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱེད། །དུག་ནི་དུག་དང་བསྐྱེས་ན་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར། །
གསང་སྐྱགས་མཚོག་དང་དུག་སེལ་སྐྱོན་གྱིས་གསོ་བར་བྱེད། །དུག་ནི་ཐབས་ལྷན་སྐྱུད་ན་མི་ལ་ཐན་
འགྱུར་གྱིས། །དུག་ཚེན་ཡུལ་ནི་ནམ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོ། །

བཞེས་རིགས་དུག་ཏུ་བརྒྱད་མར་མནར་རྩེ་ལ་ནི། སྲིད་པ་འདི་དག་ཐན་རྩེན་འཁོར་ཞིང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ། །

ལྟ་དང་ལྟ་མིན་དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་མི། །བྱོལ་སོང་རིགས་དུག་ཟོ་རྩེན་རྩེད་མོ་བཞིན། །

གཅིག་ནས་གཅིག་བརྒྱད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་པ་མཐའ་ཡས། །

རི་སྐད་དུ། རིན་ཚེན་སྲིང་བ་ལས། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པར། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ལྟ་བུར་ཡན་རྩེན་དུ། །རྒྱ་ཕན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། ། ཞེས་སོ། །

ལྟ་བ་དག་རྩེན་མ་རེས་པའི་རྩེ་ལ་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ན་འཁོར་དུས་གྱི།

ཚོར་བས་བགངས་ཚེ་སེམས་ཕན་རེ་རེས་ཀྱང་། [༥] །མཛའ་བཞེས་དག་དང་བར་མའི་ལུང་ཁྱེར་ནས། །

འདི་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཚེ་རབས་སུ་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་

དེ་ཉིད་སུར་གྱུར་ངེས་པ་མ་མཚེས་གིང་།^[༥] །མཛེས་བོད་གྲར་གྱུར་བ་ཡང་ཐུག་པ་མེད།།

འདི་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཚེ་རབས་སུ་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་ལ་སོགས་པ་བྱས་གིང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེའི་ཕ་དང་མ་དང་མཛེས་བོད་པ་གཉེས་
བྱས་པའི་གྲངས་གཞུག་བར་མི་རྣམས་ཏེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། དེས་པ་འདོད་པས་ཐོངས་དང་འཚིབ་
དང་། ཁ་དང་ཚིག་སོགས་སྤྲུལ་བ་སྤྲུལ་བ་ལྟར་ཡི། །འབྲུང་གནས་འཁོར་བ་ལ་ཞི་སྐྱོ་མཛོད་ཅིང་། །དེ་ཡི་
ཉེས་པའི་གས་ཀྱང་མཁྱེན་པར་མཛོད། །པ་ནི་སྤྱི་ཉིད་མ་ཞི་རྒྱུང་མ་ཉིད། །སྐྱེ་བོ་དག་གྱུར་པ་ཡང་
བཤེས་ཉིད་དག །བསྐྱོག་པ་ཉིད་ལྟ་མཚེས་པས་དེ་སྤྲད་ལྟ། །འཁོར་བ་དག་ན་ངེས་པ་འགའ་མ་
མཚེས། །ཞེས་སོ།།

དུག་པ་སྐྱེ་བ་གྲངས་མེད་པར་སྤྲུལ་བ་སྤྲུལ་བའི་རྣམས་ཞེ། གཞན་ཡང་།

འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་སྤྱིའི་ལས་བསམས་ན། །སྐྱོ་བ་བས་ཀྱང་གིན་ཏུ་སྐྱོ་བ་འཕེལ།།

རང་ཉིད་ཐོག་སྤྲུལ་གྱུར་པའི་ལུས་རྣམས་ཀྱིན།^[༦] །གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་ཏེ་སྤང་བོར་བྱར་ཡོད་ན།།

ལྷན་པོ་རིན་ཚེན་བཞི་པས་ཚེས་མཐོ་ཞིང་། །དུས་པའི་མཚེ་མ་རྒྱ་མཚོ་བཞི་བས་ལྷག།།

སེམས་དཔྱལ་ཡི་དུགས་གྱུར་ཚོའི་འབྲུངས་གྱུར་པའི།^[༧] །ཟངས་ལྷན་རྣམས་ལྷག་མི་གཅོང་ལུ་བ་རྣམས།།

སྤྱོགས་མཐའ་གཏུགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུང་ཆར་མི་ཕོད། །དེ་བཞིན་གཞན་རྣམས་དཔག་ཡས་ནམ་མཁའ་འདྲ།།

འདོད་སྦྱིར་མགོ་དང་ཡན་ལག་བཅད་པའི་གྲངས།^[༨] །འཛིག་རྟེན་རྣམས་སྤྲུལ་གྱིས་ཆར་མི་ཕོད།།

ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཉེར་གཞག་ལས། དགོ་སྤོང་དག་སྤྲིད་པའི་ཁམས་ལ་སྐྱོ་བར་གྱིས་གིག དེ་ཅིའི་
སྤྱིར་ཞེན། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བ་གང་གི་ཚོ། ཐོག་སྤྲུལ་དུ་སྐྱེས་ཏེ་དོར་བའི་ལུས་
ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་ཏེ་སྤང་བོར་བྱས་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་བས་ཀྱང་ཚེས་མཐོ་ཞིང་། དུས་པའི་
མཚེ་མའང་རྒྱ་མཚོ་བཞིའི་རྒྱ་ལས་ལྷག་གོ །དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དུགས་སྤྲུལ་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་ལན་གྲངས་
མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་འབྲུངས་པའི་ཟངས་ལྷན་ལོ་མ་དང་། ལྷག་དང་། ལྷ་སེམ་དང་། ལྷག་དང་།

ངར་སྐྱབས་ཀྱང་འདི་ལྟར་གྲིང་བཞིའི་ནང་ནས་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པའི་ཚུ་སྐྱང་ཆེན་པོ་བཞི་བས་མང་
 ཞིང་། འདོད་པ་དག་གི་སྤྱིར་མགོ་དང་། མིག་དང་། ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་བཅད་པའང་གཞུང་
 གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། ས་དང་། ཚུ་དང་། མེ་དང་། རྒྱུང་གི་རྣམ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་
 སྟེད་ལས་འདས་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་གྱུར་ཏེ།^༡ ཞེས་པ་དང་། བཤེས་སྤྱིང་དུ། རེ་རེས་རྒྱ་
 མཚོ་བཞི་བས་སྐྱེག་པ་ཡི། འོམ་འབྱུངས་ཏེ་ད་དུང་སོ་སོ་ཡི། སྐྱེ་བོའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་པའི་འཁོར་
 བ་པས། རྟེ་བས་ཆེས་མང་སྟེད་ཅིག་བཏུང་འཚལ་ལོ། རེ་རེའི་བདག་ཉིད་རྩམ་པའི་ཡུང་བོ་ནི། །
 ལྷན་པོ་མཉམ་པ་སྟེད་ཅིག་འདས་གྱུར་ཏེ། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ལྷག་ཆེ་གྱུ་ཅམ། རིལ་བུར་བགྲངས་
 ཀྱང་ས་ཡིས་ལྷང་མི་འགྱུར།^༡ ཞེས་སོ།།

བདུན་པ་ཚངས་སོགས་བདེ་འབྲས་ཐོབ་ཀྱང་མཐར་སྐྱེག་བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་པའི་ལྷན་པོ་གཞན་ཡང་འཁོར་བ་ན་སྤྱོད་པ་དེའི་ཚོ

བྱོལ་སོང་གྲུལ་བུམ་གཞོད་སྐྱིན་ལྟོ་འབྲེ་སོགས། འཕྱོ་བའི་ཁམས་གྲུར་བདེ་སྐྱེག་གྲངས་མེད་ཕྱོད།
 ཚངས་དང་བརྒྱ་བྱིན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་།^[༡] ས་གཞི་རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་ལེགས་སྦྱོང་བའི།
 མི་དབང་དཔལ་སྟེ་སྐྱེན་ཚོགས་དེ་ཐོབ་ཀྱང་། རན་འགྲོར་ལྷང་བས་ཆེས་ཆེར་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལོ།

ཡང་འདི་ལྟར་འཁོར་བ་ན་བརྒྱུད་པ་དེའི་ཚེས་དང་། ཚུ་དང་། རེ་དང་། གྲིང་དང་། བམ་མཁའའི་
 ཁམས་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་འང་མ་སྐྱིན་པ་མེད་ཅིང་། ལྷ་དང་། སྐྱུ་དང་། གཞོད་སྐྱིན་དང་། དྲི་བ་
 དང་། གྲུལ་བུམ་དང་། ལུས་སྐྱེལ་པོ་དང་། ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། འཁོར་ལོས་སྐྱེར་བ་ཡང་
 ལན་གྲངས་མེད་པ་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་བདེ་བ་དང་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཕྱོད་པ་མེད་ལ། སྤྱང་ཡང་
 ངན་སོང་དུ་འཁོར་ཞིང་སྐྱེག་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བའི་གནས་ཏེ། སྤོབ་སྤྱིང་དུ། འཕྱོ་བར་ལན
 བརྒྱར་མ་སོང་འགྲོ་དེ་གང་ཞིག་ཡོད། སྤོབ་ཆད་ལན་མང་མ་ཕྱོད་བདེ་བ་དེ་གང་ཞིག རྩ་ཡབ་
 དཀར་མཛེས་ལྟ་སྤྱིའི་དཔལ་གང་མ་ཐོབ་པ། རྟེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡོད་ན་འོ་ཀྱང་འདོད་ཆགས་འཕྲེལ། །
 གང་གི་གྲིང་བར་མ་གནས་ཚུ་བོ་དེ་ཡོད་མིན། ཡུལ་སྤོགས་གང་དུ་གནས་མ་བཅས་པའི་གནས་དེ་
 མེད། ཀྱང་དུ་མ་སོན་ནམ་མཁའའི་སྤོགས་དེ་འང་ཡོད་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དག་དཀར་དཀར་

འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད། །སློན་ཚད་ལན་མང་མ་སློང་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་ཡོད་མིན། །འགྲོ་བར་གང་གིས་ཚེས་གྲུང་འདོད་པ་དེ་དག་མེད། །གང་གི་སློང་མ་ཉལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་མེད་ན། །འོན་ཀྱང་རི་ལྟར་འཁོར་བ་ཅན་ལ་ཆགས་བྲལ་མེད། །སློབ་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཚེན་འདིར། །བདེ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་གིས་ལན་མང་འགྲོ་སྟོག་པས། །འགྲོ་བར་གཉེན་མ་གྱུར་པའི་སློབ་པོ་དེ་གང་མེད།” །ཅེས་སོ།།

བརྒྱད་པ་འགྱུར་བའི་ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་བར་ཁ་བརྒྱད་པ་ན་སློབ་པར་བྱ་བ་གཞན་ཡང་བསམ་པར་འོས་པ་ནི།

- ཚེ་འདིར་འབྱོར་བ་མཐའ་ཡས་ཉམས་དགའ་བ།[༡༡] །མཐོན་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ཚེ་འཕོས་ནས།།
- དབུལ་བས་ཉམ་ཐག་ཡང་བྲན་ཉིན་གྱུར་བ། །མི་ལམ་འབྱོར་བ་གཉིད་སད་མེད་པ་བཞིན།།
- བདེ་སྟུག་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་[༡༢] །ཤིན་ཏུ་བསམས་ན་ཚེས་ཚར་སློབ་པ་འཕེལ།།
- དེ་བས་གོང་ཁྱེད་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས། །འཁོར་བའི་བདེ་ལ་ཆགས་མེད་བྱང་རྒྱུ་བསྐྱབས།།

ཞེས་འདོམས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལྟའི་དབང་པོ་དང་། ཚངས་པ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དང་། མི་དང་བཅས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡང་། སློན་གྱི་ལས་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་ཟད་པ་ན་ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷ་དང་། མི་ཕལ་པ་ནས་འབྲས་བུ་ཚེ་བའི་བར་བསམ་གཏམ་གྱི་ལྟ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ལྷ་ཡང་འཆི་འཕོ་ཞིང་རན་སོང་ལ་སོགས་པར་སློན་གྱི་ལས་གྱི་མཐུས་བདེ་སྟུག་ཏུ་མ་སློང་དགོས་ཏེ། མདོ་སྟེ་མཛོན་པར་འབྱུང་བ་ལས། གང་གི་ཚེ་ན་དགའ་ལྡན་གནས་མཚོག་ནས། །འདེན་པ་སེང་གའི་སྐྱེས་བུ་འཆི་འཕོ་སྟེ། །ལྷ་རྣམས་དག་ལ་ཚོག་ཏུ་སློབ་པ་ནི། །བག་མེད་མཐའ་དག་རྣམ་པར་སློངས་ཞེས་སྟེ། །ལྷ་ཡི་དགའ་བ་རྣམ་མང་རི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱང་ལས་དགོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས་ན། དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱས་པ་གཞོ་བར་གྱིས། །དགོ་བ་བསགས་པ་འདིར་ནི་ཟད་གྱུར་ཏེ། །གང་ཏུ་མི་བདེའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཚུངས་ནས། །རན་སོང་དག་ཏུ་སྐྱུང་བར་གྱུར་ཏེ་ེ།” །ཞེས་སོ། །རྒྱལ་འདི་རྒྱ་ཚེར་ལོ་པ་དང་འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་།།

དེའང་མི་ལམ་གྱི་ཚོར་དང་ཁང་ཁྱིམ་དང་ལོངས་སྐྱོད་སྐྱུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་དང་མིའི་དབང་
 བོ་བྱེད་པ་ཞིག་མིས་པ་གཉིད་ལས་སད་པ་ན་མེད་པ་རྗེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ནི། སྐྱོད་འཇུག་ལས། མི་
 ལམ་ཉམས་སྐྱོད་བ་བཞིན། །དངོས་པོ་གང་དང་གང་སྐྱུད་པ། །དེ་དེ་བྱོན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར། །འདས་
 པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་མི་འགྱུར།³ །ཞེས་པ་ལྟར། ཚེ་རབས་འཕོས་པ་ན་ཡང་འགྱུར་ཏེ། བཞེས་སྤྱིང་
 ལས། བརྒྱ་བྱིན་འཛིག་རྟེན་མཚོན་འོས་གྱུར་ནས་ནི། །ལས་གྱི་དབང་གིས་བྱིར་ཡང་ས་སྟེང་ལྟར། །
 འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང། །འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྱོན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །མཐོ་རིས་སུ་
 མོའི་རྒྱ་མ་རྒྱུད་པ་ལ། །རིག་པའི་བདེ་བ་ཡུན་རིང་མེད་ནས་སྤྱིར། །དུམ་པ་འཐག་གཙོད་དབང་
 བའི་འཇུག་འཁོར་གྱི། །རིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །རྒྱུད་པའི་རིག་པས་ནམས་པར་
 བདེ་བ་བློན་པ། །ལྷན་པོའི་སྐོལ་ཡུན་རིང་གནས་ནས་ནི། །སྤྱིར་ཡང་མེ་མུར་རོ་བྱུགས་རྒྱ་བ་ཡི། །སྐྱུག་
 བསྐྱེད་མི་བཟད་བོག་མཉམ་བ་གྱིད་འཚལ་ལོ། །མཐོ་རིས་སུ་མོ་འབྲོངས་ཤིང་དགའ་བ་དང་། །རྣམ་
 པར་མཛེས་ཚལ་སོན་པ་བཅུ་ས་ནས་སྤྱིར། །འདབ་མ་རལ་གྱི་འདྲ་ཚལ་ནགས་རྣམས་གྱིས། །རྒྱུ་
 ལག་ན་བསྐྱུག་གཙོད་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དལ་གྱིས་འབབ་པ་ལྟ་ཡི་བུ་མོ་ནི། །ཁ་དོང་མཛེས་གསེར་གྱི་
 བདུ་ལྷན་ལྷགས་ནས། །སྤྱིར་ཡང་དུམ་པའི་རྒྱ་བོ་རབ་མེད་པར། །ཚོ་སྐོར་བསྐྱོད་བསྐྱུག་ཚུ་ཚོན་འཇུག་
 འཚལ་ལོ། །སྐྱུ་ཡུལ་འདོད་བདེ་ཤིན་ཏུ་ཚོན་པོ་དང་། །ཚངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤྱིར། །
 མནར་མེད་མེ་ཡི་བྱང་ཤིང་གྱུར་པ་ཡིས། །སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱན་མི་འཚད་པར་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཉི་མ་
 ལྷ་བ་ཉིད་ཐོབ་རང་ལུས་གྱི། །འོད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྤྱིང་བྱས་ཏེ། །སྤྱིར་ཡང་ལྷན་ནག་སྐྱུག་
 ཏུ་བྱིན་གྱུར་ནས། །རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུད་པའང་མཐོང་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ལོངས་པར་འགྱུར་འཚལ་
 བསོད་ནམས་ནི། །རྣམ་གསུམ་མར་མའི་སྤྱིང་བ་རབ་བཞེས་ཤིག །ཁ་ཅིག་ཏུ་ཉི་མ་ལྷ་བས་མི་བརྗེ་
 བའི། །ལྷན་ནག་མཐའ་ཡས་ནང་དུ་འཇུག་འཚལ་ལོ།⁴ །ཞེས་སོ།།

དེ་བས་ན་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའོ། །ཁམས་གསུམ་ནི། ལྷང་བ་
 དང་། བྱེད་སྤྱིང་བ་དང་། མི་སྤྱིང་བའི་གྲོང་ཁྱིམ་གསུམ་སྟེ། རགས་པ་དང་། དྲུངས་པ་དང་། མི་སྤྱིང་
 བའི་བྱིར་ན། །འདི་དག་གི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ལ་མ་ཆགས་པར་སྤྱིར་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སྐྱུབས་ཤིག་

ཅེས་འདོམས་ཏེ། དེའང་དགོ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་དལ་འོམ་མེད་པར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་
ལས། མགོ་འམ་གོས་ལ་གྲོ་བུར་མེ་ཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་སྒྲོག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། །ཡང་སྲིད་
མེད་པར་བགྱི་སྐྱད་འབད་འཚལ་ཏེ། །དེ་བས་ཆེས་མཚོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཚིས།” །ཞེས་སོ།།

སྒྱིདོན་གཉིས་བུ་བྱེད་གསུམ་པར་བཤད་པ་ལ། འབྲུལ་གཞི་འབྲུལ་ཚུལ། དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི། འབྲུལ་གཞི་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ།
དང་པོ་ཁམས་གསུམ་འབྲུལ་པའི་རྟེན་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེའང་སྟུག་བསྐྱེད་གང་ཅི་ཡོད་པ་དག་གི་རྟེན་གཞི་ནི་ནང་
གི་ཁམས་གསུམ་ཡིན་ཅོལ་ཞེས་བཤད་པ།

ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་དེ།[༡༥] །སྤང་དང་བྱེད་སྤང་མི་སྤང་གོང་ཁྱེར་ན།།
སྟུག་བསྐྱེད་འབྲུལ་དང་འདུ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་གདུངས། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་གཤམ་མཚེད་པ་ཡིས།།
ལུས་རྣམས་བདེ་སྟུག་འབྲུལ་འཁོར་རྒྱུ་མི་འཚད།།[༡༦]

དེ་ལ་ལུས་ནི་རགས་པའི་དངོས་པོར་འདུས་པའི་སྤྱིར་སྤང་བའི་གོང་ཁྱེར་དང་། དག་ནི་བྲག་ཅ་ལྟར་
མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་གོང་ཁྱེར་དང་། ཡིད་ནི་སྐོ་ལྡེ་རྣམ་པར་མེད་པས་གིན་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་པའི་
སྤྱིར་མི་སྤང་བའི་གོང་ཁྱེར་ཏེ། འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །
གང་ལས་ན། དགོངས་འདུས་ལས། ལུས་རགས་པ་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། དག་ཕྱ་བ་གཟུགས་གྱི་
ཁམས་དང་། ཡིད་ཆེས་ཕྱ་བ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཏེ། གོང་ཁྱེར་དེ་གསུམ་ན་ཁྱེད་སྤང་བ་དམ་
པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་སོ།” །ཞེས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐོ་གསུམ་པའི་སྤྱིར་དུ་
སྟུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་གདུང་བ་ཡང་། ཀུན་ནས་རྟོག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཤར་ཏེ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
འབྲུལ་ཞིང་སྤོང་བའོ། །རྗེ་ལྟར་ཤར་ན་ཚོགས་དུག་གི་ཡུལ་ལ་རྣམ་ཤེས་དུག་དབང་པོའི་སྐོ་སོ་སོ་ལས་
འཐོན་ཏེ། ཡུལ་འཛིན་བས་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བར་མ་གསུམ་གང་རུང་གས་པའི་རྒྱན་ལ་
ཞེན་ཏོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ཤར་བའི་ཚ་ནི་རྣམ་པར་གས་པའོ། །ཡུལ་དང་
པོར་རགས་པ་སྤྱིར་རྣམ་པར་ལམ་སྟེ་རིག་པ་ནི་སེམས་སོ། །དེའི་ཁྱད་པར་ལ་དབྱེད་ཅིང་ཚགས་པ་
དང་། སྤང་བ་དང་། གཏི་ལྷག་གསུམ་གང་རུང་དུ་རྒྱུན་མཐུད་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་

སྐབས་འདིར་བརྗོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ་ལ་ཡུལ་སྐྱེད་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོ། །
དང་པོར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་སོ། རྒྱུན་སྡེ་ལྷན་པར་ལ་དཔྱོད་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཡིད་དོ། །
འདི་གསུམ་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་སོ།¹⁷ །ཞེས་སོ། །

དེའང་སེམས་ཡོད་པས་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་མཚུངས་ལྡན་ཏེ་གོ་གས་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོར་ཡོད་ལ། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་འང་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་བར་འབྲེལ་བ་
གྲུབ་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་གོ་གས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་སེམས་བྱུང་གི་ཀུན་འགྲོར་ཡང་གནས་ཏེ།
ཡུལ་རིག་པས་འཇལ་བ་ན་དང་པོར་སྤྱི་འམ་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་སེམས་ཞེས་པ་དང་།
དེ་ནས་ཆ་གས་བྱེ་བྲག་འཇལ་བས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་སྟེ་སོ་སོར་བཏགས་ཀྱང་། རོན་ལ་
ཡུལ་རིག་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཉིད་ལོ་ན་ལས་གཞན་མེད་དེ། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། གང་གི་སེམས་མཐོང་
འགྱུར་ཞེན། རྩ་སྟངས་དུ་འཛོད་པ་སྟེ། སེམས་བྱུང་མེད་པར་སེམས་མི་འབྱུང་། རྟོན་མེད་ལྟན་
ཅིག་མི་འདོད་དོ།¹⁸ །ཞེས་སོ། རྟེན་པའི་ཞེན་གཤེགས་པའི་ས་དང་། གནས་ལུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཆེ་ཡུལ་རིག་པས་སྐྱེད་ཡུལ་སོ་སོར་འཇལ་ཡང་སེམས་ཡིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་མི་སྟེ། གཟུང་
བ་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་ཤེས་པས་གཉིས་སྐྱེད་དུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་བསྟོད་པ་
ལས། འགྲོ་བས་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་སུ། གཟུང་འཛིན་གོམས་པས་རྣམ་བཏགས་པ། མི་རྟོག་ཡེ་
ཤེས་དེ་མེད་ཕྱིར། རྟོན་མཐོང་སྟོན་མི་ཡེ་ཤེས་མཚོག་¹⁹ །ཅེས་པ་དང་། དཀོན་མཚོག་བཅེགས་པ་
ལས། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡང་བྲལ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གནས་ཀྱང་མི་འདོར་
བ་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའོ་ཞེས་སོ། །

དེའང་གཟུགས་དང་སྐྱེལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྤྱི་རོལ་ན་ཅི་གར་བ་དེ་དང་འདྲ་རུ་བསྟོན་
རིག་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱུངོ། །ཡང་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བའི་སྟོ་བསྐྱེད་པས་ན་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱུངོ། །ཡུལ་ཤེས་དུས་དང་པོར་འདིའོ་ཞེས་རིག་པའི་ཆ་ནས་སེམས་ཞེས་བྱུངོ། །དེའི་
ལྷན་པར་ལ་དཔྱོད་པས་རྒྱན་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཅེས་བྱུངོ། །དེའང་ཡུལ་སྐྱེད་ལ་འཇལ་
བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་ཅིག་གིས་ཐལ་གྱིས་སྟོ་སོ་སོ་ལ་ཐོན་ནས་དཔྱོད་དུས། བདེ་བར་ཞེན་ན་འདོད་

ཆགས་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་དུ་ཞེན་ན་ཞེ་སྤང་དང་། བདེ་སྤྱུག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདིའོ་ཞེས་ཞེན་
 བ་གཉི་ལྷག་སྟེ། དཔེར་ན་རྫོན་འདྲིས་པའི་བཟང་མོ་མཐོང་བ་དང་། བདག་པམ་པར་བྱས་པའི་དགྲ་བོ་
 མཐོང་བ་དང་། རྩིག་པ་དང་། རྩུ་དང་། ལམ་པོ་ཆེ་དང་། རྫོན་ཤིང་དང་སྤྱོད་པོ་ལལ་བ་རྣམས་དགའ་
 གཏུང་མེད་པར་མཐོང་དུས་བཞིན་ནོ།¹⁰ །རི་རྒྱན་དུ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། སྤྱོད་པོ་མཚའ་བ་མཐོང་
 བ་ཆགས་པ་དང་། །གཞོན་པ་མངོན་པར་བསྐྱེད་ལ་སྤང་བའི་སྟོ། །བར་མ་རྣམས་ལ་གཉི་ལྷག་རྣམ་
 འཕེལ་བས། །ཁྱོད་ཀྱི་དབང་པོའི་སྐོ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་གྱིས།¹¹ །ཞེས་འབྲུང་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཚོགས་བརྒྱན་འབྲུལ་པའི་གཞི་མར་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་དེ་དག་གི་འཆར་གཞི་དང་དབྱེབ་རྒྱུས་པར་
 རྫོན་ཉེ། འདི་ལྟར།

ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིད་དང་སྐོ་ལྗེའི་ཤེས། །རིམ་བཞིན་མཚེད་པ་མཚེད་པའི་རིམ་པ་ཡིན།།
 དེ་ལས་སྤིང་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་འབྲས་འབྲུང་། །རྩ་བ་མ་རིག་གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་པ་ཅན།།¹²།
 ཡུལ་དང་དོན་དང་སེམས་སུ་བག་ཆགས་པས། །ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པས་འཁོར་བ་གྲུབ།།

དེ་ལ་ཆ་ཤས་རྣམ་པར་དབྱེན། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་འཆར་བའི་ཤེས་པ་དག་གི་རང་དུས་ན། སལ་གྱིས་
 རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་
 དེར་འཛིན་པའི་སྐོ་ཞི་བ་ཚོགས་དང་ཆེ་ལོང་ལ་སོགས་པས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ཉེ།
 འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། སེམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས། །ངར་འཛིན་པ་ནི་
 ཡིད་ཡིན་ནོ།¹³ །ཞེས་སོ། །མིག་ལ་བརྟེན་ནས་གསུགས་མཐོང་བའི་མཐོང་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིག་
 གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་དང་། ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲི་དང་། ལྷེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རོ་དང་། ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་རེག་བྱར་རེག་པའི་ཤེས་པའི་ཆ་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་སྟེ་ལྗེའོ། །སྤྱི་མའི་ཆ་ལས་སྤྱི་མའི་ཤེས་པ་སྤྱི་བས་སྤྱི་མཚེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཡུལ་དང་
 ཤེས་པ་རྒྱེན་རྣམས་ཡོད་པར་དབག་དུ་མེད་པས་ན་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་སོ་སོའི་ཆ་མི་འདོད་པས་ན་
 །ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་ལས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐོ་བརྟེན་པ་ལྟར་འཆར་བ་ཉིད་དང་། །སྤྱི་མ་ལས་སྤྱི་མ་

འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་དང་། ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་དུ་གྱུར་བས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློབ་གཉེས་འདུས་པའི་ཚེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཚོར་
ཞིང་རིག་པའི་ཆ་ནས་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
པའི་བྱེ་བྲག་དབག་ཏུ་མེད་དོ།།

མདོར་བསྡུ་ན། ཡུལ། དབང་པོ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུག་
གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དགོ་བའོ། །བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་
གསུམ་དང་བྲལ་བར་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགོ་བ་ཆེན་པོའོ། །ལམ་གཤམ་རབ་སྐྱིད་རྗེས་མ་ཟེན་
པའི་དགོ་བ་བཅུ་ལྷ་བུ་ནི་དགོ་བ་དམན་པ་སྟེ། གཉི་ལྷག་གིས་པས་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་བདེ་
འབྲས་བུ་སྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འབྲུང་བས་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལམ་གྱིས་
ཟེན་པ་ཆད་པར་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་
ནས་བསྐྱངས་པའི་མི་དགོ་བས་ནི་རན་འགོ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཅི་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་བྱེད་ལ།
བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་ནི་མདོར་བར་མཐོ་བ་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བའི་དབལ་འཛིན་ཅིང་།
ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བས་ནི་གནས་སྐབས་མདོར་བར་མཐོ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་པར་ལེགས་
པ་གཉེས་ཀའི་རྒྱ་བྱེད་དོ། །རི་སྐྱོད་དུ། རིན་ཆེན་མེད་པ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་གཉི་ལྷག་དག་དེས་
བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགོ་བ། །ལ་ཆགས་མེས་པ་གཉི་ལྷག་མེད། དེས་བསྐྱེད་ལས་དེ་དགོ་བ་ཡིན། །མི་
དགོ་ལས་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཀུན། དེ་བཞིན་རན་འགོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགོ་ལས་བདེ་འགོ་ཐམས་
ཅད་དང་། །སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་བདེ་བ་དག་³³ །ཅིས་སོ།།

དེའང་ཕྱི་རོལ་ལྷ་ར་སྐྱང་བའི་དངོས་པོ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་གཞན་ལོ་ཞེས་གསུང་
བས་ཡུལ་དུ་བག་ཆགས་ཏེ་དག་མ་དག་རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་པར་སྐྱང་ཞིང་འབྲུལ་པའི་གནས་སུ་གྱུར།
ལུས་འབྲུང་བ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ནང་གི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་མ་གཤམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དོན་དུ་བག་ཆགས་ཏེ།
ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་
འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཆ་འཛིན་པས་འབྲུལ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར། རང་བྱུང་གི་ཡོ་གཤམ་འོད་གསལ་བ་

ལ་ངོ་བོ་སྟོང་། རང་བཞིན་གསལ། གདངས་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་སྒོམ་འགགས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་
 རང་མཚན་དུ་ཞེན་པས་རིག་པ་སེམས་སུ་བག་ཆགས་ཏེ་དུག་ལྷ་དུག་གསུམ་དུ་འཆར་ཞིང་། འབྲུལ་
 པའི་རྩ་བ་ང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་འཁོར་བ་འབྲུལ་པའི་སྣང་བ་གཟུགས་བརྟན་
 བམ་མི་ལམ་ཁུ་ང་ངམ་སྣ་གད་འཛིན་པ་ལྟར་མེད་ལ་སྣང་བ་བདེན་བདེན་འདྲ་བ་འདི་བྱུ་ང་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེའང་འཛིན་བྱེད་ང་དང་། གཟུང་ཡུལ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་སྟེ་ཁང་བྱིམ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པའི་སྟོ་བཞིན་ནོ།།

འབྲུལ་ཚུལ་ལ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་རང་ངོ་ཤེས་མ་ཤེས་གྱིས་འབྲུལ་གྲོལ་གྲོལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་འབྲུལ་གཞི་དང་
 འབྲུལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར།

སེམས་ཉིད་འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཚོས་སྣ་ཡང་། །མ་རིག་འཛིན་པས་ཀྱན་བརྟགས་གོམས་པ་ཡིས།།[༡༤]
 མ་དག་གཞན་དབང་ལྟར་སྣང་འབྲུལ་པ་ཅན། །ཡུལ་དོན་བདག་གཞན་གཉིས་སྣང་གཉིས་སུ་གཟུང་།།
 དེ་ལས་སྟུག་བསྐྱེད་དཔག་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །ནམ་ཞིག་འགྲུར་མེད་སེམས་ཉིད་དོན་རྟོགས་ནས།།[༡༥]
 ལྷན་ཅི་མ་ལོག་ཡོངས་གྲུབ་ལམ་སྒོམས་པས། །དག་པ་གཞན་དབང་ཞིང་དུ་ལེགས་སོན་ཏེ།།
 སྲིད་པའི་གྲོང་ལས་ངལ་གསོ་བྱེད་པར་འགྲུར།།

དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་གཞུང་ལས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཚེན་པོ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་དུ་བརྟགས་
 པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །ཀུན་བརྟགས་པ་དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་
 ཆད་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་པའོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཆད་པ་ནི་གང་གི་ངོར་ཡང་མེད་ལ་རྟོགས་པས་
 བརྟགས་པ་སྟེ། རི་བོང་གི་རྩ་དང་། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེར་ཡང་མ་ཟད་དེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 ངན་པ་དང་། གང་དང་གང་གི་མིང་དང་དོན་ཞེས་སྟོས་བཞེད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཞེན།
 འགའ་ཞིག་སེང་གོ་ཞེས་བརྟགས་པའི་མིང་དེ་ཉིད་ལུས་གྱི་གནས་ཀྱན་དུ་བཙལ་ཡང་མི་རྟོན་པ་དང་།
 དོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ཞེས་བཞེད་ཀྱང་སྟོས་སྟོས་པ་ཙམ་ལས་རང་མཚན་བརྟོན་པ་ངག་དང་དྲན་པ་
 སེམས་གྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་མེད་དུ་མེད་སྟེ་དོན་བཞིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི། རེ་ཞིག་

འཇུག་པོ་ན་སྣོད་བཅུ་དྲུག་བདེ་སྐྱུག་ཡུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱི་
 བར་བ་འདི་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ལ་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་སྣང་བ་མི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་
 རྱིང་རྣམ་གངས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཤིས་ལ་མེད་བཞིན་དུ་འཇུག་
 པོ་སྣང་ཞིང་སྣོད་བཏགས་པས་ཀུན་བཏགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་སྣོད་པའི་ས་ལས། ཀུན་དུ་
 བཏགས་པ་རྣམས་དེ་ནི། མེད་བཞིན་འཇུག་པའི་སྣོད་བསྐྱེད་དོ།¹⁶ །ཞེས་སོ།།

གཞན་གྱི་དབང་ལའང་གཉིས་ཏེ། མ་དག་པ་དང་། དག་པ་གཞན་གྱི་དབང་དོ། །དེ་ལ་མ་
 དག་པ་གཞན་གྱི་དབང་ནི། བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ས་དོ་རི་བྲག་ལ་སོགས་པ་སྣོད་
 བཅུད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་དག་པ་ལྟར་དབང་པོའི་སྣོད་སོ་སོ་ལ་ཤར་བའི་སྣང་བ་འཇུག་པ་བ་རྣམས་སོ། །
 དག་པ་གཞན་དབང་ནི། དག་པའི་ཞིང་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཡུལ་ལ་སྣང་བའི་
 ཞིང་ཁམས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་། དང་བ་འོད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ཤར་བའི་སྣང་བ་
 རྣམས་སོ། །དེ་ལ་འདིར་ཁ་ཅིག་དག་རྣམས་འབྱོར་སྣོད་པའི་གཞུང་ལས་གཞན་དབང་མི་འབྲུག་དེ་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་སྣང་བ་ཁོ་ནར་འདུས་པའི་རྱིང་ཞེས་ཚུད་པའང་རིགས་པར་མ་མཐོང་སྟེ་འདི་ལྟར།
 རང་གི་ཤེས་པ་ལས་བག་ཆགས་པའི་ཆ་ནས་རང་དུ་འཛོག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་འོང་གི་གཟུགས་
 བརྟན་བཞིན་གྱི་རྣམ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཆགས་ནའང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ།།

ཐམས་ཅད་རང་གི་སྣང་བ་ཁོ་ནར་འདུས་ཞེས་པའང་དབྱུང་དགོས་ཏེ། སེམས་ལ་སྣང་བ་
 ཅམ་དུ་འདུས་སམ། སྣང་བ་སེམས་ཡིན་པར་འདུས་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་སྣང་བ་ཅམ་གྱི་དུས་ན་
 འདུས་པ་དང་མ་འདུས་པའི་དབྱུང་ར་མེད་པས་འདུས་ཞེས་པའང་ཚིག་ཅམ་དུ་བས་ཏེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་
 རྱིང་ལུས་པའི་རྱིང་དོ། །ཀཉིས་པ་ལྟར་ན་འདིལ་འབྲུག་པ་ཅི་ཡོད། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྱིང་སེམས་
 ཡིན་ལོ་ཞེན། སྣང་མེད་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་ཡང་སྣང་མེད་དུ་སྐྱུང་ཏེ་སྣང་མེད་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ལས་
 བྱུང་བའི་མི་གཙང་བ་ཡང་ལུས་སུ་ཐལ་བ་ལས་མ་ཡིན་པར་མོན་སུམ་ན་གསལ་བའི་རྱིང་དོ། །ཡང་
 སེམས་ལ་སྣང་བས་སེམས་ཡིན་ལོ་ཞེན་འདང་། གཟུགས་ཀྱང་མིག་ཤེས་སུ་ཐལ་ཏེ་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་
 བའི་རྱིང་དང་། སེམས་ཅན་རྒྱན་ཅི་འོག་ལ་སྣོད་དུ་སངས་རྒྱས་སྣང་བ་ཡང་སེམས་ཅན་དེའི་སེམས་སུ་

ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐོ་ཅན་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ་བའི་སྐོན་དང་།
སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་ཅན་སྣང་བས་ཡང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རིལ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ལ།
ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་འདི་ནི་ནམ་
ཡང་སྐོང་བ་མ་ཡིན་ལོ།།

སེམས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་སེམས་སུ་འདོད་དོ་ཞེ་ནའང་། དེས་རྒྱ་དང་དེས་
འབྲས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཉེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་། དག་དང་བདག་གི་ཁོང་ཁོང་གཅིག་
ཏུ་འགྱུར་ཉེ། དག་མེད་ན་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཁོ་བ་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་སེམས་གྱིས་བྱས་པའི་
སྤྱིར་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའང་མི་རིགས་ཉེ། རི་མོའི་རྣམ་པའང་རི་མོ་མཁན་དུ་འགྱུར་ཉེ་རི་མོ་
མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་བས་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་ས་འོ་རི་བྲག་སེམས་སུ་འདོད་པར་ག་ལ་འཐད།
སེམས་གྱི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲུལ་སྣང་ཡིན་དུ་རྒྱལ་གལ་ཉེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བོ་བརྒྱས་
བུམ་པ་གཅིག་ལ་བལྟས་དུས་རིལ་གྱི་མཐོང་བའི་བུམ་པ་དེ་དེ་རྣམས་གྱི་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་འགོ་
བ་ཀྱུན་ཤེས་པ་གཅིག་པར་འགྱུར་ལོ། །འདོད་ན་གཅིག་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཀྱུན་སངས་རྒྱས་པ་དང་།
གཅིག་ངན་སོང་དུ་སོང་དུས་ཀྱུན་འགོ་བར་རིགས་སོ། །དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འཛིག་ཉེན་ན་ཡང་མེད་
དམ་ང་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ལས་མེད་པར་ཐལ་ཉེ་རིལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཀྱུན་རང་གི་སེམས་
ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་ན་ཤུག་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལས་གཞན་མི་
འཐད་དེ། དེས་གཟིགས་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དེའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །འདོད་ན་ནི་ལོ་བོ་ཅག་
འདུག་པས་གསལ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་འཛིན་པ་ནི་དེང་སང་གི་ན་ཏུ་མང་བར་སྣང་སྟེ།
ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་སྐོང་ས་པར་ཟད་དོ། །ལུས་ཆེ་བརྒྱའི་བྱ་བས་གཡོགས། །མེ་ཉོག་རྩ་
རྒྱན་དང་ལྗན་ཞིང་། །གསེར་གྱི་གདོང་རྒྱན་ལྷག་གོ་བ། །སྤྱང་ཚེན་བསྐྱེད་ས་པ་ལོ་ནར་ཟད། །ཅེས་བྱ་
བ་ཡིན་ལོ།།

འདི་ལྟར་སྣང་བ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམ་བཟུལ་གྱི་མེད་པས་ཁས་སྐྱེས་པ་
ལྟར་རིགས་སུ་རྒྱལ་གྱང་། དེའི་གཞུང་ལས། འདི་ལྟར་རང་རང་ལ་སྣང་བ་དག་རང་རང་གི་སེམས་

ཡིན་ཡང་། ལྷ་ལྟུང་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་སྦྱོར་པའི་ས་མང་པོ་བ་ལས། རི་ལྟར་སྤང་བ་
 སེམས་སྟེད་དེ། ལྷ་ལྟུང་ཡིན་ཏེ་ལྟ་མིན། ཁྲོག་མ་མེད་དུས་བག་ཆགས་ཅན། འབྲུལ་པས་
 སྐྱ་ཤད་འཛིངས་པ་བཞིན།¹⁴ །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལྟུང་དང་སྤང་བ་ལྟུང་མ་གྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེའང་
 ལྷ་ལྟུང་རི་ལས། རིའོ་སྤང་བ་ལྟུང་གཞན་ལྟར་སྤོས་སྐྱེས་འཛིན་པ་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་མིག་གི་དབང་
 པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར། རྟེ་ཡང་རང་གིས་གང་དུ་བྱིན་པའི་ལྟུང་དུ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཆ་
 གི་རང་གི་སྤང་བ་སྟེ། དེ་ནས་གཞན་དུ་བྱིན་དུས་སྤང་བ་ལྟུང་ཇེས་སྤྱི་འབྲང་ཡང་། ལྷ་ལྟུང་གིས་
 དབང་པོའི་མཛོན་གསུམ་ལ་སྤང་བའི་བག་ཆགས་འཛིན་བྱེད། དོན་སྦྱི་ཡིད་ཀྱི་ལྟུང་མེད་པ་གསལ་
 ལྷ་ལྟུང་གི་དབང་པོ་ལ་སེམས་ཀྱིས་སྤང་དོ། །ཞེས་ན་ཡིད་ཀྱིས་གཞན་པའི་སྤང་བ་དང་། དེ་འཛིན་པ་
 དང་། གཞན་ནམས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་། དེ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཡང་། ཡིད་ཀྱི་འང་གང་
 དམིགས་སྦྱེ་ལྟུང་གི་སྤང་བ་ལྟུང་འཛིན་བྱེད་དེ་དང་། ལྷོ་ལྟུང་ལྟུང་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱིས་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་སྐྱ་ཤད་འཛིངས་པ་འབབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་ལྟུང་དང་སྤང་བ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཞེན། ལྷེད་
 རང་ལའང་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ་སྤང་བའི་སེམས་ལྱི་ན་ཡོད་པ་དང་། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ནང་ན་
 འདོད་པའི་བྱིར་དོ། རྟེ་གཉིས་ཀའང་སེམས་སུ་གཅིག་པས་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་རིགས་མཐུན་དུ་
 གཅིག་གོ་ཞེན། འདིར་ཡང་བག་ཆགས་འབྲུལ་པའི་རྒྱུ་བྱིས་སྤང་བ་ལྟུང་དང་། དེ་འཛིན་པའི་རིས་
 པའི་སྤང་བ་གཉིས་མེད་བཞིན་སྤང་བ་བག་ཆགས་འབྲུལ་པ་བའི་རྣམ་པར་ཐ་སྦྱད་དུ་ཐ་མི་དད་ལ།
 དེ་གཉིས་དོན་ལ་མེད་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ།།

ཁོ་བོ་ཅག་དབུ་མ་པ་ནི། དབྱེད་ན་སྤང་བ་ལྟུང་གི་དོས་པོ་སེམས་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལྷ་ལྟུང་
 བའང་སེམས་སུ་མི་འདོད་དེ། རང་གི་སེམས་ལྱིར་མེད་ལ་བྱིའི་སྤང་བ་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་ཤར་བ་སྤོས་
 བ་དུ་དབྱོད་པའི་བྱིར་དོ། །ཁལ་ཏེ་སྤང་བ་བྱིར་ལྟུང་ན་སྦྱེས་སུ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པ་དུས་གཅིག་ལ་
 སྦྱོར་པའམ། རང་ཉིད་བེམས་པོར་འགྱུར་བ་སོགས་པའི་སྦྱོན་དུ་མ་ཡོད་དོ། །ཞེས་ན་སྤང་བ་ལྟུང་
 དུ་འཛིན་པ་གི་སེམས་ཡིན་ཡང་སྤང་བ་སེམས་སུ་མི་འགྱུར་སྟེ། རྟེ་སྤྱི་ཡིན་མིན་ཉན་གཤེས་ཀྱི་

གཟུང་ཡང་། ཉན་གེས་རྒྱུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།།

མདོར་ན་རང་གི་སེམས་སྤྱིར་འཕྲོ་བ་འདྲ་ཡང་སྤྱིར་མ་སོང་བ་དང་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ནང་དུ་
སྣང་བའི་སྤྱིར་སྤྱིའི་སྣང་བ་ནང་གི་སེམས་གཏུན་ནས་མ་ཡིན་ནོ། ཀྱང་ཡིན་ན་མེད་ལ་སྣང་བའི་
རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སུ་གཤམ་བ་འདི་དག་བད་ཀན་མིག་ནང་ཅན་ལ་སྤྱོད་གད་
འཛག་པར་སྣང་བ་ལྟར། སྤྱི་ནང་བར་གསུམ་གང་ནའང་མེད་ལ་སྣང་བས་རང་བཞིན་མེད་པའམ།
ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྣོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་སུ་གྲུབ་པ་དང་སེམས་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་
རང་བདེན་ཞེན་ལས་མ་གྲོལ་བས་བྱུང་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །སྤྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གེས་པ་མ་ཡིན་པ་
ཁས་ལེན་པས་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་པ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེན་མི་མཚུངས་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་ཡུལ་བེམས་
པོ་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་སྤྲངས་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་བག་ཆགས་འཕྲུལ་སྣང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་མེད་
བཞིན་སེམས་ལ་སྣང་བར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་དབུ་མ་པ་དག་གིས་ཀྱང་དགག་ཏུ་མེད་ཅིང་
འཐད་པ་དང་བཅས་པའོ།།

ཅི་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་པས་གང་ཁས་སྤྲངས་པ་འགོག་མོད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་སྣང་ཅམ་
དགག་པ་མ་ཡིན་གྱི། བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡོད་ན་འགོག་སྟེ། རྫོགས་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱིས། འདི་ལྟར་སྣང་
ཉིད་དགག་མིན་གྱི། བདེན་པར་རྟོག་པ་བརྫོགས་བྱ་ཡིན།¹⁶ །ཞེས་གསུངས་ལ། སེམས་ཅམ་རྣམ་
བདེན་པས་རྣམ་པ་སེམས་སུ་ཁས་སྤྲངས་པ་དང་། རྣམ་བདེན་བརྟེན་གཉིས་ཀས་དོན་དམ་པར་རང་
རིག་གྲུབ་པར་འདོད་པ་བཀག་གི། བག་ཆགས་འཕྲུལ་པའི་སྣང་བ་མེད་བཞིན་གཤམ་བ་དང་། གྲུབ་
པའི་རྣམ་གཞག་དོན་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ག་ལ་འགོག་སྟེ། གུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་དུ་ས་
གཅིག་པའི་སྤྱིར་པོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་གཞན་དབང་དང་། སེམས་རིག་པ་སྣ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྟེ་བ་ལྟར་
སྣང་བའང་དོན་གཞན་སྣ་མ་ལ་ལྟོས་པས་གཞན་དབང་ཞེས་ནང་ལ་སྦྱོར་བ་དེའང་དཔྱོད་དགོས་ཏེ།
སྣ་སྤྱི་ལྟར་སྣང་བས་འདོགས་ན་མིང་དུ་ཟེན་དོན་ལ་རང་ཡིན་པས་མཐུན་ལ། གཞན་དུ་ཐ་དད་
པར་འདོད་ན་རིག་པ་ཡིན་པས་གཞན་མཚན་ཉིད་པར་མ་གྲུབ་པས་ཁས་སྤྲངས་པ་འགལ་བ་ནི་
ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

རི་སྐྱོད་དུ། ལྷ་མ་ལས། འདི་ལྟར་སྐྱོ་ཚོགས་སྐྱེད་བ་འདི། ལྷ་ལོ་དུ་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་སྐྱིད། །
 གཟུང་འཛིན་མ་དག་གཞན་གྱི་དབང། །དག་པའང་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་པ། །དབང་དུ་འགྱུར་བ་
 དག་མིན་ཡང། ལྷ་ལོ་དུ་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་དེ་བཞད་དོ།^{༡༧} །ཞེས་སོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལའང། འགྱུར་
 བ་མེད་པ་དང། རྒྱན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དེ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བཞུགས། འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གང་
 གི་ཚེད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་རང་ཚས་སུ་ལྷན་པའི་སྐྱོད་བསྐྱེད་པས། རྒྱན་དང་སྐྱིས་ལ་ལྷན་པར་
 མེད་པར་གནས་པའའགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བཞུགས་ཅི་སྐྱེད་བ་གཤེན་གྱི་གནས་ལུགས་སོ། །འདི་འདི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱོད་པའང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཞག་གོ། །རང་གིས་སྐྱོད་པ་དང། གཞན་གྱིས་སྐྱོད་པ་
 དང། གཉིས་ཀས་སྐྱོད་པའོ། །རང་གིས་སྐྱོད་པ་འི་མེད་བཞིན་སྐྱེད་བ་ཚུའི་ལྷན་པ་ལྷན་པར་གི་མཚན་
 ཉིད་སྐྱེད་པ་དང། རང་གཞན་དུ་དབྱེ་བའི་ཆ་གསུམ་མེད་ཀྱང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་མི་འདོར་བས་
 བཏགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱོད་པ་གཉིས་སོ། །ལྷན་གྱིས་སྐྱོད་པའང། མི་ལྷན་པ་གཞན་གྱིས་སྐྱོད་
 པ་དང་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱི་སྐྱོད་པའོ། །ལྷན་གྱིས་སྐྱོད་པ་ལའང། གཉིས་བཅས་རྣམ་གྲངས་པས་
 སྐྱོད་པ་དང་སྐྱོད་དོན་རང་མཚན་པས་སྐྱོད་པའོ། །

དེ་ལ་སེམས་གྱི་ཚོས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་སྐྱེད་པའི་ཁམས་གྱི་རང་བཞིན་འདི་ནི་སྐྱོན་གྱི་
 དངོས་པོ་མཐའ་དག་གིས་སྐྱོད་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྷན་པ། རོ་བོ་ཉིད་གྱི་དག་པའི་ཆ་ནས་
 སྐྱོན་ཡོན་གྲུབ་བསལ་ལས་འདས་པའོ། །འབྲུལ་སྐྱེད་ཀྱི་མའི་ཚོས་དཀར་དམར་སྐྱོ་ཚོགས་སུ་གར་བ་
 དང། ལྷན་དུ་རྒྱུག་པའམ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱུད་པོ་འདི་དག་ནི་གཤེན་ལ་མེད་པས་རང་གི་ངོ་བོས་
 ཀྱང་སྐྱོད་པ། ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ལྷན་རྣམ་གྲངས་པས་ཀྱང་སྐྱོད་ཞིང་སྐྱོན་གྱི་ཆ་དང་ལྷན་པའོ། །རོ་བོ་
 ཉིད་གྱི་དག་པའི་ཆ་ནས་སྐྱོན་ཡོན་གྲུབ་བསལ་ལས་འདས་པའོ། །ལམ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་
 སྐྱོད་པ་དང། ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་གྱི་ཆ་འགའ་ཞེས་ལྷན་པ་དང། རོ་བོ་ཉིད་གྱི་དག་པའི་ཆ་ནས་སྐྱོན་
 ཡོན་ལས་འདས་པའོ། །དག་པ་མཐའ་བྱུག་པའི་ཚོ་ཉེས་པའི་སྐྱོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མཐའ་
 དག་གིས་སྐྱོད་པ་དང། ཁམས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་པ་མཐའ་བྱུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་མི་སྐྱོད་པ་
 དང། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དག་པའི་ཆ་ནས་སྐྱོན་ཡོན་གྲུབ་བསལ་ལས་འདས་པའོ། །

མདོར་བསྡུ་ན། རང་གིས་སྟོང་པ་ནི་ཚོས་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་བཞིན་བདེན་པ་
 མེད་པའོ། །དབྱེན་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་གང་དུ་འང་མཚན་ཉིད་ཆད་པ་
 རི་བོང་གི་རྩ་དང་། འཕྲུལ་ངོར་སྒྲུང་ལ་གཤམ་སེམས་དོན་ལ་མེད་པ་ཚུ་སྐྱེ་ལྟ་སྲུའི་སྟོང་པའོ། །བཏགས་
 པས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་མིང་ཚིག་ཡི་གེར་བཏགས་པ་རྣམས་ཉེ་སློབ་བཞུགས་པ་ཙམ་ལས་ལྷུ་ལ་
 དེའི་རང་མཚན་པ་མེད་པ་སྲུ་རྒྱུང་ལ་སེང་གེར་བཏགས་པའི་མིང་གི་སྐྱེ་སེང་གེ རོན་གཡུ་རལ་དང་
 བཅས་པ་སྟེ་མིང་གི་སྐྱེ་དོན་སྲུ་རྒྱུང་གི་ལུས་གང་ནའང་མེད་མོད། གོ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ལས་གོ་བྱེད་དོན་
 མཚོན་ལུས་པས་སྟོང་ཡང་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་ཚོས་
 དེ་ལ་ཚོས་གཞན་མེད་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་པའོ། །དབྱེན་གཉིས་ལས། མི་ལྡན་པ་གཞན་གྱིས་སྟོང་
 པ་ནི། ཉི་མ་ལ་ལྟན་པ་མི་ལྡན་པའམ། ཀ་བ་དང་། ལྷམ་སྲུ་ལ་སོགས་པ་ཉི་མ་ལ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 དོན་རང་མཚན་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་དོ། །ཚུམ་གངས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་ཉི་མ་དང་། འོད་བྱེད་པ་
 དང་། ཏྲ་བ་དུན་ཞེས་པ་རྣམས་གངས་སྦྱིར་བཏགས། ཁམས་དང་དཔེ་བསྐྱེའི་བྱེད་བྱ་རི་ལྟར་བརྗོད་པ་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་ཉི་མའི་དོན་རང་མཚན་ལ་མ་རེག་པས་ན་སྟོང་པའོ། །གཉིས་ཀས་སྟོང་པ་ནི་ཚོས་
 གང་ལ་གཉིས་སྲུ་མེད་པའོ། །དབྱེན་གཉིས་ལས། ལྷམ་གངས་བཏགས་པ་བ་དང་། དོན་རང་མཚན་
 པའོ། །བཏགས་པ་བ་ནི་འཁོར་བར་འཕྲུལ་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་སྲུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་
 སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་རང་མཚན་པས་སྟོང་སྟེ་མིང་དུ་བསྐྱེད་པའི་སློབ་བཞུགས་པའི་
 སྐྱེ་པའོ། །རང་མཚན་པས་སྟོང་པའང་རང་མཚན་མེད་པས་གཉིས་བཅས་མེད་པ་མོ་གཤམ་སྲུ་ལམ་
 སྐྱིག་རྒྱུའི་རྒྱ་ལྟ་སྲུ་དང་། རང་བཞིན་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་བ་མ་འགགས་པར་གསལ་བ་བྲག་པ་
 གཞན་དབང་ལྟ་སྲུའི་སྟོང་པའོ།།

དེ་ལྟར་ངོ་བོ་གསུམ་དབྱེན་ལྟུགས་གིས་སྟོང་པ་དེ་དག་གྱང་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་རྣམས་གངས་པས་སྟོང་པ་སློབ་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་གཉིས་སྲུ་འདྲུ་
 བས་ན་ཚོས་ཐམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡང་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཉོགས་པར་བྱའོ། །སྟོང་ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དེ་དག་
 གིས་ནི་སྟོང་པའི་རྒྱལ་མི་གེས་པས་སྐྱེ་ལོ་པའི་རྒྱང་འཕེན་པ་དག་དང་ཚོས་མཐུན་ལ། འདི་ནི་སྟོང་།

འདི་ནི་མི་སྣོང་ཞེས་པའི་སྣོང་པ་ནི་ཉི་ཚེ་པའི་སྣོང་པ་སྟེ་ཉལ་པར་ལྟ་བུ་བ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཚོས་མཐུན་པས་ཉལ་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་པས་བསྟེན་པར་མི་བྱ་བ་
 ཁོ་ནའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཐར་པ་དམ་པའི་ལམ་སྟེ་གནས་ལུགས་རི་ལྟ་བུ་བ་ཞིན་
 ཉོགས་ནས་སྣང་བའི་ཆ་མ་དོར་བས་ཀུན་རྫོང་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཅིང་། སྣོང་པའི་རང་
 བཞིན་ལ་བསམས་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ནུབ་ཏུ་བྱེད་དོ། །ཡང་སྐྱེ་མ་ལས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅེས་བཤད་པ། །ལམ་གྱི་བདེན་
 པས་ཡང་དག་བསྐྱེད།¹⁵ །ཞེས་སོ།།

མདོར་བསྐྱེད། སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་འཇུག་པ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
 ཅིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བརྟགས་པ་ཚམ་དུ་སྣོང་པར་ཉོགས་ནས། ལམ་བསྐྱོམས་ན་མ་དག་པའི་
 འཇུག་སྣང་ཀུན་བརྟགས་པའི་སྣོད་དང་བཅས་པ་གནས་ལྷུང་པའམ་དག་ནས། གདོད་མའི་ངང་དུ་ཕྱིན་
 ཏེ་སྐྱེ་གསུང་བུ་གས་མི་ཟད་པ་རྒྱུ་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཞིང་ཁམས་དག་པ་ལ་མངའ་དབང་རྫོགས་པར་
 འཇུག་པ་ནི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་རང་འཛོམ་གྱིས་འཁོར་བར་འབྱམས་ཤིང་སྐྱེག་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་ལུགས། ད་ནི་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་དང་འཛོམ་
 པས་འཁོར་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་འདིར་འབྱམས་དུ་ས་སྐྱེག་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པོར་བྱིང་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་
 བཤད་པ་ནི།

ཨེ་མ་བརྟག་དཀའ་འཁོར་བའི་མ་མཐའ་ལས། [15] །སྲིད་ལམ་དུ་བཤད་གི་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལེ།
 གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་བདེ་བ་འགའ་མེད་དེ། །མི་དགས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་ཟད་པ།
 རང་སྣང་ལོག་པས་མི་ལམ་ནང་བཞིན་དུ། [16] །འགོ་དྲུག་སོ་སོར་སྦྱང་བའི་རང་བཞིན་ནི།
 མེད་སྣང་འཇུག་པས་སྐྱེག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད། །རེ་ཞིག་མདོར་བསྐྱེས་ལུང་བཞིན་བཤད་ཀྱིས་ཉོན།

ཞེས་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། མི་གཙང་འདམ་ན་དྲོའི་མེད། །དེ་བཞིན་འགོ་དྲུག་བདེ་བ་མེད། །
 འབར་བའི་འོབས་ན་བསིལ་བ་མེད། །སྲིད་པ་དག་ནང་དགའ་བ་མེད།¹⁶ །ཅེས་པའི་རྣམ་ལུགས།

འདོད་པ་ནས་གཞུགས་སུ་འཕོ་བའི་སྲིད་པ། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པ་ནས་འདོད་པར་འཕོ་
 བའི་སྲིད་པ། གཞུགས་མེད་ནས་གཞུགས་སུ་འཕོ་བའི་སྲིད་པ་དེ་གསུམ་དང་། འགོ་བ་གང་དུ་སྲིད་
 པ་དེ་དག་ནས་སྐྱེས་པའི་རིགས་དུ ག་པོ་ན་སྟུག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་ལས་བདེ་བའི་སྐྱབས་མེད་དོ་
 ཞེས། རེ་ཞིག་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ་
 བས་རྟོགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་བོར་ལ་ཐར་པའི་ཚོས་སྐྱབས་གིག་ཅེས་
 བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་འབད་ན་སྦྱིར་ཡང་འཁོར་བར་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། སློབ་སྦྱིང་ལས། གང་
 ཞིག་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡི། བྱང་དུ་ཞུགས་ནས་བརྟེན་པ་ཅམ་ལ་བདེར་སེམས་པ། །
 དེ་ནི་རེས་པར་དབང་མེད་རིམ་གྱིས་བརྒྱ་བྲག་ཏུ། འགོ་བ་མཉམ་དང་མི་མཉམ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བར་
 འགྱུར།^{༣༠} །ཞེས་སོ།།

དབྱེ་བ་དངོས་ལ། དཔྱུལ་བ། ཡི་དྲགས། རུད་འགོ། མི། ལྟ་མིན། ལྟའི་སྟུག་བསྐྱེད། དེ་དག་ལས་བརྒྱུ་ལར་གདམས་
 པ་དང་བདུན་ལས། དཔྱུལ་བ་ལ་ཚ་དཔྱུལ་དང་ཐང་དཔྱུལ་གཉིས་ཏེ། ཚ་དཔྱུལ་ལ་བརྟུག་ཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ཡང་སོས་ནི།
 ད་ནི་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ལས། རེ་ཞིག་ཡང་སོས་པ་དག་གི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་བཤད་པ།

ཡང་སོས་ལྷགས་ཀྱི་མདག་མེ་འབར་བའི་སྟེང་། [༡༠] །ཕན་ཚུན་འདུས་ནས་མཚོན་གྱིས་སྟོག་དང་འབྲལ།
 ཡང་སོས་སྐྱེ་ཡིས་སྦྱར་བཞིན་སྟུག་བསྐྱེད་པ། །ལས་ཟད་བར་དུ་དེ་ལྟར་མེད་འཚལ་ལོ།།

དེའང་ལྷགས་ཀྱི་མདག་མེ་འབར་བའི་སྟེང་དུ་དཔྱུལ་བ་པ་རྣམས་ལས་གྱིས་འདུས་ཏེ། དབྱུག་པ་
 དང་། དག་སྟེད་དང་། མངའ་བོ་ཚེད་དང་། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་འདེབས་རེས་བྱེད་པ་ནི། དག་བོ་མི་
 ག་པོ་མཐོང་བ་ལ་རྟོག་པ་ལྟ་བུས་ཐམས་ཅད་གི་བ་དང་། བམ་མཁའ་ལས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་
 ཅེས་བྱུང་མ་ཐག་སྦྱར་བཞིན་སོས་ནས་མཚོན་གྱིས་གསོད་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་ལན་
 བྲངས་མེད་པ་མེད་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མཐུང་ཐུང་སྐྱུ་བརྒྱ་ཡིས། །རབ་
 ཏུ་དྲག་བཏབ་སྟུག་བསྐྱེད་ལག་ལགས་པ། རིས་ན་དཔྱུལ་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཚུད་དུ་ལའང་། །འོ་ལ་
 ཡང་མི་བཟོད་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ།^{༣༡} །ཞེས་སོ།།

དེའི་ཚེ་ཚང་མེད། ཚེའི་ཚང་མེད་ལམ་མ་ཟེང་གྱི་བར་ཏེ། རེ་ཞིག་ཐུན་མོང་གི་མདོ་སྡེ་ལས་འབྱུང་བ་
བཞིན།

ཚེ་ཚང་མེ་ཡི་ལོ་གངས་ལྷ་བཅུ་ལ།[༡༡] །རྒྱལ་ཚེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་ཡི་ཉེན་ཞག་གཅིག།
དེ་ཉིད་སྐུ་ཕུ་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་ལོ། །ལྷ་བརྒྱལ་ཡང་སོས་ཞག་གཅིག་གོང་འཕེལ་བས།།
རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་བཞུགས་ལོ།[༡༢] །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་གངས་བཤད་པ།།
མི་ལོ་བྱེ་བ་དུག་འབྱུང་དུག་མི་དང་། །སྣོང་སྐྱུག་གཉིས་སུ་དེས་བར་མདོ་ལས་གསུངས།།

དེའང་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ཐུན་མོང་བའི་མདོ་དང་རྒྱ་ད་དང་བསྐྱེད་བཅོས་རྣམས་སུ་རང་རང་གི་ལས་
སྲབ་མཐུག་གིས་ཚོའཕོ་བ་ཙམ་ལས། གནས་རིས་དེར་ལྷུང་བ་རྣམས་ཚེ་ཚང་གཅིག་ཏུ་དེས་བར་
མ་གསུངས་ཏེ། གཉེན་པོ་དྲག་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་གྲོ་བུར་དུའང་འཕོ་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་
སྣོབ་དཔོན་ལ་བརྟམ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་ཚེན་ཏུ་མར་གནས་དགོས་པར་བཤད་པས། ལས་
ཀྱི་སྐྱབ་བས་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་ལོ། །བྱེ་བ་སྐྱུག་
བརྒྱུར་ཉམས་སུ་སྣོང་ཡང་ཞེ། །ཁི་སྤྱིང་མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ། །དེ་སྤྱིང་སྐྱུག་དང་བྲལ་བར་མི་
འགྱུར་རོ།³³ །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

རྣམས་འདིར་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མཛོད་ལས། ཡང་སོས་ལ་
སོགས་དུག་རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྷའི་ཚེ་དང་ཉེན་ཞག་མཉམ།³³ །ཞེས་པ་དང་། དུན་པ་ཉེར་གཞག་
དང་། ལས་རྣམ་འབྱེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བགྲངས་ན། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལ་རྒྱལ་ཚེན་རིགས་
བཞིའི་ཉེན་ཞག་གཅིག་གོ །དེ་སྐུ་ཕུ་ལ་ལྷ་བ་གཅིག་གོ །དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་
རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱུ་ནི། ཡང་སོས་པའི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཏེ། མི་
རྣམས་ཀྱི་ལོར་བརྩིས་ན།³⁴ དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། སེམས་ཕན་དཔུལ་བ་ཡང་སོས་པ་དག་གིས་
མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་བྱེ་བ་སྐྱུག་འབྱུང་དང་། ཡང་དུག་མི་དང་། སྣོང་སྐྱུག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐུབ་སྟེ།³⁴
ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཐིག་ནག་ནི། དེའི་འོག་ན་གནས་པའི་དབྱེལ་བ།

ཐིག་ནག་འབར་བའི་སོག་ལེས་གཤགས་བཞིན་འབྱུང། [༡༩] །འབྱུང་བཞིན་གཤོག་པས་ཤིན་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ།།

མི་ཡི་ལོ་བརྒྱ་ཙུ་གསུམ་ཞག་གཅིག་སྟེ། །དེ་ཡི་ལོ་སྟོང་ཐིག་ནག་ཞག་གཅིག་སྟེ།།

རང་ལོ་སྟོང་ཐུབ་མི་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་། [༢༠] །ས་ཡ་གཉིས་འབྲུམ་དགུ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཙུ།།

བརྒྱ་གཉིས་བར་དུ་ཐུབ་པར་སྟོན་པར་གསུངས།།

ཇི་སྐད་དུ་བཤེས་སྤྱིང་ལས། །ཁ་གཅིག་སོག་ལེས་འདྲ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཞན། །སྟེ་དེ་མི་བཟང་སོ་ཚོན་
རྣམས་ཀྱིས་གཤགས། ³⁶ །ཞེས་སོ། །ཚེ་ནི་མིའི་ལོ་བརྒྱ་ལ་སུམ་ཙུ་ཙུ་གསུམ་པའི་ཞག་གཅིག་ཏུ་
བརྩིས་པའི་ལོ་སྟོང་ཐིག་ནག་གི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་རང་ལོ་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་མིའི་ལོར་
བརྩིས་ན། དེ་ལ་ཉེར་གཞག་ལས། ཐིག་ནག་པ་དག་གིས་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་ས་ཡ་ཉིས་
འབྲུམ་དང་། ཡང་དགུ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཙུ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་ཐུབ་སྟེ་ ³⁷ །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་བསྐྱེས་འཛོམས་ནི། དེའི་འོག་ན།

བསྐྱེས་འཛོམས་བྲག་རི་རྟ་དང་རྩ་མོ་དང་། །སྟག་དང་སེང་གེ་ལ་སོགས་འདྲ་བའི་བར། [༢༡]

རྒྱལ་ཐོན་བཞིན་འཛོམས་གྲེས་པས་སྐར་བཞིན་འཚོ། །ལྷགས་ཀྱི་སྟོང་ས་སུ་ཐོ་བས་རྒྱལ་བཞིན་འཐག།

རབ་ཏུ་བརྩིར་བས་ཐུག་གི་རྒྱན་འབབ་པ། །མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་འཐབ་བྲལ་ཞག་གཅིག་སྟེ། [༢༢]

མཚེ་མའི་ཉིས་སྟོང་བསྐྱེས་འཛོམས་ཉིན་ཞག་གཅིག། །རང་ལོ་སྟོང་ཐུག་གཉིས་སུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལོ།།

དེ་ཡང་མི་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་སུམ་འབྲུམ། །དྲུག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་ཙུ་གཅིག་ཐུབ་པར་གསུངས། [༢༣]

ཇི་སྐད་དུ་སྟོབ་སྤྱིང་ལས། རི་དང་ཚ་ཉམ་ལྷག་སུ་རིང་འཛིགས་སུ་རུང་བ་གཉིས། །འདུས་པའི་ཐུག་
ཏུ་ལུས་ཀྱི་ཕྱོད་མར་སྟོག་ཅིང་འཛོམས། །རུང་བའི་བསེལ་བའི་རྐྱེད་ཞིག་ལངས་པས་རྟེན་ནས་དེ། །དེ་
བཞིན་ཕྱིར་ཡང་ལན་བརྒྱུད་ཀྱི་ནས་ཕྱོད་མར་སྟོག་ ³⁸ །ཅིས་པ་དང་། བཤེས་སྤྱིང་དུ་ཁ་གཅིག་ཉིལ་
བཞིན་འཚོར་ཉེ་དེ་བཞིན་གཞན། །ཕྱོད་མ་ཞིབ་མོ་བཞིན་དུ་འཐག་པར་བགྱིད། ³⁹ །ཅིས་སོ། །དེ་འདྲ་
འཐབ་ཚུད་དང་བྲལ་བས་འཐབ་བྲལ་དང་། ལུ་དང་བུ་མོ་གཉིས་པར་ནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བས་མཚེ་མ་

ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་ཡོད་དེ། མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལ་དེའི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ཉིས་སྟོང་བསྐྱུས་
འཛོམས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་རང་ལོ་ཉིས་སྟོང་བྱུང་སྟེ། མི་ལོ་སྟེང་ལ། འཕྲུག་པ་ཉེར་གཞག་
ལས། བསྐྱུས་འཛོམས་པ་དག་གིས་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་སུམ་འབུམ་དང་། ཡང་དྲུག་ཁྲི་བརྒྱད་
སྟོང་ཅུ་གཅིག་གི་བར་དུ་བྱུང་སྟེ།^{༤༠} ཞེས་སོ།།

བཞེས་ཏུ་འབོད་ནི། དེའི་འོག་ན་ཡང་།

དུ་འབོད་འབར་བའི་མེས་འཚོག་འོད་དོད་འབོད། །ལྷགས་ལྷན་བསྐྱོལ་བར་འཚོད་པས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ།།

མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དགའ་ལྷན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ །དེ་ཡི་བཞི་སྟོང་དུ་འབོད་ཞག་གཅིག་སྟེ།།[༤༡]

རང་ལོ་བཞི་སྟོང་བར་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ། །མི་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་སུམ་ཡ་གཉིས་དང་།།

བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་འབུམ་བཞི་ཁྲི་སྟོང་དང་། །བྱེ་བ་བདུན་ཕྲག་བར་དུ་བྱུང་བའོ།།[༤༢]

རི་རྒྱན་དུ། བཞེས་སྤྲིང་ལས། །ཁ་ཅིག་མདག་མེ་འབར་བའི་ཚོགས་སུ་ནི། །རྒྱན་མི་འཚད་པར་རབ་
བསྐྱེད་ཁ་ཡང་བགྲད། །ཁ་ཅིག་ལྷགས་ལྷན་བསྐྱོལ་བའི་ཟངས་ཚེན་དུ། །སྤྲི་ལྷན་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཅུང་
པེ་བཞིན་དུ་འཚོད།^{༤༡} །ཅེས་པ་དང་། སྤྲི་བ་སྤྲིང་དུ། །ཁ་ཅིག་འབྲུ་མར་བསྐྱོལ་བའི་ཟངས་ཚེན་ནང་
དུ་ལྷུང་། །ཁ་ཞན་དག་བྱེ་བ་བསྐྱེད་པ་མེ་སྟེག་འཕྲོ་བ་ཡི། །ས་གཞི་རྒྱུ་པ་བཞག་པའི་གནས་མ་
ཐོད་བར་ལྷུང་།^{༤༢} །ཞེས་སོ། །དེའང་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལ་དགའ་ལྷན་པའི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་
བཞི་སྟོང་ལ་དུ་འབོད་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་ནས་རང་ལོ་བཞི་སྟོང་བྱུང་སྟེ། མི་ལོ་སྟེང་བགྲངས་ན།
འཕྲུག་པ་ཉེར་ལས། དུ་འབོད་པ་དག་གིས་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་སུམ་ཡ་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་
འབུམ་བཞི་ཁྲི་དང་། ཡང་སྟོང་དང་བྱེ་བ་ཕྲག་བདུན་དུ་བྱུང་སྟེ།^{༤༣} ཞེས་སོ།།

ལྷ་པ་དུ་འབོད་ཚེན་པོ་ནི། ཡང་དེའི་འོག་ན།

འབོད་སྐྱོགས་ཚེན་པོ་ལྷགས་ལྷན་འབར་བ་དུ། །འབར་བའི་མེས་བསྐྱེད་གཤེན་རྗེས་འཚོག་པར་བགྲིད།།

མི་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་འབྲུལ་དགའ་ལྷག་གཅིག་སྟེ། །དེ་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་དུ་འབོད་ཚེའི་ཞག་གཅིག་།།[༤༣]

རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་ཉིད་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ། །མི་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་སུམ་ཡ་གཉིས་དང་།།

ཕྱེ་བ་སྐྱབས་ལྷ་འབྲུམ་ལྷ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་། །དུག་ཅུ་ཅུ་དུག་བར་དུ་ཕྱབ་པ་ཡིན།།[༣༡]

རི་རྒྱན་དུ། རྫོབ་རྫྱིར་ལས། དུལ་མེ་དུ་བ་ཚེ་དཀྱའ་འབྲུལ་བ་མཐམ་པས་གནམ་མདོག་འགྲུར། །མེ་
ལྷེའི་ལག་མར་རྣམ་པར་འཕྲོས་པས་སྤྱོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཕོར་ཤེས། །རྩམ་གོང་དཀར་དུ་མ་སྐྱེད་པའི་
རྒྱལ་གྱིས་སྐྱད་པས་སྤྱི་གཡའ་བ། །སྤང་ཆེན་པགས་ཀྱོན་སྤྲིགས་ཐབས་ཀྱི་མ་གྱི་རྟུང་ཟེར་བ་བཞིན། །
ལ་ལར་མེ་སྟག་ཆེར་འཕྲོ་འབྲུག་པའི་ལུང་སྐྱེ་ཉོག་ཡར་ལ། །ཞག་གིས་བབ་ན་རྒྱན་འགའ་བདོ་བའི་
ཅེ་ཞེལ་ཆེལ་ཆེལ་འབར། །བར་གྱི་རྩས་པའི་ཁོང་དུ་ཐལ་ནས་ལྷག་ལྷག་སྐྱེ་གྲག་བ། །བསྐྱལ་པའི་
དུས་ཀྱི་མེ་ཡིས་བསྐྱོད་དུ་མེད་པའི་ནང་དུ་ལྷུང་།^༤ །ཞེས་སོ། །མི་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་འབྲུལ་དགའི་ཞག་
གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་བརྒྱད་སྟོང་དུ་འབོད་ཆེན་པོའི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པའི་རང་ལོ་བརྒྱད་
སྟོང་སྟེ་མིའི་ལོར་བརྩིས་ན། དུན་ཉེར་ལས། འབོད་སྐྱོགས་ཆེན་པོས་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཕྱེ་བ་
སྐྱབས་ས་ཡ་གསུམ་དང་། ཡང་ཕྱེ་བ་སྐྱབས་ལྷ་འབྲུམ་ལྷ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དང་དུག་ཅུ་ཅུ་དུག་གི་བར་དུ་
ཕྱབ་སྟེ།^༥ །ཞེས་སོ།

དུག་པ་ཚ་བ་ནི། དེའི་འོག་ན།

ཚ་བ་ལྷགས་ཁང་ནང་ཞུགས་མཁུང་ཕྱང་གིས། །སྤྲད་པ་འགོམས་གིང་ཐོ་བས་རབ་ཏུ་བརྟུང་།།

འབར་བའི་མེ་ལྷེས་ཕྱི་ནང་ཀུན་དུ་བསྐྱེག། །མིའི་ལོ་སྟོང་དང་དུག་བརྒྱ་གཞན་འབྲུལ་ཞག།[༣༢]

དེ་ལོ་ལོ་ཁྲི་དུག་སྟོང་ཚ་བའི་ཞག། །རང་ལོ་ཁྲི་དང་དུག་སྟོང་བར་ཕྱབ་བ།།

མི་ལོ་ཕྱེ་བ་སྐྱབས་ས་ཡ་བརྒྱད་དང་། །བཞི་འབྲུམ་དང་ནི་ཕྱེ་བ་སྐྱབས་ཁྲི་གསུམ།།[༣༣]

དུག་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་སྐྱེ་ཅུ་སྟེད་མཆིས་སོ།།

ཡང་། རྫོབ་རྫྱིར་ལས། གཤེན་རྗེའི་ལག་ན་ཐོགས་པ་དུས་ཀྱི་ཞགས་པ་ལྷེའི། །སྐྱེལ་གདུག་མགོ་
འཕང་བསྟོད་པས་དམ་གཞག་གཞུངས་ནས་ནི། །གསོན་པོར་ཁྲ་དང་བྱ་དཀར་ཀླུ་བྱ་མོད་ཀྱིས། །
དེར་གནས་མིག་དང་སྤྲད་པ་ཚམ་ཚམ་མེད་པར་འབྲུ།^༤ །ཞེས་སོ། །མི་ལོ་སྟོང་སྐྱབས་དུག་བརྒྱ་ལ་
གཞན་འབྲུལ་དབང་ཕྱེད་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་ཁྲི་དུག་སྟོང་ཚ་བའི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཉེར་

ལོ་མི་དྲུག་སྟོང་སྟེ་མིའི་ལོར་བརྩིས་ན། དཔལ་ཉེར་ལས། ཚ་བས་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་བྱེ་བ་ཡག་ས་
ཡ་བརྒྱད་དང་། ཡང་བཞི་འབྲུམ་དང་། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྐྱུག་དྲུག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་སྐྱུམ་ཅུའི་བར་
ཐུབ་སྟེ།^{ལྔ} །ཞེས་སོ།།

བདུན་པ་རབ་ཏུ་ཚ་བ་ནི། དེའི་འོག་ན་ཡང་།

རབ་ཏུ་ཚ་བ་ལྷགས་ཀྱིས་ཉེས་རིམ་ནང་། །འབར་བའི་མེ་དང་མདུང་ཚེ་གསུམ་པས་བསྐྱེད།།

སྤྱི་བོ་སྐྱུག་པ་གཉེས་ཐུང་ལེབ་མས་དགྱིས།^[༤༧] །ཟངས་ཚེན་ལོལ་མར་འཚོད་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བ།།

ཚོ་ཚད་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ཐུབ་སྟེ། །མི་ལོའི་གྲངས་ཀྱིས་གཞལ་བའི་ཡུལ་ལས་འདས།།

འཛིག་རྟེན་ཆགས་གནས་འཛིག་སྟོངས་བསྐྱེད་ཐུང་བཞི།^[༤༨] །བར་བསྐྱེད་གཅིག་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་བསྐྱེད་ཚེན་ལོ།།

དེ་ཡང་། མདོ་ལས། གཞོད་པའི་ཚོགས་རབ་འབར་བས་རབ་ཚ་བ། །མདུང་ཚེ་གསུམ་དང་དོ་རྗེས་
ལུས་བསྐྱེད་ཞིང་། །ཟངས་ཚེན་འབར་བར་འཚོད་ཅིང་ལེབ་མས་དགྱིས། །སྤྱི་ནང་འབར་བའི་མེས་
འཚོག་བསྟེན་བ་ཙམ།^{ལྔ} །ཞེས་སོ། །ཚོ་ཚད་ནི་ལོས་གཞལ་བར་མི་རྣམས་པས། དེའང་བསྐྱེད་པ་
ཆགས་འཛིག་སྟོངས་གནས་བཞིའི་རིམ་པ་ལ་བར་བསྐྱེད་དུ་བརྩིས་པའི་བྱེད་ཐུབ་བ་ནི། དཔལ་ཉེར་
ལས། རབ་ཏུ་ཚ་བ་དག་གིས་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་བྱེད་གྱི་ཚད་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་ཚོར་བ་དེས་བརྒྱག་
དགོས་ཏེ།^{ལྔ} །ཞེས་སོ།།

བརྒྱད་པ་མནར་མེད་ནི། དེའི་འོག་ན།

མནར་མེད་ལྷགས་ཁང་མེ་ཕྱེ་འབར་བའི་ནང་། །སེམས་དཔུལ་ཀུ་ཚོ་སྤྱོད་སྐྱུགས་འདོན་པ་ལས།།

མེ་དང་སེམས་ཅན་སོ་སོར་མཐོང་བ་མེད།^[༤༩] །མར་མེ་འབར་བ་སྤྱིང་བོ་ལ་ཞེན་བཞེན།།

སྐོག་གི་རྒྱངས་ཙམ་མེ་ནང་དབྱུས་གནས་པ། །བར་བསྐྱེད་གནས་པའི་ཡུན་གཅིག་བརྒྱག་དགོས་ཏེ།།

དེ་ལས་ཚེ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གཞན་མེད་པས།^[༥༠] །མནར་མེད་བསྐྱེད་མེད་ཅེས་སུ་བཤད་པ་ཡིན།།

རི་རྒྱད་དུ། རྒྱོད་རྒྱིང་ལས། རྒྱོ་ནས་ཕྱ་རྒྱལ་སྤྱིང་ལ་རྒྱར་བ་ལྟ་བུར་མེ་ཚོགས་འབར། །མགྱིན་དང་
ཁ་ནས་མེ་ཕྱེ་འབར་བ་དུད་བཅས་བརྒྱད་མར་འབྱུང་། །ཁོང་སྤྱོད་པ་ནས་ལྷག་ནང་ཐོལ་ནར་

བས་ཀུན་གྲེད་ཅིང་། ཁང་མི་འཕྲོད་པའི་རྒྱུད་ཚེན་འདོན་པ་ཙམ་ཞིག་གྲེད་པར་ཟད། ལྷུག་བསྐྱེད་ཆེ་ལས་ཐར་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ཡང་ནས་ཡང་། །སྒོ་བྱེད་ལས་པ་གཞན་མཐོང་ནས་ཐག་རིང་ཅི་ཞིག་བལྟ་སྟེ་འབྱེད། །གང་ཚེ་ལས་ཀྱི་སྒོ་འཕར་དམ་པོས་དེ་ཡང་བཅད་ལྟར་པ། །དེ་ཚེ་ཡི་སྐྱེ་བ་བློ་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །མདའ་ཚེན་རྫོ་ཚོགས་འབར་བ་ཚར་བ་ཞིན་འབབ་པའི་རྗེས་ལ་ཡང་། །དུམ་ལ་བའི་རྒྱུད་མས་དུམ་ལ་བའི་ཅིང་མཚིམ་འཛག་བཞིན་དུ། །ལྷུགས་ལྷན་ལུ་བ་མེ་སྐྱེ་བ་འབར་བའི་ཐེང་བ་འཁྲིགས་པ་ལྟེད། །ཁ་སྐྱ་རྩ་བའི་བྱ་ག་དག་ནས་དུད་འབྱུང་གུན་དུ་འཕྱུར། །མིག་དང་རྒྱུད་སྐྱིས་དོལ་གྱི་བར་དུ་ཀུན་གྲེད་ཅིང་། །རྒྱུད་པའི་རྒྱལ་འབར་བའི་མེ་ལྷེ་སྐྱེ་བ་ཞག་ཚོགས། །མེ་དེ་ཁྲོས་པ་ལྟ་བུར་དེ་ཡི་ལུས་སྐྱེད་ལ། །ལུང་གིང་རྒྱམ་པོ་བཅེར་ལ་སྐར་བ་བཞིན་དུ་མཚེད།¹⁰ །ཅེས་པ་དང་། །བཤེས་སྦྱིང་དུ། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ནི། །མནར་མེད་དུམ་ལ་བའི་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པར་མི་བཟད།¹¹ །ཅེས་སོ། །པས་རྣམ་འབྱེད་ལས། །མནར་མེད་པའི་སྒོ་ན་ལྷུགས་ཀྱི་རི་དཔག་ཚད་སྟོང་དུག་ཁྲི་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། །དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་དུམ་ལ་བ་བ་དག་གིས་དོར་བས་ཟད་པ་ན་དེ་དག་གི་ཚེ་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ།¹² །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལས་ཤིན་ཏུ་མཐུག་པོ་ཚོས་སྤངས་པ་དང་། །དམ་ཚོག་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །དེ་ཉེར་ལས། །མནར་མེད་པ་དེ་དག་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་དེ་འདས་ནས་ཚེ་འཕོ་བར་འགྱུར་ཏེ། །རྒྱ་ལ་མི་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་¹³ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

དལུ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེས་བཞི། །དེ་ནི་དོན་བསྐྱེད་བ།

གོང་དུ་སྒོས་པའི་དུམ་ལ་བ་དེ་དག་གྱུང་། །རིམ་བཞིན་མེ་ལྷེ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཚུལ།

འོག་མར་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ལྷུག་དང་བཅས། [༩༤] །རི་སྦྱིད་ལས་མ་ཟད་པར་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་སྟོང་།

དེའང་བཤད་མ་ཐག་པའི་དུམ་ལ་བ་རྣམས་ནི་མེ་ལྷེ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཚར་འགོ་བ་སྟེ། །རྣམ་འབྱེད་ལས། །ཐ་མལ་ཙན་དན་དུས་མཐའ་དང་། །དུམ་ལ་མེ་རྣམས་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན། །བདུན་འགྱུར་གྱིས་ནི་རབ་ཏུ་ཚོ། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་བདུན་ཐུག་འགྱུར།¹⁴ །ཞེས་པ་ལྷུང་གནས་ལ། །གོང་མ་གོང་

མའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྣམས་ཡོད་བཞིན་དུ་སྤྱི་མ་རྣམས་མཛེ་ཐོག་ཏུ་སོལ་བྱུང་བ་ལྟར་བརྟེན་གསལ་མར་ལྟན་
ཞིང་། ཚོར་བ་བདུན་འགྲུང་གིས་རགས་བ་ལྟར། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡང་བདུན་འགྲུང་གིས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ་
ལས་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་ཕྱོད་དགོས་སོ།།

བརྩུ་བ་ཉི་ཚེ་བ་ལ་གཉིས་གྱི། ཉི་ཚེ་བ་དངོས་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་འདུ་བའི་དཔྱུལ་བ།

ཉི་ཚེ་བ་དང་ཕྱོན་གྱིང་ནམ་མཁའ་དང་། །བྲག་བར་མེ་ཚུངས་མེད་གནས་རྣམས་སུ།།

ཏུང་ཏུར་གནས་དང་འདུས་དང་གཅིག་སྲུང་གནས། [༣༩] །དེར་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གང་རུང་རེ་རེས་གདུང་།།

དེ་སྤྱིར་ཉི་ཚེ་བ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།།

འདི་ལྟར་རི་དང་། བྲག་དང་། ཚུ་དང་། མེ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རེས་བ་མེད་པའི་གནས་སུ་
ཉི་ཚེ་བའི་སེམས་ཅན་གཏུན་ལྟ་བུ་དང་། ཐང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱགས་མ་ལྟ་བུ་དང་། མགལ་དུམ་ལྟ་བུ་
དང་། རྫོང་དུམ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་ཐང་དང་པའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལྟ་མ་འདུས་སམ། གཅིག་སྲུང་
གནས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཚ་བ་དང་། གང་བ་དང་། བཀྲེས་བ་དང་། རྫོམ་བ་དང་། གཤམ་གསལ་བ་དང་།
གཏུབ་བ་དང་། འཚོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གང་རུང་རེ་རེ་ནི་བཟོད་སྐྱུགས་མེད་པས་ཉིན་
མཚན་སྟེང་མའམ། ཡུད་ཅམ་མམ། ཏྲག་པར་ལས་གྱི་ལེན་པོ་ཐང་དང་པའི་དབང་གིས་གདུང་བས་ན་
ཉི་ཚེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། དེ་ནས་མེད་ལྟ་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མཚོའི་མཐར་སྐྱོན་བ་ལས། ཉི་ཚེ་
བའི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་གཏུན་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱགས་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱོན་གྱིང་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་མང་པོ་
སྐྱུག་བསྐྱེད་གིས་གདུངས་པ་མཐོང་སྟེ་སྐྱུས་པ། སྤིང་བ་ན་ནི་བདེ་བ་མེད། ཉི་ཚེ་བ་བཞིན་འགོ་བ་
ཀུན། །སོ་སོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྣམས་གྱིས་གདུང་། །འབར་བའི་ཕྱོད་ན་གནས་པ་འདྲ།“ །ཞེས་བ་
བཞིན་ནོ།།

གཞན་གྱི་འབྲུལ་པ་དགག་པ་ལ། ཚུལ་གཞན་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་པ་ནི།

གཞན་དག་ཚོད་དང་ལ་ཅིག་འདུས་པ་ཏུང་། །དེ་ཡིས་ཉི་ཚེ་བ་འདོད་པ་འབྲུལ་བ་སྟེ། [༤༠]

བྲག་བར་སྐྱུག་གཟུགས་ཆེ་ཡང་རིང་ཡོད་ལ། ཉི་ཚེ་བ་གདུགས་ཚོད་འདུས་པའི་ཉན་ཐོས་གཟུགས།།

ལྷ་བརྒྱ་པ་ན་ཚུན་མཚོན་གྱིས་འདེབས་པར་གསུངས།།

ཁ་ཅིག་ནི་ཚེ་ཉི་མ་རེ་ལས་མེད་པས་ཉི་ཚེ་བའོ་ཞེས་པའང་མི་འབྲང་དེ། ལྷགས་ཀྱི་བྱིམ་ན་སྐྱེས་པའི་
རབས་ལས། ད་དུང་ལོ་ནི་མང་པོ་ཞིག་སྤྱིར་ཡང་དམུལ་བ་འདྲིར་གནས་སོ།^༤ ཞེས་པས་གཞོན་ལ།
ཁ་ཅིག་གཅིག་ལུང་གོགས་མེད་པར་གཤེད་པའི་བྱིར་ཉི་ཚེ་བའོ་ཞེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་བཞེན་སྐྱེས་
ན་བ་བྱེ་བ་རིས་སྤྱིན་པ་ན། གཙུག་ལག་ཁང་དྲ་བ་ཅན་ཅིག་ན་གཞི་བརྟུངས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
གཟུགས་ལྷ་བརྒྱ་འདུག་མ་ཐག་ཏུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྟུན་ནས་མཚོན་ཆ་དག་གིས་ཁ་དག་པར་
བྱས་སོ། །དེ་ནས་གདུགས་ཚོད་ཐོན་པའི་ཡུན་ཅམ་ན་བྱིར་ཡང་འོང་བ་མཐོང་བར་ལུང་ལས་གསུངས་
པས་གཞོན་དོ།།

བརྟུ་གཅིག་པ་ཉེ་ལོར་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་མནར་མེད་པའི་
དམུལ་བའི་ལོར་ལྷག་པོ་བརྟུ་དུག་གི་འགོ་བ་བཤད་པ།

ཉེ་ལོར་མནར་མེད་ཁང་པའི་བྱི་རོལ་བཞིར།[༤] །མེ་མར་ལུང་དང་རོ་ལྷགས་མཚོན་ཆའི་ཐང་།།

རྒྱ་བོ་རབ་མེད་བཞི་བཞི་བརྟུ་དུག་གོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དུག་གི་ དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ཕྱོགས་གང་དུ་བྱིན་ཡང་ལོར་བ་ལས། རེ་ཞིག་
མེ་མར་ལུང་གི་འོབས་ནི།

མནར་མེད་སྐོ་བྱེ་སྐྱེས་ལས་བྱིར་འཐོན་པས། །འོབས་བཟང་གི་བ་མ་མཐོང་ནས་བྱིན་མ་ཐག།[༤]

མདག་མེ་འབར་བ་ལུས་མོ་རྒྱབ་བརྒྱལ་བས། །ཤ་ཀྱུན་ཚིག་ནས་རུས་པ་ཀྱུན་འེ་མདོག།

ཡང་སོས་སྐར་བཞིན་གིན་ཏུ་སྐྱེས་བསྐྱེལ་ལོ།།

སྐར་མནར་མེད་ཀྱི་ལྷགས་ཁང་དུ་ཚ་བའི་སྐྱེས་བསྐྱེལ་ཉེན་ཚེས་པས། ལས་པལ་བསྐྱབས་པ་དང་།
སྐོ་བྱེ་བ་སྐྱེས་བྱེད་ནས་བྱོས་པས་བྱིར་འཐོན་པ་ན་འོབས་བཟང་པོ་གི་བ་མ་ཅན་འདྲ་བར་མཐོང་ཞིང་
ལྷགས་ཀྱི་བྱི་དག་གིས་དེད་པ་ལས། སྐྱེས་བསྐྱེལ་བར། སྐོབ་སྐྱིད་དུ། རལ་པའི་ཚོགས་མང་སྐྱེངས་
པས་བསྐྱེངས་པའི་བྱི་དག་གིས། །མཚེ་བ་གཟང་རིང་དོ་རྗེའི་རྩེ་མོས་ལུས་འབྲང་ཅིང་། །རྒྱ་བོ་རབ་

མེད་ཐལ་སྐྱོ་མེ་ལྷེས་གང་བའི་རོགས། རྫོང་བ་ཟུང་དོམ་ཅེ་ཚོམ་མི་བཟད་ཅན་དུ་བདལ།²¹ །ཞེས་སོ། །
དེར་བྱིང་བས་ཤ་རུས་ཚོག་ཅིང་ཡང་སོས་བ་གྱུར་ཏོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལས་ཐར་བ་སྐྱེམ་བྱས་ནས་སྤྱིན་བ་ན།

ཡང་ནི་བསེལ་བའི་འདམ་མཐོང་ཞུགས་མ་ཐག[༤༩] །རོ་སྐྱེགས་རུལ་དྲི་བའི་འདམ་བྱིང་ནས།།

ལྷགས་ཟངས་གསེར་གྱི་མཚུ་ཅན་སྤྱིན་བས་འབྱེགས།།

སྐྱོབ་སྤྱིང་ལས། ཁ་ཅིག་འདུ་སྐྱུང་ཕྲ་མོ་ལྷེག་ལྷེག་འདུག་བ་ཡི། ཚོགས་གྱིས་ལུས་སྐྱེགས་བམ་ཞིང་
ནམ་པར་འདུལ། །ལས་གྱི་རང་བཞིན་རྟེ་ལ་འཚོ་བ་ཐོགས་བ་ནམས། །བསྐྱོད་པ་ཅོམ་ཡང་བྱ་བར་མི་
ལུས་བཞིན་དུ་གསོན།²² །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས།

སྐྱར་ཡང་ཐང་ཉམས་དགའ་མཐོང་སྤྱིན་མ་ཐག །སྐྱ་གྱི་འབར་བས་དུམ་བུར་གཏུབས་གིང་འཚོ།[༥༠]

ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱ་གྱི་རྫོ་གཏམས་ལྷུག་ཚལ་ལོ་མ་རལ་གྱི་ཡི། །ནང་དུ་ཐང་ཚད་བརྒྱགས་ན་ལུས་
ལྷས་སྐྱུབས་མེད་པ། །ཅེ་གསུམ་མའུང་བྱང་མདའ་དང་རལ་གྱི་སྐྱོས་གང་བའི། །ཐོན་བ་གཤིན་རྗེའི་
ཁ་བས་བྱ་བའི་ནང་དུ་ལྷུང་།²³ །ཞེས་སོ།།

བཞེས་ནི། དེ་ནས་སྐྱར་ཡང་།

ནགས་འདབ་ཡིད་འོང་གང་དུ་སྤྱིན་བ་ལས། །རལ་གྱི་འཛིན་གསལ་ཚལ་ལས་རྒྱང་འཇུག་བས་བཅོམ།།

རི་ལྷར་ན། དེ་ཉིད་ལས། ཉི་ཚན་གྱིས་གདུངས་བཟོད་དཀའ་བརྒྱག་པས་སྐྱོ་བའི་ལུས། །སྐྱོན་གིང་ལོ་
མ་སྐྱོ་སྐྱེག་མཐོང་ནས་སོང་བ་དང་། །དེ་ཡི་ལོ་མ་མཚོན་བརྒྱ་ལྷུང་བས་ལུས་དབང་ཅིང་། །དེ་ན་ཡུན་
རིང་དུ་མོ་ལས་བཞེས་བརྒྱག་པར་གནས།²⁴ །ཞེས་སོ།།

ལྷ་པ་ནི། ཡང་།

དེ་འདས་རི་བོ་རབ་ཏུ་ཉམས་དགའི་ཅེར། །སྐྱོན་གྱི་ཡུལ་འབོད་མཐོང་སྤྱིན་བ་ལས།།[༥༡]

ལྷགས་ཀྱི་ཐུར་མ་ཚོན་པོས་གཤམ་གཟུགས། རྟེན་དུ་སོན་ཚེ་བྱ་གྲོག་གྲུང་པ་འགེམས།
 སྒྲུབ་ཡང་རི་ཡི་དྲུང་ནས་འབོད་པ་སྟེམ། །འབྲུང་དུ་བབས་པས་ཐུར་མས་ཀྱིན་དུ་གཟེགས།།[༤༥]
 ཐང་མཚམས་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་མཚེན་ཅན། །འབར་བས་འཁྲུང་དེ་ཤིན་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཞིང།།
 རྩི་དང་ཅེ་སྐྱུང་མང་པོས་ཟབས་བཀྱིད།།

དེའང་རི་བབ་ཏུ་དགའ་བ་སྟེམ་པའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པ་ན་སྟོན་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་རང་རང་གིས་འབྲིག་
 པའི་ཚོས་བསྟེན་པའི་ཡུལ་དེ་དང་། ཉེ་དུ་དང་འབྲེལ་པ་མཐོང་ནས་འབོད་པ་སྟེམ་པ་ལས་འཛེགས་
 པ་ན། ལྷགས་ཀྱི་ཐུར་མས་འབྲུང་དུ་གཤམ་གཟུགས་གིང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྲུང་ལ་བབས་པས་ཀྱིན་
 དུ་གཟེགས་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ཉིད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས། གལ་མ་རི་མཐོ་མི་བཟད་དེ་ལ་ལྷུ་ར་
 འཛེགས་ན། ཚོར་མའི་ཚོགས་ཁ་འབྲུང་དུ་བལྟས་པ་ཐལ་འབྱིན་ཞིང་། རྩུག་རྩུའོ་བས་པོ་ཆེ་དག་ཁོང་
 རྒྱལ་ལུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཡང་། འབྲུང་དུ་བབས་ན་ལྷགས་ཚོར་ཀྱིན་དུ་ཁ་བལྟས་པ། རྩུབ་
 ལ་རྩོ་བ་མང་པོས་ལུས་ལྷག་དྲན་པ་ཉམས། རི་ན་ཁ་ཅིག་མདུང་ཕྱེ་གསུམ་པ་འབར་བ་དང་། རྩུག་
 རྩུའོ་བོས་ལུས་དབང་འབྲུང་དུ་འབབས་མི་ལུས། རི་ཚོ་མཚོན་ཆ་བདར་བའི་མཚུ་ཅན་ལྷ་རྣམས་
 ཀྱིས། རྒྱན་དུ་དྲངས་པས་རྒྱ་ལྷོ་བྱང་བྱེད་ནར་ཞིང་འཕོར། ཁ་ཅིག་རི་བོའི་གཡང་ས་ཡ་ངར་གཡང་
 དུ་ལྷུང་། ཞེས་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱིན་ནས་མེ་ལྷེ་བརྒྱ་ཕྱག་འཕོན་པའི་མེ། མེ་སྐྱུག་འབྲེང་བ་
 འབྲིགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བཞུགས་གྱུར་ཅིང་། སོག་ལེ་ལྷ་བྱུང་རྩུབ་པའི་ལུས་ཀྱིས་ཕོན་མེད་པར། །
 ཤིན་ཏུ་སྐྱུག་པའི་རྩུལ་དུ་བཅུམ་ནས་འཁྲུང་པར་བྱེད།^༡ ཅེས་སོ།།

དྲུག་པའི་ དེ་ནས།

ཡང་ནི་བསེལ་བའི་རྩུ་སྐྱུང་འབབ་མཐོང་ནས།[༤༦] །དགའ་བས་སོང་སྟེ་རབ་ཏུ་འབོག་མ་ཐག།
 ཐལ་ཚོན་ཤེད་རྣལ་གཟུགས་ཚོགས་གྱུར་ཅིང་། །འགམ་གཉིས་གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་ལུས་བསྐྱུང་བར་མཐོང་།།
 དེར་ནི་ལོ་སྟོང་མང་པོར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལོ།།[༤༧]

རི་སྐྱུང་དུ་ དྲན་ཉེར་ལས། དེ་དེ་ལྷུང་སོང་བ་ལས། རྩུ་སྐྱུང་གི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ། སྐལ་མ་ཐག་ཏུ་

ཤིང་པ་ལ་ཐུག་གི་ཤ་རྣམས་ཀྱང་ཚོག་ རྩམ་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱེ་ཞིང་བུལ་བ་ལས་སྐྱར་སོས་ཤིང་འགུམ་
དག་ན་སྒོམ་རྣམ་པར་ཚེན་པའི་ག་ཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུས་བསྐྱེད་བར་སྐྱོང་དོ།^{༩༩} །ཞེས་སོ།།

བརྟུག་ཉེས་པ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་ལས་བརྒྱུག་པར་གདམས་པ་ནི། རི་སྐྱོད་བསྟན་པ། ཚ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཚེན་
པོས་གདུང་བ།

དེ་ལྟའི་དཔྱུལ་པར་སུ་ཞིག་འཛིགས་མི་བྱེད། །སྲིད་ན་དེ་འདྲའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད།།
རང་བཞིན་ཤེས་ནས་འདའ་བའི་ཐབས་འཚལ་ལོ།།

ཞེས་གདམས་སོ།།

གང་བའི་དཔྱུལ་བ་ལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་གང་དཔྱུལ་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་གང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བཤད་པ།

- གང་བས་ཉམ་ཐག་པ་ཡང་རྣམ་པ་བརྒྱད། [༧༩] །གངས་སོགས་ཤིན་ཏུ་གང་བའི་གནས་དག་ཏུ།
- སྐྱབ་ནག་བུ་ཡུག་འཚུབས་པས་སྐྱེ་བས་བའི་ལུས། །ཚུ་བར་ཅན་དང་ཚུ་བར་དོལ་བ་ཅན།།
- གང་བས་སོ་འཐམས་སྐྱེ་སྐྱུགས་ཨ་ཚུ་ཟེར། [༨༠] །ཀྱི་ཏུ་ལྷན་ལྷན་ལྟར་གས་པར་བྱེད།།
- བརྗེ་ཚེ་ལྟར་གས་པའི་མ་འདྲུ། །སློག་ཆགས་མ་ཚུ་རྣམས་འབར་བས་ཟ་བ་ནི།།
- རི་སྲིད་ལས་མཐའ་གཏུགས་ཚོ་གཡོ་བར་འཁྱུར། [༨༡]

གངས་དང་ཁ་བའི་སྐྱུབས་གང་ཞིང་ལྷན་ནག་དང་རྒྱུང་ནག་གང་མོ་འཚུབས་པས་ཉེན་ནས། །ལུས་ཚུ་
བུར་དུ་རུམ་པ་དང་། ཚུ་བར་དོལ་ནས་སྐྱར་སོང་བ་དང་། ཨ་ཚུ་ཅན་ལས་སྐྱེ་མི་མེད་པ་དང་། ཀྱི་ཏུ་
ཅེས་སྐྱེ་བ་དང་། སོ་འཐམས་ཉེ་སྐྱོད་མི་ཐོན་པ་དང་། མ་དེ་དག་ལྷན་ལྷན་ལྟར་ཕྱི་བ་སྐྱེ་ལ་འདབ་མ་ཚེ་
བར་ཡོད་པ་སྐྱི་ནང་ལོག་པ་དང་། བརྗེ་ལྟར་བཞེ་ཚལ་དུ་གས་པ་དང་། བརྗེ་ཚེན་པོ་ལྟར་བརྒྱད་ཚལ་
དུ་གས་ཤིང་། ཚུ་ཚུས་སྐྱེ་མོས་འབྲེལ་བའི་མ་འདྲུ་དུ་སློག་ཆགས་ཞུགས་ནས་ཟ་བ་སྟེ། གང་བའི་སྐྱུག་
བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི། སྐྱོབ་སྐྱིང་ལས། ལྷགས་པ་དཔེ་མེད་རྩམ་པ་ལ་ཡང་ཐིང་བ་ཡིས། །ལུས་
སྐྱེ་བས་འདར་ཤང་བརྒྱར་ནས་ཀུམ་ཀུམ་པོར་འདུག་པ། །ཚུ་བར་བརྒྱབ་དོལ་བ་ལས་སྐྱེས་སྐྱོག་
ཆགས་གྱིས། །རལ་གྱིས་དབང་ནས་ཞག་དང་ཚུ་སེར་རྐང་བཅས་འཛིག་ །དཔོན་ཐག་སོ་འཐམས་སྐྱེ་

དང་སྐྱེ་ནུམས་གཡིངས་གྱུར་པ། མིག་དང་ན་བ་ལྡོག་མ་གཞོན་པས་ཀུན་གཟིར་ཅིང་། །ལུས་དང་
སེམས་གྱི་བར་དག་སྐྱོང་སྐྱོང་པོར་གྱུར་ནས། །གང་བའི་དམུལ་བར་གནས་གི་ང་གི་ན་ཏུ་འོ་དོད་
འབོད།⁶³ །ཞེས་སོ།།

གཉེས་པ་ཚེན་པོ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ལ་བ་བརྒྱད་པོའི།

ཚེ་ཡི་ཚད་ནི་གོ་ས་ལ་ཡི་ལལ། །བཅུ་ཚན་ཉི་ལུ་ཤོད་བའི་ཉི་ལ་རྒྱུ་ནས།།

ལོ་བརྒྱར་ཉི་ལ་གཅིག་སྐྱུང་བས་ཟད་གྱུར་པ། །ཚུ་བུར་ཅན་ཚོ་སྐྱེ་བ་ཉི་ལུར་འགྲུང།།[49]

དེའང་། དན་ཉེར་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་གོང་ཁྱེར་གོ་ས་ལ་འེ་བེས་གངས་སུ་བཅལ་བའི་ཉི་ལ་གྱི་ཚོགས་
བཅུ་ཚད་ཉི་ལུ་ཤོད་བའི་རྒྱུ་ལ་ཞེས་ཉི་ལ་གྱིས་བར་མཚམས་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གང་སྟེ། ཚུ་བུར་ཅན་
གྱི་དམུལ་བ་ལས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱན་ཉི་ལ་ཉག་མ་རེ་རེ་བྱིར་སྐྱུང་བས་ཟད་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཚོ། ཚུ་བུར་
ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་བ་དེ་དག་ཚོ་འཕོ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དག་གི་དེ་ལས་ཀྱང་ཚེས་
སྐྱེ་བ་ཉི་ལུས་བསྐྱེས་པར་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ལ་ཚེན་པོ་བརྒྱལ་དགོས་སོ།⁶⁴ །ཞེས་སོ། །དེ་དང་མཐུན་པར།
མཛོད་ལས་ཀྱང་། ཉི་ལ་རྒྱུ་ལ་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། ཉི་ལ་གཅིག་སྐྱུང་བས་ཟད་གྱུར་པ། ཚུ་བུར་ཅན་
གྱི་ཚོ་ཚད་དོ། །གཞན་གྱི་ཚོ་ནི་ཉི་ལུར་འགྲུང།⁶⁵ །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོ་བ་དང་གང་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ལ་
ཚད་མེད་པ་ལ་བསམས་ཏེ།

སེམས་ལྷན་དག་གིས་སེམས་དམུལ་འཛིག་རྟེན་ལས། །རབ་ཏུ་རྒྱལ་བྱིར་བརྟེན་པའི་སྐྱོབས་སྐྱེད་ཅིག།

ཅེས་འདོམས་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། སྤྱིག་ཅན་དམུལ་སྐྱུང་འགག་པ་ཙམ་ཞེས་གི། །དུས་གྱིས་བར་
དུ་ཚོད་རྣམས་དམུལ་བ་ཡི། །སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ལ་གཞལ་ཡས་ཐོས་ནས་རྣམ་སྟོང་དུ། །མི་འཛིགས་གང་
ལགས་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དམུལ་བ་བྱིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །དན་དང་བསྐྱེགས་དང་
གཞུགས་སུ་བཞུགས་རྣམས་ཀྱང་། །འཛིགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ན་མི་བཟད་པའི། །རྣམ་སྐྱེན་ཉམས་སུ་
སྐྱོང་རྣམས་སྐྱོས་ཅི་འཚལ།⁶⁶ །ཞེས་པའི་རྣམ་གྱིས་སོ།།

ཡི་དྲུག་སྐྱེ་གྱི་སྐྱེག་བསྐལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་པ། དང་པོ་དབྱིངས་ན་གནས་པ་ནི། ད་ནི་ཡི་དྲུག་སྐྱེ་གྱི་སྐྱེག་
བསྐལ་བསྟན་པ།

ཡི་དྲུག་སྐྱེ་གྱི་དམ་མཁར་རྒྱ་བསྐལ་གྱི་དམ་གནས་པ། །ལུས་ཆེ་རྒྱུང་ལག་ཕྱེད་ལྟོ་བ་ཡངས།།[༥༩]
མ་གྲིན་པ་ཕྱེད་ལེན་གྱི་མིག་ཙམ་ལ། །ཟས་སྒོམ་མི་རྟེན་བཤེས་སྒོམ་འབར་བས་གདུངས།།
སྐྱེན་ཤིང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་མཐོང་བས་བསྐྱེདས། །སྤྱི་ལོ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རྒྱུགས་ཟ།།[༦༠]
ཟས་སྒོམ་མཐོང་ཡང་བསྐྱེད་བར་སྐྱེད་བ་དང་། །ནང་གི་སྦྱིབ་པས་སྐྱོ་བར་མེ་འབར་ཞིང་།།
ཁ་ནས་མེ་ཕྱེ་དུད་པར་བཅས་པ་འབྱུང་། །སྦྱི་མ་སྐྱེན་སྦྱིབ་པས་དབུལ་ཐོངས་འཛིགས་སྐྱེདས་འཚོ།།[༦༡]
ཉམ་ངའི་གནས་སུ་མགོན་མེད་སྐྱེག་བསྐལ་ཉེ།།

དེའང་དབྱིངས་ན་གནས་པ་ལས། །སྤྱི་ལོ་སྦྱིབ་པ་ཅན་ནི་སྤྱི་ལོ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་གང་འདོད་པ་མི་
ཐོབ་ཅིང་། །ལུས་ངན་ལ་ངན་རྒྱུགས་ཟ་ཞིང་ཟས་སྒོམ་མཐོང་ནའང་བསྐྱེད་བར་སྐྱེད་བའམ། །དུང་དུ་
སྤྱིན་མ་ཐག་བསྐྱེདས་པ་ལ་སོགས་པས་སྐྱེག་བསྐལ་བ་དང་། །ནང་གི་སྦྱིབ་པ་ཅན་ནི་དེའི་སྤྱིང་དུའང་
སྤོ་ནས་མེ་འབར་ཞིང་དུ་བ་འབྱུང་བ་དང་། །སྦྱི་མ་སྐྱེན་གྱི་སྦྱིབ་པ་ཅན་ནི་དེ་དག་གི་སྤྱིང་དུའང་སྦྱིར་
ཁྱབ་པར་ཡོད་པའི་སྐྱེག་བསྐལ་དབུལ་བ་དང་། །ཐོངས་པ་དང་། །བཤེས་པ་དང་། །སྒོམ་པ་དང་།
གཞུགས་མི་སྐྱེག་པ་དང་། །དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། །ཉམ་ཏུ་གཞན་གྱིས་འཚོ་བས་འཛིགས་པ་དང་།
རྒྱབས་དང་མགོན་མེད་པའོ། །ཏེ་རྒྱད་དུ་སྦྱོབ་སྦྱིང་ལས། །མི་བཟད་སྒོམ་པས་རྒྱུང་ནས་རྒྱུང་བྱི་
མེད་པ། །མཐོང་ནས་བཏུང་བར་འདོད་དེ་སོང་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་། །སྐྱེ་བའང་ཉ་སྦྱིབས་ཚོགས་དང་ནག་
སྐྱེདས་འཕྲེས་པ་དང་། །འདམ་རྩལ་འབྱུང་དང་སྦྱིས་སྐྱེག་གང་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་པོ། །དུས་རྒྱབས་རྒྱུང་ལངས་
རྒྱ་འཕྲོར་རི་རྩ་བ་སེལ་གྱུར་ཅིང་། །ཅན་སྦྱོན་སྦྱོན་པ་སྦྱོ་འབྱུངས་མ་ལ་ཡར་སོང་ན། །དེ་ཡང་འདི་ལ་
ནགས་ཐོག་མེ་སྤེ་རྒྱུ་འཕྲེས་ཤིང་། །མགལ་དུ་མ་འགྲེལ་བ་མང་པོ་དང་མོད་ཅན་དུ་འབྱུང་། །རྒྱ་
གཏེར་རྒྱབས་འཛིགས་འཕང་མཐོ་གྱིས་པ་ལས་བྱུང་བའི། །དབུ་བ་བཅོར་བ་སྐྱེག་གེར་འདུག་པར་
སོང་ན་ཡང་། །དེ་ཡང་འདི་ལ་བྱེ་ཚན་ཁྱེད་རྣམས་ཅུབ་པའི། །རྒྱུང་དམར་འཛིགས་པར་འཛུབ་པའི་

ལྷ་ངན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །འདི་ནི་དེར་གནས་ཚར་སྐྱིན་ལྷ་ངན་པར་འདོད་ན་ཡང་། །སྐྱིན་ལས་ལྷ་གས་
མདའི་ཚར་པ་དུད་འབྲུལ་མདག་མེར་བཅས། །ཚ་ཚ་དོ་རྗེའི་པ་པོར་རྣམ་འཕྲོག་སེར་མདོག་ལྷའི། །
སྐྱོག་འཕྲེང་དམར་སེར་འགྲུ་བ་ལུས་ལ་ཚར་དུ་འབབ།^{༥༧} །ཅིས་སོ།།

གཉེས་པ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་ནི། །ལྷ་ཚོགས་པ་ནི།

མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡི་དུགས་འདྲེ་རྣམས་དང་། །གནོད་སྐྱིན་སྐྱིན་པོ་བཅོན་དང་རྒྱལ་པོ་སོགས།།
ལས་ཀྱི་རྩུ་འབྲུལ་ཐོགས་མེད་ཀྱུན་དུ་རྒྱ།^{༥༨} །གནོད་པ་སྣ་ཚོགས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་སྟེ།
ནད་གཏོང་མདངས་འཕྲོག་ཚེ་ལ་བར་དུ་གཙོད། །ཚོ་ཚད་མི་ཡི་རྩེ་བར་ཉེན་ཞག་གཅིག།
རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱུ་མི་ལོ་ཁྲི་ལྔ་སྟེང་།^{༥༩} །གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལོ།།

འདི་དག་ཀྱང་ཡི་དུགས་ཀྱི་འགོ་བས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱིད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དཔག་དུ་མེད་དེ། །ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་
འོང་བ་དང་། །འཚོ་བ་དང་། །ཉམ་ང་བ་དང་། །བཀྲེས་སྐྱོམ་དང་། །གང་དུ་སྐྱིད་ཉེན་སྐྱིན་པ་དེ་དག་
ཏུ་འདྲེ་སྐྱོན་འཚི་ཀའི་གནད་གཙོད་ཀྱི་ནད་དེ་བ་རོལ་ལ་འགོ་བ་དང་། །རང་ཡང་གཏན་དུ་དེས་གཏུང་
བས་ནད་པ་དེ་ལ་སོ་བ་དང་། །ཚོ་དང་མདངས་འཕྲོག་པས་པ་རོལ་འབའ་ཞིག་ལ་གནོད་པ་མངོན་
པར་བསྐྱབ་ཅིང་། །འབྲུལ་དུ་མི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། །རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་སོང་ཡང་ལམ་འཕྲེང་དུ་བསྐྱེད་
བར་སྣང་བ་དང་། །རང་མཚན་གྱི་ལུས་སྐྱོ་ལྷ་སྤྱད་དང་། །ས་ག་ལྷ་སྤྱད་དང་། །མགལ་དུམ་ལྷ་སྤྱད་དང་། །ཁྱི་
དང་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་ལ། །ཁ་ཅིག་ལ་སྐྱོན་གྱི་དགོ་བ་ལྷ་མོས་ལོངས་སྐྱོད་ཡོད་
ཀྱང་། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་གཞན་མང་པོས་གཏུང་ཞིང་པལ་ཚེར་ནི་དུས་ཚོགས་ལོག་པ་དང་། །གཞན་ལ་བདེ་
བའང་དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་ཏེ། །དེ་ཉིད་ལས། །ཚ་བས་ཉེན་ལ་བུ་ཡུག་ཀྱང་
ནི་ཚར་འགྱུར་ལ། །སྐྱུག་བས་ཉམ་ཐག་པ་ལ་མེ་ཡང་གང་སྐྱེད་དེ། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལས་ཡོངས་སྐྱིན་
པས་རྣམ་མོངས་པ། །འདི་ལ་སྣ་ཚོགས་འདི་ཀྱུན་སྐྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་། །ཁ་བ་མིག་ཅམ་གྱི་ཁ་ལ་
དཔག་ཚད་མང་འཇིགས་པའི། །སྐྱོ་ཚེན་ཉམ་ཐག་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོའི་རྩུ་འབྲེངས་ཀྱང་། །མགལ་སྐྱུགས་
ཡངས་པ་ཉིད་དུ་སྐྱིན་པར་མི་འགྱུར་བར། །ཁ་ཡི་དུ་གས་ཀྱིས་རྒྱ་ཡི་ཐིགས་པའང་བསྐྱེལ་བར་

འགྲུང་།^{༡༥} །ཞེས་པ་དང་། བཤེས་སྒྲིང་ལས། ཡི་དྲུག་ས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཐོངས་པ་ཡིས། བསྐྱེད་
 པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུན་ཆགས་མི་བཟོད་པ། བཀྲེས་སྒྲོམ་གང་དྲོ་བལ་དང་འཛིགས་པ་ཡིས། བསྐྱེད་
 པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཅམ་ལ། །སྟོ་བ་རི་ཡི་གཏོས་ཅམ་
 བཀྲེས་པས་ཉེན། །མི་གཙང་གྱི་ནར་ལོར་བཅུང་བཟང་གྱུང་། །འཚལ་བའི་འཕྱུང་བ་ལྷན་པ་མ་ལགས་སོ། །
 །ཁ་ཅིག་ལགས་རུས་ལུས་གིང་གཅིར་བུ་སྟེ། །ཏ་ལའི་ཡང་ཏོག་བསྐྱམས་པ་ལྟ་བུ་ལགས། །ཁ་ཅིག་
 མཚན་ཞིང་ཁ་ནས་འབར་བ་སྟེ། །ཟས་སྲུ་འབར་བའི་ཁར་བབས་བྱེམ་འཚལ། །དམངས་རིས་འགས་
 བྱི་རྒྱུ་དང་ཕྱི་ས་དང་། །འབྲུག་སོགས་མི་གཙང་བ་ཡང་མི་རྟེན་དེ། །ཁན་རྒྱུན་གདོད་དུ་འཚོག་ཅིང་
 མགྲིན་པ་ནས། །ལྷ་བ་བྱུང་བ་སྒྲིན་པའི་རྒྱུ་འཚལ་ལོ། །ཡི་དྲུག་ས་རྣམས་ལ་སོགས་འདི་དུས་སྲུ་ལི། །ལྷ་
 བའང་ཚེ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། །སྟོན་གིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྲུང་དེ་དག་གིས། །བལྟས་པ་ཅམ་
 གྱིས་ལྱང་ཡང་བསྐྱམས་པར་འགྲུང། །བར་ཆད་མེད་པར་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྟེན་གྱུར་པ། །ཉེས་པར་སྐྱེད་
 པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་ནི། །སྲ་བས་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལོ། །ལྷ་སྟོང་དག་དང་བྲིང་ཡང་
 འཚི་མི་འགྲུང།^{༡༦} །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་མི་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བ་གཅིག་ལ་ཡི་དྲུག་ས་ཀྱི་ཉེན་ཞག་གཅིག་ཏུ་
 བཅིས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བསྐྱེད་མི་ལོ་བྲི་ལྷ་སྟོང་དུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེད་པར་མ་ཆགས་པར་ཚོས་ལ་བསྐྱེད་པ་ལོ། །སྐྱུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱུ་ལ།

དེ་ལྟའི་རང་བཞིན་སྟོང་བའི་རྒྱུ་མཐོང་ནས། །དོན་མ་བྱུན་སྟེ་ཤོས་ཐར་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །

སྐྱེད་པར་དགའ་བའི་སྟོང་གོས་རྒྱུང་བསྐྱེད་ཏེ། [༡༥] །དེས་པར་ཞིབ་དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱེད་བོ། །

ཞེས་ལེགས་པར་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །

དུང་འགྲོ་བཤད་པ་ལ་གཉེས་ཀྱི། དང་པོ་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལོ། །ད་ནི་དུང་འགྲོ་རྣམས་ལའང་བདེ་བ་མེད་
 པར་བསྟེན་པ།

དུང་འགྲོ་དབྱིངས་གནས་རྒྱ་གཏོར་བཞི་ཡི་ཁྱོན། །གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད། །

སྐྱེད་པར་སྐྱུན་ནག་རྒྱ་མཚོར་གནས་པ་ཡང་། [༡༧] །ཚེ་གང་བཀྲེས་སྒྲོམ་གཅིག་ཟའི་འཚོ་བས་འཛིགས། །

ཁ་འཐོར་མི་ཡུལ་བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས། །རྫོན་པས་གཙོ་ཞིང་རང་རང་གཞོན་པས་ཉོན།།
 ཏྲ་སྤང་རྩམ་པ་དང་བོང་བྱ་སོགས།།^[༤༠] །བཀོལ་སྤྱད་དེག་འཚོག་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་ཡས་ཤིང་།།
 ག་དང་པགས་པ་རུས་པའི་སྤྱིར་འཚེ་བ། །རང་བཞིན་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་མཐའ་མི་མངོན་ཤིང་།།
 གྲུ་རྩམས་ཉིན་མཚན་ཁྱོད་མའི་བདེ་སྤྱད་དང་།^[༤༡] །སྤྱོད་སྤྱོད་འགྲུབ་བའི་བདེ་སྤྱད་དང་།།
 ཁ་ཅིག་གནས་སུ་བྱེ་ཚན་ཆར་འབབ་ལ། །ལ་ལ་གཅིག་གྲུར་གོགས་བྲལ་ཁེངས་པས་ཉོན།།
 བལ་ཚེར་མོངས་དང་མཁའ་ལྗིང་འདྲིགས་ལ་སོགས།།^[༤༢] །སྤྱད་བསྐྱེད་རྩམ་པ་སྤྲོ་ཚོགས་དུ་མ་རྩན།།
 ཚེ་ཡང་མ་དེས་ཁ་ཅིག་ཉོན་རེ་ལ། །འདོག་པོ་ལ་སོགས་བསྐྱེད་བར་གནས་པར་གསུངས།།

དེ་ལ་བྱིངས་ན་གནས་པའི་དུད་འགོ་ཞི་སྤྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་གྲིང་བཞིའི་བར་གྱི་ཐང་ན་གནས་པའི་
 བང་ན་ཉ་དང་དུང་དང་རྩེ་སྤོང་ལ་སོགས་པ་གོ་མཚམས་མེད་པར་གང་བ་ཆང་དར་མའི་སྤང་མ་ཅམ་
 ཞིག་ལྷིག་ལྷིག་ཡོད་དོ། །ཁེ་བས་རྩུང་བ་ཟ་ཞིང་། རྩུང་བས་ཀྱང་ཆེ་བ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གྲིང་
 འདྲིའི་ལྷགས་རི་བར་འདས་གཞན་གྱི་རྩུབ་འདས་པ་ཞི་བ་མ་བསྐྱེགས་པའི་སྤྱི་མཐའ་ལྟ་བུའི་བར་ནི་
 གྲིང་བར་གྱི་ལྷན་པ་སྟེ། ཉི་ལྷའི་སྤང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་རྩུ་ནང་ནའང་གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་
 བ་དང་། བཀྲེས་སྒོམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །ཁ་འཐོར་བ་ནི་མིའི་ཡུལ་ན་ཡོད་
 པའི་རི་དང་། ཐང་དང་། རྩུ་དང་། བྲག་དང་། བས་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ན་གནས་པའི་སྤོག་ཆགས་
 འཁྲུ་སྤང་དང་། བྱ་དང་རི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་དག་རང་རང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཚ་གང་བཀྲེས་
 སྒོམ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་ནད་དང་འཚོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་། རྩུད་པར་དུ་རྩོལ་བ་
 དང་། ཉ་བ་དང་། བྱ་གཞོར་བ་དག་གིས་འཚོ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཤ་དང་། པགས་པ་དང་། རུས་པའི་
 སྤྱིར་འཚེ་བ་དང་། བཀོལ་བ་དང་། སྤྱད་པའི་མཐའ་གསོད་པ་དང་། བདེག་པ་དང་། བྲག་གཟགས་
 པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། གྲུའི་ཡུལ་ནའང་། ཉིན་མཚན་ནམ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 གང་རུང་བདེ་ཡང་། གང་རུང་དུ་ཚ་གང་དང་བཀྲེས་སྒོམ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་མང་པོས་
 ཕེན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གི་གནས་སུ་བྱེ་ཚན་གྱི་ཆར་འབབ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤངས་ཉེ་

ལྷུང་མི་ཚུད་པས་གཅིག་པུ་གོགས་མེད་པ་དང་། སྤྱི་མཐུན་དུ་མོངས་པ་དང་། ཉམ་མཁའ་ལྗིང་གི་
 འཛིགས་པ་དང་། རིག་སྐྱེགས་གྱི་འཛིགས་པ་དང་། འཚོ་བའི་རྣམ་པ་དབག་ཏུ་མེད་དོ། ཁོ་ཡང་མ་
 དེས་ཏེ་ཁ་ཅིག་ཡུད་ཅམ་དང་། ཉེན་གཅིག་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་པོ་འཛོག་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་
 བར་གྱི་བསྐྱེལ་པ་ཐུབ་པ་འང་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། འཛོག་པོ་བསྐྱེལ་བའོ།^{༡༠} །ཞེས་དང་། རྒྱ་མཚོས་
 ལུས་པའི་མདོ་ལས། ཁོ་བོ་ཞི་རྒྱ་མཚོའི་གནས་འདིར་བར་གྱི་བསྐྱེལ་པ་གཅིག་གནས་པ་ལགས་ན་^{༡༡}
 ཞེས་སོ། རི་རྒྱད་དུ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། དུད་འགྲོའི་སྤྱེ་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་། རུའི་དང་
 བརྟེན་སོགས་སྐྱེག་བསྐྱེལ་སྐྱོ་ཚོགས་པ། །ཞི་འགྱུར་དགེ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཅིག་ལ་གཅིག་
 ཟུ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །ཁ་ཅིག་སྤྱི་ཏེག་བལ་དང་རུས་པ་ཁྲག། །ཤ་དང་བགས་པའི་ཚེད་དུ་འཚི་བར་
 འགྱུར། །དབང་མེད་གཞན་དག་དོག་པ་ལག་པ་དང་། །ལྷག་དང་ལྷགས་ཀྱི་ལ་སོགས་བཏབ་སྟེ་
 བཀོལ།^{༡༢} །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཚོས་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པ་ནི། ཚུལ།

འདི་དག་བསམས་ནས་བྱོལ་སོང་འཛིག་ཏེན་ལས།[༤༩]།ཐར་འདོད་རྣམས་གྱིས་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།།
 མཛོན་མཐོ་དེས་ལེགས་ལམ་བཟང་སྟོལ་བཏོད་ལ། །ཉེན་མཚན་བརྩོན་པས་དགེ་ལ་གཞེལ་བར་མཛོད།།

ཅེས་འདོམས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པའི་ཚོས་ལས་བྱོལ་ནས་སོང་བ་དུད་
 འགྲོའི་ནང་ནས་ཐར་བར་འདོད་པ་དག་གིས་གནས་སྐྱབས་ལྟ་དང་མིའི་ལམ་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་
 གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བ་བརྩུ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཞུགས་མེད་པ་བཞི་ལ་བརྩོན་
 ཞེད། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དམ་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་སྟོང་པ་དང་
 སྤྱིང་རྗེའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་པ་ལོ་ལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་ས་དང་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་
 གདམས་པ་ཡིན་ནོ།།

མིའི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་བཤད་པ་ལ་བརྩུ་ལས། དང་པོ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་བརྒྱུད་གྱིས་གཏུང་རྩེལ་ནི། ད་ནི་མཐོ་དེས་བོབ་པར་
 བྱུར་པའི།

མི་རྣམས་ལ་ཡང་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་དེ།[༥༤] །སྟེང་ན་ཡིད་མི་བདེ་དང་འཇུག་ལ་སོགས།།
 གཅིག་མ་སངས་པར་གཅིག་གིས་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། །ཟས་སོགས་དུག་འདྲེས་ཟོས་པས་འཇུར་བ་དང་།།
 ཟས་གོས་སྦྱོད་ལམ་ཉེས་པས་ནད་སོགས་སྟ།[༥༥] །སྤྱི་མའི་སྟུག་བསྐྱེད་འདུ་བྱེད་མཚོན་པ་སྟེ།།
 སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་གསུམ་དག་དང་དེ་བཞིན་དུ། །སྟེ་ཁ་ན་འཚིམ་སྟུག་འཕྲད་པ་དང་།།
 སྟུག་བསྐྱེད་འདོད་པས་མོངས་དང་ཉེ་བར་ལེན།[༥༦] །རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་ཚད་མེད་དེ།།

རི་ལྷ་བྱ་ཞེན། སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། འཇུར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་
 བསྐྱེད་ཏེ། ཕ་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཚེན་པོ་ཉིད་གསུམ་དང་། སྟེ་བ་དང་། ཁ་བ་དང་། ལ་བ་དང་། འཚི་
 བ་དང་། དག་མི་སྟུག་པ་དང་འཕྲད་པ་དང་། གཉེན་ཡིད་དུ་སྟུག་པ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་ཐོག་
 ཏུ་མ་འབབས་པས་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷས་སྟུག་བསྐྱེད་གཏན་དུ་འཛིན་པས་
 རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་སྟུག་བསྐྱེད་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ནི་
 བརྩེགས་མར་བྱུང་བ་སྟེ་མ་གྱི་བའི་ཐོག་ཏུ་མ་ཡང་གི་བ་ལྷ་བྱའོ། །འཇུར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ནི་ད་ལྟ་
 བདེ་བ་ལྷར་ཡོད་འཕྲོ་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་བ་སྟེ། བག་མ་སྐྱངས་པའི་སར་ཁང་པ་རྒྱུ་བ་དང་། དུག་དང་
 འདྲེས་པའི་ཟས་ཟོས་པ་ལྷ་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ནི་དུག་ཟོས་པ་དང་། ཟས་གོས་དང་སྦྱོད་
 ལམ་ཉེས་པས་སྤྱིས་ནད་འདུ་བྱེད་པའམ། དབང་པོ་ཆེ་ལ་གནོད་པ་བརྒྱལ་བས་སྤྱིས་གནོད་ལན་འདུ་
 བྱེད་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། འཁོར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་ཅན་ལུང་པོ། །སྟུག་བསྐྱེད་སྟུག་བསྐྱེད་
 འདུ་བྱེད་དང་། །འཇུར་བ་ཉིད་གསུམ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས། །མི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྟུག་བསྐྱེད་ལོ།^{༥༧} །
 ཞེས་སོ།།

གཉེས་པ་སྟེ་བའི་དུག་ལ་ཞེ། སྟེ་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ནི། སྟོན་པོའི་པའི་གས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བར་
 གོན་འབྲུམ་པའི་དྲི་ཟ་ཉེ་བར་འཇུག་པ་མའི་མངལ་གནས་འཛིན་པ་ན།

མ་རིག་རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་སེམས་ཐིག་ལེར་འདུས། །མེར་བྱུང་ལྟར་མཁུང་གོར་ཉ་རུས་སྐྱེལ་འབྲ།།
 རིམ་བཞིན་བདུན་སྟུག་བདུན་དུ་ཆགས་པའི་ལུས།[༥༧] །མ་ཡིས་ངལ་དུབ་བྱེས་སྐྱོམ་ཚ་གང་སོགས།།

རྩུང་ཟད་ཅམ་ལའང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དབག་ཏུ་མེད། །སྐྱུག་ནག་དོག་ཅིང་ཉམ་དུ་མི་ཞིམ།།
 ལུས་མས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མི་བཟད་བརྟུག་དགོས་སོ།།^[༥༥] །བདུན་ཕྱག་བདུན་ནས་ཉི་ཤུ་ཅུ་དྲུག་བར།།
 དབང་པོ་ཡན་ལག་བ་སྐྱུ་ལ་སོགས་འགྲུབ། །བདུན་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཅུ་དྲུག་བར་སྟེད་དུ།།
 ལུས་ཟུངས་བརྟུས་དང་ཆེར་བསྐྱེད་གཡོ་བར་བྱེད།།^[༥༧] །དེ་ནས་ལུས་པའི་ལུས་ལ་འཁོར་བ་ཅིང་པའི་བར།།
 ལས་ཀྱི་རྒྱུར་གིས་མགོ་མཚུག་ལྟོག་པར་བཅའ། །འཆི་བས་ཉེན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསྐྱེལ་འཛོམས་འདྲ།།
 བཅས་ནས་རྟེན་པས་པགས་པ་བཅུས་པ་བཞིན།།^[༥༩] །སྐྱུས་བྱས་ག་བྱར་སྐྱུ་གིས་རྟེན་དང་མཚུངས།།

བ་དང་མའི་འདུ་འཕྲོད་ལས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་འདྲེས་པའི་སྐྱུབས་སུ་རྣམ་གཤམ་ཞུགས་ཏེ། ཞག་
 བདུན་ཕྱག་དང་པོར་མེར་མེར་གྲུ་གྲུ་བ་དེལ་རྒྱུ་ལེ་རྣམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པར་ལུ་རུ་བ་པོ་དལ་
 སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ལྟར་པོ་མཐེབ་མཚུངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པར་མཚུངས་
 གྲུར་སྐྱོ་དའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་པར་གོར་གོར་པོ་དཔྲའི་འདབ་མ་ལྟ་བུའོ། །དྲུག་པར་བྱུང་འཇུག་ཉའི་
 རྣམ་པ་ལྟ་བུའོ། །བདུན་པར་ལུས་སྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་མགོ་དང་རྒྱུ་ལག་ཅུང་ཟད་དོད་
 བས་སྐྱེལ་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་བདུན་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅུ་དྲུག་གི་བར་དུ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་།
 མོར་མོ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཉེན་དང་བཅས་པ་དང་། བ་སྐྱུ་དང་། སྐྱུ་དང་། བར་གི་
 དོན་སྟེང་དང་། ཅུ་དང་། རྒྱུང་དང་། ལམས་དུངས་མ་དང་། ལྷག་དང་། རྒྱ་མེད་དང་། ཐོ་མའི་དབང་
 པོ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་མཆེད་གསལ་བར་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ནས་བདུན་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཅུ་དྲུག་གི་
 བར་དུ་ལུས་ཟུངས་བརྟུས་པར་བྱེད་དེ། མས་ཟས་ཟོས་པའི་དུངས་མ་དང་། སྐྱོམ་གྱི་དུངས་མས་བུའི་
 བཟའ་བཏུང་གི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། སྐབས་སུ་གཡོ་བ་དང་འཕར་བས་མ་ཡང་ལུས་མི་བདེའོ། །དེའི་བར་
 རྣམས་སུ་ཞི་བུ་ལ་སྐྱུག་ནག་གི་ནང་ན་གནས་པ་དང་། དོག་ཅིང་སྐྱུག་བྲོ་བའི་སྣང་བ་དང་། ལུས་མས་
 བས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། མ་འགྲུང་བ་དང་དོམས་དྲགས་ན་རི་དང་རྒྱ་མཚོས་མཐོན་པ་སྟམ་པ་དང་།
 དལ་དུ་བ་དང་བསྐྱུལ་བསྐྱོད་དྲག་ཏུ་བྱས་ན་གཡང་ལ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་དོ། །དེའང་
 རྩུང་རྣམས་ནི་མའི་སྐོ་གཡས་ནས་ཁ་ནང་དུ་བཏུས་ཏེ་ལག་པའི་ཐལ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་གདོང་བཀལ་

ནས་གནས་ལ། ལུ་མོ་ནི་གཡོན་ནས་སྲིར་བལྟ་བས་གནས་སོ། །དེ་ནས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གིས་མགོ་མཇུག་
 ལྡོག་སྟེ་རུས་པའི་འབྲུལ་ལ་འཁོར་གྱི་བར་དུ་བཅིར་ནས་བཅའ་བའི་བསྐྱེས་འཛོམས་ཀྱི་དཔྱུལ་བའི་
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཙམ་མོ། །དེ་ནས་རེག་མ་ཐག་བགས་པ་བལྟས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷན་བྱས་དུས་ག་ལུར་སྐྱེ་
 གིས་གཙོད་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རྒྱས་པར་ཞི་དགའོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོར་བལྟ་
 བར་བྱའོ། །རྒྱལ་དེ་དག་སློབ་སྦྱིང་དུ་ལས། །གིན་ཏུ་མི་བཟད་དྲི་ང་མི་གཙང་བཙོར་བས་འགགས། །
 རབ་ཏུ་དོག་པའི་སྐྱབ་ནག་ཐིབས་པོར་འདུག་པ་ཡི། །མངལ་གནས་དཔྱུལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ལྟས་
 བས། །ལུས་ཡོངས་བསྐྱེལ་མས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཚེན་པོ་བརྟག་དགོས་སོ། །དེ་ནི་རིམ་གྱིས་ཉིམ་མར་
 བཙོར་སྐྱུད་སྲ་བ་ཡིས། །བཙོར་བ་ལྟར་བྱས་དེ་ནས་རི་ཞིག་ལྟ་སྟེ་བཙོར། །འོན་ཀྱང་མོད་ལ་དེ་སློག་
 མི་འདོར་གང་ཡིན་པ། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉེ་བར་སྐྱུད་པའི་རྣམ་པར་མཐོ་ཙམས་མོད། །མི་གཙང་དེ་ནང་
 གནས་བཙུག་འགོ་བའི་ལུས་དེ་ནི། །མངལ་གནས་རྫོན་པས་དགྲིས་གིང་དྲི་ང་མི་བཟད་ལྟར། །གཟིར་
 བས་གཞོད་པ་བདོ་སྟེ་མ་སྦྱིན་ཞིག་པ་ལྟར། །སྐྱུག་ལ་ལྷག་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོན་གྱི་དྲན་པས་སྦྱོང་།^{༡༤} །
 ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ཀླས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི། དེ་ནས་རིམ་གྱིས།

- ཀླས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་བ། །ལང་ཚོ་ཉམས་པས་ཀུན་གྱི་ཡིད་མི་འོང་།།
- སྟོད་སྐྱུད་མི་ཐེག་འཁོར་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་།^[༡༡] །ལུས་ཀྱི་དྲོད་ཉམས་ཟས་ཀྱང་འཇུ་བར་དཀའ་།།
- མཐུ་སྟོབས་ཉམས་པས་འགོ་འདུག་བསྐྱེལ་བསྦྱོད་དཀའ། །འདོད་སར་མི་སྤོང་ལྟ་ཚོགས་རྣམ་པར་འཇུར་།།
- དབང་པོ་ཉམས་པས་མིག་འགྲིབས་གཞུགས་མི་མཐོང་།^[༡༢] །སྐྱུ་སྐྱུད་མི་ཐོས་དྲི་པོ་རེག་མི་ཚོར་།།
- དྲན་པ་མི་གསལ་གཏི་མུག་གཉིད་དུ་བྱིང་། །ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྦྱོད་ཉམས་པས་ཡོན་ཏན་ཚུང་།།
- ཟས་སོགས་ཞེས་པོའང་དེ་ལས་ལོག་པར་སྣང་།^[༡༣] །ཚོ་ཉམས་འཚེ་བས་འཛིགས་དང་འདུ་གེས་འབྲུག།
- བྱིས་བཞིན་བཟོད་སྟོབས་ཚུང་ལ་བསྐྱབ་མི་བཟོད། །སྐྱུ་མ་ཟད་མར་མེ་རི་བཞིན་ལྷུར་དུ་འགོ།

ཞེས་པ་སྟེ། ལང་ཚོ་འང་ཡོལ་བས་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་ཏེ་སྐྱུ་ཚོགས་ལྷུར་ཁིང། ཟས་མི་འཇུ་བ་དང།

དབང་པོ་འགྲིབས་པས་མིག་མིག་སེལ། རྩ་བ་ལོན། ལྷེ་ལྷི་བ། དྲན་པ་མིག་སེལ། སྐར་དགའ་བའི་
 ཡུལ་དང་ཟས་ལ་སོགས་པའང་སྐར་ལྷུང་ཡིད་དུ་མི་འོང། ལྷེ་འི་དབང་པོ་འགྲིབས་པས་གཞོན་དུས་ལྷ་
 ལུང་བཟའ་བཏུང་གི་རོ་མི་འབྲིན། ཤི་དོགས་ནས་འཚོར་ཞིང་། བྱིས་པ་ལྷུང་བཟོད་ལྷན་ཚུང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དབག་ཏུ་མེད་དེ། སློབ་སྦྱིང་ལས། དེ་ནས་དེ་ནི་འཚེ་བདག་རྒྱ་བའི་ལག །
 གཞིལ་བའི་བཙུན་ཐབས་མེད་པས་བཟུང་ནས་ལོ། །སྐྱེ་དཀར་བདོ་བ་སོ་ཡི་ཚོགས་དག་གིས། །
 དགོད་པ་བཞིན་དུ་སྦྱི་ནས་འཛིན་པར་བྱེད། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ལྷ་ཚོགས་རྣམ་འབྲེ་ཞིང་། །སློབ་ལང་བསྐྱེད་
 འགྱུར་འགོ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར། །ལུས་ཀྱང་དངས་ལ་གིག་གིག་ལོར་འགྱུར་ལ། །ངེས་པར་སྦྱིག་པ་
 འཕེལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར། །དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ལུས་ནས་ལོ། །ཡུལ་ལ་ཆགས་ཀྱང་རུས་པ་
 ཉམས་པར་འགྱུར། །ཁགས་སྐབས་གང་དུ་འདི་འགོ་འགྱུར་བ་དེ། །ཁལ་ཉེ་དཔུལ་ན་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་
 འཛིགས།^{༡༥} །ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་ན་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལོ། །གཞན་ཡང་།

ན་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་བ།^[༡༦] །ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་དང་ཡིད་མི་བདེ།
 ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤོད་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་། །སོག་དང་བུལ་བར་དོགས་པས་ལྷ་རྩེ་བྱེད།
 སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་སླེ་སྐྱུགས་འབྲིན་པར་བྱེད།^[༡༧]

ནད་གྱི་ཚོར་བས་ཉེན་པ་དེའི་ཚོ། དེ་ཉིད་གྱི་སེམས་འབྲུགས་པས་གང་ལའང་དགའ་བ་མི་སྦྱི། འདྲ་
 ཤེས་འབྲུག་ཅིང་ཚོག་པ་ཟ། ཤི་བར་དོགས་པ་དང་། རེས་འགའ་གི་ནའང་རུང་སྐྱུག་སྦྱེ་བྱེད་སྦྱིང་
 འདོད་པའམ། ལྷེ་བ་པ་ལ་བྱུག་པས་ཉེན་པའི་ཚོར་བ་ནི་དཔུལ་བ་ལ་འགྲན་པ་ལྷ་བྱེད། ལས་བརྒྱ་
 པའི་སྦོད་འགྲེལ་དུ། བ་བས་གདུངས་པའི་ལུས་ཅན་ནི། །རྒྱལ་བའི་ཚོར་བ་དེ་འདྲ་སྦྱེ། །དེ་སྦྱིད་མྱི་
 རྩེར་ལྷང་གྱུར་པ། །མེད་ཅན་སྦྱིད་པའི་རྣམ་རྒྱུ་འདྲ།^{༡༥} །ཞེས་སོ།།

ལྷ་པ་འཚེ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལོ། །ཚོ་ཟད་པའམ། མ་ཟད་ཀྱང་རུང་སྦྱེ་བར་མ་དོར།

འཚེ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ཚེན་པོ་ཡང་། །ཟས་གོས་གཏམ་དང་མལ་གྱི་ཐམར་ཉལ།

རྫོགས་ལུས་འཁོར་གཡོག་གཉེན་འདུན་ལོངས་སྐྱོད་འདོད། གཅིག་ལྷན་ཚུགས་མེད་པར་འགྲོ་བ་འཛིགས།[[༡༤]

དེའང་ཐ་མའི་མལ་དུ་ཉལ། གནས་དང་། གཏམ་དང་། ཟས་དང་། གོས་དང་། ཚེ་འདིའི་སྣང་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་ཐུག འཁོར་འདབ་དང་ལོངས་སྐྱོད་འདོད། རི་ཚམ་ཡོད་ཀྱང་འཁྱེར་དབང་
 མེད་པར་གཅིག་ལྷན་ཚུགས་མེད་པར་འགྲོ་ཞིང་རི་ལྷ་རྒྱ་སྐྱམ་ནས་སྐྱིད་མི་དགའ་བཞིན་དུ་གནད་
 གཅོད་ཀྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོས་རྫོགས་བཅད་དེ། རང་སྣང་བར་དོར་འབྱམ་ཞིང་། མགོན་སྐྱབས་མེད་ལ།
 ལུང་པོ་ཚོགས་ལ་བཏེག་སྟེ་དུར་ཁོད་དུ་བསྐྱལ་ཏེ་ཚེ་སྣང་ལ་སོགས་པས་ཟེ་ཞིང་། ཉེ་དུའི་ཚོགས་
 རྣམས་མུ་འབྲེད་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། སྐྱོབ་སྐྱིད་ལས། བདག་གིས་ཅི་སྟེ་འདི་ལྷ་རྒྱ་
 འཛི་བདག་འདི། མགོ་བོར་དོག་པས་གཞོན་པ་འཛིགས་མ་ལྟར། ལྷ་འབྲེད་དེ་ལྷ་དེ་ལྷ་ལྟར། །
 སེམས་ལ་གཞོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཅོས་ནས། ཉེ་དུའི་སྐྱེ་བོ་དུད་མོའི་མཚི་རྒྱན་ཅན། ལྷ་ག་བསྐྱལ་
 སྐྱིད་དང་དོ་རྟེན་ལྷ་ལྟར། གནད་ཀྱི་གཤིས་སུ་འཇབས་པར་གཟིར་ནས་ནི། ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་
 ལུན་སུམ་འཇུག་པ་ལྟར། འབད་བ་ལྷ་རྒྱུད་སྐྱེད་བ་བྱ་བའི་ལུས། ཡིད་འོང་འདྲིས་པ་རྣམས་པར་
 འདོར་བར་འཇུག། གཤིན་ལྷེའི་ཞགས་པས་དམ་དུ་བཅིངས་པ་དེ། ཚོ་ཏོ་འབལ་ཞིང་ཚོ་དེས་
 འདེབས་བྱེད་ཀྱང་། རི་ཡིས་སྐོངས་པ་ཉེ་དུའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། རང་གི་དུ་སྐྱེས་ལྷིང་བ་བཞིན་མི་བོས། །
 བགོད་དཀའི་རྒྱ་དང་པ་བར་ཐག་ཐུག་འདོམ་པའི་བར། ཚོར་མ་རྣོན་པོས་འཛིངས་པས་ཉམ་ངའི་
 ལམ་དག་ཏུ། རྣམ་ཀྱི་ཞགས་པས་ཞེ་ནས་བཏགས་ཏེ་གཤིན་ལྷེའི་མི། གཏུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དལུག་
 པས་བདེ་ཞིང་འཁྱེད་པར་འཇུག།^{༡༥} ཞེས་སོ།

དུག་པ་དག་དང་ཐད་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་ནི། འདི་ལྟར།

མི་སྐྱུ་ག་པ་དང་འཕྲད་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་ཡང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་གཞོད་འཚོའི་འཛིགས་པས་ཉེན།

འདི་ལྷ་རྒྱུད་ལྷ་སྣང་བ་དང་འཕྲད་པ་ན་དེས་ལུས་དང་རྫོགས་དང་ལོངས་སྐྱོད་མ་རུངས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 བདུན་པ་གཉེན་དང་བལ་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་ནི།

བུམས་གིང་སྐྱུ་ག་པའི་ལུས་དང་བལ་བ་ཡང་། ལྷ་འབྲེད་སྐྱུ་གས་ཡིད་མི་བདེ་བའི་གཞི།[[༡༥]

ཡོན་ཏན་རྗེས་དྲན་འདོད་པས་གདུང་བར་བྱེད།།

རི་ལྷར་ཞེ་ན། གཉེན་དང་མཛེས་བཤེས་བྱམས་པ་དང་བུལ་བ་ན་དེའི་ཡོན་ཏན་དྲན་ལ། སེམས་
གདུང་བས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ཞིང་།

བརྒྱུད་པ་དཔུལ་ཐོངས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི།

འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི། །དོན་མ་གྲུབ་པས་སེམས་ཀྱི་ཟུག་རྩ་ལྡང་།།

དཔུལ་བས་ཉམ་ཐག་བཀའ་སྒྲོམ་ཡི་དྲགས་འདྲ།།^[25]

རི་ལྷར་སློན་པའི་དོན་མ་གྲུབ་ན་ཡང་། སེམས་མི་བདེ་བ་ཉིད་དང་། ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཐོངས་སམ། འདོད་
པ་གང་གིས་ཐོངས་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་བས་ཟུག་རྩ་ལྡང་ལ།

དགུ་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི།

གཟུགས་ཚོར་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་ཡང་།།

ཟག་བཅས་ཉིད་ཕྱིར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཀྱང་གྱི་གནས། །རྟོན་དང་སྣོད་དང་འབྲུང་ཁུངས་ལགས་པར་གསུངས།།^[26]

ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སོ། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོན་ལོ། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྣོད་དོ། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས་སོ་ཞེས་སོ། །དེའང་གཟུགས་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་
གཞོན་པ་མཛོན་པར་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་གནས་སོ། །ཚོར་བ་ནི་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་པས་སྣོད་དོ། །འདུ་
ཤེས་ནི་རྟོག་པ་གཡོ་བར་བྱེད་པས་དང་པོའི་སྣོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྟོན་ལོ། །འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
པས་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་རིག་པར་བྱེད་པས་ན་འབྲུང་ཁུངས་སོ། །²⁷ །དེ་དག་གྱུང་བརྒྱུད་སྣོད་འགྲེལ་ཚེ་
དུ་དེ་སྐྱད་བཤད་པའོ།།

བརྩ་པ་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་གདམས་པ་ནི། ད་ནི་སྐྱོ་བས་བརྒྱུག་པར་གདམས་པ།

དེ་ལྷར་མི་ཡི་འཛིག་རྟོན་མཐའ་དག་ནའང་། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ཕྱིར་བདེ་བ་མེད།།

དེ་ལས་ཐར་ཕྱིར་ལེགས་པའི་ཚོས་བསམས་ཏེ། །འཁོར་བའི་གནས་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་འཚལ་ལོ།།[༥༠]

དེའང་ལ་ལ་ནི་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་ལ་སྒྲོད་པས་ཕྱིས་སྐྱལ་བསྐྱལ། ལ་ལ་ནི་སྐྱལ་མའི་འབྲས་
བུ་ལ་སྒྲོད་པས་ད་ལྟ་སྐྱལ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཐར་དགོས་སོ།།

ལྷ་མིན་གྱི་སྐྱལ་བསྐྱལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་བདེ་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་ནི། གཞན་ཡང་འདི་ལྟར།

ལྷ་མིན་རྣམས་ལའང་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་དེ། །དོན་མེད་འཐབ་ཚུད་འབྲུག་ཅིང་ཞེ་སྤང་ལ།།

ལྷ་ཡི་དཔལ་ལ་མི་བཟོད་ཐུག་དོག་ལྷན། །གཡུལ་ངོར་སྐྱལ་བསྐྱལ་བརྒྱ་ཐུག་བརྟེན་འཚལ་ལོ།།[༥༡]

རང་གི་སྤེའང་འཐབ་ཅིང་ཚུད་ལ། སྐྱམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་སྦྱིད་པ་དང་འབྱོར་པ་མཐོང་ནས་ཁོང་ཁྲོ་བ་
དང་ཐུག་དོག་གི་མེས་གདུངས་ལ། རེས་འགའ་ལྷ་རྣམས་དང་འཐབ་པའི་གཡུལ་ངོར་མགོ་དང་ཡན་
ལག་བཅད་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་དང་། མདའ་དང་། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པས་སྤྲད་དེ་ཁ་ཅིག་འཆི་བའམ།
འཆི་བ་ལ་ཐུག་པའི་སྤངས་སྐྱལ་དང་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཡོད་དེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། ལྷ་མིན་དག་ནའང་རང་
བཞིན་གྱིས་ལྷ་ཡི། །དཔལ་ལ་སྤང་བྱིར་ཡིད་གྱི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཆེ། །དེ་དག་སྒྲོད་ལྷན་ཡང་འོས་ཡི། །
སྦྱིབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ།^{༧༩} །ཞེས་སོ། །བདེན་པ་མི་མཐོང་བར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཉན་
རང་གི་མཐོང་ལམ་ལྷ་བྱ་ཡིན་གྱི་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། དེའི་
ཚོ་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པ་ན། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། བམ་མཁའ་ལྷིང་དང་།
མིའམ་ཅི་དང་། ལྷོ་འབྲེ་ཚེན་པོ་བཟང་བ་ལས་འདས་པ་དག་གིས་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་གྱི་མིག་རྒྱལ་
མེད་ཅིང་བྱི་མ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པོ།^{༨༠} །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པའི་རྒྱལ་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཚོས་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པ་ནི། ལྷ་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་སྐྱལ་བསྐྱལ་བ།

དེ་བས་དགེ་ལེགས་ཞི་བའི་འགྲོ་བ་དག །ལྷུར་བ་ཉིད་དུ་ཐར་པའི་ཚོས་མཚོད་ཅིག།

ཅེས་གདམས་སོ།།

ལྷོའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་བཤད་པ་ལ་བཞིན། དང་པོ་འཆི་འཕོ་ལྷུང་བྱེད་གྱི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ནི། འདི་ལྟར་མཐོ་རིས་གྱི་ཡུལ།

འདོད་ལྟོའི་གནས་ནའང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཚད་མེད་དེ། །བག་མེད་འདོད་པས་སྐྱེས་དང་འཆི་འཕོ་ལྟར།།[༤༩]
 མེ་ཉོག་རྙིངས་དང་རྟོན་ལ་ཉམས་མི་དགལ། །སྟོགས་ཀྱིས་སྦྱོང་དང་སྦྱི་མའི་གནས་ལ་འཛིགས།།
 ཚོར་བ་མི་བཟང་ལྟ་ཡི་ཞག་བདུན་འབྱུང་།།

འདི་ལྟར་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དང་། མཚོ་མ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་།
 འབྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་དེ་དག་བདེ་བ་ལྟར་སྦྲང་ཡང་། བདེ་བ་
 དེ་ཉིད་འགྲུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་མ་འདས་ལ། འཆི་བའི་ཆོ་ལུས་
 ཀྱི་མདོག་མི་སྐྱུག་བ་དང་། ལྟན་ལ་ཉམས་མི་དགའ་བ་དང་། མེ་ཉོག་གི་ཐོབ་རྙིངས་བ་དང་། ཁོས་ལ་
 གྲི་མ་ཆགས་བ་དང་། སྦོན་མེད་པའི་རྩལ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེའི་ཆོ་ལྷ་ཟླ་བོས་སྦོང་ཞིང་གཅིག་ལུར་འདུ་
 བེས་འབྲུག་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་གནས་ལྟའི་མིག་གིས་མཐོང་བས་སྦངས་ཉེ་བརྒྱལ་བ་ན། རྒྱང་རིང་མོ་
 བར་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅིག དེར་ཡང་དགོ་བ་བཅུ་སྟུང་ནས་ཕྱིར་ཡང་ལྟའི་གནས་འདིར་སྐྱེ་བར་ཤོག
 ཅིག་ཅེས་ཟེར་ཞིང་མེ་ཉོག་འཕྲོར་ནས་ཕྱིར་འབྲོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལྟ་དེ་དག་གི་ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་
 འབྱུང་སྟེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། མཐོ་རིས་ན་ཡང་བདེ་ཆེན་དེ་དག་གི། འཆི་འཕོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉིད་ནི་དེ་
 བས་ཆེ། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཁབ་འགྲུར་མཐོ་རིས་སྤྱད་དུ་སྤྱེད་མི་བགྱི།
 ལུས་ཀྱི་འདོག་མི་སྐྱུག་འགྲུར་བ་དང་། ལྟན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཉོག་ཐོབ་རྙིངས་དང་། ཁོས་ལ་གྲི་མ་
 ཆགས་དང་ལུས་ལ་ནི། སྦོན་ཚད་མེད་པའི་རྩལ་འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ། མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྦོན་
 བྱེད་སྐྱེ་ལྟས་ལ། ལྟ་ཡུལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ། ལས་སྤྱོད་མི་རྣམས་འཆི་བར་འགྲུར་
 བ་དག་སྦོན་བར་བྱེད་པའི་འཆི་ལྷས་རྣམས་དང་འདྲ།¹⁾ །ཞེས་སོ།།

གཉེས་པ་སྤྱིད་བཅིམ་འདུ་བྱེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི། གཞན་ཡང་།

ཚངས་རིས་ལ་སོགས་གཟུགས་འཕམས་བསམ་གཏན་ལྟ།[༥༠] །སྤྱི་མའི་ལས་ཟད་སྤྱིད་པ་འོག་མར་ལྟར།།
 འགྲུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མཐོང་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ། །གཟུགས་མེད་ཞིག་གནས་ལས་ཟད་རྩལ་མཐོང་ནས།།
 སྤྱིད་པ་སྤྱིམ་འདུ་བྱེད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལྟ།[༥༡] །མཐོ་རིས་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་བདེན་མི་རུང་བས།།

སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པ་བརྒྱབ་པར་བྱ།།

ཞེས་འདོམས་ཏེ། ཚངས་རིས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་བསམ་གཏན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བའི་ཆེ་
རང་གི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་འགྱུར་བས་སྲིད་པ་སྲི་མར་འཇུག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡོད་དེ། ལྷ་སྐྱུབ་ཀྱི་ཞལ་
ནས། ཚངས་རིས་ལ་སོགས་བསམ་གཏན་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས། །འོད་དང་ཁ་དོག་གཟི་བརྗིད་མཐའ་ཡས་
ཀྱང་། །བདག་ཉོག་བག་ལ་ཉལ་བ་མ་གཟིགས་ནས། །ཤི་ནས་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བ་ཆ་མེད་དམ།¹³ །
ཞེས་སོ། །ཁ་ཟུགས་མེད་ཀྱང་ཞི་གནས་ཅེ་གཅིག་གིས་གནས་ཏེ། འཆི་འཕོ་བ་ན་ཡང་སྲིད་པ་སྲི་མའི་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་འདུ་བྱེད་པས་སྐྱོ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། །བཤེས་སྲིད་ལས། འཕོར་བ་དེ་འདྲ་
ལགས་པས་ལྷ་མིན་དང་། །དཔུལ་བ་དུད་འགོ་ཡི་དུགས་རྣམས་དག་ཏུ། སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་
སྐྱེ་བ་ནི། །ཁ་ལོད་པ་དུ་མའི་སྣོད་གྱུར་ལགས་མཁུན་མཛོད།¹⁴ །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཟུག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བར་བསྐྱེན་པ་ནི། འདི་ལྟར།

འཕོར་བའི་བདེ་ལ་ཆགས་པའི་འགོ་བ་ཀྱན། །མེ་ཡི་འོབས་སུ་སྲིད་པས་གདུངས་བར་ཟད།།[14]

གཞན་ཡང་སྲིད་པ་སྲི་མའི་ངན་འགོ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་འདེབས་གིང་། ལུ་བོ་བཞིས་ཅེན་པ་ལོན་ར་
ཟད་དེ། སྐྱོ་བ་སྲིད་ལས། སྐྱུག་བསྐྱེལ་མེ་ཚོགས་སྐྱུངས་པས་འཛིགས་པའི་འཛིག་རྟེན་འདིར། སྐྱེ་བོ་
བདེ་སྐྱེམ་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་གང་། །དེ་ནི་གཤིན་རྗེའི་ཁ་ཡངས་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་
སྐྱེ་བ་སྲི་མའི་ལྷོན་གིང་ས་བོན་ཡིན།¹⁵ །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ཐར་པ་བརྒྱབ་དགོས་པར་དོན་བསྐྱེལ་བ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། དང་པོ་མ་བརྒྱབས་ན་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པའི་རྣམས་ནི། ངན་
འགོའི་གནས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱོ་བ་མོད་སྐྱེམ་ན། འདིར་བདག་གིས་སྲིག་པ་བྱས་ན་ངན་སོང་གི་
འབྲས་བུ་རང་ལ་སྐྱིན་པས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་པའི་གོ་སྐྱབས་དཀའ་བར་བསྐྱེན་པ་ནི།

འདི་ལྟར་ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་གིང་། །ཐར་པའི་ཐབས་ནི་ལྷ་མའི་སྣོན་པས་གསུངས།།

གཞན་གྱི་སྐྱོ་བུར་འབྱིན་པའི་སྐབས་མེད་དེ། །གཉིད་སྐྱོས་མི་ལམ་སུས་ཀྱང་དགག་མེད་བཞིན།།[15]

གལ་ཏེ་རྣམས་ན་བདེ་གཤེགས་སྐྱས་བཅས་ཀྱི། །ཐུགས་རྗེའི་ཟེར་གྱིས་འཕོར་བ་སྐྱོངས་ཟེན་དེས།།

དེ་བས་རང་ཉིད་བརྩོན་པའི་གོ་བོམ་ཉེ། །ཐར་ལམ་འཛེག་ལ་བརྩོན་པའི་དུས་ལ་བབ།།[༥༗]

ངན་སོང་དང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ནི་རང་གི་བརྩོན་པ་ཉིད་ལ་རང་གི་གཞན་ལ་ཐབས་ཅམ་
ལས་བརྩོན་པ་རྗེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཉེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ངས་ནི་ཁྱེད་ལ་ཐར་པའི་ཐབས་བསྟན་
གྱིས། །ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་བརྩོན་པར་གྱིས།།¹⁶ །ཞེས་པ་ལྟར་རིགས་སོ། །དེའང་རང་གིས་
བསགས་པའི་རང་སྣང་གི་ལས་རང་གིས་བསྐྱོག་གིས། མི་ལམ་གཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་བྱེད་པ་
རང་གིས་ལོག་ནས། མི་ལམ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རུང་
ན་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་བྱུགས་རྗེས་འོད་ཟེར་གྱིས་སྲིད་པ་འདི་དག་དབག་ཏུ་མེད་པའི་སློན་རོལ་དུ་
སྟོངས་པར་བྱས་ཟིན་ངེས་སོ།།

གཉིས་པ་སྐྱུང་འདས་གྱིས་མ་ཐུལ་བས་མ་འབད་ན་དེ་བས་མི་ཐར་པའི་རྩལ་ནི། དེ་བས་ན་རང་གི་ཉེས་པས།

གངས་མེད་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས། །གསོ་བའི་སྟོན་ཡུལ་མ་གྱུར་བདག་ལྟ་བུ།།

སྐྱུག་པའི་རང་བཞིན་སྲིད་ལམ་དགོན་པར་འབྱུངས། །སྐྱུང་བཞིན་བརྩོན་པ་མེད་ན་ཡང་དང་ཡང་།།[༥༨]

འགྲོ་དུག་གནས་སུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བྱེད་འདི་སོམས།།

རི་སྐད་དུ། ཞི་བ་ལྟས། སེམས་ཅན་པན་པར་མཛད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་གངས་མེད་འདས་གྱུར་
གྱང། །བདག་ནི་རང་གི་ཉེས་པས་དེའི། །གསོ་བའི་སྟོན་ཡུལ་མ་གྱུར་ཏོ། །དུང་དེ་བཞིན་བདག་
བྱེད་ན། །ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་བཞིན་ཉེ།¹⁶ །ཞེས་པའི་རྩལ་བསམ་པར་འོས་སོ།།

གསུམ་པ་ལས་ངན་པ་ལ་བྱུགས་རྗེས་འཇུག་པར་གདམས་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་ཤིང་། །མེ་ལྟར་མི་བཟང་ཡུལ་ལྟར་སྐྱོན་ཚོགས་ལ།།

བཟོད་པའི་སེམས་ཁྱོད་གནས་མིན་སྐད་པའི་གནས།།[༥༩] །དོ་ཚོ་མི་ཤེས་ཁྲེལ་བག་བྱལ་བ་ལ།།

བྱུགས་རྗེས་འོ་སྐྱབས་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཐབས་མཁས་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དེ་ཡང་ནི།།

གཏུལ་བྱའི་ལས་རྒྱེན་དག་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས།།[༦༠] །དེ་བས་རང་གི་ཉེས་ཀུན་ཤེས་བྱས་ཏེ།།

འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྟོང་ནས་དྲན་བྱས་ལ། །བདག་དང་འགྲོ་ཀུན་སྲིད་ལས་ཐར་བྱའི་ཕྱིར།།

ཞེ་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་འཛེག་པར་གྱིས།།[༧]

འདི་ལྟར་སྲིད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་མཐའ་ཡས་པས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་ལ།
 བཟོད་པར་དཀའ་བས་མེད་ཚོད་དང་། རིགས་མི་འདྲ་བས་སྲི་རོལ་དཀར་དམར་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུང་
 ཡུལ་འདྲ་བ་བཟོད་པ་ཞི་མི་སྐྱེས་ཏེ། སྲོད་འཇུག་ལས། གནས་མེན་བཟོད་པ་སྒྲུང་པའི་གནས།^ལ །
 ཞེས་པ་སྟེ། བཟོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པའི་རོ་ཚོ་དང་ཁྲེལ་མེད་པས། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བྱུགས་རྗེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རི་ལྷར་གཟིགས་ཏེ། སའི་འོག་གི་ཐུན་པ་ལ་ཉི་མས་སྒྲུང་བ་
 འཇུག་པའི་སྐབས་མི་རྟེན་པ་བཞིན་ལོ། །དེའང་ས་འོག་གི་ཐུན་པའང་དེ་ཉིད་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་མ་
 དག་པས་སྒྲུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཚོགས་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་རྒྱུད་ཐུན་པའི་སྐྱུག་ཚུལ་ལའང་
 བྱུགས་རྗེའི་གོ་སྐབས་དཀའོ། །རྒྱལ་བའི་བྱུགས་རྗེ་ཡང་གདུལ་བུའི་བསོད་ནམས་དང་སྐལ་པ་རི་ལྷ་
 བ་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྒྲུང་གི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར། སངས་རྒྱས་ལལ་པོ་ཆེ་ལས། ལྷ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་གྱུར་གྱང་། རྫོད་དུ་མ་གྱུར་མི་སྒྲུང་ལྟར། སངས་རྒྱས་བྱུགས་རྗེའི་ལྷ་བ་ཡང་། །
 སྐལ་བ་མེད་གྱུར་མི་སྒྲུང་དོ།^མ །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན། ད་རེས་ངེས་པར་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་
 འབད་པར་རིགས་སོ།།

བཞི་པ་སྐྱུག་བསྐྱེད་བཤད་ཀྱང་མི་སྐྱོ་བ་ཡིད་དབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། དེའི་འབད་པ་ཡང་འདི་ལྟར།

ད་ལྟའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཚུང་བའི་བཟོད་ན། སྲིད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་བཟན་རི་ལྷར་བཟོད།།

དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཚུང་བའི་སྐྱོ་བ། །བདག་སྲིད་ལྷགས་ཀྱི་གར་བུ་ཚེན་པོ་འཇམ།།[༧]

རྫོ་ཡི་ཁམས་བཞིན་སེམས་པ་མེད་པར་མངོན།།

ཞེས་པ་སྟེ། ཞེ་བ་ལྟས། ད་ལྟའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་འདི་ཙམ་ཡང་། །བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་བྱུས་ན། །
 སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དག། རི་ལྷར་བདག་གིས་བཟོད་པར་བྱས།^མ །ཞེས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་བསམ་དགོས་སོ། །འོན་ཏེ་ཚུང་བའི་སྐྱོ་བ། ཟ་མ་ཏོག་ལྷ་བུའི་གཏམ་ལས། སྲིད་
 པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐོས་ཀྱང་མི་སྐྱོ་བ། །ཁང་ལགས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐུན་པས་ཏེ། རྫོ་ཡི་ཁམས་སམ་

ལྷགས་གྱི་གར་བུ་བཞིན། །བདག་ལ་སེམས་པ་མེད་ཅེས་གསལ་བར་མངོན། །ཞེས་སོ།།

སྒྱེདོན་གསུམ་པ་འཁོར་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་བསམས་པའི་འབྲེད་པ་ནི། །རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན།

འཁོར་བ་མི་བཟོད་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཅན་ལུང་བོ། །ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀུན་ཉོན་མོངས།།

ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་དུ་མའི་འབྲུང་ཁུངས་ལ། [༧༩] །སེམས་ཤེས་སྤྱི་ཞིག་གི་དཔེ་ལ་བར་བྱེད།།

དེ་བས་སྐྱེད་དུ་གྱིན་ལས་རྒྱལ་བར་མངོན།།

འདི་ལྟར་འཁོར་བ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན། །སྐྱེག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤང་བོ་འབྲས་བུར་གྱུར་བ་དང་།
དེའི་རྒྱ་དུག །ཅ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ལུ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
བདེན་པས་བསྐྱེས་པ། །ནང་དང་གཞོན་པ་དུ་མའི་འབྲུང་ཁུངས་ཚེན་པོའི་རང་བཞིན་འདི་ལ་སྐྱེ་
བར་རིགས་སོ།།

སྒྱེདོན་བཞེས་སྐབས་ཀྱི་དགོངས་པ་བསྐྱོ་བ་ནི། །ད་ནི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དབྱེད་སྐྱེད་པའི་བསོད་
ནམས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུར་བསྐྱོ་བ།

དེ་ལྟར་བདེ་འབྲུང་ཚོས་གྱི་དགའ་སྟོན་གྱིས། །ཤོད་ཁྱེད་གསུམ་གྱི་འགོ་བ་ཇི་སྟེད་ཀུན། [༨༠]

བདེ་དགའི་གསའ་འཚོ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེག་བསྐྱེལ་གྱིས། །དུབ་བའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ལ་སོས་ཤིག།

ཅེས་སྒྲོན་པ་སྟེ། །འདི་ལྟར་ཚིག་དང་དོན་གྱི་འཕྲེང་བ་དམ་པ་ལེགས་པར་བརྒྱ །ས་པའི་དགོངས་པས།
ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོ་བ་མཐའ་དག་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བ་འདི་ར་དགོངས་པའི་ཚོགས་ཚོས་གྱིས་
བཀྱོན་ཞིང་དུབ་པར་གྱུར་བ་དག །འཕགས་པའི་འབྱོར་བ་དམ་པས་འབྱོར་ཞིང་ལ་སོས་པར་ཤོག་
ཅིག་ཅེས་སོ། །དབྱལ་སོགས་འཇིག་རྟེན་མེ་ཚོགས་གྱིས་གདུངས་པ། །ལྷ་ཡི་མཚོ་རྒྱ་དལ་གྱིས་
འབབ་བསེལ་ཉེ། །ཞོར་བུའི་འཕྲང་གདུབ་འོད་གྱིས་གདོང་བརྒྱན་པའི། །ལྷ་ཡུལ་སོང་ནས་བྱང་རྒྱུབ་
རིག་པར་ཤོག །དེ་བཞིན་ཡི་དུགས་དུད་འགོ་ལྷ་མིན་དང་། །མི་དང་ལྷ་དག་སྐྱེལ་བ་མཉམ་པ་ཡིས། །
མཐོ་རིས་གྲོང་གི་དགའ་བ་དེ་ཐོབ་ནས། །བྱང་རྒྱུབ་ཞི་བ་རྒྱལ་བུ་ཉིད་པར་ཤོག །བསམ་གཏན་

ལྷ་དག་དགེ་བའི་ཚོས་སྤྱོད་ཅིང་། །གཟུགས་མེད་བཞི་ཡང་ཞེ་གནས་རབ་སང་དེ། །བསོད་ནམས་
 ཡེ་ཤེས་རབ་རྫོགས་ལུལ་ཕྱིན་གྱིས། །མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་འདྲ་ཐོབ་པར་ཤོག། །བདག་གི་
 དགེ་སེམས་དམ་པ་འདི་ཡིས་ནི། །སྲིད་པའི་ཚོགས་རབ་ཞེ་བར་འདྲན་བཤུ་ལ། །ཉིན་མཚན་བརྩོན་
 པས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །མགོན་པོ་མཚན་དཔེ་མཐའ་ཡས་ཐོབ་པར་ཤོག། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
 སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། །འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

།།

བཞི་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ལེལ།

བཞི་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ལེལ་ལ་བཞི་སྟེ། རོ་པོ་མདོར་བསྟན་པ། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། མཇུག་བསྟུ་བ།
རྒྱབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བའོ།།

སྤྱི་དོན་དང་པོ་དོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟུག་བསྟུལ་བའི་སྲིད་པ་ན་འབྲམས་པའི་ཚེ་རང་རང་གི་
བདེ་སྟུག་ཐ་དད་དུ་སྦྱང་བ་དག་ཅི་ཡས་ལྷུང་ཞེ་ན། དེ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ལས་ལས་ལྷུང་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་སྲིད་པའི་བདེ་སྟུག་མཐོ་དམན་རྣམས། །སྟོན་བསགས་ལས་ལས་འབྱུང་བར་ཐུབ་པས་གསུངས།།
ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། འགོ་བ་སོ་སོའི་རྒྱུན་ཐ་དད་པ་ལས་སྦྱར་བའི་ལས་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་
གནས་དང་། ལོངས་སྟོན་དང་། བདེ་སྟུག་དུ་མར་སྦྱིན་ཏེ། ལས་བརྒྱ་པ་ལས། ཨོ་མ་ཏོ་འཛིག་རྟེན་
ལས་ལས་སྦྱེས། །བདེ་དང་སྟུག་བསྟུལ་ལས་ཀྱིས་བྲིས། །རྒྱུན་རྣམས་ཚོགས་ན་ལས་འབྱུང་ཞིང་། །ལས་
ཀྱིས་བདེ་དང་སྟུག་བསྟུལ་བྱེད། །ཅིས་པ་དང་། ལས་རྣམས་བསྐལ་བ་བརྒྱུར་ཡང་ནི། །རྒྱུང་མི་ཟ་
བའང་ཚོགས་དང་དུས། །རྟེན་ནས་ལྷུས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྦྱིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་
པ་དང་། བསྟོ་དཀར་པོ་ལས། ལས་ནི་ཀྱུན་བྱེད་རི་མོ་མཁའ་འདྲ་ཞིང་། །ལས་ནི་འདུ་བྱེད་གར་མཁའ་
ཉིད་དང་འདྲ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་བྱི་ཚོགས་བསྟུ་བ་ལས། རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་
དེ་མེད་པ། །བསོད་ནམས་ཐར་པའི་ལས་ཡིན་བསྟུན་ཏེ་བརྒྱབ། །ཡིད་ཕྱིར་ལས་ཕྱིར་འགོ་བ་རྒྱ་
མཐུན་ཕྱིར། །ལས་ཀྱི་རྩོམ་པའང་ཚེན་པོ་ས་བོན་བཞིན། །ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྲིད་པ་བརྒྱབ་པ་དང་། ཞེ་བར་སྦྱོར་བའོ། །སྲིད་པ་བརྒྱབ་
པའང་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྒྱལ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའང་། གང་ཞེན་སྲིད་པ་
མདོན་པར་བརྒྱབ་པ་དང་། ཞེ་བར་སྦྱོར་བའི་ལས་གཉིས་ལས། རྩོགས་དང་པོ།

འཕོར་བར་འདུ་བྱེད་ལས་དེ་དཀར་ནག་གཉིས། །དགོ་དང་མི་དགོ་བཅུ་བཅུའི་རང་བཞིན་ལོ།།[༡]

ཞེས་པ་སྟེ། མི་དགོ་བ་བཅུ་དང་། བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་བཅུ་སྲིད་པ་མངོན་པར་
 བསྐྱབ་པོ། ཉེའང་གང་ཞེན། རིན་ཚེན་མེད་པ་ལས། རྩོག་མི་གཙོད་དང་རྒྱ་སྐྱོད་དང་། གཞན་གྱི་
 རྒྱུ་མ་སྐྱོད་བ་དང་། འོག་དང་སྤྲ་མ་རྩུབ་ཉིད་དང་། མ་འབྲེལ་སྐྱུ་བ་ཡང་དག་སྟོམ། རྒྱལ་ས་དང་
 གཞོད་སེམས་མེད་པ་ལ། ཉིད་གྱི་ལྷ་བ་ཡོངས་སྐྱོད་བ། །འདི་དག་ལས་ལམ་དཀར་བཅུ་སྟེ། །བསྐྱོག་
 པ་དག་ནི་ནག་པོ་ཡིན།ལྷོ ཞེས་སོ།།

དེའང་མི་དགོ་བས་ངན་སོང་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ། དགོ་བས་མཐོ་རིས་དང་བདེ་འགོ་
 འཕོབ་སྟེ། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། མི་དགོས་ངན་སོང་དག་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་འཕོབ། །དགོ་བ་ཡིས་
 བེ་བདེ་དང་མཐོ་རིས་འགོ།ལྷོ ཞེས་སོ། གཞན་ཡང་། ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། བྱིས་
 བདག་ཉོ་ཉའི་བྱ་བྲམ་ཟེའི་བྱེའུ་ཞེ་ཙོས་གསོལ་བ། གྱེ་གྲོ་ཉ་མ། རྒྱ་རྒྱུན་གང་གིས། སེམས་ཙན་
 རྣམས་ཚེ་སྤང་བ་དང་། ཚེ་རིང་བ་དང་། ཉན་མང་བ་དང་། ཉན་ཉུང་བ་དང་། མདོག་སྐྱུག་པ་དང་། མི་
 སྐྱུག་པ་དང་། དབང་ཚེ་བ་དང་། རྒྱུང་བ་དང་། རིགས་བཅུན་པ་དང་། དམན་པ་དང་། འོངས་སྐྱོད་ཚེ་
 བ་དང་། རྒྱུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཚེ་བ་དང་། རྒྱུང་བར་འགྱུར་པ་ཇི་ལྟར་ལགས། བཀའ་སྐྱུལ་པ།
 བྲམ་ཟེའི་བྱེའུ་ སེམས་ཙན་རྣམས་ནི་ལས་ལས་གྱུར་པ། ལས་གྱི་བགོ་སྐྱེལ་ལ་སྐྱོད་པ། ལས་གྱི་སྐྱེ་
 གནས་ཙན། ལས་ལ་ཉན་པ་སྟེ། དམན་པ་དང་། མཚོག་དང་། འཕྲིང་པོ་དང་། མཐོན་པོ་དང་།
 དམའ་བ་དང་། ངན་པ་དང་། བཟང་པོ་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་སྐྱེའོ། །སེམས་ཙན་རྣམས་གྱི་ལས་སྐྱ་
 ཚོགས་དང་། ལྷ་བ་སྐྱ་ཚོགས་དང་། སྐྱོད་བ་སྐྱ་ཚོགས་གྱི། ལས་ནག་པོས་ནི་སེམས་ཙན་དཔྱུལ་བ་
 དང་། ཡི་དུགས་དང་། དུད་འགོ་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་སྐྱེའོ། །ལས་དཀར་པོས་ནི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་གྱི་ནང་
 དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།ལྷོ ཞེས་སོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། རྟེན་དང་། བརྟེན་པ། འབྲས་བུལ། །དང་པོ་རྟེན་ལའང་བཅུ་ལས། གུན་གཞི་དང་
 རྣམ་ཤེས་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་ལས་དོད་ག་གང་ལ་བརྟེན་ཅིང་གང་གི་སྟེང་དུ་སོག་ཅེ་ན། དེའི་རྟེན་བཤད་པ།

དེ་ཡི་རྟེན་གཞི་གུན་གཞི་ལུང་མ་བསྟན། །མེ་འོང་དང་འབྲེན་མེད་རོ་བོའི་སྟེང་།།

ཤེས་པ་གསལ་ལ་ཡུལ་དུ་མི་རྟོག་ཅིང་། །འཆར་གཞི་བྱེད་པས་མེ་ལོང་དྲངས་དང་འབྲ།།[༡]

དེ་ལས་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ། །རང་ངོ་མི་རྟོག་མེ་ལོང་གཞུགས་བརྟན་བཞིན།།

དེ་རྗེས་གཞུང་འཛིན་ཡུལ་འབྲེད་ཤེས་པ་རྣམས། །སྐད་ཅིག་རྗེས་མཐུང་དེ་ལ་འཛིན་མི་འཛིན།།[༢]

རྟོག་དང་མི་རྟོག་ཉོན་ཡིད་ཡིད་ཤེས་ཏེ།།

ཞེས་སྒྲོས་སོ། །འཁོར་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་ས་བོན་གྱི་རྒྱལ་
དུ་བརྟེན་ཏོ། །རི་སྐད་དུ། འཇམ་དབལ་ཡེ་ཤེས་རྗེ་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་གཞི་ཀུན་གྱི་གཞི་
ཡིན་ཏེ། །འཁོར་དང་ལྷ་རན་འདས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་གཞི་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་
དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞི་ཞེས་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་ནི་གང་དུ་འང་མ་བྱེ་བའི་ལུང་མ་བརྟན་
ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་རམ་རང་ན་རིག་པ་ཡེ་ནས་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བརྟེན་པའི་
ཆ་ནས་སྒྲོར་བ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་མ་རིག་པས་གཞི་བྱས་ཏེ་འཁོར་བའི་ཚོས་རྣམ་
ཤེས་ཚོ་གསལ་བརྒྱན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་བག་ཆགས་སྣ་ཚོ་གསལ་བའི་ཀུན་
གཞི་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལ་དགོ་མི་དགོའི་རང་བཞིན་འདུས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པས་བདེ་སྤྲུག་སྣ་
ཚོ་གསལ་སྤྲུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ལ། ཐར་
པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྟེན་ཅིང་། དེས་རྗེ་མའི་བྲལ་འབྲས་རིགས་ལ་བརྟེན་ཏོ།།

འདི་དག་གི་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་འདྲ་ཀུན་གཞི་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་སྟེང་ན་འཁོར་
བའི་རྒྱ་འབྲས་མི་དགོ་བ་དང་། དགོ་བ་དམན་པ་རྣམས་དང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་བྲལ་བྱའི་རྒྱ་
ཐར་པ་ཆ་མཐུན་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལས་ལམ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་རི་སྟེང་པ་ཀུན་
བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་ལམ་བདེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་འདུས་
བྱས་སྒོ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བག་ཆགས་སྣ་ཚོ་གསལ་བའི་ཀུན་གཞི་ལ་བྲལ་རྒྱུའི་རྒྱལ་དུ་བརྟེན་ནས།
དེའི་བྲལ་འབྲས་རིགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བརྟེན་ཏེ་སྒྲིབ་ཉིམས་བསྐྱིབས་པའི་དག་བྱ་སངས་པའི་ཆ་ཉིམ་
ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར། རྒྱུད་སྤྲོ་ལས། ས་ནི་རྒྱལ་རྒྱུ་རྒྱུད་ལ། རྒྱུད་ནི་མཁའ་ལ་

རབ་ཏུ་གནས། །མཁའ་ནི་རྒྱུད་དང་རྒྱུ་དག་དང། །ས་ཡི་ཁམས་ལ་གནས་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་
 སྤང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་བརྟེན། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱལ་བཞིན་
 མིན། །ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་གནས། །རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་གྱི་དག་པ་ལ་རབ་
 གནས། །སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཚོས་རྣམས་ནི། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རྒྱལ་
 གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤྲེང་ན། དག་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་
 དང་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་དུ་རིགས་གཉིས་གྱི་རྒྱལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཁམས་དག་པ་བྲལ་བའི་གཞིར་
 གནས་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་པོ། །སྐབས་འདིར་བྲལ་གཞི། བྲལ་རྒྱ། བྲལ་འབྲས། བྲལ་
 བྱ་དང་བཞིར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྲལ་གཞི་ནི་ཁམས་སམ་སྟིང་པའོ། །བྲལ་རྒྱ་ནི་དེའི་སྤྲེང་གི་དྲི་
 མ་སྦྱོང་བྱེད་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དག་པ་ལམ་ལྷན་གྱི་རྣམ་པའོ། །བྲལ་འབྲས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་
 པའི་སྤྲིང་པོ་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ནས་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །བྲལ་བྱ་ནི་བག་ཆགས་
 ལྷ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའོ། །འདི་དག་
 གསང་སྤྲུགས་ལྟར་ན། རྒྱུད་གཞི། རྒྱུང་བྱེད། རྒྱུངས་འབྲས། རྒྱུད་བྱ་དང་བཞིར་བྲགས་པས་མིང་
 ལ་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་ལ་གཅིག་པོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་དུ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མ་རིག་པའི་རང་
 བཞིན་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ། མ་དག་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་པའི་སར་སྦྱོར་བའི་དག་པ་འདུས་བྱས་པ་རྣམས་ནི་
 དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་བསྟན་ཏོ། །

དེའང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟེན་པའི་ཆ་ནས་སྦྱོར་བ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། རོ་བོ་སྦྲོང་པ། རང་བཞིན་གསལ་བ། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ལ་ཁུབ་ཅིང་འཆར་བ། ཡོན་ཏན་ལོར་བུ་
 ལྟར་ལྷུན་གྱིས་སྤུབ་པ། དྲི་མ་མེད་པ། དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་མེད་པ། ཡེ་ནས་འོད་གསལ་བ་སྐྱུ་དང་ཡེ་
 ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་དགོངས་པ་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
 པར་དག་པའི་ཆ་ནས། བམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང། མཚན་མ་མེད་པ་དང། རྫོང་པ་ཉིད་དང། མངོན་པར་
 འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྲོང་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དང་

ཡི་ཤེས་འོད་གསལ་བའི་དགོངས་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་ཞིང་སྟོང་པ་སྟེ། རྒྱུན་སྒྲུབ་པོ་བཞོད་པ་ལས། ལྷ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམ་དག་པ། ཉལ་ཏུ་
 གྱི་མེད་ཡོངས་གང་ཡང་། ཚོས་གྱི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་ན། ལྷ་བ་སྟེ་འབྲིར་རྣམ་པར་རྟོག་ །དེ་
 བཞིན་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཡང་། ཉལ་ཏུ་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཅན། སྟིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲིམ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པར་མཛད། །དེ་ཉིད་མི་ཤེས་བྱིས་པ་རྣམས། །ཁག་ཆགས་དབང་གིས་
 ཀུན་གཞི་ཡང་། །ཁད་དང་སྒྲུག་བསྐྱེལ་སྒྲ་ཚོགས་དང་། །ལས་ཤེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མཐོང་། །རང་
 བཞིན་དག་ཅིང་གྱི་མ་མེད། །ཡོན་ཏན་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་འདྲ། །འཕོ་བ་མེད་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད། །དེ་
 ལྟར་ཡོངས་ཤེས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་པ་དང་། བྱམས་པས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་ཚེ། །བསྟན་
 པར་བྱ་བའང་ཅུ་ང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བཟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་
 གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་། སྟོར་བ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི། ཐོག་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་
 དགེ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ། །ཁམས། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། ཚོས་གྱི་
 དབྱིངས། གནས་ལུགས་དེ་ཁོན་ཉིད་གྱི་དོན། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཤེས་རབ་གྱི་
 ཡོན་ཏན་དུ་སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ། རྟེན་གཞི་དང་། འབྱུང་ཁུངས་དང་། བྲལ་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །ཡང་སེམས་ཉིད་གྱི་སྟེང་ན་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་
 བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་བག་ཆགས་སྒྲ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་སྦྱིར་ཞེན། དགེ་བ་དང་། མི་
 དགེ་བ་དང་། ཐར་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལས་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་མེད་ལ། སྟོ་བྱུར་དུ་
 སྦྱོར་བ་རྣམས་སོགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་སྦྱིར་རོ། །དེའང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་ཆར་བསྟེན་ལ།
 ངོ་བོ་གཉི་ལྷན་ཡིན་པའི་སྦྱིར་ལུང་མ་བསྟེན་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འདི་གཉི་ལྷན་མ་ཡིན་ཏེ། དུག་ལྷ་ཆར་
 གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་བྱེད་པའི་སྦྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བའང་མགོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་
 ཟད་དོ། །ཅིའི་སྦྱིར་ཞེན། དུག་ལྷ་སྟེ་བའི་གཉི་ལྷན་མ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་འཁོར་བར་འབྱུང་དུས་ལྟར་
 ཅིག་སྦྱོས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་གཉི་ལྷན་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའང་

དབྱུང་དགོས་ཏེ། ཡེ་ནས་དག་པ་དང་སྒོ་བྱུང་གི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་ཉིས་ལྟོ་སངས་རྒྱས་
གི་ཡེ་ཤེས་དང་སྒྲིང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་མི་བྱེད་དེ། གུན་གཞི་གནས་གྱུར་དགོས་པའི་སྦྱིར་རོ།།

རི་རྒྱན་དུ། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། གུན་གཞི་གནས་གྱུར་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་
སྒྲུའོ།¹⁾ ཞེས་པ་དང་། འབྱུང་བཞི་བཟང་པའི་རྒྱུད་ལས། གུན་གཞི་དག་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས།²⁾ ཞེས་
སོ། །སེམས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། དྲི་མ་དེ་ཉིད་ཞོ་ལས་བྲལ་བའི་རྒྱུའམ་རྟེན་བརྟེན་བར་རྒྱུར་འོང་
བ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་འདུས་བྱས་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་བསྐྱེམས་པ་ལས་གྱུར་
པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྟེན་ཅམ་ལས་མི་བྱེད་དོ། །འདི་ཉིད་ལམ་བདེན་གྱིས་བསྐྱེས་པས་སྦྱུ་བ་དང་མི་
རྟག་པར་བཞག་པ་ཡང་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་གུན་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱིར་གྱིས་ལན་པོའི་ འདིའི་
རྒྱུལ་ལ་ཞོ་ལ་བརྟེན་ན་ཞོ་ལ་གནོད་པ་རི་ལྟར་རིགས་ཞེས་པའང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྣོང་བྲལ་བརྟེན་
པའི་མར་མེས་རང་བསྐྱེག་པ་དང་། བྱུང་ཤིང་ལ་བརྟེན་པའི་མེས་རང་བསྐྱེག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
དུ་གུན་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་རང་སྦྱོང་ཞིང་། རིགས་
སམ་ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་བསལ་ཏེ་དང་པོ་རི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བའི་བྱང་རྒྱུ་བ་
མངོན་དུ་བྱེད་པས་རྒྱུན་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱི་ནས་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚོགས་པར་བྱེད་དེ།
སྦྱོས་བཏགས་པའི་གུན་བཏགས་པ་དག་པ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་རོ། །རི་རྒྱན་དུ། རྒྱུད་བྲལ་མའི་འགྲེལ་པ་
ལས། མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་བ་པའི་གནས་སྐབས་ལས་བརྩམས་ཏེ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་མཐའ་དག་
བསྐྱོག་པའི་སྦྱིར་རོ།³⁾ ཞེས་དང་། འཇུག་པར། ཤེས་བྱའི་བྱུང་ཤིང་རྒྱུ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྐྱེགས་པས་
ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཚོས་སྦྱེ།⁴⁾ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བརྟན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་དོར་བ་མེད་པ་སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་། ཚོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཡོད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེན།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེས་པའི་དོར་བ་མེད་པ་དང་ཚོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཡོད་ཀྱི། ལམ་གྱིས་བསྐྱེས་
པའི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལམ་མཐའ་བྱིན་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་སྦྱིར་རོ། །འདི་ལ་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས། ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་གུན་གཞི་དང་། ཐོག་མཐའ་
མེད་པའི་སྦྱིར་བ་དང་། ལུན་པ་ཚེན་པོ་དང་། ཡེ་ནས་གནས་པའི་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པར་བཤད་དོ། །

དེའང་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཡོད་པ་ལས། ཐར་པ་བསྟེན་པས་སྦྱོར་
 བ་དོན་དང་། ལམོར་བ་བསྟེན་པས་བག་ཚགས་སྣ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ལམོར་འདས་ཀྱི་སྦྱར་བ་
 ཐར་དད་པའི་བདེ་སྣུག་དང་། སྦྱོན་ཡོན་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །རྒྱུད་སྤེལ་འགྲེལ་པར། ཐོག་མཐའ་མེད་
 པ་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡོད་པས་ན་འགོ་ཀུན་དང་། ལྷ་རབ་
 འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན།” །ཞེས་དྲངས་པ་ཡིན་ནོ།།

ད་ནི་ཀུན་གཞི་དང་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། དེའང་བག་ཚགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་
 གཞི་ལུང་མ་བསྟན་ནི་མེ་ལོང་དང་འདྲ་ཞིང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མེ་ལོང་གི་དྲངས་
 གསལ་དང་འདྲ་ཞིང་། སྒོ་ལུའི་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་དོན་སྣ་མ་ལམ་
 གྱིས་དཔྱོད་པའམ། སྒོ་ལུའི་སྦྱང་ཡུལ་ལ་འདིའོ་ཞེས་དང་པོར་ཤར་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་ལ། དེའི་
 རྗེས་ལ་ཡུལ་ལ་ཚགས་པ་སྦྱང་བ་བར་མ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཤར་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
 གྱི་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། འདིའང་ཉོན་ཡིད་གྱིས་མ་དབྱུད་ན་ཚོགས་དྲུག་གི་ཤེས་པས་ལས་མི་སོགས་སྟེ། དུག་
 གསུམ་གང་རུང་དུ་འདུས་མ་བྱས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་སྣ་མ་དག་གསུང་བའང་དབྱུད་དགོས་ཏེ།
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་ལྟ་བ་དང་སྟོམ་པ་དང་སྦྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་
 ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོམ་པ་སྟོགས་པའི་འགོ་བ་ལ་གཏི་ལུག་ཏུ་ཡོད་པས་ལས་མི་དགེ་བ་སོགས་པ་
 ཡིན་ནོ། འདིའང་ལས་སོགས་པའི་སྒོ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། སྒོ་ལུའི་དབང་པོ་རྟེན་དང་བཅས་
 པའོ། མོག་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་། དགེ་བར་སེམས་པའི་ཡིད་དང་། ཡིད་ཤེས་བར་
 མའོ། ཁང་ལ་སོགས་ན། ཀུན་གཞིའི་སྦྱང་དུ་སོགས་ཤོ། འདི་དག་གི་འཕེལ་བ་དང་སོགས་པ་དང་། འབྲི་བ་
 ལ་སོགས་པའི་གོ་འབྱེད་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། འདི་སྐད་དུ། སྟོབ་དཔོན་སྟོ་གོས་
 བརྟན་པས་མཚན་པའི་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡིད་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་
 ལུ་ནི་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་གྱུར་པས་འཇུག་པའི་རྟེན་ཅན་ནོ། འདི་དག་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། བར་མར་
 སེམས་པའི་ཡིད་ནི་བྱེད་པ་པོའོ། རྒྱུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུག་ནི་བྱ་བའོ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ནི་གོ་འབྱེད་པའོ། ཀུན་གཞི་ནི་རྟེན་དང་གནས་དང་ཁང་བྱིམ་ལྟ་བུའོ།” ཞེས་སོ།།

དེའང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་གསལ་དྲངས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་ཡང་མི་
 འཛིན་པའི་ཆ་ཅན་ལོ། རྟེན་ལས་མཚན་པ་སློང་ལུང་ཤེས་པ་ལ། མིག་གི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་
 རིག་རྟོག་པར་མ་སྐྱེས། རྣམ་པ་ཤེས་པའི་ཆ་ཅན་ལོ། རྟེན་ལེན་དུ་རྩ་བས་སྐྱེ། ལྷན་གྱི། ལྷན་པོ།
 ལྷན་གྱིས་རིག་བྱ་རྣམས་ཡུལ་དུ་རིག་རྟོག་པར་མ་སྐྱེས། རྣམ་པ་ཤེས་པའི་ཆ་ཅན་ལོ། སློང་ལུང་སྐྱང་
 ཡུལ་ལས་སྐྱེས་སམ། དེའི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཇི་ཞིག་ལྟར་ལམ་གྱིས་ཤར་བ་ནི་ཚོས་ཡིན་ལ། ཡིད་གྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཛང་ཡིན་ལོ། རྟེན་ལས་ཤི་ཆ་ནས་ཚོས་ཡིན་ལ། དེ་རིག་ལ་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཆ་
 ཅན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། རྟེན་ལེན་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་སྲིལ་མའི་
 ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་ཇི་ཞིག་ལྟར་སྐྱེ་བའམ། མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཡུལ་འཇལ་བའི་ཤེས་པ་སྟེ། ཡུལ་ཡང་
 ཡིན་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཛང་ཡིན་ལོ།” །ཞེས་སོ།།

དེའང་སློང་ལུང་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་གཞིའི་ཤེས་པ་སྟེ། དོན་སྲིལ་མའི་ཡུལ་ལས། དེ་དག་ལས་
 རང་རང་གི་ཤེས་པའི་ཆ་དུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ལ་ཡིད་དུ་བརྟེན་དེ། མཛོན་ལས། དུག་པོ་
 འགགས་མ་ཐག་པ་ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ།” །ཞེས་སོ། རྟེན་ལས་གཟུགས་ལྟ་བུའི་ཚོ།
 དྲངས་གསལ་ཡུལ་ལ་འཛིན་མེད་དུ་གནས་པ་ཀུན་གཞིའི་ཤེས་པ་དང་། གཟུགས་མཐོང་བའི་
 རྣམ་པ་ཤེས་པ་ལ་ཤར་བ་མིག་གི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་བཞག་པ་ལ་འགགས་ཞེས་བཏགས་ནས།
 གཟུགས་སོ་སྟེན་དུ་སྐྱད་ཅིག་ལ་ཤར་བའི་ཆ་ལ་ཡིད་དམ་སེམས་ཞེས་བྱའོ། རྟེན་ལས་སྐྱད་ཅིག་དེ་
 ཉིད་འཇུག་པ་ལྟར་བས་ཞིབ་མོར་མི་རྟོག་པས་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བཏགས་ལ། ཡུལ་དང་པོར་རིག་
 པས་གཟུང་བའི་རྟོག་པའོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་སོ། རྟེན་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཞིབ་མོ་ཐམས་
 ཅན་ནི་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་བཤད་དོ།།

དེའང་ཡིད་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོར་རིག་ཀྱང་དབྱེད་པས་རྗེས་མ་མཐུ ད་ན་ལས་མི་
 སོག་པར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷན་ཐམས་ཅད་འདོད་དེ། ཇི་སྐྱད་དུ། རྟོག་ཅེ་བའི་དོ་རྟེན་ལས།
 ཚོགས་དུག་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས། འཛིན་པས་མ་བསྐྱད་དེ་ཁོ་ན། རྟེན་ལེན་རྣམ་པར་སྐྱེན་
 པའང་མེད། རྟེན་ལེན་ལེན་པོ་མེད་པར་མཐོང་།” །ཞེས་སོ།།

ནམ་ཤེས་ཀྱིས་ལས་སོག་ཚུལ་ནི། དེ་ནི་ནམ་ཤེས་དེ་དག་གིས་ལས་རྒྱ་རྒྱ་སོག་པའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ཡང་ཆགས་རྟོག་རགས་པའི་དགོས་ཤིང་གིས། །འདོད་པར་འདུ་བྱེད་བག་ཆགས་ཀུན་གཞིར་བརྟེན།།
མི་རྟོག་གསལ་སྤང་གཟུགས་སུ་འདུ་བྱེད་ལ། [༥] །མི་རྟོག་ཅེ་གཅིག་གཟུགས་མེད་བག་ཆགས་བརྟེན།།
འཁོར་བའི་རང་བཞིན་སློབ་སྦྱོར་བ་གཉིས། །དུས་རྒྱུས་ཀུན་དུ་ཉེ་བར་བརྟེན་པ་ཡིན།།

ཞེས་སྒྲོམ་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་གཟུང་འཛིན་རགས་པས་ཀུན་རྟོག་ཅིང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་
ཀྱིས་འདོད་པར་ལྟུང་ལ། གནས་ལུགས་ཀྱིས་མ་ཟེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྤང་ཡུལ་སྤང་ལ་རྟོག་པར་མ་
སྦྱོར་པའི་རང་ལ་བསྒྲོམ་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྦྱེ་བའི་ལས་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་སོག་ཅིང་། སྤང་
ཡུལ་བཀག་ནས་གང་དུ་འདུ་མི་རྟོག་པ་བསྒྲོམས་པས་ནི་གཟུགས་མེད་པར་སྦྱེ་བའི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་
ལ་འཛོག་སྟེ། དཀོན་མཆོག་བཅུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དམ་པའི་ལེལ་ལས། གང་ལ་ནམ་པར་རྟོག་
པས་དབྱེན་སྦྱོར་ཉེ་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་དང་། བར་མའི་འདུ་བྱེད་པས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་
ལྟུང་ངོ། །གང་ལ་སེམས་དེ་ནམ་པར་མི་རྟོག་ལ་ཡུལ་མི་འདོར་བས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་འཕྱོར་དུ་བྱེད་
ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བས་ནི་གཟུགས་སུ་འདུ་བྱེད་དོ། །གང་ལ་གཟུགས་སུ་འདུང་མ་ཡིན་
འདོད་པར་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་ལ་མང་དུ་བཏུ་བས་འདྲིས་པར་བྱེད་
པ་དེ་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་གནས་སུ་འཁོར་བ་སྟེ། སྲིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལས་ནམ་ཡང་ཐར་
བར་མི་འགྱུར་ངོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་ཡང་དག་པའི་ཐོས་པས་ཐོས་ལ། བསྒྲོམ་པས་གོམས་པར་བྱ་བ་ནན་
ཏན་དུ་གྱིས་ཤིག་ཀྱི་ཅེས་སོ།།

ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་པ་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་བསྟན་པ།

ཤེས་པ་གང་དུ་འདུ་མི་རྟོག་ཡིང་ས་ཐབས་ཆོ། [༦] །སྤང་ཡུལ་མི་འཛིན་ཅེ་གཅིག་ཀུན་གཞིའི་དུས།།
གསལ་སྤང་གང་ལ་འདུ་མི་འཛིན་མི་འཛུགས་པ། །ཀུན་གཞིའི་ནམ་ཤེས་དུངས་གསལ་གཡོ་བ་མེད།།
སྒྲོ་ལཱི་ཡུལ་དང་དགག་སྐྱབ་གཟུང་འཛིན་གྱིས། [༧] །ཆོགས་བདུན་ཡུལ་ལ་རག་པར་རྟོག་པ་ན།།
ནམ་ཤེས་བདུན་ཞེས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་རྣམ་ཡུལ་གང་ལའང་མ་རྟོག་པར་ཡངས་ནས་ཕྱེ་གཅིག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་
 སྐབས་སོ། །སྤང་ཡུལ་ས་ལེར་མཐོང་དུ་ས་ལྟན་ལེར་གང་དུ་འང་མི་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 སྐབས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཡུལ་སོ་སོར་གསལ་ལ་རྣམ་པར་གར་བ་ཤིག་པ་ནི་སྤོལ་ལྡོལ་གསལ་བ་དང། ཡུལ་གང་
 རུང་ལ་དང་མོར་སྤྲད་ཅིག་གིས་གཟུང་བར་གར་བ་དང། གཉིས་པར་དེ་རྩེ་བྱེད་ཉོན་མོངས་སུ་འབྲེལ་ཏེ་
 འཛིན་པར་གར་བ་ནི་ཉོན་ཡིད་དང་ཡིད་གསལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་ཚོགས་བདུན་ལོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའི་ས་ལས། ཡུལ་དང་རྗེས་སུ་མ་འབྲེལ་བར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་སོ། །ཡུལ་དང་
 འབྲེལ་བར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་གསལ་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །ཡུལ་སོ་སོར་རིག་
 པའི་རྣམ་པ་ནི་སྤོལ་ལྡོལ་རྣམ་པར་གསལ་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །ཡུལ་ལ་དང་པོར་རྟོག་པ་དང།
 རྗེས་སུ་དེ་བྱེད་པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྦྱེས་པ་ནི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་གསལ་བ་དང། ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གནས་སྐབས་ཀྱི་གསལ་བ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་གསལ་བ།

འདི་དག་གོམས་པས་ཁམས་གསུམ་མིན་པ་སུ། རྫོགས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་སྤྲུལ་བསྐྱེད་འདུ་བྱེད་ཡིན། [[2]]

དེའང་ཐར་པའི་ལས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་པའི་གསལ་བ་ནི་གནས་ཕྱེ་གཅིག་
 པའི་ཉིང་འཛིན་བརྟེན་པོ་དང། གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་བསམ་གཏན་ལྷག་མོར་གྱི་ཚེ་གསལ་བརྟེན་
 པོ་དང། ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་སྦྱེས་པ་དབང་པོ་དུ་ག་གི་བདག་སྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་གསལ་བ་རགས་པས་
 བསམ་གསལ་པའི་དགོས་ཤིག་གིས་གཟུགས་མེད་པ་དང། གཟུགས་དང། འདོད་པར་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལོ། །རྒྱ་
 མཚན་ནི། ཐར་པས་མ་ཟེན་པ་དང། གཟུང་འཛིན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་པོ། དེའང་ཉིང་འཛིན་
 འཛིན་མི་རྟོག་པའི་རང་དེ་གཟུང་བ་ལ། དེ་ལས་མ་ཡངས་པར་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་འཛིན་པ་
 ཡིན་ལོ། །ཡང་དག་པའི་བསམ་གཏན་ནི། ཐབས་སྦྱིང་རྗེ་ཚེན་པོ་དང། གསལ་རབ་མཐོང་གཉིས་ལ་མི་
 གནས་པའི་རྣམ་པ་གྱིས་བསྐྱོམ་ཡང། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་སྦྱོས་པ་མེད་ལ། འདིའི་རང་ལ་
 ཞེས་གཅིག་ཏུ་ཚད་པའི་བསྐྱོམ་པ་མེད་པས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ལུགས་དང་འབྲེལ་

ཞིང་། དེ་ལས་ཐོབ་པའི་དགའ་བདེ་དང་། རྩུ་འཕྲུལ་དང་། མངོན་ཤེས་ཐོབ་ཀྱང་དགའ་བྱེད་ཀྱི་རྣོ་མ་
སེམས་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་དེ་ལས་བརྒྱུ་གཤེད་མྱིར་འཁོར་བ་
ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དེང་སང་གི་བསམ་གཏུན་པ་པལ་གྱི་བསྐྱོམ་པ་གོལ་བར་མངོན་ཞིང་། དེ་
རང་གི་འང་ཡོན་ཏུན་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ངོ།།

ཁམས་གསུམ་དུ་གཙོ་གང་ཆེ་བརྟན་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་དེ་དག་རང་ས་དང་གཞན་སའི་གཙོ་བོ་དང་འཁོར་
གྱི་རྒྱལ་བསམ་པ་ནི།

དེ་ཡང་འདོད་པར་ཚོགས་བདུན་གཙོ་བོ་ལ། གཟུགས་སུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཟུགས་མེད་དུ།།
མི་རྟོག་ཀུན་གཞི་འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་ལྷན། །གཞན་གཉིས་འཁོར་གྱི་ཚལ་དུ་བག་ལ་ཉལ།།[༤]
རང་རང་ས་དེར་ལྷན་པར་ཤེས་པར་བྱ།།

ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་གཞི་དང་ཡེ་ཤེས་བརྟན་པའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་
མཛད་པ་ལས། དེ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་བདུན་གཙོ་
བོར་ལྷན་པ་དང་གཞན་དག་འཁོར་དུ་གནས་སོ། །ཁྱེད་གསུམ་གྱི་ཁམས་སུ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་། འཕྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཙོ་བོར་ལྷན་པ་དང་གཞན་དག་འཁོར་དུ་ལྷན་པའོ། །
གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ནི་ཀུན་གཞི་ཉིད་གཙོ་བོར་ལྷན་ལ། གཞན་དག་བག་ལ་ཉལ་དུ་ཡོད་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །⁹⁹ །ཞེས་སོ།།

ཐིམ་བྱེད་གྱི་རྒྱལ་ནི། ཆ་ཤས་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ནི།

འདི་ལྟར་འདོད་ན་མཚན་མོ་ཉལ་བའི་ཆོ། །ཡུལ་ལྗེའི་ཤེས་པ་རིམ་གྱི་ཡིད་དུ་ཐིམ།།
དེ་ཡང་ཀུན་གཞིར་ཐིམ་པས་མི་རྟོག་པ།[༥] །ཚེ་གཅིག་སྣང་ཡུལ་མེད་པའི་ངང་དེ་ཉིད།།
ཚེས་དབྱིངས་ཐིམ་པས་རང་བཞིན་སློབ་དང་བྲལ། །སྐྱར་ཡང་མཚེད་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས།།
ཡིད་ཉིད་གཅིག་ཤུ་ལངས་པས་མི་ལམ་སེམས།[༦] །སྣང་ཚོགས་དགག་རྒྱུ་བམེད་བཞིན་སྣང་བར་བྱེད།།
དེ་ལས་མཚེད་པས་གཉིས་སང་ཚོགས་དུག་གི། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཕྲུག་པས་ལས་འདུ་བྱེད།།

ཉེན་མཚན་ཁོར་ཡུག་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན།།[༡༡]

དེ་འང་འདོད་པའི་ས་པ་རྣམས་གཉིད་དུ་འགོ་བ་ན་སློབ་ལྟ་ཉོན་ཡིད་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་ཡིད་ཤེས་
 སུ་ཐིམ། ཡིད་ཤེས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སུ་ཐིམ་པས་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་དང་ཅིག་འཆར་རོ། །འདི་
 ཉིད་རང་ལོ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་པས་མི་ལམ་མེད་པར་འོད་གསལ་ཚོས་ཉིད་ལ་
 སློབ་ཅིས་གསར་མའི་སློབ་དཔོན་འགས་བཞེད་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཚོས་གང་ལའང་མི་རྟོག་
 པའི་ཀུན་གཞིར་ཐིམ། ཀུན་གཞི་ཚོས་ཀྱིད་བྱིངས་སུ་ཐིམ་པས། དྲ་རགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལུབ་ལ། སྟོང་
 གསལ་སློབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་འཆར་བས་འདི་ཉིད་ལོ་ཤེས་པར་བྱས་ན་འཇུག་པ་བརློག་སྟེ།
 གསང་བ་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་མའི་རྒྱུད་ཀུན་འདུས་ལས། ཚོགས་བདུན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སུ། ཐིམ་ནས་
 ཀུན་གཞི་དབྱིངས་སུ་དག། །དེ་ཚོ་གདོད་མའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །སྟོང་གསལ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་
 ཉིད་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་བྱ།³³ །ཞེས་སོ།།

དེ་ལས་སྤང་མཚེན་དེ། ཚོས་དབྱིངས་ལས་ཀུན་གཞི་དང་། དེ་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དང་། དེ་ལས་ཡིད་ཤེས་གཅིག་སུ་ལངས་པས་མི་ལམ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་ཉེ་བག་ཆགས་ཡིད་
 ཀྱི་ཡུལ་ཚོས་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པའི་དུས་སོ། །དེ་འང་རྟོག་པ་གཡོ་བའི་རླུང་རྣམས་དང་། ཚོགས་
 བདུན་བརྟེན་པའི་རྩའི་རླུང་རོ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་ནས་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ། ཀུན་གཞི་སུམ་མཉམ་
 ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་³⁴ །ཞེས་བྱ་སྟེ། རླུང་སུམ་མའོ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་དབུ་མར་
 རྒྱུད་དེ་རོ་གཅིག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་དུས་ཏེ། གཉིད་མཐུག་པོར་སོང་བས་མི་ལམ་མེད་པའོ། །ཁ་ཅིག་
 ལ་མི་ལམ་མེད་པར་མཚན་ཐོག་ཐག་གནས་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ཀུན་གཞི་ཚོས་ཀྱིད་བྱིངས་སུ་ཐིམ་
 པ་ནི་དབུ་མའི་དབུ་ས་ན་འོད་གསལ་མཚོག་མི་འགྱུར་གྱི་རྩ་རགས་པའི་ཁམས་དང་རྒྱུང་མི་རྒྱུ་བ་
 དྲངས་པ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་དེ། ཀུན་གསལ་ལས། དབུ་མའི་དབུ་ས་ན་གནས་པའི་རྩ། །འོད་
 གསལ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ། །དྲངས་ལ་དངོས་མེད་གསལ་བའི་དབྱིངས། །རྩུམ་སྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཀུན་
 ཀྱི་གནས།³⁵ །ཞེས་གསུངས་པ་དེར། དབུ་མའི་རླུང་དྲངས་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཟེར་བས། དེ་རྒྱུད་པའི་

ཚོ་འོད་གསལ་འཆར་རོ། །འདྲི་ཚེ་སྣང་བའི་འོད་གསལ་ཐིག་ལེ་དང་། འོད་དང་། འཇའ་ཚོན་ལ་
 མོགས་པ་འཆར་རོ། །སྟོང་བའི་འོད་གསལ་སེམས་ཉིད་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་འཆར་རོ། །བྱུང་འཇུག་
 གི་འོད་གསལ་རིག་གསལ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་འཆར་རོ། །དེ་ནས་སྤྲུལ་ཀྱན་གཞི་
 དང་། །དེའི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་མཚད་པའི་ཚོ། མོག་པ་ཅུའི་ཡིད་དྲན་པ་རྣམ་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་རྒྱུང་
 མཚད་པའི་དུས་སོ། །དེ་ནས་དབང་པོ་སོ་སོལ་བརྟེན་པའི་རྩ་རྒྱུང་ཞུགས་པས་གཉིད་སང་དེ་ཉིན་སྣང་
 གི་ཡུལ་ལ་གཟུང་འཛིན་རང་དགར་འཆར་བ་ཡིན་ལོ། །དེའང་གཟུགས་ལྷ་སྤྱིའི་ཡུལ་གཅིག་རྟོག་པ་ན་
 ཆ་སོ་སོར་དབྱེ་བའང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཆ་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ནས།

གཟུགས་སུ་རང་སའི་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། །ཀྱན་གཞིའི་ཤེས་ཉིད་རང་དུ་གནས་པ་ལས།།

ཡུལ་རྣམས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐུ་མོ་རྣམས། །སྐབས་འགར་ཉེ་བར་འབྱུང་གི་པལ་ཚེར་ནི།།[༡༩]

ཉིང་འཛིན་གོམས་པས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན།།

དེའང་བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་རང་རང་གི་མི་རྟོག་པ་གཙོ་བོར་ལྡན་ལ། ཡུལ་ལ་རྟོག་
 པ་བག་ལ་ཞའི་རྒྱལ་དུ་འཁོར་ན་ཡོད་ཅིང་། བསམ་གཏན་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ་གསུམ་ན།
 རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དགའ་བ་སྣང་པའི་ཚོར་བ་སྒྲོན་གྱི་རྒྱལ་དུ་ལྡན་པའོ། །བཞི་པ་ལ་
 བར་འགའ་ན་སྲིད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ས་པ་གསུམ་འཛི་འཕོ་བ་དང་། ཚོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 སྐབས་བཞེན་ལོ།།

གཟུགས་མེད་མིང་བཞིའི་སྤང་པོར་སེམས་བརྟེན་རྒྱལ་ནི། དེ་ནས།

གཟུགས་མེད་རང་སའི་ཤེས་པ་ཀྱན་གཞིའི་དང་། །མཁའ་སོགས་རྣམ་བཞི་ཞིག་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ།།

ཉེ་བར་གནས་པས་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཡི།།[༢༠] །ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས།།

མིང་བཞིའི་སྤང་པོར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བརྟེན་ནས། །ཞིག་ནས་ཅེ་གཅིག་བསྐྱལ་བར་མི་སང་དེ།།

རྣམ་དཔྱོད་དག་བའི་ས་བོན་འདེབས་པའང་མེད།།[༢༡]

དེའང་སློན་གང་དུ་ཤི་བའི་ས་དེར། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་
གཞི་ལ་ཐིམ་པའི་ཆ་བཞི་ལ་མིང་བཞིའི་ཡུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བརྟེན་
པས་ན། ཉིང་འཛིན་ཞི་གནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སོང་བས། བམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་
ངང་དུ་གནས་ཏེ། བསྐྱལ་བར་འབྱམས་ནས་གཉིད་མཐུག་པོ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ལས་དགོ་
བ་བྱེད་པ་མེད་དོ། །མི་དགོ་བ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་རང་སའི་སྲིད་པ་གཉི་ལྷག་གི་ས་པས་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར་ངང་གིས་གཉི་ལྷག་འཕེལ་བ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།།

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ངོས་གཟུང་བ་ནི། རྩུལ།

དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སེམས་དེ་ཡང་། །སྲ་མའི་འབྲས་ཡིན་ཟད་ནས་ཚེ་འཕོ་ལ།།

ངོ་བོ་ལུང་མ་བརྟན་ཡིན་གཉི་ལྷག་ཕྱིར། །འཕོར་བའི་གནས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱུ་འབྲས།།[14]

ཡང་ཡང་བསྐྱེད་ཕྱིར་དེ་ལས་ཐར་དགོས་སོ།།

ཇི་སྐད་དུ། བྱ་བཅའ་མེད་ཀྱི་མདོར། སློན་བསམ་གསལ་དགོ་པའི་མཐུས་བསྐྱེད་མཐོ་རིས་ཀྱི། །ལྟ་ཡི་ཁང་
བཟངས་ཕྱིན་པའང་ལྷོག་འགྱུར་ལ། །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་པ་ཡང་ལས་ཟད་ནས། །ཕྱིར་ཡང་
ས་སྐྱེད་ས་འོག་རྣམས་སུ་འགྲོ།¹⁵ །ཞེས་སོ།།

ཁྱད་པར་འདོད་ཁམས་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་རྩུལ་ལའང་གསུམ་གྱི། འདོད་སེམས་གོམས་པས་ཐར་པའི་རྒྱ་
བྱེད་རྩུལ་ནི། ད་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་པའི་སའི་མི་དག་གི་རྟེན་གྱི་ཤེས་པ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་
རྩུལ་བཤད་པ།

འདོད་པའི་སེམས་དེ་གོམས་རྩུལ་ཇི་བཞིན་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་མཐོ་དམན་ཐར་པའི་རྒྱ་ཡང་བྱེད།།

དེའང་རགས་པ་ཡིན་པ་དང་། མཐོ་རིས་ནའང་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་སྤྱོད་པའི་སྤོད་
ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། འདོད་པ་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ས་
པོན་འདེབས་པ་ལ་སེམས་རགས་པར་གྱུ་ར་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པའི་ཚོས་ལ་བརྩོན་
དགོས་སོ།¹⁶ །ཞེས་སོ།།

ཉེན་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཙོ་གང་ཆེ་བསྟན་པ་ནི། དེ་འང་རི་ལྷ་ར་ཞེན།

ཉེན་དུས་ལལ་ཆེར་ཚོགས་འདུན་ཤེས་པ་གཙོ། [༡༥] །གཞན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་འཁོར་དུ་ཡོད།།

དེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་མི་ག་གི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །དེར་གསལ་ཉོག་བྲལ་ཆ་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཤེས།།

དེ་ཡི་མི་རྟོག་ཆ་ཉིད་ཀུན་གཞིའོ། [༡༦] །ལྷག་མ་དུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།།

འདི་ལྷ་ར་མི་ག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཆ་ནི་མི་ག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་
ཤེས་པ་གསལ་བའི་ཆ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོ། །མི་རྟོག་པའི་ཆ་ནི་ཀུན་གཞིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་
ཐོས། དྲི་ཚོར། རོ་ལྟོང། རེག་བྱ་རེག དྲན་པའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་རེག་པའི་དུས་ན། རང་རང་གི་ཡུལ་
རེག་པའི་ཆ་ནི་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཤེས་པ་གསལ་བའི་ཆ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོ། །མི་རྟོག་
པའི་ཆ་ནི་ཀུན་གཞིའོ། །དྲངས་གསལ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དུས་ན་འང་སོ་སོའི་
ཡུལ་མ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དེ་དག་གི་ཤེས་པའོ། །གསལ་བ་ནས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོ། །མི་རྟོག་
པ་ནས་ཀུན་གཞིའོ། །ཡང་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཐིམ་པ་ན་འང་དངོས་སུ་ཀུན་གཞིའི་ལ་འཇུག་པ་ཐིམ་
པའི་ཆ་རྣམས་བག་ལ་ཉལ་དུ་ཡོད་དེ་ཉིམ་ཤར་བ་ན་སྐར་མ་རྣམས་བག་ལ་ཞར་ཡོད་པ་བཞིན་འོ། །རི་
སྐད་དུ། སེམས་དང་ཡི་ཤེས་བརྟག་པའི་འགྲེལ་བར་སངས་རྒྱས་གོ་ཆས་བཤད་པ། དེ་ལ་ཤེས་པ་
གང་དུ་འང་མི་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཆས་བཞག་ལ། དེ་ལ་གསལ་བ་ཙམ་ནི་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དང་། ཡུལ་སོ་སོར་རེག་པ་ནི་ཚོགས་དུག་གི་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། འཇུག་པ་ཐིམ་པ་དང་། མི་རྟོག་པ་ཉིད་
ནི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་སོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་དག་ཀྱང་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་རྣམ་ཐི། དེ་དག་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་བཤད་པ།

གཉིད་དུ་ཕྱེ་གཅིག་མི་ལམ་སང་དུས་ན། །ཀུན་གཞི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིད་དང་ནི།།

ཚོགས་དུག་རེམ་བཞིན་གཅིག་དང་གཉིས་གཅིག་དང་། [༡༧] །ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དུས་ཞེས་བྱ།།

དེ་ལ་གཉིད་ཕྱེ་གཅིག་པའི་ཆེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིར་གཅིག་པའི་དུས་ཡིན་ལ། རྗེར་ལྷས་སུ་
འཕྲོ་བ་ཕྱུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །མི་ལམ་གྱི་དུས་ན་དེའི་རང་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་ནས་

ཡིད་ཤེས་གཅིག་སུ་ལངས་པས། གུན་གཞིའི་ངང་ལས་ཅུང་ཟད་ཕྱིར་འཕྲོས་པའི་དུས་དེ་གུན་གཞི་
དང་། དེ་ལས་ཤར་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཡོད་དོ། །གཉིད་སང་པ་ན་
གུན་གཞིའི་ངང་ལས་རབ་ཏུ་ཕྱིར་འཕྲོས་པས་གུན་གཞི་དང་ཚོགས་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
ཡོད་དོ། །འདི་དག་ནི་གསང་འགྲེལ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ད་ནི་ཕྱིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པས་དོན་བསྟུན་ན། སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྟེན་ནམ་འབྲུང་ལུངས་ཏེ། འདིའི་ངང་ནས་གཞལ་ན། འཁོར་བ་དང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་
དུ་འང་དབྱེ་བས་ལ་མེད་པར་ཐ་མི་དད་པ་དང་། འཕོ་འགྱུར་མེད་པས་སྦྱོར་བ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤིང་པོ་འཁོར་འདས་ཀྱི་འབྲུང་ལུངས་ཞེས་བཤད་དེ། དོ་ཉ་ལས། སེམས་ཉིད་
གཅིག་སུ་གུན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། །གང་ལ་སྤིང་དང་མུ་ངན་འདས་འཕྲོ་བ། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་
བྱེད་པ་ཡི། །ཡིད་བཞིན་ལོར་འདྲའི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལྟེ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་
པའི་མདོ་ལས། ལྷན་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་བརྗོད་པ། །ཅི་ནས་འབྲུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། རྒྱ་མེད་པར་ཡང་
མེད་པར་འགྱུར། རྒྱ་བ་མེད་པའང་མེད་པར་འགྱུར། རྣམ་པར་བྱང་དང་ཐ་མི་དད། གུན་གཞི་ཐ་དང་
འགྱུར་བ་མིན། །དེས་ཏེ་རྣམ་བུ་ཐ་དད་ན། །གུན་གཞི་རྟེན་པ་མ་ཡིན་འགྱུར། །མངོན་མེད་འཛིག་
མེད་རྟག་པ་སྟེ། །མཐའ་བཞི་རྣམ་པར་སྦྲུངས་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤིང་པོ་དག་སྦྱུལ་བ་
ཡེ་ཤེས་སྦྱར་ཡང་གྲག། །ཕན་ཚུན་སྤིང་པོ་ཐ་མི་དད། །དེ་ནི་སོར་གདུབ་བཞིན་དུ་གནས། །ས་
རྣམས་སྦྱ་ཚོགས་གུན་གཞི་སྟེ། །འདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤིང་པོ་འདྲ་དེ། །སྤིང་པོ་དེ་ལ་གུན་གཞིའི་
སྦྱས། །འདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པར་མཛད། །སྤིང་པོ་གུན་གཞིར་བསྟན་པས་མཛད། །སྟོ་
ཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ།།

དེའང་གཤིས་སྦྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་རྒྱ་ར་འདུག་པས་ཟག་པ་མེད་པ་
དོན་གྱི་གུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལ། འཁོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་བག་ཆགས་སྦྱ་
ཚོགས་པའི་གུན་གཞི་ཞེས་བཤད་པས་ཏེ། རྟེན་གཞིའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཐ་
དད་དུ་བཞག་པ་ཉིད། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ། བརྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་

སྲུ་བརྗོད།³⁰ བྱིས་པ་དང་ཚུལ་མཐུན་ལོ། རྟེན་འདྲི་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་སྲུ་དག་གི་
 དྲི་མ་དེ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་སམ་སྟིང་པོ་འདྲི་མ་ཐ་དང་དུ་བཞག་པ་རི་རྩ་བ་བཞིན་
 གནས་སོ། རི་སྐད་དུ། སྲུ་མ་ལས། རི་རྩ་བ་སྐྱེ་འབྱེད་ལྟེ་བལ། མི་ཤེས་འགོ་བཟུམ་རྟོག་ཀྱང། ལྷ་
 བ་སྐྱེ་འབྱེད་ཡོད་པ་མེད། ལྷིང་དང་ལྷིང་ལའང་བཟུ་སྐད། རྟེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ། བྱིས་
 པ་མི་ཤེས་འགོ་རྣམས་ཀྱིས། རྟོག་ཏུ་སྐྱེ་འབྱེད་རྣམ་རྟོག་སྟེ། རྟེ་བེ་ཟག་མེད་སངས་རྒྱས་སོ། ཚེས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི་གཞི། བཀ་ཆགས་བསྐྱེམས་ལ་སོགས་པ་དང། རྟོག་པས་རྟོག་མ་ཅན་དུ་
 བྱས། ལམ་ལུ་ལྷུ་ར་བ་ཟག་པ་མེད། ལམ་མེད་རང་ལུགས་རབ་ཐོབ་ན། རྟེ་དག་རྟོག་ཅིང་བརྟན་
 པར་འགྲུང།³¹ བྱིས་སོ།

དེའང་རྒྱ་བའི་དོ་བོ་ལ་སྐྱེ་འབྱེད་མེད་ཀྱང། ཚེས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་འབྱེད་ལྷིང་ལྷིང་བཞི་ཐ་དང་
 དུ་སྐྱང་བ་ལྟར། སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་གཤིས་ལ་སངས་རྒྱས་ཏེ་བདེ་སྲུག་རང་མཚན་པ་མེད་
 ཀྱང། འཁོར་བ་པས་མཐོ་རིས་དང་རན་སོང་ལ་སོགས་པ་ཐ་དང་དུ་མཐོང་ངོ། ལམ་ལུ་ལྷུ་དོན་ལ་
 སྐྱངས་ན་ཀུན་གཞི་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་ཐེབས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། རྟེ་ལས་ཤར་བ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
 དང་། ཚོགས་བདུན་བཤད་ཟིན་ཏོ། རྟེ་འདྲི་མེད་ཤེས་མ་རིག་པ་འབྲུལ་པས་ལས་གསོག་པ་ཉིད།
 མདོ་ལས། ཡིད་གཙོ་ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་མཁྱོགས་པ་སྟེ། ཚེས་རྣམས་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་ལ་ཡིད་འགོའོ།³² བྱིས་
 པ་ལྟར། གཤིས་འགྲུང་བ་མེད་པའི་ཡོངས་སྐྱེ་བ་མ་ཤེས་པས་ཀུན་བརྟགས་ཏེ་མ་དག་པའི་འབྲུལ་
 སྐྱང་རྣམ་པ་སྐྱེ་ཚོགས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་དེར་བསྐྱེད་པ་འདི་བྱུང་སྟེ། འཁོར་བ་མི་ལམ་དང་འདྲ་
 བར་འབྲུལ་པ་འདི་ལས་བསྐྱོག་པ་ཡང་། སེམས་ཉིད་ཡོངས་སྐྱེ་བ་གིས་ཏེ། ལམ་སྐྱེན་ཅི་མ་ལོག་པ་
 ཐབས་ཤེས་བསྐྱེད་རྗོགས་བསྐྱེམས་པས་གདོད་མའི་གཞི་ལ་སྐྱེང་བོ་ཅི་འདྲ་བ་མདོན་དུ་བྱེད་པས་ན་
 རྒྱལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱའོ། རྟེ་དག་གིས་ལས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་བཤད་ཟིན་ཏོ།

གཉིས་པ་བརྟེན་པའི་ལས་བཤད་པ་ལའང། ལུ་བ་མ་རིག་པ་བཤད་པ། ལྷེད་པ་མི་དགོ་བ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། ལུ་བ་
 མ་རིག་པ་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་ཉིད་བཤད་པ།

ཚེན་ཚོས་ལས་གྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པ། །ངོ་འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་གཏོ་སྤྲུག་གསུམ།།

དེས་བསྐྱེད་མིན་པར་འདུ་བྱེད་དཀར་ནག་གཉིས།།[༡༩]

ཞེས་སྒྲོམ་ཏེ། དང་པོར་འོད་གསལ་པའི་སེམས་ཉིད་རང་ངོ་མ་རིག་པས་གཟུང་འཛོལ་འབྲུལ་པའི་གཞི་བཏོང་བས་འཁོར་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས། སེམས་ཅན་ཐ་མ་འབྲིང་དང་མཚོག་གྲུར་རི་སྟེང་པ། །དེ་ཀློན་མ་རིག་ལས་བྱུང་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན།^{༩༩} ། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས། ཐ་མ་ངན་སོང་། འབྲིང་མི། མཚོག་ལྷ་རྣམས་རང་རང་གི་ལས་གྱིས་བདེ་སྤྲུག་སྒྲོམ་ཚོགས་ལ་སྐྱོད་པ་དེ་ཡང་། རྩ་བ་མ་རིག་པ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དུག་གསུམ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་སྲིད་པའི་བདེ་འབྲས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དོ།།

བྱེད་པ་མི་དགེ་བ་བཤད་པ་ལའང་དབྱེ་གཞི་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དབྱེ་གཞི་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་དགེ་བས་ནི་བདེ་བ་དང་མཐོ་རིས་བསྐྱབ་ལ། མི་དགེ་བས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ངན་འགོ་བསྐྱེད་པའི། མི་དགེ་བ་བཤད་པ།

འཁོར་བར་མཐོ་དམན་ལྷུང་སྤྱིར་མི་དགེ་བ། །དབྱེན་བརྩུ་ཉིད་སོ་སོར་སྤང་བ་ཡིན།།

མི་དགེའི་ལས་བརྩུ་ལུས་གསུམ་ངག་གི་བཞི། །ཡིད་གསུམ་རིམ་བཞིན་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ནི།།[༢༠]

གང་ཞེན། མཐོ་རིས་ནས་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་མི་དགེ་བ་བརྩུ་ལ། མྱོད་གཙོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། འདོད་པས་འོག་པར་གཡེམ་པ་གསུམ་ནི་ལུས་མི་དགེ་བའོ། །བརྩུན་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། ཐུ་མ་བྱེད་པ་དང་། ངག་འབྲུལ་བ་དང་། ཚིག་རྩུབ་མོ་བཞི་ནི་ངག་མི་དགེ་བའོ། །བརྩུན་སེམས། གཞོད་སེམས། འོག་པར་ལྷ་བ་གསུམ་ནི་ཡིད་མི་དགེ་བའོ།།

དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། ལུས་གྱི་ལས་ནི། དང་པོ་ལུས་གྱི་ལས་གསུམ་བཤད་པ།

སྟོད་གཙོད་བསམས་བཞིན་མ་ནོར་གཞན་བསད་ལ། །སྤྱོགས་མཐུན་དེག་འཚོག་ལ་སོགས་སྤྲོག་ལ་འཚོ།།

མ་བྱིན་ལེན་པ་གཞན་ནོར་བརྟུ་བ་སྟེ། །སྤྱོགས་མཐུན་གཡོ་སྤྲུས་པ་རོལ་ནོར་ལ་ལེན།།[༢༡]

འདོད་ལོག་གཞན་གྱིས་བདག་བབྱང་ཉིད་ལ་སྦྱོང། །སྤྱོད་མཐུན་བཟོད་མིན་ཕྱོད་ལ་སོགས་ལའི་ཚོས།།
 དེའང་ཐ་ན་འབྲས་རྒྱུ་ལྷུ་ལ་ཡན་ཚད་ལ། དེར་ཤེས་པས་སྤྱོད་གཙོད་པ་དང། བརྟེན་པ་དང།
 འཚོག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་མཐུན་པའོ། །གཞན་གྱི་ནོར་བུ་བ་དང། སྤྱོད་མཐུན་དལ་
 ལུས་སྤྱོད་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ནི། བྱིམ་ཐབ་གཞན་གྱིས་
 བདག་ཏུ་བབྱང་བ། ཉེ་དུ་ཡིན་པ། དབང་པོའི་སྣོ་གཞན་ཡིན་པ། གནས་དང་དུས་སུ་མི་རུང་བར་
 ཕྱོད་པའོ། །སྤྱོད་མཐུན་ལག་པ་ལ་སོགས་གཞན་གྱིས་བཟོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་གནས་དེར་ཚགས་
 པས་ཕྱོད་པའོ། །རྟེན་དུ་མཛོད་ལས། སྤྱོད་གཙོད་པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ། ལ་ནོར་བར་ནི་
 གཞན་བསད་པའོ། །མ་བྱིན་ལེན་པ་གཞན་གྱི་ནོར། མཐུ་དང་འཇབ་བུས་བདག་གིར་བྱེད། །བཟོད་
 མིན་བཟོད་པར་འདོད་པ་ཡིས། །ལོག་པར་གཡེམ་པ་རྣམ་པ་བཞི།^༥ །ཞེས་སོ། །འགྲོ་བ་རྣམ་འབྱེད་
 གྱི་འགྲེལ་པར། དེས་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས། དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་མཐུན་པ། རྗེས་སུ་འདྲ་བར་སྦྱོས་པ་
 ནི་དེ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། དུག་པ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང། མཐུན་པར་རིམ་གྱོ་བ་སྟེན་པས་ལེན་
 པ་ལ་སོགས་པ་དང། ཡན་ལག་གི་དབང་པོ་རང་གི་ཕྱོད་པ་ལ་སོགས་པའོ།^༥ །ཞེས་སོ།།

དག་གི་ལས་ནི། དག་གི་བཞེད་ནི།

བཟུན་ཚོག་འདུ་ཤེས་གཞན་བཟུར་ཚོག་དོན་གོ། །སྤྱོད་མཐུན་དང་སོགས་གཞན་སེམས་སྤྱོད་པ་ཉིད།།[༡༩]

ཐ་མ་པ་རོལ་འབྱེད་ཚོག་སྤྱོད་པ་སྟེ། །སྤྱོད་མཐུན་གཞན་ཚོག་གཞན་སྤྱོད་མི་མཐུན་བྱེད།།

དག་འབྲེལ་བསྟན་བཅོས་ངན་དང་བྲེ་མའི་གཏམ། །སྤྱོད་མཐུན་འབྲེལ་མེད་བརྗོད་སོགས་ཚོས་མིན་གཏམ།།[༢༠]

ཚོག་རྒྱལ་བ་རོལ་ཞེས་འདེབས་རྒྱལ་བ་མའི་ཚོག། །སྤྱོད་མཐུན་འདོམ་སོགས་གཞན་ཡིད་མི་བདེའི་གཏམ།།

འདི་དག་ནི་དག་གི་འཇུག་པའི་སྣོར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་དག་གི་ལས་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་གྱི་འདུ་ཤེས་
 བཟུར་བའི་ཚོག་མི་བདེན་པ་སྤྱོད་པ་ནི་བཟུན་ནོ། །དང་པོར་བརྗོད་པས་པ་རོལ་སྤྱོད་པར་མཐོང་ནས་
 བརྗོད་ན་དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་མཐུན་པའོ། །གཞན་ཉིད་འབྱེད་པའི་ཚོག་སྤྱོད་པ་ནི་ཐ་མའོ། །རྟེན་ཟེར་
 བ་གཙམ་གྱི་དུང་དུ་གཙམ་གྱི་ཚོག་བརྗོད་པ་ནི་དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་མཐུན་པའོ། །མཚོག་སྤྱོད་དང་སྟེན་

དངགས་ལ་སོགས་པ་དང་གྲེ་མོའི་གཏམ་སྐྱ་ཚོགས་ཚོས་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི་དག་འབྲུལ་
 པའོ། །དུས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བརྗོད་པ་འགལ་ཞིག་སྐྱ་བ་ནི་དེའི་སྤྱོད་ས་མཐུན་ལོ། །ཁལ་གྱི་
 རྣ་བར་མི་སྟན་ཅིང་ཞེས་འདེབས་པའི་ཚོགས་སྐྱ་བ་ནི་རྩུབ་མོའོ། །སྟན་པར་སྐྱས་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་བ་
 བསྐྱེད་ན་དེ་ཡང་དེའི་སྤྱོད་ས་དང་མཐུན་པའོ། །མཛོད་ལས། བརྗོད་ཚོག་འདུ་གཤེས་གཞན་བསྐྱར་
 བའི། ཚིག་དོན་མངོན་པར་གོ་བའོ། །སྤྲུལ་པ་ལོ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་གྱི་
 ཚིག་ཚིག་རྩུབ་མོ་ནི་མི་སྟན་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བཀའ་བ་ཡིན།³⁷ །ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་
 པར། དྲང་པོས་ཀྱང་སྐྱ་བ་ཉིད་དང་། ཚིག་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་སྐྱོས་པ་དང་། དུས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་
 སྐྱ་བ་དང་། སྟན་པར་སྐྱ་བས་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་དེའི་སྤྱོད་ས་དང་མཐུན་པའོ།³⁸ །ཞེས་སོ།།
 ཡིད་གྱི་ལས་ནི། ཡིད་གྱི་གསུམ་ནི།

བརྒྱལ་སེམས་གཞན་འབྱོར་མི་བཟོད་བདག་གིར་བྱེད། །སྤྱོད་ས་མཐུན་ཐོས་སོགས་པ་ལོ་དཔལ་ལ་བརྟམ།།[17]
 གཞོད་སེམས་གཞན་ལ་གཞོད་འཚོས་ཞེས་དེ་ཞིང་། །སྤྱོད་ས་མཐུན་པར་མི་འདོད་ཤོ་བའི་སེམས་།།
 འོག་ལྟ་རྟག་ཆད་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་བལྟ། །སྤྱོད་ས་མཐུན་སྐྱོ་སྐྱར་འདེབས་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག།།[18]

གཞན་གྱི་ཡོད་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཅིམ་རུང་སྐྱམ་པ་ནི་བརྒྱལ་སེམས་སོ། །ཐོས་
 པ་ལ་སོགས་པ་ལ་པ་ལོ་ལ་ཤོ་བཞིན་དུ་བདག་གིར་གྱུར་ན་སྐྱམ་པ་ནི་སྤྱོད་ས་དང་མཐུན་པའོ། །ཁལ་གྱི་
 ལ་གཞོད་པའི་བསམ་པ་ནི་གཞོད་སེམས་སོ། །ཕན་པར་མི་དགའ་ཞིང་ཁོང་ཤོ་བ་ནི་སྤྱོད་ས་དང་
 མཐུན་པའོ། །ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་གིང་རྟག་ཆད་གྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ནི་འོག་ལྟའོ། །ཡང་
 དག་པའི་ཚོས་དང་དེ་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ཚོས་དང་མཐུན་པ་ལ་སྐྱོ་
 སྐྱར་འདེབས་པ་ནི་དེའི་སྤྱོད་ས་དང་མཐུན་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་འདུང་། མཛོད་ལས། བརྒྱལ་སེམས་འོག་
 པས་གཞན་ལོར་ཆགས། གཞོད་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱར་བ། །དགོ་དང་མེད་གོ་མེད་བལྟ་བ། །འོག་
 པར་ལྟ་བུ་ཡིན་འདི་ལ།³⁹ །ཞེས་སོ། །འགྲོ་བ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། ཐོས་པ་སོགས་ཤོ་
 བས་བརྒྱལ་སེམས་པ་དང་། ཕན་པར་མི་དགའ་བས་ཤོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་

གཞེན་དང་། ཚོས་དང་། གཞན་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ནི་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ།^{༤༠} །ཞེས་སོ། །
 སྐབས་འདིར་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཕྱོགས་མཐུན་ལས་མ་སྒོས་ཀྱང་། བརྒྱད་སྟོང་
 པར། རབ་འབྱོར། ཚོས་ཀྱིས་སོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་པ་དེ་ནི་རྩ་འགྲོ་རྩ་སོང་ལོག་
 པར་ལྷུང་བ་རྣམས་སུ་སྟེ་ཞིང་། མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལོ། །དེར་
 ཡང་མེ་ཡིས་སྤྱད་པའི་བསྐྱེད་པ་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་ འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 སུ་སྟེ་ཞིང་། དེར་ཡང་མེ་ཡིས་སྤྱད་པའི་བསྐྱེད་པ་བྱུང་ན་ཡང་། གཞན་གྱི་^{༤༡} །ཞེས་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་གསུངས་ཤིང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དེས་པ་ཚོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས། བསྐྱེད་པ་དག་ནི་དུ་མར་
 ཡང་། །ལུས་ནི་དཔག་ཚད་ལྡན་བརྒྱུར་འགྱུར། །དེ་ལ་མགོ་ཡང་ལྡན་བརྒྱ་སྟེ། །མགོ་རྣམས་དེ་དཔག་
 ལ་ཡང་། །ལྡན་བརྒྱའི་ལྟེ་ལས་ཏུ་མི་ལྟུང་། །ལྟེ་གཞི་ལ་ཡང་རྩ་གཤོལ་ནི། །ལྡན་བརྒྱར་ཚད་སྟེ་མི་ཏུང་
 བར། །རབ་ཏུ་འབར་བས་ཚོ་བྱེད་དེ། །སྐྱུར་འདེབས་སྟོག་པའི་ལས་ཀྱིས་སོ།^{༤༢} །ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་།
 དགོན་མཚོག་བརྟེན་གས་པ་ལས། འོད་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་འདྲ་བས་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་ཚོད་
 གཟུང་བར་བྱ་ཡི། གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་ཚོད་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལྷུང་བར་གྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ།^{༤༣} །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལའང་། རབ་བཞེན་མདོར་བསྟན་པ། རོ་པོ་སོ་སོར་དབྱེད། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་པ་ལས། མདོར་
 བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བཤད་པ།

ཡུལ་དང་ཀུན་སྟོང་བསམ་སྟོར་རྩལ་པ་ཡིས། །མི་དགའི་ལས་བརྟུ་སྟོང་པའི་འབྲས་བུ་ནི།
 རྣམ་སྒྲིབ་རྒྱ་མཐུན་དབང་དང་བྱེད་པ་བཞེ།

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེའང་མི་དགོ་བ་དེ་དག་ཡུལ་མི་དགོ་བ་དང་། ཀུན་སྟོང་མི་དགོ་བ་དང་། བསམ་པ་
 དང་སྟོར་བ་མི་དགོ་བས་བསྟེད་པས་ན། རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་དང་། རྒྱ་མཐུན་པ་དང་། བདག་པོ་འཕ་
 དབང་གི་འབྲས་བུ་ཞེས་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་ལ་གྲགས་པའི་སྟེང་དུ། མན་རྩལ་གིས་བྱེད་པའི་
 འབྲས་བུ་བསྟན་ཏེ་བཞེད་བཤད་པ་ལས།

སོ་སོར་དབྱེ་བ་ལ་བཞིན། རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི། དང་པོ་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི།

ལས་བརྒྱུ་རྒྱུ་དུད་འགོ་འབྲིང་ཡི་དྲགས། [༡༤] །ཚེན་པོས་དཔྱུལ་བར་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྣམ་སྒྲིབ་འབྲས།

དེ་རྒྱུ་དུ། དཔྱུ་བ་ཉེར་གཞག་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་འདི་དག་གི་རྒྱུ་དུས་ནི་དུད་འགོ་རྣམས་སུ་
སྐྱེའོ། །འབྲིང་གིས་ནི་ཡི་དྲགས་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ། །ཚེན་པོས་ནི་དཔྱུལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ། །^༤ །ཞེས་སོ།

རྒྱ་མཐུན་ལའང་གཉིས་གྱི། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱ་མཐུན་པ་ནི།

རྒྱ་མཐུན་གཉིས་ལས་གང་བྱེད་དེར་སྐྱེ་བ། །བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་འབྲས་བུ་ལགས་པར་གསུངས།

དེ་རྒྱུ་དུ། ལས་བརྒྱུ་བ་ལས། དེ་མི་དགེ་བ་ཀྱུ་དུ་སྐྱོད་ལ་གོམས་གིང་འདྲིས་པར་བྱས་པས། བྱིར་
ཡང་མི་དགེ་བ་ལ་བརྟེན། མི་དགེ་བ་ལ་སྐྱོད། མི་དགེ་བའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་སྟེ། ^༥ །

ཞེས་སོ།

མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་འབྲས་བུ་ནི། མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་པ་ནི།

མཐོ་འཛིན་ཐོབ་ནའང་ཚེ་སྲིད་ནད་མང་ཞིང་། [༡༥] །ཡོ་བྱད་མི་འགྱོར་དག་དང་སྐྱུ་མོང་འཇུག།

ཁྱིམ་ཐབ་མི་མཛེས་དག་སྐྱར་འཇུག་པ་དང་། །སྐྱར་བ་མང་ལ་གཞན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་།

གཡོག་འཁོར་མི་འདུམ་འཁོར་གཡོག་བར་པ་དང་། [༡༦] །མི་སྐྱེན་ཐོས་དང་འཐབ་མོའི་ཚོགས་ཏུ་འཇུག།

ཚོགས་གཟུང་མི་འོས་མ་དེས་སྐྱོབས་བ་དང་། །ཚོགས་ཤེས་དང་འདོད་པ་ཚེ་བར་འཇུག།

མན་པ་མི་ཚོལ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པའི་གནས། [༡༧] །ལྟ་བ་བར་དང་གཡོ་སྐྱེ་ཚེ་བ་སྟེ།

མི་དགེ་བརྒྱུལ་འཛིན་བཞིན་གཉིས་གཉིས་ལྟེན། །མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་འབྲས་བུ་ལེགས་པར་གསུངས།

དེ་ཡང་ལས་བརྒྱུ་བ་ལས། དེ་རྒྱུ་ལ་ཞིག་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནད་དུ་སྐྱིན་ཡང་། ཐོག་གཅུང་བ་ཉིད་
གྱིས་ཚེ་སྲིད་ཞིང་ནད་མང་བར་འཇུག་པོ། །མ་བྱིན་པར་སྐྱེས་པ་ཉིད་གྱིས་ཡོ་བྱད་གྱིས་བྲེལ་ཞིང་
ཐོངས་ལ་དག་དང་སྐྱུ་མོང་དུ་འཇུག་པོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ཉིད་གྱིས་ཁྱིམ་ཐབ་ཡིད་དུ་
མི་འོང་ཞིང་གཞན་དང་སྐྱུ་མོང་དུ་འཇུག་པོ། །བརྒྱུན་དུ་སྐྱེས་པ་ཉིད་གྱིས་སྐྱར་བ་མང་ལ་གཞན་གྱིས་

སྤྱི་བར་འགྲུང་དོ། །སྤྱི་མ་ཉིད་ཀྱིས་གཡོག་འཁོར་ངན་ཞིང་མི་འདུམ་པར་འགྲུང་དོ། །ཚིག་རྒྱུ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་མི་སྣུན་པ་དང་འཐབ་མོའི་ཚིག་ཏུ་འགྲུང་དོ། །བཀྲའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚིག་གཟུང་བར་མི་
 འོས་ཤིང་སྤོབས་པ་མ་མེས་པར་འགྲུང་དོ། །བརྒྱུ་བ་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཚིག་མི་ཤེས་པར་
 འགྲུང་དོ། །ཀའོད་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ཐན་པར་མི་ཚོམ་ཞིང་གའོད་པ་བརྒྱུ་བ་པའི་གཞིར་འགྲུང་དོ། །ཤོག་
 བར་ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བ་ངན་པ་དང་གཡོ་སྤྱི་ཆེ་བར་འགྲུང་དོ། །ཞེས་པ་དང་། རིག་ཆེན་འབྲེང་
 བ་ལས། སློག་གཅོད་པས་ནི་ཚོ་བུར་འགྲུང། །མ་གྱིན་ལེན་པས་འོར་དང་འབྲུལ། བྱི་མོ་བྱེད་པས་
 དག་དང་བཅས། །བརྒྱན་དུ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་མང། །སྤྱི་མ་ཡིས་ནི་བཞེས་དང་འབྲུལ། ཚིག་རྒྱུ་བོས་
 ནི་མི་སྣུན་ཐོས། །བཀྲའ་བ་ཡིས་ནི་རག་མི་བརྒྱན། །བརྒྱུ་བ་སེམས་ཡིད་ལ་རེབ་འཛོམས། །ཀའོད་
 སེམས་འཛིགས་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད། །ཤོག་པར་ལྟ་བ་ལྟ་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །

དབང་གི་འབྲས་བུ་བཤད་པ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི།

- དབང་གི་འབྲས་བུ་ལྟོས་ལ་སྤྱིན། [༡༠] །དེ་ཡང་མ་དག་གཞན་དབང་གནས་སྐབས་འདིར།
- སློག་བཅད་པས་ནི་སྤོབས་གཟི་བཞིན་རྒྱུར། །སྤོབས་ཤིང་ལོ་འབྲས་མེ་ཏོག་བཟའ་བཏུང་སོགས།
- མཐུ་རྒྱུང་འཇུ་དཀའ་ཆེ་ལ་བར་དུ་གཅོད། [༡༡] །མ་གྱིན་ལེན་པས་ལོ་ཐོག་འབྲས་མི་སྤྱིན།
- སད་སེར་ལུ་གེས་འཛིགས་པའི་ལྟུང་དུ་སྤྱོད། །ཤོག་པར་གཡོམ་པས་བཤད་གཅི་འདམ་རྒྱུ་བཞོད།
- ལྟོན་ལྟོན་མི་གཅོད་ཀྱི་རྒྱུ་བའི་ལྟུང་། [༡༢] །དོག་ཅིང་ཉམ་ང་ཉམས་མི་དགའ་བར་སྤྱོད།
- བརྒྱན་ཀྱིས་ལྟུང་སེམས་མི་མཐུན་འཛིགས་དང་བཅས། །འབྱོར་བ་གཡོ་ཞིང་གཞན་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་སྤྱོད།
- སྤོབས་སྤོབས་སྤོབས་བཞོད་དཀའ་མཐོ་དམན་ཅན། [༡༣] །ངམ་གྲོག་གཡང་ས་གཅོད་མོད་ལ་སོགས་པ།
- རིག་མི་བདེ་སྤྱོད་ཚིགས་ལྟུང་དུ་སྤྱོད། །རྒྱུ་བོས་སྤོད་དུ་མ་དོ་གསེག་ཆེར་མ་དང་།
- རྒྱུ་དང་ཉལ་ཉལ་འབྲས་ངན་རྒྱུ་བ་པ་དང་། [༡༤] །ཚོ་སྤོབས་སོགས་མི་དགའི་ལྟུང་དུ་སྤྱོད།
- བཀྲའ་བ་ལོ་འབྲས་མི་སྤྱིན་དུ་སྤོབས་ཚིགས་ལོག། །རིང་དུ་མི་བརྟན་མི་གནས་ལྟུང་དུ་སྤྱོད།
- བརྒྱུ་བ་སེམས་འབྲས་སོགས་ཉུང་ཞིང་སྤྱིན་པ་མང། [༡༥] །བཟང་པོའི་དུས་ཚིགས་འགྲུང་བ་མཐོང་བར་སྤྱོད།

གཞོན་སེམས་ལོ་བོག་འབྲས་བུ་ཚེ་ཞིང་། །རྒྱལ་པོ་ཚོམ་རྒྱུན་མི་གོད་རྒྱུལ་ལ་སོགས།།
 རང་བཞིན་གཞོན་པ་མང་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ། [༡༥] །ལོག་ལྷན་རིན་ཚེན་འབྲུང་བུངས་མི་ལྡན་ཞིང་།།
 ལྷན་གིང་མེ་ཉོག་འབྲས་བུ་ཉུང་བ་དང་། །སྐྱབས་དང་སྐྱོད་པ་དཔུང་གཉེན་མེད་པར་སྐྱེ།།

འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེ་བ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་བཞོན་དོ། །དབྱུངས་མཐའི་འགྲེལ་པ་
 ལས་ནི། ལྷོད་དུ་གྲུར་པའི་དབང་གིས་དགོ་བ་གས་ཆེ་བར་གྲུར་པའོ།^{༡༥} །ཞེས་ནང་ལ་ཡང་སྐྱེན་པར་
 བཤད་དོ།།

ཕྱིད་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི། བཞི་པ།

སྐྱེས་བུ་ཕྱིད་པའི་འབྲས་བུ་མི་དགོ་བ། [༡༦] །གང་བྱས་དེ་ཉིད་འཕེལ་བས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་སྐྱེད།།

རི་རྒྱན་དུ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཚུང་བུ་ལས། །སྐྱེས་བུ་གཉི་ལྷག་ཅན་སྤྲིག་པ་ཕྱིད་པ་དེ་དག་ནི། །ཡང་
 ལྷིང་ཞིང་སྤྲིག་པ་འཕེལ་བས་རབ་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བར་འགྲུར་རོ།^{༡༦} །ཞེས་སོ།།
 དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། མཇུག་བསྐྱེད་པ།

མདོར་ན་རང་བཞིན་མི་དགོ་བའི་ཕྱོད་རྣམས། །དུག་དང་འབྲས་ལྷེ་གང་གིས་ལོངས་སྤྱུང་བ།།
 ཆེ་འབྲིང་ཚུང་བུས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེར་བསྐྱེད་པས། [༡༧] །དག་བཞིན་རབ་ཏུ་སྤྲང་ལ་འབད་འཚལ་ལོ།།

འདི་ལྟར། འཕགས་པ་གྲུད་བུ་ལོ་ལ་གདམས་པའི་འདུལ་བ་ལུང་གི་རྒྱབས་ལས། མི་དགོ་བ་ནི་དུག་
 དང་འབྲས་ལྷེ་ཚུང་བུས་གྲུང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གོད་དང་འབྲས་ལྷེ་དགོ་བའི་
 ཚོགས་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༧} །ཞེས་པས་སྤང་ཞིང་དགོ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཉིད། རིན་ཚེན་མེད་པ་ལས།
 ཡིད་དང་ལུས་དང་རག་གི་ནི། །མི་དགོ་ཀུན་ལས་བརློག་བྱ་ཞིང་། །དགོ་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག་བྱ་བ། །འདི་
 བུ་ཚོས་རྣམས་གཉིས་སུ་བཤད།^{༡༨} །ཅེས་སོ།།

གསུམ་པ་རྒྱལ་དེ་ལས་བརློག་པ་ལའང་གསུམ་ལས། མཐོ་རིས་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ནི། ད་ནི་རྒྱལ་དེ་དག་ལས་
 བརློག་པ།

མཐོ་རིས་འཕེན་པ་དགེ་བའི་ལས་བཅུ་ཡང་། །མི་དགེ་བཅུ་སྒོར་སེམས་པ་དགེ་བལྟོ།།
 རྣོག་མི་གཙོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་པ་སྤྲངས། [༥༩] །ལོག་པར་མི་གཡེམ་བརྟུན་དང་ཕྱ་མ་སྒོར་།།
 དག་འབྲུལ་ཚོག་རྩུ་བམི་སྒྲུ་བརྟུན་སེམས་མེད། །གཞོད་སེམས་ལོག་ལྟ་རིང་དུ་སྤྲངས་པ་སྟེ།།

ཞེས་པས། མི་དགེ་བ་བཅུ་ལས་ལོག་ཅམ་གྱིས་དགེ་བ་བཅུར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་བསྐྱམས་པ་མེད་
 པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྒོར་བའི་སེམས་དགེ་བ་བཅུ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་བར་མ་ལས།
 བདག་ཉིད་ཀྱང་རྣོག་གཙོད་པ་སྤྲངས་པ་ཡིན་པ་ལོ་ལྟོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གསུངས་སོ།།

དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི། དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི།
 རྒྱུད་དུས་མི་དང་འབྲིང་གིས་འདོད་པའི་སྣ། [༦༠] །ཚེན་པོས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཉིང་འཛིན་འབྲེལ།།
 གོང་མའི་ཁམས་གཉིས་བདེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད། །འབྲས་བུ་བཞི་སྟེ་སྤར་གྱི་བརྒྱུག་པའི་དཔེས།།
 དགེ་བཅུའི་འབྲས་བུ་མཐོ་རིས་ཤེས་པར་བྱ། [༦༡]

དེའང་རྒྱུད་འབྲིང་དུ་སྒྱུད་པས་འདོད་པའི་མི་དང་ལྟར་སྒྲེལ། ཚེན་པོ་ཉིང་འཛིན་དང་འབྲེལ་པས་
 ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་སྒྲེ་སྟེ། མཐོ་རིས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་དང་། དན་སོང་གི་སྒོ་གཙོད་པར་
 བྱེད་པ་ཉིད། རིན་ཚེན་བྲེང་བ་ལས། ཚོས་འདིས་དཔྱལ་བ་ཡི་དུགས་དང་། །དུད་འགོ་དག་ལས་རྣམ་
 གོལ་ཞིང་། །ལྟ་དང་མི་ཡི་ནང་དག་ཏུ། །བདེ་དཔལ་རྒྱལ་སྲིད་རྒྱས་པ་འབྲོབ། །བསམ་གཏན་ཚང་
 མེད་གཟུགས་མེད་ནི། །ཚངས་སོགས་བདེ་བ་ཕྱོད་བར་བྱེད། [༦༢] །ཅེས་སོ།།

སྤང་དོར་གྱི་རྒྱལ་ལ་འདོམས་པ་ནི། རྒྱལ།

དེ་ལྟར་དགེ་བ་བསོད་ནམས་ཆ་མ་ཐུན་བཅུས། །བདེ་འགོར་འཕེན་ཞིང་རང་བཞིན་མི་དགེ་བཅུས།།
 དན་འགོར་ལྷུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་དཀར་ནག་ལ། །སྤང་དོར་བྱེད་པ་འཛིག་རྟེན་དགེ་བའི་ལམ། [༦༣]
 ལྟ་མིའི་ཐོག་པ་ལགས་པར་བྱུབ་པས་གསུངས། །འདིས་ནི་ཕྱི་མར་བདེ་འགོ་བསྐྱབ་པས་ན།།
 ཐར་པའི་རྟེན་དུ་ཡང་དག་བཞག་པར་མཛད། །འཕགས་ལྟར་འགོ་བརྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་མཛོད། [༦༤]

རི་རྒྱན་དུ། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། དེ་ལ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྤྲངས་

པས་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྐྱེའོ། །མི་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་ནི་ངན་སོང་དུ་
སྐྱེའོ།“ །ཞེས་སོ། །དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱོད་ཀྱི་པོ་ལས། ལྷ་དང་མིའི་ཐེག་པ་དགོ་བ་བཅུ་དང་“ །ཞེས་
པ་ལ། ལྷ་དང་པོ་མཚོག་ལས། ལྷ་འི་ཐེག་པ་བསམ་གཏུན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། མིའི་
ཐེག་པ་དགོ་བ་བཅུ་སྟེ། འདི་ནི་ལེགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའོ།“ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེའང་ཡུ་ནའི་སྐྱེ་ལས་ཐེག་པའམ་བཞོན་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཞོན་ནས་རང་རང་གི་འབྲས་བུའི་སར་
སྐྱེ་ལ་བའི་སྤྱིར་ཉེ། ལྷ་དང་པོ་ལས། དེ་གང་ཞོན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་ངན་སྟོ། །ཐེག་པ་འདི་
ནི་མཁའ་འདྲ་གཞལ་མེད་ཁང་ཚེན་ཉེ། །དགའ་སྐྱིད་བདེ་བ་མངོན་པར་ཐོབ་བྱེད་ཐེག་པའི་
མཚོག་“ །ཚེས་སོ། །དེའང་ཐེག་པ་ནི་སྟོའི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་དད་པར་གསུངས་ཉེ། རབ་ཏུ་ཞི་
བའི་སྟོ་ཅན་རྣམས་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱོད་ཀྱི་པོ་ལས། ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་ཐེག་པ་གསུམ་
དུ་མེད། །དེ་དག་དང་བའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན།“ །ཞེས་སོ། །ཁའི་སྐྱེ་བ་སྟེན་པ་ཡང་། ཅན་
མཁའ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མོས་པ་བཞིན། །ང་ཡིས་ཐེག་པ་གཉིས་
བསྟན་ཉོ།“ །ཞེས་ཚེ་རླུང་བཤད་དོ། །ཁགས་དུ་ཡང་བཤད་དེ། བསྐྱོད་ཀྱི་པོ་ལས། ཉོན་མོངས་
འདུལ་སྤོང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོ་མོ་ནི། །བརྒྱུད་མི་བཞེས་ཉོང་དག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་
དགོངས་པ་དམ་པ་ནི། །དབྱེར་མེད་པོ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཡིན། །ང་ཡིས་བསྟན་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་
པོ་ཡང་། །སེམས་ཅན་དག་གི་མཐུ་དང་མོས་པས་བཤད།“ །ཚེས་སོ།།

མདོར་ན་སྟོའི་རི་མོས་བཀོད་པས་ན་ཚད་མེད་ལ། དེས་པའི་དོན་དུན་གང་དུ་འང་དམིགས་
སུ་མེད་དེ། ལྡར་གཤེགས་པ་ལས། ཇི་སྲིད་སེམས་ནི་འཇུག་པའི་བར། ཐེག་པའི་མཐའ་ལ་ཐུག་
པ་མེད། །སེམས་ནི་ནམ་ཞིག་གྱུར་པ་ན། ཐེག་པ་མེད་ཅིང་འགོ་བའང་མེད།“ །ཚེས་སོ། །སྐབས་
འདིར་ལྷ་དང་མིའི་ཐེག་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་ཡི་ཐེག་དང་ཚངས་པའི་ཐེག་ །དེ་
བཞིན་དུ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ། ཐེག་པ་མཐའ་དག་ངས་བཤད་དོ། །ལྷ་
དང་མི་ཡི་ཐེག་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་བསྐྱོད་ཉེ། བྱིས་ནི་གང་ཡང་མི་དམིགས་སོ།“ །
ཞེས་སོ།།

རྒྱས་བཤད་གཉིས་པ་ཞི་བར་སྐྱོར་བ་ལ་དྲུག་ལས། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་སྐྱིད་བཤད་པ་ནི། དེ་ནི་ཐར་པ་ཆ་
མཐུན་གྱི་དགོ་བ་ནི་ངེས་པར་ལེགས་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེའི་རིམ་པ་བཤད་པ།

ཐར་པའི་དགོ་མཚོག་ལའོར་བ་རིང་དུ་བྱེད། །དེ་ཡང་སྤྱིད་པར་འདུ་བྱེད་མཐོ་དམན་ལས།།

དཀར་ནག་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་ཞི་ལ་གཞོལ། །ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་ལ་སོགས་ཟག་མེད་རྒྱ།།[༤༧]

དགོ་བ་བཅུ་དང་བསམ་ཉན་གཟུགས་མེད་དང། །ལ་རོལ་བྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་ལམ་ལུས་བསྐྱེས།།

དེ་ཡང་གང་ཟག་ཚོས་བདག་མེད་རྟོགས་ནས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྒྱང་འབྲེལ་དགོ་བ་ཡིས།།[༤༨]

སྤྱིད་ཞིར་མི་གནས་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་ཅིང། །རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་མཐའ་ཡས་བསྐྱེད་པས་ན།།

རྣལ་འབྱོར་དགོ་བ་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ལས་འདས།།

འདི་ལྟར་སྐྱར་བ་སྟན་པའི་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་དང། སྤྱིག་པ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་པར་
འདས་པ། སྤྱིད་པ་དང་ལའོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཀྱན་ལས་རྣམ་པར་གོ་ལ་བའི་
དགོ་བ་ནི་ཐར་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་འོ་ན་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱང་བཅས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དགོ་བ་བཅུ་
དང། ལ་རོལ་བྱིན་པ་ལུ་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་རྫོང་རྣམས་དང། ལྷང་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཤེས་
རབ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་དོན་གཉིས་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བ་ལམ་ལུས་ལུ་རིམ་པས་བསྐྱེས་པ་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གཞོལ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་དགོ་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལ་
འཇིག་རྟེན་པས་ནི་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་འཇིན་པ་ལས། འདིར་དགོ་བ་སྐྱོད་དུ་ས་ཉིད་ནས་
དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་མེད་པ། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་སྐོ་ལས་གོ་ལ་བ། ལྷོང་
ཉིད་སྤྱིར་རྗེའི་སྤྱིར་པོ་ཅན་དུ་ཤེས་པ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར། ལྷུང་པ་ལས། ཤིང་མཁན་བཟོ་བོ་མཁས་པས་
སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དང། །འདྲ་བའི་བཟོ་བྱས་དེས་ཀྱང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་
སྐྱོད་མཁས་བྱང་རྒྱུ་མེས་དཔའ་ཡང། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད།³ །ཅིས་
པ་དང། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཤེས་པས་ཡོད་དང་མེད་ཞིའི་བྱིར། །སྤྱིག་དང་བསོད་ནམས་ལས་
འདས་པ། །དེ་ཡིས་ངན་འགོ་བདེ་འགོ་ལས། །དེ་ནི་ཐར་པ་དམ་པར་བཤད། །ཅིས་པ་དང། ལྷོང་

ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན། བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ།^༤ །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས། དགེ་བར་
 ལྷུང་ལ། བདེན་པའི་སྟོང་དང། ཞེན་པའི་འབྲིས་མེད་པར་སྐྱུལ་བ་དང་སྐྱུ་མ་ལྟར་གཞན་གྱི་དོན་དུ་
 སྟོང་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཚོགས་དམ་པའོ། །དེའང་གཤམ་རབ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུས་ཟེན་པའི་དགེ་བ་
 ཉིད་ཐར་པའི་ལམ་ཡིན་གྱི་མ་ཟེན་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷུང་པ་ལས། དཔེར་ན་དམུས་ལོང་དམིགས་ལུ་
 མེད་པ་བྱེ་བ་ཐོག་ཐོག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་གཤམ་གྲོང་བྱེད་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་
 རྒྱལ་བའི་མ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་འདྲི་དག་གྱང། །གཤམ་རབ་མ་རོལ་ཕྱིན་པའི་མིག་སྟེང་ཐོབ་པར་
 འགྱུར།^༥ །ཞེས་པ་དང། བྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ནམ་གཤམ་རབ་ཀྱི་མ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཟེན་པ་དེའི་ཚེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་བྱེད་ཚེན་པོར་འཇུག་
 པར་འགྱུར་ཏེ།^༦ །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པས་དགེ་བ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་
 འདི་ནི་ལས་དང་པོ་བ་དང་སྟོང་དམན་པ་རྣམས་སྤངས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རིན་ཚེན་འཕྲེང་བ་ལས། དེས་
 པར་ལེགས་པའི་ཚོས་དག་གྱང། །ཐ་ཞིང་ཟབ་པར་སྤྲང་བ་དང། །བྲིས་པ་ཐོས་དང་མི་ལྡན་པ། །རྒྱག་
 པར་བྱེད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས།^༧ །ཞེས་སོ། །ཁང་ལས་ན། ཤེས་རབ་ཁྲི་བ་ལས། རབ་འཕྱོར།
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། དབྱེད་པར་
 བྱ་བ་དང། དབྱོད་པར་བྱེད་པ་གཉེས་ཀའང་མ་འཚའ་མ་དམིགས། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་
 མཐོང་ངོ།^༨ །ཞེས་གཤམ་རབ་བྱ་སྟེ། ཚོས་འདི་ནི་ཐོག་པ་ལ་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་དང། ཉན་ཐོས་དང།
 རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་དག་གི་མཁུན་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རྒྱག་ཅིང་
 དངངས་ལ་སྤྱི་ཟེང་ཞེས་བྱེད་པས་གཤམ་རབ་ཀྱི་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ཕྱིར་སྟོང་པར་འགྱུར་པའི་
 ཕྱིར་ངོ་ཞེས་སོ།།

དེ་ཉིད་ངོས་གཟུང་བཞི། ཐར་པའི་དགེ་བ་གང་ཞེན།

དེ་ཡང་དམིགས་བཅས་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཡིན་ལ།^[༤] །དམིགས་མེད་ལེ་གཤམ་ཚོགས་ཏེ་རྒྱང་འབྲེལ་གྱིས།།

རྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ནི་བསོད་ནམས་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བས་

འཕགས་པའི་ཟག་མེད་མཉམ་རྗེས་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན།^[༤] རིམ་བཞེན་སྐྱད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན།།

རྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ནི་བསོད་ནམས་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བས་
རྒྱ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། རིག་ཚེན་འབྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ལྷ་མས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་ནི། བསོད་
ནམས་ཚོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་མདོར་བསྟུན། རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་
འབྱུངས། རྗེ་ལྷ་བས་ན་ཚོགས་དེ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པའི་རྒྱ། རྗེ་ལྷ་འདོད་ན་
བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་ཉག་སྟེན་མཛོད།^[༥] ཅིས་སོ།།

དེའང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་འཚོན་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་
རིམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་ལས། ཉན་རང་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་བསོད་ནམས་རི་སྟེན་པ་བཅུ་འགྲུར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྐྱེ་ཉག་གཅིག་འགྲུབ་ལ། བ་སྐྱེ་རི་
སྟེན་པ་བཅུ་འགྲུར་གྱིས་དཔེ་བྱུང་གཅིག་འགྲུབ་པོ། རྗེ་བྱུང་བརྒྱད་ཅུ་རེ་ལེ་བརྒྱར་བསྐྱར་བས་
མཚན་གཅིག་གོ། མཚན་སྐྱེ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་རེ་ལེ་ཞིང་སྟེང་དུ་བསྐྱེས་པས་མཛོད་སྐྱེའོ། མཛོད་སྐྱེའི་
བསོད་ནམས་སྟོང་ལྷག་བརྒྱར་བསྐྱེས་པས་སྐྱི་གཙུག་བ་ལྷ་མི་མངོན་པའོ། གཙུག་ཉོར་བསྐྱེད་པ་
བརྒྱ་འགྲུར་གྱིས་གསུང་ཚོས་ཀྱི་དུང་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསོད་ནམས་བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་ལས། རྗེ་ལྷ་སངས་རྒྱས་མཚན་འབྱུང་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡུང་ཆེན་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་དེ་བཞེན་གསོན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་བྱུང་དང་། སྒྲོབ་དང་མི་སྒྲོབ་ལས་བྱུང་དང་། འཛིག་
རྟེན་མ་ལུས་ཀྱན་བསོད་ནམས། འཛིག་རྟེན་བཞེན་དུ་དཔག་མེད་གང་། རྗེ་བཅུར་བསྐྱེས་པར་ལྷུར་
པ་ཡིས། བ་སྐྱེའི་སྐྱེ་གཅིག་འགྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བ་སྐྱེའི་སྐྱེ་གཉི། ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་
འབྱུང་། བ་སྐྱེའི་སྐྱེ་གཉིས་ཐམས་ཅད་ནི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། རྗེ་དག་བརྒྱར་ནི་
བསྐྱར་བ་ཡིས། རྗེ་བྱུང་བཟང་པོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད། བསོད་ནམས་དེ་སྟེན་དེ་སྟེན་གྱིས། རྒྱལ་པོ་
དཔེ་བྱེད་བཟང་པོ་ནི། རེ་མཐར་ཕྱིན་དེ་ལྷ་སྐྱེས། བརྒྱད་ཅུའི་བར་དུ་འབྱུང་བར་འགྲུས། རྗེ་

བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དག །འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཚོགས་གང་ཡིན། །དེ་དག་བརྒྱད་མི་བརྒྱུར་
 བ་ཡིས། རླུས་བུ་ཚེན་པོའི་མཚན་གཅིག་གོ །མཚན་ནི་སྤུ་ལུ་གཉིས་འགྲུབ་ཟུ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་
 ཚེན་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་སྟོང་དུ་བརྒྱུར་བ་ཡིས། །ཟླ་བ་ཉ་འདྲའི་མཚན་སྟེ། །མཚན་སྟེ་ཡི་ནི་
 བསོད་ནམས་དག །སྟོང་ཐུག་བརྒྱུར་ནི་བསྟོམས་བ་ཡིས། །སྤྱི་གཙུག་བལྟར་ནི་མི་སྣང་བ། །སྟོབ་
 པའི་གཙུག་ཉོར་སྐྱེད་པར་བྱེད། །གཙུག་ཉོར་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དག །བརྒྱ་འགྲུར་དུ་ནི་བྱས་
 པ་ལས། །སྟོབས་བཅུར་ལྡན་པའི་ཚོས་ཀྱི་དུང་།¹⁰ །ཞེས་སོ། །དེ་འདྲའི་ཚོས་མཚོག་མན་ཆད་ནི་འཛིག་
 ཉེན་པ་སྟེ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ། །དེ་ཡན་ཆད་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པས་ཟག་པ་མེད་པ་ནི་ས་
 མཚམས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དོ། །མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ། །རྗེས་ཐོབ་ཟག་བཅས་
 སྤུ་བཤད་པ་ནི་ལམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དོ། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ། །ཤེས་
 རབ་ཟག་པ་མེད་པ་ནི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དོ།།

ཐར་པའི་རྒྱ་བྱེད་རྣམས་ནི། ད་ནི་དགོ་བ་དག་གང་ལ་བརྟེན་ཅིང་བྱེད་ལས་ཅི་ཡིན་ཞེན། ཐར་པ་ཆ་
 མཐུན་གྱི་དགོ་བ་དངོས་ལམ་བདེན་བྲལ་རྒྱ་ས་བསྟུས་པ་ཡིན་པས་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀྱ་ན་
 གཞི་ལ་བརྟེན་ཡང་། བྲལ་རྒྱ་དེས་ཐོབ་པའི་ཆའི་བྲལ་འབྲས་ནི་རིགས་སམ་སྟོང་པོའི་སྟེང་ན་བརྟེན་
 པས་འཕོ་འགྲུར་མེད་པའི་ཐར་པ་དམ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡང་དེའི་གནད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་བཤད་པ།

- ཐར་པ་དགོ་བའི་རྟེན་ནི་རིགས་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་པ།།
- དེ་མེད་ཁམས་ཉེ་རང་བཞིན་གནས་པའི་རིགས།[༥] །དེ་ཡང་སྣང་ཆ་སྤྱི་གཉིས་དཔེ་རྣམ་དགུ།
- སྟོང་རྗེའི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་གནས་པ་ནི། །རྒྱས་འགྲུར་རིགས་ཞེས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས།།
- རྩ་བ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ལ།[༥] །དོ་བོ་དུག་གསུམ་མེད་པས་དགོ་བ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་འདིར་བཀའ་ཐ་མ་ངེས་པ་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་
 བ་ཚེན་པོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མདོན་དུ་སྟོན་པ་ནི། འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་
 མདོ་དང་། དཔལ་འཕྲེང་སེང་གའི་ར་ཙོ་སྣས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། ལུ་མོ་རིན་ཚེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་

དང་། ལྷ་མོ་དྲི་མ་མེད་པས་ལྷས་པའི་མདོ་དང་། མི་ལུ་བྱང་སོར་འཕྲེང་ཅན་གྱི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་
 ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་། བྱམས་པས་ལྷས་པའི་མདོ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་
 བས་གནས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ཁམས་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་སྟེ། ཡེ་བས་གནས་པ། འགྲུར་བ་མེད་པ། དེའི་སྤྲིང་ཆ་ལས་གཟུགས་སྐྱེ་
 མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། སྤྲིང་ཆ་ལས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བ་ཡེ་བས་སྐྱེ་བྱུང་ཏུ་གནས་པ་ཉིད། ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བྱིས་གྲུབ་པས་ནོར་བུ་དང་། གཞན་དུ་མི་
 འགྲུར་བས་ནམ་མཁའ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྒྱན་ཞིང་བྱུང་བས་རྒྱ་དག་པའི་དཔེས་
 བསྟན་ཏེ། རྒྱུད་གྲྭ་མ་ལས། རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱ་དག་བཞིན། རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་
 མེད།¹¹ ཁུམ་སོ། རྟེན་འདྲི་མས་བསྐྱིབས་དུས་ཉིད་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡེ་བས་འོད་གསལ་བ་ཉིད། བརྒྱད་སྟོང་བ་ལས། སེམས་
 ལ་སེམས་མ་མཚེས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ།¹² ཞེས་སོ།

དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་སམ་རིགས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར། རྒྱུད་གྲྭ་
 ལས། རྫོགས་སངས་སྐྱེ་བའི་ལྷོ་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འདྲི་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་
 སེམས་ཅན་ཀུན། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྤྲིང་པོ་ཅན།¹³ ཞེས་སོ། རྟེན་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཚོས་
 ཁམས་དག་བཞེས་བྱ་སྟེ། གཞི་གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་པར། མཚན་བརྗོད་ལས། སངས་རྒྱས་
 ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད། རྟེན་འདྲི་སངས་རྒྱས་རིས་མེད་པ།¹⁴ ཞེས་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། འོན་ཀྱང་གོ་བྱུང་དྲི་མས་བསྐྱིབས། རྟེན་འདྲི་ལ་ན་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཉིད།¹⁵ ཁུམ་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། རྟེན་འདྲི་སེམས་ཅན་པའི་དུས་ན་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་སྤྲིང་ཆ་
 བས་གཟུགས་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྲིང་ཆ་ནས་ཚོས་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་ལྷན་ཡང་དྲི་མས་
 བསྐྱིབས་པས་མངོན་སུ་མ་དུ་མི་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཁམས་སམ་རིགས་ཞེས་བཏགས་གིང་། སངས་
 རྒྱས་པའི་ཚོ་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བས་བྱང་རྒྱུ་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་། རོ་བོ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་

རྫོགས་པ་རྣམ་མི་རྣམ་ཙམ་ལས་དང་པོ་སེམས་ཙམ་གྱི་དུས་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་གསལ་དུ་
 བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཕོ་འགྲུལ་མེད་པའི་སྤྱིར་བོ། རྗེ་སྐད་དུ། སྤྱིར་བོ་རབ་ཏུ་བརྟན་
 པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པ་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡོད་པས་
 བ་འགོ་ཀུན་དང། ལྷ་པོ་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། རི་ལྷ་རྩོན་དེ་སྤྱིས་དེ་བཞིན། འགྲུལ་བ་མེད་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད།^{༡༦} །ཞེས་སོ།།

དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་འོད་གསལ་པའི་རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་པས་གོས་པ་མེད་དེ།
 རྒྱུད་ལྡན་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། རྗེ་ནི་མཁའ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྲུལ་
 མེད་དེ། ལྷ་པོ་དག་མིན་ཏེ་གཉེན་ལས་བྱུང་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་ཀྱིས། ལྷོ་ལུང་དེ་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་
 འགྲུལ།^{༡༧} །ཞེས་སོ། རྗེ་འདེད་བྱེད། ཡིན་ས་གནས་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་།
 གནས་སྐབས་དེ་མ་སེལ་བ་ལ་ལྷོས་པ་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་སོ། རང་བཞིན་ལའང་
 སེམས་ཉིད་སྟོང་བ་སྤྱོད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ངོ་བོ་ཉིད་
 རྒྱུའི་བྲལ་བ་རྒྱུར་བྱུར་བ་དང་། ཚོས་ཙམ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་གཟུགས་སྐྱུ་དམ་པའི་བྲལ་
 རྒྱུར་བྱུར་བ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཚོས་ཙམ་ཚོས་ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི། ལྷ་པོ་ལས་འདས་པའི་མདོ་
 ལས། རིགས་ཀྱི་དུ། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སེམས་རི་ལྷ་རྩོན་བ་མཚན་དང་དཔེ་བྱེད་དུ་འབར་བའི་
 ཡོན་ཏན་གྱིས་བགོས་པ་དང་ཐ་དད་པར་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྣང་བ་དང་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་
 རྣམ་པར་བྱེདོ།^{༡༨} །ཞེས་སོ།།

བསྐྱབས་པའི་རིགས་ནི་དེ་འི་སྟེང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་སྟོབ་
 ལམ་གྱི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་སྟོན་པས་དག་པར་བྱེད་
 པ་སྟེ། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྱིས་དག བྱང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཚོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལྷུང་ལེན་པ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་ལྷུང་ཡངས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་མཐོང་ནས་
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཚེན་པོ་ལ་རྗེས་སུ་སྟོབ་པ་དག་གོ།^{༡༩} །ཞེས་སོ། རྗེ་སྐད་དུ།

རྒྱུད་སྤྲེལ་སྤྱི་གཏེར་དང་འབྲས་ལུང་གི་བཞེད་དུ། རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། རོག་མེད་
 རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་སྤངས་པ་མཚོག་ཉིད་དོ། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི། རླུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། འདྲ་པོས་སྐྱུ་ནི་དང་པོ་སྟེ། རྒྱུ་གཉིས་པ་ཡིས་ནི་བྱི་མ་
 གཉིས། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་མཛེས་པ་ནི། རིབ་ཚེན་སྐྱུ་འདྲར་གཉིས་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བྱས་མིག་
 དང་། རོག་ཏུ་རིབ་ཚེན་གཏེར་ཡིན་བྱིས། ཚོས་ཅན་རྒྱལ་སྲིད་ཚེ་ལྷན་བྱིས། རྫོགས་ལོངས་ལོར་
 ལོས་སྐྱུར་བཞིན་ལོ། རྒྱུ་གཉིས་བརྟན་གྱི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། རླུ་ལ་བ་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལྟ་སྟེ།^༡ །
 ཞེས་པས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་རང་ལས། ཚོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ལོངས་སྐྱུ་ལོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་བོ་དང་། རླུ་ལ་སྐྱུ་
 དེའི་གཟུགས་བརྟན་གདུལ་བྱ་ལ། མཚོག་གི་སྐྱུ་ལ་པ་འཆར་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་འདི་དག་སེམས་ཅན་
 པའི་དུས་ན་དྲི་མས་བརྒྱབས་པས་མི་སྣང་བ་ཉིད། སེམས་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཚོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སྐྱུ་ལ་སྐྱིབ་པའི་དྲི་མ་སེལ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྟོང་བ་ཉིད་བསྟོམ་པ་ལ་
 སོགས་པས་ཚོས་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ལ་སྐྱིབ་པའི་དྲི་མ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ།།

དེ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་རྟེན་ལུ་དྲངས་པ་ལྟ་སྟེ། པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་
 གཟུགས་བརྟན་སྐྱུ་ཚོགས་སུ་གར་བ་ལྟར་ཡེ་ནས་གནས་པའི་རྟེན་དང་རྟེན་པར་འབྲེལ་ཞིང་།
 གཞི་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པའི་རིགས་ཤེས་བྱའི་ལུ་ལ་ལྟ་སྟེ། གནས་སྐྱབས་བརྒྱབས་པའི་རིགས་
 ཤེས་བྱེད་སྟོའི་རྣམ་པ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འབྲེལ་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་
 དང་ཚོས་ཅན་བྲལ་རྒྱུའི་རྒྱུ་ལྟ་ཡོད་ལ། བྲལ་འབྲས་ལྟར་མེད་པ་དང་། པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་དྲི་
 མ་དག་བྱེད་གཉེན་པོའི་རྒྱུ་ལྟ་ཡོད་ལ་བརྟེན་བྱ་སྟེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལྟར་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་
 རྒྱུར་མེད་པ་དང་། རིགས་དེས་ཡོན་ཏན་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་བརྒྱན་བྱེད་སྟོབ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྟོལ་བའམ་སྐྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་དང་འཇིགས་
 པ་དང་། རི་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། རོག་མེད་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ནི། རྫོགས་པའི་དོན་དུ་གཤེས་
 པར་བྱ།^༡ ཞེས་སོ།།

དེའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ནི་སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཉིད། དཔལ་
 དགུམ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་ན་གནས་པར་བརྟན་པ་ནི། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སངས་རྒྱལ་པད་དཔ་
 སྤང་ཅི་སྤང་མ་ལ། སྐྱུན་ལ་སྣང་པོ་མི་གཙང་ནང་ན་གསེར། །ས་ལ་གཉེར་དང་ལྷན་གྱི་གསེར་འབྲས་
 རྒྱུད་དང། ཁོས་རྒྱལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྣང་དང་ནི། རྒྱལ་མེད་དཔ་མའི་ལྷོན་མི་བདག་དང། །ས་ནང་
 རིན་ཚེན་གཟུགས་ཡོད་ཅི་ལྟར་བཟ། སྐོ་བྱུང་ཉོན་མོངས་དྲི་མས་བསྐྱེད་པ་ཡི། །སེམས་ཕན་ཐམས་
 ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་གནས།³ །ཞེས་སོ། དེའང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང། ཉན་རང་གི་དག་བཅོམ་པ་
 དང། མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མའི་ཁམས་
 ལ་ལྷོས་ནས་དཔལ་དགུར་བརྗོད་པ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང། ཞུགས་པ་ཚོགས་
 སྐྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་བཞིས་བསྐྱེད་པའི་ཁོང་ན་གནས་པའི་སྣང་པོའི་དཔལ་བཞི་ལས། དང་པོ་
 འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ན་གནས་པའི་སྣང་པོའི་དཔལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཅི་
 ལྟར་མདོག་དཔ་བསྐྱེད་ཁ་དོག་ཁོང་གནས་པ། །མཚན་སྣང་གིས་འབར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། དྲི་
 མེད་ལྟ་ཡི་མཁ་ལྷན་མིས་མཐོང་ནས། །རྒྱ་སྐྱེས་འདབ་མའི་སྐྱབས་ནས་འབྱིན་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་བདེ
 གཤེགས་མནར་མེད་གནས་རྣམས་ལའང། །སངས་རྒྱལ་སྐྱུན་གྱིས་རང་ཚོས་ཉིད་གཟིགས་ཏེ། །སྐྱིབ་
 མེད་བྱི་མཐའ་ལུང་གནས་སྣང་རྗེ་ཡི། །བདག་ཕན་སྐྱིབ་པ་ལས་ནི་གོ་ལ་བར་བྱེད།⁴ །ཅེས་སོ།

གཉིས་པ་ཞེ་སྤང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ན་གནས་པའི་ཁམས་ཀྱི་དཔལ་ནི།
 ཅི་ལྟར་སློབ་ཆགས་ཚོགས་བསྐྱོར་སྤང་ཅི་ནི། །སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་དེ་དོན་གཉེར་བ་ཡིས། །མཐོང་ནས་
 དེ་དག་ཐབས་ཀྱིས་སློབ་ཆགས་ཚོགས། །ཀུན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་བཞིན། །རང་སློང་ཚེན་
 པོས་ཀུན་མཁུལ་སྐྱུན་གྱིས་ནི། །རིགས་ཁམས་སྤང་ཅི་དང་འདྲ་འདི་གཟིགས་ནས། །དེ་ཡི་སྐྱིབ་པ་
 སྤང་མ་དང་འདྲ་བ། །གཏན་ནས་རབ་ཏུ་སློང་བར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་གཉི་ལྷན་བག་ལ་ཉལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ན་གནས་པའི་སྣང་པོའི་དཔལ་ནི།
 ཅི་ལྟར་སྐྱུན་ལྷན་འབྲུ་ཡི་སྣང་པོ་ནི། །ཁི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྣོད་པར་མི་འགྱུར་བ། །ཁས་སོགས་དོན་ཏུ་
 གཉེར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྐྱུན་ནས་དེ་འབྱིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཕན་ཐམས་ཀྱི་

ཉོན་མོངས་ཀྱི། གྲི་མ་དང་འདྲེས་རྒྱལ་བ་རི་སྲིད་དུ། ཉོན་མོངས་དྲི་མ་འདྲེས་ལས་མ་གྲོལ་བ། གེ་
སྲིད་རྒྱལ་མཛད་སྲིད་གསུམ་དུ་མི་བྱེད། ཁུས་སོ།།

བཞི་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ལྷག་དྲག་པོ་ཀྱན་ནས་ལྷང་བའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱབས་ན་སྤྲིང་པོ་གནས་པའི་དཔེ་ནི། རི་ལྷོར་རབ་ཏུ་རྒྱ་ཚོ་མི་ཡིས་
གསེར། ལྷན་ལྷན་རུལ་བའི་གནས་སུ་ལྷང་གྲུབ་ལ། མི་འཛིག་ཚོས་ཅན་དེ་ནི་དེར་དེ་བཞིན། ལོ་
བརྒྱམང་པོ་དག་ཏུ་གནས་པ་དེ། ལྷོ་མིག་རྣམ་དག་དང་ལྷན་ལྷ་ཡིས་དེར། ལམ་ཐོང་ནས་མི་ལ་
འདི་ན་ཡོད་པའི་གསེར། བོན་ཚེན་མཚོག་འདི་སྐྱབས་ཏེ་རིན་ཚེན་གྱི། བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་གྱིས་
ཞེས་སྐྱ་བ་ལྷོར། གེ་བཞིན་གྲུབ་པས་མི་གཙང་དང་འདྲ་བའི། ཉོན་མོངས་སུ་བྱིང་སེམས་ཅན་
ཡོན་ཏན་ནི། གཞིགས་ནས་ཉོན་མོངས་འདམ་དེ་དག་བྱའི་ཕྱིར། ལྷོ་དགུ་རྣམས་ལ་དམ་ཚོས་
ཆར་པ་འབེབས། ཞེས་སོ།།

ཉན་རང་གི་དག་བཙོམ་པ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱབས་ན་གནས་པའི་ཁམས་ཀྱི་
དཔེ་གཅིག་ནི། རི་ལྷོར་དབུལ་པོའི་བྱིམ་ནང་ས་འོག་ན། མི་ཟད་པ་ཡི་གཏེར་ནི་ཡོད་གྲུབ་ཏེ། མི་
དེས་དེ་མ་གཤིས་གཏེར་དེ་ཡང་། གེ་ལ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྐྱོ་ལྷོར། གེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནང་
རྒྱད་རིན་ཚེན་གཏེར། གྲི་མེད་གཞག་དང་བསལ་མེད་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་། ལམ་ཏོགས་པས་ན་དབུལ་བའི་
སྐྱག་བསྐྱེད་ནི། རྣམ་མང་རྒྱན་དུ་སྐྱེ་དགུ་འདིས་སྐྱོང་ངོ། ཞེས་སོ།།

མཐོང་སྤང་གི་སྐྱབས་ན་སྤྲིང་པོ་གནས་པའི་དཔེ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རི་ལྷོར་ཨ་འབྲས་ལ་
སོགས་གིང་འབྲས་ལ། ལོད་པའི་ས་བོན་ལྷོ་གྲུ་འཛིག་མེད་ཚོས། ས་མོས་རྒྱ་སོགས་ལྷན་ལས་ལྷོན་
གིང་གིས། རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ལྷོར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་འབྲས་
སོགས་ཀྱི། བགས་སྐྱབས་ནང་རྒྱད་ཚོས་ཁམས་དགེ་བ་ཡང་། གེ་བཞིན་དགེ་བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་ནས། རི་
རིམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་འགྲུབ། ཞེས་སོ། གེ་བཞིན་པ་ནི། རི་ལྷོར་རིན་ཚེན་ལས་
བྱས་རྒྱལ་བའི་གཞུགས། ཁོས་རྒྱལ་དྲི་རན་གྱིས་ནི་གཏུམས་གྲུབ་པ། ལམ་གནས་ལྷ་ཡིས་མཐོང་
ནས་གྲོལ་བྱའི་ཕྱིར། ལམ་གནས་འོན་དེ་ལ་སྐྱ་བ་ལྷོར། གེ་བཞིན་ཐོག་མེད་རྣམ་པ་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱི།

ཉོན་མོངས་གྱིས་གཏུམས་བདེ་གཤེགས་དངོས་པོ་ཉིད། དུད་འགྲོལ་ཡང་གཟིགས་ནས་དེ་བཞིན་དེ། །
ཐར་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐབས་སྟོན་མཛད། །ཅིས་སོ།།

སྐྱེམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དྲི་མའི་སྐྱབས་ན་ཚེས་ཁམས་དགེ་བ་གནས་པའི་དཔེ་ལའང་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་བུད་མེད་གཟུགས་ངན་མགོན་མེད་འགའ། །མགོན་མེད་འདུག་
གནས་སུ་ནི་འདུག་གྲུང་ལ། །མངལ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་ནི་འཛིན་བྱེད་པས། །རང་ལྟོ་ན་ཡོད་མི་
བདག་མི་ཤེས་ལྟར། །སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མགོན་མེད་ཀྱིས་བཞིན་ཏེ། །མ་དག་སེམས་ཅན་མངལ་ལྟར་
བུད་མེད་བཞིན། །དེ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་བཅས་པ། །དྲི་མེད་ཁམས་ནི་དེ་ཡི་མངལ་གནས་
བཞིན། །ཞེས་སོ། །དཔེ་གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟར་ནང་གི་གསེར་ལྷན་གཟུགས་རྒྱས་པ། །ཞི་བ་ཕྱི་རོལ་
པ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །མཐོང་ནས་དེ་ཤེས་པ་དག་ནང་གི་གསེར། །སྤྱང་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་སྐྱིབ་པ་
སེལ་བྱེད་ལྟར། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱང་ནི། །སྤོ་བུར་བར་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་
གྲུང་ནས། །རིན་ཚེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །སྐྱིབ་པ་དག་ལས་སྤོང་མཛད་བྱང་ཚུབ་
མཚོག། །ཅིས་སོ། །ཁའི་དེ་དག་གི་དྲི་མ་དགུ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། །ཆགས་སྤང་མོངས་དང་ཀུན་ནས་
ལྟངས་བག་ཆགས་དང་། །མཐོང་སྐྱོམ་ལམ་སྤངས་མ་དག་དག་པའི་སར་བཞེན་པའི། །དྲི་མ་རྣམ་
དགུ་པར་འི་སྐྱབས་སོགས་དཔེས་བཏུན་ཏེ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སྐྱབས་དབྱེ་བའི་མཐའ་ལས་
འདས།^༤ །ཞེས་སོ།།

འདི་དག་གིས་པ་ཡང་། དྲི་འདི་དག་གིས་བྱིས་རྣམས་དང་། །དག་བཅོམ་སྟོབ་དང་སྟོ་ལྟར་
རྣམས། །རིམ་བཞིན་བཞིན་གཟིགས་དང་ནི། །གཉིས་དང་གཉིས་གྱིས་མ་དག་ཉི། །ཅིས་སོ། །དྲི་མ་
དག་དུངས་དེ་དག་གི་དཔེ་དོན་ཤེས་སྤྱད་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། །རི་ལྟར་རྒྱ་འདམ་སྐྱེས་ཏེ། །མདུན་དུ་
གྲུང་ན་ཡིད་དགའ་དང་། །བྱིན་ས་དགའ་བ་མེད་གྲུང་བ། །འདོད་ཆགས་དགའ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །རི་
ལྟར་སྟོག་ཆགས་སྤང་མ་ནི། །ཤིན་ཏུ་འདུགས་ཏེ་མདུང་བཅེས་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཞེས་སྐྱེ་བ་ན། །སྤྱིང་
ལ་སྐྱེས་བསྐྱེད་སྐྱེད་པར་བྱེད། །རི་ལྟར་འབྲས་སོགས་སྤྱིང་པོ་ནི། །བྱི་རོལ་སྐྱབ་པས་བསྐྱིབས་པ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤྱིང་པོའི་དོན་མཐོང་བ། །མ་རིག་སྟོང་འི་སྐྱབས་གྱིས་བསྐྱིབས། །རི་ལྟར་མི་

གཙང་མི་མཐུན་པ། རྟེན་བཞེད་ཆགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། འདོད་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །ཀུན་
 བས་ལྟར་བ་མི་གཙང་འདྲ། རྟེན་ལྟར་ལོ་ལོ་བཞི་བས་པས་ན། མི་ཤེས་གཏོར་མི་ཐོབ་པ་ལྟར། རྟེན་
 བཞེད་རྒྱུ་ལ་རང་བྱུང་ཉིད། །མ་རིག་བག་ཆགས་ས་ཡིས་བསྐྱིབས། རྟེན་ལྟར་ལྷན་གསོགས་རིམ་རྒྱུས་
 པས། ས་འོན་ལྟར་བ་གཙོད་པ་ལྟར། རྟེན་བཞེད་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། ས་ཐོང་སྐྱང་རྣམས་ལོ་ལྟོག་
 པར་འཇུག། །འཕགས་པའི་ལམ་དང་འཕྲུལ་པ་ལས། །འཛིག་ཚོགས་སྤིང་པོ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱི། རྩོམ་སྤང་
 ཡེ་ཤེས་སྤང་བྱ་རྣམས། །གོས་ཉུལ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན། ས་བདུན་ལ་བརྟེན་དྲི་མ་ནི། མངལ་
 སྤུབས་དྲི་མ་དག་དང་མཚུངས། ས་ལ་སྤུབས་བྲལ་འདྲའི་མི་རྟོག་པའི། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་
 བཞེད། ས་གསུམ་རྗེས་འབྲེལ་དྲི་མ་རྣམས། ས་འདམ་གོས་བཞེད་ཤེས་བྱ་སྟེ། རང་ག་ཉིད་ཆེན་
 པོ་དོ་རྗེ་ལྟའི། རྟེན་པོ་འཛིན་གྱི་གཞུང་བྱ་ཡིན། རྟེན་ལྟར་ཆགས་སོགས་དྲི་མ་དག། རྟེན་ལ་སོགས་
 དག་དང་མཚུངས།” །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་འོད་སྤངས་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན
 རྒྱལ་པོ་ལ་གྲང་ཅིག་ཡོད་པའི་དབྲལ་བ་ནི་དོ་རྗེའི་ལོར་བྱ་ཞིག་ཡོད་པ། གྲང་གཞན་དང་སྟོབས་བཀྱི་
 བ་ལས། གྲང་པ་ལོ་ལོ་མཐོས་རིག་སྟེ། དབྲལ་བའི་ལོར་བྱ་ཤིང་ལ་དུ་ལྷུ་བ་གྲང་ལོར་བྱ་གར་
 སོང་བ་མི་ཤེས་སོ། །མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྤྲོད་པ་བོས་ནས་གསོས་ཤིག་ཅེས་བསྟོན་པ་ལས། སྤྲོད་པ་
 ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་ནི། ལོར་བྱ་ཤིང་ལ་དུ་སོང་བའི་ཕྱིན་མ་བྱུང་བ་དེ་ལ་སྤྲོད་མི་བྱེད་དེ། འདི་
 རྣམ་དུ། གྱི་སྟོབས་པོ་ཆེ། རྟོན་གྱི་དབྲལ་བའི་ལོར་བྱ་གར་ཞེས་ཟེར་པོ། གྲང་དེ་སྤངས་ནས་སྤྲོད་པ་
 ལ་འདི་རྣམ་དུ། བདག་གི་དབྲལ་བའི་ལོར་བྱ་གར་ཡང་མ་སོང་བའི་རིགས་ཏེ། དེ་མེད་ན་འདི་རྒྱུ་མ་
 ཡིན་ནམ་སྤྲུལ་དུ་སེམས་ཏེ་ཤིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་དོ། རྟེན་སྤྲོད་པ་དེས། གྲང་དེ་སྤྲོད་པ་བསྐྱེད་
 བས། དེ་ལྟར་བྱ་བ་མ་བྱེད་ཅིག་ རྟོན་སྟོབས་བཀྱི་བ་ན་ལོར་བྱ་ཤིང་ལ་དུ་ལྷུ་བ་སྟེ་གཟུགས་བརྟན་
 ཅོམ་གྱི་ལོ་ལྟར་དོ། རྟོན་སྟོབས་བཀྱི་བ་ན་ཞེས་སྤྲོད་ཏེ། ལོར་བྱའི་མཐུས་ཤིང་ལ་དུ་ལྷུ་བ་གྲང་
 མ་ཚོར་བ་ཡིན་ནོ། རྟེན་སྤྲོད་ཀྱང་ཡིད་མ་ཆེས་ནས། འདི་རྣམ་དུ། སྤྲོད་པ་ལྟོད་བརྟན་མ་ཟེར་

ཅིག ཅི་སྟེ་ཤིའི་ནང་དུ་བྱུང་བ་ནི་ནྟེ་དང་། རྟེན་གྱི་ལྷན་ལྷན་པ་ཡིན་པ་སྟེ་གཞུགས་པ་བྱེད་མཁོ་སྟེ་
སྣང་བ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ནས་སྣང་བ་སྟེ་ལོང་ལྟར་བཟུགས་ནས་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བྱོར་བྱུང་བ་གསལ་
བར་གྱུར་ཏོ། །ཀྱུང་དེས་དེ་ལྟར་གྱུར་བ་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་མཉམ་གྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱུ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀུར་མ་བྱས་པ་སྟེ་
སངས་རྒྱུས་རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་བྱས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་། ཞེས་དང་། གཉི་ལྷན་
གིས་བསྐྱེད་པ་ཉེ་བུ་གིས་ལོན་པ་འགྲོ་བ་ཐ་དད་པ་མང་པོར་འཁོར་ཞིང་སྟེ་བྱུག་བསྐྱེད་བར་གྱུར་ཏོ་
ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷན་གྱི་ནང་ནས་སྟོབས་བཅུ་དང་། མཚན་སྲུལ་
ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱུང་བཟང་པོ་བཟུང་ཅུ་ཡང་ཡོད་དོ།¹⁶ ཞེས་པའི་བར་དུ་རྩུལ་དུ་མས་
གསུངས་ཤིང་། ཉེ་བརྗེ་ལས། ལྷན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་གནས། རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་
སྣངས། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁུབ་པ་པོ། །ལྷན་གནས་ལྷན་ལས་མ་སྐྱེས་པའོ།¹⁷ ཞེས་པ་དང་། རིན་
ཚེན་པོ་བ་ལས། བདག་དང་མཐོང་ཡས་སེམས་ཅན་རྣམས། ཡི་ནས་སངས་རྒྱུས་ཡིན་པ་ལ། རྫོགས་
པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ལས། བྱང་རྩེ་མཚོ་གཉིས་སེམས་བསྐྱེད་དོ།¹⁸ ཞེས་དང་། འདེམ་ཀ་ཡི་
ཤེས་ལས། སེམས་རྫོགས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱུས་གཞན་དུ་མི་བཅའ་བའི་འདུ་ཤེས་
རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།¹⁹ ཞེས་དང་། སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་བསྟོད་པ་ལས། ས་ཡི་དཀྱིལ་ན་ཡོད་
པའི་ལྷ། སྲི་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་སྲི་མ་མེད་པར་
གནས།²⁰ ཞེས་པ་དང་། གསང་བའི་རྫིང་པོ་ལས་ཀྱང་། དུས་བཞི་རྫོགས་བཅུ་ཀུན་གསུངས་ཀྱང་། རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱུས་རྟེན་མི་འགྲུལ། །སེམས་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་པས། །སངས་རྒྱུས་གཞན་དུ་མ་
ཚོལ་ཅིག །བཅའ་ཀྱང་རྒྱལ་བས་མི་བརྟེན་སོ།²¹ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

མདོར་ན་སྟོང་གསུམ་དཔལ་ཡུག་ཚེན་པོའི་དཔེ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ཉི་མ་དང་འོད་ལྟར་ཡེ་ནས་གནས་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁམས་དེ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་། རང་གི་ངོ་བོ་མི་
འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྲི་མ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་སྐྱོ་བུར་བ་འགྱུར་བ་ཞིག་སྟེ། རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་འགྲེལ་

པར། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྐྱེན་པ། རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྣང་བའོ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་
 ལྷོ་བས་རྒྱུང་བ། ལྷག་མཐོང་ནི་སྣོ་བས་དང་ལྷན་པའོ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྣོ་བུར་བ། རང་བཞིན་གྱིས་
 རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རྩ་བའོ།⁹ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་འདི་ནི་ཡེ་ནས་དྲི་
 མ་མེད་པས་གཙང་བ་དང་། འཕོ་འགྲུལ་མེད་པས་བདག་དམ་པ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པས་
 རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་པའི་ལའོར་བར་ལྷུང་ཡང་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་མི་ལོན་
 པས་བདེ་བའི་མ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟེ། རྒྱུད་སློལ་ས། གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་ཉིད་གྱི། ལོན་ཏན་མ་
 རོལ་བྱིན་པ་འབྲས།¹⁰ ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱབ་པར།
 མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་རྟག་ཏུ་ཀུན་སོང་འདོད། དེ་བཞིན་དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་ཀུན་
 སོང་འདོད། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་གཟུགས་རྣམས་ཀུན་དུ་སོང་། དེ་བཞིན་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཚོགས་
 ཀུན་སོང་།¹¹ ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྣོང་པོ་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱིབས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པས་མ་གོས་པ་ཉི་མ་སྐྱིན་
 གྱི་སྐྱབས་ན་གནས་པ་ལྟར། ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་འདུག་འབྲུལ་མེད་པར་གནས་ཏེ། རྒྱ་
 ལྷའི་འགྲེལ་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་གནས་སྐྱབས་གསུམ་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་
 ཡིན་ཡང་། དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་གི་ས་མི་འགྲུལ་བའི་དོན་ལས་
 བརྩམས་ཏེ་¹² ཞེས་སོ། །གནས་སྐྱབས་གསུམ་པོ། རྒྱུད་སློལ། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། ཤིན་
 ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། སེམས་ཅན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་
 བརྗོད་དོ།¹³ ཞེས་པས། མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱབས། མ་དག་པ་དག་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའ། ཤིན་ཏུ་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་སོ། །

དེའང་རིགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ལྟའི་དཔེ་ནི་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཅོག་འདྲ་བ་ཞིག་གང་
 བའང་བརྗོད་དུ་མེད་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་དཔེ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཉིད་
 ལས། འཇིག་རྟེན་འདས་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན། འདད་ལ་དཔེ་ན་མི་དམིགས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཉིད་དང་ཁམས། འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན།¹⁴ ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བཞིན་མི་མཚུངས་

ཉེ། རོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། གནས་སྐྱབས་ཐ་དང་པའི་སྦྱིར་དཔེ་དགུ་བཤད་པ་དག་གིས་ཀྱང་
 རྫོགས་ཚམ་མཚོན་པར་ཟད་དོ། རྗེ་ལྟ་བུའི་རིགས་དེ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་གང་གིས་མཐོང་བ་
 ཡིན་ཞེས། གནས་ལྷགས་མི་མཐོང་བའི་སྦྱེ་བོ་དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ་རྣམས་དང་།
 ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་རམོས་པ་དང་། ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་གྱིས་མོས་པ་དོན་སྦྱིའི་རྩུ་ལ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པས་རྫོགས་
 གཅིག་ཚམ་རྟོགས་ལ། རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་སྟེ། རྒྱུད་སླ་
 མའི་འགྲེལ་པར། སྦྱིན་མཐོངས་མཁའ་ལ་ཉི་བཞེན་འདིར་ཁྱོད་རྫོགས་གཅིག་སྟོ་གྲོས་ཅན། ཁྲོ་མིག་
 དག་པའི་འཕགས་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མཐོང་མ་ལགས། །བཙམ་ལྷན་འདས་ཁྱོད་
 ཚོས་སྐྱེ་རྣམ་དག་སྟོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་ཁྱབ་པ་དེ་དག་གིས་
 གུན་མཐོང་།^{༡༤} །ཞེས་སོ།།

དེའང་ཁམས་སམ་སྟིང་བོ་ནི་རང་གི་སེམས་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་དང་བཙས་པའི་
 ཞིང་ཁམས་རྒྱུ་གྱི་འཁོར་ལོར་གནས་ལ། དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ན་
 གཞུང་འདི་དག་འཆད་པ་དང་བཙས་པར་འོས་སོ། ཁྲོ་བ་ལམ་དུ་དད་པས་སྦྱི་འཇལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་
 མ་ལས། རང་བྱུང་རྣམས་གྱི་དོན་དམ་དེ། རྟན་པ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར་
 འོད་འབར་བ། མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད།^{༡༥} ཅེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་སྟིང་བོའི་མདོ་
 ལས། རྫོགས་རེ་ཚམ་ལས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། གང་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་དང་།
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་
 སངས་རྒྱས་གྱི་སྟིང་བོ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ལོ། །དཔེར་ན་དམུས་ལོང་ཞིག་གིས་གཞན་ཞིག་ལ་མར་གྱི་ཁ་
 དོག་དྲིས་པ་ལས། ཁ་བ་འདྲའོ་ཞེས་སྒྲིས་པ་དང་། དེས་ཁ་བ་ལ་ལག་པ་རེག་པས་མར་གྱི་ཁ་དོག་
 གང་མོར་འཛིན་ཏོ། སྒྲིས་པ། རང་པའི་གཤོག་པ་འདྲའོ། རང་པའི་གཤོག་སྐྱེ་ཐོས་པས་ཁ་བའི་ཁ་
 དོག་འདྲའོ་འདྲའོ་འཛིན་ཏོ། དྲིས་པ་གཤོག་པའི་ཁ་དོག་ཅི་འདྲ། བྱང་དང་འདྲའོ། །དུང་ལ་རེག་པས་
 འཇམ་པོར་འདུག་ནས་དེ་ཡང་འཇམ་པོར་འཛིན་ཏོ། །རི་ལྟར་སྦྱས་ཀྱང་དམུས་ལོང་གིས་ཁ་དོག་རི་ལྟ་

བ་བཞིན་མི་གཉེན་པ་དེ་ལྟར་། སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་མཐོང་བར་རབ་ཏུ་དཀའོ།^{༡༠} །ཞེས་པ་
 དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་རྟོགས་དཀའ་བར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་པོས་ལོང་བ་དུ་མ་བསགས་ཏེ་
 གྲང་པོ་ཆེ་བ་སྟོན་ནས། གྲང་པོ་ཆེའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་སྐྱོས་གིག་ཅེས་བརྗོད་བཤམས། གྲང་པོ་ཆེའི་སྐྱ་
 ལ་རེག་པ་རྣམས་ནི་ལྷགས་ཀྱི་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མིག་ལ་རེག་པ་རྣམས་ནི་ཐོར་བ་འདྲའོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །རྩ་བ་ལ་རེག་པ་རྣམས་ནི་ཞིབ་མ་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་རེག་པ་རྣམས་ནི་ལྷོགས་
 དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མཇུག་མ་ལ་རེག་པ་རྣམས་ནི་ཐི་གུ་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལོང་བ་རྣམས་
 གྱིས་གྲང་པོ་ཆེ་ལས་གཞན་སྐྱས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་། རྟོང་བ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། འོད་གསལ་ལ་བལ་སོགས་པ་
 ཐ་དད་པར་སྐྱས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།^{༡༡} །ཞེས་པ་དང་།

སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུང་ཟད་རྟོགས་ཀྱང་རི་ལྟ་བུ་ཉིད་མ་ཡིན་པར། ལྷ་
 དན་ལས་འདས་པ་ལས། རིགས་གྱི་བྱ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། དམུས་ལོང་ཞིག་མིག་གསོ་བའི་ཕྱིར་
 རྐྱལ་པ་མཁས་པའི་གམ་དུ་སོང་རོ། །རྐྱལ་པས་གསེར་གྱི་གྱི་ཐོགས་ཏེ། མིག་གི་རབ་རིབ་ཀྱི་སྒྲིས་
 བཅད་ནས། མཇུབ་མོ་གཅིག་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་ན་ལོང་བ་དེས་མི་མཐོང་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མཇུབ་མོ་
 གཉིས་སམ་གསུམ་བསྟན་ན་གདོང་ཚུང་ཟད་མཐོང་རོ།^{༡༢} །ཞེས་ཟེར་རོ། །རིགས་གྱི་བྱ། ཡོངས་སུ་
 ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་འདི་མ་གསུངས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚད་མེད་པ་སྟེད་པ་
 རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ས་བཅུ་འི་བར་དུ་གནས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་མི་
 མཐོང་བ་ནི་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ན་ཚུང་ཟད་ཅིག་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་པ་ནས། རྟོང་གི་ནམ་མཁའ་བྱི་རྩེ་བཤམས་ནམ་མཁའ་དང་གང་ཡིན་བརྟག་དགོས་པ་དང་།
 འིང་གི་ཕྱིར་བཞད་འདུག་པ་ན་ཆུའམ་གྱི་ཡིན་པར་བརྟག་པ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གྲུའི་ཡང་རྒྱ་གམ་ནམ་
 མཁའ་གང་ཡིན་སྐྱམ་པ་ལས། གདོད་ཡང་ཐོག་ཏུ་གཉེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་སྟེང་པོ་ཚུང་ཟད་
 མཐོང་ཡང་དེས་པར་མ་མཐོང་བའི་ཆུལ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟེང་པོ་ཕྱ་ཞིང་བརྟག་དཀའ་བ་དེ་ཉིད་
 སེམས་ཅན་པའི་ངས་ན་མི་མཐོང་ན་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རང་གཞན་གྱི་རྒྱ་དཔ་

སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་བསྟན་པས་རང་ཉིད་སེམས་ལྷུ་ལ་བསྐྱོག་ནས། ཐར་པ་བསྐྱུ་བ་ལ་དགའ་བ་མེད་པར་གཤམ་པས་སྐྱོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བརྟམས་པ་བསྐྱོག་ནས། ལྷོན་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་སུ་མཉམ་པའི་གྲུས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་སྐྱེད་པའི་གཤམ་གྱི་དགོངས་པ་རང་ལ་གནས་པ་མི་གཤམ་པ་བསྐྱོག་ནས། དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་གཤམ་རབ་དང་། གནས་ལུས་དེ་ལྟར་གཤམ་པས་ཡོད་མེད་ཉམ་ཆད་ཀྱི་སྐྱོ་སྐྱར་བསྐྱོག་ནས། ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡེ་གཤམ་དང་། བདག་ཉིད་ལ་མཚོག་ཏུ་སྐྱོམ་ཞིང་ལྷག་པར་ཆགས་པ་བསྐྱོག་ནས། བདག་གཞན་མཚུངས་པར་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་ལྷ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། རྒྱུད་སྤྱོད་ལས། སྤྱི་བ་དང་མི་ལམ་སྐྱེ་བཞིན་དེ་དང་དེར། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་སྣོང་པ་ཞེས། །གསུངས་ནས་ཡང་འདྲིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། །སངས་རྒྱལ་སྤྱི་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུང་། །ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། སེམས་ལྷུ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟམས་པ་དང་། ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཡང་དག་ཚོས་ལ་སྐྱེད། །བདག་ཆགས་ལྷག་པའི་སྐྱོན་ལྷ་གང་དག་ལ། །ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྤང་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་སྐྱོན་ལྷ་དང་བྲལ་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ལྷ་སྐྱེ་བར་ཡང་། སྐྱོ་དང་སྐྱོན་པ་བཞིན་གྲུས་དང་། །ཤེས་རབ་ཡེ་གཤམ་བྱམས་ཆེན་ཏེ། །ཚོས་ལྷ་སྐྱེ་བྱིར་དེ་ལས་ནི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་མཚུངས་ལྷ།^{༡༠} །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལུས་བསྐྱིངས་ཤིང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་གསེར་གྱི་དྲ་བས་གདོང་གཡོགས་པ། དེས་པ་དོན་གྱི་མདོ་དང་གསང་སྟགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་རྒྱུ་བྱིས་སྤྱོགས་པ་དག་སྤྱི་པོའི་དོན་ནི་དྲ་དོན་ཏེ། རྒྱ་སྐྱེད་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་འབྱུང་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལྷ་སྤྱོགས་པའི་བདག་ཉམ་པ་ལྷར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་ཚོགས་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་བྱེད་དོ། །ཀྱེ་ཡེ་བཞིན་བཟང་པུའི་དྲ་བ་ཅན། །ཁྱེད་གྱིས་བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་མི་གཤམ་པ་རེ་བདེན། སྣོང་པའི་མཐའ་ལ་དེས་པར་འཛིན་ཏོ།།

འདི་ལྟར་བཀའ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ནི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། དབང་པོ་དམན་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་བདེན་བཞི་སྤང་གཉིན་དུ་བྱ་བས་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱོག་པའི་སྤྱི་རྒྱུད་བྱ་ལས་རྣམས་

པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་སོ། །པར་བར་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་བ་བྱས་པ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་པོ་ལ་དགོངས་
ནས་གཉེན་པོར་འཛིན་པའི་འཛིང་བ་ལས་གོ་ལ་བའི་ཐབས་སུ་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དང་ནམ་མཁའ་
ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །ཐ་མར་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དོར་ཤེས་བྱའི་གཤིས་
ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །

དེའང་ལྷ་སྟེགས་པའི་བདག་ནི་འདི་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་
བདག་ཅེས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཤིས་ལ་མེད་པ་དང་། ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱུ་དང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་སུ་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁྱེད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཞེན་པའང་
བདག་དང་མི་སྟོང་པའི་གཉེན་པོ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ངེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་
མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྲ། གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱང་མེད་སུ་རྒྱུང་དུ་ཁ་བྱགས་གསོ་བ་ཞིག་
ནད་ཀྱིས་བཏབ་ན། བྱང་མེད་དེ་ལྷ་ངན་གྱིས་གདུངས་ཏེ་སྐྱབ་པ་འཚོལ་ལོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་པས་སྐྱབ་མར་
དང་འོ་མ་དང་ཤ་ཁ་ར་གསུམ་དུ་སྐྱར་ཏེ་བྱ་ལ་ལྷུད་ནས། བྱང་མེད་དེ་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་བསྟོལ། ལྷ་
འདིར་སྐྱབ་བཏབ་གིས་རེ་ཞིག་མ་ལྟའི་བར་དུ་ཞོ་ལྷུད་དུ་མི་རུང་དོ་ཞེས་བསྟོལ། །དེ་ནས་བྱང་མེད་དེས་
ལུ་ཞོ་མི་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་ལུ་མ་ལ་མཁྲིས་པ་བྱགས་ནས། ལུ་ལ་ཁོ་མོའི་ལུ་མ་ལ་དུག་གིས་བསྐྱས་ཏེ་
ལུར་མི་རུང་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། དེའི་སུ་དེ་སྐྱོམ་པས་གདུངས་ཏེ་ལུ་མ་ལུ་འདོད་ཀྱང་ཁ་བའི་རོ་བྲོ་བ་ཚོར་
མ་ཐག་ཏུ་ལུར་མི་བཏབ་པོ། །སྐྱབ་ལུ་ནས་བྱང་མེད་ཀྱིས་ལུ་མ་དག་པར་བཀྲས་ཏེ། འདི་སྐྱད་དུ་རྒྱར་
ཤོག ད་ལུ་མ་ལུར་གཞུག་གོ་ཞེས་སྐྱས་ན། ཁྱེད་དེ་སྐྱོམ་པས་གདུངས་ཀྱང་། ལྷ་ར་ཁ་བའི་རོ་བྲོང་
པས་བོས་ཀྱང་འོང་དུ་མི་བཏབ་པོ། །དེ་ལ་ཡང་མས་འདི་སྐྱད་དུ་བསྟོལ། །ཁྱོད་ར་ཅི་སྐྱར་སྐྱབ་འབྲས་
ཏེ་སྐྱབ་མ་ལུ་བའི་བར་དུ་ལུ་མ་ལྷུད་དུ་མི་རུང་བས། ཁོ་མོས་མཁྲིས་པ་བསྐྱས་པ་ཡིན་གྱི། ད་ཁྱོད་ཀྱི་
སྐྱབ་ཡང་ལུ་ལ། ཁ་བ་ཡང་བཀྲས་ཀྱི། ད་ནི་ཁ་བའི་རོ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱས་ནས། གདོད་བགས་ཀྱིས་ཉེ་
སྟེ་འབྲུང་དུ་བཏབ་པོ། །རིགས་ཀྱི་བྲ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་
བའི་སྤྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པའི་ནན་ཏན་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པས་
བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སེམས་མེད་དེ། ཡོངས་སུ་སྐྱུང་བ་ལས་བསྐྱེད། །དེ་ལ་འང་འཛིག་ཏེན་རྒྱང་འཕེན་

པའི་ངན་པར་ལྟ་བུ་བསལ་བའི་སྲིད། བདག་མེད་པའི་ཚོས་བསྐྱོམས་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལུས་
 སུ་འགྱུར་བའི་སྲིད། རི་ལྟར་བུད་མེད་དེས་བུའི་སྲིད་མཁའི་སེམས་པས་ལུ་མ་ལ་བསྐྱུས་པ་བཞིན་དུ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲས་ལྷོ། ལྷོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་སྲིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་
 ཅེས་གསུངས་སོ། རི་ལྟར་བུད་མེད་དེས་ལུ་མ་སྲིས་བཀྲུས་ནས་བུ་བོས་ཏེ། ལུ་ལོ་སྤྱད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞིན་དུ། ངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་བོ་བསྐྱེད་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲས་ལྷོ། དག་སྣོང་ཁྱོད་ཀྱང་མ་
 སྐྱུག་པར། རི་ལྟར་བུ་ལ་མས་བོས་ཏེ། ལུ་ལོ་བགས་གྱིས་འབྲུངས་པ་བཞིན་དུ། དག་སྣོང་། ཁྱོད་ཀྱང་
 བྱེ་བྲག་ལྷེད་པར་གྱིས་ཤིག དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་བོ་ནི་མེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ངས་སྣོན་
 པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པའི་མདོ་བརྗོད་པ་དག་ལས། ལྷོང་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་། རང་བཞིན་མེད་པ་
 ཅེས་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག གཞན་དུ་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྣོང་པ་ཉིད་
 བསྐྱོམ་པ་ལས་ནི། མངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུའི་
 རྗེས་སུ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།¹⁰⁶ །ཞེས་སོ།།

འདི་ལྟར་སྣོང་པ་ཉིད་ཀྱང་སྣང་བའི་ཚོས་ཅན་སྣང་དུས་ཉིད་ནས་གཅིག་དང་དུ་མར་འཛིན་
 པའི་སྣོས་པས་སྣོང་པ་དང་། རང་རང་གི་དོ་བོས་སྣོང་པ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ལ་བརྗོད་ཀྱི།
 མཐར་ཐམས་ཅད་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། དང་བོ་དང་ད་ལྟ་མེད་པ་ཉིད་འབྱུང་ལ་པར་སྣང་བ་ལྟར་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་སྣོང་བོ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་སྣོང་པའོ། ལྷོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། གཟུགས་
 ལས་སྣོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། ལྷོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་
 ཚོས་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་གཤེས་པ་རྣམས་སྣོང་པའོ།¹⁰⁷ །ཞེས་པ་དང་།
 ཡུམ་བར་མ་ལས་ཀྱང་། ཚོས་ཅན་རེ་རང་དུས་ན་དོ་བོས་སྣོང་པར་གསུངས་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ན་ནི་
 གཟུགས་གྱིས་སྣོང་པ་ལྟག་ལ་ཡོད་¹⁰⁸ ཅེས་པ་དང་། རྒྱུད་སྐྱེལ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་
 ལྟན་པའི། ལྷོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་བརྗོད་¹⁰⁹ ཅེས་པ་དང་། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འདྲ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བཟུ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་
 ལྡོམ། རྣམ་དཔྱེར་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ལྡོ་བུར་དག་གི་ཁམས་སྣོང་གིས། རྣམ་དཔྱེར་མེད་

པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སླ་མེད་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་མ་ཡིན།¹⁰⁵ ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། འདིས་
 ཅི་བསྟན་ཞེ་ན། གང་གི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་འདི་
 ལ་བསལ་པར་བྱ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། སློ་བུར་པའི་དྲིམ་དང་
 བྲལ་བ་ནི་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་བསྟན་
 པར་བྱ་བ་འདུང་བའི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི་རང་
 བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པ། བྲལ་
 བ་ཤེས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་
 བྲལ་མི་ཤེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱེ་མ་སྟེད་ལས་འདས་པ་
 བེ་མི་སྟོང་ངོ་¹⁰⁶ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ལ།
 གང་ཞིག་དེར་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི། དེ་ལ་རྟག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་
 སོ་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་ལེ་ལྷན་ལ་སྤྱི་བ་པ་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་མེལ་བ་ཡིན་གྱི།
 བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་སྐྱེ་ཡོངས་སྐྱེ་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་མི་རྟག་
 པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོས་སྐྱེ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཡང་། འཇུག་པར། ཞི་སྐྱེད་པག་བསམ་
 ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། །ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་རི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག་ །འགྲོ་བོ་ལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་
 འཕྱོར་སྤྲད་རྟག་ །འདི་ནི་སྟོས་དང་བྲལ་ལ་སྤྲང་བར་འགྱུར།¹⁰⁷ །ཞེས་པ་དང་། རྒྱུད་བླ་མར། ཚོས་
 ཀྱི་དབང་ལྷག་འཆི་བའི་བདུད་བཙོམ་དང་། །འོ་བོ་མེད་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྟག་ །ཅིས་པ་དང་
 ཡང་འགལ་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །ཀའན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་ལ། །མཁུན་
 དང་བརྟེ་དང་རྣམ་པར་ལྷན། །དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད།¹⁰⁸ །ཅིས་པས། བསྐྱེད་བྱ་
 སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བདག་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ནི་འདི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་བྱང་ལས་འདས་པ་ཆེན་
 པོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་སྤྱིར་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་མི་

འགྲུང་མི་འཕོ་བར་སྟོན་ཏོ། །ཁལ་ཉེ་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་དག་ཆགས་པར་མི་
 རིགས། ཁལ་ཉེ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་བརྟུན་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྲུང་རོ། །ལུས་པ་མ་རབས་ནི་ཆད་པར་སྐྱེ་ཞིང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་སྒྲིང་པོ་མི་ཤེས་སོ། །ཁལ་ཉེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་སྐྱེ་བ་ལུས་ལ་བདེ་
 བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་མི་ཤེས་སོ། །ལུས་པ་སྐྱེན་པ་དག་ལུས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་གོ་སྟུམ་སྟེ་རྩོུ་སོ་
 མ་བཏང་བ་དང་འདྲ་བར་འཛིན་ཏོ། །དེ་ལ་མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་དག་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེ་སྟེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རྟག་པར་མི་སྐྱེ་ལོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན། བདག་གི་ལུས་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ས་བོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལུས་པ་སྐྱེན་པ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་
 མེད་དོ་སྟུམ་དུ་འཛིན་ཏོ། །མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་དག་ནི་བདག་མེད་པ་སྐྱེ་དགས་སུ་བཏགས་པར་
 ཟད་དེ། བདེན་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་སྐྱེ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་བསྐྱེད་དོ། །ཁང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་སྟོང་བར་སྐྱེ་བ། ལུས་པ་སྐྱེན་པ་དག་གིས་ཐོས་ནས་ཆད་པའམ་མེད་པར་
 ལྟ་བུ་སྐྱེ་ལོ། །མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་མི་འགྲུང་མི་འཕོ་བར་བྱེ་
 བྲག་དབྱེ་ལོ། །ཁལ་ཉེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བ། ལུས་པ་སྐྱེན་པ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 ཐོབ་པ་རྣམས་བདུད་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་ལོ་སྟུམ་དུ་འཛིན་ཏོ། །མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེ་སྟེ་
 མིའི་ནང་ན་སངས་ལོ་སྟུམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་གཅིག་ནི་རྟག་པ་གནས་པ་མི་འགྲུང་མི་འཕོ་
 བར་བྱེད་དོ། །ཁལ་ཉེ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འཕྲུང་བར་སྐྱེ་བ། ལུས་པ་སྐྱེན་པ་དག་
 གིས་ཐོས་ནས་རིག་པ་དང་མ་རིག་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བྲག་འབྱེད་དོ། །མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་ནི་རང་
 བཞིན་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་སོ། །ཁང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དོ། །ཁང་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཕྲུང་བར་སྐྱེ་བ། ལུས་པ་སྐྱེན་པ་དག་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གཉིས་སུ་འཛིན་ཏོ། །མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་ནི་རང་བཞིན་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་
 རྟོགས་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྒྲིང་པོ་ཡང་བདག་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱེ་བ། ལུས་པ་སྐྱེན་པ་དག་གཉིས་སུ་འཛིན་ཏོ། །མཁས་པ་ཤེས་
 རབ་ཅན་ནི་རང་བཞིན་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་སོ། །བདག་དང་བདག་མེད་པ་རང་བཞིན་

གྲིས་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་ཚད་མེད་མཐའ་ཡས་པར་སངས་རྒྱས་པོའི་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པས། དམ་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ།¹¹⁹ །ཞེས་པ་ལྟར་གྲེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། ལོག་སྲིད་ཅན་གཏན་མུ་རན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཞེས་པ་དང་། རིགས་ཚད་པ་དག་གྱང་¹²⁰ ། གསུངས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲིང་པོས་མ་ཁུབ་པོ་སྟུང་དུ་སེམས་པའང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྤངས་པའི་ལོག་སྲིད་ཅན་དེ་དག་ཡུན་རིང་མོར་མི་གོལ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ལས་སྤྱིར་ལོག་པ་དག་དེ་ཞེས་ལམ་བརྒྱབ་པའི་རིགས་ལས་ཚད་པ་ཚམ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་ཁམས་ཚད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྲུ་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། རི་སྐད་དུ། ལོག་སྲིད་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་མུ་རན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྤང་བ་ལོག་སྲིད་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྤང་བ་བརྒྱུག་པའི་དོན་དུ་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྲིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་འགའ་ཡང་གཏན་རྣམ་པར་དག་པར་མི་འཇུག་པ་ནི་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་རུང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཐོག་མེད་གྱུར་གྱང་ཐ་མ་དང་ལྷན་པ། རང་བཞིན་གྲིས་དག་ཏུ་པའི་ཚོས་ཅན་ནི། ཐོག་མེད་སྐབས་ཀྱིས་བརྒྱབས་སྤྱིར་མི་མཐོང་སྟེ། རི་ལྟར་གསེར་གྱི་གཟུགས་ནི་བརྒྱབས་པ་བཞིན།¹²¹ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཁམས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པས་ནམ་ཞེས་ན་དག་པར་འཇུག་པ་ལོ་ནའོ། །ཐོག་མེད་གྱུར་གྱང་ཐ་མ་དང་ལྷན་པ། ཞེས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་གཉིས་སང་པའི་ཏུག་པ་ལའང་གཉིས་ལས། རང་བཞིན་ཚོས་སྤྱིར་རིགས་སང་པའི་ཏུགས་ནི། དུས་འཇུག་པ་ལས། སོ་སོའི་སྤྱི་པོའི་དུས་ནའང་སྤོང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་

བ་སྐྱེ་ལྷན་བར་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། རྟེན་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་སློའི་ས་བོན་ཡོད། རྟེན་ཉིད་
ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྣོད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ།”ལ །ཞེས་སོ།།

གཟུགས་སྐྱེ་ཚན་ཅན་གྱི་རིགས་སང་པའི་རྟོགས་ཅི། མདོ་སྣེའི་རྒྱན་ལས། སྐྱེ་བའི་སྣོན་
དུ་སྣིང་རྗེ་དང་། ཁོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། རག་ལ་ཡང་དག་སྣོད་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་རྟོགས་སུ
ངེས་པར་བབས།”ལ །ཅེས་སོ། རིགས་སང་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རིང་མོ་ཞིག་ནས་ངན་
སོང་དུ། སོང་ཡང་ལྷུང་དུ་ཐར་བ་དང་། རྟེན་འདུག་བསྐྱེད་ལྡུང་དུ་ཕྱོད། སྐྱོ་བྱས་ཚེས་ཅན་སྣོན་
པར་བྱེད།”ཡ །ཅེས་པ་སྟེ། རིགས་ལན་ཅིག་སང་པའི་ཚད་ཅན་སོང་དུ་སོང་སྲིད་ཀྱང་དར་གྱི་ལོ་ལོང་
ས་ལ་བདེབས་པ་ལྟར་ཐར་ཞིང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ལྡུང་བ་དང་། སྐྱོ་བྱས་དྲག་པོས་སེམས་ཅན་ཡང་སྣོན་
པར་བྱེད་པའོ། རྟེན་སྣེའི་རིགས་འདི་འགོ་བ་ལ་མེད་ན་གང་དག་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ལྡུང་བ་དེ་དག་
ལ་སྐྱོ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། འགའ་ཞིག་འཁོར་འདས་ལ་སྐྱེ་བའི་སྣོད་ཀྱི་ཡང་མི་འགྱུར་
བར་རིགས་པ་དང་། ཐར་བ་འདོད་པའང་སེམས་ལ་འཆར་མི་སྲིད་པ་ལས། སྐྱེ་བ་ཀྱང་མ་བསྟན་
པའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ལ་གཞན་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་སྣིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ཕྱོད་པས་
ཡིད་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའང་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཁམས་དག་ལ་ཡོད་པའི་མཐུའོ་ཞེས། རྒྱད་
ལྟར། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་ཁམས་མེད་ན། སྐྱེ་བ་ལའང་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་ངན་འདས་ལ་
འདོད་པ་དང་། རྟོན་གཉེར་སྣོན་པའང་མེད་པར་འགྱུར། སྲིད་དང་ལྷ་ངན་འདས་ལ་འདྲི། སྐྱེ་བ་
བདེའི་སྣོན་ཡོན་མཐོང་བ་འདི། རིགས་ཡོད་ལས་ཡིན་གང་སྐྱེ་དེ། རིགས་མེད་དག་ལ་མེད་
སྐྱེ་པོ།”ལ །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་རིགས་དང་ལྡན་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྣིང་པོ་རང་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་རྒྱལ་པར་བསྟན་
ནས། ད་ནི་མཚུགས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། མ་ལུ་ས་འགོ་ཀྱུན་བདེ་
གཤེགས་སྣིང་པོ་ཅན། སྐྱོ་བྱུང་དྲི་མས་གཡོགས་པའི་སྐྱེ་བས་ནང་ན། རྟོན་གསལ་ཚོས་ཁམས་མར་
མེ་ཡོན་ས་གནས། སྐྱེ་དང་ཡོ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཚོས། རང་ལ་ཡོད་དེ་དེ་ཉིད་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ། སྣོད་དང་སྣིང་རྗེའི་སྣིང་པོ་ལྷུང་ལེན་པས། ཁམས་དེ་བྱང་ལྷུང་ཅེས་བྱའི་མིང་ཐོབ་ནས། །

མ་ལུས་སྐྱེ་དགུའི་ཚོགས་ལ་ཡན་བདེ་བྱེད། ཉི་མཁའ་བཞེན་དུ་གདོད་ནས་རང་བྱུང་ཡང་། སྐྱོ་བུར་
 ཉོན་མོངས་རྩེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས། མི་ལམ་འདྲ་བའི་སྲིད་པར་སྐྱབ་བསྐྱེད་ལྟོང་། ཇི་བསལ་
 བྱ་བྱིར་བཙོན་པའི་སྟོབས་སྐྱེད་ཅིག སྐྱོ་བུར་འབྲུལ་སྤང་འགོ་དྲུག་སྤང་བ་འདི། །ལས་དང་བག་
 ཚགས་གྱིས་སྐྱུལ་མི་ལམ་འདྲ། སྐྱོན་མེད་ལྱིས་མེད་པར་འདིར་མེད་བཞེན་སྤང་། །ཡེ་ཤེས་འོད་
 གསལ་སྐྱེན་གྲུབ་ཡེ་ནས་ཡོང་། །དུས་ཀྱུན་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་མ་མོཅོང་བ། །གཉིས་དུས་རང་གནས་མོཅོང་
 སུམ་མི་མཐོང་བཞེན། ཇོན་མེད་ཀྱུན་བརྟགས་དྲི་མའི་ཚོས་རྣམས་ལ། ཚེ་དཀར་མ་འཛིན་སེམས་
 ཉིད་འོད་གསལ་སྐྱོངས། །རང་གཞན་ཀྱུན་གྱི་དོན་གཉིས་འབྱོར་བ་འཛིན། །ཞེས་པ་དག་གོ།

དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཀྱུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་ཅིས་ལན་ཞེན། དེ་ལྟར་གནས་
 པ་རོ་མ་ཤེས་ཉེ་དོན་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་གཟུང་བས་རྒྱ་བྱས། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱ་བྱི་བརྒྱད་ཅིང་གོ་གས་
 རན་པ་དང་། མོངས་པ་དང་། གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་རྒྱུན་བྱས་ཉེ་འཁོར་བ་ཉིད། མདོ་སྐྱེད་རྒྱན་
 ལས། ཉོན་མོངས་གོ་མས་དང་གོ་གས་རན་དང་། །མོངས་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དེ། །མདོར་ན་
 རིགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི། རྣམ་པ་བཞེད་ནི་ཤེས་པར་བྱ།¹⁶ །ཞེས་པ་དང་། འོད་རིམ་ལས། གདོད་
 མའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་མ་རིག་སྟེ། །སེམས་ལ་ང་ཞེས་བདག་གིར་ཞེན་བྱས་ཤིང་། །ཡུལ་འདི་གཞན་
 ཞེས་བདག་ཏུ་གཟུང་བ་ཡིས། །སྲིད་པའི་ཁམས་སུ་འགོ་བ་འདི་འབྲུལ་ཏེ། །མི་མཐུན་བདེ་སྐྱབ་ལས་
 ཀྱིས་སོ་སོར་སྐྱོང་།¹⁷ །ཞེས་པ་དང་། ཀྱུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ལས། རོ་མཚར་མདུན་ལོ་ལ་པ་འདི། །བྱ་
 བལ་ནམ་མཁའ་བཞེན་དུ་གནས། །ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་གཏི་ལྷན་པས། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་ལས་
 བྱུང་། ཇི་ནི་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པའི་ལམ། །འགོ་བ་ཀྱུན་ལ་རང་བཞེན་གནས། །བྱས་པས་བསྐྱེད་
 བས་འབྲུལ་པའི་བྱིར། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྱོགས་ཀྱི་འོད་འདུས་པས། །སྐྱོགས་བཞེད་མཚམས་དང་སྐྱ་
 འོག་གྲུབ། །ཁ་ངེས་འཇའ་ཚོན་ཁ་དོག་ལ། །རིགས་ཀྱི་བྱེད་པར་མདོན་པར་སྤང་། ཇི་བཞེན་གཡོ་
 རུལ་མི་གཡོ་བ། །འབྲུང་བ་ལྟ་པས་གཙོ་ཚེན་ཡིན།¹⁸ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདོད་མའི་སེམས་ཉིད་
 འོད་གསལ་བ་སྐྱོང་གསལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རོ་བོ་སྐྱོང་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། རང་བཞེན་གསལ་བ་
 ཉེ་རྒྱ་ལྟ་བུ། ལྷགས་རྗེའི་མདངས་འཆར་རྒྱལ་མ་འགགས་པ་མེ་འོད་དག་པའི་ངོས་ལྟ་བུ། ཚོས་སྐྱེ་

ཡོངས་སྐྱུ་སྐྱུལ་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་འཁོར་འདས་གང་དུ་འང་རྒྱ་
 ཚད་དང་ཚྭོགས་ལྷུང་མེད་པའི་རང་ནས། རོ་བོ་སྟོང་པས་འཆར་བའི་གོ་ཚུ། རང་བཞིན་གསལ་བས་
 རང་བྱུང་གི་འོད་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྦྱང་། ལུགས་རྗེ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དཔྱོད་བྱེད་ཤེས་པར་སྐྱེས་པ་ལས་
 འཇུག་པར་འདོད་དེ། གསང་སྙིང་ལས། ཨེ་མའོ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ལས། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་ལས་
 གྱིས་འཇུག་།^{༡༩} །ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་རང་ལོ་མ་ཤེས་པའི་ཆ་ནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
 པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། རང་སྦྱང་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་ཀུན་བརྟགས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་
 བྱ་ཞེ། གནས་ལུགས་གྱི་རང་ནས་བྱུང་བར་མི་ཤེས་པར་བདག་འཛིན་ཡུལ་དུ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་
 བྱིསོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། བར་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་བག་ཆགས་གྱི་ལུས་
 དང་སེམས་དུག་ལྡེ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཇུག་པ་ཉིད། ཀུན་བྱེད་ལས་ཀྱང་། ཀུན་བྱེད་ངལི་རང་
 བཞིན་མ་རྟོགས་པར། །ངལིས་བྱས་པའི་ཚོས་ལ་ངེས་བརྟགས་པས། །བརྟམ་ཞིང་ཆགས་པའི་དབང་
 གིས་སྦྱང་བ་བྱུབ། །མི་རྟག་སྐྱུ་མའི་རང་བཞིན་འཛིག་པར་འགྱུར། །ཆ་མེད་དམུས་ལོང་ལྷ་བྱུའི་རང་
 བཞིན་ནོ།^{༢༠} །ཞེས་སོ།།

དེའང་རྩ་བ་རང་མ་རིག་པས་འཇུག་པར། སྦྱང་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཐ་མ་འབྲིང་དང་མཚོག་
 རྒྱུར་རི་སྟེང་པ། །དེ་ཀུན་མ་རིག་ལས་བྱུང་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས།^{༢༡} །ཞེས་སོ། །ཁ་ཉིས་
 སུ་འཛིན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འཇུག་པར་ཡང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། རང་འཛིན་པ་དང་ངལི་རང་འཛིན་པས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ན་འཁོར་ཉེ་^{༢༢} །ཞེས་པ་དང་། ཉེ་ཁྲི་ལས་ཀྱང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
 རྣམས་ནི་སྤང་བོ་མེད་པ་ལ་སྤང་བོར་འདུ་ཤེས། །ཁམས་མེད་པ་ལ་ཁམས་སུ་འདུ་ཤེས། སྐྱེ་མཚེད་
 མེད་པ་ལ་སྐྱེ་མཚེད་དུ་འདུ་ཤེས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་མེད་པ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བར་འདུ་ཤེས་པས། ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འདུ་ཤེས། སྐྱེ་མཚེད་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་མཚེད་དུ་འདུ་ཤེས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་མེད་པ་
 ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་འདུ་ཤེས་པས། ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་ཡོངས་སུ་གསུང་བའོ།^{༢༣} །ཞེས་སོ། །ཇི་

ལྟར་བྱུང་ན་མ་རིག་པ་གཉིས་ལས་སྲིད་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་འགོ་བ་སོ་སོར་བརྒྱད་པའི་
 སྲིད་པ་དང་། མིང་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པར་གྲུབ་སྟེ། མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་ནས་བཙུལ་བའི་
 བར་ལུས་གྲུབ་ནས། རིག་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། རླེ་མཚེད་དུག་དང་། བླ་གྱི་འི་བར་བཅུ་གཉིས་སུ་
 འཁོར་བས་འཁོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་དང་པོའི་གནས་ལུགས་འཁོར་བར་མ་གྲུབ་པ་བདེ་གཤེགས་
 ལྷིང་པོའི་ངང་ལས་འཁོར་བར་མི་རིགས་སོ་སྣམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་དུངས་ལ་རྟོག་པ་མེད་
 ཅིང་ཟང་ཐལ་བ་ཡང་དགུ་ན་གྱི་རྒྱ་ར་གྱི་རྒྱ་ལྷོ་ན་གྱི་ས་ཚབ་རོམ་མཁེགས་པ་དོའི་ཁམས་ལྟར་འགོ་བ་
 བཞིན་དུ། དང་པོའི་ངང་ལས། གཞུང་འཛིན་དུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འབྲུལ་སྤང་སྲ་སྲ་ལྟར་སྤྲོ་ཚོགས་
 སུ་སྤང་བར་རྟོན་པ་ཉིད། དོ་ཉ་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱུད་པའི་སྲུ་ལས། རྒྱ་ལ་རྒྱུང་གིས་ལུགས་ཤིང་
 དགྲུགས་པ་ཡིས། །འཇམ་པའི་རྒྱ་ཡང་དོ་ཡི་གཞུགས་ལྟར་འགོ། །ཏོག་པས་དགྲུགས་པས་མོངས་པ་
 གཞུགས་མེད་ལ། །ཤིན་ཏུ་སྲ་ཞིང་མཁེགས་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་།¹⁹⁷ །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྲིད་པོ་ལས་འབྲུལ་དུས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་ན་ཡིན་ས་དག་པའི་
 པོ་པོ་འཕོ་འབྱུང་མེད་པ་རྒྱོད་པ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བཏགས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱའི་ངང་ནས་གཞུགས་སྐྱུ་
 དང་། ཞིང་ཁམས་དང་། ཡི་ཤེས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་གཞུང་འཛིན་དུ་འབྲུལ་པའི་མ་
 རིག་པས་བརྒྱུ་བས་ཏེ་བག་ཆགས་སྤྲོ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འབྲུལ་པའི་
 བག་ཆགས་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱིས་བོན་བཞག་པས། བང་མཐུ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོ་
 ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་སྐྱོད་ཞིང་། མི་ལམ་གྱི་ནང་བཞིན་དུ་འཁོར་དུས། ང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན། ཆགས་
 ལྟར་དུག་ལྟར་སྐྱོད། ལས་དང་བག་ཆགས་སོགས་དོན་མེད་དུ་འབྲུལ་ནས་བདེན་ཞེན་སྤྲོ་ཚོགས་ལ་
 རྒྱུད་ཅིང་། ཉེན་མཚན་དུ་འབྲུལ་སྤང་གི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཚད་པར་འཁོར་བ་ན་བརྒྱད་པ་ལོ་གཞི་
 མེད་པས་འབྲུལ་དུ་མཐར་བ་ལས་འབྲུལ་པ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་གྱི་འབྲུལ་པའི་དཔེ་བཞིན་བདེ་སྲུག་གིས་
 ཉོན་མོངས་ཤིང་འབྲུམ་པ་ནི། རྒྱལ་བུ་ལམ་འབྲུམས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་དང་བུལ་བས་སྲུག་བསྐྱུལ་བའི་
 རང་དུས། རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས། རང་བཞིན་གྱི་འཕྱོར་བ་དམ་པའི་བདེ་བ་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་།
 གནས་སྐབས་སྲུག་བསྐྱུལ་བ་ཉིད་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། མི་བླ་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྲུ་

ལས། སྐྱེ་བོ་སྲིད་པའི་འཕྲི་ཤིང་ལྟ་བུས་དགྲིས་པ་རྣམས། ཁང་ག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱང་མ་ཐང་ལ་རབ་
ཏུ་བཀམ། །རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་སྲིད་མེད་པ་དང་བྲལ་བ་བཞིན། །བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པས་སེམས་
ཀྱི་བྱུག་རྩེ་གྱུར།¹⁹⁴ །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྲིད་པའི་ཐང་ལ་དོན་མེད་པར་འབྱམས་པའི་དུས་ཉིད་ནས་སྤར་བ་སྟོན་པ་བཞིན།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྲིད་པོ་ནི་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྲིད་པོའི་
མདོ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྲིད་པའི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྲོང་གསུམ་གྱི་སྲོང་ཚེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཀྱི་ཚད་དང་མཉམ་པའི་དར་ཡུག་ཚེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། དར་ཡུག་ཚེན་པོ་དེ་ལ་
ཡང་སྲོང་གསུམ་གྱི་སྲོང་ཚེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྲིས་པར་གྱུར་ཏེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། ཁོར་ཡུག་ཚེན་པོའི་ཚད་དུ་ནི་ཁོར་ཡུག་ཚེན་པོ་བྲིས། ས་ཚེན་པོའི་ཚད་དུ་ནི་ས་ཚེན་པོ་
བྲིས། སྲོང་གཉེས་པ་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་དུ་ནི་སྲོང་གཉེས་པ་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས། སྲོང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚད་དུ་ནི་སྲོང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། སྲིད་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་དུ་ནི་སྲིད་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོའི་ཚད་དུ་ནི་རྒྱ་མཚོ་
ཚེན་པོ། འཛམ་བུའི་སྲིད་གི་ཚད་དུ་ནི་འཛམ་བུའི། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་སྲིད་གི་ཚད་དུ་ནི་ཤར་གྱི་
ལུས་འཕགས་སྲིད། ལུབ་ཀྱི་བ་ལང་སྲོད་ཀྱི་ཚད་དུ་ནི་ལུབ་ཀྱི་བ་ལང་སྲོད། བྱང་གི་སྐྱུ་མི་སྟོན་གྱི་ཚད་
དུ་ནི་བྱང་གི་སྐྱུ་མི་སྟོན། རི་རབ་ཀྱི་ཚད་དུ་ནི་རི་རབ། ས་ལ་སྲོད་པའི་ལྟའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚད་
དུ་ནི་ས་ལ་སྲོད་པའི་ལྟའི་གཞལ་ཡས་ཁང། འདོད་བ་ན་སྲོད་པའི་ལྟའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚད་དུ་
ནི་འདོད་བ་ན་སྲོད་པའི་ལྟའི་གཞལ་ཡས་ཁང། གཟུགས་ན་སྲོད་པའི་ལྟའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚད་
དུ་ནི་གཟུགས་ན་སྲོད་པའི་ལྟའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བྲིས་སོ། །དར་ཡུག་ཚེན་པོ་དེ་ཡང་མཚུ་ཞེང་སྲོང་
གསུམ་གྱི་སྲོང་ཚེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་ཅམ་དུ་གྱུར་ལ། དར་ཡུག་ཚེན་པོ་དེ་ཡང་རྩལ་
སྤར་གྱི་རྩལ་གཅིག་ཏུ་བཅུག་པར་གྱུར་ཏེ། །རི་ལྟར་རྩལ་སྤར་གྱི་རྩལ་གཅིག་ཏུ་དར་ཡུག་ཚེན་པོ་
དེ་བཅུག་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྩལ་སྤར་གྱི་རྩལ་མ་ལུས་པ་རྣམས་སུ་དེའི་ཚད་ཀྱི་དར་ཡུག་ཚེན་པོ་ནང་
དུ་བཅུག་པར་གྱུར་ཏེ། །ཁེན་ས་མཁས་པ་མཛེངས་པ་གསལ་པ་ཡིད་གཞུངས་ལ་དེར་ཉེ་བར་ཞུགས་

པའི་སྒྲོན་པ་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེས་ལུ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་མིག་ལྷའི་མིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་
 སུ་དག་པ་འོད་གསལ་བར་གྱུར་བ་ཞིག་ལ། དེས་ལྷའི་མིག་གིས་རྣམ་པར་བལྟ་སྟེ། འདི་ལྷ་བུར་གྱུར་
 པའི་དར་ཡུག་ཚེན་པོ་འདི་རྒྱལ་མ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱུང་ལུ་འདི་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་འགའ་
 ལའང་ཉེ་བར་མཁོ་བར་མ་གྱུར་ཏོ། །དེ་འདི་སྐྱམ་ཏུ་སེམས་ཏེ། གྱེ་མ་མ་ལ་གང་གིས་བརྩོན་པ་ཚེན་
 པའི་སྒྲོན་པས་དང་མཐུས་རྒྱལ་མ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་འདི་ལྟེ་དེ་དར་ཡུག་ཚེན་པོ་འདིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཉེ་བར་འཚོ་བར་བྱའོ་སྐྱམ་པས། དེས་བརྩོན་པ་ཚེན་པོ་འདི་སྒྲོན་པས་ཀྱི་མཐུ་བསྐྱེད་དེ། རྩོ་རྩེ་མོས་རྒྱལ་
 མ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་དེ་སྤྱོད་པས་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དར་ཡུག་ཚེན་པོ་དེས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཉེ་
 བར་འཚོ་བར་བྱེད་ཅིང་། གཅིག་ལས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་མ་རབ་ལུས་པ་མེད་པ་མཐའ་དག་ལ་
 དེ་མོན་བཞིན་བྱེད་དོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ད་
 ལ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་རྩེས་སུ་ཞུགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འདྲ་བར་ཚད་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པས་བཅིངས་
 པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་ཤེས། རབ་ཏུ་མི་ཤེས་ཤིང་ཉམས་སྲུ་མི་
 མྱོང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས། སློབ་དཔོན་གྱི་འདུ་ཤེས་སུ་
 གྱུར་ཏེ། གྱེ་མ་མ་ལ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པ་རྩེ་ལྟ་བ་
 བཞིན་མི་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩེས་སུ་ཞུགས་པ་དག་སྟེ། གང་ཡང་ངས་
 སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཉེ་བར་བསྐྱོན་པས། འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཚིང་བ་
 མཐའ་དག་བསལ་བར་བྱས་ཏེ་སློབ་པར་བྱེད་དོ།¹⁹⁶ །ཞེས་སོ།

རིགས་སད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་རྒྱལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི།

རིགས་དེ་སད་ལས་སེམས་གཉིས་རབ་བསྐྱེད་དུས། །སྤྱིང་རྩེ་མངོན་བསྐྱབས་ཀུན་རྩོབ་བསོད་ནམས་ཚོགས།

ལུམ་སོགས་གསུམ་དབང་བསྐྱེད་རིམ་དག་པ་སྟེ།[༥༠] །སྟོང་པ་རང་བཞིན་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས།།
 བཞི་པ་ཚོགས་དབང་རྫོགས་རིམ་ལུག་རྒྱ་ཚེ། །ལེགས་པར་བསྐྱོམས་ཤིང་རིམ་གཉིས་སྟེལ་བ་ཡིས།།
 ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་གནས་ལྷུང་དགོ་བ་རྣམས།[༥༡] །ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བས་ཁམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྐྱེད་ས་ཏེ།།
 ཚོས་གཞུགས་དྲི་མེད་ཉི་མ་མཐོང་བར་ལྷུང།།

དེའང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་བོ་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་
 ཡེ་ནས་གནས་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་སྣང་ཆ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱེད་
 ཡོན་ཏན་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་དཔེ་དགུས་བསྟན་ཅིང་། སྟོང་ཆ་ལ་ཚོས་སྐྱེད་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་
 ལྟ་བུའི་དཔེ་མདོ་དང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནས་བཤད་ལ། དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་
 པའི་ཚོས་ཁམས་དགོ་བ་སྟེ། འགྲུང་བ་མེད་པས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་། དྲི་མ་སྐྱེད་ས་
 བས་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་མངོན་པས་རྒྱས་འགྲུང་གི་རིགས་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་། ལྷ་བ་རང་རིག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དོ། །རིགས་དེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པས། རིགས་
 གཉིས་པོའི་དྲི་མ་སྐྱེད་ས། ཡོན་ཏན་སྣང་བུད་བྱས་ཏེ། མཐར་སྐྱེ་གཉིས་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་ཐོབ་
 པའོ། །དེའང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཚོགས་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ལྟར། བསྐྱེད་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་
 པའང་ཚོགས་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། སྐྱེ་འཕུལ་བྱ་བ་ལས། བསྐྱེད་དང་རྫོགས་པ་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་
 ཤེས་ཚོགས་གཉིས་དབང་གསུམ་དང་། །གཅིག་ནི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན། །ཁག་ན་རྣམས་དབྱེ་བས་
 དཔག་ཏུ་མེད།¹⁹⁰ ཚེས་པ་ལྟར། ལུམ་པ་དང་། གསང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་བསྐྱེད་
 རིམ་དག་པར་བྱེད་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ། ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོམ་
 པ་དང་བཅས་པ་རི་སྟེད་དོ། །ཚོགས་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རྫོགས་རིམ་དག་པར་བྱེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཚོགས་ཏེ། འོད་གསལ་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོམ་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འདི་དག་སྐྱེད་ས་པས་
 རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་སྟེ། ཉི་མ་སྐྱིན་རུམ་ནས་འཕོན་པ་ལྷུང་དྲི་མའི་སྐྱེད་ས་ལས་སངས་རྒྱས་རང་ལ་
 གནས་པ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་རྒྱས་པར་ནི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་སྐྱེད་བསྟན་ལ།

གསང་སྤྲུག་གི་རིམ་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མི་སྤོའོ།

ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་ཡང་། ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཚོགས་ཚུལ། མིང་ཞིང་མི་གནས་པའི་ཚུལ།
འབྲས་ལུ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ད་ནི་དགོ་བ་དག་གི་རང་བཞིན་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་བཤད་ལ།

འདི་གཞིན་ཚོས་རབ་དགོ་བ་རྣམས་པ་བཟུ། །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་སྤྱང་བཅས་ཚོགས།།[༥༩]

འདི་གཞིན་འདས་གང་གི་ཏུ་སྤོས་པ་མེད། །དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ཏེ་མཉམ་རྗེས་ཡུལ།།

ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་སྤྱད་ལས་ལེགས་དགུ་འགྲུབ།།

དེ་འདྲར་སྤྱང་བ་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་གྱིས། དགོ་བ་བཅུ་དང་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཅམ་ནི་བསོད་
ནམས་ཆ་མཐུན་ཡིན་ཡང་། འདིར་གང་ཟག་གཅིག་སེམས་བསྐྱེད་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་
དུས་དགོ་བ་བཅུ་དང་། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐར་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ།
ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། གང་གྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀུན་ཏུ་སྤོད་པའི་དགོ་བ་བཅུ་དང་།
བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ཡང་ནམ་གྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་དེའི་ཚེ་ཐར་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ལྟེ་
ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་བྱ། བརྟན་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་^{༡༩}) ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལྟར།

དེ་ཡང་སྤིད་པར་འདུ་བྱེད་དགོ་བ་ལྟར།[༦༠] །ཞི་བར་འདུ་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་ལས་སུ་བཤད།།

སྤིད་ལས་འདའ་བྱིར་ལས་ལས་ཐར་པ་ལགས།།

བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་བཅུས་འཁོར་བར་འབྱུལ་བ་ལྟར། འདི་ཡང་དེར་མི་འགྱུར་རམ་
སྟམ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ནས་སྤོད་པས་ཐར་པར་འདྲེན་པ་ཚུལ་མཚུངས་
པའི་དཔེས་བསྟན་གྱིས། སྤིད་པ་ལས་གྲོ་ལ་བའི་ཐབས་ཡིན་པས་སྤིད་པར་འདུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འོན་ཀྱང་སྤིད་རྗེ་ཆེན་པོས་སྤིད་པ་ལས་སྤོབ་ཅིང་སྤིད་པར་གནས་ཀྱང་སྤིད་པའི་ཉེས་པས་མི་གོས་ཏེ།
ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤོབ་པའི་དཔེས་པ་དང་། ཐབས་སྤིད་རྗེ་ཆེན་པོས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་སར་

མི་ལྟར་བ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་གིང་། ལྷོང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་
གནས་དང་།¹⁹⁹ ཞེས་པ་དང་། རིན་ཚེན་འབྲེང་བ་ལས། མེད་པ་པོ་ནི་ངན་འགྲོར་འགོ། ཡོད་པ་
པོ་ནི་བདེ་འགོར་འགོ། །ཡང་དག་རི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་སྤྱིར། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་པར་
འགྱུར།²⁰⁰ ཞེས་པའི་རྣམས་ཀྱིས་སོ།།

གསུམ་པ་ལའང་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི། མདོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ནི་འབྲས་བུ་བཤད་པ།

ལམ་ཞུགས་དགོ་བ་བརྒྱལ་འབྲས་བུ་ཡང་། རྣམ་སྤྱོད་རྒྱ་མཐུན་དབང་དང་བྱེད་ལས་ཏེ།^[199]

དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་ལས།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལའང་དགུ་ལས། རྣམ་པར་སྤྱོད་འབྲས་ལེ། རྣམ་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི།

དེ་དག་རྒྱུང་འབྲིང་ཚེན་པོར་སྦྱད་པ་ཡིས། །གནས་སྐབས་ལྟ་མི་མཐར་ཐུག་དེས་ལེགས་འགྲུབ།།

འདི་ལྟར་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ལྟར་ཟད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་
ཚོང་ཞིང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཉིད། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བརྩན་པ་ལྷ་ལྷོ་ལྷོ་
དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་གིས་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱིན་ནས་སློབ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་
བ་ཡོད་དེ་གང་ཞེན། སློབ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་དགོ་བ་བརྩ་
དང་། བསམ་གཏུན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། ས་མོལ་ཏུ་སྤྱིན་
པ་དུག་སྟེ། རྣམ་ཡང་བར་མ་དོར་ཟད་ཅིང་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།²⁰⁰ ཞེས་སོ།།

རྒྱ་མཐུན་གྱི་ལས་འབྲས་ལེ། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི།

རྒྱ་མཐུན་བྱེད་པས་ངང་གིས་དགོ་ལ་གཞོལ། རྫོང་བས་ཚེ་རིང་བ་དང་ལོངས་སྟོན་ཆེ།^[199]

མཐུན་པའི་བྱིམ་ཐབ་དག་རྒྱ་མེད་པ་དང་། རྒྱར་བ་མི་འབྱུང་ཡན་རྒྱན་མཛའ་བཤེས་བཞིན།།

ཚིག་གཟུང་འོས་དང་ཀུན་གྱི་རྣམ་པར་སྟན། ཚིག་གིས་བྱམས་ལྡན་ལ་བཟང་པོར་འགྱུར།^[199]

དེ་ཡང་། དགོ་བ་བརྩ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་དག་དགོ་བ་བརྩའི་ལས་ལ་སྤྱིར་ཞིང་བརྩོན་པས་

གོང་དུ་འཕེལ་དྲེ། ཚེ་རིང་བར་འགྱུར་ལོ། །ལོངས་སྤོང་ཚེ་བར་འགྱུར་ལོ། །མཐུན་པའི་ཁྱིམ་ཐབ་དག་
ལྷ་མེད་བར་འགྱུར་ལོ། །སྐྱུར་བ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ལོ། །ཀྱུན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་ལོ། །ཚིག་
གཟུང་བར་འོས་པར་འགྱུར་ལོ། །ཀྱུན་གྱི་རྒྱ་བར་སྟོན་པར་འགྱུར་ལོ། །ཚོགས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལོ། །པན་
ཚུན་བྱམས་པར་འགྱུར་ལོ། །ལྟ་བ་བཟང་པོར་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་སོ།།

དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། བདག་པོ་འཇམ།

དབང་གིས་ཡུལ་བཟང་གཟི་བརྗིད་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས། །བཟང་བཏུང་སྐྱོན་སོགས་འཇུ་སྐྱེས་མཐུ་ཆེ་ཞིང་།།

ཕྱོགས་གཙང་སྐྱོན་སོགས་དྲི་ཞེས་དང་དང་ལྗན། །གཞན་གྱིས་མི་སྐྱེ་འཇིགས་བྲལ་གནོད་འཚོ་མེད།།^{[[༥༧]]}

སྐྱེ་དགུ་མཐུན་དང་རིག་ལ་མཚོག་ཏུ་བདེ། །དུས་ཀྱི་རྗེས་འགོ་ལེགས་སྐྱིན་འབྲས་བུ་ལྷུག།

ས་ཕྱོགས་མ་ཉམ་ལ་མཚོ་བསིལ་རྗིད་བྱས་བཞུན། །མེ་ཏོག་འབྲས་མང་བཟང་དགུ་འཕེལ་བ་མཐོང་།།^{[[༥༨]]}

ལོ་འབྲས་སྐྱིན་སོགས་རོ་མཚོག་བདེའ་བ་དང་། །འབྱུང་ཁུངས་བཟང་ཞིང་དཔུང་གཉེན་ལྗན་པར་སྐྱེ།།

དེ་ལ་སློབ་གཙོད་པསྐྱངས་པས་ནི་ཡུལ་བཟང་ལ་ཉམས་དགའ་བ་སྐྱེའོ། །མ་གྱིན་པར་ལེན་པསྐྱངས་
པས་བཟང་བཏུང་འཇུ་སྐྱེ་ཞིང་རོ་བྲོ་བ་དང་སྐྱོན་མཐུ་ཆེ་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་
པསྐྱངས་པས་ས་ཕྱོགས་གཙང་ལ་སློབ་གྱི་དང་དང་ལྗན་པུ་སྐྱོན་གི་ད་ཅན་དུ་སྐྱེའོ། །བརྗེན་དུ་སྐྱེ་བ་
སྐྱངས་པས་ཡུལ་ཕྱོགས་གང་ན་དག་དང་ཚོམ་རྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་གནོད་འཚོ་མེད་ཅིང་མི་སྐྱེ་བར་
སྐྱེའོ། །ཕྱ་མསྐྱངས་པས་གང་ན་སྐྱེ་དགུ་མཐུན་ཅིང་ས་ཕྱོགས་དོ་ག་སྐྱེ་དང་ཚེར་མ་ཏུང་བར་སྐྱེའོ། །ཚིག་
རྒྱུ་བ་མོསྐྱངས་པས་དུས་ཚོགས་མ་ལོག་ཅིང་མོ་ཉྱ་དང་འབྲས་བུ་དུས་སྐྱིན་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེའོ། །བཀྲ་ལ་
པསྐྱངས་པས་ས་ཕྱོགས་ཐང་ག་མ་ཉམ་ལ་མཚོ་དང་རྗིད་བྱས་བརྒྱན་པར་སྐྱེའོ། །བརྗེན་སེམས་སྐྱངས་
པས་ས་ཕྱོགས་མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ལོ་ཚོག་བཟང་དགུ་འཕེལ་བ་མཐོང་བར་སྐྱེའོ། །ཀའོད་
སེམས་སྐྱངས་པས་ལོ་མ་དང་འབྲས་བུའི་སྤང་མང་ཞིང་རོ་ཞེས་པར་སྐྱེའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་སྐྱངས་
པས་འབྲས་བུ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་བཟང་ཞིང་། མགོན་སྐྱེ་བས་དང་དཔུང་
གཉེན་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པར་སྐྱེའོ།³⁴ །ཞེས་དག་བ་བཅུའི་མདོ་ལས་འབྱུང་རོ།།

བྱེད་པའི་འབྲས་ལུ་མི། གཞན་ཡང་།

སྐྱེས་ལུ་བྱེད་པ་དག་ལས་དག་འཕེལ་བས། །ལེགས་དགུའི་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པ་ཡིན།།^[14]

དེ་ཡང་རྒྱ་རོལ་ལས། དག་བསྐྱོ་བ་བསོད་ནམས་ཚོགས་འཕེལ་ཞིང་། །ལེགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཚོགས་
པར་འཛིན་པར་བྱེད།¹⁴ ཚིས་པ་དང་། བཟང་པོ་སྐྱོད་པ་ལས། མི་ཚོའདིར་ཡང་དེ་དག་ལེགས་
པར་འོང་།¹⁵ །ཞེས་སོ།།

ཕར་ཕྱིན་དུག་གི་འབྲས་ལུ་མི། ལྷུལ།

གཞན་ཡང་སྐྱིན་པས་ལོངས་སྐྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་གཞུགས་བཟང་བརྩོན་འགྲུས་ཡོན་ཏན་བརྗིད།།

བསམ་གཏན་སེམས་ཞི་བོ་ཡིས་གོལ་བ་འཕྲོལ།།

དེ་ལ་བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རང་ནས་བདོག་པ་གཏོང་བ་དང་། ཉེས་སྐྱོད་སྐྱོམ་པ་དང་།
ཁོ་བ་གཞིལ་བ་དང་། དག་བ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སེམས་དག་བར་ཕྱེ་གཅིག་པ་དང་། བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཤམ་པ་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་དག་བས་སྐྱོད་པ་ནི་འབྲས་ལུ་དམ་
པ་འཕྲོལ་སྟེ། སིན་ཚེན་འཕྲེང་བ་ལས། སྐྱིན་དང་རྒྱུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་
གཤམ་པར་སྐྱིང་རྗེ་སྐྱོགས། སྐྱིན་པ་རང་ལོངས་གཏོང་བ། །རྒྱུལ་ཁྲིམས་གཞན་ཕན་བྱ་བའོ། །
བཟོད་པ་ཁོ་བ་སྐྱོངས་པ་སྟེ། །བརྩོན་འགྲུས་དག་ལ་སྐྱོ་བ་ཉིད། །བསམ་གཏན་ཕྱེ་གཅིག་ཉོན་མོངས་
མེད། །ཤེས་པར་བདེན་དོན་གཏན་ལ་འབེབས། །སྐྱིང་བཅུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །སྐྱིང་རྗེར་
རོ་གཅིག་སྐྱོ་གོགས་སོ། །སྐྱིན་པས་ལོངས་སྐྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་མདངས་ལྡན་བརྩོན་
པས་བརྗིད། །བསམ་གཏན་ཀྱིས་ཞི་བོ་ཡིས་གོལ། །སྐྱིང་བཅུ་བས་ནི་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །བདུན་པོ་
འདི་དག་མ་ལུས་པར། ཁྲིག་ཅར་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིས། །ཡོ་གཤམ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཡུལ། །འཛིག་
རྟེན་མགོན་པོ་ཉིད་ཐོབ་འགྲུབ།¹⁵ །ཞེས་སོ།།

དེའང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྐྱིང་བཅུ་བ་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པར་
བྱས་ལ་བསྐྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

ཚད་མེད་བཞེད་འབྲས་བུ་ནི། ཚད་མེད་པ་བཞེད་པ་ཡོན་ཏན་ནི།

བྱམས་པས་ཡིད་འོང་སློང་རྗེས་ཕན་པ་འགྲུབ།^[༤༠] །དགའ་བས་ཚུན་ཚོགས་བཏང་སྟོམས་སྟོག་པ་མེད།།

མདོར་ན་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་འབྲས། །གནས་སྐབས་མདོར་མཐོ་མཐར་བྱུག་དེས་ལེགས་འགྲུབ།།

འདི་ནི་ལམ་བཟང་གི་དར་རྒྱ་ཚེན་པོའི་སྒོ་ལ།^[༤༡] །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཚུན་ཚོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན།།

དེ་ལ་བྱམས་པས་ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། སློང་རྗེས་ཕན་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དགའ་བས་
འབྱོར་བ་ཚུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་སྟེ། མདོར་ལས། བྱམས་
པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཡངས་པ། བདུན་དུ་བྱས་པ། ཚད་མ་དེས་པ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་དང་བྱུན་མོང་དུ་མ་གྱུར་པས་ནི་ལྟ་དང་མིའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཁ་དོག་བརྒྱན་པ་ཐོབ་པར་
བྱེད་དོ།^{༡༣༤} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་། རིན་ཚེན་འབྲེང་བ་ལས། རྗེ་འཇོག་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་བཟང་དག །ཉིན་རེ་དུས་
གསུམ་བྱིན་པ་བས། །བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་ཅིག་གི །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཚོད། །ལྷ་མི་བྱམས་
པར་འགྲུར་པ་དང་། །དེ་དག་གྱུང་འཇུག་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དུག་དང་མོ་ཚོ་
གྱིས་མི་གཞོན་དང་། །འབད་བ་མེད་པར་དོན་ཐོབ་དང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འགྲུར་ཏེ། །ཀལ་
ཏེ་གོ་ལ་བར་མ་གྱུར་གྱུང་། །བྱམས་ཚོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཐོབ་པོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ། །སེམས་བསྐྱེད་བཟུག་ཅིང་བརྟན་བྱས་ན། །འི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་པའི། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་ནི་རྟག་ཏུ་འཐོབ། །དད་པས་མི་ཁྲོ་འགྲོ་མི་སྐྱུར། །འཇིགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་བཟང་ལ་འགྲོ། །སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་གོ་མས་པ་ཡིས། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་ལ་ཆགས་མེད་ཅིང་། །དགོ་བ་ཀུན་ལ་བག་ཡོད་
འཐོབ། །ཀལ་མེད་པས་ནི་དྲན་ལྷན་ཐོབ། །སེམས་པར་བྱེད་པས་སྟོ་གོས་འཐོབ། །འགྲུར་སྟེ་བྱེད་
པས་དོན་རྟོགས་ལྷན། །ཚོས་བསྐྱུངས་ཤེས་རབ་ཅན་དུ་སྐྱུར། །ཚོས་ཉན་པ་ད་བརྟུན་པ་དག །བརྟུན་པས་
པ་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་ཉིད། །འདོད་བ་རྒྱུར་དུ་ཐོབ་པར་
འགྲུར། །ཁ་ཆགས་པས་ནི་དོན་འགྲུབ་སྟེ། །སེར་སྣ་མེད་པས་ལོངས་སྟོན་འཕེལ། །ད་རྒྱལ་མེད་

པས་གཙོ་བོར་འགྲུབ། ཚོས་ལ་བཟོད་པས་གཟུངས་འཕོབ་པོ། ལྷིང་པོ་ལྷ་རྣམས་བྱིན་པ་དང། །
 འཛིགས་ལ་མི་འཛིགས་སྐྱིན་པ་ཡིས། །བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་མི་རྩུགས་གིང། ལྷོ་བས་པོ་ཚེ་ཡི་
 མཚོག་ཐོབ་འགྲུབ། །མཚོད་རྟེན་མར་མའི་འཕྲེང་བ་དང། །ལུན་པ་དག་ཏུ་སྐྱོན་མ་དང། །མར་མེ་འགྲུ
 མར་བྱིན་པ་ཡིས། །ལྷ་ཡི་མིག་ནི་ཐོབ་པར་གྲུབ། །མཚོད་རྟེན་མཚོད་པ་རོལ་མོ་དང། །དྲིལ་ལུང་ག་
 བྱི་སྤུལ་བ་དང། །རྩ་དང་དུང་ནི་རབ་སྤུལ་བས། །ལྷ་ཡི་རྣ་བ་ཐོབ་པར་གྲུབ། །གཞན་གྱི་འཕྲུལ་པ་མི་
 གྲོང་ཞིང། །ཡན་ལགས་ཉམས་པ་རྣམས་མི་བརྗོད། །སེམས་ནི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་སྤངས་བས་ན། །གཞན་གྱི་
 སེམས་ནི་ཤེས་པ་འཕོབ། །ལྷ་མ་དང་བཞེན་པ་བྱིན་པ་དང། །ཉམ་རྒྱུང་བཀུར་བར་བྱས་པ་དང། །
 བཞེན་པས་སྐྱ་མ་བཀུར་བ་ཡིས། །ལམས་པ་རྩ་འཕྲུལ་ཐོབ་པར་འགྲུབ། །ཚོས་གྱི་ཚེད་དང་དེ་
 བཞེན་དུ། ཚོས་གཞུང་དོན་དག་དྲན་པ་དང། །ཚོས་གྱི་སྐྱིན་པ་དྲི་མེད་པས། །ཚོར་བས་དྲན་པ་ཐོབ་
 པར་གྲུབ། །དོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར། །ཡང་དག་རི་བཞེན་ཡོངས་ཤེས་པས། །མངོན་ཤེས་
 དུག་དང་ཟག་པ་ཀུན། །ཁད་པ་མཚོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྲུབ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲོལ་བའི་
 ཕྱིར། །དེ་བཞེན་ཉིད་ཤེས་མཉམ་ལྷན་པ། །ལྷིང་རྗེས་བརྒྱན་པ་བརྟོམས་པ་ཡིས། །རྣམ་པའི་མཚོག་
 ལྷན་རྒྱལ་བར་གྲུབ། །ལྷོན་ལམ་སྣ་ཚོགས་དག་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པར་འགྲུབ། །ལྷོ་
 དབང་རིན་ཚེན་སྤུལ་བ་ཡིས། །མཐའ་ཡས་འོད་ནི་རྣམ་པར་འཕྲོ། །དེ་བས་དེ་ལྷ་རྣམས་འབྲས་
 དག །མཐུན་པར་མཁྱེན་ནས་དོན་དུ་ནི། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་རྟག་ཏུ་མཛོད། །དེ་ཉིད་བྱེད་ལ་ཕན་པ་
 ལགས།¹⁶⁰ །ཞེས་སོ། །རྣམ་པའི་དག་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་བགྲོད་པའི་ཐབས་དམ་པ་སྟེ། །སྐྱེས་
 རབས་ལས། །གང་ཞིག་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་འབྲས། །ཐར་པ་དམ་པའི་འཕྲུག་དོགས་
 ཚེན་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ནམ་ཡང་ཡོད་མིན་པས། །དག་ཚོས་སྐྱིན་གཙོང་ཚར་བསིལ་སྣང་
 བར་མཛོད།¹⁶¹ །ཅེས་སོ། །

བདེན་པ་གཉིས་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། ལྷུལ།

དེ་ལྟར་སྲིད་ཞིར་འདུ་བྱེད་ལས་རྣམས་ནི། །སེམས་ལ་བཞེན་ཞིང་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་ལ།།

མཁའ་བཞེན་བྱེད་པོ་མི་དམིགས་སྒྲོམ་དང་བྲལ།^[༥༡] །བདེན་པ་གཉིས་དོན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་།།

རི་སྐྱོད་བཤད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སེམས་ལ་བརྟེན་པས། བརྟགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅིང་
 འོད་གསལ་བ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་སྟེ། འཕགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། དེ་ཚེ་སྟོན་མེད་
 ལྟོབས་བཅུ་ལྟ་བུ་ཡི། རྒྱལ་བ་དེ་ནི་ཉིང་འཛིན་མཚོག་འདི་འཆད། སྲིད་པའི་འགོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་
 བུ་སྟེ། །འདི་ལ་སུ་ཡང་མི་སྟེ་འཆི་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མིང་དང་སྟོན་གྱི་མི་རྟེན་དེ། །ཚོས་འདི་
 རྣམས་ནི་དཔུ་བ་རྒྱ་གིང་འདྲ། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་བཟུང་མཁའི་སྟོན་འདྲ་སྟེ། །རྒྱ་ལི་རྩེ་བ་འདྲ་ཞིང་སྟོན་གྱི་
 བཞེན། །མི་འགའ་འཛིག་རྟེན་འདིར་ཡང་གི་ནས་ནི། །འཛིག་རྟེན་གཞན་དུ་འཕོ་ཞིང་འགོ་མོད་
 ཀྱང་། །ལས་བྱས་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་རྒྱུ་མི་བྲ། །འཕོར་བ་ན་ཡང་དཀར་ནག་འབྲས་བུ་སྒྲིབ། །ཉག་
 པ་མ་ཡིན་ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། །ལས་བསགས་མེད་ཅིང་གནས་པ་དག་ཀྱང་མེད། །དེ་ཡང་བྱས་ན་
 རེག་པར་མི་འགྱུར་མིན། །ཁམས་གྱིས་བྱས་པ་ཚོར་བར་འགྱུར་བ་མེད། །འཕོ་བ་མེད་ཅིང་ཕྱིར་ཡང་
 འོང་བ་མེད། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མིན། །འདི་ན་ལྟ་གནས་འཇུག་པ་དག་པ་
 མིན། །སེམས་ཅན་སྟོད་པ་རབ་ཞི་འཇུག་པ་མེད། །སྲིད་གསུམ་མི་ལམ་དང་འདྲ་སྟེ་བོ་མེད། །ལྟར་
 དུ་འཛིག་ཅིང་མི་རྟག་སྐྱུ་མ་བཞེན། །འོང་བ་མེད་ཅིང་འདི་ནས་འགོ་བའང་མེད། །རྒྱུན་རྣམས་རྟག་ཏུ་
 ལྟོང་ཞིང་མཚན་མ་མེད། །བདེ་གཤེགས་སྟོད་ཡུལ་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། །སྟེ་མེད་ཞི་བ་མཚན་མ་
 མེད་པའི་གནས། །སྟོབས་དང་གཟུངས་རྣམས་དང་ནི་ཡོན་ཏན་སྟོབས། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ལུ་
 མཚོག་གུ་ར་པའི་མཚོག། །དཀར་པོའི་ཚོས་མཚོག་ཡོན་ཏན་བསགས་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཡེ་ཤེ་ས་
 གཟུངས་དང་སྟོབས་མཚོག་དང་། །རྩུ་འབྲུལ་རྣམ་པར་འབྲུལ་བར་བྱ་བའི་མཚོག། །མདོན་ཤེས་མཚོག་
 ལྷ་ཕོ་བ་པར་བྱ་བའི་བྱིར།^{༥༢} །ཞེས་སོ།།

དག་སྟོན་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་ནི། མེད་བཞེན་དུ་སྣང་བ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ལས་ཀྱི་དཔེ་བཤད་པ།

གདོད་ནས་རྣམ་དག་མེད་བཞེན་སྣང་བ་ཡི། །ལས་ནི་ཀུན་བྱེད་རི་མོ་མཁན་འདྲ་ཞིང་།།

རྟལ་ཏུ་རྗེས་འགོ་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་འདྲ།[༥༩] །གཞན་དུ་མི་འཕོ་ལུས་ཀྱི་བདེ་སྐྱེག་བཞེན།
 རང་བཞིན་ཐོག་དཀའ་ཚུ་ལྷུང་འབབ་འདྲ་ཞིང་། །མཐོ་དམན་ལྷུང་བྱེད་འགོ་ཀུན་དབང་པོ་འདྲ།
 ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཚེན་མ་མཁའི་དབྱིངས་འདྲ་ཞིང་།[༦༠] །དཀར་ནག་མི་འཇུག་ཀུན་ལྷུང་ལ་འདྲ།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་མི་འགག་པས་ན་དེའི་སྤྱིར་རྩ་བ་
 མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པ། རྒྱུན་ལུས་ལས་སྤྱེས་པ། རྒྱ་དུག་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། དྲན་བ་ཉེར་
 གཞག་ལས། ལས་ཀྱི་གཞི་ནི་མ་རིག་པ་སྟེ། རིག་ན་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགོ་བའི་སྤྱིར་རྩོ། །དེ་ལོ་
 རོ་མོ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རྩོ། རྒྱུན་ནི་ལུས་ལ་སེམས་པ་སྟེ། སྤྱི་དབང་འདྲ་
 བར་བྱ་བྱེད་མང་བ་ཡིན་ལོ། །ཉ་དང་འདྲ་སྟེ་སྤྱི་དབང་རྒྱ་མཚོན་གནས་པ་ཡིན་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་དང་
 འདྲ་སྟེ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་གསོག་པ་ཡིན་ལོ། །སྦྱུ་མ་དང་འདྲ་སྟེ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ལོ། །
 གྲིབ་མ་དང་འདྲ་སྟེ་རྟལ་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ལོ། །བདེ་བ་དང་སྐྱེག་བསྐྱེད་དུ་འདྲ་སྟེ་མི་འཕོ་
 བ་ཡིན་ལོ། །རྒྱ་ལྷུང་དང་འདྲ་སྟེ་བསྐྱོག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ལོ། །རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་སྟེ་བདེ་བ་དང་སྐྱེག་
 བསྐྱེད་ལ་དབང་བ་སྦྱར་བ་ཡིན་ལོ། །ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ་རྒྱ་ཚེ་བ་ཡིན་ལོ། །ལྷུང་ལ་དང་ཀུན་སུ་དེའི་
 ཚོགས་དང་འདྲ་སྟེ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་མི་འཇུག་བ་ཡིན་ལོ།^{༡༤} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་འབྲས་བུ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི།

ལས་རྣམས་བརྟེན་པ་རོ་བོ་འགར་མེད་ཀྱང་། །མི་ལམ་བཞིན་དུ་བདེ་སྐྱེག་སྣ་ཚོགས་བྱེད།
 རྫོས་གཏགས་ལས་རྣམས་དངོས་པོ་མཚན་མ་མེད།[༦༡] །རྒྱ་འབྲས་མི་སྤྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ཉིད།
 ཡོད་མིན་མེད་མིན་རང་བཞིན་གཉེས་སུ་མེད། །རི་ལྟར་སྤྱད་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྦྱིན།
 འདི་ནི་རི་སྟེད་རི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ལུལ།[༦༢] །རྣམ་ཀུན་མཁའུ་བ་དེ་ཡིས་ལེགས་པར་གསུངས།

འདི་ལྟར་ནང་དང་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་ཀུན་དུ་རྟོག་ཅིང་དབྱོད་པས་བཅའ་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་
 དེ་དག་མི་རྟོག་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་ལུས་ན་མི་གནས་དབང་སོགས་ལ་མིན་
 པར་ནའང་མིན། །དེ་ལས་གཞན་ནའང་མིན་ན་འདི་དག་གར་གནས་འགོ་བ་ཀུན་གཞོད་བྱེད། །འདི་

ཅི་རྒྱུ་འདྲ་དེ་ཕྱིར་སྤྱིར་ལ་འཛིགས་སྤངས་ཤེས་ཕྱིར་བརྩོན་པ་བསྟེན།¹⁶⁶ །ཞེས་པ་ལྟར། དོན་དམ་
 པའི་གཤིས་ལ་ལས་མེད་ཀྱང་། གྲུབ་རྗེས་མི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ནང་འདིར་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བས་
 བདེ་སྐྱེགས་སོ་སོར་བྱེད་དོ། །དེ་འདྲ་སློབ་སྦྱི་ཞིང་གཞིགས་ན་ལས་ཡོད་མེད་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ལས་གསོག་པར་བྱ་བ་མེད་པས། སློབ་ཀྱིས་འཇུག་པས་བསྐྱེད་པའི་ལས་
 མ་སོག་ཅིག་པར་གདམས་ཏེ། ཚུལ་འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནས་མཁྱེན་ནས་གསུངས་ཀྱི། ཕྱི་
 རོལ་བ་དག་གི་ལྷགས་ལ་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་རྩ་བུས་དབུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སློབ་མར་གསུངས་པ། རྒྱ་
 འབྲས་སྐྱུ་བ་མེད་པ་ཡི། །ལས་རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས། བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་
 གཞན་བསྟན་བཅོས་ལས་མ་བཤད།¹⁶⁷ །ཅེས་སོ།།

གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལའང་བཞེལས། རྒྱ་འབྲས་ཁྱེད་གསོད་དགག་པ་ནི།

ད་ནི་རྒྱལ་གཞན་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། །གང་ཞིག་ལས་འབྲས་ཁྱེད་དུ་གསོད་པ་དག།
 ལུ་སྟེགས་ཆད་པར་ལྟ་བའི་སློབ་མ་སྟེ། །སྟོང་པའི་ལྟ་ལ་གདེང་ཚམ་སུ་འཆའ་བ།།^[168]
 ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་འོག་ནས་འོག་ཏུ་འགྲོ། །ལམ་ངན་ལྷགས་པ་དེ་དག་གཞན་ངན་ལས།།
 བམ་ཡང་མི་ཐར་བདེ་འགོ་རིང་དུ་བྱེད།།

འདིར་སྐྱེན་པོ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག །ལས་མེད་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད། བམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 ཞེང་། །དགོ་བ་འདོར་སྟོག་པ་ལ་ངང་གིས་སྦྱོད་ཅིང་། མེས་ཅན་རང་སྣང་ཡིན་པས་མི་ལམ་དང་འདྲ།
 གཞན་ན་གྲུབ་པ་མེད་པས་སྟོག་བཅད་ཀྱང་སྟོག་པ་མེད་དེ་ཤིང་བུ་རྣམས་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དག་
 བེ་ཆད་པར་བལྟ་བས་ཚོས་འདི་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔུང་བཟངས་ཀྱི་མདོར། གང་ལ་ལ་དག་ལས་མེད་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའང་མེད་དེ་བྱིས་པ་རྣམས་དྲང་བའི་རྒྱལ་ཅན་དུ་ཟེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་མི་དགོ་
 བའི་ཚོགས་ལ་མང་དུ་བརྟེན་པ་དེ་དག་ནི་ཚོས་འདི་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚོས་འདི་པར་ཁས་འཆེ་བ།
 འཛིག་རྟོག་རྒྱང་འཕེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ། བདུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།¹⁶⁹ །

ཞེས་པ་དང། རིན་ཚེན་འབྲེང་བ་ལས། མདོར་ན་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཉིད། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་
ཅེས་པ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ངན་སོང་བ། །དེ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་ཞེས་བཤད། ཅེས་པ་དང། །མེད་
པ་པོ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ།^{༡༧} །ཞེས་སོ།།

སྟོང་ལྟ་དགག་པ་ནི། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།

རྒྱ་འབྲས་སྟིང་རྗེ་བསོད་ནམས་ཚོགས་འདི་དག།^{༡༨} །དང་དོན་བྱིས་པའི་ཚོས་ཉེ་སངས་མི་རྒྱ།

དེས་དོན་བྱར་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན། །རྣམ་འབྱོར་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ་མས་གིག་ལོ།།

དེ་སྐད་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི།

ཆད་པ་ལས་ཀྱང་ཆད་པའི་ལྟ་བུ་ཅན།^{༡༩} །དམན་པ་ལས་ཀྱང་དམན་པའི་ལམ་ཞུགས་དག།

རྒྱ་ཉིད་བཀག་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པ་མཚན།།

རྒྱང་འཕེན་པ་དག་གྱང་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་སྣང་བ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་མི་སྐྱེ་ན། རྟེན་ཅག་ཐར་
པའི་རྒྱ་བཀག་ནས་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དེ་ནི་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ཉེ། འདི་ལྟར་བྱར་མེད་བསྐྱོམས་པས་
གྲོལ་བར་འདོད་ཅིང།

མིན་ཅིའི་ཡིད་ཅན་དགག་པ་ནི། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཚོ།

ནམ་མཁའ་ཡིན་ན་སྐྱོམ་ཡང་ཅི་ཞིག་དགོས། །མིན་ན་བསྐྱོམས་ཀྱང་ངལ་བ་དོན་མེད་དོ།།^{༢༠}

ཅང་མེད་བསྐྱོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་འགྲུར་ན། །ནམ་མཁའི་ཡིད་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འགྲུར།།

བསྐྱོམ་པར་ཁས་སྲུངས་ནས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་གྲུབ། །དེ་བྱིར་ལམ་ངན་དེ་འདྲ་རྒྱང་སྤིངས་གིག།^{༢༡}

ཅེས་འདོམས་ཉེ། འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་སྐྱོམ་མི་དགོས་ཉེ་ཡིན་པར་
གྲུབ་ཟེན་པའི་བྱིར་དང། མིན་ན་བསྐྱོམས་ཀྱང་དོན་མེད་དེ་མིན་པ་ཞིག་བྱིས་ཡིན་པར་སྐྱབ་ཏུ་མེད་དེ།
ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་བྱིས་གཞན་དུ་མི་གྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེས་ཅི་བྱ། ཉོན་
མོངས་པ་ལས་གྲོལ་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཞག་པས་རྒྱ་

འབྲས་མེད་ཅེས་མཚན་ཤིག་ ཅི་ཡང་ཚེད་པ་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་གོ་ལོན། རྒྱ་ལོ་མཛེས་པ་བདག་ཀྱང་
གོ་ལོ་བར་རིགས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་རྟོ་ རོ་ཉ་ལས་ཀྱང་། མདའ་བསྐྱེད་ན་མེན་མ་མཁའི་ཡིད་ཅན་ལ། བར་
པ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ།^{༡༧} །ཞེས་པས་ཀྱང་བཀག་པས་རྒྱ་ ལ་དེ་འདྲ་བ་ཡིད་ལ་མ་སེམས་
ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ།།

ཡང་དག་པའི་ལས་འབྲས་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་བཤད་པ།

ཡང་དག་ལམ་ནི་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ། བཅས་དང་ཤེས་རབ་མཉམ་སྦྱོར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ།།

སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱིས། སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་པས།།^{༡༨}

སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་འཕྲོག། སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དོན།།

སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཛད་པ་ནི། དག་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཟབ་མོའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན།།^{༡༩}

དེ་བས་ངེས་དོན་མདོ་རྒྱད་སྟོང་པོའི་དོན། ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རིམ་གཉིས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱིས།།

ལྷུང་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་བྱེད་ཡིན།།

འདི་ལྟར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་སྟེ། སྐྱེ་མ་
མཁའ་རབ་ཏུ་བཟང་མོས་ལུས་པའི་མདོ་ལས། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་བསགས་པས། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་
སངས་རྒྱས་ཏེ། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དོན། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་ཡིན།^{༢༠} །ཞེས་སོ། རེས་
པའི་དོན་གྱི་མདོ་དང་། རྒྱད་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱུ་ལ་དེ་ཉིད་བཤད་དོ། རྒྱད་སྟེ་ནམས་སུ་བསྐྱེད་པ་
དང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོགས་གཉིས་བསྐྱབས་པས་དཀྱིལ་འཕོར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་
ཡིན་ནོ།།

རྒྱྱེད་ལས་ལྷན་པ་ནི། ད་ནི་མཇུག་བསྟུ་བ།

འདི་ནི་སྲིད་པར་འདུ་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས།^{༢༡} །ཆ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་རབ་སྐྱབས་ནས།།

ཐར་པའི་རྒྱ་འབྲས་ནན་ཏན་སྟོང་པོར་བྱ། ལྷུང་དུ་མདོན་མཐོངས་ལེགས་བྱང་རྒྱུ་འབྱུང།།

དེའང་དགོ་བ་མཐའ་དག་བསྐྱབ། རྫིག་པ་མཐའ་དག་འདོད། ཚེ་དོན་ཡོད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ་སྐྱུར་དུ་
 འགོ་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། །བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་ལས། ཚེ་འདི་གཞོན་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །ཚུ་
 ཡི་ཚུ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །དབུགས་དབྱུང་དབུགས་རྩུབ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། །ཁད་འོམ་
 གང་ལགས་དེ་ནི་དོ་མཚར་ཆེ།¹⁴⁰ །ཞེས་སོ། །རྱི་ལྟར་བསམས་ཏེ་རང་དང་གཞན་གང་གི་སྤྱིར་ཡང་
 རྫིག་པ་བྱ་བར་མི་འོས་ལ། ཐ་ན་མཁའ་ལོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་། དཀོན་མཚོག་གི་ཆེད་དུ་འང་རྫིག་པ་
 བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་སྤྱིན་ངན་པ་རང་ལ་སྤྱིན་ཞིང་དེ་དག་གིས་བགོ་སྐྱེལ་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར།
 དེ་ཉིད་ལས། །ཁྱོད་ཀྱིས་དགོ་སློབ་བྱམ་ཟེ་ལྟ་དང་ནི། །མགོན་དང་ཡབ་ཡུམ་དག་དང་བཅུན་མོ་
 དང་། །འཁོར་གྱི་སྤྱད་དུ་འང་རྫིག་པ་མི་བསྤྱིད་དེ། །དཔུལ་བའི་རྣམ་སྤྱིན་སྐྱེལ་འོད་འགའ་མ་
 མཚིས། །རྫིག་པའི་ལས་རྣམས་སྤྱད་པ་འགའ་ཡང་ནི། །དེ་ཡི་མོད་ལ་མཚོན་བཞིན་མི་གཅོད་དེ། །འཚི
 བའི་དུས་ལ་བབས་ན་རྫིག་པ་ཡི། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུགང་ལགས་མའོན་པར་འགྱུར།¹⁴¹ །ཞེས་སོ། །དེས་
 བ་རྫིག་པའི་ལས་ལས་བསྐྱོག་པ་ཉིད་ཀྱང་། དེ་ལས། མི་དགའི་ལས་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བོན་ནི། །ལུས་
 དག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱད་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །ཅི་ནས་དེ་རྩལ་ཅོམ་ཡང་མ་མཚིས་པར། །དེ་ལྟ་ཉིད་ཀྱི་ཅལ་
 ཀྱིས་འབད་པར་མཛོད།¹⁴² །ཅེས་སོ། །

དེའང་རང་གི་སྟོབས་ལས་གཞན་གྱིས་ཐར་པ་བསྐྱབ་པའི་ལག་ལོད་དམ། སྐྱབ་གོགས་ལྟ་
 སུ་བྱས་མེད་པས་དགོ་རྫིག་གི་སྤྱང་དོར་རང་ལོ་ནས་བྱ་དགོས་པ་ཡང་། དེ་ལས། ཐར་པ་བདག་ལ་
 རག་ལས་འདི་ལ་ནི། །གཞན་གྱིས་གོགས་བསྐྱར་ཅི་ཡང་མ་མཚིས་ཀྱི། །ཐོས་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་
 བསམ་གཏན་ལྡན་པ་ཡི། །བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འབད་པར་མཛོད།¹⁴³ །ཅེས་སོ། །རྱི་ལྟར་བྱ་བ་
 ཡང་། དེ་ལས། རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང་། །མཚན་མོ་ཐུན་གྱི་སྟོད་སྤྱད་
 འདས་ནས་ནི། །མན་ལ་ཚོའང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར། །དྲན་དང་ལྡན་པས་དེ་དག་བར་དུ་
 མཚོལ། །བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེ་དག་དང་དགའ་བ་དང་། །བཏང་སྟོམས་རྟག་ཏུ་ཡང་དག་སྟོམས་མཛོད་
 ཅིག །ཁོང་མ་མཉེས་པར་མགྱུར་དེ་ལྟ་ནའང་། །ཚངས་པའི་འཛིན་རྟེན་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདོད་
 སྤྱོད་དགའ་དང་བདེད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དག །རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལོ་ཡིས། །ཚངས་

དང་འོད་གསལ་དག་དང་དགོ་རྒྱས་དང་། །འབྲས་སུ་ཚེ་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་མཉམ་མཐོང་། །ཉག་དང་
 མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། །ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྷན་བཞེ་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དགོ་དང་མི་དགོ་
 རྣམ་ལྷ་ཚེན་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་དགོ་བ་སྤྱད་ལ་བརྩོན་པར་བཞུ། །ལན་ཚ་སྤང་འགས་རྒྱ་ནི་ཉུང་ཏུ་
 ཞེག །རོ་བསྐྱར་བཞིན་གྱི་གསུམ་ལྷུང་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྟོག་པའི་ལས་ནི་རྒྱུ་དུ་ཡང་། །དགོ་བའི་
 རྩ་བ་ཡངས་ལ་མཁུན་པར་བཞུ། །ཚོད་དང་འགྲོད་དང་གཞོད་སེམས་སྤྲུགས་པ་དང་། །གཉིད་དང་
 འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །སྦྱིབ་པ་ལྷ་པོ་འདི་དག་དགོ་བའི་ལོ་རྩེ། །འཕྲོག་པའི་ཚོམ་རྒྱུ་ལགས་
 པར་མཁུན་པར་མཛོད། །དད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དག་དང་དན་པ་དང་། །ཉིང་འཛིན་ཚོམ་མཚོག་གེས་
 རབ་ལྷ་ཉིད་དེ། །འདི་ལ་མངོན་བརྩོན་མཛོད་ཅིག་འདི་དག་ནི། །སྦྱོབས་དབང་ཞེས་བཞུ་ཅེ་མོར་གྱུར་
 པ་ལགས།།^{༡༤} །ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་བྱའོ། །དེས་ནི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། །དེས་
 པར་ལེགས་པའི་ཚོས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

སྦྱོར་བཞི་པ་ནི། ད་ནི་དེ་ལྟར་དོན་དང་རིགས་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་
 བསྟོ་བ།

དེ་ལྟར་བདེ་ཚེན་ཚེས་ཀྱི་ཆར་བསེལ་བས།^[༡༤] །འགྲོ་སེམས་ས་གཞིར་ཚོགས་གཉིས་རབ་རྒྱས་ཏེ།
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་གང་སྤྱིད་པ་འདིར། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་བལ་སོས་ཤིག།^[༡༥]

ཅེས་ལེགས་པར་སྦྱོན་ཏེ། དོན་དང་ཚོག་གི་ཚོས་ཆར་བསེལ་བས་འགྲོ་བ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་ཞིང་ལ་
 དགོ་བའི་ལོ་ཐོག་བཟང་པོ་རྒྱས་པས། སྤྱིད་པའི་ཚོགས་ཉོན་མོངས་པས་གང་ཞིང་། བདེ་བའི་
 འཚོག་ཆས་ཀྱིས་ཐོངས་པ་དག་གི་དཔུལ་བ་བསལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡོན་ཏན་ནམ་
 མཁའི་མཛོད་ཀྱིས་འགྲོར་བ་དེར་ངལ་སོས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །དེར་འདིར་སྦྱོན་པས་ཚོས་ཀྱི་
 རྫོང་ཕྱེ་བ། །ཁང་ལས་དོན་ཟབ་རིན་ཚེན་འདི་སྤངས་ཏེ། །གཞན་ལ་ཕན་འགྱུར་སྐྱམ་ནས་ལེགས་
 བཞོད་པ། །དེ་ཡིས་འགྲོ་ཀུན་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་རིག་ཤོག །ཡིད་མཁའི་ལམ་གནས་ཉོན་མོངས་གཟའ་
 རྣམ་ཚོགས། །རྒྱལ་མིན་ཡིད་ཕྱེད་འོད་དཀར་སྤང་བྱེད་པའི། །རང་བཞིན་གང་དེ་བསོད་ནམས་འོད་

སྟོང་གིས། ཟླེལ་མནན་ཡེ་ཤེས་ཉིན་མོར་བྱེད་གྱུར་ཅིག། །འགྲོ་ཀུན་བདེ་ལེགས་བསམ་པ་འགྲུབ་
 པར་ཤོག། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱ་མཚོ་གལ་བར་ཤོག། །ཉག་ཏུ་བདེ་ལེགས་ཚོས་ལ་སྦྱོད་པར་
 ཤོག། །མ་འབད་བཞིན་དུ་དགོ་བ་འཕེལ་བར་ཤོག། །རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། །ལས་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

།།

ལྷ་པ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལེལ།

དེ་ལྟར་ལྷ་པོ་མོང་གི་སྟོན་ལྟོ་བཞེས་སེམས་རྒྱུད་ལས་ལུང་དུ་བྱས་ལ་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པས་སྟོ་བ་བསྐྱེད་ནས།
དེ་དག་གི་དོན་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ། ལྷ་པོ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལེལ་ལྷུག་སྟེ། མ་ཞོར་ལམ་སྟོན་ཡོངས་འཛིན་
དུ་བསྟན་པ། དེས་ལེགས་ཀུན་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་བསྟན་པ། དམ་པ་བསྟེན་ཞིང་འཛིན་པ་སྤང་བར་གདམས་པ། སྤང་བྱ་སྟོགས་
དང་བཅས་པ་སྤང་པ། སྤང་བྲུང་གེས་ནས་དངོས་གྲུབ་སྤང་རྒྱལ། ལྷ་པོ་ཀྱི་དགོ་བའི་བསྟོ་བའོ།

སྤྱི་དོན་དང་པོ་མ་ཞོར་ལམ་སྟོན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་དེ་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་པོ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱལ།

དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་མ་ཞོར་ལེགས་པའི་ལམ། །དམ་པ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་བསྟེན་ལས་འབྲུང་།།

འདི་ལྟར་ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་དང་། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ལེགས་པར་གཤེས་པ་ནི། དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལས་འབྲུང་སྟེ། འཕགས་པ་སྟོང་པོ་བཞུགས་པའི་མདོ་ལས། ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བྱ།
ཚོད་ཀྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་གྱིས་ཤིག་དང་། དེས་ནི་བསོད་ནམས་དང་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་གཤེས་པས། འཁོར་བ་ན་རྒྱ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སེལ་དོ། །
ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་གཉེས་པ་དེས་ལེགས་ཀུན་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲོས་བཅས་ཉན་རང་ཚོགས། །བྲང་རྒྱུབ་གསུམ་བརྟེས་དགོ་བའི་བཤེས་ལས་བྱུང་།།[༡]

སྲིད་ན་མཛོན་མཐོ་བདེ་བའི་གསུམ་ཐོབ་པ། །དེ་ཡང་དམ་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་།།

དེ་སྤྱིར་སྟེ་བོ་དམ་པ་བསྟེན་པར་བྱ།།

ཇི་སྐད་དུ། བྲམས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སྤྲོ་ན་མེད་
པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོ་ལ་བ་དང་། ཡེ་གེས་མཐོང་བའི་ལུང་པོ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་སུ་བསྟེན་པ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ།
གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་གསུམ་རྣམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་
དགོ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །
ཞེས་སོ།།

སྤྱོད་ན་གསུམ་པ་དམ་པ་བསྟེན་ཞིང་ངན་པ་སྦྱང་བར་གདམས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་མདོར་
བསྟན་པ་ནི། དེ་ནི་སྤྱོད་པོ་དམ་པ་བསྟེན་ཅིང་། ངན་པ་སྦྱང་བར་གདམས་པ།

རི་ལྷ་ཚུན་གིང་ལ་ལའི་གིང་དང་། [༡] །མི་གཙང་འདམ་དུ་བརྟེན་པའི་ཀྱ་གུ་ལྟར།།
དམ་པ་བསྟེན་པས་རང་ཉིད་དམ་པར་འགྱུར། །ངན་པ་བསྟེན་པས་རང་ཉིད་ངན་པར་འགྱུར།།
དེ་ཕྱིར་སྤྱོད་པོ་དམ་པ་བསྟེན་པ་དང་། [༢] །སྤྱི་པའི་བཤེས་གཉེན་སྦྱང་ལ་ནན་ཉན་བྱ།།

འདི་ལྷ་ཚུན་གི་གིང་ལ་བརྟེན་པའི་ལའི་གིང་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མཐོ་ཞིང་། བསུང་ཞེས་ལ། ཉ་སུལ་
ལྷ་སུའི་མི་གཙང་བས་གོས་ན་གཙང་མའི་ཀྱ་གུ་ལའང་བཙོག་པ་ལྟར། དམ་པ་དང་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་
བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས། དམ་པ་ལ་བརྟེན་པར་གདམས་པ་ནི། འདུལ་བ་
ལུང་ལས། སྤྱོད་པོ་ལའི་ལའི་ལའི་གིང་བཞིན། རྣམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་གྱུར་པ། རྩམས་པོའི་དཔལ་
གྱིས་འཕྲུད་པར་བྱེད། ཅིས་པ་དང་། མི་ཡི་མདུན་ན་ཀྱ་གུ་ལ། །ཉ་སུལ་གྱིས་ནི་དཀྱིལ་གྱུར་ན། །དེ་ནི་
རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། །ཀྱ་གུ་ཉིད་ཀྱང་དེ་འདྲར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དམ་པ་མ་ཡིན་ལ། །བརྟེན་པར་
གྱུར་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་སོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟེན་བྱའི་མཚན་ཉིད། རི་ལྷ་ཚུན་ལྟལ། རྣམ་སུ་འཛིན་བྱསྟོབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

དང་པོ་བསྟེན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ལས། བཤེས་གཉེན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། རེ་ཞིག་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལས། དང་པོར་སྤྱིའི་ཚུལ་ལས། ཕྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལུགས་ལྟར་ན།

དམ་པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཚུལ་དུ་ཞེན། །འཛིག་རྟེན་འབྲེན་བྱིར་གྱུན་དང་ཚ་མཐུན་ལ།།
འཛིག་རྟེན་འདས་བྱིར་གྱུན་དང་ཚ་མི་མཐུན། [༣] །སློ་གསུམ་སྤྱོད་པ་གྱུན་ལས་ལྷན་པར་འཕགས།།

དེ་ལྟ་བུའང་། མྱོང་བོ་བཀོད་པ་ལས། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཡང་གང་ཞེན། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཡོངས་
སུ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་དང་ཐུན་
མོང་དུ་མ་གྱུར་པའོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྩོམ་པ་དོན་ཡོད་པས་ཕན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བརྒྱབ་
པའོ།^༤ །ཞེས་སོ།།

དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་ཞེན།

ཞེས་ཀུན་སྐྱོད་གཙང་ཞིང་སྐྱོན་མེད་ལ། །ཐེ་ཚོམ་གཙོད་མཁས་གསུང་སྟན་ཏེ་མ་མེད།།
ཐུགས་ནི་རབ་ཞེ་ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་མཛོད།^[༥] །ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཐོས་དང་སྟིང་རྗེ་ཆེ།།
ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་དགོངས་སྐྱོད་ནམ་མཁའ་འདྲ། །འཕྲིན་ལས་ཚད་མེད་འབྲེལ་ཚད་དོན་དང་ལྡན།།
བུམས་ལྡན་སྐྱོང་ལ་སྤངས་ཤིང་རྟག་ཏུ་བཙོན།^[༦] །འགོ་བའི་ཁ་ལོ་གྲུན་དུ་བསྐྱར་ལ་བརྟེན།།

དེ་ཡང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མང་བོས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཞིང་། ཤེས་རབ་དང་དགོངས་པ་
ནམ་མཁའ་ལྟར་ཟབ་པ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྩོམ་པས་འབྲེལ་ཚད་ཐར་པའི་ས་བོན་འདེབས་ཤིང་། སྟིང་
རྗེས་རྟག་ཏུ་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྐྱུག་པས་ཐེག་པ་གང་ལ་གང་མོས་
ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བརྒྱུད་བར་མཛད་པ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་ཞིང་ཉེར་
ཞིབ། ཡོན་ཏན་བརྩོན་བཅས་ལྟག་པར་ལུང་གིས་སྐྱུག། དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ལ་སྐྱེ་མཁས་ལྡན། །བརྩེ་
བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོང་ལ་སྤངས་ལ་བརྟེན།^༤ །ཞེས་སོ།།

ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་སྟེང་དུ། གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་ནང་
གསང་སྐྱགས་ཀྱི་བླ་མ་ཡང་།

ཁྱད་པར་གསང་སྐྱགས་བླ་མའི་མཚན་ཉིད་ནི། །དབང་དང་སྡོམ་པ་དམ་ཚིག་གཙང་ལྡན་ཞིང་།།
རྒྱུད་དོན་མན་དག་རྒྱ་མཚོའི་ཡ་ཙོལ་ཕྱིན།^[༧] །བསྟེན་སྐྱབ་ལས་སྐྱོར་འཕྲིན་ལས་མངའ་བརྟེས་ཤིང་།།
རྣམས་སྐྱོད་འབྲས་ཉམས་རྟོགས་བྱོད་ཚད་ཐོབ། །བརྩེ་ཆེན་ཐབས་མཁས་གདུལ་བྱ་སྐྱིན་གྲོལ་འགོད།།
བརྒྱུད་པའི་ཕྱིན་རྒྱབས་སྐྱིན་སུང་མ་ཡལ་བ།^[༨] །དེ་འདྲའི་མཁས་སྐྱབ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་བརྟེན།།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཚེན་པོ་འཇམ་ལས་མཛད་པའི་རྣམ་འགྲུབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་
 སློབ་དཔོན་ལྟེང་གི་འགྲེལ་པ་ལ་རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་བཞུགས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དམ་ཚིག་དག་ལ། རྒྱུད་
 ལྷན་སོ་སོའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ལ། བསྟེན་རྒྱུ་ལས་སློབ་དཔོན་བཅས་པའི་དོན་ལ་སླུངས་པ། རྫོགས་པ་ལྟ་
 བས་མཚོངས་པ། ཉམས་མཉམ་སྒྲིལ་པ་ལ་འདྲིས་པ། ལྷ་ཚོགས་སློབ་དཔོན་ལ་འབྲེལ་པ། ལྷིང་རྗེས་
 གཏུལ་བྱ་འདྲེན་པ་སྟེ། བརྒྱལ་དང་ལྷན་པོ། ཞེས་གསུངས་ལ། བདག་གི་སྒྲིལ་མེད། དེའི་རྗེས་དུ་
 བརྒྱུད་པ་ལ་སེམས་མེད་ཅིང་བྱིན་སྐབས་ཀྱིན་སྐབས་ལེ་བ་ཞིག་དང་། དགུ་ལྷན་དགོས་གསུང་རོ།།

དཔའི་རྫོགས་པ་བསྟེན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིལ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་མངའ་ཞེན། བཤད་པ།

གང་གི་ཡོན་ཏན་གིན་ཏུ་མཐས་ཡས་ཏེ། །འགྲོ་བའི་གཉེན་གྱི་རྫོགས་ཚམ་རབ་བསྟེན་པ།།
 སྲིད་མཚོ་སྒྲོལ་བས་གྲུ་ཚེན་གཉེན་པ་སྟེ།། །ལམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་སྒྲིལ་མེད།།
 རྒྱུད་པ་སེམས་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་སྟེ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་མེ་འཛིལ་བདུད་ཚིའི་རྒྱ།།
 ཚོས་ཚར་བསེལ་བས་ཚར་སྒྲིན་བཟང་པོ་སྟེ།། [༡༠] །འགྲོ་གྲུན་དགའ་བསྐྱེད་ལྟ་ཡི་རྩ་བོ་ཆེ།།
 དུག་གསུམ་ནད་སེམས་སྒྲིལ་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །མ་རིག་སྐྱབས་སེམས་སྒྲིལ་མེད་པོ་ཆེ།།
 རྒྱེད་སྐྱེའི་བདེ་འབྲུང་དཔག་བསམ་གིང་ཚེན་ཏེ།། [༡༡] །འདོད་དགུ་ལྷན་གྱི་འཇམ་ཚེན་སྐྱེས་པ་བཟང་།།
 བྱམས་ཚེན་ཉི་མ་འོད་ཟེར་དཔག་མེད་དེ། །གཏུང་སེམས་སྐྱབས་པ་ལྷན་བདེའི་འོད་དཀར་ཅན།།

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། རི་རྒྱུད་དུ། སྲོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞུལ་ཡང་འཁོར་བའི་རྒྱ་
 མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་གྲུ་བོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །ཐར་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་ལྟ་བུའོ། །སྲིད་
 པའི་རྒྱུད་པ་རྣམས་སེམས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་མེ་
 འཛིལ་བས་ཚུ་བོ་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་ཀྱི་ཚར་ཚེན་པོ་འབེབས་པས་སྒྲིན་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་
 དགའ་བས་ལྟེང་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སེམས་སྐྱབས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །མ་རིག་
 པའི་སྐྱབས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་སྐྱབས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་དགུའི་རེབ་རྫོགས་པས་དཔག་བསམ་
 ཀྱི་གིང་ལྟ་བུའོ། །ཅི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པས་སྐྱེས་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །བྱམས་པ་ཚོད་

མེད་པས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་སེལ་བས་སྐྱེ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་
ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲོར་བ་སྟེར་བས་རྣམ་ཐོས་བྱ་ལྟ་བུའོ། ། །ཞེས་སོ།།

དོན་དང་མཐུན་པར་བསྟུགས་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

དགོངས་གྲོང་ཡངས་པས་དྲི་མེད་མཁའ་འབྲུག་ལ། [༡༩] ཉིང་འཛིན་འོད་གསལ་གཟའ་སྐར་ལྷན་གྱུ་བ་འདྲ།
མཁའ་བརྩེ་འེངས་བཞེན་དཔག་མེད་མཚོ་འབྲུག་ལ། །ལུགས་རྗེའི་སྐབས་ཆེན་གཡོ་བས་རྒྱ་ཁྲི་བ་འདྲ།
རྣམ་གཡེང་མི་བསྐྱོད་གངས་རིའི་དཔལ་འབྲུག་ལ། [༢༠] །མཚོག་ཏུ་མི་གཡོ་བའི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་འདྲ།
སྲིད་གནས་མི་གོས་འདམ་སྐྱེས་པ་དང་འབྲུག་ལ། །ཀུན་ལ་ལུགས་སྟོ་མས་བྱམས་སྟུག་པ་མ་འདྲ།
ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་རིན་ཆེན་གཉེར་འབྲུག་ལ། [༢༡] །འཛིན་ཏེན་འབྲེན་པས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འདྲ།

རི་སྐད་དུ། འིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་དག་འདི་ལྟར་དགོ་
བའི་བཞེས་གཉེན་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཚད་མེད་དེ། ལུགས་རྗེའི་གོ་སྐབས་ཡངས་པས་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་དང་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཚོགས་མང་བས་གཟའ་སྐར་ལྷན་ལྟ་བུའོ། །སྲིད་རྗེ་དཔག་
ཏུ་མེད་པས་གང་ཆེན་མཚོ་ལྟ་བུའོ། །ལུགས་རྗེ་ཚད་མེད་པས་རྒྱ་ཁྲི་བ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བས་
མི་བསྐྱེད་པས་གངས་རི་པོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བས་ལྷན་པོ་ལྟ་བུའོ། །སྲིད་པ་ན་
གནས་ཀྱང་ཉེས་པས་མི་གོས་པས་བླ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །བྱམས་པ་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་སྟོ་མས་པས་ན་པ་
དང་མ་ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་འབྲས་ལྟ་བུའོ། །འཁོར་བ་ན་རྒྱ་བ་ཐམས་
ཅད་རྣམ་པར་སྐྱོལ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་དཔག་ཏུ་
མེད་དོ། ། །ཞེས་སོ།།

དོན་བསྟུ་བ་ནི། གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན།

དེ་འདྲའི་སྐྱེ་མ་དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྱི་རྗེ། །གང་ན་བཞུགས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ།
མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་འཁོར་བ་ཕྱིར་བསྐྱེལ་ཞིང་། [༢༢] །སྐབས་ཆེན་འཛིན་ལས་སྐྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད།
ས་ཆེན་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་ཉེན་བཞིན་ལོ།།

འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ན་འང་མཐོང་ཐོས་དྲན་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་ལ་འགོད་པ་
 ལྟར། སློམ་དེས་ཀྱང་འགོད་པས་འཕྲིན་ལས་གྱི་ཚུལ་མཚུངས་པས་ཀྱང་མཉམ་ལ། རྒྱལ་བའི་སྐྱལ་
 པ་ཡིན་པས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཤད་དེ། ར་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས། བྱ་ངན་མ་བྱེད་ཀྱུན་དགའ་བོ། སློེ་
 རྣམས་མ་འདོན་ཀྱུན་དགའ་བོ། །ངན་བྱི་མའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། །དག་བའི་བཤེས་གཞན་ཉིད་སྐྱལ་ནས། །ཞོད་
 ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་འགྲུལ། །ཞེས་དང་། རོ་རྩེ་མེ་ལོང་གི་རྒྱུད་ལས། རོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དགྱིལ་
 འཁོར་གཙོ། །སློམ་སངས་རྒྱས་ཀྱུན་དང་མཉམ།¹⁰ །ཞེས་སོ།།

ས་ལྟར་སྐྱོ་ངལ་མེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་། རང་དོན་དུ་ཞི་བདེ་མཐོང་ཡང་མི་
 གཉེར་ལ། གཞན་དོན་དུ་དཀའ་བ་ཆེན་པོའང་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་དེ། སློབ་སྦྲིང་ལས། འདི་ན་སྐྱེས་
 བྱ་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བརྩོན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིའི་བརྗོད་བཀ་ཡིན་ཉེ་བདེ་སྐྱེས་བྱའི་རྩལ་
 དེ་འཕགས། །ཉི་མ་རྒྱབས་ཆེན་རྟོ་ཞོན་རྒྱ་བ་སྦྱང་བྱེད་གང་ཡིན་དང་། །ཁྲུང་ལ་མི་རྩེག་ས་ཡིས་འཛིག་
 རྟེན་འདེགས་པ་གང་ཡིན་པ། །རང་དོན་འགའ་མེད་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་སྟེ། །དེ་དག་
 འཛིག་རྟེན་ཕན་དང་བདེ་བའི་རོ་ལ་གཙུག་ཏུ་གཞོལ། །འཛིག་རྟེན་མ་རིག་དུད་སྦྱིན་འཕྲིགས་པས་
 འགྲོ་བ་འབྲུགས་གྱུར་པ། །སྐྱུག་བསྐྱུལ་མེ་རབ་འབར་བའི་ནང་དུ་དབང་མེད་ལྷུང་མཐོང་ནས། །ཐོད་
 ལ་མེ་མཆེད་འབར་བ་ལྟ་བུར་ཡིད་བྲེལ་བརྩོན་པ་གང་། །འདི་ན་དེ་དག་སྐྱེས་བྱ་ཡིན་ཉེ་མཁས་པའང་
 དེ་དག་ཡིན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་མེ་ལྷེས་གང་བའི་མནར་མེད་དམུལ་བར་ཡང་། །གངས་དང་རྩེ་འོད་
 བསིལ་བ་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་དགའ་བཞིན་འཇུག། །ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་བདུ་ཁ་བྱེད་ལྷག་གེར་འདུག་པ་ཡི། །མཚོ་
 ཡང་དེ་ལ་མེ་ལྷེའི་ཚོགས་བཞིན་རབ་ཏུ་གདུང་བར་བྱེད། །གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པར་ཆས་པའི་མཁས་
 པ་རྣམས། །ལོ་མ་རལ་གྱི་འཛི་ཚལ་ན་འང་བདེ་སྲག་གནས་བྱེད་གྱི། །སྐྱད་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ལྟ་ཡི་བུ་མོ་དང་
 འགྲོགས་ནས། །དགའ་བའི་ཚལ་གྱི་ནང་དུ་སྦྱིད་པ་བྱེད་མི་འགྲུལ། །བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་སྐྱབས་མེད་
 སྐྱེ་བོ་བསྐྱལ་བའི་བྱིར། །སྒྲར་ཡང་རྒྱ་བོ་རབ་མེད་ནང་དུ་འཇུག་བྱེད་གྱི། །ལྟ་ཡི་རྒྱ་བོ་དབང་རྒྱབས་
 ཆེལ་ཆེལ་འདུག་པ་ཡིས། །དེག་པའི་བདེ་བ་བདག་ཉིད་སྟེན་པར་བྱེད་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་རྒྱན་གྱིས་
 བརྒྱན་གྱུར་ལེགས་སྦྱད་རིན་པོ་ཆེ། །གསལ་བའི་ནང་ན་གསལ་བ་ཞི་བའི་བདུད་རྩི་ཡང་། །དགའ་

བའི་དགའ་བ་བྱས་པ་མི་གཞོན་རྟེན་དཀའ་བ། །བཀྲ་ཤིས་རྣམས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཞི་བའི་བདེ་རྒྱ་སྟེན། །
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་མེ་ཏོག་རྟག་བསྟེན་བྱ། །ལྷོན་ཤིང་མེ་ཏོག་དེ་ལས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་
འབྱུང། །བདེ་གཤེགས་མེ་ཏོག་གསུངས་ལས་དོན་ཚོགས་བསྟེན་བྱ་སྟེ། །སྤྲང་མ་སྤྲང་རྩ་ལ་མཚོག་
དགའ་བར་བྱེད་ལ་ལྟོས།¹⁹ །ཞེས་སོ།།

སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་པར་བལྟ་བཞི། ཡང་།

དཀོན་མཚོག་བཞི་བ་སྤྲམ་སངས་རྒྱས་ཏེ། །དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ལྷག་ཉེ་རུ་ཀ་དབལ་ཉིད།།^[19]

སྟིགས་དུས་འགོ་བ་གདུལ་ཀའི་དོན་མཛད་པས། །གདུལ་བྱའི་དོར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་བས་ལྷག།

དངོས་གྲུབ་རྩ་བ་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ལ། །སློ་གསུམ་ཚོལ་མེད་གཙང་མའི་སྤྱི་བོས་བསྟེན།།^[19]

རི་རྐྱན་དུ། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་ལས། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། །སྤྲམ་ཡང་ནི་བཞི་
བ་ཡིན།²⁰ །ཞེས་པ་དང་། གསང་བ་རབ་འབྱམས་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ལྷག་ཉེ་རུ་ཀ། །སྤྲམ་
མཚོག་ཡིན་དངོས་གྲུབ་ཆེ།²¹ །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲང་བའང་མ་ཡིན་གྱི། དགེ་བའི་བཞེས་
གཉེན་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྲང་བས་ཚོས་སྟོན་ཅིང་ཐར་པའི་ས་བོན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་ལས་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ལྷག་པར་ཡང་ལུང་ཞིག་²² ཅེས་པ་དང་། དོ་ཉལ་ས། དངོས་
གྲུབ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ཉིད།²³ །ཅེས་པ་དང་། ཡིད་བཞིན་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། དེ་
ལྟར་དམ་པའི་སྤྲམ་ལ། །སློ་གསུམ་གྲས་དང་འཛིགས་བཅས་པས། །མཚོད་པ་ཀུན་གྱིས་རྟག་མཚོད་
ཅིང་། །དེ་མཉེས་བྱེད་པས་ཡང་དག་བསྟེན།²⁴ །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་དག་དང་གཞན་ཡང་ཕན་ཡོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།

དེ་དག་གིས་ནི་ངན་འགྲོའི་ལམ་འགོག་ཅིང་། །བདེ་འགྲོའི་སྐྱེས་འཇུགས་འདི་ཕྱིར་ཕན་བདེ་མཛད།།

ཡང་དག་དོན་སྟོན་སེམས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །ཚོ་འདིར་སྤྱིན་གྲོལ་ལམ་ལ་འགོད་པས་ན།།^[19]

རྟག་བརྟག་འཕོ་འབྱུང་མེད་པའི་དད་པ་ཡིས། །དུས་རྣམས་ཀུན་དུ་སྦྱོང་བལ་མེད་པར་བསྟེན།།

དེ་ཡང་རབ་འགོ་འགོག་པ་བདེ་འགོ་སྟོན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའ་འདྲེན་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 འབྲུང་གནས་ལ་གཡོ་ཚོལ་མེད་པས་དུས་ཏུ་ཏུ་འབྲུང་ལྡོག་དང་སྟོང་ལ་མེད་པས་བཀུར་སྟེ་དང་མུ་
 དུད་དུ་བྱས་ན་ཡོན་ཏན་ལྷན་པར་ཅན་ཚོ་འདིར་འབྲུང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་འཕྲ་རྒྱུད་ལས། ཡོན་ཏན་ཀུན་
 ལུག་སྐྱེ་མ་ལ། །རྟེན་ཏུ་གཡོ་སྟེ་མེད་པ་ཡིས། །མཚོན་པ་རྒྱུད་དུ་བྱས་ཀྱང་ཀྱང། །ཚོ་འདིར་ཚོ་རིང་ནད་
 མེད་ཅིང་། །ལོངས་སྟོན་སུན་ཚོགས་ཡིད་དུ་འོང་། །ཕྱི་མར་ཐར་པའི་བདག་པོར་འབྱུང་།^༧ །ཞེས་པ་
 དང་། མི་ཟད་པའི་གཏོར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྒྲུ་ལས། །ཞེ་མ་མཁའ་འགོ་གསང་བའི་སྐད། །སྣ་ཚོགས་
 ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལོ་གཅིག་གི་ལོ་ལས། །སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྐྱེ་མ་དམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ངང་པའི་མཚུངས་
 མཚུངས་པའི་རྗེ་བཙུན་མཚོག་དེ་ནི། །ཀུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཙང་མའི་སྟེ་བོར་སྐྱེ་བར་བྱ། །གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱེས་པའི་སེམས་ནི་མཚོན་བྱེད་སྟེ་མཆོ། །མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་སྟོང་མའི་སྟེ་ཉིད་དོ། །དེ་
 རྟོགས་པ་ཡིས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ། །འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་དཔལ་བོ་དེ་ནི་དྲིན་
 ཅན་པས། །དོན་ལ་བལྟས་ནས་བྱས་པ་དྲིན་དུ་གཟེ་བྱའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་རྟེན་ཏུ་གཟུང་
 བར་བྱ། །འཕོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་རབ་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཚེ་ལས། །སྟོལ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་མཚོག་དེ་ནི་གཞལ་
 མེད་དེ། །རྩམ་པའི་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཚེན་རྟེན་གྱུར་པའི། །སྟོབས་ཚེན་གཉེན་པ་དེ་ནི་གཡོ་མེད་
 ཀུན་གྱིས་བཀུར། །ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་དག་པ་ཡིས། །ཁ་རིག་རིག་པར་བྱེད་པའི་སྟེ་སྐྱེ་བུ་
 མཚོག་དེ་ནི། །གསེར་འབྲུང་རྩི་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་སྐྱུར་མཛད་པ། །ཐབས་ལ་
 མཁས་པས་འཕོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་རྟེན་ཏུ་བསྟེན། །རྩེ་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་གཉིས་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་
 གཞོན། །གང་ཡང་མ་སྤངས་གོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །སྟོལ་བཙོས་གིང་སྟོལ་རྣམ་པར་གནས་
 གྱུར་པ། །སྐྱེ་མ་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་ལས་ནི་བྱུང། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་ཞེས་ཐ་སྟོན་
 པ་རྣམས་ཀྱིས། །བཏགས་པ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་གོགས་རྣམས་སུ། །སྐྱུར་བར་བྱེད་པ་སྐྱེ་མ་
 དམ་པའི་ཞལ་གྱི་བརྟོ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་དག་པའི་བཤེས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ལས་བྱུང། །རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་
 དུ་སྐྱེས་གིང་ཐ་སྟོན་གྱིས་དབེན་པ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་བ་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འབྱུང། །མན་
 ངག་མིག་གིས་མཐོང་ཞིང་དབང་བོའི་རོས་ལྷན་པ། །ཞབས་ཀྱི་རྩལ་ལ་རེག་ན་ཡེ་ཤེས་རིག་པར་

འཕྲུང། །སྤྲོ་ཚོགས་དངོས་པོའི་ཚོས་ལ་སྤྲོད་པའི་མདའ་འཕེན་དང། །སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་
 རྒྱུད་པར་སྤྲོད་ཀྱིང་ལ། །ཤེས་རབ་ཤེས་པས་སྤྲོད་པ་གཞལ་བྱར་མཐོང་བ་སྟེ། །ཤེས་རབ་དེ་ནི་སྤྲོ་མེད་
 སྤྲོ་བ་དཔོན་དག་ལས་བྱུང། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཐབས་ཀྱིས་མཚོག་ཏུ་སྤྲོད་ཀྱིང་དང། །ཏྲིག་པའི་
 ཟུག་རྒྱུག་གིས་བསྤྲོད་པར་མི་ལུས་ལ། །འདི་ནི་མཉམ་པ་སྤྲོད་པོ་ལས་ཀྱི་དེས་འཕྲུང་སྟེ། །དེ་ཡང་རྗེ་
 བཙུན་མཐུ་ལས་སྤྲོད་པར་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་བརྒྱུད་པར་ལྷན་པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་པར་ལྷན་པ། །དུས་
 ཐབས་བསྟེན་པ་མཁས་པས་ཏྲིག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ།^{༡༩} །ཤེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས་ལས། །སྟེན་རྒྱལ་གྱི་དཔེ་བསྟེན་པ་ནི། །དེ་ལྟར་བྱའི་སྤྲོ་མ་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་
 བསྟེན་ཞེན།

ཇི་ལྟར་ནད་པས་སྤྲོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང། །དམངས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་འགོན་པས་སྤྲོད་པ་དང།།[༡༩]
 ཚོང་པས་དེད་དཔོན་གྱི་པས་མཉམ་པ་ལྟར། །ཉོན་མོངས་ཞི་བྱིར་ཉེས་ཀྱིན་གཞོན་བྲལ་བྱིར།།
 སྤྲོ་གིས་འཛིགས་བྱིར་དོན་གཉིས་ལྷན་གྱི་བྱིར། །སྤྲོད་མཚོ་རྒྱལ་བྱིར་སྤྲོ་མ་བསྟེན་པར་བྱ།།[༢༠]

དེའང་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞི་བར་བྱ་བའི་བྱིར། །ནད་པས་སྤྲོད་པ་བསྟེན་པ་དང། །ཉེས་པའི་འཛིགས་
 པ་བསྤྲོད་པའི་བྱིར་དམངས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་བསྟེན་པ་དང། །སྤྲོ་གིས་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་
 བྱིར་འགོན་པོས་སྤྲོད་པ་བསྟེན་པ་དང། །རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཚོང་པས་
 དེད་དཔོན་བསྟེན་པ་ལྟར་བྱ་དང། །འཁོར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལས་བརྒྱལ་བའི་བྱིར་གྱི་པས་མཉམ་པ་བསྟེན་པ་
 ལྟར། །སྤྲོ་མ་བསྟེན་པའི་རྒྱལ་བཤད་པ་ལས།

སྤྲོ་མ་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། །དང་པོ་ནད་པས་སྤྲོད་པ་བསྟེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྤྲོ་མ་བསྟེན་པ་ནི།
 །སྤྲོ་མ་སྤྲོད་པ་གདམས་པས་སྤྲོད་པ་དང། །རང་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེར་གཞག་སྟེ།།
 །ནད་ཉན་བཙོན་པ་སྤྲོད་ཉེད་བསྟེན་རྒྱལ་དང། །ཞི་བདེ་ནད་ལས་གྲོལ་བའི་འབྲས་ཐོབ་བཞིན།།[༢༡]
 །བསྟེན་རྒྱལ་གཞན་རྣམས་རྒྱལ་དེས་དཔག་བྱས་ལ། །དག་པའི་འདུ་ཤེས་བཞི་ཡིས་བསྟེན་པར་བྱ།།

དེ་ཡང་། །སྤྲོད་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས། །རིགས་ཀྱི་སྤྲོ། །ཚོད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་

བསྐྱེད་པར་བྱའོ། རྫོགས་ལ་སྐྱབ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། རྟན་ཏན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ནད་ཉེ་
 པར་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྐྱབ་པ་མཁས་པའི་འདུ་ཤེས་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཡང་རིགས་ཀྱི་སྤྱ། རྫོང་གྱིས་བདག་ཉིད་ལ་དམངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་
 བྱའོ། རྫོགས་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། རྟན་ཏན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཚོ་
 བ་ཉེ་བར་ཞེ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རྒྱལ་བོའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
 པར་བྱའོ། །ཡང་རིགས་ཀྱི་སྤྱ། རྫོང་གྱིས་བདག་ཉིད་ལ་འགོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། རྫོགས་
 ལ་མི་འཛིགས་པ་སྐྱབ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། རྟན་ཏན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཛིགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོལ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྐྱེལ་མ་དཔལ་
 བོའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཡང་རིགས་ཀྱི་སྤྱ། རྫོང་གྱིས་བདག་ཉིད་ལ་ཚོང་བའི་འདུ་ཤེས་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ། རྫོགས་ལ་ཚོང་བའི་ཉེ་བར་འདུ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། རྟན་ཏན་ཉམས་
 སུ་ལེན་པ་ལ་ཁེ་སྐྱོགས་འགྲུབ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དེད་
 དཔོན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཡང་རིགས་ཀྱི་སྤྱ། རྫོང་གྱིས་བདག་ཉིད་ལ་གྲུ་བའི་འདུ་
 ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། རྫོགས་ལ་གྲུའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། རྟན་ཏན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
 རྩ་བོའི་ལ་ལོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མཉེན་པ་
 མཁས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྤྱ། རྫོང་གྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ལ་ཁུར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་བ་ས་ལྟ་སུའི་སེམས་དང་། གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་
 ཕྱེད་པ་དོ་རྗེ་ལྟ་སུའི་སེམས་དང་། དག་ཐམས་ཅད་མི་གཙོག་པ་སྐྱོབ་མ་ལྟ་སུའི་སེམས་དང་། ཅི་
 བསྐྱོ་བ་ཉན་པ་བྲན་གྱི་སེམས་དང་། དྲིགས་པ་མེད་པ་བྱུ་མཚོག་རྩ་བཅད་པ་ལྟ་སུའི་སེམས་བསྐྱེད་
 པར་བྱའོ།¹⁶ ཞེས་སོ། །ཉེ་དག་སྐྱོད་འཇུག་ལས། ཉག་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། ཐེག་
 ཚེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བརྒྱལ་ལྷགས་མཚོག་ རྫོགས་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་
 གཏོང་ངོ། །དཔལ་འབྱུང་བ་ཡི་རྣམ་ཐར་ལས། ལྷ་མ་བསྐྱེན་པའི་རྒྱལ་ལྟར་བསྐྱབ།¹⁷ ཅིས་
 གསུངས་པའི་དོན་ཏོ།།

གསུམ་པ་རྗེས་སུ་འཛིན་བུ་སྐྱོབ་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱའི་སྐྱོབ་མ་གཉེས་ཀྱི། སྐྱེད་བྱའི་སྐྱོབ་མ་ལའང་
གཉེས་ཏེ། སྐྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། རྩལ་དེ་ལས།

གཞན་དུ་སྐྱེད་པའི་སྐྱོབ་མ་ཉེས་ཀྱི་གཞི། །དད་དང་རྩོམ་བྲིས་ལ་མེད་སྟོང་རྗེ་རྒྱུད།།[༡༩]
རིགས་དང་རང་བཞིན་ཀྱི་སྐྱོད་སྐྱེད་པ་དཔ། །སེམས་དང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དུག་ལྡེ་རགས།།
ཚོས་དང་ཚོས་མིན་དག་སྤྲིག་བསྐྱེད་པ་འཚལ། །སྐྱོམ་དང་དམ་ཚིག་མི་བསྐྱེད་པ་ཉེན་པོ་མེད།།[༢༠]
རབ་མོངས་སྐྱོ་གྲོས་རྒྱུ་ཞིང་དག་དཀའ་བ། །ཁོ་དང་ཚིག་རྩལ་འཕེལ་བ་དེ་དག་གིས།།
སྐྱེ་མ་རི་དུགས་ཚོས་ལ་སྐྱེ་ཆེ་དང་། །རང་ལ་རྩོན་པ་ནན་ཏན་མདའ་འཕེན་དང་།།[༢༡]
ཚོས་གྲུབ་འབྲས་ལུ་གཞན་དུ་འཚོང་བའི་རྩལ། །འདུ་ཤེས་ལོག་པ་ལྡེ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་ནི།།
དམ་ཚིག་མེད་པས་འདི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའོ།།

སྐྱེད་པ་དཔ་པའི་སྐྱོབ་མ་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྐྱོད་དུ་གྱུར་པ། དད་པ་དང་རྩོམ་རྒྱུད་ལ། ཁྲིལ་ཡོད་དང་སྟོང་
རྗེ་རྒྱུད་ལ། རིགས་དང་རང་བཞིན་དཔ་པ། ཀྱི་སྐྱོད་དང་སྐྱེད་པ་དཔ་པ། སེམས་དང་ཉོན་མོངས་
རགས་པ། དག་སྤྲིག་དང་བསྐྱེད་པ་འཚལ་བ། སྐྱོམ་པ་དང་དམ་ཚིག་མི་བསྐྱེད་པ། ཉོན་མོངས་པའི་
སྐྱོ་མི་སྐྱོམ་པས་གཉེན་པོ་ལ་སྐྱོངས་པ། ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་མཁུ་དཀའ་བ། ཁོ་ཁོ་དང་ཚིག་རྩལ་ཉེ་ཚོ་
འཕེལ་བ། ཚོས་མིན་གྱི་བྱ་བ་ལ་རང་གིས་བརྩོན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེད་པའོ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱུད་འབྲེན།
དག་འདུན་གྱི་སྐྱེད་པ་དུམ་པ་དེ་དག་སྐྱེ་མ་ལ་ཚོས་ཚོས་པ་ན། རང་ཉིད་རྣམ་པར་མ་ཞེས་ཀྱི་ཀྱི་ལ་
འཚེ་ཞིང་ལྱེད་དུ་གསོད་པས་རྩོན་པ་དང་འདུ་ལ། སྐྱོབ་དཔོན་ལས་འདི་ཁོ་ན་ལ་ལུང་སྐྱེད་གི་གཞན་དུ་
ན་སྐྱོན་འདི་དང་འདི་ཡང་ཡོད་པས་དུད་འགྲོ་དང་འདུ་ལོ་སྐྱེམ་ཞིང་། ཚོས་དེ་ཐོས་ཐོས་མོ་ཞེས་བྲས་ལ།
གཞན་ལས་ལྱེད་དུ་འཕགས་པར་འདོད་པས་སྐྱེ་ཆེ་ལྡེ་སྤྲུ། ཚོས་དེ་ཐོས་པ་མ་རྩོགས་པར་གཞན་ལ་རོ་
དག་འའམ། ལྱེད་གསོད་དམ། ཡོ་བྱེད་ལུང་ཟེན་གྱི་ཕྱིར་སྐྱོག་ཅིང་འཚོང་པ་ནི་ཚོ་འདིར་བཀའ་མི་གིས།
སྐྱེ་མར་རབ་སོང་དུ་འབྱུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་ཚིག་གསུམ་བཞེད་པའི་རྒྱུད་འབྲེལ་དུ། གསང་སྤྲུགས་
རྗེ་རྗེའི་སྐྱོབ་དཔོན་སྐྱོད། ཚོས་ལ་དབང་ཟེའོར་དང་བཞེ། རིགས་པས་དམ་ཚིག་མི་བསྐྱེད་པ། རྩོ་

དག་ཚེ་འདིར་ཚེ་ཐུང་ཞིང་། །དཔལ་དང་སྐྱལ་པ་བཟང་པོ་ཉམས། །མཁའ་འགྲོའི་ཚད་པས་སྐྱུག་
བསྐྱལ་ཞིང་། །ཕྱི་མར་རབ་སོང་ཉིད་དུ་ལྷུང་།^{༡༡} །ཞེས་བཤད་དོ།

མ་བཏགས་པའི་སྐྱོན་ནི། །ཡང་སློབ་མ་སྐྱལ་རེ།

ལ་ལས་ཐོག་མར་མ་བཏགས་བབ་ཅོལ་འཇུག་[༡༥] །གསར་ངས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་ཕྱི་ནས་སློང་།

ཁ་ཅིག་འདྲེས་མས་དོ་སྐྱོག་རབ་གཡོའི་ཚུལ། །ཟུར་གྱིས་སློབ་མའི་ཉེ་འཁོར་སུན་འབྲིན་པ།

དེ་དག་གིས་ནི་འབྲས་བུ་མནར་མེད་ཉིད།[༡༦]

དང་པོར་སློབ་མ་དང་། སློབ་མའི་རྒྱུད་མ་བཏགས་པར་དཔོན་སློབ་ཏུ་བཟུང་། དེ་ནས་གསར་འགྲོགས་
གྱིས་བཀུར་སྟེ་དང་རྟེན་པ་བྱས་ཀྱང་། རྒྱུན་ཅུང་ཟད་གྱིས་ཁོས་ནས་འཕྱར་ཀ་དང་། ཚིག་ཅུབ་དང་།
གཅིག་ཕུར་འདུག་ནའང་སྐྱོན་ཉི་ཚེ་སེམས་གིང་། དེའི་ཉེ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སུན་འབྲིན་པ་དང་།
ཁ་ཅིག་དོར་བསྟོད་ཅིང་གྲུ་ས་པའི་ཚོལ་དུ་འཚོས་ཀྱང་། ཡིད་ལ་མ་དད་པ་དང་མི་གྲུ་ས་པའི་རྣམ་པ་
བསྟེན་ཅིང་། སྐྱོག་ནས་གཡོ་དང་སྐྱུས་སྐྱུ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སློབ་མ་སྐྱུད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཚད་མེད་དེ།
སློབ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། མནར་མེད་ལ་སོགས་འཛིགས་རུང་བ། །དཔལ་བར་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ། སློབ་
དཔོན་ལ་ནི་དམེད་པ་སྟེ། །དེ་ལ་གནས་པར་ཡང་དག་བཤད།^{༡༢} །ཅེས་སོ།

སློབ་བར་བྱ་བའི་སློབ་མ་ལའང་བཅུག་ཉེས་ཉེ། སློབ་མ་བཟང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། །ཞར་ལ་སྟོད་ཀྱང་བར་ཅན་ཡང་
བཤད་པ་ནི།

སྐྱལ་བཟང་སློབ་མ་དད་དང་ཤེས་རབ་ཚེ། །བརྩོན་འགྲུས་བག་ཡོད་དུན་དང་ཤེས་བཞིན་ལྟོ།

བཀའ་ལས་མི་འདའ་སྟོམ་དང་དམ་ཚིག་བསྐྱུང་། །སློབ་གསུམ་དུལ་ཞིང་སྟོང་རྗེ་ཕན་སེམས་ཚེ།[༡༧]

ཁོང་ཡངས་སློབ་མིང་གཏོང་མོད་དག་སྣང་ཚེ། །བཏགས་ཞིང་མོས་གྲུས་ཚེ་བ་དེ་དག་གིས།

སློབ་མ་མཉེས་པར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱང་ཚད་མེད་དེ། །འཇམ་དཔལ་ཡི་ཤེས་རྒྱུན་གྱི་མདོ་ལས།
རིགས་གྱི་བྱ་འཕམ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་དད་པ་མཚོག་དང་ལྟན་པ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀུར་ན་བསྐྱལ་པ་གསྟོང་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོད་པ་

བྱས་པ་བས་བསོད་ནམས་གྱི་སྤང་པོ་ཚད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་^{༡༩} ཅེས་པ་དང་། ཡི་ཤེས་དམ་པའི་རྒྱད་
 ལས། བསྐྱལ་པའི་སངས་རྒྱས་མཚོན་པ་བས། སྤྲོ་མའི་བ་སྤྱུ་ཉག་གཅིག་ལ། རྒྱུ་མར་ཐིགས་པ་
 གཅིག་བྱུགས་ན། རྩོམ་པ་སྤྱི་བུ་ལྟར་དཔར་འཕགས།^{༢༠} ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ཁྱད་པར་
 ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱི་བུ་ཉེ། དགོངས་འདུས་ལས། བསྐྱལ་པ་སྤྱོད་གི་སངས་རྒྱས་བས། སྤྲོ་མ་གཉེན་པར་
 ཤེས་པར་བྱ། ཅི་སྤྱི་བུ་ཞེན་བསྐྱལ་པ་ཡི། སངས་རྒྱས་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱུ་ལ། སྤྲོ་མ་དག་ལ་བཞེས་
 བས་བྱུང་། སྤྲོ་མ་མེད་པའི་གོང་ལོ་ན། སངས་རྒྱས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་མེད།^{༢༡} ཅེས་པའོ།།

ཡོན་ཏན་བསམ་ཞིང་བཤགས་བསྐྱམ་བྱ་བའི། དེ་ལྟ་བུའི་སྤོབ་མ་བཟང་པོས།

ཏྟག་ཏུ་སྤྲོ་མའི་ཡོན་ཏན་དྲན་བྱ་ཞིང་། སྤྱོན་ལ་མི་རྟོག་མཐོང་ཡང་ཡོན་ཏན་བསམ།།[༡༩]

རང་སྣང་ཡིན་པའི་ཁོང་ལ་མི་མངའ་ཞེས། སྤྱི་བུ་ནས་བསམ་ཞིང་བཤགས་བསྐྱམ་གཉེན་པོ་བསྐྱེན།།

འདི་ལྟར་སྤྲོ་མའི་སྤྱོན་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་དྲན་པར་བྱའོ། གཤམ་ཉེ་རྩུང་ཟད་མ་དད་ན
 མི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་རང་སྣང་རན་པ་ཡིན་ཉེ་འོང་། ཁོང་ལ་མེད་པའི་སྤྲོ་མ་དུ་བསམ་ཞིང་། མི་
 ལམ་དུ་སྤྲོ་མའི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་མ་དད་ན་འང་གཉེད་སད་མ་ཐག་ཏུ་བཤགས་དགོས་ཉེ། འཁོར་ལོ་
 རྒྱུ་བ་རོལ་བ་ལས། གཤམ་ཉེ་མི་ལམ་ནང་དག་ཏུ། སྤྲོ་མའི་སྤྱོན་དག་མཐོང་གྱུར་ན། སང་མ་
 ཐག་ཏུ་བཤགས་པར་བྱ། གཤམ་ཉེ་བཤགས་པ་མ་བྱས་ན། འདི་ཡང་མནར་མེད་རྒྱ་འཕེལ་
 འགྱུར།^{༢༢} ཞེས་སོ། ཉིན་པར་བྱུང་ན་སྐད་ཅིག་གམ་ཐང་ཅིག་གམ་ཉེན་མཚན་མ་འདས་པ་ལ་
 བཤགས་དགོས་སོ། །དེ་ནས་ཀྱང་སྤྱོན་གཅིག་སེམས་ན་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་བསམ་ཞིང་།
 བརྗོད་པ་ལའང་མཚུངས་སོ།།

མི་མཉེས་པ་སྤང་ཞིང་བྱ་བ་ལྟ་བུའི། དུས་ཏྟག་ཏུ།

སྤྲོ་མ་མི་མཉེས་ཚད་བཅས་སྤང་ཞིང་། རི་ལྟར་མཉེས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ།།[༢༠]

སྤྲོ་མས་བཀའ་སྤྱུལ་ནམ་ཡང་མི་བཅག་ཅིང་། སྤྲོ་མའི་ཉེ་འཁོར་སྤྱུག་པའང་སྤྲོ་མ་བཞིན།།

སྤྲོ་མའི་འཁོར་གཡོག་སྤོབ་མར་མི་བསྐྱེད། རྩོས་བཤད་དབང་བསྐྱུར་ལ་སོགས་ཞུས་ཉེ་བྱ།།[༢༡]

སླ་མ་མི་མཉེས་པ་སླང་ཞིང་མཉེས་པ་བསྐྱབ། རི་སྐྱད་གསུང་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། སླ་མ་ལས། གལ་ཏེ་
སློབ་དང་བཅས་ན་ཡང་། རི་སྐྱད་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ན། ཡང་དག་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ། བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་སློབ་ཅི་དགོས། ཉེ་འཁོར་སྐྱུག་པ་འང་སླ་མ་བཞིན། འཁོར་རྣམས་སློབ་མར་མི་བསྐྱུ་ལ། །
ཚོས་དང་དབང་བསྐྱར་རབ་གནས་དང་། སྐྱིན་སྲིག་ལ་སོགས་ཞུས་ཏེ་བྱ།¹⁷ བཞིན་སོ། གཞན་ལས་
ཀྱང་། སླ་མའི་སྐྱུག་པ་འང་སླ་མ་བཞིན། བཞིན་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ།

སྐྱུག་སྐྱར་ལུས་ཀྱི་ཉེས་སློབ་བསྐྱུ་བ་ཞི། སློབ་ལམ་ཡང་།

སླ་མའི་སྐྱུག་སྐྱར་ལུས་དག་ཡིད་བསྐྱུ་ཞིང་། རྟ་པ་བརྒྱུད་དང་སྐྱིལ་གྱུང་རྒྱབ་མི་བསྐྱུ།

ངོ་འཇུག་མི་གནག་ཁོ་གཉེར་བསྐྱུ་མི་བྱ།

དེ་སྐྱད་དུ། རིམ་གསུམ་ལས། སླ་མའི་སྐྱུག་སྐྱར་ལུས་ཀྱི་ལས། སྐྱིལ་གྱུང་འདུག་དང་རྒྱབ་མི་
བསྐྱུ། ཁོ་གཉེར་ངོ་འཇུག་གནག་པ་འང་མིན། འཁོར་ན་ལུས་ཀྱིས་བག་ཡིད་བྱ།¹⁸ བཞིན་སོ།

དག་གི་ཉེས་བྱས་མ་ལུས་བསྐྱུ་བ་ཞི། གཞན་ཡང་དག་གིས་བྱེ་མོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ།

བབ་ཅོལ་མི་སྐྱུ་བརྟུན་ཚོག་སྐྱུ་མ་དང་། [༡༧] གཞན་ཀྱི་སློབ་བརྟུན་མི་སྐྱུ་རྩལ་མོའི་ཚོག།

མ་བརྟུགས་འབྲེལ་བ་མེད་རྣམས་སྐྱུ་མི་བྱ།

དེ་འང་ཀུ་རེ་བཞད་གད་དང་། ཡོང་གཏམ་འབྲེལ་མེད་དང་། ཟེར་རེ་སྐྱོས་སེ་དང་། བརྟུན་ཚོག་སྐྱུ་མ་
དང་། གཞན་ལ་སློབ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་ཡིན་གྱང་སྐྱུ་བ་པོ་རང་ལ་མི་དགོ་བ་ཚེན་པོ་
འཕོ་བ་པོ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སླ་མའི་སྐྱུགས་ཀྱིས་ཁྲེལ་པ་དང་། འབྲུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་པོ། སླ་མའི་
སྐྱུགས་སྐྱད་ཅིག་འབྲུགས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཚེན་པོ་བསྐྱུད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བག་མེད་ཚོག་དང་འབྲེལ་
གྱུར་པ། སླ་མའི་མདུན་དུ་བརྟུན་མི་བྱ། བཟ་མལ་པ་ཞིག་ཁོས་ན་ཡང་། ཉི་ཚོ་བ་ཡི་དཔུལ་བར་
རྟུང་། སླ་མའི་སྐྱུགས་དང་འགལ་བ་གང་། མཉམ་མེད་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་ནག་ཏུ། བསྐྱུ་ལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་བྱེ་
བར་འཚེད།¹⁹ ཅིས་སོ།

ཡིད་ཀྱི་སྐྱུག་སློབ་ལོག་རྟོག་བསྐྱུ་བ་ཞི། ཡིད་ཀྱིས།

སྲ་མའི་རྗེས་ལ་བརྟའ་སེམས་མི་བྱ་ཞིང་། །སྤེར་བཅས་གཞོན་སེམས་ཆ་དང་བཅས་ཀྱི་བསྟུན་ལ།།[༣༢]

སྲ་མའི་མཛད་སྦྱོང་སྣ་ཚོགས་ཚོ་འབྲུལ་ལ། །ཁ་ཞེ་འཛོལ་བས་འབྲུལ་པར་མི་བརྟག་ཅིང་།།

འདི་ནི་མི་རིགས་ཁོང་རང་མཛད་མོད་སྟེ། །ཅུང་ཟད་འགལ་འདུ་ཉེས་སྦྱོན་ལོག་ལྟ་དོར།།[༣༣]

ཁོང་གི་འདི་བདག་ལ་ཡོད་ན་སྟུམ་དུ་སྲ་མའི་རྗེས་ལ་བརྟའ་སེམས་དང་། །ཉེ་འཁོར་བ་དང་། །སློབ་མ་
དང་། །སྦྱིན་བདག་ལ་སོགས་པའི་སྤེལ་གཞོན་པ་མི་བྱ་སྟེ། །སྲ་མས་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་མི་མཉེས་སུ་
འོང་བའི་སྦྱིར་རོ། །སྲ་མས་དགོས་པའི་དབང་གིས་མཛད་སྦྱོང་ཞི་བའམ་རྩུབ་པའམ། །འཇིག་རྟེན་དང་
མཐུན་པར་འཇུག་པ་ཅུང་ཟད་ལ་ཁ་ཞེ་འཛོལ་བས། །འདི་ལོར་ཞིང་དེ་ལྟར་མི་འཐད་སྟུམ་པ་དང་།
ཚོགས་སྡེ་བྱི་དང་། །བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ལ་འགལ་འདུ་མང་པོ་མི་བསམ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས།
སྲ་མའི་རྗེས་དང་འཁོར་ནམས་དང་། །ཉེ་འཁོར་སུན་འབྲིན་བརྟའ་སེམས་སྲང་། །མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་
སེམས་ཅན་ལ། །ཁན་པའི་ཐབས་ཅན་འབྲུལ་ཆེན་པོ། །དགོངས་སྦྱོང་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་ལ། །ཉེས་
པས་ལོག་པར་བལྟ་བ་དོར།³⁰ །ཞེས་སོ།།

རང་སྦྱོན་ལ་བརྟག་ཅིང་གྲས་པ་བསྟོམ་པ་ནི། །རང་གིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་མི་དྲན་པར། །དེའི་རྣམ་པ་སྦྱིར་ཤར་
བའི་གཞུགས་བརྟན་དུ།

གལ་ཉེ་སྲ་མ་སྲང་བར་མངོན་ན་ཡང་། །རང་སྦྱོན་ཡོད་པེས་བརྟགས་ལ་བཤགས་བསྟུན་བྱ།།

སྦྱི་གཞུག་བསྟོམས་ལ་གསོལ་བ་དྲག་པོ་གདབ། །དེ་ཡིས་མཉེས་ཤིང་དངོས་གྲུབ་ལྟར་དུ་འབྲོབ།།[༣༤]

དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་དག་པའི་བཞེས་གཉེན་པ་དག་ལ་སྲང་བར་མངོན་པ་ཉིད་གྱིས་མ་ལེགས་ཉེ།
སྤིག་པ་བྱས་པའི་ཚེ་དག་པའི་བཞེས་གཉེན་མི་མཉེས་པས། །ཇི་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཆ་བྱས་སྟུམ་དུ་
རང་ལ་བརྟག་ཅིང་། །བཤགས་བསྟུན་དྲག་པོ་བྱ། །དེ་ཡང་སྦྱིར་གང་དང་འཁོན་ཡང་། །སྦྱེད་རང་ལ་པེས་
པར་བརྟེན་ཉེ་མེད་ན་མི་འབྲུང་བ་འཛམ་སུ་གླིང་པ་དང་། །སྲ་མི་སྦྱོན་པའི་མི་གཉེས་ཀྱི་ཁོ་བ་བཞེན་
ཡིན་པས། །རྗེ་དང་དབྱེ་གྲུ་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཆ་བྱས་པས་ན། །འཁོན་པ་
དེ་བདག་ལ་མི་རུང་སྟེ། །གཞན་གྱི་སྤིག་པའི་མིག་རྒྱུ་དུ་གྲུར་པ་དང་། །རང་གི་ཁོང་ཁོ་དང་ཞེ་སྲང་

གཏན་དུ་ལྷང་བས་དཔལ་བའི་ས་བོན་གྱིད་པའི་ཕྱིར་པོ། །དེས་ན་གང་ལའོན་པ་དེ་སྐྱི་བོར་བསྐྱོམས་
 ལ་བཤགས་པས་ཞག་འགའ་ན་ལའོན་དང་སྐྱི་བ་པ་འབྲུང་ངེས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་སྐྱོམ་མ་ལ་མི་རུང་བས་
 སྐྱི་བོར་བསྐྱོམས་ཏེ་ཕྱག་དང་མཚོན་པ་བྱས་ལ། རབ་ཏུ་འགྱོད་པས་མཚི་མ་འབྱེན་ཞིང་ཐལ་མོ་
 སྐྱར་ཏེ། གྱེ་གྱེ་སྐྱོ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །པདག་ལ་རེ་ས་གཞན་ན་མེད། །ཐུགས་རྗེའི་སྐྱེན་གྱིས་གཟིགས་
 སུ་གསོལ། །མ་རིག་འཕྲུལ་པས་བདག་ལོན་ཏེ། །སྐོ་གསུམ་ཉེས་པ་ཅི་མཚིས་པ། །རབ་ཏུ་འགྱོད་པས་
 བཤགས་པར་བཤྱི། །སྐོ་པ་གསུམ་དང་འགལ་གྱུར་ཅིང་། །ཉེས་པའི་དྲི་མས་སེམས་གོས་པ། །རྱི་
 གུམ་ཁྱོད་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །རྒྱན་ཅིག་ཉིད་ལ་བྱང་བར་མོཙ། །པདག་ལི་མི་ཤེས་སྐོངས་པ་ཡིས། །མ་
 འཚོལ་བཞིན་དུ་སྐྱིག་བཤྱིས་པས། །སྐར་ཡང་ལའོར་བར་རབ་ཏུ་འབྱམས། །དེ་ནི་སྐྱོ་མ་ཐུགས་རྗེ་
 ཅན། །ཁྱོད་གྱིས་བདག་གི་སྐྱི་བ་པ་གུན། །རྒྱན་ཅིག་ཉིད་ལ་བསལ་བར་མཛོད། །འདི་ལྟར་མི་
 ཤེས་གྱིས་པ་ལ། །སྐོན་གྱུར་མཐོང་ཚེ་ལྷག་པར་ཡང་། །ཐུགས་རྗེའི་གཟིགས་པ་མི་འཕྲུག་ན། །རྱི་
 ལས་གཞན་ལ་ཅིར་འགྱུར་དགོངས། །འུ་ཡི་ཉེས་པ་གང་ལགས་པ། །མ་ཡིས་སེམ་ཞིང་སྐྱོད་བ་
 ལྟར། །པདག་ཅག་འགྲོ་བུ་གསེམས་ཅན་ལ། །ཁྱོད་གྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས། །པན་པ་མཛོད་
 ཅེས་དམ་བཅས་ན། །དུས་འདིར་བདག་ལ་ཅིས་མི་དགོངས། །པདག་ཅག་འཕྲུལ་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས། །ཁགྱིགས་ནས་ཐུགས་རྗེས་མི་འཛོན་ན། །ཁྱོད་གྱི་འཕྲིན་ལས་གདུལ་བྱ་ལ། །པན་པ་དེ་ཡང་
 རི་ལྟར་དགོངས། །སྐོན་གྱི་རྒྱལ་བ་གངས་མེད་ཀྱང་། །པདག་ཅག་སྐྱངས་ནས་ཐར་པ་གཤེགས། །ད་
 བེ་སྐོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཡིས། །ཁྱོད་ལ་བསྐྱུལ་ནས་བདག་ཅག་གི་དོན་དུ་སྐྱོ་མར་རྣམས་སྐྱུལ་ན། །ཁྱོད་
 གྱིས་བདག་ཅག་འདོར་མོད་དམ། །འཛིགས་སར་སྐྱེལ་མས་བསྐྱུས་པ་བཞིན། །ཁྱོད་གྱིས་དེ་རིང་སྐྱུ་
 མཛོད་དམ། །ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ཚེན་ཡང་། །གསོལ་བ་བཏབ་ན་འདོད་དགུ་འཕྱིན། །ཁྱོད་ནི་བཙེ་
 ཚེན་ཐབས་ལམ་ལས། །ཅི་ཕྱིར་བདག་ལ་རྗེས་མི་གཟིགས། །ག་ཟ་རྣམས་ཀྱང་མོཙ་སྐྱིན་དང་། །བདེན་
 པའི་ཚིག་ནི་བཛོད་མ་ཐག །སྐོན་གྱི་སྐོབ་འང་འདོར་བཤྱིད་ན། །ཁྱོད་ནི་ཐུགས་རྗེ་འགོ་བའི་ཡབ། །ཁུས་
 མཚོན་གདུང་བས་སེམས་གདུངས་གིང་། །ཉེས་པ་བཤགས་ན་ཅིས་མི་གཟིགས། །པདག་གི་སྐྱིག་གུན་
 མ་བྱང་བར། །སྐྱི་བ་གཞན་དུ་སོང་གྱུར་ན། །དཔལ་མེས་བསྐྱེག་པ་ལོ་ནར་བཟད། །དེ་ལ་ཁྱོད་གྱིས་མི་

གཟིགས་ན། རྒྱགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་རི་ལྷ་ར་ལགས། གྲེ་མ་གྱི་རྩྭ་བདག་གི་སྲིག་ ལམ་ལུས་བྱང་
 བར་མངོན་དུ་གསོལ། རྣམ་ཅིག་འདི་ལ་རྒྱགས་རྗེས་དགོངས། བདག་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབས། ལམ་ཚོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། བཤེས་པ་དང་ལོག་འདྲེན་བར་ཆད་སོལ། ཚེ་འདིར་
 བསམ་པ་ཀུན་འགྲུབ་ཅིང་། འཆི་ཀར་གནད་གཅོད་སྟུག་བསྐྱེད་མེད། བར་དོའི་འཛིགས་པ་ཀུན་
 ལས་སྦྱོལ། འོག་མིན་གནས་སུ་འབྲིད་པར་མངོན། ཅིས་ཉིན་མཚན་ཐུན་བཞིར་གསོལ་བ་ལན་
 བདུན་བདུན་གདབ་པོ། དེས་ནི་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་དག་ནས་མཚོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་
 གྲུབ་ལྷུང་དུ་འཐོབ་པོ། ཉམས་ཆགས་སྐྱོང་བ་ལ་འདི་ལས་ཟབ་པའི་གནད་མེད་དོ།།

གུས་པའི་ཀུན་སྦྱོང་དང་དུ་སྒྲུབ་པའི། སྦྱོང་ལམ་གཞན་ཡང་།

སྒྲམ་མཐོང་ཚེ་ལྡང་དང་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། བཞུགས་ཚེ་སྟན་སོགས་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དབུས།།

སྟན་པར་སྐྱབས་བསྟོད་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱོར། བཞུང་ཚེ་ལྡང་དང་ཞབས་འབྲིང་བསྟེན་བཀུར་བྱ།། [༣༧]

སྒྲམ་འཛིན་ལུགས་ལ་དང་། བསྟོད་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་དང་། འབྲོན་པ་དང་བཞུང་པའི་ཚེ་ལྡང་ཞིང་
 བསྐྱེད་དང་སྦྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུངོ། འདི་ཉིད་དམ་ཚེས་འདུལ་བ་ལས། མཁན་པོ་མཐོང་མ་ཐག་
 ཏུ་སྟན་ལས་ལྡང་བར་བྱུངོ།³⁷ ཞེས་བཤད་དོ། ལམ་ལངས་ན་ཚེ་རབས་ལྷ་བརྒྱུར་འབྲེ་བོར་སྦྱེ་བར་
 ལས་བརྒྱུ་པར་གསུངས་སོ། ལྡང་ཞིང་ཞབས་འབྲིང་བྱས་ན་མཚན་དཔེ་འཐོབ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་
 གྱི་འབྲེལ་བ་ལས། སྒྲམ་སྦྱེལ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་གྱིས་ཕྱག་དང་ཞབས་འཁོར་ལའི་
 མཚན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་³⁸ ཞེས་གསུངས་སོ།།

དན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་བསྐྱབ་པའི། འདི་ལྷ་ར་སྒྲམ་དང་འགོགས་པའི་དུས།

ཏྲག་ཏུ་དན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཅིང་། གུས་དང་འཛིགས་བཅས་ལུས་པས་གནས་པར་བྱ།།

རི་ལྷ་ར་བག་མ་གསར་པའི་རྒྱལ་བཞིན་དུ། རྫོགས་སུ་ཞེས་སྒྲམ་མའི་དུང་འདུག་གི།། [༣༨]

འབྲེལ་ཞིང་གཡེང་ལ་རྫོང་བག་བྱ་བ་མིན། རྫོགས་རིས་མ་ཡིན་ཁེ་དང་གྲགས་པས་མིན།།

གཡོ་སྐྱུས་མ་ཡིན་དེ་བཞིན་རྒྱལ་འཚོས་མིན། རྫོགས་མ་ཡིན་ཉེ་རིང་ཆགས་སྣང་མིན།། [༣༩]

དེའང་འདི་ལྟར་གླེང་མའི་དུང་དུ་འདུག་པ་ན་དེ་ལས་ཟེན་པར་བྱས་ཏེ། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གྱི་ཉེས་
 ལྷོད་ཆ་དང་བཅས་པ་བསྐྱམ་ཞིང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟེན་པར་བྱས་ནས། སེམས་ལ་སེམས་གྱིས་བལྟ་
 ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མ་ཤོར་བར་བསྐྱམས་ལ་བག་ཡོད་གྱིས་ཟེན་པ་བག་མ་གསར་པའི་
 རྒྱལ་ལམ། དགེ་སློང་གསར་བ་བཞིན་དུ་ཞི་དུ་ལ་དང་ལྡན་པས་འདོད་པ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །སློད་
 འཇུག་ལས། སེམས་གྱི་སྤང་ཚེན་ལྷོས་པ་ནི། ཚེས་ལ་སེམས་པའི་ཀ་ཚེན་ལ། རི་ལྟར་བཏགས་པ་མི་
 འཚོར་བ། །དེ་ལྟར་འབད་པས་ཀུན་གྱིས་བཏགས། ཅི་ནས་ཅེ་གཅིག་སེམས་གྱིས་ནི། །སྤང་ཅིག་གཅིག་
 ཀྱང་མི་འཚོར་བར། །བདག་གི་ཡིད་འདི་གར་དཔྱོད་ཅེས། །དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་སོ་སོར་བཏགས། ཅེས་པ་
 དང་། སེམས་སྤང་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། །དེ་ལ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དག། །སློག་ལ་བབ་ཀྱང་སྤངས་
 ཤིག་ཅེས། །བདག་ནི་དེ་ལྟར་ཐལ་མོ་སློབ་³³ །ཞེས་སོ། །རང་གི་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པར་གཅིག་
 ལུང་འདུག་པ་ན་འང་བག་མེད་པའི་སློད་པ་མི་བྱ་བར། དེ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟེན་དགོས་ཏེ། སངས་
 རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་མིག་ཡོད་པ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱིབས་ཀྱང་མཐོང་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
 སངས་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དག། །ཀུན་དུ་ཐོགས་མེད་གཟིགས་པར་ལྡན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 ལྷོན་སྟེན། །བདག་ནི་ཏག་པར་གནས་སོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་བསམས་ནས་རོ་ཚོད་དང་། །ཀུན་དང་
 འཇིགས་ལྡན་དེ་དག་གནས།³⁴ །ཞེས་སོ། །

གཞན་ཡང་དུས་དང་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འང་སེམས་དགེ་བ་ལས་མ་ཡེངས་པར་བྱསྟེ།
 དེ་ཉིད་ལས། བྲེ་མོའི་གཏམ་ནི་སྣ་ཚོགས་དང་། རོ་མཚར་ལྟར་མོ་རྣམས་མང་པོ། །ཀུན་ལ་འཇུག་པར་
 ལྷུང་པ་ན། །དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱ། རོ་ན་མེད་ས་བརྟེན་གཅོད་དང་། །ས་རིས་འདྲི་སོགས་བྱེད་
 ལྷུང་ན། །བདེ་གཤེགས་བསྐྱབ་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས། །སྤྲུག་པས་དེ་ཡི་མོད་ལ་བཏང་། །གང་ཚོ་
 བསྐྱོད་པར་འདོད་ལྷུང་ཏམ། །སྤྲུ་བར་འདོད་པར་ལྷུང་ན་ཡང་། །དང་པོར་རང་གི་སེམས་བཏགས་
 བས། །བཏགས་པར་རིགས་པ་ལྡན་པར་བྱ། །གང་ཚོ་རང་ཡི་ཆགས་པ་དང་། །སློབ་པར་འདོད་པ་དེ་ཡི་ཚོ། །
 ལས་སུ་མི་བྱ་སྤྲུ་མི་བྱ། །ཤིང་བཞིན་དུ་འགན་པར་བྱ། །ཚོད་དང་གཞུང་བཅས་པ་དབ །གལ་ཏེ་ང་
 རྒྱལ་རྒྱགས་ལྡན་པའམ། །མཚང་འབྲུ་བ་ཡི་བསམ་པ་དང་། །གལ་ཏེ་སློབ་འབྲིན་སྤྲུ་སེམས་སམ། །

གང་ཚེ་བདག་བསྐྱོད་ལྷུང་ལེན་པའམ། ཁགཞན་ལ་སྒོད་པ་ཉིད་དང་ནི། གཤེ་བཙམས་འགྲོད་དང་
 བཙམས་གྲུང་ལ། ཉེ་ཚེ་གིང་བཞེན་གནས་པར་བྱ། ཉེད་དང་བཀུར་སྟེ་གྲགས་འདོད་པའམ། གཤེ་ག་
 ལའོར་དོན་དུ་གཉེར་འདོད་པའམ། བདག་སེམས་རིམ་གོ་འདོད་གྲུང་ན། ཉེ་ཚེ་གིང་བཞེན་གནས་
 པར་བྱ། ཁགཞན་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་། བར་དོན་གཉེར་བར་འདོད་པ་དག། སྐྱུ་བར་འདོད་
 པའི་སེམས་བྱུང་ན། ཉེ་ཚེ་གིང་བཞེན་གནས་པར་བྱ། མི་བཟོད་ལེ་འཕྲི་འཛིགས་པ་དང་། ཉེ་བཞིན་
 སྐྱུ་བརྟེན་ལ་སྤྱོད་དང་། བར་གི་སྤྱོད་ཞེན་སེམས་བྱུང་ན། ཉེ་ཚེ་གིང་བཞེན་གནས་པར་བྱ། ཉེ་
 ལྷར་གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། ཉོན་མེད་བརྩོན་པའི་ཡིད་བརྟགས་ནས། ཉེ་ཚེ་དཔལ་བོས་གཉེན་
 པོ་ཡིས། ཡིད་ནི་བརྟན་པོར་གཟུང་བར་བྱ། ཤིན་ཏུ་དེས་དང་རབ་དད་དང་། བརྟེན་དང་གྲུས་དང་
 ཞེས་པ་བཙམས། ཉེ་ཚེ་གིས་དང་འཛིགས་དང་བཙམས། ཞི་ཞི་གཞན་དགའ་བྱེད་ལ་བརྩོན། བཅ་ཚུན་
 མི་མཐུན་བྱིས་པ་ཡི། འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་མི་སྐྱོ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པས་འདི་དག་གི་སེམས་
 འདི་འབྱུང་སྐྱུ་བརྩེད་ལྡན་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་དེས་ལ། བདག་དང་སེམས་ཅན་དབང་བྱས་
 ཤིང་། སྐྱུ་ལ་ཞིང་ར་རྒྱལ་མེད་པར་ནི། ཡིད་ནི་རྟག་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ། རིང་ཞིག་ལོན་ནས་དལ་བའི་
 མཚོག་ ཐོབ་པར་ཡང་དང་ཡང་བསམས་ནས། སེམས་དེ་ལྟ་བུ་རི་རབ་ལྟར། རབ་ཏུ་མི་གཡོ་གཟུང་
 པར་བྱ།³⁴ ཞེས་སོ།

དེའང་ཚེས་མ་ཡིན་པ་ཚེ་འདིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅིག་གྲུང་མ་ཡེངས་པར་བྱའོ། ཉེ་ཡང་གྲུ་མ་
 དང་འགྲོགས་པ་དང་། མཁན་བོས་གདམས་པ་དང་། རན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྐྱུ་བསྐྱེད་ལ་
 འཛིགས་པ། རབ་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེས་ལ་གྲུ་ས་པས་བརྩོན་པ་རྣམས་ལ་བརྟན་གཤེས་བཞེན་
 བག་ཡོད་དང་དགེ་བ་མང་པོ་རབ་གིས་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱུ་མ་དང་ནི་འགྲོགས་པ་དང་། བཅ་ཚུན་
 པོས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང་། འཛིགས་པས་སྐྱེས་ལྡན་གྲུས་བྱེད་ལ། རྟན་པ་བདེ་སྐྱེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ།³⁵ །
 ཞེས་སོ། ཉེ་ལྷར་དགེ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱུ་མ་བཀུར་ཡང་སྤྱོད་ཆ་དང་། ཞེ་གྲགས་དང་། གཡོ་སྐྱེ་
 དང་། རོ་སྐྱོག་དང་། ཉེ་རིང་མ་ཡིན་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ། རབ་གི་
 ཚོགས་རྗོགས་གིང་སྐྱིབ་པ་འདག་པར་བྱུང་མེད་པའི་སྐྱིར་རོ།

མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་བཀུར་སྟེ་བྱ་བ་ནི། དེའང།

རང་ལ་འབྱོར་པ་ཡོད་ན་སླ་མ་མཚོན། །ལུས་དག་ཞབས་ཏོག་བསྟེན་བཀུར་སྟེ་ལྷུང་ང་།།

ཚེ་འདི་སློབ་པ་ཏང་སྐྱབ་པས་མཉེས་པར་བྱ།།

རབ་སྐྱབ་པ་དང་། འབྲིང་ལུས་དག་དང་། ཐ་མ་ཟང་རྩ་གི་ཞབས་ཏོག་གང་ཡུང་པེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

གཞན་གྱི་ཚོལ་བ་ཐབས་གྱིས་བསྐྱོག་པ་ནི། སླ་མ་ལ།

གཞན་གྱིས་མི་སྟེན་བརྗོད་ནའང་དེ་བསྐྱོག་ཅིང་།[༣༩] །ལུས་པ་མེད་ན་སླར་ཡང་ཡོན་ཏན་བསམ།།

རྩ་བ་དག་བཅིང་སྟེ་རྗེས་ཕན་པ་བསྐྱབ། །དེ་ལ་མི་བརྟེན་བག་མེད་སྐྱབ་པ་མིན།།

འགའ་ཞིག་གིས་ངན་དུ་སྐྱོགས་ན་ཐབས་གྱིས་བསྐྱོག། ལུས་པ་མེད་ན་སླ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམ་ཞེས་
རང་གི་རྩ་བ་མཚུབ་མོས་བཀག་ནས། མི་དེ་ལ་བསྟེན་འདྲིས་དང་བག་མེད་སྐྱབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། བདུད་
ཅི་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས། རོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་སྟོད་པ་ན། ཞི་བའམ་མངོན་སྟོད་ལས་གྱིས་བསྐྱོག། ལུས་
པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན། རྩ་བ་ཏན་པས་དག་པར་བྱ། བསྟེན་པར་མི་བྱ་གཏམ་མི་བྱ། ཀལ་ཉེ་དེ་
དང་འདྲིས་གྱུར་ན། །ངན་སོང་དག་ཏུ་འཚོད་པར་འགྱུར།³⁷ །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ནི། ཕན་ཡོན་བཤད་པ།

དེས་ནི་ཚེ་རབས་ཀུན་དུ་ཕན་པ་འགྲུབ།[༣༧] །དམ་བ་རྣམས་དང་འཕྲད་ཅིང་ཚོས་རབ་ཐོས།།

ས་དང་ལམ་དང་གཟུངས་དང་ཉིང་པེ་འཛིན། །སྐྱ་ཚོགས་ཡོན་ཏན་འབྱོར་པས་ཡོངས་གང་ཞིང་།།

འགོ་ལ་ཞིབ་དེའི་དགའ་སྟོན་འགྲུད་པ་ཡིན།།[༤༠]

ཇི་སྐད་དུ། ལྷོང་བོ་བཀོད་པ་ལས། གྱེ་རིགས་གྱི་བྲལ། དེ་ལྟར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ཅིང་
བསྟེན་བཀུར་བས་ནི་རྟག་ཏུ་ཚེ་རབས་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་འཕྲད་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་ལམ་དང་ཉིང་པེ་འཛིན་དམ་
པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།³⁸ །ཞེས་སོ།།

སྒྲི་དོན་བཞེས་སྤང་བུའི་གང་ཟག་གོགས་དང་བཅས་པ་ལ་དྲུག་ལས། སྒྲིག་པའི་བཤེས་གཉེན་སྤང་བར་འདོམས་པ་ནི།
དེ་ནི་སྒྲོགས་གཉེས་པ་སྒྲིག་པའི་བཤེས་གཉེན་གོགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བར་གདམས་པ།

དེ་ལྟར་དམ་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་བརྟེན་བས། །སྒྲིག་པའི་བཤེས་གཉེན་ངན་པའང་ཀུན་དུ་སྤང་།།
དེ་ཡང་སྤར་བཤད་ཡོན་ཏན་མི་ལྡན་ཞིང་། །ལོག་པའི་སྒྲོན་མང་སྣོམ་དང་དམ་ཚིག་འཆལ།།[༤༡]
བུམས་དང་སྤྲིང་རྗེ་ཤེས་རབ་ཐོས་པ་རྒྱང་། །ལེ་ལོ་སྒྲོམ་ལས་མི་ཤེས་རྒྱལ་ཆེ།།
ཀོ་ལོང་གདུག་རྒྱུབ་ཉོན་མོངས་དུག་ལྡ་རགས། །ཚེ་འདི་དོན་གཉེར་བྱི་མ་རྒྱང་རིང་འཕང་།།[༤༢]
ཚོས་ལྟར་སྒྲོན་ཡང་ཚོས་མིན་ཟོག་པོའི་རིགས། །མི་གཙང་ལུང་པོ་ལྟ་བུའི་སྤྲི་མ་ནི།།
གདུལ་བུའི་བུང་བམང་ཡང་རིང་དུ་སྤང་། །དད་ལྡན་ལོག་ལམ་ངན་འགྲོར་འབྲིད་བས་ན།།[༤༣]
ཐར་ལམ་འདོད་པས་ནམ་ཡང་བརྟེན་མི་བྱ།།

ཞེས་གདམས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྣོམ་པ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཤིང་སྤྲིང་རྗེ་དང་ཐོས་པ་རྒྱང་བ། ལེ་ལོ་དང་
རྒྱལ་ཆེ་བ། ཀོ་ལོང་དང་དུག་ལྡ་རགས་པ། ཚེ་འདིའི་འཁོར་དང་ཡོ་བྱད་དང་གྲགས་པ་དོན་དུ་
གཉེར་བ། དབེན་པར་གནས་ཀྱང་འདུ་འཛི་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཆར་འབབ་པ། བྱི་མ་རྒྱང་རིང་དུ་
འཕངས་པ། རང་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ། རག་ཏུ་
ཚོས་ལྟར་མཁས་མཁས་ལྟར་སྒྲོན་ཡང་། དོན་ལ་རང་གི་སེམས་ལ་མི་ཕན་བས། ཚིག་དང་དོན་དུ་
འཛོལ་བས་ཟོག་པོའི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་གཙང་བ་བྱི་སའི་ལུང་པོ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་མ་བསགས་པའི་
འཁོར་སྤང་བུ་ལྟ་བུ་མང་དུ་འདུ་ཡང་། དད་ལྡན་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་ངན་འགྲོར་འབྲིད་བས་ན་རིང་
དུ་སྤྲོངས་ཤིག་ཅེས་བསྟེ། སངས་རྒྱས་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། འཛིག་རྟེན་གྱི་དགས་ནི་སྤོག་ཙམ་
སྤོགས་ཏེ་ལུས་འདོར་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བར་མི་བྱེད་དོ། །མི་གཉི་ལྷག་ཙམ་ལོག་
པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་ནི་དགོ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་བསྐལ་བ་སྒྲོང་གི་བར་དུ་དམུལ་བར་
འབྲིད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་སྤྲིང་ཞེན། དངོས་པོ་དང་མཚན་མའི་ཚོས་ལ་སྤྲོད་ཅིང་། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་
ཚོས་བརྟེན་པའི་བྱིར་དོ། །འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤོག་བཅད་པ་བས་ལོག་པར་འབྲིད་

པའི་ཚོས་བསྟན་ན་སྲིག་པ་ཚེའོ།^{༤༦} །ཞེས་པ་སྐྱོའོ་ཞེས་སོ།།

སྲིག་པ་སྐྱོར་པའི་མཛའ་གྲོགས་སྐྱེད་པ་ནི། ཞར་ལ་སྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྐྱེད་པར་གདམས་པ།

སྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་དེ་ཡང་སྐྱེད་བྱ་སྟེ། །རི་ཙམ་འགྲོགས་པ་དེ་ཙམ་སྲིག་པ་འཕེལ།།

དགེ་བ་འགྲིབ་ཅིང་ཉོན་མོངས་ཆར་བཞེན་འབབ།[༤༧] །བདེ་འགྲོ་འགོག་ཅིང་ངན་འགྲོའི་འབབ་སྟེགས་ཏེ།།

དམ་པ་སྐྱོད་ཅིང་དཀར་པོའི་ཚོས་ལ་སྐྱེད། །ངན་པ་བསྐྱོད་ཅིང་ནག་པོའི་ཚོས་ལ་བརྟེན།།

སྐལ་མཉམ་མི་དགེ་སྐྱོད་རྣམས་བསྟན་པ་སྟེ།[༤༨] །རྟག་ཏུ་ལོག་ལམ་ངན་འགྲོར་འབྱིད་པས་ན།།

སྐྱོ་མིག་ལྗན་པས་རིང་ཏུ་སྐྱེད་པར་བྱ།།

རི་ལྟར་བསྟེན་པ་ལྟར་སྲིག་པ་འཕེལ་ཞིང་སྲིག་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན། དེ་དག་གི་བསྟན་པ་བ་
བརྗོད། དགེ་བ་རིང་ཏུ་སྐྱོད་པ་དེ་དག་གིས་ངན་འགྲོར་སྐྱེད་པས་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། དཀོན་བརྟེན་གས་
ལས། སྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་གང་ཞེན། དགེ་བ་འགྲིབ་ཅིང་མི་དགེ་བ་ལ་སྐྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་
བསྟེན་པར་མི་བྱ། བསྟེན་པར་མི་བྱ། མཐོང་བར་ཡང་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་གང་དག་བདག་
པན་བརྟོན་པ་དང་། །བདག་གི་དོན་ཏུ་གཞན་པན་རྣམས་པར་སྐྱོད། །གང་གིས་བསྟེན་པ་ཟང་ཟིང་གུན་
སྐྱེད་ཀྱིས། །ཚོས་གྱིས་ནམ་ཡང་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ། །དེ་ནི་བཤེས་གཞན་ངན་དང་གྲོགས་ངན་ཏུ། །རྒྱལ་
བས་གསུངས་ཏེ་ཐག་བསྐྱིངས་ཡོངས་སུ་སྐྱེད།^{༤༩} །ཞེས་སོ།།

བཤེས་དང་གྲོགས་ངན་སྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་དག་སྐྱེད་པའི་མ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན།

སྲིག་པའི་བཤེས་གཞན་གྲོགས་བཅས་སྐྱེད་པ་ཡིས། །འདི་ཕྱིར་བདེ་ཞིང་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྲུབ།།[༥༠]

རྟག་ཏུ་དགེ་འཕེལ་ཐར་ལམ་ཟབ་མོ་བྱེན། །སྐྱོ་བོ་ངན་པ་ནམ་ཡང་མི་མཐོང་ཞིང་།།

བདེ་གཤེགས་སྐས་གྱིས་བསྐྱོར་པའི་མགོན་པོ་རྣམས། །བདག་ལ་དགོངས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་མཐོང་།།[༥༡]

བདེ་བར་ཚེ་ཡི་དུས་བྱེད་མཐོ་རིས་འགྲོ། །དེ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་ཡོན་ཏན་ལྗན།།

ཞེས་པ་སྟེ། །ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། རབ་འབྱོར། དེ་ལ་སྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་
བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པོ། །རྟག་ཏུ་དགེ་བ་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཐོང་བ་ཡིན།

བདེ་བར་ཚེའི་དུས་བྱེད་པ་ཡིན། བདེ་འགོ་མཐོ་རིམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་
དུ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་ཡིན། རྒྱུན་དུ་སློབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།^༤ །ཞེས་སོ།

དེ་དག་གི་དོན་བསྟུན་པ་ན། དེའི་རྗེས་ཐོགས་སྟུ།

དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་དམ་པ་རྟག་ཏུ་བསྟེན། །དེ་དག་གིས་ནི་དགེ་བའི་ལས་འཕེལ་ཞིང་།།[༤]

སྤྲིག་དང་ཉོན་མོངས་འགྲིབ་ལ་ཉེས་པ་འགོག། །སྤྲིད་ལས་མཐར་འབྱིན་མངོན་མཐོངས་ལེགས་འགྲུབ།།

ཚོ་འདིར་བདེ་ཞིང་སྤྲིམ་འབྲས་དང་བཅས། །རྟག་ཏུ་དོན་ཡོད་ལྟ་མིའི་འདྲེན་པར་འགྱུར།།[༤]

འདི་ལྟར། འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་ནི་གྲོགས་དམ་པ་སྟེ་ཚངས་
པར་སྦྱོད་པ་མཐར་བྱིན་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟེལ་བས། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱུར་མཐུན་པའི་སྤྲིམ་ཚོ་
དང་ལྡན་པ་དག་གིས་གྲུ་ས་པ་དང་བཅས། ཞེས་དང་བཅས། འཛིགས་པ་དང་བཅས་པས་བསྟེན་
དགོས་སོ།^༥ །ཞེས་པ་དང་། ཚོས་དུན་འགོ་བའི་མདོ་ལས། དགེ་བའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པས་ནི་དུན་
པ་དང་ཤེས་བཞིན་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ།^༥ །ཞེས་སོ།

དགེ་བའི་བཤེས་གྲོགས་བསྟེན་པར་གདམས་པ་ནི། འདི་ལྟར།

དགེ་བའི་བཤེས་དང་དགེ་གྲོགས་བསྟེན་པ་ཡིས། །དགེ་ཚོགས་འཕེལ་ཞིང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྲོབ།།

སྤྲིད་ན་མི་འཛིགས་ལན་བདེ་དབག་མེད་ཅིང་། །འགོ་བའི་དོན་གཉེས་འབྱོར་པ་མཐའ་ཡས་འགྲུབ།།[༦]

འདི་ནི་རྣམ་འདྲན་རྒྱལ་བའི་སྦྱུལ་པ་སྟེ། །སྤྲིགས་མའི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན།།

དེ་ལས་རི་སྤྲིད་བྱང་ཚུབ་སྤྲིང་བའི་བར། །སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པར་བྱ།།[༦]

རི་སྐྱོད་དུ། ཉིང་ངེ་འཛིན་མཚོག་དམ་པའི་མདོ་ལས། རིགས་གྱི་བྱ། དེ་ཡང་སྤྲི་མའི་ཚོ་སྤྲི་མའི་དུས་ན་
བ་ཉིད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་སྦྱུལ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་དག་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྤྲིར་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཁྱོད་གྱི་སྟོན་པ་ཡིན་པས། རམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྤྲིང་བོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བསྟེན་
ཅིང་། བཀུར་སྟེ་དང་རིམ་གྱོ་གྲིས་ཤིག་^༦ །ཅེས་སོ།

རྣམ་པ་ལྡོག་བསྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི། དེའི་ཡོན་ཏན་ནི།

དེ་ཡིས་དག་སྣང་ཕྱོགས་མེད་འཆར་བ་དང་། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་འབྱོངས་ཤིང་།།

ཉམས་དང་རྫོགས་པ་རང་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ། །གཞན་དོན་དཔག་མེད་ཅི་བསམ་ཚེས་བཞིན་འགྲུབ།།[༥༩]

རི་རྒྱན་དུ། གཙུག་ན་རིན་ཚེན་གྱིས་ལྷན་པའི་མདོ་ལས། ལྷའི་བྲ། འདི་ལ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་ཅིང་བཀྲ་རྟེན་གྱིས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྙིང་རྗེ་
ཚེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དམ་པ་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་
ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེད་པམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པ་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།^༥ །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྤྲོ་མའི་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བ་བསྟེན་ཏོ།།

སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་སྤངས་བྱེད་ཤེས་ནས་དངོས་གྲུབ་སྤངས་ཚུལ་ལ། བསྐྱབ་པའི་ཚུལ། བསྟེན་པའི་ཚུལ། ལས་ཚོགས། བྱེད་པ་གི་
རིམ་ལ། བཞུགས་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། ད་ནི་ཤེས་ནས་དངོས་གྲུབ་སྤངས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

རི་ལྷ་རྩེ་མ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། །རྒྱལ་དུ་ཚོགས་པས་གས་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་བ་ལ།།

ཉིན་མོ་སྤྱི་གཙུག་མཚན་མོ་སྦྱིང་ནང་དུ། །ཅུ་བའི་སྤྲོ་མ་གང་མོས་ཡི་དམ་དང་།།[༦༠]

མཁའ་འགོ་གཉིས་མེད་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་མཐུན། །བརྒྱན་པའི་སྤྲོ་མ་དཔེ་པོ་མཁའ་འགོས་བསྐྱོར།།

ཡིད་གྱིས་མཚོན་ཅིང་འདོད་དོན་གསོལ་བ་གདབ།།

དེའང་ཀུན་འདུས་རིན་པོ་ཚེད་རྒྱན་ལས། གང་གིས་བསྐྱལ་བ་འབྲམ་སྤྲུག་ཏུ། །ལྟ་སྤྱི་འབྲམ་སྤྲུག་
བསྐྱོམས་པ་པས། །སྤྲོ་མ་ཅུང་ཟད་དུ་བ་མཚོག། །བསོད་ནམས་འདི་ནི་པ་མཐའ་ཡས།^༦ །ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་སློབ་དཔོན་ཚེན་པོ་པདྨ་འབྲུང་གནས་གྱིས་མན་དག་ཏུ་བསྟེན་ཏེ་བཤད་པ་ལས་
རི་ལྷ་བ་བཞིན་དགོད་པར་བྱ་ན། རྒྱལ་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ན་སྤྲོ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་གསུམ་དུ་
བསྐྱེད་པས་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོ་མས་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབ། ཡི་དམ་གྱིས་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྦྱིར། མཁའ་
འགོས་བར་ཆད་སེལ་ཞིང་གཙོ་ཆེར་བྱུང་མོད་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའོ། །དེའང་རྣམ་བཤེས་པ་ལ་

མི་མ་བུན་སྤྱོད་ཞེ་དོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ།།[༡༤]

དེའང་ཞི་བའི་དྲུས་སྤྱ་བྱ་མ་རྣམས་དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོས་པའི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ལས་
བྱ་མ་ཡི་དམ་གྲིས་ནམ་མཁའ་གང་ཞིང་། རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་རི་རི་བསྐྱགས་པས་ཞི་བའི་དོས་གྲུབ་ཐོབ་
པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱས་པ་ལ།

ཚོད་པལ་འབྲེར་སོགས་རྒྱས་པའི་ལས་འདོད་པས། །སེར་པོ་འདོད་དགུའི་ཆར་པ་འབབས་པར་བསམ།།

ཐམས་ཅད་སེར་པོར་བསམས་ལ། རོར་དང་ཚེ་ལ་སོགས་པའི་ཆར་བབ། རང་གི་གནས་ཁང་དང་
ལུས་ལ་བྱུང་པར་བསམས་ལ་བསྐྱེད།།

གསུམ་པ་ནི།

དབང་དང་དགུག་པ་ལ་སོགས་དབང་རྣམས་ལ། །ཐམས་ཅད་དམར་པོ་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་འཕྲུལ།།[༡༥]

དེའང་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། དགུག་པ་དང་། གཞུག་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་གི་ལས་ལ་ཐམས་ཅད་
དམར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་སུ་ས་གང་འདོད་དེ་བྱངས་ནས་རྐང་པའི་འོག་ཏུ་བསམས་ལ་
སྤྲུགས་བསྐྱེད།།

བཞི་པ་ནི། དྲག་པོ་ལ།

བགེགས་དང་གདོན་སོགས་ཚར་བཅད་མདོན་སྦྱོད་ལ། །ཐམས་ཅད་མཐིང་ནག་འོད་ཟེར་མཚོན་ཆ་འཕྲོ།།

མེ་དཔུང་རྩི་བས་སྦྱོང་འཁོར་ལོས་འཛོམས་པར་བསམ།།

གདོན་བགེགས་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་བྱུང་བ་ན། ཐམས་ཅད་མཐིང་ནག་ལས་འོད་ཟེར་མཚོན་
ཆའི་ཚོགས་འཕྲོས་གདོན་བགེགས་རྒྱལ་དུ་བྱས། གནས་དང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་མེའི་འཁོར་
ལོ་རྩི་བས་སྦྱོང་ལྷན་བ་སྦྱོལ་མར་འཁོར་བའི་བར་དུ་གཞོད་བྱེད་བཀྲུག་ནས་དུ་མ་སུ་ཕྱེ་མར་
བསམ་མོ།།

ལྷ་པ་ལྗི། ལྷ་པ་དྲུ།

སྐྱེས་པ་བླ་སྤྱོད་གསུམ་གཡོ་འགྲུལ་ལྷོག་ཅིང་འཕར།[༡༧] །ལས་རྣམས་གྲུབ་ཅིང་ལྷག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ།།
སྐྱེས་པ་གྱི་རང་སྐྱེས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཁྱོམ་ཁྱོམ་མེར་མེར་ལུང་ལུང་ཡོད་པར་བསྐྱོམས་ལ། ལས་
བཞེས་སོའི་ལྷག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བཞེན་བྱའོ།།

དུག་པ་ལྗི། དེ་ལྷ་ར་བསྐྱོམས་པའི།

རྗེས་རྣམས་རིམ་བསྐྱེད་དམིགས་སྤོང་པའི་རང་། །དར་ཅིག་སྤོད་ལ་དགེ་བ་བྱང་རྒྱབ་བསྐྱོ།།

དེ་ཡང་ལྷི་རྣམ་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་ལྷའི་རྣམ་པ་ལ་བསྐྱུ། དེ་རང་ལ་བསྐྱུ། རང་སྐྱེད་པའི་གྲུ་མ་ལ་བསྐྱུ།
དེའང་མི་དམིགས་པའི་རང་ལ་བཞག་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་ཅམ་དང་། རྗེས་དགེ་བ་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱོ་བར་
བྱའོ། །མཚན་མོ་ནི་སྤྱིད་གི་ནང་དུ་བསྐྱོམས་ནས་ཉལ་བས་འཇུག་པའི་མི་ལམ་འོད་གསལ་དུ་འཆར་
བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།།

བཏུན་པ་ལྗི། དེ་ལྷ་ར་བསྐྱོམས་པས།

སོ་སོའི་ལས་དང་རྗེས་མཐུན་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་།[༡༨] །འདི་ནི་ཟབ་ལམ་བདེ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ཡིན།།

དེའང་ནང་གདོན་ཞིབ་པའི་རྟགས་སུ་མི་ལམ་དུ་འབྱུང་སྟེ་བྱེད་པ་དང་། རྟག་འཇག་འཛིག་པ་དང་། གོས་
དཀར་གྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོ་རྒྱས་པའི་རྟགས་སུ་འབྱུང་ལུང་པོ་དང་། ལོ་ལོགས་པ་དང་། ཉི་
ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འོངས་སྤོད་འཕེལ་བའི་རྟགས་སུ་ རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་འབབ་པ་དང་།
བཙན་མ་བརྟ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དབང་དུ་འདུས་པའི་རྟགས་སུ་ མི་མང་པོས་བྱུག་འཚལ་བ་དང་།
བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁདོན་ཞིབ་པའི་རྟགས་སུ་ མེ་ཆེན་པོ་འབར་བ་དང་། སེམས་ཅན་བསད་
ཅིང་བཙོས་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དོས་སུ་ནི་གང་འདོད་པ་དེའི་ཕྱོགས་
དང་མཐུན་པའི་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

བཞེས་པའི་བྱེད་གཞི་རིམ་པ་ལ་འདུག་ལས། ཞིང་སྤུལ་པ་ནི། ད་ནི་བྱེད་གཞི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལས།

ལྷན་པར་ནད་གདོན་བར་ཚད་འཚི་སྤྱི་ཡི་ཚོ། །མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་པད་སྡོང་སེལ་འཛིན།།
 མི་འཛིགས་ཡངས་པ་ཅན་སྟེང་སྤྲོ་མ་དང་།[༥༩] །སངས་རྒྱལ་དབྱེར་མེད་འཇུག་མདངས་ལྡན་པ་ལ།།
 བརྒྱད་པའི་སྤྲོ་མ་བྱང་སེམས་མཁའ་འགོས་བསྐྱོར། །འོག་ཏུ་རིགས་དྲུག་ལན་ཚགས་སྟིང་རྗེའི་མགོན།།
 དུས་གསུམ་པ་མ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་བསམ།།[༦༠]

དེའང་འཚི་ལྷ་ས་སམ། གདོན་ནམ་ནད་ཚབས་པོ་ཚེའི་ཚོ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྤྲོ་མ་དང་སངས་རྒྱལ་
 དབྱེར་མེད་ལ་བརྒྱད་པའི་སྤྲོ་མ་མཁའ་འགོས་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་མདུན་ངོས་ཀྱི་འོག་ཏུ་འགོ་བ་
 རིགས་དྲུག་པ་མ་དང་། གདོན་པའི་གདོན་བཞེགས་དང་བཅས་པ་བསམས་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་སྦྱོན་
 དངས། མཚོན་པ་དང་། བསྟོན་པ་མདོར་བསྡུས་བྱས་ལ།

རྫོགས་ཀྱི་སྟེལ་སྦྱང་ནི། དེ་ནས།

རང་སེམས་སྤྱི་གཙུག་རྒྱུ་འཕྲོན་དཔའ་བོའི་སྤྱ། །རྩུ་གྱི་ཐོད་པ་ཐོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིས།།
 ལུས་ཀྱི་ཐོད་པ་སྦྱིན་མཚམས་མཛོད་སྤྱར་བཅད། །ཐོད་པའི་སྦྱེད་པུ་གསུམ་སྟེང་བཞག་པའི་ནང་།།[༦༡]
 ལུས་ཀྱི་ཤ་བྲག་རུས་པས་ཁེངས་པ་ལ། །བདུད་རྩི་འཚར་བའི་འོག་ནས་མེ་འབར་བས།།
 ཐོད་པ་སྟོང་གསུམ་དང་མཉམ་བདུད་རྩི་འཚར་བས།།

དེའང་རང་གི་སེམས་རྒྱུ་དཀར་པོ་སྤྱི་གཙུག་ནས་འཕྲོན་པས་དཔའ་བོ་དཀར་པོ་གཡས་རལ་གྱི་དང་
 གཡོན་ཐོད་པ་ཐོགས་པར་གྱུར་པའི་རལ་གྱིས་རང་གི་ལུས་དེའི་སྦྱིན་མཚམས་ནས་བྲེགས། ཐོད་པའི་
 སྦྱེད་པུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག ལུས་དེའི་ཤ་བྲག་གིས་ཐོད་པ་ཁེངས་པའི་འོག་ནས་ཡི་ལས་རྒྱུང་
 གཡོས། རི་ལས་མེ་འབར་བས་ཐོད་པ་ཁོལ་བར། སྟེང་ནས་བདུད་རྩི་འཚར་བའི་སྦྱོང་གསུམ་
 དང་མཉམ་པར་བསམ་མོ།།

མགོན་འགྲེང་པ་ནི། དེ་ནས།

རང་སེམས་དཔའ་བོ་གྲངས་མེད་སྤྱི་ཡི་ཡིས།[༦༢] །ཐོད་པས་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་བདུད་རྩི་བཞུ།།
 ཞི་བའི་མགོན་མཉེས་ཚོགས་རྫོགས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །སྦྱིད་པའི་མགོན་མཉེས་ཐོག་མེད་ལན་ཚགས་འཁོར།།

ལྷ་པ་དག་གཞོན་གཞོན་མཉེས་པར་ཚད་ཞི། [༥༣] །ཐམས་ཅད་མཉེས་པའི་འོད་ཟེར་བདག་ལ་མོག།
ནད་ཞི་གཞོན་ཞི་བར་ཚད་རང་སར་ཞི། །འཚི་བ་སྐྱུས་ཤིང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ།།

དེ་འང་རང་ཉིད་མགོན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ལག་བདེ་བར་སྐྱུལ་ནས་མགོན་ཐམས་ཅད་
དུས་གཅིག་ཏུ་མཚོན་བས་དགེས་ཉེ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་མཉེས་
དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉེས་ཐོབ། རིགས་དྲུག་མཉེས་ལན་ཆགས་འཁོར། གཞོན་མཉེས་པར་ཚད་ཞི།
ཐམས་ཅད་དགེས་པའི་འོད་ཟེར་བདག་ལ་མོག་བས་ནད་གཞོན་བར་ཚད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་
བསམ་མོ།།

བསྐྱོ་བ་བྱ་བ་ནི། དེ་ཡི།

རྗེས་ལ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་སེམས་ཀྱི་ངང་། [༥༤] །སེམས་ཉིད་མི་དམིགས་ཚོས་དབྱིངས་མཉམ་པར་གཞག།
སྐྱུ་མའི་རང་བཞིན་དག་ལས་བསྐྱོ་བ་བྱ།།

དེ་འང་དེ་ལྟར་མགོན་དང་སྐྱིན་རྒྱ་དང་སྐྱིན་པ་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན་པ་ལྟར། ཚོས་ཐམས་
ཅད་རང་གི་སེམས་ཉིད་སྐྱོ་ས་པ་དང་བྲལ་བའི་རང་ལས་གཞན་མེད་པར་གཤམ་ནས་མཉམ་པར་
གཞག་ཅིང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་ལས་བསྐྱོ་བ་བྱའོ།།

ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་འབྱོར་པ་ཀླ་ས་ལི་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་གི་ཚོགས་འཁོར་བཟང་པོ།

འདིས་ནི་མི་མཐུན་རྒྱུན་རྣམས་ཞི་བ་དང་། །ཚོགས་ཚེན་གཉེས་རྗོགས་སྐྱིབ་གཉེས་བྲལ་བ་སྟེ། [༥༥]

ཕྱིན་རྒྱབས་ཚད་མེད་ཉོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ། །བདག་འཛིན་མེད་ཅིང་ངེས་འབྱུང་སྐྱོ་སྣ་བྱུང་།།

བསམ་པ་འགྲུབ་ཅིང་སྣང་སྲིད་སྒྲ་མར་འཆར། །གནད་གཅོད་མེད་ཅིང་འཚི་ཀའི་འོད་གསལ་འགྲུབ། [༥༦]

བར་དོར་གྲོལ་ཞིང་དོན་གཉེས་ལུན་སུམ་ཚོགས། །དེ་ཕྱིར་སྒྲ་མ་སྐྱུབ་ལ་ནན་ཏན་བྱ།།

ཞེས་གདམས་ཉེ། བཞུགས་པ་གཞན་ཡང་། ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བ་དང་། ལྷ་མཚོན་པའི་
མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བདག་འཛིན་སྐྱོས་བཏང་བས་གཉེས་སུ་འཛིན་པའི་འབྲུལ་པ་འཛིག་པ་ལ་
སོགས་པ་དབག་ཏུ་མེད་དོ།།

དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་ཡན་ཡོན་ཚེ་བའི་རྒྱ་མཚན་འགོད་པ།

གང་གིས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་འགྲོ་མས་པས་ཀྱང་། །སླ་མ་སྐད་ཅིག་དྲན་པ་མཚོག་ཏུ་གསུངས།།^[༥༧]

འཁོར་ལོ་རྒྱུད་པ་རོལ་བའི་རྒྱུད་ལས། གང་གིས་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་སྲ། །ལྟ་ཡི་སྐྱེ་ནི་བསྐྱེད་པ་བྱས་པས། །མགོན་པོ་ཀུན་གྱི་དབང་སྤྲུག་ཚེ། །སླ་མ་དྲན་པ་མཚོག་ཏུ་བཤད།^༥ །ཞེས་སོ།།

ལྷ་པ་ལན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པས་བསྐྱེན་པར་འདོམས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སླ་མ་བསྐྱེན་པར་གདམས་པ།

དབལ་ལྷན་འབྱོར་པ་དམ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ། །ཡོན་ཏན་ཡོངས་གང་ལན་བདེའི་སྐྱིན་ཚོགས་ཅན།།

ས་གསུམ་བདུད་ཅི་དམ་བའི་ཆར་འདོད་པས། །ལུགས་རྗེའི་དད་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་པར་བྱ།།^[༥༨]

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དབལ་དམ་པ་སྟེ། །འཚི་བ་མེད་པའི་ཚོས་གྱི་འབྱོར་བས་འགོ་བ་སྐྱོབ་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ། །ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སྐྱིན་མང་པོ་ལས་ཁམས་གསུམ་དུ་ཚོས་གྱི་ཆར་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་པར་བྱའོ།^༥ །ཞེས་པ་དང་། ལྷན་པར། སླ་མ་མཁམས་པ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ། །ཅི་སྐྱིར་ཞེན་མཁམས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་།^༥ །ཞེས་སོ།།

འཁོར་ལོ་གསུམ་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་ཞག་བདུན་སྟག་བདུན་དུ་ཚོས་མ་གསུངས་སོ། །བདུན་སྟག་དང་པོ་ལ་སྐྱིལ་མོ་གྲུང་མ་བཤེས་གཉིས་པ་ལ་སྐྱིང་པོ་བྱང་རྒྱུབ་གྱི་ཤིང་ལ་གཞིགས། གསུམ་པ་ལ་འཛམ་གླིང་ཉེ་བར་བཅགས། བཞི་བ་ལ་སྟོང་གསུམ་རིང་དུ་བཅགས། ལྷ་པ་ལ་གྲུའི་རྒྱལ་པོ་བཏང་བཟུང་གི་གནས་སུ་གཤེགས། དུག་པ་ལ་ཤིང་སྟོལ་རྒྱུའི་ཚལ་དུ་བཞུགས་ཏེ། ཟབ་ཞེ་སྐྱོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཤིག་བདག་གིས་རྟོད། །སྲ་ལ་བསྟན་ཡང་གོ་བར་མི་འདུག་པས། །མི་སྐྱེ་གཅིག་སྲུང་ནགས་གྱི་ནང་དུ་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

བཞུགས་པ་ལ། ཚོང་པ་ག་གོན་དང་བཟང་པོས་སྐྱེད་ཅི་ཡུལ་བས་གསོལ་བའི་སྣོད་མ་རྟེན་ནས། རྒྱལ་
 པོ་བཞེས་རྟེན་ལྷུང་བཟེད་བཞེད་ལུས་གཅིག་ལ་ཡུལ་བ་གཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གསོལ་ནས་
 ཤིས་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་གསུངས། བདུན་པ་ལ་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས།
 དེ་ནས་སྐྱ་རྒྱ་མིར་བྱོན་ནས་ལྷ་སྡེ་བཟང་པོ་ལྷ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་བཅས་པ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་གྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐོར། དེ་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལུང་པོའི་རི་ལ་ཚྭོགས་བཅུ་ནས་ལྷ་གསུམ་པའི་སེམས་དཔལ་དང་།
 འཁོར་རྣམ་པ་བཞེད་དང་། ལྷ་དང་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར།
 དེ་ནས་ལྷ་འི་གནས་དང་། གྲུ་འི་གནས་དང་། བྱོང་ཁྲེར་གྲུ་ལྷུང་གསལ་བྱིན་ལ་སོགས་པར་ངེས་པ་
 དོན་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་ངེས་མེད་སྐྱ་ཚོགས་ལ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གྲུང་། དབང་པོ་རྒྱུད་དུ།
 འབྲིང་། ཚེན་པོའམ། དང་པོ་འཇུག་པའི་གཞི། བར་དུ་ཞུགས་པའི་ལམ། ཐ་མར་དོན་གྱི་སྡིང་པོ་གསུམ་
 ལ་དགོངས་ནས། ལྷ་སྡེ་དག་སྐྱོད་ཆོད་བྱེད་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་བརྗོད་བྱའི་ཚུལ་དུ་རིམ་པས་
 གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དུས་གཅིག་ལ་བསྐོར་ཏེ། གང་ཟག་སོ་སོའི་སྣང་
 བ་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ངོ་ཟེར་བའང་ཡོད་མེད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནས་ལོ་སོ་སོར་བཤད་པས་མི་འགྲིག་
 པར་སྣང་ངོ་།།

དེའང་ཉེ་བྱག་བཤད་མཛོད་ཚེན་མོ་ལས་ལོ་བརྒྱད་ཅུར་འདོད་ལ།^༡ ལྷ་ངན་ལས་འདས་
 པ་ལས་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྷ་བ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། མཚོད་རྟེན་བརྒྱད་པ་ལས། ཅུ་རྣམས་གསོལ་བ་
 བཏབ་ནས་ལྷ་གསུམ་ན། ལྷ་ངན་འདས་མཛོད་མཚོད་རྟེན་བྱག་འཚལ་ལོ།^༢ །ཞེས་འདོད་དོ། །སློབ་
 དཔོན་ཁ་ཅིག་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་གཉིས་ཀྱང་ཟེར་ལ། ངེས་པར་ལྷ་བ་གསུམ་དང་བརྒྱད་ཅུར་མདོ་དུ་མ་ལས་
 གསུངས་སོ། །དེའང་བརྒྱད་ཅུ་ནི་བཤད་མཛོད་ལས། ཚོས་འཁོར་གནས་དང་ཡངས་པ་ཙན། ཁ་
 དཀར་ཙན་དང་ལྷ་ཡི་གནས། བྱིས་པ་གསོད་དང་ཀློག་གྲྭ། འཕྲོག་གནས་མཚོད་རྟེན་རི་དང་ནི། འོད་
 མའི་ཚལ་དང་དགའ་བཅས་དང་། ཁེར་སྐྱ་ཡི་ནི་བྱོང་ཁྲེར་ཏེ། འདི་རྣམས་སུ་ནི་བྱུབ་པ་ཡི། རྒྱེས་
 མཚོག་ལོ་རེ་ལོ་རེ་བཞུགས། འབར་བའི་སྐྱག་གི་གནས་སུ་གཉིས། ལྷན་གྱི་ནགས་སུ་ལོ་གསུམ་
 དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་གྱི་བྱོང་དུ་ལ། འདེད་བ་སྐྱུད་པ་ལོ་དུག་དང་། ཉི་ལུ་ཙམ་གསུམ་མཉམ་ཡོད་དུ། །

ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུ་ཁབ་གནས་ཏེ། ཉི་ལྟར་རྒྱལ་བ་བརྒྱད་ཅུ་ལ། རྒྱལ་མཚོ་དམ་པ་ཕྱེད་ལྔ་ལྟེང་། རྣམས་
ཅད་མཁུལ་པས་བཞུགས་པ་ཡི། བསོད་ནམས་གནས་ནི་དེ་དག་ལ། རྟག་ཏུ་ལུས་དང་དག་དང་
ཡིད། རྣམས་པས་བརྟུང་དེ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།^[69] ཞེས་སོ།།

སྟོན་བྱུང་གི་རྒྱལ་བ་ཞིན་བསྟན་པར་གདམས་པ་ནི། འདི་ལྟར།

ཐོག་མེད་དུས་ནས་ཉེ་བར་གོམས་པ་ཡི། ཡིད་མཁའའི་ཉོན་མོངས་གདུང་བ་ཞི་བའི་བྱིར།།

ལོར་བཟང་རྟག་ཏུ་བཞེན་ཚོས་འཚོལ་བས། རྫོང་ལ་སྤངས་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན།།^[70]

དེ་འདྲའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་དེ་དག་ཞི་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རང་བས་ལྷག་
པའི་སྐྱེ་བ་བསྟེན་དགོས་ཏེ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར་ལོ། རྒྱལ་ཡང་། སྤོང་ཁྱེད་
སྤྱིད་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཚོང་དཔོན་ལོར་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་སྤོང་ལོར་བཟངས་ཀྱིས་ལྷོ་སྤྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་
ནས་ལྷོ་སྤྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱུན་དུ་སོང་སྟེ་རྟག་ཏུ་ཚོས་འཚོལ་བས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུ་རྒྱུར་པ་ལ་
སོགས་པས་ལུང་སྟོན་ཅིང་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པའི་སྐྱེ་བ་ལྷ་བུ་ཅུ་བཞི། དེ་དག་གིས་གདམས་པས་རྗེས་
སྐྱབ་སྟན་པའི་སྐྱེ་བ་ལྷ་བུ་ཅུ་བཞི་སྟེ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་བསྟེན་པའམ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྟག་ཏུ་
དུས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འཚོལ་བའི་ཚེ་ལུས་བཙོངས་ཏེ། ཚོང་དཔོན་གྱི་སྤོང་ལྷ་བུ་རྒྱུད་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཤིང་རྟར་ལུགས་ཏེ་ཤར་སྤྱོགས་སུ་སྤོང་ཁྱེད་སྤོང་ལྷ་བུ་སོང་ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔལ་ཚོས་འཕགས་ལ་མཚོན་ནས་བསྟེན་བརྟུང་བ་བཞེན་བྱའོ།།

སྤྱོད་ཏུ་གསུམ་པོ། ད་ནི་དགེ་བ་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོན་བ།

དེ་ལྟར་དོན་སྤྱོད་དཔལ་པོའི་རྒྱུད་རྫོང་ལྷན། རྣམས་བཟང་ལྷ་བའི་བདུད་རྩིར་ལྷུང་བ་ལས།།

ཉེས་ཀྱུར་འོག་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིས། རྣམས་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་དཔལ་སོས་ཤིག།^[71]

ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པའི་རབས་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་བ་བཞོད་ལེགས་པ་ནི།
དོན་སྤྱོད་པ་སྟེ། བསྐྱེད་སྤྱངས་པར། སྤྱིན་པའི་གཡའ་མོས་ལེགས་པོས་ཏེ། རྣམས་པར་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་གིས་
བསྟུ། རོལ་མཐུན་པ་ཡིས་བག་པལ་སྟེ། རོལ་སྤྱོད་གྲོས་ཚེན་གདབ་པར་བྱ། ཞེས་པའི་རྒྱལ་ལྷའི་

དབང་པོའི་རྒྱུད་སྟོང་སླེངས་པའི་དབྱངས་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་གང་གིས་བསྟན་པ་སྐྱེ་དགུ་སྐལ་བ་རབ་ཏུ་
 བཟང་པོའི་རྣ་བར་ལྷུང་བའི་བསོད་ནམས་དམ་པས་འགོ་བ་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་ཉེས་པའི་བཞེས་
 གཉེན་རན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་དུ་བ་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལྟ་དང་མིའི་སྐྱ་མ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་
 ལྷན་འདས་གྱི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་སྤྱིན་དུ་ངལ་སོས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །ཡང་དག་མ་
 ཡིན་བཞེས་གཉེན་དེ་བསྟེན་པས། །ཡུན་རིང་སྲིད་པར་ཉེས་པའི་ཚོགས་མང་པོས། །རང་གི་སེམས་
 འདི་དུ་བ་པའི་འགོ་བ་རྣམས། །བདེ་ཆེན་རྒྱལ་བའི་ས་ལ་བརྟེན་པར་ཤོག། །སེམས་དམན་ཐེག་པ་རྒྱུང་
 ལ་ལྷགས་ལྷུང་ཏེ། །རང་ཉིད་གཅིག་སུ་ཞི་བདེའི་ལམ་ལྷགས་པ། །དེ་དག་རྒྱལ་སྐྱས་དམ་པའི་རྗེས་
 ལྷགས་ཏེ། །ཐེག་ཆེན་ལམ་ལྷགས་སྐྱེ་དགུའི་སྐྱ་མར་ཤོག། །གང་རྣམས་སྐྱབ་པ་ཉ་འདྲའི་སྐྱ་མངའ་བ། །ལྷར་
 བཅས་རྒྱ་སྐར་སྐྱེད་བའི་དབྱས་ན་མཛེས། །ཕན་བདེའི་འོད་དཀར་ཉོན་མོངས་གདུང་སེལ་བ། །གང་
 དེའི་དཔལ་ལ་འགོ་ཀུན་རེག་པར་ཤོག། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། དག་པའི་བཞེས་གཉེན་
 བསྟེན་པའི་ལེལ་སྟེ་ལྷ་པའི་འགྲེལ་བའོ།།

||

དུག་པ། སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ལེལ།

དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྒྱུ་ལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེན་པའི་དགོས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མཐའ་
དག་གི་ཐོག་མའམ་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། དུག་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ལེལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་
བསྟན་པ། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དངོས་དང་། སྐྱབས་གྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བའོ།།

སྤྱི་དོན་དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་ཚུལ་ནི། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱི་ལྟར་འཇུག་པའི་
རིམ་པ་ནས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་སྟོན་པ་ལས། དེ་ནི་གྲུབ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོ་བ་དགོས་པས་ན།
བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ལ།

དེ་ལྟར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལེགས་བསྐྱེན་ནས། །ཐར་པའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པར་བྱ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ཐོད་ཀྱི་ལ་དུ་འཇུག་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འོག་མ་མ་སྐྱེས་
བར་གོང་མ་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པ་ཉིད་དང་། རིམ་པས་མ་འཛོགས་པར་གོང་དུ་ཕྱིན་པར་མི་རྣམས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་བཞིན། ར་ཡི་བསྐྱེན་པ་ཟབ་
མོ་ཡང་། རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་ཅིང་ནན་ཏན་བྱ། ཐོད་ཀྱི་མ་ཡིན་མཐར་ཆགས་སོ། རིམ་གྱི་ལྟར་བསྐྱབས་པ་
རྒྱུ་དུ་དག། རིམ་གྱིས་ལུས་ཤད་རྫོགས་པ་ལྟར། རྩོམ་འདི་ཡང་ནི་དེ་དང་འདྲ། རང་པོ་འཇུག་པའི་
རིམ་པ་ནས། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་དུ་འོ། །ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་གཉེས་པ་བྱེ་བྱག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དངོས་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུའི་སྐྱབས་འགོ། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ། སྐྱབས་སུ་
སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགོ་ལ་བཞི་ལས། གང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་གང་ཟག་ནི། དེ་ལ་དང་པོ་རྟེན་གྱི་
གང་ཟག་བསྐྱེན་པ།

ལམ་རྣམས་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་སྐྱབས་སུ་འགོ། །སྐྱེས་བུ་རྣམས་ངན་འགོས་འཛིགས་པ་སྟེ།།[༡]

འབྲིང་གཉེས་སྤིང་པས་འཛིགས་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །འཕོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཆ་དང་བཅས་མཐོང་ནས།།

གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལ་མི་བཟོད་ཞི་བདེས་འཛིགས། །རྒྱལ་སྐྱེས་ཐོག་པ་ཆེ་རྣམས་འགོ་བའི་ཕྱིར།།[༩]

རྒྱལ་སྐྱེ་འགོ་བྱེད་གསུམ་དང་བསམ་པ་གསུམ། །ཕལ་བ་མཚོག་དང་སྐྱབ་མེད་པའོ།།

ཞེས་སྐོས་ཏེ། རྒྱལ་སྐྱེས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་སྐོས་པ་མི་སྐྱེ་ལ། སྐོས་པས་མ་བསྐྱེས་པ་ལ་ནི་ལམ་མེད་པས་
 དེའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པར། རྒྱལ་སྐྱེས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སྐོས་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །
 རྒྱལ་སྐྱེས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད།^༩ ཅེས་སོ། །དེ་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་རིགས་གསུམ་སྟེ། རྒྱལ་སྐྱེས་འཁོར་
 བའི་བདེ་འབྲས་འདོད་ནས། རན་སོང་ལ་འཛིགས་ཏེ་རང་རང་གི་ལྷ་ལམ་དཀོན་མཚོག་ལ་རྒྱལ་སྐྱེས་
 སུ་འགོ་བའི་སྐྱེ་བོ་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའམ། ཞུགས་ནའང་སྐྱེ་བོ་ལ་བར་གྱུར་པའམ། བར་
 བའི་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་པས་དཀོན་མཚོག་ལ་དད་ཀྱང་། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ལུས་པ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་
 རྒྱལ་མཚན་དམ་པ་ལས། འཛིགས་པས་རྒྱག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ཕལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཚལ་
 དང་། །ཀུན་དགའ་ར་བ་མཚོད་རྟེན་དང་། །ལྗོན་གིང་དག་ལ་རྒྱལ་སྐྱེས་སུ་འགོ། །རྒྱལ་སྐྱེས་དེ་གཙོ་བོ་མ་
 ཡིན་ཞིང་། །རྒྱལ་སྐྱེས་དེ་མཚོག་གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱལ་སྐྱེས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྐྱེ་བ་ལས་ཀུན་
 ལས་རབ་མི་ཐར།^༩ །ཞེས་ལྷ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འདོད་པ་བསྟན་ཞིང་། འདུལ་བ་ལུང་
 ལས། ཀུན་དགའ་བོས་བུམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་སྐྱེས་སུ་འགོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
 རྒྱལ་བཤད་པས། བཙོན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ། དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། མྱིད་
 བའི་བདེ་བ་གཉེར་བ་དེ་ནི་སྐྱེས་སུ་མ་རབས་^༩ ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་ཐར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་
 པར་སྐྱོགས་གིག་ཅེས་པས། དཀོན་མཚོག་ལ་རྒྱལ་སྐྱེས་སུ་འགོ་ཡང་བསམ་པ་མ་དག་པས་རྒྱུད་རུར་
 བཤད་དོ།།

འབྲིང་ནི་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བས་རྒྱག་ནས་ཞི་བ་རང་དོན་དུ་ཚོལ་བའི་
 ཕྱིར་རྒྱལ་སྐྱེས་སུ་འགོ་སྟེ། སྐོས་པ་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་གང་ཚོ་སངས་རྒྱས་དང་། ཚོས་དང་དགེ་ལུན་
 རྒྱལ་སྐྱེས་སོང་སྟེ། །འཕགས་པ་ཡི་ནི་བདེན་པ་བཞི། །སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ལས་ཀུན་འབྱུང་དང་། །སྐྱེ་བ་
 བསྐྱེལ་ཡང་དག་འདས་པ་དང་། །སྐྱེ་བ་ལས་ཀྱིས་དེར་འགོ་བའི། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བོ་

དག །ཤེས་རབ་མིག་གིས་ལྟ་བུ་ཉེ་ན། སྐྱབས་དེ་དག་ནི་གཙོ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱབས་དེ་དག་ནི་མཚོག་
ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་རབ་ཏུ་བརྟེན་པ། །ཞེས་སོ།།

ཚེན་པོ་ནི་གཞན་དོན་དུ་ཞེ་བའི་ས་འཛིགས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བསྟེ། ཐར་བ་ཚེན་པོ་ལས།
གང་རྣམས་སྲིད་པའི་རྒྱ་བོར་རྒྱུ་རབ་དེ་དག་གི་སྲིད་རང་ཉིད་ཞེ་བའི་འཛིགས་པ་ཡོངས་སུ་སྲུངས་ཏེ་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྐྱེས་སུ་མཚོག་རབ་ཅེས་བུའོ། །དེ་དཔོན་དམ་པ་ཞེས་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་
ལྟར་སྐྱེས་སུ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡང་སྟོ་རིགས་གསུམ་དུ་ངེས་པས་བཞག་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྐྱོན་མ་
ལས། རྒྱུ་དང་འབྲིང་དང་མཚོག་གྲུར་པས། སྐྱེས་སུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བུ། །དེ་དག་མཚོན་ཉིད་
རབ་གསལ་བར། །སོ་སོའི་དབྱེ་བ་བྱི་བར་བུ། །གང་ཞེས་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །འཕོར་བའི་བདེ་
བ་ཅམ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བུའོ། །སྐྱེས་སུ་དེ་ནི་ཐ་མར་ཤེས། །སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་
ཕྱོགས་ཤིང་། །སྲིག་པའི་ལས་ལས་ལྟོག་བདག་ཉིད། །གང་ཞེས་རང་ཞེ་ཅམ་དོན་གཉེར། །སྐྱེས་སུ་དེ་
ནི་འབྲིང་ཞེས་བུ། །རང་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས། །གང་ཞེས་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་
དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་སུ་དེ་ནི་མཚོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་འང་རྒྱུད་བུ་དག་ནི་སྐྱེ་ལོ་
པའི་གཙང་སྐྱེ་དང་། །མི་འཚེ་བ་དང་། །ཚོས་སྐྱུད་པས་མཐོ་རིས་སུ་འགོ་བ་ཡང་ཡོད་ལ། །ནང་པའི་
དཀོན་མཚོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དགོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་མཐོ་རིས་སུ་བགོད་པའང་ཡོད་དེ། །གཉིས་
ཀ་གང་ལྟར་ཡང་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་བཅུ་དང་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་བརྟེན་
དགོས་ཏེ། །དེ་མེད་ན་མཐོ་རིས་སུ་མི་བགོད་པའི་སྲིད་ལོ། །ཚོས་འདི་ནི་གངས་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་
ཅིག་ལ་ཡོད་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་ནི་ཉན་རང་དང་། །ཚེན་པོ་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་ལམ་
ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དུས་ནི། །དེ་ལྟར་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་འབྲས་སུ་བསྐྱབ་པའི་སྲིད་སྐྱབས་སུ་
འགོ་བའོ། །བསམ་པ་གསུམ་གྱིས་ལལ་བ་དང་མཚོག་དང་སྐྱེ་ན་མེད་པར་བརྟེན་ཏེ། །གང་ཞེན།

དུས་ཀྱང་བསམ་པའི་རྗེས་འགོ་རྒྱུད་བརྟེན་ལས། །སྲི་མའི་བདེ་འབྲས་བར་དུ་འགོ་བསྟེ།།[༩]

འབྲིང་གཉིས་གནས་སྐབས་རི་སྲིད་འཚོ་བ་དང་། །མཐར་ཐུག་ཉན་རང་འབྲས་ཐོབ་བར་དུ་འགྲོ།
མཚོག་རྣམས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་རྟག་འགྲོ་ཞིང་། །ཡེ་ཤེས་གཞལ་མེད་བསམ་ཡས་བར་དུ་ལོ།།[༤]

དེ་འང་ལལ་པ་དག་རང་རང་གི་ལྷ་ལ་འདོད་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་ཞིང་། །ལྷ་པར་དུ་མཐོ་རིས་
ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལོ། །ཚོས་འདི་བར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུ་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འབྲིང་གཉིས་གནས་སྐབས་
མ་གྱི་འདི་བར་དང་། །མཐར་ཐུག་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལོ། །ཚེན་པོ་ནི་སྣོད་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་མཚེས་
ཀྱི་བར་རམ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལོ།།

གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ལ་གཉིས་ལས། །ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་གནས་སྦྱིར་བཞེན་པ་ནི།
ད་ནི་རྟོན་ནམ་ཡུལ་ནི།

ཡུལ་རྣམས་གཉིས་ཏེ་ཐུན་མོང་རྒྱུ་དང་ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་སུ་གནས་གཉིས།།
རྒྱུ་དང་འབྲས་སུ་དམ་འཆའ་དེ་ཡང་ནི། །དུས་གཞན་འགྲུབ་འདོད་རྒྱུ་ཐེག་པ་དང་།།[༥]
ད་ལྟ་ཉིད་གྲུབ་རང་སེམས་འབྲས་སུ་འཇུག། །དོ་རྗེ་ཐེག་པ་དག་གི་དབྱེ་བས་བཞག།
མཚོན་ཉིད་ཐེག་ལས་དེ་ཉིད་གསུངས་པ་ནི། །མིང་ཚམ་མཐུན་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ངེས་པར་བྱ།།[༦]

དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། །ཐུན་མོང་དང་། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་འང་སྐྱེས་སུ་
རྒྱུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། །ཚེན་པོའི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་
རྒྱུང་དུ་འཇོགས་གཅིག་ཚོས་འདི་བར་ཞུགས་པ་དང་། །འབྲིང་གཉིས་ཀྱིས་རྟོན་དུ་ཁས་སྦྲངས་པ་དེ་
འདིར་ཡང་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱབས་གནས་དམ་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཐེག་པ་ཚེན་
པོས་གཟུང་། །རྒྱུང་འབྲིང་གིས་མ་བཟུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ། །ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་ཚོས། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ་ནི་འབྲས་སུ་ལ་རེག་པའི་རྒྱུལ་
མར་འགྲོ་ལ། །འབྲས་སུའི་སྐྱབས་འགྲོ་ནི་འབྲས་སུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་གྲུབ་
པར་འདོད་དེ། །གཉིས་ཀའི་གོགས་སུ་ཁས་ལེན་གྱི། །ཚོག་དང་སྟོང་རྗེ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི། །མདོ་
སྟེའི་རྒྱན་ལས། །དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྟོང་རྗེ་ལས་རིག་བྱ། ། །ཞེས་སོ། །དེ་འང་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པས་ནི་དུས་གཞན་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པར་འདོད་ནས་རྒྱུ་བས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། ཚོས་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་
འབྲས་བུའི་རྒྱུ་བས་སུ་འགྲོ་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དཀོན་མཚོ་ག་གསུམ་ལ་ལམ་གྱི་སྐྱེ་ལ་མར་
རྒྱུ་བས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་རྒྱུའི་རྒྱུ་བས་སུ་འགྲོ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ལ་འང་གནས་སྐབས་སུ་དཀོན་མཚོ་ག་གསུམ་ཀ་རྟེན་དུ་འདོད་ལ། མཐར་ཐུག་སངས་
རྒྱས་ཚོས་སྐྱེ་ཉལ་གཅིག་ལས། གཟུགས་སྐྱེ་དང་། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་
ལམ་བཞི་དང་། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོ་ག་བ་གཉིས་དང་། དག་འདུན་རྒྱུད་དུའི་སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་བཞི།
ཐེག་ཚེན་གྱི་ས་བརྩུ་ལ་བཞུགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམས་རྒྱུ་བས་སུ་གནས་མ་ཡིན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་པ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། མཐར་མ་ཐུག་པའི་སྤྱིར་དང་། རང་ཡང་དུ་དུང་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་
ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་འང་གཟུགས་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རྟོགས་པའི་ཚོས་ལས་གཞན་སེམས་དཔའི་དང་དང་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་རྟོགས་པའི་ཚོས་དེ་
དག་གྲང་འབད་པས་བརྒྱབས་ཤིང་ཕོགས་དབྱུང་དུ་ཡོད་ལ་མི་རྟགས་པའི་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་དང་། ལུང་གི་
ཚོས་རྣམས་བདེན་པ་མཐོང་དུས་སྤང་དགོས་པ་དང་། དག་འདུན་དེ་དག་གྲང་རང་གིས་པའི་སྐྱེབ་པ་
དང་བག་ལ་ཉལ་གྱིས་འཛིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པས་ན་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར་
ཏེ། རྒྱུད་སྐྱེ་ལས། སྤང་སྤྱིར་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་སྤྱིར། །མེད་སྤྱིར་འཛིགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར། །ཚོས་
རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་རྒྱུ་བས་གནས་མ་ཡིན་ནོ། ། །ཞེས་སོ།།

གང་རྒྱུ་བས་ཡིན་ན། ཚོས་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་བས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉལ་
གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་སྤྱིར། །ཚོགས་གྲང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཡིན། ། །ཞེས་དང་། དྲིན་
ལན་བསལ་པའི་མདོ་ལས། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་འོ་སྐྱེ་གསོལ་བ། སངས་རྒྱས་གང་ལ་རྒྱུ་བས་སུ་འགྲོ་བ་
ལགས། བཀའ་སྐྱེལ་བ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་རྒྱུ་བས་སུ་འགྲོ་ཡི། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསོལ་བ།
ཚོས་གང་ལ་རྒྱུ་བས་སུ་འགྲོ་བ་ལགས། བཀའ་སྐྱེལ་བ། དོན་དམ་པའི་ཚོས་ལ་རྒྱུ་བས་སུ་འགྲོ་ཡི།
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསོལ་བ། དག་འདུན་གང་ལ་རྒྱུ་བས་སུ་འགྲོ་བ་ལགས།

བཀའ་སྐྱེལ་པ། དོན་དམ་པའི་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཡི། ཀུན་རྫོབ་པའི་དགོ་འདུན་ལ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ།” ། ཞེས་སོ། ། མདོར་ན་བྱང་ཚུབ་གསུམ་རང་གི་རྒྱད་ལ་ཐོབ་པར་འདོད་ནས་དེའི་དོན་དུ་
 ། ཁས་ལེན་ཞིང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདུག་པས་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་
 འགོ་ཟེར་ལ། སྤྱུ་བྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྒྱད་ལ་བྱོན་ཟེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཛིགས་པ་
 ལས་སྐྱོབ་པའི་ལམ་སྟོན་པས་སྟོན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱིས་འཛིགས་པ་
 མེད་པའི་སར་བསྐོད་པའི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོལ་བའི་
 གོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ན། རང་རྒྱུད་ལ་དཀོན་མཚོག་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་རྒྱུའི་སྐྱབས་
 གནས་སུ་བཞག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚོས་དེ་དགོ་འདུན་དང་འགོགས་ནས་ཉམས་སུ་
 སྐངས་ན་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་སྐྱེལ་ཁ་ཅིག་ནི་ཐེག་ཚེན་པས་སྐྱབ་པའི་འཛིགས་པ་དང་སྐྱིབ་པ་ལ་སྐྱ་ཞིང་སྐྱ་བའི་
 འཛིགས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རང་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཅན་
 དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་སུ་གཞག་གོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་མ་འོངས་པ་
 བ་རང་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་རང་བྱུང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཚོས་དཀོན་མཚོག་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། འབྲས་
 བུའི་སྐྱབས་གནས་སུ་གཞག་གོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་འོངས་པ་བ་འབྱུང་བའི་དག་
 བཅོམ་པའི་དགོ་འདུན་དེ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་སུ་བཞག་པས། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོལ་འབྲས་
 བུའི་སྐྱབས་གནས་ནི་རེ་རེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཕྱང་ཟད་མི་རིགས་ཏེ། ཐེག་ཚེན་པས་སངས་
 རྒྱས་པ་ན་སྐྱ་གསུམ་དཀོན་མཚོག་གི་རང་བཞིན་དུ་རོ་བོ་གཅིག་པར་ཁས་སྐངས་པས་ཚོས་དང་དགོ་
 འདུན་མི་འབྱུང་བ་ག་ལ་འཐད། ཉན་རང་གཉིས་ཀས་འགོག་པ་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་ཐོབ་བྱུང་འདོད་
 པས། དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་ལྷགས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཚོས་སྐྱུར་དོན་གྱིས་
 འགྱུར་བས། ཉན་ཐོས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དཀོན་མཚོག་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན། རང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་འདུལ་འགོག་པ་ཚོས་ཉིད་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཁས་སྐངས་ཀྱི། ཚོས་དཀོན་མཚོག་ཁོ་ནར་ཆད་པ་ཁས་མ་
 སྐངས་སོ། ། ཇིས་ན་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་རང་རང་གི་བྱང་ཚུབ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་འདུང་དཀོན་

མཚོག་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཡིན་པའམ་ བྱིས་པ་བདག་དྲུག་ལུ་ཕན་
 བྱིས་ལུས་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། ཚོས་
 ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚོས་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དགེ་འདུན་
 ཐོབ་པར་འདོད་པའོ།⁹ །ཞེས་སོ། །རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་དཀོན་མཚོག་ལ་
 སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཡིན་པར་དཀོན་མཚོག་བརྟེན་པ་ལས། དགེ་སྦྱོང་དག་ཚེད་
 བྱིས་རང་རམ་གཞན་གྱི་སྤྱིར་ཡང་རུང་སྟེ་འཛིགས་པ་དང་འཚོ་བ་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྐྱབས་
 སུ་སོང་ཞིག་དང་། ཚེད་ཀྱི་འདོད་པའི་རེ་བ་དེ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྲུབ་རོ།⁹ །ཞེས་སོ། །

གསང་སྤྲུགས་པས་ནི་རང་ལ་ཡོད་པའི་སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱལ་སུ་ད་ལྟ་རང་ཆས་སུ་གནས་
 པ་མཛོན་དུ་མཐོང་བར་འདོད་ནས། ཐུན་མོང་གི་ཡུལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
 འགོ་ཞིང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རང་གི་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་ལ་མཉམ་པར་
 འཛོག་གོ། །དེའང་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོའི་དཀོན་མཚོག་གསུམ་དང་། བསྟན་པ་སྤྱིའི་དཀོན་མཚོག་
 གསུམ་གཉིས་ཀ་རྒྱའི་སྐྱབས་སུ་འདོད་ལ། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཡོ། །རང་
 གི་སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ཡེ་ནས་གནས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་
 ཡུལ་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱང་དོར་དང་བཙོན་བསྐྱད་མེད་པར་ཚེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་
 འགོ་ཡོ། །དེའང་སྤྱི་རོལ་གྱི་དཀོན་མཚོག་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཆ་ནས་འབྲས་བུ་དང་།
 དེའི་ཚེད་དུ་སྐྱབས་སུ་འཛོན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུར་འདོད་པ་ལྟར་བཅིར་རུང་མོད་ཀྱང་།
 གཙོ་བོར་རང་ལ་ལྷོན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས་གཞན་དུ་མི་སློན་པར་དེའི་རང་ལ་འཛོག་པས་འབྲས་བུའི་
 སྐྱབས་སུ་འགོ་དང་། དེ་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་ཚུན་དུ་སྤྱིའི་དཀོན་མཚོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱའི་སྐྱབས་
 འགོར་བཞག་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་མཐའ་བདག་ལ། །གཞན་དུ་སྤྱོད་
 ཚོགས་དེ་འདོད་ནས། །གང་སྤྱིར་རྒྱུ་ལ་སློན་པ་དང་། །འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས་ཉིད་ནི། །དཀྱིལ་འཁོར་
 གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ། །ཏྟོགས་ནས་ཚེ་གཅིག་མཉམ་འཛོག་པ། །འབྲས་བུའི་མཚོག་ཏུ་ཡང་དག་
 བཤད།¹⁰ །ཅིས་སོ། །

སྐབས་འདིར་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་གི་ཐེག་པ་རྒྱུ་
 ཅུ་ལས་ཞི། སངས་རྒྱས་མཚོག་གི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱེའོ། ཚེས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་གསུང་རབ་
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང། སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་དང། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའོ། །དགེ་འདུན་སོ་
 སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་གཉིས་ལས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དགེ་འདུན་རྒྱུང་ཅུ་དགེ་རྒྱུ་ལ་པ་མ་དགེ་
 བསྟེན་དང་བཅས་པ་སྟེ་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཚེན་པོ་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 པ་སྟེ། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཚེན་པོ་དང་ཞེས་སོ། །དེ་འང་བཞིར་འོངས་ནས་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ཞེས་
 བྱེད། །འཕགས་པ་ལ། རྒྱན་ལྷགས། ཕྱིར་འོང། ཕྱིར་མི་འོང། དག་བཅོམ་པའི་ལྷགས་པའོ། །གནས་
 པ་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ལ་གྲགས་པ་ཡང། སངས་རྒྱས་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དག་
 པ་གཉིས་ལྡན་མཐར་ཐུག་པ་དོན་གཉིས་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་གིང་
 ལྷན་གྱིས་བྱུང། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཐུན་དང་བཅེ་དང་ལུས་པར་ལྡན། །དོན་
 གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད།” །ཅེས་སོ། །

ཚེས་ནི་དོ་བོ་སྐྱུ་བསམ་བཞོན་དུ་མེད་པ། རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མམ་
 གཉེན་པོ་ཡིན་པ། རྣམ་པ་ལམ་ལྡན་དང་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དོན་གྱི་ཚེས་དང།
 ཚོགས་གི་ཚོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཉེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་
 མེད་པ། །དག་བསལ་གཉེན་པོའི་སྐྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཚགས་བྲལ་བ། །བདེན་
 གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚོས། །ཆགས་བྲལ་གཉིས་ནི་འགོག་པ་དང། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་
 བསྐྱུས།” །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འགོག་པ་གཉིས་ནི་དྲི་མ་སྤར་ཡོད་གཉེན་པོས་བསལ་ཉེ་སྐྱོས་པ་མེད་
 པར་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང། དྲི་མ་འམ་སྐྱོས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པའི་དོན་ལ་འཛོགས་པ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའོ། །ལམ་ནི་ཚོགས་སྐྱེར་མཐོང་སྐྱོམ་གྱི་
 རྟོགས་པའི་ཚལ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་
 འདུན་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་དོན་གསལ་དུ་མཐོང་བ་འཕགས་པ་ས་བཅུ་ལགས་
 པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྷ་རི་སྟེང་ནང་གི་དོན། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །ཁྲོ་ལྡན་

དགོན་ཕྱིར་བྱི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་རྩུ་དང་འཛིན་ཏེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཚོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་
བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཚོག་ཉིད།¹⁹ །ཅེས་སོ།།

མདོར་བསྟན་ན། རིན་པོ་ཚེ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་དུག་གིས་ན། སངས་རྒྱས་དང་། ཚོས་དང་།
དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་འདི་རིན་པོ་ཚེ་དང་འབྲ་བར་བརྗོད་པ་ནི། འདི་རྟེན་སྟེ།
འགྱུར་བ་དགོན་པར་ཚོས་མཐུན་པ་ནི། བསྐྱལ་བ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མང་པོར་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་
བསྐྱུན་པ་རྣམས་དང་དེ་འབྲུད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་མ་མེད་པར་ཚོས་མཐུན་པ་ནི། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་བྱི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུ་དང་ལྡན་པར་ཚོས་མཐུན་པ་ནི། མདོར་བར་གཤམ་པ་
དུག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིན་ཏེན་གྱི་རྒྱན་
དུ་གྱུར་པས་ཚོས་མཐུན་པ་ནི། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དགེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིན་
པོ་ཚེ་བཅོས་མ་ལས་མཚོག་ཉིད་དུ་ཚོས་མཐུན་པ་ནི། འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་པ་
དང་སྣང་བ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བས་ཚོས་མཐུན་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་རྩལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རྟོན་པ་བསྟན་པ་སྟོབ་དོན་གྱིས། ཐེག་པ་
གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། ཁོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། རྒྱུ་བས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ཡིན།²⁰ །ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། རྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
དངོས་པོ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བར་ཞུགས་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་དང་། སངས་
རྒྱས་ལ་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ནི་རྒྱུ་བས་ཡིན་ཏེ།
རྟེན་གཉེས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།²¹ །ཞེས་བསྟན་ཞིང་རྣམ་པར་གཞག་གོ། རྟོན་པས་
བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཟབ་མོའི་རྗེས་སུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་
ཞུགས་པ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་དང་། ཚོས་ལ་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་
རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོས་ནི་རྒྱུ་བས་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཞིང་རྣམ་པར་གཞག་གོ། རྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོབ་

མའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གཞན་ལས་ཐོས་པའི་སྐྱའི་རྗེས་སུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ལྷགས་པ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་དང་། དགོ་འདུན་ལ་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་དགོ་འདུན་ལོ་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཞིང་
རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་སོ།།

མདོར་བསྟན་ན། གནས་སྐབས་པའི་སྐྱབས་ལོ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ཀ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་
གི་སྐྱབས་ལོ་སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགོ་བའི། སྐྱབས་ལོ་
སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་ཡིན། ཐུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཅན་རྩུ། ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཡིན།¹⁾ ཞེས་
བཤད་དེ། མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་འབྲས་སུ་འབྱུངས་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྒྱའི་ལུས་ཀྱི་ཐུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། དཀོན་མཚོག་གསུམ་སྐྱིར་བསྟན་པ་ལོ། ད་ནི་བྱུང་མོང་དུ་ལས་
ལེན་པ། གང་ལ་སྐྱོབ་པའི་ལུས་པ་ཡོད་པ་ལ། རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་ལུ་ཞིང་། ལས་ལེན་
ཚོ་གའི་རྟེན་དུ་འོས་པ་དེའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

རྒྱའི་ལུས་ལོ་དམིགས་བཅས་དཀོན་མཚོག་གསུམ། ལས་སྐྱབས་སྐྱའི་མཚོག་ཡིན་མཚན་དཔེས་བརྒྱན།།
ཚོས་རྣམས་གཉིས་ཉིད་མེད་ལུང་གི་ཚོས། མདོ་དང་རྒྱུད་སྟེ་ཐེག་པ་སྐྱ་ཚོགས་དོན།།²⁾
གསུང་རབ་ཡི་གེར་སྐྱར་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཡིན།།

འདི་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་གྲགས་ཤིང་། ལྷན་པར་དུ་སྐྱབས་འགོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དཀོན་མཚོག་
གསུམ་ལོ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱ་དང་། ཚོས་དང་། ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་། ཚོས་ལོ་མདོ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོག་དང་དོན་རྣམས་དང་། ཡི་གེའི་གཞུགས་བརྟན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ཡིན་ནོ།།

ཚོས་དཀོན་མཚོག་ཕྱེས་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་གཉིས་ལས། ལུང་ལའང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱའི་ཚོས་ལོ་
དེ་ལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ལོ།

དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་གསུང་རབ་བརྒྱུག་ཉེས་ཏེ། །མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྟན་ལུང་བསྟན་ཚིགས་སུ་བཅད།།
 ཚེད་བརྗོད་རྫོགས་པ་བརྗོད་དང་དེ་ལྟར་བྱུང་།[༥] །སློང་གཞི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་དང་སྐྱེས་རབས་བཅས།།
 གཏན་པའ་མདོ་རྟེན་བྱུང་བའི་སྡེ་རྣམས་སོ།།

དེ་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ་བ་སློབ་མའི་མདོ་ལས། མདོ་སྡེ་དང་། དབྱངས་སུ་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་།
 ལུང་རྟེན་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། ཚེད་རྟེན་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། རྫོགས་པ་
 བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། སློང་གཞིའི་སྡེ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་།
 སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་སྡེ་དང་། གཏན་པའ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཚོས་མདོ་རྟེན་བྱུང་བའི་སྡེ་
 རྣམས་ཏེ་^{༡༩} ཞེས་སོ། །དེའང་སྡེ་ཚན་མཐུན་པར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་མདོ་སྡེ་ལོ། །དང་པོ་
 ལྷུག་པའི་མཐར་དེའི་དོན་ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ནི་དབྱངས་སུ་བསྟན་པའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་
 སོགས་པར་ལུང་བསྟན་པ་ནི་ལུང་རྟེན་པའོ། །ཚིགས་བཅད་འབའ་ཞིག་པ་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་
 པའི་སྡེ་ལོ། །ཚོས་ཉན་པ་པོ་ལ་བསྐྱེས་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ནི་ཚེད་རྟེན་པའོ། །རང་རང་གི་རྫོགས་པ་
 བརྗོད་པ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་རྫོགས་པ་བརྗོད་པའོ། །ཕྱོད་ཀྱི་རབས་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལྟར་
 བྱུང་བའོ། །ཁའི་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱུན་ལྷན་བཅས་པ་ནི་སློང་གཞིའོ། །ཁང་སྟོན་པ་རྒྱས་པ་མཐའ་ཡས་
 པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་ནི་སྐྱེས་རབས་སོ། །དོན་གཅིག་མདོར་
 བསྟན་ནས་སླར་དེའི་འགྲེལ་པར་བསྟན་པ་ནི་གཏན་པའ་དབབ་པར་བསྟན་པའོ། །དོ་མཚར་བསྐྱེད་
 པོའི་དོན་བསྟན་པ་ནི་མདོ་རྟེན་བྱུང་བའི་སྡེ་ལོ།།

འགྲེལ་བྱེད་ཚེན་པོ། མདོ་ལས་གཞན།

རྒྱུད་ནི་བྱ་སྡོད་རྣལ་འབྱོར་ལུང་བརྒྱུད། །ཐབས་ཤེས་གཉེས་མེད་པ་མ་གཉེས་སུ་མེད།།[༧]
 བང་པ་སྐྱགས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོའོ། །དེ་ཡི་ཡི་གེ་སྐྱེགས་བམ་ལ་སོགས་ཡིན།།

ཐུབ་པས་སྤྱིའི་གཙང་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཚུབ་བསྐྱུབ་པ་དང་མཐུན་པའི་བྱ་སྡོད་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་
 བོ་ཐུབ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན་ལ། སླར་དོར་མེད་པས་བྱང་ཚུབ་བསྐྱུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉེས་སུ་

མེད་པ་གསུམ་ནི་ནང་པ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དྲུག་ནི་སྐྱེས་ཡིན་ལ། དེའི་ཡི་གེ་རྣམས་སོ།།
རྟོགས་པའི་ཚོས་ལ་ཡང་བཞེལ་ས། བསྐྱེད་རྫོགས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། རོན་གྱི་རང་བཞིན།

རྟོགས་པའི་ཚོས་ནི་ས་ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཏེ། །གཟུངས་དང་ཉིང་འཛོལ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་པོ་ཅན།།[༡༠]

ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཐབས་རྣམས་དབག་མེད་དོ།།

ས་བརྩུར་བསྟན་པ་ནི། དེ་དག་གི་རྟེན་ཡང་ས་ཡིན་པ་ས།

དེ་ཡང་རབ་དག་འདྲི་མེད་འོད་ལྷན་པ། །འོད་འཕྲོ་སྤྱང་དཀའ་མཚོན་གྱུར་རིང་དུ་སོང་།།

མི་གཡོ་ལེགས་པའི་སྤྲོ་བོས་ཚོས་གྱི་སྤྲིན།།[༡༡]

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ན་སའོ་⁹³ ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་བརྒྱད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུམ་བར་མ་ལས། རིགས་གྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་། བསྐྱབས་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། བྱས་བརྟོགས་པའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་སྟེ། འདི་དག་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་སའོ་⁹⁴ ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལས། །ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱའོ་⁹⁵ ཞེས་སོ།།

དེའང་ཐོག་མར་སྦྱོར་ལམ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོར་ངེས་པས་ན་རིགས་གྱི་སའོ། །འདི་ལ་ཉི་མེད་ལས། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་ཞེས་བཤད་དེ་ཚོས་དཀར་པོར་མཐོང་དོ། །རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་བུ་ལྷགས་པ་ནི་དགྲ་བོ་ཚོས་ནས་ཡར་བཟངས་པའི་བརྒྱད་པ་ལྷོ་པས་བརྒྱད་པའི་ལོ་ལོ། །དེའང་འདོད་པའི་ས་གཅིག་དང་། གཟུགས་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞེ་རྣམས་གྱི་དྲི་མ་དགུ་ལྟོས་པས་དགྲ་བོ་ཚོས་པའོ། །དེ་སྦྱོར་གི་འབྲས་བུ་དང་པོར་མཐོང་བ་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་སྟེ་མཐོང་བའི་སའོ། །འདོད་པ་ཁམས་གྱི་སྟོ་མ་སྤང་པའི་ཆེར་བསྐྱབས་པས་ན་ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་ལ་བསྐྱབས་པའི་ས་⁹⁶ ཞེས་སོ། །འདོད་པ་ཁམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་

སྤྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །བྱ་བ་བྱས་ཐེན་པས་དག་བཙོམ་པ་ལ་ནི་བྱས་པ་
 རྫོགས་པའི་ས་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱིར་འོང་། །སྤྱིར་མི་འོང་། །དག་བཙོམ་ཞུགས་པའི་ས་གསུམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་ཐེག་པ་ཐ་དད་དུ་གོ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཀའི་ས་ལ་བརྗོད་དོ། །རྣམས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཤད་དེ།
 དེའང་མཐོང་སྤང་དང་། སྐྱེ་སྤང་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲུང་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཛིགས་པ་ལས་
 སྦྱོབ་ཅིང་། དེ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་པས་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། འབྲུང་བོ་དཔག་
 མེད་འཛིགས་མེད་ལྷིང་། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལས། །ཕྱི་སྤྱིར་གོང་དུ་བགྲོད་ལྡན་ལྷིང་། །དེ་དག་
 ཉིད་ལ་སང་འདོད་དོ།¹⁷ །ཞེས་སོ།།

དེ་ཡང་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་སྤོགས་བཅུ་སེལ་བ་ལ་ལྟོ་ས་ནས་ས་བཅུ་ར་
 བཞག་པ་སྟེ། སྤལ་པོ་ཆེ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྱིར་དག ས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ལ་མི་མཐུན་པའི་
 སྤོགས་བཅུ་དག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བཅུས་ལྷག་པར་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོར་
 བེ་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་གཙོ་ཆེར་སྤོད་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཅི་ལྟས་སྤྱི་མི་བསྐྱབ་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ།¹⁸ །ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་བར་འགྲེལ་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །དེའང་
 པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བཅུ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། སྤྱིན་དང་རྒྱལ་བེམས་བཟོད་བཙོན་འགྲུས། །པས་མ་
 ཀའན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱིན། །ཐབས་སྟོབས་སྟོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །འདི་དག་པ་རོལ་སྤྱིན་བཅུར་
 འདོད།¹⁹ །ཅེས་སོ། །དེའི་སྤང་བྱ་བཅུ་ཡང་སེར་སྣ་དང་། འཆལ་བའི་རྒྱལ་བེམས་དང་། ཁོང་སྟོད་དང་།
 ལེ་ལོ་དང་། རྣམ་གཡེང་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་དང་། ཐབས་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་། སྦྱོབས་ལ་
 སྤྱིན་པ་དང་། སྦྱོན་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱིན་པ་སྟེ་བཅུ་འོ།།

དེ་དག་སེལ་བ་ལ་ལྟོ་ས་ནས་བཅུར་སྤྱེ་བ་ལས། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི། མདོ་སྟེའི་
 རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་གྲུབ་མཐོང་བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྦྱོ་
 འགྲུར་ཏེ། །དེ་སྤྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ།²⁰ །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཚེན་སྤང་བ་ལས། དེ་དག་དང་
 པོར་རབ་དགའ་བ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བྱེད་ལྷིང་། །ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་སྤངས་གིང་། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སྐྱེས་ཕྱིར། ཉེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱིན་པས་ནི། སྐྱིན་པའི་པོ་ལ་ཕྱིན་མཚོན་
 འགྲུར། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་བརྒྱ་གཡོ་ཞིང་། །འཛམ་གླིང་དབང་ལྷན་ཚེན་པོར་འགྲུར།³⁹ །ཞེས་
 པ་སྟེ། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱུས་བརྒྱའི་ཞལ་བཏུ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་བརྒྱུ་
 གྱིས་བརྒྱབས་པར་གཤེགས་པ་དང་། སྐྱུ་ལ་བརྒྱ་འབྲེད་པ་དང་། དུས་བརྒྱལ་པ་བརྒྱུ་སྟོན་པ་དང་།
 སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་བརྒྱལ་ཡེ་གེས་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་བརྒྱལ་སྟོམས་
 པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་བ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱུ་སྐྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་
 བྱེད་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་བརྒྱའོད་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་གྱི་སྐྱོ་བརྒྱུ་འབྲེད་པ་དང་།
 རང་གི་ལུས་བརྒྱུ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་འཁོར་སྐྱེས་སུ་མཚོགས་པ་བརྒྱུ་བརྒྱས་བསྐྱོར་བར་
 སྟོན་པའོ། །འཛམ་གླིང་གླིང་ལ་དབང་བའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ལུས་སོ།།

ས་གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མ་ལས། འཆལ་ཚུལ་ཚོལ་བའི་དྲི་བུ་ཕྱིར། ཉི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་
 བུ།⁴⁰ །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཚེན་ཐང་བ་ལས། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་ཅིས་བུ། །ལུས་དང་བག་དང་
 སེམས་གྱི་ལས། རུའུ་ཆར་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་དེ་དག་ལ་གནས་ཕྱིར། ཉེ་ཡི་རྣམ་པར་
 སྐྱིན་པས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་པ་པོ་ལ་ཕྱིན་མཚོན་འགྲུར། །དབལ་ལྡན་རིན་ཚེན་བདུན་གྱི་བདག་ །འགོ་
 ཡན་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བར་འགྲུར།⁴¹ །ཞེས་པ་སྟེ། མི་དགོ་བ་བཅུ་མེད་ཅིང་དགོ་བ་བཅུ་སྟོད་ལ།
 ཡོན་ཏན་སྐར་བཤད་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སྐད་ཅིག་ལ་འཐོབ་ཅིང་། གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་
 འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཏོ།།

ས་གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྐྱེད་རྒྱན་ལས། ཚོས་གྱི་སྐྱུང་བ་ཚེན་པོ་ནི། བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་
 བྱེད་པའོ།⁴² །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཚེན་ཐང་བ་ལས། ས་གསུམ་པ་ནི་འོད་བྱེད་པ། །ཡེ་གེས་ཞི་བའི་
 འོད་འབྱུང་ཕྱིར། །བསམ་གཏན་མདོན་གེས་སྐྱེས་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྐང་ཡོངས་ཟད་ཕྱིར། ཉེ་
 ཡི་རྣམ་པར་སྐྱིན་པས་ནི། །བཟོད་དང་བཟོན་འགྲུས་ལྷན་པ་སྟོད། །ལྷ་ཡི་དབང་ཚེན་མཁས་པ་སྟེ། །འདོད་
 པའི་འདོད་ཆགས་བརྒྱོག་པ་ཡིན།⁴³ །ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་འབྲུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ལ། ལྷ་འི་
 དབང་པོ་བརྒྱུ་བྱིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཏོ།།

ས་བཞི་པ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་བྱོགས་མཐུན་ཚོས། རབ་ཏུ་སྐྱེས་ཤིང་
 འོད་ལྷ་སྤྱ། ཉེ་དང་ལྷན་སྦྲིར་ས་དེ་ནི། གཉེས་པོ་སྐྱེས་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན།³⁶ ཞེས་པ་དང་། རིན་
 ཚེན་སྲེང་བ་ལས། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་འོད་འབྱུང་སྦྱིར། བྱང་རྒྱུ་བ་
 བྱོགས་མཐུན་མ་ལུས་པ། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་སྦྱིར། ཉེ་ཡི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པས་ནི། རབ་མཐའ་
 བྲལ་ནས་ལྷ་རྒྱལ་འགྲུར། །འཛིག་ཚོགས་ལྷ་བ་རབ་འབྱུང་བ། །ཀུན་ནས་འཛོམས་བྱེད་མཁས་པ་
 ཡིན།³⁷ ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་སྦྲེལ་གྱི་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་སྐྱེས་པ་ལུ་གཉེས་འཕྲོ་ཅིང་། མཚོ་མའི་རྒྱལ་པོའི་
 སྦྱི་བ་འཛིན་ཏོ།།

ས་ལྷ་པ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྦྱིན་བྱེད་ཅིང་། རབ་གི་སེམས་
 གྲུང་བསྐྱུང་བའི་སྦྱིར། རྫོང་ལྷན་རྣམས་རྒྱུ་སྐྱུང་དགའ་བ། ཉེ་སྦྱིར་སྐྱུང་དགའ་ཞེས་བརྗོད་ཏོ།³⁸ ཞེས་
 པ་དང་། རིན་ཚེན་སྲེང་བ་ལས། ལྷ་བ་ཤིན་ཏུ་སྐྱུང་དགའ་བ་དུད། ཀུན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་དགའི་
 སྦྱིར། །འཕགས་པའི་བདེན་སོགས་སྦྲེལ་མའི་དོན། ཤེས་ལ་མཁས་པ་འབྱུང་བའི་སྦྱིར། ཉེ་ཡི་རྣམ་པར་
 སྦྱིན་པས་ནི། ཉེ་དགའ་ལྷན་གནས་གྱི་ལྷ་རྒྱལ་འགྲུར།³⁹ ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བྱེད་པ་སྦྲེང་སྐྱེས་པ་ལུ་
 གཉེས་དང་། དགའ་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ཏོ།།

ས་དུག་པ་ནི། ལྷ་མ་ལས། ཤེས་རབ་པ་ལོལ་སྦྱིན་བརྟེན་ནས། རལོར་བ་དང་ནི་ལྷ་རབ་
 འདས། གཉེས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱིར། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཤད།⁴⁰ ཅེས་པ་དང་།
 རིན་ཚེན་སྲེང་བ་ལས། དུག་པ་མངོན་བྱོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་ས་རྒྱས་ཚོས་ལ་མངོན་བྱོགས་སྦྱིར། ཞི་
 གནས་ལྷག་མཚོང་གོམས་པ་ཡིས། རལོག་པ་ཐོབ་པ་རྒྱས་པའི་སྦྱིར། ཉེ་ཡི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པས་ནི། །ལྷ་
 ཡི་རྒྱལ་པོ་རབ་འབྱུང་འགྲུར།⁴¹ ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བྱེད་པ་འབྲུམ་སྐྱེས་པ་ལུ་གཉེས་དང་། འབྲུམ་
 དགའི་རྒྱལ་པོའོ།།

ས་བདུན་པ་ནི། ལྷ་མ་ལས། བསྐོད་གཅིག་ལམ་དང་འགྲེལ་པའི་སྦྱིར། རིང་དུ་སོང་བའི་
 སར་འདོད་དོ།⁴² ཞེས་སམ། སྦྱི་མ་ལས། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སྟེ། བྱངས་ནི་རིང་དུ་སོང་ལྷན་
 སྦྱིར། བྱང་སྦྱིར་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་ལ། ཉེ་ནི་འགོག་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་ ཉེ་ཡི་རྣམ་པར་སྦྱིན་

པས་ནི། ཏང་རྒྱུ་རྩེ་ཡི་བདག་པོར་འགྲུང་།³ ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་བ་ཕྱག་ཐིག་འབྲུམ་ཕྱག་
བཅུ་གཉིས་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་གྱི་རྒྱལ་པོ་གྱེད་དོ།

ས་བརྒྱད་པ་ནི། ལྷ་མ་ལས། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བ་ཞེས་པའི་
པར་བརྗོད་།⁴ ཚེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལས། དེ་བཞིན་བརྒྱད་པ་གཞོན་ཅུའི་ས། མི་གཡོ་བ་དེ་མི་རྟོག་
ཕྱིར། མི་གཡོ་དེ་བཞིན་ལུས་དང་ནི། ཏང་སེམས་སྤོད་ལུལ་བསམ་མི་བྱུང་། ཏེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱིན་
པས་ནི། རྟོང་གི་བདག་པོ་ཚངས་པར་འགྲུང་།⁵ ཞེས་སོ། ཡོན་ཏན་ནི་སྟོང་ཆེན་འབྲུམ་ཕྱག་
གཅིག་གི་རྒྱལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་གྱེད་དོ།

ས་དགུ་པ་ནི། ལྷ་མ་ལས། སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་སློབ་བཟང་། ཁ་དེ་ལེགས་པའི་སློབ་ཤོས་
ཡིན།⁶ ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལས། ས་དགུ་པ་ནི་ལེགས་པ་ཡི་སློབ་ཤོས་ཞེས་བྱ་རྒྱལ་ཚབ་བཞིན། གང་
ཕྱིར་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་སློབ་ཤོས་ལ་འབྲུག་བཟང་། ཏེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱིན་པས་ནི། རྟོང་
གཉིས་བདག་པོ་ཚངས་ཆེན་འགྲུང་། སེམས་ཅན་བསམ་པ་བྱིས་པ་ལ། ཏང་བཙོམ་སྤོགས་ཀྱིས་
འཕྲོགས་པ་མེད།⁷ ཚེས་སོ། ཡོན་ཏན་ནི་སྟོང་ཆེན་གྲངས་མེད་པ་འབྲུམ་ཕྱག་བཅུའི་རྒྱལ་གྱི་
གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པའོ།

ས་བཅུ་པ་ནི། ལྷ་མ་ལས། སྐྱིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཁམས། རྩལ་པའི་ཕྱིར་ན་
ཚོས་ཀྱི་སྐྱིན།⁸ ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལས། བཅུ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱིན་ཡིན་ཏེ། ཏང་པ་ཚོས་ཀྱི་ཚར་
འབེབས་ཕྱིར། རྩལ་ཕྱི་སེམས་དཔར་སངས་རྒྱས་ཀྱི། འོད་ཟེར་དབང་གིས་དབང་བསྐྱུར་ཕྱིར། ཏེ་
ཡི་རྣམ་པར་སྐྱིན་པས་ནི། གཞན་གཙང་ལྷ་ཡི་བདག་པོར་འགྲུང་། བསམ་ཡས་ལེ་ཤེས་ལུལ་གྱི་
བདག་ ཏང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་མཚོག་ཡིན་ཅོ།⁹ ཞེས་སོ། ཡོན་ཏན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་
དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་སྟེན་གྱི་སངས་རྒྱས་
བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་གྱེད་དོ།

གཞན་ཡང་ས་དང་པོར་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་སྟོང་པོ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་
འབྲུག་པར་རྟོགས་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་འབྲུག་གྱི་སེམས་རྟོགས་སོ། གཉིས་པར་དེ་ཉིད་

རྟོགས་པ་བྱ་རྒྱུ་ལ་མཚོན་ཏེ་རྟོགས་པ་སེམས་ཉིད་མ་སྐྱོད་པའི་བཙོན་འགྲུས་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་
 ཐོས་པ་དེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱོད་གསུམ་མེ་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་
 གྲུང་བརྒྱལ་ནས་ཚོས་ཉན་ཏོ། །བཞི་པར་དེ་ཉིད་བདག་གིར་འཛིན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སེམས་ཉིད་
 ཚགས་པ་སྐྱེད་དོ། །ལྷ་པར་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཁམས་དེ་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོགས་པ་སེམས་
 སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་དག་པ་བརྩམས་མཉམ་པར་རྟོགས་སོ། །དག་པ་བརྩུ་ནི་ཡོན་ཏན་
 དང་། བསྐྱབ་པ་དང་། ལམ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་པ་གཤེས་པ་དང་། ཚོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། སེམས་
 ཅན་སྐྱེན་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་ལ་སྐྱུ་གསུང་བུགས་ཀྱིས་གསུམ་གསུམ་བགྲང་དོ། །དྲུག་པར་
 ཁམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་རྟོགས་པ་སེམས་ཉིད་འཛིན་པ་སྐྱེད་དོ། །དེ་ལས་
 ཐམས་ཅད་བརྒྱུ་གོ། །བདུན་པར་ཁམས་དེ་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོགས་པ་སེམས་ཉིད་འཛིན་པ་
 ཐམས་ཅད་བརྒྱུ་གོ། །བརྒྱད་པར་སྐྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་བ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པར་རྟོགས་
 པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པའི་མཚོན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་གོ། །དགུ་པར་ཁམས་ཉིད་ལ་རང་
 ཚས་སུ་སོ་སོར་རིག་བཞི་ཡོད་པར་རྟོགས་པས་ཡེ་གཤེས་ལ་དབང་བར་བྱེད་དོ། །བརྒྱུ་པར་ཁམས་དེ་
 ཉིད་འཕྲིན་ལས་སུ་སུམ་ཚོགས་པའི་འབྲུང་གནས་སུ་རྟོགས་པ་སེམས་ཉིད་བབ་བཞི་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ནོ།།

དབང་བཞི་ནི། དབྱུང་མཐའ་ལས། གུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཚོན་གི་དོན། རྒྱ་མཐུན་དོན་གྱི་
 མཚོན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་
 དོན་དང་། དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས།⁽¹⁰⁾ ཞེས་སོ། ཁང་ཞེན། མདོ་སྐྱེའི་རྒྱན་
 ལས། ཡིད་དང་འཛིན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་ རྒྱུར་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་དང་། ཞིང་དང་ཡེ་གཤེས་ལས་
 དག་ལ། དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དབང་དེ་མི་གཡོ་ལ་སོགས་པའི། ས་གསུམ་ལ་ནི་རྣམ་
 བཞི་སྟེ། གཅིག་ལ་རྣམ་གཉིས་དེ་ལས་གཞན། དབང་ནི་རེ་རེ་འདོད་པ་ཡིན།⁽¹¹⁾ ཞེས་སོ། དེ་འདྲ་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གནས་སྐྱུར་བས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། འཛིན་པ་སྐྱོ་
 ལཱའི་རྣམ་ཤེས་གནས་འབྲུ ར་པས་ཞིང་ཁམས་དག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་གཉིས་ནི་ས་བརྒྱད་པ་

ལའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་ལྷུང་བས་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་བཞིལ་མངའ་བརྟེན་གྱི་དུག་ལེན་ལས་ལུག་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་སྣོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ས་དགུ་པ་ལོ། །བཅུ་པ་ལ་རྟོག་པ་སྟེ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་ལྷུང་བས་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་དབང་ཐོབ་སྟེ་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་དང་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་འདྲ་བུ་དུ་བྱེད་དེ། རྒྱུད་སློལ་ས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་འདྲི་ནི། རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྟོལ་བ་ལ། །འཛིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད།^༡ ཚེས་སོ། །དེའང་བརྒྱད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག་པ། དགུ་པར་བྱ་བ་བྲུབ་པ། བཅུ་པར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་བཞིལ་དབང་ཐོབ་ནས། རྒྱན་མཐར་བཟ་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་གནས་ལྷུང་མ་ཐག་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་སྟེ་འཆར་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་བཅུ་རྒྱན་མཐར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བརྒྱུད་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། རྣོམ་པ་ཐ་མ་ཐོབ་ནས་ནི། རོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བརྒྱུད་པ། རོད་རྟེན་ལྟེ་ཉིང་འཛིན། རྟོག་པས་མི་ཤིགས་ཐོབ་ནས་ནི། གནས་གཞན་ལྷུང་བས་མཐར་ཐུག་པ། རྒྱིབ་པ་ཀུན་གྱི་རྗེ་མེད་པ། ཀའ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན། །ཕན་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྐྱབས་བྱེད་པ། རྣོམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི། །གོ་འཕང་སྤྲོ་ན་མེད་པ་འཕྲོག་^༢ ཚེས་པས། དེའང་ས་བཅུ་པ་དེས་སྟོགས་བཅུ་འི་སངས་རྒྱས་ལ་མཚོན་པ་ཆེན་པོ་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་སྟོགས་བཅུ་འི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོན་སྟེ་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་བྱང་སྟེ། སེམས་དཔའ་དེའི་སྦྱི་བོར་ལུབ་པས། རོད་རྟེན་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་མ་ཐོབ་པའི་ཉིང་འཛིན་འབྲུམ་ཕྱག་གུངས་མེད་པ་ཐོབ་སྟེ་ཤེས་བྱའི་རྒྱིབ་པ་སྤྲོ་མོའང་དག་ནས་འཆར་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཕྱིན་གྱི་དབྱེད་བརྟན་པ་ནི། རྒྱལ་འཛིན་ལྟར་ཞེན།

སྒོ་བ་པའི་ས་བཅུ་བཅུ་གཅིག་ཀུན་དུ་འོད། །སྦྱུལ་སྦྱུའི་ས་སྟེ་རྒྱ་ཡི་ཐེག་པས་བཞག།

རོད་རྟེན་ཐེག་པར་ཡོན་ཏན་རིགས་དབྱེད་ས། །བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་རྣམ་གཞག་དབག་ཏུ་མེད།།[༡༩]

དེའང་ལ་འོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པས་དེའི་ཚོ་སྦྲར་གྱི་ཁམས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་དྲི་མ་

མེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱེས་པར་འདོད་དེ། སྐྱེ་གསུམ་གྲུབ་པ་ལས། དྲི་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ནི། སྐྱི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མ་གཏོགས་པ། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཚོས་གཞན་ནི། །འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།^༤ །ཞེས་སོ།།

དེ་ལ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེ་ནི་ཚོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ས་བཅུ་པའི་སེམས་དཔའ་ལ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པར་སྣང་བ་ནི་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གཏུལ་བྱ་གཞན་ལ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྣང་བ་ནི་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་རྒྱན་མི་འཚད་པ་དང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་གཞན་ལ་པན་པར་མཚན་པ་ནི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྤུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་གང་དག །ཐོབ་གྲུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན།^༥ །ཞེས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི། །སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། རལ་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། སྤེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཚེད་ནི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་བརྒྱད་དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྟོན་མཁུན་དང་། །མངོན་ཤེས་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་། །དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། སྤེལ་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་། །བསྐྱེད་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །བྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། །བསྐྱེལ་བ་མི་མངའི་ཚོས་ཉིད་དང་། །བག་ཚགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། །སྐྱེ་ལ་བྱུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་། །ལུང་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཚོས། །བཙོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་དང་། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།^༦ །ཞེས་སོ།།

དེ་ལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཕྱེ་བ་དུན་ནི། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི། ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྷ། སྟོབས་ལྷ། བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །ཚད་མེད་པ་བཞི་ནི། བྱམས་པ། སྤྲིང་རྗེ། དགའ་བ། བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི། གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་

པར་ཐར་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ལྷུག་པའི་རྣམ་
 པར་ཐར་པ་དང་། བམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་
 མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟེ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལོ། །སྟོམས་འཇུག་
 དགུ་ལྷི། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལོ། །ཟང་
 བར་བཅུ་ལྷི། ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རྩུང་དང་། རྩོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་།
 དཀར་པོ་དང་། བམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོ། །ཁྲིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ལྷི།
 བང་གཟུགས་ཅན་དག་གིས་རྩུང་དུ་འཛུགས་པར་བྱི་ལོ་གྱི་གཟུགས་རྩུང་དུ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་དེ་དག་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། བང་གཟུགས་ཅན་དག་གིས་བྱི་ལོ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་
 དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་རྩུང་དུ་དང་ཆེན་པོ་
 ལ་བལྟ་བས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་གཉིས་ཉེ་བཞི་དང་། བང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལོ་
 བས་སྟེ། རྩོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དག་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་ཞེས་བྱ་
 བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ།།

གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བས་མེད་པར་མཛད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ཐམས་
 ཅད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བས་སྟོན་པའི་གནས་མཁའུལ་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དྲུག་ལྷི། རྩུ་འཕྲུལ་དང་།
 ལྷའི་རྣ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། རྩོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་
 བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྷའི་མིག་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལོ། །རྟོན་དང་། ཚོག་དང་།
 ཚོས་དང་། རྟོབས་པ་“ལ” སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ལོ། །དག་པ་བཞི་ལྷི། ཉེན་དང་། དམིགས་
 པ་དང་། ཐུགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལོ། །དབང་བཅུ་ལྷི། ཚོད་དང་། སེམས་དང་། ཡོ་བྱེད་
 དང་། ལས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མོས་པ་དང་། རྩོན་ལམ་དང་། རྩུ་འཕྲུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཚོས་ལ་
 དབང་བའོ།།

སྟོབས་བཅུ་ལྷི། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་དང་། མོས་
 པ་སྐྱ་ཚོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་དང་། དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་དང་།

ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། སྡོན་གྱི་
 གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁུལ་པའི་སྡོམས་སོ། །མི་
 འཛིགས་པ་བཞིན། ད་ནི་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
 པས་པར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ལ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ངེས་
 པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ལ་དང་། བདག་ཉིད་གྱིས་ཟག་པ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་
 རྣམས་ལ་རྟོག་པ་བོ་མེད་པས་མི་འཛིགས་པའོ། །སྐྱུ་དང་། གསུང་དང་། རུགས་ཀྱི་སྡོད་པ་དག་པས་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཅབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པ་མེད་པ་གསུམ་ནི་བསྐྱུང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་མོ།།

བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གསུམ་ནི། ཚོས་བརྟན་པ་ན་ཉན་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་
 དང་། གཉིས་ཀ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁོ་བ་དང་། གཉིས་ཀས་དབེན་པར་བཏང་སྟོམས་
 སུ་བྲན་པ་དང་ལྟན་པར་གནས་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་པ་དང་། སྲི་མའི་བག་
 ཆགས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ་དང་། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་རུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། འབྲུལ་བ་དང་། ཅུ་ཅོ་དང་། དྲན་པ་ཉམས་པ་
 དང་། རུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་
 པའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་བྱུག་དང་། བདུན་པ་དང་། བཅོམ་འབྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་།
 ཉིང་ངེ་འཛོན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་བྱུག་
 དང་། སྐྱུ་དང་། གསུང་དང་། རུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྡོན་དུ་འགོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བ་གསུམ་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ།།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུལ་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
 ཉིད་དེ། ལྡོ་ཚེན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པོ་དེ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །འོངས་སྡོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ནི། མངོན་
 རྟོགས་རྒྱུ་ལས། མཚན་ནི་སྐྱམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། རྟེན་བྱུང་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། ཐེག་
 ཚེན་ཉེ་བར་འོངས་སྡོད་ལྷིང་། རྒྱུ་པའི་འོངས་སྡོད་རྫོགས་སྐྱུར་བཞེད།⁽¹⁾ ཅིས་སོ། །རྒྱས་པར་

ལོག་ཏུ་འཆད་དོ། ལྷུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཁང་གིས་སྲིད་པ་རི་སྲིད་པར། འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་
 ཚོགས་དག ལམ་ཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐྱུ་འདི་ནི། ལུབ་པའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་རྒྱུན་མི་འཆད།⁶⁶ ཅེས་པ་དང་།
 མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་རྒྱུ་ཆེ། བྱང་རྒྱུ་མཚོག་གི་སྐྱུ་ལ་པའི། རྣམ་པར་གྲོ་ལ་
 པའི་ཐབས་ཆེན་པོ།⁶⁷ ཞེས་སོ། འཕྲིན་ལས་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་རི་སྲིད་
 འདི་ནི། ལས་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད།⁶⁸ ཅེས་སོ། ཁྲིམ་པ་སྣ་གསལ་ནི། དེའི་སྐྱེད་དུ་བརྩེ་
 གཉིས་པ་དང་། ཅན་གྱིས་སེམས་དཔའ་ལ་མི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཁོ་ནའི་ལོངས་སྤོང་ཆེན་པོའི་
 སྐྱུ་གཅིག་དང་དུ་མ་མེད་པ་ཉམ་ཏུ་རྒྱུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། ཞེས་པ་དང་། ལ་ཅིག་ལས་དེའི་སྐྱེད་དུ་བརྩེ་
 གསུམ་རྩོམ་རྩོམ་པའི་ས་བདེ་བ་ནམ་མཁའི་མཐས་ཁུབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤོས་པ་དང་། བྲལ་བའི་ཚོས་
 གྱི་སྐྱེས་ཁུབ་པའོ་ཞེས་པ་དང་། གཞུང་ལ་ཅིག་ལས། བརྩེ་བཞི་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོ། བཙོ་ལྷ་པ་ཉིང་རེ་
 འཛིན། བརྩེ་དུག་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་མའི་སའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་ཀྱང་། ཀུན་
 ཏུ་འོད་ཟེར་འབྱེད་པ་དང་། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པས་སྤེལ་བ་ཡིན་ནོ། ལྷུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་མཚན་
 ཉིད་སོ་སོར་དབྱེ་བར་སྣང་རོ།།

ལམ་ལྷུར་བསྐྱབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

ཚོགས་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་མི་སྐྱོབ་ལམ་ལྷ་དང་། འིམ་གཉིས་ལ་སོགས་ཟབ་མོ་སེམས་གྱི་ཡུལ།

དམ་ཚོས་ཉི་མ་འོད་འོད་མངའོ།

ལས་དང་པོ་པ་འཇུག་པའི་སྐྱོ་ཚོགས་གྱི་ལམ་དང་། སྐྱོར་བའི་ལམ་ལེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
 པ་ནི་མོས་པས་སྐྱོད་པའི་ས་སྤེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ལམ་གཉིས་དང་། མཐོང་བ་དང་སྐྱོམ་པའི་ལམ་ནི་
 འབགས་པ་སྐྱོབ་པའི་ལམ་སྤེ། མཐོང་བ་དང་སྐྱོམ་པའི་སྤྲང་བྱ་སྐྱོང་ཞིང་འབད་བས་བསྐྱབ་པ་དང་།
 མི་སྐྱོབ་པའི་ལམ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པ་སྤེ། གདུགས་སྤེ་མེད་པ་གཙོ་བོ་གཅིག་སྤེ་སའོ། ལས་དེ་དག་ན་
 གཟུངས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོ་སེམས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་ལྷུར་བའི་ཚོས་རྣམས་
 ནི་སྐྱབས་འདིར་ཚོས་དཀོན་མཚོག་གོ། གཞན་དུ་ན་མི་སྐྱོབ་པའི་ལམ་ཚོས། གོགས་དགོ་འདུན།

སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་དག་ནི་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་ནི་ཐ་དད་པ་དང་
དབྱེར་མེད་པའི་དཀོན་མཆོག་མཐར་ཐུག་པ་དང་མ་ཐུག་པ་ཀུན་བསྐྱུས་སོ།།

དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། གྲོགས་ཀྱི་རྟེན།

དགེ་འདུན་ཉན་རང་སྐྱེས་ལུ་ཟུང་བཞི་དང་། [༡༩] །རྒྱལ་སྐྱེས་སངས་ཀའ་སྐྱེས་ལུ་མཁའ་འགྲོ་དང་།།

གསང་སྐྱབས་རྗེས་སྐྱོབ་འགྲོ་བ་ནང་དུ་འདོད།།

དེ་འང་ཉན་རང་གི་རྒྱུན་ལུ་གསུང་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ལ་བཞུགས་
པའི་དགེ་འདུན་ནི་སྐྱེ་དང་། མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱགས་ལས་སྐྱེས་པ་
དང་། ལས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྩོ་རྗེ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། བརྒྱ་དང་། ལས་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོགས་དང་། རྒྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་
དང་། ཚོ་ལ་དབང་བ་དང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པའི་རིགས་འཛིན་གྱི་སྐྱོབ་དཔོན་
ནམས་ནི་ནང་དུ་འདོད་པའོ།།

དེ་ལ་སྐབས་འདིར་རིགས་འཛིན་གྱི་རིགས་དབྱེན་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། ཚོ་ལ་
དབང་བ་དང་། རྒྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་དང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རིགས་འཛིན་ནོ། །ངང་པོ་ནི། ཚོགས་དང་
སྐྱོར་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱབས་པས་ལུས་ཐ་མལ་དུ་ཡོད་ལ། སེམས་ལྷའི་སྐྱུར་གྲུབ་པ་སྟེ།
རྒྱ་འཕྲུལ་རྒྱས་པ་ལས། རྒྱ་མིག་རྒྱ་ས་རི་ལྟ་བུར། རྒྱག་རྒྱ་ཐོབ་ལ་མ་རེག་པའི། གཞུགས་རྫོགས་
སྟོབས་ཅན་དེ་པོ་ན།³ །ཞེས་སོ། རྒྱ་མིག་ནི་ལུས་ལ། རྒྱ་ས་ནི་སེམས་ལྷག་རྒྱ་ཐོབ་པའོ། །དེ་འང་
སྐྱོལ་ཐོར་དང་། སྐྱ་རྩེ་རྩེ་པོ། །འདི་ཉིད་ཚོས་མཆོག་མ་ཐོབ་པར་འདས་ན། བར་དོར་ལྷག་རྒྱ་ཚེན་པོ་
འཐོབ་སྟེ། ལུས་དོར་བ་དང་སེམས་ལྷའི་སྐྱུར་སྦྱིན་ཟེན་པའི་སྐྱེད་པོ། །ལས་རིམ་ལས། གཙམ་དང་དུ་
མའི་རྣམ་འབྱོར་ལ། །བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་སའམ་དེ་ཐོབ་ནས། །ལྷ་དུག་བཅུ་དུག་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཚོ། །རྩོ་རྗེ་
ལུས་སྐྱུར་གྲུབ་པར། །སྟོབས་རྒྱུང་རྒྱུན་སྐྱོབ་ཞན་པའི་སྐྱེད་པོ། །རྣམ་རྟོག་འབྱུང་བའི་རྣམ་ལུས་བཞག་ །རྩོ་
རྗེ་འཆང་བར་རིག་པས་འགྲོ།³ །ཞེས་སོ།།

ཚོས་མཚོག་ཐོབ་ན་ཚེ་ལ་དབང་བར་དངོས་སུ་སྒྲོར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་བྱིས་པར་མ་ཚད་
 པ་ན། ཉེ་ཡང་དོ་རྗེའི་ལུས་ལ་སྒྲོར།^༤ །ཞེས་སོ། །ཚེད་བར་ནི། ཚོས་མཚོག་ཚེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་ནས།
 ལུས་དོ་རྗེའི་སྐྱུ་ཐོབ་པས་སྐྱེ་གི་མེད་ཅིང་སེམས་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་མཐོང་
 འཇུག་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི། ཚོགས་སྐྱུད་པ་རྒྱུ་བས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས། །ལུས་ཁམས་སྐྱེ་གནས་ཟག་
 པ་ཟད། ཉོ་རྗེའི་ལུས་སྐྱུར་ཚེ་ཡི་རིགས། །ལམོང་བའི་ཚོས་ལ་ལྷ་རན་བཟུ། །ལུས་མ་བོར་བར་རྒྱལ་
 པའི་ས། །འཛིགས་པ་ཀྱུན་བྲལ་ཚོ་འཕྲུལ་རྗེ་གས།^༥ །ཞེས་སོ། །དེའང་ལུས་དེ་ཚོས་མཚོག་གི་རྟེན་
 གང་ཡིན་དེར་གནས་ཏེ། གསང་སྟོང་ལས། མི་དང་ལྷ་དང་ཚངས་པ་ཡི། རྒྱེ་བོ་རྣམ་དག་འཛིན་
 མོད་ཀྱི། རྒྱད་པར་ས་ལ་གནས་སྐྱུར་ཡིན།^༦ །ཞེས་སོ། །རྒྱལ་པ་དང་ཡོན་ཏན་ནི་ས་དང་པོའི་རི་
 རྟེན་པའོ། །ཕྱག་རྒྱའི་རིགས་འཛིན་ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་སྒོམ་ལམ་ས་དགུ་ལ་གནས་པ་སྟེ།
 དེའང་ལུས་དྲུག་ལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་ཞིང་སེམས་ས་དགུའི་དྲི་མ་སྒྲོང་བ་ལ་མཚན་མ་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཅན་ཏེ། ལས་རིམ་ལས། རང་སེམས་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་སྟེ། །བསྐྱོམས་པས་གང་ཡིན་མཐོན་
 ལྷུར་སྐྱ། །ལུན་མོང་མཚོག་གི་མཚན་དཔེར་ལྟེ། །འོངས་སྒྲོད་གཉིས་པ་ཕྱག་རྒྱའི་རིགས། ཉོ་རྗེ་
 འཁོར་ལོ་རིན་ཚེན་དང་། རང་རལ་གྱིའི་རིགས་འཛིན་འཕྲུལ།^༧ །ཞེས་སོ། །དེའང་ས་གཉིས་པ།
 གསུམ་པ། བཞི་པ། ལྷ་བ་རྣམས་སུ་དོ་རྗེའི་རིགས་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོ་གས་པ་དོ་རྗེ་ལྷ་ལུས་རང་སའི་
 རྒྱུ་བ་པ་འཛིག་པའི་སྒྲིབ་པོ། །དྲུག་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཙོ་བོར་སྒྲོད་ཅིང་། ཚོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་འཁོར་ལོའི་རིགས་འཛིན་ལོ། །བདུན་པའང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འཁོར་ལོ་ལྷར་
 འཕྲུང་བས་དེ་ཉིད་དོ། །བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཚེ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་རིན་
 པོ་ཚེའི་རིགས་འཛིན་ལོ། །དགུ་པར་ཚགས་པ་མེད་པས་ཞིང་སྒྲོང་ཞིང་དོན་བྱེད་པས་དམྱའི་རིགས་
 འཛིན་ལོ། །བཅུ་པར་འཕྲིན་ལས་སྐྱུན་སུམ་ཚོགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་རལ་གྱིའི་རིགས་
 འཛིན་ལོ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རིགས་འཛིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་མའི་རིགས་
 ལས་མཐུ་རྗེ་གས་པས། །བཤད་པ་བཞིན་དུ་དྲི་མ་སྐྱུངས། །སངས་རྒྱས་པ་ཡི་ཤེས་རབ་གསུམ། །ལྷུན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་རིགས་སུ་འཕྲུལ།^༨ །ཞེས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ས་དང་པོ་

ནས་བདུན་པའི་བབ་ལྷན་གྲུབ་དག་པ་ས་གསུམ་དུ་བཞེད་པའང་དགོངས་པ་མ་ཡོན་པར་སྐྱེ་བོ། ཅིའི་
ཕྱིར་ན། ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རིགས་འཛིན་བཞེས་བགོད་ཅིང་
བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་པོ།

སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དངོས་ལའང་གསུམ་གྱི་ཞིང་སྐྱུལ་བ་ནི། ད་ནི་སྐྱུབས་སུ་འགྲོ་བ་དངོས་བཞུན་པ་ལས།
སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། དེའང་ཐ་མལ་པ་ནི་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་དང་མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
འདོད་པའོ། ཉན་རང་ནི་དེའི་སྤྲེང་དུ་སྤྲིད་པས་འཛིགས་ནས་དད་པ་གསུམ་བསྐྱེད་པའོ། བེག་ཚེན་
གྱིས་སྤྲིང་རྗེས་གཞན་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོབ་པ་སྟེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་རྣམ་རྗེ་ལས་ལྷན་གྲུབ།^{༡༤} །
ཞེས་སོ། །དེའང་སྤྲ་མས་སྐྱུབས་སུ་སོང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་སྤོ་བཅོས་པ་དང་། དཀོན་
མཚོག་གི་རྟེན་གྱི་དུང་དུ་མཚོན་པ་བཤམས་ལ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྐྱེད་པའདུག་པའི་དཀོན་
མཚོག་གསུམ་སྤྲིན་སྤུང་གཉིབས་པ་ཅོམ་བྱོན་ནས་བཞུགས་པར་བསམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་
སོགས་པ།

འདི་དག་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཉེ་ནམ་མཁའ་བསམ། །ཁྱད་པར་སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་གཙོ་བོར་འདོད།།^[༡༥]

ཕྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཅན་གི་ལྟར་སྤྲ་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།།

སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ལྷུལ་ལམ།

རྣམ་པ་དངོས་ཡིད་གསང་བས་རབ་མཚོན་དེ། །བདག་དང་འགྲོ་ལྷན་གྲུས་པས་ཐལ་སྐྱེད་ཞིང་།།

སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ལ། །བྱང་ལྷུབ་བར་དུ་གཞན་དོན་སྐྱུབས་སུ་འགྲོ།།^[༡༦]

སྤྲིང་འོང་རུས་པའི་གཉིང་ནས་ཡང་ཡང་བྱ།།

དེའང་ཕྱིའི་མཚོན་པ་སྤྲིས་དང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ། ཅན་གི་མཚོན་པ་བདུན་ཅི་ག་སྐྱེད་ལ་སོགས་པ།
གསང་བའི་མཚོན་པ་དགྲེས་མཉམ་བྱང་ལྷུབ་པ་མཚོག་ལ་སོགས་པས་ནམ་མཁའ་གང་བའི་མགོན་ལ།
ནམ་མཁའ་གང་བའི་མཚོན་པ་སྤུལ་ལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་
བྱང་ལྷུབ་སྤྲིང་པོ་ལ་མཚོས་ཀྱི་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྲ་མ་ལ་སྐྱུབས་སུ་མཚོའོ། །

སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། ཚེས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། ཞེས་སྒྲིབ་
ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་དུ་བྱའོ། །དེ་ནི་བད་ལས་ཐོབ་པའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་གང་དུ་འང་དམིགས་པ་མེད་
པའི་ངང་ལ་བཞག་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་འགོ་སྟེ། ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་
ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱབས་འགོའི་རྒྱུའོ།།

འོད་ཟེར་སྒྲོ་བ་སྟེན། དུས་གཞན་དུ་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་བས། རྟེན་དེ་དག་རབ་དུ།

དཀྱིས་གིང་འོད་ཟེར་བཀྱིབས་རང་གཞན་གྱི། རྣོ་གསུམ་སྒྲིབ་སྐྱབས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ།།

དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་ཚོགས་རྫོགས་གཞུགས་སྐྱེ་འགྲུབ།།[༡༤]

རི་རྒྱད་དུ། དཀོན་བརྟེན་ལས། མི་གང་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། དེ་ཡིས་ཚོགས་ཀྱང་རབ་
རྫོགས་གིང། རངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་འགྲུབ་པ་དང་། ཚེས་དང་དགེ་འདུན་ཐོབ་པར་འགྲུབ།^༡ །
ཞེས་སོ། །གནས་སྐབས་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགོ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་ལ་འདུ་ལས། སྐྱབས་གནས་བཤད་པ་ནི། ད་ནི།

མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་ཚོས་སྐྱེ། རངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་སྒྲིབ་པོ་དོན་གྱི་ལྟ།།

རང་སེམས་འོད་གསལ་སྒྲོས་ཀྱང་བྲལ་བ་ཡིན།།

དེ་འང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པས་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་རང་གིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་
ཡིན་ལ། དེའི་སྐྱབས་ཡུལ་གནས་སྐབས་ཚོས་དང་དགེ་འདུན། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཚོས་སྐྱེ་ཉལ་
གཅིག་དུ་བཤད་དེ། དམ་པའི་དོན་དུ་འགོ་བཡི། སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉལ་གཅིག་ཡིན།^༡ ། ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་ཚོས་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་
མཚོག་གསུམ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ། ། ཚེས་སྐྱེ་དེ་ཡང་གཞན་རྒྱད་ལ་བྱོན་ཟིན་ནི་རྒྱུའི་
སྐྱབས་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ནི་རང་གི་སེམས་ཉིད་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
ཉིད་དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོའོ། །དེ་འང་། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་
པ་ལས། དག་ཐོབ་བྲལ་བའི་སེམས་སངས་རྒྱས། མི་འགྲུང་དྲི་མེད་ཚོས་དང་ནི། ལོན་ཉན་ལྷོན་

རྫོགས་དགེ་འདུན་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་ཉིད་མཚོགས་ལྟར། །ཅེས་སོ།།

ཚུལ་རྗེས་འགོ་བཙམ་ནི། །སྐབས་སུ་འགོ་ཚུལ་ནི།

དེ་ཡི་ལམ་འཁྲེང་སྐབས་སུ་འགོ་བཙམ་ནི།།[༡༦]

ཉིན་བསམས་པའི་མདུན་དུ་སྐབས་སུ་འགོ་བཙམ་བཤམ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱེད་པར་
བསམས་ནས་ཚོགས་གིས་རི་སྲིད་ལྷན་གྱི་བར་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱུའི་
སྐབས་འགོའོ།།

རོ་བོ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར།

ཚུལ་ལྟར་རྗེས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས། །དོན་ལ་འགོ་བྱ་འགོ་བྱེད་གཉིས་མེད་པས།།

རི་བཞེན་ངང་ལ་དེ་བཞེན་མཉམ་པར་གཞག། །ཡུལ་སེམས་གཉིས་སུ་འཛིན་ན་མཐར་ཐུག་མིན།།[༡༧]

འབྲས་བུའི་སྐབས་འགོ་སློབ་པ་མེད་པ་ཡིན།།

དེའང་སློབ་ནས་མཁའ་བསམས་པའི་དཀོན་མཚོགས་གསུམ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ། བདག་དང་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྐབས་སུ་འགོ་བཙམ་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་ཀའང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚོའི་འབྲུལ་ལས་དོན་ལ་
ཐ་དད་ཏུ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཅམ་ཡང་མི་འདུག་ཅིང་། སེམས་ཉིད་དེ་གང་གི་ཚྭ་གསུམ་སུ་ཡང་མ་ལྟར་བ་ན་མ་
མཁའ་ལྟ་བུའི་རོ་བོར་འདུག་པས་སློབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ངང་ལ་བཞག་པ་སྟེ། ཡུམ་བར་མ་ལས།
རབ་འགྲོམ། གང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མི་དམིགས་ལ་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ཡང་མི་སེམས་ན། འདི་ནི་
ཡང་དག་པའི་སྐབས་སུ་འགོ་བཙམ་ལྟར། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་དཀོན་མཚོགས་གསུམ། ཡུལ་ཅན་
བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐ་དད་པར་བསམ་པ་ནི་གནས་ལུ་གས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པས་སློབ་མེད་པའི་
ངང་བཞེན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

རྗེས་ཐོབ་བཤད་པ་ནི། ཚུལ།

དེས་ནི་ཡི་ཤེས་ཚོགས་རྫོགས་ཚོས་སྐབས་སུ་འགོ་བཙམ། །རྗེས་སྐབས་མི་ལམ་སྐབས་བསྐྱོ་བ་བྱ།།

དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པས་ཚོས་སྐྱེ་འགྲུབ་སྟེ། བདེན་པ་
 གཉེས་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 འཕྲོ་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དམ་པ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་¹⁶ ཞེས་སོ། །དེས་
 བ་སྐྱེད་མིན་ལོ་ར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་བཞིན་སྐྱེད་བ་མི་ལམ་སྐྱེ་མའི་རང་ནས་བསྐྱེད་བ་
 བུའོ། །རི་ལྟ་བུ་ཞེན། འདུལ་བ་ལུང་ལས། དགོ་བ་རྒྱ་ཚེན་གྱི་ར་བ་འདི་ཡིས་ནི། །འགྲོ་བའི་ནང་དུ་
 རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཤོག། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱལ་བའི། །སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་བདག་
 གིས་དགོལ་བར་ཤོག་¹⁷ །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ།།

རྒྱའི་བསྐབ་བྱ་ལ་བཞེལས། དཀོན་མཚོག་མི་སྣང་བར་གདམས་པ་ནི། དེ་ནས་རྒྱུ་བས་སུ་འགྲོ་བའི།

བསྐབ་བྱ་གཉེས་ལས་རྒྱལ་ལི་ལེ་བ་ནི། [17] །སོག་དང་རྒྱལ་སྲིད་བྱ་དགའ་ལ་སོགས་ཕྱིར།

སྐམ་དང་ནི་དཀོན་མཚོག་སྣང་མི་བྱ།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་དག་གིས་ཚེ་འདིར་ཅུང་ཟད་བདེ་བ་ལས་གཞན་མེད་ལ། རྒྱུ་བས་སུ་འགྲོ་བས་ནི་
 མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་དེས་པར་ལེགས་པའི་བདེ་བ་ཀྱན་འགྲུབ་པ་སྟེ། དམན་པ་དང་མཚོག་གི་
 རྩད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བ་ལྷ་ས། ལུང་དུའི་ཕྱིར་ནི་ཆེ་མི་བཏང་། །གཙོ་ཆེར་གཞན་གྱི་དོན་
 བསམ་མོ།¹⁸ ཞེས་པ་དང་རྒྱལ་མཚུངས་སོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། རྩོད་གྱིས་སོག་དང་རྒྱལ་སྲིད་
 དང་ཐ་ན་བཞད་གད་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དཀོན་མཚོག་གསུམ་སྣང་བར་མི་བུའོ།¹⁹ ཞེས་སོ།།

མཚོད་འོས་མི་སྐྱེ་བར་གདམས་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

སྐམ་པ་རྒྱུ་བས་སོང་མཚོད་འོས་མི་སྐྱེ་ཞེད། །དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་འདེབས་མི་སྟན་སྣང་། [20]

ཞེས་པའང་། སྣང་བོ་བཀོད་པ་ལས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པས་ནི་མཚོད་པར་འོས་པ་མི་
 རྒྱུ་བ་དང་། རྒྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་མི་སྟན་པ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་སྣང་བར་བྱ་ཞེད། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 རིས་སུ་འགྲོ་བར་བུའོ།²⁰ ཞེས་སོ།།

རྒྱུ་བས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་མཚོས་པ་གད་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

སངས་རྒྱལ་སྐྱབས་སོང་ལྟ་གཞན་བྱུག་མི་བཅའ་། །ཚོས་ལ་སྐྱབས་སོང་སེམས་ཕན་འཚོ་བ་སྦྲང་།།

དགོ་འདུན་སྐྱབས་སོང་ལྟ་སྟེགས་ཕན་མི་འགྲོགས་།།

དེ་ཡང་། འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཚེན་པོའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་སངས་རྒྱལ་
སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགོ་བསྟེན་ཏེ། །ནམ་དུ་འང་ལྟ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བ་
མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །འཚོ་ཞིང་གོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དགོ་འདུན་
ལ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །ལྟ་སྟེགས་གཞན་ལ་བྲོགས་མི་བྱེད།¹⁶ །ཅིས་སོ།།

དད་པས་མཚོན་པར་གདམས་པ་ནི། ལྷ་མ་དང་དགོན་མཚོག

དེ་དག་གཟུགས་ལ་འད་དད་པས་རབ་མཚོན་ཅིང་།^[17] །ཉིན་མཚན་རྗེས་དྲན་ཏེ་དཔ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ།

དགོན་མཚོག་དང་ལྷ་མའི་སྐྱེ་གཟུགས་ཅམ་ལ་འད་མི་སྦྲང་ཅིང་། དེའི་གྲིབ་མ་ལ་ཡང་མི་འགོམ་
པའི་རྩལ་གྱིས་ཅི་ལུས་སུ་མཚོན་པ་བྱ་སྟེ་དགོ་བའི་ཞིང་དུ་སྦྲལ་བ་ཡིན་པའི་སྦྲིབ་ཤོ། །དེ་ནི་སྟེགས་
མའི་དུས་སུ་ནི། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉིད་སྦྲལ་ནས། །ཞེས་པ་དང་། །བླ་དཀར་པོ་ལས། །སྐྱེ་
གཟུགས་རྣམ་པ་མང་པོ་དེར་སྦྲལ་ནས། །འགྲོ་བ་དགོ་བ་སྦྱོད་པའི་དོན་བྱེད་དོ།¹⁸ །ཞེས་པ་དང་།
སྟོན་གྱི་གོང་རྒྱན་དུ། །ལྷ་བརྒྱའི་ཐ་མར་གྱུར་བ་ན། །དེ་ནི་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་གནས། །དེ་ཡིན་སྟེ་དུ་
ཡིད་བྱོས་ལ། །དེ་ཚོ་དེ་ལ་གྲུས་པར་གྱིས།¹⁹ །ཞེས་སོ། །ཉིན་མཚན་ཁོར་མོ་འཇམ། །དུས་དུག་གམ།
གསུམ་མམ། །ཐ་ན་ལན་ཅིག་ཏུ་དྲན་པས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། །དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་དགོ་བ་བརྒྱབ་
པར་བྱའོ། །རྗེ་ལྟར་ན། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་མཛད་སྦྱོད་ལ་བསྐྱབ་
དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་སྦྱོད་པ་འདུལ་བ། །རྣོ་མ་པ་མདོ་རྟེ། །ལྟ་
བ་མཛོན་པ་དང་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ལམ་རྗེས་སུ་བརྒྱབ་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་སྟེ། །གཞི་བརྟུ་
བར། །རྗེས་སུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པ་དང་། །དགོ་འདུན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པར་བརྒྱབ་པ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཞེས་བཤད་དོ།།

འབྲས་སུའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་གཉེས་ཀྱི། །བསྐྱབ་བྱ་དངོས་ནི། །གཉེས་པ།

འབྲས་བུའི་བསྐྱབས་བྱ་མཉམ་ཉིད་ནམ་ཉན་བྱ། །བཟང་བཅ་མི་རྟོག་མཚོག་དམན་གླང་དོར་མིན།།

སྒྲིམ་ལ་མི་བརྟེན་ཚོས་ཉིད་གཉེས་མར་སྦྱང་། [༡༩] །ཐམས་ཅད་ལྷན་རྒྱུན་གསུང་གི་ལེལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་སྦྱང།།

རི་སྐད་དུ། །ཡུམ་བར་མ་ལས། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་བ་བསྐྱོམ་པར་འདོད་པས། །ཚོས་གང་
ལའང་མི་དམིགས་གིང་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་རྩལ་གྱིས་བསྐྱབས་པར་བྱསྟེ། །གང་ཞེ་ན། །འདི་ནི་
མཚོག་གོ། །འདི་ནི་དམན་བའོ། །འདི་ནི་གླང་བའོ། །འདི་ནི་དོར་བའོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་
ཚོས་སོ། །འདི་ནི་གཞན་ཀུན་དུ་རྒྱ་དག་གི་ཚོས་སོ་ཞེས་གཉིས་སུ་མཐོང་བའི་རྩལ་གྱིས་དབྱེད་པར་
མི་བྱའོ།^༡ །ཞེས་སོ།།

ཉམས་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་ནི། །ད་ནི་ཐུན་མོང་གི་གནས་ལ་བསྐྱམ་རྩལ་བཤད་དེ། །སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་
སྒོམ་པའི།

གཏོང་རྒྱ་བཏགས་པ་ལས་ལེན་འདས་པ་དང། །མཚན་ཉིད་པ་ནི་ལོག་ལྷ་སྐྱེས་པས་གཏོང།།

བསྐྱབས་བྱ་ཉམས་པས་དམན་པར་ལྷུང་བ་སྟེ། [༢༠] །བག་ཡོད་དུན་པས་བསྐྱེམས་སྟེ་གླང་དོར་བྱ།།

དེའང་སྟོང་པོ་བྱང་རྒྱ་བ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཚོ་གས་སྒྲངས་པའི་དུ་ས་ལས་འདས་པས་གཏོང་རྒྱ་
བཏགས་པ་བ་དང། །ལོག་པར་ལྷ་བ་སྐྱེས་ཏེ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་སྒྲངས་པ་དང། །སྐྱབས་མ་ལུས་ཏེ་
སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབས་པ་ལུལ་བ་ནི་གཏོང་རྒྱ་མཚན་ཉིད་པའོ། །ལྷ་གཞན་ལ་ཐུག་བཅའ་བ་ལ་སོགས་
པ་བསྐྱབས་བྱ་རྒྱུང་ཟང་ཉམས་པ་ནི་དམན་པར་སྦྱོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ཉེས་པའང་རྒྱལ་པོ་
རིགས་སང་པ་ལྟར་ནང་པའི་ཁོངས་སུ་མི་རྒྱུད་པ་དང། །ཚོང་བ་སྐྱེལ་མས་བསྐྱུ་ས་པ་ལྟར་ཅི་བྱེད་
འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང། །གྲང་འགྲེལ་བའི་རི་མོ་ལྟར་བསྐྱབས་སྒོམ་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་སྐྱ་བ་
དང། །དཔུང་གཉེན་དང་བུལ་བའི་དམང་བ་^༢ ལྟར་འཚོབ་རྣམས་གྱིས་བརྗི་བར་སྐྱ་བ་དང། །ཁྲིམས་
ལས་འདས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལྟར་དམ་བཅའ་ཉམས་པས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །རྩལ་
དེ་བས་ན། །ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསྐྱམ་ཏེ་འགྲོད་པས་བཤགས་གིང། །སྦྱོར་ཚད་སྒོམ་སེམས་
གྱིས་གླངས་ན་སོར་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་ཀྱང་འདིར་ངེས་པ་མེད་དེ། །སྒོང་

སེམས་དགེ་བ་ནས་སྐྱེས་པ་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་ཏེ། སྲོད་འཇུག་ལས། སྲོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་
པ་ལ། །ཚུལ་བྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་པར་བརྗོད།^༤ །ཅིས་པའོ།།

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ལ་བདུན་ལས། ཚེ་རབས་ཀུན་དུ་སྐྱོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ནི་ཕན་ཡོན་བཤད་དེ། བྱི
རོལ་པའི་དབང་ཚུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་རན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པའི།

སྐྱབས་གཞན་གང་གིས་སྐྱབས་པ་དེ་མཐོང་ནས། །ལྷག་པར་ཐུགས་རྗེའི་ལྷ་ལ་དད་པ་ཉིད།།

ཚེ་རབས་ཀུན་དུ་འཛིགས་བྲལ་སྐྱོབ་པ་སྟེ།^[༡༤] །དེ་ལས་ཕན་བདེ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་ཡོད།།

འདི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་རན་སོང་གི་སྟོང་གཙོད་ཅིང་། མཐོས་དང་ཐར་པའི་ལམ་པོ་ཚེ་
བདེ་བ་ལ་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འགོད་པ་ནི་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྐྱབས་ཏེ། དག་གི་རྟོགས་པ་
བརྗོད་པ་ལས། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་འགོ་བ། །དེ་དག་རན་འགོར་མི་འགོ་སྟེ། །མི་ཡི་ལུས་
ཀྱང་སྤངས་ནས་འི། །ལྷ་ཡི་ལུས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།^༥ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དམ་པ།

དེ་ནི་སེམས་གཙང་དད་པའི་ས་གཞི་ལ། །བསོད་ནམས་ལེ་ཤེས་ཆར་རྩལ་ལེགས་བྲན་ཏེ།།

ཚོས་ཁམས་དགེ་བའི་ལྷ་གྱ་ཚེར་འཕེལ་བས།^[༡༥] །རྒྱལ་བའི་སྤྲོད་ཚོགས་ལོ་ཐོག་སྤྲོད་པར་བྱེད།།

དད་པའི་ས་གཞིར་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆར་རྩལ་ཁམས་ཀྱི་ས་བོན་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ལོ་ཐོག་སྤྲོད་པ་ཡང་། ལྷུང་འདས་ལས། གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་གང་། །བསོད་ནམས་ལེ་ཤེས་
དམ་པའི་ཚོགས། །འཛིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་ཚོས་འཕེལ་བས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་
འགྱུར།^༦ །ཞེས་སོ།།

ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གཞན་ཡང་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི།

ཚོས་རྒྱལ་དགེ་བ་རོལ་བྱེད་ལེས། །བག་ཡོད་དུན་པ་ཡོན་ཏན་ཚོགས་མང་ཞིང་།།

གསུངས་སྤྲོད་ལེ་ཤེས་ཉིམ་སེམས་ལ་འཆར།^[༡༦] །མི་ལམ་ན་ཡང་མི་འབྲལ་མཐོང་བ་དང་།།

ཚེ་རབས་དུན་ཞིང་རིགས་དང་འགྱུར་བས་མཛེས།།

ཇི་སྐད་དུ། རྩེ་འུ་འོ་མེས་བྱིན་པས་ལུས་པའི་མདོ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
 བ་དེ་དག་གི་དགོ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། རོ་ཚོ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། བྲེལ་
 ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དེ་དག་ནི་བག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་མང་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཉག་ཏུ་ཚེ་རབས་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། ཚོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་གྱི་ཚོགས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །དགོ
 འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དེ་དག་གི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་
 སྐྱོ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །ཉག་ཏུ་རིགས་བཅུན་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ལམ་དུ་འང་སངས་རྒྱལ་དང་། ཚོས་དང་།
 དགོ་འདུན་དང་མི་འབྲལ་བ་ཡིན་ནོ།” །ཞེས་སོ།།

དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་ས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ཡོན་ནི། གཞན་ཡང་།

འགོ་ཀུན་དགའ་བས་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །མཐར་ཡང་རང་ཉིད་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས།།[༡༧]

དཔུང་གཉེན་བྱེད་པས་སྐྱ་གསུམ་འབྱོར་བ་འཛིན།།

དེ་འང་དཀར་པོ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་དགའ་བས་བསྐྱེད་ཞིང་དགོ་བའི་རྩ་བ་གོང་འཕེལ་དུ་
 འགྲུབ་པར། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་དཀར་པོ་ལ་མདོན་པར་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 བ་ཡིན་ནོ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་དག་ཀྱང་སྤེལ་བ་ཡིན་ནོ།” །ཞེས་སོ། །ལྷུང་དུ་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷུང་འདས་ལས། གང་སུ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། །དེ་དག་ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱལ་
 འགྱུར།” །ཞེས་སོ། །དེ་འང་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱལ་འགྲུབ། ཚོས་
 ལ་སོང་བས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། དགོ་འདུན་ལ་སོང་བས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་
 ལྷ་སུ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ།།

ཚད་མ་མཚེས་པའི་ཡན་ཡོན་ནི། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྐྱེད།

སྐྱབས་སོང་ཡོན་ཏན་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཚེས་ན། །ནམ་མཁས་ཚེས་ལྷག་བསོད་ནམས་པ་མཐའ་ཡས།།

དེ་ཡང་། གྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསོད་ནམས་གང་། །ཁག་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་

མཚིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀའ་ནས། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་རྒྱུར།^{༡༠} །ཞེས་སོ། །དེའང་
 འཛིགས་པ་དང་འཚོ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་ནི། མདོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ་ལས། དག་སློང་དག །ཚོད་
 དགོན་པ་དང། དུར་ཚོད་དང། འབྲོག་སློང་བ་ལ་སོགས་པ་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་། གསུམ་ལ་རྒྱབས་
 སུ་སོང་ཞིག་དང། འཛིགས་པ་དང། སྐྱག་བཟུལ་བ་དང། སྐྱ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པ་དེ་དག་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ།^{༡༡} །ཞེས་སོ། །ཁར་བདུད་དང་རབ་སོང་གི་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཉི་
 མའི་སྡིང་བོའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་རྒྱབས་སུ་སེམས་ཅན་སུ་འགྲོ་བ། །བདུད་རྣམས་བྱེ་བས་
 གསད་པར་མི་རུས་ཏེ། །རྒྱལ་བྱིམས་ཉམས་ཞིང་སློན་ནི་འབྲུགས་ཟེན་ཀྱང། །དེ་ནི་ངས་པར་རྒྱེ་བའི་མ་
 རོལ་འགོ།^{༡༢} །ཞེས་སོ། །

མདོར་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང། འཚོ་བ་དང། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་དང། ལམོར་བ་དང་
 ངན་སོང་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་སྤྲོགས་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱོབ་ཅིང། མདོར་བར་མཐོ་བ་དང་ངེས་
 པར་ལེགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཚོགས་
 ཀུན་དང། ཉིས་པར་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང། རྒྱ་དང་འཚི་བ་དག་ལས་ཀྱང། །སངས་རྒྱས་ཉིད་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོབ། །འཚོ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང། །རབ་སོང་དང་ནི་གནས་མེན་དང། །འཛིག་
 ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། །སྦྱོབ་བྱིར་རྒྱབས་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན།^{༡༣} །ཞེས་སོ། །

ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་ན།

ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ། [༢༤] །དེ་ལ་མཁའ་པ་སུ་ཞིག་བརྟེན་མི་བགྱིད།།

འདི་ལྟར་ཡོན་ཏན་གཞུང་དུ་མེད་པའི་རྒྱབས་ལ། མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་བགྱིད་པར་
 འོས་ཏེ། དགོན་མཚོག་བཅུགས་པ་ལས། མཁའ་པ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་འགྲོ། །དེ་ཡི་དབང་གིས་
 དོན་ཡང་ཚུན་ཚོགས་འགྲུབ།^{༡༤} །ཅེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ། །

སྤྱི་ཞེས་རྒྱུད་པ་སེལ་བའི་ཡན་ཡོན་ནི། སྤྱི་བ་དང་ཞི་བའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་གི།

ཉེས་སློང་ཞིབ་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་གཉེན། །དང་བརྒྱའི་སྦྱི་བོས་རབ་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང།།

ས་གསུམ་བསོད་ནམས་འདྲེན་མཚོག་དཔག་བསམ་ཤིང་།[༡༩] །ཡན་བདེའི་འབྲུང་གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཚོ།
 འདི་ལྟར་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་མགོན་སྐྱབས་ཀྱི་མཚོག་ནི་དཀོན་མཚོག་གསུམ་སྟེ།
 ཉེས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་ཞེ་བར་འདྲེན་པའི་དེད་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིར་རོ། །འདི་དག་ནི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་། འདོད་དགའའི་དཔག་བསམ། ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་མཚོད་དམ་པར་གྱུར་བ་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་དཀོན་མཚོག་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ལྷག་བྱ་བའི་འོས་
 སུ་གྱུར་བ། ཐལ་མོ་སྐྱར་བའི་འོས་སུ་གྱུར་བ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་པར་གྱུར་བ་སྟེ་།“ ཞེས་བ་
 དང་། སྐྱོད་འཇུག་ལས། གང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེར་འབྲེལ་བ། །བདེ་བའི་འབྲུང་གནས་དེ་ལ་
 སྐྱབས་སུ་མཚོ།“ །ཞེས་པའི་ཚུལ་ལོ།།

འདིར་ཡང་ཉིན་མཚན་དུ་ས་དུག་ལ་སོགས་པའམ། ཟས་ཀྱི་འཚལ་མ་འཚལ་བ་ནའང་།
 དཀོན་མཚོག་གསུམ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་བསམས་ཏེ། ཡིད་ཀྱིས་ལྷག་འཚལ་བ་དང་། མཚོད་པ་
 འབྲུལ་བ་དང་། སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་བསྐོར་བ་དང་། ལྷ་རན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་རྣམས་བྱས་པའི་རྗེས་ལ། དཀོན་
 མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་འབྲས་པས་བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་
 ལྷ་མ་དུ་བསམ་པས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟར་འདས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 དཀོན་མཚོག་བརྟེན་གས་པ་དང་། རླེ་བ་སྐྱོན་མའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཚོག་
 གསུམ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བརྗོད་པར་བྱས་ལ་རྗེས་སུ་དགོ་བ་བསྐྱོས་ན་སྤྲིག་པ་ཟད་ཅིང་དགོ་བ་
 འཕེལ་བས་ལྷུར་དུ་བྱང་ཚུབ་འགྲུབ་ཅིང་ཚོར་བས་ཐམས་ཅད་དུ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་དང་མི་
 འབྲུལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

སྐྱོད་ན་གསུམ་པ་སྐྱབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྐོར་བཞི། དེ་ནི་དགོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྐོར་བ།
 དེ་ལྟར་བདེ་ཚེན་ཡོན་ཏན་མཚོག་བསྐྱབས་པས། །སྐྱོད་ཀྱང་དམ་པའི་སྐྱོད་ལ་ལེགས་གཞེས་ཞིང་།།
 ཉེས་གྱུར་དམན་པའི་ལྷུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིས། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་བལ་སོས་ཤིག།[༢༠]

ཅེས་རྫོགས་ཏེ་ལེགས་པར་སྐྱུར་བའི་ཚོག་དང་དོན་གྱི་ཕྱིང་བ་བཞོན་ལེགས་པར་སྐྱུར་བའི་བསོད་
 བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་སྒྲིན་གྱི་སྐྱེ་བསྐྱུགས་པ་དེས། འགྲོ་བ་རྣམས་ཡུན་རིང་མོར་ཡུལ་དམན་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྲིད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྣམ་པ་སྟོང་གི་ཚོགས་མང་པོས་དུབ་པའི་སེམས་ཀྱི་བཞེན་པ་
 རྣམས། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཚོག་བདེ་བར་དཔལ་སོས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །ཞི་
 ཡུལ་བདུད་ཅི་དམ་པའི་ཚོས་ཚར་གྱིས། །འགྲོ་ཀྱུན་སེམས་ཀྱི་དགོ་ལེགས་རབ་རྒྱས་ཏེ། །ཉམ་ཏུ་རྒྱུལ་
 བའི་གོ་འཕང་ཡིད་བཞིན་སྒྲིན། །རྣམ་གོལ་ཡེ་ཤེས་མཚོག་ལ་རེག་པར་ཤོག། །གང་དག་ཚུགས་བཅུའི་
 འཛིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་སུ། །བདེ་གཤེགས་ཚོས་ཚར་འབེབས་པ་སྲས་དང་བཅས། །ཕན་བདེའི་
 འོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་སྣང་བྱེད་ཅིང་། །རན་སོང་གསུམ་གནས་རང་སྟོངས་སངས་རྒྱུས་ཤོག། །འཛིག་རྟེན་
 འོང་བ་འདྲེན་པ་མེད་རྣམས་སུ། །རྟོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་གྲགས་ཏེ། །ཀུན་གྲུང་ཐར་
 བའི་ལམ་ལ་རབ་འཛོགས་ནས། །བམས་ཅད་མ་ལུས་སངས་རྒྱུས་འགྲུབ་པར་ཤོག། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
 སེམས་ཉིད་དཔལ་གསོའལ། །སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་ལེའུ་རྟེན་དུག་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

།

བདུན་པ། ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ལེའུ།

དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སློན་འཇུག་གཉིས་སུ་
ཡོད་པ་ལས། བདུན་པ་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ལེའུ་ལ་བཅུ་སྟེ། མཚམས་སྐྱར་ཞིང་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་བསྐྱོམ་པར་བསྟན་པ། བྱང་
པར་བསྟན་པ། དམིགས་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར། དམིགས་ཡུལ་མ་དག་པའི་སྐྱོན། དམིགས་ཡུལ་དངོས་བཤད་པ། རྣམ་པ་བཤད་པ།
སྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་པ། བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་གཞན་བཤད་པ། བསྐྱོམ་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ། ལྷན་གྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བའོ།

སྤྱི་དོན་དང་པོ་མཚམས་སྐྱར་ཞིང་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་བསྐྱོམ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས། ཚད་
མེད་པ་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པས་ན་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་སྐྱབས་སོང་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས། །བྱམས་པའི་ས་གཞིར་སྤྱིང་རྗེའི་མེ་ཏོག་བཀྲམ།།

དགའ་བའི་གྲིབ་བསིལ་བཏང་སྟོམས་ཚུ་གཙང་གིས། །འགོ་ལ་ལན་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་སྤྱང་ངོ་།།[༡]

འདིར་ནགས་གྱི་ནང་གིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དཔེས་སྐྱར་ཏེ། བྱམས་པའི་ས་གཞི་སྤྱིང་སྐྱབ་པ་སྐྱེ་བོ་
ཀུན་དགའ་བའི་བསྟོ་གནས་སུ། སྤྱིང་རྗེའི་མེ་ཏོག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཁ་བྱེ་བས་བཀྲམ་ལ། དགའ་
བའི་ནགས་གྱི་གྲིབ་མས་བསིལ་ཞིང་བྱ་དང་རི་དྲགས་དུ་མས་བསྟེན་པར་བཏང་སྟོམས་གྱི་མཚོ་དང་།
རྗེའི་དང་། ལུ་ཚུ་བཟང་པོའི་རྒྱན་ཁ་དུ་མ་ནས་འབབ་པའི་ཚོགས་གྱིས། སྤྱིང་པར་དུབ་པའི་འགོན་པོ་
རྣམས་དབྱགས་འབྱེན་པ་དེར། རང་གི་སེམས་ཀྱང་ངལ་གསོ་ཞིང་སྤྱང་ངོ་ཞེས་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་དུ་
སྐྱར་བའོ། །ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་
བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དགའ་བ་ཆེན་པོ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་
པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པར་བྱང་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐོག་མར་འདི་དང་གཞན་གྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་ནི།

དེ་ཡང་ཐར་པའི་ལམ་དང་མ་འབྲེལ་ན། །ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་སྟེ་སྤྱིང་པའི་རྒྱ།

ཞེ་བའི་ལམ་གྱིས་ཟེན་པའི་དེ་རྣམ་བཞི། སྲིད་པའི་ཚུགས་ཉེར་འདའ་མྱེར་ཚད་མེད་བཞི།[༡]

དེའང་། སྡིང་པོ་མཚོག་ལས། ལཱ་རིའི་བྲུ། འདི་ལ་སེམས་ཡང་དག་པར་མ་བསྐྱེད་རྗེས་སུ་མ་བསྐྱེད་
པའི་བྲམས་པ་དང་། སྡིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་བཞི་ཞི་ཚངས་པའི་གནས་པ་
བཞི་སྟེ། སྲིད་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའོ། སེམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད། རྗེས་སུ་
བསྐྱེད་པའི་བྲམས་པ་དང་། སྡིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་བཞི་ཞི་ཚང་མེད་པ་བཞི་སྟེ།
ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་འདའ་བྱེད་པའི་བྱིར་པོ།^༡ །ཞེས་སོ།།

སྤྱོད་ན་གསུམ་པ་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེའང་།

དམིགས་ཡུལ་མཐའ་ཡས་འགོ་བཙོ་བཙོ་ཉིད་ལ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཁྱབ་དམིགས་བཅས་དམིགས་པ་མེད།།

འདི་ལྟར་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་དམིགས་ཡུལ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སློའི་རྣམ་པ་དམིགས་པ་དང་
བཅས་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་སྟེ་ཞིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པའི་
ཡུལ་ལ། སློའི་རྣམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་སྟེ་སྟེ། ས་སྟེ་ལས། སེམས་ཅན་དང་ཚོས་
ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚད་མེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་
ཉིད་སྟེ་སྟེ་^༢ །ཞེས་སོ།།

སྤྱོད་ན་བཞི་པ་ལའང་གཉིས་ཉི། དམིགས་ཡུལ་མ་དག་པའི་སྟོན་བསྟན་པ་ནི། འདིར་ནི།

སྣ་མ་ཚད་ཡོད་ཉུང་ཟད་འགོ་བལ། །དམིགས་རྣམ་མ་དག་དམིགས་བཅས་ཚངས་པའི་རྒྱ།[༣]

ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞིའི་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཚད་ཡོད་
པ་ལ། སློའི་རྣམ་པ་བྲམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་སྟེ་ཞིང་། དེའང་ཐར་པའི་སེམས་ཀྱིས་མ་བཟོ་བ་སྟེ།
གཞུ་ལ་བྱུང་མེད་བྱ་རྒྱུ་དུ་དང་བཅས་པས་བརྒྱལ་དུ་ས་གཅིག་ལ་གཅིག་བྲམས་བཞིན་དུ་ཚེའི་དུས་
བྲམས་པས་ཚངས་པར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྲིད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་སྟེ། སྡོད་འཇུག་ལས། སེམས་གསལ་གཅིག་
སྐྱེས་འབྲས་བུ་གང་། ཚངས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་^༤ །ཞེས་པའི་ཚུལ་ལོ།།

ཞར་ལ་ཐར་པའི་ཚད་མེད་བཞིར་བསྐྱབ་པར་གདམས་པ་ནི། དེའི་སྤྱིར་བྱེ་བྲག་གེས་པ་སྟོན་དུ་སོང་ནས།
ཚད་མེད་པ་བཞི་པོ།

འདི་ནི་དམིགས་མེད་ཐར་པར་གཞོལ་བས་ན། །སྤྱིར་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ།།

གང་གི་སྤྱིར་ཐར་པ་འདོད་པས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ཚུ་ལ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
ཁོ་ནའོ།།

སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་དམིགས་ལུལ་དངོས་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་དམིགས་ལུལ་བཤད་པ།

བདེ་བམི་ལྟན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག །སྤྱིར་ཅིང་འཕྱོར་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྣང་ཅན།།[༤]

བྱམས་དང་སྤྱིར་རྗེ་དགའ་བ་བཏང་སྟོ་མས་ལུལ།།

འདིར་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་དམིགས་ལུལ་ནི། བདེ་བ་དང་མི་ལྟན། སྟུག་
བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག རང་རང་གི་བདེ་བས་སྤྱིར་ཅིང་འཕྱོར། ཉེ་རིང་ཆགས་སྣང་ཅན་གྱི་འགོ་བ་
རྣམས་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་རྣམས་གྱིས་དེ་དག་བདེ་འདོད་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
ཉམ་ཐག་དང་བདེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་དུག་པ་རྣམ་པ་བཤད་པ་ནི། རྣམ་པ་ནི།

རྣམ་པ་བདེ་བོ་བསྟུག་བསྐྱེད་བྲལ་བ་དང་། །དགའ་དང་མི་འབྲལ་སེམས་སྟོ་མས་ལས་རུང་འདོད།།

དེའང་ལུལ་བཞི་པོ་དེའི་སྟུག་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་། བདེ་བ་དང་ལྟན་ལ། དགའ་བ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་།
ཆགས་སྣང་བཏང་ནས་སྤོ་བྱམས་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོ་མས་པར་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་ཅན། རྒྱད་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། མི་འབྲལ་བ་ཡིད་གོངས་པ་ཅན། །ལན་
བདེ་དགོངས་ཁྱོད་ལ་བྱུག་འཚལ། །ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ནི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་བཞི་དང་
བྲལ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བརྟན་པ་ཚངས་པའི་མི་མཐུན་སྣངས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་གེས་
ལྟན། །དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་རྟུག །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྤྱིན་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེའང་

རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ར། གཞན་དུ་མི་རྟོག་པ། བདེ་བ་དང་།
 ལྷུག་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་མའི་ཡུལ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའོ། །རྗེ་ལྟར་
 དམིགས་པ་འཇུག་ན། བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ཙམ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཡུལ། ལྷུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་
 ཐག་པ་དང་། ཆགས་སྤང་ཅན་ལྷུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ།
 དགའ་བ་ནི་སྦྱིད་པ་སྟེ་བདེ་བའི་ཡུལ་གསུམ་ལ་སྟོ་གསུམ་འཇུག་པ་ཡིན་ལོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞིན་ནི་བསྟན་བཅོས་ཐོས་པ་ལས་བཞི
 པོ་དེ་སྦྱེས་པའོ། །ཚོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞིན་ནི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མ་སྦྱེས་
 པར་རྟོགས་པའོ། །ཡང་ན་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པ་དང་། བྱེད་དང་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་
 རྟོགས་པའི་རྒྱད་དང་འབྲེལ་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞིན་པའི་རྒྱད་འུ་ཅས་བྱ་སྟེ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་ས་
 ལས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལོ། །ཚོས་ལ་དམིགས་
 པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་
 ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་སེམས་ཅན་དང་། ཚོས་དང་། དམིགས་པ་
 མེད་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་བ་དང་། བཤད་པ་ལྟར་བཞི་ལས་སྦྱེ་བ་དང་། བཞོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་
 གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དུག་མཐོང་བ་ལས་སྦྱེ་བར་བཤད་དེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། བཞེན་ལ་བརྟེན་དང་
 མ་རུངས་པ་ལ་བརྟེན། ལྷན་འབྲུགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམས་ལ་བརྟེན། ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་
 ལ་སྦྱིང་བརྟེན་དང་། འོག་པར་མདོན་པར་ཞེན་ལ་སྦྱིང་བརྟེན་པའོ།¹⁰ ཞེས་སོ།།

ཡུལ་བརྒྱུ་ལས་ཀྱང་སྦྱེ་བར་བཤད་པེ་དེ་ཉི་ལས། རབ་འབར་དག་ཡི་དབང་དུ་སོང་། །སྤྱུག་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་ལོན་ལུན་པས་བསྐྱིབས། རབ་ལོད་དཀའི་ལམ་ལ་ལྷན་དུ་ལྷུགས། རམ་ཚིང་བཞེད་ཡང་
 དག་ལྡན། རས་ཚེན་དུག་དང་འདྲེས་ལ་ཞེན། །ལམ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོར་གྱུར་པ། །ལམ་གོལ་རབ་ལྷུགས་
 སྟོབས་རྒྱུང་བའི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱིང་བརྟེན་པའོ།¹¹ ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེ་ལྟར་འབར་
 བ་དང་། ལམ་དུ་ལྷུགས་ཀྱང་བདུད་ཀྱིས་བར་ཚད་བྱས་པ་དང་། རན་སོང་གསུམ་དང་། ལས་རྒྱ་
 འབྲས་ལ་རྫོངས་པ་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལམ་ལ་ལྷུགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་མདུད་པས་དམ་

དུ་བཅིངས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རོ་མུང་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་སོ། ཚད་མེད་པ་འདི་དག་རྒྱུན་བཞེས་སྡེ་སྟེ། རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སམ་ཁམས་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ། ཚད་མེད་པ་བཞིའི་བཀའ་ལུང་སྟོན་པའི་
 དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ལོ། རང་རང་གི་ཡུལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པའི་
 རྒྱུན་ལོ། ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན་མ་བསྐྱོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་གོམས་པ་སྲ་མ་
 ལས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ལོ། རྗེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྲ་མ་ལས། བདེ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་རྒྱ་ལས། བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའི་བྱམས་པ་སྟེ། རྒྱ་དང་བཤེས་གཉེན་རང་བཞིན་ལས། རྨོ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱིང་
 རྗེ་སྟེ།¹⁹ ཞེས་བ་དང་། མཛོད་ལས། བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྣམས། རྒྱ་སྐྱེལ་གྱིས་སྐྱོམས་
 བར་འཇུག་རྣམ་གཉིས། རྒྱ་ཞུ་འཇིགས་པོ་དག་ལས་སྟེ།²⁰ ཞེས་སོ། རྗེ་འདུ་སེམས་སེམས་བྱང་
 ཐམས་ཅད་བདག་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་བཞིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་རྒྱུ་། བདག་པོའི་རྒྱུ་། དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་སྐྱོམས་འཇུག་གཉིས་བསྐྱེད་ཅིང་། བེམས་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ལུང་ལ་
 སོགས་པའི་བདག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་འདོད་དོ།

རྒྱུ་རྒྱུ་བདུན་པ་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱུ་བཤད་པ་ལ་བཞིའི་ དང་པོ་བཏང་སྐྱོམས་བསྐྱོམ་པ་ལའང་བཏུ་གསུམ་སྟེ། བཏང་སྐྱོམས་
 བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། ད་ནི་རྒྱུ་ལ་རྗེ་སྐྱེལ་བསྐྱོམ་པ་ན་འདི་དག་ལ་འདི་ལོ་ནའོ་ཞེས་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་
 ཚང་བའི།

སྐྱོམ་རྒྱུ་གོ་རིམས་ངེས་པ་མེད་ན་ཡང་།[19] རྗེ་པོའི་གང་ཟག་ཐོག་མར་བཏང་སྐྱོམས་ཏེ།
 ཉེ་རིང་བསྐྱོམས་ནས་དེ་ནས་གཞན་གསུམ་བསྐྱོམ།

དེའང་ཐོག་མར་རྒྱུད་ལ་སྡེ་བར་སྐྱེ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ་བསྐྱོམ་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་
 མ་སྐྱོམས་པར་གཞན་གསུམ་སྡེ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཏང་སྐྱོམས་བསྐྱོམ་སྟེ། སྐྱོབ་དཔོན་ཡི་
 ཤེས་སྤྱིང་པོའི་དབུ་མ་རྒྱུན་ལས། བཏང་སྐྱོམས་ས་གཞི་ལེགས་བཤེས་པར། བྱམས་པ་ཡི་ནི་མེ་ཏོག་
 བཀའ། རྗེ་འདུ་གི་བམས་རབ་བརྒྱུན་ཅིང་། རྗེ་པོའི་རྒྱ་གཅོད་རྟོག་པ་མེད།²¹ ཅེས་སོ།

བརྟག་གཉེས་ལས། དང་པོར་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །གཉེས་པར་སྤྱིང་རྗེ་རྣམས་བསྐྱོམ་ཞིང་། །གསུམ་
པར་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ་དང་། །ཀུན་གྱི་མཐར་ཉི་བཏང་སྟོམས་སོ།¹⁴ །ཞེས་པ་ནི་ནང་གི་ལྷའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་དང་སྐྱུར་བ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཐོག་མར་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རོ།

བཏང་སྟོམས་བསྐྱོམ་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི། བཏང་སྟོམས་བསྐྱོམ་པ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡང་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །སྤོ་ཡི་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ།^[15]

ད་ལྟ་མ་དང་མ་དང་བཤེས་ལ་ཆགས། །དགའ་ལ་སྤང་བ་འདི་འདྲའི་སེམས་བྱོད་རབ།

འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ཡང་དགའ་དང་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་པས་དེ་ལ་ཆགས་སྤང་བྱ་བར་མི་
རིགས་ཏེ། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན།

བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དྲིན་བླ་པ་ནི། འདི་ལྟར་འཁོར་བ།

ཐོག་མཐའ་དུས་མེད་འབྱམས་ཚེ་དགའ་འདིས་ཀྱང་། །པ་མ་ལ་སོགས་བཤེས་བྱས་པན་པ་བསྐྱབས།^[16]

དེ་ཡི་དྲིན་ལན་གཞོད་སེམས་སྐྱོམ་བྱེད་དམ།

སྟོན་པན་བཏགས་པའི་ལན་དུ་གཞོད་པ་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། པན་པའི་ལན་དུ་
པན་པ་མཚོག་གཞོད་པའམ་བར་མ་རིགས་པ་མིན།¹⁶ །ཞེས་སོ།

བཏང་སྟོམས་མ་ངེས་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཡང་ཚེ་རབས་དུ་མར།

གཉེན་འདིས་ཀྱང་ནི་དགའ་བྱས་གཞོད་པ་བསྐྱབས། །ད་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ཡི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འགོ།

དེ་ཡི་ལན་དུ་པན་པ་ཇི་ལྟར་རིགས།^[17] །བར་མ་ཡང་ནི་མཛའ་དང་མི་མཛའ་ཀྱང་།

པན་གཞོད་མ་ངེས་ཆགས་སྤང་རིགས་པ་མིན།

འདི་ལྟར་དགའ་གཞོད་པ་བྱས་པས་པན་གདགས་སུ་མི་རུང་ན། གཉེན་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་རབས་གཞོད་
པ་བྱས་པའི་སྤྱིར་དང་། ད་ལྟ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འགོ་བས། དེ་ཙམ་དུ་

ཆགས་སྤང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་གདགས་སུ་ཅི་ཡོད། སྐྱེ་བོ་བར་མ་ཡང་སྡོན་དང་སྐྱེ་མ་ལ་བསམས་
ན་ཕན་གཞོན་མ་ངེས་པས་ཆགས་སྤང་བྱ་བའི་འོས་སུ་མ་ཡིན་པས་གང་ལའང་ཆགས་སྤང་མེད་པས་
ཉེ་རིང་མཉམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། ཉི་མེད་ལས། རབ་འབྱོར། རྟོན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཕན་ཚུན་མཉམ་ཞིང་སྟོམས་པའི་སེམས་སུ་བྱུངོ།^{༡༥} །ཞེས་སོ།།

བཏང་སྟོམས་མཉམ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི། རྒྱ་མཚན།

དེ་བས་ཐོག་མར་མཛའ་བཤེས་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །བར་མ་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་སྤང་བྱ་ཞིང་།།^[༡༤]

དེ་ནས་དགུ་ལ་བར་མ་བཞིན་དུ་ནི། །སྤང་བ་སྤངས་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་བྱ།།

དེ་ལྟར་དགུ་གཉེན་གཉེས་བར་མར་སྟོམས་པ་ན།

བཏང་སྟོམས་འགོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པ་ནི།

བར་མའི་ཕྱོགས་ལའང་གཏི་མུག་དགུ་ལ་བའི་ཕྱིར། །འགོ་བའི་ཉོན་མོངས་མཉམ་དུ་སེལ་བའི་སྟོ།།^[༡༥]

སྤིང་དང་བལ་བ་དེ་འདྲ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ།།

བར་མ་གང་ཡིན་པའི་སྟོ་ཡང་གཏི་མུག་པས། དེའི་རྗེས་ལ་དགུ་གཉེན་གྱིས་ཐོག་བྲངས་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་དུ་ཞི་བར་ཤོ་ག་ཅིག ཆགས་སྤང་གི་རྣམ་པ་ནམ་ཡང་འབྱུང་
བར་མ་གྱུར་ཅིག ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་ཤོ་ག་ཅིག

བཏང་སྟོམས་བལ་ཐོབ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

ཐམས་ཅད་བདེ་འདོད་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་འདོད་འདོད་གཅིག །འོན་ཀྱང་མི་ཤེས་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་སྦྱོང་།།

འདི་ལྟར་རང་ལ་བདེ་ན་དགའ་ལ་སྐྱུག་པ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་
འདྲ་བས་ན་གཞོན་སེམས་གལ་རུང་། འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དགོ་བ་ལ་
སྦྱོང་པ་འདི་བདག་གིས་བསྐྱོག་པར་བསྐྱེདོ།།

བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དངོས་ནི།

གྲི་མ་ཉམ་ཐག་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་ཚོགས། [༡༡] །བག་ཆགས་བཅས་ཀྱི་ཞེ་ལ་སེམས་སྟོམས་ཤོག།
 ཆགས་སྣང་དག་པོས་གཟིང་བའི་ལུས་ཅན་ཀྱི། །ཉེ་རིང་སེམས་སྟོམས་ཆགས་སྣང་བྲལ་བར་ཤོག།
 འདི་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞེ་བར་ཤོག་ཅིག །བྱད་པར་ཆགས་སྣང་གི་མེ་ཚོགས་ཞེ་
 བས་ཉེ་རིང་མེད་པའི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་ཤོག་ཅིག
 བཏང་སྟོམས་གྱི་དམིགས་པ་སྤེལ་བ་ནི།

ཅས་བསམ་འགྲོ་བ་གཅིག་ནས་གཉིས་དང་གསུམ། [༡༢] །ཡུལ་གྲུ་གཅིག་ནས་གླིང་གཅིག་གླིང་བཞེནས།
 སྟོང་གཅིག་གཉིས་གསུམ་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ལ་བསྟོམ།

དེའང་ལས་དང་བོ་པས། རང་གི་དག་གཉེན་གཉིས་ལ་མ་འབྲོངས་གྱི་བར་དུ་བསྟོམ། དེ་ནས་སེམས་
 ཅན་གཅིག་གཉིས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནས་རང་གི་གྲོང་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཡུལ་གྲུ་དང་འཛམ་བུའི་
 གླིང་གི་བར་དུ་བསྟོམ། དེ་ནས་ལུས་འཕགས་གླིང་ནས་སྟོང་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། གསུམ་དང་།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟོམ། དེའང་དང་བོ་མི་དང་། དེ་ནས་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་
 ཀྱི་ལ་མཚུངས་པར་བསྟོམ་མོ།

བཏང་སྟོམས་རྒྱུད་ལ་འབྲོངས་པའི་ཚད་ནི། དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ།
 འབྲོངས་པའི་ཚད་ནི་བདག་གཞན་དག་གཉེན་མཉམ།

དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཐོབ་ཅིང་སུ་ལའང་ཕྲག་དོག་དང་ཁོང་སྟོམ་སྟེ་བར་མཉམ་ཁད་པ་འབྱུང་ངོ་།
 བཏང་སྟོམས་བསྟོམས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ནི། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་དང་བཅས་ནས་བཏང་སྟོམས་བསྟོམས་
 པའི་ཐུན་གྱི།

རྗེས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་ཡུལ། [༡༣] །ཐམས་ཅད་སེམས་ཉེ་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་འདྲ།
 དོན་དམ་མ་སྟེ་སྟོང་པའི་ངང་དེ་ལ། །སྟོ་ཡི་རྣམ་པ་སྟོས་དང་བྲལ་བར་བཞག།

དེའང་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་དུ་སྤང་བ་འདི་དག་གྲུང་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་

བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་དྲན་པའི་རང་ལ་བཞག་གོ། །དེའང་གཟུང་ཡུལ་སྤུང་
 བོ་དང་དེ་ལས་གཞན་ལ་རང་འཛིན་པས་ཞེན་ཡང་། གཉིས་ཀ་བརྟུན་པའི་རང་བཞིན་མེ་ལོང་གི་
 གཟུགས་བརྟན་ལ་ངའི་བཞིན་ཞེས་ཏོག་པ་ལྟར་མེད་ལ་སྤྲང་ཞིང་སྤུང་བོ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། རིན་ཆེན་
 སྤང་བ་ལས། རི་ལྟར་མེ་ལོང་བརྟེན་ནས་སྟེ། རང་གཞན་གཟུགས་བརྟན་སྤྲང་མོད་ཀྱི། རྟེན་ལྡང་
 དག་ཉིད་དུ་ན། རྟུང་ཟད་ཀྱང་ནི་ཡོད་མིན་པ། རྟེན་བཞིན་སྤུང་བོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། རང་འཛིན་པ་
 བློ་དམིགས་པར་འགྱུར། །རང་གི་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་དེའགའ་མེད། རི་
 ལྟར་མེ་ལོང་མ་བརྟེན་པར། རང་བཞིན་གཟུགས་བརྟན་མི་སྤྲང་ལྟར། རྟུང་བོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་
 པར། རང་འཛིན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ།¹⁹ །ཞེས་སོ།།

དེའང་རང་བཞིན་གྱི་སྤུང་བོ་རྣམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ལས་ཡོད་ཅིང་། ལས་
 ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་ན་ག་གི་འི་བར་ཡོད་ཅིང་། སྤུང་བོ་ལ་འཛིན་པ་མེད་ན་དེ་ཐམས་ཅད་བརློག་
 པར། དེ་ཉིད་ལས། རི་སྤྱིད་སྤུང་བོར་འཛིན་ཡོད་པ། རྟེན་ཉིད་དེ་ལས་རང་འཛིན་ཉིད། རང་འཛིན་
 ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། རྟེན་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ལས་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །ལོ་བོ་
 བའི་དཀྱིལ་ལོ་མཁའ་མེ་ཡི། །ལོ་བོ་ལོ་ལྟ་བུར་ཐུན་ཅུན་དུ། རྒྱ་ཅན་ཉི་མེ་ལོ་བོ་བར་འགྱུར། །
 དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་ལས་མ་ཐོབ་མྱེར། རང་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་
 འགྱུར། རྟེན་པ་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། རྟེན་ལྟར་སྤུང་བོ་སྐྱེ་བ་དང་། རྟེན་ལྟར་ཟད་པ་ཉིད་མཐོང་
 བས། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་འཛིན་ཏེན་ལ། །ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་མི་སེམས་སོ།²⁰ །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་དང་དང་འཁྲིལ་གཟུང་བའི་ཡུལ་མེད་པ་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བར་གཤམ་པར་གྱུ་ལོ།།

བཏང་སྟོམས་བསྐྱོམས་པའི་ཐབ་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས།

འབྲོངས་པའི་ཚད་ནི་ཟབ་ཞིའི་ཏོགས་པ་སྐྱེ།[19]

དེའང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཤོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏོགས་པ་སྐྱེ་
 སྟེ། ཀུན་གྱི་ལས། བསམ་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་ལ། རྟེན་སྐྱེ་མེད་པར་བཞག་པས་

ཡེ་ཤེས་སྒྲེ།⁹⁰ །ཞེས་སོ།།

བཏང་སྟོམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པ་འདི།

འབྲས་བུ་ཉི་ལྔ་རྫོགས་པ་མེད་པའི་སེམས་ལ། །གནས་ལུགས་དོན་ལ་རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ།།

དེའང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ནི་རང་གཞན་ཉི་ལྔ་མེད་ལ། དོན་དམ་པས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་

རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པ་རབ་རྒྱ་གྲུར་ནས་གདོད་བྲམས་པ་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ།

གཉིས་པ་བྲམས་པ་བསྟོམ་པ་ལའང་ལྟ་སྟེ། བྲམས་པ་གོང་དུ་སྒྲེལ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་སེམས་སྟོམས་གྲུར་པ་ན། །རང་ཉིད་མ་ལ་བདེ་དང་འབྲད་འདོད་ལྟར།།[94]

ལུས་ཅན་ཀུན་ལའང་དེ་བཞིན་བསམ་པར་བྱ།།

དེའང་སེམས་སྟོམས་པ་ན་མ་དང་མ་བྲམས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

མ་དང་མའི་སྲོ་བཞག་ནས་བྲམས་པ་བསྟོམས་པར་བྱ་སྟེ། བྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བྲམས་པ་དང་ལྡན་

པའི་སེམས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འབྲོགས་པ་བསྟོམ་པར་

བྱའོ།⁹¹ །ཞེས་སོ།།

བྲམས་པའི་དམིགས་རྣམ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེན། དེ་ཡང་།

བྲམས་པའི་དམིགས་ལུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །རྣམ་པ་གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་དང་།།

མཐར་ཐུག་བྱང་ཚུབ་བདེ་དང་འབྲད་པར་ཤོག།[95] །སྟམ་དུ་གཅིག་ནས་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་བར།།

ཚུགས་མཐའ་གཏུགས་པར་དེ་སྟེད་བསྟོམ་པར་བྱ།།

དེའང་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་ན་གནས་སྐབས་ལྟ་མི་དང་། མཐར་ཐུག་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་འབྲད་པར་ཤོག་གཅིག་སྟམ་དུ་གཅིག་ནས་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་བར་མ་ལས། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་

མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལྟ་ལུས་པའི་ལྟའི་བདེ་

བ་སྐྱེན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱུམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ།⁹⁹ །ཞེས་སོ།།

བྱམས་པ་འབྲོངས་པའི་རྟགས་ནི། འབྲོངས་པའི།

རྟགས་ནི་ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་བྱམས་པ་མཚོག། །བྱ་གཅིག་བརྩེ་བའི་མ་བས་ལྷག་པ་འབྱུང་།།[༡༧]

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གང་མཐོང་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་བརྩེ་གདུང་ཆེ་བས་ཕན་པར་འདོད་པ་འབྱུང་ངོ་།།

དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་བྱམས་པ་བསྐྱོམས་པའི།

དེ་རྗེས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པའི་ངང་ལ་བཞག། །དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ།།

བྱམས་དང་སྣོད་པ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་པ་རྟགས་།།

དེ་ཡང་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཡང་། ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རྩུང་དང་། བམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དུག་འདུས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། བརྟགས་ན་རགས་པ་རྟུལ་ཕན་དང་། སྤ་བ་དོན་དམ་དང་། རྣམ་ཤེས་དག་གི་དོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་ལྟ་སྟོང་སྐྱུམ་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྱེད་པ་ལས། སྐྱེས་སུ་ས་མིན་རྩུ་ལ་མིན། མེ་མིན་རྩུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། རྟེ་ལས་གཞན་དོན་སྐྱེས་སུ་གང་། །ཁམས་དུག་སྐྱེས་སུ་འདུས་པའི་སྤྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་རི་ལྟ་བུར། རྟེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ལའང་། །འདུས་སྤྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ལྷང་པོ་བདག་མིན་དེར་དེ་མིན། རྟེ་ལ་དེ་མིན་དེ་མེད་མིན།¹⁰⁰ །ཞེས་པ་དང་། གང་ཚེ་དོས་པོ་མི་རྟེན་པ། རྟེ་ཚེ་དོས་མེད་ག་ལ་འགྱུར། །གཟུགས་ཀྱི་དོས་པོ་མེད་ཅམ་སྤྱིར། རྣམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཅམ་སོ། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་ལྷ་ག་ལ་ཡོད། རྟེ་སྤྱིར་མིང་ཅམ་ཉིད་གྱུང་མེད། ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རང་ག་བཞིན་དུ་ནི་བསམ་བྱ་སྟེ། རྟེ་སྤྱིར་ཁམས་དུག་བདག་མེད་དོ།¹⁰¹ །ཞེས་སོ། །རི་ལྟར་མེད་ན་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱུང་དུས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ལ་བརྟགས་ན་འང་མེད་ལ། དེ་ལའང་རྣམ་ཤེས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཡང་མི་མཐོང་བས་བདག་དང་བདག་གིར་མི་དམིགས་ཏེ་དབྱེད་ཅིང་གཞིགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྣོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྟར་རྩུ་གིང་ཡན་ལག་དག །མ་ལུས་བཅས་ཏེ་བཤིག་བྱས་ན། ཅི་ཡང་

མེད་ལྟར་སྐྱེས་སུ་ཡང་། །ཁམས་བཅས་བཞིག་ན་དེ་དང་འདྲ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
 ཅེས། །རྟེན་རྒྱུ་ལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།¹⁴ །ཞེས་སོ། །དེ་འང་མཐོང་ཐོས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་འདི་
 བདེན་བརྟུན་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །བདེན་བརྟུན་སྟོས་བཀོད་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་བྱིར་པོ། །དེ་ཉིད་
 ལས། །མཐོང་དང་ཐོས་སོགས་བྱུང་བ་ཡིས། །བདེན་མེན་བརྟུན་པ་མེན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་།
 །འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་བདེན་བརྟུན་འདས།¹⁵ །ཞེས་སོ། །རྟེན་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་བརྟུན་ལས་
 །འདས་གིང་རྒྱ་གིང་དང་འདྲ་བར། །ཉིང་འཛིན་རྒྱུ་པོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། །རྟེན་རྒྱུ་གིང་རྫོན་པའི་
 །སྟོང་པོ་དག །སྟོང་པོ་འདོད་བྱིར་སྐྱེས་སུ་སྟེ་གཤགས་ཀྱང་། །ཁང་དང་བྱི་ལོ་ལྷན་ན་སྟོང་པོ་
 །མེད། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤམ་པར་གྱིས།¹⁶ །ཞེས་སོ། །འབྱོངས་པའི་རྟེན་སུ་
 །བྱམས་པ་སྐྱེ་བཞིན་དུ་འགོ་བ་རྒྱུ་གིང་ལྟར་རང་བཞིན་ནམ་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པ་དུས་
 །མཉམ་དུ་འབྱུང་ངོ་།།

བྱམས་པ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །དེའི་འབྲས་བུ་རྟེན་སུ་ཞེན།

འབྲས་བུ་མཐོང་ན་ཡིད་འོང་དག་པ་འཕྱོག།[14]

འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །སེམས་ཅན་ཀྱང་མཐོང་ན་ཡིད་
 །དུ་འོང་ལ་ཚགས་སྣང་ལ་སོགས་པའི་རྫོགས་པ་དག་པ་འཕྱོག་སྟེ། །བརྒྱུད་སྟོང་པ་ལས། །བྱམས་པ་དང་
 །ལྟན་པའི་སེམས་མང་དུ་བསྐྱོམས་གིང་བརྟན་པར་བྱས་པས་འགོ་བ་མཐོང་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན།
 །ཁོང་ཚོ་བ་མེད་པ་ཡིན་¹⁵ །ཞེས་སོ།།

བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་འཕྱོག་པར་ཡང་། །ཐར་པ་ཚེན་པོ་སྐྱོགས་བཅུ་རྒྱས་པའི་མདོ་
 །ལས། །གང་ཞེག་འཇིག་རྟེན་རྣམས་དག་ན། །བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་བར་དག་ཏུ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་
 །ནི་བསྐྱེད་པ་བས། །སྐྱེས་སུ་སྟེ་ཕྱི་དག་འཕྱོག་པ་ཙམ། །དེ་བས་བྱམས་པ་སྐྱེད་པ་མཚོག་ །གང་གིས་
 །འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་སྤྱ །ལུས་དང་དག་ཡིད་སྟེན་སྐྱེད་དེ། །ངན་སོང་གསུམ་དུ་རྣམ་པའི་ཀྱང་། །བྱམས་
 །པ་དེ་ཡིས་འབྲེལ་དུ་འབྱུང་།¹⁶ །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་སྟོང་རྗེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བདུན་ཏེ། འགྲོ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། ད་ནི་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ལྟར།

བྱམས་པས་འགྲོ་ལ་བྱུང་བའི་རྗེས་ཉིད་དུ། །པ་མའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱོམ་མི་བཟོད་པ་བཞིན།།

འགྲོ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམས་ལ་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད།།

དེ་ཡང་བདག་གི་ལ་མ་རྒྱུ་ཅན་འདི་རྣམས་བདག་ཅག་གི་ཆེད་དུ་སྐྱིག་པའི་ལས་བྱས་པ་དང་། དན་
སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་གདུངས་པ་འདི་དག་སྟོང་རེ་རྗེ་བདག་གིས་འདོན་པར་
བྱ་སྟེ་ལྟུང་བར་མ་ལས། སེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་དག་མཐོང་བ་ན་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་
ཅན་འདི་དག་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སེམས་པ་ཡིན་ཏེ་^{༡༠} ཞེས་སོ།།

སྟོང་རྗེ་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱལ་བཤད་པ་ནི། རྒྱལ་རི་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་ནི།

དེ་ཡང་བདག་གི་ལ་མ་རྒྱུ་ཅན་རྣམས།[༡༩] །བདག་གི་ཆེད་དུ་སྐྱིག་པའི་ལས་བྱས་པས།

ཚ་གྲང་བཀའ་སྐྱོམ་གསལ་སྐྱེད་ལས་གྱིས་མནར། སྐྱེ་ཆ་ན་འཛིན་ཆུ་ཆེན་འབྲུག་པར་བྱིང་།།

སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱོམ་གསལ་དུ་མས་ཉམ་རེ་ཐག།[༢༠]

འདི་ལྟར་བདག་ཅག་གི་སྤྱིར་སྐྱིག་པ་བྱས་པས་ད་ནི་རང་རང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་སྐྱོམ་སུ་སྟོང་པས་
ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་གྲང་།

སྟོང་རྗེ་དངོས་བཤད་པ་ནི། ད་དུང་སྐྱུག་བསྐྱེད།

དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཞིབའི་སེམས་མེད་ལ། །ཡང་དག་ལམ་སྟོན་དགོ་བའི་བཤེས་མེད་པས།།

མཐའ་མེད་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་སྟོང་རེ་རྗེ། །འདི་དག་མཐོང་ནས་ཡལ་བར་འདོར་ཐོད་དམ།།[༢༡]

འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡང་། དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་ལ།
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་གྲང་ཁ་ཅིག་ཅེས་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐར་བའི་ལམ་སྟོན་པ་འདོད་མེད་
པས། ད་དུང་མཐའ་མེད་པར་འཁོར་ཞིང་སྐྱུག་བསྐྱེད་བ་འདི་དག་སྟོན་བདག་གི་ལ་མ་དང་གཉེན་

བཤེས་སྲུ་མ་གྲུ་པ་ལྷིག་མེད་ན་སྐྱབས་དང་མགོན་མེད་པ་འདི་དག་ཁོ་ན་འདོར་བ་ནི་རིགས་པ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམ་དགོས་ཏེ། སློབ་སྦྱིང་ལས། གང་གི་ཁོང་ན་འདི་སྐྱབས་རྟེན་ནས་གནས་
བཅས་གིང་། ཁང་གིས་བརྩེ་བཀ་སེམས་ཀྱིས་ཟོན་བཅས་འདི་བྱངས་པ། ཉོན་མོངས་འདི་དག་
སྲུག་བསྐྱེད་སྐྱབས་མེད་འདིར་བོར་ནས། །འགྲོ་བར་མ་རབས་ཐ་གལ་ཞིག་ན་འང་སྲུ་ཞིག་སློ།³⁹ །
ཞེས་སོ།།

སློབ་རྗེའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ནི། རྒྱ་མཚན།

དེ་བས་བདག་གི་ལུས་དང་ཡོངས་སློབ་དང་། །དུས་གསུམ་དགེ་བས་འགྲོ་བའི་སྲུག་བསྐྱེད་དག

སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས། །སློབ་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་བསམ་པར་བྱ།།[༢༩]

འདི་ལྟར་བདག་གི་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་ལ་འཕོས་པས་སྲུག་བསྐྱེད་དེ་དང་བྲལ་
ནས་བདེ་བ་ཚད་མེད་པ་ལ་དུ་ས་ཏྟག་ཏུ་སློབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སློབ་ཐག་པ་ནས་བསམ་སྟེ། བྲི་
བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། སློབ་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་ཚད་མ་ངེས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།⁴⁰ །ཞེས་སོ།།

སློབ་རྗེ་འབྲོངས་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ནི། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་གཅིག་ནས་ཀྱུན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམས་པས་
འབྲོངས་དུས།

འགྲོ་བའི་སྲུག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་རྟགས་སྲུ་བཤད།།

དེའང་ལ་ལོ་ལ་སྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་དེ་རང་ལ་བྱུང་བ་བས་མི་བཟོད་པའི་གས་སླེའོ།།

སློབ་རྗེའི་མཉམ་རྗེས་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སློབ་རྗེ་བསྐྱོམས་པའི་ཐུན་རྗེས་
ཐམས་ཅད་དུ།

དམིགས་མེད་སློབ་རྗེས་དེ་རྗེས་མཉམ་པར་བཞག། །རྟགས་ནི་སྟོང་ཉིད་སློབ་རྗེ་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ།།

དེའང་སློབ་རྗེའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཡང་བརྟགས་གིང་དབྱེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ལ་སྣང་བ་རྒྱུ་མེད་

པ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་སྒྲིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བསམ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྟར་སོ་གའི་
 ཉི་མ་བྱེད་དུས་ན། རྒྱེས་བུ་སྒྲོམ་པས་གདུངས་གིང་འགོ་བ་དག རྒྱེས་རྒྱུ་དག་ལ་རྒྱ་ཡིས་སྤང་བོར་
 མཐོང་། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤམ་པར་གྱིས།³³ ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།
 རི་ལྟར་སྒྲིག་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུ་མིན་དོན་དུ་མ་ཡིན་པ། །དེ་བཞིན་སྤང་བོ་བདག་འདྲ་བ། །དེ་དག་
 བདག་མིན་དོན་དུ་མིན། རྒྱེས་རྒྱུ་ལ་འི་དེ་རྒྱུ་ཞེས། །བསམས་ཉེ་དེ་འི་སོང་བ་ལས། །གལ་ཉེ་རྒྱུ་དེ་
 མེད་དོ་ཞེས། །འཛིན་པ་དེ་འི་རྒྱུ་བ་ཉིད། །དེ་བཞིན་སྒྲིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡི། །འཛིན་ཉེན་མེད་པ་འདྲ་ཡོད་
 དོ་ཞེས། །འཛིན་པ་དེ་འི་སྤོངས་པ་སྟེ། །སྤོངས་པ་ཡོད་ན་མི་གོ་ལ་ལོ། ཞེས་པ་དང་། གང་ཕྱིར་གཉིས་
 ཀའང་ཡང་དག་ཏུ། །འགོ་དང་འོང་དང་གནས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་འཛིན་ཉེན་ལྱ་ལྡན་བཟུ། ཞེས་པ་
 དང་། དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བརྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། །འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་
 བཤད་དོ།³⁴ ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་སྤོང་
 པ་དང་སྤོང་རྗེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་ལམ་དམ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའང་འདི་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་མེད་ཀྱང་ལམ་གོ་ལ་བ་སྟེ། དོ་ཉེ་མཛོད་ལས། སྤོང་རྗེ་དང་
 བྲལ་སྤོང་བ་ཉིད་ལྷགས་གང་། །དེས་ནི་ལམ་མཚོག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྤོང་རྗེ་འབའ་ཞིག་
 བསྐྱོམས་ན་ཡང་། །འཁོར་བ་འདིར་གནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །གང་དག་གཉིས་པོ་སྤྱོད་བར་
 ལུས་པ་དེ། །འཁོར་བར་མི་གནས་ལྱ་ལྡན་འདས་མི་གནས།³⁵ ཞེས་སོ།།

སྤོང་རྗེ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི།

འབྲས་བུ་གོད་སེམས་རྣམ་འཚོ་བྲལ་བའི་སེམས།[༡༩] །ལས་རུང་གོད་ནས་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ།།

དེའང་གོད་སེམས་དང་རྣམ་པར་འཚོ་བ་མེད་པའི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཐོབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བྱང་རྒྱུ་འགྲུབ་སྟེ། སྤོང་བོ་མཚོག་ལས། སྤོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། འཚོ་བ་
 མེད་པ་དང་། དགའ་བས་བརྒྱན་པའི་མཚོག་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ།³⁶ ཞེས་སོ།།

།པ་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དུག་ལས། དགའ་བ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་བརྟན་པ་ནི། ད་ནི་དགའ་བ་བཤད་པར་བྱསྟེ།

བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་སྦྱིང་རྗེས་བརླན་པའི་འགོ་བཤམ། །རང་རང་བདེ་བས་གནས་ཉེ་དགའ་བ་བསྐྱོམ།།

འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་བདེ་བ་མཐོང་ན་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཉི་མི་ལས། སེམས་ཅན་གང་དག་རང་
རང་གི་བདེ་བས་འབྱོར་བ་མཐོང་ན་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་ཉེ། བདེ་བ་འདི་དང་མི་འབྲལ་པར་ཤོག་ཅིག
ལྟ་དང་མིའི་བདེ་བ་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བདེ་བ་དེ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག
སྟུམ་མོ།^{༥༧} །ཞེས་སོ།།

དགའ་བ་བསྐྱོམ་པའི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ་ནི། ཚུལ་རི་ལྟར་ན།

དེ་ཡང་དམིགས་ཡུལ་བདེ་ལྡན་སེམས་ཅན་ཉེ།[༥༧] །རྣམ་པ་ཡེ་མ་འགོ་བཤའི་དག་ཀུན།།

བདག་གིས་བདེ་ལ་དགོད་པ་མ་དགོས་པར། །རང་རང་བདེ་བ་བདག་གིས་རྟོད་པར།།

དེ་ནི་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་སྤྱི་བོའི་བར།[༥༨] །བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་འདི་དང་མི་འབྲལ་ཤོག།

སྟུམ་དུ་གཅིག་ནས་ཀུན་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ།།

སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་བསྐྱོམས་པས།

དགའ་བ་འབྱོར་པའི་ཚད་ནི། འབྱོར་པའི་ཚད་ནི། དེའི།

རྟོགས་སུ་ཐུག་དོག་མེད་ཅིང་དགའ་བ་སྦྱེ།།

གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་ལ་ཐུག་དོག་མེད་པའི་དགའ་བ་དམ་པ་སྦྱེ་བ་ཡིན་ལོ།།

དགའ་བའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་དགའ་བ་བསྐྱོམས་པའི་ཐུན་གྱི།

དེ་རྗེས་མི་དམིགས་བསམ་གཏན་དགའ་བ་ཉིད།།[༥༩]

དེ་འང་དགའ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ་སྟེ།
ཉིང་ངེ་འཛོན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྟར་སྦྱེ་བོ་མང་བོའི་དབུས་དག་ན། རྒྱུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་
སྦྱུལ་ནས། །རྟོ་དང་སྤང་བོ་གིང་རྟོ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །དེ་ལ་རི་བཞིན་སྤང་བ་གང་ཡང་མེད། །ཚོས་

རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤམ་པར་གྱིས།³⁴ ཞེས་པ་དང་། རིན་ཚེན་ཐོང་བ་ལས། མོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
 ལ་གསང་བ། ཁང་ཡིན་དེ་ནི་ཟབ་མོའི་ཚོས། །འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་
 བདུན་རྩེ་ཡིན། །རི་ལྷོ་སྐྱེ་མའི་སྐང་པོ་ལ། །སྐྱེ་དང་འཛིག་པ་ཉིད་སྣང་ཡང་། །རྒྱུ་ལོ་དོན་གྱིས་ཡང་
 དག་ཏུ། །སྐྱེ་དང་འཛིག་པ་ཉིད་མེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་ལྟའི་འཛིག་རྟེན་ལ། །སྐྱེ་དང་འཛིག་པ་
 གཉིས་སྣང་ཡང་། །དམ་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། །འཛིག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །རི་ལྷོ་སྐྱེ་མའི་སྐང་
 པོ་ནི། །ཁང་ནས་མ་འོངས་གར་མི་འགོ། །སེམས་སྐྱོངས་ཅམ་དུ་ཟབ་པས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་
 གནས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་ལྟའི་འཛིག་རྟེན་ནི། །ཁང་ནས་མ་འོངས་གར་མི་འགོ། །སེམས་སྐྱོངས་
 ཅམ་དུ་ཟབ་པས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མེད། །རི་ལྷོ་སྐྱེ་མའི་སྐང་པོ་ལས་འདས་པ་དག་ཉིད། །ཐ་
 རྟེན་བཏགས་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁང་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་འགྲུབ་པའི། །འཛིག་རྟེན་དུ་ནི་ཅི་ཞིག་
 ཡོད།³⁵ །ཅེས་སོ།།

དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དགའ་བས།

ལུས་ངག་སེམས་ལ་ཞིབ་དེ་ལྟར་གྱིས་གྲུབ།།

འདི་ནི་ཚད་དོ།།

དགའ་བ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དེའི།

འབྲས་བུ་འབྱོར་པས་བརྟན་ལ་དགའ་བ་འགྲུབ།།

དེ་རྒྱན་དུ་ཡང་། བརྒྱན་སྟོང་པ་ལས། དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་ཚད་མེད་པ་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འབྲོགས་པ་གང་གིས། །སྐྱེ་བའི་ལྟེན་སྐྱེ་སྐྱེ་ཚོགས་པས་
 མངོན་པར་མཐོ་བ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ།³⁶ །ཞེས་སོ།།

སྐྱེ་དོན་བརྒྱན་པ་སྐྱོམ་ཚུལ་གཞན་བཤད་པ་ལ་བདུན་ལས། བོམས་རྗེས་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། ད་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་
 གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ།

དེ་ལྟར་གོམས་རྗེས་བྱམས་ནས་རིམ་པར་བསྐོམ། །དེ་ཡིས་བཞི་པོའི་ཞེན་པ་རིམ་གྱིས་འགོག།[༡༧]

དེའང་རྟག་ཏུ་སྒྲར་བཞེན་བསྐོམས་ན་ཁ་ཅིག་གོ་རིམས་ལ་དག་གོ་ལ་དུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དོ།།

བྱམས་པའི་གོགས་སྐྱིད་རྗེས་འགོག་ཚུལ་ནི། ཡང་།

བྱམས་བསྐོམས་གཉེན་བཞེན་ཀུན་ལ་ཚགས་པ་ན། །སྐྱིད་རྗེས་སྐྱུག་བསྐྱུ་འབྲས་ཞེན་པ་འགོག།

ལ་ལས་ཐེང་བྱག་ཏུ་པ་མ་ལྟར་ཞེན་ན་སེམས་ཅན་གཞན་དུ་ཞེན་པ་དང་འབྲེལ་བ། །སྐྱིད་རྗེ་གཉིས་པོ་

བསྐོམས་པས་དེའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དོ།།

སྐྱིད་རྗེའི་གོགས་དགའ་བས་འགོག་པ་ནི། ཡང་།

སྐྱིད་རྗེ་དམན་པས་དམིགས་དང་བཅས་པ་ན། །དམིགས་མེད་དགའ་བས་སྐྱོ་བ་རྣམ་པར་འགོག།[༡༨]

སྐྱིད་རྗེ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་ན་དམིགས་པ་མེད་པའི་དགའ་བའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུས་སྐྱོ་བ་དང་ཞེན་པ་ཐམས་

ཅད་སེལ་ལོ།།

དགའ་བའི་གོགས་བཏང་སྐོམས་གྱིས་འགོག་པ་ནི། ཡང་།

དགའ་བས་སེམས་གཡེངས་སྐྱོས་ལ་འཚེལ་བ་ན། །ཉེ་རིང་ཚགས་བྲལ་བཏང་སྐོམས་ཚེན་པོ་བསྐོམ།།

གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དགའ་བས་ཚགས་ན་སྐྱོ་བ་དང་། །མི་དམིགས་པའི་བཏང་སྐོམས་བསྐོམས་པས་

སེལ་ལོ།།

བཏང་སྐོམས་གྱི་གོགས་བྱམས་པས་འགོག་པ་ནི། ཡང་།

བཏང་སྐོམས་བར་མ་ལུང་མ་བསྟན་བཞེན་ན། །སྒྲར་བཞེན་བྱམས་སོགས་རིམ་པས་བསྐོམ་པར་བྱ།།[༡༩]

དེ་ཡིས་འབྱོར་པར་སྐྱེ་ཞིང་བརྟན་པ་འབྲོབ།།

ཐམས་ཅད་ལ་ལུང་མ་བསྟན་བཞེན་སོང་ན་བྱམས་པ་ནས་བརྟམས་ཉེ་བསྐོམ་མོ། །དེ་དག་ནི་

སྐྱིའི་གཉེན་པོའོ། །བྱི་བྲག་ཏུ་རང་རང་གི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཉེན་པོར་དམིགས་པ་མེད་

པ་རེ་རེ་བསྟན་པ་བཞེན་བསྐོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྐོམས་པས་ཚད་མེད་བཞེན་པའི་རང་གི་རྒྱུད་འབྱོར་ས་

ཏེ་བརྟན་པ་ལྷུང་དུ་འཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།

སྤེལ་མར་སྒོམ་རྒྱུ་ལ་བཤད་པ་ནི། དེ་ནས།

གོམས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས། །རིམ་དང་རིམ་མིན་སྤེལ་མ་ཐོད་ཀྱལ་བསྒོམ།

ཚད་མེད་པ་བཞི་བརྟན་ནས་བོགས་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱམས་པ་ནས་རིམ་གྱིས་སྒོམ་ཞིང་། ཡང་བཏང་
སྒོམས་ནས་བསྐྱོག་ལ་རིམ་མིན་དུ་བསྒོམ་སྟེ། ཡང་བྱམས་པ་དང་དགའ་བ། སྤྱིང་རྗེ་དང་བཏང་
སྒོམས་སྤེལ་མར་བསྒོམས་ནས། བཏང་སྒོམས་ནས་སྤྱིང་རྗེ་སྒོམ་ཞིང་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་རྒྱུང་དུ།
བྱམས་པ་ནས་མར་ལོག་སྟེ་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ་འབྲིང་དང་། བཏང་སྒོམས་ནས་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་
པ་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཐོད་ཀྱལ་དུ་ཡར་མཚོད་མར་མཚོད་ལ་བར་དུ་བཞག་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཉིད། ཡུམ་བར་
མ་ལས། རབ་འབྱོར། འདི་ལྟར་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་མོ། །དགའ་བ་བསྐྱོམ་མོ། སྤྱིང་རྗེ་ལ་མཉམ་པར་
འཛོག་གོ། །བཏང་སྒོམས་ལེན་ཏོ།^{༤༡} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ན། རྒྱལ།

དེ་ཡིས་རྟོགས་པ་སོམར་བོགས་འབྱིན་ཞིང་།^[༤༠] །ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་ཆེས་བརྟན་ཉིད་དུ་འགྱུར།

དེའང་ཚད་མེད་བཞིའི་སེམས་ཀྱི་བྱུང་བར་སོམ་ཐོབ་པ་དང་། མི་བརྟན་པ་བརྟན། བརྟན་པ་ཆེས་
རབ་ཏུ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།

སྤྱི་དོན་དགུ་པ་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ་བརྟུག་ཉེས་ལས། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་འགྲུབ་རྒྱལ་བཤད་པ། ད་ནི་ཚད་མེད་པ་
བཞི་པོ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་བརྟན་པ་ནི། རྒྱལ་ཇི་སྐྱད་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་དག་ལས། །རྣམ་སྤྱིན་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉེས་འཐོབ་ལ།

འདོད་པར་ལྷ་མིའི་ལུས་འགྲུབ་ཕན་བདེ་བྱེད།^[༤༡]

དེའང་མངོན་པར་མཐོ་བ་ལྷ་དང་མིའི་ལུས་འགྲུབ་ཅིང་། ཚོགས་གཉེས་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་
ལ་ཕན་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། བག་མེད་པའམ་གཉིད་ལོག་པའི་སྐབས་

སྤྲུལ་ཡོད་ཅིང་། གཞོན་པ་དྲག་ཚེས་ཀྱང་མི་འཕྲོགས་པ་ཉིད། མདོ་རྗེའི་རྒྱན་ལས། ཚངས་པའི་གནས་
པས་གནས་པ་ཡི། རྫོང་ལྷན་རྟལ་ཏུ་འདོད་པར་སྐྱེ། རྟེན་མི་ཚོགས་རྣམས་རྫོགས་ཀྱིད་ཅིང་། །སེམས་
ཅན་དག་ཀྱང་ཡོངས་སྤོང་གིས་བྱེད། ལྷན་དུ་ཚངས་དང་མི་འབྲལ་བ། རྟེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་
བྲལ། །བག་མེད་གྲུང་གྲུང་དེ་ཡི་རྒྱུ། །མི་བཟད་པས་ཀྱང་མི་འགྲུང་ལོ།^{༤༩} །ཞེས་སོ།།

མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི་བྱང་རྒྱལ་ལྟུང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཚོ་སྤངས་བྱང་རྒྱལ་
མཚོག་གི་ས་བོན་ནི། རྟེན་པ་བསྐྱེད་དང་གཏུང་བྱེད་འདོད་པའི་རྒྱ། རྟོ་བོ་ཉིད་སྤོང་ཚོས་ལ་བརྟེན་
པ་ཡི། རྒྱལ་སྤངས་རྣམས་ལ་བྱང་རྒྱལ་ཐག་མི་རིང་།^{༥༠} །ཞེས་སོ། རྟེན་པ་འཚོ་བ་སྤངས་པ་ནི་བྲལ་
པའི་འབྲས་བུའོ། ཐར་པའི་ས་བོན་གྱི་པ་ནི་བདག་པོའི་དབང་གི་འབྲས་བུའོ། རྟེན་པ་དེ་བ་
བསྐྱེད་པའི་ཐུར་རང་ཉིད་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་གཏུང་བ་བཟོད་པ་ནི་བྱེད་པའི་འབྲས་བུའོ། ཚོའདིར་
བཞི་པོ་དེ་བསྐྱོམས་པས་ཚེ་རབས་གཞན་ལའང་བཞི་པོ་དེ་སྤོང་ཅིང་གྲུབ་པ་སྟེ་རྒྱ་མཐུན་པའི་
འབྲས་བུའོ། རྟེན་པ་འཚོ་ཚད་མེད་པ་བཞི་པོ་འདི་རྒྱལ་སྤངས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་རྟལ་པར་སྐྱེ་བ་
དང་། གོམས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཡུལ་མཐོང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་པ་ལས་
སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། སྤྲིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བཙུང་བ་འདི། རྟེན་པ་ཞེས་དང་ནི་སོ་སོར་
བརྟེན་པ་དང་། རྟེན་པ་གོམས་པར་བྱས་དང་ལྷན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་རྣམས་དག་
ཐོབ་པ་བཞི།^{༥༡} །ཞེས་སོ།།

རྒྱ་མཐུན་གྱི་ལན་ལོན་ནི། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ལས།

རྒྱ་མཐུན་གྱི་པས་དེ་ཉིད་གྱེད་པ་དང་། རྫོང་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྲལ་བ་དེ་བའོ་བོ།།

གྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་པས་ཚད་མེད་བཞི་རྟལ་ཏུ་སྐྱོམ་པར་སྐྱེ་ལ། རྫོང་བ་རྒྱ་མཐུན་པས་གཞོན་སེམས་
དང་། རྣམ་འཚོ་དང་། མི་དགའ་བ་དང་། ཆགས་སྤང་རྣམས་མེད་པར་སྐྱེའོ།།

དབང་གི་ལན་ལོན་ནི། བདག་པོའམ།

དབང་གིས་ཡིད་འོང་བ་དེ་ཞིང་རབ་དགའི་ཡུལ། །འགོ་བ་མཐུན་ཅིང་འཕྲོར་པས་བརྒྱན་པར་སྐྱེ།།[༢༩]

བྱམས་པས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། སྙིང་རྗེས་བདེ་བ་དང་། དགའ་བས་སྐྱབ་དང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་
པ་མང་ཞིང་སྦྱིད་ལ་འབྱོར་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་གྱིས་སྦྱེ་དགུ་མཐུན་ཞིང་གཞོན་པ་མེད་པར་སྦྱེའོ།།

བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྦྱིས་བྱ།

བྱེད་པས་བཞི་པོ་ཆེས་ཆེར་རབ་འཕེལ་བས། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་འབྱོར་པ་ལྟན་གྲུབ་འགྲུབ།།

ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྐྱོམས་པ་ལས་ཡང་འཕེལ་བའི་བསོད་ནམས་གྱིས་བདེ་བ་དང་ལེགས་པ་འགྲུབ་
པ་ཡིན་ལོ།།

བྱམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གཞན་ཡང་།

བྱམས་པས་ཞེ་སྤང་མེད་ཅིང་འོངས་སྦྱོད་རྫོགས། །མེ་འོང་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྲུབ།།[༣༩]

འོངས་སྦྱོད་རྫོགས་པའི་སྦྱེ་ནི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན།།

དེའང་བྱམས་པས་ཞེ་སྤང་གནས་གྲུར་མེ་འོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་འོངས་སྦྱོད་རྫོགས་
པའི་སྦྱེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། བདུ་ཅེ་མོ་ལས། བྱམས་པས་ཞེ་སྤང་གནས་སྲུ་དག །མེ་འོང་ཡེ་ཤེས་འོངས་
སྦྱོད་རྫོགས།^༤ །ཞེས་སོ།།

སྙིང་རྗེས་ཕན་ཡོན་ནི། ཡང་།

སྙིང་རྗེས་འདོད་ཆགས་མེད་ཅིང་ཚོས་གྱི་སྦྱ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད།།

ཚོས་གྱི་སྦྱེ་ནི་སྦྱོབས་སོགས་མ་འདྲེས་ཚོས།།[༤༠]

སྙིང་རྗེས་འདོད་ཆགས་དག་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཚོས་སྦྱེ་ཐོབ་པར། དེ་ཉིད་ལས། སྙིང་
རྗེས་འདོད་ཆགས་གནས་སྲུ་དག །ཀྱུ་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཚོས་གྱི་སྦྱ།^༥ །ཞེས་སོ།།

དགའ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཡང་།

དགའ་བས་ཐག་དོག་མེད་ཅིང་སྦྱུལ་བའི་སྦྱ། །བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྲུབ།།

སྦྱུལ་བའི་སྦྱེ་ནི་མ་དེས་སྦྱ་ཚོགས་གཟུགས། །ལུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྦྱ་སྟེ་ཐོབ་ལས་ཡིན།།[༤༡]

དགའ་བ་ཚད་མེད་པས་མིན་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཅིང་།
ཕྱག་དོག་དག་ནས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དགའ་བས་ཕྱག་དོག་གནས་སུ་
དག །བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད། །མངོན་པ་ལྟོན་གྲུབ་དམ་པའོ།^ལ །ཞེས་སོ།།

བཏང་སྟོམས་གྱི་ལན་ཡོན་ནི། ཡང་།

བཏང་སྟོམས་ང་རྒྱལ་མོངས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད། །མཉམ་ཉིད་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད།།

ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་ཚོས་ཉིད་སྤྱོད་དང་བྲལ།།

བཏང་སྟོམས་གྱིས་ང་རྒྱལ་དང་གཉིས་ལྟེན་གནས་སུ་དག་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་
གྱི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྤྱོད་མི་འགྲུབ་བས་ངོ་རྗེ་དང་། མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་སྤྱོད་མངོན་
དུ་བྱེད་པར། དེ་ཉིད་ལས། བཏང་སྟོམས་བཏང་སྟོམས་ཚེན་པོ་ཡིས། །ང་རྒྱལ་གཉིས་ལྟེན་གནས་སུ་
དག །མཉམ་ཉིད་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བདག །བྱང་རྒྱལ་ངོ་རྗེ་ལེ་ཉིད་དོ།^ལ །ཞེས་སོ། །ཚད་མེད་
པ་འདི་དག་གི་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་བཞུགས། མ་ཚགས་པའི་རང་བཞིན་ནི། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས་སྤྱིང་རྗེས་
ཟེན་པའི་བརྩེན་ལྡན་རྣམས། །ཞེས་འཇུག་ཡིད་ཅི་མི་གནས་ན། །འཇིག་རྟེན་བདེ་དང་རང་སྤྱོད་ལ། །ཚགས་
པར་འགྲུབ་བསྟོམས་ཅི་དགོས།^ལ །ཞེས་སོ།།

རང་བདེ་མི་འདོད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིང་རྗེས་སྤྱོད་བསྟོན་དག་གིས་སྤྱོད་བསྟོན་པས་
བཤོ་དོ་པད་མ་བསྐྱེད་པར་གང་གིས་བདེ་བར་སྐྱེད། །དེ་སྤྱིང་བརྩེད་པ་ལས་གཞན་བདེ་བ། །བསྐྱེད་
ནས་རང་ཉིད་བདེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།^ལ །ཞེས་སོ།།

གཞན་བདེ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བརྩེད་བས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་བསྟོན་པས་
འཇིག་རྟེན་གྱི། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་འགྲུབ་ཞིང་། །དོན་བྱས་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མི་
ལྡན་གང་། །དེ་ལས་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།^ལ །ཅེས་པ་དང་། སྤྱོད་སྤྱིང་ལས། འགྲོ་བ་སྤྱོད་
བསྟོན་པའི་བཟང་མང་པོས་དབང་མེད་སྤྱོད་པས་མེད་འདིར། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་བསྟོན་གང་དེ་བདེ་
ཞེས་སྤྱོད་མཚོག་གསུང་། །སྤྱོད་ཅིག་གཞན་བཞེས་སྤྱོད་དང་ཚད་ལ་སྤྱོད་བས་རང་བྱས་པ། །དེས་

དགའ་གང་ཞིག་དེ་དང་འབྲ་བར་འདི་ཡང་གང་ཞིག་ཡོད། གཤམ་ཕན་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་བརྩོན་
 པས་དགའ་བ་རྟེན་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡུལ་བདེའི་ལོངས་སྤོང་ལྗེ་ལེན་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྗོངས་ཡང་། །
 གཤམ་བདེས་མི་འཐོང་མི་དབང་འབྱོར་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱིས་མིན། རྒྱུ་མས་མ་ཡིན་གཤམ་
 མིན་ལྟ་གནས་ལྟ་མིན་འགྲོ་བར་མིན།³ །ཞེས་སོ། །འཁོར་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བའི་བྱེད་ལས་ནི། ལྷ་མ་
 ལས། སྤྱིང་རྗེ་སྤོ་མཚོག་འཁོར་བར་བཏགས་པ་ཡི། ལྷག་བསྐྱེད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དང་བདག་མེད་
 པའང་། རྣམ་པར་གཤམ་ནས་སྐྱོ་བར་མི་འགྲུབ་ཞིང་། ཉེས་པས་རབག་འོད་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་རོ།⁴ །
 ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེའི་ཚད་མེད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 ཤིང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆགས་པ་གང་དེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། བེད་དང་འཛིག་
 རྟེན་འདས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། སྤོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་བརྩེ་བས་བྱམས་པ་ནི། ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཅིང་འཛིག་
 རྟེན་འདས།⁵ །ཞེས་ཏེ། ཕ་མ་བུ་ཚེ་ལ་བྱམས་པ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ་
 ཆགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ནི།
 ལྷག་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷག་བསྐྱེད་དཔའ་
 སྐལ་ཆེ་དང་མི་གཤམ་པའོ། ལུན་པ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་འབྲེན་པའི་ཐབས་གང་
 ཡིན་པ་དེ། རི་ལྗོངས་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་མི་འགྲུབ།⁶ །ཞེས་སོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་
 རང་ལའང་མེད་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འཛིག་རྟེན་བྱང་རྒྱུ་རང་
 སངས་རྒྱས་པ་ཡི། །དག་བཅོམ་རྣམས་ལའང་བྱམས་པ་དེ་མེད་ན། །དེ་ལས་གཤམ་ལ་སྐྱོས་ཀྱང་ཅི་
 དགོས་པ། རི་ལྗོངས་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་མ་ཡིན་འགྲུབ།⁷ །ཞེས་སོ།།

ཚད་མེད་བཞིམ་སྐྱོམས་ན་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
 གཤམ་སེམས་དང་། རྣམ་འཚེ་མི་དགའ་གཤམ་སེམས་དང་། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་
 པས། ཉེས་པ་རྣམ་པ་མང་ལ་རེག་⁸ །ཅེས་སོ། །དེའང་འདོད་པའི་སར་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་པའི་འདོད་
 ཆགས་ཟེར་ལ། གོང་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་སྤྱིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཟེར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཁམས་

གཉེས་ལས་སྐྱེས་སྲིད་འདོད་ཆགས།⁴⁹ ཞེས་སོ། ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་ཚད་མེད་དེ།
 ལྷ་མ་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བདག་འཛོམས་སེམས་ཅན་འཛོམས་ཤིང་རྩལ་བྱིམས་འཛོམས།
 ཉམས་བཅས་རྟེན་པས་དམན་ཞིང་སྲུང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྲུང། རྩོད་བཅས་མི་སྟོན་དེ་ནི་
 གཞན་དུ་མི་ཁོམ་རྣམས་སུ་སྟེ། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་སྲུག་བསྐྱེལ་ཚེན་པོ་
 འཕྱོགས།⁵⁰ བྱིས་སོ། ཐོབ་པ་འདིའི་བདེ་བ་དང་མ་ཐོབ་པ་བྱི་མའི་བདེ་བ་ལས་ཉམས་པའོ།།

ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་དུ་སྲིད་པ་འཛིན་ཡང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པས་སྲུག་བསྐྱེལ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ལས། ཉེས་པ་འདི་ཀྱན་བྱམས་སོགས་ལ། ལེགས་པར་གནས་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་
 ཅན་མིན་སེམས་ཅན་གྱི། རྟོན་དུ་འཁོར་བ་ཡོངས་མི་གཏོང་།⁵¹ ཞེས་སོ།།

ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱགས་པ་ནི། རྩལ།

དེ་ལྟར་བྱམས་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་།^[46] མཚུངས་བྲལ་ལྟ་མིའི་སྟོན་པས་རབ་བསྐྱགས་མཛད།།
 ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་ལྷོད་གི་མདོ་ལས། གང་གིས་ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱོམས་པ། རྟེན་པའི་གཤེགས་
 ཀྱན་གྱིས་དགོངས། ཀྱན་དུ་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་དེ། བཅས་མཁའི་ལམ་ལས་རབ་འདས་པའོ།⁵² །
 ཞེས་སོ།།

ཚད་མེད་བཞི་རྒྱལ་བའི་གཤེགས་ལུལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཚད་མེད་པ་བཞི་པོ།

དེ་དག་མི་ལྡན་ལམ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག། རྟོན་པ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སོང་ལམ་ངན་ཡིན།།
 དེས་གཟུང་ལམ་ནི་ཐར་པ་དྲི་མ་མེད།^[47] རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྐྱེའི་གཤེགས་ལུལ་ཡིན།།

ཇི་སྐད་དུ། སའི་སྟོན་འགྲེལ་ལས། ཚད་མེད་པ་འདི་བཞི་ནི་ཐར་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་སྟེ། གཞན་དུན་
 ལམ་ལོག་པའོ།⁵³ ཞེས་བཤད་དོ།།

དམ་པ་གཉེས་ཐོབ་རྩལ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར།

རྒྱལ་ལོག་པས་ས་བོན་ལྷ་གུ་བཞིན། བཅས་ཤེས་སྐྱེས་གཉེས་བསྐྱེད་པར་འདོད་ན་ཡང་།།

འབྲས་བུའི་ཐོག་པས་སྐྱེ་ཡི་སྐྱིབ་པ་གཉིས། [༥༥] །སེལ་བྱེད་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པར་ཁས་ལེན་པས།།
 ཐབས་ཉིད་སྣོང་རྗེ་ཚད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན། །དོན་ལ་གཅིག་སྟེ་སྣོང་ཉིད་སྣོང་རྗེ་ཅན།།
 རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀས་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན།། [༥༧]

འདི་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་པ་པལ་ཆེར་ལས། ཚོགས་གཉིས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་སྣོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་པ་ཁས་
 ལེན་ཏེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། དག་པ་འདི་ཡིས་སྣེ་བོ་ཀྱུན། །བསོད་ནམས་ལེ་ཤེས་ཚོགས་
 བསགས་ཏེ། །བསོད་ནམས་ལེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །ཀམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག་པ་^༥ ། །ཅེས་པ་
 དང་། །གསང་སྔགས་ལས། །སྐྱེ་ཡི་སྐྱིབ་པ་གཉིས་སེལ་བ་ལ་ཚོགས་གཉིས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟབ་
 མོས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པས་རྒྱུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཏེ། །སྣོང་ཉིད་སྣོང་རྗེ་འི་སྣོང་
 བོ་ཅན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། འདི་ལྟར།

གཞན་ཡང་ཐོག་མེད་དག་པས་བོན་རྒྱལ། །མ་གུས་ལེ་ནས་གནས་པར་མདོ་ལས་གསུངས།།
 དེ་དང་སྐྱེ་གསུམ་ལེ་ལྡན་གྲོ་བུར་གྱི། །སྐྱིབ་པས་བསྐྱིབས་ཏེ་སེལ་འདོད་སྔགས་ཉིད་མཚུངས།། [༦༠]
 མདོར་ན་མདོ་རྒྱུད་ལམ་རྣམས་གཅིག་ཉིད་དུ། །མཁས་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་བཤད་པ་མཛད།།
 དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་སྐྱེས་དམ་པའི་རྗེས་འགོ་ཞིང་། །ཚད་མེད་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འབད་པར་མཛོད།། [༦༡]

འདི་ལྟར། བཀའ་ཐ་མ་ལས་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཡོན་ཏན་ལེ་ལྡན་དུ་ཡོད་ལ། ལམ་
 ཉམས་སུ་བྱུངས་དུས་ཡོན་ཏན་སྣེ་བ་ལྟར་སྣང་བར་ཁས་ལེན་པ་དང་། །སྔགས་ལས་རང་བཞིན་གྱི་
 ད་གྱི་ལ་འཁོར་འགོ་བ་ཀྱུ་ན་ལ་གནས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་པ་གཉིས་བྱུང་མེད་པས་གཞི་གཅིག་ལ།
 ལམ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཚོགས་གཉིས་སུ་གཅིག་ལ། འབྲས་བུ་ཡང་སྐྱེ་དང་ལེ་ཤེས་སུ་གཅིག་པས་ན་
 རྣོན་གྱི་སྣོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྲུང་གནས་ལ་སོགས་པས་ཕྱི་ནང་དུ་བཤད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བས་ན་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ་འབད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ།།

རྒྱུ་དོན་བརྟུ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྐྱོ་བ་ནི། ད་ནི་དགེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ།

དེ་ལྟར་ལེགས་གསུངས་ཞི་བའི་རང་བཞིན་གྱིས། །འགྲོ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་རྫོགས་པ་རབ་ཞིན་ས།།

ལམ་གོལ་ལོག་དང་དམན་པར་ཞུགས་པ་ཡིས། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་གིག།[༤༩]

ཅེས་རྫོགས་ཏེ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཚོས་ཚུལ་སྟོན་ཀའི་ལྷ་བ་འི་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་
 ཤར་བའི་མཐུས། འགྲོ་བ་གང་དག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། གཞན་
 ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་དུབ་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་སྲིད་པའི་ལམ་པོ་ཚེར་ཞུགས་པས་དུབ་པ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྫོགས་པ་རབ་
 ཏུ་ཞིན་ས། ཐར་པའི་ནགས་ཚལ་མྱད་དུ་བྱུང་བར། ཡོན་ཏན་གྱི་རྫིང་བུ་མེ་ཏོག་གི་ཚལ་བཀྲ་བས་
 ཞིབས་པར་ངལ་གསོ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །སྟོན་ལྷ་གང་བས་ནམ་མཁའ་བརྒྱན་པ་བཞིན། ཁ་
 ཤས་རྫོགས་པས་གསལ་བའི་ད་གྱི་ལ་འཁོར་ཅན། །དད་བརྒྱའི་ཀུན་ལུང་རྣམས་ཁ་འབྱེད་པ། །དེ་ཡིས་
 འགྲོ་ཀུན་རབ་ཏུ་སྤང་བྱེད་ཤོག །སེམས་གཙང་ལྷན་པོ་ཕན་བདེའི་རོལ་མཚོས་བསྐྱོར། །ཚད་མེད་
 བཞི་ལྡན་ལོགས་བཞི་སྲིད་བཞིའི་རྒྱན། །དགེ་ཚོགས་སུ་ལྷུང་གིས་མཛེས་འཛིག་ཏེན་གྱིས། །ཁ་ལུས་
 འགྲོ་ཀུན་ཉར་འཚོའི་གཞིར་གྱུར་པ། །ས་གསུམ་རོལ་པའི་ཚུ་འཛིན་ཞི་བའི་ནང་། །མྱད་བྱུང་དགེ་
 ཚོགས་ཚར་འབབ་གྲོག་འཕྲུ་ཞིང་། །ཚད་མེད་རྣམ་བཞིའི་འབྲུག་རྣ་སྟན་བསྐྱགས་པས། །ཕྱི་མའི་སུ་
 མཐར་ཕན་བདེ་བྱེད་པར་ཤོག །རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ལེ་ལྷ་བརྟུན་
 པའི་འགྲེལ་པའོ།།

།

བརྒྱད་པ། བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ལེའུ།

དེ་ལྟར་སྒྲོན་པ་ཚད་མེད་པ་བཞིས་སེམས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་རྗེས། བརྒྱད་པ་རྒྱལ་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིང་
པོར་གྱུར་པ་འཕྲུག་པ་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ལེའུ་ལ་སྒྲིདོན་གསལ་སྟེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བསྐྱོམ་པར་བསྟན་པ། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བཟོ་བའོ།།

སྒྲིདོན་དང་བོ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བསྐྱོམ་པར་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ཚད་མེད་ལེགས་པར་གོམས་པ་ཡིས། །ཚེས་ཀུན་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་བསྐྱོམ།།

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ། ལམ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲེན་པ། ལྷུང་དུ་སྐྱེན་མེད་པའི་ཁང་བཟངས་སུ་
བགྲོད་པའི་གཞོན་པ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པས། འདིར་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། བྱམས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་གཅིག་
དང་ལྡན་ན། ངན་སོང་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་སྤིག་པའི་གོ་གས་པའི་ལག་ཏུ་མི་འགོ་ལ། ལྷུང་དུ་སྐྱེན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་སྟེ། ཚེས་གཅིག་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ། ཚེས་དེ་དང་ལྡན་ན།
ངན་སོང་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་སྤིག་པའི་གོ་གས་པའི་ལག་ཏུ་མི་འགོ་ལ། ལྷུང་དུ་སྐྱེན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་པ་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤེ་སྤོད་ཀྱི་མདོ་
ལས། ལྷུང་དུ་སྐྱེན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས། ལྷག་པའི་
བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ།།

སྒྲིདོན་གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟུ་སྟེ། དང་བོ་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ལའང་དུག་ལས། མིད་ནས་ཞི་
བར་འདྲེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རི་ལྷ་སུ་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྲིད་མཚོ་མཐར་འབྲིན་ཞིང་། །འཛིགས་དང་ལྷ་དན་སྲིག་ཀུན་སེལ་བྱེད་དེ།།¹⁷
ལས་དང་སྲུག་བསྐྱལ་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་འཛོམས། །སྲིད་ནས་ཞི་བར་འགྲོ་བ་འདྲེན་བྱེད་ཡིན།།

ཞེས་སྒྲོམ་ཏེ། འདི་ལྟར་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བ་ནི། རྫོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། གྱི་རིགས་གྱི་བྱ།
བྱང་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ནི་སྲིད་པའི་རྒྱ་པོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་གྲུ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ།¹⁸ ཞེས་སོ། །འཕོར་བ་དང་དབ་
སོང་གི་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྐྱེལ་མ་དཔལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལས།
རིགས་གྱི་བྱ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔལ་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་འཛིགས་སོ། །དེ་བཞིན་
དུ་བྱང་རྒྱུད་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་མ་ཚུན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དཔལ་པོ་བརྟེན་པ་ཡང་སྦྱོད་
པ་དན་པའི་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་འཛིགས་སོ།¹⁹ ཞེས་པ་དང་། སྦྱོད་འཇུག་ལས། སྲིག་པ་གིན་ཏུ་
མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དཔལ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིགས་པ་ཚེན་པོ་ལྟར། །ཁང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་
གྱིས་སྒྲོལ་འགྲུང་བ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན།²⁰ ཞེས་སོ།།

ལྷ་དན་དང་སྲིག་པ་མཐའ་དག་གྲུང་སེལ་བར། དེ་ཉིད་ལས། སྲིད་པའི་སྲུག་བསྐྱལ་བརྒྱ་
སྐྱེས་གཞིམ་འདོད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་མི་བདེ་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་། །བདེ་མང་བརྒྱ་སྐྱེས་སྲིད་
པར་འདོད་པས་གྲུང་། །བྱང་རྒྱུད་སེམས་ཉིད་ཏུ་གཏུག་ཏུ་མི་བྱ།²¹ ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཐེག་
པ་ཚེན་པོའི་མན་དག་གིས་འཛིགས་པ་མི་གང་ལ་ལ་བྱང་རྒྱུད་རྣམས་དང་བྲལ་བ་སྐྱེད་ཞིང་འཇུག་པ། །དེ་
ནི་དན་སོང་དན་འགྲོའི་ལམ་དང་མི་ཁོམ་བརྒྱུད་པོ་ཐམས་ཅད་གཅོད། །དེ་ནི་ལྟ་དང་མི་ཡི་ལམ་
རྣམས་རབ་ཏུ་དབྱེ་ཞིང་རྣམ་པར་སྦྱངས། །འཕོར་བར་མི་འགྲུང་འོན་པར་མ་ཡིན་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་
ཚང་བར་འགྲུང་།²² ཞེས་སོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བྱང་གིང་བསྲིག་པས་མེད་འདྲ་བ་ཉིད་
གྲུང་། ལྷ་མ་ལས། དེས་ནི་དུས་མཐའའི་མེ་བཞིན་སྲིག་ཚེན་རྣམས། །རྣམ་ཅིག་གཅིག་གིས་དེས་པར་
སྲིག་པར་བྱེད། །ཅིས་པ་དང་། བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བསྲིག་པས་བསྐྱལ་
པ་འཛོགས་པའི་མེ་ལྟ་བུའོ།²³ ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་སྲིད་པ་ནས་འདྲེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་

ལས། འདི་ནི་ཚད་མེད་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །བདེ་མཚོགས་བདེ་སྐྱེ་གཉིད་དུ་སྐྱོབ་པར་བྱེད།¹⁰ །
ཅེས་སོ།།

འཛིག་རྟེན་གྱི་མཚོན་སྣོད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། གཤམ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡོད་པའི་མི།

གང་ལ་སེམས་དབའ་མངོན་གྱུར་མེད་ན་ཡང་། །སྐྱིད་རྗེའི་དགོ་རྒྱུན་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་ཞིང་།^[1]

མཉམ་གཤམ་ན་ཡང་ཐབས་ཤེས་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ། །ལུས་དག་ཚོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་ཅིང་།

ལྷར་གཅས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མཚོན་སྣོད་འགྲུང་།

འདི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་སྐྱོབ་ལ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པས་སེམས་མི་རྟོག་པར་མཉམ་པར་
བཞག་པ་ན་ཡང་། དེའི་ཤེས་རབ་དེ་དང་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། གཉིད་དུ་སྐྱོབ་པ་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་།
དུན་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་དང་འགོག་
པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། ཉམ་ཏུ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ་གནས་སྐབས་ལྟར་སེམས་མངོན་གྱུར་བ་
མེད་པར། སུམ་ཅུ་བ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་
དང་། །སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །ཉམ་ཏུ་འདུ་ཤེས་མེད་པའོ།¹¹ །ཞེས་པ་ལྟར་
གྱུར་བ་ན་འང་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲར་སྐྱོབ་ལ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ན་བསོད་ནམས་རྒྱན་མི་འཚད་པར་ཡོད་
པ་ཉིད། སྐྱོད་འཇུག་ལས། གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཁམས། །མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་དགོལ་བའི་
ཕྱིར། །མི་ལྟོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སྟེ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་སྤང་སྤྱང་པ། །དེ་ནས་བསྐྱེད་སྟེ་གཉིད་ལོག་
གམ། །བག་མེད་གྱུར་གྱུང་བསོད་ནམས་ལུགས། །རྒྱན་མི་འཚད་པར་དུ་མ་ཞིག་ །ནམ་མཁའ་མཉམ་
པར་རབ་ཏུ་ལྷུང་།¹² །ཞེས་སོ། །གཤམ་ཡང་ཚོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་པར། སྐྱོད་པོ་བཀོད་པ་ལས།
རིགས་ཀྱི་བྲ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚོགས་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་དང་ལྡན་པ་དེའི་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་
ཀྱི་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་པ་སྟེ། ཉམ་ཏུ་དགོ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ལོག་པར་འགྱུར་རོ།¹³ །ཞེས་
སོ། །དེའང་གང་ཅི་བྱ་བ་ལུང་མ་བརྟན་དང་། དགོ་བ་ཅི་སྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྱེད་མངོན་
གྱུར་གྱིས་འབྲེལ་དུ་མ་བྱེད་ཀྱང་། སྐྱོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱེད་པས་ཐར་པ་ཆ་

མཐུན་གྱི་དགོ་བར་འགྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་མཚོན་སྟོང་དུ་འགྲུར་བ་ཡང་། སྟོང་པོ་བཞོད་
པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོན་
སྟོང་ཚེན་པོའོ།^༧ །ཞེས་སོ།།

དགོ་བཞོད་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། འདི་ལྟར་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི།

དགོ་གཞན་འབྲས་བུ་དམན་ཉེ་བྱེད་པ་ལྟར། [༩] །རིན་ཚེན་སེམས་ཟིན་དགོ་བམི་བྱེད་འཕེལ།།

རི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་དྲངས་པའི་རྒྱ་འབབ་དང་། །ས་གཞི་བཟང་པོར་ལོ་ཐོག་ལྷན་ཚོགས་བཞིན།།

འདི་ལྟར་རྒྱ་མཚོར་བབ་པའི་རྒྱ་ཐིགས་པ་གཅིག་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་འཕེལ་བ་དང་།
ས་གཞི་བཟང་པོར་ཉེལ་ཉག་མ་གཅིག་བཏབ་ཀྱང་རྒྱ་ཚོར་འཕེལ་བ་ལྟར། སེམས་བསྐྱེད་པས་ཟིན་
པའི་དགོ་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲས་སྟེ། བྱམས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན།
རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོར་རྒྱ་གང་རྒྱུ་ཅིག་བབ་པ་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་བྱེད་པར་མི་སྲུང་པོ། །བྱམས་པ།
དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཟིན་པའི་དགོ་བ་ཡང་སྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལྷན་པས་རྒྱས་
གྱི་བར་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྲུར་པོ། །བྱམས་པ། ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། འབྲུང་ལྷན་པས་བཟང་བར་གང་
ཅི་ཡང་རུང་བའི་ས་པོན་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་གྱིས་ཟིན་
པའི་དགོ་བ་ཡང་རྒྱ་ཚོར་འཕེལ་བར་འགྲུར་པོ།^༨ །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་རྒྱ་ཤིང་ལྟར་ལན་ཅིག་འབྲས་བུ་ལྷུང་ནས་
བྱེད་པ་ལྟར་བུ་མ་ཡིན་པར། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་འབྲས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱེད་པར་མི་
བྱེད་ཅིང་འཕེལ་བ་འབྲས་ལྷན་ཚེན་པོའི་ལྷོན་ཤིང་ལྟར་སྟེ། སྟོན་འཇུག་ལས། དགོ་བ་གཞན་ཀུན་རྒྱ་
ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་བྱེད་པར་འགྲུར་བ་ཉིད། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་གྱི་ལྷོན་ཤིང་རྟོག་
པར་ཡང་། །འབྲས་བུ་འབྱེད་པས་མི་བྱེད་འཕེལ་བར་འགྲུར་པོ།^༩ །ཞེས་དང་། ཟ་མ་ཏོག་བཞོད་པ་
ལས། འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤིང་ལྷོན་པ་སྐྱ་ཚོགས་པ་ནི་ཁམས་བཞིན་བཟུང་ནས་རྣམ་པར་
འཕེལ་ལོ། །འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་གྱིས་གཟུང་ཞིང་རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོས་ན་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ།¹⁷ །ཞེས་སོ།།

ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གཞན་ཡང་ལེགས་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པ།

ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ས་བོན་སྡིང་རྗེའི་བདག་[༧] །སྲིད་པ་ན་ཡང་བདེ་བའི་འབྲས་མང་ཞིང་།།

ཞིབ་འཕེལ་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་མཚོག་གི་རྒྱ། །རིན་ཆེན་སེམས་ལེགས་བསྐྱེད་ལ་འབད་པར་མངོད།།

རི་རྒྱན་དུ། ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཚངས་པ། འདི་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པས་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།
ས་བོན་ལས་ནི་ལྷ་གྲུང་། ལོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་སུ་འབྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷག་པའི་བསམ་
པ་ལས་ནི་ལྷ་དང་མིའི་ནང་དུ་བདེ་བ་དུ་མ་སྐྱོང་ཞིང་། སྐར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་
བྱེད་དོ།¹⁸ །ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། རྩོད་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྲིན་པས་ལན་དུ་
མར་ལྷའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཏེ་བདེ་བ་སྐྱོང་། ལན་དུ་མར་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཏེ་བདེ་བ་སྐྱོང་། ལྷ་དང་མིར་
བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དབང་པོ་བྱེད་པར་གྱུར་གྲང་། ད་དུང་དུ་འང་རྒྱལ་པོ་ལྩོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བས་བྱི་བའམ་གང་བར་མི་མངོན་ནོ།¹⁹ །ཞེས་སོ།།

རྣམ་པ་ལྷན་ཀྱི་ནད་གསོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གཞན་ཡང་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་དེ།

སེམས་བསྐྱེད་པ།

དེ་ནི་དཔལ་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་བུམ་པ་བཟང་།[10] །འགྲོ་བའི་ནད་གསོ་བདེ་འབྲུང་སྐྱབ་ཀྱི་མཚོགས།

ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གདུང་སེལ་བློ་བསྐྱེ། །མཁའ་བཞིན་བྱི་མེད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་སྐར་ཚོགས།།

ཏག་ཏུ་ཕན་བདེ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལ།[11]

ཞེས་པ་ནི། ལྷོད་པོ་བཞོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་
ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ཞིང་ལྟ་བུའོ། །ཉེས་པ་
ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པའི་མེ་ལྟ་བུའོ། །མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པས་སའི་འོག་

ལྟ་བུའོ། རྟོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པས་ཡིད་ཀྱི་ལོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། འཕོང་བའི་རྒྱུ་ལོ་ལ་རྒྱུ་བ་
 འདོན་པས་ལྷགས་ཀྱང་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན་མཚོན་སྡོང་
 ལྟ་བུའོ། རམས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པས་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ།^{༡༠} །ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་
 ལས། འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཛོམས་བྱེད་པའི། །བདུད་རྩིའི་མཚོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་
 དབུལ་བ་སེལ་བ་ཡི། མི་བཟང་གཏེར་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་ནད་རབ་ཞེ་བྱེད་པའི། ལྷན་གྱི་
 མཚོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །སྲིད་ལམ་འབྲམས་གིང་དུབ་པ་ཡི། འགྲོ་བའི་ངལ་གསོའི་རྫོན་གིང་
 ཡིན། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ངན་འགྲོ་ལས། སློལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་སྤྱེགས་ཡིན། འགྲོ་བའི་ཉོན་
 མོངས་གདུང་སེལ་བའི། སེམས་གྱི་སློབ་པ་ཤར་བ་ཡིན། འགྲོ་བའི་མི་གེས་རབ་རིབ་དག །དབྱིས་
 འབྲིན་ཉི་མ་ཚེན་པོ་ཡིན། །དམ་ཚོས་འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས། །མར་གྱི་ཉིང་ལྷུང་བ་ཡིན། འགྲོ་བའི་
 འགྲོ་བ་པོ་སྲིད་པའི་ལམ་རྒྱ་ཞིང་། །བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ལ། །འདི་ནི་བདེ་བའི་
 མཚོག་ཏུ་ཉེར་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་འགྲོ་བའི་ཚེན་ཚོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།^{༡༡} །ཞེས་སོ།།

ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་ཅིང་སློབ་ས།

བསམ་ཡས་བསོད་ནམས་སྤྱི་བའི་ཚོགས་དབག་ཏུ་མེད། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གིན་ཏུ་མྱད་བྱུང་དང་།།

ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལྟར་དབག་ཡས་རྒྱ་ཆེའོ།།

འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དབག་ཏུ་མེད་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྲེ་སྤོད་གྱི་
 མདོ་ལས། སྤྱི་འདི་བྲ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཚོས་གཅིག་དང་ལྡན་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་དབག་ཏུ་མེད་པ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། ཚོས་གཅིག་པོ་དེ་
 གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཏེ། སྤྱི་འདི་བྲ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཚོས་གཅིག་པོ་དེ་དང་ལྡན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་འདི་དག་དང་གཞན་
 ཡང་དབག་ཏུ་མེད་པ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ།^{༡༢} །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་གྱི་རྣམ་པ་དུ་
 མ་དག་ཀྱང་སྣང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པའི་

མདོ་ལས། བཙོམ་ལྡན་འདས། བསམ་པ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་བ་སྟེ། གང་
 བསམ་པ་མ་མཚིས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རིང་བ་ལགས་སོ། བཙོམ་ལྡན་འདས།
 བསམ་པ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་ནའང་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དང་།
 ཕྱིག་པ་དང་། ཤིང་ལྗོན་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱུང་དོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་
 དག་པ་ལ་ནི་རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་ཉིད་ལས་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་
 འབྱུང་དོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པར་བགྱིའོ། བཙོམ་ལྡན་
 འདས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། གང་ལ་རྐང་པ་མཚིས་པ་དེ་ལ་འགོ་བ་མཚིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ལ་
 བསམ་པ་མཚིས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་མཚིས་སོ། བཙོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ་
 དཔེར་ན། ཡན་ལག་གི་དང་པོ་མགོ་མཚིས་པ་དེ་ལ་འཚོ་བ་མཚིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་པའི་བསམ་
 པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མཚིས་སོ།⁹³ །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚོད་པའི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྦྱིན་
 ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས། ཁིན་ཚེན་བདུན་གྱིས་ཡོངས་བཀའ་
 བས། །འཛིན་ཉེན་མགོན་ལ་སྤུལ་བ་བས། ཀའང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་
 བཅུད་བས། །མཚོད་པ་འདི་ནི་བྱང་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཚིས་སོ།⁹⁴ །ཞེས་པ་དང་།
 འཕགས་པ་སྐྱོ་བ་སྦྱོན་པའི་མདོ་ལས། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གཏམས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཚོད་པ་རྣམ་
 མང་དཔག་མེད་རི་སྟེད་པ། །སྐྱེས་མཚོག་རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་རྟག་མཚོད་བས། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་
 གངས་དང་ཚར་མི་ཡོད།⁹⁵ །ཅེས་པ་དང་། སྐོ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པ་སྦྱོད་པའི་མདོ་ལས། ཚངས་པ།
 གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚོད་པ་དང་རིམ་གྱོ་བ་སྐྱ་ན་མེད་པའོ། །བསོད་
 བསམ་ཚད་མེད་པའོ། །གསུམ་གང་ཞེན། གང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པ་དང་། གང་རི་ལྟར་
 ཐོས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། ཚངས་པ། གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚོད་
 པ་དང་། རིམ་གྱོ་བ་སྐྱ་ན་མེད་པའོ། །ཚངས་པ། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ཚེའི་ཚད་

བསྐྱལ་པར་བཞུགས་ནས། མཚོན་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་གི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བསྟན་ཡང་བསྐྱལ་པ་
ཟད་པར་འགྱུར་གྱི། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེའི་ཕན་ཡོན་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ།¹⁶ །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་རབ་སོང་ལས་ཐར་ནས་ཞི་བ་དམ་པ་འཕྲོ་བ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་ཅིང་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་བྱ་བའི་འོས་སྲུ་འགྱུར་ཏེ། སྤོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
བསྐྱེད་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་སྐྱེས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །ཁད་གཤེགས་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་ལྟ་མིར་བཅས་པས་ལྷག་བྱུར་འགྱུར།¹⁷ །ཞེས་པ་
དང་། དམན་པ་མཚོན་ཏུ་སྐྱུར་བ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་རྣམ་པ་མཚོན་ལྟ་བུར། །མི་
གཙང་ལུས་འདི་སྤངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ། །རིན་ཚེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱུར་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་བྱུང་།¹⁸ །ཞེས་སོ། །གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མདོ་ལས། བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཚིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་
བཀའ་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར།¹⁹ །ཞེས་པ་དང་། སྤོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། མདོར་ན་སངས་
རྒྱས་བཙོམ་ལྟར་འདས་རྣམས་ལ་ལྷགས་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེགས་པ་
དང་ཡོན་ཏན་ཡང་དེ་ཅུམ་སྟེ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་ལོ།²⁰ །ཞེས་སོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕན་པར་དགོངས་ནས་བསྟན་ཏེ། སྤོད་འཇུག་ལས།
བསྐྱལ་བདུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཕན་པར་གཟིགས།²¹ །
ཞེས་སོ།།

དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་བསྟན་པ་ཡང་། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་དེ་ནི་ཞིང་ཚེན་པོ་སྟེ། ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཁོ་བར་བྱས་ན་ཡང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ཚད་མེད་པ་
དང་དེའི་འབྲས་བུས་ངན་སོང་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྐྱེས་སྤྱིན་
བདག་ལ། །ཀལ་ཏེ་རན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ། །རན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གངས་བཞིན་བསྐྱལ་
པར་ནི། །དཔྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱུང་བས་གསུངས།²² །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། རབ་
ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དེས་པ་ཚོ་འཇུག་གི་མདོར། །འཇམ་དཔལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ཁོང་ཁོ་དང་

བརྟན་པའི་སེམས་རྗེ་སྟེང་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་དབྱེད་པར་གནས་པས་གོ་ཆ་བགོ་བར་
 བྱའོ།³³ ཞེས་སོ། འོན་ཏེ་དད་པས་དགོ་བ་བྱེད་ན་ལྷག་པར་ཡང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར། ལྷ་
 མ་ལས། འོན་ཏེ་གང་ཞིག་ཡིད་རབ་དང་བྱེད་ན། རྗེ་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་བས་ལྷག་པར་འཕེལ།³⁴ །
 ཞེས་སོ། རྗེ་ལྷ་རྒྱུ་འཕེལ་ན། དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལྷག་རྒྱུ་མདོ་ལས། འཇམ་
 དཔལ། ཡོངས་སུ་ཏུག་པར་བཟུང་སྟེ་དཔེར་བྱ་ན། རྩོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཙན་
 ཐམས་ཙན་གྱི་མིག་སྤྱད་བར་གྱུར་པ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དེ་དག་གི་མི་བསྐྱེད་པའམ། རྩོགས་
 བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཙན་བཙོན་ར་ལུན་པ་ལུན་ནག་ཙན་དུ་བཅུད་པ་
 བཏོན་ཏེ། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའམ་ཚངས་པའི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་བས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་
 ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དད་པའི་
 སེམས་ཀྱིས་བལྟ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་ན། འདི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་གངས་མེད་པ་
 བསྐྱེད་དོ།³⁵ ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བལྟ་ནའང་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་མཐོ་རིས་
 སུ་སྟེན་དད་པས་བལྟ་བ་ནི་ལྷ་ཙུ་ལྷོས་ཏེ། འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་བཙེགས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དགའ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་གཟུགས་བཟང་ཞིང་བལྟ་ན་སྐྱེག་པ་ཞིག་མཉན་ཡོད་དུ་བསོད་
 ལྷོམས་སྟོད་པ་ན། ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་མོ་དཔལ་ཡོན་ཙན་གྱི་མཚོག་ཅེས་བྱ་བས་མཐོང་སྟེ། ལུ་མོ་དེ་
 དག་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་གཏུང་བཞིན་དུ་ཚེའི་དུས་བྱས་ཏེ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་
 ལྷ་རྒྱུས་སོ། རྗེ་ལྷ་འཕེལ་བུ་དེས་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དེ་ཏེ། ཨོ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བལྟས་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྐྱིན་པ་འདི་ལྷ་བྱུང་བྱུང་བར་འགྱུར་ན། དད་
 པས་མཚོན་ཅིང་བལྟས་ན་ལྷ་སྟོན་ཀྱང་ཅི་དགོས་སྟོམ་ནས། ལྷ་འི་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་དང་ལྷ་ཙུ་ལྷོ་
 འོངས་ཏེ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་མཚོན་པར་བྱས་སོ།³⁶ ཞེས་སོ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་མ་དད་པས་ངན་
 སོང་དུ་སོང་ཡང་མཐར་དེའི་ལྷགས་རྗེས་སྟོན་པས་འཁོར་བའི་པ་རོལ་དུ་སྐྱོལ་ཞིང་། དད་པས་འབྲེལ་
 བྱུང་དོན་ཡོད་པས་སྐྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་སྟེ། དགོན་བཙེགས་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔལ་ལ་སྡིག་པའི་ལས་བྱས་པ་དག་ཀྱང་། ལས་དེས་ངན་སོང་དུ་སོང་བ་ལས། སྐར་ཡང་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དེས་བརྩོན་པ་ཚེན་པོས་ཐར་བར་བྱས་ཏེ། སྐྱོན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་འཛོགས་གོ་³⁷ །
 ཞེས་པ་དང་། སྐྱོད་འཇུག་ལས། བདག་ལ་དམིགས་ནས་གང་དག་གིས། །ཚོ་བའམ་དད་པའི་སེམས་
 བྱང་ན། །དེ་ཉིད་རྟག་ཏུ་དེ་དག་གི །དོན་ཀྱན་གྲུབ་པའི་རྒྱར་གྲུར་ཅིག །ཅེས་པ་དང་། གང་ལ་གཞོན་
 པ་བྱས་ཀྱང་བདེར་འབྲེལ་བ། །བདེ་བའི་འབྲུང་གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི།³⁸ །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་འོ་བོ་བཤད་པ་ལའང་བདུན་ལས། སྐྱོན་འཇུག་གཉིས་སྦྱིར་བཏུན་པ་ནི། ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འོ་
 བོ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཚད་མེད་འགྲོ་བའི་ཕྱིར།^[37] །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ།
 སྐྱོན་དང་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་བསམ་པས་སྐྱོན་དང་སྐྱོར་བས་བྱུབ།
 འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཉིད་བཞིན་ལོ།^[38]

དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་འདོད།³⁹ །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་
 བྱི་དོན་གྱི་འོ་བོ་རིགས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་བྱང་དེའི་བྱང་པར་ལ་དཔྱོད་པས་ན། འདིར་འོ་བོ་བསྐྱེད་
 པས་བྱང་པར་ཞར་ལ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདུན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཞར་ལ་ཐོབ་པ་
 བཞིན་ལོ། །དེ་ལ་འོ་བོ་གཉིས་ལས། སྐྱོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདུན་པ་ཡིན་ལ།
 འཇུག་པ་ནི་དེའི་ཚོས་ལ་སྐྱོར་བ་སྟེ། བསམ་པས་སྐྱོན་པ་དང་སྐྱོར་བས་བྱུབ་པ་ཉིད་འགྲོ་བར་འདོད་
 པ་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་སྟེ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུ་ན། །ཁྱམ་པ་གཉིས་
 སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་རྒྱུ་སྐྱོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་རྒྱུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །འགྲོ་བར་འདོད་
 དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་ལྟར་ཤེས་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་
 བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།⁴⁰ །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འདིར་དབྱེ་རྒྱུ་ལ་དུ་མ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
 དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སུ་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་འདས་ལས། །ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དབྱེ་བ་ཡིས། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་རྣམ་པ་གཉིས།^༡ །ཞེས་སོ། །དེ་འང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་གཉིས་སམ། བྱི་རོལ་སེམས་ཕན་ལ་དམིགས་པ་དང་། བན་སེམས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆེན་
 བོའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོད་སྤངས་ཀྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། སེམས་རི་
 ལྟར་བསྐྱེད་པར་བཀྱི། བཀའ་སྣུལ་པ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཚོན་ཉིད་མེད་ཅིང་ཡེ་
 བས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་དང་མཐུན་པའི་སེམས་སྟོན་མ་
 སྐྱེས་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ།^༢ །ཞེས་སོ།།

ཆུལ་གྱི་སེམས་གསུམ་མམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དུ་འང་
 ཡོད་དེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། གང་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྟོམ་པའི་སེམས་དང་། དག་བའི་ཚོས་སྤྲད་པའི་སེམས་
 དང་། སེམས་ཕན་སྐྱིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་གསུམ་ལ་ནན་ཏན་དུ་
 བྱའོ།^༣ །ཞེས་སོ། །ཚོགས་སྐྱོར་ན་མོས་པས་སྐྱོད་པ་དང་། ས་དང་བོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལྷག་བསམ་
 དག་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་ན་རྣམ་པར་སྐྱིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བཞིར་ཡང་། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། ཁོས་དང་
 ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྐྱིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པའོ།^༤ །
 །ཞེས་སོ། །ཚོགས་དང་། སྐྱོར་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྐྱོམ་པ་དང་། མི་སྐྱོབ་པའི་ལམ་ལུའི་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཡང་ཡོད་དེ། ཉི་མེ་ལས། ལས་དང་བོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྲད་པ་
 བྱས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚེས་མཐོང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁུབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར། འདི་ལ་མ་ཞུགས་པ་
 གཞུགས་པར་བྱའོ། །ཞུགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲད་པར་བྱའོ། །ལྷའི་མིག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །འཕགས་པའི་ལམ་
 བདེན་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབ་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་བྱའོ།^༥ །ཞེས་སོ།།

པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་ལྟོས་ནས་དུག་ཏུ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 དུག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་ཚད་མེད་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་

མོང་དུ་མ་གྲུང་པ་སྟེ་^{༤༤} ཞེས་སོ། །ལ་ལོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་བཅུ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅུར་ཡང་ཡོད་དེ། དག་པའི་
 ལྟ་ས། དེ་ལྟར་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་པའི་བསམ་གཏམ་གྱིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་བཅུ་བརྒྱའོས་ས་
 བས་ཞེས་སོ། །ས་མཚམས་ཀྱིས་དབྱེན་ཉི་ལུ་རྩ་གཉིས་དཔེས་བསྟན་པ་ཉིད། ལྟོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་ལྷས་
 པའི་མདོ་ལས་མཐུངས་པ་ལྟར་ མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྩ་བ་ལེ། གཏེར་དང་རིན་
 ཚེན་འབྲུང་གནས་མཚོ། རྫོང་རྗེ་རི་རྩེན་བཤེས་གཉེན་དང་། ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ཉིམ་སྒྲ། །རྒྱལ་པོ་
 མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཞོད་མའི་རྒྱ་དང་ནི། །སྒྲ་བརྟན་རྒྱུ་པོ་རྩེན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་
 ཉི་ལུ་རྩ་གཉིས་སོ།^{༤༥} །ཞེས་སོ།།

དཔེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི་རིམ་པ་ལྟར། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། འདུན་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསམ་པའི་བསམ་པ་དང་།
 ལྟ་ས་པའི་བསམ་པ་དང་། ལྟོར་བ་དང་། ལྟོན་པ་དང་། ལྟལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་
 འགྲུས་དང་། བསམ་གཏམ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ལྟོན་ལམ་དང་།
 ལྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལ་ལོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
 དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྦྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་དང་། ལྷིང་རྗེ་དང་ལྟག་མཐོང་དང་། གཟུངས་དང་
 ལྟོབས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དག་འཛོལ་དང་། བཞོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ལྟན་
 པ་ནི་^{༤༦} ཞེས་སོ། །ས་མཚམས་ནི། འདུན་པ་ས་ལྟ་བུ་དང་། བསམ་པ་གསེར་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་ས་པའི་
 བསམ་པ་རྩ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུ་གསུ་མ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཚོགས་ལམ་རྒྱ་དང་འབྲིང་ཆེ་གསུ་མ་ཀྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་དེ་རྒྱན་ཅེས་བཏགས་སོ། །སྟོར་བ་མེ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོར་ལམ་བཞིའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སྦྱིན་པ་
 གཏེར་ལྟ་བུ་དང་། ལྟལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་གནས་ལྟ་བུ་དང་། བཟོད་པ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་། བཙོན་
 འགྲུས་རྫོང་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་། བསམ་གཏམ་རི་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོན་ལྟ་བུ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་
 བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་དང་། ལྟོན་ལམ་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ལོར་བུ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟོབས་ཉིམ་ལྟ་བུ་དང་། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ལ་ལོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་སྐྱེད་བྱངས་སྟན་པ་ལྟ་བུ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་རྩུ་པའི་བར་ལ་སྦྱོར་བ་བཞིན་ལོ། །མདོན་
 ཤེས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོགས་གཉིས་མཛོད་ཁང་ལྟ་བུ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྦྱོགས་དང་མཐུན་པའི་
 ཚོས་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷིང་རྗེ་ལྟག་མཐོང་གཉིས་གཞོན་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུངས་སྟོབས་

གཉིས་བཞོད་མའི་ཚུ་མིག་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་པ་དགུ་པ་བརྒྱུད་པ་གསུམ་ཀ་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་དོ། །ཚོས་
 གྱི་དགའ་སྟོན་སྐྱོན་སྐྱོན་ལྟ་བུ་དང་། བཞོད་པ་གཙོག་པའི་ལམ་ཚུ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོས་གྱི་སྐྱེ་དང་
 མཚུངས་པར་ལྟ་བུ་སྐྱོན་ལྟ་བུ་གསུམ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་པ་ལ་ཡོད་དེ་ཡེ་ཤེས་དང་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་འདུང་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། དེ་ལ་དང་བོ་གསུམ་
 ལྟ་བུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱིས་ལས་དང་བོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གཙོག་ལྟ་བུ་
 དང་བོ་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བརྒྱུ་བའི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་
 བརྒྱུས་བསྐྱེད་ཏེ། མཐོང་བ་དང་སྐོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྐྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པར་
 གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལྟ་བུ་སྐྱོད་པ་དང་། དེས་དང་། མཇུག་
 གི་སྐོན་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་བོ་
 པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལོ།^{༥༩} །ཞེས་སོ།།

ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་ཐ་མ་གསུམ་ཀུན་དུ་འོད་གྱིས་ལ་སྐྱོད་པའི་ལུང་དུ་འཆད་པ་མི་
 དེགས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལ་འཇུག་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟད་པའམ་མཐའ་མི་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་ལོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ཞེས་པ་ཐོག་ཆེན་གྱི་དགའ་བཙུན་ལུགས་པའི་ས་སྟེ་བརྒྱུ་བའི་སྐྱོད་དངོས་
 རྗེས་གསུམ་དུ་བཤད་ཅིང་། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྐྱོན་དང་
 འདྲ་བར་བསྟན་པ་ཡིན།^{༦༠} །ཞེས་པས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བརྒྱུད་པའི་བར་དུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །འདིར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། སྐྱོད་ལམ་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ལྟར་ད་གཞོན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་མེད་དེ་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁས་སྐྱེད་པའི་
 དུས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཡོད་དེ་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དོར་བ་མེད་པའི་སྐྱོད་པ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་དོན་
 མཚན་པ་ཡོད་དེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། ངས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་གཟིགས་ཤིང་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 གང་དང་ལྟན་པས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་གཞུང་གི་ལྷོ་མ་སྐྱེད་འདས་པ་ན། སེམས་

ཅན་གང་དག་དཔུལ་བ་དང་ཡི་དུགས་དང་དུ་ད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་བ་དེ་དག་ལ་ཕན་པ་དང་
 བདེ་བའི་སྦྲིལ་ཚོས་བསྟན་ཏེ་⁽¹⁾ །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ལ། སློབ་དཔོན་དབལ་ཡེ་ཤེས་
 གཤམ་པ་ནི་དང་པོ་གསུམ་སློབ་པ། སྦྱིམ་བཅུ་དགུ་འཇུག་པར་འདོད་དེ། འདུན་སོགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་
 བ་ཡིས། སློན་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་། །འཇུག་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པ་བཅུ་དགུ་
 དག་ཏུ་བཞེད། ཅིས་གསུངས་ཀྱང། དེ་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་སློན་འཇུག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་
 དགོས་ཏེ། སློན་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆ་དེ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་སློབ་པས་ལག་ལེན་ལ་བྱུང་
 བར་བྱེད་པའི་ཆ་གཉིས་པོ་ཚང་དགོས་པའི་སྦྱིར་རོ།།

སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ཡང། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་དང་པོ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་
 མོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་སློན་ལས། མོ་སོར་ཐར་པ་
 རིགས་བདུན་གྱི། རྟག་ཏུ་སྡོམ་གཞན་ལུན་པ་ལ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡི། །སྐལ་པ་ཡོད་
 གྱིས་གཞན་དུ་མིན།⁽²⁾ །ཞེས་སོ། །དབུམ་པ་ལྟར་ན་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་གང་ཡོད་
 དུ་སྐྱེ་ཡི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཁོ་ན་མི་དགོས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་གསུམ་པ་ལས། དེའི་ཚེ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་
 གངས་འདི་བཤད་པ་ནི། ལྟ་དང། ལྟ་དང། ལྟ་མ་ཡིན་དང། ལམ་མཁའ་ལྗིང་དང། ལྟོ་འཕྲེ་ཚེ་
 པོ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་དག་གིས་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་དོ།⁽³⁾ །ཞེས་སོ།།

ལུགས་འདི་གཉིས་ཀྱང་དོན་གྱིས་མི་འགལ་བར་གོ་སྟེ། འདི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་དུས་སོ་
 སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པར་མིང་མ་བཏགས་ཀྱང། དོན་འདྲ་བར་སློག་མི་གཅོད་པར་དམ་འཆའ་ལུས་པ་
 ལ་སོགས་པ་དགོས་པས། དེའི་ཆ་ནས་རྟེན་འདྲ་རུ་དེས་ཏེ། དོན་ལ་གཞོད་པ་ལས་སློ་ལོག་པ་ཞིག་
 ལ་སྐྱེ་ངེས་སོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་གང་རུང་སྡོམ་ལུས་པ་ཞིག་མེད་ན་གང་ལའང་མི་སྐྱེ་སྟེ།
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བའི་སྦྱིར་རོ། །མདོར་ན་གང་ལེན་པར་འདོད་པའི་འགྲོ་
 བ་དེའི་ས་པས་བསྐྱས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དད་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སློ་བྱེད་པར་ཅན་ནི་
 བསམ་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ལ་དད་གུར་

ཅིང་། བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་ལའང་དད་ལྗེར་ལ། རྒྱལ་མས་ནམས་ཀྱི་སྦྱོང་ལ་དད་ཕྱིད་ན། རྫོང་དང་
 ལྡན་པ་ནམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད།^༤ །ཞེས་སོ། །གཞན་པའི་རྟེན་ཡང་། གང་ལ་སྦྱེས་པ་དེའི་རྟེན་ལ་
 ཉམས་པའི་རྒྱ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་གནས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་
 པའི་དད་པ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་རྗེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཐོས་པ་སྟེ་གསུམ་
 ལས་སྦྱེ་བར། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། གོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་
 གོམས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་བ། །གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 བཤད།^༥ །ཅིས་སོ།།

དེའང་གོགས་དམ་པ་བརྟེན་པའམ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཐོས་པ་
 བྱས་པ་ལས་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་བརྟན་པའི་རྒྱ་དང་ཐོར་འབྱུང་ཞིང་། རང་གིས་དགེ་བ་
 གོམས་པ་དང་། རྒྱ་རིགས་སང་པ་དང་། རྩ་བ་སྦྱིང་རྗེ་སྦྱེས་པ་ལས་ནི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 བརྟན་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་སྦྱེས་རྗེས་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་རོ་བོ་ཡང་། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་དང་མ་བྱལ་བའི་སེམས་སྟོན་འཇུག་
 གིས་བསྐྱེས་པ་གང་ཞེས་པ་རོ་བོ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་རོ་བོར་ལྗེར་པ་སྟེ། སྦྱོང་བོ་བཀོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཆས་པ་སྟེ། སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་པ་རོ་བོ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 རྣམས་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པའོ།^༦ །ཞེས་སོ།།

དེའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉེས་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་གསུམ་དང་། སྦྱོང་བ་ཞེས་ལྟོག་པས་
 བྱེ་ཡང་རོ་བོ་གཅིག་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་སེམས་པ་དང་དགེ་བ་སྦྱོང་བས་སྟོན་འཇུག་སྟེ། སྦྱོང་བ་ཐོན་
 འེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉེས་ཀ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་
 དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་ཡང་ཞེས་སོ། །དེའང་རང་གི་རྒྱུད་
 སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས། དེ་ལས་གཞན་ཕན་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད། ཚོགས་གཉེས་
 ལ་སོགས་པ་སྟེའི་བས་དགེ་བ་ཚོས་སྦྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་ཆ་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་བ་^༧ །ཞེས་གསུངས་པ་

ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་ལ་འང་རིམས་ནད་སེལ་བ་དང་། དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་དང་།
སྐྱེན་པ་སེལ་བ་ལ་སོགས་པ་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པའི་ཆ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ།།

སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་སློན་འཇུག་གི་དོ་བོ་བཤད་པ།

སློན་པ་ཚང་མེད་བཞི་ཡི་དོ་བོ་ལ། །འཇུག་པ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་ཏུ་འདོད།།

དེ་ཡང་། བྱམས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སློན་པ་ཡང་བྱམས་པ་
ཚེན་པོ་དང་། ལྷིང་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་། དགའ་བ་ཚེན་པོ་དང་། བཏང་སློམས་ཚེན་པོ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་
པར་སློད་པ་དེ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་སྟེ་⁽¹⁾ ཞེས་སོ།།

སློན་སེམས་གྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ནི། དེ་གཉིས་སོ་སོའི་བྱེ་བྲག་པན་ཡོན་གྱི་སློན་པ་ཀྱང་གཤམ་པར་བྱ་བ་
ལས། དེ་ཞིག་སློན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། འགྲོ་བ།

གང་གིས་ཕྱོགས་མཐའ་གཏུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་མང་པོར་བསྐྱེན་བཀྱུར་ཏེ།^[(1)]

རང་ཉིད་ལེགས་པ་ཙམ་ཞིག་དོན་གཉེར་བའི། །བསོད་ནམས་དེ་ཡིས་སློན་པའི་ཆར་མི་ཐོད།།

ཇི་སྐད་དུ། འབགས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱུ་རན་ལས་འདས་པ་ཚེན་པོའི་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལས། གང་གིས་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །རིན་ཚེན་བདུན་དང་གཟིམས་ཆ་དང་། །ཞལ་ཟས་ལྡུ་རྗེས་དཔག་མེད་
གྱིས། །ཁམ་འཚོའི་བར་དུ་མཚོན་པ་བས། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི། །དོན་དུ་བྱང་རྒྱུ་
སློན་པ་མཚོག། །དེ་ལ་ཚད་ནི་མ་མཚིས་སོ།^[(2)] །ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། སྐྱེས་སུ་གང་ཞིག་བྱང་
རྒྱུ་སེམས། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ནི་སྐོམ་བྱེད་ན། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྤང་པོ་ནི། །རྒྱལ་བ་ཡིས་གྱང་
བགྲང་མི་སྤྱོད།^[(3)] །ཅེས་སོ།།

མཚུངས་པའི་དཔེ་བཤད་པ་ནི། དེའི་འཐད་པ་འགོད་པ།

འགོ་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཏུང་ཟད་སེལ་བའི་སློ། །སྐད་ཅིག་སྐྱེས་པས་ངན་སོང་ཐར་འགྱུར་ཞིང་།^[(10)]

ལྷ་མིའི་བདེ་བ་དཔག་མེད་ཚོང་བར་གསུངས།།

དེད་དཔོན་མཛའ་བོའི་བུ་མོས་ཀར་གཤེན་བཞེད་དང་། བརྒྱད་དང་། བཅུ་དྲུག་དང་། ལྷན་ལྷན་ལྟ་གཉིས་བྱིན་ནས་མའི་མགོ་བོ་ལ་དོག་པས་བསྐྱུན་པས། རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་ལྷའི་བུ་མོ་བཞེད་དང་། བརྒྱད་དང་། བཅུ་དྲུག་དང་། ལྷན་ལྷན་གཉིས་བྱིས་བསུ་ཞིང་དགེ་བའི་ལས་ཟད་ནས། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པར་ཚུད་དེ་མགོ་ལ་གསོར་ལའོར་བའི་སྐད་ཅིག་ལ་འདི་སྐྱམ་དུ་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་མའི་མགོ་ལ་དོག་པས་བསྐྱུན་པ་མང་ན་དེ་དག་གྲུང་འདིར་འོང་ངེས་ཀྱི། བདག་གི་འདིས་གོ་ཚོད་ནས་དེ་དག་འདིར་མི་སྐྱེ་བར་གོ་གཅིག་སྐྱམ་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་གསོར་ལའོར་འཕྲོ་ཆད་དེ་ཚོའི་དུ་ས་བྱས་ནས་དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷར་སྐྱེས་པ་དང་། ལྷོན་པ་འདི་དཔུལ་བའི་གནས་སུ་གྱུད་བག་གི་ཉར་སྐྱེས་དུས་མའི་གིང་རྟ་འདྲེན་པ་ལས་ཀ་མ་རྩུ་པས་གིང་རྟ་མ་འདྲོངས་པ་ལ་གཤིན་རྗེའི་མ་ཁྲོས་ཏེ་མའི་ཐོབས་བསྐྱུན་པ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྐྱེས་ཏེ། གྱུད་བག་གི་ཉར་གིང་རྟ་འདྲེན་པར་བརྩམས་པས། གཤིན་རྗེས་ཐོབས་བསྐྱེས་ཏེ། རང་རང་གི་ལས་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་སྐྱུས་ཅི་བྱ་ཞེས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་སྐྱུ་ལྷན་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གསུངས་སོ།།

འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ནི། ལྷོན་པའི་སེམས་ལ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་འཕྲོབ་པ།

དེ་བས་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་ཏེ། །དངོས་སུ་སྦྱོར་བས་ཡང་དག་ལྷབ་པའི་ཕྱིར།།

སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བས་ལྷབ་པའི་སེམས་མཚོག་གིས། [༡༡] །བསྐལ་པ་མང་པོའི་ཚོགས་གཉིས་བརྒྱུམས་པར་བཤད།།

འདི་ལྷར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་སྦྱོར་བའི་སྐད་ཅིག་ལ་ཕན་ཡོན་ཆེན་མེད་ཅིང་སྦོན་པ་ཙམ་ལའང་ཕན་ཡོན་ཆེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བུ་མོ་རྒྱ་མཚོག་གི་མདོ་ལས། གཞན་ལ་ཕན་པའི་སེམས་ཙམ་ལའང་། །ཕན་ཡོན་གི་ན་ཏུ་ཚད་མེད་ན། །ཕན་པར་མཛོད་རྣམས་སྦོས་ཅི་དགོས།^{༡)} །ཞེས་པ་དང་། ལྷོད་འཇུག་ལས། ཕན་པར་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུང་། །སངས་རྒྱས་མཚོད་ལས་ལྷད་འཕགས་ན། །སེམས་ཙན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བདེ་དོན་བརྩོན་པ་སྦོས་ཅི་དགོས།^{༢)} །ཞེས་སོ། །དེའི་འཕགས་པ་ཡང་། མི་ནག་མདུང་གྱུང་ཅན་བསད་པས་ཚོགས་བསྐལ་པ་བཞེ་བྱི་བརྒྱུམས་པ་དང་། བུ་མོ་འཇུག་སྐར་མ་ལ་དགའ་བས་ལོ་ཉི་མའི་ནགས་སུ་ཚོངས་པར་སྦྱུད་དེ་

གྲོང་ཁྱིམ་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་བྱོན་པ་ཚོར་དཔོན་གྱི་བུ་མོས་མཐོང་ནས། ཁྱིམ་ཐབ་ཏུ་གསོལ་བར་ཁས་
 མ་བླངས་པས་འཆི་བར་སེམས་པ་ན། མོ་ག་ལས་བསྐྱུབ་པའི་སྤྱིར་ཚངས་སྟོན་བཏང་བས་ཚོགས་
 བསྐྱུལ་བ་ཉེ་ཁྱིམ་བཞུ མས་པ་ལ་སོགས་པ་གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་ལ་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མེད་ལ། འཇུག་པ་
 ལ་བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཞུགས་པའང་ཡིན་ཏེ། སྟོན་འཇུག་ལས། བྱང་རྒྱུབ་སྟོན་
 པའི་སེམས་ལས་ནི། །འཛོམ་ཚོ་འབྲས་བུ་ཆེ་འབྱུང་ཡང། །རི་ལྷོ་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་དུ། །བསོད་
 བམས་རྒྱུན་ཆགས་འབྱུང་བ་མིན།^{༤༩} །ཞེས་སོ།།

སྤྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོགས་བརྒྱུམས་རྒྱལ་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་ཚོགས་སྐད་ཅིག་འེ་འེས་མང་པོ་བརྒྱུམས་པར་
 བཤད་པའི་ཞར་ལ་སྟོ་དམན་པ་དག་གི་ལོག་ཉོག་དགག་པ་ནི། རྒྱ་མཚན།

དེ་མྱིར་གྲངས་མེད་གསུམ་སོགས་གསུངས་པ་ཀྱང། །ལྷུང་དུ་རྫོགས་དང་འིང་དུ་རྫོགས་པ་དང།
 ཚོགས་ཅིག་གྲོལ་བ་སྟོ་ཡི་སྟོབས་ལ་རག།^[༡༩] །དེ་ཡང་ཐབས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཤེས་རབ་མཚོག།
 གསུམ་གྱིས་རྒྱུབ་གང་བྲམ་མེད་སྟོབས་ཆེའོ།།

འདི་ལྷོ་འཇུག་པ་སེམས་དཔལ་དབང་པོ་གིན་ཏུ་རྟེན་ལ་པོ་རྣམས་ནི་གྲངས་མེད་པ་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་
 གསུམ་སྟེ། ཚོགས་དང་སྟོན་པའི་ལམ་གཉིས་སུ་གསུམ། ས་བཅུ་པོ་འེ་ལ་གསུམ་གསུམ་མོ། འབྲིང་
 པོས་ནི་བདུན་ཏེ། ཚོགས་སྟོན་གཉིས་ལ་གཉིས་གཉིས། མཐོང་ལམ་དུ་གཅིག་སྟོན་པའི་ལམ་དུ་
 གཉིས་སོ། །ཚོན་པོས་ནི་གསུམ་སྟེ། སྟོན་དཔོན་བྱ་བྱས་མཛད་པའི་དབུམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་མ་ལས།
 དབང་པོ་རྣོན་པོ་ནི་བསྐྱུལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱུ་ལ།
 དབང་པོ་འབྲིང་པོ་ནི་བསྐྱུལ་བ་གྲངས་མེད་པ་བདུན་གྱིས་སོ། །དབང་པོ་རྟེན་པོ་ནི་བསྐྱུལ་བ་གྲངས་
 མེད་པ་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱིས་སོ།^{༥༠} །ཞེས་པའི་རྣོན་པོའི་གསུམ་ནི། མདོ་སྟེན་རྒྱུན་ལས། གྲངས་མེད་
 གསུམ་ནི་རྫོགས་པ་ཡིས། །སྟོན་པ་ཡི་ནི་ཚར་བྱིན་ཏེ།^{༥༡} །ཞེས་པ་དང། བརྒྱད་སྟོན་འགྲེལ་ཚེན་ལས།
 གྲངས་མེད་པ་དང་པོ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ་ས་དང་པོའི་བར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་པོ། །

གཉིས་པ་ནི་ས་དྲི་མ་མེད་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་མིག་ཡོད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
 བར་དུའོ།^{༤༤} །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། ཚོགས་སྐྱོར་གཉིས་སུ་གཅིག་དང་། ས་
 དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་གཅིག་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་དུ་གཅིག་^{༤༥} ཅེས་བཤད་དོ། །དེའང་
 ཞིང་གི་སྐྱ་ཚུན་ཆད་ཞིང་དུ་བརྟེན་པ་ལྟར། ས་དང་པོ་ཚུན་ཆད་ཚོགས་སྐྱོར་དུ་གྲངས་མེད་བཤད་པའི་
 ཚུལ་ས་སྐྱེའི་དེ་དང་དོན་ལ་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་གྲངས་མེད་ཀྱང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ས་
 བཞག་ལ། རྣོན་པོས་གྲངས་མེད་གསུམ་ཡང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་བགས་ཀྱིས་སྐྱོམས་པར་གསོག་
 པ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཡང་སེམས་སྐྱོབས་ཆེན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཚོགས་བསྐྱལ་པ་མང་པོ་
 བསྐྱམས་པར་བཤད་པས་གྲངས་མེད་གསུམ་ཇི་ལྟར་བར་གསོག་མི་དགོས་ཤིང་། གསང་སྔགས་ལས་
 དབང་པོ་གིན་ཏུ་རྣོན་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་སེམས་སྐྱོབས་ཆེན་པོས་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐད་ཅིག་
 རེ་རེ་ལ་བསྐྱམས་པ་ཅན་ལ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སྐྱོབ་པས་སྐྱུར་དུ་ཆོ་གཅིག་ལ་སོགས་པས་གོ་ལ་བར་
 འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ནས་རིམ་གཉིས་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཚོགས་
 ལམ་རྒྱུད་དུར་ཆུད་པའོ། །དེ་ནས་བརྩོན་པ་དང་ཐབས་ཆེན་པོས་འབད་ན་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་
 ཐོབ་པར་གསུངས་ལ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་འཆི་མེད་པས་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོམ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་
 བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །

དེའང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་འདོད་ན་ཞག་བདུན་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པར། ཉི་མེ་
 ལས། ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་
 འདོད་ན་ཞག་བདུན་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱལ་^{༤༦}
 ཞེས་སོ། །དེ་ལན་ཆད་ནི་རང་དབང་འབྱོར་བའི་སྤྱིར་རི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པས་ན་ཅི་
 དགར་ཟད་དོ། །ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པའང་འཕགས་པའི་ལུས་དེས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་
 པར་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ཆོ་གཅིག་གིས་གོ་ལ་བ་ལ་མང་ན་བགྲང་བར་
 འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྔགས་ནི་ཐབས་ཟབ་ལ་མང་བས་སྐྱུར་དུ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ལ། མཐོང་ལམ་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཐབས་དང་བརྩོན་པའི་བྱང་ཞུགས་སོ། །

དེ་ཡན་ཚད་དུ་དབང་པོ་གིན་ཏུ་རྫོན་པོའི་སེམས་དཔལ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་རིགས་འཛིན་ས་
 བཞོད་པའི་དུས་ལ་བྱུང་མེད་པར་བཤད་དོ། ལྷུ་ལ་པོ་རྣམས་ལས་ལྷགས་ལ་སྦྱོད་པའི་རིགས་འཛིན་
 འཕགས་པས་ལྷུ་དུ་གོ་ལ་བ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་ནའང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཐབས་ཆེ་བ་གིས་རབ་ཆེ
 བ་ཞེས་གིས་བྱ་བ་ལྷུ་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། སལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པས་ཀྱང་དཔེ་གོ་བར་བྱས་
 མོད། གཅིག་ཏུ་ལྷགས་ཏུ་བཞོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་དུ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ལ་བྱི་མ་སྦྱོང་
 བ་ཙམ་ལས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་ཉེ་བར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུད་ལས་
 བཤད་དོ།།

གསར་དུ་འབྱུངས་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་རྩལ་བཤད་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དམ་པ།

འདི་ནི་སླིང་རྗེའི་ལྷོན་གིང་སླིང་པོ་ཅན། །འགོ་བའི་ལུང་ཚེན་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ནི།།[༡༩]

ཚངས་སོགས་འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་སྦྱོན་མེད་ཅིང་། །རང་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་ལམ་མ་མིས་ན།།

གཞན་ཕྱིར་སྦྱོས་ཅི་འཚལ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །སྲུ་ན་མེད་པ་འབྱུངས་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད།།[༡༩]

དེ་ཡང་། དབྱུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལས་འབྱུངས་གིང་། །སླིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སློ་དང་། །བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་སླིང་རྗེ་བསྐྱགས་པར་བཞི།^༤ །ཞེས་པའི་རྩལ་
 ལྟར་སླིང་རྗེའི་ལྷོན་གིང་འགོ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་བྱ་ཚོགས་བསྟན་པའི་ལུང་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དམ་པ་དེ་ནི་བདག་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་པ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
 ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་མེད་ལ། རང་ལའང་དེ་སྲུ་ཕན་ཚད་ཆེ་འདི་གཉེར་བ་ཙམ་
 ལས། དེ་འདྲའི་སེམས་སྲུང་མེད་སྐྱེས་པ་ལ་སྦྱོ་བར་བྱའོ་ཞེས། སྦྱོད་འཇུག་ལས། ས་འམ་ཡང་ན་མ་
 ཡང་རུང་། །སུ་ལ་འདི་འདྲའི་ཕན་སེམས་ཡོད། །རྩ་དང་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱང་རུང་། །ཚངས་པ་ལ་ཡང་
 འདི་ཡོད་དམ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྦྱོན། །རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲའི་སེམས། །མི་ལམ་དུ་ཡང་
 མ་མིས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྐྱེ། །གཞན་དག་རང་གི་དོན་དུ་ཡང་། །མི་འབྱུང་སེམས་ཅན་དོན་

སེམས་གང་། རིན་ཚེན་སེམས་གྱི་བྱུང་པར་འདི། ལྷ་ན་མེད་པའི་མུད་ཅིག་ལ་བྱུངས།^{༡༠} ཞེས་སོ།།
 དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་མུད་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་མཚོན་པའི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉམ་བྱེད་ཡིན། རང་
 དོན་ཡང་དག་ལྟུང་བའང་འདི་ཉིད་དོ། །འཇིག་རྟེན་སྐྱེག་བསྐྱེད་པ་སེམས་བའང་འདི་ཉིད་དེ། རྟེན་བས་
 བདག་གིས་རྟེན་ཏུ་འདི་ཉིད་བྱ།^{༡༡} ཞེས་སོ།། རྟེན་ཡང་སེམས་མ་བསྐྱེད་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པས་
 གྲང་སེམས་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 བྱི་མ་བསྐྱེད་པར། སངས་རྒྱས་ནམ་ཡང་མི་འཐོབ་ཅིང་། འཁོར་བར་བདག་གཞན་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་པའི།
 ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།^{༡༢} ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་བྱང་བུའི་ཚོག་ལ་སློབ་དཔོན་རྗེས་གསུམ་གྱི། རྫོན་འགྲོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐུན་རྐྱེན་བསག་པ། ཡན་ལག་བདུན་
 པ་བྱ་བའོ། །མཐུན་རྐྱེན་བསག་པ་ལའང་དུག་ལས། རྒྱང་བའི་ཡུལ་ནི། དེ་བས་ན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་རང་
 རྫོབས་གྱི་རུས་པ་ཡོད་ན་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་
 བསམས་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཞོད་པའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་
 ཞིང་། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཚོགས་གྲང་ལེན་བའོ། །དེའང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སློབ་ལས། གལ་ཏེ་བྲམ་མ་མ་
 རྟེན་ན། རྟེན་ལ་གཞན་སྣོམ་འོད་པ་ཡི། ཚོག་ཡང་དག་བཤད་པར་བྱ། རྟེན་ལ་སྣོན་ཚེ་འཇམ་པའི་
 དཔལ། ཞུགས་རྒྱ་རྒྱུར་པ་ཡིས། རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཞིང་།^{༡༣} རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་འདིར་ནི་རབ་གསལ་གྱི། མགོན་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་སྐྱེན་སྣ་རུ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་མགོན་དུ་
 གཉེར། རྟེན་ལ་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱེད་ཏོ། །གཞོན་སེམས་ཁོ་བའི་སེམས་ཉིད་དང་། སེམ་སྣ་དང་ནི་
 ཐུག་དོག་ཉིད། རྟེན་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་བྱའོ། རྫོངས་པར་སྐྱེད་པ་
 རྒྱུད་བྱ་ཞིང་། སྐྱིག་དང་འདོད་པ་སྤང་བར་བྱ། རྒྱལ་ཁྲིམས་སྣོམ་པ་ལ་དགའ་བས། སངས་རྒྱས་
 རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། བདག་ཉིད་ལྟར་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་སྤོ་ཞིང་། སེམས་
 ཅན་གཅིག་གི་ཕྱིར་ཡང་ནི། ཕྱི་མའི་སྐྱེས་ཐབས་གནས་པར་བཞི། རྫོང་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི།

ཞིང་དག་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱ། མིང་ནས་གཟུང་བ་བྱས་པ་དང་། རྫོགས་བཅུ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་གནས། །བདག་གི་ལུས་དང་བདག་གི་ལས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དག་པར་བྱ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་དག་བྱ་སྟེ། །མི་དགའི་ལས་རྣམས་མི་བྱའོ།^༧ །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཀལ་ཉི་རང་ལ་ལུས་པ་མེད་པའམ་སྐྱ་མ་ལས་ལེན་པར་འདོད་ན། །སེམས་རིན་པོ་ཆེ།

དེ་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། །ཡིད་བཞིན་དག་ལས་འདོད་དགུའི་ཆར་འབབ་བཞིན།།

འོ་ར་བུ་ལས་དགོས་འདོད་ཀྱི་ཆར་འབབ་པ་ལྟར། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ཀྱང་ལེགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་རི་ལྷ་བུ་ཞེན། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མངའ་ཞིང་དེའི་བསྐྱབ་པ་ལ་མཁའ་པ་ས་རྗེས་སུ་འཛིན་ལུས་པ་སྟེ། །སྣོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། །སྐྱ་མ་སྣོམ་ལ་གནས་ཤིང་མཁའ། །ལུས་དང་ལྡན་ལས་སྐྱང་བར་བྱ།^༨ །ཞེས་པ་དང་། །སྦྱོད་འཇུག་ལས། །རྟག་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། །ཐེག་ཚེན་དོན་ལ་མཁའ་པ་དང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག། །སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ངོ།^༩ །ཞེས་དང་། །ལམ་སྟོན་ལས། །སྐྱ་མ་བཟང་ལས་སྣོམ་པ་སྐྱང། །སྣོམ་པའི་ཚོག་ལ་མཁའ་པ་དང་། །བདག་ཉིད་གང་ཞིག་སྣོམ་ལ་གནས། །སྣོམ་པ་འབོགས་བཟོད་སྦྱང་རྗེས་ལྟན། །སྐྱ་མ་བཟང་པོར་ཤེས་པར་བྱ།^{༡༠} །ཞེས་སོ།།

ལུས་སྦོད་དག་པ་འཚོས་པ་ནི། །དེ་ལྟར།

སྦྱོན་བྲལ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སྐྱ་མ་ཡིས། །སྐལ་བཟང་སྦྱོབ་མ་སྦྱོབ་བསྐྱེད་པ་ནི།།^[༡༡]

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་སོགས། །ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་དགའི་ཚོས་རྣམས་དང་།།

བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་མཐའ་ཡས་བརྗོད།།

དེ་ཡང་སྐར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་རྣམས་བརྗོད་ལ་སྦོ་བསྐྱར་བར་བྱའོ།།

རྟེན་དགམ་ཞིང་མཚོན་པ་བཤམ་པ་ནི། །དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི།

གནས་གཙང་མཚོན་པས་མཛོས་ཤིང་ཉམས་དགའ་བར་།^[༡༢] །རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་སྟོག་བྱ།།

གཙང་ཁང་བརྒྱན་པ་དང་། མེ་ཏོག་སེལ་མ་དབྱམ་པ་དང་། དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་གཟུགས་
བཞུགས་པ་དང་། སློས་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་པ་བཤམ་པ་དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་མཉེས་
པའི་ཡོ་བྱེད་ཚོགས་པར་བྱའོ།།

ཚོགས་ཞིང་སྐྱེལ་པ་ནི། དེ་ནས་མདུན་གྱི་ཉེན་དེས་མཚོན་ནས། མདུན་གྱི།

ནམ་མཁའི་གནས་སུ་ནམ་མཁའ་གང་བཡི། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིན་སྲུང་བསམ།།

དེའང་སློས་དང་རོལ་མོའི་ཚོགས་གྱིས་བསྐྱེད་ཞིང་ཐལ་མོ་སྐྱུར་ལ་ལྷ་བ་སྤྱོན་མའི་མདོ་ལས་གསུངས་
པ་ལྟར་སྐྱབ་བྱངས་ཏེ། སེམས་ནི་རྒྱ་ཚེན་མཚོག་ཏུ་རབ་བསྐྱེད་དོ། །འགྲོ་བ་འདི་དག་མ་ལུས་སངས་
རྒྱས་རྒྱ། །འདི་ནི་སྣོད་མིན་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མེད། །བཞེངས་ཤིག་བཞེངས་ཤིག་སྟོབས་བཅུ་
མངའ་བའི་ལྷ། །དུས་ལས་མི་འདའ་བྱུགས་ཇི་འདྲི་དབང་གིས་ན། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་དགོངས་པའི་
དཀོན་མཚོག་གསུམ། །ཡིད་གྱིས་སྐྱེལ་ཤིང་བཤམས་པའི་གནས་འདི་སྤ། རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་མ་
ལུས་གཤེགས་སུ་གསོལ།¹⁵ །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས། རྩོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་ནས་དཀོན་
མཚོག་གསུམ་བྱོན་ཏེ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་གང་བར་བསམ་མོ།།

དེའི་འཐད་པ་འགོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསམ་པས་འབྱོན་པའི་འཐད་པ་འགོད་པའི་རྒྱལ།

འདི་ནི་རང་གི་སེམས་སྟོབས་དྲི་མེད་དང་།^[16] །མཚེན་བཅུའི་དབང་རྒྱུག་རྣམས་གྱི་བྱུགས་ཇི་ཡིས།།

ཇི་ལྟར་བསམ་པ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པར་གསུངས།།

ཇི་སྐད་དུ། དཀོན་མཚོག་བཅུགས་པ་ལས། གང་ཞེས་རྒྱལ་བ་ཡིད་བྱེད་པ། རྟེན་མེད་ལྟུང་ན་དེ་
བཞུགས་ཏེ། རྟག་པར་བྱིན་གྱིས་སློབ་པར་བྱེད། ཉེས་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་དགོལ།¹⁶ །ཞེས་སོ། །
དེའང་སངས་རྒྱས་ལ་མཚུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་སྐྱབ་བྱངས་པ་དགོངས།
བཅུ་བའི་བྱུགས་ཇི་མངའ་བས་གཟིགས། མཛོད་པའི་འཕྲིན་ལས་མངའ་བས་རྩུ་འཕྲུལ་ཚེན་པོས་
སྐད་ཅིག་ལ་འབྱོན་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་མེད་
པས་བདག་ཅག་གི་མཛོད་པའི་སྐད་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་ཞལ་བས་གསོལ་བའི་དོན་ཅུམ་ལའང་ཐག་

རིང་མོ་ནས་འབྱོན་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མགོན་དུ་ངེས་པར་འབྱོན་པ་འབྲེལ་བ་དང་
བཅས་པའོ།།

སྐྱེན་དང་ཞིང་ལྷན་རྒྱུན་གསོལ་བ་ནི། སྐྱེན་གསལ་དབབ་ཅིང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་རྩོད་པར་བསམས་ལ།

དེ་ནས་ཐལ་སྐྱུར་མེ་ཏོག་སྒྲིམ་བཀའ་ནས། །སྐྱེན་དང་བཞུགས་གསོལ་ལྷན་རྒྱུན་གསོལ་གསལ་དབབ་ལ།།[༡༥]

ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་རང་གི་གནས་དེ་ཉིད་གཞལ་མེད་ཁང་བསྟོང་
གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བསམས་ལ། བདུ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་ལྔ་འབར་བའི་གདན་ལ་སྐྱེན་དྲང་སྟེ། རིག་པ་
མཆོག་ལས། མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་མགོན་གྱི་རྩེ་ལོ་ལྟར་འཕྲོད་པར། རྒྱུ་དུ་སྟེ་དབྱང་བཅས་མི་བཟང་
འཛོམས་མཛད་ལྟ། །དངོས་རྣམས་མ་ལུས་རི་བཞིན་མཁྱེན་གྱི་རྩེ་ལོ་ལྟར། །བཙམ་ལྡན་འཁོར་བཅས་
གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཞེས་བཟོད་པའི་ཚོ་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་སྐྱེས་ཁང་ལྟའི་བྱུང་བ་ལོ་
མང་པོས་བརྒྱན་པར་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་བས་སྐྱེས་སུ་གསོལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྐྱེས་སུ་གསོལ་བའི་
རྗེས་ལ་སྐྱེས་རས་ཀྱིས་ཕྱིས་ཉེ། བ་བཟའ་གསོལ་བར་བསམས་ལ་འདི་དག་བཟོད་དོ། །སྐྱེས་ཀྱི་ཁང་
པ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་པ། །ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་གསལ་ཞིང་འཚོར་བ་བསྟར། །རིན་ཚེན་འབར་བའི་ཀ་བ་ཡིད་
འོང་ལྷན། །ལྷ་ཉལ་འོད་ཆགས་སྤེལ་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་དེ་ཡི་སྐྱེས་རྣམས་ལ། །རིན་
ཚེན་བུམ་བ་མང་པོ་སྐྱོས་ཀྱི་ཚུས། །ཡིད་འོང་ལེགས་པར་བཀའ་བསྐྱེད་དང་ནི། །འོལ་མོར་བཅས་པ་དུ་
མས་སྐྱེས་སུ་གསོལ། །དེ་དག་སྐྱེས་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་གོས། །ཁའ་ལ་དྲི་རབ་བགོས་པས་སྐྱེ་
ཕྱིའོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་ཁ་དོག་ལེགས་བསྐྱུར་བའི། །ན་བཟའ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་དམ་པ་དབྱེ། །ཁོས་
བཟང་སྲབ་ལ་འཇམ་བསྐྱེད་ཚོགས་དང་། །རྒྱན་མཆོག་བརྒྱུ་ཕྱག་དེ་དང་དེ་དག་གིས། །འཕགས་པ་
ཀྱང་དུ་བཟང་དང་འཇམ་དབྱངས་དང་། །འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་སྐྱོགས་ལ་འང་བརྒྱན་པར་བཞུ། །སྟོང་
གསུམ་ཀྱང་དུ་དྲི་དང་ལྡང་བ་ཡི། །དྲི་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ། །གསེར་སྐྱེད་ས་བཙོ་
མ་གྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟར། །འོད་ཆགས་འབར་བ་དེ་དག་གྲུག་པར་བཞུ།། །ཞེས་བཟོད་ནས། གནས་
ཁང་དུ་གདན་སོ་སོ་ལ་བཞུགས་པ་ལ།

ཡན་ལག་བདུན་པ་ལའང་གསུམ་ལས། དངོས་དང་། རྒྱན་དག་པའི་རྣམས། བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པའི་རྣམས་ལོ། །
དང་པོ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དངོས་ལ་ཡང་བདུན་གྱི། བྱག་འཚལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་ནི། དང་པོ་བྱག་འཚལ་བའི་ཡན་
ལག་ནི།

ཡིད་འོང་རྗེས་སུ་འཛིན་ན་གནས་པ་ཡི། །འཚར་ཀའི་བདུ་ལ་འབྲས་བུ་འདྲ་བ།།

ལག་གཉིས་སྐྱོ་བོར་ཐལ་སྐྱར་བསྟོད་དབྱངས་བཅས། །ལུས་དཔག་མེད་པར་སྐྱེ་ལ་ནས་གྲུས་བྱག་འཚལ།[༡༩]

དེ་ཡང་བདུ་ལྟར་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ། ཐར་པ་ཚེན་པོ་ལས། བདུ་ལ་འབྲས་བུ་འདྲ་བར། །ལག་གཉིས་སྐྱོ་
བོར་ཐལ་སྐྱར་ཏེ། །ལུས་དཔག་མེད་པའི་སྐྱིན་ཚོགས་ཀྱིས། །སྤྱོད་པ་བཅུ་ཉི་མངས་རྒྱས་ལ་བྱག་
འཚལ།^{༡)} །ཞེས་པ་དང། བཟང་པོ་སྐྱོད་པ་ལས། བཟང་པོ་སྐྱོད་པའི་སྐྱོན་ལམ་སྟོབས་དག་གིས། །རྒྱལ་
བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ། །ཞིང་གི་རྩལ་སྟེད་ལུས་རབ་བཏུང་བ་ཡིས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་
རབ་ཏུ་བྱག་འཚལ་ལོ།^{༢)} །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

ཕན་ཡོན་ནི། དེའི་བསོད་ནམས་ནི།

ས་འདི་རིར་བཅས་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་སྟེད་དུ། །བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་མེད།།

ལུས་བཏུང་དབང་ཚེན་བར་གྱི་རྩལ་རྣམས་དང། །མཉམ་པའི་གྲངས་སྟེད་འཁོར་ལོ་སྐྱར་འགོ་ཞིང།།[༢༠]

མཐར་ཐུག་ཞིབ་མཚོག་གི་གོ་འཕང་འཕྲོབ།།

འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་བྱག་འཚལ་བའི་བསོད་ནམས་དང་མཉམ་པ་ནི་འཛིག་
རྟེན་གསུམ་ན་མེད་དེ། །ལེགས་པ་ཙམ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བས་བྱག་འཚལ་ནའང་བསོད་ནམས་
མང་པོ་འཕྲོབ་པའི་ཕྱིར། །འདུལ་བ་ལུང་ལས། དག་སྟོང་དག་ །ཞིང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དུ་
སྐྱོད་པའི་མཚོན་རྟེན་ལ་དད་པས་བྱག་འཚལ་བ་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱིན་པ་ནི། །རི་སྤིང་དུ་ཚངས་པ་
མཚུངས་པར་སྐྱོད་པ་རྣམས་ལ་འོང་ཕྱོད་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྤིང་དུ་དབང་ཚེན་གསེར་གྱིས་གཞི་ལ་བྲུག་གི་
བར་གྱི་རྩལ་སྟེད་རབ་ཏུ་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་ལོ་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་བའི་བདེ་བ་སྐྱོང་ཞིང་ལྟ་དང་
མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་པར་འགྱུར་རོ།^{༣)} །ཞེས་སོ།།

མཚོན་པ་ལའང་གཉིས་ཉེ། མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཡན་ལག་གཉིས་པ་ནི། རང་གིས།

དངོས་སུ་འབྱོར་དང་ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་སྐྱེལ་པའི། །མཚོན་པ་སྐྱེད་རྒྱུ་ཚེན་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དངོས་བཤམས་དང་ཡིད་སྐྱེལ་གཉིས་ལས། དངོས་སུ་འབྱོར་པ་ནི། དེ་ལ་དངོས་སུ་བཤམས་པ་ནི།

མེ་ཏོག་སྒྲོས་དང་མར་མེ་ཞལ་བས་སྐྱེ།། [༡༧] །སྒྲ་མེ་འཕམ་ལྷིང་གདུགས་དང་རོལ་མེའི་སྐྱེ།།

རྒྱལ་མཚོན་རྩ་ཡབ་རྩ་རྩ་ལ་སོགས་དང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྒྲིད་མཐོ་དཔུང་ཡོ་བྱད་ཀྱི།།

འགོ་བའི་སྐྱ་མ་དཀོན་མཚོག་སྲས་བཅས་མཚོན།། [༡༩]

འདི་དག་གུང་ཚད་མེད་པར་བཀོད་དེ་འབྲུལ་བ་ནི། སྒྲིད་འཇུག་ལས། སྐབ་དབང་མཚོན་གནས་མཚོག་ལ་ཡིད་འོང་བའི། མེ་ཏོག་མཚུ་ར་དང་རྒྱ་དང་། །ལྷ་ལྡེལ་སོགས་དྲི་ཁྲི་ཐམས་ཅད་དང་། །མེད་བ་སྐྱེལ་ལེགས་ཡིད་འོང་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན། །སྒྲོས་མཚོག་ཡིད་འོང་དྲི་དང་བྱུང་བ་ཡི། །བདུག་པའི་སྒྲིན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་དབྲུལ། །ཞལ་བས་བཟའ་བཏུང་སྐྱ་ཚོགས་བཅས་པ་ཡི། །ལྟ་བཤོས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་དབྲུལ་བར་བཀྱི། །གསེར་གྱི་བརྒྱ་ཚར་དུ་དང་བ་ཡི། །རིན་ཚེན་སྒྲོན་མ་རྣམས་ཀྱང་དབྲུལ་བར་བཀྱི། །ཞེས་པ་དང་། །རིན་ཚེན་གདུགས་མཛེས་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན། །ཁོར་ཡུག་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་འོང་ལྷན། །དབྱིབས་ལེགས་ལྟ་ན་སྐྱེལ་བ་བསྐྱེད་བ་ཡང་། །ཉག་ཏུ་སྐབ་དབང་རྣམས་ལ་དབྲུལ་བར་བཀྱི།^༤ །ཞེས་སོ།།

ཡིད་ཀྱི་སྐྱེལ་པ་ལ་ལྟ་ལས། ལྟ་རྒྱས་ཀྱི་མཚོན་པ་ནི། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ནི། སྐྱེལ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ལ་སོགས་པ།

ལྟ་ཚོགས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ན་ཡིད་འོང་བའི། །གཞལ་མེད་ཁང་བཅུགས་རིན་ཚེན་བྲ་བ་ཅན།།

སྐྱེལ་གསེང་སེམས་སྟན་བསྟོད་དབྱངས་ཆར་འབབ་ཅིང་། །རྒྱན་མཚོག་བརྒྱ་ལྷག་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན།། [༢༡]

དེ་འང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལྟའི་གཞན་ཡས་ཁང་བསྟོད་དབྱངས་ལེན་ཅི་ངེ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབ་པས་གང་བར་བསམ་ཉེ་མཚོན་གནས་དམ་པ་རྣམས་ལ་དབྲུལ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།

གཞལ་མེད་ལོ་བྱང་བསྐྱོད་དབྱངས་ཡིད་འོང་ལྷན། །ལུ་ཉིག་རིན་ཆེན་རྒྱན་འཕྲུང་མཛེས་འབར་བ། །
དཔག་ཡས་ནམ་མཁའི་རྒྱན་གྱུ་ར་དེ་དག་གྱང། །ལུ་གས་རྗེའི་རང་ལའིན་ཅན་ལ་དབུ་ལ་བར་
བགྱི།^{༡༤} །ཞེས་སོ།།

བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་མཚོན་པ་ལྟ་ནི། གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ན།

རིན་ཆེན་རི་བོ་ནགས་ཚལ་བསྐྱེད་མཚོ། །ངང་མོའི་འགྲོས་གྱིས་གཉེར་བ་དེ་དག་དང་།།

སྐྱབ་སོགས་དྲི་ཞེས་ངད་ལྗང་དཔག་བསམ་གྱིང། །མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་དུད་པའི་ཚོགས་གྱིས་མཚོན།།^[༡༥]

དེ་སྐད་དུ་ཡང། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དང། སྐྱབ་གྱི་རྣམ་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དང། །འཛིག་
རྟེན་རིན་ཆེན་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དང། །རྒྱ་གཙང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅི་ཡོད་དང། །རིན་ཆེན་རི་བོ་དང་ནི་དེ་
བཞིན་དུ། །ཉགས་ཚལ་ས་སྟོགས་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་དང། །ལྗོན་གྱིང་མེ་ཏོག་རྒྱན་སྐྱབ་སྐྱུང་
པ་དང། །ཤིང་གང་འབྲས་བུ་བཟང་ཡལ་ག་དུད་པ་དང་།^{༡༥} །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང།

འདབ་སྟོང་གཡོ་བས་བུང་བ་བཟུང་བཡི། །ལག་པའི་གདུ་བུ་ལྷ་ཉམ་མཚན་ཞིང་།།

རྒྱན་བྲལ་ཉེ་སྒྲའི་ཟེར་གྱིས་རབ་བྱེ་བའི། །ལྷ་ཉམ་ལ་སོགས་ཡིད་འོང་རྣམས་གྱིས་མཚོན།།^[༡༦]

གཞན་ཡང།

ཅོ་རྒྱན་བསེལ་བས་ཁ་ལི་སྐྱབས་བསྐྱོད་པའི། །དྲི་ཞེས་སེར་བུ་བདེ་བའི་ངད་རྣམས་དང་།།

ལུག་དང་བྲག་རི་སྐྱབ་ལྗོངས་ཉམས་དགའ་བ། །རྒྱ་བསེལ་རྗེའི་ལུག་པ་རྣམས་གྱིས་མཚོན།།^[༡༧]

དེ་ལྟ་བུ་ཡང། དེ་ཉིད་ལས། མཚོ་དང་རྗེའི་བུ་བསྐྱེད་བརྒྱན་པ་དང། །ངང་བ་སྐད་སྟེན་གྱིན་ཏུ་ཡིད་
འོང་ལྷན། །ཁ་ཚོས་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཐོག་རྣམ་པ་དང། །གཞན་ཡང་མཚོན་པར་འོས་པའི་རྒྱན་
རྣམས་ནི།^{༡༧} །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང།

སྟོན་ཀའི་མཚན་མོ་དཀར་བའི་རི་པོང་འཛོན། །གཟའ་བལ་རྒྱ་སྐར་ལྷོང་བས་བསྐོར་བ་དང་།
ཉིན་བྱེད་འོད་སྟོང་བས་མཛེས་འབར་བ། །སྤྱིང་བཞིའི་འཛིག་ཉེན་རྒྱུ་རྒྱུར་རྣམས་ཀྱིས་མཚོད།།[༡༧]

གཞན་ཡང་།

ཁོར་ཡུག་རིར་བཅས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་ཞིང་། །མ་ལུས་ཡོངས་བཞོད་འདོད་དགུས་འབྱོར་བ་དང་།
ཕྱོགས་བརྒྱའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་སྟེད་ཀུན། །སློལ་མ་སྤངས་ཏེ་བྱུང་དབང་སྲས་བཅས་མཚོད།།[༡༨]

བདག་པོས་བཟུང་བའི་མཚོད་པ་ནི། གཞན་ཡང་། འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི།

བུམ་བཟང་དཔག་བསམ་ཤིང་དང་འདོད་འཛོའི་བ། །རྒྱལ་སྲིད་བདུན་དང་བཀྲ་ཤིས་རྣམས་བརྒྱད་དང་།
ཉེ་བའི་རིན་ཚེན་བདུན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བས། །ཡོན་གནས་དམ་པ་བྲགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་མཚོད།།[༡༩]

དེའང་ཡིད་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀུན་གང་བར་འབྲལ་བ་ནི། འཁོར་ལོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་།
བཙུན་མོ་དང་། སློན་པོ་དང་། རྟ་མཚོག་དང་། སྤང་པོ་དང་། དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་རྒྱལ་སྲིད་
བདུན་དང་། ཡུངས་ཀར་དང་། དུབ་དང་། བེ་སྤྲ་དང་། ལི་ཁྲི་དང་། ཞོ་དང་། འགྲུ་ཕང་དང་། མེ་ལོང་
དང་། དུང་གཡས་སྤུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྣམས་བརྒྱད་དང་། ལྷ་མ་དཔ། ལྷན་དང་། བཞོན་པ་
དང་། མལ་ཆ་དང་། ཁྲི་དང་། རལ་གྲི་དང་། བགས་པ་སྟེ་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱིས་མཚོད་དོ།།

ཉིང་ངེ་འཛོན་རྒྱ་མཚོའི་མཚོད་པ་གཉིས་ནི། ཉིང་ངེ་འཛོན་གྱི་མཚོད་པ་ནི། བཟང་པོ་སྦྱོད་པ་དང་མཚོད་
པའི་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་བཞོད་པ་བས་ཆེས་ལྷག་པ་ཅམ་དུ་བསམས་ཏེ་འབྲལ་བ་ནི། འདི་ལྟར།

ཉིང་འཛོན་ཡིད་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཁྱབ་པར། །ཕྱིན་གསང་བའི་མཚོད་སྦྱིན་རྒྱ་མཚོས་མཚོད།།

དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

མེ་ཏོག་སྦྱིན་མཛེས་སྤིང་ཁང་མཛེས་འབར་བ། །སྦྱོས་དང་སྦྱོན་སྦྱར་བདུད་ཚིའི་སྦྱིན་ལུང་དང་།།[༢༠]
གཟི་ལྗན་སྦྱོན་མ་ཞལ་ཟས་པོ་ལོའི་སྦྱིན། །བསྟོད་དབྱངས་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོའི་སྦྱིན་གྱིས་མཚོད།།

རྒྱལ་རི་ལྟར་ན། དཀོན་མཚོག་ཏེ་ལ་ལའི་མདོ་ལས། མེ་ཏོག་པལ་ཆེར་མེ་ཏོག་སྤྲ་རེ་དང་། མེ་ཏོག་

བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་རབ་བརྒྱུ་སྟེ། བཤེན་གྱི་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱི་འཁྲུ་བྱས་པ་ནས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་མཚོན། ལམ་པའི་མཐིལ་ན་མཚོན་པ་བསམ་ཡས་རྣམས། རྒྱལ་བ་གཅིག་ལ་
 མཚོན་པ་བྱེད་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་མ་ལུས་ཀྱི་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ། བྱང་སྐྱོད་ཉིད་འཛིན་རྣམ་འཕྲུལ་དེ་
 འདྲའོ།^{੧੧} ཞེས་པ་འདི་ལམ་པོ་ཆེན་འང་ཡོད་པ་ལྟར་དང་། བཟང་སྐྱོད་ལས། དེ་དག་བསྐྱེས་པ་མི་
 ཟད་རྒྱ་མཚོ་རྣམས། འདྲུངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱོ་ཀྱིས། རྒྱལ་བ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རབ་
 བརྗོད་ཅིང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བསྟོན།^{੧੨} ཅེས་སོ།།

ལུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚོན་པ་གཉིས་ནི། བད་དང་གསང་བའི་མཚོན་པ་ནི། སྟོའི།

འཕྲུག་པའི་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཏུ་མཐའ་ཡས་པ། སྐྱེག་མོ་སྐྱེད་ཐོགས་རིན་ཆེན་གྱུ་གར་སོགས།།^[੧੧]

མཚོན་པའི་ལྷ་མོ་སྐྱོ་ཚོགས་སྐྱོན་འཕྲོ་བས། རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་མ་ལུས་མཉེས་གྱུར་ཅིག།

དོ་རྗེ་གཟུགས་མ་དང་། སྐྱ་མ་དང་། སྤི་མ་དང་། རོ་མ་དང་། རེག་མ་དང་། སྐྱང་བ་མ་དང་། སྐྱང་བྱེད་
 མ་དང་། བཤེན་པའི་ཚོགས་རང་རང་གི་མཚོན་པ་ནས་མཐའ་གང་བས་མཚོན་པར་དམིགས་ཏེ་
 འཕྲུལ་ཞིང་། གཅེས་པར་གཟུང་བའི་ལུས་ཀྱང་དཀོན་མཚོག་གི་བྲན་ཏུ་འཕྲུལ་བ་ཉིད། སྐྱོད་འཕྲུག་
 ལས། བམ་མཐའ་རབ་འཕྲུམས་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པར། ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་
 ཀྱི། སྟོ་ཡིས་སྐྱངས་ནས་སྐྱབ་དབང་སྐྱེས་ཀྱི་མཚོགས། སྐྱེས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་འཕྲུལ་
 བཤེན། ལོ་ལོ་གཞན་དམ་པ་སྐྱེས་མེ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས། བདག་ལ་བརྩེར་དགོངས་བདག་གི་འདི་དག་
 བཞེས། བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ལྡན་བཀྱོན་ཆེན་ཏེ། མཚོགས་པའི་ཚོར་གཞན་བདག་ལ་ཅང་མ་
 མཚིས། འེས་ན་གཞན་དོན་དགོངས་པའི་མགོན་གྱིས་འདི་དུ། བདག་གི་དོན་སྐྱོད་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་
 བཞེས་གིག རྒྱལ་དང་དེ་སྐྱེས་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ནི། བདག་གི་ལུས་ཀྱི་གཏན་ཏུ་དཔུལ་བར་
 བརྒྱ། བཤེས་དཔའ་མཚོགས་རྣམས་བདག་ནི་ཡོངས་བཞེས་གིག^{੧੦} ཅེས་སོ།།

སྐྱེག་པ་བཤགས་པ་ནི། ཡན་ལག་གསུམ་པ་ནི། བདག་གི་ཆེ་རབས་

ཐོག་མེད་དུས་ནས་ཐོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱེག་པ་ཅི་བཞིས་པ།།^[੧੨]

སྲིད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་དེ་ཀུན་པའགས་པར་བགྱི།།

ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་རྒྱལ་བཤད་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞེད་ལས། དང་པོ་རྒྱུར་བྱ་སྡིག་
 པའི་རྫོལ་དུག་ནི། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ལུག་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་པ་མ་
 དང་། མཁའ་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་ལ། དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར། རོ་བོ་མི་
 དག་པ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་སྡིག་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། སྤྱི་དོའི་ཁ་ཟས་ལ་
 སོགས་པ་བཅས་པ་དང་འགལ་བ་ཐམས་ཅད་དེ། བཟང་སྟོད་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ལུག་
 དབང་གིས་ནི། །ལུས་དང་རག་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྡིག་པ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་ཅི་
 མཚེས་པ།⁽¹⁾ །ཞེས་སོ། །སྟོར་བ་རང་གིས་བྱས་པ་འཇམ། གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་འཇམ། བྱེད་པ་ལ་ཡི་
 རང་བའི་སྡིག་པ་འོ། །སྡིག་པའི་བྱེད་ལས་ནི། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ལ་སྐྱིབ་ཅིང་རྒྱ་སོང་དུ་སྡུག་
 བསྐྱལ་བར་བྱེད་པ་འོ།།

གཉིས་པ་སྟོང་རྒྱལ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིན། མི་དག་པ་ལ་འགྲོད་པ་མང་བ་རྣམ་པར་སྲུབ་
 འབྲིན་པའི་སྟོབས་དང་། མི་དག་པ་བྱས་དུས་སྐར་བཙོན་པས་དག་པ་ལ་སྟོད་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་
 སྟོད་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོམ་པ་བླངས་ནས་སྡིག་པ་མི་བྱེད་པ་སོར་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་དང་། དཀོན་
 མཚོག་གསུམ་དང་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟེན་ནས་སྡིག་པ་ཟད་ཅིང་བསྐྱབས་པར་བྱེད་པ་རྟེན་གྱི་
 སྟོབས་ཏེ། ཚོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་ཚོས་བཞི་དང་ལྷན་
 བ་སྡིག་པ་བྱས་གིང་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་པོ། །བཞི་གང་ཞེན་འདི་
 ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སྲུབ་འབྲིན་པ་ཀུན་དུ་སྟོད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་དུ་སྟོད་པ་དང་། སོར་རྒྱུད་པའི་
 སྟོབས་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མི་དག་པའི་ལས་སྟོད་ནའང་དེ་ལ་འགྲོད་པ་
 མང་བ་ཡིན་འོ། །གཉིས་པ་ནི་མི་དག་པའི་ལས་བྱས་ཀྱང་དག་པའི་ལས་ལ་གིན་ཏུ་བཙོན་པ་
 ཡིན་འོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་སྡིག་པ་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་
 ཡིན་འོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་། ཚོས་དང་། དག་པའི་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་རྒྱུབ་

གྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ།⁹ །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་སྐྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ནི། སྐྱོར་བ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསམས་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱ། དངོས་གཞི་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་དྲན་ཞིང་འགྲོད་
པས་རང་གཞན་གྱི་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ལྷེ་ཐོག་ཏུ་ནག་ཡིང་དེར་བསམས་ལ་བཤགས་པས། སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྐྱིན་མཚམས་ནས་འོད་ཟེར་བྱུང་བ་སྡེ་འབྲུལ་ལ་དག་པར་བསམ།
རྗེས་འོད་ཟེར་མང་དུ་བྱུང་ནས་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་དག་ལུས་ཤེས་གོང་ལྷུང་གྱུར་པར་བསམ་མོ། ཚིག་
ཀྱང་། བཟང་སྐྱོད་དམ་སྐྱོད་འདུག་ལས། རྟོགས་རྣམས་ཀྱང་ན་བཞུགས་པ་ཡི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། རྟུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་མངའ་རྣམས་ལ། རྩལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། ཐོག་
མ་མེད་ལྡན་འཁོར་བ་ནས། ཚེ་རབས་འདི་འམ་གཞན་དག་ཏུ། འདག་གིས་མ་འཚལ་སྡིག་
བགྱིས་པའམ། འགྱིད་དུ་སྐྱུལ་བ་ཉོད་དང་ནི། ཀའི་ལྷན་འབྲུལ་པས་བདག་ཚོ་ཉེ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་
གང་བགྱིས་པ། ཞོངས་པ་དེ་ནི་མཐོང་བགྱིས་ནས། འབས་པ་ཐག་པས་མཐོན་ལ་བཤགས། འདག་
གིས་དཀོན་མཚོགས་གསུམ་དང་ནི། ལ་མའམ་གྲུ་མ་གཞན་དག་ལ། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་ནས་ལུས་དང་
རག་ ཡིད་གྱིས་གཞོད་བགྱིས་གང་ལགས་དང་། ཉེས་པ་དུ་མས་སྐྱོན་ཚགས་པའི། སྡིག་ཅན་
བདག་གི་སྡིག་པ་གང་། འཁོར་ཏུ་མེ་བཟང་བགྱིས་པསྟེ། ཐམས་ཅད་འདྲེན་པ་རྣམས་ལ་འཚགས།⁹ །
ཞེས་སོ། ཉེ་རྗེས་ལ་སྡིག་པའི་དོ་བོ་རྗེ་ལྷ་སྤྱུ་གང་ན་གནས་སོ་སོར་བཏགས་¹⁰ བས་ནམ་མཁའ་ལྷ་
སུའི་རང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དག་པར་གྱུར་ཏེ། རྟོགས་བཅུ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་
འགྲོད་ཚངས་བྱེད་འདོད་ན། ཁྱང་པོར་འདུག་ལ་ཡང་དག་ལྟོས། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བརྟ། ཡང་
དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་སྟོས། ཉེ་ནི་འགྲོད་ཚངས་མཚོགས་ཡིན་ནོ།¹¹ །ཞེས་སོ།།

དེའང་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་སྡིག་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད། སྐྱོབ་མས་ལྷན་དང་མཚོད་པ་
བྱས་ཏེ། ལྷ་ལོས་ལྷན་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས། བདག་གི་སྡིག་པ་སྐྱུང་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་
བཏབ་པའི་རྗེས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྡིག་པ་ལྷེ་ཐོག་ཏུ་སེམས་སུ་བཅུ་ག་ལ།
བདག་གིས་དཀོན་མཚོགས་གསུམ་དང་མཁའ་པོ་དང་། སྐྱོབ་དཔོན་དང་། ལ་མ་དང་། སེམས་ཅན་

གཞན་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྲང་དང་གཉི་མུ་ག་གི་དབང་གིས་སྡིག་པ་ཅི་བགྱིས་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་འགྲོད་ཚངས་དྲག་པོའི་བསམ་པ་ས། རྫོགས་པ་ཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྲུང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྲིད་མཐོ་ལ་ལོ་བཤགས་སོ། །སྐྱེ་ཆད་ཀྱང་སྡོམ་པར་འཚལ་
 ལགས་སོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་རྗེས་ལ་དར་ཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་དུ་བཅུག་ནས། ཉེན་གྱི་
 ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་བྱུང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དག་པར་བསམ་པའོ། །རྗེས་ལ་སློབ་
 དཔོན་གྱིས་མཐོང་སྟོམ་དེ། སློབ་མས་གཏང་རག་བྱའོ། །འཇུག་ལྷན་དང་པོ་ནི་རང་གི་རྒྱལ་དང་། ལྷི་
 མ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱལ་ཡིན་འོ།།

བཞི་པ་དེ་དག་གིས་སྦྱོང་རྣམས་པའི་གཤམ་བྱེད་ནི། བྱམས་པ་སངས་ལོ་སྐྱེ་ཆེན་པོས་ལུས་པའི་
 མདོ་ལས། མི་གཤམ་པས་ནི་གང་བྱས་པའོ། །སྡིག་པའི་ལས་ནི་བཤགས་པར་བགྱི། །མཁས་པས་ཉེས་
 པ་བཤགས་ནས་ནི། །ལས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་སོ།¹⁶ །ཞེས་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་
 གིས་སྡིག་པའི་ལས་བྱས་པ། དག་པོ་ལས་ལྷན་ནི་མཐར་བྱེད་དེ། ཉི་ལྷ་སྡིག་ལས་འབྱུང་བ་བཞི། །འཛིག་
 ཉེན་འདིར་ནི་དེ་སྦྱང་འགྲུང་།¹⁷ །ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། ཡ་མ་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་བསད་པ་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ།¹⁸ །ཞེས་པ་དང་། ལས་
 རྣམ་འབྱེད་ལས། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལས་རྣམས་བྱས་པ་ནི། །བདག་ལ་རྣམ་པར་སྦྱོད་པས་བསྐྱབས་
 པར་འགྲུང། །རབ་ཏུ་བཤགས་དང་སྡོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིས། །དེ་དག་ཤིན་ཏུ་རྩ་ནས་བཏོན་པ་
 བཞིན།¹⁹ །ཞེས་པ་དང་། བཤེས་སྦྱོང་ལས། གང་ཞེས་སྟོན་ཆད་བག་མེད་ཀྱང་བཤེས་ལས། ལྷིན་ས་
 བག་དང་ལྷན་པར་ཀྱང་དེ་ཡང་། །ལྷ་བ་སྡིག་བྲལ་ལྷ་བྱུང་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་སྦྲེང་མཐོང་
 ལྷན་བདེ་བྱེད་བཞིན།²⁰ །ཞེས་སོ།།

དག་པོ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བཞི། ཡན་ལག་བཞི་པ་ནི།

འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་སྤང་བོ་མཐའ་ཡས་ལ། །རྟོག་པར་བདག་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དོ།།

དེའང་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་བ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཡི་རང་བསྐྱོམས་ན་དགོ་ཅ་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོ་བ་
ཅིང་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་དེ། ལྷན་པ་ལས། ལྷོང་གསུམ་རི་རབ་ཤར་ལ་གཞལ་བ་ཚད་གཟུང་
ཏུང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་དགོ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན།^{༡༠} །ཞེས་སོ། །ཚུལ་འདི་བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་
ཞིང་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚིག་འདིས་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་སངས་རྒྱས་
ཤས། །རང་རྒྱལ་རྣམས་དང་སློབ་དང་མི་སློབ་དང་། །འགོ་བ་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་གང་ལ་ཡང་། །དེ་
དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་ཡི་རང་།^{༡༡} །ཞེས་སོ། །

ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་ནི། ཡན་ལག་ལྔ་པ་ནི།

མ་ལུས་སྐྱེ་དགུའི་ཚོགས་རྣམས་བསྐྱུལ་བའི་མིང་།^[༣༩] །ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱེད་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ།

དེའང་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལ་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་ཚོས་མི་གསུང་བ་ལ་ཚངས་པས་འཁོར་ལོ་སྐྱུལ་
ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤྱི་མ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེན་སྲུང་
བདག་ཀྱང་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བསམས་ལ། གང་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་སློབ་མ་
དག །བྱང་ཆུབ་རིམ་པར་སངས་རྒྱས་མ་ཚགས་བརྟེས། །མགོན་པོ་དེ་དག་བདག་གིས་ཐམས་
ཅད་ལ། །འཁོར་ལོ་སྐྱེན་པའི་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ།^{༡༢} །ཞེས་སོ། །དེས་ནི་ཚོས་སྤངས་པའི་སྐྱིབ་
པ་འདག་ཅིང་། ཚེ་རབས་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་པའི་ཚོས་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པ་དང་མི་འབྲལ་
བར་འགྱུར་རོ།

ལྷན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་ནི། ཡན་ལག་དྲུག་པ་ནི།

དེང་ནས་སྤིང་པའི་རྒྱ་མཚོ་མ་སྟོང་པར། །ལྷན་ལས་མི་འདའ་ཏུ་བཞུགས་པར་གསོལ།

སྟོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལ་དགོ་བསྟེན་ཚན་ས་ལྷན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་
བཞིན་དུ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་དག་ན་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལ་ལྷན་འདས་རི་སྟེད་བཞུགས་པ་
རྣམས་དང་། སྤྱི་མ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་པ་དག་ནངས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་ལྷན་ལས་འདའ་བར་བཞེད་
པ་རྣམས་ལ། རི་སྤིང་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ། ལྷན་ལས་འདའ་སྟོན་གང་

བཞེད་དེ་དག་ལ། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་ཞིང་བདེ་བའི་སྲིད། །བསྐྱལ་བ་ཞིང་གི་རྩལ་སྤྲིད་བཞུགས་
པར་ཡང་། །བདག་གིས་ཐལ་མོ་རབ་སྦྱར་གསོལ་བར་བཀྲི།^{༡༥} །ཞེས་སོ། །དེས་ནི་ཚེ་སྲུང་བ་དང་།
དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་དང་། །གཞན་གྱིས་སློག་ལ་འཚོ་བའི་སྤྲིག་པ་འབྱུང་ཞིང་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ཐུབ་པར་གྱུར་རོ།།

དགོ་བ་བྱང་རྩལ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་ནི། །ཡན་ལག་བདུན་པ་ནི།

དགོ་བ་དེ་ཡིས་བདག་དང་འགྲོ་བ་ཀུན།^[༡༥] །མ་ལུས་བྱམ་གཅིག་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག།

དེའང་རང་གཞན་གྱི་དགོ་བ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་འདུན་ཞིང་བསྐྱར་བ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་བསྐྱོ་
བ་དེ། །བྱུག་འཚའ་བ་དང་མཚོན་ཅིང་བཤགས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བ་ཡི། །དགོ་
བ་བྱུང་བཅད་བདག་གི་ཅིབསགས་པ། །ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བྱང་རྩལ་སྲིད་བསྐྱོའི་^{༡༦} །ཞེས་སོ། །དེའང་
བསྐྱོ་རྒྱ་ནི་རང་གཞན་གྱི་དགོ་བ་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་དེ། །ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། །འགྲོ་ཀུན་
དགོ་བ་ཇི་སྟོང་ཡོད་པ་དང་། །བྱས་དང་བྱེད་འགྱུར་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་དག། །བཟང་པོ་ཇི་བཞིན་དེ་འདྲའི་
ས་དག་ལ། །ཀུན་ནས་ཀུན་གྱི་བཟང་པོར་རེད་གྱུར་ཅིག་^{༡༧} །ཅེས་སོ།།

བསྐྱོ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་སྟེ། །ཡུམ་བར་མ་ལས། །རབ་འབྱོར། དགོ་བའི་རྩ་བ་འདི་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་བསྐྱོ་བར་བྱ་ཡི། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་ལས་གཞན་གྱི་
སར་ཡང་བསྐྱོ་བར་མི་བྱ་སྟེ་^{༡༨} །ཞེས་སོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་རྩལ་
ཐོབ་པའི་སྲིད་ཏེ། །དེ་ཉིད་ལས། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲིད་བསྐྱོ་ཡི། །རང་གིས་ཡོངས་
སུ་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱི་དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྷུང་བར་འགྱུར་
པའི་སྲིད་རོ།^{༡༩} །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་བཞིན་སྣང་བ་མི་ལམ་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ།
དགོ་བ་ཡང་མི་ལམ་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གཤམ་ནས་བསྐྱོ་བ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ལས། །རབ་འབྱོར། །ཚོས་ཐམས་ཅད་
ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུ། །རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། །དགོ་བ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྩལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་
བྱ་སྟེ་^{༢༠} །ཞེས་དང་། །བཟང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། །གང་གིས་སྤྲིན་པ་གང་ལ་བཏང་། །སྤྲིན་པ་ཇི་

ལྟར་མི་དམིགས་པ། རྒྱུན་པ་མཉམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། བཟང་བོ་ལ་ནི་ཡོངས་རྫོགས་ཤོག¹⁰ །
 ཅེས་སོ། །དམིགས་པ་ལམ་ཞེན་པས་དགེ་ལྡན་བདེན་བདེན་བོར་གཤམ་པ་ནི་མི་བཟང་སྟེ། སྤྱད་པ་ལས། རི་
 ལྟར་དུག་དང་འདྲས་པའི་ལ་བཟང་བཟང་བ། །དཀར་བོའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ལམ་དེ་འདྲར་རྒྱལ་བས་
 གསུངས། ཞེས་པ་དང་། ཅི་སྟེ་མཚན་མ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་བསྟོན་པ་ཡིན། །འོན་ཏེ་མཚན་མ་ཡོད་ན་
 བྱང་ཆུབ་བསྟོན་པ་ཡིན།¹¹ ཞེས་སོ། །དེས་ན་དམིགས་པ་ལམ་ཞེན་པ་མོད་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་
 རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། རྒྱན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དོ།¹² ཞེས་སོ། །བསྟོན་
 བ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། དགེ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འདུན་པས་བསྐྱུར་བའི་སྟོན་དང་། ཚིག་ཀྱང་པར་ཅན་མཐུ་
 བསྟོམས་པ་སྟེ། །འཇམ་དཔལ་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ལས། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་
 བཞིན་ཏེ། །འདུན་པའི་རྩ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། ཁང་གིས་སྟོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཏུ་འགྲུབ།¹³ ཅེས་སོ། །

བསྟོན་བ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་ཀྱང་པར་ནི། རྒྱ་དགེ་བ་སྟོན་ཏུ་སོང་ནས་ཚིག་དང་སྟོན་པ་
 བསྟོམས་པ་ནི་བསྟོན་པ། རྒྱ་དགེ་རྩ་མ་སོང་བར་སྟོན་པ་ནི་སྟོན་ལམ་མོ། །དེ་ལས་བསྟོན་བ་རྒྱུན་བདག་
 གི་སེམས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་ཚིག་གི་རྣམ་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །དེར་སང་
 སྟོན་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ནི་དེས་མི་གཤམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གཞན་དུ་བདེ་བོ་ཡིན་པས།
 བྲ་མ་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོའི་ཚིག་གི་རྗེས་སུ་སེམས་ཚུགས་པས་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའི་
 མཐུན་གྱུར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ། །ཚིག་གྱུར་ས་དང་བོ་ཡན་ཚད་བདེན་ཚིག་གྲུབ་པ་ཞིག་གིས་གསུངས་
 པ་བཞིན་བྱ་ཡི། གང་རུང་རུང་མ་ཡིན་པས་འདིར་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ། །བསྟོན་བ་འགྲུབ་པའི་དབང་
 བོར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་ལུ་ང་འཐིབས་པ་བཞིན་
 བསམས་ལ། སྟོན་རྒྱལ་བོ་བྱམས་པའི་སྟོན་ལུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་ཉིད་རྒྱུན་རྣམས་ལ་རང་གི་གཞུག་
 བྱིན་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྗོད་པ། བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཞིགས་པ་ཉིད། །ཐོབ་ནས་
 ཉེས་པའི་དག་རྣམས་པམ་བྱས་ཏེ། རྒྱེ་ཁྱ་ན་འཚིའི་རྩ་སྟོང་འབྲུག་པ་ཡི། རྗེད་པའི་མཚོ་ལས་འགོ་བ་
 སྟོན་པར་ཤོག ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །

ཁ་ཅིག་རྗེས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཅི་བྱ་
 དམིགས་པ་མེད་པའོ་ཞེན། རྣམ་པ་མ་གོ་བར་སྣང་སྟེ། དགོ་བ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ། གསོག་པ་བོ་འང་
 མི་ལམ་ལྟ་བུ། ལེན་པ་བོ་འང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་ཞེན་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་
 མེད་པ་ཟེར་གྱི། དགོ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བསྐྱོམ་པའི་སྟོང་པ་ནི་ཚད་ལྟ་ཡིན་པས་ལུགས་ངན་པར་གོ་
 བས་སྣང་བར་བྱའོ། སྦྱིར་གྱི་དགོ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་། སྦྱོར་བ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དམ་པས་ཟིན་པ།
 དངོས་གཞི་དམིགས་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་གེས་རབ་དམ་པས་ཟིན་པ། རྗེས་མི་ལམ་སྦྱུ་མ་ལྟ་
 བུའི་བསྟོ་བ་དམ་པས་ཟིན་པ་སྟེ། དམ་པ་གསུམ་དང་འབྲེལ་ན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མས་རྒྱ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེས་མ་ཟིན་ན་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ཞེས་བྱ་སྟེ་རང་
 རང་གི་དགོ་འབྲས་ལན་ཅིག་ལྷུང་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་གེས་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱུད་དག་པའི་རྩལ་ནི། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྟོན་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི།
 དཔེ།

ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱིས་སྦྱངས་པའི་རས་ཡུག་དག། ཚོན་གྱིས་བརྒྱུར་བས་ཁ་དོག་གསལ་བ་བཞིན།།

དེ་ལྟར་སྟོན་དུ་འགོ་བས་སེམས་སྦྱངས་པའི་[༣༧] །རྒྱུད་ལ་དངོས་གཞིའི་སེམས་མཚོག་གསལ་བར་སྦྱོ།།

དེའང་སེམས་དམ་པ་སྦྱི་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་དྲི་མ་ཡོད་ན་སེམས་དེ་མི་སྦྱི་ཞིང་གོགས་དག་ན་
 སྦྱི་བ། རས་དྲི་མ་ཅན་ཚོས་སུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་བཙོ་བྲག་མཁན་གྱིས་བྱས་རས་སྦྱངས་ཏེ་ཚོས་བྱེད་
 པ་དང་འབྲ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།།

གསུམ་པ་དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པའི་རྩལ་ནི། ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱས་པ།

འདི་ནི་བསོད་ནམས་འབྲས་བུ་ཚད་མེད་དེ། ཚོས་དབྱིངས་ཇི་བཞིན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་བྱ་བ།།

ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་སྦྱས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ། །དམིགས་
 བས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བྱས་ཏེ། །བྲག་འཚལ་དེ་བཞིན་མཚོན་བྱེད་དམ། །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཡི་རང་
 ཞིང་། །སྦྱིག་པ་དག་ཀྱང་འཆགས་པར་བགྱིད། །བསྐྱལ་དང་གསོའི་བ་འདེབས་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་བསོད་

ནམས་ལུང་པོ་ནི། ཁམ་མཁའ་གང་བར་རྟག་ཏུ་འབྱུང་།^{༡༧} །ཞེས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་མཚོགས་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས་ནི། ད་ནི་དངོས་གཞིའི་ཚོག་ནི། རྫོན་འགོ་བྱས་པའི་རྗེས།
དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་ཚོགས་མཚོག་ལ།^[༡༤] །ལན་གསུམ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བྱས་ཏེ།།
མགོན་པོ་སྲས་དང་བཅས་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ། །རི་ལྟར་རྫོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་སྲས་བཅས་ཀྱིས།།
བྱང་ཆུབ་བྱགས་བསྐྱེད་བསྐྱབ་ལ་གནས་པ་ལྟར།^[༡༥] །དེང་ནས་བདག་གིས་འགོ་ལ་ཡན་དོན་དུ།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱབ་ལ་གནས་པར་བཤྱ། །མ་ཀལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱལ་བར་བཤྱ།།
མ་གོལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་དགོལ་བཤྱི་ཞིང་།^[༡༦] །དབུགས་མ་ལྷུང་རྣམས་བདག་གིས་དབུགས་དབྱུང་རྟེ།།
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལྷ་པོ་འདས་ལ་དགོད།།

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཤྱི་བ། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་རྒྱིད་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོ་
ལ་མཚིས་གྱི་བར་དུ། ཀྱང་གཉིས་རྣམས་གྱི་མཚོགས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་
སུ་མཚིའོ། །འདོད་ཚགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་གྱི་མཚོགས་དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ། ཚོགས་རྣམས་གྱི་
མཚོགས་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་གསུམ་དང་། རྫོགས་བཅུ་ན་
བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། ས་བཅུ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། ལྷ་མ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་
ཚེན་པོ་རྣམས་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། རི་ལྟར་རྫོན་གྱི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཚེན་པོར་བྱགས་བསྐྱེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཤྱི་བས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་མ་ཀལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བ་དང་། མ་
གོལ་བ་རྣམས་དགོལ་བ་དང་། དབུགས་མ་ལྷུང་བ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ལྷ་པོ་
ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ལྷ་པོ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོ་ལ་
མཚིས་གྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཚེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤྱིའོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ།།

ཡང་ན་རྫོད་འཇུག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བརྗོད་དེ། དགོངས་གསོལ་གསུམ་པོ་རྫོན་དུ་

བཏང་ནས། རི་ལྟར་རྫོགས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཚུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང། །བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་བསྐྱེད་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་
ཚུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བཀྱི་ཞིང། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱེད་པ་ལའང། །རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་
བཀྱི།” །ཞེས་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

རྗེས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་འབད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དེས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གྲལ་ལ་
ལོད་པ་ཡིན་པས། བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང། རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང། དེ་ནས་
བཟུང་སྟེ་དུས་རྟག་པར་ཡང། ཚོག་

དེ་ལྟར་ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་ལ་འབད་པར་བྱ། [༥༩]

དེའང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གསོ་བ་དང། །གསལ་ཐེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ།།

བཞེས་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་དགོས་པ་ནི། ཚོག་དེའི།

བརྗོད་པ་དང་པོས་སློབ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། །གཉིས་པས་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ་ཡིས།།

གཉིས་ཀ་བརྟན་ཞིང་དག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།

དེ་སྐད་དུ། རྒྱ་མཚོ་སློབ་ལས། དེ་ལ་བརྗོད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དག་གིས་སློབ་པ་
དང་འཇུག་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཚེས་བརྟན་པའི་མཚོག་ཉིད་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ།” །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སློབ་
འཇུག་གི་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་དོས་པོ་ཐ་དང་པ་ནི་མེད་དོ། །ཚོག་ལས་ཐ་དང་པ་ལྟར་སྐྱུར་
བ་ཡང་ལྷོག་པ་ཐ་དང་པ་གསུམ་བརྗོད་པ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དོ་བོ་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློ་
རྗེས་གཅིག་དུས་གཅིག་བྱེད་པ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་པོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་
ལས། སློབ་པ་དང་འཇུག་པ་འདི་གཉིས་ནི། དོ་བོ་དབྱེར་མེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གཅིག་པ་
ཉིད་དང། ཐ་མི་དང་པའི་རང་བཞིན་དུ་གཤེགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།” །ཞེས་སོ།།

ལྷ་པ་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པའི་དུས།

དེང་ནས་བདག་ནི་འགྲོ་ཀུན་ཉེར་འཚོའི་གཞི། [༦༠] །རྒྱལ་སྐས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་འཕྱོང།།

སྲིད་ན་མི་འཛིགས་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་ཅིང། །རྟག་ཏུ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་ལྟོན་ལེན་པས།།

མི་ཡི་སྲིད་པ་དོན་དང་བཅས་པར་གྱུར།།[༧]

འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱད་ཅིག་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་དེ་མ་ཉམས་པར་
ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གི་རིགས་དགེ་བ་ཉམས་པར་མི་བྱ་ཞིང་
འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང་། དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དངོས་སམ་བརྒྱད་
ནས་བྱུ་ཞིང་། མི་ལུས་ནའང་སྟོན་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། སྲོད་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱོད་ལྡན་པ་ཡིས། །རབ་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཟུང་ནས། །འཇུག་དང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །སེམས་ནི་འདི་ལྟར་གཞེངས་
བསྟོད་དེ། །དེ་དུས་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད། །མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་འཕོབ། །དེ་རིང་སངས་
རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་བདག་གྱུར་ཏོ། །དེ་བདག་གིས་ཅི་ནས་གྱུར། །རིགས་
དང་མཐུན་པའི་ལས་བཟུམས་ཏེ། །སྟོན་མེད་བཅུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། །རྟོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་
ལྟར་བྱ། །ལོང་བས་ཐུག་དར་སྤང་པོ་ལས། །འི་ལྟར་རིན་ཆེན་རྟེན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རི་ཞིག་ལྟར་
སྟེས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བདག་ལ་སྐྱེས།།¹⁹ །ཞེས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ལ་ནམ་གངས་དུ་ཞེན་བཅུ་དུག་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་
ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེ། །སྟོ་ལྡན་ཉིད་དང་གསལ་བའི་མཚོག་ །རྒྱལ་སྲས་
རྒྱལ་བའི་གཞི་དང་འོན་ །རྒྱལ་བྱེད་རྒྱལ་བའི་ལྷ་གྲུ་དང་། །རྩལ་ལྡན་དང་འོ་འཕགས་མཚོག་དང་། །དེད་
དཔོན་དང་འོ་གྲགས་མཚོག་དང་། །སྟིང་རྗེ་ཅན་དང་བསོད་ནམས་ཚེ། །དབང་སྐྱུགས་དེ་བཞིན་ཚོས་
དང་ལྡན།།²⁰ །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་
ཡོན་ཡང་རྒྱས་པར་བརྟོད་དོ། །དེ་འདྲ་སྟོང་པོ་བཞོད་པའི་ལེའུ་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞི་པ་ལས། །ཅོར་བཟང་
གིས་འཇམ་དཔལ་ལ་བྱུ་གས་བསྐྱེད་ནས། །དེའི་བསྐྱེད་བྱ་བཅུའ་བའི་བྱིར་སྟོ་སྟོགས་ནས་སྟོ་
སྟོགས་སུ་བྱིན་པ་ན། །བྱམས་ཚེན་སྟོ་སྟོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་
སྟིང་པོ་ཙན་ཞེས་བྱ་བའི་ཁང་བཟངས་ན་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྲུམ་སྤྲུ་ལས་བསྐྱོར་བ་

ལ་ཚོས་སྟོན་པ། རོར་བཟང་གིས་དཔག་ཚད་ལྡ་བརྒྱའི་རྒྱུད་ནས་མཐོང་སྟེ་དགའ་བ་དང་མགུ་བ་དང་
 རངས་བས་ཕྱག་བྱས་པ་བྱམས་པས་གཟེགས་ནས་ཕྱག་གཡས་པ་བརྒྱུད་པ་ཞོར་བཟང་གི་སྦྱི་པོར་
 བཞག་སྟེ། འཁོར་རྣམས་ལ་ངོམ་པའི་རྩལ་གྱིས་ཞོར་བཟང་གི་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པ། ལྟོས་གི་ག་
 བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདྲི། ཞོར་བཟང་ཞོར་ཞི་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་ལྷ། བྱང་རྩལ་སྦྱོང་བ་དམ་པ་
 ཡོངས་ཚོལ་ཞིང་། ལམ་ལས་པ་ར་ཡི་བྱུང་བུ་ཉེ་བར་འོངས། ཞེས་པ་དང་། ལེགས་པར་འོངས་སམ་སྟིང་
 རྗེ་བྱམས་བྱུང་ཁྱོད། བྱམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡངས་པར་ལེགས་འོངས་སམ། ལེགས་པར་འོངས་
 སམ་བཟླ་ན་རབ་ཞི་བ། སྦྱུད་པ་སྦྱོང་ཚེ་དུ་བ་བར་མ་གྲུབ་ཏམ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་
 དང་། ཞོར་བཟང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཉེ་ཞུས་པ། འཕགས་པ། བདག་སྐྱོན་མེད་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་ཡང་
 དག་པར་ཞུགས་ན། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་བ་ལ་རི་ལྟར་ནན་ཏན་དུ་བཞུགས་འཚལ་བས་
 བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། རིགས་ཀྱི་ལྷ། ཁྱོད་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་
 སུ་གཟུང་བའོ། རེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རིགས་ཀྱི་ལྷ། བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ས་པོན་ལྟ་བུའོ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཞིང་ལྟ་བུའོ་ཞེས་
 པ་ནས་ཅི་དང་ཞོར་བུའི་དཔེའི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་སྦྱེད་དང་སུམ་བརྒྱུད་ཉེ་བ་དངོས་སུ་གསུངས་ནས།
 ཕན་ཡོན་དེ་དག་དང་གཞན་ཡང་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་ནོ།¹⁹⁰ ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱས་པར་མདོ་ཉིད་
 དུ་བཟླ་བར་བྱའོ།

དྲུག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམས་སུ་བབ་པའི་རྩལ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ཐོགས་
 སུ་དེའི་བསྐྱབ་པ་ལ་རི་ལྟར་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམས་སུ་བབ་པའི་རྩལ།

དེ་ནི་སེམས་གཙང་དགོངས་པའི་ས་གཞི་ལ། བྱང་རྩལ་སེམས་གཉེས་ལྷུ་གུ་རབ་བསྐྱེད་དེ།

དེ་གཟུང་དག་པ་སྟེ་ལ་སྦྱིར་བརྗོད་པར་བྱ།

འོད་གསལ་པའི་སེམས་ལ་སྦྱར་ཡང་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཚེས་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 བདུད་དང་སྦྱིར་རྟོལ་བ་དག་གིས་བར་དུ་གཙོད་པར་མི་བྱས་ཏེ། ཚོས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས། ཞོར་བུ་

རིན་ཆེན་རང་བཞིན་གྱིས། །འོད་འབར་ལྷུང་གནས་ཉིད་ཏུ་ལྷུག། །ཕྱི་དོར་བྱས་ན་དེབས་ནི། །ཉིས་
 འགྱུར་ཉིད་ཏུ་མངོས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཚོལ་བྱེད་དེ། །
 མཐའ་གཉིས་ནམ་པར་དག་པ་ཡི། །སྲོད་ཡུལ་དུ་ནི་བདུད་མི་ལྷུང་།¹⁹ །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་
 གྱི་ལྷུ་གུ་སྐྱེས་ནས། །སེམས་དེ་མི་ཉམས་པར་གཟུང་བ་དང་། །དྲི་མ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །དགོ་བ་སྐྱེལ་བའི
 ཐབས་ཁོ་ན་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གྱང་སྐྱེས་མཚོགས་ཏུ་བསྐྱུང་བའི་བརྟུལ་ལྷགས་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་
 པས་འགྲུབ་སྟེ། །སྲོད་འཇུག་ལས། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་སེམས་འདི་ནི། །ལེགས་གཟུང་ལེགས་པར་བསྐྱུང་
 བར་བྱ། །སེམས་བསྐྱུང་བརྟུལ་ལྷགས་མ་གཏོགས་པ། །བརྟུལ་ལྷགས་མང་བོས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་པ་
 དང་། །བསྐྱབ་པ་བསྐྱུང་བར་འོད་པ་ཡིས། །རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་བསྐྱུང་སྟེ། །སེམས་འདི་བསྐྱུང་
 བར་མ་བྱས་ནས། །བསྐྱབ་པ་བསྐྱུང་བར་ཡོང་མི་ལུས། །སེམས་གྱི་སྤང་བོ་ཡན་བཏང་པས། །མནར་མེད་
 གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལྟར། །སྤང་ཆེན་མཐུལ་ཕྱོས་པ་ཡིས། །འདི་ན་དེ་འདྲའི་གཞོད་མི་བྱེད། །ཀྱུན་ནས་
 དྲན་པའི་ཐག་པ་ཡིས། །སེམས་གྱི་སྤང་ཆེན་དམ་བཅགས་ན། །འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་འགྱུར་
 ཞེད། །དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལག་ཏུ་འོང་།²⁰ །ཞེས་སོ། །

བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ལ་སོགས་ཆུ་ཆེར་བཤད་པ་ནི། །ད་ནི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་དང་། །དག་པ་དང་། །སྐྱེལ་
 བར་བྱ་ཞེན། །ཀུས་པར་བཤད་པ།

འགྲོ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བདག་གིས་སྤང་བྱ་ཞིང་། [༤༩] །བདག་གིས་དེ་བས་འགྲོ་བ་བདེར་གྱུར་ཏེ།
 །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་དེ་དང་མི་འབྲལ་ཤོག །སྐྱུལ་དུ་གཏོང་ལེན་སྐྱེལ་མར་སྐྱུང་བྱ་ཞིང་།
 །སྲོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཚད་མེད་བཞེད་བསྐྱོམ། [༥༠] །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་སེམས་བསྐྱུང་བ།
 །འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་རོལ་ཕྱིན་དུག་སྐྱུད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བཙོན་པར་བྱ།

དེ་ལ་སྲོན་པ་དང་། །འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ལ་གནས་པ་ནི་སེམས་གཟུང་བའོ། །དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 སྤང་བའི་ཕྱིར་འབད་པ་ནི་དག་པར་བྱའོ། །བདག་གི་བདེ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བརྗེ་
 བ་ལ་སྐྱེལ་མར་བྱ་བ་ནི་སེམས་སྐྱེལ་བའོ། །འདི་ལྟར་སྲོན་པ་དང་། །དགོ་བའི་ཚོགས་མང་དུ་བསྐྱེན་པ་

དང་། གྲུབ་དུ་དག་པ་འབའ་ཞེག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཁུར་དུ་འཁུར་བ་
 དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་བསྐྱམ་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བར་བྱ་བ་ནི་བསྐྱམ་པའི་མདོ་
 བསྐྱམ་པ་སྟེ། སློབ་འཇུག་ལས། སློབ་ལུག་མེད་དང་དཔུང་ཚོགས་དང་། །ལྷུང་སྐྱེད་བདག་ཉིད་དཔང་
 བྱ་དང་། །བདག་དང་གཞན་དུ་བསྐྱམ་པ་དང་། །གཞན་དང་བདག་དུ་བརྗེ་བར་རྒྱུ།^{༡༩} །ཞེས་སོ། །དེ་
 ལ་སྟོགས་དང་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སློབ་པ་རྒྱབས་པོ་ཚེ་ཐོས་པ་ན། བདག་ལྟ་
 བུས་ག་ལ་ལུས་སྐྱམ་དུ་སློབ་ལུག་པ་མེད་པས་བརྩོན་པར་བྱ་བ་ཡང་གཞི་ཤེས་པས་བཞག་གོ།

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དམན་པ་རྣམས་མི་ལུ་ས་ཐོབ་པ་ན་བདག་གིས་དེ་ལྟ་ནས་བརྩོན་
 པར་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་ལ། དམན་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལབ་ལྟས་
 བ་ཅི་དཀའ་སྐྱམ་དུ་བསམ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཞེས། སློབ་ལུག་པར་ནི་
 མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་དེབ་ཞེ་གཤེགས་པ་ནི། །བདེན་པར་གསུང་བས་བརྟེན་འདི་གསུངས། །སྐྱེད་བྱ་ག་
 སྐྱེད་བྱང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྲིན་ལུང་གང་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་དཀའ་བྲལ་མེད་འཕོབ། །བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱིས་མིར་སྐྱེས་ལ། །ཕན་དང་གཞོན་པ་འོ་ཤེས་
 པས། །བྱང་ཆུབ་སློབ་པ་མ་བཏང་ན། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཕོབ།^{༢༠} །ཅེས་པ་དང་། ལག་
 བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལག་བཟང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་
 རྟེ། སེང་གོ་དང་། ལྷག་དང་། ཁྱི་དང་། ཅེ་སྦྱང་དང་། ལྷུང་ལྷུང་དང་། བྱ་ཚོག་དང་། ལྷག་པ་དང་།
 སྲིན་ལུང་དང་། སྐྱེད་མ་དང་། སྐྱེད་ལུང་དང་། ག་སྐྱེད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་ན། བདག་མིར་གྱུར་བཞིན་དུ་སྟོག་གི་སྦྱིར་ཡང་ཅིའི་སྦྱིར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་
 བརྩོན་འགྲུས་མ་ཉམས་པར་བྱ་སྐྱམ་མོ། །ལག་བཟང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འདི་ལྟར་
 བསྐྱེད་སྟེ། མི་བརྒྱུའམ་སྟོང་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་ན། བདག་གིས་ཀྱང་ཅིའི་
 སྦྱིར་མི་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་^{༢༡} ། ཞེས་པ་དང་། ཟ་མ་དོག་བཞོན་པ་ལས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་སྐྱེད་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་སྤྲེའི་སྤྱིང་ནས་བྱུང་སྟེ། ལུལ་འཁོར་མོ་འཛིག་གི་གྲོང་
 ཁྱིམ་ཚེན་པོ་བཤང་བ་དང་གཅི་བའི་གནས་དེ་ན། སྲིན་ལུང་རིགས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་གནས་པ་ལས།

དེའི་ཚེ་སྤྱོད་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་བྱང་པའི་གཟུགས་སྤྲུལ་ཏེ་སྐྱེ་བྱུང་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་
ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།^{༡༥} ཞེས་སྤྲུལ་པ་དང་། དེ་དག་སངས་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་རྗེས་སྤྱོད་
བྲན་ནས། འདིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ལུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་རྗེས་བཅོམ་ནས། དེ་དག་ཐམས་
ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ནས་སྦོས་ཀྱི་དྲི་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་
དུ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སོ།།

ཆུ་ལ་གཉིས་སུ་ན་སེམས་ཅན་མཐའ་མེད་པ་དག་བདག་གི་ཕ་མ་ཡིན་ལ། འདི་རྣམས་
བསྐྱལ་བའི་སྤྱིར་བཏོན་དགོས་ལ། ལའོར་བའི་གནས་སྤྱོད་ལའོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
ཟད་ཅིག་བཏོན་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་བྱས་ན་འཚང་རྒྱ་ལ། སྤར་ཡང་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་ལའོར། དེ་དུང་དེ་
བཞིན་བྱེད་ན་ལའོར་བར་འགྱུར་བས་བཏོན་དགོས་ཤིང་། གཞན་གྱི་སྤྱིར་བཏོན་ཟད་པའི་སྤྱོད་
བསྐྱལ་མི་བཟོད་པ་ལྟར་ན། དེ་བས་མཐའ་མེད་པའི་སྤྱོད་བསྐྱལ་མང་ལ་བཟོད་དཀའ་བ་དེས་བར་
བཟོད་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བཏོན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། རིན་ཆེན་སྤྱིར་བཏོན་པ་ལས། ལུས་ཅན་དཔག་ཏུ་
མེད་དོན་དུ། བྱང་ཆུབ་དཔག་ཏུ་མེད་འདོད་ཅིང་། རག་བ་དཔག་ཏུ་མེད་བྱེད་པ། རི་ཀོ་བྱང་ཆུབ་
དཔག་མེད་ཀྱང་། རེད་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་པ་བཞིའི། ཚོགས་ཀྱིས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། རི་ལྟར་
བྱར་ན་ཐོབ་མི་འགྱུར། རབ་ཐོད་ནམས་མཐའ་ཡས་ཞེས་པ་དང་། ཞེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཞེས་པ་
དེས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་བསྐྱལ་དག ལྟར་བ་ཉིད་དུ་སེལ་བར་བྱེད། རྟོག་པས་རན་
འགོར་ལུས་ཀྱིས་ནི། སྤྱོད་བསྐྱལ་བ་ཀྱིས་སྦོམ་ལ་སོགས་འབྱུང་། རེས་སྤྱིག་མ་བྱས་པ་སོད་ནམས་
ཀྱིས། རྟོག་པ་གཞན་ན་དེ་མེད་དོ། རྟོངས་པས་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་བསྐྱལ་ནི། རྟོགས་སྤང་འདིགས་དང་
འདོད་ལ་སོགས། རྟེན་རྟེན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། རྟེན་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་སྦོང་། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་
བསྐྱལ་གྱིས། རི་ལྟར་གཉིད་ཏུ་མ་སྤྲུལ་ན། རལ་ཏེ་འདིག་རྟེན་མཐའ་ལྷན་པར། འདིག་རྟེན་འདྲེན་
ཀྱང་ཅི་སྟེ་སྦོ། སྤྱོད་བསྐྱལ་བ་ལ་དུས་བྱུང་ཡང་། རབ་ཐོད་དཀའ་ལུན་རིང་སྦོས་ཅི་དགོས། སྤྱོད་བསྐྱལ་
མེད་ཅིང་བདེ་བ་ལ། རམཐའ་ཡས་དུས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་གཞོད། རིལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་བསྐྱལ་མེད། རྟོག་
ཀྱི་སྤྱོད་བསྐྱལ་ག་ལ་ཡོད། རི་ནི་རྟོག་རྗེས་འདིག་རྟེན་ན། རི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལུན་རིང་གནས། རི་བས་

སངས་རྒྱལ་འདུག་པའི་ཐོག་ལོན་ཞེས། ལྷོ་དང་ལྷན་པ་སྦྱིད་མི་ལུག་ ཉེས་ཟད་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་མི། འདི་ལ་
 ཉུག་ཏུ་འབད་པར་བྱ།¹²⁷ ཞེས་སོ། །ཡང་འདི་ལྟར་ཡུན་རིང་མོར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱིད་པར་
 གནས་པ་ག་ལ་བཟོད་སྐྱམ་ནའང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུ་བ་གྱི་སེམས་ཡོད་པས་བདེ་བ་ཡིན་གྱི།
 ལྷུག་པསྐལ་བ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་བཟོད་དགོས་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། བསོད་ནམས་གྱིས་ནི་ལུས་
 བདེ་ལ། ལམས་བ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། ལག་ཏུ་དོན་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་མི། ལྷོ་རྗེ་ཅན་
 དག་ཅི་སྟེ་སྦྱོ། འདི་ནི་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་སྟོབས་གྱིས། ལྷོན་གྱི་སྟོན་པ་ཟད་བྱེད་ཅིང་། བསོད་ནམས་
 རྒྱ་མཚོ་སྤྱད་བྱེད་ལྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་མཚོན་ཏུ་བཤད། ཏེ་བས་སྦྱོང་ལ་ཀུན་སེལ་བའི། བྱང་
 ཆུ་བ་སེམས་གྱི་རྟ་ཚེན་ནས། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བའ་ལ། སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྦྱིད་ལུག་
 འགྲུང།¹²⁸ ཞེས་སོ། །

ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་རི་མོ་དང་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡི་ནས་མ་
 སྦྱིས་ལ་སྤྱང་བས་དོན་བྱ་བ་བདེ་ན་པར་དགོས་པ་མེད་པས་ཀྱང་སྦྱོང་བར་བྱ་སྟེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས།
 སེམས་ནི་ཆུ་དང་ས་དང་རྩོལ་དང་། རི་མོ་བྱིས་པ་དེ་འདྲར་རིག་པར་གྱིས།¹²⁹ ཞེས་པ་དང་། དགོན་
 མཚོག་བཅུ་གས་པ་ལས། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་བསྐལ་བ་གསུམ་འུ་རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ་ལས་
 ལྷུག་པ་འདས་པར་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་ཞེད་ཡི་ཚད་པ་མེད་དེ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་སྦྱོང་བའམ། འཛིག་
 པའམ། འཚོག་པའམ་གྱིས་པར་འགྲུར་བ་མེད་དོ། ཏེ་ཅིའི་སྦྱིར་ཞེ་ན། ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་དངོས་
 པོ་མེད་པའི་སྦྱིར་པོ། ཏེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་
 པར་གཤེས་པ་དེ་ནི་སྦྱོང་བ་དང་། ངལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཡི་ཚད་པའི་སེམས་མི་བསྦྱིད་དོ།¹³⁰ །
 ཞེས་སོ། ལྷོ་ལ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་། གཞན་དོན་བྱ་བ་ལ་སྦྱོང་ལ་མེད་པར་བྱའོ། འདི་
 དག་གི་ཚུ་ལ་གཞན་ཡང་། ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསམ་སྟེ། རྣམ་པ་བཅུ་
 གསུམ་གྱི་ཕན་པ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། ཏེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བདག་གི་
 བ་མ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་པར་མཉམ་ལ། དེའི་དུས་སུ་བཅུ་བས་ཕན་བཏགས་པ་ཤིག་ལོན་པས་
 དེ་ནི་ལན་དུ་བྱ་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་དགོས་སོ། འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་བར་ལས་འདས་

པའི་མདོ་ལས། ས་ཚེན་པོ་འདི་རིལ་བུ་སྒྲན་མ་ཙམ་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་ཚན་གཅིག་གིས་བདག་གི་མ་
 དང་མ་བྱས་པའི་གྲངས་བགྲངས་ན་ས་ཚེན་པོ་འདི་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི། སེམས་ཚན་གཅིག་གིས་མ་
 དང་མ་བྱས་པའི་གྲངས་ནི་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ།³⁰ །ཞེས་སོ། །ཁག་ཞན་ཡང་། སེམས་ཚན་གྱིས་མན་
 བཏགས་པ་དེ་དག་གིས་ལན་མ་གཞལ་ན་བྱས་པ་མི་གཞོ་བའི་ཁྱུང་ཚེན་པོས་ལོན་པར་འགྱུར་བས་དེ་
 བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་སེམས་ཚན་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབ་དགོས་པར། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ས་རྣམས་དང་
 བློ་རི་རྣམས་དང་། རྒྱ་མཚོ་བདག་གི་ཁྱུང་མིན་ཏེ། །བྱས་པ་མི་གཞོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་བདག་གི་ཁྱུང་
 ཚེན་ཡིན།³¹ །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

གཞན་ཡང་། སེམས་ཚན་རྣམས་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་ན་བདག་གིས་ཕན་བཏགས་མི་དགོས་མོད་
 གྲུང་། བདག་ཅག་གི་ཕྱིར་སྡོན་སྲིག་པ་བྱས་པས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་ལོན་
 པས་ན། བདག་གིས་ལན་པའི་ཉེས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་སེམས་ཚན་གྱི་དོན་བྱ་དགོས་སོ། །ཁག་
 ཡང་། སེམས་ཚན་རྣམས་བདེ་བ་འདོད། སྐྱུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པར་གཅིག་གྲུང་། དེའི་ཐབས་ལ་
 མོངས་པས་སྐྱུག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་གིས་གདུངས་པ་རྣམས་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་ཡང་སེམས་ཚན་
 ལ་ཕན་པ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །ཁག་ཞན་ཡང་། སེམས་ཚན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྲུང་འདས་པའི་སངས་རྒྱུ་
 རྣམས་ཀྱིས་བྱངས་པས་མ་ལང་ཞིང་གདུལ་བར་མ་ལུས་པ་འདི་རྣམས་བདག་གིས་མ་བྱངས་ན་ཐེག་པ་
 ཚེན་པོའི་རིགས་ཚད་པ་དང་། སེམས་ཚན་གྱི་མགོན་སྐྱབས་མེད་པར་འགྱུར་བས་གྲུང་ཕན་པ་བསྐྱབ་
 དགོས་སོ། །ཁག་ཞན་ཡང་དང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྐྱུང་གིས་དཀྱུགས་ཏེ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་གྲུང་གདུལ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་སློན་ལམ་འདེབས་པར་གསུངས་ན། ཅི་ཕན་དུ་
 གཞན་དོན་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྡོང་ཞིང་བདག་མེད་གྲུང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་
 ཚན་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་སྤིང་རྗེས་དྲང་དགོས་ཏེ། མ་བྱངས་ན་སྤིང་རྗེ་ལྷུ་དུ་གསོད་པར་འགྱུར་
 བས་གྲུང་ཕན་པ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །ཁག་ཞན་ཡང་། བདག་གིས་སེམས་ཚན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དོན་མ་བྱས་ན་རང་གི་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བས་གྲུང་ཕན་པ་བསྐྱབ་

དགོས་སོ། གཞན་ཡང་། བདག་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཁོང་ཁྲོལ་སོགས་
 པའི་ཉེན་མོངས་པ་སྐྱེས་པས་ལན། དེ་ནི་རང་གི་བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་མཚོག་ཏུ་
 གྱུར་བས་ན་ཡང་ཕན་པ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། སློན་འཇུག་ལས། འདི་དག་མགྲུགས་མང་པོ་ཞིག འདི་
 ལྟར་ཚུན་ཚོགས་ལ་རོལ་བྱིན།³³ ཞེས་སོ། གཞན་ཡང་། གཞན་དོན་དངོས་སུ་བྱས་པས་རང་དོན་
 ལུགས་ལ་འགྲུབ་པའི་བྱིར་ཡང་ཕན་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རང་དོན་ཡང་དག་བསྐྱབ་པའང་
 དེ་ཉིད་དོ།³⁴ ཞེས་སོ། གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་མཉམས་པའི་བྱིར་ཡང་
 ཕན་པ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་མགྲུགས་མ་གཏོགས་པ། རྒྱལ་བ་མཉམས་པའི་
 ཐབས་གཞན་མེད།³⁵ ཅེས་སོ། གཞན་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་མ་
 བསྐྱབས་ན། ཉན་རང་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་དགོས་སོ། གཞན་ཡང་།
 དོན་དམ་པར་བདག་དང་སེམས་ཅན་དམིགས་སུ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་མ་
 ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དཀའ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབ་དགོས་སོ།

མདོར་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་འཁོར་བ་ལས་མཐར་ཡང་དེའི་བར་དུ་བདག་འཁོར་
 བར་གནས་ལ་དོན་བྱ། བདག་གིས་ཉིན་མཚན་དུ་སྐྱོད་ཏུ་བཤེད་པས་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་བརྒྱར་
 བྱས་ན་སེམས་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སེམས་དགེ་བ་སྐྱེད་ཅིག་སྐྱེ་བར་གཤམ་ན་འང་སེམས་སྟོབས་ཚེན་པོས་
 བརྩོན་དགོས་ཏེ། མདོ་སྐྱེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྐྱེས་བརྩོན་འགྲུས་མཚོག་ལ་བརྟེན་པ་བྱེ། སེམས་ཅན་
 ཚོགས་རབ་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་ན། ར་ལོལ་སེམས་དགེ་གཅིག་གི་བྱིར་ཡང་ནི། བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་སྟོང་
 དུ་འང་སྐྱོམ་འཇུག།³⁶ ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དོན་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། འདུང་ཚོགས་བསྐྱེད་པའང་རྣམ་པ་
 བཞི། སློན་འཇུག་ལས། མོས་བརྟན་དགའ་དང་དོར་བ་ཡིན།³⁷ ཞེས་པས་དང་པོ་མོས་པའི་དཔྱད་
 བྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་ཕན་ཡོན་ལ་མོས་པས་དགེ་བ་བསྐྱབ་ཅིང་མི་དགེ་བ་དོར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་
 ལས། མོས་པས་སྐྱེག་བསྐྱེད་འཛིགས་པ་དང་། འཛི་ཕན་ཡོན་བསམས་པས་བསྐྱེད།³⁸ ཅེས་སོ། །
 གཉིས་པ་བརྟེན་པའི་དཔྱད་བྱི་བདག་གིས་སེམས་མ་བསྐྱེད་ན་ཕར་ཞོག། བསྐྱེད་ནས་བཏང་བས་
 གང་གི་སྐོ་ནས་ཀྱང་ངན་པར་འགྱུར་དུ་འོང་སྐྱེམ་ནས་བསྐྱེད་ཚུགས་ལ་མ་གོར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་

ཉིད་ལས། དོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚོན་ཚོག་ཡིས། །བརྒྱུད་པ་ནས་དང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །དང་པོར་འབྲོར་བ་
 བརྟགས་ནས་འི། །བརྒྱུད་པ་མམ་ཡང་ན་མི་བརྒྱལ་བྱ། །བརྒྱུད་པ་ནས་བསྐྱོག་པར་མི་བྱའོ།^{༥༤} །
 ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དོར་བའི་དཔུང་ནི་སྐབས་འགར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཕྱན་ཚེགས་སེམས་
 ཅན་ལ་མི་གཞོད་པ་ཁ་ཅིག་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བར་གནང་བ་ལ་བརྟེན་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཛིགས་
 དང་དགའ་སྟོན་སོགས་བྲེལ་བས། །གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཅི་བདེར་བྱ།^{༥༥} །ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ། །བཞི་
 པ་དགའ་བའི་དཔུང་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་དགའ་ཞིང་སྟོབས་འཇུག་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྟོབ་སྟོབ་དུ། གང་ཞིག་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དཔུང་མས་གཙོད་བྱེད་ཀྱང་། །དམ་ལྷ་ལུང་དགེས་
 པའི་སྐྱབ་འབྲེད་གཞིགས་མཛོད་ཅིང་། །ཉིད་གྱི་དོན་དུ་གཏུགས་དཀར་གཅིག་གིས་ཁེབས་པ་ལྟའི། །ས་
 ཡང་རལ་གྱི་སོ་བདེར་རྟོན་པོ་ལྷ་ལུང་དགོངས།^{༥༦} །ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ། །

དགོ་བ་ནི་ལྷུང་གྲང་བྱའམ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་རྒྱལ་ཡིན་པས་རྟག་ཏུ་བྱ་བ་སྟེ། སྟོན་འཇུག་
 ལས། རྒྱ་ཚེ་དྲི་བཟང་བསེལ་བ་བསྐྱེད་སྟེ་པོར་གནས། །རྒྱལ་བའི་གསུང་སྟོན་ཟས་གྱིས་གཞི་བརྗོད་
 བསྐྱེད་བྱས་པ། ལུབ་འོད་གྱིས་རྒྱས་པས་ལྷུང་ལུང་ལུས་མཚོག་ཅན། །རྒྱལ་བའི་མདུན་གནས་བདེ་
 གཤེགས་སྐྱེས་སུ་དགོ་བས་འཇུག། ཞེས་པ་དང་། གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་འཇུག་པ། །དེ་དང་དེར་ནི་
 བསོད་ནམས་དེས། །འབྲས་སུའི་ཡོན་གྱིས་དོས་མཚོད་འཇུག།^{༥༧} །ཞེས་སོ། །འགྲོ་བ་བདག་གི་
 དབང་དུ་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་པ་མ་དང་ཉེ་དུར་མ་གྱུར་བ་མེད་པས་འདི་རྣམས་
 གྱི་དོན་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་ཞིང་དུ་གྱུར་པས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཕན་གདགས་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་དགེས་པ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་དབང་དུ་བྱས་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་
 རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཚོས་འགྲུབ་འདྲ་བ་ལས། །རྒྱལ་ལ་གྲུས་བྱ་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་
 ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་རྒྱལ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དགེས་པར་བརྟེན་སྟེ་དུ། །དེང་
 བས་དེས་བརྒྱལ་འཛིག་རྟེན་བྲན་དུ་མཚི།^{༥༨} །ཞེས་སོ། །བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྐྱོམ་པ་
 ཡང་། །ལུང་མོང་བ་བཏང་སྟོམས་བསྐྱོམ་པའི་ནང་དུ་བཤད་བྱིན་ལ། ལུང་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། དགའ་ལྷ་
 ལུ་ཞིག་ལ་ཐོག་མར་མའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ། རང་ཉིད་ལ་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་བ་དང་། མཐར་

ཐུག་ཡིགས་པ་གྲུབ་ན་དགའ་བ་བཞིན་དུ། དེ་ལ་འང་ཁྱད་མེད་པས། བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་འདི་ཡི་
ཕན་པ་འགྲུབ་པར་ཤོག་ཅིག་སྟེ་མ་དུ་བསྐྱོམ་ཞིང་། སེམས་ཅན་གཅིག་ནས་ནམ་མཁའི་མཐའ་མཉམ་
གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།

བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ནི། དེ་ལ་སློབ་འབྲོངས་ནས། རང་གི་བདེ་བ་དང་དགོ་བ་ཅི་ཡོད་པ་
ཐམས་ཅད་དེ་ལ་སློབ་ཡིངས་གྱིས་ཐོག་ལ། དེའི་བསོད་ནམས་གྱིས་གནས་སྐབས་སུ་མཐོ་རིས་དང་
མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བསམ། དེའི་ལས་ངན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བདག་ལ་ཚུར་གོས་བརྗེས་
པ་ལྟར་དང་དུ་སྐྱོད་ནས་རང་རྒྱུ་དུ་ལ་སློབ་པས་ཁོའི་དོན་དུ་ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
མང་པོ་སྦྱང་བར་བསམ་ཞིང་། སླིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་བརྗེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་
སློབ་འབྲོངས་ནས་ཀུན་གྱི་བར་དུ་བྱའོ། ཉེས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་སློབ་པ་ཚེན་པོ་ཆེ་འདག་ཅིང་གྱི་མར་
ངན་སོང་ལ་སོགས་པ་སྦྱང་འགྲུར་གྱི་ལས་མང་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་བདེ་བ་དུ་མ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པའོ། །སློབ་འཇུག་ལས། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དག་ལྡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་
རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད།^{༡༤} །ཅིས་པའི་དོན་ཏོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་
ན་ཟེ། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་བཞིན་ཏེ། །འདུན་པའི་ཚེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་པས་དེ་ལྟར་
བྱས་ན་མི་རུང་སྟེ། བདག་ཉིད་གཏན་དུ་འཁོར་བར་ལྷུང་བའི་སྤྱིར་ལོ། །ཡང་མི་དགོ་བ་བྱས་དུས་ཀྱང་
བྱང་ཚུབ་ཏུ་འདུན་པས་བསྐྱོས་ན་དགོ་བར་འགྲུར་ཏེ། །འདུན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པས་བསྐྱོས་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་བའང་བདུད་གྱི་གསང་ཚོག་ཏུ་བསམ་མོད། །འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་ལན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
འདི་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་གྱི་མའི་ལྷ་མཐར་སློབ་པས་འཁོར་བར་འབྱུངས་ན་འཇམ་དཔལ་ཡང་འབྱུངས་
པར་རིགས་ཏེ། དེའི་སློབ་པས་ལས། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྤྱིར་ཡང་ནི། །གྱི་མའི་ལྷ་མཐར་གནས་པར་
ཤོག། ཅིས་བཏབ་པའི་སྤྱིར་ལོ།།

བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བྱས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་དང་དངོས་སུ་བརྗེས་པ་ནི་མེད་ལ། ཡོད་
ནའང་གིན་ཏུ་བཟང་སྟེ་སྐབས་པོ་ཆེའི་བསོད་ནམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལོ། །ཡིད་གྱིས་བརྗེས་པའི་སེམས་
ཅན་དང་བདག་གཞིས་ཀ་རང་གི་སེམས་ཡིན་པས་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བདག་ལ་མི་སློབ་ཅིང་

རང་གི་བདེ་བ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ལས་འབྲས་མི་འཕོ་བར་གསུངས་ཏེ། ལས་
བརྒྱུ་པ་ལས། རང་གིས་བྱས་པ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་ཞེས། །གཞན་གྱི་ལས་ཀྱང་དབའི་རང་ལ་མེད། །རང་
གི་བསམས་པའི་བགོ་སྐྱལ་སྦྱོད་པས་ན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལས་གྱི་ལྷན་པས་བརྒྱབས།^{༡༥} །
ཞེས་སོ།།

སྤྲིག་པ་ནི་དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱོ་བའི་རྒྱུར་མི་རུང་སྟེ། རབ་སོང་དང་སྤྲིག་བསྐྱལ་
ལས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷུང་ལས་ཀྱང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་འདི་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་
སྟེ་ཞེས་པ་ལས། སྤྲིག་པའི་རྩ་བ་འདི་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་སྟེ་ཞེས་གང་ལས་ཀྱང་མ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་དགོ་བ་ཅན་འདུན་པས་གང་བསྐྱོས་པ་དེར་འགྱུར་གྱི། རྒྱུར་མི་རུང་
བ་བསྐྱོས་ཀྱང་མི་འགྱུར་ཉེ་ན་མ་མཁའ་འདི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོས་ཀྱང་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་
ན་འདི་ལྟ་བུའི་ལྷན་ལོང་ལ་མི་བསམ་ཞིང་ཐོས་པར་ཡང་མི་བྱ་ན་དཔོན་སུ་བྱ་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་ལས་
ལེན་པ་ལྟ་སྟོན་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །དག་པ་དང་སྤྲེལ་བ་ནི་འོག་ཏུ་ད་ལྟ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་
མི་སྦྱོའོ།།

དབ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེན་པའི་རྩལ་ནི། རྒྱལ་དེ་བས་ན་ཉེན་མཚན།

རྟག་ཏུ་དབ་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་གྱིས།^[༡༥] །མི་དགོས་སྤང་ཞིང་དགོ་ཚོས་རྒྱ་མཚོ་བརྒྱབ།།

འདི་ལྟར་དོན་གསུམ་གྱིས་ནི་བསྐྱུ་བ་བ་རྣམས་གྱི་གཙོ་བོ་རང་གི་སེམས་ཉེན་མོངས་པའི་ཚོགས་ལས་
བསྐྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་བག་ཡོད་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་བསྐྱུང་བར་
བྱའོ། །དེ་ལ་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་དབ་པས་མི་ཉམས་པ་དང་། རང་གི་དོ་བོ་དབ་པས་མི་ཉམས་
པར་བྱ་བ་གཞུག་དུངས་པའི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཁོ་ན་གལ་ཆེའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དབ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་
ཉམས་ན་དགོ་བ་ཉམས་ཤིང་མི་དགོ་བ་སྐྱེད་ཅིག་ལ་ཚོགས་མེད་པར་འབྱུང་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས།
ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཚོམ་རྒྱན་དག །དབ་པ་ཉམས་པའི་རྗེས་འབྲང་བས། །བསོད་ནམས་དག་ནི་
ཉར་བསམས་ཀྱང་། །རྒྱུ་ལོས་སྤོགས་བཞིན་རབ་འགོར་འགོ། །ཉེན་མོངས་ཚོམ་རྒྱན་ཚོགས་འདི་ནི། །

སྐྱགས་སྐྱབས་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སྐྱགས་རྟེན་གྱུར་ནས་དག་འཕྲོག་ཅིང་། བདེ་འགྲོའི་སྲོག་གྱུར་
 འཛོམས་པར་བྱེད། །དེ་བས་དྲན་པའི་ཡིད་སྣོན་སུ། ལྷན་དུ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་ངོ། །སོང་ན་རན་སོང་
 གཞོན་པ་དག །དྲན་པར་བྱས་ཏེ་ཉེ་བར་གཞག།^{༤༤} །ཅེས་སོ། །ཡང་བསྐྱབ་པ་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་
 དང་། ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བཞིན་རྣམ་པར་
 དག་པས་གྱུར་སེམས་བསྐྱུང་དགོས་སོ། །དབུ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་རབས་དག་སྐྱུར་གྱི་ལེགས་ཉེས་
 མང་པོའི་རང་བཞིན་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་རན་པ་འདོད་ཞིང་བཟང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་ཚོས་
 མཚུངས་སོ།།

འདི་ལྟར་ཁྲི་མཚན་དུ་དག་བའི་རྫོགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པས་བསྐྱབ་ཅིང་།
 རང་གི་སྣོན་གསུམ་ལ་དག་བ་དང་མི་དག་བ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བརྟགས་ཤིང་དེའུ་ལ་སོགས་པས་བྱངས་བྱས་
 ཏེ་མི་དག་བ་འདོད་ཞིང་དག་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་བསྐྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལུས་དང་
 སེམས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་
 བསྐྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ།^{༤༥} །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཅོ་བོ་བསྐྱུང་བར། དེ་ཉིད་ལས།
 སེམས་སྐྱུང་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དག །སྲོག་ལ་བབ་གྱུར་སྐྱུངས་ཤིག་
 ཅེས། །བདག་ནི་དེ་ལྟར་ཐལ་མོ་སྟོང་།^{༤༦} །ཞེས་སོ།།

ཡང་བག་ཡོད་པས་གྱུར་སེམས་བསྐྱུང་སྟེ། རང་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་བྱེད་པ་ངོ་
 ཚོ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཁྲིལ་གྱིས་དོགས་ནས་མི་དག་བསྐྱུང་བ་ཁྲིལ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་
 བག་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེས་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱུང་ངོ། །ཀའན་ཡང་། ཉོན་མོངས་པ་ལས་ལྡོག་
 ཅིང་ཐར་པའི་དག་བ་སྐྱོད་པའི་བག་དང་ལྡན་པ་ཉིད། མདོར་བ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། བག་ཡོད་པ་
 གང་ཞེན། མ་ཚགས་པ་དང་། ཞེས་མེད་པ་དང་། གཉི་ལྷག་མེད་པ་བརྟོན་འགྲུས་དང་བཅས་པ་ལ་
 གནས་ནས་དག་བའི་ཚོས་རྣམས་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལས་
 སེམས་བསྐྱུང་བ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལུན་སུ་མ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ལས་ཅན་ནོ།^{༤༧} །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་བག་ཡོད་

པ་ལ་གནས་ན་དགོ་བ་དང་ལེགས་པ་ཀུན་ལྟུང་ཅིང་མི་གནས་ན་མི་ལྟུང་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་ཡང་གསུངས་ཏེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། བག་ཡོད་བདུད་རྩིའི་གནས་ཏེ་བག་
 མེད་ལ། །འཆི་བའི་གནས་སུ་བྱུང་བས་བཀའ་ལྟུང་ཏེ། །དེ་བས་འཇིགས་དགོ་ཚོས་སྤེལ་སྤྲད་དུ། །ཀུན་
 བས་ཏུག་ཏུ་བག་དང་བཅས་པར་མོད།¹⁰ །ཅེས་དང། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྦྱིན་དང་རྩུལ་
 བྱིས་པ་དེ་བཞིན་བཟོད་ལ་སོགས། །དགོ་བའི་ཚོས་སུ་བརྗོད་པ་རི་སྟེད་པ། །ཀུན་གྱི་རྩ་བ་བག་ཡོད་
 འདི་ཡིན་ཏེ།¹¹ །ཞེས་པ་དང། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ལུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་བག་ཡོད་པ་གང་
 ཞེན། རི་ཅམ་དུ་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་བསྐྱབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བག་ཡོད་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སྦྱང་བོ་མཛེས་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཡི་ཤེས་བསྐྱབ་པའི་
 ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་སོ། །དགོ་བའི་ཚོས་བསྐྱགས་ཤིང་སོ་སོར་འཛིན་པའོ། །སྦྱོན་བོས་པའི་ཚོས་
 རྣམས་རྒྱུད་མི་གསོན་པའོ། །ཁས་བར་བྱ་བའི་ཚོས་རྣམས་སྤྲད་པའོ། །སྦྱིབ་པའི་ཚོས་རྣམས་མི་སྤྲད་
 པའོ།¹² །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལྟར་དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་བག་ཡོད་གསུམ་གྱིས་མ་ཟོན་ན། སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཚོས་པ་ལ་སོགས་
 པའང་ཉམས་ཤིང་། དད་པ་ཅམ་དང་། ཐོས་པ་ཅམ་དང་། བརྩོན་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ལྷུང་བའི་རྣོག་
 པས་གོས་ཏེ་མ་དག་པས་འོ་ཁ་བ་དང་དཔོ་ཁ་ལས་མི་ཐར་བ་ཉིད། སྦྱོད་འཇུག་ལས། ཤེས་བཞིན་
 མེད་པའི་སེམས་ལྡན་པའི། ཐོས་དང་བསམ་དང་སྦྱོམ་པ་ཡང་། སྦྱོ་དོལ་བུམ་པའི་རྩ་བཞིན་དུ། །བྱ་
 པ་ལ་ནི་དེ་མི་གནས། ཐོས་ལྡན་དད་པ་ཅན་དང་ནི། །བརྩོན་པ་ལྡན་ལེན་དུ་མ་ཡང་། །ཤེས་བཞིན་མེད་
 པའི་སྦྱོན་ཆགས་པས། །ལྷུང་བའི་རྣོག་དང་བཅས་པར་འགྱུར།¹³ །ཞེས་སོ། །དེའང་གནས་སྐབས་
 ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟག་ཅིང་རྣམས་པར་གཡེང་བ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འཇུག་དགོས་ནའང་དེ་
 དང་མཐུན་པའི་དགོ་བའི་ཕྱག་དང་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་པ་དང་བཅས་པ་ལྟུ་ར་གྲང་ཞིང་མི་
 དགོ་བ་དང་མ་འཕེལ་བར་བྱ། དཔེན་པར་གནས་པ་ནའང་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་
 པའི་དགོ་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་བཏང་སྦྱོམས་སུ་མ་ལུས་པར་བྱའོ། །གང་དང་གང་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་མ་
 རྗོགས་པར་དུ་གཞན་མང་པོ་ལ་མི་འཇུག་སྟེ་དེ་ཉིད་འགྲུབ་པའི་བར་ཆད་ཡིན་པའི་གྱིར་རོ། །འདི་

ལྟར་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཚོག་ཡིན་ཀྱང་མ་ཉམས་པ་ཙམ་ལས་དེའི་འབད་པ་བཏང་
 ལྟོམས་སུ་བཞག་ལ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་དང་གནང་བཀག་དང་
 མཚོག་དམན་གཤམ་པས་དབྱེད་པ་གལ་ཚེའོ། །དེ་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་དུས་
 དག་ཏུ། ཚུལ་ཁྲིམས་བཏང་ལྟོམས་བཞག་པར་གསུངས། །གང་ཞིག་བསམས་ཏེ་བྱུང་བརྩམས་པ། དེ་
 ལས་གཞན་དུ་མི་བསམ་སྟེ། དེར་གཏད་པ་ཡི་བསམ་པ་ཡིས། དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་བརྒྱབ་བར་བྱ། དེ་
 ལྟ་ན་ནི་ཀུན་ལེགས་བྱས། །གཞན་དུ་གཉིས་ཀར་མི་སྦྱར་རོ།”¹⁴ །ཞེས་པ་དང། ཙམ་མམ་
 ཚར་གཞན་བརྒྱབས་ན། །གཉིས་ཀ་མི་སྦྱུང་ངལ་པོ་ལོགས། །ཁྱད་པ་ཡ་གཅིག་མཚུགས་པར། །ཡ་
 གཅིག་བཏེག་ན་འགྲེལ་བའི་རྒྱ།”¹⁵ །ཞེས་པ་དང། ལྷ་མ་ལས། རྒྱང་དུའི་ཕྱིར་ནི་ཆེ་མི་གཏོང་། །གཙོ་
 བོར་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་མོ།”¹⁶ །ཞེས་པ་སྟེ། བསྐྱབ་བཏུས་སུ། ལྷན་གྱིང་ལྷན་པ་ནར་མ་སོན་པར་
 བསྐྱབས་ཏེ། སོན་པ་ན་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལྟར། ལུས་འདི་ཡང་འཕགས་པའི་ས་མ་ཐོབ་བར་
 དུ་མི་གཏོང་ཞིང་བསྐྱབ་བསྟེ།”¹⁷ དེ་ཉིད་ལས། ལྷིང་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར། །ལུས་ནི་གཏང་
 བར་མི་བྱའོ།”¹⁸ །ཞེས་པ་དང། དེས་མཚོན་ནས་དགོ་བ་རྒྱང་དུ་བྱས་པས་གོང་མའི་ཚེན་པོ་འཚོར་
 བའང་རྒྱང་དུ་བཞག་པ་དང། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དགོ་བ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱབ་ཅིང་འདོམས་
 བ་གོང་མ་བྱ་ཞིང་འོག་མ་བཏང་ལྟོམས་སུ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲིབ་པའི་ས་རོལ་ཕྱིན་ལ་སོགས། །གོང་
 བས་གོང་དུ་བྱེད་ལུགས་སྦྱད།”¹⁹ །ཅེས་པ་དང། དཀོན་མཚོག་བརྩེགས་པ་ལས། གང་ཞིག་
 དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ནི། །ལོ་བརྒྱར་སྒྲིབ་པ་བྱིན་པ་བས། །གང་གིས་ཉིན་གཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དག །བསྐྱབས་པ་དེ་ནི་བྱེད་པར་འཕགས།”²⁰ །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་སྐབས་གཤམ་པས་བསྐྱབ་
 བ་གཅེས་སོ།།

གཞན་ཡང་། ཉིན་ཞག་གི་ཚེས་སྟོན་གྱི་རིམ་པ་དང་། །ཁ་ཟས་བཟའ་བའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་
 པ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་མདོར་བསྐྱས་པ་ཙམ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ལྷང་བའི་
 ཚེན་འང་དཀོན་མཚོག་གསུམ་དང་བྱང་རྒྱུབ་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་དུན་པས་ལངས་ཏེ། མི་ལམ་དུ་སྟོག་
 པ་མཐོང་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཞགས་གིང་དགོ་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཙམ་བྱ་སྟེ། ཉིན་མཚན་

གཉིས་ཀ་སེམས་ཀྱི་བག་ཚགས་སུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། ཡུམ་བར་མ་ལས། ལཱ་འི་ལུ། གལ་ཏེ་ཤེས་
 རབ་གྱི་མ་འོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིན་པར་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་པས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། མི་ལམ་ཏུ་
 རྣམ་པར་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་ལམ་དང་ཉིན་བར་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་
 སྤྱིར་ཤོ།¹⁶⁹ །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་སྤྱིར་བཏུན་པའི་ཚོགས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐོམ་པ་གཟུང་བར་བྱ་
 རྟེ། ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་ལ་ཡན་ལག་ཏུ་བྱང་བྱང་ཉམས་པ་ཡང་གསོ་ཞིང་མ་ཉམས་ཀྱང་སྤེལ་བར་བྱ་
 དགོས་པའི་སྤྱིར་ཤོ། །དེ་ནས་ཁ་བཟས་ཀྱི་འཚལ་མ་འཚལ་བའི་ཚོན་དཀོན་མཚོག་གསུམ་རྗེས་སུ་བྱོན་
 པས་ཆ་བཞིའི་གཅིག་དེ་ལ་དབུལ། གཅིག་གྲོ་བུར་དུ་འོངས་པ་ལ་སྤྱིར་བའི་སྤྱིར་གཞག་གཅིག་འཕྲོག་
 མའི་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཏོར་མ་སྤྱིན། གཅིག་རང་གིས་བཟའོ། །ཡང་ན་ཆ་གཅིག་དཀོན་མཚོག་ལ།
 གཅིག་ཚོས་སྦྱོང་ལ། གཅིག་རང་གིས། གཅིག་འབྲུང་བོ་ལྷག་མ་ལ་དབང་བ་རྣམས་ལ་སྤྱིན་ཏེ། སྦྱོང་
 བསྐྱུས་ལས། ཟས་ལ་ཆ་བཞིར་བགོ་བྱ་སྟེ། རང་པོ་ལྷ་ལ་བཤོས་གཙང་དབུལ། རི་རྗེས་ཚོས་སྦྱོང་
 སྤང་མ་ལ། གཏོར་མ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཆེར་བཏང་། རང་གིས་ཟོས་ཤིང་འབྲུངས་པ་ཡི། །ལྷག་མ་འབྲུང་བོ་
 གུན་ལ་སྤྱིན།¹⁷⁰ །ཞེས་སོ། །

ཡང་ན་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆ་གསུམ་གྱི་དང་པོས་དཀོན་
 མཚོག་གཉིས་པ་དག་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེའམ་རྒྱལ་རིགས་གྲོ་བུར་དུ་འོང་བྱིན་པའི་སྤྱིར་བཞག་གསུམ་
 པ་འོངས་སྤྱད་དོ། །དེ་འདྲ་བཟའའི་ཚོ་བཟས་ལ་མི་གཙང་པའི་སྦྱོང་དང་། སྦྱོང་པའི་སྦྱོང་དང་། སྤྱིན་བུའི་
 རིགས་ཀྱི་གོང་ཁྱེར་ལ་ཐུན་གདགས་པའི་སྦྱོང་དང་། སྤྱིར་བོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགོད་པའི་གྲུ་བོ་ཆེ་དར་ཅིག་
 ཏུ་གནས་པར་བྱ་བའི་སྦྱོས་བཟའའའི་བར་བྱའི། ཆགས་པ་དང་མེད་པ་འཕེལ་བའི་སྦྱོས་མི་བཟའོ། །དེ་
 ཡང་ལུས་ཀྱི་ཆ་བཞིའི་ཆ་གཅིག་སྦྱོང་བ། ཆ་གཉིས་ཟས། ཆ་གཅིག་སྦྱོམ་ཏུ་བཤད་དེ། ཡན་ཡག་
 བརྒྱད་པ་ལས། ལྟོ་བའི་ཆ་གཉིས་ཟས་ཀྱིས་ཏེ། ཆ་གཅིག་སྦྱོམ་གྱི་ཡིན་པར་བཞེད། །རྒྱུང་ལ་སོགས་
 པའི་གནས་དག་ཏུ། ཆ་བཞི་པ་ནི་ཡང་དག་བཞག་¹⁷¹ ། ཅེས་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་ཟས་ཀྱི་གཞི་
 ལས་འབྲུང་བ་ལྟར། ཆ་གསུམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ཟས་དང་སྦྱོམ། ཆ་གཅིག་སྦྱོང་བར་བཞག་གོ། རི་ཡང་
 ལྟོགས་ན་སྤྱིན་བུའི་ཚོགས་ལ་གཞོན་པ་དང་ནད་འགའ་ཞིག་ལྷང་བ་དང་བྱ་བ་ལ་རྒྱུག་པར་མི་རུས་ལ།

འགྲངས་བྲགས་ན་འྲིང་བ་དང་། བད་མང་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཉིད་པའི་འཛིན་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་བཤད་དེ། སྡོད་འཇུག་ལས། རན་པ་ཙམ་དུ་བཟུང་བར་བྱ།¹⁶⁴ ཞེས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྗེས་ལ་མི་རྟག་པའི་སྡོད་བཞག་སྟེ་ཟས་ཀྱི་བསྟོད་པ། ལུང་ལས་
 བཤད་པ་བཞིན། རྒྱལ་པོ་སྦྱིན་བདག་ཉིད་དང་ནི། ལག་ལེན་ཡང་གོང་ཁྱེད་གནས་པ་ཡི། སེམས་ཙན་
 ལུང་པོ་གཞན་དག་རྣམས། རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ཐོབ་བར་ཤོག ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་འགྲོ་བ་ནའང་།
 གཉའ་གིང་གང་ཙམ་དུ་བལྟ་ཞིང་ལམ་གྱི་སྲོག་ཚགས་བརྟགས་པས་སེམས་མ་ལུ་ལ་བར་བྱ་སྟེ།
 སྡུང་པ་ལས། གཉའ་གིང་གང་ཙམ་བལྟ་ཞིང་འགྲོ་ལ་སེམས་ལུ་ལ་མེད།¹⁶⁵ ཅེས་སོ། །ཡང་མིག་
 གཙུ་བལྟ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་འོངས་ན་འཇུགས་པས་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། འཛིགས་
 པའི་དུས་ན་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་བལྟ་བ་སྟེ། སྡོད་འཇུག་ལས། དོན་མེད་གཡང་བར་བལྟ་བ་ནི། རྟམ་ཡང་
 བདག་གིས་མི་བྱ་སྟེ། དེས་པར་སེམས་པས་རྟག་ཏུ་ནི། མིག་ནི་ཕབ་སྟེ་བལྟ་བར་བྱ། བལྟ་བ་དཔལ་
 གསོའི་ཚེད་དུ་ནི། དེས་འགའ་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱ། འགའ་ཞིག་མིག་ལམ་སྡང་གུར་ན། བལྟས་
 བས་འོངས་པ་ལེགས་ཞེས་བརྗོད། ལམ་སོགས་འཛིགས་པ་བརྟག་པའི་ཕྱིར། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱོགས་
 བཞིར་བལྟ། འདུ་སོས་ཁ་ནི་ཕྱིར་བལྟས་ནས། རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱ། ལུ་བ་དང་རྒྱལ་ཏུ་
 བརྟགས་བྱས་ནས། འགྲོ་བའམ་ཡང་ན་འོང་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། དགོས་
 པ་ཤེས་ནས་སྡུང་བར་བྱ།¹⁶⁶ ཞེས་སོ། །

དེ་ནས་གིང་དུ་ང་ལ་སོགས་པར་བསམ་གཏན་དང་གྲོག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་ཕྱོགས་
 རྣམས་བྱ་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ཚོས་ཉན་པར་འདོད་ནའང་རིགས་པ་ལྟས་ཏེ། ཁེངས་པ་དང་མ་དུ་ལ་
 ཅུང་ཟད་ཤེས་པར་སྡུ་བ་དག་ལ། ལྷ་བ་སྦྱོན་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྗོད་དེ། བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་
 རྩོད་ལྟ་བུའི། ལུ་བ་དུ་བདག་གིས་ག་ལ་སྟོབས། རྩོད་ནི་ཤེས་རབ་ཚེན་པོ་སྟེ།¹⁶⁷ ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་བརྗོད་དོ། ཅི་ནས་ཀྱང་ཉན་པར་འདོད་ན། སྡོད་བརྟགས་ཉེ་བཤད་དོ། དེ་འདྲ་སྡོད་ཚུང་དུ་
 ལ་ཚེན་པོ་བཤད་ན་ཚོས་སྡོད་བས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་སྟེ། སྡུང་པ་ལས། ཐོས་ནས་སྡོད་ཚུང་དེ་ཡིས་འདི་
 བེ་སྡོད་བྱེད་དེ། ལྷངས་ནས་སྐབས་མེད་གུར་པ་དེ་ནི་མན་མེད་འགྲོ།¹⁶⁸ ཞེས་སོ། །ཚེན་པོ་

ལ་ཆུང་དུ་མི་བཤད་དེ། ལྷོད་འཇུག་ལས། རྒྱ་ཚེན་ཚོས་ཀྱི་སྣོད་གྲུར་བ། །དམན་པའི་ཚོས་ལ་སྦྱར་
 མི་བྱ།^{༡༤} །ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་གོགས་མེད་པར་བྱད་མེད་ལ་གཅིག་ཤུར་ཚོས་མི་བཤད་དེ། ཚངས་སྣོད་
 ཀྱི་དགའ་འཇུར་བ་དང་། སྣོད་སྦྱར་གྱི་གནས་སུ་འཇུར་བའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ལས། སྦྱེས་པ་མེད་པར་
 བྱད་མེད་མིན།^{༡༥} །ཞེས་པ་དང་། བདུ་དཀར་པོ་ལས། མཁས་པས་གང་གི་དུས་སུ་ཡང་། །བྱད་
 མེད་རྣམས་ལ་ཚོས་འཆད་ལ། །དེ་རེ་གཅིག་ཤུར་འགོ་མི་བྱ། །དགོད་ཅིང་འདུག་པར་མི་
 བྱའོ།^{༡༦} །ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་སྣོད་ལམ་གཞན་ཡང་དེར་མ་གྲུས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་བཤད་དེ། ལྷོད་
 འཇུག་ལས། མ་གྲུས་པ་ལ་ཚོས་མི་བཤད། །མི་ན་བཞིན་དུ་མགོ་གཡོགས་དང་། གཏུགས་དང་ལལར་
 བ་མཚོན་ཐོགས་དང་། །མགོ་བོ་དཀྱིས་པ་དག་ལའང་མིན།^{༡༧} །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་སྦྱོགས་ཡངས་
 པར་མེད་གཏེ་ཁྱིམ་རྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པར། རྟེན་པ་དང་འགྲུར་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་རང་འོད་མེད་ཅིང་
 གཞན་ལ་ཕན་པའི་སྣོས་འཆད་དེ། བདུ་དཀར་པོ་ལས། གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་སྦྱོགས་སུ། །ཡངས་
 པའི་སྟེན་ནི་རབ་བཤམས་ལེགས་བཏིང་སྟེ། །བཟང་པོའི་ཚོན་གྱིས་ལེགས་པར་ཁ་བསྐྱར་བའི། །ཚོས་
 གོས་གཙང་མ་དེ་ནི་རབ་བཤམས་ནས། །དེ་ལ་ནམ་ཡང་འདོད་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཁས་དང་སྣོམ་དང་
 བཟའ་དང་བཅའ་བ་དང་། །གོས་དང་མལ་སྟན་ཚོས་གོས་རྣམས་དང་ནི། །ན་བའི་གསོ་སྦྱོར་དག་ཀྱང་
 མི་བསམ་སྟེ། །འཁོར་རྣམས་ལ་ནི་ཅི་ཡང་མི་བྱང་རོ། །གཞན་དུ་མཁས་པས་རྟག་ཏུ་བདག་ཉོད་
 དང་། །སེམས་ཅན་འདི་དག་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །འཛིག་རྟེན་ཕན་སྦྱིར་ཚོས་གང་བསྟན་
 པ་དེ། །བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀུན་སྟེ་སེམས་སོ།^{༡༨} །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

དེ་ནས་གང་ལྟ་བུ་དང་འཕྲད་ཅིང་གཏམ་སྦྱུ་ཡང་རྒྱལ་དང་ཁྱད་གསོད་དང་མ་གྲུས་པ་
 མེད་པས་འཇུམ་པ་སྣོན་དུ་བཏང་སྟེ་སྟེན་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི། །ཟླ་བ་སྣོན་མ་ལས། །ཟླ་རྒྱས་བཞིན་
 འཇུམ་དུལ་བ་དང་། །ཁྱེན་རབས་དང་ནི་གསར་བུ་ལ། །རྟག་ཏུ་གསོང་བོར་སྦྱར་བ་དང་། །དེས་གིང་ར་
 རྒྱལ་མེད་པར་བྱ། །འཛིག་རྟེན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཏམ། །དུགས་པས་དུས་སུ་སྦྱར་བར་བྱ། །སྣོ་ཚོགས་
 གཡེང་བར་འཇུར་བའི་ཚོགས། །འཛིགས་པས་ནམ་ཡང་སྦྱར་མི་བྱ།^{༡༩} །ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་སྟན་པར་སྦྱར་
 ཞིང་བསྟོད་པ་ནི་རང་ལ་ཤོར་གོད་མེད་ལ་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཉེ། ལྷོད་འཇུག་

ལས། ལེགས་པར་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། རྟག་བར་གསུངས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། རམོད་ནམས་
 བྱེད་པ་མཐོང་གྱུར་ན། རམོད་པས་ལེགས་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད། རྟོག་ན་ཡོན་ཏན་བརྗོད་བྱ་
 ཞིང་། ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནའང་རྗེས་སུ་བརྗོད། རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་དེ། ཡོན་ཏན་གཤམ་
 བར་རིག་པར་བྱ། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་བྱིར་ཉེ། རེ་ནི་རིག་གིས་ཉོན་ལང་དཀོན། རེ་ལྟས་
 གཞན་བྱས་ཡོན་ཏན་གྱིས། རྟག་ལ་བའི་སྦྱོད་པ་སྦྱད་པར་བྱ། རབདག་ལ་འདིར་གོང་འོང་མེད་ལ། རལ་
 རོལ་དུ་ཡང་བདེ་བ་ཆེ། རེས་པས་མི་དགའ་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཞིང་། རལ་རོལ་དུ་ཡང་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཆེ། རྫོགས་
 ན་ཡིད་མེད་མེད་འགྲེལ་པ་དང་། རོན་གསལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། རཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྤངས་པ་
 དང་། རའཇམ་ཞིང་རན་པར་སྐྱེ་བར་བྱ།²⁶⁴ རེས་སོ།།

དེ་ནས་རང་བས་ལྟག་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོན་པའི་འདུ་གཤམ་དང་། མཉམ་པ་རྣམས་ལ་གྲོགས་
 དང་། དམན་པ་རྣམས་ལ་འཁོར་དང་། རྟན་པ་རྣམས་ལ་མ་མ་དང་། གཞོན་པ་རྣམས་ལ་བྱུ་ཚ་དང་།
 མཉམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེན་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་གཤམ་བསྐྱེད་ཅིང་གྲུས་པར་བྱའོ། རོས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་
 ལས། ལུས་དང་དག་དང་སེམས་གྱིས་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བས་མཁན་པོ་ལ་སྦྱོན་པའི་འདུ་གཤམ་
 བསྐྱེད་པ་དང་། སྦོལ་དཔོན་ལ་མཁན་པོའི་འདུ་གཤམ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་
 རྟན་རབས་དང་བར་མ་དང་གསར་བྱ་རྣམས་ལ་ཞེ་ས་དང་བཅས་པ་དང་། གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་
 བསྐྱེད་ལྷོ་བྱའོ།²⁶⁵ རེས་པ་དང་། རྫོགས་རབས་སུ། དམ་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེས་ཀྱང་མི་བཞིང་སྟེ། རུལ་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། རེ་དང་ཉེན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ། རཚིང་དུ་མ་བསྐྱེད་པས་
 བར་ཡང་བགོས་པར་འགྱུར། རེས་སོ། རེ་ནས་ལྟོག་ཏུ་ཉེས་སྦྱོད་དང་བག་མེད་པ་སྤོ་མོ་ཡང་མི་བྱ་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ལས། མ་མཐོང་བར་ནི་སྤིག་པ་བྱེད་པ་དག། རུག་ཚོས་བཞེན་དུ་བདེ་བ་ག་ལ་འགྱུར། རྩ་
 དང་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་མི་དག་གི། རུམ་དག་མིག་གིས་མི་མཐོང་མི་སྲིད་དོ།²⁶⁶ རེས་སོ།།

དེ་ནས་དཔལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བག་ཡོད་པར་བྱ་སྟེ། ལུལ་འཁོར་སྦྱོང་གིས་ལུས་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་འཇིག་
 ཉེན་མན་པ་དྲང་སྲོང་ཆེ། རབསྐལ་པ་བྱེ་བར་བརྒྱལ་མ་འབྱུང་སྲིད་ཅམ། རེ་ལྟ་དཔལ་འབྱོར་དམ་པ་རྟེན་

པ་ལ། ཁང་དག་ཐར་འདོད་བག་མེད་སྤང་བར་གྱིས།¹⁷⁴ ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ལུས་འདི་ཚོས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ནད་དང་གཞོན་པ་ལས་ཅུང་ཟད་བསྐྱེད་ཞིང་གྲུའི་སྤོ་བཞག་པས། ཟས་གོས་ལ་སོགས་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་གྲེས་ལ་མ་བོར་བ་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དོན་མེད་པར་སྒོག་སྒོམ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་བྱུང་བ་ལས་མི་གདུང་བ་ཉིད། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་དང་འོང་བའི་རྟེན་ཅམ་དུ། ལུས་ལ་གྲུའི་སྤོ་བཞག་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནི་ལུས་སྤྱི་བསྐྱེད།¹⁷⁵ ཞེས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་འདི་དག་ལྟར་མཐོང་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ནི་ཡང་དེ་བསྐྱེད་བྱ། བྲིམས་ལྷན་ལྷན་རིང་འཚོ་བ་ནི། དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཚེན་པོ་འཕྲོབ།¹⁷⁶ ཅེས་སོ། །

དེའང་མི་རྟག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་སྤོབ་པ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། གཞོན་ལུ་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། འདོར་བར་འགྱུར་བའི་ལུས་སྒོག་ལ། རྩུ་དང་རྩུ་ཡི་ཟེལ་པ་བཞིན། ལྷོས་མེད་ལུན་རིང་གོམས་པས་ན། ཁང་བ་ཚེན་པོ་ནམ་ཞིག་འཕྲོབ།¹⁷⁷ ཅེས་སོ། །དེའང་ནོར་བཏང་ནས་སྒོག་བསྐྱེད་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཚེན་པོ་ནི་སྒོག་ལའང་ཕོངས་པ་མེད་པས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྩུ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། བདག་གིས་ནོར་ནི་བཏང་ལ་ལུས་བསྐྱེད་པོ། ཞོར་དང་ལུས་ཀྱང་བཏང་ལ་སྒོག་བསྐྱེད་སྟེ། ཞོར་དང་ལུས་དང་དེ་བཞིན་སྒོག་རྣམས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་བཏང་ལ་འདིར་ནི་ཚོས་བསྐྱེད་པོ།¹⁷⁸ ཞེས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ལ་བརྟག་ཅིང་སྤོབ་བལྟས་ལ་དོར་བས་ཉོན་མོངས་པས་མི་ཚུགས་ཏེ། ཚངས་པས་ལུས་པ་ལས། སེམས་ཀྱི་སྤོབ་རྣམས་རབ་ཤེས་ན། སེམས་ཡོད་སྤོབ་རྣམས་མི་བརྟེན་ལོ། སེམས་ལ་བྱལ་བ་ལེགས་གནས་ན། སྤོབ་མེད་ནི་བའི་གནས་འཕྲོབ་པོ།¹⁷⁹ ཞེས་སོ། །

གཞན་ཡང་། མོ་ཤིང་དང་མཚིལ་སྐྱབས་དང་བཤང་གཅིལ་སོགས་པའང་དབེན་པ་སྐྱེ་བོས་འོངས་མི་སྤྱོད་པའི་སར་དོར་ཏེ་མི་མངོན་པར་བྱ་བ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། མོ་ཤིང་དང་ནི་མཚིལ་མ་དག ཞོར་བ་ལ་ནི་དག་པ་པར་བྱ། ཅིལ་སོགས་པའང་འོངས་སྤྱོད་པའི། རྩུ་དང་ཐང་ལ་དོར་བ་སྤྱོད།¹⁸⁰ ཅེས་པ་དང་། འདུལ་བ་ལས་རྩུ་རྩུ་མགོར་ཟག་པ་མི་འདོར་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཟས་ཀྱི་ཚེའང་། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་བཀའ་པ་དང་སྐྱ་བཅས་དང་། ཁ་གདངས་ནས་ནི་

བཟའ་མི་བྱ།¹⁴ །ཞེས་སོ། །ཁག་དུ་འདུག་པ་དང་། ལྷན་པར་དུ་བླ་མ་དང་། མང་པོའི་ནང་དུ་འདུག་
 པ་ན་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་མི་མངོས་པ། ཉལ་བ་དང་། འཕྲོས་པ་དང་། རྐང་པ་བརྐང་པ་དང་། ལག་པ་
 མཉེ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱ་བར་དང་པོར་འདུག་སྟེ། ཅི་ནས་ཀྱང་མངོས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཉིད། དེ་
 ལས། རྐང་པ་བརྐང་སྟེ་མི་འདུག་ཅིང་། །ལག་པ་མཉེས་པར་མི་མཉེའོ། །ཁའོན་པ་མལ་སྟན་གནས་
 དག་ཏུ། །བྱང་མེད་གཞན་དང་གཅིག་མི་བྱ། །འཛིག་རྟེན་མ་དད་ལྷུང་པ་ལུག། །མཐོང་ཐོས་འདྲིས་
 པ་སྦྱང་བར་བྱ།¹⁵ །ཞེས་སོ། །ཁའོན་ཡང་མཚོང་རྒྱུ་དང་། ལྷ་བགད་དང་། འཛོ་སྐྱེག་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་པར་མ་ཞི་བའི་ཆ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱམ་ཞིང་དུ་ལ་བ་གཙོ་
 བོར་བྱསྟེ། འདུལ་བ་མེད་ཤིང་རྐྱེད་ལས། ལྷ་གར་རྒྱལ་བའི་ལྷ་གས་སོགས། ལྲུང་ལ་བལྟ་དང་
 འཇུག་པ་ནི། ཉེས་བྱས་གདུག་པའི་ཁར་སོན་ནས། རྩལ་བྲིམས་སོག་ལ་རྒྱལ་བའི་རྒྱ།¹⁶ །ཞེས་སོ། །
 དེ་ལྷ་བྱ་བྱང་རྒྱལ་ལ་རིང་བས་སྦྱང་དགོས་པ་ནི། ཡུལ་འཁོར་སྦྱོང་གིས་ལུས་པའི་མདོ་ལས། ཡང་དག་
 མ་བསྐྱམས་རྒྱུ་ཅིང་ཁེངས་པ་ཅན། །མ་གུས་ང་རྒྱལ་ལྷན་ཞིང་ཆགས་ཤས་ཆེ། ཉོན་མོངས་ཟེལ་
 རོན་ཐ་བ་ཉོན་མོངས་བཅས། །དེ་འདྲ་དག་ལ་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་རབ་རིང་།¹⁷ །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་རང་ཉིད་མ་ཞི་མ་དུ་ལ་བར་གཞན་འདུལ་བར་མི་རུས་པས་ཐོག་མར་རང་ཉིད་
 ཞི་དུལ་དང་ལྷན་པར་བྱསྟེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་མ་
 དུལ་བཞིན་དུ་རིགས་པར་ལྷན་པའི་ཚོགས་སྤྱེ་ཡང་། རང་གི་ཚོགས་དང་འགལ་བར་སྦྱོད་པས་གཞན་དག་
 འདུལ་བར་མི་རུས་ཞེས། རྩོད་ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་དེ་སྦྱོང་འགྲོ་བ་ཐའ་དག་ཐུགས་ལ་བཞག་མཛད་ནས།
 རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་མ་དུལ་བ་ཉོན་དུལ་བར་མཛད་སྤྱིར་བརྩོན་པ་ལགས།¹⁸ །ཞེས་པ་དང་། དཀོན་
 མཚོག་བརྟེན་པ་ལས། མི་རྒྱལ་བས་ནི་བསྐྱེད་མི་རུས། །མ་གྲོལ་བས་ནི་དགྲོལ་མི་རུས། །ལོང་
 བས་ལམ་ཡང་སྟོན་མི་རུས། །གྲོལ་བས་དགྲོལ་བར་བྱེད་པར་རུས། །ཐིག་ལྷན་ལོང་ལ་ལམ་སྟོན་
 རུས།¹⁹ །ཞེས་པ་དང་། ཚོས་བརྩུ་པ་ལས། རི་ལྷར་བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲོལ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་དུལ་བ་དང་ཞི་བ་ལ་དགོན་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པར་བྱེད་ན། བདག་ཉིད་མ་དུལ་བ་དང་། མ་

ཞེ་བ་དང་། མ་བསྐྱུངས་བས་ནི་བདག་གི་ཆ་མ་ཡིན་པས། ཞེ་བ་དང་། ཏུ་ལ་བ་དང་བསྐྱུང་བར་
བྱའོ།^{༡༩༡} །ཞེས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་ཕན་བཏགས་པའི་ལན་བྱ་བ་དང་། བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱུང་ན་
ལས་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་རྒྱུར་བྱ་བ་དང་། གུམ་གྱི་ནང་ནས་སྐྱོད་ལ་བཟོད་པ་མ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ལས་
ཡིད་དམར་བ་གདོལ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་དལ་གྱིས་འགོ་བ་དང་། བྱ་བ་བསྐྱུབ་པ་དང་། གླུ་
བ་ཐམས་ཅད་བྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་བག་ཡོད་པས་བྱ་ཞིང་། གཞན་ལ་སྐོད་པ་དང་ཆགས་
སྣང་གིས་གུན་དུ་སྐྱོད་པ་མི་ལམ་དུ་འང་མི་བྱའོ། ཉིན་པར་གྱི་ཆ་སྲོད་དང་། དགུང་དང་། ཕྱི་བྱོ་དང་།
མཚན་མོའི་ཆའང་སྐོད་དང་། དགུང་དང་། ཐོ་རངས་ཏེ་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཕྱང་པོ། སྤྲིག་པ་
བཤགས་པའི་ཕྱང་པོ། བསྐྱོད་པའི་ཕྱང་པོ་སྟེ། ཕྱང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་བྱང་ཆུབ་ལྷུང་བཤགས་ལྟ་བུ་
འདོན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། སྐྱོད་འཇུག་ལས། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་
གདོན་བྱ་ཞིང་།^{༡༩༢} །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་བྱ་བ་དང་སྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་རྣམ་པ་འབའ་ཞེག་གིས་དུས་འདའ་
བར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྐྱེས་སྐྱོད་ཚེ་རི་ལྟ་ཅི་ལྟ་བུར། །དབང་པོའི་སྐྱོད་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་
འཇུག་འཇུར་པ། རེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རིགས་ཤིང་མཐུན་ཚོགས་གིས། སེམས་ཅན་ཕན་བྱིར་དེ་སྐོན་འདུ་
བྱེད་དོ།^{༡༩༣} །ཞེས་པའི་ཚུལ་ཏེ། རྒྱས་པར། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཚེའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་
གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཁང་བུའི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐར་
པའི་གོང་ཁྱེར་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། རེ་བཞིན་དུ། ཉལ་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་
གྱི་ཚོས་སྐྱོ་ཐོབ་པར། མི་ལམ་མིས་པ་བཞེས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པར། གཉིད་སང་པ་
ན་མ་རིག་པ་ལས་སང་པར། ལྷང་བ་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱོ་ཐོབ་པར། གོས་གྱོན་པ་ན་རོ་ཚད་ཁྲེལ་
ཡོད་གྱི་གོས་གྱོན་པར། ལྷ་རགས་འཚིང་བ་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་འབྲེལ་པར། ལྷན་ལ་འཇུག་པ་ན་
རྟོ་རྟེན་གདན་ཐོབ་པར། རྒྱབ་བརྟེན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཤིང་ཐོབ་པར། མེ་གཏོང་བ་ན་ཉོན་མོངས་
པའི་བྱེད་ཤིང་བསྐྱེག་པར། འབར་བ་ན་ཡེ་ཤེས་གྱི་མི་འབར་བར། གཡོས་ཟིན་པ་ན་ཡེ་ཤེས་གྱི་

བདུད་རྩི་ཐོབ་པར། ལ་ཟས་བཟའ་བ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཟས་ཐོབ་པར། ལྷིང་འགོ་བ་ན་འཁོར་བའི་
 གྲོང་ལས་ཐར་པར། ལྷན་ལས་འབབ་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཁོར་བར་འཇུག་པར། ལྷོ་འབྲེད་
 པ་ན་ཐར་པའི་གྲོང་གི་ལྷོ་འབྲེད་པར། ལྷོ་གཙོད་པ་ན་ངན་སོང་གི་ལྷོ་གཙོད་པར། ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན་
 འཕགས་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར། གྲུབ་ལ་འགོ་བ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོ་རིམ་གྱི་བདེ་བ་ལ་
 དགོད་པར། ལུང་ལ་འབབ་པ་ན་ངན་སོང་གསུམ་རྒྱུན་གཙོད་པར། སེམས་ཅན་དང་འབྲེད་པ་ན་
 སངས་རྒྱལ་དང་མཛུལ་བར། ལྷང་པ་འཛོགས་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ལ་འགོ་བར། ལྷང་
 པ་འདེགས་པ་ན་འཁོར་བ་ནས་འདོན་པར། ལྷན་དང་ལྷན་པ་མཐོང་ན་མཚན་དཔེའི་རྒྱན་ཐོབ་པར།
 ལྷན་མེད་པ་མཐོང་ན་རྒྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར། ལྷོད་གང་བ་མཐོང་ན་ཡོན་ཏན་གྱིས་གང་
 བར། ལྷོང་པ་མཐོང་ན་རྒྱུན་གྱིས་ལྷོངས་པར། སེམས་ཅན་དགའ་བ་མཐོང་ན་ཚོས་ལ་དགའ་བར། མི་
 དགའ་བ་མཐོང་ན་འདུས་བྱས་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་དགའ་བར། སེམས་ཅན་བདེ་བ་མཐོང་ནས་སངས་
 ལྷན་གྱི་བདེ་བ་མཐོང་བར། ལྷན་བསྐྱེད་པ་མཐོང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ལྷན་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར།
 ལན་པ་མཐོང་ན་ལན་ལས་གོ་ལ་བར། དྲིན་དུ་གཞོ་བ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲིན་ལན་ལྷོན་པར། དྲིན་དུ་མི་གཞོ་བ་མཐོང་ན་ལྷ་བ་ལོག་པ་ལ་དྲིན་དུ་མི་གཞོ་
 བར། ལྷོ་ལ་བ་མཐོང་ན་ལས་ཀྱི་ལྷོ་ལ་བ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཙོད་ལུས་པར། ལྷོད་པ་མཐོང་ན་སངས་
 ལྷན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོད་པར། ལྷོས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་པ་མཐོང་ན་སངས་
 ལྷན་གྱི་སྟོབས་པ་ཐོབ་པར། ལྷན་གསུགས་མཐོང་ན་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ལ་སྦྱིབ་པ་མེད་
 པར། མཚོད་རྟེན་མཐོང་ན་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོད་རྟེན་དུ་འགྱུར་བར། ལྷོད་པ་མཐོང་ན་
 འཕགས་པའི་ལོར་བདུན་ཐོབ་པར། ལྷན་འཚལ་བ་མཐོང་ན་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་སྦྱི་
 གཙུག་བལྟར་མི་མངོན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་དོན་མེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོ་ཞིང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་
 བྱ་བ་དང་། ས་རིས་དང་། བབ་ཅོལ་དང་། ལྷན་རྟོག་ལ་སོགས་པས་ཡིང་ཐབས་སུ་བྱུང་དུས་དྲན་ཤེས་
 བཞིན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་དོར་ནས་ལུས་དག་གི་བྱ་བ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཚོས་སུ་བརྒྱུར་བར་

བྱའོ། །མཚན་མོ་ཉལ་བའི་ཚེ་འང་གཞོགས་གཡས་པའ། མགོ་བྱང་དུ་བསྟན་ལ་ཉལ་ཏེ། འཚི་བ་རྗེས་
སྲུབ་པ་དང་། དཀོན་མཚོག་གསུམ་སྲས་སྲུབ་པ་དང་། ཚེས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་སློ་
གནས་པས་ཉལ་བར་བྱ་སྟེ། སློད་འཇུག་ལས། མགོན་པོ་མུ་ངན་འདས་གཟིམས་ལྟར། །འདོད་པའི་
སློགས་སྲུ་ཉལ་བར་བྱ།¹⁴ །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

གཞན་ཡང་ཉིན་མཚན་དུ། འཕགས་པ་བཟང་བོ་སློད་པ་ལ་སོགས་པའི་སློན་ལམ་མམ།
སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་ཐན་པའི་དབྱངས་སློམ་པ་བས་མཛད་པའི་སློན་ལམ་བདུན་ཅུ་བ་སོགས་སླུ་
གཟུགས་དང་མཚོན་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་དུང་དུ་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་འང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉི་ཤུ་བས་
བསྟན་པ་ནི། རིན་ཚེན་གྲོང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་དམ་ཚོས་དགོ་འདུན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནམས་ལ་ཡང་། །རྣམ་ཀུན་བཏུང་དེ་སྐྱབས་མཚིན། །མཚོན་འོས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྲིག་པ་
ལས་ནི་བརློག་བགྱི་ཞིང་། །བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསོད་
ནམས་དག །ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ། །བདག་ནི་སྤྱི་བཏུང་ཐལ་སྤྱུང་ཏེ། །ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
སྤྲད་དང་། །འགོ་གནས་བར་དུ་བཞུགས་སྤྲད་དུ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གསོལ། །དེ་
ལྟར་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་དང་། །བདག་གིས་བགྱིས་དང་མ་བགྱིས་གང་། །དེས་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀུན། །སྤེལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྡན་ཤོག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེད་དབང་། །ཡོངས་
རྫོགས་མི་ཁོམ་ཀུན་འདས་ཤིང་། །སློད་པ་རང་དབང་ཡོད་པ་དང་། །འཚོ་བ་བཟང་དང་ལྡན་པར་
ཤོག །ལུས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ལག་ན་རིན་ཚེན་ཉིད་ལྡན་ཞིང་། །ཡོ་བྱང་ཐམས་ཅད་
མཐའ་ཡས་པ། །འཁོར་བ་སྤིད་དུ་མི་ཟད་ཤོག །བྱང་མེད་ཐམས་ཅད་དུས་ཀུན་དུ། །སྐྱེས་མཚོག་ཉིད་
དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིག་པ་དང་། །རྐང་བར་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ཤོག །ལུས་ཅན་ལ་
དོག་ལྡན་པ་དང་། །གཟུགས་བཟང་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་དང་། །ལྟ་ན་སྤྱི་ཅིང་ནད་མེད་དང་། །སྟོབས་
ཚེན་ཚེད་ལྡན་པར་ཤོག །ཐམས་ཅད་ཐབས་ལ་མཁས་སྤྱུང་ཏེ། །སྤྱི་བསྐྱེད་འཛིགས་ཀུན་ལས་
ཐར་ཞིང་། །དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཚོས་ཤོར་ཆེར་ལྡན་ཤོག །བྱམས་
དང་སྤྱིང་རྗེ་དགའ་བ་དང་། །ཉོན་མོངས་བཏང་སྟོམས་གནས་པ་དང་། །སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་

བརྩོན་འགྲུ་ས། །བསམ་གཏན་གྱིས་རབ་ཀྱིས་བརྒྱན་ཞིང་། །ཚོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རབ་
 རྫོགས་ཏེ། །མཚན་དང་དཔེ་རྒྱ་གསལ་བ་དང་། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ས་བརྟུ་དང་། །དབང་ལྷན་དག་
 བོ་ཐོབ་པར་ཤོག །བདག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་། །ཁལ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་རབ་བརྒྱན་ཏེ། །ཉིས་པ་
 ཀྱན་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་ཀྱན་མཚོག་བྱམས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ཡིད་རེ་བ་ཡི། །དགོ་
 བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བཞིན་ཅིང་། །ཉལ་ཏུ་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྲུག་བསྐྱེད་སེལ་བར་བཞིན་
 པར་ཤོག །འཛིག་རྟེན་ཀྱན་བསྐྱེ་བོ་གང་། །སྲུ་དག་འཛིགས་པས་སྐྱོ་བ་དེ། །བདག་གི་མིང་ཅམ་ཐོས་
 པས་ཀྱང་། །ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པ་མེད་པར་ཤོག །བདག་གི་མཐོང་དང་དྲན་པ་དང་། །མིང་ཅམ་ཐོས་
 པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །རབ་དང་འབྲུག་མེད་རྣམས་མ་དང་། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ངེས་པ་དང་། །ཚོ་
 རབས་ཀྱན་ཏུ་རྗེས་འབྲང་བའི་ །མངོན་གྱིས་ལྷ་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག །སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་རྣམས་ཀྱན་ཏུ། །ཉལ་
 ཏུ་ཕན་བདེ་བཞིན་པར་ཤོག །འཛིག་རྟེན་ན་མི་སྐྱེ་བོ་གང་། །སྲིག་པ་བྱེད་པར་འདོད་ལྷུང་པ། །དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་གཞོན་མེད་པར། །ཉལ་ཏུ་ཅིག་ཅར་སྒྲོག་གྱུར་ཅིག །ས་དང་ཚུ་དང་མེད་དང་རྐྱང་། །སྐྱབ་
 དང་དགོན་པའི་ཤིང་བཞེན་ཏུ། །ཉལ་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རབ་དགར་དགག་མེད་སྦྱོང་
 པར་ཤོག །སེམས་ཅན་རྣམས་མི་སྲོག་བཞེན་མོངས། །དེ་དག་བདག་ལའང་ཚེས་མོངས་ཤོག །བདག་
 ལ་དེ་དག་སྲིག་སྲིག་ཞིང་། །བདག་དགོ་མ་ལུས་དེར་སྦྱིན་ཤོག །རི་སྦྱང་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་
 ཀྱང་། །ཁང་དུ་མ་གྲོལ་དེ་སྦྱང་དུ། །དེ་སྦྱིར་སྐྱབ་མེད་པ་ཡི། །བྱང་ཚུབ་ཐོབ་ཀྱང་གནས་གྱུར་
 ཅིག།¹⁶⁶ །ཅིས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་ཏུ་བརྗོད་ན་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་འཕྲོབ་
 པར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་སྦྱིར་སྐྱབ་གཞུགས་མཚོན་རྟེན་གྱི། །སྐྱབ་སྐྱེའམ་ཡང་ན་གཞན་ཡང་རུང་། །ཚིགས་
 སུ་བཅད་པ་ཉི་ཤུ་འདི། །ཉིན་མཚན་ཀྱན་ཏུ་ལན་གསུམ་བརྗོད། །ཅིས་པ་དང་། དེ་སྐྱོད་བརྗོད་པའི་
 བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་གི་གཞུགས་ཅན་ན། །གཞུང་གི་མ་སྦྱང་གྱི་གི། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་སུ་
 ཤོང་མི་འགྱུར། །དེ་གི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས།¹⁶⁷ །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྦོད་དང་མདོ་སྡེ་དག་ལས་འབྱུང་བ་བཞེན་བསྐྱབ་
 པས་ཉིན་མཚན་འདའ་བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྦྱིར་ཞེ་ན། དལ་འབྱོར་མི་ལམ་ཁུང་ལྟར་ཡུད་

ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་། མི་ཉག་པ་ཚུའི་ཚུ་བྱར་དང་འདྲ་བ་འདི་ལ་ལམ་སྣ་མ་ཟིན་ན་དེ་ནས་མི་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་རོ།།

བརྒྱུན་པ་ལྷུང་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཚྭོགས་མཐུན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་ལྷུང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པར་
བྱ་སྟེ། དེའང་སྣར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་མི་ཉམས་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ། །འོག་པར་ལྷ་སོགས་རྒྱལ་བོའི་ལྷུང་བ་ལྟ།།

གྲོང་སོགས་སློབ་བོའི་ལྷ་དང་ཕལ་པའི་བརྒྱད། [༥༥] །ཐུན་མོང་གཉིས་ཉེ་ཉི་ཤུ་ལྷུང་བྱེད་ལ།།

དེ་དང་ཚྭོགས་མཐུན་ཉེས་བྱས་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་དག་མི་ལྷན་ལྷུང་དང་ཉེས་མེད་དེ།།

དགེ་བའི་ཚྭོགས་མཐུན་བསྐྱབ་བྱར་ཤེས་པར་བྱ། [༥༦]

འདིར་ནམ་མཁའ་སྟོང་བོའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། བསྐྱབ་བརྒྱུས་སུ་ཅུ་ལྷུང་བཅུ་དགུ་
གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བོ་ལ་དེས་པ་ལྷ་ནི་དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་དང་
ལྷན་པའི་དགེ་སློང་ལ་ཚད་པས་གཙོ་བོ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་ལས་འབེབས་པ་དང་།
མཚོམས་མེད་པ་ལྷ་བྱེད་པ་དང་། །འོག་པར་ལྷ་བ་འཛིན་པའོ། །སློབ་བོ་ལ་དེས་པ་ལྷ་ནི། གྲོང་དང་།
སློངས་དང་། གྲོང་ཁྱིམ་དང་། གྲོང་རྒྱལ་དང་། ཡུལ་འཁོར་འཛོམས་པའོ། །ཕལ་པ་ལ་རྗེས་པ་བརྒྱད་ནི།
སློ་མ་སྐྱབས་པ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། ཐེག་ཚེན་ལ་ཞུགས་པ་ཕྱིར་བཞུགས་པ་དང་། སོ་སོར་
ཐར་བ་སྐྱབས་ཏེ་ཐེག་ཚེན་ལ་སྟོར་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འཛིན་ཞིང་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་།
ཉིད་བཀུར་གྱི་ཕྱིར་བཤག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། རང་གི་ཟབ་མོ་བཟོད་པར་སྐྱབ་
དང་། དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་སྟོན་ཞིང་ལེན་པ་དང་། ཞེ་གནས་པའི་ནོར་ཁ་ཉོན་པ་ལ་སྟོན་
པའོ། །ཐུན་མོང་བ་སློབ་པའི་སེམས་བཏང་བ་དང་བཅུ་དགུ་དཔྱད་དེའི་སྟེང་དུ། དཀོན་མཚོག་བརྟེན་གས་
པ་ལས། འཇུག་པའི་སེམས་སྤངས་ཏེ། དགེ་བ་ལ་མི་སྟོར་བ་དང་ཉི་ཤུ་ཡིན་ནོ།།

སྐྱབ་སྟེང་བོའི་མདོ་དང་། བམ་མཁའ་སྟོང་བོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་འཇུག་སེམས་སྤངས་པ་
ཉིད་ལྷུང་བྱེད་དུ་གསལ་ལོ། །དེ་ལྷུང་ལྷུང་བ་དེ་དག་བྱུང་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མི་རུང་བས་གསོ་

བ་ལ་འབད་དོ། རྫོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་ལས་ཅ་ལྷུང་བཞིར་གསུངས་ཏེ། རྟེན་བུའ་གྱི་རྒྱུར་བདག་ལ་
 བསྟོན་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞིང་མགོན་མེད་པ་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་འདོད་པ་ལ་
 སེར་སྐྱས་མི་སྟེར་བ་དང་། བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར་ཁོ་བས་འཚོག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཚེན་པོ་སྤང་
 ཞིང་ཚོས་འདྲར་སྤང་སྟོན་པ་སྟེ། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་པོ་ནི་མམ་པ་འདྲ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 རྟེན་དང་བུའ་རྟེ་ཚགས་པ་ཡིས། བདག་བསྟོན་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་མགོན་མེད་
 ལྷུར་པ་ལ། སེར་སྐྱས་ཚོས་ལོ་ར་མི་སྟེར་དང་། གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། ཁོ་བས་
 གཞན་ལ་འཚོག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཚེན་པོ་སྟོང་བྱེད་ཅིང་། ཉམ་ཚོས་འདྲར་སྤང་སྟོན་པའོ།¹⁶² ཞེས་
 གསུངས་སོ།།

དེའང་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ཅ་ལྷུང་བཞིར་བཞེད་
 ཅིང་། ལེན་ཚུལ་ཡང་སེམས་དང་བ་ལས་སྐྱེ་བར་བཞེད་པས། སྤྱག་མཚོན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་
 སྟོན་པ་ཉུང་ཟད་ལ་སྟོན་དུ་བར་ཆད་དེ། རྗེས་བསྐྱེལ་བ་བརྗོད་ཅིང་། ཅ་ལྷུང་བཞི་པོ་གང་རུང་བྱུང་ན་
 བཅོས་ཐབས་ཀྱང་། རྫོམ་པ་ཉི་ཤུ་བར། རྫོམ་པ་སྤྱར་ཡང་བྱུང་བར་བྱ། རྩག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་
 བཤགས། གཅིག་གི་མདུན་ན་ལྷག་མ་རྣམས།¹⁶³ ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་ཅིང་། ལན་གྲངས་ཀྱང་
 གསུམ་ལས་ལྷག་པ་བྱུང་དུ་མེད་པར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་བཤད་དོ།།

སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱེལ་གྱི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ལེན་ཚུལ་ཡང་རྒྱུད་དག་པ་ལས་སྐྱེ་བར་
 བཞེད་པས། ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱས་ཏེ། ཚོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུལ་སྟོན་དུ་བར་ཆད་མི་འདེ། རྗེས་
 བསྐྱེལ་བ་མི་བརྗོད་ལ། བསྐྱེལ་བྱ་ཡང་ཅ་ལྷུང་བཅུ་དགུ་འམ་ཉི་ཤུ་པོ་བསྐྱེད་ཞིང་། བཅོས་ཚུལ་ཡང་
 བམ་མཁའི་སྟིང་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་འཚོས་ལ། ལན་གྲངས་རི་ཅམ་བྱངས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་
 བཞེད་དོ། ཉམ་ན་སྟོལ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་སེམས་ཅམ་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཉིད་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ལྷུང་བ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ།
 དཔེར་ན། འོག་ལྷའི་ཕྱོགས་མཐུན་མ་གྲུས་པ་ཅམ་ནི་ཉེས་བྱས་ནས་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཉེའང་
 འོག་ལྷ་སྤངས་པའི་སེམས་དགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྷུང་མེད་ཅེས་བྱ་ལ། ཕྱོགས་མཐུན་གྱིས་ཀྱང་མ་

གོས་པ་ནི་ཉེས་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཇི་སྟེན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞིང་།
ཁྱད་པར་དུ་གཞན་དོན་དང་འབྲེལ་པ་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལོ།།

བརྒྱད་པ་སློབ་འཇུག་སོ་སོའི་བསྐྱང་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སློབ་པའི་བསྐྱང་ཚུལ་དང་། འཇུག་པའི་བསྐྱང་ཚུལ་ལོ། །
སློབ་པའི་བསྐྱང་ཚུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀྱི། མདོར་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་སློབ་འཇུག་སོ་སོའི་བསྐྱང་ཚུལ་བཤད་དེ། དེའང་
དང་བོ་སློབ་པ་བསྐྱང་ཚུལ་ལ་འདྲ་སྲངས་བྱེད་གི་སློབ་པ་བསྐྱང་བ་ནི། བསྐྱབ་པ་ཇི་སྟེན་པའི་ཕྱོགས་དེ་
དག་གི་རིམ་པ།

མདོར་བསྟན་པའི་ཚོས་བཞེས་པ་བྱ་ཞིང་། །དཀར་པོའི་ཚོས་བཞེད་པ་ལ་འཛུགས་ཏེ་བྱ།།

ཞེས་བསྟན་ཏེ།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་འདྲ་གཉིས་ལས། རག་པོའི་ཚོས་བཞེས་པར་གདམས་པ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་དང་བོ་བཞེན་ནི།

མཚོད་འོས་སྤྱད་འགྱུར་པ་མེད་ལ་བསྐྱེད། །དམ་པ་རྣམས་ལ་མི་སྟོན་སློབ་པ་དང་།།[༤༡]

འགྲོ་བའི་ནང་ན་གཡོ་དང་སྐྱུས་སྤྱོད་པ། །འག་པོའི་ཚོས་བཞེད་པས་སྲངས་འཚལ་ལོ།།

རི་སྐད་དུ། དཀོན་མཚོག་བརྟེན་པའི་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ལས། འོད་སྲུངས། ཚོས་བཞེ
དང་ལྷན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞེགས་ཞེན། ལྷ་མ་དང་མཚོད་པར་འོས་པ་
སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་འགྱུར་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྱུར་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྲངས་སེམས་ཀྱིས་སློབ་པ་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་དང་སྐྱུས་སྤྱོད་
པའོ།།[༤༢] །ཞེས་སོ།།

དཀར་པོའི་ཚོས་བཞེད་པས་གདམས་པ་ནི། དཀར་པོའི་ཚོས་བཞེན་ནི།

དམ་པ་བསྟེན་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསྟུགས་པ་བརྟེན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡང་དག་དགེ་ལ་བསྐྱུལ།།[༤༣]

རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། །ལྷག་པའི་བསམ་པས་འགྲོ་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད།།

དཀར་པོའི་ཚོས་བཞེད་པའི་བོ་བསྟེན་པར་མཛད།།

ཅེས་པ་སྟེ། བརྟུན་སྤངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། ལམ་གྱི་གོ་གསལ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞལ་སྐྱེ་མེད་པར་ལྷག་པའི་བསམ་བསམ་གནས་པ་ནི་དམ་པ་བསྟན་ཞིང་བསྐྱེད་པ་བརྟུན་པའི་བརྟུན་པ་མཚོན་ཏེ། དགོ་བ་མཐའ་དག་གི་རྗེས་སུ་སྐྱོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དགོད་པ་ནི་དགོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྤངས། ཚོས་བཞེད་ལྷན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྗེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཞིག་པ་ཞེན། ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་དུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཞལ་སྐྱེ་མེད་པར་ལྷག་པའི་བསམ་བསམ་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་དགོད་པའོ།^{༡༠} །ཞེས་སོ།།

བརྟུན་བྱའི་སྐྱོན་སྤངས་བསྐྱེད་པ་ནི། འཕགས་པ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གཞོན་ལྷ། འདུ་ཤེས་བཞི་དང་ལྷན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟུན་པོར་འགྱུར་ཏེ། བཞིག་པ་ཞེན། ཡང་དག་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཚོས་ལ་ལམ་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། དེ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ལམ་གོ་གསལ་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་^{༡༡} སོ།།

འདུག་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཆུལ་ནི། གཉིས་པ་འདུག་པ་བསྐྱེད་ཆུལ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་ནི།

- རང་དོན་ལས་ཀྱང་གཞན་ཕན་གཅོར་འཛིན་པ། [༤༩] །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ།
- གཞན་དོན་གྱུར་ན་ལུས་དག་མི་དགོ་བདུན། །གནད་བའི་སྐྱབས་ཡོད་དོན་ལ་དགོ་བཡིན།།
- ཡིད་གསུམ་ནམ་ཡང་གནད་བའི་སྐྱབས་མེད་དོ།། [༥༠]

གཞན་ཡང་།

- རང་དོན་ཞེ་བདེ་འདོད་པའི་དགོ་བ་ཡང་། །རྒྱལ་སྤྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྷུང་བ་སྟེ།
- གཞན་ཕྱིར་ཕན་ན་མི་དགོ་གང་ལགས་པ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་ལེགས་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས།། [༥༡]

དེའང་སྐྱེད་བྱ་སྐྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ། ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ། བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ལའང་། ཅ་པའི་ལྷུང་བ་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མེད་པ་ལས་གྲུང་པའི་ཉེས་བྱས་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། གནང་བཀག་ཤེས་པ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཞེ་ལས། དང་པོ་གསུམ་ནི་སྐྱེད་སྐྱོན་ཟེར་ལ། བྱི་མ་ནི་མི་དགོ་བ་བརྒྱུད་ལུས་རག་གཉིས་ཀྱི་གནང་བའི་སྐྱབས་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བ། འགྱུར་བར་ཤེས་པ། རང་གི་དགོ་བ་དེ་ལས་ཆེ་བ་མི་སྐྱིབ་པའི་སྟེང་དུ་འཇེལ་བ་གསུམ་མ་གྱི་གནས་སྐྱབས་བརྟགས་ནས། སེམས་དཔའ་ཆེ་ལ་མི་དགོ་བ་དུན་གནང་ངོ་ཞེས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

ཅིའི་དོན་དུ་ཞེན། མི་ནག་མཉུང་ཐུང་ཅན་གྱིས་མི་མང་པོ་རང་འདོད་གྱིས་གསོད་པ་མཐོང་ནས། དེད་དཔོན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་སློག་བཅད་པ་ལྟ་སྟེ། འགའ་ཞིག་འབྱོར་ཡང་སེར་སྐྱས་མི་སྐྱིབ་པ་དང་། ལུ་གཤེས་ཆེ་གང་ཞིག་སློག་ལ་བྱུག་ན། གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ལུག་པོ་ལས་མ་བྱིན་པར་གྲངས་ཏེ་དཔུལ་པོ་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་སྟེ། བཟ་ཟེའི་ཁྱེའུ་རྒྱར་མ་ལ་དགའ་བས་གཞན་འདོད་པས་གདུངས་ཏེ་འཆི་དེས་པ་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་འདོད་པས་ལོག་པར་སྐྱེད་པ་ལྟ་སྟེ། གསོད་དེས་པ་ཐར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་བརྟུན་སྐྱས་པ་ལྟ་སྟེ། སྟིག་པའི་ཕྱོགས་པོས་བསྐྱས་ནས་རབ་འགོར་འཁྲིད་པ་ལས་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་དེ་གཉིས་ལྟ་མས་ཕྱེ་བ་ལྟ་སྟེ། ལུ་རན་ཅན་གྱི་ལུ་རན་བསང་བའི་བྱིར་གཏམ་རྒྱུད་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེད་འཆད་པའམ་བཞད་གང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རག་འབྱུང་ལྟ་སྟེ། སྟིག་པ་ལ་འཇུག་དེས་པ་བསྐྱོག་པའི་བྱིར་ཚོགས་རྩལ་མོ་སྐྱ་བ་ལྟ་སྟེ་གནང་བ་ཡིན་ཏེ་དོན་ལ་དགོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལོ། །ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་ནམ་ཡང་གནང་བའི་སྐྱབས་མེད་དེ་མི་དགོ་བ་ལོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་ལོ།།

ཁ་ཅིག་ནི་གནང་བའི་སྐྱབས་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བའང་སྟོམ་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་དད་པ་ལོག་ནས་ལུ་སྟེགས་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་པས་ཀུན་དུ་རྒྱ་བཏུལ་བའི་ཆོ་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པ་ལ་ལྷུང་བ་སྐྱེད་པས་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་སྟེ་ཞེས་སྐྱོར་མོད། དེའང་དེ་ལྟར་ལུས་རག་གིས་ཀུན་དུ་རྒྱ་ལ་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་བརྟན་གྱི། སེམས་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་ན་དེ་དག་ལ་བར་བར་དུ་དཀོན་མཚོ་གསུམ་གྱི་ཡོན་

ཉན་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཅིལ་འོང། དེས་ན་ཡིད་གྱི་ལས་ཀྱི་ཞུགས་པ་དེ་མ་གཞན་པ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་
 ལུས་ངག་གིས་མི་དགེ་བ་བྱས་པས་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དུག་ཟོས་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། སེམས་དགེ་བ་
 དུག་སྐྱེགས་ལྟ་བུས་ཟིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དེ། རྣོ་མ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྣོང་རྗེར་ལྷན་ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་
 དང། སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད།^{༡༡} ཅེས་སོ། །འོ་ན་བྱན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། སེམས་ཅན་
 གཅིག་གི་སློབ་བཙུན་གྱི་འཇམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་གཏོགས་ཏེ་ཉེ་ཆོའི་དཔྱུལ་བར་འཚོང་བར་^{༡༢} གསུངས་
 པས་སྣོ་ག་པ་ནམ་ཡང་མི་བྱ་བར་གསུངས་མོད་སྣོ་མ་ན། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལྟེ་སེམས་
 ཅན་གྱི་སེམས་གྱི་སློབ་ཤིང་མི་པ་ལ་དགོངས་ནས། དེས་འགའ་གཅིག་དང། དུ་མ་དང། དེས་པ་དང།
 མ་དེས་པར་གསུངས་ཀྱང་མི་འགའ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གསུང་ལ་བརྟོད་པ་ལས། གནང་བ་
 དང་ནི་བཀག་པ་ལས། །འོད་བཀའ་ལ་ལམ་གཅིག་ཏུ་དེས། །ལ་ལམ་དེས་པ་མ་ལགས་ལ། །ཐན་ཚུན་
 འགའ་བ་མ་མཚེས་སོ།^{༡༣} ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་དོན་དང་དེས་དོན། དགོངས་པ་ཅན་དང་ལྷོ་མ་
 དགོངས་བཞིའི་ཤིང་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེའོ། །འདི་དག་གི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཚོང་བར་
 འགྱུར་རོ། །

ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི། མདོ་སྟེ་ལྷན་ལས། རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་མི་
 སློབ་པ། །དེ་ནི་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན།^{༡༤} ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་གཙུག་ལག་དང།
 གནས་དང། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་རི་སྟེང་པ་ལ་ཐོས་པ་དང། བསམ་པ་དང། བསྐྱེད་པས་
 ཉན་ཉན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་བསྐྱེ་ན།
 བཟོ་སྐྱེ་བ་དང། གསོ་བ་དེག་པ་དང། གཏན་ཚིགས་དེག་པ་དང། ཕྱི་སྐྱེ་བ་དང། ཉན་དེག་པ་སྟེ་
 གནས་ལྡེ་ལ་སྦྱང་བར། དེ་ཉིད་ལས། དེགས་པའི་གནས་ལྡེ་དག་ལ་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་
 མཚོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟར་བས་ན་གཞན་དག་ཚར་གཅད་རྗེས་
 གཟུང་དང། །རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱེད།^{༡༥} ཅེས་སོ། །འོད་པར་དུ་བསྐྱེབ་
 རྣོ་མ་གྱི་ཤིང་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །དེའང་སྐར་བསྐྱེན་པའི་ཚུལ་གྱིས།
 ལྷང་བ་དང། ལྷང་མེད་དང། རྩོགས་མཐུན་དང། བསྐྱེད་བྱ་དང། ཕྱིར་བཅོས་པ་ལྡར་ཤེས་

པར་བྱའོ། །ཚུ་བའི་ལྷུང་བ་ནི་ཉི་ཤུའོ། །ལྷུང་བ་དེ་མེད་ཅིང་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལྷུང་མེད་དོ། །སྤྱོད་པ་
 མཐུན་ལ་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ལྷུང་བའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པའོ། །དེ་གཉིས་
 གྱི་དབྱེ་བས་ཉེས་བྱས་ཀྱང་གཉིས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། དོན་མེད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཉེས་
 བྱས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་གཏམ་དང་ལྷན་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཆགས་སྣང་གིས་བསྐྱེད་ན་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས། དེས་བསྐྱེད་ཀྱང་དྲན་ཤེས་བཞེན་གྱིས་མ་བློན་པར་དགོས་མེད་དུ་
 འཇུག་ན་དོན་མེད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཉེས་བྱས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མ་ཆགས་པར་འཇུག་ན་ལྷུང་མེད།
 ཆགས་པར་འཇུག་ན་དེའི་ཆའི་ཉེས་པ་སྟེ་སྤྱོད་པ་མཐུན་ནོ། །གཞན་དགའ་བ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་ཀྱང་དེ་
 ཉིད་དོ། །གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ། གལ་ཏེ་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་
 བཤགས་བསྐྱམ་བྱ་བ་ཕྱིར་བཅོས་སོ། །

ཡང་དབེར་བྱ་ན། དགེ་བའི་ཆ་དང་མ་འབྲེལ་བར་ས་བཞོ་རྩ་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་
 མེད་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་གྱི་ཕྱིར་ཡིན་ན་ལྷུང་མེད་དོ། །དོན་མེད་དྲན་པས་མ་བློན་
 བཞེན་དུ་ས་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་མཐུན། དྲན་ཤེས་བཞེན་གྱིས་བློན་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་བྱ།
 བསྐྱབ་པ་དྲན་ནས་ཕྱིར་འཚོས་ཤིང་སྟོམ་པ་ནི་ཕྱིར་བཅོས་སོ། །དེ་བཞེན་དུ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་
 བྱ་བ་གང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉམས་ན་གསོ་ཐབས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 ལས། སྦོན་པ་ཉམས་ན་དེ་གསོ་བ་སྟེ། དེའང་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། ལུས་པ་དང་། སྦྱིད་ལུག་པ་
 དང་། ལམ་གཞན་ལ་འཇུག་པ་གསུམ་ལས། ལུས་པ་ནི་བདག་འདྲ་བས་གཞན་དོན་མི་རྣམས་སྐྱམ་ན་
 གཏོང་བས། དེའི་གཉེན་པོར་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ཅིང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་འདིར་ལུས་པ་སྦྱངས་ཏེ་
 གཞེངས་བསྟོད་པ་ནི། མདོ་སྟེའི་རྒྱུ་ལས། གང་ཕྱིར་སེམས་ཅན་མིར་གྱུར་པ། །ཚོད་མེད་སྐྱད་ཅིག་
 རེ་རེ་ལ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དེའི་ཕྱིར། །ལུས་པ་དང་དུ་སྦྱང་མི་བྱ།^{༡༠༧} །ཞེས་སོ། །

སྦྱིད་ལུག་པ་ནི་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་མ་མཐོང་ཞིང་། དཀའ་སྦྱད་ཀྱི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་སྦྱིད་
 ལུག་ན་གཏོང་བས། དེའི་གཉེན་པོར་ཕན་ཡོན་དང་ཕྱོད་པ་བསྐྱབ་ནས་བཞོད་པར་གངམས་པ་ནི།
 སྦྱོད་འཇུག་ལས། དེ་བས་སྦྱོང་ལ་ཀུན་སེལ་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟོག་ནས། །བདེ་ནས་བདེ་

བར་འགྲོ་བ་ལ། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྒྲིད་ལུག་འགྲུང།¹⁰⁴ །ཞེས་སོ། །ཐེག་ཚེན་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལམ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་ནའང་གཏོང་བས། དེའི་གཉེན་པོར་ཉེས་པ་དང་། སུན་ཡོན་བསྐྱེད་པ་གཉེས་
 ལས། ཉན་རང་གི་ལམ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་རིང་བ་ནི། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཚེན་པོ་བརྒྱད་མིས་རིང་
 ལྟེ་¹⁰⁵ ཞེས་སོ། །ཐེག་ཚེན་གྱི་སུན་ཡོན་ཚད་མེད་པ་ནི། ལྷ་མ་ལས། འདི་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྟོབས་
 ཀྱིས། །སྟོན་གྱི་སྒྲིག་པ་ཟད་བྱེད་ཅིང་། །བསོད་ནམས་སྤང་བོ་སྤྱད་བྱེད་ལྟེང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་
 །བྱང་པར་འཕགས།¹⁰⁶ །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཚེན་ཐེང་བ་ལས། རང་གི་དོན་ལ་མི་བཟོ་རྟུ། །གཞན་
 དོན་རོ་གཅིག་དགའ་བ་གང་། །ཡོན་ཉན་འབྱུང་གནས་ཐེག་ཚེན་ཏེ།¹⁰⁷ །ཞེས་སོ། །ཁྱེ་ལྷ་ར་སེམས་
 བཏང་ན་བྱང་ཚུབ་ལས་རིང་ཞིང་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚད་མེད་དོ། །གསོ་བྲབས་ནི་
 ཉེན་ལ་སོགས་པའི་དྲུང་དུ་གནོང་ཞིང་འགྲོད་པས་བཤགས་བསྐྱེད་བྱེད། །ཡང་སྤར་བ་ཞེན་སྤངས་པས་
 །སྒྲི་སྟེ། གངས་ངེས་པ་མེད་དོ། །འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གསོ་བྲབས་ལའང་། ཉམས་པའི་རྒྱུན་ནི་
 ཉེན་གཞི་སྟོན་པའི་སེམས་ཤོར་བ། འགལ་བླ་ཅ་ལྷུང་བྱང་བ། སྤོང་རྒྱུན་བསྐྱེད་པ་སྤུལ་བ་གསུམ་
 ཡིན་ནོ། །ཉམས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ལྷ་ར་བསགས་ཐེན་གྱི་དགོ་བ་མངོན་གྱུར་ན་སྤྱད་པས་བྱི་མ་ལ་བདེ་
 བ་མེད་ཅིང་ཐེག་ཚེན་དང་མི་འཕྲད་པ་དང་། དམ་བཅའ་ཉམས་པས་ཀུན་གྱིས་སྤྱད་པའི་གནས་སུ་
 འགྲུང་བ་དང་། ཉེས་པ་སྤྱི་བས་རན་འགྲོར་ཡུན་རིང་དུ་འབྱུང་བར་འགྲུང་བའོ། །

དེའང་། སྟོབ་སྤྱིང་ལས། གང་དག་གཅིག་སྤུང་ཡིད་ཀྱིས་ངེས་པར་རབ་བརྟགས་ཏེ། །
 ཡང་དག་ལམ་དང་སྟན་ཅིག་འགྲོགས་པར་བྱེད་པ་དེ། །ས་སྤེང་དཀྱིལ་ན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དམ་
 པ་སྟེ། སྟོབ་མ་མཚོག་དེས་སྤྲུམ་བུ་ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་འགྲུང། །འོ་ཚེ་ཡོན་ཉན་ཚོགས་བསྐྱེད་མ་གཅིག་
 ཡ་རབས་མོ། །མཚོག་ཏུ་གཡོ་མེད་བྱམས་པར་བཟོ་བའི་རྗེས་འབྲང་བ། །བདེན་དང་གཞུང་ལ་དགའ་
 བའི་གཟི་བརྗེད་ལྷན་པ་རྣམས། །སྟོག་ནི་བདེ་སྤྲུག་གཏོང་བར་བྱེད་གྱི་དམ་བཅས་མིན། །ཁྱེ་ཞེས་སྟེ་
 བོ་ཀུན་གྱིས་དབྱུས་དང་སྒྲིག་པ་ཡི། །འགྲོ་བ་ཀུན་དང་དབྱུལ་བ་མི་བཟད་མར་ཞོག་གི། །རང་བཞིན་
 རྣལ་མ་བོར་ནས་མོད་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ། །མཁས་ལ་ས་སྤེང་དེ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གཞན་ཅི་ཡོད། །

གང་ཞེས་ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་སྒོལ་གཏོང་ཚོས་ཀྱི་ལམ། རྒྱ་ཆེན་གྱི་དང་འབྲེལ་བ་རྟེན་ནས་སྐྱར་
 འདོར་བ། །འཕོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་གྲོང་དཀྱིལ་གར་མཁའ་འབྲེལ་རྣམས་ལ། །དགའ་བས་ངེས་པར་དེའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་བ་སྟུམ།^{༡༡༩} །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན། རྒྱུད་འཇུག་ལས། དགོ་བ་གཞན་ཡང་
 ཉམས་སྒྲིབ་ཡི། །སེམས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་མི་བྱ།^{༡༢༠} །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེའང་ཐུན་ཚོད་ལས་
 ཉམས་ཏེ་ཤོར་ན་འགྲོད་སེམས་ཀྱིས་བཤགས་ནས་སྐྱར་བ་ཞེན་ཚོ་ག་ལན་གསུམ་གྱིས་སྐྱངས་པས་
 སོར་རྒྱུད་ཅིང་། གངས་ངེས་པ་མེད་དོ། །ནག་པོ་བས་ནི་གསོ་བའི་བས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་གསུངས་ཏེ། རི་
 རྒྱན་དུ། དམན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་དམོས་པོར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་འགྲོད་ཅིང་ཡིད་ལ་གཅགས་པས་
 གཞན་གྱི་དུང་དུ་ཉེས་པ་འཆགས་ཤིང་། བྱིས་སྒོམ་པས་རིམ་གྱིས་ཉེས་པ་དེ་ལས་རིམ་ཞིག་ན་ལྷང་བ་ཡང་
 ཡོད་དོ། །འབར་མཁའ་ཅིག་ནི་རྒྱ་སྐྱེས་དང་གསང་སྐྱེས་ཀྱི་ལྟ་བུར་སེམས་དཔལ་འཛམ་མཁའ་རྣམས་
 བོ་ལ་སོགས་པ་མ་ཉེས་པར་བྱས་ཏེ་ལྟེ་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཐོབ་པས་ལྷང་བ་ལས་ལྷང་དོ། །དམ་
 པ་ཁ་ཅིག་ནི་གང་གིས་ལྷང་བར་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཤེས་པས་ཚོགས་མེད་
 བར་གནས་ཏེ། རི་ལྟར། འཕགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་
 ཚེན་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། འཇམ་དཔལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་གིས་ལས་མེད་ཅིང་
 རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེས་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་འཕྲོབ་པོ།^{༡༢༡} །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

འདིར་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་ལེགས་པར་སེམས་ཏེ། རྒྱོད་མན་པ་དག་གིས་ལུལ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་དུང་རམ་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དུང་དུ་སོང་སྟེ། ཡན་ལག་བདུན་པ་
 བྱས་ལ་གསོ་བའམ། ཚེ་གོ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལྷང་བ་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བྱུང་བ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིར་བཤགས་ཀྱི་དག་
 པར་མཛོད་དུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་དང་། བ་པོའི་པོས། ཉེས་ལྷང་དེ་དག་ལ་ཉེས་ལྷང་
 དུ་གཟིགས་སམ། བྱིན་ཆད་ལེགས་པར་སྒོམ་མམ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་རང་གིས། འཇམ་པས་ལགས།
 སྒོམ་ལགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཉེས་པ་ལས་ཐར་བ་ཡིན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛམ་མཁའ་

གསུངས་སོ། །ཡང་བར་མ་ལྟའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དག་གིས། རང་རང་གི་ཡི་དམ་ལྟའི་
 མདུན་དུ། ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱས་ལ་བཤགས་བསྐྱེད་བྱས་པས་ལྷུང་བ་ལས་ལྔ་དོ། །དེའང་རིག་
 རྟེན་གསལ་གྱི་ལྟ་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྣོད་པོ་སྟེ། དེའི་མདུན་དུ་འཆགས་པར་འདོད་ན། ཉེན་མཚན་
 གྱིས་བར་མ་ཚོད་བར་བཤགས་ཏེ། དེའང་གང་བྱུང་དུས་ནས་བཟུང་སྟེ། བམ་གྱི་ཚསྐྱེད་གྱི་བར་ལ་
 སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྔ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷན་པར་དུ་འཕགས་པ་ནམ་
 མཁའི་སྣོད་པོའི་མཚན་ནས་བརྗོད་ཅིང་བྱུག་འཚལ་བ་དང་། ཉེས་ལུང་གི་སྤྲིག་པ་འཆགས་པ་རྣམས་
 དྲག་ལ་རྒྱན་ཅིང་བར་བྱས་ཏེ། ཐོ་རངས་ཀར་སོང་བ་ན་འདི་རྣམས་བརྗོད་དེ། སྐྱེ་ལེས། བདག་གི་
 འཕྲིན་པ་མཚན་དུ་གསོལ། འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྣོད་པོ་ལ་བདག་གིས་ཉེས་ལུང་བཤགས་ན་དག་
 པར་མཚན་ནས་དགོངས་གིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས། ཉེ་མ་འཆར་
 ཀ་ན་ཉེས་ལུང་དག་པའི་ལྟས། ལུས་སེམས་སྟོན་པས་བདེ་བ་དང་། ཉེ་མ་འང་འཇམ་པོར་འཆར་བ་
 དང་། བམ་མཁའ་དག་པ་དང་། མི་ལམ་དག་པ་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །

གང་ཟག་མཚོག་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སྤྱི་ལ་མོ་གྲུང་བཅས་ཏེ། ཐོག་མར་སྐྱེ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་
 ལུང་ལྟེན་གྱིས་ཉེས་ལུང་གང་ཡིན་པའི་མིང་ནས་བརྗོད་དེ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་དང་
 བཅས་པ་ལ་བཤགས་པའི་རྗེས་ལ། ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ནང་དང་སྤྱི་རོལ་དང་དེ་གཉེས་ཀའི་བར་དུ་རོ་བོ་
 རོས་གཟུང་དབྱིབས་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་བརྟག་པ་བྱས་པས། གང་ནས་གྲུང་མ་བྱུང་། གང་དུ་འང་
 མི་གནས། གང་ཡང་མི་འགྲོ་བ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གཉེས་ནས་དེའི་རང་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་པས། ཉེས་ལུང་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་ཚེན་པོ་སྤྱོད་པ་བཅུ་རྒྱས་
 པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཚོས་བཞེད་དང་ལྡན་ན། ལུ་ལ་བྲིམས་ཉམས་པ་དང་། ཉོན་
 མོངས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་འགྱུར་པོ། །བཞིག་འཇེན། ཚོས་རྣམས་འོང་བ་
 མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཚོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་བར་གཉེས་པའི་བྱིར་དང་། ཚོས་རྣམས་མི་འགག་པར་མཐོང་
 བའི་བྱིར་དང་། ཚོས་རྣམས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་
 པ་སྟེ། བཞི་བོ་དེ་དང་ལྡན་ན་ལུ་ལ་བྲིམས་ཉམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འབྱུང་བར་

མི་འགྲུང་རྟོ།¹⁹⁴ །ཞེས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་
 པར་ཤེས་ན་རྒྱུ་བ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱོང་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་སྟེང་དུ་ལོ་སྟོང་གི་རྩལ་ཆགས་
 པ་གོས་ཀྱིས་ཕྱིས་པས་རྩལ་མེད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁང་སྟོང་གི་སྟུན་པ་
 སྟུན་ནག་ལོ་སྟོང་ལོན་པ་ཡང་མར་མེ་གཅིག་གིས་མེད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཡང་དག་པའི་བདེན་པ་ཤེས་པས་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པའི་སྡིག་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ལ་འབྱུང་
 བར་འགྲུང་རྟོ།¹⁹⁵ །ཞེས་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། ལྷའི་བྱ་བརྒྱ་དཀར་པོས་
 གསོལ་བ། འཇམ་དཔལ། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་པ་རི་ལྷོ་སྐྱེད་པར་བྱ། ལྷུ་སྐྱེད་ལ། ལྷའི་བྱ། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་པ་
 བྱི་ལས་ཉིད་ལེ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་ན་ཚོགས་མེད་པར་འདག་པར་འགྲུང་ཉེ། དུང་ལ་སོལ་
 བས་གོས་པ་ན་རས་ཀྱིས་ཕྱིས་པ་དང་མཚུངས་སོ།¹⁹⁶ །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གིས་ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་སྐོ་
 བས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་བྱེད་ཉོ།

དགུ་པ་གང་གིས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་པའི་སྐོ་བས་བསྐྱེད་པ་
 སྟོན་ཉེ། གང་གིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་། རི་ལྷོ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དོན་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི།

- རྒྱལ་སྐྱེས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དེ། །རང་ཉིད་གོལ་ནས་འགོ་བསྐྱོལ་འདོད་པ།
- རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། །རང་དང་འགོ་བ་མཉམ་དུ་ཐར་འདོད་པ།།[༡༩]
- གྲུ་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། །འགོ་བ་བསྐྱེད་པ་ནས་རང་ཉིད་ཞི་འདོད་པ།
- རྩི་བོ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གསུམ། །རིམ་བཞིན་གངས་མེད་སྐྱེ་བྱུ་གསུམ་དང་།།[༢༠]
- བདུན་དང་གསུམ་ཀྱིས་གོལ་བ་འཐོབ་པ་ནི། །དབང་པོའི་རིམ་པ་ལགས་པར་མདོ་ལས་གསུངས།

དེ་འང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདོད་ཚེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་གོལ་མར་སངས་
 རྒྱས་ནས་ཕྱིས་འགོ་བསྐྱོལ་བ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་སྐྱེད་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་འབངས་བདེ་བ་ལ་
 འགོད་པར་འདོད་པ་སྟེ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་མདོ་དུ་མ་ལས་བཤད་དོ། །

རང་དང་འགོ་བ་མཉམ་དུ་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མཉེན་
 པ་དག་གྲུའི་འགྲུབ་པོ་དང་རང་ཉིད་མཉམ་དུ་རྩེ་བོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པར་འདོད་པའོ། །ཐོག་མར་
 སེམས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་གདོད་རང་ཉིད་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དཔེ་མེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ།
 ར་ལུག་དང་བ་ལང་གི་རྗེ་བོ་དག་གིས་འཕྲང་ལ་སོགས་པ་དོག་ཅིང་ཉམ་ང་བའི་གནས་མཐོང་ངམ།
 གཞན་དུའང་རང་གི་མདུན་དུ་དེ་དག་བརྟུག་ནས། གཅིག་ཀྱང་སྤྱི་ལ་མ་ལུས་པར་བྱས་ཏེ་འགོ་བ་ནི་
 འཇམ་དཔལ་དང་ཤུག་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་དབང་བོ་རྩལ་བོ་རྣམས་
 གྱིས་གངས་མེད་སྲུལ་རྩ་རྩ་གསུམ་དང་། འབྲིང་པོས་བདུན་དང་། ཚེན་པོས་གསུམ་གྱིས་སློབ་མེད་
 པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་སྟེ། དཀོན་མཚོག་བརྟེན་པ་ལས། དེ་ལ་འདོད་ཚེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་
 པས་ནི་གངས་མེད་པ་སྲུལ་རྩ་རྩ་གསུམ་གྱིས་འཕོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པས་ནི་གངས་མེད་པ་བདུན་གྱིས་ཚང་སྦྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་མེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 པས་ནི་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་མཐོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྩལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།
 སེམས་སྟོབས་རྒྱུད་ཏུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཚེན་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་དག་དཔེར་བྱ་ན། འཕོར་
 ལོས་རྒྱར་བའི་རྒྱལ་བོ་དང་། བྱའི་ཁ་ལོ་པ་དང་། རྫོང་བྱེད་ལྟ་བུའོ།¹⁹⁵ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཚེར་
 གསུངས་སོ། །

བརྩུ་པ་རྩེ་ལྟར་བརྒྱབ་བྱ་རྒྱལ་བའི་རྫོང་པ་ལ་བསྐྱབ་རྩལ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། གཉིས་པ་རྩེ་ལྟར་
 བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི།

རྒྱལ་སྲས་རྣམས་གྱིས་ཀུན་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། །གཙོ་བོར་ཕ་རོལ་སྦྱིན་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ། [196]

ཅེས་པ་སྟེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། སྦྱིན་དང་རྩལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་བསམ་གཏན་དང་། དེ་བཞིན་
 ཤེས་རབ་གཞལ་མེད་ཕ་རོལ་སྦྱིན། །འདི་དག་རྒྱས་མཛོད་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །ཕ་རོལ་སྦྱིན་པ་རྒྱལ་
 བའི་དབང་བོ་མཛོད།¹⁹⁶ །ཅེས་གསུངས་པའི་རྩལ་ལ་བསྐྱབ་བོ། དེའང་ཐུན་མོང་གི་རང་བཞིན་
 དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་ལའང་རང་གི་རོ་བོ་ནི་དུག་སྟེ། འཕོར་གསུམ་དུ་མི་

རྟོག་པས་རང་གི་བདོག་པ་གཞན་ལ་གཏོང་སེམས་དགེ་བ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ནི་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་
 ཏུ་སྤྱིན་པའོ། །དེའི་བྱེད་ལས་ཕ་རོལ་གྱི་དབུལ་བ་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །འཕོར་གསུམ་མི་རྟོག་པས་སྤྱིད་ཞིའི་
 སྤྱིན་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ནི་ཆུ་ལ་བྲིམས་སོ། །བྱེད་ལས་འཚོ་བ་ལས་ལོག་
 པའོ། །འཕོར་གསུམ་མི་རྟོག་པས་གཤོད་པ་དང་སྤོང་ལ་བཟོད་ཅིང་ཚོས་ཉིད་ལ་མི་སྤྲུག་པ་ནི་བཟོད་
 པའོ། །བྱེད་ལས་ཁོ་བམེད་པའོ། །འཕོར་གསུམ་མི་རྟོག་པས་དགེ་བ་ལས་སྤོང་བའི་བཅོམ་འགྲུས་སོ། །བྱེད་
 ལས་དགེ་བ་འཕེལ་བའོ། །འཕོར་གསུམ་མི་རྟོག་པས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་ནོ། །བྱེད་
 ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བའོ། །འཕོར་གསུམ་མི་རྟོག་པས་ཚོས་ཀྱི་རང་བཤིན་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་བོ། །
 བྱེད་ལས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་ཤིང་འཕོར་བ་ལས་སྤོང་བའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ནི་
 རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པ་དང་མོན་
 པར་མཐོ་བ་འགྲུབ་པས་དོན་ཆེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པས་ཟང་ཟིང་མེད་པ་དང་། དགེ་བ་
 གོང་དུ་འཕེལ་བས་མི་ཟད་པ་སྟེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟང་ཟིང་མེད། རྟོན་ཆེ་བ་དང་
 མི་ཟད་པ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཡོན་ཏན་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ།^{༡༩༠} །ཞེས་སོ། །

གངས་ངེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མདོན་མཐོ་བསྐྱབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 འུག་ཏུ་གངས་ངེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འོངས་སྤོང་དང་ལུས་སྤོང་སྤུང་སྤུང་ཚོགས་པ་དང་། འཕོར་
 ཚོམ་སྤོང་སྤུང་ཚོགས་པས་མདོན་མཐོ་དང་། འུག་ཏུ་ཉོན་མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགོ་དང་། བྱ་བ་
 རྣམས་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།^{༡༩༡} །ཞེས་སོ། །ཀཉིས་པ་གཞན་དོན་བྱས་པས་རང་དོན་འགྲུབ་པ་
 ལ་ལྟོས་ཏེ་འུག་ཏུ་གངས་ངེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། མི་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་འཚོ་དང་། རྣམ་འཚོ་
 བཟོད་དང་བྱ་བས་མི་སྤོང་དང་། རྒྱལ་འབྱེད་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡི་སྤྱིད། ཀཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་རང་
 གི་དོན་ཡིན་ནོ།^{༡༩༢} །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕར་སྤྱིན་འུག་ཏུ་གངས་ངེས་
 པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛོད་ནས་ནི། རྒྱལ་བས་ཕ་རོལ་སྤྱིན་པ་འུག་ །ཡང་
 དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། ཀཉིས་ཀྱི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་
 གཏོགས།^{༡༩༣} །ཞེས་སོ། །དེའང་དང་པོ་གསུམ་ལྷག་པ་ཆུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་བསྐྱབ་སོ། །སྤྱིན་

པ་ནི་རྒྱ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རོ་བོ། བཟོད་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་གཏན་སེམས་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པས་བསྐྱུས་ཤིང་། ཤེས་རབ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་བསྐྱུས་ལ། བརྩོན་འགྲུས་གཅིག་ལུ་
 བྱི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་གས་སྲུ་ལྟན་པར་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞོ་རིམས་ངེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྲ་མ་
 ལ་བརྟེན་སྲི་མ་སྟེ། །དམན་དང་མཚོག་ཏུ་གནས་སྲིར་དང་། །རྟགས་པ་དང་ནི་སྲ་བའི་སྲིར། །དེ་དག་
 རིམ་པར་བསྐྱུས་པ་ཡིན།¹⁹⁵ །ཞེས་སོ། །དེའང་སྲ་མ་སྲ་མ་ལས་སྲི་མ་སྲི་མ་སྲི་བས་རྒྱ་དང་འབྲས་
 བུའི་རིམ་པ་དང་། སྲིན་པ་བས་རྒྱལ་ཁྲིམས་མཚོག་པས་བཟང་ངན་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྲ་མ་སྲ་མ་
 རྟགས་ཤིང་བསྐྱབས་དང་རྟོགས་པར་སྲུ་ལ་སྲི་མ་སྲི་མ་དཀའ་བས་སྲ་རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟེ་གསུམ་ལ་
 རྟོས་ནས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

བསྐྱབ་ཚུལ་ནི། སྲིན་པ་གཏོང་བ་ནའང་རྣམ་པར་སྲིན་པ་ལ་མི་རེ་བ་དང་། ཡང་ཡང་སྲིད་
 པའི་གནས་འདིར་བདེ་འགོ་ལ་སྲོན་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་བཟོད་
 པར་བྱ་བས་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྲུད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གཞུགས་
 མེད་པའི་ཁམས་བསལ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། ཐབས་དང་མ་བུལ་བའི་རྒྱལ་གྱི་ས་ཤེས་རབ་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རེ་བ་མེད་པའི་སྲིན་པ་དང་། །ཡང་སྲིད་མི་འདོད་རྒྱལ་ཁྲིམས་
 དང་། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཀུན་སྲུད་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །དེ་བཞིན་བསམ་
 གཏན་གཞུགས་མེད་མིན། །ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ལྟན་པ་ཡི། །ཁ་རོལ་སྲིན་པ་བྱུག་པོ་ལ། །བརྟན་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་སྟོང་།¹⁹⁶ །ཞེས་སོ།།

ངེས་ཚིག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དབུལ་བ་སེམས་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསེལ་བ་འཕྱོང་དང་ཁོ་
 བཟོད་དང་། །མཚོག་ལ་སྟོང་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་སྲིར་བཤད་དེ།¹⁹⁷ །
 །ཞེས་སོ། །དབུལ་བ་སེམས་བས་སྲིན་པ། རྟོན་མོངས་པའི་གཏུང་བ་བསེལ་ཞིང་སྟོབ་པས་རྒྱལ་
 ཁྲིམས། །ཁོང་ཁོ་བཟོད་པས་བཟོད་པ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྟོང་བས་བརྩོན་འགྲུས། །སེམས་རྩེ་
 གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་བསམ་གཏན། །ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཤེས་པས་ཤེས་
 རབ་ཅེས་བྱའོ།།

སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བདུན་ཉེ། སྦྱིན་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ད་ནི་སོ་སོའི་
རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་དྲུག་ལས། སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་ནི། འདི་ལྟར།
འགྲོ་བ་དབུལ་བས་ཉམ་ཐག་མཐོང་ནས་ནི།

རང་བཞིན་སྦྱིར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ།

ཟས་གོས་ཏུ་དང་ཤིང་ཏུ་སྤྲང་བོ་སོགས། །མགོ་དགུའི་ཡོ་བྱད་དཔག་མེད་གཏོང་བ་སྟེ།
བྱད་བྱམོ་ལ་སོགས་གཏོང་བ་ཆེ།[༡༤] །མགོ་དང་མིག་སོགས་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་སྟེ།
ཟང་ཟིང་དང་ནི་ཚོས་ཀྱི་པན་པ་བསྐྱུབ།

ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ནི། སྦྱིན་པ།

དེས་ནི་རང་གི་སེར་སྤེའི་ཚོགས་འཛོམས་ཤིང་། །གཞན་གྱི་འབྲོར་པ་ཉེ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར།[༡༥]

དེའང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པས་བསོད་ནམས་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་ཉེ། རང་
གི་སེར་སྤེའི་མེད་པས་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་རྒྱུན་གཙོད་ཅིང་། དངོས་སུ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་འབྲོར་བ་སྦྱེ་བ་
ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་འཛིན་གྱིས་དྲིས་པས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་
སྦྱིན་པས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་ལ། ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་ཉེ།
འདི་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའོ།

དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་གང་ཞེས། འདི་ལྟ་སྟེ། གཏོང་བ་དང་། གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་།
ཤིན་ཏུ་གཏོང་བའོ། །དེ་ལ་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟས་དང་། གོས་དང་། ཤིང་ཏུ་དང་། སྤྲང་བོ་ཆེ་
གཞན་ལ་སྦྱིན་པའོ། །གཏོང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱད་དང་། བྱམོ་དང་། བྱིམ་ཐབ་སྦྱིན་པའོ། །ཤིན་
ཏུ་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱ་དཀའ་བ་སྟེ། མགོ་དང་། མིག་དང་། ལག་པ་དང་། རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་
པ་གཏོང་བའོ། །དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གང་ཞེས། ལྷ་སྤྱུ་དང་། ལྷག་ཚ་དང་། སྟེགས་བམ་སྦྱིན་པ་ནི་
རྒྱུ་དུའོ། །སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་ཚོས་སྦྱོན་

པ་ནི་ཚེན་པོའོ། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་འཛིན་དུ་འཇུག་ཅིང་། བམ་མཁའ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཚོས་སྟོན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚེན་པོའོ།^{༡༩} །ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་བྱིས་པས་གཙོ་བོར་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་གཏོང་ལ། སེམས་ལྷན་པས་ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གྱུང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དོན་རྒྱམས་གཏོང་བར་བྱེད་པ་དང་། །རྩ་བ་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །ལུས་དང་ཡོངས་སྦྱོང་སྤྲོད་ཚོགས་དང་། །གཉིས་རྗེས་འཛིན་དང་རྫོགས་བྱེད་དང་། །དེ་ཡང་སེར་སྣ་མེད་ལྡན་དང་། །ཚོས་དང་མི་འཛིགས་ཟང་ཟེང་གཏོང་། །སྦྱིན་པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ལམས་པས་ཡང་དག་སྦྱུང་བར་བྱེད།^{༢༠} །ཅེས་སོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ནི་སེར་སྣ་མེད་པ། རྒྱུ་ནི་གཏོང་སེམས་དག་པ། འབྲས་བུ་ནི་ལུས་ཡོངས་སྦྱོང་སྤྲོད་སྤྲོད་ཚོགས་པ་བསྐྱབ་པ། བྱེད་ལས་ནི་རང་གཞན་གཉིས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཅིང་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་བའི་སྲས་རྒྱམས་སྦྱོང་དང་སྤང་ན་རང་གི་སྟོག་གྱུང་རྟག་ཏུ་གཏོང་། རྗེས་རྗེས་གཞན་ལས་ལན་ཡང་མི་རེ་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་དོན་མི་གཉེས། །སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྱུང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ལ་བཀོད། །སྦྱིན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་ཟེན་པས་འཛིག་རྟེན་དག་ན་མི་ཟད་བཞག་^{༢༡} ཅེས་སོ། །

རྒྱལ་བའི་སྲས་ལའང་གསུམ་ལས། སང་བཞིན་བཤད་ནས་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་རོལ་པ་ལ་མེད་ཅིང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡོད་པས།

ལྷག་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་ནི་རྒྱུད་བསྐྱབས་ཤིང་། །སེམས་ཀྱི་དགེ་བཞི་བ་རྒྱམས་སྦྱུང་ལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་དོན་གཉིས་སྤྲོད་ཚོགས་འཕྲོག།

བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བསྐྱབ་ནས་བསྐྱབ་བར་གདམས་པ་ནི། དེ་ཡང་།

སྟོམ་དང་ཚོས་སྤྲོད་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དེ།^{༢༢} །རྒྱལ་སྲས་རྒྱམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་སྲས་གསུམ་རྟག་བསྐྱབ་།

སྤྲོད་རྟེན་གང་ཟག་གི་དབྱེད་དང་རྩ་བ་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་པ་ནི། དེའི་རྟེན།

བྱིས་པས་དགེ་བསྐྱེན་བསྐྱེན་གནས་སྟོན་འཇུག་ལ། །སེམས་ལྷན་པས་དགེ་སྦྱོང་དགེ་རྒྱལ་དང་། །དགེ་སྦྱོང་པ་ཡི་སྟོམ་པ་གང་ཡིན་སྟེང་།^{༢༣} །བྱང་ཚུབ་སེམས་གཉིས་བསྐྱབ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན།

དེ་ལ་འདྲིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་བྱིས་མ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཞེས་པ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བརྒྱུན་གང་རུང་གི་སྤྲོད་ཏུ་སྒྲོམ་པ་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཙམ་ལ་སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བརྒྱུན་གྱི་རྣམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་དགེ་བསྐྱེད་པ་མ་གཉིས། དགེ་རྒྱལ་པ་མ་གཉིས། དགེ་སྤོང་པ་མ་གཉིས། དགེ་སྤོང་མ། བསྐྱེད་གནས་པ་མ་གཉིས་ཏེ་དགུ་ཡོད་ཀྱང་། བྱིས་པའི་སྤོགས་གྱི་དགེ་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས། སབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤོགས་གྱི་དགེ་རྒྱལ་པ་སེམས་དཔའི་སྤོང་པ་མ་དགེ་སྤོང་སྤྲེ་ལྟར་རིགས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་སྤོགས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྗོད་དོ། །དེའང་། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། སབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤོགས་དག་ནི། ལོན་ཏན་ཚད་མེད་རྣམས་དང་ལྡན། རི་ལྷ་ས་སྤོམ་བརྩོན་བྱིས་པ་ཡི། བྱང་སེམས་རྣམས་ལས་མཚོག་ཏུ་བཤད།¹³⁰ ཚེས་པས་སབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཤད་པའི་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱིས་པ་དང་། སབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བྱིས་པ་དང་བྱེད་པའི་གཞུགས་སུ་འདུག་པ་བྱེད་པ་འབྲུག་གིས་སབ་ཏུ་མང་བོ་རྣམས་དང་ཡང་ཐབས་གཅིག་སྟེ་¹³¹ ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའང་དགེ་བསྐྱེད་ལ་གཉིས་ལས། ལྷ་འགའ་བསྐྱུང་བ་སོགས་གྱི་དགེ་བསྐྱེད་ནི་ཅུ་བ་བཞེད་པ་ཞེས་གང་རུང་བསྐྱུང་ཞེས་འདོད་ལོག་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྐྱེད་ནི་ཅུ་བ་བཞེད་དང་། དེའི་སྤྲོད་ཏུ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ།།

དགེ་རྒྱལ་ནི། འོད་ལྡན་ལས། གང་ཞེས་སྤོགས་གཙོ་བོ་གཞན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། མི་ཚངས་སྤྱོད་བརྒྱན་བཙུན་པའི་ཚང་ལ་སོགས། གང་སོགས་སྤོང་སོགས་མལ་ཆེན་མཐོ་བ་དང་། བྱིས་པའི་ཁ་ཟས་གསེར་དངུལ་ལེན་པ་སྤང་།¹³² །ཞེས་པའི་རྒྱལ་བྱིས་པ་སྤོང་བའི་གནས་བཅུ་འདོན་ཅིང་། གཞན་ཡང་སྤོགས་དང་མཐུན་པའི་ཉེས་པ་ལས་སེམས་བསྐྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

དགེ་སྤོང་པ་ནི་རྒྱལ་བྱིས་པའི་སྤོང་པ་ལ་མི་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་སྤོང་བྱེད་གཉེན་ལོ་དགེ་བ་སྟེ། ལུང་མེད་ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་བས་བརྟན་མི་བརྟན་ནམ་ལུང་མི་ལུང་བརྟན་པ་ལ་ལོ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྤོང་བའོ། །དགེ་སྤོང་ལ་པམ་པ་བཞི། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ། སྤང་ལྷུང་

སྐྱམ་ཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲིམས་ཉེས་བརྒྱ་ལྔ་པ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་། དགོས་པ་ལ་སྐྱམ་བརྒྱ་ལྔ་ཅ་
 བཞི་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། བལ་ཚེན་པོ་དང་། གནས་བཏན་པ་
 དང་མང་པོས་བཀུ་བ་སོསོའི་སྟེ་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་གྲགས་པ་རྣམས་སོ། །ས་
 ལྟེ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་པར་བརྟེན་པ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་
 ལ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་ལ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟ་
 བུའི་ཁྲིམས་རྣམས་ནི་རང་གི་རྒྱ་ད་ཉེས་སྟོན་ལས་སྟོན་པའི་རྒྱ་ལ་ཁྲིམས་ཉེ་ལྷག་པ་རྒྱ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པ་³³³ ཞེས་བུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྟོང་སེམས་དགོ་བ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟེ། སྟོན་འཇུག་
 ལས། སྟོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །རྒྱལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་པར་བརྟེན།³³⁴ །ཅེས་སོ། །དེའང་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེས་སྟོན་སྟོན་པས་མི་དགོ་བ་བསྐྱམས་པའི་ཆ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོན་པ་སྟེ། ལའོར་
 བར་ལྟ་མིའི་ལུས་འཛིན་ཅིང་རང་དོན་བདེ་བ་འཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ལ་མི་འཚོའམ་མ་ཟད་ཕན
 པ་བརྒྱབ་པའི་ཆ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །སྐྱེས་ཀྱི་སྟོན་པ་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་
 ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་ཞིང་རིམ་གཉེས་བསྐྱོམ་པའི་སྟོན་པ་རུང་བར་
 བྱས་པའོ། །

དེའང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོན་པའི་རང་དུས་བཅིས་ན་མི་དགོ་བ་བཅུ་རང་བཞིན་གྱི་ལ་ན་མ་
 ཐོབ་པ་ཡིན་པས་གནང་བའི་སྐྱབས་མེད་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ནི་བདུན་གཞན་དོན་དུ་
 གནང་བ་དང་། སྐྱེས་ལ་མི་སྟོང་བར་ཐབས་ཀྱི་ཆར་བརྟེན་ཉེ་གིང་ལས་མེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱར་ལས་ཟབ་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལོ། །གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ནི། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་
 པའི་ཆ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དོ། །ཡུལ་འདོམ་ན་གོང་མ་བསྐྱེད་སྟེ་འོག་མའི་ཆ་དེར་འདུ་བའི་བྱིར་རོ། །འོག་
 མ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བ་ལྟར་སྐྱང་ཡང་རོ་བོ་མ་གོར་བས་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེའང་ན་
 སྐྱེས་ཀྱི་ཀུན་དུ་སྟོན་པའི་སྐྱབས་སུ་ཆང་འབྱུང་བ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་པས་ལྷུང་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔལ་སྟོན་པས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པར་བཤད་ཀྱང་། ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། དེའི་ཆེ་ལུལ་བདག་ཉིད་དགོ་
 སྟོང་དམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ཡིན་དགོས་པ་ལ། དེའི་ཆེ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་གཞི་གཞན་དུ་གྱུར།

དངོས་པོ་ལྷོས་བྱེད་ཆང་ཡིན་དགོས་པ་ལ། ལྷགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བདུད་རྩིར་
 བསྐྱར་ཞིང་ལོངས་སྤྱད་པར་གསུངས་པ་དང་། བསམ་པའི་འདུ་གཤམ་གཞན་ཏུ་མ་གྱུར་བ་དགོས་པ་ལ།
 ལྷ་དང་། དགྱིལ་ལམོར་དང་། བདུད་རྩི་ལ་སོགས་པའི་འདུ་གཤམ་སུ་གནས་ཀྱང་པས་ཉེས་པ་མེད་པའི་
 ལྷེད་ཏུ་ལྷ་མཚོན་པས་ཚོགས་རྗོགས་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པས་
 ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་ཏུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། ལྷུ་ལ་དེ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཆ་གསུམ་ཀུན་ལའང་གཉེས་པར་
 བྱའོ། ལམ་དོར་ན་ཉེས་པ་བསྐྱེད་ན་གང་གི་ལུགས་ལའང་འགོག་ལ། ཡོན་ཏན་རྣམས་དགེ་བ་སྦྱེད་ན་
 བྱ་བར་གནང་བས་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་འབྲིང་དང་གནང་བཀག་གཉེས་ཀྱི་རྒྱུར་བཀྲུང་བ་དང་།
 དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་གཉེས་པ་གཉེས་པ་ཆེ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། སྤྱིར་བཏང་བ་ལ་དམིགས་གྱིས་
 བསལ། །བརྟན་བཙུག་དག་ནི་ཀུན་ལ་བསྐྱབས།³⁴ །ཞེས་སོ།།

མདོར་ན་ཉེས་སྦྱོད་ཆ་དང་བཙུག་པ་ལས་གཞན་དོན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བ་ནི་སྡོམ་པའི་རྩལ་
 བྱིམས་སོ། །ཚོགས་གཉིས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཡོན་ཏན་མ་སྦྱོས་པ་བསྐྱེད།
 སྦྱོས་པ་སྦྱེལ་བ་ནི་དགེ་བ་ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་རྩལ་བྱིམས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་གཙོ་བོར་བསྐྱས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་དོན་བསྐྱབ་ལ། བསྐྱ་
 པའི་དངོས་པོ་བཞེས་གཞན་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་གནས་སྐྱབས་སུ་མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་མཐར་ཐུག་
 དེས་པར་ལེགས་པའི་ས་བོན་དགེ་བ་འདེབས་ཤིང་གཞན་བདེ་ལྷུང་ལེན་པ་ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་
 ཀྱི་རྩལ་བྱིམས་སོ།།

རྩལ་བྱིམས་འདི་གསུམ་གྱིས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་བསྐྱབ་ཅིང་ཚོགས་གཉིས་རྗོགས་ནས་
 སངས་རྒྱལ་པའི་ཆེ་སྡོམ་པའི་རྩལ་བྱིམས་ཀྱིས་སྤངས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྦྱིབ་གཉིས་བཀ་ཆགས་
 དང་བཙུག་པ་སྤངས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །དགེ་བ་ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་རྩལ་བྱིམས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་ཇི་ལྷ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཁུན་པ་ལ་སོགས་པ་འཐོབ་པོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་
 བྱིམས་ཀྱིས་འབྲིན་ལས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ལ་གང་འདུལ་ཏུ་དེ་དང་མཚམས་པའི་དོན་གཉིས་
 ལུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཅན་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དཀོན་མཚོག་བཙུགས་པ་ལས། འོད་སྤྱངས། དེ་

ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལྷོ་མ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་
 ཚོས་རྣམས་སྣང་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཕན་གྱི་དོན་བརྒྱལ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་སོ། ཇི་ལ་སྣོ་མ་
 པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་སེམས་བརྒྱུད་བ་ཡིན་ལོ། །དགེ་བའི་ཚོས་སྣང་པའི་རྒྱལ་
 ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མངོན་པར་བརྒྱུད་བ་ཡིན་ལོ། །སེམས་ཕན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱལ་
 ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ལྷུང་ལེན་པ་ཡིན་ལོ།³⁴ ཞེས་སོ། ཇི་དག་གྱུང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་
 ལས། ཡན་ལག་དྲུག་ཞི་བསམ་པས་ཟིན། ཁད་འགྲོར་གནས་པ་སྦྱིན་བྱེད་དང་། ཉེན་དང་ཞི་དང་
 འཛིགས་པ་མེད། ཁསོད་ནམས་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁད་པ་བརྟགས་ཚོས་ཉིད་ཐོབ་བ་སྟེ། ལྷོ་མ་
 ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད། རྒྱལ་ཁྲིམས་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། ཁམས་པས་ཡང་དག་བརྒྱལ་
 པར་བྱེད།³⁵ ཅེས་སོ། །

དེ་ལ་ངོ་བོ་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་ལྡན་ཏེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྣོ་མ་
 པས་བརྒྱམས་པ་ཚོགས་སྦྱར་སྦྱོར་ཚོགས་པ་སྦྱོད་ཡུལ་སྦྱར་སྦྱོར་ཚོགས་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལྟ་བུ་ཅམ་
 ལའང་འཛིགས་པའི་གནས་སུ་བལྟ་བ། བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་བྱེད་ཏེ་སྦྱོར་བ་པའོ་
 ཞེས་ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལས་བཤད་དོ། རྒྱུ་ནི་ཞི་བ་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། འབྲས་སུ་
 བྱི་བའི་འགྲོར་གནས་པའོ། བྱེད་ལས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། ཡང་ཉོན་མོངས་པ་
 ཞི་བ་དང་། རང་གཞན་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པར་ཡང་བྱེད་དོ། ཡོན་ཏན་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
 དང་ལྡན་པའོ། འདྲེན་ཡང་དག་པར་བྱེད་པ་འདྲ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའོ། འདྲ་
 པོ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའོ། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ལས་སྦྱིས་པ་གཉིས་ཏེ།
 བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་འཕགས་
 པའི་ས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོད་ལས། ལྷོ་མ་པ་སོ་སོར་ཐར་ཅེས་བྱ། ཇི་བཞིན་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་
 རྒྱུས།³⁶ ཞེས་སོ། འདི་དག་ནི་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། ཉན་རང་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཉེས་ལྷུང་
 གིས་མ་སྦྱགས་པ་དང་། ཐེག་ཚེན་ཡིན་པས་མོད་མི་དམའ་བ་སྟེ། བཞི་ལྡན་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ཅན་
 དུ་བརྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཉིད། བཤེས་སྦྱིང་ལས། རྟོད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་མོད་མི་དམའ། ཁ་

འདྲེས་མ་སྐྱགས་པ་དག་བསྐྱེན་པར་མཛོད། །བྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལེགས་པར་གསུངས།^{༡༥༤} །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། །མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྣམས་སྡོམ་དང་བརྩོན་པའི་རང་བཞིན་རྒྱལ་བྲིམས་གསུམ་རྟག་སྒྲིབ་སྒྲིབ། །མཐོ་རིས་མདོན་པར་མི་འདོད་ཡང་དག་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་ཚགས་མི་བསྐྱེད། །རྒྱལ་བྲིམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་བཀོད། །རྒྱལ་བྲིམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་ཟེན་པས་འཛིག་རྟེན་དག་ནི་མི་ཟད་བཞག་^{༡༥༥} །ཅེས་སོ།།

བཟོད་པ་ལ་ཡང་བདུན་ལས། དབྱེ་བ་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ནས་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི།

ཕྱི་ནང་གཞོན་པ་སྣ་ཚོགས་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པ་ལ། །ཇི་མི་སྣམ་དང་སྣང་རྗེས་ཚོས་ལ་སེམས།།

དམིགས་མེད་བཟོད་པ་གསུམ་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ།།[༡༥]

འདི་ལྟར་པ་རོལ་གྱིས་གཞོན་པའམ་འཚོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་ལ་ཁོ་བའི་བསྐྱེད་པ་ནི་མི་མཛེད་པའི་བཟོད་པའོ། །ཐར་པ་དང་རང་གཞན་གྱི་ཚོས་བསྐྱབ་པའི་དཀའ་སྲུང་བཟོད་པ་ནི་སྒྲིབ་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པ་རྗེ་མི་སྣམ་པའི་བཟོད་པའོ། །སྤྱིང་རྗེས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོང་ལ་མེད་པ་དང་། སྦྱོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་མི་སྐྱག་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་དམིགས་པ་མེད་པའི་བཟོད་པའོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཡང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། མི་མཛེད་རི་མི་སྣམ་ཤེས་དང་། སྤྱིང་རྗེས་ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །ཕན་ཡོན་ལྡན་པའི་ཡང་དག་བཤད། །དེ་ནི་གཉིས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ། །དཀའ་སྲུང་གཙོ་བོར་ཀུན་ཏུ་ལྟོ། །དེ་ལ་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་འདོད། །བཟོད་པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པས་ཡང་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད།^{༡༥༦} །ཅེས་སོ།།

རོ་བོ་ནི་གཞན་ལ་མི་ཁོ་ཞིང་དཀའ་སྲུང་བཟོད་པའོ། །རྒྱ་ནི་སྤྱིང་རྗེའོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཕན་ཡོན་ལྡན། མདོ་ལས། ཁོན་མི་མང་བ་ཡིན། དབྱེན་མི་མང་བ་ཡིན། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་ཡིན། འགྲོད་པ་མེད་པར་འཚི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ཡིན། །ལུས་ཞི་གནས་ཀྱང་བདེ་འགྲོ་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྲུབ་པ་ཡིན་^{༡༥༧} །ཞེས་སོ། །བྱིད་ལས་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དགེ་བ་

བྱེད་དེ། ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། གང་ཞིག་པ་རོལ་འབྲུགས་ཤེས་ནས། །དེ་ལ་བདག་ནི་ཉེར་
 ཞེ་བ། །དེས་ནི་བདག་དང་པ་རོལ་དང་། །གཉིས་པོ་དག་གི་དོན་བྱེད་དོ།^{༡༥༩} །ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི།
 མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་དེ་བཞིན་མི་ཡི་གནོད་ཀྱན་བཟོད། །མཐོ་
 རིས་གཉེར་དང་མི་རྒྱས་བས་མིན་འཛིགས་པས་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་སྟེང་མིན། །བཟོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
 སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱུ་བ་གསུམ་ལ་བཀོད། །བཟོད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་ཟེན་པས་འཛིག་རྟེན་
 དག་ན་མི་ཟེད་བཞག་^{༡༦༠} །ཅེས་སོ། །

བསྐྱེམ་རྒྱལ་བ་རྟེན་པ་ནི། བཟོད་པ་བསྐྱེམ་པའི་རྒྱལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ།

ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་འགའ་མེད་ལ། །བཟོད་པ་རྒྱུངས་དཀའ་བྱུང་བསོད་ནམས་གཞན་མེད་པས། །

སྣ་ཚོགས་རྒྱལ་གྱིས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། །ཁྱོད་པའི་མེ་ཚེན་འཛིལ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ།^[༡༦༠]

འདི་ལྟར་ལེགས་པའི་མཚོག་བྱང་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཟོད་པས་འགྲུབ་པས་བསོད་ནམས་གཞན་
 ལས་ཆེ་བ་དང་། སྤྲིག་བསྐྱེལ་གྱི་ཆེ་ཤོས་དཔུལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཞེ་སྡེ་གི་ས་བསྐྱེད་པས་སྤྲིག་
 པའང་དེ་ལས་ཆེ་བ་མེད་པས་ན། ཐབས་རྣམས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཟོད་པ་བསྐྱེམ་པའི་དཀའ་བྱུང་
 ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་བྱུང་
 མེད། །དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། །སྣ་ཚོགས་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེམ་པར་བྱ།^{༡༦༡} །ཞེས་པ་དང་།
 བཤེས་སྤྱིང་ལས། འདི་ལྟར་བཟོད་པ་རྒྱུངས་དཀའ་བྱུང་མ་མཚེས་པས། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་པའི་གོ་
 སྐབས་དབྱེ་མི་བཟྱ། །ཁྱོད་པ་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་སྤོག་པ་ཉིད། །ཁྱོད་པར་འགྲུང་བར་སངས་རྒྱས་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས།^{༡༦༢} །ཞེས་སོ། །

ཡུལ་མང་བས་སེམས་གཅིག་བྱའདུལ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་ཁྱོད་པའི་ཡུལ་མང་བས་རེ་རེའི་ལན་བྱས་ན་མི་
 འགྲུབ་པའམ་ཞེ་དུས་མེད་པས་བཟོད་པར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ནི།

གནོད་བའི་ཡུལ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་གངས་མེད་པས། །རེ་རེ་ཞེ་ཡང་གཏུལ་བར་ཡོད་མི་ལང་།

སེམས་གཅིག་བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲུང་བ། །སེམས་འདུལ་བརྒྱུ་ཞུགས་བསྐྱང་ལ་ནན་ཏན་མཛོད།^[༡༦༡]

དེ་རྒྱུད་དུ། ལྷོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་མི་བསྐྱེད་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ཡོད་མི་
ལང་། །ཁོ་བའི་སེམས་ནི་གཅིག་བཅོམ་ན། །དག་དེ་ཐམས་ཅད་ཚོམས་དང་འདྲ།^{༡༧} །ཞེས་སོ།
གཞོད་པའི་རྒྱུ་ལྷོད་པ་ལྟུང་ལྟུང་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

གཞོད་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པའི་ལེགས་པ་འགྲུབ། །སྤྲོད་རྗེ་དང་ནི་བྱམས་སོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱེ།
བྱང་ཆུབ་གོགས་ཀྱང་དག་ལ་སྟོན་པ་བཞིན། །གུས་དང་སྤྲོ་བས་བཟོད་པ་ཉེ་བར་བསྟེན།།^{༡༨}

འདི་ལྟར་མཁའ་སློབ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕན་འདོགས་མི་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དག་མེད་ནའང་བཟོད་པ་
མི་འབྱུང་བས་བཟོད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན། །བསོད་ནམས་རྒྱ་ནི་
ཉེར་གནས་པ། །འདི་ལ་བདག་གོགས་བྱེད་པར་ཟད། །ཁང་ཞིག་གང་མེད་མི་འབྱུང་ལ། །ཁང་ཞིག་
གང་ན་ཡོད་ཀྱང་པ། །དེ་ཉིད་དེ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ན། །རི་ལྟར་དེ་ལ་གོགས་ཞེས་བྱ། །ཀྲུས་སུ་བྱིན་པའི་སློང་
མོ་བ། །སྤྱིན་པའི་གོགས་བྱས་ཡོད་མ་ཡིན། །རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་བྱེད་ཀྱང་པ། །རབ་བྱུང་གོགས་ཞེས་
བྱར་མི་རུང་།^{༡༩} །ཞེས་སོ། །གཞོད་པ་དེའི་ཚེ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་
གྱིས་རྒྱུན་བྱས་ནས་སྤྲོད་རྗེ་དང་སྤྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཀྱང་བཟོད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། གཞན་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོན་ཏན་ནི། །སྤྲོ་བས་དེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྤྲོད་
རྗེ་སྤྲེ། །སྤྲུག་ལ་འཛེམ་ཞིང་དགོ་ལ་དགའ།^{༢༠} །ཞེས་སོ། །ཡང་སྤང་སེམས་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་
པས་བསོད་ནམས་ཚེན་པོ་འཐོབ་པ་ལ་སྤྲོ་བ་དང་སྤྲོན་པ་བཞིན་གྲས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་བྱ་ལས། རྒྱོད་དང་
སྤྲོན་པ་བཞིན་གྲས་དང་། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བས་རབ་ཏུ་སྤང་སེམས་ལ། །བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྤྲོ་
བས་ན། །དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། །དམ་པའི་ཚོས་བཞིན་མཚོད་པར་འོས།^{༢༡} །ཞེས་སོ།

ཁོ་བའི་རྒྱུ་རང་ལས་བྱུང་བར་བསམ་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཚུལ།

གཞན་ཡང་བདག་ཉིད་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ། །བྲག་ཅ་བཞིན་དུ་ཕན་རྒྱུན་བརྟེན་པ་ཅན།།
རང་གིས་ཉེས་ཀྱང་གཞོད་པའི་ཚོགས་རབ་འདི། །འབྲལ་གྱི་རྒྱུན་དང་སྤོན་ལས་རྒྱས་བསྐྱེད་བྱིང་།།^{༢༢}
འདི་འབྱུང་དེགས་ཏེ་ལས་ཟད་ཐབས་འདི་ལ། །ཅི་ནས་སེམས་འདུལ་གཅིག་སུར་བསྐྱེད་ཚུགས་བྱ།།

འདི་ལྟར་རང་ཉིད་གཏན་ནས་མེད་ན་རང་གི་ས་ཁོ་བ་དང་ཕ་རོལ་དང་རྩོད་པ་ཡེ་མི་འབྱུང་སྟེ་
 ཁོ་རྩོད་ནི་ལན་ཚུན་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིར་དང་། རང་གིས་གཞོན་པ་ཕར་མ་བྱས་ན་ཚུར་ཡང་གཞོན་
 པ་མི་འབྱུང་བས་དོན་མེད་དུ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ནི་ངེས་པར་བཟོན་པར་རིགས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་
 ལས། འདི་ལྟར་ཕར་གཞོན་མ་བྱས་ན། །འགའ་ཡང་གཞོན་པ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བས་དཔལ་བས་མ་
 བསྐྱབས་པའི། བྱིམ་དུ་གཏེར་ནི་བྱུང་བ་ལྟར། བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་པའི་གོགས་ལྗུང་བས། བདག་གིས་
 དག་ལ་དགའ་བར་བྱ།^{༡༡} །ཞེས་སོ།།

དེའང་བདག་ལ་གཞོན་པའང་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་སྣོན་གྱི་
 ལས་ལས་བྱུང་བས་བཟོན་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་གིས་སྣོན་ཚད་སེམས་ཅན་ལ། འདི་
 འདྲ་བ་ཡི་གཞོན་པ་བྱས། །དེ་བས་སེམས་ཅན་འཚོ་བྱེད་པ། །བདག་ལ་གཞོན་པ་འདི་འབྱུང་
 རིགས།^{༡༢} །ཞེས་སོ། །གཞོན་པས་ཁོ་ཞེས་བྱུང་ན་ཡང་བཏག་དགོས་ཏེ་བརྒྱུད་ནས་གཞོན་པས་
 ཁོ་ན་རང་གི་ལས་ལ་ཁོ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་གི་ལས་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་ནས། །བདག་
 ལ་གཞོན་བྱེད་ན་མས་བྱུང་སྟེ།^{༡༣} །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་སྤྱི་གཞོན་པས་ཁོ་ན་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
 པའམ་མི་སྟོན་པའི་ཚིག་བེམས་པོ་ལ་ཁོ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དབྱུག་པ་ལ་སོགས་དངོས་
 བཞོལ་ཏེ། །གལ་ཏེ་འཕེན་པ་ལ་ཁོ་ན། །དེ་ཡང་ཞེ་སྤང་གིས་ཐད་པས། །ཉིས་ན་ཞེ་སྤང་ལ་ཁོ་
 རིགས།^{༡༤} །ཞེས་སོ།།

བྱུང་བར་དུ་མི་གཞན་གྱིས་མི་སྟོན་པར་སྐྱེ་བ་ལ་ཁོ་བའང་རང་གི་རྣ་བར་བཟོན་མཐན་ལ་
 མི་ཁོ་བར་ཕ་རོལ་ལ་ཁོ་བའང་མི་རིགས་ཏེ་སྤྱི་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་པོ། །གཞན་ཡང་བསྟོན་
 གསལ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོན་སྟམ་ན་འང་དེ་ཡིས་ངན་འགོར་འཁྲིད་པ་སྟེ། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ལ་
 བཟོན་པ་ཉིད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས། བདག་ནི་གོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ། །རྟོན་དང་བཀྱར་སྟེས་འཚིང་མི་
 དགོས། །གང་དག་བདག་བཅིངས་འགོལ་བྱེད་པ། །དེ་ལ་བདག་ནི་འཇིགས་ལྟོ། །བདག་ནི་སྤྱི་བསྐྱེད་
 འཇུག་འདོད་ལ། །སངས་རྒྱས་གྱིས་ནི་བྱིན་བསྐྱབས་བཞིན། །མི་གཏོང་སྟོ་འཕར་ཉིད་ལྱུང་པ། །དེ་ལ་
 བདག་ནི་འཇིགས་ལྟོ། །ཞེས་དང་། །གལ་ཏེ་བདག་ནི་རང་སྣོན་གྱིས། །འདི་ལ་བཟོན་པར་མི་བྱེད་ན། །

བསོད་ནམས་རྒྱ་ནི་ཉེར་གནས་པ། །འདི་ལ་བདག་གི་གསུང་བྱེད་པར་ཟད།¹⁴⁴ །ཞེས་སོ།།

དེའང་ཡོ་བྱད་ལ་གཞོན་ནས་ཁོ་བའང་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་ལས་ཡོད་ན་དེས་མི་གཞོན་ལ།
མེད་ན་བྱིན་ཡང་མི་ཕན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་མི་ལམ་སང་པ་སྣང་འགྲོད་གོས་པ་དང་།
ནོར་གྱི་ཉེས་པ་ཚད་ཚེད་པས་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཏེ། དེ་ལས། རྟེན་པའི་བར་ཚད་རྒྱ་པའི་རྒྱུ། ཀལ་ཏེ་
བདག་འདི་མི་འདོད་ན། །བདག་གི་རྟེན་པ་འདིར་འདོད་ཀྱི། རྗེས་པ་དག་ཅི་བརྟན་པར་གནས། །བདག་
ཉིད་དྲིང་ལོ་གི་ཡང་སྐྱེའི། །ལོག་འཚོ་ཡུན་རིང་གསོན་མི་རུང་། །བདག་ལྟ་ཡུན་རིང་གནས་ཀྱང་
ཀྱང་། །འཚི་བའི་སྣག་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ཡིན། །མི་ལམ་ལོ་བརྒྱུད་བདེ་ལྗོངས་ནས། །སང་པར་གྱུར་པ་གང་
ཡིན་དང་། །གཞན་ཞིག་ཡུད་ཅམ་བདེ་ལྗོངས་ནས། །སང་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །སང་པ་དེ་དག་
གཉིས་ཀ་ལ། །བདེ་བ་དེ་ལོ་བྱིར་འོང་མེད། །ཚོ་རིང་ཚོ་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡང་། །འཚི་བའི་དུས་སྐད་
འདྲར་ཟད། །རྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །ཡུན་རིང་དུས་སྐད་བདེ་སྐྱེད་ཀྱང་། །ཚོམ་པོས་སྐྱོགས་པ་རི་
བཞེན་དུ། །སྐྱོན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགྲོ།¹⁴⁵ །ཞེས་སོ།།

སྣན་གསུངས་ལ་སྟོན་པས་ཁོ་ནའང་མི་རིགས་ཏེ་སྣན་གསུངས་ནི་ཚོགས་ཅམ་ཡིན་ལ། ཚོགས་
ཐེམས་པོ་ཡིན་པས་ཕན་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྟོན་དང་གསུངས་པའི་
རིམ་གྲོས་ནི། །བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་ཚོར་མི་འགྱུར། །བདག་སྟོབས་མི་འགྱུར་ནད་མེད་མིན། །ལུས་
བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་པོ། །བདག་ནི་རང་དོན་ལེས་གྱུར་ན། །དེ་ལ་རང་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཡིད་
བདེ་འབའ་ཞིག་འདོད་ན་ནི། །རྒྱན་སོགས་ཚང་ཡང་བསྟེན་དགོས་སོ། །གསུངས་པའི་དོན་དུ་ལོ་ལ་གཏོང་
ཞེད། །བདག་ཉིད་ཀྱང་ལོ་གསོད་བྱེད་ན། །ཚོགས་འབྲུ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཤིན་དེ་ཀོས་ལ་བདེ། །བྱེ་
མའི་ཁང་བྱ་རྒྱུར་ན། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ག་ཚད་དུ། །དེ་བཞེན་བསྟོན་དང་གསུངས་ཉམས་ན། །རང་
གི་སེམས་ནི་བྱིས་པ་བཞེན།¹⁴⁶ །ཞེས་སོ།།

དེའང་མི་སྣན་པས་ཁོ་འོ་སྣམ་ན། ཚོགས་མི་སྣན་པས་ཁོ་ན་ཁོ་རང་གི་ཚོགས་ཡིན་པས་ཁོ་ཅི་
དགོས། བརྗོད་འདོད་ཀྱང་པ་རོལ་པོས་སྐྱོམས་པའི་བྱིར་ཁོ་མི་དགོས། །འོན་ཏེ་མི་དགའ་བས་ཁོ་ན་
རང་གི་སེམས་ལ་ཁོ་བར་རིགས་ཏེ། མི་དགའ་བ་རང་གིས་རང་མི་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་ཚོགས་

བདག་ལ་འཕོས་པ་མེད་པས་ཟུག་པ་མེད་ཀྱང་། རང་གིས་དང་དུ་སྒྲུངས་པས་དེར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
མི་དགའ་བ་མ་གྲས་ན་ཕན་གཞོན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དགའ་མི་དགའ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་
སྲུ་མ་འགགས་པ་ཁ་རྩང་ཕན་ཅད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དང་། མདང་གི་མི་ལམ་ལྟར་ལོག་ནས་མི་འོང་བ་དང་།
ངོས་གཟུང་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པས་ཁོ་བ་གཞི་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་
རིང་གི་སྒྲུང་བ་དང་དོ་རླབ་ཀྱི་མི་ལམ་འབྲེལ་བས་ཀྱང་དགའ་སྲུག་ལ་བདེན་ཞེན་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

བཅོས་སུ་ཡོད་མེད་ལ་བསམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་རང་ལ།

མི་འདོད་ཐོག་ཏུ་བབ་ལ་མི་དགའ་བཏང་། །བཅོས་སུ་ཡོད་ན་མི་དགའ་ཅི་དགོས་ལ།།^[༥༤]

མེད་ན་ཕན་པ་མེད་པས་ཅི་བྱར་ཡོད། །དེ་བས་རྒྱུན་རྒྱུས་བཟོད་ལ་ནན་ཉན་བྱ།།

འདི་ལྟར་འདོད་མི་འདོད་བྱུང་དུས་བཅོས་སུ་འདུག་ན་ཐབས་ལ་འབད་ཀྱི་མི་དགའ་བས་ཕན་པར་མི་
འགྱུར་ལ། མི་འདུག་ན་ཐལ་ཟེན་པས་དེ་བས་ཀྱང་མི་དགའ་བ་བྱས་མ་བྱས་མེད་དེ་མི་དགའ་བས་དེ་
ཉིད་བསྐྱོག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ལྷོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་གྱུར་ན། །དེ་ལ་མི་དགའ་
ཅི་ཞིག་དགོས། །ཀལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ཡང་། །དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཕན།¹⁴⁴ །ཞེས་སོ། །དེ་
བས་ན་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ལས་ལ་སྦྱོད་པས་ཕ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་བཤེས་དང་། འཁོར་ལ་
སོགས་པའི་དོན་དུ་འང་ནི་བཟོད་པ་མི་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་སློབ་དཔོན་དང་། མཁན་པོ་དང་། ལྷ་མ་དང་།
དགོན་མཚོག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་གཞན་ལ་ཁོང་ཁོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་གཞོན་པའི་ལན་ཆགས་ན་
བསྐྱོག་མི་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་ན་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་བསྟོད་སྐྱོད་ཀྱིས་ཕན་གཞོན་རྒྱབ་སྐྱོད་
བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཁོ་བའི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་མི་སྟན་པ་དང་གཞོན་པ་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཅི་
འདུག་ཅེས།

བརྟགས་ན་མཁའ་བཞིན་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལ། །དགའ་དང་མི་དགའ་ཤོར་གོད་ལེགས་ཉེས་མེད།།^[༥༥]

དེ་ལ་གཉེས་སུ་གཟུང་ཡང་དོན་མེད་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་ངལ་ནན་ཉན་མཛོད།།

འདི་ལྟར་གནོད་པ་བྱེད་པའི་གཞུགས་དང་རང་གི་གཞུགས་གཉིས་རྩལ་སྐྱེ་ཆ་མེད་པས་གནོད་བྱེད་
 དང་གནོད་བྱར་མ་གྲུབ་ལ། གཉིས་ཀའི་སེམས་ནི་སྤྱི་ནང་གང་ནའང་མི་དམིགས་པས་གནོད་བྱེད་
 དང་གནོད་བྱར་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཁོའི་ཚིག་ཀྱང་བརྟགས་ན་ངོ་བོ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་གནོད་
 བྱེད་དང་། གནོད་པ་དང་། གནོད་ཡུལ་གསུམ་ཀ་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལ་ནི་དགའ་མི་དགའ་དང་།
 ལེགས་ཉེས་དང་། འོར་གོད་གང་ཡང་མེད་པས། གནོད་པ་ལྟར་སྐྱང་ཡང་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱུལ་པ་
 དང་མིག་ཡོར་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོང་ཏུ་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱུད། རོན་དམ་པར་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་བཟོད་
 པ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་གཤམ་ན་སྐྱུལ་པ་ལྟའི། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཐོ་མི་
 འགྱུར།^{༡༤༩} །ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟགས་ན། དེ་ཉིད་ལས།
 དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་འོར་ཅི་ཡོད། །ཅེས་དང་། མི་དགར་ཅི་ཡོད་དགར་
 ཅི་ཡོད། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་བཙའ་བྱས་ན། །ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བ་ཉིད། །པདག་
 འདྲས་ཡོངས་སུ་གཞུང་བར་བགྱ།^{༡༥༠} །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐབས་དུ་མས་བསྐྱོམས་ན་བཟོད་པ་ཚོགས་
 མེད་པར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱོམས་ན་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ནའང་ཡོད་མ་
 ཡིན།^{༡༥༡} །ཞེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པས་ཚེ་འདིར་ཡང་ཀུན་དང་བཤེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བས་
 སྦྱིད་ལ། སྤྱི་མར་མཐོ་རིས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པ་ཡང་། དེ་ལས། སེམས་ཅན་མགུ་
 ལས་བྱུང་བ་ཡིས། །མ་འོངས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ལྟ་ཞོག །ཚོའདི་ཉིད་ལ་དཔལ་ཚེན་དང་། །ཀྱུགས་
 དང་སྦྱིད་འགྱུར་ཅིས་མ་མཐོང་། །འཁོར་ཚེ་བཟོད་པས་མཛེས་སོགས་དང་། །ནད་མེད་པ་དང་གྲགས་
 པ་ཡིས། །ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཚོ་བ་དང་། །འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་བདེ་ཆུལ་འཐོབ།^{༡༥༢} །ཅེས་སོ། །

བརྩོན་འགྲུས་ལའང་བཞེལས། གང་ཟག་ངོས་གཞུང་བ་ནི། ད་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་
 བཤད་དེ། གང་ཟག།

གང་ལ་བརྩོན་པའི་རང་བཞིན་དགེ་ལ་སྟོ། །དེ་ལ་དགོ་ཚོས་མི་ཟད་སྦྱིན་བཞིན་འདུ།^{༡༥༣}
 དྲི་ཞེས་བརྒྱའི་ཚལ་དུ་བྱུང་བ་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་སྐྱོན་ཏེ། དེའང་ལུང་ལས། བརྩོན་ལ་བྱང་ཚུབ་འདི་གནས་ཀྱི། མི་བརྩོན་པ་ལ་གནས་མ་
 ཡིན། །བརྩོན་པས་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྟུང། །བརྩོན་པས་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འཕེལ། །ཞེས་སོ།།
 མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་བཤད་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས།

དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་གང་ལེ་ལོ་གསུམ། །བྱ་བ་ངན་ཞེན་སྦྱིད་ལུག་བདག་ཉིད་བརྟུན།
 ལེགས་པ་མི་འགྲུབ་ཉེས་ཀུན་འབྱུང་བའི་གཞི།^[༤༢] །ལུན་ཚོགས་ཉམས་ལ་རྒྱད་པ་སྦྱི་བར་འགྱུར།

དེའང་ལེ་ལོས་ནི་ཉེས་པ་འཕེལ་ཞིང་དགོ་བ་འགྲིབ་ལ་བསམ་པ་མི་འགྲུབ་པ་སྟེ། དེ་བྱེད་ཚོང་སོ་ནམ་
 ཞེག་རྩིས་ལ་སོགས་པ་དམ་པའི་ཚོས་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བྱ་བ་ལ་སེམས་གཡེངས་པ་ནི་བྱ་བ་ངན་
 ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་དང་། དཀའ་བ་མཐོང་ནས་མི་འགྲུབ་དེས་སྟུང་དུ་སྦྱོར་བ་བཏང་བ་ནི་སྦྱིད་ལུག་པའི་ལེ་
 ལོ་དང་། བདག་འདྲ་བས་མི་རྣམས་ཞེས་སེམས་ལུས་པ་ནི་བདག་ཉིད་བརྟུན་པའི་ལེ་ལོ་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག་
 ལས། ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། སྦྱིད་ལུག་བདག་ཉིད་བརྟུན་པའོ།^{༤༣} །ཞེས་སོ།།

ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་བརྟུན་པ་ནི། དེ་ལས་ལོག་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི།

བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་། །བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་མི་ཡི་བསམ་པ་འགྲུབ།
 བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་ཚོགས་འཕེལ་ཞིང་།^[༤༤] །བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་མྱ་ངན་བརླ་བར་འགྱུར།

བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པའི་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་ཀྱང་བསྟུན། འཛིག་རྟེན་པས་བསྟོད་པ་དང་། སྦོན་
 པའི་དོན་འགྲུབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འཕྲོ་བ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་
 བརྩོན་ལ་བྱང་ཚུབ་གནས། རྒྱུ་མེད་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞིན། །ཁསོད་ནམས་བརྩོན་འགྲུས་མེད་མི་
 འབྱུང་།^{༤༥} །ཞེས་སོ།།

ཕན་ཡོན་གྱི་སྦོ་ནས་བརྩོན་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས།

དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་དགོ་ཚོས་མཚོག་རྣམས་དང་། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ནི་གང་ཡིན་པ།
 ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ།^[༤༦] །མི་དགོ་སྤང་ཞིང་དགོ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།
 འབད་རྩོལ་བརྩོན་པས་ཡང་དག་གནས་པར་བྱ། །དི་སྦྱིད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ནི།

མེར་མེར་གོང་དུ་ཡང་དག་འགོར་ཡོད་པས།^{༡༦༠} །དེ་སྲིད་མི་དལ་འབད་པས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ།།

དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྲིད་དུ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཏུ་ཡོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་
དགོས་སོ། །དེ་འང་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། བརྩོན་གང་དགེ་ལ་སྦྱོར་
བའོ།^{༡༦༡} །ཞེས་སོ། །དབྱེན་དགེ་བ་བསྐྱབ་ཅིང་བདུད་བཞི་འཛོམས་པའི་རྒྱ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་
དང་། ལམ་ལུ་ས་བཅུ་རྩོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལས། རང་གཞན་གྱི་དོན་
འགྲུབ་པའི་རྒྱ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་སམ། ཚེས་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱིས་འབད། དག་
གིས་བརྩོན། སེམས་ཀྱིས་རྩོལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་མམ། ཡང་ན། ལྷན་ལས་བརྩམ་ལས། གོ་
ཆ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། མི་འགོང་བ་དང་། མི་ལྡོག་བ་དང་། ཚོགས་པར་མི་འཛོན་བ་ལ་སེམས་མངོན་
བར་སྦྱོར་བ་^{༡༦༢} །ཞེས་སམ་ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། བརྩོན་འགྲུས་གང་གིས་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོན་དང་ཆ་
སྐྱད་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་དང་མཐུན་པར་མཐོང་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྐྱོག་པའི་
ཕྱིར་བརྩོན་པ་དེ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་འོ།^{༡༦༣} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་དག་གྱང། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དགེ་ལ་ཡང་དག་སྦྱོར་བ་དང་། །དད་དང་རྣུན་ལ་བརྟེན་
པ་དང་། །རྒྱ་སོགས་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བྱེད་དང་། །ལྷན་ནས་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོ་དང་། །ཁ་ཆགས་
ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དེ་དག་ལ་ནི་དེ་རྣམས་བདུན། །བརྩོན་འགྲུས་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་
ནས། །མཁས་པས་ཡང་དག་སྦྱོབ་པར་བྱེད།^{༡༦༤} །ཅིས་སོ། །དགེ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་རོ་བོ། དད་པ་དང་
འདུན་པ་ནི་རྒྱ། དན་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛོན་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་བུ། དུག་གསུམ་མེད་པའི་
སེམས་དགེ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །དབྱེན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ལུས་ཀྱིས་རྟོག་ཏུ་བྱེད།
ལྷན་པར་བྱེད། དག་གིས་རྟོག་ཏུ་བྱེད། ལྷན་པར་བྱེད། སེམས་ཀྱིས་རྟོག་ཏུ་བྱེད། ལྷན་པར་བྱེད་པ་
གཉིས་གཉིས་ཏེ་དུག་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་བདུན་འོ། །ཡོན་ཏན་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་
བའི་རྣམ་རྣམས་གོ་ཆ་སྦྱོར་བའི་བདག་ཉིད་བརྩོན་འགྲུས་དཔེ་མེད་བྱས། །རང་དང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་
ཚོགས་གཞོན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད། །བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྱོར་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་

ཚུབ་གསུམ་ལ་བཀོད། །བརྩོན་འགྲུ་ས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡོངས་ཟེན་པས་འཛིག་རྟེན་དག་ན་མི་ཟད་
བཞག་¹⁶⁹ །ཅིས་སོ།།

བསམ་གཏན་ལ་འད་བརྩུ་ལས། བསམ་གཏན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་བསྟན་པའི། ད་ནི་བསམ་གཏན་བཤད་པར་བྱ་
བ་ལས། དང་པོར་བསམ་གཏན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ།

བསམ་གཏན་འདོད་པས་རྣམ་གཡེང་འདུ་འཛི་སྒྲུང་། །ཡུལ་གྱི་དགའ་བ་སྟོན་ཀའི་སློན་འདྲ་ཞིང་།།

སློག་ལྟར་མི་བརྟན་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ།^[170] །ལོངས་སྟོན་མི་རྟག་སྐྱུ་མའི་ཁང་བཟངས་འདྲ།།

ནམ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་དེ་སྒྲུངས་ཏེ། །ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་ཞིབའི་ནགས་འདབ་བསྟེན།།

འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། འབྲོར་བ་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ། ཚོ་མི་རྟག་པ། རམ་ཡང་སྟིང་པོ་
མེད་པ་ཡིན་པས་གཅིག་ལུང་ཞི་བའི་ནགས་སུ་བསམ་གཏན་ལ་བརྩོན་དགོས་ཏེ། མོ་སོར་ཐར་པ་
ལས། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་གྱི་ནང་དག་ཏུ། །པང་ཚོ་ཡོལ་བ་རྣམས་གྱི་གནས་པ་བདེ།¹⁷⁰ །ཞེས་
དང་། དབེན་པའི་གཏམ་ལས། ལོངས་སྟོན་སློན་གྱི་སྒྲ་རེའི་ནང་ན་རོལ་པའི་སློག་ལྟར་གཡོ་བ་སྟེ། །ཚོ་
འདི་རྒྱུད་གིས་བསྟོན་པའི་བསྟོན་ཚོགས་ལ་གོས་པའི་རྒྱ་བཞིན་རབ་ཏུ་འཛིག། །སྐྱུ་བའི་ལང་ཚོ་ལུས་
ཅན་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་བལྟས་ནས་ལྷུང་དུ་ནི། །མཁས་རྣམས་བསྟོམ་པའི་ཉིང་འཛིན་ལྷུང་འགྲུབ་མཚོག་
གི་རྣལ་འབྲོར་ལ་སློབ་གྲིས།¹⁷¹ །ཞེས་སོ།།

མི་མཐུན་ལྷོགས་བསྟན་པའི། འདི་ལྟར།

འདོད་པ་རྣམས་ནི་ལུང་གོལ་བསྟེན་པ་སྟེ།^[172] །བསག་དང་བསྐྱུང་དང་ཚོལ་བས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཞིང་།།

ཞེངས་དང་སྟེན་དང་འཇུངས་པས་སེལ་སྐྱེ་འཕེལ། །ངན་འགྲོར་འཁྲིད་ཅིང་བདེ་འགྲོའི་ལམ་འགོག་པས།།

འདོད་པ་རྒྱུད་དང་ཚོག་ཤེས་ལྟན་པར་བྱ།^[173]

འདི་ལྟར་གྱི་རོལ་ཡོ་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་དག་ཀྱང་། ཚོལ་བ་དང་། བསྐྱུང་བ་དང་། འཚོ་བ་དང་། ཡིད་མི་
བདེ་བ་དང་། སྟེན་པ་དང་། ཞེངས་པ་དང་། གཡོ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ཏེ།
ངན་སོང་གི་སར་ལྷུང་བར་བྱེད་པས་ན་སྐྱུང་དགོས་ཏེ། །ལྷུ་སྐྱུ་བ་གྱི་ཞལ་ནས། བསག་དང་བསྐྱུང་དང་

ཚོལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས། རོར་ནི་ཡུང་གྲོལ་མཐའ་ཡས་ཤེས་པར་བྱ།^{༡༧} །ཞེས་པས། འདོད་པ་
ཆུང་ཞིང་ཚོག་ཤེས་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིང་དུ། རོར་ནམས་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ཚོག་ཤེས་པ། །རབ་
མཚོག་ལགས་པར་ལྷ་མའི་སྟོན་པས་གསུངས། །ཀུན་དུ་ཚོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་མཚོག་མཚེན་ན། །ཞོར་
མི་བདོག་གྱང་ཡང་དག་འབྱོར་པ་ལགས།^{༡༨} །ཞེས་སོ།།

ཡོ་བྱད་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱར་བསྟན་པ་ནི། ཡོ་བྱད་རི་ཅོམ་མང་ཞིང་སྐྱུག་བསྐྱེད་མང་བ་ཡང་། དཔེར་ན།

ལུས་མ་རི་སྟེད་སྐྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ལྟར། །ཞོར་མང་རི་སྟེད་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་བས་མང།།

ཡོ་བྱད་བསྐྱེད་སྐྱེས་ལྷན་པའི་བ་མཐའ་ཡས་ཏེ། །འཚོ་བ་ཉུང་ཞིང་དག་རྒྱུན་འཛིགས་པ་མེད།།^[༡༩]

ཀུན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་གནས། །བྱ་བ་ཉུང་ཞིང་སེམས་ལས་ཆུང་བས་ན།།

རྟག་ཏུ་འདོད་པ་ཆུང་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ།།

དེའང་འདོད་པ་ཆུང་ན་ཀུན་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། རོར་མེད་ན་དག་རྒྱུན་བསྐྱེད་མི་དགོས་པ་དང་། བྱ་
བ་ཉུང་བ་དང་ལུས་སེམས་དལ་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་ངང་གིས་འགྲུབ་པ་དང་། གཡོ་སྐྱུ་ཆུང་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡོན་ཏན་མང་ཞིང་། རོར་རི་ཅོམ་འབྱོར་པ་དག་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཅོམ་དུ་མང་བ་ཡང་མ་
རི་ཅོམ་ཡོད་པའི་གྲངས་ལན་ཚེ་དེ་ཅོམ་དུ་མང་བའོ། །ལྷ་རྣམས་གྱི་སྐྱུལ་མགོ་མང་བ་ལྟར་སྐྱུག་
བསྐྱེད་མང་བ་ཉིད། བཤེས་སྤྱིང་ལས། དེས་པ་བདོག་མང་རི་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ། །འདོད་པ་ཆུང་
ནམས་དེ་ལྷ་མ་ལགས་ཏེ། །ལྷ་མཚོག་རྣམས་ལ་མགོ་བོ་རི་སྟེད་པ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་
སྟེད་དོ།^{༡༩} །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་གྱི་ཡོ་བྱད་ལ་འདོད་པ་ཆེ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་མ་ཟད། བང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་
པའང་ཉེས་པ་ཚད་མེད་དེ། ཚྱོད་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་། ཚངས་སྟོན་ཉམས་པས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་
དང་། ཀུན་གྱིས་སྤྲོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའང་ཆགས་སྟེད་གཙང་བར་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་
བས་དེ་ཉིད་སྤང་བར་འོས་པ་ནི། རིག་ཆེན་སྟེང་བ་ལས། བྱད་མེད་ཆགས་པ་མལ་ཆེར་ནི། །བྱད་མེད་
གཟུགས་བཟང་སེམས་ལས་བྱུང་། །བྱད་མེད་ལུས་ལ་དོན་དུ་ནི། །གཙང་བ་ཆུང་བ་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། །།

བོ་ལ་ཚུ་རུལ་བ་དང་། སོ་རྒྱལ་མི་གཙང་སྡོད་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ནི་ནག་སྒྲ་པས་སྒྲ་རྩའི་སྡོད། མིག་ནི་
 མིག་རྩུ་མཚི་མའི་སྡོད། ལྷོ་བའི་ཁོང་ནི་བཤང་གཙི་དང་། ལྷོ་བ་མཚིན་པའི་སྡོད་ཡིན་པར། ལྷོ་བས་
 པས་བྱད་མེད་མ་མཐོང་བས། རྟེ་ཡི་ལུས་ལ་ཆགས་པར་བྱེད། མི་ཤེས་འགའ་ཞིག་མི་གཙང་
 བའི། ལུས་བ་རྒྱན་ལ་ཆགས་པ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་མི་ཤེས་མོངས་པ་ཡིས། ལུད་མེད་རྣམས་ལ་
 དེ་བཞིན་ལོ། ཞེས་པ་དང་། གཞུགས་བཟང་བ་དང་གཞུགས་ངན་ནམ། ཁྲན་ནམ་ཡང་ན་གཞོན་
 ཡང་རུང་། ལུད་མེད་གཞུགས་ཀུན་མི་གཙང་ན། རྩོད་ཆགས་བྱུང་བར་གང་ལ་སྒྲེ། ལལ་ཏེ་མི་
 གཙང་ཁ་དོག་བཟང་། ཤིན་ཏུ་གསང་ལ་དབྱིབས་ལེགས་ཀྱང་། རྟེ་ལ་ཆགས་པ་མི་འོས་ལྟར། ལུད་
 མེད་གཞུགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན། ཁོང་རུལ་གྱི་རོལ་བགས་པས་གཡོགས། རོ་བྱགས་འདི་ཡི་རང་
 བཞིན་ནི། ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་སྤང་བཞིན་དུ། རི་ལྷ་བྱུར་ན་མཐོང་མ་གྱུར། ལགས་པ་འདི་ཡང་མི་
 གཙང་སྟེ། རལ་ག་བཞིན་དུ་འདུག་པ་ཡིན། མི་གཙང་ལུང་པོའི་བགས་པ་ལྟར། རི་ལྷ་བྱུར་ན་གཙང་
 བར་འགྱུར། མི་གཙང་གང་བའི་ལུས་པ་ནི། བྱི་རོལ་བཀྲ་ཡང་སྤྲད་པ་ཡིན། མི་གཙང་བ་ཡི་རང་
 བཞིན་ལུས། མི་གཙང་གང་བའི་རྩམ་མི་སྤྲད། ཅེས་པ་དང་། མ་དགུ་དག་ནས་བཙོག་པ་ཅན། མཛོན་
 ལུས་ཉིད་དུ་འབབ་བཞིན་དུ། ལུས་མི་གཙང་པར་མི་རྟོགས་ན། རྩོད་ལ་བཤད་པས་ཅི་ཞོག་པས། ལག་
 དག་མི་གཙང་ལུས་འདི་ལ། སྤྲེག་འཚོས་སྒྲན་ངག་བྱེད་པ་ནི། ཞེ་མའོ་གཞུ་ལུས་ཞེ་མའོ་སྤྲན། ཞེ་
 མའོ་སྤྲེ་བོས་ཞེ་ལ་དུ་རུང་།^{༡༧} ཞེས་སོ།།

འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་བོ་དང་འགྲོགས་པའི་སྡོད་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

བྱིས་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་ཚད་མེད་དེ།^[༡༧] སྤྲེག་པ་འཕེལ་ཞིང་མི་དགོང་གིས་འགོ།
 དགོ་བ་འགྲིབ་ཅིང་རྩོད་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ། བྱིས་པ་མི་གཞོན་མ་ཡང་མགུ་བར་དཀའ།
 དོན་མང་བྱ་བ་མང་ཞིང་འདུ་འཛིས་གཡེང་།^[༡༨] མེ་དང་སྤུལ་དང་གཙན་གཞན་ཁོད་འབྲ་བའི།
 བྱིས་པ་རྣམས་ལས་ཐག་རིང་འབྲོལ་བར་བྱ།

འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བསམ་པ་ཐ་དད་པས་ཅི་ལྷ་བྱས་ཀྱང་མི་མགུ་སྟེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས།

སེམས་ཅན་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ། རྒྱལ་བས་ཀྱང་ནི་མི་མགུ་ན། བདག་འདྲ་བར་པས་སྒྲོལ་ཅི་
 དགོས།^{༡༧༤} ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཟུང་པར་དུ་དེར་སངས་རྒྱུགས་མའི་སེམས་ཅན་སྣར་འདས་པའི་
 སངས་རྒྱལ་རབས་བདུན་ལ་སོགས་པས་མ་ཐུལ་བའི་དུལ་གྲོད་སྤྲིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བ།
 དག་བ་དང་ཞི་བ་སྦྱངས་པ། བཅ་པའི་ལན་དུ་གཞོན་བསྐྱེན་པ། དོན་མེད་པ་ཡང་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཞན་ལ་འཚོ་བ། དམ་པའི་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་སྒྲོད་པ། དོན་མང་ཞིང་བྱ་བ་
 མང་བ། རྣམ་གཡང་དང་འདྲུ་འཛི་མང་བསོ་ན་མོངས་པ་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྟེ་གཅན་གཟན་ནམ་མཁའ་ལ་
 རྒྱལ་གདུག་པའི་ནང་ན་གནས་པ་ལྟར་བསྐྱེན་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་གཅན་གཟན་ཁྲོད་གནས་ན། ཞམ་ཡང་དགའ་བར་མི་འགྱུར་བ། རེ་
 བཞིན་བྱིས་པ་བསྐྱེན་པས་ཀྱང་། ཞམ་ཡང་བདེ་བར་མི་འགྱུར་པོ། ཞེས་པ་དང་། སྦྱོད་འཇུག་ལས།
 བྱིས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་སྦྱོད་ན། རེས་པར་བར་འགོར་འགོ་འགྱུར་ཏེ། རྣལ་མི་མཉམ་པར་འབྲིད་
 བྱེད་ན། བྱིས་པ་བསྐྱེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། རྣམ་ཅིག་གཅིག་གིས་མཛོལ་འགྱུར་ལ། ཡུད་ཅམ་ཞིག་
 གིས་དགུར་ཡང་འགྱུར། རྒྱལ་བའི་གནས་ལ་ཁོ་བྱེད་པའི། ཁོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མགུ་བར་དཀའ། བཅ་
 པར་སྐྱུ་ན་ཁོ་བར་བྱེད། བདག་ཀྱང་ཕན་ལས་སྒྲོག་པར་བྱེད། རེ་དག་ངག་ནི་མ་མཉམ་ན། ཁྲོས་
 པས་ངན་འགོར་འགོ་བར་འགྱུར། མཐོ་ལ་ཕྱག་དོག་མཉམ་ལ་འགྲུན། རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་
 བ་དྲིགས། མི་སྐྱེན་བརྗོད་ན་ཁོང་ཁོ་སྐྱེ། ཞམ་ཞིག་བྱིས་ལ་ཕན་པ་འཕྲོད།^{༡༧༥} ཅེས་སོ། རེ་དང་
 འགོགས་ན་ཆགས་སྣང་དང་བྲེ་མོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་མི་དག་བ་མི་འབྱུང་མི་སྤྲིད་དེ། དེ་ལས།
 བྱིས་དང་འགོགས་ན་བྱིས་པ་ལ། བདག་བསྐྱེད་གཞན་ལ་སྒྲོད་པ་དང་། འཕོར་བར་དགའ་བའི་
 གཏམ་ལ་སོགས། མི་དག་ཅིས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་།^{༡༧༦} ཞེས་སོ།།

རང་གི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་དག་ལའང་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་དང་། དེའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 བདག་གིས་ལུང་དུ་འོང་བ་ལ་སོགས་པའི་འཆིང་བ་དམ་པོས་རང་གི་སེམས་འཆིང་ཞིང་། དེ་དག་ལ་
 སེམས་པ་དང་བསྐྱེན་འགོགས་བྱས་པས་བདག་གི་ཚོས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདུས་ན་གཅིག་ལ་
 གཅིག་གུས་པ་མེད་ཀྱང་བྲལ་ན་མི་དགའ་བས་གདུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་ཚོད་མེད་དེ། དེ་ཉིད་

ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚགས་བྱས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་སྒྲིབ། །སྒྲོ་བའི་སེམས་ཀྱང་
 འཛིག་པར་བྱེད། །ཐ་མར་བྱ་བ་གདུང་བར་འགྱུར། །དེ་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། །ཚོའདི་དོན་
 མེད་འདའ་བར་འགྱུར། །རྟག་པ་མེད་པའི་མཛའ་བཤེས་ཀྱིས། །གཡུང་བྱུང་ཚོས་ཀྱང་འཛིག་པར་
 བྱེད།^{༡༧} །ཅེས་སོ། །དེས་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་འང་བདག་གི་མི་རྫོགས་ལ།
 བདག་གིས་ཀྱང་ཐར་པ་དམ་པའི་ཚོས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགྱུ་བ་པས་ཐོག་མར་ནགས་རིའི་
 བྲོད་དབེན་པ་མི་དང་མི་འཕྲད་པ་ཞིག་ཏུ་རང་ཉིད་གཅིག་སྤུར་འདུག་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མ་བྱས་ལ། །བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྱུར་བས། །བྱིས་ལས་ཐག་
 རིང་འབྲེལ་བར་བྱ།^{༡༨} །ཞེས་བསམ་པར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྤྲོ་མ་དམ་པ་ལས་ཐོས་པའི་
 གདམས་ངག་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་གོམས་པར་མ་བྱས་ན་ལའོར་བའི་གནས་ལས་མི་ཐར་བས་
 གོམས་པར་བྱ་བ་གལ་ཚེའོ།

དབེན་པའི་གནས་བསྟེན་པར་གདམས་པ་ནི། དེའང་།

རི་སྒྲིད་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཐོབ་པར། །ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བས་ན།།^[༡༧]

དབེན་པའི་ནགས་སུ་སྤྲོ་བས་གནས་པར་བྱ།།

འདི་ལྟར་སེམས་དང་གདམས་ངག་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཏེ་བརྟེན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འདུ་འཛིས་
 གཞོད་པས་ལས་དང་པོ་བདག་གིས་དབེན་པ་ཁོ་ན་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་ཟེ་མ་ཏོག་ལས།
 ལས་དང་པོ་པས་སེམས་ཉི་བར་ཞི་བ་དང་རབ་ཏུ་གདུ ལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབེན་པར་གནས་པར་
 བྱའོ།^{༡༩} །ཞེས་སོ།།

ཚེ་རིན་ཀྱི་བར་དབེན་པ་བརྟེན་པར་གདམས་པ་ནི། དེའང་ནམ་ཞིག་སུ་ཡང་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་དབེན་
 པར་ཐམས་ཅད་འགོ་ཞིང་འཛིགས་པས་ཀྱང་དབེན་པ་ལ་བསྐྱུལ་བ།

རི་སྒྲིད་སྤྲོས་སུ་བཞུགས་པའི་ལུས། །དུད་མོའི་སྤྲོ་དང་བཅས་པར་མ་གྱུར་བར།།

བདག་ནི་ཞིབའི་དགོན་པར་རབ་ཕྱོགས་ཏེ།^[༡༨] །ལུས་སེམས་འདུ་འཛིའི་དགའ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ།།

ལྷུང་དུ་ཚེ་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཏེ་ཞི་བའི་གནས་སུ་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེད་པར་ཡང་།
དབེན་པའི་གཏམ་ལས། རི་སྲིད་སྐྱེས་ལུ་བཞེ་ཡིས་ལུས། རྩོགས་ལ་བཏེག་པར་མ་གྲུབ་པར། །དེ་
སྲིད་དགོན་པར་རབ་རྩོགས་ཏེ། ཞི་བའི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་པར་བྱ།¹⁴⁹ ཞེས་དང་། དེ་དང་མཐུན་
པར་སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ།།

ནགས་ཚལ་གྱི་བཟླགས་པ་བརྗོད་པའི། ད་ནི་ནགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

ནགས་ནི་རྒྱ་གཙང་མེ་ཏོག་འབྲས་མང་ཞིང་། །བྲག་རིའི་སྐྱུ་དང་རྩོམ་ལའང་བཟང་མང་།།

དུང་པའི་ལྗོན་གྱིང་གི་མས་བརྒྱན་པའི་བློད།^[150] །བྱུང་རི་དྲགས་མང་པོ་གར་བྱེད་ཅིང་།།

རྒྱ་འབྲམ་མེ་ཏོག་བྱང་བསྐྱེད་ལེན་མཛེས།།

འདི་ལྟར་ནགས་ཀྱི་བློད་རབ་ཏུ་བཟང་པོ་གིང་ལྗོན་པའི་གི་མས་བརྒྱན་པར་རྣམས་ལྡང་རྒྱུ་ལྡང་རྒྱུ་གིས་ས་གཤི
ལེབས་པ་མེ་ཏོག་གི་ཚོགས་མང་པོས་བརྒྱན་ཞིང་། སུ་རྒྱ་བསེལ་བའི་ལྷུང་སྐྱེད་དང་བྱང་བའི་སྐྱེད་སྐྱེད་དེ་
དེ་ལེན་བས་གང་བ། བྲག་རིའི་དུང་དང་རྩོམ་གྱི་ཁང་བཟང་རང་བྱུང་བ། རྒྱ་གཙང་ལོ་མ་མེ་ཏོག་གིས་
བརྒྱན་པའི་ཁ་བས་ཚམ་གྱིས་ཚོགས་པར་འཛིན་ཅིང་། བྱུང་རི་དྲགས་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་རྣམས་དང་
བསམ་གཏེན་གྱི་གནས་དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ནི་སྦོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡིད་གྱི་དགོ་པའི་སྦོན་
པ་གྲུབ་པ་སྟེ། སྦོད་འཇུག་ལས། ནགས་ནང་རི་དྲགས་བྱུང་ག་དང་། ཤིང་རྣམས་མི་སྦྲུལ་བརྗོད་མི་
བྱེད། །འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དེ་དག་དང་། རམ་ཞིག་ལྷན་ཅིག་བདག་གནས་འགྲུབ། །སྐྱུ་གམ་ལྷ་
ཁང་སྦྱང་པའམ། ལྗོན་གྱིང་དུང་དུ་གནས་བཅས་ཏེ། རམ་ཞིག་རྒྱབ་ཏུ་མི་བལྟ་ཞིང་། རྒྱུ་ས་པ་
མེད་པར་འགྲུབ་ཞིག་གྲ། །ས་རྩོགས་བདག་གིར་གཟུང་མེད་པར། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡངས་
རྣམས་སུ། །རང་དབང་སྦྱོད་ཅིང་ཚགས་མེད་པར། རམ་ཞིག་བདག་ཞིག་གནས་པར་འགྲུབ།¹⁵¹ ཞེས་
དང་། དེ་བས་གིན་ཏུ་མདངས་དགའ་བའི། རགས་ཚལ་ཚོགས་རྒྱུད་བདེ་སྦྱོད་ཅིང་། གཤེད་པ་
ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་པར། །བདག་ཉིད་གཅིག་སྤྲུག་གནས་པར་བྱ། ཞེས་པ་དང་། རྩོད་དང་ཉོན་མོངས་
གྱིས་སྦྱོངས་པ། ཞི་བའི་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། རྣམས་ལྷན་ལྷེ་འོད་ཚལ་གྱིས་བསེལ་བའི། །ཡངས་

པའི་ངོ་ལེབ་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བར། ལྷ་མོད་ཞི་བའི་ནགས་གྲུང་གཡོ་བ་ཡིས། ལྷ་མོད་ལ་ཡན་
 དོན་སེམས་གིང་འཆག་པར་བྱེད།³⁴ ཟུང་བ་དང་། ལྷོ་བ་སྤྱིང་ལས། ལྷ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱས་
 པས་ཉེ་བར་བརྒྱན་བྱས་ཞིང་། རྟེན་ཚེངས་ཚར་ཚེན་སྤྱིན་གྱིས་འཕྲིགས་པས་འཕྲུད་གྲུང་པ། རི་
 ཕུའི་ནགས་གྱི་མཐོངས་དེར་ཆགས་པ་མེད་པར་ནི། རླུང་ལྷ་མོ་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཚེ་གཏུགས་སྐལ་
 བ་ཚེ། རྣམས་མཐོངས་རི་དྲགས་དགྲུ་བའི་ཚོགས་གྱིས་བརྟེན་བྱས་པ། རྒྱན་ནས་ཉམས་དགའ་
 བཟང་བ་དེ་ནི་སྤྱིད་པ་གང་། རྟེན་ཉིད་གའ་བའི་ནགས་ཚལ་ལྷ་མོའི་ཉམ་པས་ལྷ་ལྷ། ཐེལ་གྱིས་འབབ་
 པའི་ངོ་ལེབ་ཅན་ནའང་ཡོད་འགྲུར་རམ།³⁵ །ཞེས་སོ།།

དབེན་པར་མི་རྟག་པ་སྤྱེ་བའི་རྒྱལ་བའདད་པ་ནི། གནས་དེ་ན་རྒྱ་བྱུག་དང་། ཅན་རྣམས་ཚོགས་གྱི་ངད་དང་།
 ཕ་བ་དང་མེ་ཏོག་གི་དྲི་ལས་བྱུང་བའི།

སྤོས་དང་སྤོན་སོགས་དྲི་ཞིམ་ངད་ལྗང་ཞིང་། རྟེན་ཚེངས་ཉམས་དགའ་བསམ་གཏན་ངང་གིས་འཕེལ།[40]
 དུས་བཞིར་དགའ་བས་པར་འཕྲུའི་མཚོ་འདྲ་ཞིང་། རོ་ག་དབྱར་དང་སྟོན་དུས་དགྲུན་དང་དཔྱིད།།
 རིམ་གྱིས་འགྲུར་བས་མི་རྟག་སྤོ་ཤས་འཕེལ།།

དེའང་པར་ཚེན་པོས་གང་བའི་མཚོ་ལྷ་མོ་སྤོན་དང་མེ་ཏོག་གི་དྲིའི་ངད་གྱིས་བྱུང་བ་ཅིང་སེར་བུའི་
 བསྐྱེད་བའི་དལ་བྱས་ལྗང་ལ། དུས་གྱི་རིམ་པ་འགྲུར་བའི་དབེན་མི་རྟག་པ་དང་སྤོ་ཤས་དྲག་པོ་རྒྱུད་
 ལ་སྤྱེ་བ་དང་། སྤྱི་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་དང་འདྲིས་པ་མེད་པས་ཆགས་སྤང་མེད་ཅིང་སེམས་འཛིན་མི་
 དགོས་པ། ལྷོད་ནའང་གཞན་ལ་མི་ལྷོས་གིང་རོར་བལྷ་བ་མི་དགོས་པ་དང་། གནས་གྱི་རྩོལ་བ་གང་
 གིས་ཀྱང་བྲེལ་བ་མེད་ལ། བམ་འགྲོ་བ་ནའང་གཞན་ལ་ཆགས་པའམ་དེས་བཞོལ་འདེབས་པ་མེད་
 པར་རང་དབང་ཡོད་པའི་བདེ་བ་དེ་ནི་ལྷ་མོའི་དབང་པོས་ཀྱང་མི་རྟེན་པ་སྤྱེ། ལྷོད་འཕྲུག་ལས། ཁང་སྟོང་
 གིང་དྲུང་སྤྲུག་དག་ལྷ། ལྷ་དུ་རྗེ་སྤྱིད་འདོད་གནས་གིང་། ཡོངས་འཛིན་བསྐྱེད་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 སྤངས། ལྷོས་པ་མེད་པར་བག་ཡངས་སྤོད། རང་དབང་སྤོད་ཅིང་ཆགས་མེད་ལ། ལྷ་དང་ཡང་ནི་
 འབྲེལ་མེད་པའི། ཚོགས་ཤེས་བདེ་སྤོད་གང་ཡིན་པ། རྟེན་ཚེངས་ཀྱང་ནི་དེ་རྟེན་དགའ།³⁶ །ཞེས་

པ་དང་། སྒོ་བ་སྒྲིང་ལས། བཀའ་སྲུང་རྒྱ་གཙང་དོགས་པ་དེ་དབེན་པར་སྒྲིང་པ་གང་། ཉེ་ཅི་ལྟ་ཡི་སུ་
 མོ་དྲི་ཞེས་བྱུགས་པ་ཡི། །ལན་པུའི་རྒྱལ་དུ་ཐོགས་པ་རྒྱལ་ལྡན་མེ་ཉོག་ཚོགས། །མཛེས་པས་ཟེལ་
 གཞོན་ལྟ་ཡི་རྩལ་འང་ཡོད་འགྲུར་རམ། །རྩ་བ་འབྲས་སུ་ཤོན་པ་ལོ་མ་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལྷོན་
 ཤིང་ལྡན། །ནགས་ཚལ་ལྷོས་མེད་རི་བོའི་རྩ་རྒྱལ་བསེལ་འབབ་ཚགས་པ་མེད་པའི་གནས། །རྩ་
 སྲུང་ཡངས་པའི་མཐའ་སུ་འབྲས་སུ་མེ་ཉོག་ལྷུང་བས་བརྒྱན་པ་ཡི། །ཉམས་དགའི་བས་མཐར་ཅི་ཞེས།
 མེད་དེ་དཔལ་དོང་ཁྱིམ་གྱིས་བསྐྱུས་དེར་སྟོད། །རི་སུལ་ཡངས་པར་སྐྱེ་བོ་ལྟག་ལྟག་མེད་པས་རབ་
 བདེ་བ། །ཉེར་སྟོད་རྒྱ་ཚེན་ནགས་ཚལ་སྟོ་འབྲུངས་ཤེད་བས་སྐྱེངས། །རྩ་དོགས་སྟན་པ་སུ་རྩའི་ལྷུང་
 རྒྱ་རྩ་ལྟར་སྟན་པ་ཡིས། །བདག་ཅག་ཉོན་མོངས་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་འགྲོ་ལ་སྐྱོགས་པ་བཞིན། །འདོད་
 པ་རྣམས་དང་འགྲོར་དང་སྟོད་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཡིས། །སྐྱེ་མ་སྐྱིག་རྒྱ་རྩ་བླ་དབའ་རྒྱབས་འདྲ་བར་
 གསུངས།^{༡༧} །ཞེས་སོ།།

གནས་དེར་སེམས་ལས་སུ་དུ་འགྲུར་རྩལ་ནི། གནས་དེར་འགའ་ཞེག་གི་བའི།

དུར་ཐོད་རུས་པ་འཐོར་བའི་རྩལ་མཐོང་ནས།^[༡] །བདག་གི་ལུས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རང་རྩལ་ཅན།།
 སོ་སོར་འགྲུས་ཚོས་ཅན་དུ་མཐོང་བར་འགྲུར། །འདུས་བྱས་སྒྲིང་བོ་མེད་པའི་འཐོར་བ་ལ།།
 དགའ་བའི་སྒོ་བོས་གང་ཡིན་རིང་དུ་བྱེད།^[༡༩] །ཚོད་དང་ཉོན་མོངས་མེད་ཅིང་ཉག་ཞེས།།
 རང་གི་སེམས་ནི་ལས་སུ་བདེ་བ་འཐོབ།།

འཐོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་དང་ཚོད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཉེ་བར་ཞེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་
 ཡས་ཏེ། གང་པོས་ལྷུས་པ་ལས། རི་དང་ནགས་ཚལ་གནས་མོས་པས། །ཡོན་ཏན་འབྲུང་གནས་འཕེལ་
 བར་བྱེད། །དབེན་པར་གནས་ལ་རྟེན་བྱེད་པས། །འདོད་ལྡའི་ཚགས་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་། །དེས་ན་འདུ་
 འཛི་མེད་པས་ན། །དགོ་ཚོས་ཅན་ནི་ཉམས་མི་འགྲུར། །ལན་རྩལ་འགྲུལ་ཞིང་གཏམ་འདྲི་དང་། །ཚིག་
 གིས་སྐྱེ་བར་མི་བྱེད་པས། །སྟོང་དབེན་ཉེར་ཞེ་དབེན་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་དུ་
 བསྐྱུགས། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །ཉག་པར་དགོན་པ་བསྟེན་བྱ་ཞིང་། །མྱོང་ཁྱེད་ལ་

ནི་ཚགས་མི་བྱ།^{༡༥} །ཞེས་སོ།།

ནགས་ཚལ་བརྟེན་པའི་ཡན་ཡོན་ནི། ཡོན་ཉན་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྩུལ།

དེ་འདྲའི་ནགས་ནི་རྩུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས། །སྲིད་ལ་སྦྱོ་བས་དགོན་པར་རབ་ཕྱོགས་ཉེ།།[༤༩]

གོམ་པ་བདུན་ཙམ་བོར་བའི་བསོད་ནམས་ནི། །གང་གིས་བསྐྱལ་བ་གརྒྱའི་སངས་རྒྱས་ལ།།

བསྐྱལ་བར་མཚོད་པའི་བསོད་ནམས་སྲུང་བོ་ཡིས། །སྲུ་མའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་སྟོང་ཆར་མི་ཤོད།།[༥༠]

དེ་སྦྱིར་ཞིབའི་ནགས་འདབ་བརྟེན་པར་བྱ།།

འདི་ལྟར་ལ་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་ཟང་ཟིང་གིས་བསྐྱལ་བར་མཚོད་པ་བས་སྦྱོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནགས་
ཚོད་ལ་སོགས་དབེན་པར་སྦྱོ་བས་གོམ་པ་བདུན་བོར་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཉིད། འཕགས་པ་ཉིང་འཛིན་གྱི་རྩུལ་བོ་ལས། །གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་མི་ཉོག་
དང་། བདུག་སྦྱོས་དང་། ཞལ་ཟུང་དང་། བདེ་བར་སྦྱར་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱལ་བར་
མཚོད་པ་བས། རབ་ཏུ་སྦྱོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དགོན་པར་ཕྱོགས་ཉེ་གོམ་པ་བདུན་ཙམ་བོར་ན་འདི་དེ་
བས་ཆེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྲུང་བོ་དབུག་ཏུ་མེད་དེ། ལུས་དང་སློག་ལ་བལྟ་བ་རབ་སྦྱོངས་ལ། །སྦྱོང་
པ་ཞིབ་མཚོག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་གྱིས། །བརྩོན་ཞིང་རབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །རི་དགས་བཞིན་
དུ་དགོན་པར་གནས་པར་གྱིས།^{༡༥} །ཞེས་སོ།།

ཇི་ལྟར་སྦྱོམ་རྩུལ་དབྱེ་བ་ཡོན་ཉན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱོམ་པའི་རྩུལ་བཤད་
པ་ནི། ནགས་ཀྱི་ནང་།

དེར་ནི་སྟན་ལ་སྦྱིལ་གྱང་རབ་བཅས་ནས། །ཕྱི་གཅིག་སེམས་ལ་མི་གཡོ་མཉམ་པར་བཞག།
བྱིས་པ་ཉེས་སྦྱོད་དོན་རབ་འབྱེད་པ་དང་།[༥༡] །དེ་བཞིན་གཤེགས་དགའི་བསམ་གཏན་དམ་པ་བསྐྱབ།།
བསམ་གཏན་བཞི་དང་དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་བཞི། །ལམ་མ་ལྷགས་དང་ལྷགས་ཟིན་འཕགས་རྣམས་ཀྱི།།
ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་མིང་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ།[༥༢] །དེས་ནི་འདོད་ཡོན་དགའ་བའི་སེམས་སྦྱང་ཞིང་།།
རིག་དང་མངོན་ཤེས་ཉིང་འཛིན་མངོན་པར་འགྲུབ། །སྦྱོན་དང་རྩུ་འཕྲུལ་སེམས་ལ་རང་དབང་བསྐྱབ།།

འདིར་བསམ་གཏུན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་དགོ་བའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 འཛིན་པ་སྟེ། ལམ་སྐོན་ལས། དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་ཞིག་ལ། །ཡིད་ནི་དགོ་ལ་གཞག་པར་བྱ།^{༡༤༠} །
 ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྟན་ལ་འདུག་སྟེ་སེམས་མི་གཡོ་བར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་སྐྱོས་པའི་སྣང་བ་
 ལུབ་སྟེ་ཚོས་ཉིད་ཏུ་རོག་ཅིག་པ་མིག་བརྒྱུམས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྣང་ཡུལ་མི་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་
 སྣང་ལ་དེར་འཛིན་མེད་པའི་རྣམ་པའོ། །དེའང་རང་དུས་དེ་ན་སྣང་ཡུལ་མཐོང་བས་མིག་སྐྱེ་བ་ལྟ་
 བུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དུས་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་ཡང་། མི་ཞིག་མིག་ནི་བརྒྱུམས་པ་ལྟར། ལམ་ཉམ་
 བར་བཞག་པའི་སེམས་དེ་བཞིན། །མི་ཞིག་མིག་ནི་སྐྱེ་བ་ལྟར། །རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། །
 ཞེས་སོ།།

དེའང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་མཉམ་གཞག་ནི་ཞིག་ནས། རྗེས་ཐོབ་ནི་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །འདི་
 གཉིས་སྐོ་གཅིག་ངོ་བོ་གཅིག་དུས་གཅིག་དམིགས་པ་གཅིག་པས་སྐྱིབ་པ་སྐྱོང་བའི་བྱེད་ལས་སུ་འདྲ་
 གཅིག་སྟེ། འགྲེལ་རྒྱུད་ལས། དག་པ་འཛིག་རྟེན་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་མངོན་པར་མ་
 ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན། རྗེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རང་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འབྲུང་བས། མཉམ་གཞག་གི་སྣང་བ་
 ལ་ཡུལ་མི་འགག་པར་སྣང་བས་ན་རྣམ་རྟོག་གིས་དག་ལ། སྣང་བས་ངོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་མལ་ཡུལ་ལྔ་
 སྣང་བས་འཛིག་རྟེན་པའང་ཡིན་ཞེས་བཏགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་མེད་དེ་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལོ། །དེ་དུས་ཀྱི་སྣང་ཚའི་སྐོ་དེ་ཉིད་སྣང་སྐོང་ལ་མཉམ་རྗེས་སུ་
 བཏགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནི་ང་མཉམ་བཞག་དང་སྐོ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པས་མཉམ་
 གཞག་རང་གིས་གཟུང་འཛིན་སྐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་
 གྱུང་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་སྐོང་བ་
 ཡིན་^{༡༤༡} ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ནི་རྒྱུ་ཡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཞེན་པ་དང་བཅས་པའོ།།

དེའང་མཉམ་གཞག་རྗེས་ཐོབ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ནི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ཐམས་

ཅད་ན་ཡོད་ལ། ས་བརྟུན་པ་ཚུན་ཆད་ན་རྒྱ་ཡན་པ་ཡོད་ལ་དེ་ཡན་ཆད་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སོ་སོ་བ་
 མེད་དེ། རྒྱད་སྟོན་ལས། བྱ་བ་སྦྱབ་པ་ཉག་ཏུ་སྟོ། སེ་བ་ཞིན་དུ་ནི་འབར་བ་དང་། ཞི་བའི་བསམ་
 གཏན་སྟོམས་འཇུག་ལའང་། ཉག་ཏུ་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་ཡིན།^{༡༧༩} ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
 ད་བྱེད་གསུམ་སྟེ། ལམ་དུ་མ་ལྷགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསམ་གཏན་གསུགས་མེད་པ་རྣམས་
 ལ་བྱིས་པ་ཉེར་སྟོན་གྱི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། ལམ་དུ་ལྷགས་པ་ཚོགས་སྟོར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གྱིས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་བྱེད་ཅིང་དོན་རབ་ཏུ་འབྱེད་པས་ན་དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་
 བྱའོ། གས་དང་པོ་ཡན་ཆད་འཕགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་ལ་ཟག་པ་མེད་པའམ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་དགའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། བྱིས་པ་ཉེར་སྟོན་བསམ་གཏན་
 དང་། རྟོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། རྟོན་གཤེགས་དགའི་བསམ་གཏན་ཉེ།^{༡༨༠} ཞེས་
 པ་ཉིད་ལས་སྟེར་ས་མཚམས་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། འབྲས་བུ་ནི། སྟུང་པ་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་
 འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟངས་པ་འདོད། རིག་དང་མངོན་པར་ཤེས་དང་ཉིང་འཛིན་མངོན་པར་
 འགྲུབ།^{༡༨༡} ཅེས་སོ།

དེ་དག་གི་དོན་ནི། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། སེམས་ནི་ནང་དུ་གནས་པ་དང་། རྟོན་དང་བཙོན་
 འགྲུས་ལ་བརྟེན་པ། བདེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་གནས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ། ཚོས་
 རྣམས་ཀྱི་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། རྟོན་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་གསུམ། བསམ་གཏན་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་
 བས། མཁས་བས་ཡང་དག་སྦྱབ་པར་བྱེད།^{༡༨༢} ཅེས་སོ། རོ་བོ་ནི་སེམས་ནང་དུ་འཛིན་པའོ། རྒྱ་ནི་
 དབ་པ་རྒྱན་ཆགས་དང་བཙོན་འགྲུས་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་གཡེང་ལྟར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། སྟུང་
 ཡང་དེ་ལ་ལྟན་པར་བྱ།^{༡༨༣} ཞེས་སོ། བྱེད་ལས་བདེ་བ་བསྦྱེད་ཅིང་རྩ་འགྲུབ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་
 བྱེད་དོ། འབྲས་བུ་མངོན་ཤེས་དང་རྩ་འགྲུབ་སོགས་འགྲུབ་པའོ།

ད་བྱེད་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་སྟེར་གནས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ། སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་མོ། རྟོན་པོ་ནི། རང་དུ་བསམ་གཏན་ལས་སྦྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་
 གྱིས་དགའ་བདེ་ཐོབ་པའོ། རྟོན་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་ཅམ་བོར་

རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་རྟོག་པ་མེད་ལ་
 དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་བཅས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་གསུམ་གྱི་དངོས་
 གཞིར་རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །བསམ་གཏན་དེ་དག་ཀྱང་སྣ་མ་
 སྣ་མས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་ཉེར་བསྐྱོགས་བྱེད་པར་ས་སྤེལ་ས་བཤད་དོ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་
 བསམ་གཏན་ནི། དག་པ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་དུས་སེམས་ཚུ་གཅིག་པའི་ཆའི་
 བསམ་གཏན་ཡིན་འོ། །སེམས་ཅན་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཚུ་གཅིག་པ་
 དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལས་གང་འདོད་ཅིང་མོས་པ་དེར་སྐྱུལ་པ་བཀྱེན་པ་དོན་
 བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཉིང་འཛིན་མང་
 ལུན་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས། །བསམ་གཏན་བདེ་བ་སྐྱུལ་གྱིས་གནས་ཤིང་སྤྱིང་
 རྗེས་སྐྱེ་བ་དམན་ལ་བརྟེན། །བསམ་གཏན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་
 བཀོད། །བསམ་གཏན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་ཟེན་པས་འཛིག་རྟེན་དག་ན་མི་ཟད་བཞག་^{༡༤} ། །ཅིས་
 སོ། །

གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།
 དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ནི།

ཤེས་རབ་གསུམ་སྟེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཉིད།^[༡༥] །ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པས་ཉོན་མོངས་ཚོགས་འཛོམས་ཤིང་།
 ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གནས་ལུགས་རབ་ཤེས་ནས། །སྲིད་པའི་གྲོང་ལས་ལྷ་པོ་འདས་ཞིར་འགོ།

འདི་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུ་གས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐོས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསམ་པས་དེས་པར་བྱས་ནས་བསྒོམས་པས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒོམ་པར་བྱེད་
 པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་འདོད་དེ། འགྲེལ་རྒྱུང་ལས། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་
 ལས་བྱུང་བ་དག་གས། ཉིང་འཛིན་གྱི་སྒྲོར་བ་དང་། དངོས་དང་། རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་
 དག་གིས་^{༡༤} ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེའང་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་གཞན་

རྣམས་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་ཡིན་ཞིང་། མོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སར་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གལ་ཆེ་སྟེ་
 མ་ཐོས་པར་བསམ་པ་དང་བསྐྱོམ་མི་ལུས་པའི་སྤྱིར་པོ། །དེ་སྐད་དུ། རྒྱུད་བླ་ལས། གང་སྤྱིར་སྤྱིན་ལས་
 འོངས་སྤྱོད་དག་ནི་སྤྱི་བ་ཕྱེད་ཅིང་། བྲིམས་ཀྱིས་མཐོ་སྐྱོ་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཕྱེད་ལ། །ཤེས་
 རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྣང་དེ་ཡི་སྤྱིར། །འདི་ཡིས་མཚོག་ཉིད་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་དེ་ཐོས་ཡིན། །ཞེས་
 པ་དང་། ཤེས་རབ་མཚོག་ཡིན་དེའི་གཞི་ནི། ཐོས་པ་དེ་སྤྱིར་ཐོས་པ་མཚོག་³⁹⁶ །ཅེས་སོ།།

དེ་ལ་སྐབས་འདིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འདོད་
 པས་འདི་ལྟར་ཐོས་པས་གཏན་ལ་དབབ་སྟེ། འཇལ་བྱེད་རིན་ཆེན་ལྡེ་མིག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 དང་། གཞལ་བྱ་དམ་ཚོས་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱུད་དོན་དང་ངེས་
 དོན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བྱིངས་རང་བཞིན་གྱི་ས་
 དག་པ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་དགོངས་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་འཕོ་འགྲུ་ར་མེད་པ་སྐྱེ་
 འགག་གནས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ནམ་མཁའ་ངོ་བོ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་སྟོན་པའི་བཀའ་
 དང་བསྟན་བཅོས་མ་ལུས་པ་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུང་། །ཚོས་ཅན་སྣང་ཚོད་པ་སྐྱེ་བ་དང་།
 འགག་པ་དང་། འོང་བ་དང་། འགོ་བ་དང་། དག་པ་དང་། མ་དག་པ་དང་། སྤང་བོ་དང་། ཁམས་
 དང་། སྐྱེ་མཚེད་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པར་སྣང་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བསམ་བཞེད་
 པའི་རིམ་པས་གཞལ་ཞིང་སྐྱོ་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྟོན་
 པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོང་བའི་ནང་དུ་བསྟུང་། །དབེར་ན་སེམས་ཉིད་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུ་ཞེས་སྐྱེ་བཞེད་དང་བསམ་པས་རྫོམ་པ་ནི་ཀུན་རྫོང་ལ། དོན་དམ་པའི་གཤིས་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ངེས་པའི་དོན་ཉེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ།།

དེ་སྐད་དུ། དབུ་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྟོད་པ་ལས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྟོང་བ་
 ཉིད། །ངེས་པའི་དོན་ཉེ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན། །གང་ལ་སྐྱེ་དང་འགག་ལ་སོགས། །སེམས་ཅན་སྟོག་ལ་
 སོགས་བསྟན་པ། །དེ་ནི་དྲོད་དོན་དེ་ཀུན་རྫོང་³⁹⁷ །ཅེས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་
 ལས། སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྟེ་དག་གི་བྱེད་པ་ཤིས། །གང་

ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་ལུ་བསྟན། ཚོས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་བའི་དོན་དུ་གྲུ་གཤིས།³⁰⁷ །ཞེས་པ་
 དང་། འཕགས་པ་སྐྱོ་གོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་། བྱང་
 བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་གང་དག་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་
 བའི་དོན་ཅེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་
 ཅེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། རྫོག་དང་། སྐྱེས་ལུ་དང་། གང་ཟག་
 དང་། ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་། ཤེད་བདག་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཚོར་བ་པོ་དང་། སྐྱ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་
 སུ་བཤད་པ་དང་། བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་དང་བཅས་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་བའི་དོན་
 ཅེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མདོན་
 པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། རྫོག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། བདག་པོ་མེད་པ་དང་།
 རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱེའི་བར་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་
 དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི། བྱང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ།³⁰⁸ །ཞེས་
 གསུངས་སོ།།

མདོར་ན་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུ་གས་དང་དེ་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་དེས་པའི་དོན་དང་
 དེའི་མདོ་སྡེ་ཞེས་བྱའོ། །གཤིས་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་ཐབས་མང་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱོ་འདྲེན་
 པའི་ཚོས་མ་དག་པ་འཇུག་པ་དང་དེའི་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་བའི་དོན་དང་
 བྱང་དོན་གྱི་ཚོས་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་འདིས་ཚོས་རྣམས་བལྟ་བའི་མེ་ལོང་དང་། །འབྱེད་པའི་ལྷེ་མིག་
 དང་པོ་བཤད་པའོ། །དེ་དག་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བ་དང་། དགོངས་པ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོངས་ལྷེ་མ་དགོངས་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་དགོངས་པ་ནི་ཅུང་ཟད་སྐྱོ་བཏགས་ནས་བཤད་དུ་ནི་ཡོད་ལ། །ཁ་བྱང་བར་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་
 དགོས་ཚེད་དང་བཅས་པར་སྟོན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུ་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་
 གཞན་དང་། ཁྱིའི་བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་དང་། གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། །དགོངས་པ་རྣམ་པ་

བཞིན་ཤེས་བྱ།³⁰³ །ཞེས་སོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཚེས་སྐྱེ་མཉམ་པ་ལ་དགོངས་ནས་
ང་དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་གཟེགས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་གཞན་ལ་དགོངས་
པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཚེས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
བུའོ།།

དེའང་ཀུན་བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་དོན་དུ་ངེས་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལོ། །
གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་ལུ་བཞེ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལོ། །རང་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
དེ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་རྗེས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་གཞན་རང་
མཚན་པ་དང་དབང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཁུ་ཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་རྗེས་འགལ་བས་མ་གྲུབ་ལ། རྒྱ་མེད་
པས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །རི་ལྷོ་རྣམ་ཚེད་པའི་སྐྱེ་སོགས་ཚམ་ནི་མི་ལམ་སྐྱེ་མ་ཚམ་དུ་ཉེན་
འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མེད་ལ་སྣང་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དབལ། མི་
ལམ་ནི་སྣང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
པ་ནས། རྒྱ་མ་དང་། སྐྱིག་རྒྱ་དང་། དི་ཟེའི་གོ་བ་ཉེར་དང་། ལུ་རྒྱ་དང་། གཞུགས་བརྟན་དང་། སྐུལ་
པའི་བར་དུ་³⁰⁴ གསུངས་སོ།།

ཡོངས་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། དོན་དམ་པ་ཡིན་ཞིང་བདག་ཉིད་ལ་མ་
དག་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོས་པའི་རོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་སྐྱད་དུ། མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་ངེས་པར་
འགྲེལ་བ་ལས། མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་
དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚེས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་
བརྟན་ཏེ།³⁰⁵ །ཞེས་སོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲི་མེད་ལྟ་འོད་གྱི་
མཚན་གཟུང་བ་ཚམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕྲོ་བོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའང་དེ་གཅིག་དུས་མི་ཐོབ་ཀྱང་།
དེ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཚོགས་མང་དུ་བསགས་པས་ནམ་ཞིག་ན་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁང་ཟག་གི་
བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ཚུ་ལ་བྲིམས་མཚོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ། ཚུ་ལ་
བྲིམས་ལ་སྐྱད་ནས་སྐྱིན་པ་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁུ་ཉིས་པ་ལྷེ་མ་དགོངས་ནི། ས་པོ་ལ་གང་ལ་དགའ་

བས་ཡང་དག་པའི་ལམ་མམ་དོན་ལ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་མིང་ངམ་ཆ་ལྡན་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་
བརྟན་ནས་ཚུལ་མཐུན་ཡང་དོན་མི་མཐུན་པར་བཤད་བསྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ལྷགས་པ་ལྡེམ་
པོར་དགོངས་པ་དང། །མཚན་ཉིད་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་གཞན། །གཉེན་པོ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་
དང། །བརྒྱུད་པ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་དོ་བོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་ཉེས་པ་གདུལ་བ་
དང། །བརྗོད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ལ་ནི། །ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་རྣམས་པ་བཞི།³⁰⁶ །ཞེས་སོ།།

དང་བོ་ལྷགས་པ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག་སྟོང་བས་སྐྱག་
ནས་ཐེག་ཚེན་དུ་མི་འཇུག་པ་དག་གཞུག་པའི་དོན་དུ། །གཟུགས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོས་པས། །ཉན་པ་བོས་
དོན་ལ་གྲུབ་པར་གོ་ནས་འཇུག་ལ། །འཆད་པ་བོས་སྣང་ཚོད་ལ་སྤི་ལམ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་
བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། །དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
དོན་དུ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་བརྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དོ་བོ་ཉིད་མེད་མེད་པ་གསུམ་ནི་ཀུན་
བརྟགས། །གཞན་དབང། །ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཉེ་སྲུང་བཤད་ཟིན་ཉོ། །གཉེན་པོ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི།
ཁ་ཅིག་ཤྲུག་ལྟ་བུ་བ་སྐྱེ་བོར་ཆུང་ཞིང་སྐྱེ་ཚེ་བྱང་བ་ལ་སོགས་པ་སྣེན་པ་གཞན་ལས་དམན་པ་ཞིག་
གོ་སྟུམ་པ་ལ་དགོངས་ཉོ། །དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་པར་སྣང་མཛད་དུ་གྱུར་ཉོ་ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །ཉན་པ་བོས་གཟུགས་སྐྱུར་མཉམ་པར་གོ་ཞིང། །འཆད་པ་བོས་ཚོགས་རྗོགས་པར་མཉམ། །ཚོས་
སྐྱེ་བོར་མཉམ། །འགོ་དོན་མཛད་པར་མཉམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་སོ། །མཛོད་ལས། །སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཚོགས་དང་ནི། །ཚོས་སྐྱེ་འགོ་བའི་དོན་སྟོད་པ། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐྱེ་ཚེ་དང། །རིགས་
དང་སྐྱེ་བོར་ཚད་ཀྱིས་མིན།³⁰⁷ །ཞེས་པ་ལྟར་ལོ། །བརྒྱུད་པ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། །ཚོས་འདི་གོ་
སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་དམན་པ་ཞིག་གོ་སྟུམ་པའི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་གྱིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་
བར་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔེར་ན། །ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། །པ་དང་མ་ཞིགས་ད་བྱ་ཞིང། །རྒྱལ་
པོ་གཙང་སྐྱ་ཅན་གཉིས་དང། །ཡུལ་འཁོར་སྟོར་བཅས་བཅོམ་པ་ན། །མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར།³⁰⁸ །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེའང་འཁོར་བར་འདུ་བྱེད་པས་སྟེད་པ་དང་ལེན་པ་གཉིས་ནི་པ་མའོ། །ཀུན་གཞི་ནི་

བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྟེན་ནམ་གཞིར་གྱུར་པས་རྒྱལ་པོའོ། །བུམ་ཟེ་འཛིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་
 བ་དང་། དག་སྦྱོང་ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ལྷུགས་མཚོག་འཛིན་གྱིས་བལྟ་བ་སྟེ་གཙང་སྤྱོད་ཅན་
 གཉིས་སོ། །ནང་གི་སྦྱེ་མཚེད་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ནི་ཡུལ་འཁོར་གྱི་
 སྐྱོར་དང་བཅས་པའོ། །དེ་དག་བཙོམ་པ་སྟེ་དག་ན་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འང་དགོངས་ལྡེ་མ་
 དགོངས་གཉིས་ཅི་རིགས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་བྱེ་བྲག་ཐ་དང་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་ནི་ལོ་རྒྱུ་
 བ་སྟོ་ལྡན་ཤེས་རབ་ནི། སྤྱོད་པོས་བསམས་པའི་དོན་ལས་དོན་གཞན་སྤྱོད་པོའི་ཚིག་ལས་ཉན་པ་
 པོས་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པོས་བསམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཉན་པ་པོས་གོ་བར་
 བྱེད་པ་ནི་ལྡེ་མ་དགོངས་སོ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། ཐེག་བསྟུན་གྱི་འགྲེལ་པ་བཤད་སྐྱུར་ལས། དགོངས་པ་
 བྱི་ཡིད་ལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཕ་རོལ་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། །ལྡེ་མ་པོར་
 དགོངས་པ་ནི་ཕ་རོལ་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕང་འགལ་བ་མེད་པར་ཤེས་ཏེ། དེ་འང་འགལ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་ཆ་ལྡན་
 དུ་བཤད་པ་ནི་ཕ་རོལ་གཟུང་བའམ་གཟུང་བ་ལ་མ་ལྟོས་ཀྱང་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གཞན་
 ཀྱིས་དྲིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་དོན་མཐའ་དག་མ་རྫོགས་པས་ད་དུང་དགོངས་གཞི་ལ་ལུས་པའི་ཕྱིར་
 དགོངས་པ་ཞེས་སོ། །ཁཞན་ལ་མན་གདགས་པའི་ཕྱིར་ལུང་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོའི་སྤང་བ་དང་
 མཐུན་པར་སྟོན་པ་ནི་ལྡེ་མ་དགོངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་པོས་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་ཕ་རོལ་པོས་ཀྱང་དེ་གོ་ནས་
 ལྷུགས་པས་ད་གཞོད་དོན་གཞན་རྫོགས་པར་གོ་བའི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་། བརྟེན་དུ་འང་མ་ལྟར་ཙམ་དུ་
 གནས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །འདི་དག་ནི་གསུང་རབ་བལྟ་བའི་ལྡེ་མིག་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་དང་། དོན་
 དང་། དགོངས་པ་དང་། དགོས་བྱེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དུ་མ་ཡོད་པས་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ཚུལ་འདིས་
 འབྱེད་ཤེས་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་གཉིས་པ་གཞལ་བྱ་དམ་ཚོས་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། ལྷ་བ་ཤེས་རབ་ལས། སངས་
 རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ།^{༤༡} །ཞེས་པ་དང་། ཡབ་སྐས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། འཛིག་

རྟེན་མཁམས་པའི་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་མ་གསལ་རང་གིས་གཟིགས། ཁོ་ཉི་
ཀྱན་རྫོང་བདེན་དང་དོན་དམ་སྟེ། བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཚེས་སོ།³⁷⁰ །ཞེས་སོ།།

དེའང་ཚོས་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཙམ་ཞིག་དབྱེ་བའི་གཞིར་བྱས་ནས། ལྷང་ལུགས་ཀྱན་
རྫོང་གི་བདེན་པ་དང་། གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྟེའོ། །ལྷང་ལུགས་ལའང་
ལུའུ་པ་དང་མ་ལུའུ་པ་གཉིས་སོ། གང་ལོ་ནི་སེམས་ཅན་པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བས་མ་བརྗོད་པའི་རང་
བཞིན་ལུའུ་ལྷང་ལུའུ་འདྲིན་ལུའུ་ཤེས་ལ་ཤར་བ་རི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེའང་སྐྱེ་བ་དང་།
མི་བདེན་པ་དང་། ལྷུང་བ་དང་། ལྷུག་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་ལུའུ་པ་
པའི་ཡུ་ལ་སྐྱང་ཞིང་། དེར་སྐྱེ་བས་མ་བརྗོད་པས་བཏགས་པའི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་གྱིས་སྐྱོ་ས་བསམ་
བརྗོད་དུ་ལྷུང་བའི་སངས་རྒྱལ་གྱང་དེའི་སྟོན་མེ་མོས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དོན་ལ་མ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་
ལུའུ་པར་བཤད་དོ། ཁོའི་དུས་ཀྱི་སྐྱང་བ་དང་རིག་པ་ལའང་རེ་ཞིག་བདེན་རྒྱུན་གཉིས་སུ་སྐྱང་བ་
ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོང་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོང་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའང་སྐྱང་བ་དང་མཐུན་པར་
དོན་བྱེད་བྱས་པ། རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ། བཏགས་པས་དབེན་པ། མཐུན་པར་སྐྱང་བ་སྟེ་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུ་ལྷང་
རང་གི་ཤེས་པ་དང་བཅས་པས་བསྐྱེས་པ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོང་། ལྷང་ལ་དོན་བྱེད་མི་བྱས་པ་ལྷ་བ་
གཉིས་སྐྱང་ལྷ་བྱ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་བཤད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། ལྷང་དུ་འབྲེལ་དོན་བྱེད་
དག །བྱས་པའི་སྤྱིར་དང་མི་བྱས་སྤྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀྱན་རྫོང་གི་ནི་དབྱེ་བའང་
བྱས།³⁷¹ །ཞེས་སོ།།

འདི་གཉིས་གའང་གཤིས་ནས་གཞལ་ན་མཚུངས་ཏེ། བག་ཆགས་ལུའུ་པ་ལས་སྐྱེས་པར་
མཉམ། དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་སྐྱང་བར་མཉམ། རེ་ཞིག་ལུའུ་ལོར་སྐྱང་བའི་དོན་བྱེད་གྱང་མིག་ཤེས་
ཀྱི་ལྷ་ཡུ་ལ་ལ་སོགས་པར་མཉམ་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ལུའུ་པ་པའི་ཀྱན་རྫོང་ལ་
གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་ལས་མ་ལུའུ་པ་ལས་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་ལྷུང་ཞིང་
གོང་དུ་འགྲོ་བས་མི་རྟོག་གྱང་གཤིས་ཀྱིས་རབ་གྲོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་ལུའུ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་སྟེའི་འགྲེལ་པར། ལམ་བདེན་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་

བ་³⁹³ ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འཕྲོ་འགྲུང་གི་དབང་དུ་བསྐྱོད་དགོས་པའི་ཚེན་པོ་གསུངས་ཀྱི།
 འདུས་བྱས་གཞན་དང་སྐྱུ་བའི་ལྷགས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ལོ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་མ་འགྲུལ་བ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་འཕྲོ་འགྲུང་
 མེད་པ། ཉག་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཚེད་གཏོར་དུ་གྲུབ་པ། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་
 པའི་སྣང་བ་ཚེན་པོས་མངའ་དབང་རྫོགས་པ་རི་སྟེད་པ་སྟེ། སྣང་བའི་ཚེན་པོ་ལྷན་གྱི་ལྷོ་ཕེ་སྟེ་
 བརྗོད་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་དབྱེད་མེད་པས་འཕྲོ་འགྲུང་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བཞུགས་པ་
 ཡིན་ལོ། །འདི་དག་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་བའི་གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་ལས་བསགས་
 པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུགས་རྗེས་དེ་ལྟར་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་ཡང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སློང་འཕྲོ་
 འགྲུང་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་དོན་ལ་འཕྲོ་འགྲུང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ལྷ་སྐྱེའི་རྣམ་པའང་སྣོད་ཀྱི་རྒྱུ་
 ལས་འཕྲོ་འགྲུང་དུ་སྣང་ཡང་སྐྱུ་བ་རང་མཚན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་འཕྲོ་འགྲུང་མེད་པ་ལྟར།
 འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་སྐྱུར་སྣང་ཡང་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སྐྱུ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་ངོ་བོ་
 གཅིག་ལ། ཚོས་སྐྱུ་འཕྲོ་འགྲུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེའང་ནམ་མཁའི་སྐྱུ་བ་ཉིད་ལྷ་སྐྱེའི་འཕྲོ་འགྲུང་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པས་མི་འགྲུབ་པ་ལྟར།
 སྐྱུལ་པའང་འོངས་སྐྱེའི་རང་ལས་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་ཡང་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པས་འཕྲོ་འགྲུང་མེད་
 ཅིང་། གདུལ་བྱའི་ངོར་འཕྲོ་འགྲུང་དུ་སྣང་བས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ། །ཤེས་ན་སྣང་བའི་ཚེན་
 དག་མ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷོ་ཕེ་སྟེ་བའི་ཕྱི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པར་འདོད་དོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་
 གཤེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷ་ཤེས་ལས། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། སྐྱོས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་མ་སྐྱོས་པ། རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། རེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ།³⁹³ ཞེས་
 པས། འཁོར་བ་དང་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཞོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅིང་
 བསམ་བརྗོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱོས་མ་བཞག་པ། གཅིག་
 ཐ་དད་ཀྱི་ཁས་ལེན་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་མཐོན་རྣམས་ཀྱི། བཞུན་
 པ་བདུད་ཅིར་གྲུབ་པ་སྟེ། དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཐ་དད་མིན། ཆད་པ་མ་ཡིན་ཉག་མ་ཡིན།³⁹⁴ །

ཞེས་སོ།།

སྣང་སྲིད་ལོའོར་འདས་ཐམས་ཅད་སྒྲོའི་ངོ་ག་ལ་བཟང་ངན་ཐ་དད་པར་བཏགས་ཀྱང་།
 ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་ནམ་མཁའའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་དག་པས། ཡང་དག་པ་དང་། མ་དག་པ་དང་།
 གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པའོ་ཞེས་སྒྲོས་བཀོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། ཡང་
 དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། རེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་བསྟན་པའོ།³⁹⁴ ཞེས་སོ། ལག་ཤིས་ངོར་ནི་
 ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷན་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་གང་དུ་འདུག་མ་གྱིང་བའི་ཕྱིར་དོ། རེ་འད་
 འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་ཀྱང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྣང་འབྱུང་
 བ་ཡི། ལྟ་བ་མི་བཟང་མ་རུངས་འཛིན། རེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོད་པར་འགྱུར།³⁹⁵ ཞེས་སོ། རེ་འད་
 གཤིས་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ཁས་སྤངས་པའི་ཡུལ་དབ ལེན་པ་པོ་དང་། ངོས་གཟུང་གང་ཡང་མེད་
 པས་སྒྲོན་མེད་པའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། རྩོད་བརྗོད་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། རེ་ཚེང་
 ལ་སྒྲོན་འདི་ཡོད། ར་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། ར་ནི་སྒྲོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན།³⁹⁶ ཞེས་སོ། རེ་
 ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ངོ་བོ་ལ་ནི་ཟབ་པ་ཞི་བ་
 སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་དམ་བཅའ་འམ་ཁས་ལེན་མེད་པ་སྟེ་དབྱིངས་གདོད་
 མ་ནས་དག་པ་ཞེས་བྱའོ།།

ངོ་བོ་ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་སྒྲོས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དབྱེ་ན། སྐྱེ་བ་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་སྟེང་ཉིད་སྒྲོས་བཀོད་ཀྱང་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་
 དམ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དགལས་གོལ་བ་རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཡང་། ཡང་དག་
 པ་དང་མཐུན་ཉིད་བཞེད། སྐྱེ་མེད་སྒྲོས་ཀྱན་ཞི་བ་ལ། རོན་དམ་ཞེས་པའི་བརྗོད་མཛད་དོ།³⁹⁷ །
 ཞེས་སོ། འདིར་མན་ངག་དང་མཐུན་པར་གསལ་བར་དེ་སྟེ། ཡུལ་ཚོས་དབྱིངས་ཅམ་ཞིག་དབྱེ་བའི་

གཞི་ལས། ལྷང་བའི་ཚ་འདི་དག་སྐྱུ་མ་དང་། སྐྱིག་རྒྱ་དང་། ཚུ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་སྐྱང་ལ་
 མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷོན་པས་ལྷན་པའི་མདོ་ལས། མེ་ལོང་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་དག་ལ། བཞེན་གྱི་རྩེ་བ་སྐྱང་བ་ལྟར། ཁྱི་ལྟར་རང་བཞིན་མཐུབ་པར། ལྷོན་
 པས་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས།³⁹ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་ན། ཐ་མལ་པས་སྐྱང་བ་
 བདེན་བདེན་ལྟར་མཐོང་ཡང་། ལྷན་འབྲེལ་པས་སྐྱི་ལམ་ཙམ་ལས་ཤེས་པར་མ་མཐོང་བས། འལ་
 འོལ་སང་སེང་ཙམ་ལ་མ་བརྟགས་པ་ན་སྐྱང་ཡང་བརྟགས་ན་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 བདེན་པ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་འབྲོངས་པ་ན་སྐྱང་བ་འདི་དག་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྗེ་འབྲུལ་
 གྲུབ་ཅིང་། གང་གི་ཡང་ཁས་ལེན་མེད་པར་རི་ལྟར་སྐྱང་བ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པས་ཐ་དད་པའི་
 བདེན་པ་མེད་པར་སྐྱོ་འབྲོངས་ཏེ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ན། ཞིང་ཁམས་ལ་སོགས་པ་སྐྱང་
 བར་གྱུར་གྱུང་བདེན་ཞེན་མེད་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་འོ། ལྷོ་བདེན་ཞེན་དང་བཅས་པའི་
 སེམས་རྟོག་དང་སྐྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ། བདེན་ཞེན་མེད་པའི་འཆར་སྐྱོད་སྐྱང་བ་
 ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་འདོད་དོ། རོན་དམ་པ་ཡང་། སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་
 གནས་ལུགས་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་ཞེན་མེད་པ་རྩེ་ལེ་རང་བཞིན་འོངས་སུ་རྒྱུད་ནས།
 འབྲུལ་པའི་སྐྱང་བ་གཞི་མེད་ཏུ་སྐྱང་བ་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པའི་རོ་བོར་ཤེས་ཏེ། ཡོད་པ་དང་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོ་རྟོག་དབྱིངས་སུ་གྲོལ་བ་ན་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ཞེས་
 བྱ་འོ། ཀའི་ས་དེ་ལྟར་གནས་པ་དོན་དམ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་ཞེས་བྱ་འོ། ལྷ་
 གཙན་འཛིན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། ལྷ་བསམ་བཞེད་མེད་ཤེས་རབ་ལ་ལོ་ལྟོན། ལྷ་སྐྱེས་མི་
 འགག་ནམ་མཁའི་རོ་བོ་ཉིད། ཁོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྐྱོད་ཡུལ་བ། ལྷས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་
 ཡུག་འཚའ་ལོ།⁴⁰ ཞེས་པ་ལྟར་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དོན་དམ། དེ་རྟོགས་པས་
 དོན་དམ་བདེན་པ་རྫོགས་པར་བཞེད་དོ།།

དེ་འང་བདེན་པ་གཉིས་རྩ་ལྟར་ཐ་དད་པ་མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྒྱུད་ལྷ་བ་

ལྟར་མཐོང་དུས་སྐྱོ་གཟུགས་སྣང་པའི་ཆ་ནས་ཀུན་རྫོབ། སྐྱེ་བར་བདེན་པ་མེད་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ།
 དེ་གཉིས་རྗེས་སུ་འཇུག་ཏུ་དེ་རེམེད་ལ་སྣང་བར་ངོ་བོ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དམ་ཟུང་
 འཇུག་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྐོ་དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། ལྟར་བའི་ཚོས་གཟུགས་སྐྱོ་
 དྲི་ཚོ་རྟོག་བྱ་ཡིད་ཡུལ་པའི་དགག་སྐྱེད་ཀྱི་སྐོ་རྟོག་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མའི་དཔེ་
 བརྒྱུད་ལྟར་སྣང་ལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་སྲིད་པའི་དགོན་པ་ལས་ཐར་པའི་ལམ་སྐྱ་ཟེན་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །དེའང་སྐོས་དབྱེད་ན་དབྱེད་མི་གཟོད་པ་ཀུན་རྫོབ། དབྱེད་བཟོད་པ་དོན་དམ་ཞེས་པའང་
 རྟོག་པའི་རི་མོ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནར་མངོན་ནོ། །ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། སྐོས་དབྱེད་བཟོད་དེ་སྐོས་བཏགས་པ་
 ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས། མི་ལྟོས་ན་དབྱེད་བཟོད་པའི་ཐ་སྣང་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་ལ། ལྟོས་ན་སྐོ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པས་དབྱེད་བཟོད་མི་བཟོད་གཉིས་པོ་དེ་རྣམ་པ་མ་གཅིག་གྱང་སྐོས་དབྱེད་པར་གཅིག་པས་སྐོའི་
 ཡུལ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། དོན་དམ་སྐོ་ཡི་སྐྱོད་ཡུལ་མིན། །སྐོ་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད།³⁹⁹ །ཚིས་པས་གསལ་ལོ།།

མདོར་དེའི་ན་སྐོའི་སྐོས་པ་དང་སྐོས་པ་ལ་སྣང་བ་རྣམས་ནི་དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ།
 སྐོས་པ་ཆད་ཅིང་གཟུང་འཛིན་ཞེས་པའི་སྐོ་དང་སྐོ་སྣང་ཀུན་དོན་དམ་ཞེས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་
 གཤམ་ཏེ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་གྱང་དོན་དམ་དུ་འོང་བའི་སྐབས་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་མོ། །དེའང་སྐོས་པ་ཐ་དད་གྱང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །འདིར་ཁས་སྐྱེད་པ་ལྟར་
 ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་གྱང་འཇིག་རྟེན་གཤམ་སྟེ་སྐོད་པ་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་ཅེས་
 བཟོད་པར་ཟད་དོ། །འབྲུབ་མཐས་ཁས་སྐྱེད་པའི་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་སྣང་བ་ལྟར། དོན་དམ་སྣང་
 བའམ་དོན་དམ་མི་སྣང་བ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་མི་སྣང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་ལས།
 འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། ཀུན་གྱི་
 དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན།⁴⁰⁰ །ཞེས་སོ། །དེའི་
 ལྟར་ན་གཅིག་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་པས་དོན་ལ་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་
 པའོ། །འདི་དག་སྐྱེ་འབྲུལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དབྱེར་མེད་པའི། བདེན་པའི་དབྱེད་ལའོར་

ཚེན་པོ་སྤྱ³⁹³ །ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་བདེན་གཉིས་སུ་འབྲེད་པའི་ཐ་དད་དེ་ཉིད། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དང་།
 རོ་བོ་ཐ་དད་དང་། གཅིག་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་ཐ་དད་དང་། རོན་གཅིག་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཐ་དད་
 པ་བཞེལ་ས་གང་ཡིན་ན། ཐ་སྟད་ཙམ་དུ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་པ་
 ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ་རོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྟད་ཙམ་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཅིག་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་སོ་སོ་བམེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་
 གཅིག་ལ་དབྱེད་གོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྟད་ཙམ་དུ་ན་ཚུ་དང་ཚུ་ལྷོ་ལྷོ་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་
 ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། བྱ་རམ་རང་བཞིན་མངར་བ་དང་། བེ་ཡི་
 རང་བཞིན་ཚ་བ་ལྷོ་ལ། །དེ་བཞིན་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས། །ཞེས་
 དང་། གུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ལོན་གུན་རྫོབ་སྟེ། །བྱས་པ་དང་མི་མཉམ་པ་བློ། །མེད་
 བ་མི་འཕྲུང་ངེས་ཕྱིར་རོ།³⁹⁴ །ཞེས་པ་དང་། རིམ་ལྡན་གུན་རྫོབ་དང་མི་དོན་དམ་དག་སོ་སོའི་ཚར་ནི་
 ཤེས་ལྗང་ཏེ། །གང་དུ་ཡང་དག་འབྲས་ལྗང་པ། །ལྷུང་དུ་ལྷུག་པར་དེ་བཤད་དོ།³⁹⁵ །ཞེས་སོ། །རོན་
 དམ་པར་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་དབྱེ་བུ་མེད་དེ། བྱམས་པས་ལྷུས་པ་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་
 མ་ལས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།³⁹⁶ །ཞེས་སོ། །གངས་
 དེས་པ་ལ། མཐའ་གཞན་བཀག་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་དང་། དགོས་པ་ལ་ལྷོས་པའི་གངས་
 དེས་གསུམ་ལས། དང་བོ་ཡིན་ཏེ་སྟོས་པ་ལས་གོ་ལ་མ་གོ་ལ་དངོས་འགལ་དུ་དེས་པས། བསྐྱུ་བ་
 ལྷོགས་དང་དགག་ལྷོགས་ཀྱི་སྤང་གསུམ་ལེགས་པས་དེ་གཉིས་སུ་གངས་དེས་སོ།།

ཡང་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་ལ་ལྷོས་ནས་འཛོག་པས་ན། ཡུལ་ནི་མཐར་མ་གྲུག་པ་
 འཇུག་པའི་སྟོང་དང་། མཐར་གྲུག་པ་མ་འཇུག་པའི་སྟོང་གཉིས་ལས་མི་འདའོ། །དེ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་
 ཚོས་རྣམས་ནི་འཇུག་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་དེ་མ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སྟོའི་དབང་གིས་ཡུལ་གཉིས་
 སུ་དེས་ཏེ། རྒྱའི་དབང་གིས་འབྲུར་གྱིང་བཞིན་ནོ། །དེ་སྟེན་དུ་འང་། འཇུག་པ་ལས། དངོས་གུན་ཡང་
 དག་བརྟུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་སྟེན་རོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྲུབ། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་

གང་ཡིན་དོན་དམ་སྟེ། །མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་སོ།³²⁷ །ཞེས་སོ། །འབྲུབ་
 མཐའི་དབང་གིས་དབྱེན། །ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་གིས་པའི་དོན་དམ་སྟོན་དབྱེད་པ་དང། དེས་པོའི་
 དོན་དམ་ཐོ་བས་བཙུམ་པ་ལ་སོགས་པས་མི་གཞོད་པ་སྟེ། །གིས་པའི་རྒྱན་དང། དེས་པོ་རགས་པ་
 ཀུན་རྫོབ་གིས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་དང། དེས་པོའི་རྟུལ་སྐྱེན་ཆ་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་འདོད་དེ། །མཛོད་
 ལས། །གང་ཞིག་བཙུམ་དང་སྟོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྟོ་མི་འཇུག་པ། །འབྲུབ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ།³²⁸ །ཞེས་སོ།

མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ནི། །རྣམ་འགྲུལ་ལས། །དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིར་དོན་དམ་
 ཡོད་མ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད།³²⁹ །ཅེས་འདོད་
 དེ་རྟོག་གི་བ་རྣམས་མཐུན་པར་གནས་སོ། །སེམས་ཙམ་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་ཡུལ་དང་
 ཡུལ་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། །གཉིས་མེད་ཀྱི་གིས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་དེ། །ཡི་
 གིས་སྤྱིར་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། །ཆ་གས་ཅན་ཞེས་བྱ་མེད་ཅིང། །སྤྱིར་བཏུ་རྣམས་མེད་
 པ་དང། །སོ་སོར་སྣང་ལ་དམིགས་མེད་པ། །ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མི་ལམ་འདྲ། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་
 ལས་གྲོལ་བའི། །རྣམ་གིས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། །སྟོ་མཚོའི་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། །རྣམ་འགྲུལ་སྤྱིར་
 པའི་གཞུང་ལུགས་བསྐྱུགས།³³⁰ །ཞེས་སོ། །དབྱེད་རང་རྒྱུད་པས་ནི། །རི་ལྷོར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྲུབ་པ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང། །དོན་དམ་པར་མ་འབྲུབ་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞེས་འདོད་དེ།
 །འབྲུལ་འཛོམས་ལས། །དམིགས་བཙུན་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དུ། །དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀུན་ལས་
 གྲོལ།³³¹ །ཞེས་སོ། །ཐལ་འགྲུལ་བས་ནི། །རི་ལྷོར་སྣང་བ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་དང་སྟོང་བ་དོན་དམ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་དེ་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཉིད་སྟོན་པའི་
 མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྣང་དུས་ཉིད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ། །འགག་པ་མེད་པ། །འོང་
 བ་མེད་པ། །འགྲོ་བ་མེད་པར་འདོད་པས། །ཁས་ལེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡང་འགོག་སྟེ། །འཇུག་པ་
 ལས། །རི་ལྷོར་སྟོང་གིས་གཞན་དབང་དེས་འདོད་ལྟར། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་
 བྲངས།³³² །ཞེས་སོ།

འོ་ན་སྐྱེ་བ་འདི་སྐྱེ་སོགས་སུ་གྲུབ་མོད་སྟེ་མ་ལ། སྐྱེ་མི་སྐྱེ་གྲུབ་མ་གྲུབ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱོན་པ་ལ་བཏགས་ཀྱི། གྲུབ་པ་ག་ལ་ཡོད། བྱོད་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་ཁས་སྐྱེ་བ་པ་བཀག་གི། སྐྱེ་ཙམ་བཀག་པ་མེད་དེ། འཕགས་པ་ལྟ་ས། རི་ལྟ་ས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དགག་མིན་ཉེ། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་སྐྱིད། འདིར་མི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལེ། འབདེན་པར་རྟོག་པ་བསྐྱོག་བྱ་ཡིན།³³³ ། ཞེས་སོ། སྐྱེ་བ་མི་མེད་བཞིན་པ་སྟེ། ཅུ་ཤེ་ལས། གཟུགས་སྐྱེ་བོ་དང་མེག་པ་དང་། སྲི་དང་ཚོས་དག་འབའ་ཞིག་སྟེ། སྲི་ཟེའི་གོང་ཁྱེར་ལྟ་སྟེ་དང་། སྐྱིག་རྒྱ་མི་ལམ་འབྲེལ་བ་ཡིན། སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་པ་ལྟ་སྟེ་དང་། གཟུགས་བརྟན་འབྲེལ་བ་དེ་དག་ལ། སྐྱེ་བ་དང་མི་མི་སྐྱེ་བ་ལ། འབྲུང་བར་ཡང་མི་ག་ལ་འབྲུང་།³³⁴ ཞེས་སོ།།

འདིར་གང་གཟུང་ཞེ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལེགས་པའི་ཚས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཀུན་གཟུང་ལ། རང་རང་གི་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་རན་པ་རྣམས་འདོར་བ་ཡིན་ནོ། འབདེན་པ་འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མི་གཤིས་སྐྱེ་བས་མ་བཟོ་དུ་མེད་པ་མི་དོན་དམ་བདེན་པ། སྐྱོན་སྐྱེ་བས་མ་བཟོ་དུ་མེད་པར་བཏགས་ཤིང་སྐྱེ་བ་མི་ཀུན་ཚོ་བ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། འདི་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྐྱོན་རྟོགས་སམ་མི་རྟོགས་ཤེ་ན། དོན་དམ་བདེན་པའི་དོ་བོ་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ལས་འདས་པས་རྟོགས་པར་གཞག་ཏུ་མེད་དེ། དཀོན་བཅེགས་ལས། འོད་སྐྱེད་ས། དོན་དམ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་སྐྱེས་ཀྱང་བལྟར་མེད་པ། མདོན་དུ་བྱུར་མེད་པ། ཐོབ་པ་མེད་པ། མ་ཐོབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།³³⁵ ། ཞེས་སོ། འོ་ན་འཕགས་པས་མི་རྟོགས་སམ་ཞེ་ན། དོན་དམ་དང་མཐུན་པའི་སྐྱོ་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་སྐྱེད་བཏགས་ཉེ། ལྷ་བ་གཤགས་པས། སྐྱེད་པ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱོ་སྐྱེས་པ་ལ་མི་སྐྱེད་པ་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་བཟོ་དུ་གྱི། སྐྱེད་པ་ཉིད་མི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།³³⁶ ཞེས་པ་ལྟར་དོ། འབདེན་བཅེན་པ་ལའི་རང་བཞིན་གོ་འབྲེལ་པར་རྟོགས་པས་ནམ་མཁའ་ཉིད་སྐྱོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། རྟོ་རྗེ་གཙོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་དཔལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། གང་དག་དཔལ་སྐྱེར་ཤེས་པ། རོག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་དེ་དག་དམི་མཐོང་། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ནི་ཚོས་ཉིད་ལྟ། འབྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ། ཚོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་མིན་པས། འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་

ལུས།³³⁷ །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་དེའི་ཚེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཐ་དད་མེད་
 པས་རྟོགས་བྱུང་གྲོགས་བྱེད་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་མེད་ལ། འཕགས་པའི་བདེན་མཐོང་གི་ཚེའང་སེམས་
 ཉིད་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ནི་རྟོགས་བྱུང་གྲོགས་བྱེད་གཉིས་སུ་མེད་པས་
 གྱུང་རྟོགས་པ་དང་། མ་རྟོགས་པ་ཞེས་རྩོད་པས་ངལ་བ་དོན་མེད་དོ། །དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ལ་རྟོགས་
 བྱུང་གྲོགས་བྱེད་མེད་ཅེས་བརྗོད་པས། གང་ཟག་གིས་དེ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བའང་དོན་ལ་མ་
 འབྲེལ་བས་བཞད་གད་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་གོ། །མི་འདི་ཚེ་ཞིང་བསྐྱེད་གོ་ཞེས་བརྗོད་པས་སྐྱེས་བུས་བྱ་བ་
 མི་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་འདྲ་བར་སེམས་སོ། །ནམ་མཁའ་སེམས་པ་དང་རྟོག་པ་ལ་
 སོགས་སྐྱོས་པའི་མཐའ་ལས་འདས་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་འཇལ་བ་ལྟར། དོན་དམ་སྐྱོས་བརྗོད་ལས་འདས་
 པ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་པས་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་བས་སྐྱེས་བུས་ལས་གྲོལ་ཞིང་སེམས་
 གྱི་དམ་པ་འོད་གསལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དོ། །དེའང་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་ན་ཟབ་མའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་ཏེ། ཚུ་ཤེ་ལས། གང་དག་བདེན་པ་
 འདི་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མཉམས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བརྟན་པ་ཡི། །ཟབ་མའི་དེ་ཉིད་རྣམ་
 མི་ཤེས།³³⁸ །ཞེས་སོ། །ཤེས་པའི་ཕྱོག་ཉན་ནི། རི་སྐད་དུ། གང་དག་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ལ། །བརྟེན་
 བས་བྱང་ཆུབ་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །དེ་དག་སྲིད་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །ལུན་ཚོགས་པ་རོལ་འགོ་བ་
 ཉིད།³³⁹ །ཅེས་སོ། །དེའང་ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་ལ་སྣང་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རོལ་བར་ནི་གང་ཡང་
 ཤོང་བས་འཐད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་ལི་མཐའ་དཔེ་ཉི། །སྣ་མ་ལས། གང་ལ་སྟོང་བ་ཉི་རྩུབ། །དེ་
 ལ་ཐམས་ཅད་རྩུབ་བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རྩུབ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རྩུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་
 པ་དང་། སྟོང་ལ་འདི་དག་ཀུན་འཐད་ཀྱི། །མི་སྟོང་པ་ལ་འཐད་མ་ཡིན།³⁴⁰ །ཞེས་སོ།།

མདོར་དྲི་ལན་མ་དག་པ་ལས་ལུས་པའི་ཚོས་ཀུན་རྫོང་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་འདི་དག་མི་བདེན་པ།
 སྐྱུ་བ། བྱིས་པ་འབྲིང་བ། འལ་འོལ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་དང་ངོས་གཟུང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དག་པ་ཚོས་
 ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་ཞི་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་འཕོ་འགྱུར་

མེད་པ། ལྷན་གྱིས་བྱུང་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
 ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ལམ་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསོག་ཅིང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཚོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྐྱོམས་པས། འབྲས་བུ་གཟུགས་སྐྱུ་དམ་པ་དང་།
 ཚོས་སྐྱུ་དམ་པ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་མཚོན་ཁང་དང་པོ་བདེན་པ་གཉིས་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་བརྟན་ཟིན་ཏོ།།

ད་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཅུ་
 བ་ཤེས་རབ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་
 བ་མ་ཡིན་པའི། ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།³⁶⁹ །ཞེས་པས། འདིར་དེ་བཤད་པ་ལ། གཤིས་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ། འཕོར་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ། ལྷ་ངན་འདས་པ་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་ངན་འཕོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དམ་དེའི་རང་
 བཞིན་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས། གང་དུ་འང་མ་སོང་། གང་ན་ཡང་མི་གནས་པ། ཚོས་ཅན་ལ་ཚོས་
 ཉིད་བརྟེན་པས་ཚོས་ཅན་ཡང་སྐྱེ་འགག་ལྟར་སྐྱུང་དུ་ས་ཉིད་ནས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་སྐྱོས་པའི་
 མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཉིད། དེ་ཉིད་ལས། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་
 དུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ།³⁷⁰ །ཞེས་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། རྟག་དང་ཆད་པ་སྐྱངས་
 པ་ཡི། །ཡོད་མེད་སྟོགས་བྲལ་གང་ཡིན་པ། །དུ་མར་རྣམ་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །དུ་མ་ཡི་ནི་
 ལམ་དེ་ཡང་། །ང་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད།³⁷¹ །ཅེས་སོ། །དེའང་འདི་ལྟར་མ་དག་པའི་
 ལྷང་བ་དང་། དེར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བད་ཀར་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་སྐྱེ་གད་
 འཇག་པ་ལྟར་སྐྱང་ལ་དུས་དེ་ཉིད་ནས་ཡོད་མ་སྟོང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་
 རིག་མེད། །དངོས་པོ་མེད་ཅིང་རྟེན་གཞི་མེད། །འདི་དག་རབ་ཞིན་གྱིས་པ་ནི། །ཤོག་པའི་ཤེས་པ་ཅན་
 གྱིས་བཏགས། །རྗེ་ལྟར་ལོག་པས་སྐྱེ་གད་འཛིངས། །སྐྱེ་པོ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་། །དེ་བཞིན་
 དངོས་པོར་རྣམ་རྟོག་འདི། །ལོག་པར་གྱིས་པས་རྣམ་བཏགས་པ། །སྤིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་

ཙམ།³⁴⁴ །ཞེས་སོ།།

དེའང་མི་ལམ་གྱི་ལུལ་སྣང་གཉིད་དུ་འགྲོ་ག་དང་སང་པ་གཉིས་ཀ་ན་མེད་ཀྱང་བར་དེར་
 སྣང་བ་ལྟར། ད་ལྟར་གྱི་འགྲོ་བུ་ག་ལུལ་སྣང་འདི་ཡང་དང་པོ་སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་དག་པ་སྐྱེད་པོའི་
 །ལམས་ལ་མེད་ཅིང་། ད་གཞོན་ལུལ་པ་གིན་ཏུ་དག་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུའང་མེད་ཀྱང་བར་
 འདིར་སྣང་བ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇིས་ན་རོ་
 བོ་ལ་སྐྱེ་འཛིག་མེད་པས་སྐོན་ནས་ད་ལྟ་དང་གྱི་མའི་བར་དུ་འགྲུར་བ་མེད་དེ། ཀུན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷི་མ་
 ལས། ལྷི་མའི་དབྱིངས་ལ་འགྲུར་བ་མེད་པའི་ལྷི་མ།³⁴⁵ །ཞེས་བཤད་ལ། ལུལ་སྣང་མིང་ཙམ་
 བཏགས་པ་ཙམ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་གཤིས་ལ་མ་གྲུབ་པས། དེའི་རང་
 བཞིན་རྟོགས་ན་གོ་ལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་དུའང་། འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་འཛིག་མ་མཚིས་ཏེ། རྣམ་མཁའི་
 མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་འདྲ། རྩོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བྱུགས་རྗེ་ཡིས། རྩོད་ཀྱིས་ཡོད་དང་མེད་མ་དམིགས། ཚོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་བཞིན། ཁེམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤངས། །འཛིག་རྟེན་རྟག་དང་ཆད་པ་
 སྤངས།³⁴⁶ །ཞེས་སོ།།

དེའང་ནང་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་དང་། ལྷི་དོན་
 དུ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུལ་སྣང་འདི་ཐམས་ཅད་ཀུན་བཏགས་པ། ལྷོ་བུར་བ། དོན་ལ་མེད་པ།
 མེད་བཞིན་སྣང་བ། མ་རིག་པ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལུལ་རྟོག་དང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་དོན་
 མེད་པར་བྱས་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་མི་ལམ་ལྟར་བདེན་ཞེན་བདེ་སྐྱུག་ལ་ངལ་བ་ནི། མི་ཟད་པ་
 མཛོད་ཀྱི་སྐྱེ་ལས། ང་ཡིས་ཅེད་མོ་བྱས་པ་པ། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ཨ་ཐང་ཆད།³⁴⁷ །ཅེས་སོ།།

དེའང་སྣང་དུས་དྲན་རིག་ཏུ་འཆར་དུས་འདི་ཉིད་ནས་ཡེ་སྟོང་སྟོས་པའི་མཐའ་ལས་འདས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་དངོས་པོ་རྣམ་པར་འཛིག། སྤྱིད་པ་ཐམས་ཅད་
 ཡོང་ཡེ་སྟོང་བ་སྟེ། ཉི་ཚེའི་སྟོང་བ་སུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་དང་། །ལམས་པ་བྱིས་པ་དག་དང་ཅོད་མི་
 བྱེད།³⁴⁸ །ཅེས་སོ། །དེའང་ཡོད་མེད། ཡིན་མིན། བདེན་བརྟུན། དག་མ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོས་
 བཞོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པས། ཀུན་བཏགས་པའི་ལྷི་མ་དོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྟོག་

ཅན་དག་གིས་ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བཏགས། །དེ་ལྟར་དཔྱོད་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞེ་མི་འགྲུབ། །ཡོད་དང་
 མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉེས་ཀ་མཐའ། །ཁའ་དང་མི་གའ་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །མཁས་པས་དབྱུང་
 ལའང་གནས་པར་ཡོང་མི་འགྲུབ།³⁴⁹ །ཞེས་པ་དང། ལྷིང་མི་ལྷོག་པ་ལོ་མོར་ལོའི་མདོ་ལས། ཡོད་ཅེས་
 བྱ་བ་མཐའ་གཅིག་སྟེ། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉེས་པ་ཡིན། །དེ་ནི་བདག་དང་བདག་ཚེད་མཚུངས། །རྟག་
 པ་དང་ནི་ཚད་པ་མཚུངས།³⁵⁰ །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་རང་རང་གི་རྟོག་པའི་གྲུབ་མཐའས་འཚིང་བ་ནི། །ལྟའི་མདོ་ལས། དེས་ལོར་གེས་
 པའི་སྐྱེ་འཛིན་པ། །དེ་ལྟར་དར་གྱི་སྲིན་བྱ་བ་ཞེན། །བྱིས་པ་མཚམས་སྦྱོར་མི་མཁས་པ། །རང་གི་གྲུབ་
 མཐའ་དམན་པས་འཚིང་།³⁵¹ །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་གང་དང་གང་གི་ཚོའང་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ། ལྷེ་བ་མེད་པ། །འགག་པ་མེད་པ། །འོང་བ་མེད་པ། །འགོ་བ་མེད་པ། །དོན་
 གཅིག་མ་ཡིན་པ། ཐ་དད་མ་ཡིན་པ། ཚད་པ་མེད་པ། །རྟག་པ་མེད་པ། ལྷོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་
 བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། རྩ་ཤེལ་ས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །འགག་པ་
 མེད་པ་སྦྱེ་མེད་པ། །ཚད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འོང་བ་མེད་པ་འགོ་མེད་པ། །ཐ་དད་དོན་མིན་
 དོན་གཅིག་མིན། །ལྷོས་པ་ཉེར་ཞེ་ཞེ་བསྟན་པ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་ནམས་ཀྱི། །དམ་པ་དེ་
 ལ་ལྷུག་འཚལ་ལོ།³⁵² །ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

མདོར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་དག་པ་ནི་གཤེས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བའམ་གཞི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ལོ། །དེ་ནི་ལོར་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་ལྷི་ལོ་ལྟར་སྣང་བ། །སེམས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་རི་དང། ཕྱིག་པ་དང། ས་དང།
 རྩ་དང། མི་དང། རྐྱང་དང། བམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ། །འབྱུང་འགྲུར་རམ་འབྱུང་གཟུགས་སུ་
 གྲགས་པས་མཚོན་ནས། །རས་ཡུག་དང། ཐག་པའི་འདུ་བྱེད་དང། ཕྱིད་རྒྱུད་དང། རེ་ལྷེ་ལ་སོགས་
 པ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེར་རིགས་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་བསྐྱེད་པ་འདི་ཐམས་
 ཅད་ནི་ལྷིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཅིག་ལ་གཅིག་ལྷོས་ནས་བྱུང་བ་དང། ལྷི་
 ལྟར་སྣང་ཞིང་བེམས་པོའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ལྷིར་ཤོ། །མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་ནས་ཀྱ་གཤེས་པར་དུ་

འབྱུང་བ་ནི་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། གྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ།
རི་རྟུར་འཛིན་པའི་གོང་ལུ་ལས་རྫ་མ་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཐག་པས་སྐྱམ་ལུ་དང་། ཚིད་རྒྱུང་ལས་རེ་
ལྡེ་དང་། ས་བོན་ལས་ལྷུ་གུ་དང་། སྲུབ་མ་ལ་སོགས་པ་མིའི་ནམ་ཉན་དང་ཞོ་ལས་མར་འབྱུང་བ་
འདི་ནི། གྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། རྩིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྲ་མ་ལས་སྐྱེ་མར་འབྱུང་བའོ། །ནང་གི་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་འདི་རྟུ་རྟེ། མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་ལས་ཚོས་འདི་དག་ལ་སོགས་པ་
ནི་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཕྲོབ་པོ།³⁴³ །ཞེས་སོ།།

དེ་ཡང་དང་པོ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་མ་ཤེས་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཚེན་པོ་རྟེ། དེ་
ལས་སྲིད་པར་འདུ་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་རྒྱ་གཞི་ལ་བྱུག་པར་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་
ཅིང་བར་མ་ཚད་པར་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་ནི། བཤེས་སྲིད་ལས། མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་དེ་
ལས་ནི། རྣམ་ཤེས་དེ་ལས་མིང་དང་གཟུགས་རབ་འབྱུང་། རྒྱེ་ལས་སྐྱེ་མཚེད་དུག་སྟེ་དེ་དག་
ལས། རིག་པ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བར་བྱུབ་པས་གསུངས། རིག་པ་ལས་ནི་ཚོར་བ་ཀུན་འབྱུང་སྟེ། ཚོར་
བའི་གཞི་ལས་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། སྲིད་པས་ལེན་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། རྒྱེ་ལས་སྲིད་
པ་སྲིད་ལས་སྐྱེ་བ་ལགས། སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་ལྷ་འཕྲུག་ལྟ་བུ་དང་། །འདོད་པས་ཐོངས་དང་འཚི་དང་
འཛིགས་སོགས་ཀྱི། སྲུག་བསྐྱེད་ལུང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་འབྱུང་སྟེ།³⁴⁴ །ཞེས་སོ།།

དེ་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་དབྱེན་བཅུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མ་རིག་པ་ནི་གནས་ལྷགས་ཡེ་ནས་
དག་པའི་ཚོས་ཉིད་གཤིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དེས་མཚོན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་པས་
ལའོར་བའི་ལས་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་འབྱུང་ངོ། །དེའང་མ་རིག་པས་
བསྐྱེད་པའི་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་དང་། མི་དགོ་བ་བཅུ་དང་།
ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གསུམ་ནི་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་དགོ་བས་མཐོ་རིས་དང་། མི་དགོ་བས་
རན་སོང་དང་། ལུང་མ་བསྟན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་གས་སུ་མི་དགོ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །རྩ་བ་
ཤེས་རབ་ལས། མ་རིག་བསྐྱེད་པས་ཡང་སྲིད་བྱིར། །འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག་ །མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པའི། །ལས་དེ་དག་གིས་འགྲོ་བར་འགྲོ།³⁴⁵ །ཞེས་སོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་

གང་བྱས་པ་དང་། མཐུན་པའི་རྣམ་པར་འགོ་བ་གང་རུང་དུ་འཇུག་ཅིང་དེའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འདུ་བྱེད་རྒྱུན་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས། །འགོ་བ་རྣམས་སུ་འཇུག་པར་
 འགྲུབ།³⁴⁶ །ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་རང་གི་འགོ་བ་དེར་ཞུགས་དུས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་
 རྒྱུ་སེམས་འདུས་པའི་ཚད་དེར་ཞུགས་པ་ལས། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 བཞིན་མིང་བཞིན་སྤང་བོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོར་གྲུབ་པས་བསྐྱོམས་ཏེ་མིང་དང་
 གཟུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞུགས་ཀྱང་ན། །མིང་དང་གཟུགས་ཅན་ཆགས་
 པར་འགྲུབ།³⁴⁷ །ཞེས་སོ། །

དེའང་མའི་མངལ་དུ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་ལས་མིང་དང་གཟུགས་སུ་འགྲུབ་པོ། །གཟུགས་དེ་
 ཡང་མེར་མེར་བོ་ལ་སོགས་པ་ནས་ལུས་རྫོགས་པའི་བར་པོ། །དེའི་ཚེ་མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། ལྗང་དང་།
 ལྗེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྒྱེ་མཚེད་དུག་པོ་འབྱུང་བས་ན་སྐྱེ་མཚེད་དུག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མིང་
 དང་གཟུགས་ནི་ཆགས་ཀྱང་ན། །སྐྱེ་མཚེད་དུག་ནི་འབྱུང་བར་འགྲུབ།³⁴⁸ །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ལུ་ལ།
 དབང་པོ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་འདུས་པ་ལས་རེག་པ་འབྱུང་སྟེ་དཔེར་ན། གཟུགས་དང་། མིག་གི་
 དབང་པོ་དང་། མིག་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལས་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། མིང་གཟུགས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ལས་མའི་མངལ་དུ་རེག་པ་སྐྱེ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྐྱེ་མཚེད་དུག་ལ་བརྟེན་
 བས་ནི། དེག་པ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་འགྲུབ། །མིང་དང་གཟུགས་དང་བྲན་བྱེད་ལ། །བརྟེན་བས་སྐྱེ་
 བ་ལོ་ན་སྟེ། །དེ་ལྟར་མིང་དང་གཟུགས་བརྟེན་བས། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྲུབ། །མིང་དང་
 གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས། །གསུམ་པོ་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་རེག་པའོ་རེག་དེ་ལས།³⁴⁹ །
 །ཞེས་སོ། །རེག་པ་ལས་ཚོར་བ་འབྱུང་སྟེ། ལུ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ལས་ཚོར་བ་བདེ་
 སྟུག་བཏང་སྐྱོམས་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་པོ། །དེ་ཉིད་ལས། ཚོར་བ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བར་འགྲུབ།³⁵⁰ །
 །ཞེས་སོ། །

ཚོར་བ་ལས་དེ་ལ་སྲིད་པ་འཕེལ་ཏེ་བྱ་རམ་གྱི་མངར་བ་ཚོར་བས་དེ་ལ་ཞིམ་པར་སྲིད་
 པ་བདེ་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་ལས་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས་བདེ་བ་ལ་སྲིད་པ་དང་། བར་

མ་ལས་བཏང་སྟོམས་པའི་སྲིད་པ་སྟེ་གསུམ་འབྲུང་བ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཚོར་བའི་རྒྱུ་ལྷན་སྲིད་
 པ་སྟེ། ཚོར་བའི་དོན་དུ་སྲིད་པར་འགྱུར།³⁶⁹ །ཞེས་སོ། །སྲིད་པ་ལས་གང་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་
 ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྲིད་པར་རྒྱ་རབ་ཉེ་བར་ལེན། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཉེ་བར་
 འགྱུར།³⁷⁰ །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་། ཚོགས་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ཚོར་བ་དག་ལ་མངོན་པར་ཞན་ཅིང་
 ཆགས་པ་དེ་ནི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཅན་ལས་འཕེན་པའི་རྒྱ་འདོད་པ་དང་། རྣམ་བཞི་མས་དང་། ལྟ་བུ་དང་།
 བརྒྱལ་ལྷགས་དང་། བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་³⁷¹
 །ཞེས་སོ། །

ཡང་ན་སྲིད་པའི་དུས་སུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་དང་། བར་མ་དང་། བདག་གིར་
 ལེན་པ་སྟེ་བཞི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ལེན་པ་ལས་རྒྱ་པ་ལྷུང་སྟེ། གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་
 ཤེས་དང་། འདུ་ཕྱིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་སྲིད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྷུང་བ་ཉོན་ཀྱང་། དེ་
 ཉིད་ལས། ཉེ་བར་ལོང་ན་ལེན་པ་པོའོ། །སྲིད་པ་རབ་ཏུ་ལྷུང་བར་འགྱུར། །ཀལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེ་
 མེད་ན། །འོ་ལ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྲིད་མི་ལྷུང་། །སྲིད་པ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་ལྟ་³⁷² །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་ཐོག་
 མར་བཙའ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་འབྲུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྲིད་པ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འབྲུང་།³⁷³ །
 །ཞེས་སོ། །སྐྱེས་ནས་དར་ལ་བབ་པ་དང་། ཀས་པ་དང་། མོག་འགགས་པས་འཆི་བ་རྣམས་འབྲུང་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ལས། ཀ་གི་དང་ནི་ལྷ་རབ་དང་། །སྐྱེ་སྲུགས་འདོན་བཙུག་སྲུག་བསྐྱེད་དང་། །ཡིད་མི་བདེ་
 དང་འབྲུག་པ་རྣམས། །དེ་དག་སྐྱེ་ལས་རབ་ཏུ་འབྲུང་།³⁷⁴ །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། དེ་ལ་རྒྱ་བཞི་
 ཡོངས་སུ་སྐྱོན་པའོ། །འཆི་བ་ནི་རྣམས་པའི་སྤང་པོ་འཛིག་པའོ། །ལྷ་རབ་ནི་འགོ་བཞེན་འཆི་བཞེན་པའི་
 གུམ་ཏུ་མོངས་པས་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་བཙུག་པའི་སྤྲིང་གི་གདུང་བའོ། །སྐྱེ་སྲུགས་འདོན་པ་ནི་ལྷ་
 རབ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་རག་གི་བརྗོད་པའོ། །སྲུག་བསྐྱེད་ནི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་གཞོད་པའོ། །ཡིད་
 མི་བདེ་བ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབབ་པའོ། །འབྲུག་པ་ནི་སྲུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མང་པོ་
 ལས་བྱུང་བའོ།³⁷⁵ །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཉེན་འབྲེལ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་འབྲུང་བའི་ཆ་ནས་རྒྱ་ལས་བྱུང་

བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བ་ཞེས་ཀྱི་མེ་རླང་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་གཤིས་པ་སྟེ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཚ་
 ལས་བསྐྱེད་པས་ན་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་སྣ་ལུ་ལྟུང་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་
 བ་ཞེས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱིར་འབྱུང་སྟེ། གཉིས་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱ་དང་
 འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བའོ། །དེ་ལ་བ་ཞེས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བ་
 གང་ཞེན། གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་གཤིས་པ་
 ཞེས་པ་ནས། ཡང་བ་ཞེས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བར་རི་ལྟར་བལྟ་ཞེན།
 ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་སྦྱིར་ཉེ། གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་། རྒྱ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། བམ་
 མཁའ་དང་། རྣམ་པར་གཤིས་པའི་ཁམས་འདུས་པ་ལས་བ་ཞེས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་
 དང་འབྲེལ་བར་བལྟའོ།³⁶⁵ །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

ཉེན་ཐོས་པ་ལྟར་ན་ཚེ་སྟེ་མའི་ཉེན་མོངས་པ་སྦྱོད་དུ་ས་ཀྱི་སྤང་བོ་དེ་མ་རིག་པའོ། །ཚེ་སྟེ་
 མའི་ལས་གསོག་དུས་ཀྱི་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་དེ་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 སྤང་བོ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་གཤིས་སོ། །དེ་ནས་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་བོའི་སྐོ་མ་དོད་པར་གྱི་སྤང་བོ་ལྟ་
 བེ་མིང་དང་གཟུགས་སོ། །དབང་བོའི་སྐོ་དོད་ནས་ཡུལ་ལ་སྦྱོད་མི་ལུས་པའི་བར་གྱི་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་
 མཚེད་དུག་པོ། །ཡུལ་ལ་སྦྱོད་ལུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདེ་སྟུག་གི་བྱེ་བྲག་མི་གཤེས་པའི་བར་གྱི་སྤང་བོ་
 ལྟ་བུ་རིག་པའོ། །དེ་སྟུག་གི་བྱེ་བྲག་གཤེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཁྲིག་པ་སྦྱོད་མི་ལུས་ཀྱི་བར་གྱི་སྤང་བོ་
 ལྟ་བུ་ཚོར་བའོ། །འཁྲིག་པ་སྦྱོད་ལུས་པ་ནས་བཟུང་ནས་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་དུ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་
 ཀྱི་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་སྟེན་པའོ། །འདོད་པའི་ཡུལ་དང་དུ་སྤངས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་
 པའོ། །དེ་ནས་ལས་གསོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་དེ་སྟེན་པའོ། །དེ་ནས་ཚེ་སྟེ་མའི་ཐོག་
 མར་མའི་མངལ་ནས་བྱུང་བའི་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་དེ་སྟེན་པའོ། །དེ་ནས་སྦྱི་མའི་མིང་དང་གཟུགས། རྒྱེ་མཚེད་
 དྲུག་རིག་པ། སྟེན་པ། ཚོར་བ་སྟེ་བཞི་བོ་དེ་ཀ་གི་ཡིན་ཉེ། སྣ་ལུ་ལྟུང་པ་ལས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་
 རྒྱེ་མཚེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀ་གི་འོ། །སྟེ་བ་སྟེ་ཚོར་བའི་བར་དུ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བོ།³⁶⁶ །ཞེས་སོ།།

དེ་དག་མཚོན་ལས། རྫོན་དང་སྦྱི་མཐར་གཉིས་གཉིས་དང་། །བར་དུ་བརྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་

ལྷན་ལ། །མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྒོན་གནས་སྐབས། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྒོན་ལས་ཀྱི། །ཚུལ་གཤམ་
 མཚམས་སྒྲོར་ལུང་པོ་ཡིན། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་དེ་པོ་ལ་ཆད། །སྐྱེ་མཆེད་དུག་དོད་ཚུན་ཆད་དེ། །དེ་
 བོ་གསུམ་འདུས་ཚུན་ཆད་དོ། །རིག་པ་བདེ་སྐྱེག་ལ་སོགས་ཀྱི། །རྒྱ་གཤམ་ལུས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཚོར་
 འཁྲིག་ཚུན་ཆད་སྲིད་པ་ནི། །ལོངས་སྒྲོད་འཁྲིག་པ་ཆགས་ཅན་གྱི། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོངས་སྒྲོད་
 རྣམས། །ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་རྒྱག་པ། །དེ་སྲིད་འབྲས་བུ་འབྲུང་འབྲུང་པའི། །ལས་བྱེད་དེ་ནི་སྲིད་
 པ་ཡིན། །ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཚོར་བའི་བར་ནི་ཁ་གྲི་ཡིན།³²⁰ །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལ་རྫོགས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཏེ། །སྐད་ཅིག་དང་། །རྒྱན་ཆགས་སོ། །
 །སྐད་ཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་པ་རོལ་དང་བདག་གཉིས་ཀའི་དབང་གིས་སྒོག་གཙོད་དུ་ས་མི་གཤམ་
 པས་སྐྱིག་པ་བྱེད་པ་ནི་མ་རིག་པ། དེས་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཆ་ནི་འདུ་བྱེད། ལས་བྱེད་དུས་ཀྱི་རིག་པ་
 བོ་ཚུལ་གཤམ། རང་གཞན་གྱི་མིང་དང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ དེ་ནས་རང་ལ་བདེ་བ་དང་གཞན་
 ལ་སྐྱེག་བསུལ་དུ་གྱུར་བ་མཚོན་བསུན་པའི་ཆ་ནི་རིག་པ། དེ་ལས་བདེ་སྐྱེག་གི་ཆ་ནི་ཚོར་བ། དེ་ལས་
 བྱི་བྱིར་དགའ་བས་འཇུག་པ་སྲིད་པ། དེ་ལས་བྱི་མའི་སྐྱེ་བར་འཇུག་པས་ལེན་པ། དེ་ལས་ལུང་པོ་ལྷའི་
 ཆ་ལྷན་སྲིད་པ། དེ་ལས་ད་ལྟ་དང་བྱི་མའི་ཆ་སྐྱེ་བ། དེའི་ཆ་ཁ་གྲི་བྱེ་བུ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་
 ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་ནི་གསུམ་སྟེ། །གས་བྱེད་ལ་གས་པ་ལྷལ་གྱིས་འཇུག་པ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་
 དེ་ལྟ་ལུང་ལུན་བརྒྱ་ཉི་ལྷུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་ བྱེད་པ་གཙོག་མགོ་བརྒྱམས་ནས་རྫོགས་ཀྱི་བར་ལ་བྱེད་
 རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གོ། །རྒྱན་ཆགས་ལ་བརྟེན། །སེམས་ཅམ་པས་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཙོག་ཚོ་གཉིས་ལ་
 རྫོགས་པར་འདོད་དེ། །ཚོ་སྐྱེ་མ་ལ་རྒྱ་དུག་པོ་རྫོགས་ནས་འདིར་འབྲས་བུ་དུག་རྫོགས་སོ། །དེས་བྱི་མ་
 འབྲེལ། །རྒྱ་དུག་ནི། །མ་རིག་པ། །འདུ་བྱེད། །རྣམ་གཤམ། །སྲིད་པ། །ལེན་པ། །སྲིད་པའོ། །འབྲས་བུ་དུག་
 བོ་སྐྱེག་མ་རྣམས་སོ།།

ཉན་ཐོས་པ་ལྟར་བརྒྱ་འབྲས་ཚར་གཙོག་ཚོ་གསུམ་ལ་རྫོགས་ཏེ། །ཚོ་སྐྱེ་མའི་མ་གྲི་པ་དང་།
 །འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཚོ་འདིར་རྣམ་གཤམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་འབྲུང་ཞིང་། །ཚོ་
 འདིའི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བྱི་མའི་སྐྱེ་བ་ཁ་གྲི་གཉིས་

བསྐྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ན། མཛོད་ལས། མྱོན་དང་སྲི་མཐའ་བར་དག་ལ། །
མྱོངས་པ་རྣམ་པར་སྣོན་སྲིད་པོ།³²⁹ །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་
ཟེན་ཏོ།།

ད་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལམ་དང་། འབྲས་བུའོ། །ལམ་ནི་
འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་སུ་འཇུག་པ་བཅུ་གཉིས་པོའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་དེ་རིག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་ལྷོག་སྟེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱུད་གོམས་པར་བྱས་པས་དང་པོའི་རྩ་
བ་མ་རིག་པ་ལྷོག་གོ། །དེ་ལོག་པས། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་རྣམས་རིམ་གྱིས་ལྷོག་སྟེ། སྲིད་པར་
འཇུག་པའི་རྩ་བ་ལས་འཁོར་བའི་གནས་ལས་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བཤེས་སྲིད་ལས། རྒྱེ་བ་
འགགས་པས་འདི་ཀྱན་འགག་པར་འགྱུར།³³⁰ །ཞེས་པ་དང་། རྩ་ཤེས་ལས། མ་རིག་འགག་པར་གྱུར་
ན་ནི། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་མི་འགྱུར། །མ་རིག་འགགས་པར་འགྱུར་བ་ནི། །ཤེས་པས་དེ་ཉིད་
བསྐྱོམས་པས་སོ། །དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་གྱུར་པས། །དེ་དང་དེ་ནི་མཛོན་མི་འབྱུང་། །སྤྲུག་བསྐྱེལ་
ཡུང་པོ་འབའ་ཞིག་ལ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་དག་འགག་³³¹ །ཅེས་སོ། །དེའང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐར་པ་
འདོད་པ་དག་གིས་འཁོར་བ་འགྱུར་བ་པའི་ལས་རྒྱ་ནས་མ་བསགས་པས། དེའི་འབྲས་བུ་སྲིས་
འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་འདུ་བྱེད་བཀག་པའི་སྲིད་པོ། །དེ་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ལས། འཁོར་བའི་རྩ་
བ་འདུ་བྱེད་དེ། །དེ་སྲིད་མཁས་རྣམས་འདུ་མི་བྱེད།³³² །ཅེས་སོ། །

འབྲས་བུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མི་
ལམ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་པོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་འདུ་ས་པར་གིས་པ་དེས་བདེན་པར་དམ་པའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་མྱ་ངན་
ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །མཐོང་བ་དེས་ནི་
སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་། །ཀྱན་འབྱུང་དང་ནི་འཕོག་པ་དང་། །ལམ་ཉིད་དེ་དག་མཐོང་བ་ཡིན།³³³ །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་གསུང་རབ་ཚེན་པོའི་མཛོད་ཁང་གཉིས་པ་སྟེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེར་འདུ་བའི་
སྲིད་པོ། །འདི་དག་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་གིན་ཏུ་གཅེས་སོ། །

སྤང་བསྐྱེམ་མེད་དུ་བརྟན་པ་ནི། དེ་ནི་དེས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་གཤམ་རབ་ཉིད་བཤད་པ་ནི།

སྤང་འདི་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་གཟུགས་བརྟན་བཞིན།^[༥] །རྩོམ་མེད་ལ་སྤྱོད་ཚོགས་སྤང་བསྐྱེ།

རང་བཞིན་དག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་ནས་ནི། །མི་གནས་མཚོགས་གི་གོ་འཕང་ལྷུང་དུ་རྟེག།

འདི་ལྟར་བྱི་ནང་གི་ཚོས་སུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཚུའི་ནང་དུ་ཤར་བའི་ལྷ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་དོ་
བོ་མེད་ལ་སྤྱོད་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་ཉིད། ཉིང་པེའོན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྟར་མཚོན་མོ་ཚུ་ཡི་ལྷ་བའདག །དྲུངས་
ཤིང་རྩོག་པ་མེད་པའི་མཚོར་སྤང་ཡང་། །ཚུ་ལྷ་སྟོང་པ་གསོག་སྟེ་སྟིང་པོ་མེད། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་དེ་བཞིན་གཤམ་པར་གྱིས།^{༥༤} །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་འདས་གྱི་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་
པར་གཤམ་པར་བྱས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། བྱི་སྤྱོད་ཚོགས་སུ་སྤང་བའི་དོས་པོ། རང་མེད་ལ་འཚར་
བའི་རིག་པ་གཉིས་ལ་སེམས་སྐྱོ་བསྐྱེད་པར་བཞག་པ་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་གང་ཡང་མི་
དམིགས་པས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་དུ་སྐྱོའི་འཇུག་པ་བྱུང་བའི་དབྱིངས་དོན་དམ་པ་གཤམ་པར་གྱི་མ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཚེ་དོས་དང་དོས་མེད་དག །སྐྱོ་ཡི་མཛུན་ན་མི་
གནས་པ། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི་^{༥༥} །ཞེས་པ་དང་། སར་
ཉས། བསྐོམ་བྱ་རྣོམ་བྱེད་ལས་གོལ་བའི། །རང་ལས་མ་གཞིས་རྣོམ་པར་བཞགས། །ཡིད་ལ་མེད་དོ་
ཕུག་རྒྱ་ཚེ། །འབྲས་བུ་གང་ལའང་རེ་བ་མེད།^{༥༦} །ཅིས་སོ།

དོན་དེ་དག་ཀྱང་། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་རབ་རྣམས་འབྱེད། ཉིང་རེ་
འཛོན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་གོལ། །ཤེས་རབ་འཚོ་བ་ལེགས་བཤད་
དང་། །ཚོས་རྣམས་གྱི་ནི་མཚོགས་ཡིན་ཉེ། །དེ་དག་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་པསྐུམ། །ཤེས་རབ་དེ་འདྲར་ཡོངས་
གཤམ་ནས། །མཁའ་པས་ཡང་དག་རྒྱུ་བ་པར་བྱེད།^{༥༧} །ཅིས་སོ། །རྩོམ་མེད་ཤེས་བྱ་རྩོགས་པའོ། །རྒྱ་
ནི་ཉིང་རེ་འཛོན་ལ་བརྟེན་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གོལ་བའོ། །སྐྱུད་པ་ལས། ཤེས་
རབ་གྱིས་ནི་ཚོས་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་གཤམ་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་བསྐྱེ་
བར་འཇུག།^{༥༨} །ཞེས་སོ། །བྱེད་ལས་ནི་འཚོ་བ་དག་པ་དང་། །ཚོས་ལེགས་པར་བཤད་ནས་ཐེ་ཚོམ་

གཙོད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་ཡི་ལྷ་མཚོག་འཁོར་ལོ་རིམ་ཚེན་བསྐྱོར་བྱས་ན། །སྟུག་བསྐྱེད་ཟུང་པར་
 བྱ་བྱིར་འགོ་ལ་ཚོས་ཀྱང་སྟོན།³¹⁹ །ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི་ཤེས་རབ་དེས་ཐར་པའི་གྲོང་དུ་བྱིན་པར་
 བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒྲམ་པ་གསུམ་མཐུ། ཉིང་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་དངོས་
 རྗེས་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་མོ། དེ་ལྟར་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་
 རྣམས་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱ་གང་ཡིན་མཐའ་དག་རྣམ་ཀྱན་ཤེས། །མྱ་ངན་འདས་ལའང་སྤོ་ཡི་ཚགས་རབ་
 མ་སྦྱེས་འཁོར་བར་སྦྱོས་ཅི་དགོས། །ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སྦྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་
 བཀོད། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡོངས་ཟིན་པས་འཇིག་རྟེན་དག་ཅ་མི་ཟུང་བཞག་³²⁰ ། །ཅིས་སོ། །

ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པས་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི།

ཤེས་རབ་ལྟན་པ་ཐབས་གྱིས་གྲོལ་འགྱུར་ཏེ།[319] །ཇི་ལྟར་དུག་ལ་སྐྱགས་གྱིས་བཏབ་པ་བཞིན།།

ཤེས་རབ་མེད་ན་ཐབས་གྱིས་འཚིང་འགྱུར་ཏེ། །སྐྱེན་ཉིད་ནད་དུ་སོང་བས་གདུང་བ་བཞིན།།

དེ་མྱིར་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད།།[320]

ཇི་སྐད་དུ། དཀོན་མཚོག་བརྟེན་པ་ལས། འོད་སྤངས། ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ནི་ཐབས་གྱིས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །ཤེས་རབ་དང་མི་ལྟན་པ་རྣམས་ནི་ཐབས་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཚིང་ངོ།³²¹ །ཞེས་པ་
 དང་། དོ་ཉ་མཛོད་ལས། སྟིང་རྗེ་དང་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལྷགས་གང་། ཇིས་ནི་ལམ་མཚོག་རྟེན་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྟིང་རྗེ་འབའ་ཞིག་བསྐྱོམས་ན་ཡང་། །འཁོར་བ་འདིར་གནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་
 འགྱུར། །གང་དག་གཞིས་པོ་སྦྱོར་བར་བྱས་པ་ནི། །འཁོར་བར་མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་མཐུན་ས། །ཞེས་
 དང་། རྒྱན་པོ་གང་གིས་བཅིངས་གྱུར་པ། །མཁས་རྣམས་དེ་ཡིས་སྦྱར་དུ་གྲོལ།³²² །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་རབ་ཏུ་འབད་ན་སྦྱར་དུ་གྲོལ་ཏེ། འཕགས་
 པ་གོ་ཆ་བཀོད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་སྦྱེ་བ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ། ཤིན་ཏུ་
 ཟབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཚོས་འདི་ནན་ཏན་ཚེན་པོ་དང་། བཙོན་འགྲུས་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་ན།
 ལྷུང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་མཁས་པ་དང་། གཟུངས་དང་སྦྱོབས་པ་སྟན་སུམ་

ཚོགས་པ་དང་། སྤྲོ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་སྤྲད་པ་འཕྲོ་བ་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་བཙོམ་ལྷན་འདས་
 གྱིས་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བཟོད་པ་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་། སྤྲོ་བ་མེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏམ་དང་། ཤེས་
 རབ་ཚེན་པོ་ཐོབ་ནས་ལྷུང་དུ་མ་དོན་པར་རྗོད་པར་འཚང་བྱ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ལ་འདུག་
 པར་འགྲུར་བས། རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་བཞེས་གདུགས་ཐོགས་ནས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་
 བ་འདེབས་གིང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ལ་སྤྲོད་པ་ཚེན་པོ་བྱས་ནས་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་རབ་
 ཏུ་འགོད་པར་འགྲུར་རོ།³¹⁶ །ཞེས་སོ།

དེ་ལྟར་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་པའདད་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། ད་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚུགས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྤྱིན་པ་
 བས་ཤེས་པར་གྱི་བར། བ་རོལ་སྤྱིན་པ་དུག་ལ་སྤྱོད་པ་ན།

སྤྱི་མའི་སྤྱོ་བོ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་དགེ་བའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས།།
 རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཞི་བ་ཐོབ་པར་འགྲུར།།^[17]

འདི་ལྟར་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་གི་ས་བསྐྱས་པའི་དགེ་བ་གང་ལའང་བྱེད་པ་པོ་བདག་ཉིད། བྱ་བའི་
 ཡུལ། བྱས་པའི་དགེ་བ་གསུམ། བྱེད་དུས་ནས་བདེན་ཞེན་མེད་པ་སྤུལ་པ་ལྟ་བུའི་སྤོའམ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུས་
 སྤྲད་ན་ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱལ་འཕྲོ་བ་སྟེ། དགོན་མཚོགས་སྤྱིན་ཀྱི་མདོ་ལས། གང་ལ་དགེ་བ་མི་དམིགས་
 པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱ་བ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འབད་པ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསོད་
 བསམ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་དང་། མིག་
 ཡོར་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།³¹⁷ །ཞེས་སོ། །དེའང་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ལྟ་བ་དག་ཅིང་། ཐབས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དག་ན་ལམ་ལ་གོ་ལ་ས་མེད་བས་སངས་རྒྱལ་ཚོགས་
 མེད་པར་འགྲུབ་ཅིང་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྲུར་ཏེ། ཇོ་བོ་
 ཇི་ལོ་ཞལ་ནས། དེ་ལྟར་ལྟ་བས་མ་རྗོངས་གིང་། སྤྱོད་པ་གིན་ཏུ་དག་གྱུར་ན། ཁོ་ལ་བའི་ལམ་དུ་མི་
 འགོ་སྟེ། །འོག་མིན་གནས་སུ་འགོ་བར་འགྲུར།³¹⁸ །ཞེས་སོ།

རྫོགས་པ་གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོན་པ་ནི། ད་ནི་དགེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྟོན་པ།

དེ་ལྟར་དགེ་ལེགས་སྤྱིན་གྱི་བཞེན་པ་ཡིས། །འགྲོ་སེམས་གཙང་མའི་ལོ་ཐོག་ལེགས་བསྐྱབ་ཏེ།

སྲིད་པའི་ཉེས་ཚོགས་དབུལ་བས་རབ་ཐོངས་པའི། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་དཔལ་སེམས་ཤིག།[༧༩]

ཅེས་སྟོན་ཏེ། རྫོགས་པ་དང་ཞིང་གི་མ་མེད་པའི་མཁའ་དབྱིངས་དག་པར་དགེ་བའི་ཕ་བ་ལྷལ་དུ་བྱུང་བའི་ཚུ་འཛིན་འཐུག་པོས་འབྲིགས་ཏེ། ཚོས་ཚར་རབ་དུ་བསེལ་བའི་བདུད་ཚིའི་རྒྱན་བབ་པ་དག་གིས། སྤྱི་དགུ་དམ་པའི་ཚོས་རབ་དགེ་བ་ལ་གཞོལ་བའི་ལོ་ཐོག་བསྐྱབ་ནས། སྲིད་པར་དབུལ་ཞིང་ཐོངས་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ཞི་སྟེ་བྱང་ཚུ་བ་ཀྱི་སྤྱི་རའོའི་བདེ་བས་ཚོམ་ཞིང་དཔལ་སེམས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུལ་བསྐྱེད་མེ་ཚོགས་གདུངས་པའི་འཛིག་རྟེན་འདིར། ཚོས་ཚར་གྱི་མེད་བདུད་ཚིའི་རྒྱན་བབ་པས། །འགྲོ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རབ་རྟོགས་ནས། །བསེལ་གྱུར་ལེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཡོན་ཏན་པརྟོ་ས་གང་བ་མཛེས་པའི་མཚོ། །ས་དང་ལམ་གྱི་དང་མོས་ཉེར་བསྟེན་ཞིང་། །ཁ་པོལ་ཕྱིན་དུག་དབའ་རྒྱབས་ཚིལ་ཚིལ་གཡོ། ཚོགས་གཉིས་རྒྱལ་ཉེར་རྒྱ་ཚེན་སྤྱོད་པར་ཤོག །དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་ནས་ཡང་དང་ཡང་། །སྲིད་གསུམ་འཁོར་བའི་དགོན་པར་འབྱུངས་གྱུར་ཏེ། །སྐངས་མེད་སྤྲུལ་བསྐྱེད་མང་པོས་གདུངས་བ་ཀུན། །བདག་གི་བདེ་བས་བདེ་ཚེན་སངས་རྒྱས་ཤོག ཚོས་ཀུན་མི་ལམ་སྤྱི་མའི་ཚུལ་མཐོང་ནས། །བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྤོ་ནི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཏེ། །སྤྲུལ་འདྲའི་དང་ནས་དགེ་ཚོགས་རབ་བསྐྱབ་ཅིང་། །རྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཕུམ་གཅིག་དག་པར་ཤོག །རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་དཔལ་གསོའལ། །བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱུད་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

||

དགུ་པ། བསྐྱེད་ཚོགས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ལུགས།

དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་རྒྱུད་སྤེལ་། ཚོག་ཅིག་གིས་རྒྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་མའོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་དངོས་དགུ་
པ་བསྐྱེད་ཚོགས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ལུགས་སྐྱེ་འོན་གསུམ་སྟེ། ལྟ་བུས་གཏན་ལ་དབབ་པ། སྐྱེ་བའི་ཉམས་སྲུ་
རྒྱང་པ། སྐབས་གྱི་དགོ་བ་བཟོ་བའོ།།

སྐྱེ་འོན་དང་པོ་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་དགུ་ལས། བསྐྱེད་པའི་སྣང་བོ་དོ་རྗེའི་ཐེག་པར་བསྐྱབ་དགོས་པར་གདམས་
པའི། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ལ། འབྲས་བུ་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཤད་
པ་ཡང་། ཚུལ།

དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །གསང་སྟགས་སྤྱི་ནང་བསྐྱེད་ཚོགས་དོན་ལ་འཇུག།
བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་
འབྲས་བུ་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པ་ནི་ཐེག་པའི་རིམ་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་
དོན་ཏེ།།

མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་རྒྱལ་བཤད་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རྒྱུའི་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་སོ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་ཕྱིར་དང་། །དོན་གཅིག་ན་ཡང་འཇུག་རྒྱལ་མ་རྫོངས་དང་།།[༡]

དབང་བོ་ཤིན་ཏུ་རྩོམ་པའི་དབང་མཛད་དེ། །བྱ་སྤྱོད་ནལ་འཕྱོར་སྐྱོན་མེད་བཞི་བསྐྱེད།།

དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤོ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གསུངས་ཀྱང་
བསྐྱེད་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ལའང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་སྲུ་བསྐྱེད་ཏེ།
རྒྱུའི་ཐེག་པ་ནི་དང་པོར་འཇུག་པའི་སྐོར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དོ་རྗེའི་ཐེག་པར་བསྐྱེད་ཏེ།
འཇམ་དབལ་སྐྱེ་འབྱུང་བྱ་བ་ལས། ཐེག་པ་སྐྱེ་ཚོགས་ཐབས་རྒྱལ་གྱིས། །འགོ་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་
ཅན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་འབྲུང་ནི། ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས། །ཞེས་པའི། ཐེག་པ་

དེ་ཡང་གཉིས་སུ་དེས་པ་ནི། ཐེག་ཚེན་གྱི་གང་ཟག་གྲུང་རིགས་གཉིས་ཡོད་པས་དེའི་ཐབས་སམ་ལམ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་འདོད་ཡོན་ལ་གདུང་བ་རྒྱུང་བའམ། འདོད་ཡོན་སྤངས་ནས་གོ་ལ་བར་འདོད་པ་ལ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་གསུངས་གིང་། འདོད་ཡོན་སྤང་མི་རྒྱ་ས་པ་རྣམས་ལ་དེའི་ཐབས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ལམ་ལ་རིགས་དེ་གཉིས་སུ་སྤྱངས་པས། སྐྱེས་དུས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལས་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ། སྤྲུགས་ལས་བྱུག་རྒྱུ་ཚེན་པོ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཅེས་བཏགས་པ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྒྱུན་ཚད་དུ་ལམ་ལ་བསྐྱབ་རྒྱུ་ལ་སོ་སོར་བསྟན་པས་དུས་རིང་བ་དང་ཉེ་བ་བྱུང་སྟེ། མཚོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཞེས་ལྟ་བུ་སྤོང་དུས་བྱམས་པ་གཅིག་ཤུ་ལས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཞན་མེད་པ་དང་དཀའ་བྱུང་གྱི་གདུང་བ་ཆེ་བ་དང་། དོན་གཅིག་ཤུ་དེ་ལ་ཐབས་མང་པོ་མེད་པའམ། འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པར་དོན་གཅིག་ནའང་རྒྱབ་རྒྱུ་ཚུལ་ཟབ་མོ་ལ་མོངས་པ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་རྒྱལ་པོས་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་ཐབས་སུ་བྱུང་བས། གང་དང་གང་རྒྱུབ་གྲུང་སྤང་གཉེན་གཉིས་གཉིས་བྱེད་པས། སྤང་བའི་ཆ་དེ་ལམ་དུ་མི་འགོ་བས་བྱེད་ལམ་དུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་ལམ་དོག་ལ་བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་རྒྱ་ཉུང་བའོ།།

སྤྲུགས་ལས་རྒྱལ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་སྟེ། དེའང་ཞེ་སྤང་རྟེན་སྐྱེས་དུས་བྱམས་པའམ་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུ་ལ་རྟེན་བྱུང་མ། རྫོགས་རིམ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ། ཞེ་སྤང་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱངས་པས་མེ་ལོང་རྟེན་བྱའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མང་བ་དང་། ལུས་དག་སེམས་ཀྱི་དཀའ་བྱུང་གས་རྒྱུང་བ་དང་། དོན་གཅིག་བསྐྱབ་དུས་དེ་དང་དེའི་ཐབས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པས་དེས་པར་འགྱུབ་པ་དང་། དབང་པོ་གིན་ཏུ་རྣོན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བྱ་བ་དང་། སྦྱོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་བཞིར་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་གསུམ་གྱི་སྦོན་མ་ལས། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་མོངས་དང་། ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དབང་བྱས་ནས། སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱེད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གདུལ་བྱ་གང་གི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ནི། དེའང་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་དག་གང་གི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཞེ་ན།

དུས་དང་མི་རིགས་དབང་པོའི་རིམ་པ་སྟེ། རྫོགས་ལྡན་སྲུང་ལྡན་ཉམས་ལྡན་ཚོད་ལྡན་དང་། [༡]
 བུམ་ཟེ་རྗེ་ལྟུ་རིགས་རྒྱལ་རིགས་གདོལ་པ་འམ་དམངས། རྒྱལ་པོ་འབྲིང་ཚོན་གིན་ཏུ་ཚོན་པོ་ལ།
 ལྷུས་དང་གཙང་སྐྱ་གཙོ་རྩོམ་བྱ་བའི་རྒྱུད། ལྷུས་དག་བྱ་དང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཀུན། [༢]
 མ་མཉམ་སྟོན་པ་སྐྱོད་པའི་རྒྱུད་ལྟེ་དང་། རྫོགས་པ་གཙོ་རྩོམ་ལྷུས་དག་སྐྱོད་པ་ཀུན།
 ཤོགས་ཙམ་སྟོན་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་ནི། རྫོགས་སྲུང་བྱ་བུ་ལ་གཟུང་འཛོལ་མི་དམིགས་པར། [༣]
 སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་འོད་གསལ་བརྒྱལ་ལྷགས་མཚོག། གཙང་སྐྱ་རྒྱུང་རྣམས་དོར་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།

ཞེས་སྒྲོམ་ཏེ། དེའང་དུས་ལ་ལྟོས་ན་སྟོན་བསྐྱེད་པ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ན་སེམས་ཙན་གང་ལའང་
 ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་རྒྱ་མེད་པས་སྐྱ་མི་སྟོན་པའི་མི་བཞིན་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དག་བས་སྒྲོམ་པའི་
 ཉེན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལྷིང་། ལྷུས་དག་གི་གཙང་སྐྱ་དང་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མི་
 རིགས་བཞི་ལ་ལྟོས་ནས་བུམ་ཟེ་ནི་གཙང་སྐྱ་དང་དཀའ་བྱུང་གིས་གསུལ་བར་བྱའི། གཞན་ལ་མི་
 འཇུག་པ་དང་། དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་ཚོམ་པ་ཆེན་པོ་མི་གོ་བས་ལྷུས་དག་གི་
 བྱ་བྱེད་ཚོས་སྲུང་མཐོང་ནས་འཇུག་པ་སྟེ། དགོས་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྷུས་དང་གཙང་སྐྱ་གཙོ་བོར་
 རྫོན་པ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཨ་མོ་སྐ་བླ་ཤ་ཤ་དང་། རིག་པ་མཚོག་དང་། ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
 གསུམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་སྟོན་རྫོགས་ལྡན་ལས་ཉམས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་རྒྱ་ཚུ ར་ཟད་ལངས་པས་
 འབྲིག་པ་དང་རྒྱ་བ་བྱུང་སྟེ། ལོངས་སྐྱོད་དང་འོད་མེད་པ་སྲུང་ལྡན་གྱི་དུས་ན་ལྷུས་དག་གི་འཇུག་པ་
 བསྐྱེད་པ་དང་། གཙང་སྐྱ་ལ་གནས་པ་གཉིས་ཀས་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྗེ་ལྟུ་རིགས་རྣམས་ཀྱང་ཉ་
 ཅང་གཙང་སྐྱ་མི་ཆེ་བས་རྒྱལ་དེ་ལ་མོས་པ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་པོས་རྫོགས་སྲུང་བ་ལ་དགོངས་
 བས་པར་རྒྱ་ཚོ་མོ་དང་། རིགས་གསུམ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོད་པའི་རྒྱུད་གསུངས་ཏེ། ལྷུས་དག་གི་བྱ་
 བ་དང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཆ་མཉམ་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།། ཡང་ཉེས་ལྡན་གྱི་དུས་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཉོན་
 མོངས་པར་གསལ། སེམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་

རིགས་རྒྱ་ཚེན་པོ་ལ་མོས་ཤིང་ལྟོགས་པ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོས་རྫོགས་སུ་རུང་བའི་དབང་དུ་མཛོད་
 བས་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཙོ་བོ་ལ་ལུས་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་གོགས་ཙམ་དུ་སྒྲོན་པ་ནལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ངན་
 མོང་སྒྲོང་བ་དང་། དོ་རྩེ་དབྱིངས་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཚོད་ལྡན་གྱི་དུས་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་
 པ་ལྟ་བུ་སྒྲིགས་མ་ལྟར་པོ་དོ་བའི་ཚེ་སེམས་ཀྱི་དགོ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་དོན་དུ་འཇུག་པ་དང་། གདོ་ལ་
 པའམ་དམངས་རིགས་ཀྱི་གཙུག་མེད་ཅིང་བརྟེན་ལ་ལུགས་ཚེ་བ་དང་། དབང་པོ་གིན་ཏུ་རྣོན་པོས་
 རྫོགས་པར་བྱ་བས་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་མི་དམིགས་པའི་ངང་
 བས་སྐྱང་སྐྱང་དང་། དགག་རྒྱབ་དང་། རེ་དོགས་ལ་སོགས་པ་གཉིས་མེད་དུ་སྒྲིབ་ཅིང་སེམས་ཉིད་ཡེ་
 བས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་བ་རང་ལ་གནས་པས་སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་མི་འཛོལ་པའི་ཚོས་ཚེན་པོ་རྣལ་
 འབྱོར་སྐྱོན་མེད་པའི་རྒྱུད་རྒྱ་འཕྲུལ་དུ་བ་དང་། བདེ་མཚོག་འཁོར་ལོ་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རི་རྒྱན་དུ། གསང་བ་བྱུང་བ་ལས། གདུལ་བྱ་དུས་དང་འདུལ་བྱེད་གྱི། རྣལ་
 བ་ཅན་རྣམས་དོན་གྱི་ཕྱིར། གསང་བ་སྒྲགས་ཚུལ་ཚེན་རྣམ་པ་བཞི། །འཛིག་རྟེན་འམས་སུ་བརྒྱགས་
 པ་ཡིན།³ །ཞེས་སོ།།

གྲི་ཡོག་གསུམ་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་གི་རིམ་པ་སོ་སོར་བཤད་པ།

དེ་ཡང་བྱ་སྒྲིབ་རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་པ་རྒྱུད། །གྲི་ཡ་ལྟ་བུ་ཡོག་ཞེས་བྱའོ།།[༥]

དེ་ཡང་གྱི་ཡ་སྟེ་བྱ་བ་དང་། ལྷ་པ་ཡ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཡོག་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཏརྒྱ་སྟེ་རྒྱུད་དུ་བྲགས་
 པ་དེ་གསུམ་ནི་གྲུབ་པས་གསུངས་པ་ཕྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལྟར་གཙུག་དང་སྟོམ་པའི་ཀུན་སྒྲིབ་
 ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པས་གྲུབ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་དག་གསང་བ་སྒྲགས་ཕྱི་པར་བཞག་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སྟེ་ཚེན་པོ།

དེ་དག་གསང་བ་སྒྲགས་ཕྱི་སྟེ་རྣམས་ཀྱང་། །ཡབ་ཡུམ་རྩེད་འབྲེལ་བསྐོས་པར་མི་རུས་ཤིང་།།

ག་ལྟར་བདུད་ཅི་ལྟར་སོགས་བསྟེན་མི་བྱེད། །གཙུག་རྒྱུན་དུ་སྒྲིབ་པས་གནས་པ་ཡིན།།[༦]

དེའང་བྱ་བ་དང་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུད་ནི་སེམས་དབང་དང་སེམས་མ། རིག་སྒྲགས་དང་གཟུངས་སྒྲགས་ཀྱི་སྟེ་

དེ་དག་རྗེ་ཁོལ་དང་སྐྱེན་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་ཀྱི་ཟུང་འབྲེལ་དུ་མ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་
 དུ་དྲིལ་འཁོར་གྱི་གྲུ་ཆད་ལ་བཞོད་པ་ཆེན་པོ་ལོངས་སྤོང་ཚོགས་པ་ལྟར་བསྟན་གྱི་ཟུང་འབྲེལ་དུ་མ་
 ཡིན་ཞིང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པས་བསྐྱེད་ཚོགས་སོ་སོ་བ་ཉིད་དང་། དམ་
 རྩལ་གྱི་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་པར་མི་བྱེད། དེ་དག་ལ་བཙུག་པའི་གནས་སྲུང་འཛིན་པས་
 གཙང་སྲུ་ཀུན་དུ་སྤོང་བས་གནས་པའི་བྱིར་ཉེ། དབང་ཆེན་ལོ་ལོ་རྒྱུད་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
 དགུས་སྤྱིན་ཡོ་ཤེས་གྲུབ་པའི་དངོས། །གྲུ་བདུད་ཅི་ལྷ་དང་བདེ་ཆེན་མཆོག་ལོ་ལོ་བ། །མྱེད་བྱེད་ལ་
 ཡིན་ཚུལ་འདི་དེ་ལས་གཞན་གྱུར་ཅིང་། །གཙང་སྲུས་གདུང་རྣམས་སྐལ་བ་དམན་པས་དེ་ལྟ་མིན། །
 ཞེས་སོ།།

ནང་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།

- རྣལ་འབྱོར་སྐྱེད་ཚུལ་ལའང་གསུམ་ཡིན་ཉེ། །པ་མ་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྐྱེན་མེད།།
- བསྐྱེད་ཚོགས་གཉིས་མེད་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སྟེ། །མཁུ་ཨ་ལུ་ཨ་ཉི་ཞེས་བྱའོ།།[༧]
- ལྷ་ཡང་འཁྲིལ་སྤོང་དམ་རྩལ་བྱུང་པར་ཅན། །གཙང་བཙུག་གཉིས་མེད་ཐམས་ཅད་ལོ་གཅིག་ཏུ།།
- དྲིལ་འཁོར་གཅིག་གི་ལོ་ལོ་བར་སྟོན་པ་ཡིན།།

དེ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་
 རྒྱུད་རྣམས་ནི་མཁུ་ཡོ་ག་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་། དེའི་ཚོགས་རིམ་ཡང་རྒྱུད་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་
 ཡིན་ལ། ཡང་དག་དང་། རོ་རྗེ་ལུང་པ་དང་། འཁོར་ལོ་སྟོན་པ་དང་། གྱེད་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་
 རབ་མའི་རྒྱུད་དེ་ཨ་ལུ་ཡོ་ག་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཚོགས་པའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང་། ཚོགས་
 རིམ་ཡང་ཁམས་བྱུང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སེམས་ཐིག་ལེ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་བདེ་སྟོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོ་
 ཤེས་སྲུང་འདོད་དོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་སྐྱེད་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཨ་ཉི་ཡོ་ག་ཞེ་བྱ་སྟེ།
 ཐབས་ཤེས་རབ་འདུ་འབྲེལ་མེད་པའི་དོ་བོ་བསྐྱེད་ཚོགས་ཟུང་འབྲེལ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང་། ཚོགས་
 རིམ་ཡང་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ། གསལ་བ། མི་རྟོག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་།

པའི་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཙོ་བོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་ཀའང་རེ་རེ་ཞིང་
 ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འབྲེལ་པའི་བརྟེན་ཡབ་ཡུམ་ལའི་སྐྱོར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤང་སྤང་དང་།
 དགག་སྐྱབ་དང་། གཙང་བཙོག་ལ་སོགས་པ་བཟང་ཚན་སྤང་དོར་མེད་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་གྲོལ་དང་ཚང་
 ལ་སོགས་པའི་དམ་རྟེན་ལ་རོལ་ཞིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དབྱིལ་ལའོར་
 གཙིག་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་དེ། དཔལ་གསང་བའི་སྒྲིང་པོ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་
 འཇུག་ཏུ་བ་ཚེན་པོ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་བོ་ཉིད་དུ་གཙིག་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཡིན་པས་དབྱེར་མེད་ཅེས་སོ།།

དེ་དག་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སྐྱེ་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་ལ།

- བྱ་བས་རང་ཉིད་དམན་ལ་ལྷ་ཉིད་མཚོག་[༤] །རྗེ་ལོ་ཚུལ་དུ་བསྐྱབ་པས་དངོས་གྲུབ་ལེན།།
- སྐྱོད་པས་རང་དང་ལྷ་གཉིས་མཉམ་པར་བལྟ། །རང་ཉིད་དམ་ཚིག་མདུན་དུ་ཡེ་ཤེས་ལྷ།།
- གོགས་པོའི་རྒྱལ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་ཡིན།[༥] །རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞིར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ།།
- སྐྱོར་རྗེས་ལྷ་ནི་དགུག་གཤེགས་གཉིས་སུ་བྱེད། །རྒྱལ་རྒྱུ་བཞག་གཉིས་མེད་དངོས་གྲུབ་ལེན།།

དེ་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ནི། ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་རྒྱལ་པོ་ལྷར་བྱས་ཏེ། རང་ཉིད་དམངས་ཀྱི་རྒྱལ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་
 ལེན་པར་འདོད་དེ། རིགས་ཐམས་ཅད་པའི་དངོས་གྲུབ་ལེན་པའི་རྒྱུད་ལས། རྗེ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྐྱོར་
 བལྟས་ལ། རང་ཉིད་བྲན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། ལྷགས་སྐྱབ་དངོས་གྲུབ་སྒྲིང་པོ་ནི། རྒྱ་ན་མེད་པའི་
 མཚོག་ཏུ་སྤང་། །ཞེས་སོ། །སྐྱོད་པའི་རྒྱུད་ནི། རང་ཉིད་དམ་ཚིག་སེམས་དཔལ་བསྐྱེད་པའི་མདུན་དུ།
 ལྷ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ལྷན་ནམ་གོགས་པོའི་རྒྱལ་དུ་མདུན་དུ་བསྐྱེད་ནས་དངོས་གྲུབ་ལེན་ཏེ།
 རིགས་གསུམ་སྐྱི་རྒྱུད་ལས། སྐྱབ་ནམ་གོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཙམ་དུ། དངོས་གྲུབ་དམ་བ་སྤང་བར་བྱ། །
 ཞེས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་ནི། བདག་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བསྐྱོམས་ཏེ། སྐྱོར་བ་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་
 ཅིང་བསྐྱེམ་པ་དང་། བྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་མཚོན་བསྐྱོད་བསྐྱེས་པ་ལ་
 སོགས་བྱས་པའི་མཐར་ཡང་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་གཞི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དུས་དེར་

དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་རྗེ་འབྲུང་བ་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་དང་། འབྲེལ་བ་
དངོས་གྲུབ་དམ་པ་བྲུང་། ། ཞེས་སོ། ། དེ་འདྲ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དང་། བསྐྱེད་རིགས་
དང་། རོ་རྗེ་འབྲུང་གསུམ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་གསུམ་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་ཅིང་། དམ་ཚིག་དང་། ཚོས་
དང་། ལས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ།།

གོང་མ་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་ནི།

མ་རྣམས་རྒྱུད་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཐབས་གཙོ་ལ།[༡༠] །ཨ་རུས་ཁམས་དང་ཚོགས་རིམ་ཤེས་རབ་གཙོ།།

ཨ་ཉིས་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གཙོ། །ཀུན་གྲུང་ཚོས་ཀུན་ཡེ་ནས་མ་ཉམ་པ་ཉིད།།

ཡིན་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ཉམས་སྲུ་ལེན།།[༡༡]

དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གནས་པས་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་
བུར་བདག་མེད་པར་ཤེས་ཏེ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ནི། གསང་བ་འདུས་པ་ལས། དངོས་པོ་འདི་རྣམས་
མ་སྐྱེས་པས། ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། ཞམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བདག་མེད་པ། བྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་
འདི་བསྟན་པའོ། ། ཞེས་འགྲུར་སྐུ་མ་ལས་བཤད་དོ། །སྐྱེ་འབྱུང་རྩལ་གྲོག་ལས། ཨེ་མའོ། །དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི། རྒྱུད་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཚེད་དང་། བཀའ་དང་འཛིན་པ་རྣམས་པར་
སྤངས། ཚོས་བདག་མེད་པ་མ་ཉམ་ཉིད་པས། རང་སེམས་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ། རྟོང་བ་ཉིད་གྱི་
རང་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཐབས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་
པ་ཐབས་དང་། འབྲུང་བ་ལྡེའི་རྒྱུད་རྣམས་པར་དག་པ་གསལ་སྟོང་རྣམས་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་
བོར་བྱེད་པས་མཚོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་དོ།།

ཤེས་རབ་མའི་རྒྱུད་ལས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱོས་པ་ཤས་རྒྱུད་བས་ཁམས་བདེ་བ་ཚེན་པོ་ཡི་
གོ་བྱ་གའི་དགྱིལ་འཁོར་ལས་མཁའ་གསང་བྱང་རྒྱུ་བ་མཚོག་གི་རིམ་པས་གཞན་ལུས་ཕྱག་རྒྱ་དང་
རང་ལུས་ཐབས་ལྡན་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཚེན་པོས་བྱང་རྒྱུ་བ་སྐྱུབ་པར་
བྱེད་དོ། ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་སྤེལ་ས་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་རིམ་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་

གཅིག་དང་དུ་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་འོད་གསལ་ལ་བ་གཅོལ་བ་བྱེད་པས་བྱང་ཚུབ་རྒྱབ་པར་བྱེད་དོ། །འོད་གསལ་བ་དེ་ཡང་གསུམ་སྟེ། བདེ་བའི་འོད་གསལ། གསལ་བའི་འོད་གསལ། མི་རྟོག་པའི་འོད་གསལ་ལོ། །དང་པོ་ཁམས་ལས་སུ་རུང་བ་ལས་ཉིང་འཛིན་སྟེ། དེ་ལས་མཚོག་མི་འགྲུར་གྱི་བདེ་བ་ནམ་མཁའ་དེ་བྱིངས་ཁྱབ་པར་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བས་གང་བ་སྟེ་ལོ། །དེ་ནི་དབུ་མར་དུངས་མ་ཚེན་པོ་བབ་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །གསལ་བ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། བད་དུ་རྒྱུད་ལྷ་སྟོབས་སུ་གྱུར་པས་དུངས་གསལ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གཏན་བཞིའི་རིམ་པ་འཆར་བ་ལྟར། སྤྱིར་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་འོད་ལྷ་སྐྱུ་དང་ཐིག་ལོ་དང་འོད་སྣང་དུ་སྣང་བས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པར་གནས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་སྐྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ལས། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་ལམ་མེ་བ། །འགྲོ་བའི་མར་མེ་ཡེ་ཤེས་སྟོན། །གཟི་བརྗིད་ཚེན་པོ་འོད་གསལ་བ། །ཞེས་དང་། གཟི་བརྗིད་སྤྱིང་ལྷན་ལྷ་ན་སྐྱུག། །འོད་བཟང་འབར་བ་དཔལ་གྱི་བེལ།” །ཞེས་འབྲུང་ངོ་།།

དེའང་རྒྱུད་ལྷའི་དུངས་མ་དབུ་མར་རྒྱུད་པ་ན། སའི་རྒྱུད་གི་དུངས་མ་དབུ་མར་རྒྱུད་པས་ནང་དུ་སེམས་གནས་པ་དང་། སྤྱིར་འོད་སེར་པོ་རིན་ཚེན་འབྲུང་གནས་གསལ་བས་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོན། ད་རྒྱལ་གནས་སུ་དག། ཟད་པར་སའི་ཉིང་འཛིན་ལ་དབང་བསྐྱུར། རིན་པོ་ཚེ་བཅེགས་པའི་འཛིག་རྟེན་བཞོད་པའོ། །རྒྱུད་ལྷའི་དུངས་མ་དབུ་མར་རྒྱུད་པས་ནང་དུ་དུངས་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་གསལ། སྤྱིར་འོད་དཀར་པོ་མི་བསྟོན་པར་གསལ་བས་མེ་ལོང་ལྷ་སྤུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོན། ཞེ་སྣང་དག། ཟད་པར་རྒྱུད་ཉིང་འཛིན་ལ་དབང་བསྐྱུར། མཛོན་པར་དགའ་བའི་འཛིག་རྟེན་བཞོད་པའོ། །མའི་དུངས་མའི་རྒྱུད་དབུ་མར་རྒྱུད་པས་ནང་དུ་བདེ་བོད་སྟེ། སྤྱིར་འོད་དམར་པོ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་གསལ་བས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོན། འདོད་ཚགས་དག། ཟད་པར་མའི་ཉིང་འཛིན་ལ་དབང་བསྐྱུར། བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་བཞོད་པའོ། །རྒྱུད་གི་དུངས་མའི་རྒྱུད་དབུ་མར་རྒྱུད་པས་ནང་དུ་སེམས་གཡོ་བ་དང་མཚེད་པ་འཕྲོ་བ། སྤྱིར་འོད་ལྷའི་གྲུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པར་གསལ་བས་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོན། ལྷག་དོག་དག། ཟད་པར་རྒྱུད་གི་ཉིང་འཛིན་ལ་དབང་བསྐྱུར། ལས་རབ་གྲུབ་པའི་འཛིག་རྟེན་བཞོད་པའོ། །ནམ་མཁའི་རྒྱུད་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་གིན་

ཏུ་དངས་ལ་མི་རྟོག་པས། དེའི་དྲངས་མ་དབུམར་ཚུད་པས་ནང་དུ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང། མྱིར་འོད་
 མཐིང་ག་ནམ་པར་སྣང་མཛད་གསལ་བས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་གེས་ལ་སྣོད། གཉི་མུག་དག་ཟད་
 པར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་དབང་བསྐྱུར། འོག་མིན་སྐྱུག་པོ་བཞོད་པའམ་མཁའ་སྣོད་ཀྱི་ཞིང་བཞོད་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འབྱུལ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ལས། དེ་ལྟར་ནལ་འབྱོར་སྐྱེ་ཆེན་པོ། །རྒྱུང་ལཱི་དྲངས་མ་རྟོགས་
 རྒྱུར་པས། འོད་ལྡན་གི་ཡེ་གེས་ལ། །སྐྱེ་ལྡ་བཞོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ལ། །ཁད་པར་ལྡ་སྐྱོགས་ཐོབ་
 པར་འབྱུར།¹⁹ །ཞེས་བཤད་དོ།

ཚོས་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ད་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་
 རང་བཞིན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར།

བདག་དང་འགྲོ་ཀུན་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པས། །ལུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་ཀུན།
 དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་གསལ་བཏབ་རིམ་གཉིས་བསྐྱོམ།

དེ་ལ་འདི་ར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གེས་
 པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྟ་བས་ཐག་བཅད་པ།
 ལམ་ཉིང་འཛིན་ཟབ་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱོམ་པས་ཉམས་སྲུ་བྱང་བ། འབྲས་བུ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་
 གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དོན་གཉིས་སྟན་སྲུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དག་པ་གཞིའི་
 གནས་ལུགས་དང། མ་དག་པ་གཞིའི་འབྲུལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གདོད་མའི་སེམས་ཉིད་སྟོང་བ་
 ཚོས་སྐྱེའི་སྟོང་པོ། གསལ་བ་ལོངས་སྐྱེའི་རང་བཞིན་འཆར་ཚུལ་སྐྱེལ་སྐྱེའི་འབྲུང་གནས། བམ་མཁའ་
 ལྟར་གོ་འབྱེད་པ། ཉི་ཟླ་ལྟར་འོད་གསལ་བ། རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་འདོད་དགུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། སྐྱེ་ལྡ།
 གསུང་ལྡ། ཐུགས་ལྡ། ཡོན་ཏན་ལྡ། འཕྲིན་ལས་ལྡ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་ཡེ་ནས་
 ཡོད་པ་ཉིད། གསང་སྟེང་ལས། སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་ཡེ་མཁའེན་རང་རིག་ཐུགས། །དམིགས་བྱ་
 དམིགས་བྱེད་མེད་པར་བྱན་དབང་བསྐྱུར། །འོ་མཚར་སྐྱེ་གསུང་ཡོན་ཏན་ཞིང་ཁམས་ལས། །གཞན་ན་
 མེད་དེ་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན།²⁰ །ཞེས་དང། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ལས། ཀྱི་སེམས་

དཔལ་ཚེན་པོ་ཉོན་ཅིག །ཀུན་བྱེད་བྱང་རྒྱུ་དཔལ་དང་བཞེན་ལས། །ཁ་བཙལ་དང་བཞེན་ལྷན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ནི། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་པོ་སྐྱེ་གསུམ་སྟེ། །དཔལ་དང་བཞེན་མ་བཙལ་ཚེས་སྐྱུར་གྲུབ། །དཔལ་
 རོ་བོ་མ་བཙལ་ལོངས་སྤོད་རྫོགས། །དཔལ་བྱགས་རྗེ་མདོན་སྤྱང་སྐྱུལ་སྐྱེ་གསུམ། །བཙལ་ནས་གྲུབ་
 པའི་འབྲས་བུ་བརྟན་པ་མིན། །ཁ་བཙལ་ཡེ་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན།”^༧ །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 དོན་དེ། །ཁམས་སམ་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་སྐྱོན་པ་ཉིད་དེ་ཡོན་ཏན་ལྷན་གྲུབ་ཚེན་པོ་དཔལ་ནས་གནས་
 པ་ཡིན་ལོ། །མ་དག་པ་གཞིའི་འཕྲུལ་རྒྱུ་ལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ངང་ལས་སྐྱེ་སྐྱོན་པ་བཞེན་འཕྲུལ་ཏེ།
 གསང་སྤྱིང་ལས། །ཨེ་མའོ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ལས། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་ལས་གྱིས་འཕྲུལ། །སྐྱ་
 ཚོགས་ལུས་དང་ལོངས་སྤོད་དང་། །ཁན་ས་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལ་སོགས་པ། །བདག་དང་བདག་གིར་
 སོ་སོར་འཛིན། །ཞེས་པ་དང་། །སྤྱིང་རྩེའི་ཉེས་དམིགས་བདག་ཏུ་རྟོག་ལས་འཕྲོས། །རྒྱུད་བྱུག་སྐྱེ་
 འགག་ལུས་དང་ལོངས་སྤོད་དང་། །ཁན་ས་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་འཕྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ། །འོག་རྟོག་
 ཉིད་ལས་གཞན་དུ་ཅི་ཡང་མེད།”^༨ །ཅེས་སོ། །

དེ་ལྟར་འགོ་བ་རིགས་བྱུག་སོ་སོར་འཁོར་བ་ལས། །བྱང་པར་དུ་མི་རྣམས་འཕྲུལ་དུས་དང་
 པོ་མངལ་གནས་འཛིན་པ་ན། །ཐོག་མར་མིག་གཉིས་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་མཐུད་དུ་ཆགས་ཏེ། དེ་ལས་ལུས་
 རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དྲངས་མའི་དབང་པོར་གྱུར་བ་ལས། །རྩ་གསུམ་ཀ་བའི་རྩལ་དུ་གནས་པའི་
 བང་ན། །ཨོ་ཨུ་རྟུ་གསུམ་ཡི་གའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསལ་བ་དེས། །ཕྱིར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྟེན་
 བྱེད། །ནང་དུ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྲང་གཏི་ལུག་གསུམ་གྱི་རྟེན་བྱེད། །གསང་བར་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་གྱི་རྟེན་
 བྱེད་དོ། །དེའང་དབུ་མའི་ཡར་སྐྱ་ཚངས་བུག་མར་སྐྱ་གསང་གནས་ལ་བྲག་པའི་གཡས་རོམ་དཀར་བ་
 དང་གཡོན་རྒྱུང་མ་དམར་བ་གཉིས་དབུམ་སྐྱེ་སྐྱེའི་གཡས་གཡོན་ནས་མན་རྩལ་ལུ་གྱུ་རྒྱུད་དུ་མཐུད་པ་
 ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་བྲས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་དག་ལ་རྩའི་འཁོར་ལོ་ཡང་། །སྐྱེ་གསུང་བྲགས་བདེ་བ་ཚེན་པོ་
 ལྟར་ན་གསུམ་དུ་གནས་ཏེ། །ལྟེ་བ་སྐྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་དུག་རྩ་རྩ་བཞི། །མགྲིན་པ་ལོངས་སྤོད་
 གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྩ་བྲུག་སྤྱིང་ག་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྩུད་དུ་གནས་སོ། །སྐྱེ་བཞི་ཡི་
 ཤེས་གྱི་རིམ་པ་དང་སྐྱུར་ན། །དེའི་སྤྱིང་དུ་སྐྱི་གཙུག་བདེ་ཚེན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སྐྱུལ་རྩ་རྩ་གཉིས་

ཡོད་དོ། །སྐྱེ་ལྷ་ལྷུན་གྲུབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེའི་སྤྲིང་དུ་གསང་གནས་བདེ་སྤྲིང་གི་འཁོར་ལོ་རྩ་
འདབ་བདུན་རྩ་རྩ་གཉིས་ཁམས་དྲུངས་མ་འབབ་པའི་ལུས་ལྷན་དུ་ཡོད་དོ།།

འཁོར་ལོ་དུག་གི་རིམ་པ་དང་སྐྱུར་ན། གསང་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འཁོར་ལོ། མགྲིན་པ་ལོངས་
སྤྲིང་གྱི་འཁོར་ལོ། དབུ་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ། གཙུག་ཏོར་ནམ་མཁའི་ཁམས་གྱི་འཁོར་ལོ།
སྤྲིང་ག་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ། ཉེ་བ་སྐྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་སྤྲིང་དུག་ཏུ་ཡོད་ལ། སྐྱེ་འཕྲུལ་པ་ལྷ་མ་མ་དག་
པ་རིགས་དུག་གི་ས་བོན་དུག་སྤྲིང་གཞིར་གནས་པ་ལ། སྤྲིང་གཉེན་ལུག་པ་དུག་དང་། ལ་ལོ་ལྷ་ལྷིན་
པ་དུག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲིངས་པས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་དུག་འཕྲོབ།
འཁོར་ལོ་རེ་དང་བའི་བར་རེ་སྤྲིང་བཅུ་གཉིས་སུ་རྒྱུད་དག་པས་ས་བཅུ་གཉིས་ཚོགས་པའི་མཐར་བཅུ་
གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ས་ཚོགས་པར་འདོད་ཅིང་། དུས་འཁོར་བས་འཁོར་ལོ་དུག་དང་། བར་
དུག་སྤྲིང་བཅུ་གཉིས་ལ་རྒྱུད་འཕྲོབ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཐིག་ལེ་མི་
འཕྲོ་བའི་དབང་གིས་ཡར་བསྐྱོད་ག་དུ་ས། གསང་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འཁོར་ལོ་ར་ལོག་པས་ས་དང་པོའི་
ཉུགས་སྐྱེ། རྒྱུད་འཕྲོབ་གཅིག་འགག ཉེན་འབྲེལ་གཅིག་འདག དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གྱི་
འཁོར་ལོའི་བར་དུ་ས་བཅུ་གཉིས་བཤོད། རྒྱུད་འཕྲོབ་བཅུ་གཉིས་འགག ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་
འདག ཐིག་ལེ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་ལྷིན་པས་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་དོ།།

སྐྱེ་འཕྲུལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཉེ། སྤྲིང་ག་ཞི་བའི་འཁོར་
ལོ་དང་། སྤྲིང་གཙུག་ཁོ་བོའི་འཁོར་ལོའོ། །འདི་དག་ན་རྩ་འདབ་ཀྱང་རགས་པ་ལྷ་ལྷི་གངས་དང་མཉམ་
ལ། སྐྱེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་དོ། །དེའང་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྷ་བཅུ་རྩ་བརྒྱུད་དེ་བརྒྱ་
ལྷག་གཅིག་གོ། སྐྱེ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ་ལས། རོ་མ་བརྒྱུད་མ་ཀུན་འདར་མ། །འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་
དག་ན། །ཀ་བའི་རྩལ་དུ་གནས་པ་ལ། །ཡལ་གའི་འདབ་མ་གངས་ལས་འདས། །ཁམས་དང་རྒྱུད་
ནི་འབབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་རྩ་ནི་སྤྲིང་སྤྲིང་གཅིག །བདུན་རྩ་རྩ་གཉིས་བསྐྱེས་པ་ཡིས། །ཉི་ཉི་ཚིག་སྤྲིང་
དུག་བརྒྱུད་རྒྱུད། །འཕྲུལ་ཆེན་མོར་འདོད་བ་སྤྲིང། །གཞན་ནི་བཞི་སྤྲིང་བརྒྱུད་ཁྲིའོ།⁶ །ཞེས་པ་དང་།
འབྲུམ་ལྷ་ལས། ཉེ་བའི་རྩ་རྣམས་དུ་མ་སྤྲིང། །དེ་ལས་ལུས་ནི་བཀའ་ནས་གནས། །དེ་རྣམས་སྤྲིང་སྤྲིང་

བདུན་ཅུ་གཉིས། རྩམས་ལ་དེ་ཉིད་ལྷ་མོ་རྣམས། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། ལྷོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་ཅ་
 གཉིས་ཀྱི། ཚ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རིགས་བཤད་དོ།^ལ ཞེས་སོ། རྟེན་ཉིན་ཞག་ལྷགས་གཅིག་ལ་རྒྱང་
 ཉི་མི་ཚིག་རྫོང་དུག་བརྒྱ་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། འགྲུ་བ་རྒྱང་བ་ནི་ཀྱུན་དུ་རྟོག་བ་ཉོན་མོངས་བ་བརྒྱད་མི་བཞི
 ལྷོང་གི་རིམ་བ་དང་གྲངས་མཉམ་བས་དེ་དག་གི་རྟ་བྱེད་ཅིང་ཉོན་མོངས་བ་ནམ་རྒྱུ་བ་ན་དེ་དང་
 མཉམ་དུ་རྒྱུ་བར་འདོད་དོ། རང་བཞིན་དུ་མོ་རྒྱང་གྲེན་རྒྱུ་རྫོང་ན་གནས་བ་དང་། མོ་རྒྱང་ཐུར་སེལ་
 ལྷན་ན་གནས་བ་དང་། མ་ལོང་གི་རྒྱང་མཉམ་གནས་བར་ན་གནས་བ་གསུམ་བཤད་དོ།

རྩ་བའི་རྒྱང་ནི། རྫོག་འཛོལ། མེ་མཉམ། རྩབ་བྱེད། རྱེན་རྒྱ། ཐུར་སེལ་ལུང་གྲགས་སོ། རྩེད་
 ལས་ཀྱང་། རྫོག་གནས་བ་དང་། རྟོད་འབེབས་བ་དང་། ལྷས་གནས་བ་དང་། དབུགས་དབྱུང་རྩབ་
 དང་། འགོ་འདུག་ཟག་བ་འདོར་བ་དང་བཅས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། འདི་དག་ནི་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་བ་
 ལྷེ་ལྷིའི་རྒྱང་ལུའོ། བར་གི་རྒྱང་ལྷ་ནི་འབྱུང་བ་ལུའི་རྒྱང་ལྷ་སྟེ། ས་རྒྱང་སེར་པོ། མོ་རྒྱང་དམར་པོ། ལུ་
 རྒྱང་དཀར་པོ། རྒྱང་གི་རྒྱང་ལྷ་དུ། བམ་མཁའི་རྒྱང་མཐིང་གའོ། རྩེད་ལས་ནི་ནང་གི་ལུང་པོ་ཁམས་
 དང་རྫྱེ་མཚེད་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད། མ་དག་བ་དུག་ལྷ་དང་དག་བ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཚེད་པའི་གནི་
 བྱེད་དོ། གསལ་བའི་རྒྱང་ལྷ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལ་གྲགས་པས་རགས་པར་མེད་དོ། ཁམས་དྲངས་མཚེན་
 པོ་ཡང་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་གཉིས་ཏེ། རོ་བརྒྱང་གཉིས་ནས་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་རྩ་འདབ་ན་
 གནས་སོ། རྩུང་མེད་ལ་ནི་གཡས་གཡོན་གོ་བརྗོན་པས་གནས་པར་བཤད་དོ། རྩུང་བར་དུ་རྒྱ་བ་
 རོ་མ་ནས་ཡར་སྐྱ་སྐྱི་གཙུག་གི་ཉི་ལས་འབབ་ཅིང་། ཉི་མ་བརྒྱང་མའི་མར་སྐྱ་གསང་གནས་ཀྱི་ཨ་
 ལས་འབབ་པའོ། རྫྱེས་པའི་བརྒྱང་མ་དང་ལུང་མེད་ཀྱི་རོ་མའི་མར་སྐྱ་མཐུད་པར་གྱུར་པས་ཁམས་
 དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་མི་འཛོག་པར་བཤད་དོ།

རྩ་མཐུད་རྣམས་གོ་ལ་བ་ལས་ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་འདོད་དེ། དབུ་མའི་
 མཐུད་པ་གཉིས་གཉིས་གོ་ལ་དུས་ས་བརྩའི་ས་རེ་རེ་རྫོགས་གིང་། དེའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཡང་ཁམས་
 དྲངས་མ་རེ་དང་རྒྱང་དྲངས་མ་རེ་དེར་རྒྱད་པའི་མཐོང་སྣང་དུ་འདོད་དེ། དཔེར་ན་རྩ་མཐུད་དང་པོ་
 གཉིས་གོ་ལ། དྲངས་མ་གཉིས་དབུ་མར་རྒྱད། ལྷེ་བ་རྒྱལ་པའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་ཚེན་བཞིའི་མཐུད་པ་

གྲོལ་བ་ལས་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་འཆར་བ་ལྟ་བུའོ། །འཁོར་ལོ་བཞིའི་མདུད་པ་གྲོལ་བ་ལས་སྐྱེ་བཞི
 ཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་བཞི་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཅུ་མདུད་མལ་ན་དྲུངས་མ་དཀར་དམར་
 གཉིས་དཔལ་བོ་དང་དཔལ་མོའི་རྩལ་དུ་འབྲེལ་སྦྱོར་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཅུ་ཡུར་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཁམས་རྒྱ
 ལྟ་བུ་དུང་བུགས་ལྟ་བུས་བསྐྱེད་ནས་འགྲོ་འོང་དུ་གནས་པ་ནི་དོ་རྗེའི་ལུས་ཉེ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྟེན་
 དུ་གྱུར་བའོ། །ཁྱུད་པར་དུ་སྐྱེ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་སྒྲིང་ཁོང་སྟོང་གི་དཀྱིལ་ན་ཅུའི་དྲངས་མ་ཅུ་
 ཐམ་རྒྱས་པ་བཟང་བ་འདྲ་བ་བརྒྱད་ལས། གསུམ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཅུ། གཅིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅུ། གསུམ་
 རང་བརྒྱད་ཀྱི་ཅུ། གཅིག་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཅུ་སྟེ། བི་མ་ལའི་གསང་ཐིག་ལས། གང་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་པ་
 བརྒྱད་དུ་ཤེས། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར། གང་ལ་ཡོད་ན། སྒྲིང་ཁོང་སྟོང་གི་དཀྱིལ་ན་
 ཅུའི་དྲངས་མ་ཅུ་ཐམ་རྒྱས་པ་བཟང་བ་འདྲ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། གསུམ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཅུ། གཅིག་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅུ། གསུམ་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཅུ། གཅིག་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཅུ། དེ་ལྟར་བརྒྱད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་སོ། །

དེའང་དབུས་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་རྟེན་ལོ། །མདུན་ན་མེ་ལོང་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅུ་ལས་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་དང་སྟོན་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཅུ་ཞིང་ཁམས་དང་
 གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་འཆར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །གཡོན་ན་དུག་གསུམ་རང་རྒྱད་ཀྱི་
 ཅུས་ཁམས་གསུམ་རང་མཚན་གྱི་འབྲུལ་སྣང་བསྐྱེད་པའོ། །དེའང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཅུའི་སྐབས་ནས་འོད་
 མེར་པོ་རྒྱུ་པོའི་ཁོད་ན། སྐྱེད་གཞིའི་ཡི་གེ་སྲུང་དྲི་སྟེ་ལྟ་མིན་དང་བྱོལ་སོང་གི་ས་བོན་དང་། སྐྱེད་
 བྱེད་ཨོ་སྐྱེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་བའོ། །ཡི་གེའི་རང་འོད་ཟེ་འོག་གི་གྲུར་ཁང་འདྲའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅུ་
 མཐིང་གསུམ་བཞིའི་སྐབས་ན་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་དང་། སྐྱེད་གཞི་ལྟ་མིའི་ས་བོན་ཨ་དང་མྱི་སྟེ། དཀར་
 དམར་མཐིང་གའི་འོད་ཅན་ལོ། །རང་རྒྱད་ཀྱི་ཅུ་སྐྱེ་གསུམ་དམར་པོའི་སྐབས་ན། སྐྱེད་བྱེད་ལྟེ་དང་།
 སྐྱེད་གཞི་དཔལ་བ་དང་ཡི་དུགས་ཀྱི་ས་བོན་བྲེ་དང་དུའོ། །དེའང་མ་དག་པའི་དུས་ན་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པས་བྱས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་ཡི་གེ་དུག་པོའི་སྟེང་དུ་སོག་སྟེ། ཞེས་དཀིས་ལས་བྱས་
 པའི་འཁོར་ཁོང་ཁྲོལ་སོགས་པ་ནི་དུའི་སྟེང་དུ་སོག་གོ། །འདོད་ཆགས་སྟེ། ད་རྒྱལ་ཨ་དང་མྱི་ ཐམ་

དོག་སྟུ། གཏི་མུག་ཉིའི་སྟེང་དུ་སོག་གོ། རྫོགས་པ་འི་དུས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་རྩལ་དགེ་བ་རྣམས་སྟུ་
 གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་སྟེང་དུ་སོག་གོ། རྟེན་སྐྱེ་དང་འབྲེལ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཨོ། སྟུགས་པ་རྣམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཨོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྩྭ་གི་སྟེང་
 དུ་བཞག་པས་སྟུང་གཞིའི་ཡི་གེ་དང་དེའི་སྟེང་གི་བག་ཚགས་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱེད་དོ། རྟེན་གསལ་
 གྱུང་། དེ་ཉིད་ལས། གང་ལ་ཅི་འདྲ་དེ་ཉིད་བསྐྱེས་པ་བཞིན།¹⁰ ཞེས་བྱ་བ་ཚེན་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་འོད་
 སེར་པོ་ཞིག་གནས། ཅི་འདྲ་ན་དབྱིབས་རྒྱུ་པོ། རྩལ་དཔལ་རྩལ་ལུག་མ་ལ་ལུག་མར་གྱི་ཟོལ་ཡོད་པ་
 དང་འདྲའོ། སྟེང་པོ་ཨོ། ས་པོ་ན་ནི་སྟུ་དང་ཉི་དེ་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་ནི་ཟེ་འོག་གི་གྲུང་ལུང་པ་འདྲའོ། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རྩལ་འོད་མཐིང་ག་ཞིག་གནས་སོ། ཅི་འདྲ་ན་དབྱིབས་གྲུབ་ཞི། ཞགས་པ་ཐོགས་པ་འམ་སྟུལ་
 འཁྲིལ་པ་འདྲའོ། རྩལ་ལེ་བརྟན་ལུང་ལེ་ཤེས་གོང་བརྟུས་པ་འདྲའོ། སྟེང་པོ་ནི་རྩྭ། ས་པོ་ན་ནི་ཨོ་
 དང་ཟླའོ། རང་རྩུད་ཀྱི་རྩལ་འོད་དམར་པོ་ཞིག་གནས་སོ། ཅི་འདྲ་ན་དབྱིབས་རྒྱ་གམ་དམར་པོ།
 རྩལ་སོ་གའི་རྩལ་སྟོག་རྩུའམ། རྩལ་སྟེང་ཁ་ན་ཟེའམ་བ་ཚགས་པ་འདྲ། ཁ་དོག་ཟངས་བཞུག་མ་ལ་ར་
 གན་གྱི་རྩལ་སོང་བ་དང་འདྲའོ། སྟེང་པོ་ཨོ། ས་པོ་ན་ནི་བྱེད་དུའོ། རྟེན་པོ་ཨོ། རྫོགས་པ་འི་དུས་ན་
 འཁོར་བའི་རྩལ་སྟེ་ཨོ་ཞེས་སོགས་པའོ། རྫོགས་པ་འི་དུས་ན་ཡེ་ཤེས་ཉེ་ཨོ་ལ་སོགས་པའོ། རྟེན་གཉིས་
 འདྲེས་ཉེ་བྱང་སེམས་ལ་གནས་པའི་རྩལ་གོང་དང་འདྲ་བས་བསྐྱེས་པ་བཞིན་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། རྟེན་
 ལྟར་རྩལ་ཚེན་པ་བཞིལ་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་གནས་རྩལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་བཞི་བྱེད་བྲག་དུག་
 ལས་བརྒྱད་དཀྱིལ་ན།¹¹ ཞེས་བྱ་བ་ཚེན་ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། རང་རྩུད་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྩལ་
 དང་བཞིའོ། བྱེད་བྲག་ནི་འོད་སེར་པོ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་སོ། འོད་མཐིང་ག་ལ་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་གནས་སོ། འོད་དམར་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གནས་སོ། འོད་དམར་ནག་ལ་སྐོ་
 ལུའི་རྣམ་ཤེས་གནས་སོ། འོད་སེར་པོ་རྩལ་དུངས་མ་དར་དཀར་གྱི་སྟུང་པ་འདྲ་བ་ལ་རྩུའོ། འོད་
 མཐིང་ག་དཔུགས་ཀྱི་དུངས་མ་ལ་རྩུའོ། འོད་དམར་པོ་བྲག་གི་དུངས་མ་ལ་རྩུའོ། འོད་དམར་ནག་
 རྩལ་ལུའི་རྩལ་དུངས་མ་ལ་རྩུའོ། འོད་སེར་པོའི་འགྲེལ་བ་ཨོ་དང་སྟུ་ཉི་གཉིས་གནས་སོ། འོད་མཐིང་
 གའི་སྐབ་ན་རྩྭ་དང་ཨོ་ཞེས་གཉིས་གནས་སོ། འོད་དམར་པོའི་སྐབ་ན་ཨོ་དང་བྱེད་དུ་གཉིས་གནས་སོ། །

འོད་དམར་ནག་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་དང་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལ་ཨ་ཐུ་གཉིས་དབྱགས་ཀྱི་
 སྟིགས་མ་ལ་རྒྱལོ། །སུའི་གཉིས་ཅུའི་སྟིགས་མ་ལ་རྒྱལོ། །བྲེ་དུ་གཉིས་འབྲག་གི་སྟིགས་མ་ལ་རྒྱལོ། །དེ་
 ཡང་ལྟ་དང་མི་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཁ་ཟིན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བྱས་ནས་ས་བོན་ཨ་དང་
 བྲི་ལ་སོག་གོ། །བྲོལ་སོང་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཁ་ཟིན་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བྱས་
 བས་ས་བོན་སུ་དང་ཉི་ལ་སོག་གོ། །ཡི་དུགས་དང་དབྱུལ་བར་སྐྱེ་བའི་ཁ་ཟིན་ནི་སྐོ་ལུའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་བྱས་ནས་ས་བོན་བྲེ་དང་དུ་ལ་སོག་གོ། །འདྲི་ལྟར་གནས་
 པ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རྒྱུད་དུ་གནས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་
 གའི་ཕ་བརྒྱད་པོའི་དབུ་ས་ན་ཅུའི་དུངས་མ་དར་དཀར་གྱི་སྐྱེ་བ་ལྟར་བ་ལ་སྐོ་མ་སྐྱེ་བ་ལྟར་བ་ལ་
 གཤགས་པ་ཅོམ་གྱི་ནང་ན། འབྲག་གི་དུངས་མ་དང་དབྱུགས་ཀྱི་དུངས་མ་འདྲེས་པ་ལ་འོད་ཁ་དོག་ལྟ་
 ལྟ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་ཚོས་སྐྱེ་བུ་ལྟུང་གྱི་སེམས་བཞུགས་ཏེ། མཚན་
 བརྗོད་ལས། འོད་བཟང་འབར་བ་དཔལ་གྱི་བེལུ་⁹⁹ །ཞེས་པའོ།།

སྟོང་ག་ཚོས་ཀྱི་ཕོ་བུང་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་ན། བཅོམ་ལྟན་འདས་རིགས་ལུའི་སངས་རྒྱས་
 ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དུས་ཉུག་པ་རྒྱུན་གྱི་འོར་མོར་བཞུགས་པ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་། བཟླ་གཉིས་ལས།
 ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་གནས། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དགསྤངས། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་པོ། །ལུས་
 གནས་ལུས་ལས་མ་སྐྱེས་པའོ།¹⁰⁰ །ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཚེན་པོ་འང་དེ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྤྲ་ལས། རྫོགས་སངས་སྐྱེ་བའི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཕྱིར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་
 ཡོད་ཕྱིར་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་པོ་ཅན།¹⁰¹ །ཞེས་པ་དང་། དོ་ཉ་མཛོད་ལས།
 གང་ཞུགས་གང་ལ་གནས་པ་དེད་ག་ནི། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་མཛོད་བར་མ་གྱུར་ཏེ། །ཤམས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་
 བཅོས་འཆད་པ་ཡིས། །ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་ཡོད་པ་མ་རྟོགས་སོ།¹⁰² །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདྲི་ཉིད་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་དུངས་མ་ཐམས་ཅད་དེར་འདུ་ས་པའི་ཚེ་སྤྲ་བའི་ལས་
 འདས་པའི་ཞིང་སྤྲ་ལྟན་གྲུབ་འོད་ཀྱི་ཁང་བ་བར་དོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སློབ་མ་འཆར་བ་སྟེ། འོག་མིན་གྱི་
 ཞིང་རྣམ་དག་སྐྱུག་པོ་བཞོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པས་ན། རྣམ་འབྱོར་པས་འབད་བ་ན་རྒྱུད་སེམས་

གྱི་དྲུངས་མ་ཐམས་ཅད་དེ་རྫོགས་ནས་སྤང་ཆ་འོད་ལྷ་དང་སྤོང་ཆ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་
 པས། ལམ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ཏེ་སྐྱེ་གཉིས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱལ་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །དེ་འང་དབུ་མའི་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་རྩ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་དང་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
 ཉིད་འོད་གསལ་བའི་རྟེན་ཡིན་པར་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ཞེན། དབུ་མ་ནས་སྤིང་
 དབུས་སུ་འོད་ལམ་གིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་རྟ་རྩ་བ་བཅུར་གཤགས་ཙམ་ཟང་ཐལ་ལེ་ཡོད་པར་འབྲེལ་ཏེ་རྟེན་བྱས་
 པ་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་ཡང་དག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། རྩ་གསུམ་དབུ་མའི་ནང་དང་
 འབྲེལ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་གྱུར་འཆད་དོ། །

འོན་གྱུར་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་དབུ་མར་འཇུག་ལ། དབུ་མའི་རྒྱུང་གི་དྲུངས་མ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩ་དེར་
 འཇུག་དགོས་པས་འབྲེལ་བར་འཐད་ཅིང་། འཆི་དུས་དྲུངས་མ་དང་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་དབུ་མར་འདུ།
 དབུ་མའི་རྒྱུང་དང་དྲུངས་མའི་གིན་ཏུ་དྲུངས་མ་དེར་འདུས་པ་ལས་འོད་གསལ་འཆར་བར་འདོད་དེ།
 སྤོང་པའི་འོད་གསལ་སྤང་བ། མཚེད་པ། ཐོབ་པ། ཉེར་བར་ཐོབ་པ་བཞི་རིམ་པས་ཤར་ཞིང་རྒྱབ་ནས་
 སྤང་བའི་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ཞིང་སྤང་གིས་ནམ་མཁའ་ཁྲུབ་པར་འཆར་ཞིང་། རིགས་ལྷའི་སྐྱེ་
 དང་ཞིང་ཁམས་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་ལྷར་འཆར་བར་གསུངས་པ་རྣམས་དེའི་གནད་གྱིས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གནད་འདི་ནི་གིན་ཏུ་གསང་བའི་གསང་ཚེན་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་ནང་གི་
 བྲག་དབུགས་དྲུངས་མའི་འོད་ལྷའི་གྲོང་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱུབ་གྱི་སེམས་དེ་ཡང་། དཔེར་ན་གསེར་
 གྱི་སྐྱེ་བུའི་ནང་དུ་ཞོར་བུ་གེ་རུ་བཅུག་པ་ལྟར་དྲུངས་མ་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐོར་དུ། གསང་
 ཐིག་གི་འབྲེལ་པ་ལས། བརྒྱད་དེ་གྱི་ལ་ན་^{༡༤} ཞེས་པ། དེ་ལྟར་རྩའི་དྲུངས་མ་རྩ་སྤོང་རྒྱུས་པ་བལྟ་
 པ་འདྲ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལ་བྱའོ། །དེའི་དབྱིབས་པ་ཐག་ལྷག་པ་^{༡༥} བཞིན་དུ་འདུག་པ་ལ་བརྒྱད་ཅེས་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་གྱི་མདོ་དྲུངས་མའི་ཡང་རྩའི་དྲུངས་མ་དར་དཀར་གྱི་སྐྱེད་པ་འདྲ་བ་ལ་དབྱིབས་
 པ་ཐག་ལྷག་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེའི་སྤྲོ་སྤོམ་ནི་རྟ་རྩ་བ་ཚམ་གྱིས་བརྒྱུང་ལ། དར་དཀར་
 གྱི་སྐྱེད་པ་འདྲ་བ་དེ་ལ་བྲག་གི་དྲུངས་མ་མཚའ་ལྟོག་ལ་མའི་དྲུངས་མ་འདྲ་བ་ཞིག་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་
 དབུགས་གྱི་དྲུངས་མ་གསེར་ས་ལེ་སྐྱེས་ས་འོག་ན་གནས་པའི་རྒྱུངས་མ་ཙམ་རྒྱུའོ། །དབུགས་གྱི་དྲུངས་

མ་དེ་ལ་འོད་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་གནས་སོ། །འོད་དེའི་ནང་ལ་དགྱིལ་ཞེས་བྱའོ། །ཁ་ཞེས་པ་
 བཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། འོད་དེའི་དགྱིལ་ན་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བཞུགས་སོ། །དེའི་དཔེ་
 ཅི་འདྲ་ན། གསེར་ལྷན་མའི་སྣ་གྲུའི་ནང་དུ་ལོ་རྩེན་པོ་ཆེའི་ཟེའུ་ག་བཞུགས་པའམ། རིན་པོ་ཆེ་གེ་
 གེ་རུག་དང་ལ་གཏམས་པ་འདྲ་ལ། ཁ་དོག་ཉི་མ་གར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་འདྲ་བར་བཞུགས་སོ། །དེ་
 བློ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་སྣོད་པོ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བྱའོ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་ལ་གུན་ལ་བྱབ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡི་
 བས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་བར་འབྱམས་ཀྱང་སེམས་དེ་ལ་གཡོ་བའམ། ཉམས་པའམ།
 དམན་པར་གྱུར་པ་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་སྣོན་བས་བཟང་དུ་སོང་བ་མེད་དེ། རྒྱུད་སྤྱོད་ལས།
 རི་ལྟར་སྣང་བ་ཞིན་བྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ།¹⁵ །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེའང་རྣམ་གྲོག་ལས། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་སྣོན་གྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་པར་བྱབ་པ་
 བློ་ཉིལ་འབྲུལ་མར་གྱིས་བྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་འདི་གསུངས་སོ། །ཞེ་མའོ་ཡི་ནས་རྣམ་དག་
 ཚོས། ལྷ་ཚོགས་སྣང་ཡང་རྟོག་པར་གསང་། རོ་བོ་ཉིད་ནི་བརྗོད་དུ་མེད། ལྷོད་མ་ཡིན་ལ་བསྟན་
 པར་དགའོ། ཞེ་མའོ། སྤྱིད་གསུམ་ཡི་ནས་དག་པའི་རང་བཞིན་ལ། ཁདག་ཏུ་རྟོག་པའི་སྤྱིད་ཅུའི་
 ཉེས་དམིགས་གྱིས། །ཡུན་རིང་དུས་ནས་འབྱམས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། མི་མཐུན་བདེ་སྲུག་གནས་
 རྣམས་སོ་སོར་བཟུང་། འོག་རྟོག་ལོར་བའི་དབང་གིས་གུན་བཏགས་ཀྱང་། རང་བཞིན་ཉིད་ལས་
 ཉམས་པ་རྒྱལ་ཅམ་མེད། ཞེ་མའོ། །ཡུན་རིང་དུས་ནས་སྣོད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། ཡི་ནས་དོན་གྱི་
 སངས་རྒྱས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྫོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་འབྱམས། འོག་རྟོག་
 ཉིད་ནས་དངོས་མེད་བྱང་ཚུབ་སེམས། །འབྲུལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་མི་ཟད་རྒྱན་དུ་ཆེ། ལྷོགས་མ་ལྟ་ཉིད་
 བདེ་ལྡན་གནས་སུ་གསལ། །མུང་བོ་ལྟ་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སྣ། སྤྱིད་ཅུའི་ཉེས་དམིགས་བྱང་
 ཚུབ་སྣོད་པོར་གསལ། སྤྱི་ནང་སྣོད་བཞུད་ཡབ་ཡུམ་ངང་དུ་གསལ།¹⁶ །ཞེས་གསུངས་པས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སུ་གནས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་འབྲུལ་རྒྱུལ་
 བསྟན་བློན་ཏེ།།

ད་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་མ་དག་པ་ལྟར་སྣང་
 བའི་ལུང་པོ་ལྷ་ཡབ་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཞིང་། འབྱུང་བ་ལྷ་ཡུམ་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་
 སངས་རྒྱས་ལ། རྟོག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སངས་རྒྱས་པས་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། གསང་སྟོང་ལས། ཨོ་མའོ། རྫོ་རྗེ་ལུང་
 པོའི་ཡན་ལག་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷ་རུ་གྲགས། སྐྱེ་མཚེད་ཁམས་རྣམས་མང་པོ་ཀྱལ། བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགྲིལ་འཁོར་ཉིད། ས་རྒྱ་སྟོན་དང་ལྷ་མ་གྱི། ལེ་རྒྱུང་གོས་དཀར་སྐྱོལ་མ་སྟེ། རྣམ་
 མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་ལ། སྤྱིད་གསུམ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞིང་། ཐམས་ཅད་མ་ལུས་ཚོས་
 སོ་ཙོག སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཚོས། སངས་རྒྱས་
 ཉིད་ཀྱིས་མི་བརྟེན་སོ།³⁰ ཞེས་སོ། བྱང་བར་དུ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན་
 པར། ཀུན་བྱེད་ལས། སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཡི་སངས་རྒྱས་ནི། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོས་སྤར་
 ཡང་ལུང་མ་བསྟན། བྱིས་ནས་མི་སྟོན་ད་ལྟ་སྟོན་མི་མཛད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་སེམས་སུ་ཤེས་
 པར་བྱ།³¹ ཞེས་པ་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་ལས། དེ་ན་ཚེན་སེམས་ལས་བྱིར་གྱུར་པའི། སངས་
 རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད།³² ཅེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། སེམས་ཀྱི་དམ་པ་འོད་
 གསལ་བ། ཀུན་དུ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། སུས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་བྱུང་བ། ཡེ་ཉིད་ནས་ནི་གནས་
 པའོ།³³ ཞེས་སོ།

མདོར་ན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར། གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་གསུང་གི་དགྲིལ་
 འཁོར། དུན་རིག་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་། ཀུན་བྱེད་
 ལས། ཀྱེ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ཡིས། སྟོང་པོ་སྐྱ་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་བཞོད་པ་ནི། རི་ལྟར་
 སྣང་ཞིང་གནས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་ངང་ལ་བཞོད། རི་ལྟར་གྲགས་
 ཤིང་གནས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན། སྐྱེ་མེད་དབྱིངས་ལ་ཚོག་གིས་གསུང་དུ་བཞོད། སྟོང་པོ་བརྗོད་དུ་
 མེད་པའི་གསུང་ལ་འདུས། དེ་ཡང་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོས་བཞོད་པ་ཡིན། ཀྱེ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་བྱེད་
 རྒྱལ་པོ་ཡིས། སྟོང་པོ་རིག་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བཞོད་པ་ནི། རི་ལྟར་དུན་རིག་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་

ཀྱམ། །མ་སྐྱེས་ཀྱམ་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་རིག །ཀྱམ་བྱེད་རྩི་སྐྱེ་གསུང་བུགས་ཉིད་ནི། །མ་བཅོས་རྣམ་
 དུ་བཞག་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་གསུམ། །མ་བཞོད་དུས་གཅིག་རྫོགས་པའི་དོན་རྟོགས་པས། །སྐྱེ་བྱུ་
 སྐྱིང་པོའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད།³⁴ །ཅེས་སོ། །དེ་འདྲ་སྐྱོ་ཚོགས་སུ་སྐྱེད་བ་ཉིད་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 རང་བཞིན་མེད་པས་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དོན་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་ནི་བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་བྱེད་དང་བྲལ་
 བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཀྱིལ་ལའོར་དེའི་རང་བཞིན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། གྱེ་ཀྱམ་བྱེད་རྩི་དཀྱིལ་
 ལའོར་བསྐྱེན་པ་ནི། །རང་ལས་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་ལའོར་རྫོགས་པའི་ལུང་། །ཁ་ལུས་སྐྱིང་པོར་རྫོགས་
 པས་སྐྱེ་འབྲི་མེད། །མ་བསྐྱེད་དུས་གཅིག་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་རྟོགས། །ཀྱེད་ཀྱིལ་ནི་མ་ལོར་
 དོན་གྱི་སྐྱིང་པོ་ལ། །ལའོར་ནི་ལའོར་འདས་བདེ་ཚེན་རྫོགས་པར་ལྷན། །དེ་ནི་དཀྱིལ་ལའོར་སྐྱིང་པོ་
 ཀྱམ་གྱི་ཙ། །དཀྱིལ་ལའོར་མ་ལུས་འདི་ལ་འདུས་པར་རྟོགས། །ཀྱེ་ཀྱམ་བྱེད་རྒྱལ་པོ་རྩི་དཀྱིལ་
 ལའོར་ནི། །ཁ་ལུས་སྐྱིང་པོར་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་ཏེ། །གང་གིས་དེ་དག་རྫོགས་པར་གང་
 རྟོགས་པ། །དཀྱིལ་ལའོར་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་མཁས། །ཀྱེ་སྐྱོན་པའི་སྐྱོན་པ་ཀྱམ་བྱེད་རྒྱལ་
 པོརས། །སྐྱེ་མེད་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱིས། །འགྲོ་དང་འོང་མེད་ཀྱམ་དུ་བྱབ་པར་
 གང་ལ། །རྟོགས་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག །དེ་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་འདྲོ་རྗེ་བྱོད་ཀྱིས་ཀྱུང་། །སྐྱེ་ལ་
 མ་གནས་དོན་ཉིད་རྟོགས་པར་གྱིས། །གང་གིས་དེ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག །ཀྱམ་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་
 དོན་ལ་དབང་འབྱོར་འགྲུབ།³⁵ །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྐྱེད་ཚེད་པའི་དོན་ནས་སུ་རྩི་དོན་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཚེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་སྐྱེའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པས་བཟང་བཅད་དང་སྐྱེད་དོར་མེད་ལ། དེ་དག་ནི་སྐྱོང་བ་ཚོས་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐྱོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་གཞི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བྱིས་བྱུ་བ་པའི་དཀྱིལ་
 ལའོར་ཚེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་ནི་སྐྱེད་སྐྱིད་ལའོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་
 ཤེས་པས་ཅི་སྐྱེད་ཡེ་ཤེས་སུ་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། གསང་སྐྱིང་ལས། རྫོགས་ཚེན་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་
 པས། །ཀྱམ་འབྱུང་དཀྱིལ་ལའོར་ཚེན་པོར་སྐྱོད།³⁶ །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་དང་པོ་
 ལྷ་བས་གཏན་ལ་དབང་བ་བསྐྱེན་ཟིན་ཏོ། །

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་སྐོམ་པས་ཉམས་སུ་ཡིན་པ་སྤྱི་བྱོལ་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའི། བསྐྱེད་རིམ་བསྐོམ་པའི་ཚུ་ལ་
མདོར་བསྟན་པ་ལ་ལྟ་ལས། མྱོང་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུ་ལ་ལྟར་བསྐོམ་པ་ནི། གཉིས་པ་སྐོམ་པས་ཉམས་སུ་བྱུང་བ་ལ། གཞི་
སྤྱི་བྱེད་དབང་གི་རིམ་པ་དང་། ལམ་གྲོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། དེའི་གྲོགས་སྤྱོད་པ་
དང་དམ་ཚིག་རྒྱ་ཚེར་བཤད་པ་གསུམ་ལས། རེ་ཞིག་བསྐྱེད་རིམ་བསྐོམ་པའི་ཚུ་ལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་སྐྱེ་བཞིའི་རིམ་པས་བསྐོམ་ཚུ་ལ་བཞི།[༡༩] །མྱོང་སྐྱེས་བག་ཆགས་སྤྱང་ཕྱིར་སྤོབ་འགྲོའི་ཚེ།
སྐྱེ་བས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྟན་ནས། །བསོད་ནམས་ཞིང་དབུ་བྱུ་བྱེད་སེམས་མཚོན་པའི་མཐའ།
རང་བཞིན་མེད་བསྐོམ་ཚོགས་གཉིས་སྤོབ་སོང་ནས།[༡༩] །གདོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་རྒྱས་པར་བསྐོམ་པ་ནི།
ཐོག་མར་སྐོར་དེ་ལས་བྱ་སྐྱེ་བཞིན། །མདོར་བསྟན་རྒྱས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་རིམ་པས་བསྐོམ།

དེ་ལ་གསང་སྟགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལྟའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅི་སྟེད་བསྐོམ་པ་དེ་དག་སྐྱེ་
གནས་བཞིའི་བག་ཆགས་སྤྱོད་པ་དང་བསྟན་ནས་བཞིར་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་ལྟུལ་བྱེད་པ་ལས། སྐྱེ་
གནས་བཞི་པོ་དག་བྱེད་ཕྱིར། །བསྐྱེད་པའང་དེ་བཞིན་རྣམ་པ་བཞི། །སྐྱོས་ཅན་སྐྱོས་དང་སྐྱོས་པ་
མེད། །ཤིན་ཏུ་སྐྱོས་པ་མེད་བཞིའོ།³⁰ །ཞེས་པའི་ཚུ་ལ་སྐྱོབ་དཔོན་ཚེན་པོ་བེ་མ་ལས་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་སྐོར་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམས་ནི་ལན་གཉིས་སྐྱེ་བ་ལྟར། སྐྱོས་པ་ཚེན་
པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐོམ་པ་གང་གི་ཚེ། ཐོག་མར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་
ཉིད་སྐྱད་ཅིག་གིས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་གདབ་པ་རྣམས་བྱས་ལ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལྟའི་
དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབས་བྱངས་ཏེ། དེ་ལ་མཚོན་པ་དང་། བསྐྱོད་པ་དང་། ལྷིག་པ་བཤགས་པ་དང་། ཡི་རང་
བ་དང་། འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐྱུལ་བ་དང་། འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བསོད་
ནམས་བསྐོར་བ་རྣམས་བྱས་ལ། བརྗེ་ལུང་ས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའམ། མི་དམིགས་པར་བསྐོམ་པས་
པའི་ངང་ལ་དར་ཅིག་མཉམ་པར་གཞག་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་སྟེ་
མདོར་བསྟན་པའོ། །དེ་ནས་སྐོར་པའི་ངང་ལས་ལྟ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པར་བསྐོམ་པ་ནི་
རྒྱས་པའོ།

མངའ་སྐྱེས་གྱི་རྩལ་ལྟར་བརྒྱུ་པ་ཞེ། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་སྐྱོས་པ་རྒྱུད་བ།

མངའ་སྐྱེས་བཀ་ཆགས་སྐྱུང་ཕྱིར་བཟུང་བ་ཞེ། [༡༤] །སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོང་ལས་ས་བོན་དང་།

ཕྱག་མཚན་ལས་ཞེ་སྐྱེད་འོད་ཟེར་སོགས། །རིམ་གྱིས་རྒྱུས་པར་བརྒྱུ་ལྟར་བཞེན་དུ།

མདོར་བསྐྱེས་སྟོན་དུ་མི་འགྲོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཞེ། [༡༥] །རིམ་རྒྱུང་སེམས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ལས།

མེར་རླུང་ལྟར་དང་མཐུང་གྲུར་ལ་སོགས་ནས། །ལུས་ཡོངས་རྫོགས་ཏེ་བཙའ་བའི་བར་བཞེན་ལོ།

འདི་ལྟར་མངའ་ལས་སྐྱེ་བ་དག་རིམ་གྱིས་ལུས་རྫོགས་པས་སྐྱེ་བ་ལྟར། བསྐྱེད་པའི་རིམ་བ་དེ་ཡང་
དང་བོ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སྐྱ་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱེད་པའི་དང་ལས་ཐིག་ལེ་དཀར་
དམར་འདུས་པར་རྣམ་ཤེས་ལྷགས་པ་ལྟར། ལྟའི་ས་བོན་རྩྭ་ལྟ་བུ་དང་། མེར་མེར་བོ་དང་རླུང་རླུང་བོ་
ལྟར་རྩྭ་ལས་རྩོམ་དེ་དང་། ལྟར་ལྟར་བོ་དང་མཐུང་གྲུར་ལྟར་རྩོམ་ལས་སྐྱེ་དེའི་རྒྱ་འོད་ལྟའི་གོང་བུ་
དང་། རྩབ་འཇུག་ཉ་དང་རུས་སྐལ་ནས་ལུས་བྱིན་རྫོགས་པ་ལྟར་འོད་ལས་སྐྱེར་གྲུར་པ་ནས་བསྐྱེད་
པའི་རིམ་བ་རྫོགས་པར་བརྒྱུ་པ་འོ། །ཁ་ཅིག་ཞེ་ས་བོན་ལས་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་དང་། ཕྱག་མཚན་ལས་
སྐྱེ་བཞེད་ས་པར་འདོད་དེ། དེ་འང་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྐྱེས་པ་དང་། བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་མཚོད་
པ་རྣམས་བོར་བས་སྐྱོས་པ་རྒྱུད་བ་ཡིན་ལོ།

དོད་གཤེར་སྐྱེས་གྱི་རྩལ་ལྟར་བརྒྱུ་པ་ཞེ། ཡང་།

དོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་བཀ་ཆགས་སྐྱུང་བའི་ཕྱིར། [༡༦] །སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོང་ལས་སྐྱ་རྣམས་གྱི།

མཚན་ཙམ་བརྗོད་ལས་ལྟར་གསལ་བསྐྱེད་རྫོགས་བརྒྱུ་ལ། །རིམ་རྒྱུང་གཤེར་འདུས་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས།

ཤིན་དུ་འགྲུབ་པར་སྐྱབས་བཙའ་བ་བཞེན། [༡༧] །ས་བོན་ཕྱག་མཚན་སྐྱོས་པ་དགོས་པ་མེད།

འདི་ལྟར་དོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེ་འགྲུབ་པར་སྐྱབས་པ་ལྟར། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལ།
སྟོང་པའི་དང་ལས་སྐྱའི་མཚན་ཙམ་བརྗོད་པའམ་དུན་པ་ལས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་འང་ས་བོན་ནས་སྐྱའི་
བར་གྱི་སྐྱོས་པ་རྣམས་དོར་བ་ཡིན་ལོ།

བརྗོས་སྐྱེས་གྱི་རྩལ་ལྟར་བརྒྱུ་པ་ཞེ། ཡང་།

བརྟམ་ཉེ་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། །སྤྱད་ཅིག་ཅམ་གྱིས་མལ་གྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོམ།།

རི་ལྟར་བརྟམ་སྐྱེས་སྤྱད་ཅིག་སྤྱང་བ་བཞིན།[༡༨] །མིང་ལས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོམ་མི་དགོས།།

འདི་ལྟར་བརྟམ་ཉེ་སྐྱེ་བ་སྤྱད་ཅིག་གིས་འགྲེལ་བ་ལྟར། །ལྟ་ཡང་དྲན་རྫོགས་སྤྱ་མལ་གྱིས་སྐྱོམ་གྱི་མིང་
ལས་ལྟར་བསྐྱེད་བ་ཅམ་གྱི་སྐྱོམ་བ་བསྐྱོམ་མི་དགོས་སོ།།

གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ཡང་།

དེ་ལྟར་སྐྱོམ་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་ཀྱང་། །གཙོ་བོར་སྐྱེ་བ་གང་བསྐྱེས་དེས་བསྐྱོམས་ལ།།

བག་ཆགས་སྤྱང་ཕྱིར་ཀུན་གྱིས་དེ་བཞིན་བསྐྱོམ།[༡༩] །ཁྱད་པར་ལས་དང་པོ་ཡིས་སྐྱོང་སྐྱེས་བཞིན།།

ཅུང་ཟད་བརྟན་བས་མངལ་སྐྱེས་བཞིན་བསྐྱོམས་ལ། །བརྟན་བ་ཆེ་བས་དྲོད་གཤེར་སྐྱེས་བཞིན་བསྐྱོམ།།

གིན་ཏུ་གོམས་པ་ཡང་དག་བརྟན་པ་ཡིས།[༢༠] །རྫོགས་སྐྱེས་བཞིན་དུ་སྤྱད་ཅིག་དགོངས་བསྐྱེད་བྱ།།

འདི་ལྟར་མི་རྣམས་གྱིས་ནི་སྐྱོམ་ཚུལ་ཀུན་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། །མངལ་སྐྱེས་བཞིན་གཙོ་ཆེ་ར་བྱས་ལ།
ལས་དང་པོ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་ཞིང་། །སྐྱེ་བ་གང་བསྐྱེས་དེས་དེའི་བསྐྱོམ་
ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་པོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་མང་དུ་བསྐྱོམས་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་གཙོ་བོར་སྐྱོང་བས།
རྫོགས་རིམ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་བར་གོམས་པ་བཞི་ལ་སྐྱོམ་ཚུལ་དེ་
ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱོན་དུ་འགོ་བར་བྱའོ།།

རྫོགས་རིམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས། །སྤང་བཅས་སྤང་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ད་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པར་
བྱ་སྟེ།

རྫོགས་རིམ་དེ་ཡང་སྤང་བཅས་སྤང་མེད་དེ། །བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེས་ནས་མཁའ་ལ་སྐྱིན་དེངས་བཞིན།།

མི་དམིགས་དང་དུ་འཛོག་པ་སྤང་བ་མེད།[༢༡] །བསྐྱེད་རིམ་དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ།།

སྤང་དུས་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་སྐྱོས་དང་བྱལ། །མ་ཡེངས་བསྐྱོམ་པ་སྤང་བཅས་རིམ་པ་བཞིན།།

ལས་དང་པོ་ཡིས་བསྐྱེད་རིམ་ཞེན་པ་དགག།[༢༢] །སྤང་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད།།

བརྟན་པ་རྣམས་གྱིས་རྫོགས་རིམ་ཞེན་པ་དགག། །སྐྱོང་ལ་མཚན་མར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད།།

འདི་ལྟར་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ལྷན་དུ་དང་བེན་རྒྱ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་སློབ་གཤིལ་གི་ལོ་གཉིས་པ་བརྒྱུ་གསལ་གསལ་པ་ཙམ་ལ་བསྐྱེད། དེ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ངང་ལ་འཛོགས་པའི་སྣང་བ་མེད་པའི་རྫོགས་རིམ་ལས་དང་པོ་པ་དག་གིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དངོས་པོ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་འཛོམས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ངང་ལས་སེམས་མ་ཡེངས་པར་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་མེད་པར་བཞག་པས་བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་ཞི་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་རྫོགས་རིམ་སྟེ། ཅུང་ཟད་གོམས་པ་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱོར་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དོ།།

བསྐྱེད་རྫོགས་འདུ་འབྲེལ་མེད་པར་འཆར་རྒྱུལ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི།

ཕྱིན་ས་གང་སྣང་བསྐྱེད་རིམ་ཐབས་ཉིད་ལ།[༡༩] །འཛིན་མེད་ཤེས་པ་རྫོགས་རིམ་ཤེས་པ་བཟུང་།།

དུས་རྣམས་ཀུན་དུ་འདུ་འབྲེལ་མེད་པར་འཆར།།

དེ་ཡང་སྣ་མ་ལྟར་གོམས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་སྐྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་སྟོང་གྲག་སྟོང་རིག་སྟོང་གི་ཚོས་ཉིད་བདེན་མེད་གྱི་ཤེས་པ་བཟུང་། རང་གིས་མི་རྟོག་པའི་ཞིག་ནས་དབྱེར་མེད་པ་འཆར་བ་ཞི་རང་བཞིན་དག་པའི་རྫོགས་རིམ་སོ། །གཞན་ཡང་གཞུང་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་སྟེ་སོ་སོའི་རྫོགས་རིམ་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པར་བརྟན་པ་ཞི་སྐྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞུལ་འཕྱོར་ཆེན་པོའི་གཞུང་འགྲུབ་ཞིག་ལས། བདག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ། སྐྱ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་རིམ་པ། རོར་བུ་འགོངས་པའི་རིམ་པ། རྩ་ལན་རྒྱ་པའི་རིམ་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རིམ་པ་དང་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེའང་དང་པོར་ཞིག་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱིེ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་པའི་སྟེང་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་འོད་གྱི་གོང་བུ་ལ་དམིགས་ནས། རྒྱུང་སྐྱིེ་བུ་བ་འབྱུང་བ་ལྟའི་ཁ་དོག་གི་དུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམས་པ་ནད་གཏོག་སྟེ་གསྐྱིེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱིེ་བས་པ། བད་དུ་འབྱུག་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དངོས་གྲུབ་དང་མཉམ་དུ་སྟེང་གའི་འོད་ལ་སེམས་འཛིན་པ་སྟེ། ལྷུང་དུ་བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པས་ཐུན་མོང་དང་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི། རིམ་ལྡེལ་ས། རྟག་ཏུ་སྟེང་།

ལ་གནས་པ་ཡི། བྱིན་ལེ་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་མེད། རེ་སྐོམ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ། རེས་པར་ཡེ་ཤེས་
 སྐྱེ་བར་འཇུག།³⁵ ཞེས་སོ། བྱིན་ལེ་ནི་སྐྱེ་བ་བཤད་ཟེན་ཏེ། ལྷ་ཚོགས་དོན་རྗེའི་རིམ་པ་ནི། ལྷུང་ཁ་
 སྐྱུར་ཏེ་འཁོར་ལོ་ལྷའི་དབུས་སུ་རིགས་ལྷའི་ཕྱག་མཚན་བསྐོམ་སྟེ། སྐྱེ་བོར་འཁོར་ལོ། མགྲིན་བར་
 རིན་པོ་མེ། སྐྱིད་གར་དོན་རྗེ། ལྷེ་བར་བསྐྱེ། གསང་བར་རལ་གྱི་བསྐོམས་ལ་སྐྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་
 ལ་སོགས་པ་རིགས་ལྷུང་རང་རག་ཕྱག་མཚན་ལ་ཐིམ་པར་སེམས་བཟུང་ལ་བསྐོམས་པས་ཞེ་གནས་
 སྐྱེ་ལོ། ཞོར་བུ་འགོངས་པའི་རིམ་པ་ནི། ལྷ་ན་ཅིག་རོལ་པའི་བདེ་བ་ཚེན་པོས་འཁོར་ལོ་བཞིའི་ནང་
 བས་དགའ་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ལོ།

རྗེ་ལན་རྟེན་པའི་རིམ་པ་ནི། རིགས་ལྷའི་ཕྱག་མཚན་སྐྱུར་གྱུར་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་མཚམས་
 བས་བདུད་ཅི་བབ་པས་ལུས་ཁེངས་པར་བསྐོམས་ལ། གཏུམ་མོའི་མེས་ཉི་བསྐྱེགས་པའི་བདེ་བ་
 ལ་སེམས་འཛིན་པ་སྟེ། གཏུམ་མོའི་ཡེ་ཤེས་མེ་འོད་ཀྱིས། རེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་
 བསྐྱེགས་ཏེ། ཞེས་དང་། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། གཏུམ་མོ་ལྷེ་བར་སྐྱར་བ་ཡིས། ཚོགས་ཐམས་
 ཅད་ནི་བསྐྱེགས་པ་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེགས་ནས་ནི། བསྐྱེགས་པས་རྟེན་ལས་ཐིག་ལེ་
 འཛག་ འཕྱོའི་དེ་ནི་མཚམས་ཀྱུན་དུ། བར་སྐྱལ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བའོ། འཕྲིགས་ཤིང་འགོ་བས་རོ་
 ལྷུངས་ཏེ། ལྷོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ལའོ།³⁶ ཞེས་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེས་རྒྱང་འཇུག་གི་
 རྫོགས་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་འཕེལ་བ་ཡིན་ལོ།

བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རིམ་པ་ནི། སྐྱིད་གའི་འོད་ཀྱི་གོང་བུའི་དབུས་སུ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་
 ལྷ་སོ་སོའི་ས་བོ་ན་བསམས་པ་ལས་འོད་འཕྲོས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་སངས་རྒྱས་དང་
 སེམས་ཅན་བརྟན་གཤོའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ལྷུང་བ་སྐྱིད་གའི་འོད་ལ་ཐིམ། ལུས་དང་འོད་ཀྱང་
 རྗེ་ཡིན་ན་ཞབས་ཀྱ། དེ་ཡང་འོག་པ། འོག་པ་མགོ་བོ། མགོ་བོ་སྐྱེ་ཚེས། ལྷ་ཚོས་ཐིག་ལེ། ཐིག་ལེ་རྒྱ་
 ད་སྟེ་བུ་རྒྱའི་དབྱིངས་མི་དམིགས་པ་ནམ་མཁའི་རང་ལ་བཞག་གོ། འཕྲོ་ན་སྐྱོང་བ་ནས། ལྷ་མ་བཞིན་
 གཅིག་ལས་གཅིག་མཚེད་དུ་བསྐོམ་ཞིང་ཡང་ཐིམ་པར་བསྐོམ་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 པའི་དོན་ལྷག་མཐོང་དང་ཞེ་གནས་རྒྱང་དུ་འཇུག་པ་ཐོབ་ནས་འཚང་རྒྱའོ། འདི་དག་ལས་དང་པོ་པས་

རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། སྐྱེད་པ་བྱས་པས་གང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་ནས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པས་
གོ་རིམས་ཁོ་ནའི་རིས་པ་ནི་མེད་དོ།།

བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དེས་ཅི་བྱ་ཞེན།

བསྐྱེད་རིམ་སྐྱེད་འདིའི་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་སྟེ། རྫོགས་རིམ་སྐྱེད་འདི་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སྟོང་།།[༢༥]

གང་ལ་སྐྱེད་སྟེང་བདེན་ཞེན་མེད་པ་ན། །བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་མེད་རང་བཞིན་དག་པ་ཡིན།།

དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་སྐྱེད་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་པས་སངས་པ་དོ་རང་མཚན་པ་ལ་སོགས་པ་
ཐ་མལ་གྱི་ཡུལ་སྐྱེད་འདི་ལ་སྟོང་། སེམས་ཅན་ལྟ་དང་ལྟ་མོར་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་རང་
མཚན་པའི་བདེན་ཞེན་དང་ཆགས་སྐྱེད་སྟོང་། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེད་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལྟར་གསལ་
བས་ཡེ་ནས་དེ་ཡིན་པ་གསལ་བྱེད་པས་གཟུགས་སྐྱེ་འོ་སྐྱེ་བ་པ་སྟོང་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་། ཞེན་པ་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། རྟེན་
ནལ་འབྱུང་གི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ལྟག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་པ་
དང་། དུན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མ་ལྟ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལུག་རྗེས་བསྐྱེད་པ་
ནམས་འབྱུང་གི་ཟབ་པའི་རིམ་པ་ཆེན་པོ་ནམས་ནི་མེད་དོ། །འབྲེལ་གྱི་རྒྱུད་དུ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་
རབ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་གསུངས་སོ།།

རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྐྱེད་པས་ནི་སྐྱེད་རིམ་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་ལྟ་དུ་ར་
བསྐྱེད་པའི་ཞེན་པ་ཅུ་ར་ཟད་ཡོད་པའང་སྟོང་ཞིང་། འདི་དང་འདི་འོ་ཞེས་པའི་དམིགས་བསམ་
ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བས་ཚོས་སྐྱེད་པ་དག་ནས་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། རྟེན་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་དོ་བོ་ནི་དམིགས་པ་འགའ་ཞེག་གི་སྐྱེད་པ་སེམས་
ཅི་གཅིག་ཏུ་བཞག་པས་བདེ་གསལ་མི་རྫོགས་པའི་རང་ལ་གནས་ཉེ་གཉེག་མ་ལྟག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་
རྟོགས་པ་ལ་སྟོར་བ་པའོ། རྟེན་གཤེས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་ལ། གཞི་གདོད་མའི་ཡིན་ལུགས། རྗེས་ལྟར་
ཀྱི་རང་བཞིན། སེམས་ཉིད་དོན་ཀྱི་དོ་བོ་ནམས་ཤེས་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྟེན་རང་ལུས་ཐབས་

ལྷན་དང་། གཞན་ལུས་རིག་མ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སོ། ཁང་ལུས་ནི་གཏུམ་མོ་དང་། ལྷ་ལུས་དང་།
 མི་ལམ་དང་། འོད་གསལ་དང་། བར་དོ་དང་། འཕྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྩོལ་ཐབས་
 གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པར་བྱང་ཚུབ་བརྒྱབ་པའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་སོ། །གཞན་ལུས་ནི། ཅ་རྒྱུད་ཐིག་
 ལེ་གནད་དུ་སོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པའོ། རྟོགས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཞེན་
 པ་སྤངས་པས་ལྷ་ཚེན་ཉིད་དུ་རྫོགས་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་གྱིས་བདེ་གསལ་ལ་མི་རྫོགས་སྐྱེ་བ་
 དང་། ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་འགོ་བས་ཅིར་སྤང་ཚེན་ཉིད་དུ་འཆར་བ་དང་། རང་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱ་ཐག་འབྲས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ།།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉེ་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། ལུའ།

འདི་ནི་མཐར་ཐུག་དོ་རྗེའི་ཐེག་པ་སྟེ། རབང་པོ་རྣོན་པོ་ཚེ་འདིར་རྫོགས་སངས་རྒྱ། [༡༤]

དེ་རྗེས་གདུལ་བུའི་འཛིག་རྟེན་གང་ཡོད་དེར། རངས་རྒྱས་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ།

འདི་ནི་གྲངས་མེད་དོ་རྗེ་འཆང་རྣམས་ཀྱི། ཉེ་ལམ་སྤྲོས་པ་གིན་ཏུ་ཟབ་མོ་སྟེ། [༡༥]

སྐལ་བཟང་ཚེ་འདིར་གོལ་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན།

དེ་ལྷ་ལུའི་ལམ་ནི་དབང་པོ་གིན་ཏུ་རྣོན་པོ་ཚེ་འདིར་གོལ་བས། དེ་ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཚེན་པོ་གདུལ་བུ་གང་ལོད་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཉེ། དོ་རྗེ་
 གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། ལྷ་མེད་སྤྲོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་གང་། ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པས་གང་བརྒྱབ་སྤྲོས་པ། ཚེ་
 འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཉེ། གདུལ་བུའི་ཞིང་དུ་མཛད་པ་སྟོན། གྲངས་མེད་དོ་རྗེ་འཆང་རྣམས་ཀྱི། ཟབ་
 མོའི་ཉེ་ལམ་མཐར་ཐུག་པའོ། ཞེས་སོ། རེ་ལྷ་ལུའི་ལམ་ནི་སྐལ་བཟང་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་བརྟེན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཚེན་པོས་འབད་པར་རིགས་སོ།།

གཞི་སྐྱིན་བྱེད་དབང་གི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་རང་རང་གི་གཞུང་ལྷ་རྒྱུད་བཞི། ད་ནི་གཞི་སྐྱིན་བྱེད་
 དབང་གི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ནི། ལྷ་གསལ་གྱི་ཐེག་པ།

དེ་ཡང་གང་མོས་རྒྱུད་སྟེའི་རིམ་པ་ལ། བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་བརྒྱབ་པར་བྱ།

ཐོག་མར་རིགས་གཏང་རྗེས་གནང་དབང་ལ་སོགས།^[༡༧] །རང་རང་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་ལུང་མཛོས་ཏེ།
རང་གི་སེམས་འདི་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱ།

དེའང་ཨ་གླིའི་རྩེ་རྒྱ་ལས་དྲི་མ་བཟུ་བ་དང་ལྷན་པ་འཛོག་པས་དབང་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། སློབ་མའི་
རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་དག་པར་བྱེད་ཅིང་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་གནས་སྐབས་སོ་སོའི་
ལམ་བསྐོམ་པའི་ལྷན་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེའང་རྒྱུད་སྟེ་སོ་སོ་ནས་བྱུང་བའི་རིགས་
གཏང་བའི་ཚོགས་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། དབང་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སྐད་བཤད་པའི་རིམ་
པ་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་དེའི་དོན་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལོ། །དེའང་གྲི་ཡའི་རྒྱུད་ལས་
རིགས་གཏང་བ་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། མཇུག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པའི་རྒྱས་དབང་
བསྐྱར་སྐྱེས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སྒྲིབ་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷ་བསྐོམ་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་གསུངས་ལ། སློབ་
པའི་རྒྱུད་ནས་རིག་པའི་དབང་ལྡོ་རྗེ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་དང་དུག་བསྐྱར་བས་སྣོད་དུ་རུང་བར་
བཤད་དོ། །ཞུལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ནས་རིག་པའི་དབང་ལྷན་ཐོག་དབང་སློབ་མའི་དབང་དང་དོ་རྗེ་སློབ་
དཔོན་གྱི་དབང་རྫོགས་པར་བསྐྱར་བས་སྣོད་དུ་རུང་བར་བཤད་དོ། །ཞུལ་འབྱོར་གྲུབ་མེད་པའི་རྒྱུད་
ནས་བུམ་དབང་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཀ་བསྐྱར་བས་ལམ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་མ་
ལུས་པ་བསྐོམ་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་བཤད་དོ།

དེའང་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་རམ། རས་བྲིས་སམ། མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུའམ། ལུས་ཀྱི་
དགྲིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལོ། །དབང་པོ་དམན་པས་གཟུགས་བརྟན་གྱི་
དགྲིལ་འཁོར། འབྲིང་མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུའམ་ལྟའི་ཕྱག་མཚན་ལ་སོགས་པ་དམིགས་རྟེན་ཅུང་ཟད་
ཙམ་དང་། རབ་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་སླ་མའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་བའི་
རྒྱལ་གསུངས་ཏེ། དྲིལ་བུ་བས། བཙུག་མ་གཉིས་ཀྱི་དོ་བོ་གང་། །དེ་ནི་གདུལ་བུའི་དབང་ལས་
འདོད། །འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས། །བྱུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ།^༡ །ཞེས་པའི་
རྒྱལ་ལྷ་བུའོ།

སྒྲ་མེད་པའི་དབང་བཞི་རྫོགས་སུ་ཡིན་ཚུལ་ནི། ཚུལ་དེ་དག་ལས།

ཁྱད་པར་མཚོག་གསང་ནུལ་འབྱོར་ཚེན་པོའི་ལམ། །སྒྲིབ་བྱེད་དབང་བཞི་གྲོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཏེ།།[༢༥]

བུམ་དབང་ལུས་དང་གསང་བས་ངག་དང་ནི། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཡིད་དང་ཚིག་དབང་གིས།།

བག་ཚགས་མཐའ་དག་སྐྱོད་ཞིང་དཔོན་གྲུབ་སྟེ། །དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཚོགས་རྫོགས་ལ།།[༢༧]

བཞི་པས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རྫོགས་དེ་བཞིན་དུ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ཀྱི་སྐྱོད་ཏེ།།

དེ་ཕྱིར་སྒྲིབ་བྱེད་དབང་བཞི་ཐོབ་པ་ཡིས། །གྲོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་དོན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ།།[༣༠]

དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོའི་གཞུང་ལས་དབང་བཞིར་གྲགས་པ་དག་ལས། བུམ་དབང་གིས་ལུས་ཀྱི་དྲི་
མ་སྐྱོད་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་། གསང་བས་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་སྐྱོད་། གཏུམ་མོ་ཙུའྲུ་
བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྐྱོད་། བདེ་སྟོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་། ཚིག་དབང་རིན་པོ་ཚེས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྐྱོད་། གནས་ལུགས་ལྷག་ཏུ་
ཚེན་པོ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་པོ་། །དེ་འདྲ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས། ཉོན་
མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདག་བཞི་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འདག་ས་ལམ་གྱི་
དག་པ་དང་སྐྱར་ན། བུམ་དབང་གིས་ཚོགས་ལམ། གསང་དབང་གིས་སྐྱོར་ལམ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་མཐོང་ལམ། ལྷག་ཏུ་ཚེན་པོ་དོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱོམ་ལམ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་དབང་བཞི་རྫོགས་པས་སྒྲིབ་པར་བྱས་ཏེ། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་བསྐྱོམས་པས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ།།

ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་ཕྱི་ཚོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་གསང་སྤྲུགས་སྒྲིབ་པའི་རིམ་པ་བསྐྱབ་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་འབྱུལ་
དྲ་བ་ཚེན་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱད་སྟེ་ཀུན་གྱི་ཕྱི་ཚོར་གྱུར་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས།

འདྲིར་ནི་དབང་རྫོགས་དམ་ཚིག་ལྡན་པ་ཡིས། །གཉིས་མེད་ཨ་ཉིའི་དགོངས་པར་འཇུག་འདོད་པས།།

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་དབང་གི་རིམ་པ་ནི། དམན་པ་རྣམས་རྣལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་།
མཚོག་རྣམས་འཇུག་པ་ལ་རྩོ་རྩོ་བ་དཔོན་གྱི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པས་ན།

བདེ་བ་ཚེན་པོའི་དགྲིལ་ལའོར་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་དགྲིལ་དང་། རྒྱལ་ཚོན་རིགས་ལྡེའི་རིམ་
 པ་ཉིད། གསང་སྟོང་ལས། བདེ་བ་ཚེན་པོའི་དགྲིལ་ལའོར་ནི། ལྷངས་དབྱེལ་གཉིས་སམ་ཡང་ན་
 ལྡོ། །ཁྱུ་ཉེ་དང་ལྡན་རབ་ལྷགས་ན། །འདོད་པ་ཡིད་འོང་མཉམ་པར་འགྱུར།^{༤༩} །ཞེས་སོ། །དེའང་
 ཕན་པའི་དབང་བཅུ་དང་། ལུས་པའི་དབང་ལྔ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་བཅུ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དལ་
 རྒྱལ་ཚོད་པའ་ཐོང་བ་དང་། །ལོ་ཆ་རྒྱལ་མཚན་ལྷག་རྒྱ་དང་། །གཏུགས་དང་བུམ་པ་བཟའ་བཏུང་
 དང་། །སྟོང་པོ་ལྡེ་ཡིས་དབང་བསྐྱུར་ན།^{༥༠} །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལྔ་ནི། ཉན་པ་སྟོབ་མའི་དབང་།
 །འཆད་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་། །གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་། །རྩི་རྩེ་རྒྱལ་པོ་བཀའ་རབ་
 །འབྲམས་ཀྱི་དབང་། །གསང་བ་མཚོག་གི་དབང་དང་ལྡེའོ། །དབང་བཙུན་ལྡོ་འདི་དག་གྱུང་དབང་
 བཞིའི་དབྱེ་བ་སྟེ། ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ནི་བུམ་པའི་བྱེད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་བུམ་པའི་དབང་
 ཡིན་ལ། གསང་དབང་ལས་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་འབྱུང་ཞིང་། ཚིག་དབང་ནི་རྩི་
 རྩི་རྩེ་རྒྱལ་པོ་བཀའ་རབ་འབྲམས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། །འཆད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་གཉིས་དེའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་
 དབང་དང་། ཉན་པ་ནི་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་ཐབས་ཡིན་པས་དེར་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ནི་འདི་
 དག་སྣུ་ཚུལ་ཐ་དད་པ་གཞན་བྱེད་པའང་དོན་ལ་འབབ་པར་མ་མཐོང་བས་འདིར་མི་སྟོའོ། །དེ་ལྟ་
 ལུའི་དབང་རྫོགས་པའམ། །ཡང་ན་སྟོང་གི་དབང་དེ་དང་འདྲ་བ་གཞན་ཐོབ་ནའང་འདིའི་ལམ་
 ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་སྐལ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གོགས་སྟོད་པ་དང་དམ་ཚིག་གི་རིམ་པ་འཕྲོས་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་གསང་སྟོང་གི་སྟོད་པ་དང་དམ་
 ཚིག་གཉིས་ལས། དང་པོ་དབང་དང་འབྲེལ་བས་དམ་ཚིག་ཐོག་མར་བཤད་དེ། དེའང་དམ་ཚིག་གི་
 རོ་བོ་ནི། ལྷགས་ལ་ལྷགས་པའི་བརྒྱལ་ལྷགས་བཟང་པོ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བའི་ལྷག་བསམ་བྱུང་
 པར་ཅན་ནོ། །དབྱེ་རྩ་རྩི་བའི་དམ་ཚིག་དང་། །ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་གོ། །དང་པོ་ལ། ལྷག་སྣུང་བྱགས་
 ཀྱི་དམ་ཚིག་གསུམ་སྟེ། དེའང་ལུས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཏུ་ལྡེའི་སྐྱུར་བསྐྱོམ་ཞིང་ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་སྟོག་
 གཙོད་མ་བྱིན་ལེན་མི་ཚངས་སྟོད་ལ་སོགས་པ་ཆ་དང་བཅས་པ་སྟོམ་པའོ། །དག་གི་དམ་ཚིག་ཏུ།
 ལྷགས་བསྐྱུང་ཤིང་དག་གི་མི་དགོ་བ་བཞི་ཆ་དང་བཅས་པ་ལས་བསྐྱོག་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཏུ།

ཉིང་འཛིན་ཟབ་མོ་བརྒྱུ་ཞིང་ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་ཚད་བཅས་པ་ལས་བོ་སྐྱུ་པའོ། །མདོར་
 བ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་ལུས་ན་དམ་ཚིག་ཉམས་པས་ཡང་དག་བརྒྱ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་མ་འགལ་བར་བྱའོ། །འདི་དག་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། དམ་ཚིག་རྣམ་པར་
 བཞོན་བརྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་འཁོར་ལོ་ལས། འགྲོ་བའི་སྤྱི་བ་སོ་གསུམ་དག་ལས། རྣམ་པའི་
 དམ་ཚིག་གསུམ་དུ་བཤད། རྟེན་ལ་བྱུང་བར་ངེས་བྱེ་བ། རྒྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དག་ལས། རྟེན་
 ལ་ཡང་དགུ་དགུ་ཉེ། འཇུག་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཤེས།^༤ །ཞེས་སོ།།

དེའང་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡི་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་གནས་པས་རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་
 ཀྱང་ཡོད་དེ་དེ་ཉིད་མ་ཉམས་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་སྤྱི་བ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། དེའང་
 ལུས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་སྤྱི་དམ་ཚིག་ལའང་སྤྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་
 མ་གྱི་ན་པར་ལེན་བསྐྱོང་བ་དང་། སྤྱི་བའི་ནང་དུ་མི་ཚངས་པར་སྐྱོད་བསྐྱོང་བ་དང་། སྤྱི་བའི་གསང་བར་
 སྐྱོག་གཞོན་བསྐྱོང་བ་སྟེ། རོ་རྩེ་རྣམས་པོ་འང་བྱ་བ་ཕྱེགས་པའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱ་ཡི་སྤྱི་ཡི་དམ་ཚིག་ལ། རྣམ་
 པ་གསུམ་དུ་རབ་བྱེ་སྟེ། ལུ་བྱིན་གྲངས་པས་སྤྱི་ཡི་ཡང་། རྒྱ་ཡི་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་འགྱུར། རྟེན་ལི་
 རྟགས་སུ་ཡན་ལག་ནས། མི་བཟད་རྣམས་ལུས་ལ་འབྱུང་། མི་ཚངས་སྐྱུང་བ་ནད་ཡིན་ཏེ། རྟགས་
 སུ་དབང་བོའི་ནད་རྣམས་སོ། སྐྱོག་བཅད་པ་ནི་གསང་བ་སྟེ། རྟེན་ལི་རྟགས་སུ་དོན་སྐྱོད་ནང་། རྣམ་
 འབྱོར་པ་ཡིས་མྱོང་བའོ།^༥ །ཞེས་སོ། རྟེན་དག་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་ཀྱང་། དམ་ཚིག་མཚོག་གི་རྒྱུད་
 ལས། རྟགས་དང་ལུན་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས། སྤྱི་ཡི་སྤྱི་ཡི་ལྟེ་ཚོས་དང་། རྟེན་ལི་ལས་ནི་ལན་
 བདུན་གྱིས། རྟེན་ལི་སྤྱི་བ་ལས་གྲོལ་བའོ།^༦ །ཞེས་པས། རྣམ་པའི་སྤྱི་བའི་རྣམས་ཀྱི་ལྟེ་ཚོས་དང་
 རྟེན་ལི་བདུན་བྱས་པས་སྐྱོངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་ཡི་ནང་ལ་ལུགས་སྐྱུ་བདུན། རབ་ཏུ་གནས་
 པ་ཚོལ་བས་བཞེངས། རྒྱ་མ་མཚོག་ལ་དབུལ་བར་བྱ།^༧ །ཞེས་པས་རྣམ་པའི་ནད་གི་སྤྱི་བའི་ལུགས་
 མ་བདུན་བྱས་ཏེ་སྤྱི་མ་ལ་དབུལ་ལོ། །ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་ཡི་གསང་བའི་རྟགས་བྱུང་ན། རོ་རྩེ་
 དང་ནི་དེའི་སྤྱི་བའི་དང་། རྟེན་ལི་ལས་བཅུ་གཅིག་སྤྱི་མ་ལའོ།^༨ །ཞེས་གསུངས་སོ། སྤྱི་བའི་ནད་གི་སྤྱི་བའི་
 གསང་བ་གསུམ་ནི། གསེར་གྱི་འང་བྱ་བ་ཕྱེགས་པའི་རྒྱུད་ལས། བད་གི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་དང་ཡང་། བད་གི་

ཡ་དང་མ་ཉིད་དང་། རང་གི་ལུས་ལ་མི་སྤྲད་དོ། རང་གི་ནང་ཉིད་སྤྱིར་ན་ཡང་། བྱིན་པ་ཆེ་ཆུང་
ཚོས་རྣམས་ལ། འདུག་པར་འདོད་དང་ལྷགས་པ་དང་། ལྷགས་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་འཛིན་པའི་
ལུས། ལྷན་ཅིང་མཐོ་བཙམས་རྒྱུ་སྤྲད་ན། རངས་རྒྱས་སྐྱེ་བའི་བརྒྱ་ལྷན་གྱིས། རང་གི་གསང་བ་
རང་གི་ལུས། ལྷ་ཡི་དབྱིལ་འཁོར་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལྷན་དང་ཟུང་ལ་དུག་འདྲེས་ཟོས། ཀལ་ཏེ་
མཚོན་གྱིས་བཏབ་ན་ཡང་། བྱིན་པའི་ལམ་མེད་ལུས་བརྒྱ་སྤངས། རྟེ་ལོག་ཚ་བའི་དཔྱུལ་བ་
མྱེད་པུ་། ཞེས་སོ། རྟེ་དག་བསྐྱེད་པ་ཡང་འགྲོད་པས་བཤགས་པར་བྱའོ།།

སྐྱེད་གསང་བའི་གསུམ་ནི། དཔལ་ཉི་ལྷ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་ལས། རོ་རྩེ་སྤྱན་ནམ་སྤིང་
མོ་ཡི། ལུས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་དབྱས་པ་དང་། མཐོ་བཙམས་ལག་གིས་བརྟེན་པའི་རྒྱུལ། ཀལ་ཏེ་གཞན་
གྱིས་བྱེད་བརྟུག་ན། འདི་ཡང་མནར་མེད་རྒྱུར་འཕེལ་འགྱུར། རང་གི་ལོན་ཏུ་འདྲེས་པའི་མཚེད། རྒྱ་
རེ་རྩེད་མོའི་རྒྱལ་ཚམ་དུ་འང་། བརྟེན་གསང་བརྟེན་པར་བཙམས་པའམ། རྫི་ལམ་ན་ཡང་ཡུམ་ལ་
གཙོས། རྟེ་མ་ཐག་ཏུ་མ་བཤགས་ན། འདི་ཡང་སྤར་དང་སྤྱིག་མཉམ་མོ། ཀལས་དང་ལོན་པར་བ་
སྤམ་ཡི། ལྷ་ཡི་གྲིབ་མར་མི་འགོང་ལ། ལྷ་མའི་སྤྱན་ལམ་དག་ཏུ་ཡང་། མཚོན་ཆ་གཟུང་བར་
མི་བྱའོ། རྒྱུ་ལག་བརྒྱུད་དང་ཉལ་མི་བྱ། རྫིལ་ཤུང་འདུག་དང་རྒྱབ་མི་བརྟན། ལྷ་མ་དང་སྤྱན་
དང་གཞོན་པ་དང་། ཀལ་དུགས་སོགས་སྤྱིག་པའི་རྒྱུན་རྣམས་སྤང་། ལྷ་མའི་གཟི་མས་ཁང་དག་ལ་
ཡང་། ལག་པས་མཚོན་ནམ་རྟོ་དག་གིས། བཙམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། རྟེ་དག་ལས་ནི་འབྲུམ་
ལྱུར་དུ། ལྷ་མའི་གནས་ཁང་བཤིག་པ་དང་། ལྷུ་ལ་བཙམས་ཤིང་སྤྱིག་བྱས་ལ། འདི་ཡི་སྤྱིག་པ་
པ་མཐའ་ཡས། ཀལ་ཏེ་སྤྱི་མར་བག་མེད་པས། ལ་དབྱེད་བསྐྱེད་སྤངས་ནའང་པ་མཐའ་ཡས། མཚོན་
ཏུ་སྐྱེ་ལ་བརྟུན་བྱས་ན། འདི་ཡི་རྣམ་སྤྱིན་བརྟོད་མི་ལང་། ཞེས་སོ།།

དེའང་སྤྱི་མའི་སྤྱིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིག་པ་ནི་གཞན་ལས་འབྲུམ་འགྱུར་གྱིས་སྤྱི་བས།
བལྟགས་ན་དེ་ཉིད་ལ་ཉིན་ཞག་གིས་བར་མ་ཚོད་པར་བཤགས། མི་བལྟགས་ཤུང་དེའི་སྐྱེ་འབག་ལ་
སོགས་པའི་དུང་དུ་བཤགས་སོ། ཀལས་དག་དམ་ཚོགས་ཤུང་སྤྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་སྤྱིའི་སྤྱི་ནི། བརྟུན་དུ་སྐྱེ་བ་སྤྱིང་བ་སྤྱི། འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་ལས། ལྷགས་ཀྱི་མོས་

པ་སྐྱོད་པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་མལ་པ་དག་ལ་ཡང་། །བརྟུན་པའི་ཚེག་ནི་རང་འདོད་ཀྱིས། །སྐྱེ་ལ་རྟག་ཏུ་
 དགའ་བ་ལ། །སྤྲུགས་པ་རྒྱས་ལུས་པ་མི་འདྲུང་ཞིང་། །གཞན་ལ་སྐྱེས་པ་བཅུན་པ་མིན། །རང་གི་དག་
 ཉིད་ཉམས་པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ལྷོ་འབབ་འགྲུམ། །ཁ་འོངས་དུས་ལ་སྐྱེ་གི་ལུས། །བྱང་གི་
 རྩེགས་སུ་མྱོང་བར་འགྲུམ། །དེ་འོག་དཔལ་ལོང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་། །རྣམ་པ་སྤྲོ་ཚོགས་མྱོང་བར་
 འགྲུམ།¹⁾ །ཞེས་སོ།།

སྤྱིའི་ནང་དུ་སྤྲུལ་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། །སྤྲུགས་ལ་འཇུགས་པའི་གང་ཟག་གང་། །གཞན་
 གཉིས་དབྱེར་འཇུག་སྤྲུལ་སྐྱེ། །ཚོས་སྐྱེས་ལ་འོང་རྣམས་མི་འདྲུ་དང་། །ཅི་བྱས་འོག་པར་འགྲུམ་བ་
 དང་། །ཁ་དབྱེད་པ་རྣམས་དགའ་འགྲུམ་དང་། །ལུས་ལ་མཚོན་གྱིས་འདེབས་པ་དང་། །ཤི་འཕོས་ནས་
 བྱི་སྤྲེད་ཅན་ལུས། །དེ་ནས་དཔལ་ལོང་རིམ་གྱིས་མྱོང།²⁾ །ཞེས་སོ།། སྤྱིའི་གསང་བར་གཞན་གྱི་ཞེར་
 འདེབས་པའི་ཚེག་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། །རྟག་ཏུ་ཞེ་གཙོད་ཚོག་སྐྱེ་བ། །སྤྲུལ་པའི་ལས་དང་སྤྱི་མའི་
 རྟགས། །འགྲོ་བ་བྱམས་བྲལ་བཤེས་ཀྱང་སྤྲུལ། །ཚོས་གྱི་ཚོག་ཀྱང་འཚོལ་བར་འགྲུམ། །ཤི་འཕོས་
 རབ་ཏུ་དྲེགས་པའི་ལུས། །དེ་ནས་དཔལ་ལོང་གསུམ་དུ་འཕོབ།³⁾ །ཞེས་སོ།།

གསུང་གི་ནང་གི་གསུམ་ནི། ཚོས་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱོད་བ་སྟེ། རྒྱུ་བ་པ་ལ་སྐྱོད་བ་ནང་། བརྒྱུ་མ་
 པ་ལ་སྐྱོད་བ་གསང་བ་སྟེ། དམ་ཚོག་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ལས། །སྤྲུགས་པ་སྐྱོམ་ལ་གནས་པ་
 ཡིས། །ཚོས་སྐྱེ་རྣམས་དང་ཚོས་སྐྱེ་བ་དང་། །ཚོས་ནི་བརྒྱུ་མ་པའི་གང་ཟག་ལ། །སྐྱོ་ཞེ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པ་
 དང་། །གཤེ་ཞིང་སྐྱོད་པའི་ཚོག་སྐྱེས་ན། །གཞན་གྱི་མོས་པ་ཉམས་པ་དང་། །རང་གི་བདོག་པ་ཉམས་
 པ་དང་། །རང་གི་ཚོས་རྣམས་བརྗེད་འཕེལ་ཏེ། །ཡིད་དཔྱོད་འབྲུ་མིན་འཚོལ་བར་འགྲུམ། །དཔལ་ལོང་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཚད་མེད་མྱོང།⁴⁾ །ཞེས་སོ།། གསང་བའི་སྤྱི་དོ་རྗེ་ལྷོ་མིན་སྤྲུག་མིན་སྐྱོད་ཅིང་གཤེ་སྐྱུར་བཏབ་
 པའོ། །ནང་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུག་རྒྱ་དང་ཉེ་འཕོང་སྤྲུག་འབྱེད་པའི་ཚོག་སྐྱེ་བའོ། །གསང་བ་སྤྲུལ་ལ་སྐྱོད་
 པ་སྟེ། སྤྲུག་རྒྱ་གཉིས་སྐྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། །དོ་རྗེ་མཚོད་དང་ལྷུ་མ་དཔལ་ལ། །ཚོག་གིས་སྐྱེས་དང་དག་
 བཅག་ན། །བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྤྲུག་བྱེ་བར་ནི། །བྱུང་བར་དཔལ་ལོང་གསུམ་པོ་ཡི། །སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་བཟང་
 དུག་པོ་ཉིད། །གང་ཟག་དེ་ཡི་མྱོང་བར་འགྲུམ། །སྤྲུལ་བྱས་དང་ད་ལྟོ་རྟགས། །རིམ་པར་མྱོང་བར་

འཇུག་པ་ནི། ལྷ་མར་བྱས་པས་ཚེ་འདི་ལ། བར་ནས་ཐ་མར་ཚོར་བ་ལ། ཡང་ལྷ་ཚེ་སྟོང་ལ་
 བྱས་ཏེ། ལྷེས་མ་ཐག་ཏུ་ཚོར་བར་འཇུག། འདི་ལ་བྱས་པའི་ལས་མཐའ་ནི། ཚེ་འདིའི་ཞབས་
 ལ་ངག་གི་ལས། འཛོམ་དང་གཞན་གྱིས་ལྷེ་འབབ་དང་། ལྷོ་བྱར་དག་ཏུ་སྐྱེ་རྒྱུ་ལགས། ལྷ་མའི་སྲུ་
 དང་རྒྱུང་མ་དང་། ལྷ་དག་ཉེར་གཞན་དག་གྲུང་རུང་། བཀའ་ལས་འདས་གིང་ངག་བཅག་ན། ལྷ་
 མ་ལས་ནི་ཉེས་འཇུག་ཏེ། ཡང་ན་སྐྱེ་མའི་བྱེ་བྲག་གིས། རྩ་བ་དང་འཛམ་ལག་གི་ལྷ་དག་འདས་ངག་ཏུ་
 ལྷས་པ་དང་། ལྷོ་སྐྱར་འདོད་ཚིག་སྐྱེས་བྱས་ན། ལྷ་མ་ལས་ནི་སྟོང་སྲག་འཇུག། ལྷ་མ་པར་སྐྱེན་པ་
 མི་བཟད་པ། འཛིན་པས་སྐྱེ་མའི་བྱེད་གྱིས་ཡང་། འདི་མ་ཐག་ཏུ་ཚོར་བར་འཇུག།“ ཞེས་སོ།།

ཐུགས་གྱི་དམ་ཚིག་ལའང་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྤྱི་སྤྱི་གོད་སེམས་སྟོང་བ་སྟེ། ལྷིང་པོའི་
 རོན་རྣམ་པར་ཚེ་པའི་རྒྱུད་ལས། གང་དག་སྐྱགས་པ་དོ་རྗེ་འཛིན། སེམས་ཚན་གཞན་ནམ་རང་ཡང་
 རུང་། ལྷོད་པར་བྱ་བའི་ལས་འཆང་ན། འདི་ནི་ལྷ་བ་ཚན་གྱི་ལུས། ལྷ་བའི་རྟེན་པར་ལྷན་
 པ་ཡི། ལྷས་ནི་སྟོང་སྲག་སྲུང་སྲུང་ནས། ལྷ་བའི་དབྱེ་བ་པར་ལྷོ།“ ཞེས་སོ། ལྷ་བ་
 དུ་བརྒྱབ་སེམས་དང་གོད་སེམས་སྟོང་བ་སྟེ། གནམ་ལྷགས་མེ་ལྷ་འབར་བའི་རྒྱུད་ལས། གལ་
 ཏེ་སེམས་ཚན་པལ་པ་ལ། ལྷ་ལྷུང་གོད་པའི་སེམས་སྐྱེས་ན། འཛོམ་བ་ཐུན་མོང་ལྷས་ཚན་ནི། བརྒྱ་
 ཐུག་གསུམ་གྱི་སྟོན་བཅད་པ། འདི་ཡི་སྤྱི་གའི་ཚད་མཉམ། ལྷ་ལྷེ་བ་སྐྱེན་པའི་རྟེན་ལའོན་
 པའི། ལྷ་སྐྱགས་ཚན་རྣམས་ལ་ལོག་འཇུག་ཏེ། ལྷགས་ལ་ལྷགས་པས་བརྒྱ་ཐུག་འཇུག། རྩོད་ལོ་
 ལྷན་སྤོང་བུལ་སྐྱོག་སོ། བརྒྱུད་པའི་སྐྱེ་མ་བརྒྱ་ཐུག་སོ། རྩ་བའི་སྐྱེ་མ་འབྲུམ་སྲག་འཇུག།“ ལྷ་
 ཞེས་སོ། ལྷ་སང་བར་རང་གཞན་གྱི་བྱེད་མཐའ་ལ་ལོག་ལྷ་སྐྱེས་པ་སྟེ། བཞོད་པ་ཚེ་པོ་ལས། རང་རམ་
 གཞན་གྱི་བྱེད་མཐའ་ཡི། ཚོས་ལ་སྟོད་པ་ལོག་པའི་ལས། རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ལས་འདས་ན། ལྷ་
 སྟོད་མེ་ཡི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ལ། ལྷ་བ་རིང་བར་དུ་གནས་པར་འཇུག། རང་གི་བྱེད་མཐའ་ལོག་ལྷ་
 ལྷེས། རྩལ་བ་ཉིད་ལས་ཐར་སྐྱབས་མེད།“ ལྷ་ཞེས་སོ།།

ཐུགས་གྱི་རང་གི་གསུམ་ལ། ལྷི་སྟོད་པ། ལྷ་སྐྱོམ་པ། གསང་བ་ལྷ་བ་ལོག་པ་སྟོང་བ་སྟེ།
 ལེ་ལྷི་ལང་སྲུ་བཅུགས་པའི་རྒྱུད་ལས། ལྷ་དང་སྐྱོམ་དང་སྟོད་པ་ལོག་ འདི་ནི་ལམ་ལྷ་ཚེ་པོ་སྟེ། །

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པ་གང་། །འདི་ཡི་སེམས་ལ་སྦྱིན་པར་ངེས།^༤ །ཞེས་སོ། །གསང་བའི་
 གསུམ་ལ། བྱི་ལྟ་སྦྱོར་སྦྱོང་བ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ། བྱི་ལྟ་སྦྱོར་སྦྱོང་བ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ། གསང་བ་སྐྱེ་བ་
 དང་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་བ་མིང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་ཡངས་ལས། སུ་ཡི་ཡིད་གྱི་ལས་འབྱུང་ཉེ། །ཡིད་
 ལ་བྱ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །ཡིད་ལ་མ་བྱས་ཉམས་པ་དང། །འདས་དང་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་ཐུགས་ལ། །མནར་
 མེད་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པ་ལོ་^༥ ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་གྲང་རང་རང་ཚུ་ཉམས་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྟ་། བཤགས་
 པ་ལ་འབད་དོ། །རྩ་བའི་དམ་ཚིག་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

གཉེས་པ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ལྟ་ཚེན་ལྟ་ལས། དང་པོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ་ནི།
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡི་ནས་སངས་རྒྱས་པས། སྤང་བོ་ལྟ་ཡབ་ལྟ། འབྱུང་བ་ལྟ་ཡུམ་ལྟ། རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུར་
 རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ལྟ། ཡུལ་ལྟ་སེམས་མ་ལྟ། རྟོག་ཚོགས་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 དམ་ཚིག་གསུམ་བཞེད་ལས། དང་པོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ནི། སྤང་བོ་ལྟ་དང་འབྱུང་བ་རྣམས་
 པ་ལྟ། །རྣམ་ཤེས་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས། །ལྟ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རང་བཞིན་ཤེས་
 པར་བྱ།^༦ །ཞེས་པ་ལྟར་ཀུན་གྱི་འདས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

གཉེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ་ནི། དམ་ཚིག་ཚེན་པོ་སྟེ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་
 གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚོ། མྱོག་གཙོད་པ། མ་བྱིན་པར་སྤང་བ། མི་ཚངས་པར་སྦྱོང་བ། བརྟུན་དུ་
 སྦྱོང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་རྣམས་ལྟ་ནི། །ཏན་གཏམ་བྱིན་ལེན་པ་དང། །མི་
 ཚངས་སྦྱོང་དང་བརྟུན་དུ་སྦྱོང་བ་དང། །རྣམ་པ་ལྟ་ནི་ཐབས་མཁས་སྦྱོང་བྱེད་པ། །མ་སྐྱེད་ཉམས་
 མཐོང་རྟོག་དང་བཅས་ནས་སྦྱོང་།^༧ །ཅེས་སོ། །དེ་འདྲ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྦྱོང་ལས་ཀྱང།
 ཐབས་ཚེན་རྣམས་དང་ལྟན་པ་ལ། །ཉོན་མོངས་བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་འཁྲུང་།^༨ །ཞེས་བཤད་པ་དང་
 རྒྱུ་མཐུན་པས། རང་དོན་གྱི་འཁྲིམ་མེད་པས་གཞན་དོན་དུ་གནང་བའི་སྐབས་སྐྱེད་པ་
 བཞིན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དང་དུ་སྤང་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ་ནི། རྗེ་ཚེན། རྗེ་རྒྱ། རྗེ་རྟ། བྱང་སེམས་དཀར་པོ། ཤ་
 ཚེན་གྱི་དངས་མ་ལྟ་སྟེ། སྤང་ལས། དང་དུ་སྤང་བའི་དམ་ཚིག་རྣམས་ལྟ་ནི། རྗེ་ཚེན་རྗེ་རྒྱལ་སོགས་

དམ་ཚན་ལྟེ་། ཞེས་སོ། དེའི་ཡོན་ཏན་ཡང་། མཁའ་འགོ་མ་དོ་རྗེ་གྲུབ་ལས། མི་བསྐྱོད་བསྐྱེན་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། ཁད་ཀྱུན་རྣམ་པར་སྐྱོར་བར་འགྱུར། ཉམས་པ་ཡིས་ནི་མདངས་ཆེན་འགྱུར། རྩོད་
 རྗེ་ཉི་མ་ཚུལ་པ་མེད། རྩོད་ཆོས་ནི་བསྐྱེན་པ་ཡིས། རྒྱུད་མེད་ཀྱུན་ལ་ལོངས་སྐྱོད་དོ། རྩོག་ཆགས་
 ལུས་འབྱུང་དོ་རྗེ་དག། རོན་ཡོད་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟེ། འདུལ་ལྡན་དོན་ཀྱུན་གྲུབ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་
 པ་དེས་ཞི་བར་གཤོར། མི་བསྐྱོད་བཏུང་བའི་སྐྱོར་བ་ཡིས། རྩོད་སྐྱུག་ལུང་ནི་འཚོ་བར་སྐྱུར། ཉམས་
 པ་ཡིས་ནི་མི་རུ་བརྗོད། རྩོད་ཉི་མས་བྱེ་བར་ཉེ། ཆོད་པག་མེད་གྱིས་གྲངས་མེད་ཆོ། ཁམ་མཁའ་
 རི་སྤོང་ཉ་བཏུན་པས། འདུལ་མེད་དོ་རྗེ་ཉི་མ་གཉེས། ལའོར་བ་བསྐྱུབ་པའི་རྩ་བ་སྟེ། འདི་དག་
 རྣལ་འབྱོར་པས་བསྐྱེན་ན། རྣལ་བཟང་རྣམས་དང་མཉམ་པར་འགྱུར།། ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་མི་སྲུང་བའི་དམ་ཚིག་ལྟེ་། དུག་ལྟེ་ཉན་ཐོས་ལྟར་དགའ་མི་ལྟ་བུས། ཡེ་ཤེས་གྱི་
 རོ་བོར་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷ་མ་ལས། མི་སྲུང་བ་ཡི་དམ་ཚིག་རྣམ་ལྟེ་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྐྱང་ལ་
 སོགས་དུག་ལྟེ་། ལགས་དང་བ་དོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་སྟེ། རོན་མོངས་ལྟེ་བསྐྱུར་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྟེ། འ
 དུག་ལྟེ་མི་སྲུང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ལྟེ་ལེན།། ཞེས་སོ། དེའང་དུག་ལྟེ་པོ་ཐབས་གྱིས་ཟེན་ན་ལམ་གྱི་
 རྩོགས་སྲུང་ལྱུང་བས་ཀྱང་མི་སྲུང་བ་དང་། རོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཀྱང་མི་སྲུང་བ་དང་། དབྱིངས་ཡེ་
 བས་མ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་མི་སྲུང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་སྲུང་དོར་མེད་
 པ་ཡིན་པས་ཀྱང་མི་སྲུང་བའི་དམ་ཚིག་ཅེས་བྱའོ། འདུལ་མེད་ཉི་མས་སྲུང་ལམ་དུ་མི་བྱེད། ཐབས་
 གྱིས་ཟེན་ན་སེམས་དབས་ཀྱང་ལམ་དུ་བྱེད་པས་ན་དོན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དག་པར་མདོ་གཅིག་ཏུ་
 འདུས་སོ།།

བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ལྟེ་། ལྷ་མ་གྱི་ཤེས་བྱ་ལྟེ་པོ་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དོར་སྲུང་བྱ་བ་
 པར་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་རྣམ་ལྟེ་། རྒྱུད་པོ་ལྟེ་དང་
 འབྱུང་བ་ལྟེ་རྣམས་དང་། རྣམ་ཤེས་ལུལ་རྣམས་དཀྱིལ་ལའོར་སྐྱུབ་བྱེད་པ། རྩིང་འཛིན་གསུམ་དང་
 ཚོ་ག་ལྟེ་རྩོགས་ནས། རྒྱལ་བ་རིགས་ལུལ་དཀྱིལ་ལའོར་སྐྱུབ་བྱེད་པ། རྩིང་འཛིན་ཚོ་ག་ལྟེ་ཡིས་
 སེམས་རྩོལ་བྱེད།། ཅེས་སོ། རྩིང་འཛིན་གསུམ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ ཀྱུན་དུ་སྐྱང་བའི་རྒྱུའི་

ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། ཚོག་ལྟ་ནི། ལྷ་བསྐྱེད་པ། ལྷགས་བསྐྱེད་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ། དམ་ཚིག་ལ་
 གནས་པ། མཚོན་གཏོར་ལ་བརྩོན་པའོ། །དེ་དག་ནི་གསང་ལྷགས་སྐྱེ་འཕྲུལ་སྤྲིའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའོ། །གསང་སྤྲིང་ལས་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ལྷ། ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་བཅུ། དམ་ཚིག་ཚེན་པོ་བཞི་དང་
 བཅུ་དགུ་⁶⁴ གསུངས་སོ། རྩ་བ་ལྟ་ནི། དཀོན་མཚོག་གསུམ་མི་སྤང་བ། ལྷ་མ་བཀྲར་བ། ལྷགས་
 དང་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱུན་མི་གཙང་བ། ཐེག་ཚེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ལ་བྱམས་པ། གསང་བའི་དོན་
 གཞན་དུ་མི་སྤྲོད་བཞེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་མེད་མི་སྤང་ལྷ་མ་བཀྲར། །ལྷགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱུན་མི་
 གཙང། །ཡང་དག་ལམ་དུ་ཞུགས་ལ་བྱམས། །གསང་བའི་དོན་བྱིར་སྤྲོད་མི་བྱ། །འདི་ནི་རྩ་བ་ལྷ་
 རྣམས་ཉེ་⁶⁵ །ཞེས་སོ།།

ཡན་ལག་གི་བཅུ་ལ་མི་སྤང་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གཏི་ལྷག་འདོད་ཚགས་ཞེ་
 ལྷང་དང། །རྒྱལ་ལྷག་དོག་མི་སྤང་དོ།⁶⁶ །ཞེས་སོ། །དང་དུ་སྤང་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ་ནི། དེ་ལས།
 དཀར་རྩི་དམར་རྩི་དེ་ལ་ཚེ། །དག་པའི་སྤྲོད་བཅུད་མི་དོར་དོ།⁶⁷ །ཞེས་སོ། །དམ་ཚིག་ཚེན་པོ་ནི་
 རྫོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ།།

གསང་ལྷགས་གསང་མ་ལས་ནི་བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་དང། ལྷ་དང་བར་བྱ་བའི་དམ་
 ཚིག་གཉིས་སུ་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི་རྩ་ལྷང་བཅུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་གཞུང་དུ་སྐྱོས་པ་
 རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤ་ལྷ་བདུད་རྩི་ལྷའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་ལོངས་སྤྲོད་པའོ། །དེ་ལ་ཤ་
 ལྷ་ནི། ལྷ་དང་པོ། བ་ལང། ལྷི། མི། རྟའི་ཤའོ། །བདུད་རྩི་ལྷ་ནི་དེ་ཚེན་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ཚོས་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཡང། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས། ཤ་ཚེན་དམ་ཚིག་མཚོག་གིས་ནི། །རྩི་རྩི་གསུམ་
 མཚོག་བསྐྱེད་བར་བྱ། །བཤད་གཙོའི་དམ་ཚིག་མཚོག་གིས་ནི། །རིག་པ་འཛིན་པའི་གཙོ་བོར་
 འགྱུར། །སྤང་བའི་ཤ་ལི་དམ་ཚིག་གིས། །མའོན་ཤེས་ལྷ་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྩི་ཤ་དག་གི་དམ་
 ཚིག་གིས། །མི་སྤང་བ་ཡི་བདག་པོར་འགྱུར། །ལྷི་ཤ་དག་གི་དམ་ཚིག་གིས། །དངོས་སྤྱབ་ཐམས་ཅད་
 འགྱུར་བར་འགྱུར། །བ་ལང་ཤ་ལི་དམ་ཚིག་གིས། །རྩི་རྩི་འགྱུགས་པའི་མཚོག་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་
 དང། །ཡང། ལྷ་དང་པོའི་ཤ་དང་རྟ་ལི་ཤ། །ཟས་ཀྱི་སྤྲིར་ནི་བཟའ་བར་བྱ། །ཟས་གཞན་དག་ནི་མ་

མོས་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལྷོ་ཆེན་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་མཉེས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་
 དང་། གཤང་གཅི་ལྷུ་བ་འབྲུག་ལ་སོགས། །ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱལ་
 དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གྲགས་ཆེན་མཉེས།^{༡༩} ཞེས་སོ། །དེ་དག་མེད་ན་ཟས་ལ་དེའི་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བྱ་བའམ་དེར་བསམས་ནས་བཟང་བར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཟས་སྲུབ་རྣམས་
 ཟ་བ་དང་། །ཤ་ཆེན་དག་ནི་རབ་བརྟགས་ན། སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཕྱགས་གསང་བའི། །དོས་གྲུབ་
 ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། གཞུམས་ཐམས་ཅད་མེད་ན་ཡང་། །ཐམས་ཅད་
 བསམ་པས་རྣམ་པར་བརྟག། །དོ་རྗེའི་སྐྱོར་བ་འདི་བྱས་ན། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབ།^{༢༠} །ཅེས་སོ། །འདི་དག་འཛིག་རྟེན་ན་སྣང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱུད་པས་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་ལས་གྲོལ་
 བས་བཟང་བར་མེད་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་གྲུབ་པ་ཅན་མཉེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ།།

དམ་ཚིག་དེ་དག་རི་ལྟར་བསྐྱུང་ན། དུན་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངོ་ཚོ་ཁྲེལ་ཡོད་
 དང་འཛིགས་པ་དང་གྲུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུང་ངོ། །དེའང་དུན་པ་ནི་དམ་ཚིག་གི་རིམ་པ་རྣམས་
 གཤང་བཀག་དང་བཅས་པ་མ་བརྗེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་ཉིན་མཚན་དུ་སེམས་ཤིང་བཤའ་གས་
 རྫོམ་བྱེད་པའོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་སྒོ་གསུམ་དམ་ཚིག་ལ་གནས་སམ་མི་གནས་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་པས། ཅི་
 བྱེད་ཐམས་ཅད་དམ་ཚིག་དང་འགལ་ན་སྣོང་། མི་འགལ་ན་བསྐྱུབ་པའོ། །ཀུན་ཡོད་ནི་དག་ཉེན་ཆེ་
 སར་ཚོན་བྱེད་པ་ལྟར་བར་སོང་གི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དམ་ཚིག་ཉམས་ན་འགྱུར་བས་གྱིམས་སེ་
 བྱེད་པའོ། །ངོ་ཚོ་ཤེས་པ་ནི། ལྷ་མའི་མདུན་དུ་ཁས་སྐྱུངས་པའི་དམ་ཚིག་ཉམས་ན་བདག་ལས་དམན་
 པ་མི་འོང་སྟམ་དུ་རང་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཉེས་ལྷུང་ཕྱུང་བཅད་ལའང་འཛོལ་བའོ། །ཁྲེལ་
 ཡོད་པ་ནི། ལྷ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་སྐྱེ་བོ་དང་བཅས་པས་ཁྲེལ་ནས་སྐྱུད་པའི་གནས་སྲུང་ལྷུང་སྟམ་
 བས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུང་བའོ། །འཛིགས་པས་བསྐྱུང་བ་ནི། དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་
 བསམས་ནས་སྒོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་གཏོང་བའོ། །ཀུན་པས་བསྐྱུང་བ་ནི། ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ལ་བྱོད་
 པ་དང་བཅས་ཤིང་དམ་ཚིག་ལ་གྲུས་པས་བསྐྱུང་བའོ། །དམ་ཚིག་གི་སྒོ་དོན་ནི་ས་མ་ཡ་ཞེས་པས།
 དོན་གཉེས་ལ་འཇུག་སྟེ། དམ་དུ་བསྐྱུངས་ན་མི་དགོ་བ་འཛིག་པས་དམ་ཚིག་དང་། སྐྱུ་གསུང་ཕྱགས་

ལ་སོགས་པའི་དམ་རྒྱུ་རྒྱུ་ར་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཉམས་ན་དཔུལ་མེས་བསྐྱེགས་པས་ཚིག་པར་བྱེད་
 པའོ། །དམ་ཚིག་རྣམ་པར་བཞོད་པའི་རྒྱུད་ལས། ས་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ། མ་ཞེས་བྱ་བ་མ་
 ཉམས་ན། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བ་ཉིད། །ཡ་ཞེས་ཉམས་ན་ཡང་བར་འགྱུར། །དམ་ཞེས་བྱ་
 བ་བཅིངས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་གྲོལ་ན་ཉམས་པ་ཉིད། །ཚིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་འདས་ན། །མེ་ཡི་སྐྱལ་བསྐྱལ་
 རྒྱུང་བའོ།^༧ །ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་བསྐྱུངས་པའི་མན་ཡོན་ནི། ཚེ་འདིར་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ཅིང་ཀུན་གྱི་
 ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མཁའ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་དང་། ཚོགས་རྫོགས་གིང་བར་
 ཚད་མི་འབྱུང་ལ། བརྩོན་འགྲུས་དང་དབང་པོ་ཐ་མར་གྱུར་གྱུང་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་ན་སྐྱེ་བ་བདུན་
 བམ་བཅུ་དྲུག་ན་ངེས་པར་གྲོལ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསང་སྟོང་ལས།
 མཉམ་པའི་དམ་ཚིག་ལ་གནས་ན། །མཉམ་རྫོགས་ཚེན་པོ་ཐོབ་འགྱུར་པས།^༨ །ཞེས་སོ།།

ཉམས་པའི་ཉེས་པ་ནི་གཉིས་ལས། ཚེ་འདིར་ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་ནད་དང་འཚེ་བ་
 མང་ཞིང་ཅི་བསམས་པ་མི་འགྲུབ་པས་ཚར་ལམ་གྱུང་ཐབ་པ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་
 ཐམས་ཅད་ལོག་པས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ཞིང་། བྱི་མར་དཔུལ་བ་ཚེན་པོར་ལྷུང་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ལས། རྩ་བ་ཉམས་པའི་ཕྱུལ་བ་དག །གསོལ་ཉེ་བར་མི་བརྩོན་དང་། །སྐད་ཅིག་ཡུད་ཅོམ་སྐྱ་
 མི་བྱེད། །ཉམས་གྱུར་ཉེས་པ་བརྗོད་མི་ལང་། །རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ཉམས་གྱུར་ན། །བསྐྱབ་པ་ཐམས་
 ཅད་ལོག་པར་འགྱུར། །ཡིད་དུ་མི་འོང་སྣ་ཚོགས་པའི། །འབྲས་བུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འདུ། །ཡན་ལག་
 དམ་ཚིག་ཉམས་གྱུར་ན། །འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་ངན་སོང་ལྷུང་།^༩ །ཞེས་པ་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས།
 མ་གསངས་སྐྱུལ་དང་ཚོམ་རྒྱུན་དང་། །ས་སྟོན་མེ་ཡི་སྐྱལ་བསྐྱལ་བྱེད།^{༡༠} །ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་།
 ཡམས་དང་འཚེ་བའི་ནད་རྣམས་དང་། །རྒྱལ་པོ་མེ་དང་སྐྱུལ་གདུག་དང་། །རྒྱ་དང་མཁའ་འགྲོ་རྒྱུན་
 པོ་དང་། །གདོན་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས་གྱིས་གྱུང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ལྷུང་།^{༡༡} །
 །ཞེས་སོ།།

དེ་ནི་བཤགས་ཐབས་བཤད་དེ། དེ་འདྲ་དུས་གྱི་བྱུང་གྱིས་དབྱེན། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་

བཞིར་བཤད་དེ། དམ་ལས་འགལ་བ་ནི་ཞག་གཅིག་གིས་བར་མ་ཚོད་པའོ། །ཉམས་པ་ནི་སྐྱེ་བས་
 བར་མ་ཚོད་པ་རྒྱུན་གྱི་ཉེས་པའོ། །འདས་པ་ནི་ལོ་རྒྱུན་ཚད་དོ། །ལོ་གཉིས་དང་གསུམ་རྒྱུན་ཚད་ནི་རལ་
 བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྒྱུན་གྱི་ཉེས་པ་ནི་བརྩོན་པ་ཚེན་པོས་བཤགས་ན་འདག་ལ་ཕན་ཚད་མི་འདག་པར་
 བཤད་པས། ལྷ་མ་ལྷ་བྱས་སློབ་མའི་བཤགས་པ་མི་ལེན་པར་གསུངས་ཏེ། དམ་ཚིག་བཞོད་པའི་རྒྱུད་
 ལས། སྤྱིར་ན་དམ་ཚིག་ཁྱད་པར་ལ། རྒྱས་ལས་ཁྱད་པར་ངེས་ཕྱེ་བ། དམ་ལས་འགལ་ཞེས་ཉེས་
 བྱས་གང་། ཞག་གིས་བར་མ་ཚོད་པར་ནི། དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་བཤགས་བྱས་ན། དེས་ནི་སོར་
 ཡང་རྒྱུད་པའོ། །ཉམས་ཞེས་སྐྱེ་བས་མ་ཚོད་པར། །འགྲོད་པ་དྲག་པོས་བཤགས་པས་སོ། །དམ་ལས་
 འདས་ན་ལོ་དག་གིས། །བར་དུ་མ་ཚོད་བཤགས་པས་སོ། །ལོ་ནི་གཅིག་དང་གསུམ་དག་ལས། །དམ་
 ཚིག་རལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། །མཚོག་ཏུ་དྲག་ན་གསོ་རུ་རུང་། །ལོ་གསུམ་དག་ལས་འདས་པ་ནི། དེ་ནས་
 གསོ་རུ་མི་རུང་ལྟེ། །ཀལ་ཏེ་སྤངས་ན་གཉིས་ཀ་འཚོག་ །ངེས་པར་ས་སྤྱོད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ། །རྒྱུན་དུ་
 སྤྱོད་པ་ལོ་ནའོ།^{༡༩} །ཞེས་སོ།།

དེའང་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཉམས་པ་དང་། དུས་ལ་ལྟོས་པའི་འགལ་ཉམས་ཏེ། ཉེས་པའི་ངོ་
 བོ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་སྤར་སྤོས་པ་བཞེན་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་རྣམས་ཉམས་
 པའོ། །དེའང་དུས་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་ཉེས་པ་བཤགས་བྱའི་ཕྱི་ཡང་གི་རིམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བསྟན་
 པས་གིན་ཏུ་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །རྗེ་ལྷ་ར་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འགལ་ན་ཚོགས་གྱི་
 འཁོར་ལོས་བཤགས། །ཉམས་ན་རང་གི་བདོག་པས་བསྐྱེད། །འདས་པ་བྱུང་རྒྱུང་མ་དང་། །ཉེ་
 འཁོར་ལུས་དང་རག་དག་དང་། །ཡིད་དང་བདོག་པར་བཅས་པས་བསྐྱེད། །རལ་ན་རང་གི་སློག་
 གིས་བསྐྱེད།^{༢༠} །ཞེས་པས། ཞག་གིས་བར་མ་ཚོད་པའི་ཉེས་པ་ལ་ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱེད་
 ཞིང་། ལྷ་མ་ལ་སོགས་པའི་མདུན་དུ་ཐལ་མོ་སྤྱར་ནས། ལྷ་མ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཚེན་པོ་དགོངས་སུ་
 གསོལ། བདག་ཅག་མ་རིག་འཇུག་པའི་དབང་གིས་ཉོངས་པས་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་ལ་མཐོལ་
 ཚངས་བགྱིད་གྱི། དག་པར་མཛོད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ལན་གསུམ་སྐྱེ་སྤྱགས་དང་འགྲོད་སེམས་དང་
 བཅས་པས་བརྗོད་ཅིང་། སྤྱན་ཚད་མི་བགྱིད་པའི་བརྒྱལ་ལྷགས་ལ་གནས་པས་འདག་གོ།

དེའང་སྐོ་གང་ལས་གྲུང་པ་དེའི་ཚ་ནས་གཉེན་པོ་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །སླ་བ་ཚུན་ཚད་གྱི་
 ཉེས་པ་ལ། ཡུ་ལ་གང་ཡིན་དེ་ལ་རང་གི་ལོ་རྒྱུ་གཉེན་པོ་ལ་ལྷན་ལུས་ལ་ལྷན་ཚེགས་འཁོར་གྱིས་སྐྱ་མ་
 བཞིན་བསྐྱང་ངོ། །འོ་གཉེན་ཚུན་ཚད་ནམས་ལ་དེའི་སྤྲེང་དུ་རང་གི་སུ་དང་ཚུང་མ་ལ་སོགས་པ་
 གཉེན་གྱིང་ཐོངས་པས་མཚོན་ནས་སྐྱར་བཞིན་བྱེད་དོ། །འོ་གསུམ་ཚུན་ཚད་ལ་བརྩོན་པ་དྲག་པོས་མ་
 རོལ་སྐྱ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་དུ་དེའི་སྤྲིར་སྐོག་སྐོས་བཏང་བའི་བྱ་བ་དོ་གལ་ཚེན་པོ་བསྐྱབས་ལ་
 སྐྱར་བཞིན་བསྐྱང་ངོ། །དེའང་མི་ལམ་དུ་ཉེས་པ་བྱས་པ་དང་། གཞན་དག་སྐོད་པའི་ཞོར་ལ་རབ་དུ་
 སྐྱས་ཏེ། ཡིད་དང་རག་གིས་ཀྱང་གཞན་ཅི་ཟེར་བརྟག་པའོ། །དགའ་བར་བྱ་བའི་སྤྲིར་སྐྱད་པའང་དེ་
 མ་ཐག་ཏུ་བཤགས་དགོས་ཏེ། བཀོད་པ་ཚེན་པོ་ལས། སྐྱ་མ་དང་འི་ཉེ་བའི་འཁོར། རྫོང་སྐྱུན་དང་
 སྤྲིང་མོ་ལ། །རབ་སྐྱས་ཚིག་གིས་ཟུར་ཅམ་ཡང་། །བདེའམ་དངོས་པོར་བརྗོད་མི་བྱ། །ཁལ་ཉེ་མི་ལམ་
 དག་ཏུ་ཡང་། སྐྱང་ན་ཡིད་གྱིས་བཤགས་པར་བྱ། །དངོས་དང་ཞེ་ཡིས་བྱས་པ་དང་། །ཁལ་ཉེ་བྱ་
 པས་མ་ཟེན་པར། །ཐལ་བར་གྲུང་གྱང་མ་བཤགས་ན། །འབྱུང་དུ་བལྟས་ཉེ་དཔྱལ་བར་འགྲོ།¹⁾ །
 ཞེས་སོ། །

དེའང་ཚོགས་དང་སྐྱེན་སྤྲིག་དང་། ལུས་རག་གིས་སྐྱ་མའི་ཞབས་ཏོག་བྱ་བ་དང་། དབང་
 བསྐྱར་ལུ་བ་དང་། ཐུན་བཞིར་ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་དང་། མཇུག་དབུལ་བ་དང་། སྐོག་འདོན་ལ་སོགས་པའི་
 དགེ་བ་ཅི་འགྲུབ་ལ་འབད་བ་དང་། མདོ་འདོན་ཞིང་གཟུངས་བསྐྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་
 ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་། གང་ལ་ཉེས་པ་དེ་ལ་བསྐྱགས་པ་སྐོགས་བཅུ་དོ་སྐོག་ཐམས་ཅད་དུ་བརྗོད་
 ཅིང་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང་། དེ་གང་ལ་དགའ་བས་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་།
 བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་བསྐོས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་ལ། དེའང་ན་
 རག་བསྐྱང་བཤགས་ཉ་སྤོང་ཚེས་བརྒྱད་ལ་བྱས་ན་དེ་ཚུ་ན་ཚད་གྱི་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་སོས་པར་
 གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་མདུན་གྱི་ནམ་མཁམ་སྐྱ་མ་དང་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་བསམས་
 ལ་ཕྱག་འཚའ་བ་དང་། མཚོན་པ་འབྲུལ་བ་དང་། སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་རྗེས་ལ། དེ་དག་གི་
 སྐྱ་གསུང་ལུགས་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་བྱུང་ནས་རང་གི་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་

ལ་ཐིམ་པས་ཉེས་ལྷུང་དང་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འད་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་
ཅད་དག་ནས་འོད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲུར་བ་བྱ་མའི་བྱུགས་ཀར་ཐིམ། དེའང་རིམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
རང་ལ་སློབ་རིམ་གྱི་བར་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བསྐྱོད་བྱས་ན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་
སྦྱོང་བའི་མཚོག་ཏུ་གསུངས་སོ། །ཚད་ནི་མི་ལམ་དུ་སྒྲིབ་པ་དག་པའི་ལྷས་གོས་དཀར་པོ་གྲོན་པ་དང་།
རི་རྩེ་རྒྱན་པ་དང་། ཉི་ཟླ་གར་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །ཀམ་ཚོག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་
བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་དེའི་གོགས་སྦྱོང་པ་བསྟན་པ་ནི། ལྟ་སྟོན་གྱི་བོགས་འབྲིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྷན་
པར་ཅན་འབྲུབ་པ་སྟེ། རོ་བོ་ནི་མཉམ་གཞག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོམས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ལ་ཉམས་སྦྱོང་
སྦྱོང་བས་མཉམ་རྗེས་བསྐྱེད་པའི་བོགས་འབྲིན་པའོ། །དེའང་དམན་པ་ཉན་རང་གི་སྦྱོང་པ་དང་། མཚོག་
བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པ་གཉིས་ནི། རང་དོན་དུ་ཞེ་དུལ་གྱིས་མི་དགེ་བ་སྦྱོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ཆ་
དང་། གཞན་དོན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སྦྱོང་པ་ཡིན་ལོ། །

འདིར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལས་དང་པོ་པའི་
སྦྱོང་པ། ཉམས་སྦྱོང་རྒྱུ་ཟད་སྦྱིས་པའི་སྦྱོང་པ། བཏན་པ་རྒྱུ་ཟད་ཐོབ་པའི་སྦྱོང་པ། བཏན་པ་ཆེར་
ཐོབ་པའི་སྦྱོང་པའོ། །རང་པོ་ནི་བྱམ་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཆ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་སྟེ། ཟས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར།
གཏོར་མ། སྒྲོལ་ཆུ་སྦྱིན། མཚུལ། ལུག། བསྐྱོར་བ། མདོ་འདོན་པ། ཡན་ལག་བདུན་པ། ཡི་གེ་
འདྲི་མཚོན་ལ་སོགས་པ་ཚོས་སྦྱོང་བཅུ། སྦྱོང་བ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས། དངོས་གཞི་སྦྱོང་བ་མེད་པ། རྗེས་
བསྐྱོད་པས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་སྦྱོང་བའོ། །ཚོས་སྦྱོང་བཅུ་ནི། ཚོས་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་མདོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ལས། ཡི་གེའདྲི་མཚོན་སྦྱིན་པ་དང་། ཉན་དང་སྟོག་དང་འཛིན་པ་དང་། །འཚང་
དང་ཁ་ཉོན་བྱེད་པ་དང་། །དེ་སེམས་པ་དང་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། ཚོས་སྦྱོང་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིང་འདི། །བསོད་
ནམས་ལུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད།¹⁹ །ཅེས་སོ། །དེ་དག་གིས་ཉམས་སྦྱོང་རྒྱུ་ཟད་སྦྱིས་པས་ཀུན་དུ་བཟང་
པོའི་སྦྱོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཉམས་སྦྱོང་རྒྱུ་ཟད་སྦྱིས་པའི་སྦྱོང་པ་ནི། མཉམ་གཞག་ལ་
ནང་དུ་ཉམས་སྦྱོང་སྦྱིས་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་ཐོབ་ལ་རོ་མཉམ་ཞིང་དབང་པོའི་རང་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་

སྐྱུར་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མཉམ་གཞག་ལ་ཡི་དམ་ལྟའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམས་པ་བཞིན་དུ། རྗེས་
 ཐོབ་ལ་ཡང་སྐྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལྟའི་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྟུ་ཞིང་གོམས་པར་བྱའོ། རྫོགས་
 རིམ་གྱི་མཉམ་གཞག་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ཉམས་དེ་ཉིད་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རང་སྐྱུང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་ཏེ་
 རོ་མཉམ་བའོ། མདོར་བ་སྐྱུང་བ་པོས་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ནས་ཡུལ་སྐྱ་ཚོགས་ལ་སྐྱོད་པའི་ཚོ།
 གཟུགས་དང། སྐྱ་དང། སྲི་དང། རོ་དང། རེག་བྱ་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པའི་དུས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ལྟའི་
 རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང། དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་སུ་ཤེས་པ་དང། སེམས་སྟོང་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་སྐོ་
 བས་ལྟ་ཡིས་ལྟ་མཚོན། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡེ་ཤེས་རོལ། ཚོས་ཉིད་ལ་ཚོས་ཉིད་ཐིམ་པའི་རྒྱལ་དུ་སྐྱུང་བས།
 རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་པོའི་སྐྱང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་གོ་གསལ་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེའང་རང་གི་སྐྱུང་པོ་
 ལྷ་ཨོ་སྟེ་ཡང་ལ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྷ་སྟེ་སྟེ་ཡུམ་ལ། གོས་ལ་སོགས་སྟེ་སྟེ་མཚོན་པའི་ལྷ་མོར་
 གསལ་བས་སྐྱུང་བ་ཉིད། གསང་སྟེང་ལས། ཡན་ལག་དབང་པོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། རྣམ་སྐྱེན་ཨོ་དུ་
 ཤེས་པར་བྱ། རྫོགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ། ཡང་བ་ཁོས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ། །
 གཟུགས་སྐྱ་དེ་རེག་ལ་སོགས། རྣམ་སྐྱེན་སྟེ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ཡུམ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་
 བསྐྱོམ། ཡང་བ་ཁོ་མོའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ། སོས་རྒྱན་བཟང་བཅུང་སྐྱ་ཚོག་དང། ཁྲོ་གར་
 ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེན་སྐྱུང་ལ། ལྟེ་དུ་ཤེས་པར་བསྐྱོད་ན། རོ་མཚར་འབྲུང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་
 བསྐྱེས་པའི་ཞེས་སོ། རེ་དག་ལ་གསང་སྐྱོད་དམ་རིག་སྐྱོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་
 བའི་ཆ་དེ་དག་ཉམས་ལ་སེམས་ཞིང་མི་གཞོད་བརྣམས་བསྟེན། གཞོད་བརྣམས་སྐྱུང་ངོ།།

དེ་ནས་ཉམས་མྱོང་ལ་བརྟན་བཅུང་བཟང་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་སྐྱོད་པ་ནི། ཉམས་མྱོངས་དེ་ཉིད་
 པོགས་དབྱུང་བའི་མྱིར་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱོས་བཅས། སྐྱོས་མེད། ལོན་ཏུ་
 སྐྱོས་མེད་དོ། སྐྱོས་བཅས་ནི་གང་ཟག་ལ་ཚོད་གཞོན་ཞིང་ཤེས་རབ་རྒྱང་ལ་ལོངས་སྐྱོད་ཆ་བ་དག་
 གིས་བརྩམ་པ་སྟེ། དབེན་ཁང་དུ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཤམས་ཏེ། མཚོན་པ་དང། རྒྱན་སྐྱེན་སུམ་
 ཚོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་ལྟའི་གངས་དང་མཉམ་པ་ཚོགས་ནས། བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོམ་པ་ནས་
 མཐར་སྐྱུ་གར་གྱི་བར་བྱས་ལ། ཚགས་སྟེང་མེད་པས་སྐྱ་བ་དུག་ལ་སོགས་པར་བྱས་ན་དངོས་སྐྱུ་བ་

ཐོབ་པར་འགྱུར་པོ། སྒྲོམ་མེད་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དང་གེས་རབ་དང་འཚོན་འབྲིང་དུ་གྱུར་པས་བྱ་སྟེ།
 གཞན་གོང་དང་འདྲ་བ་ལ། རིག་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གམ། གཉིས་སམ། གསུམ་ལ་
 མོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་སྒྲོམ་མེད་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཚུང་ཞིང་འཚོན་ཀན་ལ་གེས་རབ་ཆེ་
 བས་བྱ་སྟེ། དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་དབེན་པར་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་སྤངས་ནས་རང་བཞིན་ལྡན་ཅིག་སྟེས་
 པའི་ཡེ་གེས་ཀྱི་རིག་མ་ཉིད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ཀུ་སྤྱི་ལིའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། གཉིད་དུ་འཇུག་
 པ་དང་བཤང་གཅི་དོར་བ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལ་
 སྤྱོད་པའོ། །དེའང་རིག་པས་ཉོན་མོངས་པ་བཏུལ་བའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་དེ་རྒྱན་ཅེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་
 རྒྱབས་སུ་རིག་པ་སྟོབ་སྟེ་མང་ན་ཚར་གཅོད་པ་གོང་ཁྲེར་རྒྱ་ནག་གཅོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྲོལ་ཚོགས་བྱས་ལ་
 གདོད་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་འཛོག་པ་ནི་སྤྱོད་པ་དེའི་ཐོགས་འབྱེད་ཏེ། མི་ཟད་པའི་གཉེར་མཚན་མན་
 དག་གི་སྐྱུ་ལས། རེས་འགའ་དུར་ཁྲོད་ལྷགས་ནས་སྟོན་མ་དག་ལ་སྤྱད། །ཉམས་པའི་དེ་མེས་སུ་
 གྱིས་ཡི་དུགས་གནས་སུ་ཉལ། གདོད་པ་རྣམས་དང་འགྲོགས་ཏེ་རོ་ཡི་འཁོར་ལོ་དྲང་། །འདི་བྱ་
 འདི་བྱེད་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཚད་དུ་གཟུང་མི་བྱ། །སྐྱུ་གར་གྲིང་བུ་ཅིད་འཛོ་རོལ་མའི་ཚོགས་སུ་
 འདུག །ཉི་ལུ་ཀ་ཡི་གར་དང་དུག་ལས་སྐྱེས་ཚོགས་སྤྱས། སེམས་ནི་གཟེངས་བསྟོད་ཅུང་ཟད་སྟོ་
 བར་མི་བྱའོ། །རྒྱུ་ཏུ་ལུ་བ་བཞོས་གིང་ཡན་ལག་ཟངས་མས་སྤྱས། །འཁོར་ལོ་ལྡན་པའི་ཐོར་ཚུགས་
 སྤྱི་བོ་དག་ཏུ་གཟུང་། །རུས་པའི་དུམ་བུས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བརྒྱན་བྱས་ནས། སྤང་ཆེན་སྟེག་གི་
 པགས་པས་སྤྱོད་དང་སྤྱད་དཀྱིས་ཏེ། །ལ་ལྷོ་བྱི་ལ་བུ་ལྡན་པ་ལག་ཏུ་ཐོགས་པར་བྱེད། །གསང་ཆེན་སྤོན་
 པའི་སྤྱོད་པ་ལྟག་པར་བྱས་ནས་ནི། །བྱ་མིན་མི་བྱ་མིན་པའི་སྤྱོད་པ་རང་བྱུགས་ཀྱིས། སྤང་ཆེན་མཚོ་རུ་
 འཇུག་འདྲ་ཉལ་ཏུ་སྟོན་སེམས་ཀྱིས། །སྤྱད་པའི་ཚོས་རྣམས་སྤྱད་ན་གོལ་བར་མདའ་བསྟུན་སྐྱོ།^༤ །
 ཞེས་སོ། །འདི་ལ་མགོན་པོ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ཡང་། གསང་འདུས་ལས། འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ། །རི་ལྟར་འདོད་པ་
 བསྟེན་ན་ནི། །འདི་ལྟ་བུ་ཡི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། དཀའ་
 རུབ་སྟོམ་པ་མི་བཟད་པས། །བསྟེན་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་

ཅད་ལ། །བསྟེན་ན་ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར།^ལ །ཞེས་སོ། །སྒྲུང་དོར་མེད་པའི་ལམ་འདིས་སངས་
 རྒྱས་མཉེས་པ་ཡིན་པར། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དང་། །སྒྲུགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་
 མཚོགས་སྦྱོད་ནམས། །ཚོས་མཚོགས་མི་གཡོ་བ་རྟེན་པ་ཡང་། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་པས་སོ།^ལ །
 །ཞེས་སོ། །སྦྱོད་པ་དེ་དག་གྲུང་གང་ཟག་གི་རིམ་པ་དང་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བ་གཅེས་སོ། །ལས་དང་
 པོ་པས་ཚོགས་སྦྱོད་དམ། མགོན་པོ་ཀུན་དུ་སྦྱོད་པ་བྱས་ན་རྣམས་ལ་འགྲོ་བས་སྤང་ངོ། །སྦྱོད་པ་དེ་
 དག་གིས་ལམ་གྱི་བོ་གས་སྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་རྣམས་པ་གཉིས་ལྷུང་དུ་འཐོབ་བོ།།

དེའང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ལས་ཚེན་པོ་བརྒྱད་དང་གྲུབ་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའོ། །
 ལས་བརྒྱད་ནི། བརྟག་གཉིས་ལས། དབང་དང་། མངོན་སྦྱོད་དང་། དགའ་སྡེ་འཛིག་པ་དང་། བརྒྱད་
 པ་དང་། གསལ་པ་དང་། དགུག་པ་དང་། ཞིབ་དང་། རྒྱས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་
 །ཞེས་སོ། །སྲུབ་པ་བརྒྱད་ནི། རྩོམ་གྲུབ་ལས། གང་ལྟར་དེས་ནི་དགའ་བ་མིན། མིག་སྒྲུབ་དང་ནི་
 རྒྱུ་མཚུགས་དང་། རལ་གྱི་དང་ནི་ས་འོག་འགྲུབ། རིལ་བུ་དང་ནི་མཁའ་སྦྱོད་ཉིད། མི་རྣམས་པ་
 དང་བཅུད་ཀྱིས་ལེན། །གང་ལྟར་དེས་ནི་རྩོམ་འཛིན། །མཉེས་པར་བྱས་པས་ལྷུང་དུ་འཐོབ།^ལ །ཚེས་
 པ་དང་། གསང་སྟོང་ལས། རྩོག་པར་འདུ་འཕྲེལ་བྱས་ཀྱི་ཡིས། །འཇུག་ལམ་ནམ་མཁའ་འགོ་བར་
 འགྱུར། །སྤྱོད་པ་སྦྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིས། །ཚོས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྒྱན་དང་བཞོ་པའི་བྱས་
 ཀྱི་ཡིས། །འབར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཐུབ་མེད་འགྲུབ། །འཇུག་དང་བཅུད་པའི་བྱས་ཀྱི་ཡིས། །ཡིད་བཞིན་
 སྦྱོད་དང་བཅུད་ཅི་འགྲུབ། །ལྷ་ལེ་ཀྱ་ལའི་བྱས་ཀྱི་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་སྲུབ་པར་འགྱུར།^ལ །
 །ཞེས་སོ། །མཚོགས་གི་དངོས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར། བརྟག་གཉིས་ལས། སྦྱོགས་སུ་ལུས་ཀྱི་
 བར་དུ་ནི། །འཁོར་ལོའི་གཞུགས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ། །སྦྱོགས་ལོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། །བདེ་བ་
 ཚེན་པོའི་འཁོར་ལོར་བརྗོད།^ལ །ཚེས་སོ། །དེ་དག་གིས་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ལམ་གྲོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་ལྷ་ལས། བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱོམ་པ་ནི། ད་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། གནས་
 དབེན་ཞིང་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་ས་ལྷོགས་སུ།

བདེ་བའི་སྟོན་ལ་སྐྱེལ་གྱུང་བའ་བཅས་ནས། །སྐྱབས་སུ་འགོ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ།།^[30]
 ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། །རང་བཞིན་སྟོས་དང་བྲལ་བའི་རང་ཉིད་ལས།།
 ལྷོ་ལས་སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ། །བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ།།^[31]
 ཕྱི་བས་བཅུ་ལྔ་ལོ་བཅུ་ཡིས་མཚན་པ་སྟེ། །ཕྱི་ནང་མེད་པུང་འབར་བའི་དབུས་ན་དཔལ།།

ཞེས་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ནི། སྟོན་བདེ་བ་ལ་སྐྱེལ་མོ་གྱུང་གིས་འདུག་སྟེ། སྐྱ་མ་དང་
 ཡི་དམ་དགུལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ནམ་མཁའ་བསམས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་གསུམ་
 དང་། ཞི་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། བདག་དང་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་རྣམས། །ཡི་
 བས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ། །ཡིན་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་དོ།^༡ ཞེས་པ་གསུམ་བརྗོད་ནས། སྐྱ་ལྷོ་མས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཆེན་པོའི་རང་ལ་
 བཞག་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། བསྐྱེད་ཚོགས་ཆེན་མོ་ལས། ལྷོ་རྣམ་དག་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། ཀའོད་ནས་མ་སྐྱེས་ཡེ་གདལ་གཏིང་མཐའ་མེད། མི་གནས་མ་དམིགས་
 སྟོས་པ་མེད་པའི་རང་། །བརྗོད་མེད་བསམ་འདས་མཉམ་ཉིད་དབྱིངས་སུ་རྗོགས།^༢ ཞེས་པ་དང་།
 ཉེ་དུ་གཤམ་པོ་ཆེ་ལས། བསམ་དུ་མེད་དེ་ཚོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ཆེ། ཚོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་
 བསམ་པ་ཀུན་དང་བྲལ། །བསམ་དུ་མེད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ནི། །ནམ་མཁའ་མི་དམིགས་
 པ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད།^༣ །ཅེས་པ་ལྟར་བསྟོམ་མོ།།

དེའང་ཚོས་སྐྱེལ་བའ་ནས་གཞུགས་སྐྱེལ་འཆར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། འདི་
 མན་ཆད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཡི་སྟོང་ཚོགས་པ་ཆེན་པོས་ཟེན་པས་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་ཞེན་
 པའི་མདུད་པ་ལས་གོལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལམ་རིམ་ལས། སྟོང་བས་ལམ་ཀུན་མཚན་མ་
 མེད། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་གོལ།⁴ ཞེས་སོ། །དེ་ནས་སྟོང་བ་མཐའ་གཟིགས་ཏུ་ཞེན་པའི་མདུད་
 པ་དགོལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་དུ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་པོ་འཛིན་བསྟོམ་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་རང་བཞིན་མེད་
 པ་སྟེང་རྗེ་རྒྱུ་མ་ལྷ་བུའི་རང་ནས་རང་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡི་ཤེས་གསལ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པའང་

དང་ཅིག་བསྐྱེད་མཉམས། དེ་ཉིད་ལས། རང་རིག་རྒྱལ་པོ་གོམས་པ་ཡིས། བྱང་རྒྱལ་མཚོག་འདི་རྟེན་དཔལ་
འགྲུལ། །དེ་སྦྱིར་མཐོང་རྗེས་དེ་བཞིན་ཉིད། །སྦྱིང་རྗེ་འབྱུང་བའི་གཞི་རུ་བཞག། །གོ་རིམས་འབྱུང་བའང་
དེ་བཞིན་དེས།^༧ །ཞེས་སོ།།

དེ་ནས་རྒྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གཉིས་ལས། རྩོན་པོའ་བ་ནི་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་སྟེ། །དེ་འང་
རྩྭ་ལས་ནམ་མཁའ་འདི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐའ་ཀླུ་ས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པུང་འབར་བའི་སྟོང་ན། རྩྭ་ལས་
འཁོར་ལོ་ཚུལ་ས་བཅུ་ལུ་ལུ་ད་ཉེ་བ་དང་བཅས་པ་ཞོག་བ་སྟོང་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའི་
ཚུལ་ནང་བཅུ་ལ། དེ་དང་ཉེ་བ་རྩྭ་གིས་མཚན་པ་བཅུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྩྭ་དུ་རྩྭ་ཀ་ར།
ཤར་དུ་རྩྭ་པར་རྒྱལ་བ། ཤར་སྟོར་དུ་སྟེན་སྟོན་ཅན། རྩྭ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། རྩྭ་ལུ་ལུ་མི་
གཡོ་བ། ལུ་ལུ་རྩྭ་མཚོག་དཔལ། ལུ་བྱང་དུ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ། བྱང་དུ་བདུད་ཚི་འཁྲིལ་བ།
བྱང་ཤར་དུ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ། འོག་ལུ་སྟོབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སྟེན་དང་
སྟེན་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཞབས་གཡམ་བསྐྱེད་གཡོན་བརྒྱུང་བ། ཕྱག་མཚན་རང་རང་
གི་རིགས་མཚོན་ནམ། རྩྭ་རྗེ་དང་དེའི་ལུ་འཛིན་པ། རྩྭ་འོག་གི་ཁྲོ་པོ་གཉིས་དེ་བཞིན་གཤེད་གས་པའི་
རིགས་ཉེ་མཐིང་ག་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ། ཤར་དང་ཤར་སྟོར་པོ་རྗེའི་རིགས་ཉེ་དཀར་ནག་རྩྭ་རྩྭ་
དང་སྟོར་ལུ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཉེ་སེར་ནག་རིན་པོ་ཆེ། ལུ་དང་ལུ་བྱང་བ་བསྐྱེད་རིགས་ཉེ་
དམར་ནག་བསྐྱེད་འདབ་བརྒྱུད། བྱང་དང་བྱང་ཤར་བ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཉེ་ལྗང་ནག་རྒྱ་གམ་མམ་རལ་
གི་འཛིན་པའོ། །རྒྱས་པར་ནི་དཔལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་ལུ་མཐའ་མེད་དང་བཅས་པ། ཞབས་དུག་སྟོགས་
སྟོང་བ་བཅུ་འི་གདན་ཅན། རེ་རེ་ཞིང་རིགས་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་
གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་སྦྱིར་གཞི་རྒྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་མ་བསྐྱེད་དམ་བསྐྱེད་
ཀྱང་རུང་སྟེ་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་མདོར་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སེམས་ནས། རྩྭ་དང་ཉིད་དུ་བསམས་པའི་བར་ཡིན་ལ།
སྐབས་འདིར་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱའི་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོའི་སྟེང་སྟེང་འོག་གཉིས་ན་ཁྲོ་པོ་རེ་
ཚུལ་རེ་ལ་གནས་པའི་བར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཚེན་པོ་ལ་འཁོར་ལོ་ཚུལ་བཞིའི་སྟེང་བ། རྩྭ་ཡོངས་

སྲ་གྲུང་པ་ལས།

ཀུན་དུ་བཟང་བོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ནི། སློ་བཞི་གྲུ་བཞི་རྟ་བཟས་བཞིས་བརྒྱན་ཞིང།[[༡༩]

ཅིག་པ་ལྷ་དང་འདོད་ཡོན་སྣམ་སྲ་དང། །ལ་གྲ་བྱེད་མདའ་ཡབ་སྲ་བྱས་མངོས།།

ལྷར་སྲའི་ཐོབ་པ་རིན་ཆེན་དོ་རྟོག། །དུ་རྩོད་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས།[[༢༥]

སེང་གོ་སྲང་ཆེན་དང་མ་བྱ་དང། །ཤང་ཤང་བདུ་ཉི་ལྷ་སྲུས་པའི་སྣང།།

ཞེས་པ་ནི་རྟེན་གཞུང་ཡས་ཁང་བརྒྱུད་པ་སྟེ། དེའང་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཉིད་ལ་ཞིང་ཁམས་དང་གཞུང་གཞུང་ཡས་ཁང་བའི་བཞེད་པ་ཅི་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་དུ་བཟང་བོའི་བཞེད་གསལ་གནས་ཡོན་ལ། འདིར་དེ་བརྒྱུད་པས་ན་ཀུན་དུ་བཟང་བོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེའང་ཆེ་བྱུང་ན་མ་མཁའི་མཐའ་གྲས་པར་བསྐོས་པ་ནི། སློ་བཞི་པོ་དེ་དེའི་གཡས་གཡོན་ན་སློ་དེ་དེའང་སློ་བྱུང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློ་སྟོགས་དེ་དེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དང་ལྷན་པ། སྲ་ཆད་བཞི་བ་ཅན། བརྒྱ་དེ་ལྷོ་ཅིག་པ་ལྷ་བོ་ནང་ནས་རིམ་པ་བཞིན། མཐིང་ག་ ལྷང་གྲུ དམར་བོ། སེར་བོ། ལྷི་མ་དཀར་བོ། །དེ་ལྷ་ཡང་འཛའི་ར་བ་ལྷར་དུངས་ལ་ཟང་ཐལ་བ། མེ་ལོང་ལྷ་སྲའི་ལ་སོགས་པ་ལེ་ཤེས་བཞིའི་སློ་འབྲུང་བཞི་དང་ལྷན་པ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བརྟེན་དབུས་མའི་སྲུང་པ་ལྷུ་མ་པོ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བྱུང་བ། ཅིག་པ་ལྷའི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ལ་གྲ་སེར་བོ། དེའི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདའ་ཡབ་མིབས་ལྷང་གི་ལྷོ་ལ་དུ་སྲེང་འབྲུང་བའི་གདུང་སྣ་ལ་ལོ་རྒྱ་དང་ལྷ་ཉིག་གི་བྱ་བྱ་བྱེད་ཉི་ལྷའི་རྒྱུད་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་འབྲུང་བའི་གདུང་སྣ་གཞོན་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྲ་བཞེད་རྟེན་བཅེགས་སུ་བསྐྱེགས་པ། དབུས་སྲུང་པ་ལྷུ་མ་པོའི་ཆར་ཁེབས་ནི་གཙང་ཁང་སྲུང་སྲའི་ཡ་མིབས་ཏེ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལོན་པར་སྲུབ་པས་མིབས་ཉིས་རིམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟེང་གི་དབུས་དང་སྟོགས་བཞིར་དོ་རྟོག་པའི་སྲུང་བའི་སྲུ་གྲུས་པ་འདྲ་བའི་ཅེ་མོ་ལ་དོ་རྟོག་དང་ལོན་པུ་རིན་པོ་ཆེའི་དོག་གིས་མཚན་པ། སྟོགས་བཞིའི་སློ་འབྲུང་གཉིས་གཉིས་ན་ག་བ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བཏེག་པའི་སྟེང་ན་རྟ་བཟས་བཟང་རིམ་བཞི་བཞི་དང་ལྷན་པ་ལ་ལྷན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པས་སྲུས་ཏེ། སྟེང་ན་རི་དུགས་ཀྱིས་བརྒྱུད་པའི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་བ་ལ་

རིན་པོ་ཚེའི་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་བརྩམས་པ་ལའོར་བ་དང་། ཟུར་བཞིར་རྒྱལ་མཚན་དང་། དབྱུག་པ་རིང་
 པོ་ལ་བ་དན་འབྱུང་བའི་མགུལ་མཚམས་ནས་རིན་པོ་ཚེའི་དྲིལ་བུ་ཚར་དུ་སྐྱེདས་པའི་སྤྱིང་བས་དབྱུག་
 ཀྱི་དོ་རྗེའི་ཉོག་ནས་སྤྱོགས་ཀྱི་རྟ་བབས་རྣམས་ཀྱི་བར་སྐྱེདས་པས་འབྲེལ་བ་ལས་སྐྱུ་སྐྱོན་པར་
 འབྲིན་པ། རོར་བུའི་རྩ་ཡབ་དང་། དར་གྱི་ལྷ་ལྷི་དང་། རིན་པོ་ཚེའི་ཚོང་ཚོང་དང་། ཉི་ལྷའི་ཚར་ཚར་
 དང་། ལྷ་དང་ལྷའི་རྒྱན་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་། མཚོད་པའི་སྐྱོན་སྤྱང་སྤྱོགས་བཅུ་བམས་ཅད་ནས་འཁྲིགས་
 པར་རང་བྱུང་བ། ཕྱིག་པ་སྤྱི་མའི་སྤྱིན་འདོད་ཡོན་གྱི་སྐྱམ་བུ་དམར་པོ་ལ་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་མང་པོས་
 འདོད་ཡོན་ལྷའི་མཚོད་པ་འབྲུལ་བ། འོག་གཞིའི་བསྐྱའི་བེ་བ་དང་། སྤུམ་སྤུམ་དང་། བ་ཉ་རིས་ཉི་ལྷའི་
 གདན་ལ་ཟང་ཐལ་བར་སྐྱང་བ་བྱམས་སམ་ཞིང་ཁམས་ལྷང་གུར་སྐྱང་བའི་མཐའ་སྐྱོར་ལ་དུར་འོད་
 བརྒྱན་ན་རང་བྱུང་གི་མཚོད་རྟེན་བདེ་བྱེད་བརྩམས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱན་དང་། དགའ་རབ་དོ་རྗེ་
 དང་། འཇམ་དབལ་བཞེས་གཉེན་དང་། བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་དང་། བི་མ་ལ་མི་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོབ་
 དཔོན་བརྒྱན་དང་། མེ་བརྒྱན་དང་། ལུ་བརྒྱན་དང་། སྐྱིན་བརྒྱན་དང་། ཤིང་བརྒྱན་དང་། ཞིང་སྐྱོང་
 བརྒྱན་དང་། ལྷ་བརྒྱན་དང་། སྤུ་བརྒྱན་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ། གཞལ་ཡས་ཁང་པའི་དབྱས་ན་
 སེང་གེ ཤར་དུ་སྐྱང་པོ་ཚེ། ལྷོར་རྟ། ལུ་བ་ལྷ་བྱ། བྱང་དུ་ཤང་ཤང་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ཁྲིའི་སྤྱིང་
 བ་བསྐྱེད་དང་ཉི་ལྷ་རིན་པོ་ཚེའི་གདན་ཡོད་པ། ལྷའི་གནས་གཞན་རྣམས་སྤུ། བསྐྱེད་དང་ཉི་ལྷའི་གདན་
 ལྷའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་རང་བྱུང་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ལོ། གསང་སྤྱིང་ལས། ཡེ་ཤེས་སྤྱོགས་བཞི་
 དབྱས་བརྩམས་ཏེ། །དཀྱིལ་ལའོར་བསམ་ཡས་ལྷན་གྱུ་བ་ལོ། །རྫོགས་ཚེན་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 པས། །ཀྱུན་འབྱུང་དཀྱིལ་ལའོར་ཚེན་པོར་སྤྱོད། །ལའོར་ལོ་ཕྱི་བས་བཞི་ལྷ་ལྷུང་བཅས། །སྤྱི་ཚང་
 བཞིས་བརྒྱན་བར་བྱམས་དང་། །ཀྱུན་དུ་གྱུ་བཞི་སྐྱོ་ལྷུང་ལྷན། །རོལ་ལོ་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱོན་སྤྱང་བཞིན། །
 དཀྱིལ་ལའོར་བཞི་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན། །སང་གོ་སྐྱང་ཚེན་རྟ་དང་ལྷུང་། །ཁམ་མཁའ་ལྷིང་གི་ཁྲི་
 ཚེན་ལ། ཉི་ལྷ་བསྐྱེད་རིན་པོ་ཚེ།“ །ཞེས་སོ། །དེའང་ལྷུང་དང་མ་བྱ་གཉིས་དུག་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་
 གཅིག་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དུག་འཛོམས་པའི་དག་པ་སྐྱོར་དུས་ལྷུང་མེད་དོ། །དེའང་རྟ་བབས་ཀྱང་
 བང་རིམ་ཚེན་པོ་བཞི་ལ་སྐྱམ་ཐུན་བྱེད་བྱེད་དུ་བྱེ་བས་བརྒྱན་དུ་བྱས་པའོ།།

ཚུལ་འདི་དག་ནི། ལྷ་འབྲུལ་རམ་སྲོག་ལས། མཁའ་མི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །འབྲུང་ཚེན་
 བཅེགས་བར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །དེ་སྟེང་རིན་ཚེན་སྣ་བཞི་ལས། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཚད་དཔག་ཚེ། །དེ་
 ལ་བརྟེན་པའི་ས་གཞི་ནི། །རིན་ཚེན་སྣ་ཚོགས་གཙལ་དུ་བཀྲམ། །མནན་ཞེས་ས་བཏེག་འཕར་མཛེས་
 པའི་གཞི། །དེ་ལ་སོ་བྲང་གཞལ་ཡས་ཁང་། །སྲུ་བཞི་ལྷུ་མ་པ་མཛེས་པར་སྦྲང་། །རིན་ཚེན་སྣ་བཞིའི་
 ལྷ་ལས་གྲུབ། །སྲོ་འབྲུར་བཞི་ཡང་མཁའ་ཐབ་ཚུལ། །རིན་ཚེན་བཞི་ལས་གྲུབ་པའོ། །འབྲུ་པའི་རྩ་མོ་
 ཚོས་ཀྱི་ཉོག་ །མ་བྱའི་མདོངས་ལྷར་བཀྲ་བའོ། །སློ་བཞི་སློ་ལུང་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན། །ཏྲ་བབས་བརྒྱད་
 དང་ཡང་དག་ལྷན། །དབྱུས་ན་འཁོར་ལོ་རྩི་བས་བཞི་བ། །ལྷེ་བར་བཙས་གིང་རྩི་བས་རྟེན་ལྷན། །སྲུ་
 ཚད་བར་བྱམས་མཛེས་པར་འབར། །རིན་ཚེན་འོད་ཟེར་འགར་བར་འབྱེལ། །མེས་ཚན་བཏུ་ཉི་ཟླ་
 དང་། །རིན་ཚེན་འབར་བའི་གདན་མཚོག་ལྷན། །རིན་ཚེན་ཁྱི་རྒྱུ་རྣམ་བཏུན་མཛེས། །ལོ་བྲང་དེ་ལི་
 རྒྱུ་མཚོག་ཀྱང་། །ཉི་ཟླ་ལོར་བྱ་རིན་ཚེན་འབར། །སྲུ་རེ་རྒྱལ་མཚན་ན་བཟའ་ལྷུགས། །དར་དང་དོ་
 གལ་ལྷ་ཉིག་ལྷེང་། །དྲིལ་བྱ་དང་ཞི་རྩ་ཡབ་སོགས། །རོལ་མའི་ཆ་བྱད་སྣ་ཚོགས་བརྒྱན། །འཛིག་རྟེན་
 ལྷ་ཚོགས་མཛེས་པ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་ཉེ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་། །བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་མཐའ་ཡས་
 མཚོག་ །གཞལ་ཡས་དེ་ལི་སློ་བཞིན། །སྲུང་ཚེན་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས། །ཏྲ་བབས་རྣམས་ཀྱི་
 ཚོང་ཚོང་ལ། །གསེར་གྱི་དྲིལ་བྱ་འབར་བ་དག །དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཡང་སྟོག་ །སློ་དུང་དེ་
 དག་རེ་རེ། །ཏྲ་ལའི་སྟེ་གིང་ཚོང་ཚོང་འབྲེལ། །དྲི་དང་གཟུགས་དང་འོད་དུ་ལྷན། །ཏྲ་ལའི་སྟེ་གིང་
 དེ་དག་ལ། །སྲུ་བྱུག་ལ་སོགས་བཀྲ་གིས་པའོ། །བྱ་རྣམས་སྟེན་པའི་སྐད་ཀྱང་སྟོག་ །སློ་དུང་དེ་དག་རེ་
 རེ་ན། །སྲུས་ཀྱི་རྩིང་བྱ་དབྱིབས་ལེགས་པ། །སྲོ་མཚོག་ཡན་ལག་བརྒྱན་ལྷན་ཚུ། །གངས་མེད་དེ་དག་
 རེ་རེ་ན། །ལྷ་དང་ལྷ་མོ་བསམ་མི་བྱབ། །བྱི་རོལ་ཁོར་འཁོར་ཡུག་ན། །རྩེ་ས་འཚག་ས་བརྟེན་མི་
 ལང། །དེ་ལ་སོགས་ཉེ་བསམ་ཡས་མཚོག་ །མ་བཙལ་ཡེ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།།^༤ །ཅེས་སོ།།

དེ་ལྷ་བྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དག་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་
 ལྷུར་ན། །གཞི་སེམས་ཚན་ཐམས་ཚད་ལ་ཡེ་ནས་དེ་ལྷར་གནས་པས། །སློ་བཞི་ནི་ཚད་མེད་པ་བཞི། །ཏྲ་
 བབས་བཞི་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི། །རྩིག་པ་ལྷ་ནི་ཡེ་གིས་ལྷ། །ག་བ་བརྒྱད་ནི་འཕགས་པའི་

ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། དྲིལ་བྱ་དང། ཟར་ཚགས་དང། ཉི་ལྷའི་མེད་པ་དང། ར་ཡབ་དང་ལོར་བྱ་
 རྣམས་ནི་དབང་པོ་དང་སྟོབས་ལྡན། གཏུགས་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། འཁོར་ལོ་ནི་བདེན་པ་བཞི། བ་
 གུ་ནི་སེམས་ཉིད་མི་འགྲུང་བ། དྲ་ལྷེད་ནི་བྱང་ཚུབ་བདུན། མདའ་ཡབ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ། སུ་བུ་ནི་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད། སུམ་བ་རླུམ་པོ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་གེས། སློ་འབྲུང་བཞི་ནི་
 ཡེ་གེས་ལྷག་མ་བཞི། གདན་ལྡོ་ལྷ་ལྷོ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པ། རྡོ་རྗེ་དང་ལོར་བྱའི་ཉོག་ནི་ཡེ་ནས་
 འོད་གསལ་པའི་སེམས་ཉིད། དུར་ཁོད་བརྒྱད་ནི་རྣམ་པར་གཤམ་པའི་ཚོགས་བརྒྱད། སློབ་དཔོན་
 བརྒྱད་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་གེས་བརྒྱད། མེ་བརྒྱད་ནི་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་ཀུན་དུ་ཉོག་པ་བརྒྱད། གིང་
 བརྒྱད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་བརྒྱད། རྩ་བརྒྱད་ནི་དག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བརྒྱད། ལྷ་བརྒྱད་ནི་
 དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་བརྒྱད། སྲུ་བརྒྱད་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཚོགས་བརྒྱད། ཞིང་སྦྱོང་བ་བརྒྱད་ནི་བསོད་
 བསམ་དང་ཡེ་གེས་ཀྱི་འདུ་བ་བརྒྱད་དེ། མ་དག་པའི་དུས་ཉིད་ནས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཆ་རེ་དང་སྦྱོན་གྱི་ཆ་
 རེ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་སུ་བརྩེའོ། གཤམ་ན་ཡེ་གེས་ལྡེའི་ཆ་ཉོན་མོངས་པ་ལྡར་བརྩེ་བ་ལྷ་སྟེའོ། བམ་
 དང་སྦྱར་ན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་དང་སྦྱོར་ཉེ། རྟ་བབས་བཞི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི།
 འཕན་བཞི་ཡང་དག་སྦྱོང་བ་བཞི། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་བཞི་རྩུ་འཕྲུལ་རྒྱུང་བ་བཞི། ཚིག་
 པ་ལྡན་དབང་པོ་ལྡན། བ་གྲུ་དྲ་ལྷེད་མདའ་ཡབ་སུ་བུ་སྦྱར་བུ་ལྡན་ནི་སྟོབས་ལྡན། སེང་གེ་ལ་སོགས་པ་ལྡན་ནི་
 ལྷ་གཉིས་ཉེ་བདུན་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་ཡན་ལག་བདུན། ཀ་བ་བརྒྱད་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་
 ལག་བརྒྱད། སྒྲོ་བཞིར་འཇུག་པའི་ཐེམ་རྣམས་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་སྒྲོ་བཞི་ཚད་མེད་པ་བཞི།
 རེ་རེའི་གསུམ་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་ལ་སོགས་ཉེ། ཚོགས་ལམ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བར་གྱི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་སོ། །འབྲས་བུ་དང་སྦྱར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོར་ཉེ། ལམ་མཐར་
 ཐུག་པའི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ནི་སྦྱོར་རྩུལ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས། བྱད་པར་དུ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་སེང་
 གའི་ཁྱི། སྟོབས་བརྩུབ་པོ་ཚེའི་ཁྱི། དབང་བརྩུ་མ་བྱེད་ཁྱི། རྩུ་འཕྲུལ་བཞི་ཉེའི་ཁྱི། གེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཤང་ཤང་གི་ཁྱི། ཡེ་གེས་ལྡེའི་ཚིག་པ། ལྷ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་
 འཁོར་ལོའི་འོད་ཟེར་འཁྲིལ་བ། འགྲོ་བ་སྦྱོབ་པའི་གཏུགས། མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཉོག་ལ་སོགས་པ་

སྟེ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པའོ། འདི་དག་ནི་རྣམ་འབྲུལ་དྲ་བའི་ལུགས་བཞེན་
 བཞོད་དེ། རྣམ་པར་ནི་དེ་དག་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། རྣམས་པ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟ་བུ་དག་པ་སྦྲུང་བ་ཡིན་
 གྱི་དོན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མེད་ཅེས་ཟེར་བས་ནི་གསང་སྔགས་གྱི་ལུགས་སྦྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྫོག་
 པའོ། །དེ་འདྲ་བྱད་ཡོད་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་མེད་ལོང་དུ་གཟུགས་བརྟན་གར་བ་ལྟར། ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུའི་
 ཕུལ་ལས་གཞུག་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་རྣམས་འཇམ་ཚེན་ལྟར་རང་གར་དུ་ཡོན་ཏན་སྦྱོན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །འོག་མིན་དུ་རང་སྣང་བཞི་གཞི་ལ་ཡོད་པ་སྦྱིབ་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་རྣམས་
 པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །རྣམ་འབྲུལ་དྲ་བ་ལས། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་རབ་གནས་པའི། །དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་
 ཡས་ལྷན་གྲུབ་ནི། །རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་མཉམས་རྫོགས་པར་ལྷན། །ཞེས་
 བཤད་དོ།།

ལྷ་བསྐྱེད་པ་ནི། ད་ནི་བརྟེན་པ་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྫོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞུག་ཡས་ཁང་ན། སང་
 གེ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་ལྷ་སོ་སོའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།

རིགས་ལྷ་སོ་སོའི་ཡུམ་དང་སེམས་དཔའ་བརྒྱད། །སེམས་མ་བརྒྱད་དང་སྐྱོ་བ་ཡབ་ཡུམ་བརྒྱད། །། ༣༩ །
 ཐུབ་པ་དུག་རྣམས་སོ་སོའི་གནས་བཞུགས་ཏེ། །རྣམ་མཛོག་ལྷག་མཚན་རྒྱན་རྣམས་རྫོགས་པ་ལས།།
 ལྷ་མེད་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་མཐའ་གཏུགས་པར་འགྲོ།།

དེ་འདྲ་དུས་སུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་གྱི་དབང་ལྷུ་ག་མ་དང་བཅས་པ་མཐིང་ག་
 གར་དུ་མི་བརྟོད་པ་ལྷ་མ་གྱི་དང་བཅས་པ་དཀར་པོ། ལྷོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་སྦྱོན་མ་
 དང་བཅས་པ་སེར་པོ། ལུབ་ཏུ་འོད་དཔག་མེད་གོས་དཀར་མོ་དང་བཅས་པ་དམར་པོ། བྱང་དུ་དོན་
 ཡོད་གྲུབ་པ་སྦྱོལ་མ་དང་བཅས་པ་ལྗང་གུ། དེ་དག་གི་འོག་གཞི་ནི་ལྷོར་ལོའི་རྩིབས་བཞི་ཡོད་པ་ལ་
 རིགས་ལྷ་བཞུགས་སོ། །འཁོར་ལོའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གྲུབ་ཞེད་ལྷ་ཆད་བཞི་སྟེ་མཚམས་གྱི་རྩུབ་ལ་ཕྱི་མ་
 བར་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི། གར་སྟོའི་གྲུབ་ལ་སའི་སྟེང་པོ་དང་སྐྱེག་མོ་ལྗང་སྟོན། ལྷོ་ལུབ་
 གྱི་གྲུབ་ལ་བམ་མཁའི་སྟེང་པོ་དང་སྐྱེད་བམ་མཐིང་སྟོན། ལུབ་བྱང་གི་གྲུབ་ལ་སྦྱོན་རས་གཟིགས་དང་སྦྱོ་

མ་དམར་སྐྱུ། བྱང་ཤར་གྱི་གྲུ་ལ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་དང་གར་མ་སྐྱོ་སྐྱེ། སྐྱ་ཚད་བཞིའི་ཤར་སྐྱོར་བྱམས་
 པ་དང་བདུག་སྐྱོས་མ་དགར་མོ། ལྷོ་ལུ་ཏུ་སྐྱིབ་པ་རྣམ་སེལ་དང་མེ་ཏོག་མ་མཐིང་ག། ལུབ་བྱང་ཏུ་
 འཇམ་དཔལ་དང་མར་མེ་ཚམ་དམར་སྐྱུ། བྱང་ཤར་ཏུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་རྒྱུ་ལ་ལྷུང་སེར་པོ། །བར་
 རྩམས་གྱི་སྐྱམ་ལུ་ལུབ་པ་དུག། ཤར་སྐྱོར་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་པོ་དང་གཤེད་མོ། ལྷོ་སྐྱོར་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་བྱེད་མ། ལུབ་སྐྱོར་རྟ་མགིན་དང་རྟ་མགིན་མོ། རྩང་སྐྱོར་བདུད་ཅི་འཁྲིལ་བ་དང་
 འཁྲིལ་མོ་རྣམས་སོ།།

རྒྱད་ཅུང་ཟང་འཁྲུགས་པ་རྣམས་བསྐྱེབས་ནས་བཤད་ཅིང་། ལྷོད་བཅུད་དཀྱིལ་འཁོར་ཚེན་པོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། རྩང་
 པར་ཏུ་བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་བར་རྩམས་སུ་བཀོད་པར་གསུངས་པ་ལོ་རྣམ་སྐྱང་གི་ལྷོ་བའི་བར་རྩམས་ཏེ།
 དེ་ཡང་།

གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀར་གཞི་ཡི་ཀུན་ཏུ་བཟང་། [༣༥] །ཡབ་ཡུམ་འཁྲིལ་སྐྱོར་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱུ།
 མཁའ་ལྷ་དང་འཕྲུལ་མཐོན་མཐིང་སྐྱིལ་གྱུང་ཚུལ། །ཚོན་གང་འོད་གྱི་གོང་བུ་འབར་བར་བསྐྱོམ།།
 དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་སྐྱང་སྲིད་སྐྱོད་བཅུད་སྐྱུངས། [༣༦] །ཐམས་ཅད་རྣམ་དག་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་ངང་།།

ཞེས་སྐྱོས་ཏེ། རྣམ་སྐྱང་གི་ཐུགས་ཀར་ཉི་ལྗེའི་དཀྱིལ་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡབ་ཡུམ་མཐིང་ག་ཕྱག་
 གཉིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཚོན་གང་བ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་སྐྱང་སྲིད་སྐྱོད་བཅུད་ཐམས་
 ཅད་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཚེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་
 འོག་མིན་སྐྱུག་པོ་བཀོད་པའི་ངང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་གོ། །རྒྱལ་འདི་དག་
 ལུང་དང་སྐྱར་ན། རྒྱ་འཕུལ་རམ་སྐྱོག་ལས། ཕོ་བྱང་དེ་ན་གནས་པ་ཡི། སྤེ་ཤེས་ལྷ་ཚོགས་མང་པོ་
 རྣམས། །གཙོ་གཟུངས་ཟུང་ཏུ་འབྲེལ་བ་སྟེ། །དབུས་གྱི་ཕོ་བྱང་སྤིང་པོ་ལ། །རྣམ་པར་སྐྱང་མཛད་ཕྱག་
 རྒྱ་ཚེ། །ཞི་རྒྱ་རྣེ་ལའི་ཁ་དོག་འདྲ། །རང་རྟགས་ཕྱག་ན་འཁོར་ལོ་བསྐྱམས། །དཔའ་བོ་དེ་ཡི་སྐྱུན་
 ལྷ་ན། །རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱ་ཚེན་ཡང་། །རྒྱང་དང་གཤེལ་གྱི་ཁ་དོག་འདྲ། །རང་རྟགས་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་
 འཛིན། །ཀལས་ན་རིན་ཚེན་འབྱུང་གནས་གཙོ། །རྩ་རྒྱ་རྣེ་དའི་གསེར་མདོག་འདྲ། །རང་རྟགས་རིན་

ཚེན་ཟུང་བརྒྱད་འཛིན། རྒྱུ་ན་སྐྱུང་བ་མཐའ་ཡས་གཙོ། བརྒྱ་རྩ་གཉི་མདོ་ག་འདྲ་ཞིང་། རང་
 ཉམས་པ་དམར་པོ་འཛིན། གཞུང་དུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ། ཨོལ་ལྷོ་ལའི་མདོ་ག་ལྟ་བུ། རང་
 ཉམས་ལྷག་ན་རལ་གྱི་འཛིན། གྲུབ་ཀྱང་ཞི་བའི་ཆ་ལུགས་ཏེ། ཐོར་ཚུགས་རིགས་ལྷན་ཀུན་ལ་
 བརྒྱན། རྫོགས་པའི་སྐྱིལ་མོ་གྲུང་དུ་བཞུགས། རོ་ཤལ་དཔུང་རྒྱན་སེམས་དོ། རྒྱལ་གདུབ་སྐྱབ་ཆས་
 ཀུན་ནས་མཛེས། མཚན་དང་དབེ་བྱུང་ཡང་དག་རྫོགས། རྟེན་གཤིག་ཞི་གཞུང་རོལ་ན། གྲུབ་དུ་
 བཟང་མོ་ལོ་ཚ་བྱོ། ལྷ་མ་གོས་དཀར་སྐྱོལ་མ་རྣམས། གཞུང་པ་ཐབས་ཀྱིས་གཙོ་ལ་འཁྱུད། གཞུང་
 བས་རང་ཉམས་དེལ་བུ་འཛིན། ཆ་ལུགས་གཞན་རྣམས་ཡབ་དང་འདྲ། འབོར་ལོའི་རྩེབས་ལ་ལྷུན་
 གྱིས་གྲུབ། རྒྱན་སྐྱེད་གྲོ་འདུར་མཛེས་པ་ལ། བཀག་ན་དོ་རྩེ་སྐྱེད་མདོ་ག་ རང་ཉམས་དོ་རྩེ་རྩེ་
 གསུམ་མོ། གཞུང་ན་ས་ཡི་སྟོང་བོ་སྟེ། ལྷང་སྟོན་རིན་ཆེན་ལྷུ་གུ་འཛིན། རྒྱུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་
 སྟོང་བོ་སྟེ། མཐིང་ག་རང་ཉམས་རལ་གྱི་འཛིན། གཞུང་ན་ས་ཡི་སྟོང་བོ་སྟེ། རྒྱུན་རས་
 གཞུགས་དབང་དམར་སྐྱེ་སྟེ། རང་ཉམས་པ་དམར་དཀར་པོ་འཛིན། ཐོར་ཚུགས་ལེ་ཤེས་མེས་དཔལ་
 བརྒྱན། མེས་པའི་སྐྱིལ་མོ་གྲུང་དུ་བཞུགས། རྒྱུན་དང་ཆ་ལུགས་ཀུན་གྱིས་རྒྱན། རྟེན་གཤིག་
 གཞུང་རོལ་ན། གཞུང་དང་སྐྱེག་མོ་ཕྱིར་བ་དབྱུངས། གཞུང་པ་ཐབས་ཀྱིས་གཙོ་ལ་འཁྱུད། གཞུང་བས་
 གར་དང་མེ་འོང་ཕྱིར། རི་མང་འོན་ཅིང་ཆ་ལུགས་གཞན། གཙོ་བོ་ཉེ་དང་མཐུན་པ་ཡིན། མཛེས་
 པའི་གྲུ་ཆད་རྣམས་ལ་ནི། རྒྱལ་པ་མེ་ཉི་དཀར་པོ་སྟེ། མཛེས་པའི་སྐྱེད་ཤིང་གཞི་འཛིན། ཤར་སྟོ་
 མཚམས་ཀྱི་གྲུ་ཆད་ལ། རྒྱུ་པ་རྣམས་ལེ་མཐིང་ག་སྟེ། རྫོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ་ནི། རྫོ་ལུབ་
 མཚམས་སུ་མཛེས་པར་གནས། འཛམ་དབའ་གཞོན་ལྷུ་དམར་སྐྱེད་མདོ་ག་ རང་ཉམས་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་
 གྱི་འཛིན། ལུབ་བྱང་མཚམས་སུ་མཛེས་པར་གནས། གྲུབ་དུ་བཟང་པོ་ལྷང་སེར་མདོ་ག་ རང་ཉམས་
 རིན་ཆེན་སྟེ་མ་འཛིན། རྒྱང་ཤར་མཚམས་ཀྱི་གྲུ་ལ་གནས། རྟེན་གཤིག་ཞི་གཞུང་རོལ་ན། རྫོགས་དང་
 མེ་ཉི་མར་མེ་དྲི། གཞུང་པ་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་ལ་འཁྱུད། གཞུང་པ་རང་ཉམས་འཛིན་པའོ། ཆ་ལུགས་
 ཀུན་ཀྱང་གོང་མ་བཞིན། རྫོ་ལྷུ་དཔེ་ལ་འཛེམས་པ་བཞི། གཞུང་པ་རྩེ་དེ་གཞུང་པོ་མཐིང་ནག་
 འབར། མི་རམ་གོ་གདེངས་པའི་ལག་ཆ་ཐོགས། ཤར་གྱི་རྫོང་ནི་རྣམ་པར་གནས། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སེར་

ཤེས་པ། དབང་པོ། དབང་པོའི་ཡུལ། དབང་ཤེས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་མཆིད་བཞི་གནས་སུ་དག་པ་སློ་
བ་བཞི་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་མ་ཡིན། ཆད་པར་མ་ཡིན། བདག་ཏུ་མ་ཡིན། མཚན་མར་མ་
ཡིན་པའི་ཚོས་ཉིད་སློམ་བཞིའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དུག་དང་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དུག་དང་འགོ་བ་དུག་དག་
པར་བྱེད་པ་ཐུབ་པ་དུག་དང་། གུན་གཞི་དང་གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་སུ་དག་པ་གུན་དུ་
བཟང་པོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་གུན་གཞི་ལས་གྲེས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དབང་
པོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལ་སྐྱུར་ཞིང་མ་དག་པའི་སྐྱབས་སོ། །དག་པ་ན་ཡེ་ཤེས་དང་ཞིང་ཁམས་ལ་
སྐྱུར་ཏེ་རྒྱལ་དེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ལྟའི་དག་པའོ།།

སྐྱགས་བཞུས་པའི་རྒྱལ་ནི། དེ་ལྟར་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་གསལ་བཏབ་པ་རང་གི་སེམས་སུ་
ཤེས་པར་བྱས་པའི་རྗེས་ལ། བམ་མཁའ་དེ་བྱིངས་ཀྱི་བར་བྱབ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་
ལས་སྐྱགས་ཀྱི་སྤེང་བ་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཡུམ་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་མཁའ་གསང་ལས་འཁོར་བའི་
འོད་ཟེར་གྱི་ཕྱི་ལས་ཡི་གེའི་ཚོགས་དང་ལྟའི་སྐྱེ་དང་བྱུག་མཚན་གྲངས་མེད་པ་འཕྲོན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་
ཀྱི་ཁམས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་། གསང་སྐྱགས་ཀྱི་རང་སྐྱེ་འབྱུག་སྟོང་ཅོམ་གྲག་པར་
བསམས་ལ། ཨོྲཱེ་ཧྲཱི་རྩྱུ་རྩྱུ་ཞེས་སམ། ཨོྲཱི་རྩྱུ་རྩྱུ་ཞེས།

ཡི་གེ་གསུམ་དང་རིགས་ལྟའི་ས་བོན་བཞུས། །གྲག་སྟོང་སྐྱེ་མེད་བྲག་ཅེ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ཉིད་ངང་ལ་མ་བཅོས་མཉམ་པར་གཞག།[༣༧]

དེའང་ལྷག་པ་དང་ཆད་པ་དང་། ཉ་ཅང་ལྟར་བ་དང་ལུལ་བ་དང་། སྐྱ་ཞན་པ་དང་དྲག་པའི་སྐྱོན་རྣམས་
སྤངས་ཏེ་བཞུས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྐྱགས་བཞུས་པ་གྲག་སྟོང་དེ་ཉིད་གྲག་པ་སྐྱེའི་ཚོགས་རིམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེའི་རང་ལས་སེམས་མ་ཡེངས་གིང་འཛིན་ཞེན་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱའོ།།

ཚོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཉམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱལ་དངོས་བཤད་པ་ནི། དེའི་ཚོ།

རང་སེམས་ཡེ་ནས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་ལ། །ལུས་ནི་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་སྐྱེ་ཚོག་གསང་སྐྱགས་ཉིད།།

ཐམས་ཅད་ལྷུན་ཚོགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ངང་། །དམ་ཚོག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་དགུག་གཞུག་མེད།།[༣༨]

གཤེགས་གསོའལ་མི་དགོས་བཟང་ངན་སྒྲུབ་དོར་མེད། །ཡི་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ལ།།
ཡིན་པར་ཤེས་པའི་རྩལ་གྱིས་གསལ་འདེབས་ལས། །མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་གྲུབ་བྱེད་པ་མིན།།[༤༠]

དེའང་ཚོས་ཐམས་ཅད་དགྲིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གཤེགས་པ་ཅམ་དུ་གསལ་
བཏབ་ནས། ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཉིད་ལྷུན་གྲུབ་ཚེན་པོའི་ངང་ལས་བསྐྱེས་པ་དང་མཚོན་
བསྟོན་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་དུ་བཟང་ངན་གཉིས་སུ་ཞེན་པས་བྱིན་སེམ་
ཤེས་པ་རང་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐུན་རྗེས་ལ་གཤེགས་གསལ་བྱེད་པ་ལྟར་མ་
ཡིན་ཏེ། མྱེད་རྒྱུད་རྒྱལ་བོ་ལས། ཡི་ནས་ལྷན་མཉམ་དགྲིལ་འཁོར་ལ། །ཡིན་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱོམ་
པ་ལས། །ཐད་དང་སྟོ་ཡི་རྩམ་པ་ཡིས། །སྤྱོད་དང་གཤེགས་གསོའལ་འདིར་མི་དགོས།།¹⁶ །ཞེས་སོ། །དེའང་
ལུས་ལྟ། དག་སྤྲུགས། སེམས་ཉིད་འཛིན་དུ་གྲུབ་པས་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡི་གེས་པ་ཐད་དང་དུ་མེད་
པའི་རྩལ་གྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་དང་པོ་བ་དང་སྟོས་པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་དང་བ་དང་
མཚོན་བསྟོན་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་ནི་མེད་དོ། །གསང་སྟོང་ལས། རྟོང་གསུམ་ཉུངས་
འབྱུང་འཇུག་རྩལ་དུ། །དབྱིངས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱོད་དང་མཚོན།¹⁷ །ཅིས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།།
རྗེས་དམིགས་མེད་དུ་བསྟུ་རྩལ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི།

རྗེས་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་རིམ་གྱིས་བསྐྱུ། །གང་དུའང་མི་དམིགས་སྟོས་དང་བྲལ་བར་གཞག།
མེད་ན་སྐྱུ་མ་རྩུ་རྒྱའི་ངང་ཉིད་ནས། །དགོ་བ་སེམས་ཅན་དོན་དུ་བསྟོ་བར་བྱ།།[༤༡]

དེའང་ལས་དང་པོ་པས་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ལ་རྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྤྱངས་བ་བྱས་པས་བསྐྱེད་པ་
དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་ཤེས་པས་སྤྱང་སྟོང་སྐྱུ་མའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ནས་བསྟོ་བར་བྱའོ།།
ཐུན་བར་གྱི་རིམ་པ་ནི། ཐུན་མཚོམས་ཀྱི།

སྟོན་ལམ་ཀུན་དུ་རྟོང་གསལ་སྐྱུ་མའི་རྩལ། །སྤྱང་དང་གྲག་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་སྤྲུགས།།
དུན་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡི་གེས་སུ། །སྤྱང་ཅིག་སྤྱང་ཅིག་མ་ཡིངས་ཤེས་པར་བྱ།།[༤༢]

དེའང་མཉམ་གཞག་ལ་ལྟའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམས་པ་ལྟར་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡང་སྤྱང་བསྟོན་གྱི་འཇིག་

རྟོན་གཞུང་ཡས་ཁང་། སྲིད་པ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྟ་དང་ལྟ་མོ། སྐྱར་གྲག་པ་ཐམས་ཅད་སྲུགས།
སེམས་ཀྱི་དྲན་རིག་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐུག་པུང་གར་གྲོལ་འཛོལ་མེད་ཆེན་པོར་ལྷུ་
ལྷུ་བཞག་ཅིང་། ཐམས་པར་གཉིས་སྐྱེད་པ་དང་ཆགས་སྐྱེད་དུ་གཏུགས་ལྟོག་ཏུ་མ་སོང་བས་ཉིན་
མཚན་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡེངས་ཤིང་བརྩོན་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པོ།།

གྲོགས་དམ་ཚོགས་སྐྱོད་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དམ་ཚོགས་གཙང་མར་བསྐྱེད་བར་གདམས་པ་ནི། དེ་ནི་གསང་
སྲུགས་འབྲུབ་པའི་གྲོགས་སྲུ།

རྩ་བ་ཡན་ལག་དམ་ཚོགས་གཙང་མ་བསྐྱེད། །ཤེས་དང་མི་སྲུང་སྐྱེད་དང་དང་དུ་སྐྱེད།།
བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚོགས་ལྟ་སྟེ། །ཉི་ལུ་རྩ་ལྟ་མཛོད་བསྐྱེད་སྲུགས་སྐྱེད་ཐུགས།།[༤༩]
དེ་ཡང་རང་སེམས་རྣམ་དག་རྩལ་ལ་བསྐྱབ།།

སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་རྩ་བའི་དམ་ཚོགས་གསུམ་དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་ཚོགས་ལྟ་ཚན་ལྟ་པོ་རྣམས་བསྐྱེད་
སྟེ། མཛོད་དྲིལ་ན་རང་སེམས་ལ་སྐྱོན་མེད་པར་གཙང་མ་སྐྱེད་པ་ནི་དམ་ཚོགས་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་
པས་དེ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ། དམ་ཚོགས་བཞོད་པའི་རྒྱུད་ལས། དམ་ཚོགས་དམ་ཚོགས་ཅེས་བྱ་བ། །མཛོད་ན་
རང་སེམས་གཙང་མར་བསྐྱེད། །འདི་ནི་དམ་ཚོགས་མད་པོ་ཆེ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་
མཛད།¹⁰⁾ །ཅེས་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། སྲིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །ཏག་བ་སྐྱབ་སྲུམ་
ཚོགས་པར་སྐྱེད། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སྲུག་དུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ཡིན།¹¹⁾ །ཞེས་
པའི་རྩལ་ལྟར་བྱའོ། །དེའང་རྣམ་གངས་ནི་རྩུབ་ཅད་བསྐྱབ་དེ་ཅམ་དུ་ཅད་ཀྱི་རྒྱས་པར་ནི་སེམས་ཅན་
ཀྱི་རྟོག་ཚོགས་ཇི་ཅམ་པར་དམ་ཚོགས་ཀྱང་དེ་སྟེད་ཡོད་དུ་རྩུབ་སྟེ། གསང་སྟོང་ལས། དམ་ཚོགས་འདི་ནི་མད་
པོ་ཆེ། །འཛིག་རྟོན་དུག་གི་སྐྱོགས་བཅུ་ན། །སྲིད་གསུམ་འགོ་བ་རི་སྟེད་པའི། །རྟོག་འདུལ་དམ་
ཚོགས་དེ་སྟེད་སྟོ།¹²⁾ །ཞེས་སོ། །དེའང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་གངས་དང་བཅས་པ་
དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པའི་བསྐྱེད་པ་མཚན་ལས་
འདས་པ་ཀུན་དུ་བཟང་བོའི་དམ་ཚོགས་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་སྲུགས་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ནི་དམ་ཚོགས་ཀྱི་ཡང་རྒྱལ་

མཚོག་ཀུན་བཟང་གི། བཅས་ཅད་མ་ལུས་ལྷན་སྐྱེ། བསྐྱེད་མེད་དམ་པ་མ་ལུས་འགྲུབ།^{༡༧} །
ཅེས་སོ། །ཀུན་བྱེད་ལས། གྱེ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ངལ་ཡི་དམ་ཚེག་ནི། སྤྱི་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྤོགས་
འདས་པས། བསྐྱེད་དང་མི་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་དམ་ཚེག་རྫོགས་པ་
ཡིན།^{༡༨} །ཞེས་སོ། །

བསྐྱེད་པའི་དུས་ལྟར་ཕན་ཚུན་གསུང་བཞི། གཞན་ཡང་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་གི་ང་བར་ཚད་ཐམས་
ཅད་ཞི་བ་དང་། དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་ཅིང་ཉམས་ཚག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་སྐྱབ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི།

ཉ་དང་གནམ་སྟོང་ཚེས་བརྒྱད་ཉི་ཤུ་དགུ། །ཚེས་བཅུ་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་ཉིན་དང་མཚན།།

བསྟེན་སྐྱབ་ཚོགས་མཚོན་བསྐྱེད་བཤགས་འབད་པར་བྱ།།[༤༧]

དེའང་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་བཤགས་བྱ་བའི་དུས་དུག་སྟེ། ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང་། ལྷ་བས་
སྟོང་པས་གནམ་སྟོང་དང་། ཚེས་བརྒྱད་དང་། ཉི་ཤུ་ལྔ་དང་། ཚེས་བཅུ་དང་། ཉི་ཤུ་དགུ་སྟེ། འདི་དག་
ལ་སྤྱིར་མཁའ་འགོ་རྒྱ་ཁོ་ན་དུ་རྒྱུ་ལྟར་ཕན་ཚུན་ལུ་བས་ཉེ་བའི་ལུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །ལྟར་
པར་དུ་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅུའི་ཉིན་མོ་དང་། མར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ལྔའི་མཚན་མོ་སྐྱབ་པ་པོའི་
གནས་སུ་མཁའ་འགོ་གྲུབ་པ་ཅན་འདུ་བས་ལས་གང་ཡང་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་བསྟེན་སྐྱབ་རྣམ་པ་བཞི་
ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཚོགས་མཚོན་དང་བསྐྱེད་བཤགས་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་བྱེད་ཁྲིམ་ནི་སྐྱབ་བའི་རིང་
ལ་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་སོས་པ་དང་། མཚོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེད་དུ་འགྲུབ་པོ། ཁྲིའང་
གིང་གཅིག་དང་། བྲག་རི་དང་། མཚོ་གླིང་ལ་སོགས་པ་ནི་མཁའ་འགོ་རྣམས་ཀྱི་འདུ་བ་དང་། དུས་
བཟང་པོ་གང་ལ་འདུ་བའི་ས་དེ་ནི་ཉེ་བའི་འདུ་བ་ཞེས་སྤྱིར་བཤད་ལ། རང་གི་འཁོར་ལོ་བཞིན་རྟོག་
ཏུ་ཁམས་དང་ཡེ་ཤེས་གནས་པས་གནས་དང་ལུ་བ། དུས་བཟང་པོ་ལ་ཉེ་བའི་གནས་དང་ལུ་བ་ཞེས་
བྱ་བར་འགྲུར་པོ། ཁྲིའི་གནས་ནི་ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་སོགས་པའོ། ཉེ་བའི་གནས་ནི་མཁའ་འགོ་
ཁ་ཅིག་གནས་པ་ལ་འདོད་པོ། ཁང་དུ་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་འདབ་ཀྱི་གནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའོ། །གསང་
བ་བདེ་ཚེན་གྱིས་མཚོན་པའི་ས་ནི་ཉེ་བའི་གནས་སོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

དེའི་ཡོན་ཏན་ལས་འབྲས་ལུ་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཚུ་ལ་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་མཚོག་གི་གོ་འཕང་གཙོ་བོར་
བསྐྱེད་པའི་སྐྱིད་ཀྱི་གསང་བ་སོ་སོའི་རྒྱུད་དང་མན་ངག་ལས་བྱུང་བའི།

རྒྱུད་སེམས་ཅུ་དང་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས། །ཡང་ཟབ་གནད་ལ་ནན་ཏན་སྤྲིང་པོར་བྱ།།

པདྨ་གསལ་མི་རྟོག་ཟུང་འབྲེལ་ལས་བསྐྱེད་པས། །དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཚེ་འདིར་རྫོགས་སངས་རྒྱ།།[༥༥]

ཞེས་པ་སྟེ། དེའང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བརྟན་པ་ནི་ཐབས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། དེའི་
རྫོགས་རིམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོའི་རྫོགས་རིམ་
ལ་བསྐྱབ་སྟེ། དེའང་སྤར་བསྟན་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའི་གཤིས་རི་ལྷ་པར་བསྐྱོམ་པ་ཤེས་ཤིང་མཐར་
སྐྱེས་དང་ལྷན་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞུགས་པ་ན། རྟེ་བའི་གཏུམ་མོས་སྤྱི་བོའི་ཁམས་
བཞུ་བའི་ཐིགས་པ་དྲུངས་མ་ཚེན་པོ་མ་གྲིན་པ་ནས་སྤྲིང་གར་བའི་པས་གསང་བར་གཡོས་ཏེ་ལྷུང་དུ་
སོང་བ་ཉིད་གྲུབ་དུ་བསྐྱོག་པ་སྤྲིང་གར་སོང་བའི་དྲུངས་མས་སྤྲིང་སྤྲིང་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
རྟེན་འོད་དང་འབྲས་པ་དེ་ལ་ལོག་པས། འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཉིད་སྤོན་བས་ཀྱང་བདེ་བ་ཚེན་པོས་
ཁྱབ་པ་ལྷུང་གྱུར་ཏེ། བདེ་བ་གསལ་བ་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤར་བ་ན། སྤྲིང་གའི་འོད་སྤོ་མོ་ལ་
དམིགས་པ་བཞག་པས་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་ལུས་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྐྱེ་བས་བསམ་གཏན་
ཚེན་པོའི་ས་ཚོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གཅིག་ཏུ་དབྱེར་མེད་པར་གྱུར་པས་
ཁམས་གསུམ་སོ་སོ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྲགས་སོ།།

དེའང་སྤྲིང་གའི་རྩ་འདབ་དང་དེའི་དྲུངས་མ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། གསང་ཐིག་གི་
འབྲེལ་བ་ལས། གང་ལ་སྤོམས་འཇུག་དེ་ལ་ཡོད་པ་ལ་¹⁰⁶ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་ལ་གང་
ལ་སྤོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་པ་ལ་ཐིགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད། རི་ལྷུང་ཡོད་ན་རྩའི་དྲུངས་མ་དང་
དཀར་གྱི་སྤྱད་པ་འདྲ་བ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤང་བོའི་རྟེན་བྱེད་པས་འབྱུང་བའི་དྲུངས་མ་སྟེ། ས་
ལྷུང་སྤང་སྟེ་ལུས་སངས་རྒྱས་སྤྱན་དུ་གསལ་ལོ། །དེ་ནི་སྤྲིང་བ་ཚེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་
པར་དག་པའི་རང་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །དར་དཀར་གྱི་སྤྱད་པ་དེ་ལ་ཁྲག་གི་དྲུངས་

མ་མཚའ་ལྟོག་ལ་མའི་དྲངས་མ་འདྲ་བ་གནས་པ་ནི་གདོད་ནས་ཕུང་པོ་དག་པར་བྱེད་པས་འབྲུང་བའི་དྲངས་མ་དེ་རྩལ་ལྡན་སྣང་སྟེ་ཡུམ་ལྷ་མ་གྱི་ལོ། ཁ་ཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐམས་ཅད་བཞོལ་བ་མེད་པར་དབྱིངས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་དོ། ། དབྱུགས་ཀྱི་དྲངས་མ་གསེར་སའོག་ན་གནས་པའི་རྒྱངས་པ་ཙམ་གནས་པ་ནི་གདོད་མ་ནས་ཕུང་པོ་ཡང་ཞིང་གཡོ་བའི་རྟེན་བྱེད་པས་འབྲུང་བ་རྒྱང་ལྡན་སྣང་བ་སྟོལ་མ་སྟེ། དེ་ནི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོད་པའི་རང་བཞིན་གོ། ། དེ་ལ་དོད་ཀྱི་དྲངས་མ་མེ་ལོང་ཉི་མ་ལ་བཞག་པའི་རང་ཙམ་ཞིག་གནས་པ་ནི་གདོད་མ་ནས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་འབྲུང་བ་མེ་ལྡན་སྣང་སྟེ་གོས་དཀར་མོའོ། ། དེ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིན་མའོ། ། འོད་དེའི་དཀྱིལ་ན་ཐིག་ལེ་ཚེན་པོ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་བཞུགས་པ་ནི་དྲངས་མ་ཚེན་པོ་སྟེ་གདོད་མ་ནས་ཕུང་པོ་གསལ་ལ་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་སྟེ་འབྲུང་བའི་དྲངས་མ་རྩ་དང་ནམ་མཁའ་ལྡན་སྣང་བའོ། ། དེ་ནི་ཁྱབ་པ་ཚེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཡུམ་ཀྱན་དུ་བཟང་མོ་ལྡན་སྣང་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པའི་དབྱིངས་སུ་གསལ་བའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའོ། ། དེ་ལྡན་ཐིགས་པ་གསེར་ལྷན་མ་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོའོ། ། དེ་ལ་རིན་པོ་ཚེའི་ཟེའུ་ལ་བཅུ་གསུམ་པ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡབ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོའོ། །

དེའང་རིན་པོ་ཚེ་ཀེ་ཀེ་རུ་གདང་ལ་གཏམས་པ་འདྲ་བའི་མེ་ལོང་ལྷ་སུའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེས་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིགས་པ་དེ་ལ་བཞུགས་ན་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྩལ་དུ་མཐོང་སྟེ། ཡབ་གང་ཡིན་པ་ཡུམ། ཡུམ་གང་ཡིན་པ་ཡབ་སྟེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་འོད་ཅན་དུ་མཐོང་ངོ་། ། རྟེན་པོ་ཉིད་ཡོད་དེ་བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་པ་ཐིག་ལེ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ། དེ་གང་ལ་ཡོད་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱ། དེར་མ་ཟད་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། ། དེ་ལ་བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་པ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལ་རྒྱན་དུ་བལྟ་ཞིང་དབྱུགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། ། དེའང་སྣོད་དབྱུགས་ཀྱི་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱུགས་ན་དྲངས་མའི་རྩ་རྩ་རྩ་བ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཚད་ཙམ་དེའི་ནང་ན་ཁྲག་གི་དྲངས་མ་ལ་དབྱུགས། དབྱུགས་ཀྱི་དངས་མ་ལ་འོད་ལྡན་གསལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྣོད་སུ་སྣུམ་ལྡན་མར་མེ་འབར་

བ་ལྟར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འོད་གདངས་ལྟ་དང་བཅས་པ་དྲུངས་མ་ལ་གནས་པ། །ཁམས་ཀྱི་
ཐིགས་པ་ཡར་འགོ་མར་འགོ་རྣམས་དེར་ཞུགས་པས་སྐྱམ་མང་བ་ལྟར་མར་མེ་གསལ་ཞིང་འབར་བ་
ལྟར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འོད་གསལ་བ་ཆེར་མཆེད་པས་ལུས་ནང་ཀུན་གྱི་རྩ་ལྟ་ལྟོ་བ་བཏེ་བས་
རྒྱས་པས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྲུ་འཆར་བ་ཡིན་ལོ།།

དེ་འང་སྐྱེད་བ་ཡབ་ལྟ་དང་། རྩ་ལ་སོགས་པ་སྲ་བ་ས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སྐྱེན་དང་།
གཤེར་བ་རྩ་སྟེ་དངས་མ་ཆེན་པོ་སྐྱ་མ་གྱི་དང་། བདེ་བྱོད་གོས་དཀར་མོ་དང་། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་སྟོལ་
མ་དང་། ཀུན་དུ་སྟོོས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་སྤྱད་མར་གནས་པ་རྣམས་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་
པས་རྒྱང་འཇུག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་རྩ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་འོད་དུ་འབར་བས་
སྐྱེད་གཞིའི་ཡི་གེ་བསྐྱེད་གསལ་ལས་དང་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས་འཁོར་བ་ཆོས་
ཉིད་དུ་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའང་རྩ་སྟེན་བྱེད། དབྱུགས་ཀྱིས་བདེ་བ་གཡོ་བར་བྱེད། བྱོད་ཀྱིས་བདེ་
བ་སྐྱེན་པར་བྱེད་དོ། །ནམ་མཁའ་མཁའ་མཉམ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་བྱེད་པས་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་
གྲོལ་གྱི་དགོངས་པ་ཀུན་དུ་བཟང་པོར་བྱེད་པ་ཉིད། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་ན་ཅི་ཡོད་ཞེན།
གང་ལས་བྱུང་བ་དེ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ།^{༡༧} །ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འོད་སྟེ་ནམ་མཁའི་
གཟུགས་སྲུ་སྟེ་བ་ཉིད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལ་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་
འབྱུང་ལོ། །གང་ལས་བྱུང་བ་ན། ཐེགས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་སྐྱོམ་པའི་རྒྱན་མ་བཅད་པ་ལས་བྱུང་བའོ།།

དེ་ལས་ཅི་འོང་ཞེན། དེ་ལས་དེ་བྱུང་སྟེ་དེ་ཉིད་ཁོ་བོ་ཞེས་པ་འོང་སྟེ། ཐིག་ལེ་བྱང་རྒྱུ་
ཀྱི་སེམས་ལས་སྲུ་རུང་བ་འོད་ཅན་དུ་གྱུར་ཅོམ་ན། ཨོྲ་ཀྱིས་གོང་འོག་གི་སྲུ་ཉི། ལྷོ་གིས་གོང་འོག་གི་
ཨ་དང་མྱི། ཨུ་ས་གོང་འོག་གི་བྲེ་དང་དུ་གནས་པ་འོད་དུ་འབར་ཉེ་ཐིགས་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་
འགོ། ཐིག་ལེ་རང་བཞིན་མེད་པས་དར་དཀར་གྱི་སྐྱེད་པ་འདྲ་བ་རྩ་རྩ་བཅུ་ཚལ་ཅོམ་ལ་མཚལ་ལྷོག་
ལ་མའི་དངས་མ་ཅོམ་གནས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཉི། དེ་འོད་དུ་འབར་བས་
དབྱུགས་ཀྱི་དངས་མ་གསེར་ས་འོག་ན་གནས་པའི་རྒྱངས་པ་ཅོམ་ཞིག་གནས་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་
གཡོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་འོད་དུ་འབར་ཉེ་དེ་ལ་བྱོད་ཀྱི་དངས་མ་མེ་ལོང་ཉི་མ་ལ་བཞག་པའི་དང་ཅོམ་

གནས་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་འོད་དུ་འབར་བས་དངས་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་མེད་པར་སོང་སྟེ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་ཙམ་ན་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་མ་ཡིན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་བྱུང་བ་ལ་དེ་ལ་དེ་བྱུང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ནམ་
 མཁའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཐིག་ལེ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་ཡིན་ཏེ་ཚོས་གྱི་སྟེ། རྟེན་ལ་དེ་ཉིད་ཁོ་
 བ་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

དེ་ནས་ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་ཏུ་བདེ་བ་འབར་བ་དང་། དེས་སྦྱིང་གའི་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་
 གསལ་ཞིང་འོད་དུ་འབར་བར་བྱེད་པའི་རྩལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། གསང་བའི་ཤེས་རབ་ཐིག་ལེ་
 དབྱིངས་^{༡༠༧} ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གསང་བའི་ཤེས་རབ་ནི་ཀུན་དུ་བཟང་མོའི་རང་བཞིན་ཐིག་
 ལེ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཡིན། གང་ན་གནས་ན། ལྟེ་བ་ན་གནས། རྒྱལ་རྩུ་རྩ་བཞིའི་དགྱིལ་
 བ་ཉི་མ་གནས་སོ། །རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་བ་ཡིན་ན། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཏེ། ཐིག་ལེ་དེ་ལས་བྱུང་བ་
 ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ནི་ཡབ་རྣམས་ཡིན་ཏེ་ཐབས་སོ། །ཐིག་ལེ་རང་བཞིན་མེད་དེ་ཚོས་གྱི་
 དབྱིངས་ཡིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་ཡུམ་རྣམས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དབྱེར་མེད་པ་ཐིག་ལེར་ལྷུ་གསལ་པ་ལ། ཐིག་ལེ་དེ་ལས་
 གཟུགས་དང་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཞིབ་ཅུ་རྩ་གཉིས་
 ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་མ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དགྱིལ་འཁོར་དུ་གྲུབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐིག་ལེ་ཚོས་གྱི་
 དབྱིངས་དེ་ཡིན་པས་ཀུན་དུ་རྒྱས་བཏབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ་གནས་པ་
 ཡང་། ལྷས་བལྟ་ཞིང་ཞེས་བྱའོ། །ཁོང་གི་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་ལས་འོད་ཅན་དུ་གྲུབ་ནས་དེའི་དྲོད་མར་
 བབས་ཏེ། ཀུན་དུ་བཟང་མོའི་རང་བཞིན་ཐིག་ལེ་འོག་མ་ལ་ཐིམ་པ་ལ་བྱུང་དུ་འགྲོ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་
 དུ་བཟང་མོ་དྲོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཐིག་ལེ་འོད་དུ་འབར་ཏེ་སྦྱིང་གའི་དངས་མ་ཆེན་པོ་ལ་ཐིམ་པ་ལ་
 གྱེན་དུ་འབར་ཞེས་བྱའོ། །དེས་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་གསེར་ས་ལེ་སྐྱམ་ས་འོག་ན་གནས་པའི་རྒྱངས་པ་
 ཙམ་གནས་པ་འོད་དུ་འབར་ནས་ཐིག་ལེ་འོད་ཅན་དུ་གྲུབ་ནས་དབྱུགས་གྱི་གཞི་མེད་དེ་ཇི་ཞན་ཇི་
 ཞན་ལས་རྒྱ་བ་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་བ་མེད་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ལ་བདེ་བ་

ཚེན་པོའི་མཚོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདེ་བ་ཚེན་པོའི་དྲོད་དེ་གོང་མའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པ་ལས་ཐིག་ལེ་འོད་
དུ་འབར་བ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

དེའང་སྙིང་གའི་དྲོད་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་མར་བབས་ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་ཀྱི་དཀྱིལ་གྱི་བདེ་དྲོད་ལ་
སོག་པས། སྐྱེད་དྲོད་དེ་དངས་མར་སོང་། སྙིང་གའི་དངས་མ་ལ་ཐིམ་དུས་རྒྱུང་རྒྱུ་བ་འགགས་
པས་ཐིག་ལེ་འགྲོ་འོང་མེད་པར་སྙིང་གའི་གནས་ནས་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ནི་ཚེས་ཉིད་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ནས་སྙིང་གའི་དྲོད་ཀྱིས་མགྲིན་པའི་རྩའི་དབྱུག་གྱི་དྲངས་མ་ལ་སོག་པས་དྲངས་
མ་སྙིང་གར་མཚེད། ཡང་རྒྱུང་འགགས་པས་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་གནས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དྲངས་མ་
ཚེན་པོའི་འོད་དེས་མགྲིན་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པ་ལ་མཉམ་པར་སྐྱོར་^{༡༩} ཞེས་བྱའོ། །དེ་གང་ན་
བཞུགས་ན་རྩ་བ་ཅུ་དུག་གི་དཀྱིལ་ན་པདྨ་གོ་སར་ལ་བཞུགས་པ་ལ་ལྷ་གཉིས་དུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
ནའོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འོག་གི་དྲོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་འོད་འབར་ཉེ་བདེ་བ་ཚེན་པོ་ལ་གནས་པ་ལ་
བདེ་བ་ཚེན་པོར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་བདེ་བ་ཚེན་པོ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱིར་མི་གཡོ་བ་ནས་
དབྱེས་པ་ཚེན་པོ་སྟོབ་པར་བྱ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་འབྲུང་གནས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཡུལ་ཡིན་ལ། འབྲུང་བ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཟད་པ་ནི་ཐིག་ལེ་འོད་ཅན་ཡིན་ལ།
འོད་དང་ཐིག་ལེ་འོད་ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །ཐིག་ལེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་
དེ་བདེ་བ་ཚེན་པོ་ཉིད་སྐྱེད་བ་སྟེ། བདེ་བའི་འོད་ལ་རོལ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་གནས་
ན་ཐིག་ལེ་བཞུགས་པ་ལ་སོག་གོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེའང་སྙིང་གའི་དྲོད་ཀྱིས་མགྲིན་པའི་ཐིག་ལེ་ལྷ་
བ་ན་རྒྱུང་དང་རྟོག་པ་མི་རྒྱུ་བ་ནི་དབྱུགས་ཐིག་ལེར་ཐིམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལོ། །དྲོད་ནི་རོས་མ་ཟིན་དུས་
འདོད་ཚགས་ཟིན་ནས་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་ཡེ་ཤེས། དབྱུགས་ནི་རོས་མ་ཟིན་དུས་ཞེ་སྐྱེད་ཟིན་དུས་
གསལ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས། རྩ་སྐྱེད་ཀྱི་སྟོང་བ་རོས་མ་ཟིན་དུས་གཉི་ལྷག་ཟིན་དུས་ཚེས་དབྱིངས་སྟོན་
པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྲུང་ལེགས་པར་བྱའོ།།

ད་ནི་མགྲིན་པའི་དྲོད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོའི་དངས་མ་བཞུ་བས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
བསྐྱེད་རྒྱུའལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བཅུ་གསུམ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་^{༢༠} ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་

ཅ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་དགྲིལ་ནས་ནམ་མཁའ་སོང་བའི་དགྲིལ་ན་ལྷ་བ་ལ་ཐིག་ལེ་བྱང་རྒྱ་བ་ཀྱི་
 སེམས་གནས་སོ། ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོའང་དེ་ཡིན། དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་གཙོ་
 བོའོ། རྫོགས་པ་ཅུ་དུས་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་རྫོགས་པ་ཡང་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཡིན། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་
 ཡོན་ཉན་སྲིན་ལས་ཀྱང་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཡིན། འོན་ཀྱང་མགྲིན་པའི་ཐིག་ལེའི་འོད་དེས་བདེ་བ་ཆེན་
 བོའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐོག་ནས་འོད་དུ་ཞུ་ནས་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུང་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ།
 ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཚོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་གྱུར་པ་ལ་ཀྱུན་ཀྱི་དངོས་པོར་བདག་གྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 གྱུར་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་བའོ་ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་སྐྱེ་གཟུགས་ནམ་
 མཁའ་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ཀྱི་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་བདེ་བྱོད་ཀྱིས་འོད་དུ་འབར་བ་ནི་བདེ་བ་
 ཆེན་པོའི་སྐྱེ་གྲེ་དེ་ཉིད་མཐར་ཐུན་ནས་བྱང་རྒྱུ་བས་གཟུགས་ཉོར་ཆེན་པོའི་ས་ཞོན་པ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་རིམ་པ་བཞི་བ་མདོར་བསྡུ་ན། དང་པོ་ལྟེ་བའི་དབུས་ན་བྱོད་ཀྱི་ཆ་ཉི་མའི་སྣོང་པོ་
 ཅན་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རྩའི་དྲངས་མ་དུག་ཅུ་ཅ་བཞིའི་དབུས་ན་གནས་པ་ལ་སྣོང་གའི་དྲངས་མའི་བྱོད་ཐོག་
 བས་རྒྱེ་བ་བྱས་དུས་སྐྱེ་བའི་སྣོང་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣོད་པའོ། །དེ་ནས་བྱོད་ཡར་འབར་ཏེ་སྣོང་གའི་དྲངས་
 མ་ཆེན་པོ་ལ་ཐོག་བས་རྒྱང་དབུགས་ཀྱི་དྲངས་མ་ལྷུ་བ་སྟེ་ཀྱུན་དུ་རྫོགས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 སྣོན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་བྱོད་མགྲིན་པའི་རྩའི་དྲངས་མའི་དབུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་
 ཐོག་བས་རྒྱང་དྲངས་མ་རྩ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཏེ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ནི་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་
 པའི་སྣོང་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་བྱོད་སྐྱེ་བོའི་རྩ་འདབ་དབུས་ཀྱི་དྲངས་མར་ཐོག་པ་ལས་རྩ་ཐིག་
 རྒྱང་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་རོ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཚོས་འདྲིའི་ལུགས་ཀྱི་དྲངས་མ་གཡོ་བྱེད་དང་བྲལ་བས་འོད་གསལ་བ་ལ་རྒྱང་
 སེམས་རྒྱར་ཐིམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་འདོད་ཀྱི། དྲངས་མ་རྩ་འདབ་རྣམས་སུ་ཕར་འཕེལ་བ་ལ་
 བདེ་སྣོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དྲངས་མ་རྣམས་ཀྱི་དྲངས་མ་འཁོར་ལོ་བཞིའི་དབུས་ཀྱི་
 དྲངས་མ་ལ་རྒྱར་འདུས་པ་ན་མཚོགས་མི་འགྱུར་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་ཏེ། བདེ་བྱོད་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་

བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས། དབྱུགས་འགྲུ་བ་རྒྱུ་ཐིམ་པའི་ཆ་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས། ཟུ་ནམ་མཁའ་འཁམས་ཀྱི་
ཆ་འདྲེས་བ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དུ་འཆར་ཉེ་སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོལ་དབང་བ་དང་ལྷན་སྐྱེ་ཆེན་པོའི་རིགས་
འཛིན་འགྲུབ་ཅིང་། མཐོང་ལམ་དང་སྐོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་པས་སའི་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་ཁམས་མང་པོ་མཐོང་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་རྒྱུ་འབྲེལ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པ་དང་། སྐྱུ་ལ་བ་དང་
ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་དབང་བསྐྱུར་དམ་པ་ཡིན།¹¹¹ ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་བ་གོང་ལྷན་ལས་སུ་རུང་བྱིན་ཆད་ཆོལ་དབང་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
ལ་དགའ་བ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བས་སོ། རྟེན་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་གཞན་མ་ཡིན། བདག་ཉིད་ཡེ་
ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ལྷན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གོང་མ་ལྷ་བྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྲུར་
པའོ། རྟེན་ལ་ཆོགས་རྣམ་པ་གཉིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྲུར་པས་དེའི་ལོངས་སྤོང་དུ་མ་གྲུར་པའམ། རྒྱན་དུ་མ་གྲུར་བ་མེད་པས་རྒྱན་དུ་ཞེས་
བྱའོ། བཀའ་སྤྱོད་ལེ་མཉམ་སྤོང་བས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཐིག་ལེ་ལས་སུ་རུང་
བས་ཆོས་ཀྱི་སྐར་གྲུར་པ་དེ་ཆོགས་རྣམ་པ་གཉིས་རྫོགས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། རྟེན་ལྷ་བྱའི་རྣལ་འབྱོར་བ་
དེ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་བློ་གསལ་བཅུ་དུས་བཞིའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་ལམ་མམ་སྐྱེ་མའི་རྩལ་དུ་དོན་
བྱེད་པས་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། རྟེན་གསལ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྫོགས་རིམ་
བསྟན་ཟིན་ཏོ།།

དེ་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་གཅིག་དང་ལྷན་པ་ཡིས། རྟེན་གྱི་
འཁོར་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྲུབ། བཀའ་བྱིར་ཀུན་དུ་བཟང་བོ་ཡི། བསྐྱེད་དང་རྫོགས་པའི་དེ་
ཉིད་དོ། བཀའ་བྱིར་གོང་ལྷན་སྐོས་པ་ལས། སྐོས་དང་རབ་སྐོས་ཤིན་ཏུ་སྐོས། ཡང་དག་བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་ལས། རྟེན་གྱི་འཁོར་བསམ་ཡས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། རིས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
དག་གོ། རྟེན་ལ་དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་ལུས་པའམ། སྐོས་པ་རྒྱུང་བ་རྫོགས་རིམ་

འབའ་ཞིག་ལྟར་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྷ་གཅིག་བསྐྱོམས་པས་ཐམས་ཅད་བསྐྱོམས་
 པར་འགྲུར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ལྷ་བས་སུ་འགོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ནས། གསང་སྟོང་ལས་འབྱུང་
 བ་ལྟར། རྩ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་འདི། ཚེས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན། སེམས་ཉིད་ཡི་གེའི་རང་
 བཞིན་ཏེ། ཡི་གེ་ཡིད་བཞིན་རིན་ཚེན་སྒྲིན། ཞེས་དང་། ཨ་ཞི་སྟོང་དང་མི་སྟོང་གི། དབུ་མའང་
 དམིགས་སུ་ཡོད་མ་ཡོད། ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་སངས་རྒྱས་ཀུན། ཡི་གེ་སྐྱེད་བ་ཉོན་ལ་གནས། ཨཱ་ཨཱ་
 ཨཱ་^{༡༡} ཞེས་བརྗོད་པས། ཚེས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་དུ་མ་མེད་པའི་རང་ལས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
 སྒྲིན་དང་བྲལ་བའི་དགྲིལ་བསྐྱེབས་པ་མེད་པ་ལ། ཉིམ་དང་ལྷ་བོ་ལོ་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྱོད་པའི་དགྲིལ་དུ།
 དཔལ་ཀུན་དུ་བཟང་བོ་དང་བཟང་མོ་གཉིས་སུ་མེད་པ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཙན་ཚེས་
 ལྷའི་རང་བཞིན་རྒྱན་ཆ་ལུགས་མེད་པ་ལས། འོད་ཟེར་ལ་དོག་ལྡེའི་ར་བ་དང་གྲུང་ཁྱིམ་གྱི་དབུས་ཁང་
 ལུ་བརྟེན་པས་པའི་འོད་གྲིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་མ་ལུས་པར་ཁྲལ་པས་སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་
 འབར་བར་བསྐྱོམས་ལ། ཨོྲཱེ་ཨྲཱེ་ཨཱ་ཨཱ། ཞེས་ཅི་རུས་སུ་བརྗོད་ནས་མཐར་ཉམ་མཁའི་རང་ལ་
 གཞག་པར་བྱའོ། དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་མ་ལུས་མ་བསྐྱོམས་པར་འགྲུར་ཏེ། དགྲིལ་
 འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་བསྐྱོམས་པའི་ཕྱིར་དོ། གསང་སྟོང་ལས། མཁའ་དགྲིལ་དྲངས་
 པའི་དབྱིངས་ཉི་ཟླ། ཡི་གེས་རྒྱལ་པོ་སྣངས་དབྱལ་བསྐྱོམ། རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་
 ཀུན། མ་ལུས་པར་ནི་བསྐྱོམས་པར་འགྲུར།^{༡༢} ཞེས་སོ།།

དེ་ནས་རྫོགས་པའི་གཅིག་བསྐྱོམས་པས་ཀུན་བསྐྱོམས་པར་འགྲུར་བ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་
 པའི་སྟོང་ནང་དུ་མཚོན་གང་འོད་ཀྱི་གོང་ལུ་འབར་བ་གསལ་ལ་ཉོག་པ་མེད་པ་ཡི་གེས་ལྡེའི་མདངས་
 ཙན་ལ་སེམས་བརྩུང་ནས་མ་ཡངས་པར་བྱས་ལ། རྗེ་མི་གཡོ་བར་དལ་བུས་བྱས་དུ་ས་རི་ཙམ་ན་
 དམིགས་པ་དེ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཚེས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡི་གེས་གཅིག་དང་དུ་མ་མེད་པའི་རང་
 ལ་ཉིན་ཞག་ཏུ་གནས་པ་འབྱུང་སྟེ། འོད་དང་འཇའ་ཚོན་སྣང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣང་མཐོང་
 བ་དང་། ཉིན་མཚན་འདྲེས་པས་འོད་གསལ་འཆར་རུབ་མེད་པའི་དོན་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡི་གེས་
 ལ་གྲོ་གནས་པ་འབྱུང་དོ། དེའང་རང་གི་སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡི་ནས་གནས་པའི་དོན་གསལ་ཐེབས་

པས་སངས་རྒྱལ་འགྲུབ་པ་ལས་གཞན་ནས་མི་འགྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། དུས་བཞི་
 རྒྱགས་བཅུ་གང་ནས་ཀྱང་། རྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་མི་འགྲུབ། །སེམས་ཉིད་རྒྱགས་པའི་སངས་
 རྒྱལ་ཏེ། །སངས་རྒྱལ་གཞན་དུ་མ་ཚོལ་ཅིག་།¹⁵ །ཅིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་ཚོགས་དེས་བསྐྱེད་
 རྒྱགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལོར་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་དང་། ཚོག་
 ཚད་ལྟ་གཟུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོགས་མི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་དེ། དེ་
 ཉིད་ལས། དཀྱིལ་ལོར་ཀུན་དུ་རབ་སྦྱོར་བས། །དཀྱིལ་ལོར་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྲུབ། །ཚོ་
 ག་ལྟ་གཟུང་མ་ཚང་ནའང་། །སྦྱོན་ཉིད་དག་སྟེ་ཉེས་པ་མེད།¹⁶ །ཅིས་སོ། །

ད་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དཀྱིལ་ལོར་རྒྱལ་བ་བསྐྱོམས་པའི་ཆ་ལག་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ནི།
 དེའང་རིམ་བཤེན་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དང་པོར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་
 ལ་རིམ་བས་རྟགས་ཐོན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱབ་བོ། །དེ་ནས་ཨ་དཀར་པོ་ལས་ཨ་ཕ་མོ་སྦྱོ་བ་དང་བསྐྱ་
 བས། ཨ་ལི་དང་ཀུ་ལི་འཕྲོ་འདུ་བྱ་ཞིང་། ལྟ་གང་བསྐྱོམ་པའི་ས་བོན་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་སྟེ། དེ་
 ཉིད་ལས། ཨ། རབ་ཏུ་བརྟན་གྱུར་ཨ་དཀར་ལས། །ཤིན་ཏུ་ཕ་བའི་ཨ་རྣམས་སྦྱོ། །ཕྱིགས་ཀུན་གང་
 བར་གསལ་གྱུར་ནས། །བསྐྱེས་ཀྱང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་བརྟན། །དེ་ལས་མིང་ཚོགས་གསལ་
 འབར་ཀུན། །སྦྱོ་ཞིང་བསྐྱ་བའང་དེ་བཞིན་ནོ།¹⁷ །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟའི་ས་བོན་ལ་དམིགས་པ་མ་
 གསལ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཚེ་རིང་བ་དང་། བད་མེད་པ་དང་། གདོན་བགོགས་
 ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པས་མི་ཚུགས་པ་དང་། ལས་བཞིའི་རིམ་བཤེན་འགྲུབ་པ་དང་། མཚོག་གི་གོ་འཕང་
 ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། །འདི་ནི་དོ་རྗེ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི། །བརྟན་འབྱུང་ཡེ་གེས་རྒྱ་ཡིན་ནོ།¹⁸ །
 ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ལྟའི་སྐྱེ་དང་། རྒྱུ་ཚ་དང་། ཐུགས་ཀའི་ཡིག་འབྲུའི་བར་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་
 བས་ཡུམ་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོར་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྦྱོ་མའི་བར་དུ་
 དཀྱིལ་ལོར་ཡོངས་རྒྱུགས་གཅིག་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེའི་དུས་སུ་ཚོགས་ལམ་རྒྱགས་པའི་རྟགས་
 རྣམས་འབྱུང་ངོ། །དེ་ནས་མདུན་གྱི་སྒོ་འབྲུར་གྱི་ནང་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་ལོར་། རྒྱབ་ཏུ་འོད་དཔག་
 མེད་གཙོ་ལོར་གྱི་དཀྱིལ་ལོར་རྒྱགས་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཚོམ་བུ་གསུམ་པའི་དཀྱིལ་ལོར་ཏེ་སྐྱེ་

གསུང་ཐུགས་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་ནས་ལྟོ་བྱང་གི་སློབ་འབྲུང་གི་ནང་དུ་རིན་འབྲུང་དང་དོན་གྲུབ་གི་
 དགྲིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཏེ་ཚོམ་བུ་ལྟ་བུ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རོ། །དེ་
 ཡང་སློབ་པ་ཡབ་ཡུམ་ནི། དགྲིལ་འཁོར་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩ་བའི་དེ་ལས་མི་བསྐྱོམ་སྟེ། དགྲིལ་འཁོར་
 གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲུགས་བཞིའི་སློབ་དེ་དག་དགྲིལ་
 འཁོར་ཐམས་ཅད་གི་སློབ་བཞིའི་སློབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤར་གྱི་སློབ་འབྲུང་ལ་ལུགས་ཀྱི་ཡབ་ཡུམ་འོག་
 བ་ཡོད་པ་ནི་ཤར་སློབ་སློབ་བ། གཡས་རིན་ཚེན་འབྲུང་གནས་གི་འོག་གི་ཞགས་པ་ཡབ་ཡུམ་ནི་
 ལྟོའི་སློབ་བ། ལུབ་དང་བྱང་ཡང་དེ་བཞིན་ལོ། །ལྟ་དེ་ཐམས་ཅད་སློབ་གང་ནས་བསྐྱུས་ཀྱང་དེ་ལ་ཞལ་
 གཟིགས་པའི་རྒྱལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སློབ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞལ་ཐལ་ལེ་བར་གསལ་ཞིང་། །༡༡
 ཞེས་སོ། །བསྐྱོམ་དུས་དེ་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་ལ་སློབ་ཐམས་ཅད་ལོ། །དེའི་དུས་སུ་སློབ་ལམ་བཞིའི་
 ཡོན་ཏན་རྫོགས་སོ། །

དེ་ནས་སློབ་བཞི་སྟེ་འོག་གཉིས་ཏེ་དུག་ལ་དགྲིལ་འཁོར་རིགས་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཤར་
 དུ་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་འདྲ་བ་ལྟ་ཚེན་ལྟ། ལྟོ་དང་ལུབ་དང་བྱང་དུ་འདྲ་གཞན་གསུམ་
 གི་ལྟ་ཚེན་ལྟ་ལྟ་དབུས་སུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གི་དགྲིལ་འཁོར་ལྟ་ཚེན་ལྟ་སྟེ། དགྲིལ་འཁོར་ཉི་ཤུ་
 ཅ་ལྟ་ལ་ལྟ་གངས་ཀྱང་རྩ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གི་བཞི་བཅུ་ཅ་གཉིས་གཉིས། སློབ་འབྲུང་གི་སུམ་ཅུ་
 ཅ་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་བ་ཚོན་པ་ལྟ་ལ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བསྐྱོམས་པས་མཐོང་ལམ་
 གི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་སོ། །དེ་ནས་སྣང་བྱེད་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་ཉི་མེད་ས་པ་དུ་ན་པ་མན་ཚད་
 རྫོགས་སོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཀླས་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི་བསམ་ཡས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 དགྲིལ་འཁོར་ཉིད་ག་པ་ས་གསུམ་གི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་སོ། །འདི་དག་གི་ལུང་གིན་ཏུ་མང་བས་མ་
 འགོད་དོ། །རྒྱལ་འདི་ནི་སྐྱུ་འབྲུལ་དྲ་བ་ཚེན་པོ་ལས་བཤད་དོ། །ལ་ལར་ལྟ་རྣམས་གི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
 བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་ལྟ། དུ་རྒྱུན་གྱི་ལྟ། ཐུགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དབྱེ་བས་འབྲེད་པའང་
 ཡོད་དོ། །གསང་སྟོང་ལ་སོགས་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་འབྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་
 ཟེན་ཏོ། །

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགའ་པ་བསྐྱེད་པ། ད་ནི་དགའ་པ་བསྐྱེད་པ།

དེ་ལྟར་རབ་གསལ་བྲམ་མེད་སྤྱི་དོན་འདིས། ཉེ་སུ་ཀ་དཔལ་གྲོང་དུ་ཉེར་འཚོ་ཞིང་།།

འགྲོ་ཀུན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱི་དཔལ་འདིར། །དུལ་བའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་དལ་སོས་ཤིག།[༤༤]

ཅེས་སྒྲོན་ཏེ། རྒྱ་ན་མེད་པའི་དགའ་པ་མྱད་དུ་བྱུང་བའི་མཐུས། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཉོན་མོངས་པས་
 ཅེན་པའི་འཁོར་བའི་གྲོང་ལས་ཐར་ཏེ། ཉེ་སུ་ཀའི་གྲོང་ཁོང་མ་ནས་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲིས་གྲུབ་
 པ་མཐར་ཐུག་པ་དེར་འབད་པ་མེད་པར་སྤྱིན་ཏེ། དགའ་བས་དབུགས་འབྱེན་ཞིང་། རྣམ་པར་གྲོལ་
 བའི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཟང་པོར་རལ་སོས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །དགའ་ཚོགས་ལྷུན་པོའི་དོས་ན་
 རབ་གསལ་བའི། །དཔག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཉི་ལྔའི་དབྱིལ་འཁོར་གྱིས། །འགྲོ་ཀུན་གྲིང་བཞིའི་ཐུན་པ་
 དེས་བཅོམ་ཏེ། །ཐར་པའི་ལམ་བཟང་སྣང་བ་བྱེད་པར་ཤོག །དཔག་མེད་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ན་སྤྱི་
 པོའི་གཙོ། །ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དབང་རིན་ཆེན་གཙུག་རྒྱན་གྱིས། །མ་ལུས་སྤྱེ་དགའི་རྒྱད་པ་ཀུན་
 བསལ་ཏེ། །ཚོས་ཆར་འདོད་དགའི་འབྱོར་བས་ཡོངས་གང་ཤོག །ཐེག་མཚོག་སྤྱི་དོན་བཞེན་པ་
 ལྷོ་བས་ཆེན་གྱིས། །སྤྱི་དགསུམ་འགྲོ་བའི་ལུང་ཆེན་རབ་བྱེད་ཏེ། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་
 བསྐྱེད་བྱས་ནས། །ཐར་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་དུ་བསྐྱོད་པར་ཤོག །ཚོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་དལ་གསོ་ལས།
 བསྐྱེད་ཚོགས་རྒྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ལེལ་སྤྱི་དགའ་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

།།

བཅུ་པ། ལྷ་བ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལེན།

དེ་ལྷ་རྒྱུན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་དག་གི་སྤྱིང་པོ་ལྷ་སྒོམ་སྒྲོལ་གསུམ་གྱི། བཅུ་པ་གཞི་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྷ་བ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལེན་ལ་སྤྱི་དོན་དགུ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་
འཇུག་པར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་བསྟན་པ། སྤྱང་བྱ་བསྟན་པ། སྤྱོད་བྱེད་བསྟན་པ། གྲུབ་མཐའི་ཚིག་གིས་མི་རྟོགས་
པར་བསྟན་པ། ལ་བསྐྱེད་པ། རྟོགས་པས་ཐག་བཅད་པ། སྤང་སེམས་ཡེ་གོལ་དུ་བཤད་པ། སྐབས་གྱི་དགོ་བ་བསྐྱོ་བའོ།

སྤྱི་དོན་དང་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྷ་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་
གཉིས་པོ་ལེགས་པར་བསྟན་ནས། ད་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་གཏུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
ཡེ་ཤེས་གཞོན་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱིང་པོའི་དོན་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་
པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐྱོད་སྐྱོས་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྷ་རྒྱུན་རྟོགས་ཟུང་འབྲེལ་རྣམས་འབྱོར་པས། ཚོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་སྤོང་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག།

འདི་ལྷ་རྒྱུན་དང་པོའི་སྐོ་ནས་བརྒྱུ་མས་ཉེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལ་
མཁས་པར་བྱ་བ་ལས་རང་བཞིན་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་མཐའ་བཞི་ལས་འདས་པ་ཉིད། འཕགས་པ་
དགོན་མཚོག་འབྱུང་གནས་གྱི་མདོ་ལས། གང་ནའང་སྤོང་པ་རིག་པ་མེད་ན་ནི། བཅས་མཁས་པར་སྤང་
བྱ་ཡི་རྗེས་དང་མཚུངས། གང་ནའང་ངོ་བོ་ཉིད་འགའ་ཡོད་མིན་པ། རྟོག་ནམ་ཡང་གཞན་གྱི་རྒྱུར་མི་
འགྱུར། གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་རྟོན་པ། རང་བཞིན་མེད་དེ་རི་ལྷ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་རྟོན། རང་བཞིན་
མེད་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད། རྒྱུ་དེ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པའོ། རམས་ཅད་ཚོས་ཀྱང་
མི་གཡོ་བརྟན་པར་གནས། མི་སྐྱུར་འཚོབ་མེད་ཅིང་ཞི་བ་སྟེ། རི་ལྷ་རྒྱུན་མཁས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པ་
བཞིན། རྟོ་ལ་མི་ཤེས་འགོ་བ་སྐྱོངས་པར་འགྱུར། རི་ལྷ་རྒྱུན་པོ་དག་ནི་མི་འགྲུལ་པ། རྟོ་བཞིན་
ཚོས་རྣམས་ཉུག་ཏུ་བསྐྱོད་མི་བྱས། རམས་ཅད་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡི། ཚོས་རྣམས་དེ་ལྷ་རྒྱུན་
བས་རབ་བྱ་བསྟན། ཞེས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དམ་པ་ལས། ཚོས་གང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འབྱུང་བ་

མེད། །འཆི་འཕོ་མེད་ཅིང་ཀྱ་བར་མི་འགྱུར་བ། །མི་ཡི་སེང་གེ་ཡིས་ནི་དེར་སྟོན་ཅིང་། །སེམས་ཅན་
 བརྒྱ་ཕྱག་དག་ནི་དེ་ལ་བཀོད། །ཁང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གང་ཡང་མེད། །གཞན་ཡང་མ་ཡིན་སྲུང་གུང་
 མ་རྟེན་པ། །ནང་ན་མ་ཡིན་སྲི་རོལ་དག་ན་ཡང་། །མི་རྟེན་དེ་དག་ལ་ནི་མགོན་པོས་བཀོད།^༡ །ཅེས་
 པ་དང་། དགོངས་འདུས་ལས། །ཨེ་མའོ་ངོ་མཚར་མུད་གྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་
 གསང་། །རྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་རྟོང་མིན། །དབུ་མའང་དམིགས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན།^༢ །ཞེས་སོ། །དེའང་
 སྤྱོད་ཏུ་ཞེན་པ་ནི་རང་གི་སེམས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའམ། །རྟུ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ཤེས་པས་
 སྟོང་ལ། །དེའང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པས་ནི་གཞན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། །དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་བརྟེན་
 བས་ནི། །སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་རྟོག་པ་སྟོང་། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིས། །སྤྱི་ནས་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་
 སྟོང་།^༣ །ཞེས་པ་དང་། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་གནས་ནས་ནི། །སྤྱི་རོལ་
 དོན་ལ་མི་རྟོག་གོ། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་གནས་ནས་ནི། །སེམས་ཅན་ལས་ནི་འདའ་བར་བྱ། །སྣང་མེད་
 གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་།^༤ །ཞེས་པའི་རྣམ་གྲིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་
 པ་ལ་འཇུག་གོ།

སྤྱོད་ཏུ་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་བསྟན་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། །གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ནི། །རྣམ་པ།

དེ་ཡང་སྣང་སྤྱིད་འཕོར་འདས་ཚོས་རྣམས་ཀྱན། །ཡིན་ས་བདག་མེད་སྟོས་དང་བུལ་བ་ལ།།[༡]

མ་རིག་འཛིན་པས་སྤྱིད་པ་འདིར་འབྱམས་ཏེ། །འཕོར་འདས་བདེ་སྟུག་སྣ་ཚོགས་སྣང་མོད་ཀྱང་།།

སྣང་དུས་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་དང་། །སྣང་མ་མི་ལམ་འདྲ་བར་མཆོན་པར་མཛོད།།[༢]

དེའང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། །དེ་མ་ཤེས་པས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་
 པའི་དབང་གིས་རྗེ་ལམ་དང་འདྲ་བའི་འཕོར་བར་འབྲུལ་ཏེ་བདེ་སྟུག་སོ་སོ་ལ་སྟོད་ཀྱང་རང་བཞིན་
 བདེན་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །མད་བྱུང་རྒྱལ་པོ་ལས། །ཡིན་ས་སྟུན་འབྱམས་སངས་རྒྱས་ཚོས། །
 ཐོག་མ་ཐ་མ་དབུས་མེད་པས། །ནམ་མཁའ་ལྷ་སུའི་རང་བཞིན་ལ། །མི་ཤེས་བྱིས་པ་རྣམ་པར་འཕོར། །

འོན་ཀྱང་བཅིངས་མེད་བརྒྱུ་ལ་མེད་པ། ལྷ་མ་ལྷ་བུའི་རང་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་པ་དང་། གསར་སྣོང་
 ལས། རྣམ་རྟོག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིས། ཞན་གྱིས་མཁའ་ལ་མདུད་པ་འདོད། བཅིངས་མེད་རྣམ་
 པར་གྲོལ་མེད་པའི། ཡི་ནས་ལྷུན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཚོས། བརྟན་གྱིར་སློབ་སྣ་ཚོགས་མཛད། །
 ཅེས་སོ། ། དེ་འདྲ་དོན་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་ལུལ་བ་ནི། འཕགས་པ་དགོན་མཚོགས་སྤྱིན་
 ལས། འདི་དག་ནི་བདག་མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སླེ་བོ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་
 ལ་ཞེན་པ་དག་ནི་བདག་གི་སྲུང་བོ་རྣམས་ལ་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་མཛོན་པར་ཞེན་པས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཁོང་དུ་མི་རྒྱུད་དོ། ། ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པས་མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་ལྷར་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་
 འབྱམ་མོ། ། ཞེས་སོ། །

དེ་ལྷར་སེམས་གྱི་བག་ཆགས་དག་ཏུ་ཞེན་པས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ལུལ་སྣང་འདི་དག་
 གྲུབ་ཚུལ་ཡང་། བརྟན་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། ལྷའི་བུ་བརྟན་རྣམ་པར་རོལ་བས་འཇམ་དཔལ་ལ་
 སྤྲས་པ། འཇམ་དཔལ། ལྷའི་བུ། ལྷའི་བུ་ལྷུ་ལ་འདི་དག་བྱེད་པ་བོས་བྱས་པའམ་ཇི་ལྷར་བལྟ་བར་བཞི།
 འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྤྲས་པ། ལྷའི་བུ། ལྷའི་བུ་ལྷུ་ལ་འདི་རྣམས་ནི་བྱེད་པ་བོས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
 སེམས་སམ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་གྱི་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། ། ལྷའི་བུས་སྤྲས་པ། བག་ཆགས་ཇི་ལྷར་བརྟན་
 གྱུང་འདི་དང་རྒྱ་མཚོ་དང་ཉི་མ་དང་རླབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་འཕམས་པ་ལྷར་གྱུར་པ་སྣང་དུ་ག་ལ་རུང་།
 འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྤྲས་པ། ལྷའི་བུ། ལྷར་དུ་རུང་སྟེ། ཤོང་ཁྱེད་ཚེན་པོ་སྣ་རྣུ་སྤྱི་ན་བམ་ཟེ་མེ་སྤྱིན་
 ཞེས་བྱ་བས་རང་གི་ལུས་སྟག་ཏུ་བསྐྱེད་པས། ཤོང་ཁྱེད་གྱི་མི་རྣམས་གྱིས་སྟག་ཏུ་མཐོང་ནས་བོས་
 པས་ཤོང་ཁྱེད་སྤོངས་པ་བྱུང་ངོ། ། ཟུང་བར་ས་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་པས་ས་དང་རྒྱར་སྣང་བ་དང་། རྣལ་
 འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དགོ་སྤོང་གིས་མི་གཙང་བ་དང་རུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་དེར་སྣང་བ་ཡིན་
 བ་བོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པས་ཅི་སྟེ་མི་སྣང་། ལྷའི་བུས་སྤྲས་པ། བག་ཆགས་བརྟན་
 པའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བདག་ཅིའི་བྱིར་སྣང་བ་ཡིན་འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྤྲས་པ། ལྷར་བ་
 བམས་ཅན་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལ་ལའི་སྣང་བ་ནི་ལ་ལའི་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྷར་ས་འབའ་ཞིག་
 ལའང་། ས་ལ་སར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ས་ལ་མེར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ས་ལ་འོངས་སྤྱོད་དུ་འདུ་

ཤེས་པ་འང་ཡོད། ས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་འང་ཡོད། མེ་ལ་མེར་འདུ་ཤེས་པ་འང་ཡོད། མེ་ལ་
 འོངས་སྐྱོད་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་འང་ཡོད། མེ་ལ་གནས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་འང་ཡོད། མེ་ལ་ཟས་སུ་འདུ་ཤེས་
 པ་འང་ཡོད། ལྷ་ལ་ལྷར་འདུ་ཤེས་པ་འང་ཡོད། ལྷ་ལ་མེར་འདུ་ཤེས་པ་འང་ཡོད། ལྷ་ལ་སར་འདུ་ཤེས་
 པ་འང་ཡོད། ལྷ་ལ་བདུད་རྩིར་འདུ་ཤེས་པ་འང་ཡོད། ལྷ་ལ་གནས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་འང་ཡོད། བམ་
 མཁའ་ལ་བམ་མཁའ་ལྟ་ཤེས་པ་འང་ཡོད། བམ་མཁའ་ལ་གནས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་འང་ཡོད། བམ་མཁའ་
 ལ་སར་འདུ་ཤེས་པ་འང་ཡོད། དེ་བས་ན་ངེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་བཏག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གི་ས་གང་ལྟར་
 ཡང་སྤང་བ་ཡིན་ནོ།། །ཞེས་སོ།།

ལྷ་ལ་དེས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ།། །དེར་མ་ཟང་
 མི་གཅིག་ལ་བལྟས་པ་ན་འང་ཆ་ཤས་ཀྱིས་དུ་མར་སྤང་སྟེ། གཉེན་དང་། དག་དང་། དག་སྦྱོང་དང་།
 བུམ་ཟེ་དང་། རྒྱུས་པ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། ཚོས་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་སྤང་ལ་རང་
 བཞིན་གཉེས་སུ་མེད་པའི་ངོ་པོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རོ་ཉ་མཛོད་ལས། རི་ལྟར་རྒྱུད་གིས་བརྒྱ་བབས་མི་
 གཞུ་བའི། ལྷ་ཡང་གཞུ་བའི་དབང་རྒྱབས་ནམས་སུ་འགྲུབ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་མེད་པ་སྤྱན་སྤང་བ་
 ཡང་། །གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་བྱེད། །རི་ལྟར་རྒྱུས་པས་ལོག་ནས་བལྟས་པ་ཡིས། །མར་
 མེ་གཅིག་ཉིད་གཉེས་སུ་སྤང་བར་འགྲུབ། །དེ་ལྟར་བལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གཉེས་མེད་ལ། །ཀྱེ་མ་སྤོ་བེ་གཉེས་
 ཀྱི་དངོས་པོར་སྤང་།།¹⁰ །ཞེས་སོ།། །དེ་འང་ལྷ་གཏུག་ཉིད་རྒྱུད་གིས་དབང་རྒྱབས་མང་པོར་སྤང་བ་དང་།
 མར་མེ་གཅིག་ཉིད་མིག་བཙོང་བས་གཉེས་སུ་སྤང་བ་དང་། སར་ཉ་གཅིག་ཉིད་བཟང་ངལ་གཉེས་སུ་
 མཐོང་བ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་གཉེས་སུ་མེད་པ་ལ་གཉེས་སུ་འཛིན་པས་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་
 འདྲའོ་ཞེས་སོ།། །དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་ལ་སྤང་བ་མི་ལམ་ལྟར་གཉེས་སུ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱོལ།།

སྤང་བ་སེམས་སུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ད་ནི་རྣམ་པ་སེམས་ལ་སྤང་ཡང་སྤང་ཡུལ་སེམས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བཤད་པ་ནི། ལྷ་ལ།

འདི་ལྟར་སྤྱི་ངོལ་སྤང་བའི་དངོས་པོ་ཀུན། །སེམས་ལ་སྤང་ཡང་སེམས་སུ་བྱུང་བ་མེད།།

སེམས་ལས་གཞན་དུ་འདྲ་བ་འགའ་མེད་དེ། །བག་ཆགས་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་ཡང་།།[༣]
སྣང་དུས་ཉིད་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པ། །བཞིན་དང་མེ་ཡོང་ནང་གི་གཟུགས་བཞིན་ལོ།།

འདི་ལྟར་མེ་ཡོང་དུ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ན། མེ་ཡོང་དྲངས་པའི་རོས་གཟུགས་བརྟན་
འཆར་བའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་དང་། བཞིན་ལ་རྣམ་པ་འཆར་བའམ་བཏོད་བྱེད་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་
ལས་རང་གི་བཞིན་རིམ་བར་སྣང་དུས། བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་བྱད་ཀྱང་མ་ཡིན། བྱད་ལས་
གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བཏོད་བྱེད་ཀྱང་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་འོང་སྣང་བ་འདི་དག་རྒྱ་རྒྱུ་
འབྱུང་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གིས་སྣང་དུས། སྣང་ཡུལ་རིམ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་
པ་འདི་དག་སེམས་ཀྱང་མ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་འབྱུང་ལ་པ་ལས་སྣང་བ་མ་གཏོགས་དོན་
གཞན་བདེན་པར་སྐྱབ་པ་ཡང་མེད་པས་འབྱུང་སྣང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱ་ཤད་འཛུགས་པ་
ལྟར་སྣང་བ་དང་མཚུངས་པ་མེད་བཞིན་སྣང་བའོ།།

ད་དུང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་རྡོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་འདི་དག་གི་ནང་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་
ན་ཅི་ཡིན་ཞེས། གཉིས་འཛིན་ལས་སྐྱབ་པ་འོ་ན་ཞེས་པ་ལྟོད་ལ་ཕག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟ་མོད་གྱི་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྣང་དུས་ནས་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་གང་
དུ་འདྲ་མ་སྐྱབ་པ་སྣང་བ་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དང་མཚུངས་པར་བཤད་དེ། འཕགས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་
རྒྱལ་པོ་ལས། མེ་ཡོང་རོས་སམ་འབྲུ་མར་སྣོད་དག་ཏུ། །བྱད་མེད་ཁ་བཞིན་བརྟན་པས་བལྟས་པ་ན། །དེ་
ན་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་སྣང་ཡང་། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ལྟར། །ཚོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།” །ཞེས་སོ།།

དེའང་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་ལས་དེར་འཛིན་པའི་གཟུང་འཛིན་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བར་
བྱེད་དོ། །འདིར་གཟུང་བ་ནི་གཟུང་ཡུལ་ལས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་སེམས་ཉིད་
གཟུང་བར་སྐྱེས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འཛིན་པ་ནི་རྗེས་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་དཔྱོད་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་
ཡིན་ཏེ། རྒྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ལས། དེ་ལ་གཟུང་བ་ནི་ཡུལ་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་དང་།

འཛིན་པ་ནི་དེ་ལ་དེ་ལྟར་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་གྲང་།¹⁹ ཞེས་སོ། །འདིར་
 མི་མཁས་ཤིང་རྫོངས་ལ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་པལ་ན་རེ། གཟུང་བ་ནི་རིམ་སོགས་པའི་སྣང་བ་
 ཡིན་ལ། འཛིན་པ་རང་གི་ཤེས་པའོ་ཞེས་འདོད་ཏེ། བ་ལང་རྗེ་ཚྱོད་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེས་ཚོག
 འོན་གཟུང་འཛིན་སྣངས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཡུལ་འདི་དག་སྣང་ངམ་མི་སྣང་། སྣང་ན་གཟུང་
 འཛིན་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གཟུང་བ་དང་དེར་གཤེས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་ཁས་སྲུངས་པས་དེ་སྣང་
 བའི་སྦྱིར་རོ། །མི་སྣང་ན་འཕགས་པའི་སྣང་བ་སྣུ་མ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དག་པའོ་མ་
 གྱིས་རི་དང་གཙུག་ལག་ཁང་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རི་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་ཡུལ་ལ་སྣང་བ་
 ལ་སོགས་པའི་གེས་བྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང་ཡུང་མང་ཡང་ཉ་ཅང་
 ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ་མཐའ་མེད་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ལོག་པའི་ལམ་ལ་མཐའ་མེད་
 སྦྱིར། །དེ་དག་འདིར་ནི་སྟོན་བྱ་མིན།²⁰ །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།

སྣང་བ་སེམས་སུ་འདོད་པའང་སྣང་བ་གཤམ་ཟེན་མོད། འོན་ཀྱང་རིམ་སོགས་པ་འདི་དག་
 ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། དེ་འཛིན་པའི་སྟོན་པོ་ལ་སྣང་བ་ཞེས་བཤད་དེ། སྣང་བ་དང་སྣང་ཡུལ་མ་བྱེད་
 པ་རེ་བཤེན། འོན་ཀྱང་སྟོན་བྱེད་དག་གི་སྟོན་པོ་དེ་ནི་མངོངས་པ་ཞིག་སྟེ། དོན་སྦྱིན་ཅི་ལོག་ལའང་
 སྟོན་བྱེད་པས་འདོད་པར་ཞེན་པས་འཛིན་པའི་སྦྱིར་རོ། །སྣང་ཡུལ་ནི་སེམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
 མེད་པ་ན་འང་ཡོད་པ་དང་། རང་གཞན་དུ་སོང་དུས་མི་འཕོ་བ་དང་། ཁ་དོག་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་
 སྦྱིར་རོ། །རང་གི་སེམས་ཡིན་ན་རང་དང་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོག་དེས་པས། རང་ཡོད་ན་ཡོད། མེད་ན་མེད་
 པར་འགྱུར་དགོས་པ་དང་། སེམས་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་མེད་པ་ལྟར། དེ་དག་ལའང་དེར་འགྱུར་
 བ་ལ་སོགས་སྣང་བ་ཚོད་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྣང་མི་སྣང་དུ་ངེས་པ་ནི། སེམས་ཡིན་པས་ན་སྣང་བ་
 ཅོམ་སེམས་སུ་བཞག་པས་ཚོག་མོད། སྣང་ཡུལ་སེམས་སུ་རྫོམ་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཡང་རྫོངས་པས་རྣམས་པོ་
 ཚེ་མི་རིགས་པར་སྣང་བ་དག་ཡིན་ནོ།།

སྣང་སྟོན་སྣུ་མ་ལྟར་བཞུན་པ་ནི། འདི་ལྟར་མེའོང་དུ་གཞུགས་བརྟན་ཤར་བར་སྣང་དུས་མི་འོང་གི་ནང་།

དེར་ནི་བྱང་ཉིད་སྣང་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། བྱང་ལས་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བཏོད་བྱེད་མེད།།[༥]

མེད་བཞིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མངོན་སུ་ལྟ་། །སྣ་ཚོགས་ཚོས་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེས་པར་བྱ།།

འདི་ལྟར་མེ་ལོང་དུ་བྱང་མ་འཕོས་ཀྱང་སྣང་ལ། སྣང་དུས་ནས་བྱང་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པ་
མེད་པ་ལྟར། སྣང་སྲིད་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་སྣང་དུ་ས་ཉིད་ནས་སེམས་དང་སེམས་ལས་
གཞན་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་སྣུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དུ་གཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཅུ་བ་གཤེས་རབ་ལས། མི་ལམ་རི་
བཞིན་སྣུ་མ་བཞིན། སྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེད་རི་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་སྟེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། དེ་བཞིན་དུ་
ནི་འཛིག་པའང་གསུངས།¹⁵ །ཞེས་དང། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དུངས་ལ་ལྷ་
ཤར་བ། དེ་ཡི་གཞུགས་བརྟན་དུངས་པའི་མཚོར་སྣང་ཡང། །ལྷ་བརྟུ་ཡི་ནང་དུ་འཕོས་པ་མེད། །ཚོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེས་པར་གྱིས། །རི་ལྟར་མི་དག་བྲག་རིའི་ཐོད་འདུག་སྟེ། །ལྷུ་ལེན་སྟེ་
དང་དུ་དང་དགོད་པ་ལས། །རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྲག་ཅེ་འབྲུང་མོད་གྱི། །ལྷུ་ལས་དབྱེད་དེ་ནམ་ཡང་
འཕོས་པ་མེད། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་གཤེས་པར་གྱིས།¹⁶ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ།།

སེམས་རོ་བོ་མེད་པར་བརྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་དག་རིགས་པས།

མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བརྟགས་ན་རོས་གསུང་མེད། །ཤིན་ཏུ་བརྟགས་ན་སྣུ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས།།[༦]

ཡོད་མེད་མི་དམིགས་མཐའ་བྲལ་མ་བྲལ་མེད།།

དེའང་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་བརྟགས་ན་བདེན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང། ལྷི་སྣང་བརྟུ་ལ་ཐུན་དུ་བརྟགས་ན་
རང་བཞིན་མེད་པས་གསུང་བའི་ཡུལ་མི་དམིགས། བར་འཛིན་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་པས་རོ་བོ་རོས་
གསུང་ལས་འདས་པས་འཛིན་པའི་སེམས་མི་དམིགས། གཉིས་མེད་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བས་བརྗོད་བྱ་
བརྗོད་བྱེད་ལས་འདས་པ་སྟེ། དཀོན་མཚོག་བརྟེན་པ་ལས། འོད་སྣངས། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ཡེ་གཤེས་གྱི་སྟུན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་
སེམས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་ཏེ། འདོད་ཆགས་པར་གྱུར་བའམ། ཞེ་སྣང་བར་གྱུར་བའམ། གཉི་སྟུག་པར་

གྲུང་བའི་སེམས་དེ་གང་ཡིན། ཅི་གང་འདས་པ་འཕམ། མ་འོངས་པ་འཕམ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ།
 དེ་ལ་སེམས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འགགས་ཤིང་ཟད་པའོ། །མ་འོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་
 རླུང་གིང་མ་ཕྱིན་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟེན་དང་གནས་མེད་པའོ། །འོད་སྲུངས།
 སེམས་ནི་ནང་ན་ཡང་མེད། བྱི་ལོ་ན་ཡང་མེད། དེ་གཉིས་ཀའི་བར་ན་ཡང་མེད། གཉིས་ཀ་མེད་
 པར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །འོད་སྲུངས། སེམས་ནི་དབྱུང་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། ལྷང་བ་
 མེད་པ། ལྷམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པའོ། །འོད་སྲུངས། སེམས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་པོ། །འོད་སྲུངས། སེམས་ནི་ཀྱན་དུ་བཙུག་ན་མི་
 རྟོན་དོ། །ཁང་མི་རྟོན་པ་དེ་ནི་མི་དམིགས་སོ། །ཁང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་
 འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་
 ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུས་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའོ་ཞེས་
 དང་། སེམས་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་དམིགས་པས་གང་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ།¹⁶ ཞེས་པ་དང་། བུམས་པས་ཞུས་པ་ལས། སེམས་ནི་དབྱིབས་མེད་པ། ཁ་དོག་མེད་པ།
 གནས་མེད་པ། བམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ།¹⁷ ཞེས་དང་། བལ་བོ་ཆེ་ལས། རྒྱལ་བའི་སྦྱོང་ཡུལ་འདི་ལ་
 གང་ཞིག་འཇུག་འདོད་པ། དེས་ནི་བསམ་ལ་བམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་སྦྱོངས། རྟོག་དང་རྣམ་
 པར་རྟོག་དང་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྦྱོངས་ལ། བམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འི་ཡིད་ཀྱིས་འདི་ལ་འཇུག་པར་
 ཀྱིས།¹⁸ ཞེས་སོ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་ལྡོག་
 པས་སོ། ལ་སྦྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། ཚོས་ཉིད་ལྷུང་ན་འདས་དང་མཚུངས།¹⁹ ཞེས་པ་དང་།
 ཀྱན་གྱིང་ལས། བསྟན་དུ་མཚན་མའི་དངོས་པོར་མེད། མཐོང་དུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་བྲལ། ཤེས་
 སུ་ཚོག་ཏུ་བརྗོད་དུ་མེད། རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་སྟེང་པོ་འདི། སློ་ཡིས་བཏགས་པ་ཀྱན་དང་བྲལ། རོན་
 འདི་རྗེས་པར་རྟོགས་འདོད་ན། དཔེ་ནི་བམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རྟག་ རོན་ནི་ཚོས་ཉིད་སྦྱེ་བ་མེད། རྟགས་
 བེ་སེམས་ཉིད་འགག་པ་མེད། བམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཉིད་ལ། བམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དཔེ་ཡིས་
 མཚོན།²⁰ ཞེས་སོ།

རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཆ་ནས།

སྣུ་མའི་རྒྱུ་ལ་དུ་སྣེ་སོགས་སྣང་ན་ཡང་། །སྣང་དུས་ཉིད་ནས་སྣེ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་།།

སྒྲིག་རྒྱུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་གཞུགས་བཞིན།།[༥]

འདི་ལྟར་རྒྱུ་ལ་དུ་སྣེ་སོགས་སྣང་ན་ཡང་། །སྣང་དུས་ཉིད་ནས་སྣེ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་
རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། གསང་སྣང་ལས། །ཨོ་མའོ་འོ་མཚར་མེད་ཀྱི་ཚོས། །རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲི་
གསང་། །སྣེ་བམེད་ལས་ཐམས་ཅད་སྣེས། །སྣེས་པ་ཉིད་ན་སྣེ་བམེད། །ཨོ་མའོ་འོ་མཚར་མེད་ཀྱི་
ཚོས། །རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲི་གསང་། །འགག་པ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་འགག་ །འགག་པ་
ཉིད་ན་འགག་པ་ཚེ། །ཨོ་མའོ་འོ་མཚར་མེད་ཀྱི་ཚོས། །རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲི་གསང་། །གནས་
པ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་གནས། །གནས་པ་ཉིད་ན་གནས་པ་མེད། །ཨོ་མའོ་འོ་མཚར་མེད་ཀྱི་
ཚོས། །རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲི་གསང་། །དམིགས་པ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་དམིགས། །དམིགས་
པ་ཉིད་ན་དམིགས་པ་མེད། །ཨོ་མའོ་འོ་མཚར་མེད་ཀྱི་ཚོས། །རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲི་གསང་། །
འགྲོ་འོང་མེད་ལས་འགྲོ་དང་འོང་། །འགྲོ་འོང་ཉིད་ན་འགྲོ་འོང་མེད།¹⁾ །ཅིས་པ་དང་། །དོ་ཉ་མཛོད་
ལས། །རྒྱ་བོ་སྣེ་སོགས་པ་ཡང་རྒྱ་མཚོར་གཅིག་པ་ལྟར། །བརྒྱུན་པ་དུ་མ་དག་གུང་བདེན་པ་གཅིག་
གིས་འཛོམས། །ཉི་མ་གཅིག་སྤྲུང་བར་གྱུར་པ་ཡིས། །མུན་པ་དུ་མ་དག་གུང་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཇི་
ལྟར་རྒྱ་འཛོམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལས། །རྒྱ་སྤངས་ནས་ནི་ས་གཞི་གང་བྱས་གུང་། །དེ་ནི་མ་ཉམས་ནམ་
མཁའ་དག་དང་མཉམ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་འགྲིབ་པ་དག་གུང་མེད། །རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་སྤུལ་ཚོགས་པས་
ཡོངས་གང་བ། །ལྷན་ཅིག་སྣེས་པ་གཏོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད། །དེ་ལས་འགྲོབ་སྣེ་ཞིང་འགག་པ་སྟེ། །དེ་
ལ་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ་ཡང་མེད།²⁾ །ཅིས་སོ།།

རྒྱ་སྤངས་³⁾ རྣམས་རྒྱ་མཚོར་གཅིག་པ་ལྟར། །སྣེ་སོགས་སྤྲུལ་བ་རྣམས་སྣེ་མེད་དུ་གཅིག་
པ་དང་། །ཉི་མ་འཕམ་མཚམས་མེ་གཅིག་གིས་སྤྲུལ་པ་དུ་མ་འཛོམས་པ་ལྟར། །སྣེ་མེད་གཅིག་གིས་པས་
འཕྲུལ་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་སྣེ་མེད་དུ་གྱེས་པ་དང་། །སྤྲིན་ལས་ཚར་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཁྲུབ་པར་བབ་

དུས་རྒྱིན་ལ་ཆེ་ཆུང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་ལྟར། ཚེས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ངང་ལས་ཚས་ཅན་སྐྱེ་འགག་ཏུ་
 ལྷང་ཡང་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཉིད་ངང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ངང་ལ་
 འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཞེན་འཛིན་གྱིས་འཁྲུལ་ཡང་། སེམས་ཉིད་ལས་གཡོས་པ་མེད་པའི་ངང་བཞིན་དུ་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཉིད་ཡོ་ནས་དག་པའི་ངང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་དང་། དགོངས་པ་
 དེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། རྣོན་བདག་དགོན་པ་ནགས་ཁྲོད་གཅིག་ན་
 མཚིས་པའི་ཚོ། དགོ་སྦྱོང་ཞིག་ཀྱང་མཚིས་ཏེ། ཚེས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་དམིགས་པས་བད་སྦྱོད་པར་
 བགྱིད་དེ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཁམས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཁ་
 ཅིག་ནི་སྐྱེ་མཚེད་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་དྲན་པ་ཉི་བར་
 གཞག་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །བདག་གིས་ནི་ཚེས་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་བདག་མེད་པར་
 ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འཚལ་ལགས་སོ།^༧ །ཞེས་སོ།།

སྐྱོད་ན་གསུམ་པ་སྐྱུང་བྱ་བ་སྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་མེད་བཞིན་སྐྱུང་བའི་ཚེས་རྣམས་གཞོན་མ་ནས་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ལས།

ལྷན་པར་མ་དག་འགོ་དྲུག་སྐྱང་བ་འདི། །མེད་བཞིན་སྐྱང་བ་བག་ཆགས་འཁྲུལ་པའི་གཟུགས།།
 རབ་འབྱོར་ཅན་ལ་སྐྱེ་གད་སྐྱང་བ་བཞིན། །དེ་བསལ་འདོད་པས་བད་ཀན་སྦྱོང་བ་ལྟར།།^[༧]
 འཁྲུལ་སྐྱང་དག་འདོད་མ་རིག་ཡིང་ཉོག་བསལ།།

འདི་ལྟར་བད་ཀན་གྱིས་བསྐྱིབས་པས་སྐྱེ་གད་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱང་བ་ན་བད་ཀན་སེལ་
 པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་དང་བདག་གི་ར་
 འཛིན་པའི་བག་ཆགས་དང་མ་རིག་པའི་ཡིང་ཉོག་གིས་བསྐྱིབས་པས་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིར་བོ་ཇི་ལྟར་ངང་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བར་མ་ཟད། རྩི་སྤོ་རི་བྲག་ནང་ཉོན་
 མོངས་པའི་ཞེན་རྟོག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་གད་འབབ་པ་དང་མཚུངས་པར་སྐྱང་དུས་ཉིད་ནས་ཡོད་མ་མེད་
 པ་སྐྱེ་བ་གྱིས་པ་འབྲིད་པའི་ངང་བཞིན་དུ་བཤད་དེ། ཚོག་གསལ་ལས། མ་རིག་པའི་སྤྱིན་ཅི་ཡོག་

རྗེས་སུ་སོང་བའི་སྤྱིར། འཛིག་རྟེན་པས་ནི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་
 དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་ལོ། རྗེས་སུ་རབ་འཕེལ་ཚན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་ལོགས་པའི་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལ་རབ་འཕེལ་གྱི་རྟེན་གྱིས་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 བྱིས་པ་རྣམས་མ་རིག་པའི་རབ་འཕེལ་གྱིས་སྐྱོ་གྲོས་གྱི་མིག་ཉམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ནས་༡༤ ཞེས་པ་དང་།
 ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། རྗེས་སུ་རབ་འཕེལ་དག་གིས། སྐྱབས་ལོགས་པར་འཛིན་པ་ལྟར། རྗེས་སུ་
 བཞིན་དངོས་པོར་རྟོག་པ་འདྲི། བྱིས་པས་ལོགས་པར་རྣམ་པར་བརྟགས།༡༥ ཞེས་སོ། རྗེས་སུ་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཞིགས་པས་སྤྱིར་པོའི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པར་དག་
 པ་དང་པོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཉུང་གོངས་པར། ལྷ་མ་ལས། གང་གི་ཚེ་མ་རིག་པའི་རབ་འཕེལ་
 དང་བྲལ་བས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞིགས་པ་ལ་སྤོས་ན་ནི། དེའི་
 ཚེ་རབ་འཕེལ་དང་བྲལ་བ་དག་གིས་རབ་འཕེལ་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྱབས་ལོགས་པ་མཐོང་བ་ལྟར་
 འཕགས་པས་བྱིས་པའི་སྤྱི་པོའི་སྤོས་བརྟགས་པ་བཞིན་མ་གཞིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲི་ནི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ལོ།༡༦ ཞེས་གསལ་བར་གསུང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། དེ་ལ་སྐྱབས་པའི་ཚོས་ཕན་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་འབྲིད་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྱིན་ཅི་ལོགས་ཉུ་སྐྱབས་བསྐྱེ་མགལ་
 མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ལོ། རྗེས་སུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བརྟུན་
 པ་སྤྱི་སྐྱབས་པའི་ཚོས་ཕན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་གྲུའི་རྒྱ་བཞིན་ལོ། གང་ཞིག་བདེན་པ་དེ་ནི་སྐྱབས་པའི་ཚོས་
 ཕན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མུ་རན་ལས་འདས་པ་བཞིན་ལོ། རྗེས་སུ་རྣམས་པའི་རིགས་པ་དང་ལུང་
 འདྲི་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ་ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་བཞིན་སྤྱོད་བྱེད་བརྟུན་པ་ལ་བདུན་ལས། མཐའ་བྲལ་དབུམ་བསྐྱབས་ལུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་
 པའི་ལིང་ཏོག་དེ་གང་གིས་སེལ་ཞེ་ན། ལྷ་ས་པ།

དེ་ཡི་གཉེན་པོར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། འཁོར་བའི་བག་ཚགས་སྤོང་བར་ལ་བསྐྱེད་ཞིང་།

སྟོང་པའི་རང་བཞིན་སྣང་བར་ཐག་བཅད་དེ།^[1] །སྣང་སྟོང་གཉིས་མེད་བདེན་པ་གཉིས་དོན་གཤམ།
 མཐའ་གཉིས་གནས་བསལ་དབུ་མར་བསྐྱབས་པ་ཡིས། །སྲིད་ཞིར་མི་གནས་ནམ་མཁའི་རང་དུ་གྲོལ།
 འདི་ནི་དེས་དོན་སྟོང་པོའི་དམ་པ་སྟེ།^[2] །རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཚེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཡིན།

འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་གཤམ་རབ་ནི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་གཤམ་ཉེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་པ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་བཞིན་
 སྣང་བ་སྐྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་རྩུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོལ་བ་ཉིད། དཔུ་
 མ་རྩ་བར། ཉོན་མོངས་ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང་། རྱིད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་དག་ བྱི་ཟེའི་གྲོང་
 བྱི་ལྟ་བུ་དང་། །སྤྱི་གཟུ་མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན།³¹ །ཞེས་པ་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱོང་
 བའི་མདོ་ལས། ལས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཟུ་བར་བྱ་
 རྟེན་པོ་ཞེས་སོ། །དེའང་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པའི་སྤྱིར་ཡང་སྟོང་སྟེ། མ་དོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།
 གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་མ་སྦྱེས། དེ་ལ་སྦྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་
 གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། གང་གིས་སྟོང་ཉིད་གཤམ་དེ་བག་ཡོད་ཡིན།³² །ཞེས་སོ། །

སྟོང་པའང་སྣང་བ་ཉིད་དེ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆ་ཙམ་དུ་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་གཤམ་
 རབ་ཀྱི་པ་པོ་ལ་དུ་སྤྱིན་པའི་དོན་བསྐྱེས་པ་ལས། གཟུགས་སྟོང་པའོ། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །
 གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ལོ། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ལོ།³³ །ཞེས་
 པ་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་
 བཞིན་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སུ་བརྗོད། །རང་བཞིན་གདོད་ནས་མ་སྦྱེས་པའོ། ཞེས་པ་དང་།
 འདོད་ཆགས་ཞེས་དང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། གཉི་ལྷན་པ་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་བསྐྱེད། རྟོག་པ་
 དེ་ཡང་མ་བྱུང་བུང་མེད་པར། དེ་ལྟར་གཤམ་པ་འདྲེན་པ་རྣམས་སུ་འགྲུབ།³⁴ །ཞེས་པ་དང་། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པའི་མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་མི་དམིགས་དེ་བཞིན་ཞེས་དང་། གཉི་
 ལྷན་པ་འདི་ལ་ནམ་ཡང་མི་དམིགས་ཉེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དང་ནམ་མཁའ་འདྲའོ་ཞེས། དེ་ལྟར་གང་

ཤེས་དེ་ནི་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་གཉིས་ཀ་ཚུལ་གཅིག་སྟེ། །མཉམ་དང་མི་མཉམ་དེ་
བཞིན་མཉམ་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་མེད། །དེ་ལྟར་སྲུང་ཤེས་དེ་ནི་
མཉམ་པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་བྱང་ཚུབ་ཉིད་དུ་གསུངས། །བྱང་ཚུབ་རང་བཞིན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བྱང་ཚུབ་གཉིས་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་སྟེས་སུ་མཚོག་ཏུ་
འགྱུར།³³ །ཞེས་སོ།།

དེའང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་དབུ་མའི་
དེ་ཞོན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡི་གཤོད་མ་ནས་དག་པ་ལ་བསྐྱབས་པས། །རྟག་ཆད་
ལའོར་འདས་ཀྱི་ཆ་ལས་གོ་ལ་བའི་སྤྲོད་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ངོ། །དེ་ཞོན་རང་བཞིན་
རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཚོས་ཉིད་བཙུག་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཀུན་བྱེད་ལས། །སངས་རྒྱས་
སེམས་ཅན་སྣང་སྟོན་སྟོད་བཅུད་ཀུན། །སྟིང་བོ་བྱང་ཚུབ་ང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ། །ཡི་ནས་མཁྱིས་སུ་མེད་
པར་ལ་ཡང་བསྐྱེ།³⁴ །ཞེས་པ་དང་། །དགོངས་འདུས་ལས། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་རྣམས་ཀྱི་ཚོས། །རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །མ་བཙུག་མ་བསྐྱེད་བྱས་པ་མེད། །རྗེ་བཞིན་རང་བཞིན་རྣམ་པར་
དག །ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་རྣམས་ཀྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །གཞི་རྩ་མེད་པའི་
སེམས་ཉིད་ནི། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་རྣམས་ཀྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས། །འདེ་བ་ཆེན་པོར་རྩུབ་ཀྱིས་བྱུང་། །ཞེ་
མའོ་ངོ་མཚར་རྣམས་ཀྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །དབུ་
མའང་དམིགས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན།³⁵ །ཞེས་སོ།།

སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་གཅད་པ་ནི། །འདི་ལྟར།

སྣང་བའི་དངོས་ཀྱིས་ཐན་གཞོད་གཉིས་སུ་མེད། །དེར་འཛིན་ཞེན་པས་སྲིད་པར་འཛིང་བས་ན།།

སྣ་ཚོགས་སྣང་ལ་བརྟག་དབྱེད་མི་དགོས་ཀྱི། [10] །འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་གཅད་པར་མཛོད།།

འདི་ལྟར་སྣང་བས་འཛིང་བ་མ་ཡིན་ཉེ་དགག་སྐྱབ་ཏུ་པར་མ་ཞེན་ན་ཚུར་མི་གོས་པའི་བྱིར་ཉེ། །འབྲེལ་

བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཞེན་པས་འཚིང་བ་ཡིན་པས་ཞེན་པ་སྤང་བ་ནི། རོ་ཉ་ལས། གང་
ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཐོང་། རྫོགས་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལས་གཞན་ཞིག་སྤྲོས་
གྲུང་ཤེས་མི་འགྲུར། །སློབ་པ་དེ་ཡིན་འདྲིན་དང་བསྐྱོམ་པ་འདར་དེ། །བསྟན་བཅོས་སྤྲིང་ལ་འཚད་
པའང་དེ་ཡིན་ནོ།” །ཞེས་སོ།།

དེའང་སྤང་བའི་གཟུགས་སྐྱེ་བྱི་རོ་རེག་ལ་ལར་རྟོག་དབྱེད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། མི་
གཙང་བ་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པས་སྤོང་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཞེན་མཁའ་མ་གོ་ལ་བས་འདྲིན་པའི་རྩ་བ་
མཚོན་དེ་ཁྱིལ་རྩོམ་པར་ལས་པ་ལ་རྩོམ་པ་ལ་
ཉོན་མོངས་པ་ལས་མི་གོ་ལ་བས། སང་གེ་ལ་རྩོམ་པར་ལས་པ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་
མོངས་པ་དང་ཆགས་སྤང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རང་གི་སེམས་ཡིན་པས་དེ་ནང་དུ་བརྟགས་ལ་རང་
བཞིན་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞི་བར་བྱ་སྟེ། དཀོན་བརྟེན་གསལ་ལས། འོད་སྤྲུངས། བར་དུ་ཡོངས་སུ་
ཚོལ་ལ་བྱི་རོལ་དུ་མ་རྒྱ་གཅིག འོད་སྤྲུངས། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དག་སྤོང་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་
ཁྱིའོ་ལ་སྟེག་པ་དང་མཚུངས་པ་དག་འབྱུང་རོ། །འོད་སྤྲུངས། རི་ལྟར་ཁྱིའོ་ལ་སྟེག་པ་དང་མཚུངས་པ་
དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱིའོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདིགས་པ་ལས། རོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟེག་གི་རོ་དེ་སྤྲོས་འཕངས་
པ་ལ་མི་སྟེག་གོ། འོད་སྤྲུངས། འདི་ལྟར་དག་སྤོང་དང་བཅས་ཟེ་ཁ་ཅིག་གཟུགས་དང་། སྐྱ་དང་། དྲི་
དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་བརྟོན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་སྐྱ་
བ་དང་། འདིག་པའི་ཚོས་སུ་རྟོག་གྲུང་དེ་དག་གང་ལས་བྱུང་བ་མི་ཤེས་པས། སྤོང་དང་། སྤོང་ཁྱིའོ་
དང་། སྤོང་རྩལ་དང་། སྤོངས་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་སོ་བྲང་འཁོར་དུ་སོང་ན་ཡང་
གཟུགས་དང་། སྐྱ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོན་པར་འགྲུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་
དག་དགོན་པར་གནས་པ་ལས་འཚི་བའི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། འདིག་རྟོན་གྱི་སྐྱོམ་པ་ལ་
གནས་པ་དེ་དག་མཐོ་རིས་ཀྱི་འདིག་རྟོན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ཏེ། དེར་ཡང་དེ་དག་གི་འདོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ལྡེ་པོ་དག་གིས་གཞོན་པར་འགྲུར་རོ། །དེ་དག་ལས་ཤི་འཕོས་ནས་གྲུང་ངན་སོང་ལས་ཡོངས་སུ་
མི་གོ་ལ་བར་འགྲུར་ཏེ། གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་དབྱེད་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་

དང་། གཤམ་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤྲུངས། དེ་ལྟར་ན་དགོ་སྤྲོད་ཀྱི་དོ་ལ་སྟེག་པ་
 དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀྱི་འོ་དོ་བས་སྐྱུག་གྱུར་ཡང་། །ཤུ་
 འཕངས་མི་སྟེག་དོ་ལ་སྟེག་པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་དགོ་སྤྲོད་བཅའ་ཟེ་ལ་ལ་དག །ཁ་ལྷགས་ལ་སོགས་
 པས་སྐྱུག་ནས་དགོན་པར་གནས། །དེ་དག་དགོན་པ་དེ་ན་གནས་སྤྱུར་གྱུར། །ཁ་ལྷགས་ལ་སོགས་
 པའི་ཡུལ་རྣམས་མཐོང་གྱུར་ན། །བཏང་སྟོམས་འདུག་ཅིང་ནང་གི་རྒྱལ་མི་ཤེས། །དེ་ཡི་ཉེས་ལས་བྱུང་
 བ་གང་ཡིན་པ། །མི་ཤེས་པ་ནི་སྤྲོད་ཡང་གོང་དུ་གནས། །ཁ་ལྷགས་ལ་སོགས་པས་དེར་ཡང་གཞོན་
 པར་འགྱུར། །དེར་ཡང་ལྷ་ཡི་ཡོངས་སྤྲོད་སྤྲུང་གྱུར་ཏེ། །ལྷ་དང་མི་ལས་ཁ་ཅིག་གི་འཕོས་ནས། །དེ་
 དག་དང་སོང་སར་ནི་ལྷུང་བར་འགྱུར། །ལྷུང་པོ་དེ་དག་གི་འཕོས་སྤྱུག་བསྐལ་འགྱུར། །དེ་ལྷར་སྤྱུག་
 བསྐལ་བརྒྱུ་ལྷན་དེ་དག་ནི། །ཀྱི་དོ་སྟེག་པ་འདྲ་ཞེས་བདེ་གཤམ་གས་གསུངས། །འོད་སྤྲུངས། །ཕྱི་མའི་
 དུས་ན་དགོ་སྤྲོད་རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་པ་པ་ཀྱི་དོ་ལ་སྟེག་པ་མི་འདྲ་བ་དག་ནི། དཔེར་ན་སེང་གེ་ལ་དོ་
 འཕངས་ན། །དོ་གང་ནས་བྱུང་གེས་པས་དོ་ལ་མི་སྟེག་པར་དོ་འཕང་བར་བྱེད་པ་དག་ལ་སྟེག་པས་ཕྱིས་
 དོ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སྤྲོད་རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་པ་པ་ཕྱི་ལྷོ་ལྱི་འདོད་པའི་ཡོན་
 ཏན་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་སེམས་ལས་བྱུང་བར་གཤམ་གས་སེམས་ལ་བརྟགས་པས་དོས་པོ་མེད་པར་
 ཤེས་ནས་གོལ་བར་འགྱུར་པོ། །དེ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སེང་གེ་མི་ལ་ཟ་བ་ལྷུང་། །དགོ་སྤྲོད་རྣལ་
 འབྱོར་སྤྲོད་པ་ཡིས། །ཕྱི་ལྷོ་ལ་འདོད་ཡོན་མཐོང་གྱུར་ན། །སེམས་ལས་བྱུང་བར་གཤམ་གས་ནི། །སེམས་
 ཉིད་སྤྲོད་པར་གཤམ་པ་ཡིས། །དེས་ནི་རྣལ་འབྱོར་གོལ་བར་འགྱུར། །འོད་སྤྲུངས། །འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་
 བ་རྟའི་འདུལ་སྤྲོད་ལ་མཁས་པས་རྟ་དེ་གང་དང་གང་དུ་གཡོ་བར་བྱེད་ཅིང་མ་བྱུང་བ་དེ་སྤིད་དུ་
 སྤྲོད་དོ། །འོད་སྤྲུངས། །དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སྤྲོད་རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་པ་པ་ཡང་གང་དང་གང་དུ་སེམས་འགྱུར་
 བར་མཐོང་བ་དེ་དང་དེར་རབ་ཏུ་སྤྲོད་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། །དེ་ཅི་ནས་འབྲུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྷར་
 སེམས་རབ་ཏུ་འཚོས་སོ། །དེ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟ་ཡི་འདུལ་སྤྲོད་མཁས་པ་ཞིག །བྱང་
 ཞིང་གཡོ་མེད་རྒྱལ་དུ་རབ་ཏུ་འདུལ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སེམས་ནི་འགྱུར་མཐོང་ནས། །དེ་ལྷར་ཕྱིས་
 འབྲུག་མི་འགྱུར་དེ་ལྷར་འཚོས། །འོད་སྤྲུངས། །འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷོག་ནད་ལྷ་གོར་གྱིས་ནི་སྟོག་གི་

དབང་པོ་འགག་པར་བྱེད་དོ། །འོད་སྤྲུངས། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་བདག་
 ཏུ་འཛིན་པས་ནི་ཚོས་གྱི་སློག་གི་དབང་པོ་འགག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འདི་རྣམས་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་
 ལྟ་བོར་སློག་གི་དབང་པོ་ལ། །གཞོན་ཅིང་དེ་ཡིས་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་མེད། །དེ་བཞིན་ལྟ་བུར་ནང་ནས་
 བདག་བཟོ་བ། །དེས་ནི་ཚོས་སློག་རྣམས་ལ་འཛིག་པར་བྱེད། །འོད་སྤྲུངས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
 བ་མི་ནི་གང་དང་གང་དུ་བཅིངས་པ་དེ་ཉིད་ལས་དགོལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤྲུངས། དེ་བཞིན་
 དུ་རྣམས་འཕྱོར་སྦྱོད་པ་པའི་སེམས་གང་དང་གང་ལ་ཆགས་པ་དེ་དེ་དང་དེས་དགོལ་བར་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་རྣམས་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ནི་གང་དུ་བཅིངས་ལྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་ལས་དགོལ་
 བར་བྱ་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་སེམས་སྤོངས་གང་དང་གང་ཆགས་པ། །རྣམས་འཕྱོར་སྦྱོད་པས་དེ་དང་དེ་
 ལས་དགོལ།³⁷ །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་སེམས་གྱི་གསང་ཡིན་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་གྱི་གསང་
 འདི་མ་ཤེས་ན། །དེ་དག་དོན་མེད་གྱི་ནར་འབྲུམ།³⁸ །ཞེས་སོ། །

རྫོགས་དུག་ལ་འཆར་བའི་སེམས་དངོས་མེད་དུ་བརྟན་པ་ནི། དེའང་རྫོགས་དུག་ཡུལ་ལ་འཆར་བའི།

སེམས་ནི་སྣང་ལ་རང་བཞིན་འགའ་མེད་དེ། །བཙལ་བས་མི་རྟོན་བལྟས་པས་མཐོང་བ་མེད། །

ལ་དོག་དབྱིབས་མེད་དོ་བོ་དོས་གཟུང་མེད། [11] །ལྷི་དང་ནང་མེད་དུས་གསུམ་སྦྱི་འགག་མེད། །

ལྷོགས་དང་རིས་མེད་གཞི་རྩ་དངོས་པོ་མེད། །འདི་ཞེས་མི་མཚོན་བསམ་ཡུལ་འདས་པའི་སེམས། །

ཞེས་སྦྱོར་ཏེ། སེམས་ལ་སེམས་གྱིས་རྗེས་སུ་བལྟས་ན་དོ་བོ་དོས་གཟུང་གང་དུའང་མེད་པར་ཤེས་
 པ་ནི་གཞུག་མའི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་སྟེ། དོ་ཉ་ལས། སེམས་གྱི་རྩ་བ་མི་མཚོན་ཏེ། །ལྟན་ཅིག་སྦྱིས་པ་རྣམས་
 གསུམ་གྱིས། །གང་ལས་དེ་སྦྱིས་གང་དུ་ལུབ། །གང་དུ་གནས་ལྱུར་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། དམ་པ་
 སོམས་དང་ཅིག་ཤོས་མི་ཤེས་ན། །གང་ནས་ཤར་ཞིང་གང་དུ་ལུབ་འཇུག་པ། །རི་ལྟར་སྦྱི་རོལ་རི་
 བཞིན་ནང་དེ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་། གདོད་ནས་དག་པ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ལ། །བལྟས་ཤིང་
 བལྟས་ཤིང་མཐོང་བ་འགག་པར་འཇུག། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུས་སུ་འགོག་པར་འཇུག།³⁹ །ཞེས་སོ། །
 དེའང་དམིགས་བསམ་སྦྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཉིད། །འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་འབྲུང་

གནས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཚོས་གང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འབྱུང་བ་མེད། །འཆི་འཕོ་མེད་ཅིང་དགའ་བར་མི་
 འབྱུང་བ། །མི་ཡི་སེང་གོ་ཡིས་ནི་དེ་བསྟན་ཞིང་། །སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟག་དག་ནི་དེ་ལ་བཀོད། །ཁང་
 ཡང་གང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གང་མེད། །གཞན་ཡང་མ་ཡིན་སྲུང་གུང་མི་རྟེན་པ། །ནང་ན་མ་ཡིན་སྐྱི་རོ་ལ་
 དག་ན་ཡང་། །མ་རྟེན་དེ་དག་ལ་ནི་མགོན་པོས་བཀོད། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཞི་བའི་འགོ་
 གསུངས་གུང་། །འགོ་བ་གང་ཡང་རྟེན་བར་མི་འབྱུང་རྟེ། །དེ་དག་འགོ་ལས་གོ་ལ་བར་རྣམ་པར་
 གསུང། །གོ་ལ་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་དགོ་ལ་བར་མཛད། །བདག་མེད་བར་ནི་ཚོས་གུན་སྟོན་མཛད་
 ཅིང་། །སེམས་ཅན་འཛིན་ལས་འཛིན་རྟེན་རྣམ་པར་གོ་ལ། །བདག་ཉིད་འགོ་ལས་གོ་ལ་ཞིང་འགོ་
 སྐྱོལ་བས། །དེ་ཡིས་པ་རོ་ལ་གཤེགས་གུང་བརྒྱལ་བ་མེད། །རྒྱང་སྤོང་ཚེན་པོས་སྤྱིད་པའི་པ་རོ་ལ་
 སྤྱིན། །པ་རོ་ལ་གཤེགས་པ་གང་ཡང་རྟེན་མི་འབྱུང། །པ་རོ་ལ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞིང་རྒྱུར་ལོག་མེད། །པ་
 རོ་ལ་སོང་ངོ་ཞེས་གུང་ཚིག་ཏུ་གསུང། །ཁང་གིས་ཚིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་མེད། །ཁང་སྐྱེས་དེ་ཡི་ཚིག་གུང་
 ཡོད་མ་ཡིན། །ཁང་ལ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་རྟེན་མི་འབྱུང། །ཁང་གིས་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ལོག་
 པར་རྟོག་པས་ཆགས་པའི་དབང་གིས་སྟུ། །འདིར་ནི་འགོ་བ་འདི་ཀུན་རབ་ཏུ་འབྱུང། །སྐྱེས་སུ་གང་
 ཞེས་ཞི་བའི་ཚོས་རིག་པ། །དེས་ནི་རང་བྱུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་། །ཚོས་མཚོག་ཞི་བ་རྣམས་
 གུང་རབ་ཏུ་ཤེས།^༤ །ཞེས་སོ། །གཞི་རྩ་མེད་པར་ཡང་གསང་སྟོང་ལས། །གཞི་རྩ་མེད་པའི་སེམས་
 ཉིད་ནི། །ལོ་མོ་མ་ཡིན་མ་ཉིད་མིན། །མཚན་མེད་མ་ཡིན་རིགས་རྒྱུད་མིན། །ཁ་དོག་མ་ཡིན་དབྱིབས་
 མ་ཡིན། །གནས་སྲུང་མ་ཡིན་གང་ཡང་མིན།^༥ །ཞེས་སོ། །

སེམས་མ་བཅོས་པར་བསྟན་པ་ནི། །དེ་ལྟ་སྟེན་དུས་གསུམ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པས་འཆར་འཆར་འདྲ་
 ཡང་ངོ་བོ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་དུག་ལ་འཆར་དུས་ནས། །འདས་པའི་སེམས།

འགག་པ་མི་དམིགས་མ་སྐྱེས་ཕྱོགས་ན་མེད།[༡༩] །ད་ལྟར་མི་གནས་རང་བཞིན་མཉམ་པའི་ངང་།
 སེམས་ཀྱིས་སེམས་མ་ཚོལ་བར་དལ་དུ་རྒྱུག།

དེ་འདྲ་འདས་པ་འགགས། །མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས། །ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ལ་སྐྱེས་ཆ་གནས་ཆ་འགག་ཆ་

གསུམ་དུ་མེད་དེ། རྣམ་ཅིག་མ་མེད་པ་ཙམ་དུ་འང་མ་གྲུབ་པས། ལྟ་བུ་དང་བལྟ་མཁན་གཉིས་སུ་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རང་བབས་སུ་བཞག་པ་ཉིད། ཀུན་བྱེད་ལས། སེམས་གྱིས་སེམས་ལ་བལྟ་བུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། །བལྟས་པས་མི་མཐོང་ཇི་བཞིན་ཉིད་དུ་ཞོག་ལོ། ། །ཅེས་སོ།།

སེམས་རྣམས་ཅིག་མར་བསྟན་པ་ནི། དེ་འང་འཕྲོ་དུས་ཉིད་ནས།

དགག་སྐྱབ་དྲན་རིག་རྣམས་ཅིག་ཡིད་གྱི་ཡུལ། །སྤང་ཙམ་ཉིད་ནས་སྤྱི་དང་ནང་ནའང་མེད།།[༡༩]

བཙལ་བྱའི་དོན་གྱིས་ཚོལ་མཁན་བྱས་པས་བསྐྱད། །རང་གིས་རང་བཙལ་ནམ་ཡང་རྟེན་མི་འགྱུར།།

འདི་ལྟར་སེམས་གྱི་རྟོག་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་དེ་བཙལ་གྱང་མི་རྟེན་དེ། ཚོལ་མཁན་དེ་ཉིད་
ཡིན་པས། རང་གིས་རང་བཙལ་བས་མི་རྟེན་པ་ནི་གཉིས་མེད་པས་སོ། །དེས་པར་བརྟགས་ན་རང་
ཡང་མེད་དེ་གང་དུ་འང་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀུན་བྱེད་ལས། རང་ལ་
གནས་པས་གཡོ་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །རང་བཞིན་གནས་པས་སུས་གྱང་བཙལ་སུ་མེད། །ཁ་བཙལ་
ཇི་བཞིན་པ་བུ་གནས་པ་དེ། །བྱ་བ་མེད་པ་ལས་གྱི་མཚོག་ཏུ་བསྟན། །ཞེས་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཉིས་
སུ་བལྟས་པས་སྒོམ་པ་ནོར། །ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གཉིས་གྱིས་ཐོབ་པ་མེད།ལོ། ། །ཅེས་སོ།།

གདོད་ནས་དག་ཅིང་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ།

ཡིན་སྐྱེ་མེད་རང་བཞིན་གཏུག་མའི་དོན། །མི་གནས་འགག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ནི།།[༡༩]

དུས་གསུམ་གཞི་རྩ་མེད་པས་སྤོང་པའི་ངང་། །སྤྲོ་ཚོགས་འཆར་གཞི་མ་འགགས་སྤང་བ་ལ།།

དངོས་པོ་མཚན་མར་མེད་པས་རྟག་པ་མེད། །རང་གར་འགག་པ་མེད་པས་ཆད་པ་མེད།།[༡༩]

གཉིས་དང་གཉིས་མེད་མེད་པས་བརྗོད་དུ་མེད། །འདི་ཞེས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ངོས་གཟུང་མེད།།

རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་པར་གཤམ་པར་བྱ།།

དེ་འང་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་གཞི་དང་རྩ་བ་མེད་པས་སྤོང་བ་ཞེས་བརྗོད་ལ། འཆར་
རྒྱུ་ལ་ཅིར་ཡང་མ་འགགས་པས་སྤང་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། བརྟགས་གྱང་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་
མེད་པས་རྟག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། རིག་ཙམ་དུ་མ་འགགས་པས་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། དེ་

གཉིས་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་གཞན་མེད་པས་འདི་འོ་ཞེས་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་
 གྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཙམ་ལས་བརྗོད་པར་མེད་པ་ནི་མཐའ་ཡིས་མ་གོས་པའི་ཡོ་
 ཤེས་ཏེ། སར་ཉལ། མཐའ་ཡིས་མ་གོས་ཏེ་མ་མེད་པའི་ཡོ་ཤེས་ནི། །བྱས་པ་རྣམས་དང་བྲལ་ཞིང་
 བསགས་པའི་ལས་མིན་ཞེས།^{༤༤} །ཞེས་སོ། །དེ་འོ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པས་ཉལ་པ་དང་། འོག་པར་
 ཉོག་པའི་བྱ་བ་ཆད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་གས་དབྱེ་བ་ཡང་། དགོངས་འདུལ་
 ལས། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་རྒྱན་གྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །དེས་པར་ཉལ་ན་
 ཉལ་པ་ཉིད། །ཉལ་ཆེན་དེ་ཉིད་གཉེན་པོ་མེད། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་རྒྱན་གྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །དེས་པར་ཆད་ན་ཆད་པ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་ཉིད་དེ་འོག་རྒྱན་ཆད། །ཞེ་མའོ་ངོ་
 མཚར་རྒྱན་གྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །རབ་འབྱམས་མཐའ་ཡས་གང་ནས་
 གྲང་། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འགྱུར། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་རྒྱན་གྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །ཞེ་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེ་
 མའོ་ངོ་མཚར་རྒྱན་གྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །སྲིད་གསུམ་ཡོན་ལྷན་སྣོང་པོ་
 ཉིད། །ཁ་ལོར་མ་བཅོས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་རྒྱན་གྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀུན་གྱི་གསང་། །རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབྱིངས། །བཅོལ་བ་མེད་པར་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཞེ་
 མའོ་ངོ་མཚར་རྒྱན་གྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །ཀུན་ནས་ཀུན་དུ་རང་
 བཟང་པོ། །ཐམས་ཅད་ཡོ་འབྱམས་རྒྱན་དུ་གྲགས། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་རྒྱན་གྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །སྲིད་པོ་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་ལས། །ཁ་རྫོགས་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེ་
 མའོ་ངོ་མཚར་རྒྱན་གྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཡིན་
 པ་ལ། །རྫོགས་པས་བསྐྱེད་པས་ངོ་མ་གཤེས། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་རྒྱན་གྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀུན་གྱི་གསང་། །རྫོགས་པ་ཉིད་ནས་རྫོགས་མེད་གྱིར། །བདེ་གཤེགས་སྣོང་པོ་གཞན་ན་མེད། །ཞེ་མའོ་ངོ་
 མཚར་རྒྱན་གྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །ཀུན་གྱི་སྲིད་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ། །ཡོན་ས་
 དགོངས་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ།^{༤༥} །ཅེས་སོ། །

གང་ལྟར་བླང་དོར་མེད་པར་བརྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཉིད་དེ་ཡང་རིག་པ་སྐྱེ་གཞིག་ཅིང་།

བརྟན་པ་སེམས་ཉིད་ལྟར་མ་བརྟན་ལྟར་ལྟར་ནའང་མེད།[༡༥] །རང་བཞིན་གཉིས་མེད་གདོད་མའི་ངོ་བོ་ལ།།

བཟང་ངན་བླང་དོར་རེ་དོགས་མི་དམིགས་པ་སམ། །བརྟན་དང་དབྱུང་པ་སེམས་འདི་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད།།

དུས་གསུམ་ཡིད་ཀྱི་ཚོལ་ཁོ་མ་བྱེད་ཞོག།[༡༦]

འདི་ལྟར་བརྟན་དབྱུང་དུ་མས་སེམས་བརྟན་པ་ལྟར་ལྟར་བླང་དོར་མེད་པར་བརྟན་པ་ལྟར་མ་བརྟན་པ་ལྟར་ལྟར་ནའང་མ་བྱུང་།
པ་ཡིན་པ་སེམས་ཉིད་ལྟར་མེད་པ། བླང་དོར་དང་རེ་དོགས་མེད་པ་བྲམ་ཟེ་བཀྱེན་པ་སྐྱེ་བའོ་ཆེ་ལོ་མ་
པ་སྐྱོ་བ་དེ་བལྟར་ངང་གིས་རྟོག་དབྱེད་བྱུང་བའི་སེམས་ཉིད་ལྟར་མེད་པའི་ངང་དེར་གདམས་པ་ནི། དོ་ཉ་
ལས། བླང་ཚེན་ལོ་མ་ལས་སེམས་ཚེགས་རྒྱུ་པ་ན། །དེར་མི་དགོ་འོང་བཅད་ན་དལ་བ་སྟེ། །འདི་ལྟར་
རྟོགས་ན་གང་ལྟར་བྱིས་མེད། །ལམས་པ་ངོ་ཚེ་མེད་པ་སེམས་ཉིད་ལྟར་རྟོགས།^༥ །ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་
བླང་ལོ་ཆེ་བའི་ཡན་ལུ་རྒྱལ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བདག་ཉིད་ལ་བྱིས་ཤིག །ནམ་མཁའི་རི་མོ་ལ་ནི་རྒྱ་ལྷུང་
དང་། །དེ་ཡི་འགྲམ་དུ་ཞོ་ཅིག་རང་ག་བཟ །ཡུལ་གྱི་བླང་ལོ་དབང་ལོ་ལག་པ་སྐྱེས་ནས་སྟེ། །རི་
ལྟར་གསོད་པར་རང་དབང་སྐྱེས་པར་འགྱུར། །རྣམ་འབྱོར་པ་སེམས་ཉིད་བླང་ལོ་སྐྱོད་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ།།

རྒྱ་དོན་ལྟར་བླང་དོར་མེད་ཚེགས་ལས་རྟོགས་པར་བརྟན་པ་ལ་བཞིན། མངོན་པའི་རྒྱལ་ཅན་གྱིས་མི་རྟོགས་པར་བརྟན་
པ་ནི། ད་ནི་བླང་དོར་མེད་ཚེགས་འབང་ཞིག་འཇལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་རི་ལྟར་བལྟེད་མི་
རྟོགས་པར་བརྟན་པ་ནི། རྟོགས་ཚོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱུང་བ་བཅི་ཞིང་། རྟོགས་མཐུན་
རྟོགས་དང་མི་མཐུན་རྟོགས་ལ་ཞུགས་སམ་མ་ཞུགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་ཀྱན་རྟོག་གཡོ་
ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་བྱུང་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱེད་པས་སྐྱེད་པས་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལྟར་མེད་མེད་ལྟར་རབ་
ཏུ་འབར་ཞིང་། རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་བསྐྱེག་པ་ལ་ལམས་པ་མངོན་པའི་རྒྱལ་ལོ་ལོ་དང་མཉམ་
པའི་གང་ཟག

རྟོག་གི་སྐྱོས་པའི་སྐྱེད་པས་བསྐྱོད་པའི་སེམས། །རྣམ་གཡེད་རྒྱུད་ལྟར་གཡོ་བས་མི་རྟོགས་ཀྱི།།

བསལ་གཞག་འགྲོ་འོང་མེད་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས། །ཀྱན་བྱེད་ཡེ་ཤེས་དྲི་མེད་ལོ་ལོ་ཉིད།།[༡༧]

རི་བཞིན་བཞག་པས་དེ་བཞིན་མཐོང་བ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཤིས་སམ་བབས་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ། ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། བྱིས་པ་ངན་
 པ་རྟོག་གེ་བ། རྩོད་པ་ལྟ་བུ་བས་དེ་དག་བརྟགས།^༧ ཞེས་པ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་ཀུན་དུ་སློབ་
 པའི་དྲ་བ་ཆེན་པོ་སྟོང་དུ་མཆེད་པའི་ཚོས་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། ཚོས་དང་སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་ལེ་ནས་
 རྣམ་པར་དག་པས་ལྷུང་བས་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་དང་གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱད་
 ལས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ཉིད་བྱམས་པས་མདོན་རྟོགས་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་སྐྱར་བཞེད་པ་ལས། འདི་ལ་
 བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། གཞན་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བཟུ། ཡང་
 དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ།^༨ ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། དྲི་མ་ཡེ་ནས་མེད་པས་བྱང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་
 ཡེ་ནས་རྫོགས་པས་རྒྱབ་པ་དང་། འཆར་རྒྱལ་ཅིར་ཡང་མ་འགགས་པས་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། ལྷ་གསུམ་ཡེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། བྱང་བའི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷིང་
 པོ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དེ་ནི། རང་བྱང་ཡེ་ནས་རྣམ་དག་པས། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོས་བྱས་པ་ཀུན། ཀུན་
 བཟང་ཉིད་དུ་རྣམ་དག་པས། བྱང་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་པ་ཡིན། རྒྱབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷིང་པོ་
 རང་བྱང་ཡེ་ཤེས་དེས། ལྷིང་བ་དང་ནི་སྲིད་པ་དང་། ལྷོད་དང་བཅུད་གྱིས་བསྟུས་པ་དང་། ལུས་
 གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། རམས་གསུམ་རྒྱུད་དུག་སེམས་ཅན་དང་། རི་བཞིན་ཉིད་ནི་
 ཐམས་ཅད་ལ། ཀུན་ལ་རྒྱབ་སྟེ་ལྷུང་བར་གནས། རེས་ན་རྒྱབ་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། སེམས་གྱི་དོན་
 ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷིང་པོ་རང་བྱང་ཡེ་ཤེས་དེས། ལྷིང་སྲིད་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ། འཇུག་ཅིང་
 དབང་རྒྱུར་གསལ་བར་སྟོང་། རེས་ན་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད།^༩ ཅེས་སོ།།

དེའང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་དག་པས། རོ་བོ་ཉིད་གྱི་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་དགོངས་པ་ཤེས་ན་གཤིས་གྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཉིད་ཀྱང་འོང་
 བ་དང་འགོ་བ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གང་ལའང་སྟེ་འགག་མེད་པས་སྤང་གཉེན་གཉིས་
 སུ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་མ་སྤངས་རང་སར་དག་པ་སྟེ། མི་ཟད་པའི་གཏེར་མཚོད་མན་ངག་གི་སྤྲུལ་སྤྲུལ།

ཉོན་མོངས་གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ག་ལ་ཡོད། ཁྱིམ་ཚོལ་བའི་སྐྱེས་ལུ་དེ་ནི་འཁོར་བར་
 འཛིང་།^༡ ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་གནད་མཐོང་བས་གོལ་བ་ནི་ཡུལ་སྤངས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གོལ་ཏེ།
 མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་དེར་འཛིན་པ་རང་ངོ་ཤེས་པས་སྐད་ཅིག་གིས་རང་གོལ་བ་ཡིན་ནོ། ཀའན་
 དག་ཡུལ་སྤངས་ནས་གོལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཡུལ་དང་སེམས་སུ་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་འཛིང་
 གི་ ཁྱིམ་ཚེན་ན་འཛིང་བས་འཛིན་ཞེན་སྤང་བར་གཏམས་པ་ནི། ཉི་ལྡི་བས། སྤང་བས་མི་འཛིང་ཞེན་
 བས་འཛིང་། ཞེན་པ་ཚོད་ཅིག་རྩོམ་པོ།^༢ ཞེས་པ་དང་། རོ་ཉ་ལས། གལ་ཏེ་ཡིད་དུ་འོང་ངོ་མཉམ་
 པའི་སེམས། སྤྱིང་ལ་འབབ་ཅིང་གཅོས་པར་བྱས་ན་ནི། ཁྱིམ་གྱི་ཤུན་པ་ཙམ་གྱི་ལྷན་པར་ཀྱང་། ཁམ་
 ཡང་སྐྱུག་བསྐྱུག་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་ཟད།^༣ ཅེས་སོ། སྤང་བ་ཙམ་ནི་དགག་སྐྱབ་གྱི་ངོ་བོར་མེད་
 པས་ཞེན་འཛིན་མི་བྱའོ། ཁྱིམ་སེམས་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོར་དང་པོ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ཙམ་
 ལས། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲོས་རྟོག་དཔྱོད་འབའ་ཞིག་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་བྱས་ཀྱང་རང་
 བཞིན་སྲ་མ་ལས་ལྷག་པ་མེད་ལ། སྤྲོས་པས་ཀྱུན་དུ་འཚེལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། ཀྱུན་བྱེད་ལས།
 རང་བཞིན་མ་བཙོས་ན་མ་མཐའ་ལྟ་བུ་ལ། བཏག་དང་དབྱེད་པ་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ།^༤ ཞེས་པ་
 དང་། ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། དཔེར་ན་མི་གཅིག་ལ་དུག་མདའ་ལོག་ན་དེ་ལྟར་དུ་ལྷུང་ན་ནད་
 ལས་ཐར་པོ། ཁྱིམ་ཚེན་པོ་ལ་ལྟོ་ལས་བྱུང་ངམ། སྐྱུག་མ་ལས་བྱུང་ངམ། མདེལ་ལས་བྱུང་ངམ་ཞེས་
 རྟོག་ན་ནད་དེ་རྒྱས་ནས་འཛི་བར་འགྱུར་པོ། ཁྱིམ་ཚེན་དུ་གཏམ་ཚོགས་མང་པོ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་བྱས་
 པས་སེམས་རྟོག་པའི་དབང་དུ་སོང་བས། དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མཚེད་ཅིང་ལྡང་བར་འགྱུར་པོ། ཁྱིམ་
 ལྟ་བས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་སེམས་གནས་པར་བྱའོ།^༥ ཞེས་སོ།

དེའང་ཚིག་ཙམ་གྱིས་དོན་ལ་རྟོག་ཅིང་གོ་ཡུལ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་གནས་ལུགས་རྟོགས་
 པར་རྫོམ་ལ། ཤེས་པས་སུ་ཞིག་འཚོངས་གིང་མི་ཤེས་པས་གང་ཞིག་འཕུང་བའི་ཚོས་ལ་རྩོད་པ་དང་
 སྤྲོས་པ་འཚེལ་བས་ཡང་དག་པའི་དེ་ཉིད་ལས་རིང་སྟེ། རོ་ཉ་ལས། སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་ལྷག་པར་སུན་
 འབྱེད་ཞིང་། ར་རྒྱལ་སྤྲོན་གྱིས་དེ་ཉིད་མཚོན་མི་ལུས། ཞེས་པ་དང་། གྱི་རོ་བུ་ཉོན་ཅོད་པའི་ངོ་བོ་
 དགའ་བས་ཡང་དག་གནས་ཤེས་པ། འགྲོ་ལ་འཚད་ཅིང་འདོན་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་རྟོགས་པར་

ལུས་མིན་ཏེ།“ །ཞེས་པ་དང་། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་འཕགས་
 གྱིས་གསོལ་བ། བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲགས་པ་རྒྱ་ཆེན་གྱི་ཞིང་ཁམས་དྲེགས་པ་ཅན་
 ཞེས་བྱ་བར་སྤྱིན་པའི་ཚེ་སྤྲུལ་སྤྲེགས་ཅན་རྣམ་པ་མང་པོ་དོན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སེམས་པར་བགྱིད།
 འཇལ་བར་བགྱིད། རྟོག་པར་བགྱིད། ཚེས་བར་བགྱིད་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་མ་རྟོགས་ནས་
 ལྷོ་གྲོས་ངན་བ་དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་རྩོད་པར་གྱུར། གཤེ་བར་གྱུར། ཞེས་འདེབས་པར་གྱུར། ཚར་
 གཅོད་བདག་མཐོང་ནས། གྱེམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་རྟོག་གི་ཐམས་ཅད་
 ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་བརྟན་ན་སྤྲུལ་མོ། བཀའ་སྤྲུལ་བ། ཚོས་འཕགས། དེ་ནི་ཡང་དག་པར་
 རྟོག་གི་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། ཁངས་རྒྱས་ནས་རྣམ་པར་སྤྱེའོ། ཀམས་པར་
 བྱས་སོ། །དོན་དམ་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་ངས་བཤད་ལ། སོ་སོའི་
 རླེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་རྟོག་གིའི་ཡུལ་ཡིན་ལོ། རྟོག་གི་ནི་མཚན་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ལོ།།

དོན་དམ་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། རྟོག་གི་ནི་རྩོད་པ་མངོན་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ལོ། རོན་
 དམ་པ་ནི་རྩོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ལོ། །ཡང་དག་པ་ནི་རྟོག་གིས་བརྟག་པའམ། རྗེས་སུ་དབག་
 པའམ། གཞལ་བར་མི་ལུས་སོ། །སོ་སོ་རང་རིག་མཚན་མེད་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྤྲོད་
 ཡོངས་ཆད་པས། རྩོད་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་ཚོས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་རྟོག་གིའི་ཡུལ་ལས་འདས་
 པའོ།“ །ཞེས་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལ་བསྐྱུལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱམས་པ། འདི་ལ་མང་
 དུ་ཐོས་པས་རྒྱགས་གིང་དྲེགས་པ་དག་ནི། ཡང་དག་པའི་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་ནས་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མོད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེགས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་བྲལ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཚོས་རབ་ཏུ་ཟབ་མོ་ལས་རིང་བ་ཡིན་ལོ།“ །ཞེས་སོ།།

དེའང་ཚིག་ཅུང་གིས་ཤེས་པས་ནམ་དུ་འང་ཕན་པ་ཆེན་པོ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཕལ་པོ་ཆེ་ལས།
 དཔེར་ན་འོན་པ་ལོ་མོ་མཁའ་ན། ཀམས་དག་དེ་ཡིས་དག་འབྱེད་ཀྱང་། །བདག་ཉིད་གིས་ནི་མི་
 ཐོས་པ། །མ་བསྐྱེདས་ཚོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ལོ། །ཚུ་བོ་དང་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལ། །སྤྱི་དང་གི་རྩམས་བཅས་མཉེན་
 པ་ཞིག །ཀམས་དག་དེ་ཡིས་སྤྱོད་འབྱེད་ཀྱང་། །བདག་ཉིད་དེ་ནི་འཚི་བ་བཞིན། །མ་བསྐྱེདས་ཚོས་ཀྱང་།

དེ་བཞིན་ནོ། །དཔལ་ན་བུ་རམ་མངར་བའི་རོ། །བརྗོད་པས་རོ་ནི་མི་ཕྱོད་སྟེ། །ལྷངས་བས་རོ་ནི་ཕྱོད་
 བར་འཇུག། །དེ་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རོ། །བརྗོད་པས་རོ་ནི་མི་ཕྱོད་སྟེ། །བསྐྱོམས་བས་རོ་ནི་ཕྱོད་
 བར་འཇུག།¹⁵ །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཚོག་གིས་དོན་འཚོལ་བས་རྟོག་དཔྱད་འབའ་ཞེག་ལྷུར་
 ལེན་པའང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །དོ་ཉ་ལས། གང་ཞེག་སྒྲ་མའི་མན་དག་བདུད་
 ཕྱིའི་རྒྱ། །ཀའ་དུང་སེལ་བསེལ་བོ་མེས་པར་མི་འཇུག། །དེ་ནི་བརྟན་བཅོས་དོན་མང་ལྷ་རམ་གྱི། །ཐང་
 ལ་སྐྱོམ་བས་གདུངས་ཉེ་འཚི་བར་ཟད།¹⁶ །ཅེས་སོ། །དེའང་སྒྲ་མ་དམ་བས་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་
 མཚོན་བས་ཚོག་བ་ཉིད། དེ་ལས། ཕ་བ་བྲལ་བའི་དེ་ཉིད་གང་སེམས་པ། །སྒྲ་མའི་མན་དག་ཐོབ་པ་
 དེ་ཡིས་ཚོག་¹⁷ །ཅེས་སོ། །དེའང་ཟབ་མོ་སྒྲིང་པོའི་དོན་ལ་འཇུག་གི་ ཚོག་ཙམ་གྲུབ་མཐའི་ཚོས་
 སམ་རྟོག་གའི་སྤྱན་གོགས་ཙམ་ལ་བྱང་རྒྱུ་རེ་བར་མི་བྱའོ། །རྟོག་གོ་ཞེས་པའང་གཉིས་ལས། ས་
 མཚམས་གྱི་རྟོག་གོ་ནི་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་སྟེ་མི་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་བས་དེ་སྐད་ཅེས་
 བྱའོ། །གྲུབ་མཐའི་རྟོག་གོ་ནི་དངོས་པོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དེ་གཤེས་ལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་སྐྱོ་
 འདོགས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བས་མི་རྟོགས་པར་བརྟན་པའི། དེས་ན་སྐབས།

- འདིར་ནི་སྤྱོད་ཚོགས་གྲུབ་མཐའ་མང་པོ་དང་། །བསམ་བརྗོད་རྟོག་པ་དུ་མས་ཅི་ཞེག་བྱ།།
- དེས་པའི་དོན་ལ་གྲུབ་དང་མ་གྲུབ་མེད།[16] །མཐའ་དང་དབྱུང་མེད་ཐེག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མེད།།
- མཁའ་བཞེན་རྣམ་དག་རྒྱ་ཚད་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད། །དེ་ལ་ཡོད་མེད་སྐྱོས་བརྟགས་འཇུག་པས་ན།།
- བརྗོད་དུ་མེད་གང་རི་རྟོག་བཤད་དུ་ཡོད།[17] །དོན་མེད་གནས་ལ་རབ་ཏུ་དཔལ་བར་ཟད།།

གཤེས་སེམས་ཉིད་རྣལ་མའི་དོན་ནི་སྤྱོད་བསམ་བརྗོད་པ་ལས་འདས་པས་བསམ་བརྗོད་ཀྱི་གྲུབ་
 མཐའ་མི་རྟོགས་ཉེ། གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་མཐའ་དབྱུང་གཉིས་སུ་མེད་པས་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་གདགས་སུ་
 མེད་པ་དང་། བམ་མཁའ་ལྟ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་གང་དུའང་རྒྱ་མ་ཚད་པ་འདིའི་ལུགས་སོ་ཞེས་ཕྱོགས་སུ་
 མ་ལྷུང་བ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཚོས་ཀུན་བམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ། །བམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ་

བཞིན་ཉིད།^༡ ཚེས་སོ། རྣོན་དེ་ལྷ་བ་སྐྱོན་བསམ་དུ་མེད་པ་ལ་བསམ་པས་ལུས་པའི་སྤྱིར་ཚོགས་
 དང་ཡི་གེ་མེད་པ་ཉིད། དེ་ལས། ཚོགས་དང་ཡི་གེའི་དོན་བརྟགས་པས། ཚོགས་ཡིག་དོན་ལ་བརྟགས་
 མེད་པས། རྣོན་མེད་མཉམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། རྣོན་ཡང་ནམ་མཁའ་དགོངས་པར་གནས། བསམ་དུ་
 མེད་པའི་དོན་འདི་ནི། རྣོན་མཁའ་བཞིན་དུ་ཡི་གནས་སོ།^༢ ཞེས་སོ། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེ་ནི་
 བཤད་དུ་མི་ཤེས་པས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དག་གི་རང་བཞིན་ལྡོག་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལས། བརྗོད་དུ་མེད་གང་
 རི་ལྷར་བཤད་དུ་ཡོད། ཚེས་པ་དང་། ང་དང་བདག་ཏུ་རྣོག་པ་མུ་སྟེགས་ལུས་པའི་ལམ། བྱིས་པས་
 བསྐྱུས་པའི་ཚོས་སྤྱོད་རྣོག་པའི་ལམ་བཅུད་པས། བྱིན་པའི་དུས་མེད་རྣོགས་པའི་དུས་ཀྱང་མེད་
 པས་ན། ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཚོལ་བ་ཡིས་རྟེན་པར་ག་ལ་འགྱུར།^༣ ཞེས་སོ། རྣོན་པས་ན་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱི་ས་དག་པ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་ལས་འདས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དགོན་
 མཚོགས་ཏེ་ལ་ལའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་མེད་ཚོས། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 བདེ་བར་གཤེགས་དང་འདྲ། བྱིས་པའི་སྤོ་ཅན་མཚན་མར་འཛིན་པ་རྣམས། འཛིག་རྟེན་དག་ན་
 མེད་པའི་ཚོས་ལ་སྤྱོད།^༤ ཚེས་སོ།

གཞིམ་གྲུབ་ལ་དབྱེད་བས་མི་རྣོགས་པར་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་ནམ་མཁའ་ལུས་སྤོན་པོ་དང་སེར་པོ་
 ཡིན་པ་སོ་སོར་རྩོད་པ་ལྟར། གཤེགས་མཐའ་དབྱས་མེད་པའི་དོན་ལ་རྩོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱེད། རྣོན་པ་
 གཅིག་ཏུ་ན། དཔེ།

རི་ལྷར་མཁའ་དབྱས་དྲུངས་པའི་སྤྱོད་མོས་ཚལ། མེ་རྟོག་འབྲས་མང་འབབ་རྩུས་བརྒྱན་པ་ཞིག།

མདོན་དུ་བསམས་ནས་དེ་ཡི་རྣམ་དབྱེད་དང་།[༡༡] མཐུན་སྟེགས་མི་མཐུན་སྟེགས་གང་རྩོད་པ་བཞིན།

རང་རང་གི་གྲུབ་མཐུས་འཇལ་བ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལུས་སྤོན་མོས་ཚལ་སྤོ་མཐུན་དུ་བཞག་ནས།
 དེའི་མཐུན་སྟེགས་མི་མཐུན་སྟེགས་རྩོད་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཞེས་པ་ལྷ་བུའི་སྤྱིར་རྣོན་མས་ནས་དངོས་པོ་
 དངོས་མེད་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་རྣོག་པས་རྣོན་པའི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཞིག་ལུས་པས་
 སོགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ས་ལོ་ལ་གྱི་གཤེགས་ལ་མ་གྱུ་བ་པར་སྤོ་སྤོ་བརྟགས་ནས་

འཇལ་བ་སྟེ། འབྲུལ་སྣང་གཞི་མེད་པ་ལ་ནམ་དུ་འགྲེལ་བཅས་ཀྱི་གྲུབ་མཐས་སྐྱིབ་པ་ཀུན་བརྟགས་
 ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་མེད་པས་དགོས་པ་མེད་དེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར། རྗེད་ཅག་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འཛིང་བས་བཅིངས་པར་མ་ཟད། ད་དུང་ཡང་རང་གི་
 གྲུབ་མཐའ་རན་པས་སྐྱུར་བའི་འཛིང་བས་བཅིངས་པ་དར་གྱི་སྒྲིན་བྱ་རང་གི་ཁ་རྒྱས་འཛིང་བ་
 བཞིན་དུ་^ལ ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལོ། རྟེན་འགྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ལྟར་འབྲུལ་སྣང་དུ་འགྲོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་
 པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཆོས་ཀུན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཡིན་དེ་དཔེ་ནི། ཀུན་དཔེ་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་ལོ།^ལ ཞེས་སོ།

སྐྱོས་བྱས་ཀྱི་སྐྱོམ་པས་བསྐྱད་པར་གདམས་པ་ནི། དེས་ན་སློབ་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་འཇལ། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱིབ་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ནམ་པ།

གང་ཡང་དྲི་མེད་སེམས་ཉིད་དག་པ་ལ། ཁཚོས་བསྐྱུར་དྲི་མས་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད།།

དེ་ལ་བསྐྱེད་དང་རྫོགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། [༡༧] རང་བའི་བསམ་གཏན་བསྐྱོམས་པས་བསྐྱད་པར་ཟད།།

འདི་ལྟར་གཞོན་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་རྫོགས་པས་སྐྱོས་པ་འཇལ་
 བ་ལས་སྐྱང་དོར་མེད་པའི་དོར་མི་མཐོང་བས་ལྷན་མཉམ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་
 ལས། མཚན་མ་གངས་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ། རྫོགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པར་
 བསྟན། རང་ཞིག་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། མཚན་མ་གངས་ཀྱི་གོ་ནས་ཉྱུ་བྱེད་པ། རྒྱལ་
 པ་བྱེད་པ་བརྒྱ་ལྷག་ཡུན་རིང་དུ། རྟེན་འགྲེལ་འཁོར་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་དོན་མི་རྟོགས། རྟེན་འགྲེལ་བསྐྱེད་
 པ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་དང་། རྫོགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རང་བཞིན་ལྷན་རྫོགས་པས། རམ་བྱས་རང་
 བཞིན་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ། རྐྱེད་ཅིང་བསམ་དུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ན། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་ཡིན།^ལ ཞེས་སོ། རྟེན་འགྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ལ་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
 མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། རམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཉིད་ཆོས་
 ཉིད་ལ། རྟོ་དང་བསྐྱོམ་མེད་དམ་ཚིག་བསྐྱུང་དུ་མེད། རམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ལེ་གེས་སྐྱིབ་པ་མེད། །

ས་ལ་སྐྱུང་མེད་བགོད་པའི་ལམ་ཡང་མེད། །ཕྱ་བའི་ཚོས་མེད་གཉེས་མེད་འབྲེལ་བ་མེད། །སེམས་ལ་ལྷང་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མེད། །སློ་སྐྱར་འདས་པས་ཡང་དག་ལ་བཟླར་མེད། །རྫོགས་ཚེན་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷ་བའོ།⁶⁴ །ཞེས་པ་དང་། རོ་ཉ་ལས། བསམ་གཏན་བྲལ་བས་ཅི་ཞིག་བསམ་བྱར་ཡོད། །བརྗོད་ཏུ་མེད་གང་རེ་ལྟར་བཤད་ཏུ་ཡོད། །སྲིད་པའི་ཕྱག་རྒྱས་འཕྲོ་མ་ལུས་བསྐྱུས། །རང་བཞིན་གཏུག་མ་སྐྱས་ཀྱང་བསྐྱུད་པ་མེད། །རྒྱུད་སྡེ་སྡུགས་མེད་བསམ་བྱ་བསམ་གཏན་མེད། །དེ་ཀྱུན་རང་ཡིད་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ། །རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་ལ་བསམ་གཏན་དག་གིས་མི་བསྐྱུད་དེ། བདག་ཉིད་བདེ་ལ་གནས་བཞིན་གསུང་བར་མ་བྱེད་ཅིག་⁶⁵ །ཅེས་དང་། ཀྱུན་བྱེད་ལས། མ་ཡིངས་ཉིང་རེ་འཛིན་པའི་རྟོན་ལྷུང་ཡིན། །ཡེ་ནས་ཡིན་ལ་ཡིང་མེད་ཤོར་བ་མེད། །མ་ཡིངས་ཉིང་འཛིན་རེ་བའི་བསྐྱུ་མཁན་ཏེ། །རྒྱ་འབྲས་ཐེག་ཚེན་བྲང་བའི་ལྷང་བསྐྱབ་ཡིན། །ཡེ་ནས་ཡིན་པས་ཡིང་མེད་ཤོར་མེད་དེ། །རྩོལ་སྐྱབ་གཉེན་པོ་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་ཞོག་⁶⁶ །ཅེས་སོ།།

སྤྱོད་ཏུ་ག་པ་ལ་བཟླ་བ་ལ་བཞིན། གཤིས་མཁའ་མཉམ་ཏུ་ལ་བཟླ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་གཤིས་མཁའ་མཉམ་གཅིག་ཏུ་ལ་བཟླ་བ་ནི།

གདོད་ནས་རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །སྐྱང་གཉེན་བྲལ་ཐོབ་མེད་གྱིས་དམིགས་གཏང་ཤོལ། །ཕྱི་ནང་གཟུང་འཛིན་མེད་གྱིས་ཚེད་འཛིན་ཐོང་། [༡༩] །འདི་ཞེས་ངོས་གཟུང་མེད་གྱིས་ཞེན་པ་ཚོད། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་མེད་གྱིས་རེ་དོགས་སྐྱོངས། །

དེའང་སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ད་གཞོད་དག་པར་བྱར་མེད་པས་སྐྱང་དོར་གྱི་ཞེན་པ་མི་དགོས་ཏེ། ཀྱུན་བྱེད་ལས། གྱི་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རང་སེམས་གྲུབ་འདོད་ན། །འདོད་པ་མེད་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྫོགས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པར་གྱིས། །སྐྱང་དོར་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་རང་བཞིན་གནས། །གཡོས་པ་མེད་པའི་ངང་ལ་ངང་གིས་གནས།⁶⁷ །ཞེས་སོ། །ཕྱི་ནང་གཟུང་འཛིན་གང་ཡང་མེད་པས་ཚེད་ཏུ་འཛིན་པ་མི་བྱ་བ་ཡང་། དེ་ལས། ཕྱི་དང་ནང་མེད་ཚོས་གྱི་དབྱིངས། །ཟབ་མོ་ཆ་གས་རྫོགས་ཡུལ་མེད།⁶⁸ །ཅེས་སོ། །འདིའི་ཞེས་གཅིག་ཏུ་མེད་པས་ཞེན་པའི་འབྲིས་གཞོམ་

པ་ཞི་དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ནི་རི་བཞིན་པ་ཡི་ངོ་བོ་སྟེ། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྲུབ། །
རི་བཞིན་པ་ལ་འཚོས་པར་མ་བྱེད་ཅིག^{༡༩} ། ཅེས་སོ། ། ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་མེད་པ་ཡང་། དེ་ལས། ཐོབ་
དང་མ་ཐོབ་གཉིས་སུ་བྱུང་མེད་པས། ། རེ་དང་དོགས་པའི་གཟེབ་རྒྱུ་མ་འཚིང་ཞིག^{༢༠} ། ཅེས་སོ། །

རྫོགས་དུས་ངེས་པས་བྱུ་མ་གཅིག་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་བཞི། ད་ནི་རང་གིས་རྫོགས་པའི་དུས་ངེས་པ་བྱུ་མ་གཅིག་ཅུ་མ་
མཁའི་ངང་དུ་ལ་བསྐྱབ་བཞི།

གཞི་ནས་འཕོ་འགྲུར་མེད་པའི་རིག་པ་ལ། །སྣ་ཚོགས་སྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་གར་ཡང་།།[༡༧]

གར་བ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཐོག་རྒྱ་གོལ། །ཚུད་ང་རྣམས་བཞིན་ཚོས་སྣུར་བྱུ་མ་གཅིག་གོ།

རང་གི་སེམས་འཕོ་འགྲུར་མེད་པའི་ངང་དུ་དགའ་མི་དགའ་དང་བདེ་སྣུག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་
ཅི་གར་ཡང་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་དེ་ར་འཛིན་མེད་པར་རང་གིས་རང་གོལ་བས་གཉེན་པོ་གཞན་མེད་
ཅིང་དུས་ལ་སྣ་མི་མེད་པས་སྐད་ཅིག་རང་གོལ་བཞི། ཀུན་བྱེད་ལས། གོལ་བ་རང་གོལ་གཞན་ལས་
མིན།^{༢༡} ། ཞེས་པ་དང་། མི་ཟད་པའི་གཉེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྐྱུ་ལས། སྐད་ཅིག་གོལ་བ་དེ་ལ་ཚོས་
གྱི་སྣུ་ཞེས་བྱ། གོལ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེ་ཚེན་ས་ཡོད་ཅིས། བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་སྣུས་ཀྱང་
སྣུ་ག་རྒྱུའི་རྒྱ་དང་མཚུངས། ཞེས་པ་དང་། རི་སྤྱི་སེམས་ལས་རྣམ་འཕྲོས་པ། རེ་སྤྱི་མགོན་པོའི་
བདག་ཉིད་དེ། ཚུད་ང་རྣམས་དག་གཞན་ཡིན་ནམ།^{༢༢} ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

བལྟ་བུ་ལྟེན་དང་བལྟ་བར་ལ་བསྐྱབ་བཞི། དེ་འང་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་འདི་ལྟར་གར་རོ། ། རྒྱག་སྐྱབ་གྱི་
སྟོ་རྟོག་གར་བ།

གར་དུ་བལྟས་ཚེ་བལྟ་མཁན་རོ་བོ་སྟོར། །བཙལ་བས་མ་རྟོན་ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ན་མེད།།[༡༨]

འཚོལ་མཁན་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་སྟོས་དང་བལྟ། བྱེད་པོ་མི་གནས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱིས་སྟོང་།

རི་ལྟར་གར་བ་དེ་ལ་བལྟས་པས་བལྟ་མཁན་རང་སར་བོར་ནས་གར་དུ་བོར་བཙལ་བས་ཕྱོགས་དང་
ཡུལ་ན་མེད་པར་མ་ཟད་འཚོལ་མཁན་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་བྱུ་མ་གདལ་བས་ཚོལ་བར་བྱེད་
མཁན་གེས་པ་དང་། བཙལ་བྱའི་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་རྗེས་མེད་དུ། སོང་ནས་ཅི་ཡིན་ངོས་གཟུང་

མེད་པ་ནི་ཁོ་བོའི་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། མ་གནས་མི་རྟོགས་ཅིང་ཡང་
དགོངས་མེད་པས། །མི་རྟོག་མཉམ་པའི་ཡུལ་ལ་རང་བཞིན་གནས། །ཡེ་ནས་བྱས་ཟླ་ཚུ་ལ་བའི་སེམས་
མི་ལྷུང། །བདེ་ཆེན་དེ་ལ་གང་སྲུ་གནས་པ་ནི། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་བོར་དེ་ལྷུང་རྟོ།^{༡༧} །ཞེས་
པ་ཐོག་ཏུ་ཐེབས་སོ།།

གཞི་ཐོག་ཏུ་ཐེབས་པས་བལྟ་བའི་གནས་མེད་པར་ལ་བརྒྱ་བ་ནི། དེའི་ཚོ་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་དབྱེར་
མི་བྱེད་པའི་དགོངས་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཚོས་སྐྱེ་རང་གནས་གྱི་བཅའ་ས་ཟིན་ཚུལ་ནི། དཔེ་
རྟོན་ཀའི།

མཁའ་བཞེན་དྲི་མེད་གདོད་མའི་རང་བྱུ་བྱིན། །ལྟོག་པའི་གནས་མེད་དེ་གང་དུ་འགྲོ།^[༡༨]
ཟད་སར་བྱུག་སྟེ་འོང་བ་འགའ་ཡང་མེད། །སྲུས་ཀྱང་མི་མཐོང་ཁོ་བོ་གང་ན་འདུག།

ཅེས་རྟོགས་པ་མཐའ་དབུས་མེད་པ་རྟོ་རྗེའི་སྐྱུ་སྐྱོ་ལོ་པའོ། །དེ་འང་གང་གར་གཞི་ཐོག་ཏུ་གོ་ལ་བ་
མཁའ་ལ་སྦྱིན་དེངས་པ་འདྲ་བའི་རྟོགས་པ་སྦྱེས་པ་དེའི་ཚོ། སེམས་ཉིད་གདོད་མའི་དབྱིངས་དང་རང་
གར་རང་གོ་ལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདྲེས་པས། སེམས་ཉིད་གནས་ལུགས་གྱི་རང་ལས་ཕྱིར་ལྟོག་པའི་སེམས་
གནས་མེད་པ་ནི་ཚོས་ཟད་པའི་ས་ལ་བྱ་ག་པས་འཕྲུལ་བྱུང་དགག་སྦྱབ་གྱི་ཤེས་པ་དངོས་པོ་མཚན་
འཛིན་གྱི་འཕྲང་ལས་གོ་ལ་ཉ། ད་ནི་འགྲོ་འོང་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་སྐྱུངས་སུ་ཐེབས་པས་གང་དུ་འགྲོ་
བར་བྱ་སྟེ་འགྲོ་ས་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་བྱུ་བྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ནི་འཕྲུལ་པའི་ཡུལ་
ལས་འདས་པས་འཁོར་བའི་གོང་དུ་འོང་བ་འགའ་ཡང་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་གཞི་ལ་བྱིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁོ་བོའི་སེམས་ཉིད་དབྱིངས་སུ་བྱིན་པའི་དུ་ས་འདི་ན་སྦྱིན་མཁའ་ལ་ཞི་བ་བཞེན་
འཛིན་རྟོག་གདོད་མའི་གཞིར་དག་པས་སྟོག་སུམ་ཚུ་ལ་མེད་དུ་གོ་ལ་ཉ། ཁོ་བོ་གང་ན་འདུག་པའི་དོན་
མཐོང་རམ་སྟེ། སྐལ་པ་དམན་པ་དག་ལ་བཤད་ཀྱང་རི་ལྷ་བ་བཞེན་མི་མཐོང་བའི་དོན་རང་གིས་ཤེས་
པའི་དུས་སོ། །ཀུན་བྱེད་ལས། བདེ་ཆེན་ཚོས་སྐྱེ་སེམས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱིང། །སྐྱེ་བྱུ་དུས་གསུམ་མེད་
དེ་བྱུབ་པར་ཅིག་^{༡༩} །ཅེས་པ་དང། དོ་ཉ་ལས། གྱེ་ལགས་དབང་བོས་ལྟོས་གིག་དང། །ངས་ནི་འདི་

ལས་མ་རྟོགས་སོ། །པས་ཟིན་པ་ཡི་སྐྱེས་སུ་ཡི། རྲུང་དུ་སེམས་ཐག་གཅད་པར་བྱོས།²⁰ །ཞེས་པ་
ཐོག་དུ་ཡེབས་པའི་དུས་སོ།།

སྤྱི་དོན་བདུན་པ་རྟོགས་པས་ཐག་གཅད་པ་ནི། ཚུལ།

དེ་ཉིད་ཤེས་ན་གཞན་ཞིག་དགོས་མི་འགྱུར། །གོལ་བ་རྣམས་ནི་ང་བཞིན་འབྲུལ་བ་ཆད།།^[20]

ད་ནི་མི་འདྲི་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་སྟོར། །གཏད་མེད་འཛིན་མེད་ངེས་མེད་འདི་ཡིན་མེད།།

ཕྱལ་བ་ལྷག་པ་ཡེངས་པ་ཕྱམ་གཅིག་པ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་ནས་ད་ནི་སྤྱི་ཡོན་ཏེ།།^[21]

དྲི་མེད་འོད་ཟེར་གར་བས་བསྟན་ནས་སོང།།

ཞེས་པ་ནི་གཞན་ལུགས་ཀྱི་སྤུ་ཐག་འབྲུས་པས་གཞན་ལ་སློབ་པ་མེད་པའི་དུས་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་པ་
གཞན་དག་གོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ངས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་འདི་རྟོགས་པས་གོལ་བས་ན། ད་ནི་
འདྲི་བའི་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ་དེ་ལས་ལྷག་པ་སྤྱི་ཀྱང་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དོ་ཉ་ལས། མདུན་དང་
རྒྱབ་དང་ཕྱོགས་བཅུ་སྟེ། །གང་གང་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད། །དེ་ངང་མགོན་པོ་ད་ལྟར་འབྲུལ་བ་ཆད། །ང་
ནི་སྤུ་ལའང་དྲི་བར་མི་བྱའོ།²⁰ །ཞེས་པ་དང་རྒྱལ་གཅིག་གོ། །སློབ་ལྟ་སློམ་སློད་པའི་གོ་རིམས་དང་
ཁྲིགས་ཤིན་དུ་ཡེགས་པས་ས་ལམ་གོང་འོག་གི་རིམ་པ་སྐྱས་ཀྱི་གདང་སྤྱ་སྤྱ་ལ་བརྟེན་ཞིང་། རྣམ་
འབྱོར་གོང་འོག་གི་སྐྱེ་རྒྱལ་ལ་སློབ་གོམས་འདྲིས་སུ་བྱེད་པ་རྣམས་དུས་འདིར་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་སྟོར་བ་
དང་མཉམ་དུ་སྟོར་བས། ད་ནི་གང་ལའང་གཏད་སོ་དང་འདིར་རྒྱག་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་གར་ཡང་འཛིན་
པ་མེད་པ་སློབ་པ་ཆང་གིས་བཟི་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷང་ལ་ངོས་གཟུང་མེད་པ་སུ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་དང་། བྱ་ཆའི་
རིམ་པ་རྣམས་ལ་ཁྲིགས་སུ་མེད་པས་ཕྱལ་བ་དང་། ལྷག་པ་དང་། ཡེངས་པ་དང་། གཏད་སོ་མེད་པས་
ཞེ་འཛིན་ལས་འདས་པར་ཕྱམ་གཅིག་པ་སྟེ་ཡ་ཆ་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་བདག་ལ་གར་བ་ནི། དོ་ཉ་ལས།
ཡིད་བཞིན་ལོར་སྤྱ་སྤྱའི་དགོངས་པ་བཞིན། །འབྲུལ་པ་ཞིག་པའི་མཁས་པ་ངོ་མཚར་ཆེ།²¹ །ཞེས་
པའི་དུས་ཏེ། གང་གར་ཚོས་ཉིད་དུ་གར་བས་འབྲུལ་བ་གཞི་ལ་སངས་བུལ་མེད་ནས་མཁའ་ལྟ་
སུའི་དགོངས་པར་སྤྱིན་པས་ལས་དང་འདྲེ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གོལ་བ་ནི། དོ་ཉ་ལས། འགོ་རྣམས་ལས་

གྱིས་སོ་སོར་བཅིངས་གྱུར་ཏེ། །ལས་ལས་གྲོལ་ན་ཡིད་ནི་ཐར་པ་ཡིན། །རང་རྒྱུད་གྲོལ་ན་དེས་པར་
གཞན་མེད་དེ། །མཚོག་གི་མུ་རལ་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།⁹ །ཞེས་པའི་དུས་སོ།།

དེའང་ཅི་བྱེད་གཏད་མེད་དུ་གྲོལ་བས་འཛོལ་མེད་ལུགས་ལ་བྱུང་བས་འཚིང་གྲོལ་མེད་
པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། བྱ་བ་བྱེད་དང་བྱ་བ་མི་བྱེད་བ། །དེས་པར་རྟོགས་ན་འཚིང་དང་གྲོལ་བ་
མེད།⁹ །ཅེས་པ་ཐོག་ཏུ་ཐེབས་དུས་སྐྱེ་མའི་དགོངས་པ་འཕོས་པས་གྲོལ་བ་ཡང་། དེ་ལས། གདོད་
ནས་སྐྱེ་མེད་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ། །དེ་རྒྱུད་པལ་ལྷན་སྐྱེ་མས་བསྟན་པས་རྟོགས།¹⁰ །ཞེས་སོ། །ཚུལ་
འདི་ལྟར་གྱུར་བས་སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཏུག་མངོན་གྱི་སྐྱེ་ལེན་ཞིང་། གནས་ལུགས་
ཡིན་མིན་ལས་འདས་པ་རྒྱ་ཚད་སྤྱོད་གས་བྲལ་ཆེན་པོའི་གནད་རྟོགས་པ་ཉི་མའི་ད་གྱིལ་འཁོར་དྲི་མ་
མེད་པའི་འོད་ཟེར་སྟོང་ཤར་བས་སྐལ་བཟང་གི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྣང་བར་བྱས་ཏེ་སྤོ་གསལ་ཐར་པ་
འདོད་པའི་པད་ཚལ་དུ་བསྟན་ནས་བདེ་ཆེན་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་ས་ལ་སོང་ངོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྤྱོད་ན་བརྒྱུད་པ་སྣང་སེམས་ཡེ་གྲོལ་དུ་བཤད་པ་ལ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོར་ལ་བཟླ་བ། །མད་བྱུང་ཆེན་པོར་འུབ་རྒྱབ་པ། །དེད་ག་
གི་མཚུག་བསྐྱེད་བ་གསུམ་གྱི། །དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ། །སྣང་བའི་ཡུལ་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི། །ད་ནི་སྣང་སེམས་ཡེ་གྲོལ་དུ་
གདམས་པ་འཚད་དེ། །དེའང་གཤམ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོར་ལ་བཟླ་བ།

གྱི་རྟོགས་དག་སྣང་བའི་ཡུལ་ལ་ལྟོས། །ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་སྟོང་པར་མཉམ་པ་ཉིད།།

མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་སྐྱོ་ཚོགས་ཅི་ཤར་ཡང་། [༡༩] །མེ་ལོང་ངོས་ཡིན་དུངས་པར་གཅིག་པ་བཞིན།།

འདི་ལྟར་མེ་ལོང་དུ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྟན་མེ་ལོང་གི་ངོས་སུ་དུངས་པར་གཅིག་གི་ དོན་ལ་མེ་ལོང་གི
མདངས་ལས་གཟུགས་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྣང་སྤྱིད་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་
ལས་གཞན་མེད་དེ། །ལྷོན་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། །མེ་ལོང་ད་གྱིལ་འཁོར་ཡོངས་དག་ལ། །བཞིན་གྱི་
ད་གྱིལ་འཁོར་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་གྱུ་བ་པའི། །ཚོས་རྣམས་སྟོན་པས་ཤེས་པར་
གྱིས།¹¹ །ཞེས་སོ།།

འབྱེད་པའི་སེམས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི། །སྣང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྤྱོད་དུས། །སྣང་བ།

དེ་ཉིད་འབྲེད་པའི་ཡིད་ལ་རྣམ་ཏོ་སྟོན་དང་། །སེམས་ནི་མཁའ་འབྲུ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དང་བྲལ།།
 མཁའ་ལ་སློབ་རྣམས་བྱུང་ནས་ཞིག་ན་ཡང་། [༤༠] །ནམ་མཁའི་ཚོ་འཕྲུལ་གཉིས་མེད་དག་པ་བཞིན།།
 རང་བཞིན་དེ་མེད་གདོད་མའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །མ་བྱས་ལྟོ་བྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ།།

དེ་འང་ལྟ་བུར་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་གོ་ལ་ཞིང་ཡུལ་སྣང་གི་རྣམ་པ་འཛིན་མེད་དུ་སངས་པ་ནི། རམ་
 མཁའ་ལ་སློབ་བྱུང་ནས་དེངས་པ་བ་སློབ་རམ་མཁའི་དབྱིངས་ལས་གྲུད་དུ་མ་སོང་བཞིན་དུ་རང་ཐིམ་
 རས་མི་སྣང་བ་ལྟར། ཤེས་པ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་གོ་ལ་བས་དུས་གསུམ་རམ་མཁའི་དགོངས་པར་བྱིན་པ་སྟེ།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྟར་བར་སྣང་ཅུང་ཟད་སློབ་མེད་ལ། རྒྱད་ཅིག་ཏུ་ནི་སློབ་གྱི་དབྱིལ་
 འཁོར་སྣང་། །བྱུང་ནས་ཞིག་སྟེ་སློབ་གྱི་དབྱིལ་འཁོར་མེད། །ཐོག་མར་གང་ལས་བྱུང་བ་བརྟག་
 བར་བྱ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།^༤ །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་དང་པོ་ཡང་དབྱིངས་སྐྱེ་མེད་ལས་བྱུང་། ད་ལྟ་ཡང་དེར་གནས། མཐར་ཡང་དེར་གོ་ལ།
 གང་གར་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་དང་པོ་སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་རང་ནས་བྱུང་། ད་ལྟ་ཡང་དེར་གནས།
 མཐར་ཡང་དེར་འགག་ཅིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར།
 གུན་བྱེད་ལས། སེམས་ཉིད་རམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི། །ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་སྟིང་པོ་བྱུང་
 རྒྱབ་ལ། །ཚོལ་ཞིང་བསྐྱབས་པས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་མེད། །མ་བྱས་རང་བཞིན་དག་པའི་རང་དེར་
 ཞོག་པོ། །ཅིས་སོ།།

ཡུལ་སེམས་གཉིས་མེད་སྟོང་པར་བརྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར།

ཡུལ་སེམས་གཉིས་མེད་ཡེ་ནས་དག་པ་ལ། [༤༡] །སྤང་བྱེད་གཉིས་མེད་ཚོགས་རིས་དགག་སྐྱབ་མེད།།
 གང་སྣང་བདེན་མེད་གང་གར་སྟོང་བ་ཉིད། །ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་གཟའ་གཏད་གུན་དང་བྲལ།།

དེ་འང་སྣང་བའི་ཡུལ་དང་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཤེས་པའང་མི་ལམ་གྱི་ནང་ལྟར་དོན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ལ་
 སྣང་བས་ན་སྤང་བྱེད་དང་དགག་སྐྱབ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་། གུན་བྱེད་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
 གཅིག་པ་ཡིས། །ཚོས་ཉིད་ཡུལ་ནི་ལྟ་སྣང་ལ། །འདོད་དང་མི་འདོད་ལྟ་བུར་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་

སླང་དོར་བྱེད། །རང་ལྷུང་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་སྟེ། །རང་གི་རྒྱུན་གྱིས་དོར་མི་བུའོ། །མི་བུའོ། །དོར་བར་
བྱེད་པས་ལའོ། །^{༡༥} །ཞེས་སོ། །དེས་ན་གང་སྣང་ཡང་བདེན་པས་སྟོང་པ་སྒྲིག་རྒྱུའི་ཚུ་ལྷར་ཤེས་ནས་
ཚོས་ཐམས་ཅད་སྣང་མཉམ་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་འཁྱོད་འོ་པོར་སྟོ་གཟའ་གཏད་དང་བྲལ་བ་ལ་སླུང་བར་
བྱའོ།

ཡུལ་ངེས་མེད་དང་སྟོ་གཏད་མེད་དུ་བརྟན་པ་ནི། ཕྱི་ལོ།

ཡུལ་ལ་ངེས་མེད་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ལྟར།[༣༧] །སྟོ་ལ་གཏད་མེད་ཚུགས་བྲལ་ཚེན་པོ་ཉིད།།

རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཚེན་པོར་ཤེས་པར་བྱ།།

འདི་ལྟར་སྣང་བ་གཟིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་སྣ་ཚོགས་པ་ལྟར། དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའང་གཟའ་གཏད་
མེད་པ་ཚུགས་བྲལ་ཉག་གཟིག་ཏུ་གྲོལ་བ་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཚེན་པོར་སྟེད་པ་ཡང་། བམ་མཁའ་
ཆེ་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ངེས་མེད་ལྟར། །སྟོ་ཡང་གཏད་མེད་ཚུགས་ལྷུང་བྲལ། །བཟོ་མེད་བམ་མཁའ་
ཚེན་པོ་ནི། །རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཚེན་པོའོ། ^{༡༦} །ཞེས་སོ།

དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ། རྒྱ་མཚན་དགོད་པ་ནི།

འདི་ལྟར་སྣང་བྱིད་ལའོར་འདས་ཚོས་རྣམས་ལ། །འདས་པའི་ཚོས་རྣམས་མི་དམིགས་མཉམ་པ་ཉིད།།[༣༨]

མ་འོངས་ཚོས་རྣམས་མ་སྦྱེས་མཉམ་པ་ཉིད། །ད་ལྟའི་ཚོས་རྣམས་མི་གནས་མཉམ་པ་ཉིད།།

དུས་གསུམ་དུས་མེད་གཞི་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད། །ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྫོགས་པའི་ངང་ཉིད་དོ།།[༣༩]

འདི་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་ལྷུང་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པས་སླང་དོར་བཟང་ངན་མེད་པར་ཤེས་པར་
བྱ་སྟེ། །སྣང་བྱིད་གྱི་ཚོས་འདི་དག་སྤར་འདས་འགགས་པས་འོང་བའམ་ཕྱིར་ལོག་ནས་མི་འོང་བར་
མཉམ། མ་འོངས་པ་མ་སྦྱེས་པས་ཚུགས་ན་མེད་པར་མཉམ། ད་ལྟ་བུ་ཕྱི་ནང་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་ཟིག་
པས་བརྟགས་ན་མི་རྟེད་ལ་མ་བརྟགས་ན་སྣང་བར་མཉམ་སྟེ། མཚན་བརྗོད་ལས། དུས་གསུམ་དུས་
མེད་རྫོགས་པར་གནས། ^{༡༧} །ཞེས་པ་ལྟར། དུས་གསུམ་ཡང་དུས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འབྲེལ་བ་གཞིན་ས་
མེད་པས་སྟོང་བར་མཉམ། ཐམས་ཅད་སྟོ་བ་མེད་ཅིང་སྟོ་མེད་གྱི་ངང་ལས་ཁྱུང། ངང་དུ་གནས། ངང་

དུ་འགག་པ་ལྟར་སྣང་དུས་ཉིད་ནས་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཡུམ་བར་མ་ལས།
རབ་འཁྲུང། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡང་མཉམ་པ་
ཉིད་དོ།¹⁹ །ཞེས་པ་དང། ཚོས་ཉིད་མི་གཡོ་བའི་མདོ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
སྐྱེས་པ། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་གཡོ་བ། བྱ་བའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། སྐྱོས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ།
གཞོན་མ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་དོ།²⁰ །ཞེས་སོ།།

སེམས་ཉིད་འགྲུར་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་འང་འདིར་ལྟར།

སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་སེམས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ། །སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཚོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ཆེ།།

ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུས་གསུམ་འཛོལ་འགྲུར་མེད། །འགྲུར་མེད་རང་བཞིན་གཞོན་ནས་སྤང་ན་འདས།།²¹

གཞིན་སྤང་རྒྱུ་ལྟར་དུ་བཟང་པོ་ཡིན།།

དེ་འང་རི་ལྟར་སྣང་བ་བག་ཆགས་འཇུག་ལ་པའི་གཟུགས་བརྟན་མེ་ལོང་གི་རོས་ལ་གར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།
ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། སེམས་ནི་རི་མོ་མཁན་དང་འདྲ། །སེམས་གྱིས་སྤང་བོར་བྱས་པ་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་
ཁམས་ནི་རི་སྟེད་པ། །དེ་དག་སེམས་གྱིས་བྲིས་པ་ཡིན།²² །ཞེས་པས། སྐོད་འཛིག་པ་ལ་བརྟུན་
འཛིག་པ་བརྟེན་པའི་སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་འཇུག་ལ་པའི་སེམས་གྱི་བག་ཆགས་གོ་མས་པས་མི་ལམ་
ལྟར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྣང་དུས་ཉིད་ན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྣང་བ་སེམས་གྱི་འབྲུལ་སྣང་དུ་
ཐག་བཅད་པའོ། །སྣང་བ་འཛིན་པའི་སེམས་སྐོར་པར་ཐག་བཅད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། དོ་ཉ་ལས།
སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གཟུང་བྱ་སྟེ། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་སེམས་གཟུང་བྱ།²³ །
ཞེས་སོ། །ནམ་མཁའ་འགྲུར་མེད་དུ་ཐག་གཅད་པ་ནི། གུན་བྱེད་ལས། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་འཛོལ་འགྲུར་
མེད་པ་བཞིན། །སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་འགྲུར་བ་མེད།²⁴ །ཅེས་སོ། །འགྲུར་བ་མེད་
པའི་དོན་དེ་ཉིད་གཞོན་མ་ནས་ཞི་ཞིང་ལྷ་རྩལ་ལས་འདས་པ་གུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནི།
གུན་བྱེད་ལས། སེམས་ཉིད་མི་འགྲུར་གདོད་ནས་དག་པ་འདི། །སྐྱིང་བོ་བྱང་རྒྱུ་གུན་བྱེད་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ།²⁵ །ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། ལྷ་སྟོང་དབྱེ་མེད་གདོད་མར་མཉམ་པར་བརྟན་པ་ནི། དེ་བས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡི་
འབྲམས་མཉན་དུ་བྱུང་བ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ལུབ་རྒྱབ་པ་ནི།

ལྷ་སྟོང་སྟོང་པ་དབྱེ་མེད་གདོད་མའི་ངང་། །གཅིག་དང་དུ་མར་མི་དམིགས་སྒྲོམ་དང་བྲལ།།

ཕྱོགས་དང་རིས་མེད་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད། [༥༥] །ལྷ་སྟོང་མཉམ་སྟོང་མཉམ་བདེན་མཉམ་བརྟན་པར་མཉམ།།

ཡོད་མཉམ་མེད་མཉམ་མཐའ་ལས་འདས་པར་མཉམ། །དབྱིངས་གཅིག་གདོད་ནས་དག་པའི་ངང་ཉིད་དོ།།

འདི་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལྷ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པ་གཅིག་དང་དུ་མའི་སྒྲོམ་པ་ལས་འདས་པས་
ཕྱོགས་ཆར་ཆད་པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱུན་བྱེད་ལས། ཚོས་ཀྱན་ནམ་
མཁའི་རང་བཞིན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ལ་ནི་རང་བཞིན་མེད། རྣམ་མཁའ་ལ་ནི་དཔེ་ཡང་མེད། རྣམ་
མཁའ་ལ་ནི་ཚད་ཀྱང་མེད། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པའི། །དོན་ནི་འདི་ལྟར་གཤམ་པར་
གྱིས།^༥ །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་དོན་དུ་མཉམ་པ་ལྟར་སྣང་བར་མཉམ་པ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་
བརྟན་ལྟ་བུ། ལྷོང་པར་མཉམ་པ་དེ་ལ་གཟུགས་རང་མཚན་དུ་མེད་པ་ལྟ་བུ། ལྷོ་ལྟུལ་ངོར་དོན་བྱེད་
ལུས་ཚམས་དུ་བདེན་པར་མཉམ་པ་གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ཀ་མིག་གཤམ་ལ་གཟུགས་
འཛིན་གྱི་གཤམ་པ་བསྐྱེད་ལུས་ལྟ་བུ། བརྟན་པར་མཉམ་པ་གཤམ་མེད་པའི་ངང་དེར་ལྟུལ་སྣང་རྟེན་
ར་ཚོས་པའི་སྣང་བ་ལྟ་བུ། ཡོད་པར་མཉམ་པ་སྣང་ཚམས་དོར་བ་སྐྱུལ་པ་ལྟ་བུ། མེད་པར་མཉམ་པ་རང་
བཞིན་མ་གྲུབ་པས་སྤྲིག་རྒྱུའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ། མཐའ་འདས་སུ་མཉམ་པ་ནམ་མཁའ་ཡངས་པའི་ངང་ལྟ་བུ།
གདོད་ནས་མཉམ་པ་ཚོས་ཉིད་དབྱེ་བས་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་དཔེ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་གཞོན་མ་
ནས་སྟོང་པ་ནི། འཕགས་པ་དཀོན་མཚོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་ལས། གཞོན་མ་ཉིད་ནས་སྟོང་ཞིང་མ་འོངས་
ཚོས། །སོང་བ་མེད་ཅིང་གནས་མེད་གནས་ཀྱིས་དཔེ། །སྣུ་མའི་རང་བཞིན་ཉག་ཏུ་སྟོང་པོ་མེད། །ཐམས་
ཅད་དག་ཅིང་རྣམ་དག་ནམ་མཁའ་བཞིན། །རྒྱལ་བའི་ཚོས་ནི་གང་དག་རབ་སྟོན་པ། །དེ་ཡང་མི་
ཟད་པས་ན་མི་མཐོང་སྟེ། ཚོས་འདི་སྲ་ནས་བདག་མེད་སེམས་ཅན་མེད། །དེ་དག་རབ་ཏུ་སྟོན་

ཀྱང་ཟད་མི་འགྲུབ། ཉམ་པ་ཙམ་དུ་བརྟགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན། །འཁོར་བ་ལ་ནི་ཐ་སྟོན་མི་རྟོན་དེ། །
 གང་དག་སྟོན་བྱུང་མཐའ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད། །མ་འོངས་དུས་ཀྱང་གེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། །ལས་དང་
 བྱ་བ་དེ་ལྟར་ཞུགས་ཀྱང་ཉེ། །རབ་དང་ཐ་མ་དག་ཏུ་འདྲེང་བར་འགྲུབ། །ཚོས་རྣམས་ཉམ་ཏུ་ཞི་
 ཞིང་རང་བཞིན་སྟོང་། །ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཡང་གེས་པར་གྱིས།^༤ །ཞེས་སོ། །ཚུལ་འདི་
 ཟླ་བ་སྟོན་མ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ།།

རྫོགས་བརྟགས་ཐམས་ཅད་དོ་བོས་སྟོང་བར་བསྟན་པ་ནི། །འདི་ལྟར།

སྟོ་ཡིས་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ་བོས་སྟོང་། [༤༧] །མིང་རྣམས་སྟོ་བྱུང་རང་མཚན་སྟོ་བརྟགས་ཉིད།།

བདེན་བརྟན་གཉིས་མེད་ཡུལ་སེམས་འབྲེལ་བ་མེད། །གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་གོས་གཟུང་འཛིན་མེད།།

དེ་ཡང་སྤང་བོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སྟོས་བརྟགས་ནས་བཤད་དེ། །སྟོས་བརྟགས་
 པ་དེ་ཉིད་ཚོས་རྣམས་ལ་མེད་པས་ཀྱང་དོ་བོས་སྟོང་ལ། །མིང་དུ་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དེའི་སྤྱི་
 བུང་གང་ནའང་མེད་པས་སྟོ་བྱུང་བ་སྟེ་མ་གྲུབ་ལ། །དོན་རང་མཚན་ནོ་ཞེས་བརྟགས་པའང་མིང་དང་
 རྟོག་པའི་རི་མོར་ཟད་ཅིང་། །འདོགས་ཡུལ་བྱུང་གིང་ལས་སྟོས་པའི་མེ་ལྟ་བུའལ་འདོད་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་
 མེ་ལྟར་བག་ཚགས་འབྲུལ་པའི་སྤང་གཟུགས་ལས་གཤིས་ལ་མ་གྲུབ་པས་སྤང་གིང་འབྲུལ་དོར་སྤང་
 བ་ཐམས་ཅད་སྟོ་བརྟགས་ཉིད་དུ་སྤང་ཞིང་། །ཡུལ་རི་ལྟར་སྤང་དུས་ནས་བརྟན་མཉམ་འབའ་ཞིག་
 ལས། །བདེན་བ་དང་བརྟན་པ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་། །སྤང་བའི་ཡུལ་དང་དེར་འཛིན་གྱི་གེས་པའང་
 དབྱུང་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་གོས་པས་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དབྱུང་ན་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འབྲེལ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བོར་མེད་པའི་སྤྱིར་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མེད་དོ། །འབྲེལ་
 པ་མེད་པར་མ་ཟད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཅེས་སྟོས་བཞེད་པའང་དོན་རང་མཚན་ལ་མེད་དེ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་
 བརྟགས་སམ་བརྟགས་པས་འབྲེལ་འགྲི་བ་མི་བྱེད་པར་མཉམ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དབྱུང་པས་
 བརྟོད་དོན་འབྲེལ་མེད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་བཅས་སུ་འཛིན་དོན་མེད་པ་ལ་སྤོངས་པས་འཛིན་པ་
 ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ། །དེའང་བུ་རྒྱུང་གི་དུས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའ་དང་རྣམ་

དབྱེ་སྒྲོ་བཏགས་མེད་པ་ལས། ལྷིས་སྒྲོ་བཏགས་གོ་མས་པ་ནི་ཤུ་བ་མཐའ་རབ་པའི་དོན་ཐོས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་བ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། སྒྲིབ་པོ་རེད་བྱུང་སྟེ། འགྲུང་ཞིང་། ཡོན་ཏན་ཉེས་པ་མ་
མཐོང་ལ། རྒྱུ་མ་ཤུ་བ་མཐའ་མི་བཟང་པའི། གཏོན་འདི་སྲུ་ཡིས་དགོས་པ་ཡིན།¹⁶ ཞེས་བཤད་པ་
བཞིན་ནོ། །ཡུལ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བད་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། བད་ཙམ་
བཏགས་པ་ཙམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་བྱུང་བ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ།¹⁷ ཞེས་སོ། །

སེམས་འཕོས་པ་མེད་ཅིང་ཡུལ་གཤར་བ་མེད་པར་བརྟན་པ་ནི། འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་མ་འཛིན་ཅིག་པར་
གདམས་པའི་དཔེ་ནི།

རི་ལྷོ་མེ་ལོང་གཟུགས་བཞིན་སྣང་བ་ནི། [༥༧] །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དབང་པོའི་ཤེས་ལ་གཤར།

དེ་ཉིད་གཟུང་བས་ཆགས་སྣང་གི་དཔར་འབྲུལ། འན་ལྷོ་མེ་གཟུགས་ན་སེམས་ནི་མ་འཕོས་གིང་།

ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་སེམས་ལ་གཤར་བ་མེད། [༥༩] །ངོ་བོ་མེད་ཕྱིར་གཉིས་སུ་མ་ཤུབ་བོ།

རེ་ཞིག་གོ་སྒྲོ་བས་གྲགས་པ་དང་སྒྱུར་ན། མེ་ལོང་དུ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྣང་དུས་རང་གི་བྱུང་
དང་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་སུ་སོང་བའམ་བྱུང་ལས་གཟུགས་བརྟན་ཡུལ་ལམ་འཕོས་བཞིན་དུ་སྣང་
བ་ལྟར་སྣ་ཚོགས་སུ་དབང་པོའི་ཡུལ་ཚོགས་དུག་སོ་སོར་སྣང་བ་ལ་ནི། སེམས་དེ་ཕར་ཡུལ་དེ་ལ་
འཕོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དབང་པོའི་ཤེས་ལ་སྣང་བ་སྟེ། བྱུང་མེ་ལོང་དུ་སྣང་བའདྲ་འཕོས་པ་
མ་ཡིན་གྱི། བྱུང་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ནམ་རྣམ་པ་དེར་སྣང་བ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཉེས་ན་
རྣམ་པ་གཤར་དུས་སྒྲོས་གཟུང་བས་སྲིད་པར་འབྲུལ་ལོ། ཉེའང་དོན་དུ་དབྱུང་ན་སེམས་ཕར་མ་འཕོས་
རྣམ་པ་ཚུར་ལ་གཤར་ཞེས་པའདྲ་མ་གྲུབ་སྟེ། གཤར་བའི་སེམས་སྒྲིབ་ནང་བར་གསུམ་དུ་མ་ཤུབ་པས་ཀྱང་
རྣམ་པ་འཛིན་བྱེད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པ་དེའང་དབྱུང་ན་ངོ་བོ་མེད་པས་གཤར་མཐའ་མ་ཤུབ་པའི་སྒྲིབ་
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་བཅས་སུ་མ་ཤུབ་པ་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཚུ་གེ་ལས། གང་ལ་
བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། ཉེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། ཉེ་ལས་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་སྒྲིབ། ཉེ་སྒྲིབ་ཆད་
མིན་ཏུ་ག་མ་ཡིན།¹⁸ ཞེས་སོ། །

ཡུལ་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་གྲོལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་སྣང་བའི།

ཡུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཅིག། སློ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ངོས་གཟུང་མེད་པར་གཅིག།

སྣང་སེམས་གཉིས་མེད་གདོད་ནས་དག་པར་གཅིག།[༤༠] །བརྟག་དབྱུང་མི་དགོས་གཞི་ནས་གྲོལ་བར་གཅིག།

འདིར་ལྟར་སྣང་སྣོགས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་དུ་གཅིག་པ་མི་ལམ་སྣང་སྣོགས་གཉིད་ཀྱི་རང་དུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྣང་བ་ལ་འཆར་འཆར་འབྲེལ་བའི་སློ་རྣམས་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་རང་དུ་གཅིག་པ་དབའ་རྒྱབས་སུ་འདི་རང་དུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྣང་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་གཅིག་པ་རབ་རིབ་དང་དེ་འཛིན་པའི་མིག་གཤམ་འབྲུལ་བར་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། གང་ལའང་བརྟག་དབྱུང་མི་དགོས་པ་ནམ་མཁའ་སླྱེད་ཚལ་བརྟག་དབྱུང་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་གཤིས་ནམ་མཁའ་འདི་རང་དུ་བསྟན་པ་ཉིད། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གི་འདུ་གཤམ་ནི། ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སློ་སྤྲུང་བ། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྣོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན།^{༡༠༩} ཞེས་པ་དང་། ཀུན་བྱེད་ལས། འདི་ལྟར་སྣང་སླིང་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀུན། སློ་བ་མེད་པའི་རང་དུ་གཅིག་པས་ན། ཁ་ཟུང་འཛིན་མི་དམིགས་རྟོག་པའི་སློ་བསམ་འདས། །དབྱིངས་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནོ།^{༡༡༠} ཞེས་སོ།།

གང་གར་རང་གྲོལ་དུ་རྟོགས་ན་མཁས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཡང་འདི་ལྟར།

འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་སེམས་ཀྱི་རང་དུ་གཅིག། ཚུ་བོ་སྣང་སྣོགས་རྒྱ་མཚོའི་རང་དུ་གཅིག།

ཐམས་ཅད་ལོ་མཉམ་ལྟན་ཅིག་སླྱེས་པར་གཅིག།[༤༡] །འབྲུང་བཞིའི་འཕོ་འགྱུར་ནམ་མཁའ་འདི་རང་དུ་གཅིག།

སེམས་ཀྱི་དགག་སྐྱབས་སྣོད་པའི་རང་དུ་གཅིག། གང་གར་རང་གྲོལ་གཉིས་མེད་དག་པར་གཅིག།

དབའ་རྒྱབས་ལོལ་པ་རྒྱ་བོའི་རང་དུ་གཅིག།[༤༢] །དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་སླྱེས་བུ་མཁས་པ་ཡིན།།

དེའང་ཕྱོགས་བཞི་ནས་འབབ་པའི་རྒྱ་རྣམས་རྒྱ་མཚོར་གཅིག་པ་ལྟར། འཁོར་འདས་སེམས་ཀྱི་རང་དུ་གཅིག་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། སྣང་སླིད་སྣོད་བཅུད་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཀུན། སེམས་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་སེམས་ཀྱི་རང་དུ་གཅིག་པོ་^{༡༡} ཅེས་སོ། །འབྲུང་བཞིའི་འཕོ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདི་རང་

ལས་མ་གཡོས་པ་ལྟར། ལྷ་སྒྲོམ་སྒྲོན་འབྲས་ཉམས་མྱོང་གི་རྣམ་པ་ཅི་ཤར་གཏུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
 པར་གཅིག་པ་སྟེ། ཉོག་རྩེ་པས། གང་ལས་གཏུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། བམས་ཅད་རོ་མཉམ་ངང་དེར་
 གཅིག་།^{༡༠༩} །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། བམས་ལ་དགག་སྐྱབ་ཤར་བ་སྒྲོང་པར་གཅིག་པའང་དེ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་
 སྐྱེས་པའི་ཡེ་གེས་ལས་ལ་གཡོས་པའི་བྱིར་རོ། །དཔའ་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་གཅིག་པ་ལྟར་གང་ཤར་བར་སྐྱེ་མེད་དུ་
 གཅིག་པ་ཡང་སེམས་གྱི་སྒྲོམ་པ་སེམས་ཉིད་གྱི་ངང་། སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་སྒྲོ་བ་སྐྱེ་མེད་པའི་ངང་སྟེ།
 དགོངས་འདུས་ལས། སྒྲོམ་པ་ཉིད་ནས་སྒྲོམ་པ་མེད།^{༡༡༠} །ཅེས་སོ། །དེ་འདྲར་རྣམ་རྟོག་གཞི་ཐིམ་ལ་
 སོང་བ་ཚུ་ལ་ཚུ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དོ་ཉ་ལས། རི་ལྷར་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ན། །དེ་སྟེད་ཚུ་རུ་རོ་མཉམ་
 འགྱུར། །སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་རྣམ་ལུན་སེམས། །མགོན་པོ་སྤྲུམ་གྲུང་མཐོང་མི་འགྱུར།^{༡༡༡} །ཞེས་སོ། །
 མགོན་པོ་སེམས་ཉིད་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་སྟེ་མཐོང་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་གེས་ན་མཐས་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། བལ་པོ་ཆེ་ལས། དོན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་མཐས་པ་ཡིན་གྱི་ཚིག་ལ་རྟོག་པས་མ་
 ཡིན་ནོ།^{༡༡༢} །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

མ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལྷང་དོར་མེད་པའི་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་མེད་པར་གདམས་པ་ནི། ད་ནི་མཚུག་བསྐྱེ་བ་ནི།

སྤྲོ་ཚོགས་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན། །རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཉི།།

བཟང་རན་ལྷང་དོར་མེད་པའི་རོལ་པ་ལ།[༤༩] །སྤོ་ཡིས་གཉིས་སུ་མ་འཛིན་གང་བདེར་ཞོག།

རི་ལྷ་བ་རོ་བོ་ཉིད་ནས་དག་པའི་རོལ་པར་ཤར་བས་བྱ་བཅའ་དྲན་བསམ་ལས་འདས་པ་གཉིས་
 མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་གཞག་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། མ་སྐྱེས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ། །སྐྱེ་བ་
 དངོས་པོར་སྐྱང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར། །རི་ལྷ་བ་སྐྱེས་པ་རང་བཞིན་གཉིས་མེད་པས། །རི་བཞིན་
 ཚུལ་བུལ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ཞོག།^{༡༡༣} །ཅེས་སོ།།

འཛིན་མེད་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཞག་དུས།

གཏད་མེད་ཡུལ་ལ་དེས་མེད་སྐྱང་བ་ཤར། །འཛིན་མེད་རིག་པ་རྣམས་ཡན་ཆེན་པོ་ནི།།

རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཡིན།།[༥༠]

གང་ལ་འང་དགག་པ་དང་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཚེ་འཛིན་མེད་གྱི་རིག་པ་རང་ཡན་དུ་ཤར་བས་རྫོགས་པ་
 ཚེན་པོའི་རང་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་བྱེད་ལས། གྱུང་བེ་གྲུབ་བྱེད་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས། །ངལ་
 རྫོང་དང་རྫུང་བའི་ཡུལ་མེད་པས། ཀྱང་ལ་སེམས་པར་མ་བྱེད་སྐྱོམ་མ་བྱེད། རྫོགས་ལུམ་མ་བཅོས་ཇི་
 བཞིན་ལྷུག་པར་ཞོག །རི་ལྷར་ཤར་བ་རང་བཞིན་རང་གིས་གོལ། །སྐྱེ་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྐྱོགས་
 འདས་པས། །རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཚེན་པོར་གཤམ་པར་གྱིས།།⁹⁰ །ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་དགུ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བའི། ད་ནི་དགེ་བ་བསྟོ་བ།

དེ་ལྟར་ཚེས་གྲུབ་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོ་བུལ་རང་དུ་འཛིན་མེད་ལ་བརྟུན་ནས།།
 རྫོགས་བུལ་རིག་པ་ཁོལ་བུར་བཅིངས་པ་ཡིས། །དུབ་བའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག།[༥༧]

ཅེས་སྟོན་པ་ནི། སྤྱིང་པོའི་དོན་ཅིག་ཅར་དུ་གོལ་པའི་ཚེས་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་སྐྱེད་པ་བཞེད་ལེགས་པའི་
 དགེ་བས། འགོ་བ་གང་དག་དབྱིངས་སྐྱོགས་བུལ་ཚེན་པོ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པས་རང་རང་གི་
 གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་ལྟ་སྟོམ་གྱི་ར་བར་བཅིངས་ཏེ། གཤིས་བཅིངས་གོལ་མེད་པའི་དགོངས་པར་མ་
 རེག་པས་དགག་སྐྱབ་ལ་སོགས་པའི་འཆིང་བ་དང་། བདེན་ཞེན་གྱིས་དུབ་པ་དག་གིས་སྟོ་བུལ་གྱི་
 རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་གྲུབ་བྱེད་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡངས་པར་ངལ་སོས་པར་ཤོག་
 ཅིག་ཅེས་པའོ། །སྐྱེ་མེད་མཁའ་ལ་སྤྱིང་པོའི་སྤྱིན་འབྲིགས་ཏེ། །རི་བཞིན་རྩོལ་བུལ་སྟོང་ཉིད་འབྲུག་
 རྫོགས་པས། །སེམས་ཉིད་མི་གཡོ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་གིས། །བརྫོད་མེད་མཉམ་རྫོགས་སྤྱིང་པོའི་དོན་
 མཐོང་ཤོག །འགོ་བའི་སེམས་གང་གཟུང་འཛིན་རྒྱར་རྒྱུད་དེ། །མཁའ་མཉམ་ཡངས་པ་ཚེན་པོའི་
 གནས་བུལ་བ། །དེ་གྲུབ་ཡེ་རྫོགས་གྲུབ་དུ་བཟང་པོའི་ཞིང་། །མ་ལུས་རང་བཞིན་དག་པ་བཞེད་པར་
 ཤོག །རྫོགས་པས་སྐྱར་བའི་རྒྱུང་གིས་དགྲུགས་པའི་ཚུ། །ཟབ་མོའི་གཟུགས་བརྟན་འཛིན་པས་རིང་བ་
 གྲུབ། །མི་རྟོག་རང་བྱུང་ཡེ་གཤམ་མཚོ་བསིལ་བས། །དུངས་ལ་མི་གཡོ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཤོག །
 རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའལས། གཞི་རྫོགས་པའི་གཤམ་རབ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལེ་ལུ་སྟེ་བུ་
 པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

བཅུ་གཅིག་པ། སྒོམ་པ་བསམ་གཏན་དྲི་མ་མེད་པའི་ལེན།

དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོར་གདེང་བཅས་ནས། བཅུ་གཅིག་པ་སྒོམ་པ་བསམ་གཏན་
དྲི་མ་མེད་པའི་ལེན་ལ་སྐྱེ་དོན་བཞེས། ལྟ་བུ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བསྒོམ་པར་བསྟན་པ། གང་གིས་བསྒོམ་པའི་དབང་པོའི་རིམ་
པ་བསྟན་པ། རི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ།།

སྐྱེ་དོན་དང་པོ་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བསྒོམ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
སྐྱེས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོ་བཤད་ནས། ད་ནི་
སྒོམ་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ཚོས་ཀུན་མཉམ་པའི་དོན་མཐོང་ནས། །གནས་ལུགས་རང་ལ་ཇི་བཞིན་གཞག་པ་གཅེས།།

ཞེས་སྒོས་ཏེ། དང་པོར་ལྟ་བུ་མཐའ་ཚོད་ནས་སྒོམ་པས་དེའི་རང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་དགོས་ཏེ། དེ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ལས་མི་གོ་ལ་ཞིང་ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་རྗོགས་པའི་སྤྱིར་
ན་ངེས་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེའང་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་
ལ་སྐྱོ་རེ་དོགས་ཀྱི་སྒོས་པ་ཚོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞག་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཀྱེ་སེམས་དཔའ་རྩི་རྩེ་དོན་
ལ་ད་སྒོམས་ཤིག །བསྒོམ་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་བྱང་ཚུབ་ལ། །བསྒོམ་དང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་གཉིས་
མེད་པས། །མ་བསྒོམས་རང་བཞིན་གཞག་ན་སྒོམ་པ་ཡིན། །དོན་ནི་ཀུན་དོན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། །ཚམ་
རྟོག་མཚན་མ་དེ་བཞིན་རིག་བྱས་ན། །དྲན་བསམ་ཡིད་ལ་འགྲུབ་པ་མ་ལུས་ཀུན། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་
ལས་མི་ཡེངས་པ། །གང་ལྟར་བསམས་ཀྱང་སྒོམ་པ་ཡིན་ཤེས་ན། །མ་བསྒོམས་གང་ལྟར་བཞག་ཀྱང་
ཡེངས་པ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། ཀྱེ་སེམས་དཔའ་རྩི་རྩེ་ལེགས་པར་ད་སྒོམས་ཤིག །རི་ལྟར་སྐྱང་གྲགས་
ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །སྤྱིང་པོ་རྟོགས་གོམས་དོན་ཉིད་གཅིག་ལས་མེད། །སྤྱིང་པོ་མདོན་དུ་སྐྱང་
ནས་གང་བསྟན་པ། །རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། །མ་ཡེངས་རེ་དོགས་མེད་ན་སྒོམ་པ་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེའང་ཐོས་ནས་བསམ་པ་དང་དེའི་དོན་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། །སྤྱིང་པོའི་

དོན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་པོ་ཉིད་ངེས་པར་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། ལཱ་འི་ལྷ་ གང་
གིས་བསྐྱལ་པ་བཅུའི་བར་དུ་མཉམ་པ་བས། གང་གིས་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཉིད་ཉིད་ཀྱི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་བསྐྱེམས་ན་དེ་བས་ཚེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ།⁹ །ཞེས་སོ།།

སྐྱེ་དོན་གཉིས་པ་གང་གིས་བསྐྱེམ་པའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་བརྟན་པ་ལ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི། དབང་པོ་རབ་ལ་དུ་གསྐྱེ།
ཡང་རབ་རྟོགས་པས་གོལ་བར་བརྟན་པ་ནི། སྐྱོམ་པ།

དེ་ཡང་དབང་པོའི་རིམ་པས་བརྟན་པ་སྟེ། །དབང་པོ་ཡང་རབ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པས་གོལ།།[7]
སྐྱོམ་དང་བསྐྱེམ་བྱ་གཉིས་མེད་དོན་མཐོང་ནས། །སྣང་སྲིད་གཞི་གོལ་སེམས་ཉིད་བྱ་རྩོལ་མེད།།
རྫོགས་བལ་རིག་པ་རྒྱ་པོའི་རྒྱུན་བཞེན་འཚར།།

འདི་ལྟར་སྟོན་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་སྐྱལ་ལུན་དབང་པོ་ཡང་རབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཉིད་
རྣལ་མའི་དོན་བསྐྱེམ་བྱ་དང་བསྐྱེམ་བྱེད་ལས་འདས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་སྲོལ་དམ་པའི་རྒྱུན་
གིས་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་གོལ་ཏེ། །འབད་པ་དང་བཙས་ནས་སྐྱོམ་མི་དགོས་པར་སེམས་ཉིད་རྒྱ་བོ་
རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ངང་གིས་གནས་པ་ནི། གུན་བྱེད་ལས། གྱེ་སྟོན་པ་གུན་བྱེད་
ངལིས་ལུང་བརྟན་པ། །མ་ལུས་སྐྱེ་མེད་རྣམ་དག་ཉིང་འཛིན་ཏེ། །བསྐྱེམ་དང་མི་བསྐྱེམ་རྒྱུན་ལ་རག་
མ་ལུས། །བསྐྱེམ་བྱ་རིམ་སྣང་བའི་ཚེས་རྣམས་གུན། །ཁང་དུ་རིམ་བཞག་པའི་རྒྱུལ་མེད་པར། །མ་
བཙལ་རང་སར་གོལ་བས་བསྐྱེམ་པ་ཡིན། །གྱེ་བསྐྱེམ་དུ་མེད་པའི་མན་ངག་འདི་དག་ལ། །ཚིག་དང་
རྒྱ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཡིན་ཕྱིར། །སྣ་རབས་གུན་བྱེད་རྒྱལ་པོས་ལུང་མ་བརྟན། །ཕྱི་རབས་གུན་བྱེད་
རྒྱལ་པོས་ལུང་མི་སྟོན། །ད་ལྟ་གུན་བྱེད་རྒྱལ་པོས་ལུང་བརྟན་མེད། །གྱེ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་གུན་བྱེད་
རྒྱལ་པོ་ཡིས། །མ་ཞོར་དགོངས་པའི་དོན་ལ་ལུང་བརྟན་པ། །སྐྱོ་སྣང་འདས་པ་དོན་གྱི་སྟོང་པོ་ལ། །བསྐྱེམ་
དང་མི་བསྐྱེམ་མཁའ་ལ་རྩོད་པ་འདྲ།⁹ །ཞེས་སོ།།

རྫོང་རྒྱུར་ལ་བསྐྱེམ་བྱ་བསྐྱེམ་བྱེད་དང་བལ་བར་བརྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་སྐྱོང་དུ་རྒྱུར་དུས། སྐྱོམ་
པ་དེའི་དོན་ལ།

བྱམ་མཚམས་རིས་མེད་འདི་ཡིན་དོས་གཟུང་མེད།[༡] །ཐམས་ཅད་རང་གོལ་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་ཞིང་།།
 ཉགས་དང་ཚད་མེད་རང་བྱུང་གཞི་གྲོང་ཡངས། །རི་བཞིན་ངང་ལ་ཡེ་བཞིན་གནས་པས་ན།།
 གོལ་དང་གོལ་ས་རྩལ་སྦྱོང་བོགས་འབྲིན་མེད།[༡] །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་མེད་པར་ཐག་ཚོད་པས།།
 འབྲས་བུར་སྦྱོན་མེད་ད་ལྟ་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་རབ་འབྱམས་ཡིན།།

སྒྲོམ་ཏེ། བདེན་ཞེན་གོལ་ནས་གཉེན་པོ་བསྒྲོམ་དུ་མེད་པས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་མེད་ལ། བདེན་ཞེན་མེད་
 པའི་ངང་ལ་རྒྱུན་དུ་གནས་པས་བྱམ་མཚམས་མེད་པའི་རོལ་པ་རེས་མེད་སྒྲོགས་ལས་འདས་པ་རང་
 གོལ་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་ཞིང་ལ་སྦྱོང་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། གྱེ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་དབང་ཐོབ་རིག་
 པ་ན། །དངོས་པོ་མ་བཅོས་རི་བཞིན་ཉག་ཏུ་ཤར། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་མེད་ཞིབ་མཚོག་གི་ལམ། །གཞི་
 གཞག་གང་ལྟར་བཞག་ཀྱང་དེ་ཉིད་དང། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་ཐབས་ཚེན་རྟོགས་པའི་དབང་། ཀུན་
 ཀྱང་རི་བཞིན་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན། །སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀ་མཉམ་གཤམ་པས། །འཇུག་དང་མི་
 འཇུག་དོན་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས། །མི་འགྱུར་ལྟར་གྲུབ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་། །ཁ་བཤོད་མ་སྦྱངས་
 རང་བཞིན་ངང་གིས་རྫོགས།༥ །ཞེས་སོ།།

དེའང་དངོས་པོ་དང་མཚན་མའི་སྒྲོམ་པ་ལྟར་དོས་གཟུང་གི་ཉགས་དང་ཚད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་
 ཉིད་ལས། དངོས་པོ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཚོས་བཞིན་དུ། །ཚད་དང་ཉགས་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་
 ལུའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་གང་དུའང་མ་སྦྱིན་པས་གོལ་བའི་ས་མེད་ཅིང་། གང་ལའང་མ་བལྟས་པས་
 མཐོང་བྱེད་སྒྲིབ་པ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ཉིད་ནི། །ཚོས་ཀུན་མ་
 ལུས་པ་ཡི་སྦྱིང་པོ་སྦྱེ། །ཁ་སྦྱེས་རྣམ་པར་དག་པས་སྒྲིབ་པ་མེད། །བཤོད་པའི་ལམ་དང་བྲལ་བས་
 གོལ་ས་མེད།༥ །ཅེས་སོ། །གོལ་སྒྲིབ་ནི་སྦྱང་བཤོད་ལྟ་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཉིད་བལྟས་པས་
 མཐོང་བམེད་པ་ཡ་བལྟས་པ་ན་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་པར་བྱུང་བེད། བཤོད་དུ་མེད་པ་ལ་བཤོད་པ་དེ་ཉིད་གོ་
 ལ་སར་གྱུར་པའང་། དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་ཀུན་སྦྱིང་པོ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་གཅིག་ལ། །གཅིག་ལ་རྣམ་པར་
 བྱངས་པས་གོལ་སྒྲིབ་བྱུང་། །བཤོད་དུ་མེད་ལ་བཤོད་པས་གོལ་ས་བྱུང་། །དམིགས་མེད་བལྟས་པས་

མ་མཐོང་སློབ་པ་བྱུང་།^༧ །ཞེས་སོ། །དེ་འང་རང་སེམས་དོན་གྱི་སངས་རྒྱལ་སྲུ་ཡེ་ནས་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་བཤག་
 ཚོད་པས། རྩིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱལ་ལ་སློབ་པ་མེད་པར་གཤམ་ཏེ་དུས་དེ་ཉིད་ནས་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་མོ་ཚེན་པར་བྱུང་ཆུབ་པས། རྩོབ་
 དང་མ་ཐོབ་རེ་དོགས་གཉིས་སྲུ་མེད། བྱིས་པ་དང་། གུན་བྱེད་ངལ་ཐམས་ཅད་དོ་ཚལ་པའི་བྱིས། །དེ་
 རྩིས་སྲུ་སྲུ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཀྱུན་བྱེད་ངལ་རང་བཞིན་རྣམ་གསུམ་ལས། །སྟོན་པ་
 བསྟན་པ་ལ་འོར་རྣམས་འབྱུང་བའི་བྱིས། །ཀྱུན་བྱེད་ཅེས་ནི་དེ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན། །དང་པོར་སྟོན་པ་
 སྲུ་སྲུ་ཚོགས་པ་ནི། །ཀྱུན་བྱེད་ངལ་རང་བྱུང་ཡེ་གཤམ་ལས། །རང་བཞིན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འབྱུང་
 བ་སྟེ། །སྐྱེ་གསུམ་སྟོན་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་
 བསྟན་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ལུས་ནི་གང་ཟག་ལྟ་མི་ཡང་། །དགོངས་པ་ཚོས་ཉིད་སངས་རྒྱལ་
 ཡིན།^༨ །ཞེས་སོ། །

འབྲིང་དང་ཐ་མས་བསྐྱོམ་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། དབང་པོ།

འབྲིང་དང་ཐ་མས་གོམས་ལ་བརྩོན་དགོས་ཏེ།^[༩] །ཇི་སྲིད་བདག་འཛིན་དབྱིངས་སྲུ་མ་རུབ་པར།

དེ་སྲིད་སྐྱེ་ཚོགས་ཐབས་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ།

འདི་ལྟར་དབང་པོ་འབྲིང་དང་ཐ་མས་ནི་གིན་ཏུ་བརྩོན་པ་ཚེན་པོས་བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། འཕོར་བའི་
 རྒྱ་བདག་འཛིན་ལས་མ་གྲོལ་བའི་བྱིས་པོ། །དེ་འང་སྐྱོམ་མི་སྐྱོམ་གྱིས་མཚམས་ཀྱང་སེམས་ལ་
 གཟུང་འཛིན་དབྱིངས་སྲུ་རུབ་མ་རུབ་ལ་བྱེད་དེ། ཀྱུན་བྱེད་ལས། གཉིས་དང་གཉིས་མེད་དག་པའི་
 ཡེ་གཤམ་ནི། །སྐྱོམ་དང་མི་སྐྱོམ་མིང་དུ་བཏགས་པ་སྟེ།^༩ །ཞེས་སོ། །

སྐྱོམ་པའི་འཐད་པ་བསྟན་པ་ནི། སྐྱོམ་པའི་འཐད་པ་ཡང་རང་གར་རང་གྲོལ་དུ་མ་སོང་བའི་ཚེ་ཐ་མས་
 རང་གའི་རྫོག་པ་ཡིན་པས་ན།

ཟུང་པར་རྣམ་རྫོག་ངན་པས་སྲིད་པར་འབྲིད། །དེ་ཉིད་གྲོལ་བྱིས་བསམ་གཏན་ཐབས་ལ་བསྟན།^[༡༠]

སྟོན་པའི་སྲུ་སྲུ་ཚོགས་པ་ལ་འབྱོར་ཡངས་འཆར།

དེའང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་འཁོར་བར་ལྷུང་བ་ནི། རྫོགས་ཀྱི་གྲང་པོས་འཇམ་དབལ་ལ་བསྟོན་པ་ལས།
 རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བྱེད་ཡིན། རྣམ་རྟོག་དེ་དང་བལ་བས་ན།
 རྩོད་ནི་ཉག་ཏུ་ལྷ་ཡང་འདས།¹¹ ཞེས་དང་། དཀོན་བཙུགས་ལས། རྟོག་པའི་ཁོར་མོས་སྲིད་པའི་
 དཀོན་པར་འབྱུངས། ཉག་ཏུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་འདུ་བྱེད་ཅིང་། སྟུག་བསྐྱེད་བརྒྱ་ལྷག་མདོན་
 པར་སྐྱབ་པར་བྱེད།¹² ཅེས་སོ། རྟེན་ལྷ་སྟེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲོམས་པས་དུས་ཕྱིས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གོ་ལ་བའི་ཤེས་རབ་འཆར་བར་ངེས་པ་ཡིན་ལོ།།

ཞི་ལྷག་ཟུང་བེལ་དུ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེའང་ཕྱེ་གཅིག་པའི།

ཞིག་ནས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་མགོ་གཞོན་ལ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་འབྱིན།།

ཇི་སྐད་དུ། དཀོན་མཚོག་སློབ་ལས། ཞིག་ནས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞོན་པར་བྱེད་དོ། །ལྷག་མཐོང་
 གིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་བར་བྱེད་དོ།¹³ ཞེས་པ་དང་། སྐྱོད་འཇུག་ལས། ཞིག་ནས་
 བར་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། ཐོག་མར་ཞི་
 གནས་བཅའ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མདོན་དགས་འགྲུབ།¹⁴ ཅེས་སོ། དེའང་
 རོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། སོ་སོ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གནས་པའི་ཆ་ནས་ཞི་གནས། གསལ་བའི་ཆ་
 རས་ལྷག་མཐོང་སྟེ། གསལ་སྟོང་མཐའ་བལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ནི་སྲིད་པ་ལས་
 སྐྱོལ་བ་ཉིད། བཤེས་སྦྱིང་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་བསམ་གཏན་ཡོད་མིན་ཏེ། བསམ་གཏན་མེད་
 པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། ཀྱང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པས་སྲིད་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚོ་གནག་རྗེས་ལྷ་བྱུང་
 འཆལ་བར་བཞུ།¹⁵ ཞེས་སོ། བཟ་དད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། དོན་གྱི་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པའོ། ཀྱང་པོ་ནི་ཐོས་པའི་དོན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞིག་ནས་དང་། དེ་ལས་དོན་རྟོགས་
 པ་ལྷག་མཐོང་དོ། ཀྱང་གཉིས་པ་ནི་བསྒྲོམས་པས་དང་པོར་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་ཐིན་པ་ཅམ་ཞིག་ནས་ལ། ཕྱིས་
 དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལྷག་མཐོང་སྟེ། དཀོན་མཚོག་སློབ་ལས། ཞིག་ནས་ནི་སེམས་
 རྩེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཚོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ།¹⁶ ཞེས་

དང་། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས། ཞིགནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་གཉིས་ཏེ། ཤེས་རབ་ལས་
 བྱུང་བ་དང་། ཀའམས་ངག་ལས་བྱུང་བའོ། ཤེས་རབ་ལས་བྱུང་བ་ནི། མདོ་སྡེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཞིགནས་སོ། རིའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་དོ། ཀའམས་ངག་ལས་བྱུང་
 བ་ནི། མན་ངག་གིས་སེམས་མི་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཞིགནས་སོ། རིའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ལྷག་
 མཐོང་དོ།^{༡༧} ཞེས་སོ།།

དེའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ནི། རྒྱ་མཚན།

- དེས་ན་རབ་ཀྱིས་རབ་རྟོག་ཚེས་སྐྱར་ལྟོངས།^[༥] །བཟང་བཅ་མེད་ན་གཉེན་པོ་སྐྱོམ་མི་དགོས།།
- འབྲིང་གིས་ངང་དུངས་ཟུང་འབྲེལ་བསྐྱོམས་པ་ཡིས། །བཟང་བཅ་རྟོག་པ་དབྱིངས་སུ་བྱུང་བས།།
- ཟུང་འབྲེལ་རྟོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འཆར།^[༦] །ཐ་མས་ཐོག་མར་ཞིགནས་བཅའ་བ་ཡིས།།
- གང་དམིགས་དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་སྒྲ། །དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་སོ་སོར་རྟོག་བསྐྱོམས་པས།།
- ཕྱི་ནང་སྐྱང་སེམས་གཞི་གྲོལ་ཚེན་པོར་འཆར།^[༧] །དེས་ན་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཤེས་པ་གཙུག་།།

འདི་ལྟར་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་གསེར་སྒྲིང་དུ་ཕྱིན་པ་ནས་དོ་བཅའ་ཀྱིས་མི་རྟེན་པ་ལྟར་གང་གར་ཚོས་
 ཉིད་དུ་གྲོལ་བས་གཉེན་པོ་དབྱིངས་སུ་དག་ནས། བསམ་གཏན་ལུན་འཛིག་ཏུ་སྐྱོམ་མི་དགོས་ཏེ།
 ཀུན་བྱེད་ལས། ཇི་བཞིན་མ་བཅོས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྟོག་པ་ཅི་སྐྱེས་
 གྲུང་། རིའི་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ཉིད་དུ་གནས་ཤེས་པས། །བྱ་བཅའ་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ཀུན་དང་བྲལ།^{༡༨} །
 ཞེས་སོ། །འབྲིང་གིས་ལྷ་བ་རྟོགས་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་། བྱིང་མོད་བྲལ་བའི་དུངས། ཇིང་བུ་རྟོག་
 པ་དང་བྲལ་བ་མི་གཡོ་བ་ལྟར་བཞག་པས། ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་རྣམ་རྟོག་དབྱིངས་སུ་བྱུང་བས་
 བམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་འཆར་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་དམ་པའི་མདོ་ལས། ཇི་བཞིན་པ་ཡི་ཚོས་
 ཉིད་ལ། རིའི་བཞིན་པ་ཡི་སྒོ་བཞག་ན། མིང་དུ་མི་ཐོགས་ཉམས་སྐྱོང་འབྱུང་། རེས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཅེས་བྲ།^{༡༩} ཞེས་སོ། །ཐ་མ་སེམས་འབྱུང་ཞིང་མི་བསྐྱེན་པ་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ལྟུང་ཟད་གྲུང་མི་གནས་པ་དེ་
 ཕེ་གཙུག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞིགནས་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་ཟིན་དུས། དེའི་གཉེན་པོར་ཚོས་ཐམས་

ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་། སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམས་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། དུམས་པས་ལུས་པ་ལས། ཞིགནས་གྲུབ་
པས་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།^{༡༠} །ཞེས་སོ།།

དབང་པོ་འབྲིང་ལ་སྒྲོམ་ཚུལ་བཞག་ཐབས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གསུམ་གྱི། སྒྲོམ་ཚུལ་ལའང་ལྷ་ལས། མི་རྟོག་པར་བཞག་པར་
གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབང་པོ་དང་སྐྱུར་ཏེ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་ལས། རེ་ཞིག

དེ་ནི་དབང་པོ་འབྲིང་གི་སྒྲོམ་པ་བསྟན། །རི་ལྟར་ཚུ་ནི་དབང་རྒྱུ་སྒྲོག་པ་ན།།
དུངས་པའི་གཟུགས་བརྟན་མི་གསལ་གཡོ་བ་ལྟར།^[༩] །ཡིད་ནི་མི་བསྐྱུན་ཀྱང་རྟོག་འབྱུང་ཞིང་གཡོ།།
སྒྲོམ་ཚུལ་སྒྲོམ་ལ་ཀྱུན་དུ་འཆེལ་བ་ན། །སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་དུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།།
སྐྱུན་དང་མངོན་ཤེས་གཟུང་སྐར་མི་འཆར་བས།^[༡༠] །གཅིག་ཏུ་མི་གཡོ་མཉམ་པར་གཞག་པ་གཅེས།།

འདི་ལྟར་ཚུ་འི་དབང་རྒྱུ་སྒྲོག་གཡོ་བའི་དུས་ན་གཟུགས་བརྟན་འཛིན་རུང་དུ་སྐྱེས་པའང་གཟུགས་
བརྟན་མི་འཛིན་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་ཀྱུན་
དུ་རྟོག་པ་གཡོ་བའི་རྒྱུ་སྐྱེས་ཀྱིས་བྲེལ་བས་ཡོན་ཏན་མི་མངོན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་
པ་གཅེས་ཏེ། དོ་ཉ་ལས། འདི་ནི་ཡིད་འདུས་པ་ལ་རྐྱུང་གི་རྒྱུ་སྐྱེས། །གཡོ་ཞིང་འབྱུང་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་
བསྐྱུན་འབྱུང། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་རྟོགས་གྲུང་ན། །དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་བརྟན་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན།^{༡༡} །ཞེས་སོ། །རི་ལྟར་བཞག་ན་རྟོག་པའི་དབང་རྒྱུ་སྒྲོག་པ་མེད་དུས་སེམས་ཉིད་འོད་
གསལ་བའི་མར་མེ་རང་གསལ་བས་སེམས་ཀྱི་ཚུ་མི་གཡོ་བར་ཞོག་ཅི་གཅེས་པའང་། དེ་ལས།
དབང་རྒྱུ་སྐྱེས་མེད་པའི་དབང་རྒྱུ་སྐྱེས་མཚོག་ །རྟོག་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་འབྱུང། །ཚུ་དང་མར་མེ་
རང་གསལ་གཅིག་ཏུ་ཞོག །འགྲོ་འོང་ང་ཡིས་མི་ལེན་མི་འདོད་པོ།^{༡༢} །ཞེས་སོ།།

ལུས་གནད་དང་བཞག་ཐབས་བསྟན་པ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། མཐའ་གསུམ་
དང་བྲལ་བ་མི་གཡོ་བ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བཞག་སྟེ། དེའང་།

ལུས་ནི་ཚོས་བདུན་རི་རྒྱལ་ལྷ་སུལ། །དབང་པོ་མཐའ་བྲལ་རྗེ་དང་འཕྲི་གཟུང་སྐར་འདྲ།།

སེམས་ཉིད་རྫོང་གསལ་དུངས་པའི་ནམ་མཁའ་བཞེན། [17] །བྱིང་ཚོད་གཉིས་མེད་སྒྲིམ་དང་བྲལ་བར་བཞག།
 ལུས་མི་གཡོ་བ་ཚོས་བདུན་ཉེ། ཀར་པ་སྐྱིལ་གྲུང་། ལག་པ་མཉམ་གཞག་སྐལ་ཚོགས་དྲང་པོ། ལྷེ་ལ་
 ཀམ། དབྱུགས་དཔལ་བ། མིག་སྒྲ་ཅེ། མགྲིན་པ་ཡིད་ཅམ་དགུག་པར་མཉམ་པར་གཞག་གོ། རབང་
 པོ་མི་གཡོ་བ་ནི། མིག་མི་འགྲུལ། རྩ་བ་དང་། རྩ་དང་། ལྷེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་རྣམས་དགག་གྲུང་
 མི་དགག་སྟེ། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། སྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་དང་། རྟོག་པ་གང་བྱུང་ཡང་དེའི་སྒོ་མི་
 དགག་རྗེས་སྤྱིར་མི་འབྲང་། སྒོ་བགགས་ན་ལྟའི་མིག་ལ་སོགས་པ་སྦྱུན་ལུ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དུག་
 རྣམས་དབང་པོ་དུངས་པར་བཞག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་དེ་མི་ཐོབ། རྗེས་སྤྱིར་འབྲང་ན་རྟོག་པ་ལུ་
 གུ་རྒྱུད་མི་ཚོད་པ་ཐ་མལ་པ་དང་ཁྱད་མེད། དེས་ན་དབང་པོ་རྗེས་སྤྱིར་སྦྱོམ་གཡོ་བ་ལ། སོ་སོའི་སྣང་
 ཡུལ་གཟུང་སྐར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་མ་འགགས་པ་ལྟར་མཉམ་པར་གཞག་གོ། །དེའང་ཡུལ་
 སོ་སོ་ལ་རྟོག་པས་དེར་མ་བཟུང་ན་མི་གནོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་དུ་འཆར་ཞིང་། རྣམ་པར་
 སྣང་ལ་མི་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པ་མེད་ན་དེའི་སྒོ་མེད་པས་རྣམ་
 པར་རྟོག་མི་རྟོག་གི་དབྱུང་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་པོ།

དེས་ན་དབང་པོ་ལ་ཡུལ་སྣང་དུས་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་བཞག་པས། སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་
 ལྷ་མས། རྟོག་པ་འགོ་འོང་ཆད་པ་ལ་རྒྱུང་འགགས་པར་བཤད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཉེ། ལ་སྒྲའི་
 རྒྱུང་འགྱུ་ཡང་རྟོག་པ་མི་གཡོ་སྟེ་སྒྲིམ་པ་ཆད་པ་ལ་རྟོག་པ་གི་བར་བཏགས་པས། སྒྲིམ་པ་མེད་དུས་
 དེའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེམ་མི་དགོས་པས། སྒྲིམ་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་སྟེ་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ཅི་བྱ་སྟེ་མི་དགོས་པར། དོ་ཉ་ལས། མིག་ནི་མི་འཇུ་མས་སེམས་ཀྱང་མི་འགོག་དང་། རྒྱུང་
 འགགས་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་སྐྱེས་རྟོགས། ཁང་ཚོ་རྒྱུང་རྒྱུ་དེ་ནི་མི་གཡོ་སྟེ། །འཆི་བའི་ཚོན་རྣལ་
 འབྱོར་མས་ཅི་བྱ།¹⁹ །ཞེས་སོ། །གནད་དེ་ཉིད་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་དུས་ཚོགས་དུག་ལྷུག་པའམ་མ་བཅོས་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་དབང་པོ་ལ་སྣང་བས་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་མི་རྟོག་སྟེ། དབང་པོ་ཡུལ་ལ་རྒྱུང་བ་
 རྟེ་གསལ་ཡང་ཉིང་འཇོན་འོད་གསལ་བའི་དགོངས་པ་ལ་མི་གནོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གོ་གསལ་བྱེད་པས་

རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ཉིད་ལས། རི་སྤྱིད་དབང་པོ་ཡུལ་གྱི་གོང་ལ་ལྷུང་། །དེ་སྤྱིད་རང་ཉིད་ལས་མེད་
 རབ་ཏུ་རྒྱས།¹⁴ །ཞེས་སོ། །སེམས་མི་གཡོ་བ་སྒྲོམ་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་བཞག་པ་ནི་ལུས་དང་
 དབང་པོ་མི་གཡོ་བ་ན་ཞར་ལ་འབྱུང་སྟེ། དེའང་སྒྲོ་བ་སྒྲུ་མེད་པའི་སེམས་དྲུངས་ལ་འོད་གསལ་བ་དེ་
 ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བར་བཞག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
 འཛིང་བ་སྟེ། སྤྱིད་དང་མཉམ་ཉིད་ཐ་དད་དག་ཏུ་མ་བྱེད་པར། །གཏུག་མའི་ཡིད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྤོང་
 དང་ནལ་འབྱོར་བ། །རི་ལྷར་རྒྱལ་རྒྱུ་བཞག་བཞེན་དུ་གཤེས་པར་བྱོས།¹⁵ །ཞེས་སོ། །

དེའང་དེའི་དུས་སུ་དངོས་པོ་སྤྱི་སྒྲུང་བའི་ཡུལ། དངོས་མེད་ནང་རིག་པའི་སེམས་ལ་རྟོག་
 པས་འཛེལ་ན་སེམས་ཉིད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ལ་འཛིང་ཞིང་སྐྱིབ་པས་
 འཁོར་འདས་བཟང་ངན་ནམ། ཐ་ན་རང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱའོ། །དེ་ལྷར་དངོས་
 པོ་དངོས་མེད་གང་ལའང་མི་རྟོག་པས་དེ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མི་བསམ་པ་བྱུང་དུས། ཀུན་རྟོག་གི་
 འགོ་བ་མ་ལུས་པ་སེམས་ཉིད་གཞིའི་རང་དུ་བེམ་པས་སེམས་མི་གཡོ་ཞིང་བརྟན་པ་ན་འཁོར་བ་
 ལས་གོལ་ཉེ་གཉིས་འཛིན་བདག་གཞན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཚོས་སྐྱའི་ལུས་སྒྲོས་
 བསམ་བཟོན་འདས་ཚེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་སུ་
 དབྱུད་པས་ན། །དེ་རི་འགོ་བ་མ་ལུས་རབ་བེམ་འགྱུར། །ཁང་ཚོ་ཡིད་ནི་མི་གཡོ་རང་གནས་བརྟན་
 པ་དེར། །དེ་ཚོ་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ལས་ནི་རང་གོལ་འགྱུར། །ཁང་ཚོ་བདག་གཞན་ཡོངས་སུ་གཤེས་
 མེད་ན། །དེ་ཚོ་སྐྱ་མེད་ལུས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།¹⁶ །ཞེས་པ་དང་། ཀུན་བྱེད་ལས། ཀྱེ་རི་བཞེན་རྩོལ་
 བྲལ་བདེ་བ་ཚེན་པོ་ལ། །སྒོ་གསུམ་མི་རྩོལ་བཅོས་གིང་དམིགས་མི་བྱེད། །ཡིད་ལ་མི་བྱེད་མཚན་
 མའི་རྗེས་མི་འབྲང། །རང་བྱུང་ཡེ་གཤེས་བདེ་བའི་དོན་ལ་བཞག །འདི་ནི་རང་བྱུང་འོད་གསལ་
 དགོངས་པ་སྟེ། །ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པའི་སྤྱིན་ལས་སོ།¹⁷ །ཞེས་སོ། །

ཡོན་ཏན་གྱི་འཆར་རྒྱལ་བརྟན་པ་ནི། དེ་ལྷར་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་གིན་ཏུ་སྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་བ།
 དེ་ཚོ་རང་བཞེན་གཅིག་སྟེ་གདོད་མའི་རང་། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་མི་དམིགས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ། །

དྲི་མེད་འོད་གསལ་ཉི་མའི་སྤྲིང་པོ་ནི།[༡༩] །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ་འཆར།།

དེ་འདྲ་དམིགས་བསམ་ཚོས་ཉིད་དུ་འདས་པས་ཀྱལ་རྟོག་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ནས་ཚོས་སྐྱར་རོ་མཉམ་གྱི་
དགོངས་པ་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་དང་བཅས་པ་དཔེ་དོན་
མཚོན་འདས་ཚེན་པོར་འཆར་ཏེ། ཀྱལ་བྱེད་ལས། དུས་གསུམ་གཅིག་སྟེ་ཁྱད་པར་མེད། རྩོན་མེད་
སྤྲིས་མེད་གདོད་ནས་བྱུང་། ཚོས་སྐྱར་ཁྱབ་པ་གཅིག་པའི་སྤྲིང་། ཚེ་བའི་ཚེན་པོར་རང་བཞིན་
གནས། ཞེས་པ་དང་། རོ་མཚར་མཉམ་བུའི་ལ་པ་འདི། བྱ་བུ་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གནས། ཚིར་
ཡང་མི་དམིགས་གཉི་ལུག་ལས། རྟེན་མ་ཐག་ཏུ་རང་ལས་བྱུང་།³⁵ ཞེས་པ་དང་། དོ་ཉལ་ས། ལྷ་
མའི་ལུང་ལ་བསྐྱེམས་ཉེ་རབ་འབད་ན། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལྷུང་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཁ་དོག་ཡོན་ཏན་
ཡི་གེ་དཔེ་བུ་ལ་བ། །སྐྱ་རུ་མི་བཏུབ་དེ་ནི་གྱི་ན་མཚོན། །གཞོན་རུ་མ་ཡི་བདེ་བ་སྤྲིང་ལ་ཞེན་པ་
བཞིན། །དབང་ལྷུག་དམ་པ་དེ་ནི་སུ་ལའང་བསྟན་རུས་སམ།³⁶ ཞེས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དམ་
པའི་མདོ་ལས། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཚོས་ཉིད་ལ། བསམ་དུ་མེད་པའི་སློབ་བཞག་ན། རྩོགས་རིས་
མེད་པའི་ཉམས་སྤོང་འབྱུང་། རེས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ།³⁷ ཞེས་སོ།།

ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྩལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་བྱུང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བ་དེའི་ཚོན་རྣལ་
འབྱོར་པ་དེའི་སློབ་པོ་རྩེ།

སྐྱར་དང་སྤོང་པ་ཐམས་ཅད་བྱམ་གཅིག་ལ། །ཡོད་དང་མེད་པ་ཀྱལ་གྱི་མཐའ་ལས་འདས།།
སྤིད་དང་ཞིབ་གཉིས་སུ་མི་རྟོག་པ།[༡༩] །ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་རོ་བོ་ཉིད།།
མཉམ་དང་མི་མཉམ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་།།

སྤྲི་ནང་གི་ཚོས་ཅན་སྐྱེ་མའི་དཔེ་བརྒྱུད་དང་དེའི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་རོ་བོ་ཐ་མི་
དང་པས་སྐྱར་སྤོང་བྱམ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་ཉིད། ཀྱལ་བྱེད་ལས། རི་རྟུང་སྐྱར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
གཅིག་ཁ་བཅོས་མཉམ་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ནི། མི་རྟོག་ཚོས་སྐྱེའི་དགོངས་པ་ཁོང་ནས་འཆར།³⁸ །
ཞེས་སོ། །སེམས་ཉིད་ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དྲུངས་གསལ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤིད་

ཞིག་ཉིས་མེད་ཀྱི་རོལ་པར་འཆར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐོག་མ་ཐ་མ་དབུས་ཞི་ཞིང་། སྲིད་དང་མྱ་ངན་
འདས་ཞི་བ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེ་ཆེན་ཏེ། བཀུ་འཕེལ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །རང་གི་མཐུ་
ཡིས་རིག་པ་ལས། རྩོམ་ནི་གཞན་ལས་འབྱུང་མི་འགྲུང།³³ །ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་ཡུལ་དང་
ཤེས་བྱེད་སློབ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཆར་ཏེ། དེ་ལས། ལྷུན་པོ་གཉིས་ཀ་སྤྱི་ཉིད་
ནང་། །ཟབ་མོ་ཆ་ཤས་རྟོག་ཡུལ་མེད།³⁴ །ཅེས་སོ། །

འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་རབ་ལྟན་པ་ནི། ལུལ།

འདི་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་མཐོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ། ལྷིན་ས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་སློམ་ག་གིས།།[17]

རྒྱལ་བའི་ཚོས་སྐྱུ་ལུན་ཚོགས་བསྐྱབས་པས་ན། །སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་ཏུ་མཉམ་པར་ཞོག།

དེ་འདྲ་སློབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེས་ཚེར་གོམས་རྗེས་སུ་བྱས་པ་ལས་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གོང་
མ་རྣམས་རང་གིས་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་ཡང་། རྣམ་དེས་ལས། དེ་སྤྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་
གང་གིན་ཏུ་གོམས་གྲུང་པ། །སློབ་པ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་ན། །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་སློབ་འབྲས་སུ།³⁵ །
ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ། །

བཞག་ཐབས་ལའང་དགུ་ལས། ཡིང་མེད་སློབ་བྲལ་དུ་བཞག་པ་ནི། ད་ནི་བཞག་རྒྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་
རྒྱས་པར་བརྟན་པ་ལས། ཡིང་མེད་སློབ་བྲལ་བར་བཞག་པ་ནི།

སེམས་ཉིད་མ་སྐྱེས་མཁའ་ལྟར་དག་པའི་རང་། །སེམས་བྱུང་མི་དམིགས་སྤྱིན་ཚོགས་དེངས་པ་བཞིན།།[18]

ཡིངས་མེད་སློབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིས། །ཇི་བཞིན་རང་ལ་ཡེ་བཞིན་མཉམ་པར་གཞག།

དེ་ཡང་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་ལ་སེམས་བྱུང་གི་རྟོག་པ་རང་སྐྱོར་བཞག་པས་དེངས་པ་སྤྱིན་
ཡལ་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུའི་རང་རྟེན་མ་ཡིངས་པར་དཔེའི་རང་བཞིན་པ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས།
ཀྱེ་སེམས་དཔའ་རྗོ་རྗོ་རྗོ་བཞིན་ཉིད་སློབ་མས་ཤིག། །རྟོགས་པས་རང་སར་གྲོལ་བའི་ལྟ་བུ་ལ། །ཁ་
ཡིངས་རང་བཞིན་བཞག་པས་བྱ་རྩོལ་མེད། །ཀུན་གྱང་རང་བྱུང་རང་སར་གྲོལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་།
མ་སྐྱེས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཉིད་འདི། །མི་སྐྱེ་འགག་པ་ཚེ་པའི་རང་དུ་ཞོག།³⁶ །ཅེས་སོ། །

དྲངས་གསལ་རྫོག་བྲལ་དུ་བཞག་པ་ནི། དྲངས་གསལ་རྫོག་པ་མེད་པར་བཞག་པ་ནི།

དྲངས་ཤིང་སྟེངས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ། །གཟུང་འཛིན་རྫོག་བྲལ་དབང་རྒྱབས་མེད་པར་ཞེས།[19]

སེམས་མ་བྱིང་བས་དྲངས་པ། མི་ཚོད་པས་སྟེངས་པ་རྒྱ་མཚོ་རང་སོར་གནས་པ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་གཟུང་
འཛིན་ནམ་རྟོག་གི་རྫོག་བསམ་བསྐྱད་པར་དྲངས་སེང་འེ་བཞག་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། རྒྱ་མཚོ་དྲངས་
པའི་ཉིང་འེ་འཛིན། སྐྱ་རྟེན་ཡིད་ལ་བྱེད་མིན་པར། རི་བཞིན་རྫོག་པ་ཀུན་དང་བྲལ། ཞེས་པ་དང་།
ཤེས་ནས་མ་ཡིངས་དོན་ལ་གནས་པ་ལས། རྩོལ་བས་མི་འཇུག་གཉེན་པོས་སེམས་མི་སྦྱོང་། །ཡུལ་
ལ་མི་འཛོག་བྲན་པའི་སེམས་མི་སྦྱུད། །ཁང་ལྷར་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་དོན་ཡིན་པས། ཀུན་བྱེད་ང་ཡི་དོན་
ལ་འཇུག་པར་གྱིས།¹⁹ །ཞེས་སོ།།

མཁའ་ལྷར་སྦྱོགས་བྲལ་དུ་བཞག་པ་ནི། སྦྱོགས་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བཞག་པ་ནི།

སྟོང་ཞིང་གསལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། །ཀུན་རྟོག་སྒྲིབ་མེད་སྦྱོགས་ལྷུང་བྲལ་བར་ཤོག།

སེམས་ཉིད་ཡེ་སྟོང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་རྣམ་རྟོག་གི་སྦྱོ་བསྐྱེ་མེད་པར་བཞག་པ་ཉིད། ཀུན་
བྱེད་ལས། གྱེ་སེམས་དཔའ་དོ་རྗེ་ཚེན་པོ་ད་སྦྱོམས་ཤིག །སྤང་དོར་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་བྱང་རྒྱབ་ལ། །
མཁའ་ལྷར་གནས་པས་ལུས་སེམས་བཅོས་སུ་མེད། །འདུ་ཤེས་ཞེན་འཛིན་མེད་པས་སྦྱོམ་དུ་མེད། །
མཁའ་ལྷར་རབ་ཞི་རྫོག་པ་ཀུན་བྲལ་བ། །ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་དགོངས་པའི་དམིགས་འཇུག་བྲལ།²⁰ །
ཞེས་སོ།།

བྱར་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་བཞག་པ་ནི། དགག་སྐྱབ་འེ་དོགས་དང་བྲལ་བར་བཞག་པ་ནི།

བརྟན་ཞིང་མི་གཡོ་བ་རི་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ལ། །དགག་སྐྱབ་པ་གཉིས་མེད་འེ་དོགས་བྲལ་བར་ཤོག།[20]

སེམས་མི་གཡོ་བ་རི་རྒྱལ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་བཞག་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས།
གྱེ་སྦྱོན་པའི་སྦྱོན་པ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ཡིས། རྟོགས་པས་གཉིས་ཀའི་འཚིང་བ་རབ་བཅད་ནས། མི་
འགལ་མཉམ་པའི་དོན་ལ་གནས་བྱས་པས། ཀུན་བྱེད་ང་ཡི་དགོངས་པར་ལྷུན་གྱིས་བྱུང། །ཁང་གིས་

འཚོང་བ་ནི་རྟོག་བཅད་བྱས་ཤིང་། བྲོལ་བར་མི་འཇུག་མུ་ངན་འདས་མི་ལེན། ལྷིང་པོའི་དོན་ལ་
 རྒྱུགས་རིས་དམིགས་མི་འཛོལ། རོན་ལ་མི་སྒྲོམ་སྤིང་རྗེའི་ཡུལ་མི་འཇུག་³⁵ ཟུམ་སོ།།
 ལྷང་ཡུལ་འགག་མེད་དུ་བཞག་པ་ནི། ལྷོ་ལྷ་རང་གསལ་དུ་བཞག་པ་ནི།

དག་ཅིང་གསལ་བ་མེ་ལོང་ལྷ་སུ་ལ། །སྤང་ཡུལ་མ་འགགས་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་སུར་ཤོག།

སེམས་གསལ་དུངས་སྤེད་པའི་ངང་དུ་དབང་པོའི་སྤང་ཡུལ་ཁ་སུན་ནི་ཤིགས་སེ་འཛོལ་རྟོག་མེད་ལ་མ་
 ཡེངས་བར་བཞག་སྟེ། གུན་བྱེད་ལས། གྱེད་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་དོ་རྗེ་ད་སྒྲོམས་ཤིག །རང་བྱུང་ཡི་
 ཤེས་དམིགས་པ་གུན་ལས་འདས། རྟོགས་པས་དམིགས་པའི་དོན་དུ་འཛོག་མི་བྱེད། ཡུལ་ལས་
 འདས་པས་རྣམ་ཤེས་སྤང་མི་བྱེད། རངས་པོ་སྤིང་པོར་གསལ་བས་སྒྲོམ་མི་བྱེད། ལྷམ་པ་སྤིང་པོར་
 གསལ་བས་རེ་དོགས་མེད།³⁶ ཟུམ་སོ།།

ཡི་གྲོལ་དག་གསལ་དུ་བཞག་པ་ནི། དག་གསལ་གཉེན་པོས་མ་བསྐྱད་པར་བཞག་པ་ནི།

ཡི་གྲོལ་སོར་གཞག་འཇའ་ཚོན་ལྷ་སུ་ལ། །བྱིང་ཚོད་གཉེས་མེད་དག་ཅིང་གསལ་བར་ཤོག།[171]

སེམས་གསལ་དུངས་སྤེད་པའི་ངང་དུ་བྱིང་ཚོད་མེད་པར་བཞག་པ་ནི། གུན་བྱེད་ལས། གྱེ་སེམས་
 དཔའ་དོ་རྗེ་ལེགས་པར་ད་སྒྲོམས་ཤིག །མ་སྤྱེས་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་སྤང་བས། །སྤང་བ་དངོས་
 པོར་མི་ལྷ་འཛིག་མི་བྱེད། །སྤང་བ་སྤྱེ་བ་མེད་པར་རང་གྲོལ་བས། །སྤོང་བ་མི་སྒྲོམ་རི་བཞིན་རྟོགས་
 པས་གྲོལ།³⁷ །ཞེས་པ་ལྷར་བཞག་པས་སྤང་བ་སྤོང་བར་ཤེས་པ་འཇའ་ཚོན་ལྷར་ཤེས་སོ།།

ཅེ་གཅིག་མདའ་མཁན་ལྷར་བཞག་པ་ནི། ཅེ་གཅིག་མ་ཡེངས་པར་བཞག་པ་ནི།

གཞན་དུ་མ་ཡེངས་མདའ་མཁན་ལྷ་སུ་ལ། །གཏུག་མའི་ཡི་ཤེས་སྒྲོ་བསྐྱབས་པར་ཤོག།

སེམས་ཚོས་ཉིད་གྱི་ངང་ལས་མ་ཡེངས་པར་ཚོན་ནི་ཅེ་རེ་བ་མདའ་བསྐྱངས་པ་ལྷར་མིག་ཏུ་བཟུག་
 ལྷེ་བཞག་པ་ནི། གུན་བྱེད་ལས། དེ་ལྷར་སྒྲོམ་དུ་མེད་པའི་སྤིང་པོ་ལ། །མ་ཡེངས་དུན་པས་གཟུང་བ་
 མན་ངག་ཡིན།³⁸ །ཞེས་སོ།།

བྱར་མེད་ལྷོན་གྱུ་ཏུ་བཞག་པ་ནི། རྫོང་དེ་ལས་ཟེན་དུ་བཞག་པ་ནི།

ཐག་ཚོད་ཤེས་པ་ལས་ཟེན་ལྟ་བུ་ལ། །རེ་དོགས་གཉིས་མེད་ལྷོན་གྱིས་གྱུ་པར་ཤོག།[༡༩]

སེམས་རང་སོང་བཞག་པ་ལས་ཚོས་སྐྱེ་རང་གནས་སུ་ཐག་ཚོད་པས་བྱི་ནས་རེ་བ་དང་དོགས་པ་མེད་
 པའི་ངང་དེར་རང་བབས་སུ་གྲོད་ནས་བཞག་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། གྱེ་ལམ་འདིར་འཇུག་ཅིང་བསྐྱོམ་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །ད་ལྟ་ཉིད་ནས་རྒྱལ་བའི་ས་ལ་གནས། །དགོངས་པ་མི་འཛོལ་སྟོགས་རིས་གཟུང་
 དུ་མེད། རྫོང་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་དང་མི་འཇུག་འདས།^{༡༩} །ཞེས་སོ། །དེ་འང་སྐོ་གསུམ་གྱི་ནར་གྲོད་
 བས་མ་ཡེངས་ཅམ་དུ་འཛོག་གི ཏུ་ཅང་དྲན་པ་བསྐྱེམས་བའང་མི་དགོས་སོ། །ཡང་རྒྱ་ཡན་དུ་ཡེངས་
 བའང་ཐ་མལ་དུ་ལྷུང་བས་ན། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རང་བབས་མ་ཡེངས་པའི་ངང་ལ་བཞག་པར་ཡང་།
 དེ་ལས། གྱེ་རྫོན་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་བོ་ཡིས། །སྐྱོམ་ཞིང་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ། །མ་
 བསམས་ཡལ་བར་གནས་པས་འཁོར་བ་ཉིད། །བཅའ་ཞིང་བསྐྱོམས་པས་རྣམ་རྟོག་མཚན་མའི་
 ལམ།^{༢༠} །ཞེས་སོ། །རི་ལྟར་བྱ་ན། དེ་ལས། གྱེ་སེམས་དཔའ་དོ་རྗེ་རི་བཞིན་ཉིད་སྐྱོམས་ཤིག །རང་
 ལུས་མི་བཅོས་དབང་པོ་མི་བརྟུལ་ཏེ། །རག་ཀྱང་མི་བསྐྱེམ་བྱ་བཅའ་གང་ཡང་མེད། །སེམས་ཀྱང་
 གར་གཏད་མི་གཡོའི་ངང་ལ་བཞག །བྱ་བ་མེད་པའི་སྤོན་ལས་འདི་བསྐྱོམས་པས། །བྱས་པ་མེད་པར་
 དོན་ཀུན་རྫོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། གྱེ་རྣལ་འབྱོར་དུས་གཅིག་འཇུག་པའི་སྐལ་ལྷན་ལ། །ཀུན་
 བྱེད་རྒྱལ་བོའི་དགོངས་པ་བསྟན་བྱས་ན། །རྫོགས་པའི་གྲོད་ལ་དྲན་ཞིང་འདྲིས་པ་ལས། །སྐྱོམ་ཞིང་
 འཇུག་དུ་མེད་པར་ལུང་སྟོན་ཅིག^{༢༡} །ཅེས་སོ། །

བཞག་ཐབས་བརྒྱད་གྱིས་དོན་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཞག་ཐབས་བརྒྱད་གྱི་ཚུལ།

འདི་ནི་རང་བཞིན་དག་པའི་ཉིང་པེ་འཛོལ། །ཞིགས་སྟེན་མཐོང་བུ་འབྲེལ་བ་ཡིན། །
 རྫོམ་མེད་ངང་དེར་གནས་པས་ཞི་གནས་ལ། །གསལ་སྟོང་སྐྱོས་དང་བལ་བས་སྟེན་མཐོང་ཉིད། །[༢༠]
 དབྱེར་མེད་དོ་བོ་གཅིག་པས་བྱུང་དུ་འབྲེལ།

དེ་འང་གཟུང་འཛོལ་མེད་པས་རང་བཞིན་དག་པའི་ཉིང་པེ་འཛོལ་ཉི་ཞེ་ལྟག་བྱུང་དུ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཡང་།

ཡིན་ཐོག་ཏུ་གནས་པའི་ཆེ་ཞེ་གནས་ལ། དེ་དུས་གསལ་ཆ་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་དབྱེར་མེད་
 པས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བཏགས་དུས་ནས་གཉིས་ཀ་གང་དུ་འང་དབྱེ་བསལ་མེད་པས། ཞེ་གནས་
 ཞེ་གནས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཞི། ལྷག་མཐོང་ལྷག་མཐོང་དུ་རྟོག་པ་མེད་པས་དབྱེར་མེད་གཏུག་མའི་
 ཟུང་འཇུག་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཞེ་གནས་ནི་
 ཡང་དག་པའི་བསམ་པ་སྟེ་ཞེ་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་ཡང་མི་གནས་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ལྷ་བ་མཐོང་བ་སྟེ་
 ལྷ་བ་ཉིད་ཀྱང་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའོ། །ཁང་གིས་དེ་ལྷ་བ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་མཐོང་
 བའོ།^༥ །ཞེས་སོ།།

ལམ་བཟོད་རྒྱལ་ལ་ཡང་བདུན་ལས། བཞག་ཐབས་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྗོད་མེད་མཐོང་རྒྱལ་ནི། ད་ནི་དེ་ལྷ་བ་བཞག་
 པས་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རིམ་པས་ལམ་གྱི་འགྲོད་རྒྱལ་ཡང་བཤད་དེ། རྣམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྣང་བའི་
 ཡེ་ཤེས་བརྟན་པ་ནི། བཞག་ཐབས་བརྒྱད་ཀྱིས་སེམས་གཏུག་མར་གནས་པ།

དེ་ཆོ་བའི་ཞེ་སྒྲིམ་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །སྣང་བསམ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་མཐོང་བས།།
 སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་མི་རྟོག་པ། [༡༡] །འོད་གསལ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ཞེས་བྲ།།

སེམས་ཉིད་སྣང་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་རང་དུ་སློབ་འཇུག་པ་ཞེ་ནས་དུངས་གསལ་གཡོ་བ་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་འོད་གསལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་བྱིན་པའི་དོན་ཉེ། རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ལས། འོད་གསལ་བ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །རྗོགས་ནས་ཡེ་ཤེས་
 ཆེན་པོའི་ས། །སྣང་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །མཆེད་པ་ཡེ་ཤེས་སྣང་མ་སྟེ། །ཐོབ་པ་དམ་པ་འཕགས་པའི་
 ལས། །ཉེ་བར་ཐོབ་པས་རྗོགས་པའོ།^༦ །ཞེས་སོ། །འདི་དག་གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་དུ་བར་དོའི་སྣང་
 ཅིག་བཞི་ལ་སྣང་ཉེ་གྲོལ་རྒྱལ་བཤད་པའང་། ད་ལྷ་འདི་བཞིན་ཡོད་པ་དོ་ཤེས་ཤིང་ཐོབ་པ་རྣམས་
 དེར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཐར་ལམ་ཟིན་པའི་རྟོགས་ནི། དེ་འང་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བ་དང་པོར་སྣང་བས་སེམས་
 ཉིད་གཏུག་མའི་ཡེ་ཤེས་དོས་ཟིན། ཐར་པའི་ལམ་སྣང་བས་བྱང་ཚུབ་ཀྱིས་བོན་ཐེབས་པའོ། །

འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས།

དེ་ཉིད་མཐོང་བས་སེམས་ནི་རབ་ཞི་ཞིང་། བྱི་ནང་ཚོས་ལ་དགག་སྐྱབ་ཞེན་པ་རྒྱུང་།།

སྟོང་བའི་ངང་ནས་སྒྲིང་རྗེ་ཕྱོགས་མེད་འཆར།[༡༩] །རང་གཞན་དོན་དུ་དགོ་ལ་སྟོང་ཅིང་བསྐྱུལ།།

དཔེན་པར་དགའ་ཞིང་རྣམ་གཡེང་འདྲུ་འཛི་ཉུང་། ཁྲི་ལམ་ན་ཡང་དགོ་བའི་ཚོས་ལ་སྟོང་།།

དེས་ནི་ཐར་བའི་ལམ་སྣ་ཟེན་པ་ཡིན།།[༢༠]

སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་ཟེན་དུ་ས་གྲོ་བུ་ར་ཀུ་ན་རྟོག་རང་སར་གྲོ་ལ་བས་འོད་གསལ་མ་བུ་འདྲེས་ཏེ། ཀུན་སྟོང་གཅིག་ཏུ་དགོ་བས་བྱི་སྣ་ཚོགས་གྱི་ཚོས་ཡུལ་ལྗེ། བར་དཔེ་རིག་གི་སེམས་དགག་སྐྱབ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་པ་བྲལ་ཞིང་། སེམས་རང་གསལ་སྟོང་བའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཉེ་རིང་ཕྱོགས་ཚེ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་སྐྱེ་བས་རང་ཡང་དགོ་བའི་ལ་སྟོང་། གཞན་ཡང་དགོ་བའི་འབའ་ཞིག་ལ་བསྐྱུལ། རབ་ཏུ་དཔེན་པའི་རི་སུལ་དང་ནགས་འདབ་ལ་སོགས་པར་དགའ་ཞིང་རྣམ་གཡེང་དང་འདྲུ་འཛི་སྟོངས་ཏེ། ཐར་ཁྲི་ལམ་དུ་འང་མི་དགོ་བའི་སེམས་མེད་པར་དཀར་བོ་དགོ་བའི་སྣང་བའི་འབའ་ཞིག་འཆར་ཞིང་། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གསུམ་གྱི་ན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་ལ་གནས་པས་ཚོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཞིང་སྒོམ་ཁང་དུ་འོད་གསལ་གྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། བསམ་པ་མེད་པར་ལུས་བསྐྱུངས་ནས། བསངས་རྒྱས་དང་མི་བྱང་རྒྱུ་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུག་བཅའ་ནས། བདག་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་དེ་བསྐྱོམས་ན། བསྐྱོ་ཚེ་ལ་དབང་བསྐྱུར་འགྱུར། འཕྲོ་བ་ཀུན་ལ་བསྐྱོབ་པའི་ཡིད། རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་བརྩོན་བྱས་ན། ཉི་མ་ལྷ་བའི་དབྱིབས་འདྲ་དང་། འོད་དང་བདུ་ལྷ་བུ་དང་། ཁྲི་མོ་ནམ་མཁའི་མེ་འདྲ་མཐོང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཚེ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཡི་ཕྱག་ཐམས་ཅད་ཞིང་ནས་བྱུང་བ་ཡིས། ཉེ་ཡི་མགོ་ལ་ཉུག་མཛད་དེ། ཡང་དག་རྗེས་སུ་འཕྲོ་བའི་ལྷས།^༧ ཞེས་སོ།།

མཚན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཚུལ་དེ་དག

དེ་ནས་ཚེས་ཚེར་གོང་དུ་གོམས་པ་ཡིས། སེམས་གསལ་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པས་རྒྱ་ཚེ་ཞིང་།།

སྣང་བ་མི་ལམ་སྐྱུ་མར་རབ་ཏུ་རྟོགས། །ཚོས་རྣམས་གཉིས་མེད་དང་དུ་རོ་གཅིག་པས།།[༡༥]
སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཚོ། །མཚེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་མི་རྟོག་པ།།
བསམ་གཏན་དགའ་བས་བརྟུན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན།།

སྣང་གྱི་དོན་ལ་ཚེས་ཚེར་གོ་མས་ནས་སེམས་སྟོང་གསལ་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱེ་བ་པའི་གསལ་ཆུང་
དུ་སོང་བས་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་རྣམས་ཚེ་ཞིང་། ཕྱིའི་སྣང་བའང་དང་
གིས་ཞར་ལ་མི་ལམ་སྐྱུ་མར་མཐོང་ལ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དུ་མ་རོ་གཅིག་གི་རྟོགས་པ་
འཆར་ཞིང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དང་ལ་གནས་པ་ནི་མཚེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱུ་འཕྲུལ་ལམ་
རིམ་ལས། མི་ལམ་ན་ཡང་སྐྱུ་མར་མཐོང་། །མཚེད་པ་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ།^༥ །ཞེས་སོ།།

དོན་ཐོབ་པའི་ཉམས་ནི། དུས།

དེ་ཚོ་ལུས་སེམས་སྟོན་བས་རབ་དག་ཅིང་།[༡༦] །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་རྟོགས་པ་འཆར།།
མངོན་ཤེས་ལྡན་ཞིང་སྟོང་རྗེས་ཕན་པ་འགྲུབ། །སྲིད་ལ་སྐྱོ་བས་སེམས་ནི་དེས་པར་འབྱུང་།།
མི་ལམ་ན་ཡང་ཚོས་ཀུན་དེ་འབྲར་རྟོགས།[༡༧] །ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་གསོ་འབྲས་སྲིན་མེད།།
བྱིང་རྟོན་བྲལ་ཞིང་ཉིན་མཚན་ཉིང་འཛིན་འགྲུབ། །སྐྱེ་བོ་དེས་ནི་འཕགས་ལམ་ལྟར་དུ་མཐོང་།།

རྟོགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ཉམས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་། ཟུང་འབྲེལ་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་གནས་པས་དེ་ལས་འབྲལ་མི་ཐོང་ཅིང་། སྟོང་རྗེས་སེམས་
ཅན་ལ་ཕན་པ་སྟོན་ཅིང་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་གསལ་དང་དེས་འབྱུང་བུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་ལམ་
དུ་འང་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་སྲིན་བྲལ་མེད་ལ་
ཕྱིའི་གི་གསོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོར་ལམ་གྱི་རྟོགས་རྣམས་ཐོབ་ཅིང་། ལྷུང་དུ་མཐོང་ལམ་ལ་རག་
པར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་ལས། འཕེལ་བ་ལས་ནི་འཕགས་པའི་ལམ། །རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་དགའ་བ་
མེད།^༥ །ཅེས་སོ།།

ཐོབ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཡང་།

དེ་ནས་ཆེས་ཆེར་གོམས་པས་སློབ་བས་ལྟག[༡༧] །ཉིང་འཛིན་རྫོགས་པའི་ཉི་མ་སློབ་མེད་འཆར།།
 ཆོས་ཀུན་རྩལ་གཅིག་མཉམ་པའི་དོན་མཐོང་ནས། །སློབ་དང་མངོན་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད་མངའ་བས།།
 ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་རྫོང་བྱེ་བ་དཔག་མེད་མཐོང་།[༡༨] །དེ་ཆོ་ཟག་མེད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།།
 ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་མངོན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན།།

འདིར་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་དང་པོར་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ཏེ། བར་གི་སྒྲིབ་གའི་རྩ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པའི་འདབ་མའི་རྒྱུང་བརྒྱ་ཐུག་གཅིག་དག
 ཁམས་དྲུངས་མའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆེར་འོད་གསལ་ཞིང་འཁོར་ལོ་གཞན་རྣམས་སུ་འདབ་གསལ་བས་རྒྱུང་
 སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་བརྒྱ་ཐུག་བཅུ་གཉིས་བརྟན་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུང་བརྒྱ་ཐུག་བཅུ་གཉིས་
 འགགས་པས། སྒྲགས་ལྟར་ན་ནང་གི་ཁམས་ལ་ཡེ་ལྷན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སྤང་ལ། མཚན་ཉིད་ལྟར་ན་
 སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་མིའི་ཞིང་སྤང་བར་བཤད་དེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སའི་སློབ་
 དང་མངོན་ཤེས་ལྟར་སྒྲིབ་པ་དང་རྒྱལ་པ་ཅན་ལས་ཆེས་དག་ཅིང་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཐོབ་སྟེ་ཀུན་བརྟགས་
 པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བའི་དགོངས་
 པ་མངོན་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །ཡལ་པོ་ཆེ་ལས། འཚོ་བ་ཆད་དང་མི་བསྐྱུགས་ངན་འགྲོ་དང་། །འཁོར་གྱི་
 འཛིགས་བྲལ་ཉམ་ངའི་གཞོན་པ་མེད།།^༡ །ཅིས་འཛིགས་པ་ལྷ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ།།

མཐོང་བློ་གོམས་པས་གཟུངས་སྒྲིབ་ཡེ་ཤེས་འཆར་རྩལ་ནི། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་ཐོབ་པ།

དེ་ལས་ཆེས་ཆེར་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡིས། །རྫོགས་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་ཅིང་།[༡༩]
 རྫོགས་དང་མི་རྫོགས་མཉམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལས། །གཟུངས་སྒྲིབ་ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་།།
 མཉམ་པར་གཞག་དང་མ་བཞག་གཉིས་མེད་པར། །རྟག་ཏུ་མཉམ་གཞག་སྐྱེལ་བ་བསམ་ཡས་སྟོན།[༢༠]
 ཚད་མེད་ཞིང་དང་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག།

དེ་འདྲ་མཐོང་བློ་གྱི་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པས་སློམ་པའི་ལམ་སྟེ། རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་ས་རེ་
 རེར་ཡོན་ཏན་སྒྲར་བཤད་པ་དེ་དག་གྲངས་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་སྐྱེལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ལ།

ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་རྗེས་ཐོབ་ན་རྟོག་པ་ཡོད་པས་མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་པ་འདྲ་ཡོད་ལ།
དག་པ་ས་གསུམ་ནས་མངོན་གྱུར་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པས་འདྲེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅིག་པའི་
རྒྱུར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲུབ་ལས། བྱ་བ་རྒྱུ་ལ་ཉལ་ཏུ་སྒྲོ། །མེ་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བ་དང་།⁽¹⁾ །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་སྐར་བ་སྟན་པ་བཞིན་ལོ།།

ཉེ་བར་ཐོབ་པ་འཕགས་ལམ་རྫོགས་ཚུལ་ནི། ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་དེ་དག་གྲང་དོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི།

ཅུ་ཁམས་དག་ཅིང་རྒྱུད་སེམས་ཡོན་ཏན་མཚོག། །ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་དྲི་མ་མེད་པ་ན།།

ཉེ་བར་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།^[3] །འཕགས་ལམ་རྫོགས་ནས་ལྷུང་དུ་བྱང་ཚུལ་འཕོབ།།

འདི་ནི་འོད་གསལ་སྒྲིབ་པོའི་ཐེག་པ་སྟེ། །སྐལ་བཟང་འབྲས་བུ་ཚེ་འདིར་གོ་ལ་བ་ཡིན།།

དེ་འདྲ་སྐོམ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉེ་བར་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འཕགས་ལམ་བརྒྱུད་བསྐོམ་མས་པས་སྟོན་
ཅིག་སྟེས་པ་ས་དགུའི་དྲི་མ་རྣམས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལོ། །སྦྱིར་ནི་ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཅུ་རྒྱུད་
ཐིག་ལེ་ལས་སུ་རྒྱུད་པ་ལས་སྦྱང་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་བསམགས་གྲང་དེ་དག་ལས་
སུ་རྒྱུད་ཞིང་རྩོལ་བས་སྦྱངས་པ་ལས་གྲང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་འདྲ་དབུ་མ་ལ་མདུད་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་
ཡོད་པའི་དང་པོ་གཉིས་གོ་ལ་བས་ས་དང་པོ་ནས། ཉི་ཤུ་པ་གོ་ལ་བས་བུ་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་
འཆར་ཞིང་། རྒྱུད་གཞིའི་རྩ་འདབ་རྣམས་སྦྱོང་བྱེད་གྱི་རྩ་འདབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚེད་པས་བསྐྱམས་ཏུ་ས་
རྒྱུད་ཞབས་འབྲུལ་སྦྱང་སྦྱོངས་ཏེ། རྒྱུད་བྱེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩ་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དྲུངས་མ་དང་རྒྱུད་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པ་རྒྱུ་བ་མེད་པ་རྒྱུད་པ་ལས་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་རྣམས་འབྱུང་ངོ།།

དེ་འདྲ་རྒྱུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་ལས་སུ་རྒྱུད་པས་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་ཡོན་ཏན་འཆར།
སངས་བྱུས་རྒྱུལ་སྦྱའི་ཞལ་མཐོང་། མགིན་པ་ལོངས་སྦྱོང་གྱི་ལས་སུ་རྒྱུད་པས་ལོངས་སྦྱའི་ཞིང་སྦྱང་།
སྦྱིར་གའི་ལས་སུ་རྒྱུད་པས་མཐོང་ལམ་སྟེ། མགིན་པས་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལོངས་སྦྱའི་
ཡོན་ཏན་སྦྱང་། སྦྱི་བོའི་ལས་སུ་རྒྱུད་པས་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འཆར། ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པ་
དབུ་མའི་མདུད་པ་གོ་ལ་དུས་རྩ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དག་པས་སྦྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་ངོ། །

དེའང་། ལྷ་འཕུལ་རྩོམ་ལས། ས་དང་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་རྣམས། རྩ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱེ་འབྱི་ལས། ལྷུང་
 དང་བདེ་ཚེན་ལས་འདོད་དེ། ལྷུང་གཞི་སྐྱོང་བྱེད་འཕེལ་དང་འགྲིབ། ཤྲིད་དང་ལྷ་འཕུལ་འདས་འཕེལ་
 འགྲིབ། རྣམ་བཞི་འཕུལ་གསུམ་མམ་ལུ་འཁོར་ལོ། ལཱ་ཉེས་གཉེས་ཀྱི་ནི་གཅིག་མ་རྫོགས། ལས་བཅུ་
 ཐམས་ལེ་ཤེས་ས། བཞེ་བས་སྐྱེད་དང་འོག་ཏུ་གྲགས།⁹ ཞེས་སོ། དེའང་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་ལྟར་ན་སྐྱེ་གསུམ། བཞེ་ལྟར་ན་བདེ་བ་ཚེན་པོ་དང་བཞི། ལུ་ལྟར་ན་ལེ་ཤེས་ཚེན་པོ་
 དང་ལུ་རྫོགས་གིང་། མདུད་པ་ཉི་ལུས་ས་བཅུ་ལོ། ལཱ་ཉེས་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟེ། དེ་དག་གོང་
 བས་གོང་དུ་གྲོལ་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའོ། ལྷུང་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་རྩ་མདུད་གྲོལ་བ་
 ལས་གྲོལ་བའི་རྩལ་བར་དོ་འཕྲོས་སུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་འོད་གསལ་བཞི་ལས། གནས་རྒྱབས་
 གང་དུ་འཆར་བ་དོས་བཟུང་ན། སྐར་བསྟན་པ་ལྟར་དབུ་མའི་དབུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་གྱི་རྩ།
 སྐྱིད་དབུས་དྲུངས་མ་ཚེན་པོའི་རང་བཞིན་ལ་འབྱུང་བ་ཐིམ་དུས་འཆར་པོ། དེའང་ཐིམ་རྩལ་ནི། ཡེ་
 ཤེས་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལྷི་མ་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་འཆི་བའི་ཚོ། ལཱ་ལས་ལེ་སྐྱེ་ལ་ཐིམ་
 པར་འབྱུང་། ལྷ་དྲི་པོ་ལྷོ་ལ་ཐིམ། རེག་ནི་ཚེས་ལ་ཐིམ་པར་འབྱུང་།¹⁰ ཞེས་པ་དེའི་ཚེ། ཡེ་ཤེས་
 རོལ་པ་ལས། དང་པོ་ས་ནི་རྩལ་ཐིམ། རྩལ་ཡང་མེད་ཐིམ་འབྱུང་ཏེ། ལེ་ནི་རྩལ་ལ་ཐིམ་གྱུར་ནས། །
 ལྷུང་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ཐིམ། རྣམ་ཤེས་གཟུང་བ་འདི་ཉིད་ནི། འོད་གསལ་བར་ཡང་འཇུག་པར་
 འབྱུང་།¹¹ ཞེས་སོ།

དེའང་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་ཐིམ་པས་གཟུགས་མི་གསལ་བར་སོང་དུས་ས་རྩལ་ལ་ཐིམ་པས་ལུས་
 ཀྱི་སྐྱོབས་ཉམས། ལྷ་དྲི་ལ་ཐིམ་པས་རྣ་བ་མི་གསལ་དུ་སོང་དུས་རྩལ་ལ་ཐིམ་པས་གཤེར་བའི་ཚ་
 བསྐྱམ་ཞིང་འག་རྣམས་ཀྱི་དྲུངས་མ་རྩལ་བཞེན་པར་རྩལ་དུ་འདུ། དྲི་པོ་ལ་ཐིམ་པས་སྐྱེས་དྲི་མི་ཚོར་
 དུས་མེ་རྒྱུད་ལ་ཐིམ་པས་དྲོད་མཐའ་ནས་སྐྱེད་ཅིང་འཁོར་ལོ་བཞིའི་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་དྲུངས་མ་
 དབུས་སུ་འཇུག་ རོལ་ག་ལ་ཐིམ་པས་ལུས་རོལ་ཚོར་དུས་རྒྱུད་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པས་དབུགས་འབྱུང་
 འཆད། རོལ་རྒྱུད་གི་དྲུངས་མ་ཐམས་ཅད་ཡར་སྐྱེ་མར་སྐྱེའི་རྩལ་སྟེ། རེག་ཚོས་ལ་ཐིམ་དུས་ལུས་
 ཀྱིས་རེག་བྱ་མི་ཚོར་ཞིང་མདངས་ཉམས་དུས་རྣམ་ཤེས་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་སྟེ། དབུ་མའི་ཡར་སྐྱེའི་

ཉི་ལ་རོ་མའི་དྲངས་མ་དཀར་པོ་ཐིམ། མར་སྒྲུབ་ཨ་ལ་བརྒྱུད་མའི་དྲངས་མ་དམར་པོ་ཐིམ་པ་སྒྲིང་
 གའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་གྱི་དྲངས་མ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཐིམ་པས་ཕྱ་རགས་གྱི་རྟོག་པ་འགགས་ནས་ཡེ་
 ཤེས་འོད་གསལ་བ་འཆར་རོ། །དེའང་སེམས་ལ་སངས་རྒྱལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་རང་ལ་སྒྲུང་
 བར་འགྲུར་ཏེ། སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་རང་ལས་ཚོས་གྱི་སྐྱའི་འོད་གསལ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། སྒྲུང་བའི་
 ཆ་ལས་ལྷུན་གྲུབ་གཟུགས་གྱི་སྐྱའི་འོད་གསལ་རྣམ་པ་ལྔ་འཆར་རོ། །རང་པོ་ནི་སྒྲུང་བ་དང་། མཆོད་
 པ་དང་། ཐོབ་པ་དང་། ཉེ་བར་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རང་པོ་ནི་རྣམ་ཤེས་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་
 རྒྱན་ཅིག་ལ། བྱི་རྟགས་སམ་སྒྲུང་བ་ལ་འོད་ཟེར་ལྔ་སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་ཚམ་སྟེ་འབྲུང་བའི་དྲངས་མ་ལྔ་
 སྒྲིང་པོ་ལ་ཐིམ་པའི་གནད་གྱིས་འཆར་རོ། །ནང་རྟགས་སམ་པོ་ལ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 མེ་འོད་ལྷ་བུ་འཆར་ཏེ། གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལས། དང་པོ་སྟོན་གྱི་ཉིད་ཀྱང་། འོད་ཟེར་ལྔ་དང་
 ལྷན་པ་མཐོང་། ཞེས་པ་དང་། སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། གསལ་བའི་ཆ་དེ་གཟུང་རྟོག་
 སྒྲངས་པ་ལས། །འབྲུང་བ་མི་འབྲུང་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་གང་། །ལྷང་འེར་གནས་པ་རྒྱན་ཅིག་དང་པོ་
 ཡིན།“ །ཞེས་སོ།།

ཡེ་ཤེས་དེས་ཞེས་ལས་གྲུར་པའི་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་འགག་སྟེ། ལྷ་ཅུ་དེ་བའི་
 སྟོན་བསྐྱེད་ལས། རྣམ་རྟོག་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པོའི་མིང་གང་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་།
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡིད་གྱིས་འགོ་བ་
 དང་། སོང་བ་དང་། ལྷ་འཕྲུལ་དང་། ལྷ་འཕྲུལ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྷ་འཕྲུལ་དང་། ཞི་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་
 དང་། འཛིགས་པ་དང་། འཛིགས་པ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་། སྲིད་པ་
 བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྲིད་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་
 དང་། ཚོར་བ་དང་། ཚོར་བ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཚོར་བ་དང་། རིག་པ་པོ་དང་། རིག་གཞི་དང་། སོ་
 སོར་རྟོག་པ་དང་། རོ་ཚོ་ཤེས་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། བརྟེན་པ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་བརྟེན་པ་དང་།
 རོ་གས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བསགས་པ་ཉིད་དང་། སྤྲུག་རོ་གསྟེ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་
 གསུམ་མོ།“ །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲུང་བ་མཆོད་པ་ལ་ཐིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ། བྱི་རྟགས་སྐྱེ་

ལས་པ་རྒྱ་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱན་གཞི་ལ་འཇུག་པས་ཤར་ཅུའི་གདངས་དཀར་པོ་གསལ་བའོ། །
 བར་རྟགས་སྒྲར་བས་གསལ་བ་དེར་འཛིན་མེད་བསྟེ། རྣམ་རྒྱལ་ལས། གཉིས་པ་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་དང། ཞེས་
 པ་དང། མཚེད་པ་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་མི་རྟོག་སྟེ། རྣམ་གསལ་བ་ལ་འཛིན་རྟོག་མ་ཞུགས་པ། ཡི་
 ཤེས་སྤྱོད་ལྡན་པ་ལྟར་བྲལ་མི་རྟོག་པ། ལྟན་ལེར་གནས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡིན།^༥ །ཞེས་སོ། ཡི་
 ཤེས་དེས་འདོད་ཆགས་ལས་ལྷུང་བའི་རྟོག་པ་བཞི་བརྒྱ་འགག་སྟེ། ལྷོད་བསྐྱུས་ལས། འདོད་ཆགས་
 ལས་ལྷུང་བའི་རྟོག་པ་བཞི་བརྒྱ་གང་ཞེན། ཆགས་པ་དང། ཆགས་པ་བར་མ་དང། ལྷན་དུ་ཆགས་པ་
 དང། དགའ་བ་དང། དགའ་བ་བར་མ་དང། ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་དང། རངས་པ་དང། རབ་ཏུ་མཐུ་
 བ་དང། རོ་མཚར་བ་དང། དགོད་པ་དང། ཚིམ་པ་དང། འཇུག་པ་དང། འོ་བྱེད་པ་དང། འཛིབ་པ་
 དང། བརྟན་པ་དང། བརྟེན་པ་དང། ར་རྒྱལ་དང། བྱ་བ་དང། འགོགས་པ་དང། ལྟོབས་དང།
 དམོག་པ་དང། ལྷོ་བ་དང། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་དགའ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང། ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སྦྱོར་
 བ་དང། རྟོག་པ་དང། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང། ཞེ་འགས་པ་དང། དགེ་བ་དང། ཚིག་གསལ་བ་དང།
 བདེན་པ་དང། མི་བདེན་པ་དང། དེས་པ་དང། ཉེ་བར་ཡིན་པ་དང། ལྷན་པ་བོ་དང། གཞན་ལ་
 ལྷུང་བ་དང། དལ་འབོ་དང། རོ་ཚ་བ་མེད་པ་དང། གཡོ་སྦྱུ་དང། ལྷུག་པ་དང། མི་སྦྱོན་པ་དང།
 བྱ་བུ་ཚེ་བ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ལས་ལྷུང་བའི་རྟོག་པ་བཞི་བརྒྱ་འོ།^༦ །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་མཚེད་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཐིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟེ། ལྷུ་རྟགས་སུ་ཉི་མ་ཤར་བའམ་མེའི་
 ལྷང་བ་ལྟར་དམར་སེར་དུ་སྦྱང་སྟེ་ཉོན་ཡིད་ཀྱན་གཞིར་ཐིམ་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩའི་
 གདངས་སོ། །བར་རྟགས་སུ་བདེ་གསལ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་བས་ལྷག་པ་འཆར་ཏེ། རྣམ་
 རྒྱལ་ལས། གསུམ་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང། ཞེས་པ་དང། ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་མི་རྟོག་པ། གསལ་
 བ་ཙམ་དུ་འང་མི་གནས་ཤིན་ཏུ་སྤ། རྒྱང་སེམས་མི་བྱེད་གསལ་བར་འཆར་བ་སྟེ། ལྷུམ་མེར་གནས་
 པ་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ཡིན།^༧ །ཞེས་སོ། ཡི་ཤེས་དེས་གཉི་ལྷག་ལས་ལྷུང་བའི་རྟོག་པ་བདུན་
 འགག་སྟེ། ལྷོད་བསྐྱུས་ལས། གཉི་ལྷག་ལས་ལྷུང་བའི་རྟོག་པ་བདུན་གང་ཞེན། མི་གསལ་བ་དང།
 བརྟེན་དེས་པ་དང། འཇུག་པ་དང། མི་སྦྱོར་བ་དང། ལོ་ལོ་དང། ཐེ་ཚོམ་སྟེ། ཐམས་ཅད་

གཏི་མུག་ལས་གྲུང་པའི་རྟོག་པ་བདུན་པོ་དེ་དག་འགག་གོ།^༡ །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཐོབ་པ་ཉེ་བར་ཐོབ་
 པ་ལ་ཐིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྒྱ་རྟགས་མ་ཐིང་ནག་གམ་ལྷང་ནག་མུན་སྒོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཏི་མུག་ཀུན་
 གཞིའི་ཚའོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་དབུས་རྩའི་གདངས་སོ། །ཞང་རྟགས་སྟོན་བས་དྲངས་ལ་འོད་
 གསལ་བས་ཞེན་རྟོག་གི་དྲིམ་མཐའ་དག་དག་པ་སྟེ། རྣམ་རྒྱལ་ལས། བཞི་པ་མུན་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ཞེས་
 པ་དང་། ཉེ་བ་ཐོབ་པ་དྲིམ་མེད་པ་སྟེ། །རང་བྱུང་རང་གསལ་བདེ་བ་དམིགས་སུ་མེད། སྲ་རགས་
 རང་བཞིན་ཉིང་འཛིན་མཚོག་མི་སྲུང། །སྐད་ཅིག་བཞི་པར་མི་སྲུང་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན།^༢ །ཞེས་སོ། །དེའི་
 དུས་སུ་སྣང་གའི་རྩ་དར་དཀར་གྱི་སྐྱད་པ་འབྲུ་བའི་ནང་གི་ཐུག་དབུགས་ཀྱི་དྲངས་མ་ལ་ཐིག་ལེ་ཨ་
 ཉི་རྩོགས་པར་ཐིམ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་
 འཆར་པོ། །འོད་གསལ་བཞི་པའི་གྱིས་འཆར་བ་ཡང་ཨ་ཉི་སྣང་གའི་རྩ་འདབ་ཏུ་འདུས་པ་དྲངས་མའི་
 རྩ་ནང་གི་དྲངས་མ་ཚེན་པོ་ལ་པེམ་གྱིས་ཐིམ་པས་དེར་གྲུང་བའོ། །དེའང་འོད་གསལ་དང་པོ་གསུམ་
 ཀྱི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་པ་རགས་པ་རྣམས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ལ། བཞི་པའི་དུས་སུ་སྲ་བ་ཐིམ་པས་སྐྱེ་བ་པ་
 མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་སྐབས་ཤིག་དེར་འབྱུང་བས་ཡེ་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་བའི་འཐད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་
 མངོན་དུ་བྱེད་དུས་བཞིན་ལོ། །དེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤངས་པས་མི་ལྟོག་ལ། འདི་ངོ་མ་ཤེས་ན་ལྟོག་
 པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལམ་དུ་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། འདི་སྤངས་པ་མེད་པས་ལྟོག་གོ། །ངོ་ཤེས་ནས་
 མི་ལྟོག་པ་ནི། ངོ་ཤེས་དུས་གྲོལ་ནས་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་ཟག་མེད་བརྟེན་པས་ལྟོག་པའི་གནས་
 མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཚོས་སྐྱུའི་འོད་གསལ་ལོ། །དེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་གཟུགས་སྐྱུའི་འོད་གསལ་ནི་
 རྣམ་ཅིག་བཞི་པའི་རྗེས་དེ་ཉིད་ལ་འཆར་ཉེ། རྣམ་རྒྱལ་ལས། ལྷ་པ་སྦྱིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལ། །མི་
 རྟོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ་འཆར།^༣ །ཞེས་པས། དང་པོར་སྟོན་གའི་ནམ་མཁའ་སྦྱིན་མེད་པ་ལྟ་བུ་
 ལ་འོད་མཐིང་ག་ལས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་ཚོས་སྐྱུའི་དབྱིལ་ལའོར་འཆར་པོ། །

དེའང་སྣང་གའི་འོད་གསལ་ལ་པེམ་གྱི་སྐྱུ་དང་ཞིང་ཁམས་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་
 བས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རིན་ཚེན་འབྱུང་གནས་དང་། སྤང་བ་མཐའ་ཡས་དང་། རོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་
 གཚོ་ལའོར་རྣམས་ཚོས་སྐྱུའི་དབྱིལ་ལའོར་དུ་འཆར་པོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྣང་ནང་གི་གདངས་ལས་རང་

གར་བས་འོག་མིན་རྟོ་རྗེ་དབྱིངས་གྱི་དབྱིལ་འཁོར་དུས་དེར་སྣང་བ་སྟེ། སྣང་འོ་འཕྲོད་ཅིང་བརྟན་
 པ་ཡོད་པ་རྣམས་དུས་དེར་གྲོལ་ལོ། །དེའང་འོད་གསལ་གྱི་སྣང་ཅིག་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་
 ཡིན་པས། ད་ལྟ་ཉིད་དེ་འཛོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་རྣམ་རྟོག་སྤྱི་མ་མ་འཕྲོས་སྣ་མ་འགགས་
 པའི་བར་གྱི་གསལ་དྲངས་ལ་རི་ཙམ་གནས་ཡུན་རིང་བ་བར་དོའི་སྣང་ཅིག་མ་བསམ་གཏན་གྱི་
 རིམ་པའང་དེ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བརྟན་པ་ཆེ་བ་གསལ་ཆེའོ། །དེར་འོ་མ་གཤམ་ལ་སྤྱི་དཔེ་བར་
 དོ་ལ་སྤི་ལམ་ལྟར་ཡད་ཡུད་དུ་སྣང་བའི་སྤྱད་སྣ་མའི་སྣང་བ་དང་། སྤྱད་སྤྱི་མའི་གནས་དང་ཡུལ་གྱི་
 སྣང་བར་འཆར་དུས། རབ་གྱིས་བདེན་མེད། འབྲིང་གིས་བསྐྱེད་རྫོགས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ། ཐ་མས་
 སྐྱབས་འགོ་ལ་སོགས་པས་བར་དོའི་འཛིགས་པ་ལས་འོག་ནས་མཐོ་རིམ་སྤྱི་སྤྱི་མ་ལ་
 གྲོལ་བར་གསུངས་སོ། །འཕྲོས་དང་བཅས་པས་འོད་གསལ་རྣམ་པ་བཞིས་ལམ་བཞོད་པའི་རྒྱལ་
 བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དབང་པོ་ཐ་མ་ལ་སྣོམ་རིམ་བཞག་ཐབས་གོམས་པས་རིགས་འཛོན་འགྲུབ་རྒྱལ་གསུམ་ཡོད་པའི། བསྣོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་
 ཡང་མདོར་བསྟན་ཞེ་ལྟག་གསུམ་གྱི། མདོར་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི།

དབང་པོ་ཐ་མས་བསྣོམ་པའི་རིམ་པ་ཡང་།[༡༩] །དང་པོར་ཞེ་ལྟག་སོ་སོར་རྩལ་སྦྱང་སྟེ།
 བརྟན་པར་གྱུར་ནས་ལུང་འཕྲུག་དབྱེར་མེད་བསྣོམ། །དེ་ཡང་ཐབས་རྒྱལ་དཔག་མེད་རྒྱལ་ལ་བསྐྱབ།།

ཞེ་གནས་ལའང་གསུམ་ལས།

རྣམ་རྟོག་འདུལ་བར་བསྟན་པ་ནི། རི་ལྟར་ཞེ་ན།

ཐོག་མར་ཞེ་གནས་བཙལ་བའི་རིམ་པ་ནི།[༢༠] །དབེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྟན་ལ་རབ་འདུག་ནས།།
 དབྱུགས་དབྱུང་རྒྱབ་པའི་ཁ་དོག་གངས་རྣམས་གྱིས། །ཉིན་འགར་རྣམ་རྟོག་འདུལ་ཞིང་གནས་པར་བྱ།།

དེའང་བསམ་གཏན་གྱི་ཚེར་མ་སྐྱེ་བའི་འཚོ་བ་དང་འདུ་འཛི་དང་གྲག་ཙོར་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་
 གནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡིད་འཛོན་པར་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་སྤྱི་ལ་གྲུང་བཅས་ནས་ལག་པ་ལུས་
 མོ་ལ་བཀའ་སྟེ། རྩ་གསུམ་གསལ་བའི་རོ་མ་དཀར་པོ་ནས་སྣ་བྱུག་གཡས་ལ་རྒྱུང་བྱིར་སོང་བས་ནད་

གདོན་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སློབ་ཁང་ནས་དུ་བ་སོང་བ་ལྟར་སངས། བད་དུ་འཇུག་དུས་སངས་རྒྱས་ལ་
 སོགས་པའི་ཉིང་འེ་འཛོན་འོད་དུ་གྱུར་པ་སྣ་ལུག་གཡོན་ནས་བརྒྱུད་མ་དམར་པོའི་བད་དུ་ལྷགས་ཏེ་
 དབུ་མའི་བད་དུ་བྱིས་པར་བསམས་ལ་དར་ཅིག་ཐུབ་ཐང་དུ་སྟེང་འོག་གི་རྒྱུད་ཁ་སྐྱར་ལ་གཟུང་། ཡང་
 དལ་བུས་སྒྲ་མ་བཞེན་བཏང་ལ་ལྷག་ཅུང་ཟད་རེ་གཟུང་། རྒྱུད་གི་ཁ་དོག་ནི་དབྱིད་གསུམ་ས་རྒྱུད་བད་
 ཀའ་གྲིས་འཐིབས་པའི་དུས་ཏེ་དེའི་གཉེན་པོར་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ལྷང་གུ དབུར་གསུམ་མའི་ཚ་བ་བསམ་ལ་
 བའི་བྱིར་རྒྱུར་དཀར་པོ། སྟོན་གསུམ་མཁྲིས་པ་གཡོ་བ་བསམ་ལ་བའི་བྱིར་ས་རྒྱུད་སེར་པོ། དགུན་
 གསུམ་གང་བ་རྒྱུད་གཉེན་པོར་མའི་རྒྱུད་དམར་པོ་བསྒྲོམ་མོ། དབྱིབས་ན་སྟོང་བད་དུ་རྒྱུད་སེམས་གྱི་
 དུངས་མ་གཞུ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱ་གསུམ་པ་དང་། རྒྱུ་པོ་དང་། སྤྱ་བཞི་བ་རྣམས་བསྒྲོམ་ཞིང་། དེ་དང་
 མཐུན་པའི་རེག་བྱ་ཅན་ནོ། །སྤངས་ནི་ལུག་པ་བདུན་ཚུན་ཆད་ཡིད་གྱིས་བྱའོ།།

དེའང་ལས་དང་པོ་བས་རྒྱུད་དེ་སྣ་བུ་ག་ནས་སྤྱ །བཞི་ལ་སོགས་པ་ནས་རེ་ཆེ་རེ་རིང་སྟོང་
 གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་སྒྲོ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་གང་ལའང་ཡིད་མ་ཡེངས་པར་བྱའོ། །ཁམས་
 འདུས་པའི་ཆེ་བད་དུ་མ་ལུས་པར་ཉ་དག་པོས་བྱིར་འཕངས་པས་སེལ་ལ། བདེ་བ་དང་དད་བ་སྐྱེས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་དུས་སྤྱ་བད་དུ་གཟུང་པོ། །དེའང་རྒྱུད་ལ་ཉིན་ཞག་འགར་སྤྱངས་པས་སེམས་གསལ་
 དུངས་གང་དུ་འང་མི་རྟོག་པའི་ཞི་གནས་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་ཆེ་རགས་པའི་རྒྱུད་རྒྱུ་བ་མེད་ཅིང་སེམས་རྟོག་པ་
 མེད་པ་ན་རོ་བརྒྱུད་གི་དུངས་མ་དཀར་དམར་ཉི་རྒྱའི་ཆ་མི་གཡོ་ཞིང་། དེའི་བད་དུ་རྒྱུད་ཞབས་རྒྱུ་བ་
 མེད་དེ་དབུ་མར་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་གནས་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
 རོ་ཉ་ལས། གང་དུ་རྒྱུད་དང་སེམས་ནི་མི་རྒྱུ་ཞིང་། ཉི་མ་རྒྱ་བ་འཇུག་པ་མེད་ལྟར་བ། མི་ཤེས་པ་
 དག་གནས་དེར་སེམས་ནི་དབུགས་སྤྱུང་ཞིང་།³ ཅིས་སོ།།

དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་པ་ནི། དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་རྣམས་མགོ་འོན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་
 པའི་རྗེས་ཐོགས།

དེ་ནས་བྱམས་སོགས་བཞི་དང་སེམས་གཉིས་དང་། [༣༤] །བསྐྱེད་རིམ་དང་ནི་བྱིས་སྤྱེ་གས་བམ་སོགས།།

དགེ་བའི་ཡུལ་ནི་གང་ཡང་རུང་ཞིག་ལ། །དམིགས་པ་ཕྱེ་གཅིག་མ་ཡེངས་མཉམ་པར་གཞག།

དེའང་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞིའམ། རྫོན་འཇུག་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་པར། རྫོན་འཇུག་ལས། རྣམ་
རྟོག་ཉེ་བར་ཞིབ་དང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ།^༤ །ཞེས་པའམ། བསྐྱེད་རིམ་མཐུ་
པོ་ཉིའམ། རི་མོ་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་སྐྱུ་ལ་སེམས་གཟུང་བར། ཉིང་འཛོལ་རྒྱལ་པོ་ལས། གསེར་གྱི་
ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱིས། །འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ནས་རབ་མཛེས་པ། །དམིགས་པ་འདི་ལ་
གང་གི་སེམས་འཇུག་པ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ནི་མཉམ་གཞག་ཡིན།^༥ །ཞེས་པའམ། མདོར་
ན་སློན་ནས་དམིགས་མེད་ལ་མ་གོམས་པས་དམིགས་ཡུལ་དགེ་བ་གང་རུང་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་མ་
ཡེངས་པར་བསྐྱོམ་སྟེ། མདོ་སླེའི་རྒྱན་ལས། དམིགས་ཡུལ་ལ་ནི་སེམས་གཏང་ནས། ཉེ་རྒྱུན་རྣམ་
པར་གཡེང་མི་བྱ།^༦ །ཞེས་སོ།།

ཞིགས་ཀྱི་ཉིང་འཛོལ་དངོས་ནི། གཤམ།

དེ་ལྟར་བཞག་པས་སེམས་ནི་ལས་རུང་ཞིང་། [༣༤] །གཞན་དུ་མི་འཕྲོག་ར་གཏང་ཡུལ་ལ་ཟེན།
རི་ཚམ་བཞག་པ་དེ་ཚམ་མཉམ་པར་གཞག། །ལུས་དག་སེམས་ནི་དགའ་བདེས་ཁྱབ་པ་ན།།
ཕྱེ་གཅིག་མི་གཡོའི་ཞིགས་སྐྱབ་པ་ཡིན།། [༣༥]

ཡུལ་གང་ལ་སེམས་གཟུང་སར་མཉམ་གཞག་མ་བཏང་རིང་ལ་རྟོག་པ་མི་འཕྲོ་ཞིང་། སེམས་བདེ་
ལུས་བདེ་དག་སྐྱོབ་བ་ཉུང་ཞིང་ཚིག་འཇམ་ལ་མདོག་སྐྱུམ་པ་ནི་ཞིགས་ཕྱེ་གཅིག་པ་སྐྱབ་པའི་དུས་ཉེ།
མདོ་ལས། དགོ་སློང་རྣལ་འབྱོར་རྫོན་པ་བདག་གི་ལུས་སེམས་ལས་སྐྱུ་རུང་བ་ཡིན། །ཟས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་རྒྱུང་བ་ཡིན། རྫོན་བ་ཉུང་ཞིང་ཚིག་འཇམ་པ་ཡིན། བགས་པའི་མདོག་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྐྱུམ་པ་ཡིན་^༧
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

ལྷག་མཐོང་ལའང་གཉིས་ལས། བསྐྱབ་རྒྱུ་ལ་ནི། ཞིགས་ལས་སྐྱུ་རུང་བ།

དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་དོན་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། །ཕྱི་རོལ་སྣང་སྤིད་འཁོར་འདས་ཚོས་འདི་རྣམས།།
སྣ་ཚོགས་སྣང་བས་མི་ལམ་སྐྱུ་འདྲ་ཞིང་། །གཟུགས་བརྟན་སྐྱུ་ལ་བསྐྱབ་བརྟན་དྲི་ཟེའི་ཕྱོད་།། [༣༦]

མིག་ཡོད་སྐྱིག་རྒྱ་འདྲ་ཞིང་སྤྱིར་པོ་མེད། །སྤྲང་བས་སྤྱོད་སྤྱིར་བཞེན་སྤྱོད་པའི་རང་།།

གཞོན་མ་ནས་མེད་བཞེན་སྤྲང་བ་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ལྟར་བསྐོམ་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ཉི་རེ་
འཛོལ་རྒྱལ་པོ་ལས། ཚོས་འདི་རྣམས་ནི་དབུ་བ་རྒྱུ་ཤིང་འདྲ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནས་མ་ལའི་གྲོག་འདྲ་སྟེ། རྒྱ
ཡི་རྒྱ་བ་འདྲ་ཞིང་སྐྱིག་རྒྱ་བཞེན། ཞེས་པ་དང་། རི་ལྟར་དྲི་ཟེའི་གོང་ཚེར་སྐྱིག་རྒྱ་དང་། སྐྱུ་མ་རི་
བཞེན་མི་ལམ་ཅི་འདྲ་བར། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞེན་གྱིས་བྱ་སྟེ། ཁཚན་མར་བསྐོམ་པར་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་།^༤ ཞེས་པ་དང་། བམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། ཚོས་གཙུག་གིས་ནི་ཚོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་། སྐྱིག་རྒྱ་དང་འདྲ་གཟུང་བྱུང་མེད་ཅིང་གསོག་དང་ནི། །བརྒྱུན་ཞིང་
ཐེར་བྱ་ག་མིན་པ་རྗེས་སུ་ཉོག་གས་བྱུང་བ། །དེ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་བྱུང་རྒྱུ་བ་སྤྱིར་པོར་
འགྲོ།^༥ ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སློབ་འཇུག་པོར་སྤྲང་བའི་མ་དག་པ་སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་དང་། དག་
པ་དཀོན་མཚོག་གི་སྤྲང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་ལམ་ལྟར་དོན་ལ་མ་བྱུང་ལ། འཇུག་པོར་བག་ཆགས་
མ་བསགས་པའི་དབང་གིས་སྤྲང་བ་སྟེ། དེའི་སྤྲང་བ་ལ་ཤར་བ་དེ་ཀྱུན་དག་དག་འདྲ་ཡང་གཉིས་
བཅས་ཀྱི་སྤྲང་བོར་ཤར་བས་བརྒྱུན་པ་སྟེ། མདོ་ལས། བྱ་དན་ལས་འདས་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་
བུ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པོར་སྤྲང་བའི་སངས་རྒྱུས་བརྒྱུན་པ་སྐྱུ་མ་པའི་རང་བཞེན་རྒྱུ་ལྷོ་
བ་ལྟར། དབྱིངས་ཚོས་སྤྲང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་མ་འཕོས་བཞེན་སྤྲང་བ་བརྒྱུན་གྱི། དག་པ་སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་རང་བཞེན་འོག་མིན་ན་བཞུག་པ་མེད་པའི་བརྒྱུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེའང་འཇུག་ཉོག་གིས་འཁོར་བ་དང་དེའི་བདེ་སྐྱེག་གཙུག་ནས་གཙུག་ཏུ་བརྒྱུད་ཅིང་ཚོ་
རབས་བགྲངས་པ་འདྲ་ཡང་། དུས་དེ་ཉིད་ནས་སེམས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་ལ་ལྟོས་ན་འཁོར་མ་
འཁོར་མེད་པ་མི་ལམ་ལྟར་འཇུག་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་གཉིད་ལ་ཤར་དུས་ནས་འཇུག་སྤྲང་ཡོང་མ་མཉམ་
བར་བཤད་དེ། འཕགས་པ་ཉི་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། སེམས་དམུལ་འཛིགས་པ་ང་ཡིས་བརྒྱན་
བྱས་ཉེ། སེམས་ཅན་སྤྱོད་སྤྲུག་དུ་མ་སྐྱོ་བྱས་ཀྱང་། ཁྲང་དག་གི་འཕོས་ངན་སོང་དག་འགོ་བའི། །
འགོ་བ་དེ་དག་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཁྲང་དག་རལ་གྱི་མདའ་ཚེན་མཚོན་འབྱིན་པའི། ཁཚོན་པ་

བྱེད་པ་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལུས་ལ་འབབ་མཐོང་དེ་ན་མཚོན་ཆ་མེད། །སྣ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་
 མེ་རྟོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཚོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལ་འང་བྱེད་པ་འགའ་
 མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་རྣམ་
 བཏགས་ཏེ། །འདུ་གེས་འཛིན་པས་བྱིས་པ་རྣམ་པར་བྱ། །འཛིན་དང་འཛིན་མེད་དེ་ཡང་བྱུང་མེད་དེ། །
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྣུ་མ་སྒྲིག་རྒྱ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་སྣང་བཏགས་གྱི་ཚོས་འདི་དག་སྣུ་
 མའི་དཔེ་བརྒྱད་ལྟར་མེད་ལ་སྣང་བ་སང་སེང་འལ་འོལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།

འཆར་རྒྱལ་ནི། དེ་ལྟར་སྣུ་མར་འཛིན་པ་ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་པས་ནམ་མཁའ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི།
 ཚོས།

ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་ཞིང་བདག་མེད་པས། །སྣེ་མེད་སྣོས་དང་བྲལ་བར་མཉམ་པར་གཞག།[༢༡]
 དེ་ཡིས་ཕྱི་ངོལ་ཚོས་ལ་བདག་མེད་ཅིང་། །གཟུང་དང་གཟུང་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས།།

དེའང་སྣང་ལ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཡང་བཏགས་པ་ཅམ་ལས། །དོན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་
 སྣོས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་གོ། །དེས་ནི་ཕྱི་བདེན་པའམ་བདེན་མེད་སྣུ་མར་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པའང་ལྡོག་པས། །དེའི་ཚེ་གཟུང་བའི་ཡུལ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་དུས་དེ་ལ་ཞེན་
 ཆ་གཟུང་རྟོག་གི་སྣོ་མ་གྲུབ་པས་ཞར་ལ་འཛིན་པའང་མ་གྲུབ་པར་གེས་ཏེ། །གང་གི་ངོ་བོར་མེད་
 ཅིང་དམིགས་པ་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །རྗེ་སྐད་དུ། འཕགས་པ་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། །སྣོན་འདས་དུས་གྱི་བསྐལ་པ་བསམ་ཡས་ན། །མི་ཡི་གཙོ་བོ་བྱུང་བར་
 དས་བྲན་ཏེ། །བྲང་སྤོང་ཚེན་པོ་གཟིངས་གྱི་དོན་མཛད་པ། །མིང་ནི་དེ་ལས་པོ་མེད་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ། །སྣེས་
 མ་ཐག་ཏུ་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན། །དེ་ཚོ་དེ་
 དང་མཐུན་པར་མཚན་བཏགས་པའི། །སྣོ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་དུ་གྲགས་པར་བྱས། །རྩ་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྣང་འབྱིན་པ། །དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་བར་གྱུར། །སྣེས་མ་ཐག་ཏུ་གོམ་པ་
 བདུན་བོར་ཏེ། །རྒྱལ་བས་ཚོས་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པར་བཤད། །བྱུང་བ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་

སྟོན་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་མོ། །རྩ་ཤིང་གེལ་པ་སྐྱབ་ཅི་བྲག་རྣམས་ལས། །ཚོས་
རྣམས་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་སྒྲུ་ཡང་བྱུང་། །འཛིག་རྟེན་དེ་ན་རྗེ་སྟེང་སྒྲུ་ཡོད་པ། །ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་
ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཛིག་རྟེན་འདྲེན་པ་ཡི། །སྒྲུ་དབྱངས་རྣམ་པ་གི་ན་ཏུ་བྱུང་བར་
བྱུང་།¹¹⁾ །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

བཞག་ཐབས་ལ་བརྟུག་སྐྱུམ་ལས། །སེམས་ལ་བརྟག་པ་ནི། །དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པའི་རྗེས་བོགས།

དེ་ནས་ནང་གི་སེམས་ལ་འདི་ལྟར་བརྟག། །སྒྲུ་ཚོགས་རྟོག་ལ་དོ་བོ་མེད་པའི་སེམས།།[༣༧]

དགག་སྐྱབ་བདེན་བརྟུན་བདེ་སྐྱབ་བཏང་སྟོམས་སོགས། །ཡུལ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་ངོས་གཟུང་མེད་པ་ལྟོད།།

དང་པོ་གང་འོངས་ད་ལྟ་གང་ན་གནས། །ཐ་མ་གང་འགོ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཅི།།[༣༨]

སྐྱམ་ཏུ་བརྟགས་ཚོ་འདི་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར།།

ཞེས་པ་སྟེ། །དེ་འང་ཡུལ་སྒྲུ་ཚོགས་ལ་དགའ་མི་དགའ་ཡིན་མ་ཡིན་བདེན་བརྟུན་བདེ་སྐྱབ་ལ་སོགས་
པར་ག་རར་འཕྲོ་ཞིང་རྟོག་པ་ལྟོད། །དང་པོ་གང་ནས་འོངས། །ད་ལྟ་གང་ན་གནས། །ཐ་མ་གང་ཏུ་
འགོ། །ཁ་དོག་ཅི་འདུག །དབྱིབས་དང་མཚན་མ་ཅི་འདྲ་ཞེས་སྐྱད་ཅིག་གྱང་མ་ཡིངས་པར་བརྟགས་
ཤིང་གཞིག་རས་དབྱུད་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། །དཀོན་བརྟེན་གསལ་ལས། །འོད་སྐྱུངས། །འདི་ལ་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཞེན་སེམས་ཡོངས་སྐྱེ་ཚོལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ།¹²⁾ །ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་རྟོག་པའི་ཡུལ་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་
གྱང་མི་དམིགས་པ་གིང་ལས་མེ་བྱུང་ཏུས་ཤིང་ཉིད་གྱང་ཚིག་པ་ལས། །བྱད་ཤིང་ཟད་ནས་གཉིས་ཀ་ངོ་
པོ་མེད་པ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ལས། །དཔེར་ན་ཤིང་ཉིད་རྒྱུད་གིས་བྱུད་པ་ལས། །མེ་བྱུང་ནས་ནི་
དེ་ཉིད་སྟེག་པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་དབང་པོ་སྐྱེས་ནས་ནི། །སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྟེག་པར་
བྱེད།¹³⁾ །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

གནས་ལུགས་མཐོང་ཚུལ་ནི། །འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་པ་¹⁴⁾ །ནི། །དགག་སྐྱབ་ལ་འཕྲོ་བ་དང་། །དེ་
ལ་སོ་སོར་དབྱོད་པའི།

སེམས་ནི་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་སྟོང་ཞིང་། །བར་དུ་གནས་དང་ཐ་མར་འགག་པས་སྟོང་།།
 ཁ་དོག་དབྱིབས་མེད་པོ་པོ་ལོ་གསུང་མེད།།[༦] །འདས་པ་འགགས་ཤིང་མ་འོངས་མ་སྐྱེས་ལ།།
 ད་ལྟ་མི་གནས་སྤྱི་བར་གང་ཞེས་མེད། །ཁམ་མཁའ་འདྲ་ཞིང་སྐྱོས་དང་བྲལ་བར་ཤེས།།

འདི་ལྟར་སེམས་དེ་ནི་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་བ་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དོན་ལ་པོ་པོ་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་
 སྐྱེ་རྒྱུ་མེད་པས་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་སྟོང་། མ་སྐྱེས་པ་ལ་གནས་མཁའ་མེད་པས་གནས་པ་པོ་པོ་ས་
 སྟོང་། མི་གནས་པ་ལ་འགག་རྒྱུ་མེད་པས་འགག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། ཁ་དོག་མེད།
 དབྱིབས་མེད། བསྟན་དུ་མེད། སྤྱི་བར་བར་གསུམ་དུ་བཅའ་ཞིང་དབྱེད་ཀྱང་མི་རྟོག་དེ། མ་རྟོག་པའི་
 རང་དེ་དཔེ་ཁམ་མཁའ་ལྟར་པོ་ལོ་གསུང་དབྱེད་པ་མེད་པར་སང་དེ་བ་ཡངས་བྱུང་མེ་བ་བྱ་བྱེད་དང་
 བྲལ་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་ཚོས་སྐྱེ་རང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ། བདེ་བ་རབ་འབྱུངས་ལས། ལྷ་བ་མེད་
 པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །བཅའ་བས་མ་རྟོག་པོ་ལོ་གསུང་མེད། །ཇི་བཞིན་ཡེ་བཞིན་སྟོང་པའི་རང་། བརྗོད་
 བྲལ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སོ།།^{༡༤} །ཞེས་སོ།།

སྟོན་ནས་བཞག་པ་ནི། དུས།

དེ་ཚེ་སེམས་ལ་གང་ཡང་མི་བསམ་པར།[༧] །ཚད་པ་ངལ་གསོ་བཞིན་དུ་སྟོང་གིས་སྟོང་།།
 ཅི་ཡང་མི་བསམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་པོར། །ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་མཉམ་པའི་རང་ལ་གཞག།

ལུང་གིས་དུ་བ་པ་ངལ་གསོ་བ་ལྟར་སྤང་བ་རྟོག་དབྱེད་ཀྱི་རྣམ་པས་དབྱེད་དབྱེད་པའི་གོ་མ་པ་དོར་བས་
 རང་ལ་བ་ན་མཐའ་གཏུགས་པའམ་རང་ལ་སར་སྐྱེ་བ་ལྟར་བྱུང་གིས་སོང་བ་སྟེ། རང་ལུགས་སུ་སྟོང་གིས་
 སྟོང་པས་བྱུང་བསམ་གང་ཡང་མེད་ལ་རིག་པའི་མདངས་བདེ་བ་དང་བཅས་པ་མ་འགགས་པར་སྤང་
 བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ལེ་ཤིགས་སེ་བུན་ནི་བའི་རང་ལ་གཞག་གོ། །དོ་སྙེལ་ས། འཇུར་བུས་བཅིངས་པའི་
 སེམས་དེ་ནི། །སྟོན་ན་གོ་ལ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཚོངས་རྣམས་གང་གིས་འཚིང་གུར་པ། །མཁའ་རྣམས་
 དེ་ཡིས་རྣམ་པར་གོ་ལ།^{༡༥} །ཞེས་སོ། །སྐྱེ་ཡང་སེམས་ནི་བསྐྱོམས་ཏེ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ན་འཕྲོ་རང་
 འཕྲོ་ལ། །གང་དག་ར་སོང་ཞིག་ཅེས་སྟོན་ན་རང་སོར་གནས་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ར་མོ་དང་འདྲ་བར།

དེ་ཉིད་ལས། བཅིངས་པ་དག་ནི་ཕྱོགས་བཟུར་འགོ་བར་ཚོམ། རྩོད་ས་པར་གྱུར་ན་མི་གཡོ་བརྟན་
 པར་གནས། ཤོ་ལོག་རྩ་མོ་ལྟ་བུར་བདག་གིས་རྟོགས། རྩོད་རྒྱུ་མས་ཀྱང་རང་ལ་ཅེར་ཏེ་སྒྲོས།²² །
 ཞེས་སོ། རྩོད་གཞི་བཟུངས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་སེམས་ཀྱང་འཕྲོ་དུ་བཟུག་ནས། ད་ལྟར་བཟུང་བའདུ་མ་
 འོང་ཞིག་ཅེས་བྱས་ན། སྤྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་བཞིན་བྱས་ཀྱང་ནང་དུ་ལོག་ནས་སྟོང་བ་རང་གནས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་ལ་སྐྱེ་མ་ལྟར་གནས་པའདུ། དེ་ལས། ཡུལ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་སྟེ་བསྟོན་བྱ་མིན། སྟོང་
 པ་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་སྤྱད་པར་བྱ། རྩི་ལྟར་གཞི་བཟུངས་ལས་འཕུར་བའི་བྱ་རྒྱུ་ནི། རྩོད་ཞིང་བསྐྱོར་
 ཞིང་སྤྱི་ཡུལ་ལ་དེ་རུ་བབས།²³ ཞེས་སོ། རྩོད་གསུངས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ་སེམས་འཕྲོ་བའི་དུས་
 ཟུན། ཡུལ་བདེན་པར་མེད་པས་སྟོ་ཡང་སྐྱད་ཅིག་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་དེ་རང་ལོག་ནས་
 དཔུང་ར་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། རྩོད་ཕྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གཞི་བཟུངས་ཁ་ནས་འཕུར་བའི་བྱ་རྒྱུ་
 སྤྱི་ཡུལ་ལ་མི་བརྟེན་པར་གཞི་བཟུངས་དེ་ཉིད་དུ་བབས་པ་བཞིན་ནོ།།

རྟོགས་པ་འཆར་ཚུལ་ནི། བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ།

དེ་ཡིས་རང་འཛིན་གང་ཟག་བདག་མེད་ཅིང་། [༤༩] རྩོད་པའི་སེམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས།།

དེ་ལྟར་དང་དང་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་རྩུང་བཅད་པས་མ་རྟེན་པའི་དོན་ལ་གོ་མས་པས་འཛིན་
 བྱེད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པས་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་ལ། ལྟར་གཟུང་ཡུལ་ངོ་བོ་མེད་པས་
 གཟུང་བ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ། བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་
 ཡུལ་དང་སྐྱེ་མཁན་གཉིས་མ་གྱུ་བ་སྟེ་འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གོ་ལ་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 པའི་དགོངས་པར་བྱིན་པའོ། རྩོད་འཁོར་བ་སེམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་ལས།
 འཁོར་བའི་རང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས། རྩོད་རྣམས་མདའ་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྱི་ཡུལ་ཅོན་ན་
 ཤེས་པར་བྱིས།²⁴ ཞེས་སོ། རྩོད་རྟོགས་དུས་ཚོ་འདིར་མ་གོ་ལ་ཡང་སྤྱི་མར་གོ་ལ་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟ་
 མ་བཞིན་བརྒྱུ་བ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གཡེ་ཏེ་འདིར། རྩོད་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་སྤྱི་
 མར་འབད་མེད་པར། རེས་པར་འཕྲོ་བ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ།²⁵ ཞེས་སོ། རྩོད་དགེ་བའམ་མི་

དགེ་བ་རྒྱབས་ཆེ་བས་མི་ཕྱིར་མི་སྲིད་པར་སྲི་མ་ལ་ཕྱིར་བར་འགྱུར་པའི་ལས་བཞིན་ཉེ་ངེས་པར་ཕྱིར་
འགྱུར་གྱི་ལས་བཞིན་ཞེས་སོ།།

བརྟན་པ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། ཞི་ལྷག་སོ་སོར་བརྟན་པ་ཐོབ་པ།

དེ་ནས་ཟུང་འཇུག་གཏུག་མའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྣང་སེམས་གཉིས་མེད་ཚུད་ཚུལ་བཞིན།།

རྗོངས་ལུང་ཚུ་རློ་ཤར་དུས་ཚུད་རློ་གཟུགས་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟར་སྣང་བ་དང་སྣང་བ་འཛིན་པའི་དུས་
དེའི་སློ་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །སྣང་བ་ནི་གཟུང་བའོ། །སྣང་ཡུལ་ལ་མི་ཟེར་བ་ཡིན་པར་གོ་བར་
བྱའོ། །སྣང་ཡུལ་དང་དེའི་སློང་བ་གཉིས་ཚུད་ཚུ་རློ་ལྟར་གཉིས་མེད་དུ་གནས་སོ།།

གཉིས་མེད་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་མ་རིག་པས།

གཉིས་སུ་གཟུང་བས་སྲིད་པར་འབྱུང་ན་ཡང་།[༤༧] །གཉིས་མེད་ཤེས་པས་སྐྱབ་པར་འདས་ཞིར་འགྲོ།

དེ་བས་གཉིས་མེད་དོན་ལ་འདི་ལྟར་བསྐྱབ། །ཚོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་སེམས་གྱི་དོ་བོ་ཉིད།།

སེམས་གྱི་རང་བཞིན་དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད།[༤༨] །དྲི་མེད་སློང་གསལ་སློས་དང་བུལ་བར་གཞག།

དོན་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་གཟུང་བས་སྲིད་པར་འབྱུང་བ་མི་ལམ་གྱི་ཚུ་ལ་འཛིན་གསལ་བར་གཟུང་བས་
སྣང་འཛིན་སྣང་སྣང་ཚེར་གྱུར་པ་ལྟར་སོང་བའི་འབྱུང་སྣང་གི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་བས་བསྐྱེད་པ་
ནི་སེམས་གྱི་འབྱུང་སྣང་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འབྱུང་སྣང་འཆར་བའི་གཞི་སེམས་དེ་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་དོ་བོ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མས་གོས་མ་ཕྱིར་བར་ཤེས་ཉེ། རྒྱད་
བྲལ་ལས། སེམས་དེའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་དོ་བོ་མེད་གཟིགས་ནས།¹⁾ །ཞེས་
པ་ལྟར། དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། མཐའ་ཡིས་མ་གོས་པའི་སྣྲིང་པོ། སློས་པ་དང་བུལ་བའི་དོ་བོ་ཉིད་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་བཞག་སྟེ། རྟོག་དཔྱད་གྱི་ཚོལ་ཁྲོ་གང་ཡང་མི་བྱའོ། །བྱས་ན་སེམས་ཉིད་
བརྟོགས་པས་འཁོར་བའི་ཀུན་རྟོག་འཕེལ་བ་དུག་སྐྱུལ་གཟེབ་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རང་སོར་བཞག་
ན་གཞོན་པ་མེད་ལ་གཙུག་ན་གཞོན་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱང་རྩོལ་སྐྱུབ་དང་བྱུང་དོར་མེད་པར་བརྟན་
པ་ནི། མི་ཟེར་པའི་གཉེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྐྱུ་ལས། སེམས་ཉིད་རྣལ་མའི་དོན་ནི་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་

དགའ་བ། །མཐའ་ཡིས་མ་གོས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྤྲིང་པོ་ནི། །རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་པས་ཀྱང་གྲིས་
དབྱད་བྱ་མིན། །ཀལ་ཉེ་དབྱད་ན་དུག་སྐྱུལ་གཅོས་པ་ཁོ་ནར་ཟད།⁹ །ཅེས་དང། ཀྱང་བྱེད་ལས།
རི་ལྷར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག །འདི་ལ་སྤུས་ཀྱང་འཚོས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །མ་བཅོས་མཉམ་
པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ནི། །མི་རྟོག་ཚོས་སྤེལ་གྲོངས་པ་རང་གིས་གནས།⁹ །ཞེས་སོ།།

མཐའ་བྲལ་དབུམར་རྟོགས་ཚུལ་ནི། །སྒྲོམ་པའི་ཚུལ།

དེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་རྟོགས་པ་རབ་ཞི་ཞིང། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོར་གནས།།

རིག་དང་མངོན་ཤེས་ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་འགྲུབ་ཞིང་།^[10] །གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་མཐའ་བྲལ་དབུམར་རྟོགས།།

ཉོན་མོངས་པའི་རྟོག་པ་ཞི་ཞིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྲིས་རིག་པ་དང་གྲོ་ལ་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱན་དང་མངོན་ཤེས་འགྲུབ་སྟེ། སྤྱད་པར། བསམ་གཏན་
གྲིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་པ་འདོད། །རིག་དང་མངོན་པར་ཤེས་དང་ཉིང་འཛིན་མངོན་པར་
འགྲུབ།¹⁰ །ཅེས་སོ།།

བསྒྲོམ་བྱ་སྒྲོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་བསྟན་པ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས།

དེ་ཚེ་སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། །ཡུལ་ནི་མི་དམིགས་རང་བཞིན་སྒྲོས་དང་བྲལ།།

སྒྲོམ་དང་བསྒྲོམ་བྱ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ།^[11] །བྱ་རྒྱ་བྱེད་མཁན་མེད་པས་གདོད་མའི་ངང་།།

དྲི་མེད་རང་བཞིན་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན།།

མཉམ་པར་བཞག་པ་དེའི་ཚེ་སེམས་ནི་སྒྲོ་བ་སྤྱད་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འི་ངང་ལས་སྤང་ཡུལ་
སྤང་ཡང་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པས་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཇུག་པ་མེད་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས། །སྒྲོམ་དང་བསྒྲོམ་མཁན་གཉིས་སུ་མེད་པས་བྱ་རྒྱ་དང་བྱེད་མཁན་རང་སར་གྲོ་ལ་བ་ནི་
སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་རང་བཞིན་གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་དུས་དེར་
ཕྱིན་ཏེ། སེམས་ཉིད་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཚོས་སྤྱོད་དང་གནས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གནས་པའི་དུས་སོ། །དོ་
ཏ་ལས། མ་ལུས་རྒྱན་དུ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ། །སེམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྲིས་དག་པས་ན། །དོ་

ཉིད་དྲི་མེད་མཚོག་གི་གོ་འཕང་དོ།” །ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་སེམས་སེམས་བྱུང་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་ཐིམ་པས་རྣམ་རྟོག་མི་གཡོ་བ་ལན་ཚུ་ཚུ་ལ་ཐིམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་། དེ་ལས། རྣམ་རྟོག་ཡིད་ནི་མི་གཡོ་བ་རྟོག་པར་གནས། །རྗེ་ལྟར་ལན་ཚུ་ཚུ་ལ་ཐིམ་པ་ལྟར། །དེ་ལྟར་སེམས་ནི་རང་བཞིན་ལ་ཐིམ་འགྲུ། །དེ་ཚེ་བདག་དང་གཞན་ནི་མཉམ་པར་མཐོང་།” །ཞེས་སོ།།

ཚེས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་ལུ་གཞན་ཡང་དུས་དེའི་ཚོ།

གཟུང་ཡུལ་མི་དམིགས་རྣམས་མི་གཡོ་བ་ལ། །འཛིན་མཁའ་མི་དམིགས་གཡོ་མེད་སྤོགས་ལྟར་བྱལ།[༥] ལྷང་སེམས་གཉིས་མེད་པ་རོལ་བྱིན་པའི་རང་། །ཟབ་ཞེ་སྤོགས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས།། བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཚེས་ཉིད་འོད་དུ་རྒྱུད།།

སྤྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལྟ་བུ་སྤོགས་ལམ་མི་གཡོ་བ་ལྟར་རྟོགས་པས་གཟུང་བའི་རྟོག་པས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་དམིགས་པ་བྱུང་བ་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆ་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྟོགས་པས་དེར་འཛིན་པོ་ཉིད་གྱིས་སྤོང་སྤྱོད། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་སོ་སྤོང་བ་སྤྱོད་པ་ནི་ཤེས་པ་བྱི་པ་རོལ་བྱི་བྱིན་པ། ཟབ་པ། ཞིབ། སྤོགས་པ་དང་བྲལ་བ། རང་གིས་འོད་གསལ་བ། སོ་སོ་རང་གི་ཡོ་ཤེས་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་སྤྱོད། ཟབ་ཞེ་སྤོགས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཚེས་ཉིད་ཤིག་བདག་གིས་རྟོད། །ཅིས་པ་སྤྱོད། ཚུ་རོལ་འཁོར་བ། པ་རོལ་སྤྱོད་ལས་འདས་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་སྤོང་བའི་ལམ་གསུམ་མི་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བྱི་པ་རོལ་བྱི་བྱིན་པ་ཡང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་བྱིར། །ཤེས་པ་པ་རོལ་བྱིན་པར་འདོད།” །ཅིས་སོ།།

ལྟ་བུ་མཐའ་བྱིན་པའི་རྣམ་ལུ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་ལ་གནས་པ་ནི།

འཛིན་མེད་ཡངས་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱུ་ཚེན་གྱིས།[༦] །སྤྱིད་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་བསྐལ་བས་ན།། གཞི་བདེའི་སྤྱིད་དུ་སྤོང་བའི་རྒྱུ་མི་འཆད། །རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཚེན་པོའི་རང་དུ་བྱིན།།

ལྟ་བུ་ཡངས་པ་ཚེན་པོའི་དོན་རྟོགས་པའི་རང་ལ་གནས་པ་གྲུ་ལྟ་བུ་ས་འཁོར་བ་སྤོང་བའི་རྒྱ་མཚོ་

བཀལ་ནས། གཞི་ཡེ་ནས་སྒྲོམ་པ་མེད་པར། རྒྱུ་དུས་དེར་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་འདྲེས་ཏེ་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ཞེས་བཏགས་པས་དེར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་བྱུང་བྱས་པ་
མེད་པའི་དོན་ཀྱང་རྫོགས་པའི་རྫོགས་པ་འཆར་བ་ཡང་། ཀུན་བྱེད་ལས། གྱུ་དེ་ཕྱིར་ཀུན་བྱེད་པ་ཡིས་
ལུང་བསྟན་པ། །ཐོས་པའི་དོན་ལ་མ་ལོར་བཏན་པར་བྱོས། །བྱ་བཅའ་ཀུན་དང་བཟལ་བའི་འཕྲིན་
ལས་གྱིས། །མ་བྱས་དོན་ཀུན་རྫོགས་པའི་རྫོགས་པ་འཆར། །ཞེས་སོ།།

ཞི་ལྷག་མཚན་ཉིད་པ་ལོས་གཟུང་བ་ནི། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་དུས་སེམས་སྒྲོ་བ་སྐྱེ་མེད་པར་ལྷན་ལེན།

གནས་པས་ཞིག་ཞུས་ཆོས་སྐྱོད་པ་ལ། [༡༠] །གསལ་བས་ལྷག་མཐོང་གཟུགས་སྐྱེས་པ་ཉིད།

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཚོགས་གཉིས་བསྐྱེད་རྫོགས་བྱུང་།

དེའང་གནས་པས་མི་རྟོག་པ་སྟོང་པའི་ཆ་ནི་ཞིག་ཞུས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྗེ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཤེས་
རབ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། གསལ་བས་སྐྱང་བའི་ཆ་ནི་ལྷག་མཐོང་གཟུགས་སྐྱེ་ལྗེ་ཅན་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཐབས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའོ། །དེའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་
མེད་པ་དོན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་རྫོགས་པར་ཡང་། ཚངས་པ་བྱུང་བར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་
ལས། མི་འཛིན་པ་ནི་སྤྱིན་པའོ། །མི་བསྐྱུང་བར་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །མི་གནས་པ་ནི་བཟོད་པའོ། །མི་
བརྩོན་པ་ནི་བརྩོན་པའོ། །མི་སེམས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ནོ། །མི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །
ཞེས་སོ། །དེའང་སྤྱིན་སོགས་དུག་སྐྱོད་པ་ནི་དེ་ལ་གནས་པས་དེ་དག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་མ་ཕྱིན་ལ། དེ་དག་
གི་སེམས་དབང་ཐབས་ཅན་ལས་འདས་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་པའོ། །དེའི་དུས་སུ་དོན་གྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱང་རྫོགས་ཏེ། ལྷའི་བུ་སྐོ་གོས་རབ་གནས་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཚོགས་
གཉིས་ཀྱང་རྫོགས་པར། སའི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཏུ་བ་ལས། དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ནི་བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་ཡེ་
ཤེས་ཏོག་གིས་གསོལ་བ། དག་སྐོང་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་ཅི་ལྟར་བསག་པར་

བཀྲི། བཀའ་སྐུལ་པ། ཚོགས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སོ། །བསག་པ་ནི་མང་དུ་སྐྱེལ་བའོ། །
 གསོལ་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཇི་ལྟར་ལགས། བཀའ་སྐུལ་པ། སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དཀར་པོའི་
 ཚོས་མཚན་མ་དང་བཅས་པའོ། །གསོལ་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གང་ལགས། བཀའ་སྐུལ་པ། ཤེས་
 རབ་ལ་སོགས་པ་མཚན་མ་མེད་པའོ། །གསོལ་པ། དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་གསོག་པ་ལགས། བཀའ་སྐུལ་
 པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ལའོར་བའི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བ་ལང་གི་མིག་རྗེས་ཀྱི་ཚུ་
 དང་མཚུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ལྷུང་དུ་བརྒྱག་པ། ཟད་པ། བྱིས་པ་འབྲིད་པ། ལྟ་དང་མིའི་བདེ་བ་
 མྱོང་ནས་སྤར་བར་སོང་དུ་ལའོར་བ་ཡིན་འོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚོགས་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོའི་ཚུ་ལྟ་བུ། མི་བརྒྱག་པ། མི་ཟད་པ། མི་སྐྱེ་བ། མྱ་ངན་འདས་པ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཉོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལོན་བསག་པར་བྱའོ།^(༡༩) ཞེས་སོ། །དེ་འང་
 བསོད་ནམས་ཚ་མཐུན་རྣམས་ཐར་པ་ཚ་མཐུན་དུ་བརྒྱུར་ཞིང་བསམ་གཏན་པས་བསམ་གཏན་གཙོ་
 པོར་བྱ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

ཞེ་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི། དེ་འང་།

ལྷག་མཐོང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བརྒྱུད་བྱས་ནས། ཞི་གནས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཡི་ངང་ལ་གནས།།^(༢༠)

ཡང་སྐར་ལྷག་མཐོང་གིས་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་འདྲིས་པ་ནི་ཞི་གནས་ལ་རག་ལས་པས་ཀྱང་བྱེད་
 འགྲེལ་དུ་འགྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེས་པར་འབད་དོ། །

དེ་ལྟར་གོ་མས་པས་དམིགས་མེད་རྟོགས་པའི་དུས་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེན་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་དུས།

གང་ཚོ་གཟུང་འཛོན་དངོས་དང་དངོས་མེད་དུ། ཁྲོ་ཡི་རྣམ་པར་འབྲུམ་གནས་པ།།

དེ་ཚོ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་པར། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་མེད་པར་ཞི།།^(༢༡)

ཡང་དག་པའི་དོན་བརྒྱམ་དུས་གཟུང་འཛོན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
 པ་ནི་དང་པོར་བྱ་བའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ངང་ལ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 གནས་པ་ནི་ཕྱི་ནས་བྱ་བའི་ཞི་གནས་ཏེ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ན་དེ་གཉིས་དབྱེར་

མེད་པ་ནི་རྩུང་དུ་འབྲེལ་བའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པས་ཀྱང་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་འཇུག་ལས། གང་ཚེ་
དངོས་དང་དངོས་མེད་དག སྒྲོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་
པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི།^{༤༩} །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གོམས་པས་ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་རྒྱུ་ལ་ཡང་དུག་ལས། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་ལྟར་གོམས་པ་ལས་ཉིང་
དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་ནི། སེམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྟར་དུ་ཡོད་ཀྱང་དྲི་མས་
བསྐྱེད་སའི་ཚེ་མི་སྣང་བས། ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམས་པས་སྐྱིབ་པ་ཅི་རིགས་སུ་དག་པ་
ལས་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཉེ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་དབྱིངས་སུ་ལུབ་པའི་ཚེ།

རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །གནས་སྐབས་སྐྱོ་བུར་ཀུན་རྟོག་དག་པ་ན།།

སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་དང་རྩ་འཇུག་མཛོན་གཤམ་འགྲུབ། །ཉིང་འཛིན་གངས་མེད་གཟུངས་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ།།^{༥༠}

དེ་ཡང་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་དག་པས་སྒྲོམས་འཇུག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་
དུ་མ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་ནི།

རང་ས་འདོད་པའི་སེམས་གང་ཅུ་གཅིག་པ། དེ་ལས་རྟོག་དང་དཔྱད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན།།

དགའ་བདེའི་ཡན་ལག་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་རྟོག་མེད་དཔྱད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན།།^{༥༡}

སེམས་གསལ་དགའ་བདེའི་རང་བཞིན་གཉིས་པ་སྟེ། །དེ་ལས་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་མེད་ཉིང་དེ་འཛིན།།

དགའ་བདེས་བརྒྱན་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་པ་སྟེ། །དེ་ལས་དགའ་བ་སྣང་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན།།^{༥༢}

བཞི་བ་ཡན་ཡོན་ཡན་ལག་བཅས་པ་སྟེ།།

དེ་ལ་འགོག་པའི་སེམས་དང་བསམ་གཏན་བཞི་གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་དགུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་མཐར་
གྱིས་གནས་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དགུའོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་ནི་སྣར་བཤད་
པའི་ཞེ་ལྷག་རྩུང་འབྲེལ་དུ་བསྒྲོམས་པས་སེམས་བདེ་གསལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་ལ་
སོགས་པ་འདོད་པའི་རྟེན་ལས་ཐོབ་པ་སྟེ། སྐབས་འདིར་རང་གི་རྟེན་དལ་འབྱོར་ལས་ཐོག་པས་མི་

ལ་སྐྱུར་པོ། རྟེན་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་སེམས་ཅི། ཉེར་བསྐྱོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ལས། ཉེར་
 བསྐྱོགས་ནི་སྐྱུར་བ་སྐྱེ་བ་ཅིག་ལས་དངོས་གཞི་ཙམ་མོ་ཞེས་བཤད་དོ། རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་མའི་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཉེར་བསྐྱོགས་སུ་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ། རྟེན་པོ་སེམས་ཚེ་
 གཅིག་ཏུ་འཛོག་དུས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་མི་སྐྱོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། རྟེན་པོ་མཉམ་པར་
 འཛོག་དགོས་སྐྱེ་བ་དུ་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་། དེ་ཉིད་གང་དུ་འཛོག་པའི་དང་དུ་འཛོག་པའི་དུན་
 ཚུལ་དེ་དེ་དུང་བ་དང་བཅས་པའི་སྐྱུར་བ་ལས་དངོས་གཞི་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེའོ། །ཐུན་རྗེས་དང་
 མཚམས་སུ་རྟོག་དེ་དེ་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི། དང་པོའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་
 ལས་རྟོག་པ་མེད་ལ་དེ་དེ་དང་ཙམ་དང་བཅས་པ་སྐྱུར་བ། དངོས་གཞི་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའོ། །གསུམ་
 པ་ནི། གཉིས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལས་རྟོག་དེ་དེ་དང་ཡང་མེད་པར་ཁྲོད་གིས། དངོས་
 གཞི་ལྷན་པར་ཙམ་མི་རྟོག་པ་སྐྱེའོ། །བཞི་པ་ནི། གསུམ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལས་ཉིང་རེ་
 འཛོག་གིས་ཐོབ་པའི་དགའ་བདེ་དང་བཅས་པའོ། དངོས་གཞི་ལྷན་པར་ཙམ་སྐྱེའོ། །ཡུམ་བར་མ་
 ལས། རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དེ་དེ་དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའོ། རྟོག་པ་མེད་ལ་
 དེ་དེ་དང་ཙམ་དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའོ། རྟོག་པ་ཡང་མེད་དེ་དེ་དང་ཡང་མེད་
 པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའོ། རྟེན་པོ་སྐྱུར་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་
 བཞི་པའོ།^༤ །ཞེས་སོ།།

བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་།

- དེ་ལས་མཁའ་ལྗང་དག་ཅིང་དུངས་པའི་སེམས་། རྣམ་མཁའ་མཁའ་ཡས་སྐྱེ་མཚེད་ཐོབ་པར་འགྱུར།།
- དེ་ལས་ཚེས་ཀུན་སེམས་ཉིད་སྐྱོས་པ་མེད།^[༥] རྣམ་ཤེས་མཁའ་ཡས་སྐྱེ་མཚེད་ཐོབ་པར་འགྱུར།།
- དེ་ལས་སྐྱུང་སེམས་མི་དམིགས་སྐྱོས་དང་བྲལ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཚེད་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།
- དེ་ལས་ཡོད་མེད་སྐྱོས་ཀུན་བྲལ་བའི་སེམས་།^[༦] ཡོད་མིན་མེད་མིན་སྐྱེ་མཚེད་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།
- དེ་ལས་སྐྱེ་ཚོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱོས་པའི་སེམས་། རང་བཞིན་འགོག་པ་ཞི་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།

འདིར་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་པའི་རྟེན་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བས།
 དང་པོ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྟན་པའོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནི། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་ལ།
 སེམས་དེ་ཡང་ཐོག་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པར་སེམས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའོ། ཅི་ཡང་མེད་པ་ནི། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པས་གང་དུ་འང་མི་མཐོང་བའི་སེམས་སོ། སྲིད་ཅེ་ནི།
 ཡོད་མེད་གང་གི་འང་མཐའ་ལས་འདས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འགོག་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་
 མ་ལུས་པ་འགོག་པ་སྟེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། འདིར་འགོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འགོག་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ་ལོ། །ཞེས་སོ།།

དབྱེ་ན་སྒྲོམ་གཞིགས་ཤིང་དབྱེད་ནས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་། མ་གཞིགས་
 བར་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་འཛོག་པ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉེས་སོ། །དེ་འང་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་འགོག་པ་ནི་སྣང་རྗེས་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛོན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཉག་
 ཏུ་འགོག་པར་གཏོགས་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་མོད་ཀྱི། །འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྣང་རྗེ་ལྷག་
 པར་སྐྱེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་མ་བཀག་གོ་ཞེན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་རྗེ་
 སྐྱེ་བས་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་དག་གྱུར་། ལུས་བར་མ་ལས། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲོམ་པ་
 པར་འཇུག་པ་དགུ་ལ་སྒྲོམ་པར་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།།

སྐྱིར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་བསམ་གཏན་ནི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སེམས་ཀྱི་བར་
 མཉམ་དུ་ཐོབ་པ་ལས། དེ་ནས་ཞིག་ནས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྤོགས་ཏེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟ་
 བུའོ་སྣམ་ནས་དེའི་ངང་དུ་སྐྱེའི་འཇུག་པ་རྒྱབ་པ་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སྲིད་ཅེའི་བར་
 དུ་འཕེན་ལ། འཕགས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་དང་བདག་གི་ར་
 གཟུང་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྒྱང་འགྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྒྱབས་པས། མི་ཆེའི་སེམས་ཐོབ་ནས་འོག་
 མིན་གྱི་བར་དུ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གོང་མ་ཐོབ་པས་བྱང་ན་ལས་འདའོ། །དེའི་སེམས་ལ་བསམ་
 གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆའི་ཡོན་ཏན་ཚང་བས་ཉིང་འཛོན་དེ་དག་ལ་འཇུག་གི། ཁམས་དེ་དག་གི་

སེམས་རང་མཚན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གེ་ག་ཚེན་འདགས་པ་རྣམས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་འཛིན་པའི་
སྤྱིར་པོ།

སྟོམས་འཇུག་དགུ་སྐྱུར་ཚུལ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་མཐར་གྱིས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་ཡང་། [༥༤] །རིམ་དང་རིམ་མིན་ཐོད་ཀྱི་ཚུལ་སྐྱུངས་པས།།

རང་གཞན་སྐྱེ་སྤྱིའི་ཚོར་བས་ལས་རྣམས་དང་། །སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་གང་ཡིན་གཤམ་པ་དང་།།

འཆི་འཕོ་སྐྱེ་དང་སྐྱིབ་པས་ཚོད་ཀྱང་མཐོང་། [༥༥] །གཅིག་དང་དུ་མར་རྩུ་ཞིང་རྣམ་པར་འབྱུལ།།

ཉོན་མོངས་མེད་ཅིང་ཇི་སྟེད་ཇི་བཞིན་གཤམ། །ཞིང་རྣམས་བདེ་གཤམ་གསུམ་གྱིས་གང་པ་མཐོང་།།

དེ་ལ་མཐར་གྱིས་གཞན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོམས་པས་སྤར་མི་གཤམ་པའི་སྐྱུན་དང་མངོན་པར་གཤམ་
པ་སྐྱིབ་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་འབྱུལ་ཞིང་། ས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ཞིང་ཁམས་
མཐོང་ནས་ཚོས་ཉོན་པ་དང་ཚོགས་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དོ། །མཐར་གྱིས་གཞན་པ་དེའི་སྟོམ་
ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་བཞིན་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་ཡར་
རིམ་པར་བསྟོམས་ནས་མར་ལ་ཡང་རིམ་པར་བསྟོམ་པ་སྐྱོས་གདང་བུ་དགུ་པ་ལ་ཡར་འཛིན་གམར་
འབེབས་བྱེད་པ་བཞིན་ལོ། །ལྷན་བར་མ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་སེང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉེ་བར་
བསྐྱུབས་ཏེ་གཞན་སོ། [༥༦] །ཞེས་པ་ནས་འགོག་པ་དང་སྤྱི་ཚུ་རྩེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་
གསུངས་སོ། །ཐོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ནི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་འགོག་པ་དགུ་ལ་ཡར་རིམ་གྱིས་
བསྟོམས་ནས་མར་བསམ་གཏན་དང་པོར་མཚོངས་ནས་བསྟོམ་པའོ། །ཐོད་ཀྱི་ཚུལ་ཚེན་པོ་ནི་གཉིས་
ལས། ལུགས་མཐུན་འགོག་པ་བར་དུ་བཅུག་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྟོམ། འགོག་པ་བསྟོམ་པ་
ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་མཚོན་ཏེ། བར་ཚོན་རེ་བར་དུ་བཅུག་ནས་རེ་མོས་སུ་
བསྟོམ་པའོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་བར་དུ་བཅུག་པ་ནི་འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་
མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་སུ་བྱེད་དོ་ཞེས་མར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་

བསྒྲོམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་
 ཡར་འགོ་མར་འོང་རེ་རེ་བར་དུ་བོར་ནས་བསྒྲོམ་པ་དང་། གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྷ་
 དང་། འབྲུག་དང་། བདུན་དང་། བརྒྱད་བརྒྱད་བར་དུ་བོར་ཞིང་ཡར་འགོ་མར་འོང་རེས་ཀྱིས་བསྒྲོམ་
 པའི་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱལ་ལས། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་དགུར། རྣམ་
 པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས་ནས། །འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་གཤེས། །མཉམ་གཞག་མིན་པའི་
 མཚམས་བཟུང་ཞེ། །ཐོད་རྒྱལ་དུ་ནི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་པ། །གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྷ། །འབྲུག་
 དང་བདུན་དང་བརྒྱད་བརྒྱལ་ནས། །འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འགོ།^{༤༤} །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་ལྡོ་དང་
 མདོན་གཤེས་དུག་ནི་སྤྲོ་སྤྲོས་ཟེན་ཏོ།།

ཉིང་འཛིན་གསུམ་ཐོབ་པའི་དུས་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་དུས།

དེ་ཚེ་སྤང་བ་སྤྱོད་མར་རབ་རྟོགས་པས།^[༤༥] །སྤྱོད་ལྡོ་སྤྱོད་ཉིང་འཛིན་ཉིད་དང་ནི།།

སེམས་ཀྱི་གདུང་བྲལ་རྟོག་པ་རབ་ཞིའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་ལྡོ་མ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་།།

ཚོས་ཀུན་མི་དམིགས་མཉམ་པའི་ངང་གཅིག་པས།^[༤༦] །མཉམ་ལྡོ་གོས་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་སོགས།།

བརྒྱ་སྟོང་གངས་མེད་རབ་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྲུར།།

ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཉིད་སྤྲོད་པ་སེམས་བས་སྤང་བྱེད་དང་། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་འོད་སྟོང་ལྷན་
 དང་། བརྟོ་ཁ་འབྱེད་པས་བརྟོ་འེ་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་བཏགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷང་བ་
 སྤྱོད་ལྡོ་རྟོགས་ནས་དེའི་ངང་ལ་ཕྱེ་གཅིག་པའི་ཆ་ནས་སྤྱོད་ལྡོ་སྤྱོད་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཉོན་མོངས་
 པའི་སྤྲོད་ལྡོ་དང་གདུང་བ་ཞི་བའི་ཆ་ནས་སྤྱོད་ལྡོ་སྤྱོད་ལྡོ་མ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྡོ་
 རྟོགས་པས་ནམ་མཁའ་ལྡོ་གོས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྤྱོད་ལྡོ་གཅིག་ལ་ཆའི་ཡོན་ཏན་
 རེ་མང་དུ་གོང་དུ་འཕེལ་བས་བརྒྱ་སྟོང་གངས་མེད་པ་ཡང་འཕྲོ་བོ། །མདོ་ལས་སྤྱོད་ལྡོ་སྤྱོད་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

ཉིང་རེ་འཛིན་སྤྱོད་འབྲེལ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལང་།

ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན། །ཞི་གནས་དམ་པས་ཅེ་གཅིག་གཟུང་བའི་ཕྱིར།།[༥༧]

གཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་ཟུང་འབྲེལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ།།

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཚོས་ཀྱི་ཚོག་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཞི་གནས་གྱིས་
ཅེ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན། ལྷག་མཐོང་ནི་གཟུངས་ལ། ཞི་གནས་ནི་ཉིང་འཛིན་ཏུ་
གནས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ལས། ལྷག་མཐོང་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིའི་གཟུངས་སོ། །ཞི་གནས་ནི་ཉིང་འཛིན་
འཛིན་ཏོ།^{༡༠} །ཞེས་སོ། །གཟུངས་དེ་ཡང་། ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་ལས། གཟུངས་ནི་གང་ཕྱིར་
རྣམ་གསུམ་གཟུངས། ཚིག་དང་དོན་དང་གཉིས་ཀ་དང་། ལེགས་པ་ལས་ནི་ཉམས་པ་ལས། །འཛིན་
པའི་ཕྱིར་ན་གཟུངས་ཞེས་བྱ།^{༡༡} །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྤྱིའི་རིམ་པ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཞེད་པ་ལ་ཚོགས་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་མི་སྐྱོབ་ལམ་ལྟ་དགོས་པ་བཤད་
པས་མཇུག་བསྟུན་བྱུག་གི་ཚོགས་ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུད་ཏུ་ནི། ད་ནི་བྱེ་བྲག་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་
བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར།

ལམ་ལྟའི་རིམ་པ་བཞེད་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། །ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཚོས།།

དཔལ་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་བསྐྱོམ་ཞིང་།།[༥༨]

ཞེས་སྐྱོས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལམ་ལྟ་བུ་བཞེད་ནས་སངས་རྒྱལ་པས་ན། འདིར་དེའི་རིམ་
པ་བརྗོད་དེ། དེའང་ལྟ་ལས། དང་པོ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཐོག་ཚེན་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
དེ་ལམ་དང་པོ་བསྐྱོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དོན་རྒྱུད་ལམ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་གྱི་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་
ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་ཉིང་འཛིན་དག་པའི་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་ཐར་པའི་
གྲིང་ཏུ་བཞེད་པའི་ལམ་མོ། །ལམ་དེའི་རྒྱ་ནི་ཐོག་ཚེན་སེམས་བསྐྱེད་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གང་
ཡིན་པའི་རིགས་སད་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་ལམ་གྱི་མ་བཞིའོ། །དེས་ཚོག་ནི་ཐོས་བསམ་དང་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་ཚོགས་ལམ་མོ། །དབྱེན་གསུམ་ལས། རྒྱུད་ཏུ་དཔལ་པ་ཉེ་བར་
གཞག་པ་བཞི་མ་ཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། དེའང་རང་དང་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་མ་ཉམ་གཞག་

ཏུ་ནམ་མཁའ་ལྟར་བསྒོམ་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་ཐོབ་པའི་གཉེན་པོར་མི་གཙང་བའི་
 འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པའོ། ཚོར་བའང་མཉམ་གཞག་ཏུ་མི་དམིགས་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚུ་གི་ད་ལྟར་
 བསྒོམ་མོ། ལྷག་བསྐལ་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། ཁེམས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་
 བསྒོམ་པ་དང་། ཚོས་ཀྱང་མིང་ཙམ་དང་། སྐྱེ་མ་ཙམ་དུ་མཉམ་རྗེས་སུ་བསྒོམ་པའོ། བྱང་ཚུབ་གྱི་
 རྩུགས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དབལ། གང་གིས་ལུས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་བ་
 དེ་ནི་ལུས་ལ་ལུས་གྱིས་རྗེས་སུ་བཏྲ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའོ། ཚོར་བ་ནང་ན་ཡང་མ་ཡིན། བྱི་
 རོལ་ན་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཚོར་བ་ལ་རྗེས་སུ་བཏྲ་བའི་དྲན་
 པ་ཉེ་བར་གཞག་པའོ། ཁེམས་དེ་ནི་མིང་ཙམ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་སེམས་
 དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཚོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་
 གཞག་པའོ།¹⁰⁹ ཞེས་སོ།།

འབྲིང་པོ་ནི། འབྲིང་དུ་སྐྱེ་མ་གོམས་པ་ལས་ལུས་དུ་བྱུང་བའི་ཡང་དག་པར་སྐྱོང་བ་བཞི་བསྒོམ་པར་
 བསྟན་པ་ནི། ཚོགས་ལམ།

འབྲིང་དུ་འདུན་དང་འབད་ཚོལ་བཙུན་འགྲུས་བཞིས། དག་དང་མི་དགའི་ཞེན་བཞི་ཡང་དག་སྐྱོང་།།

དེའང་མི་དག་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད། འབད་ཚོལ། བཙུན་འགྲུས་རབ་ཏུ་
 བརྩམ། སྐྱེས་བ་སྐྱང་བའི་བྱིར་འབད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི། དག་བ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་
 པ་སྐྱེལ་བའི་བྱིར་འབད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བྱེད་དེ། ལུས་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། དེ་ལ་ཡང་དག་
 པར་སྐྱོང་བ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དག་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །
 འབད་དོ། ཚོལ་ལོ། བཙུན་འགྲུས་རབ་ཏུ་བརྩམ་མོ།¹¹⁰ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་གསུངས་སོ།།

ཆེན་པོ་ནི། ཚོགས་ལམ།

ཆེན་པོར་འདུན་སེམས་དཔྱོད་དང་དྲན་པ་བཞིས། རྗེ་འཕྲུལ་རྟེན་འགྲུབ་རྟེན་པ་བཞི་པོ་བསྒོམ།།¹¹¹

འདུན་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། དྲན་པའི་ཉིང་དེ་འཛོན་རྗེ་འཕྲུལ་གྱི་རྟེན་པ་བཞི་

བསྐྱོམ་སྟེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། འདུན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་བ་དང་ཞེས་པ་
 བཞི་^{༡༧} གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚོགས་ལམ་གྱི་དུས་འདིར་ནི་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་པའི་རྩུལ་
 ཁྲིམས་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱམ་པ་དང་། ཟས་གྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་། བམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྐྱོད་
 ལ་མི་ཉལ་བས་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སྐང་དོར་གྱི་བྱ་བ་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པས་མངོན་
 པར་དགའ་བ་དང་། དགོ་བ་ལ་མི་འགྲོད་པ་དང་། སྒྲོ་བ་དང་། དད་པ་དང་། མོས་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཐར་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་དགོ་བ་གཞན་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་བརྩོན་པས་སྐྱོར་ལམ་
 ལ་སྐྱོར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེའང་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་ནས་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་གསོག་པའི་འགོ་
 ཚུམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་བསྐྱེས་ལས། བཟང་དང་སྒྲོན་པའི་སྒོ་བས་ཅན་དག །སེམས་བརྟན་བྱུང་པར་འགོ་
 བ་ཡི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དབས་གྲངས་མེད་གསུམ། །ཀུན་དུ་བརྩོན་པར་མཛད་ཅེས་བརྗོད།^{༡༨} །ཅེས་ཏེ།
 དུན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་བསྐྱོམ་པའི་དུས་སྐྱོར་ལམ་སྐྱེ་བའི་དུས་མ་དེས་པའོ། །ཡང་དག་སྒོར་བཞི་
 བསྐྱོམ་པའི་དུས་ནི་སྐྱོར་ལམ་ཚེ་བྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བའི་དུས་དེས་པའོ། །རྩུ་འཕྲུལ་རྐང་བཞི་བསྐྱོམ་པའི་དུས་
 སྐྱོར་ལམ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བར་དེས་པའོ། །ལམ་འདིའི་གཉེན་པོའི་བྱང་ལོ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཉེས་
 དམིགས་སུ་ལྟ་བས་རྣམ་པར་སྐྱབ་འབྱེན་པའི་གཉེན་པའོ། །སྐང་པ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་གྱི་ཚོས་ལ་སྐྱོན་དུ་
 མཐོང་བས་མངོན་ཞེན་མངོན་གྱུར་པའི་དོ་སྐྱལ་དུ་གྱུར་ཆད་སྐངས་པའོ། །རྫོགས་པ་ནི་བདག་མེད་
 གཉེས་ཐོས་བསམ་གྱིས་དོན་སྦྱིའི་རྩུལ་དུ་རྫོགས་པ་གས་ཆེ། སྒོམ་བྱུང་གིས་རྫོགས་པའང་ཡོད་དེ། ཀུན་
 ལས་བཏུས་ལས། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་རུང་སྟེ་^{༡༩} ཞེས་སོ། །མོན་ཉན་ནི་སྐྱབ་
 དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཅི་སྐྱེས་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཚེ་ཚོས་གྱི་རྒྱན་ལས་ལོ། །སངས་
 རྒྱུས་རྣམས་ལས་ཞིག་ནས་དང་། སྤེལ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། ལྷན་མས་དག་རྒྱ་ཚེན་རྟེན་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཚོས་གྱི་སྒོ་ལ་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་སུམ་
 འདོམས་མཛད་ཅིང་། ཁོ་ནས་འདྲེན་བཞིན་ཉེས་པའི་ཚང་ཚོང་གི། ཁོན་ལས་བྱངས་ཏེ་བྱང་ཚུབ་
 ལ་འགོད་དོ།^{༢༠} །ཞེས་སོ། །ཚོགས་ལམ་ཚེན་པོ་ཐོབ་དུས་མངོན་ཤེས་དང་སྐྱབ་དང་རྩུ་འཕྲུལ་ཅི་

རིགས་སུ་ཡོད་དོ། །བསྐོམ་བྱའི་གདམས་ངག་གྲང་ལུས་ངག་གི་འཇུག་ལྡོག་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང། གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྐོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང།
 དཀོན་མཚོག་གསུམ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
 ལྷུག་བསྐྱེད་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། ལྷ་འཇུག་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་སྟེ་ཚོས་ཀྱི་
 ལྷུག་རྒྱ་བཞེད་དང། དད་པ་དང། བརྩོན་འགྲུས་དང། དྲན་པ་དང། ཉིང་ལེ་འཛིན་དང། ཤེས་རབ་བྱུང་
 བར་ཅན་དབང་པོའི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལྟ་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་དང། གཏོང་བ་
 དང། ལུས་དལ་འབྱོར་དང། འཚི་བ་དང། སྐྱེ་བ་དང། དབུགས་ལྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་
 རྣམས་བསྐོམ་ཞིང། སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོད་པ་ན་མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་དང། སྐྱེས་སུ་ཚེན་པོའི་རྣམ་
 ཏོག་བརྒྱད་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །དེའང་སྦྱོར་བ་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་སོང་བས་བསྐོམ་ཞིང།
 རྗེས་བསྐོམ་བསྐོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་དགུ་བསྐོམ་པའོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་
 ལུས་ལ། རྣམ་པར་བམ་པ་དང། འཇུག་གཞིགས་པ་དང། དམར་བ་དང། སྦྱོ་བ་དང། གཞན་པ་དང།
 རྩོས་པ་དང། འཕྱོར་བ་དང། ཚིག་པ་དང། སུལ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །

དེའང་འདོད་ཆགས་ལ་མི་གཙང་བ་དང། ཞེ་སྤང་ལ་བྱམས་པ་དང། གཏི་ལྷུག་ལ་རྟེན་
 འབྲེལ་བསྐོམ་པར། དཔུང་བཟང་གིས་ལུས་པའི་མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་ཤས་ཚེ་མི་གཙང་ག་
 ཚོས་དང། སྤགས་པ་ཀེང་སུས་བལྟ་བས་རྣམ་པར་བསྐྱོག་ བྱམས་དང་སྟོང་རྗེས་ཚུས་གདབ་ཞེ་
 ལྷང་ལ། །གཏི་ལྷུག་ལ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་གྱིས་སོ།^{༡༥} །ཞེས་སོ། །སྐྱེས་སུ་ཚེན་པོའི་རྣམ་པར་སྐྱོག་པ་
 བརྒྱད་ནི། ཉི་མའི་གཞུང་འགོལ་ལས། བདག་གིས་ནམ་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ལེལ་ལུས་
 ལྷུམ་པ་དང། ལམ་ཞིག་དབུལ་བས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འབྱོར་བ་ཚེན་པོ་ལ་འཛོག་ལུས་སྐྱུམ་
 པ་དང། ལམ་ཞིག་ཤ་བྲག་དང་བཅས་པའི་ལུས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལུས་སྐྱུམ་པ་དང། ལམ་ཞིག་
 དཔུལ་བར་ལྷན་རིང་དུ་གནས་ནས་གྲང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་ལུས་སྐྱུམ་པ་དང། ལམ་ཞིག་འཛིག་
 ཏེན་དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་འབྱོར་བ་ཚེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་མེ་བ་རྗོགས་པར་བྱེད་ལུ་ས་
 ལྷུམ་པ་དང། ལམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ལེས་པར་འཕྱོད་ལུས་སྐྱུམ་པ་

དང་། བམ་ཞིག་སེམས་ཅན་ལ་མི་ཕན་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། རོན་དམ་པའི་རོ་ལ་གཅིག་ཏུ་དབྱོད་པ་དང་།
 སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སེམས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཚེག་དང་། གཞན་ལ་མི་ཕན་པའི་འཚོ་བ་དང་། ལུས་དང་།
 ཤེས་རབ་དང་། རོར་དང་། དབང་སྤྲུག་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བར་
 ཚོར་བས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་གྱུ་ར་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། བམ་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི་རྗེས་པའི་འབྲས་བུ་
 བདག་ལ་སྦྱིན་ཅིང་བདག་གི་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ལ་སྦྱིན་པས་བདེ་བར་གྱུ་ར་ཅིག་སྐྱེ་བ་དུ་
 སེམས་པ་ཡིན་ལོ།^{༡༦} །ཞེས་སོ། །འདི་དག་གྲུང་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པས་བསྐྱོམ་པར་
 བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ལྡན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།

སྐྱོར་ལམ་ནི། དེ་ནས་སྐྱོར་ལམ་འཆད་པ། འདི་ལྟར།

སྐྱོར་ལམ་བཞི་སྟེ་དོད་དང་རྩེ་མོ་སྤ། །དད་བརྩོན་བྱེད་དང་ཉིང་འཛིན་གཤམ་པ་གིས།།

དབང་པོ་ལྟ་དང་བཟོད་པ་ཚོས་མཚོག་ཏུ། །དད་སོགས་སྐྱབས་ལྟ་རབ་ཏུ་སྐྱོམ་པར་བྱེད།།^[༡༧]

དེ་ལ་སྐྱོར་ལམ་གྱི་རྟེན་ནི་ཚོགས་ལམ་ཚེན་པོ་གང་ལ་སྐྱེས་པ་མཐར་ཐུག་གི་གང་ཟག་འགྲེལ་དུ་གསལ་
 རུང་དོ། །དེའང་ལྟ་གྲུ་ལྟ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་གངས་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་བར་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །བསམ་
 པའི་རྟེན་ནི་འདོད་པའམ་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་ཡིན་ལོ། །རྒྱ་ནི་ཚོགས་ལམ་ཚེན་པོ་མཐར་
 ཐུག་སྟེ། འགྲེལ་ཚུང་ལས། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོབ་པ་ཅན་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
 དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས་སོ།^{༡༨} །ཞེས་སོ། །དོ་བོ་ནི་སྐྱོམ་བྱུང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་གཤམ་སོ། །དབྱེ་བ་
 དོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཚོས་གྱི་མཚོག་བཞིའོ། །དེའང་དོད་དང་རྩེ་མོ་ར། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་
 དང་། དུན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་སྐྱོམ་པའོ། །དེའང་རྣམ་བུ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་དངོས་སུ་དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་བར་མ་ལས། དད་པའི་དབང་པོ་
 དང་^{༡༩} ། ཞེས་པ་ལྟ་བཤད་དོ། །དེའང་སྐྱོར་ལམ་བཞིར་ཡེ་གཤམ་བཞི་ལས། དད་པོ་ཐེག་ཚེན་གྱི་
 དོད་སྐྱེད་པ་ཐོབ་པའི་ཡེ་གཤམ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་གྱི་སྐྱེད་པ་ཅམ་དུ་མཐོང་བ་འཛིག་རྟེན་པའི་
 སྐྱོམ་བྱུང་གི་སྐྱེད་བཅུང་ཟད་ཐོབ་པས་དོན་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེའི་

རྒྱལ་ལས། དེ་ནས་དེ་འདྲར་གྱུར་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཉམ་གཞག་པས། །ཡིད་གྱིས་
 བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པར། །དོན་ཀྱན་རབ་ཏུ་མི་མཐོང་ངོ།”⁹ །ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིའི་སྣང་བ་ནི་
 ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ལ་བྱསྟེ། རྒྱལ་ཚོ་སྒྲོ་ཕན་གྱི་མདོ་ལས། སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པའི་ཚིག་སྒྲ་དགས་སོ།”⁹ །ཞེས་མདོ་སྟེན་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར་
 དྲངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཚེ་མོ་སྣང་བ་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཚོས་གྱི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྟེ་ལ་བའི་ཕྱིར་བདག་
 མེད་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་བརྩོན་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྣང་བ་འབྲིང་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་
 ལས། ཚོས་གྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བྱའི་ཕྱིར། །བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་ཀྱན་དུ་ཚོམ།”¹⁰ །ཞེས་སོ། །བཟོད་
 པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་ཚམ་དུ་གནས་པའི་འཛིན་པའི་
 སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྣང་བ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། ཚོས་གྱི་སྣང་བ་འཕེལ་ནས་ནི། །སེམས་ཚམ་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་དོན་དུ་སྣང་བ་
 ཀྱུན། །སེམས་སྟུ་རབ་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར། །དེ་ཚོ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྦྲོངས་
 འགྱུར། །དེ་ནས་དེ་ལ་འཛིན་པ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་ལུས།”¹¹ །ཞེས་སོ། །ཚོས་
 མཚོག་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་གཡེང་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་
 སྣང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ལས། དེ་ཚོ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། །ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྦྱར་དུ་རེག།”¹² །ཅེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བས་བརྟུ་གཉིས་
 སུ་ཡོད་དོ། །མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། རྒྱང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་
 ཡིན།”¹³ །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ལ་གཞེས་པའི་ཁྱད་ཅིང་མགོ་གཞོན་གྱིས་སྦྲོང་བ་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །སྦྲིར་
 གཉེན་པོ་ལ་སུན་འབྲིན་པའི་གཉེན་པོ། སྦྲོང་བའི་གཉེན་པོ། རྟེན་གཉེན་པོ། ཐག་བསྐྱིང་གི་གཉེན་པོ་
 དང་བཞི་ཡིན་ནོ། །སྦྲོང་བའི་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མགོ་གཞོན་ནི་མདོན་གྱུར་ཉམ་སྦྱོང་པས་སྦྲོང་
 བ་དང་། ལྷ་བ་ནས་སྦྲོང་བ་ས་བོན་དྲུངས་འབྲིན་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུའོ། །སྦྲངས་པའི་ཁྱད་
 པར་ནི་སྦྲིབ་པའི་ས་བོན་དང་མདོན་གྱུར་ཉམ་སྦྱོང་བ་དང་། སོ་སོའི་སྦྲེ་བོའི་ཐོངས་བ་དང་རྒྱ་དཔ་

ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་མེད་
 གཉེས་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྫོགས་པའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་དཀོན་མཆོག་སྒྲིབ་ལས་ཉིང་འཛིན་དང་
 གཟུངས་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་¹¹⁵ གསུངས་སོ། རྫོགས་ལམ་ལས་འཕགས་པའི་ཁྱད་
 བྱི་ཚོགས་ལམ་ཚེན་པོ་དང་སྒྲོམ་བྱུང་དུ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩུང་ཟད་གསལ་
 བས་མཐོང་ལམ་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་ཡོད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཚེན་ལས། བར་ཚད་མེད་ན་མཐོང་
 བའི་ལམ་ཚེས་ཉེ་བར་འབྱུང་བ་¹¹⁶ ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལས་འདིའི་ཁྱད་པར་
 ཡིན་པ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

མཐོང་ལམ་ནི། དེ་ནས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོར།

མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སར། །དད་བརྩོན་དྲན་པ་ཤེས་རབ་ཉིང་འཛིན་དགའ།།

ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱལ་གྱི། །ཡན་ལག་བདུན་པོ་དག་ནི་ལེགས་བསྐྱེད་ཞིང་།།^[117]

ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཚོས་མཚོག་ཚེན་པོ་མཐར་ཐུག་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་
 བྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་བདག་ཉིད་དེ། ལྷག་བསྐྱེད་དང་། ལྷན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་
 གྱི་བདེན་པ་རེ་རེ་བཞིན་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཚོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་
 པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པས་སྟེ་བཞི་བཞིའི་བདག་ཉིད་ནི། མངོན་རྫོགས་རྒྱན་ལས། ལྷག་བསྐྱེད་ལ་
 སོགས་བདེན་པ་ལ། ཚོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། བཟོད་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་ཉིད་འདི། ལྷན་
 ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལས།¹¹⁸ ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་ཚོས་
 ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཚོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་
 ལྟར་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་
 ཡིན་ནོ།¹¹⁹ ཞེས་སོ། །དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་འདི་སྦྱེ་བའི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཚོས་མཚོག་ཚེན་པོ་དང་གཅིག་པས་
 འགོ་བ་རིགས་དུག་གང་རུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་པའི་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །བསམ་པའི་རྟེན་བསམ་གཏན་བཞི
 པའོ། རྒྱ་ནི་ཚོས་མཚོག་མཐར་ཐུག་ནི་དངོས་རྒྱ་དང་ཚོགས་སྦྱོར་གཞན་བརྒྱད་པའི་རྒྱའོ། །འབྲས་སུ་

ལམ་སྤྱི་མ་གཉིས་བསྐྱེད་པའོ། རོ་པོ་ལ་བདེན་བཞིའི་དབྱེ་བས་ཁམས་གྱི་དྲི་མ་སྒྲོང་བ་ལ་སྒྲོམ་ནས་
 རྒྱན་ཅིག་བརྟུ་བྱུག་གོ། རྟེ་ཡང་དྲི་མ་དང་། གཉེན་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ།
 མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ། ལོག་པར་ལྟ་བུ། ལྟ་བ་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
 བརྟུ་ལ་ཞུགས་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་
 རིག་པ། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ལྟ་མིན་ལྟ་དང་བརྟུ་ས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་ཉོན་
 མོངས་པ་བརྟུ་ཆར་ལོག་པོར་འཇུག་པས་བཞི་བརྟུ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་
 ལ་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པ་དགུ་དགུ་ལོག་པོར་འཇུག་པས་བདུན་ཅུ་རྩ་ཅུ་གཉིས་ཉེ་མཐོང་སྤང་གི་ས་
 བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྟུ་དང་བརྟུ་གཉིས་ནི། གུན་ལས་བརྟུ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་བརྟུ་རྩ་བརྟུ་
 གཉིས་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རིགས་སོ།¹⁹⁹ ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་ས་
 བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞིར་ཁོང་ཁྲོ་མི་འཇུག་པ་ནི་རྒྱུད་ཞི་གནས་གྱིས་བརྒྱན་པར་བྱས་པས་གུན་
 བས་མནར་སེམས་པ་ཁོང་ཁྲོའི་གཞི་དགུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེ་ལྟ་ནི་བདག་ལ་སྤར་ཡང་གཞོན་པ་བྱས།
 ད་ལྟ་བུ་ད། མ་འོངས་པ་ནའང་བྱེད་པར་འགྱུར་སྟམ་པ་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་ལ་འང་གསུམ།
 བདག་གི་དགུ་ལ་ཕན་བཏགས་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ལོ།

དེའང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་ལོག་པར་འཇུག་ཚུལ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མཚོན་
 བ་། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་ཁར་འཛིན་ཏོ། མཐར་
 འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་ཏོ། ལོག་པར་ལྟ་བུ་
 ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མེད་པར་འཛིན་ཏོ། ཁ་རིག་པས་སྤྲུག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་བཞིན་
 དུ་འཇུག་གོ། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་སྤང་བོ་ལྟ་བོ་དེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་མ་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་དུ་
 འཇུག་གོ། འཇུག་ཚུལ་ལྟ་བོ་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་གྱིས་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པར་བྱེད་དོ། རྩ་རྒྱལ་གྱིས་
 རྒྱུ་ཞིང་ཁོངས་པར་བྱེད་དོ། ལྟ་བུ་མཚོག་འཛིན་གྱིས་མཚོག་དམ་པར་འཛིན་ཏོ། ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་བརྟུ་ལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་གྱིས་དག་གོ་ལྟ་བུ་ལམ་དུ་འཛིན་ཏོ། ཁོང་ཁྲོས་འཇུག་ཚུལ་ལྟ་བོ་དེ་
 དང་མི་མཐུན་པ་ལ་ཁྲོ་བའི་སེམས་སུ་བྱེད་དོ། ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ལ་འཛིན་ལྟ་བུ་བདེན་པ་ལྟ་བུ་མ་རྒྱུས་

ལའང་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའང་འགོག་བདེན་གྱི་མིང་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་གི་
 དོན་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་ནི། །ཁམས་གསུམ་ཀའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐོང་བས་
 སྤང་བྱ་དྲིལ་ནས་སྤོང་བས། དེའང་སྤྲུལ་བསྐྱེལ། ཀུན་འབྱུང་། འགོག་པ། ལམ་བདེན་རྣམས་ཀྱི། ཚོས་
 ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་སྟོ་རྗེས་གཅིག་ལྟོག་པ་བདེན་བཞི་སོ་སོ་ལ་སྟོས་པའི་ཆ་བཞི་ཡིན་པས་ན་
 སྤང་ཅིག་གཅིག་ལ་སྟེས་དུས་མཐོང་སྤང་གིས་བོན་ཅུ་བ་ནས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཡིན་པས། མཐོང་སྤང་བརྒྱ་ཅུ་བ་ཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་སྤང་ཅིག་གིས་སྤོངས་སོ།།

དེའང་བདེན་བཞི་སོ་སོའི་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་ཉེ་རྒྱ་དང་དེའི་ངོ་སྤྲེལ་གྱི་སྤང་བྱ་ལུས་
 ལྡན་གཉིས་པོ་དེ་ཕྱད། དུས་གཉིས་པ་ལ་དངོས་རྒྱ་དང་དེའི་ངོ་སྤྲེལ་གྱི་སྤང་བྱ་ལུས་མེད་གཉིས་པོ་དེ་
 ཕྱད། དུས་གསུམ་པ་ལ་ཚོས་བཟོད་བཞི་པོ་སྟེ་བ་དང་དེའི་ངོ་སྤྲེལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཕྱོ་མོ་མཐའ་
 དག་འགག་པ་དུས་མཉམ་དུ་བྱས་པའི་རྩལ་གྱིས་སྤོང་སྟེ། རྒྱུད་སྤྲེལ་སྤྲེལ། རི་ལྟར་སྤྲུལ་སོགས་རིམ་སྟེས་
 པས། །ས་བོན་གུན་པ་གཙོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། །མཐོང་སྤང་རྣམས་ནི་བརྫོགས་
 པར་འབྱུང་།¹³³ །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་བདེན་བཞི་སོ་སོའི་ཚོས་བཞི་སྟོ་རྗེས་གཅིག་པས་ཁམས་གསུམ་
 ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་གཉེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་རྗེས་ཤེས་བཞི་ནི་ཐག་བསྐྱང་གི་གཉེན་པོ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་སོ། །དེ་ལྟར་སྤངས་
 པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྲིབ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔུས་མཐའ་ལས། ཉོན་
 མོངས་པ་ཡི་སྤྲིབ་པ་དང། །ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན། །དེ་ལྟེ་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་
 ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད།¹³⁴ །ཅེས་སོ།།

དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱུད་སྤྲེལ་སྤྲེལ། སེར་སྤྲེལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང། །དེ་ནི་ཉོན་
 མོངས་སྤྲིབ་པར་འདོད། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པར་འདོད།¹³⁵ །
 ཅེས་པས། སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་གང་མི་དགོ་བའམ་སྤྲིབ་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ངོ་བོར་
 སེར་སྤྲེལ་སོགས་པ་ནི་ཉོན་སྤྲིབ་ཡིན་ལ། འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་དང་མ་བྲལ་བ་གང་དགོ་
 བ་ཟག་བཅས་སམ་མ་བསྤྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནི་

ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་བྱུང་བ་རྟགས་རྣམས་ནི་མཐོང་སྲུང་ཡིན་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ནི་སྐོམ་སྲུང་ཡིན་ནོ། །ཤེས་སྐྱིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྟགས་པ་ནི་མཐོང་སྲུང་ཡིན་ལ། དུ་བ་ནི་སྐོམ་སྲུང་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པའི་བྱུང་བ་པ་ནི་འཛིན་རྟོག་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་མཛོན་སྲུང་བྱེད་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ནི་སྲོམ་སྐོམ་པའི་ས་དང་པོའི་བརྒྱ་སྟོག་བཏུག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །དུ་ས་ཀྱི་བྱུང་བ་པ་ནི་དང་པོར་བདེན་པ་བཞེས་ཀྱི་བའི་ཚོས་བཟོད་བཞེད་དུ་ས་གཅིག་ལ་སྐྱེ། དེའི་འོག་ཀྱི་ཚོས་ཤེས་བཞེད་དུ་ས་གཅིག་ལ་སྐྱེ། དེའི་འོག་ཀྱི་རྗེས་བཟོད་བཞེད་དུ་ས་གཅིག་ལ་སྐྱེ། དེའི་འོག་ཀྱི་རྗེས་ཤེས་བཞེད་དུ་ས་གཅིག་ལ་སྐྱེ། བས་བྱ་རྩོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཞེད་པོ་རོ་རྟོགས་བཞེད་ལྷོག་པ་བཏུག་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞེད་ཅིག་ཅེ་དུ་རྟོགས་ཤིང་བཟོད་ཤེས་བཞེད་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་འདྲའི་མཐོང་སྲུང་རྣམས་ཚོས་བཟོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ལ་སྐོང་ལ་མཐོང་ལམ་ཚ་བཞེད་རིམ་པས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་འདྲའི་ས་དང་པོའི་ཚོའི་བྱུང་བའི་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐོམ་པའོ། །ཀའ་ཞེན། བཤེས་སྐྱིང་ལས། འན་དང་ཚོས་རབ་འབྱེད་དང་བརྟོན་འགྲུས་དང། ཁག་འདྲ་ཤིན་ཀྱི་སྐྱེད་དང་ཉིང་འཛིན་དང། །བཏང་སྐོམས་འདི་བདུན་བྱུང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། ལྷ་པོ་འདས་ཐོབ་བཞིན་པའི་དགོ་ཚོགས་ལགས།¹⁴ །ཞེས་སོ། །རི་ལྷ་སྐྱེ་ཞེན། བྱུང་བའི་ཀྱི་སྐོགས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ། ལྷ་སྲོམ་དུ་བ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་དཔོན་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་དུ་བ་ཡང་དག་བྱུང་བའི་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །འཇམ་དཔལ། ལྷ་སྲོམ་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལྷ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་དཔོན་ཞིང་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཚོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་བྱུང་བའི་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །འཇམ་དཔལ། ལྷ་སྲོམ་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞིག་པའི་སྤྱིར་ཞུས་གསུམ་མི་ལེན་མི་འདོར་བ་འདི་ནི་བརྟོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱུང་བའི་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །འཇམ་དཔལ། ལྷ་སྲོམ་དག་བ་དང་མི་དག་བ་བཞིག་པའི་སྤྱིར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་དག་བ་མི་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་དག་ལ་ཡང་དག་བྱུང་བའི་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །འཇམ་དཔལ། ལྷ་སྲོམ་དམིགས་པའི་དཔོན་པོ་མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཤིན་ཀྱི་སྐྱེད་སྲུང་

བར་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་ས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །འཇམ་དབལ། སུས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཤིག་པ་རྗེས་སུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་སེམས་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་
 དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །འཇམ་དབལ། སུས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པར་མི་བྱེད་བརྟེན་
 པར་མི་བྱེད་ཆགས་པར་མི་བྱེད་འཚིང་བར་མི་བྱེད་ཅིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་
 མཐོང་བའི་བཏང་སྟོམས་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་འདི་ནི་བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་
 ཡན་ལག་གོ།⁹⁷ །ཞེས་སོ།།

སྐྱམ་ལམ་ནི། དེ་ནས་མཐོང་བློ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

སྐྱམ་ལམ་རྒྱུ་འབྲིང་ཚེན་པོ་རེ་རེ་བཞིན། །རྒྱུ་འབྲིང་རྒྱུ་འབྲིང་འབྲིང་དང་ནི།།

རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་སོགས་ས་དགུ་རིམ་པ་བཞིན། །དྲི་མ་མེད་དང་འོད་བྱེད་འོད་འཕྲོ་ཅན།།^[98]

རྒྱུ་དཀར་མངོན་གྱུར་རིང་སོང་མི་གཡོ་བ། །ལེགས་པའི་སློ་གོས་ཚོས་གྱི་སྒྲིན་རྣམས་སུ།།

ཡང་དག་ལྟ་དང་རྟོག་པ་དག་དང་ལས། །འཚོ་རྩོལ་དྲན་པ་ཉིང་འཛིན་འཕགས་ལམ་བརྒྱད།།^[99]

དེའང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་བློ་གྲི་དོན་གོང་ནས་གོང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་
 ལ་སྐྱོམ་ལམ་ཞེས་བརྗོད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་
 དང་སྐྱོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇམ་དབལ་ངེས་རྟོག་སྐྱོམ་པའི་
 ལམ།¹⁰⁰ །ཞེས་སོ། །དེའང་རྒྱུ་འབྲིང་། ཚེན་པོ་གསུམ་ལའང་རྒྱུ་འབྲིང་ཚེན་པོ་གསུམ་གསུམ་
 ལྟེ་ས་དགུ་ལོ། །གང་ཞེན། རྒྱུ་འབྲིང་རྒྱུ་འབྲིང་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། རྒྱུ་འབྲིང་ལམ་གསུམ་པ་འོད་
 བྱེད་པ། རྒྱུ་འབྲིང་ཚེན་པོས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ནོ། །འབྲིང་གི་རྒྱུ་འབྲིང་ས་ལྟ་བུ་སྤྱད་དཀའ་བ།
 འབྲིང་གི་འབྲིང་ས་དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། འབྲིང་གི་ཚེན་པོ་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའོ། །ཚེན་པོའི་
 རྒྱུ་འབྲིང་བརྒྱད་པ་མིག་ཡོ་བ། ཚེན་པོའི་འབྲིང་ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སློ་གོས། ཚེན་པོའི་ཚེན་པོ་ས་
 བཅུ་པ་ཚོས་གྱི་སྒྲིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ས་དགུ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ས་དགུ་ལ་ནི་ཚེན་པོ་ཡི། ཚེན་པོ་ལ་སོགས་
 དྲི་མ་ཡི། །ཀའི་པོ་རྒྱུ་འབྲིང་རྒྱུ་འབྲིང་། སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན།¹⁰¹ །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་

སྒོམ་སྒྲིབ་ཡང་ཆེན་པོ། འབྲིང་། རྒྱུང་རྒྱུ་རྩེ་བཞེན། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་པོའི་
 རྒྱུང་རྒྱ། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་རྒྱུང་རྒྱ། རྒྱུང་རྒྱའི་ཆེན་པོ། རྒྱུང་རྒྱའི་འབྲིང་།
 རྒྱུང་རྒྱའི་རྒྱུང་རྒྱ་སྟེ་དགུའོ། དྲི་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དགུ་ལ་རིམ་པ་བཞེན་སྒོང་དོ། །དེའང་སྒོམ་
 ལམ་རྒྱུང་རྒྱའི་རྒྱུང་རྒྱ་གཉེས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་སྒོམ་སྒྲིབ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྒོང་བ་ནས། སྒོམ་སྒྲིབ་
 རྒྱུང་རྒྱའི་རྒྱུང་རྒྱ་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ས་བརྒྱ་བས་སྒོང་བ་ཡིན་འོ། །དེའང་དྲི་མ་རགས་པ་ལ་ཆེ་
 བར་བཏགས། སྒྲིབ་པ་ལ་རྒྱུང་བར་བཏགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་
 སྒོམ་པའི་ལམ་འདི་དག་སྒྲིབ་པའི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་མཐོང་ལམ་དང་གཅིག་སྟེ། སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་བྱུང་
 མེད་དང་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་ལ་སྒྲིབ་པ་གས་ཆེ་ལ། གཞན་ལའང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཅིང་། སྒྲིབ་བྱིན་གནས་
 པའི་རྟེན་དུ་ནི་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཞིང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལྟར་གནས་དང་། །བསམས་བཞེན་
 སྒྲིབ་པ་ལེན་པ་དང་།^{༡༩} །ཞེས་སོ།།

སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་བཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་གས་ཆེ་ཞིང་གཞན་ལའང་རྟེན་དུ་རྒྱུང་
 བར་འཆད་དོ། །རྒྱུ་ནི་ལམ་དང་པོ་གསུམ་མོ། །འབྲས་བུ་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་མོ། །རྩོམ་པོ་ནི་ས་དགུའི་
 རང་རང་གི་དྲི་མ་སྒོང་བའི་གཉེན་པོ་ལ་སྟོན་ནས། སྒོང་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་
 གོ་ལ་གྱི་ལམ་དང་། རྒྱུང་བར་གྱི་ལམ་དང་བཞེན་པོ། །དེ་དག་གྱུང་དེའི་སྒྲིབ་པ་སྒོང་བ་ལ། སྒོང་བ་དང་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་སྒོང་བའི་གཉེན་པོའོ། །རྣམ་གོ་ལ་གྱི་ལམ་ནི་རྟེན་གཉེན་པོའོ། །རྒྱུང་བར་གྱི་
 ལམ་ནི་ཐག་བསྐྱང་གི་གཉེན་པོའོ། །དབུ་བ་ས་གཉེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲིབ་པོ་གས་ས་
 དང་པོའི་མཚུགས་ས་གཉེས་པ་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མངོན་གྲུ་རྒྱུ་ལྱི་ཉོན་མོངས་མགོ་གོ་ལྱིས་སྒོང་།
 གཉེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་བཞེན་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཅེས་རང་གི་རོ་སྐལ་དུ་གྲུ་ར་པའི་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་
 འཆལ་བའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་རྒྱ་བ་ནས་སྒོང་། སྐད་ཅིག་གཉེས་པ་ནས་སའི་དངོས་གཞི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་
 གྱིས་རྟེན་གཉེན་པོ་བྱེད། སའི་མཚུགས་ས་རྒྱུང་བར་གྱི་ལམ་གྱིས་ཐག་བསྐྱང་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་དོ། །ས་
 དེའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནས་རྗོད་གས་ཀྱི་བར་རང་རང་གི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལ་དེས་སྒོང་ཞིང་། དེ་དག་
 གི་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་རྗོད་གས་པ་ནི་ས་དེ་འགག་པ་དང་དུས་མཉམ་པས་སྒོང་བའོ། །དེ་ལ་དེང་སང་གི་

ཡར་ཕྱིན་པ་རྩིང་པོ་ལ་ཅིག་མཐོང་སྐྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགྱུར་ལམ་གྱིས་སྐྱོང་ལ། སྐྱོམ་སྐྱང་ཐམས་ཅད་
 འགག་འགྱུར་ལམ་གྱིས་སྐྱོང་ཞེས་འདོད་པ་ནི་གཉེན་པོའི་རྩུལ་ལ་རབ་ཏུ་སྐྱོངས་པས་སྐྱོང་བྱེད་དག་
 དང་ཚོས་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ། །དཀོན་མཚོག་བརྟེན་པ་ལས། དེ་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་
 རྣམས་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཡོངས་སུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་རྩུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དྲི་མ་རྣམས་ཡོངས་སུ་
 སྐྱངས་པ་ཡིན་ཏེ་¹³⁰ ཞེས་པ་ནས། ས་བཅུ་འུ་མི་མཐུན་སྟོགས་དྲི་མ་བཅུ་ས་དེ་དག་སྐྱེས་དུས་བར་
 ཚད་མེད་ལམ་ལ་སྐྱངས་ནས། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་རྟེན་གཉེན་པོ་བྱས། བྱང་པར་གཉེན་པོས་ཐག་
 བསྐྱིང་བར་བྱས་ཏེ་སྐྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་མཐོང་སྐྱང་མ་ལུས་པ་སྐྱངས་པ་དང་། སྐྱོམ་སྐྱང་རང་སའི་
 ཅི་རིགས་སུ་སྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ནི་སྐྱར་སའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ས་དགུའི་དྲི་མ་དགུ་
 རི་ལྟར་སྐྱོང་བ་ནི། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དྲི་མ་དུག་སྟེ། འདོད་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་དང་། ང་རྒྱལ་
 དང་། མ་རིག་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བའོ། །དེ་དག་ཁམས་གྱི་
 དབྱེ་བས་འདོད་པ་ན་དུག་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་ཁོང་ཁོ་མ་གཏོགས་པ་ལྷ་ལྷ་སྟེ་བཅུ་
 དུག་གོ། །སའི་སྐོན་པས་དབྱེ་བ་འདོད་པ་ན་དུག་བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ན་
 ལྷ་ལྷ་བགྲངས་པས་ཉི་ལུ་རྩ་དུག་གོ།

དེ་དག་གྲང་ཆེ་འབྲིང་གིས་དབྱེ་བ་འདོད་པའི་དུག་ལས། འདོད་ཆགས་ལ་ཆེ་འབྲིང་དགུ།
 གཞན་ལྷ་ལ་དགུ་དགུ་སྟེ་ལྷ་བཅུ་རྩ་བཞི། བསམ་གཏན་ས་བཞིན་ཁོང་ཁོ་བོར་བས་ཉོན་མོངས་པ་ལྷ་
 ལ་ཆེ་འབྲིང་དགུ་དགུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྷ་པ་ཚོན་པ་ལྷ། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ནའང་བཞི་བཅུ་རྩ་
 ལྷ་པ་ཚོན་པ་ལྷ་སྟེ་བསྐྱེམས་པས་སྐྱོམ་སྐྱང་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་དོ། །སྐྱོང་རྩུལ་སྐྱོང་བས་མགོ་
 སྐྱང། བར་ཚད་མེད་པས་དངོས་སུ་སྐྱངས། རྣམ་གྲོལ་གྱིས་རྟེན་གཉེན་པོ་བྱས། བྱང་པར་ལམ་གྱིས་
 ཐག་བསྐྱིང་གི་གཉེན་པོ་བྱས་པའི་རྩུལ་གྱིས་ས་དགུ་པོ་རྣམས་སུ་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་རྣམས་སྐྱངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ས་དེ་དག་ཏུ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམ་པ་འདང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཡང་དག་
 ལྟ་དང་འཚོ་དང་རྩུལ་བ་དང་། ཁྲན་དང་ཉིང་འཛིན་དག་དང་ལས་མཐའ་དང་། ཡང་དག་རྟོག་ཉིད་
 ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད། །འདི་ནི་ཞི་བར་བགྱི་སྐྱོང་བསྐྱོམ་པར་བགྱི་¹³¹ ཞེས་སོ། །དེ་དག་གྲང་།

བྱང་རྒྱུ་གི་སྤྱོད་གསུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། །འཇམ་དཔལ། གང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་
 མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའོ། །འཇམ་དཔལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་
 མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཉལ་ཉལ་མེད་ནམ་པར་ཉལ་ཉལ་མེད་ལ་ཡོངས་སུ་ཉལ་ཉལ་མེད་པའི་རྒྱལ་
 གྱིས་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་བའོ། །འཇམ་དཔལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པར་
 མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་དག་གོ། །འཇམ་དཔལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་མེད་
 པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐོང་། །འཇམ་དཔལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་གསོག་མི་
 འབྲི་བར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བའོ། །འཇམ་དཔལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྩོལ་བ་མེད་
 ཅིང་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་
 བའོ། །འཇམ་དཔལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་བྱེད་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་
 དག་པའི་བྱེད་བའོ། །འཇམ་དཔལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ལྷིང་རང་བཞིན་གྱིས་མཉམ་
 པར་བཞག་ཅིང་འབྲུག་གསུང་པ་མེད་ལ་མི་དམིགས་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ཉིང་འཛིན་
 ཉོ་ཉོ་ཉོ་ཉོ་ཉོ། །ཞེས་སོ།།

ས་འདི་དག་རང་གོང་བོལ་ལྟོས་ན་དམིགས་བསམ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཡལ་བོ་ཚེལས། ལྷུ་
 བའི་སྤྱི་རྒྱུ་རྣམས་ས་འཛོལ་ས་ནི་ལྷོ་ཉུ་རྣམ་དག་བར་སྐྱང་བྱའི་རྗེས་དང་མཚུངས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །འོན་
 །ཀྱང་ཁམས་ལ་སྐྱིབ་པའི་རིམ་པ་རྣམས་བསལ་བས་ཁམས་མཐར་ཐུག་གནས་ཀྱི་ར་བ་བྱང་རྒྱུ་
 མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ཉེ་ཐ་དད་དུ་བཞག་གོ། །དྲི་མ་སོ་སོ་བ་རྣམས་དག་པ་མཐར་ཐུག་དུས་གདོད་
 མའི་དབྱིངས་སམ་འོད་གསལ་བའི་སངས་རྒྱས་རང་གསལ་དུ་མཐོང་བའང་ཚོས་ཀྱི་དབང་གིས་ལྷ་བ་
 ལྷ་རྣམས་བ་ལོ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། རི་ལྷ་རྣམས་པའི་ལྷ་བ་ལ། །རྒྱུ་ཅིག་རྒྱུ་
 ཅིག་རྒྱས་པར་མོར། །དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱང། །དེ་མཁྱི་མི་གྱིས་འཕེལ་བར་མཐོང་། །དེ་
 ལྷ་རྣམས་ཡའོ་འོ་བཅོ་ལྷ་ལ། །ལྷ་བ་རྗོད་པར་ལྷ་རྣམས་ །དེ་བཞིན་ས་ལི་མཐར་ཐུག་ན། །ཚོས་ཀྱི་
 ལྷ་ཡང་རྗོད་པར་གསལ། །ཞེས་སོ།།

མི་སྲོལ་པའི་ལམ་ནི། ལྷོལ།

དེ་ལྟར་བྱང་རླབ་ཕྱོགས་ཚོས་སྲུམ་ཅུ་བདུན། སྲོལ་པའི་ལམ་བཞིར་བསྐྱོམས་པའི་མཇུག་ཕྱོགས་སུ།

མི་སྲོལ་སའ་ལ་མི་གནས་ལྷ་ངན་འདའ།

བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སྲུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་སྲོལ་པའི་གྲིས་བསྐྱེས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཐར་མི་
སྲོལ་པའི་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རླབ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེའང་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་
བསྐྱེན་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རྒྱལ་རིགས་སམ་བུ་ཟེ་གང་རུང་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཚེན་པོ་བ་ལྟར་ན་
ཡོངས་སུ་འོག་མིན་དུ་ཐོབ་པས་དེའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། ས་བཅུ་པའི་སེམས་དཔལ་དེའི་རྟེན་
གང་ཡིན་པ་དང་གཅིག་གོ། །བསམ་པའི་རྟེན་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ། །རྒྱ་ནི་ཐེག་ཚེན་སྲོལ་ལམ་
བཞིའོ། །འབྲས་བུ་ནི་འཕྲིན་ལས་ཚེན་པོས་འགོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་བྱང་རླབ་ལ་དགོད་པའོ། །དོ་བོ་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྐྱེ་གསུང་བུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའོ། །སྲངས་
པ་ནི་སྐྱིབ་གཉེས་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་སྲངས་པ་སྟེ། དོ་རྩེ་རྩེ་མོ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་དང་དེ་
བཞིན་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་དེ་བཞིན། །གང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚོས་བཅོམ། །དེས་འདི་
བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་བཤད།¹³⁶ །ཅེས་སོ།།

རྫོགས་པའི་བྱང་པོ་ཚོས་སྐྱེ་ཡོངས་རྫོགས་མངོན་སྲུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། རྒྱུད་སྐྱའི་འགྲེལ་པར།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཚོས་སྐྱེ་རྣམ་དག་སློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པར། །ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་
དབྱེངས་ཁྱབ་པ་དེ་དག་གིས་ཀུན་མཐོང་།¹³⁷ །ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཏེ། དབུ་མ་རིན་ཚེན་སྲིང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
ས་གཞན་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་གཞལ་ཡས་པར། །རྒྱ་ཚེན་དེ་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། །ལྡན་པ་ཡིན་པ་ཅམ་
ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་སྟོབས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འགོ་བ་ཀུན་གཞི་དཔག་ཏུ་མེད། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
ཚོད་མེད་ཉིད། །ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནམ་མཁའ་དང་། །ས་རྒྱ་མེ་རླུང་རི་ལྟར་བར། །དེ་ཅམ་བཞིན་
དུ་བརྗོད་པར་བྱས།¹³⁸ །ཞེས་སོ།།

ས་ལམ་གྱི་དགོས་པ་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྟུ་བཞི། ད་ནི་དེ་ལྟར་ས་དང་ལམ་གྱི་དགོས་པ་བརྗོད་པས་
མཇུག་བསྟུ་བཞི། རྩལ།

འདི་ལྟར་ས་དང་ལམ་རྣམས་མ་བཟོད་པའི།^[༤༩] །སངས་རྒྱས་དེ་འདྲ་ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད།།

བསྐྱལ་མང་ཚེ་རབས་དུ་མ་ཚེ་གང་གོལ། །དེ་དག་ཀུན་གྲུང་ལམ་འདིར་བརྟེན་པས་ན།།

རྒྱ་འབྲས་ཐེག་པ་གང་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱིས།^[༥༠] །ས་དང་ལམ་རྣམས་མཉེན་ནས་བཟོད་པར་མཛོད།།

བྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ས་དང་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་མི་སྲིད་དེ།
སངས་རྒྱས་འགོ་བའི་མདོ་ལས། གང་དག་བསྐྱལ་བའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་བརྟེན། །མི་དབང་ཁ་
ལོས་སྦྱར་བ་དེ་དག་ཀུན། །ས་དང་ལམ་རྣམས་རིམ་བར་བཟོད་ལས་བྱུང་། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བའི་
མཛོད་འདོད་པས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འདིར་བརྟེན་བརྩོན་པར་གྱིས། །ལམ་འདི་ལས་ནི་གཞན་ལས་
འབྱུང་མི་འགྱུར།^{༡༩} །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བསྐྱལ་བ་དུ་ལས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའམ། ཚེ་བཏུ་དུག་ལ་
སོགས་པས་ཐོབ་པའམ། འིན་ཏུ་སྦྱར་བ་ཚེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། ས་ལམ་གྱི་རིམ་
པ་ནི་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་བཟོད་དགོས་ཏེ། དེ་དག་གི་སྦྱིབ་པ་དག་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་ཐོབ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེང་སང་ནི་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་མ་བརྟེན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ལ། ཚོགས་མ་
རྫོགས། སྦྱིབ་པ་མ་སྦྱངས། ས་ལམ་མ་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སྐྱུ་བ་དག་
ནི་ཚུལ་གཞན་ཞིག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་མཛོན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་།
མདོ་རྒྱུད་ཚེན་པོ་རྣམས་དང་། བསྟན་བཅོས་ཚེན་པོ་རྣམས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཡང་
དག་པའི་ས་དང་ལམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་དོ།།

སྦྱོན་བཞེད་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟུ་བཞི། ད་ནི་དགོ་བ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་ནི། ཡང་དག་པའི་
རྩལ།

དེ་ལྟར་ཟབ་ཞེ་འོད་གསལ་སྦྱིང་བོ་ཡིས། །འགོ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་རྣོག་པ་རང་ཞེན་ས།།

སྲིད་འདིར་ཡུན་རིང་སྦྱོས་ལ་འཚེལ་བ་ཡིས། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་གིག།^[༥༡]

ཅེས་སྒྲོན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་བའོད་ལེགས་པའི་ཆར་གྱི་སྒྲུང་བ་བསིལ་བས་གང་བའི་མཆོ་
 རྒྱ་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་དགེ་བས་འགོ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣོག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་ནས། ཐོག་མ་མེད་
 པའི་འཁོར་བའི་སྒྲོས་པས་དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཚོས་སྐྱུ་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་དགོན་པར་ངལ་སོས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཉིད་གང་ཆེན་མཚོ། །མི་
 རྟོག་མཉམ་པའི་རང་དུ་འགོ་ཀུན་གྱི། །ལུ་བཞིའི་དྲི་བལ་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་ནས། །ལ་ལུས་སྐྱེ་
 དགུའི་རེ་བ་རྫོགས་པར་ཤོག །མ་རིག་འཐིབས་པོའི་དགོན་པར་འབྱམས་པ་རྣམས། །མེགསུམ་གདུང་
 བའི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱིས་གཙུག་ཏེ། །མིག་མེད་ཐར་པའི་ལམ་དང་བལ་བ་རྣམས། །མི་གནས་ལྷ་རན་
 འདས་པ་ཐོབ་པར་ཤོག །མི་ལུས་རིན་ཆེན་དལ་འབྱོར་འདི་ཐོབ་ཀྱང་། །མི་རྟོག་སྐྱིང་པོ་མེད་ཅིང་
 འདོར་བས་ན། །མི་དགའི་སྤིག་རྣམས་རབ་ཏུ་སྤང་བྱས་ཏེ། །ལ་ལུས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
 ཤོག །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའལ། ལམ་བསམ་གཏན་དྲི་མ་མེད་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་
 ལེའུ་སྟེ་བཏུ་གཅིག་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

།

བཅུ་གཉིས་པ། བོགས་འདོན་སྤྱོད་པའི་ལེའུ།

དེ་ལྟར་ཉམས་སྲུབ་སྒྲུབ་ནས་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་ལ་ཉེ་རྒྱུ་ས་མཚམས་སྤྱོད་པ། བཅུ་གཉིས་པ་བོགས་འདོན་སྤྱོད་པའི་
ལེའུ་ལ་སྤྱོད་ན་གསུམ་སྟེ། བསམ་གཏན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པར་གདམས་པ། ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་བ་གསུམ་བསྟན་པ།
རྣམས་ཀྱི་དགོ་བཤེ་བའོ།།

སྤྱོད་ན་དང་པོ་བསམ་གཏན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལམ་སློམ་པའི་ཚུལ་རབ་ཏུ་ཟབ་
མོ་བཤད་ནས། ད་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ངེས་པར་འགྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བཤད་མ་
ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་བྱུང་འདུག་བསམ་གཏན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ། ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་ཡན་ལག་གསུམ་ལ་བསྐྱབ།།
གང་གི་ཚེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བསམ་གཏན་ལྟར་བྱུང་བར་ཅན་དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཡན་
ལག་གསུམ་ལྟར་གྱིས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

སྤྱོད་ན་གཉིས་པ་ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་བ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི།
ཡན་ལག་གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

གང་གིས་བསྐྱབ་པ་ཚོ་གའི་ཡན་ལག་དང་། རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། [༡]
གཉིས་མེད་བསྐྱབ་པ་ངོ་བོའི་ཡན་ལག་གོ།

འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
གང་ཟག་གང་གིས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཐབས་རི་ལྟ་བུས་བསྐྱབ་པ་དང་། ངོ་བོ་གང་བསྐྱབ་པའོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གང་གིས་བསྐྱབ་པ་ཚོ་གའི། རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ཐབས་ཀྱི། གཉིས་མེད་བསྐྱབ་པ་ངོ་བོའི་ཡན་ལག་
གསུམ་སྟེ། གང་གིས་བསྐྱབ་པ་ཚོ་གའི་ཡན་ལག་ལ་ལྷ་ལས། ངེས་འབྱུང་ཅན་གྱིས་འགྲུབ་པ་ནི། དང་པོ་གང་ཟག

གང་གིས་བསྐྱབ་པའི་སྤྱོད་པོ་ངེས་འབྱུང་ཅན། །ལུས་ནི་འདུ་འཛིན་གྲོང་ལས་རྒྱུང་བསྐྱེད་པའོ།།

སེམས་ནི་སྒྲོམ་པའི་ཚོགས་ལས་རིང་དུ་བསྐྱེད་སྤྱོད། [༡] །དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི་ལྷུང་དུ་འགྲུབ།།

འདི་ལྟར་ལུས་དག་འདུ་འཛིན་གཡེངས་གི་ར་སེམས་སྒྲོམ་པའི་དྲ་བ་སྟོང་གིས་གཡེངས་པས་ནི་ཞི་གནས་ཙམ་ཡང་མི་འགྲུབ་ན་ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལྟ་ཅི་སྒྲོམ་ཏེ། དེ་བས་ན་ལུས་འདུ་འཛིན་གྲོང་ལས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དགོན་པར་ཚོལ་གསུམ་གཅིག་ལུར་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ནགས་སམ་གནས་སུ་འདུག་པ་དང་། སེམས་རྟོག་པའི་ཚོགས་ལས་རིང་དུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཞི་གནས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་རྒྱད་ལ་ཟབ་མོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་འགྲུབ་པར། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གཞོན་ལུ། དེ་ལྟར་བས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་འདོད་པས་འདུ་འཛིན་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཡུལ་ལའོར་སྤངས་ཏེ་གཅིག་ལུར་ཞི་བའི་ནགས་སུ་གནས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་འདྲི་བྱིས་དུ་གནས་པས་མི་འགྲུབ་པར། །དེ་ཉིད་ལས། གང་དག་བྱིས་བྱི་ནང་ན་འདུག་པ་ཞེན་དུ། །བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་ཡོངས་དག་རྟེན་པ་ནི། །དེ་འདྲི་སངས་རྒྱས་སྟོན་ཚད་མ་བྱུང་ཞིང་། །ད་ལྟ་མི་གནས་མ་འོངས་པ་ན་འདྲེན་པ། །ཅེས་སོ། །

སེམས་ལྟན་མང་དུ་བློས་པས་འགྲུབ་པ་ནི། གཞོན་ཡང་།

དད་ལྟན་ངོ་ཚ་ཤེས་གིང་ཁྲེལ་ཡོད་ལ། །བག་ཡོད་རྒྱལ་སྤྱིམས་དག་ཅིང་དགེ་ལ་སྟོ།།

མང་བློས་འདོད་པ་རྒྱུང་ཞིང་ཚོགས་ཤེས་ལྟན། [༢] །དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི་ལྷུང་དུ་འགྲུབ།།

དད་པ་དང་ལྟན་པས་འགྲུབ་སྟེ་ཚོས་ལ་དད་པས་འཇུག་ཅིང་ཞུགས་པ་ན་འདྲེན་ལྟན་པར་དད་པས་ཚེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱིར་ཏེ། དགོན་བརྩེགས་ལས། དད་པ་ཅན་གྱི་མི་རྣམས་ལ། །རྒྱལ་པོའི་ཚོས་རྣམས་དང་གིས་འགྲུབ། །ཞེས་སོ། །ངོ་ཚ་ཤེས་གིང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོ། བ་དང་མི་འདོར་བས་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱེད་ལ། བག་ཡོད་པས་རྣམ་གཡེང་ལས་སེམས་བསྐྱེད་བའི་བྱིར་ཉིང་དེ་འཛིན་འགྲུབ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་དམ་པའི་མདོ་ལས། བག་ཡོད་ངོ་ཚ་ཤེས་གིང་ཁྲེལ་ཡོད་པས། །ཟབ་མོའི་ཉིང་འཛིན་དམ་པ་རྟེན་པར་འགྲུབ། །ཞེས་སོ། །རྒྱལ་སྤྱིམས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར། ལྷ་མ་ལས། རྒྱལ་སྤྱིམས་ལྟན་པའི་མགོ་ལ་དེ་ལྟར་སྟེ། ཉིང་འཛིན་ཞི་བམ་ཚོགས་འདི་རྟེན་པར་འགྲུབ། །ཞེས་སོ། །དགེ་བ་ལ་སྟོན་པ་དང་། མང་དུ་བློས་པ་དང་། འདོད་པ་རྒྱུང་ཞིང་ཚོགས་ཤེས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་

འགྲུབ་པར། ལྷ་བ་སློབ་མ་ལས། ཡོན་ཏན་ཚོགས་རབ་འདོད་དང་ཚོག་གེས་ལྡན། །མང་དུ་བོས་གིང་
ཡོ་བྱང་བསྐྱེད་སྲིད་པ་དང་། །དགོན་པར་གནས་གིང་གཅིག་ལུང་དཔེན་ལ་དགའ། །དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་
མཚོག་འདི་རྙེད་མི་དགའ། །ཞེས་སོ།།

རྒྱུ་པ་ལྷ་སྐྱེད་སྲིད་པ་ལྷ་གཞན་ཡང་།

ལུས་སེམས་བསྐྱེད་སྲིད་པར་གནས་ལ་དགའ། །གཉིད་དང་སློམ་ལས་སྐྱེ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་སྲིད།

ཚོད་འགྲོད་མེད་ཅིང་གཞན་དང་འདྲིས་པ་ཉུང་། [༤] །དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི་སྐྱེད་དུ་འགྲུབ།

འདི་ལྟར་སེམས་དང་ལུས་མ་བསྐྱེད་སྲིད་པ་ནི་ཚོད་བག་གི་རྣམ་པར་གྲུབ་པས་ཞི་བའི་ལམ་དང་འགལ་
བ་དང་། གྲོང་འདབས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་འདུ་བའི་གནས་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་ཉམས་པ་དང་།
གཉིད་དང་སྐྱེས་པ་དང་སློམ་ལས་སྐྱེ་གནས་པ་ལ་དགའ་བ་ནི་བྱ་བ་གཞན་ཡང་མི་འགྲུབ་ན་ཉིང་དེ་
འཛིན་ལྟ་ཅི་སློམ་ཉེ་འགལ་ལྷེ་ཡིན་པ་དང་། ཚོད་པ་དང་འགྲོད་པ་ནི་སེམས་གཡེང་བའི་སྐྱིར་ལྷག་
མཐོང་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་དང་བཤེས་འདྲིས་མང་བ་ནི་བྲེལ་བ་དུ་མ་དང་ཚགས་སྐྱང་གི་
གནས་སྐྱེ་གྲུབ་པའི་སྐྱིར་བསམ་གཏན་དང་འགལ་བ་དང་། སྐྱེ་ལ་དགའ་བ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཉམས་
ཡོད་པ་དག་འགྲིབ་ཅིང་སྐྱེ་བའི་གོ་གས་བྱེད་ལ་འཁོན་དང་ཚོད་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སྐྱེ་གྲུབ་པའི་
སྐྱིར། འདི་དག་སྐྱེད་སྲིད་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གིས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱལ་བའི་ཚོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་
མ་ལས། འདུ་འཛི་མེད་ཅིང་དཔེན་ལ་དགའ་བ་དང་། །འདྲིས་པ་ཉུང་ཞིང་གཉིད་དང་སློམ་ལས་
སྐྱེད་སྲིད། །མི་ལྷུ་ཚོད་པ་མེད་ཅིང་ལུས་སེམས་བསྐྱེད་སྲིད། །དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་མཚོག་འདི་རྙེད་མི་
དགའ། །ཞེས་པ་དང་། ཡེ་གེས་ཕྱག་རྒྱ་ལས། ཚོགས་ལས་བསྐྱེད་སྲིད་པ་རབ་ཏུ་ཞི་ལ་མོས། །ཁི་
དུགས་ལྟ་བུར་མཛེས་གིང་གནས་མེད་རྒྱ། །མཁའ་ལ་རྒྱུང་བཞེན་རྙེད་ལ་མི་ཚགས་ལ། །དེ་འདྲ་དེ་ནི་
རྒྱལ་བའི་ཚོས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

དཔེན་པར་གནས་གིང་བྱ་བ་ཉུང་བས་འགྲུབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

གྲོང་དང་གྲོང་འདབས་སྐྱེ་བའི་འདུ་འཛི་མེད། །གནས་དང་དགོན་པར་མང་པོ་འདྲིས་མེད།

དོན་དང་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ཐེལ་བ་མེད།[༥] །དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི་ལྷུང་དུ་འགྲུབ།།

གང་དག་གོང་དང་གོང་འདབ་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་འགོགས་ཤིང་ས་མདོ་ལས་སོགས་པའི་གནས་སམ། དགོན་པའི་གནས་གྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་དང་རྟེན་འདྲིས་བྱེད་ལ། ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དོན་དང་བྱ་བ་མང་བ་དེ་དག་གིས་ནམ་ཡང་ཞེ་བའི་ཉིང་འཛིན་མི་འགྲུབ་པས། གང་དུ་གནས་ཀྱང་བཤེས་འདྲིས་ཉུང་ཞིང་དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ་དག་ལ་ངང་གིས་དགོ་བ་འཕེལ་ཞིང་ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། མ་འོངས་དུས་ན་དགོ་སྤོང་དག །འཕྱུར་ཞིང་གཡེང་ལ་མ་བསྐྱམས་པ། རྟེན་དང་བཀྲའ་སྤྱིས་རྒྱགས་པ་དག །རྒྱལ་ཐིམས་ལྡན་ལ་ཁོ་བ་འབྱུང་། །གང་དག་ཉིང་འཛིན་འདོད་རྣམས་གྱིས། །དེ་དག་རྣམས་ལ་མི་བརྟེན་ཅིང་། །གཅིག་སྤུང་བས་མཐའི་གནས་མལ་དུ། །གནས་ཉེ་དབེན་ལ་དགའ་བར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁོ་ནས་འདའ་བར་བྱ་སྟེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། དོན་དམ་གཟིགས་པར་བགྱིསྟེད་དངོས་རྣམས་ལ། །རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་གོམས་མཛོད། །དེ་དང་འདྲ་བར་ལྷོ་ཉན་ལྡན་པ་ཡི། །ཚོས་གཞན་འགའ་ཡང་མཚིས་པ་མ་ལགས་སོ།།^༡ །ཞེས་སོ།།

གང་ཟག་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱིས་འགྲུབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

ཚེ་འདིའི་བདེ་དང་སྤྱི་མའི་བདེ་འབྲས་དང་། །རང་དོན་ཞིབ་གཉེར་མིན་འགོ་བའི་སྤྱིར།།

སྤྱིད་ལས་ཐར་འདོད་ངེས་འབྱུང་སྐྱོ་ཤས་ཅན།[༦] །དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་མཆོག་འདི་ལྷུང་དུ་འགྲུབ།།

འདི་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་ཞེ་བའི་དགོན་པར་བསམ་གཏན་གཉེར་བས་གནས་པར་བྱ་བ་ལས། རང་དོན་དུ་ཉན་རང་གི་ཞེ་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་སྐྱིས་བྱ་དམ་པ་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་གྱི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚེ་འདིའི་བདེ་འབྲས་དང་། སྤྱི་མའི་བདེ་འབྲས་ལྟ་མའི་དཔལ་ཐོབ་པ་དང་། རང་དོན་དུ་ཞེ་བ་མི་འདོད་པས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱིར་སྤྱིད་པ་ལ་སྐྱོ་ཞིང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱོས་བསམ་གཏན་བསྐྱུབ་པ་ནི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཉིང་འཛིན་མཆོག་དམ་པ་ལས། སྤྱིད་པའི་བདེ་ལ་རབ་ཏུ་མ་ཆགས་ཤིང་། །གཅིག་སྤུང་ཞེ་བ་ཚོལ་བའི་སེམས་

བལ་ཏེ། །འདུ་ས་བྱས་རྣམས་ལ་སྐྱོ་བའི་ཡིད་ལྟན་པ། །དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་མཚོག་རབ་དམ་པ་
 འགྲུབ།” །ཅིས་སོ། །དེ་ལ་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མ་ཚགས་གིང་། །ཁུད་པར་དུ་ཞོར་ལ་
 རྗེད་པ་དག་གིས་ཡོ་བྱུད་བསྐྱེད་ས་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། །བཤེས་སྦྱིང་ལས། །གདུག་པ་དུག་དང་
 མཚོན་དང་དག་བོ་དང་། །ཁོ་བཞིན་འདོད་པའི་བདེ་བ་ཡིད་དབྱུང་མཛོད། །འདོད་པ་རྣམས་ནི་སྤང་
 གོལ་བ་སྦྱོང་བ་སྟེ། །ཐུབ་པའི་དབང་བོས་གིས་པའི་འབྲས་འདྲར་གསུངས། །དེ་དག་སྤང་བ་བྱི་དེ་ཡི་
 །ལྷགས་སྦྱོག་གིས། །འཁོར་བའི་བརྩོན་རར་འཛིག་རྟེན་འདི་དག་བཅིངས།”³ །ཞེས་སོ།།

ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཚགས་པས་གཙོ་བོར་དེ་དག་སྤང་དགོས་ཏེ། །དེ་ཉིད་ལས། །ལུང་མེད་
 །གཞོན་ལུང་ལུས་འདི་ལོགས་གིག་ཏུ། །དྲིང་བ་དང་སྐོད་གཏུ་དོད་པ་དང་། །མི་གཙང་ཡུན་སྦོད་འདྲ་བ་
 །དགང་དགའ་དང་། །འབགས་པས་གཡོགས་དང་རྒྱན་ཡང་ལོགས་གིག་གཟིགས།”⁴ །ཞེས་པ་དང་།
 །དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། །ལུང་མེད་སྤང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་འདི་དང་མ་ལོ་སྤང་། །གལ་ཏེ་
 །བདག་ལ་ཕན་འདོད་ན། །དེ་བས་ལུང་མེད་རྣམ་པར་སྤང་།”⁵ །ཞེས་པ་དང་། །བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་
 །སྡེ་སྡོད་ཀྱི་མདོ་ལས། །སྡོད་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་རི་ལྟར་བདག་གི་རྒྱུང་མ་
 །ལྟར་དགར་གྱུར་པ་གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ།”⁶ །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གང་ཤས་ཆེ་བའི་
 །ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་བོར་བརྟགས་ལ་གཙོ་བོར་སྤང་ཞིང་། །དབང་བོ་དུག་གི་ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་ཡུན་སྤང་
 །དགོས་ཏེ། །བཤེས་སྦྱིང་ལས། །གང་དག་དབང་བོ་དུག་ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི། །རྟག་ཏུ་མི་བརྟན་གཡོ་དང་
 །གང་དག་གཅིག་ །གཡུལ་དོར་དག་སོགས་ལས་རྒྱལ་དེ་དག་ལ། །མཁས་རྣམས་དང་བོ་དབང་རབ་
 །ལགས་པར་འཚལ།”⁶ །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་། །དེ་ཉིད་ལས། །རྒྱན་བོ་འགྲེད་དང་ལུས་ལ་བལྟ་བ་དང་། །ལེ་ལོ་སྟིག་པའི་
 །གོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །ཚང་དང་མཚན་མོ་རྒྱ་བ་རན་སོང་བ། །གྲགས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་
 །དུག་སྦོངས།”⁷ །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ཚོས་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པས་གཞན་ལ་སྦོད་པ་དང་།
 །ཟབ་མོའི་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། །མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན། །མི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་
 །འཛིན། །སྤྱི་ཅི་ལོག་ལ་དམ་པར་འཛིན། །འཁོར་བ་སྐྱབ་བསྐྱུལ་བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་སྟེ་སྤྱི་ཅི་

ལོག་བཞེད་བཅས་པ་སྲིད་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་གཙོ་བོར་སྤང་དགོས་པའང་། དེ་ལས། ཚུལ་
 ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་རང་ལུས་ལ། བྱིན་ཅི་ལོག་བཞེད་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་
 བ་འདི་གསུམ་ཐར་པ་ཡི། རྫོང་ཁྲིམ་སྒོ་འགོགས་ལགས་པར་མཁུན་པར་གྱིས།¹⁵ ཞེས་སོ། བྱང་
 པར་ཏུ་རྟེན་ན་དགའ་བ་དང་། མ་རྟེན་ན་མི་དགའ་བ་དང་། བདེན་དགའ་བ་དང་། ལྷག་ན་མི་དགའ་
 བ་དང་། ལྷན་གཉེན་ཐོབ་ན་དགའ་བ་དང་། ལྷ་ར་བ་དང་མི་ལྷན་པ་བྱུང་ཏུ་མི་དགའ་བ་དང་།
 བསྟོད་ན་དགའ་བ་དང་། ལྷན་ན་མི་དགའ་བ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་ཇེས་པར་སྤང་བ་ཉིད། དེ་
 ལས། འཛིག་རྟེན་མཁུན་པས་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། བདེ་དང་མི་བདེ་ལྷན་དང་མི་ལྷན་དང་། །
 བསྟོད་སྤང་ཅེས་བགྱི་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་པོ། །བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོ་མས་
 མཛོད།¹⁶ ཅེས་སོ། དེའང་ཞོར་བདུན་བསྐྱབ་པར། དེ་ལས། དད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་དང་གཏོང་
 བ་ནི། དྲི་མེད་ངོ་ཚ་ཤེས་དང་ཁྲེལ་ཡོད་དང་། ཤེས་རབ་ཞོར་བདུན་ལགས་པར་བྱ་བ་པས་
 གསུངས།¹⁷ ཞེས་སོ། ཁྲིམ་པ་ལ་སོགས་གཞན་དག་དགེ་བ་ལ་བསྐྱུལ་ཞིང་གསོ་སྦྱོང་ལ་འགོ་ད་
 པའང་། དེ་ལས། འཚོ་དང་ཚོམ་རྒྱན་འབྲིག་པ་བརྟུན་དང་ནི། ཁང་དང་དུས་མིན་ཟས་ལ་ཚགས་པ་
 དང་། མལ་སྟན་མཐོལ་དགའ་དང་སྐྱུ་དག་དང་། གར་དང་ཐེང་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་སྦྱོང་ཞིང་། དག་
 བཅོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡི། ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དང་ལྷན་ན། གསོ་སྦྱོང་འདོད་
 སྦྱོང་ལྟ་ལུས་ཡིད་འོང་བ། སྦྱོས་པ་བྱུང་མེད་དག་ལ་སྦྱོལ་བར་བགྱིས།¹⁸ ཅེས་སོ།

མདོར་ན་བསམ་གཏན་པ་དགོན་པར་གནས་པས། སྦྱོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་ཉེས་སྦྱོང་
 ཆ་དང་བཅས་པ་ལས་རང་གི་སེམས་བསྐྱམ། དགེ་བ་ཚོས་སྦྱད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་སྤང་མེད་པའི་
 ཉིང་ཇེ་འཛིན་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་ཅིང་ཡོད་པ་རྣམས་གོང་དུ་སྦྱེལ་ནས་དགེ་
 བའི་ཕྱོགས་འབའ་ཞིག་གིས་ཉིན་མཚན་འདའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་
 དེར་ལྷགས་པའི་སྦྱེ་བོ་དགེ་བ་ལ་བསྐྱུལ་ཞིང་ཚོས་འདོད་པ་དང་གཏན་ཁྲིམས་ཞོངས་པ་རྣམས་ལ་
 གང་དང་གང་འཚོམས་པའི་ཚོས་གྱིས་མགྲུ་བར་བྱ་ཞིང་། ཐར་བྱ་དང་རི་དྲགས་དང་འབྲུ་སྲིན་དང་
 གྲོག་མ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལའང་མི་འཚོ་ཞིང་ཟས་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་མཚན་ནས་བརྗོད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་སྐྱེས་ བཅའ་ཞིག་ན་འདི་དག་གྲང་སངས་རྒྱལ་
སུ་འགྲུང་ངེས་སྟེན་པ་དང་། བཅའ་ཞིག་ན་འདི་དག་བདག་གིས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་བྱ་སྟེན་པ་
དང་། འདི་དག་གྲང་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་འདྲ་བའི་སྟེན་སྟེན་ནས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་མོས་གྲུས་དང་དག་སྦྱང་བྱ་
བ་དང་། ད་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་དོ་མོད་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་འབྲལ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ལྷུ་ཡིད་ལ་བྱ་
ཞིང་། སྐད་ཅིག་གྲང་ཐ་མལ་དུ་མ་ཡིན་པར་སློབ་པའི་འབྲལ་ཞིག་གིས་འདེམ་བར་བྱའོ།།

ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་ཞི་ལྷག་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་དངོས་དང་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉེས་ལས། ཞི་ལྷག་
བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ལའང་གསུམ་སྟེ། སྐད་གཉེན་བསྟན་པ་ནི། དོན་གཉེས་པ།

ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་གྲང་། །གཉིད་སྐྱེས་སྐོད་འགྲོད་ཐེ་ཚོམ་སྐྱིབ་པ་ལྟ།།

སྐངས་ཏེ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ། [ཡ] །གཉིད་སྐྱེས་གཉེས་ཀྱིས་ཞིག་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱིབ།།

སྐོད་འགྲོད་གཉེས་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པར་གཡེང་། །ཐེ་ཚོམ་གཉེས་ཀའི་གཞོད་བྱེད་མི་མཐུན་སྐྱོགས།།

འདི་ར་རྣམ་འགྲོར་སློབ་པ་བདག་གིས་བསམ་གཏན་ལ་སྐྱིབ་པ་ནི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ཞི་གནས་
གསལ་དུངས་སྐྱེད་པ་ལ་ནི་གཉིད་དང་སྐྱེས་པས་བྱིང་བར་བྱེད་ལ། ལྷག་མཐོང་དུངས་ལ་ཚེ་གཅིག་
པ་ནི་སྐོད་པ་དང་འགྲོད་པས་འབྲེལ་བར་ཉེ་ཅིང་། ཐེ་ཚོམ་གཉེས་ཀའི་དུས་སུ་མི་སྐྱེས་པའི་སྐྱེའོ། །གཉིད་
ནི་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་ནང་དུ་སྐྱེད་ལ། སྐྱེས་པ་ནི་ཡུལ་མི་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ལྟར་
མ་བསྟན་དང་། སྐོད་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྤྱིར་སེམས་འཕྲོ་བ་ཡིན་ལ། འགྲོད་པ་ནི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡིད་ལ་
གཅགས་པས་མངོན་པར་མི་དགའ་བའི་ཤེས་པ། ཐེ་ཚོམ་ནི་གཉེས་བཅས་ཀྱི་སྐྱོས་ཟིན་མེད་པས་བྱ་
བ་བསྐྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའོ། །འདི་དག་སྐྱང་དགོས་པ་ཉིད། བཤེས་སྐྱིང་ལས། སྐོད་དང་
འགྲོད་དང་གཞོད་སེམས་སྐྱེས་པ་དང་། །གཉེས་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །སྐྱིབ་པ་ལྟ་པོ་
འདི་དག་དགོ་བའི་ནོར། །འཕྲོག་པའི་ཚོམ་རྒྱན་ལགས་པར་མཚུན་པར་མཛོད།¹³ །ཅིས་སོ། །དེའང་
སྐོད་འགྲོད་གཉེས་གཅིག་གཉིད་སྐྱེས་གཉེས་གཅིག་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། གཞོད་སེམས། ཐེ་ཚོམ་
སྟེ་ལྟའོ།།

གཞན་པ་སེམས་པ་ནི། དེའང་གཉིད་རླུགས་ལ་སོགས་པ།

དེ་ལྟར་ལྟེན་བྱིང་ཚོད་གཉིས་སུ་འདུ།[༥] །བྱིང་ན་གསེང་ཞིང་ཚོད་ན་ཅེ་གཅིག་བསྐྱོམ།།

དེ་ལ་གཉིད་རླུགས་གཉིས་ནི་བྱིང་བ་ཡིན་པས་གསེང་ས་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརུ་གཅིག་བསྐྱོམ་ཞིང་།

གཞན་རྣམས་ཚོད་པ་ཡིན་པས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

གཉེན་པོ་རླུང་འགྲེལ་བསྟེན་པ་ནི། དེའང་འདི་ལྟར།

ཞིགནས་མེད་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒྲོས་ལ་ཚོད། །ལྷག་མཐོང་མེད་པའི་ཞིགནས་ལུང་མ་བསྟན།།

རླུང་འགྲེལ་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་མཚོག་གི་ལམ།།[༧]

ཞིགནས་གྱིས་མ་བརྟན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཚེག་གི་གོ་ཡུལ་ཙམ་ལ། ལྷག་མཐོང་གིས་མ་ཟིན་པའི་ཞི་

གནས་ནི་ལུང་མ་བསྟན་འཁོར་པའི་ས་བོན་ལས་འཕགས་པར་མི་བྱས་པའི་བྱིང་རླུང་འགྲེལ་ལ་

འབད་དེ། བཤེས་སྒྲིང་ལས། ཤེས་རབ་མེད་པར་བསམ་གཏན་ཡོད་མིན་ཏེ། །བསམ་གཏན་མེད་

པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །གང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་སྲིད་པ་ཡི། །རྒྱ་མཚོ་གནག་རྗེས་ལྟ་བུར་འཚལ་

བར་བགྱི།^{༩༩} །ཞེས་སོ།།

སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་ཞིགནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱི། ཞིགནས་པའང་བཞེལ་ས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི། དེ་ལ་དང་པོ།

ཞིགནས་ལུས་ངག་ཡིད་སེམས་དལ་བས་འགྲུབ། །དེ་ཡང་ཚེས་ཀུན་རང་བཞིན་མཉམ་པའི་ངང་།།

དམིགས་པ་རབ་ཞིག་ཚོ་བོའི་ཡན་ལག་ཡིན། །དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་འཛིན་འཁོར་གྱི་རྒྱུ་ལ།།[༡༠]

འདི་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་སྒྲོ་གསུམ་རབ་ཏུ་དལ་བས་འགྲུབ་སྟེ། ལུས་དལ་བས་

རྩད་ལ། རྩ་དལ་བས་རྒྱུང་དལ། རྒྱུང་དལ་བས་ཁམས་དལ་བ་འཁོར་ལོ་བཞིའི་འདབ་མ་ལ་སོགས་

པ་རང་གནས་སུ་སྲིད་པས། སེམས་གནས་ཀྱི་ཞིགནས་རང་གིས་འགྲུབ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཁམས་

དུངས་མ་མི་གཡོ་བར་ས་གཅིག་ཏུ་སྲིད་པའི་བྱིང་པོ། །དེ་ལྟར་དལ་བས་སྐྱོམ་དུས་སེམས་སྒྲོ་བསྐྱེད་

པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཞིགནས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དམིགས་

ཡུལ་གཅིག་ལ་སེམས་བརྩུང་བས་ཅུང་ཟད་མི་ཚོག་པ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་སོ། །དེའང་གཤིས་ལ་
 སེམས་འདིའི་རང་བཞིན་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་མི་འགོ་མི་གནས་པའི་རང་ལུགས་ལྷན་ལུལ་ལེ་བ་
 ཞེས་དུས་རྒྱུན་དུ་ཡོད་དེ། གསལ་དུངས་སྐྱེད་པའི་ཆ་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་། གནས་ཆ་དེ་ནས་ཞེ་གནས།
 གཉིས་སུ་མེད་པས་རྩུང་འབྲེལ་ཞེས་སློབ་ཏེ། ཡིད་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དུས་ཏྟག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་།
 གསལ་བ་ནི་རང་གིས་མི་གཡོ་བ་རལ་སོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་ངོ་འཕྲོད་པར་སློབ་པ་ཡིན་ལོ། །རྣལ་
 འབྱོར་པས་ནི་འཕྲོས་སམ་གནས་ཀྱང་རང་རང་ས་བཙོས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཞེ་ལྷག་གེས་པས་གོ་ལ་བ་
 ཡིན་ལོ།།

དམིགས་པ་འཛིན་ལུགས་ནི། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་འཛིན་ལུགས།

དེ་ཡང་སྣང་བཅས་སྣང་མེད་རྣམ་པ་གཉིས། བྱིན་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡིས་ཟེན་པར་འགྲུང།།

སྣང་བཅས་གཟུགས་སོགས་སྣོ་ལའི་ཡུལ་རྣམས་ལ། །སྣང་མེད་མི་ཚོག་ཅུ་གཅིག་རང་ལ་འཛོག།[༡༡]

བྱི་རོལ་རྩོམ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་དང་། །འདྲ་ཉིད་སྣོང་གར་པར་འབྲུང་འཕྲུང་སོགས།།

དང་པོ་སྣང་བཅས་ལ་སེམས་གཟུང་ཚུལ་ནི། གཟུགས་སྣོ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་གང་རུང་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་
 པར་གཏད་པས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །དེ་བཏྟལ་ནས་སྣང་མེད་ལ་སེམས་གཟུང་བ་ནི་གང་དུའང་
 མི་ཚོག་པའི་རང་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །དེའང་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ལྷའི་སྐྱེའམ། ཡི་གེའམ། སྣོང་གར་པར་
 འབྲུང་འཕྲུང་དང་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་བྱག་མཚན་ནམ། འོད་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམས་པས་སློབ་པ་
 ཞེན་པ་དེ་ཤས་ཆེ་བའི་ཞེ་གནས་སྣོ་ལ། བྱི་རོལ་ཏུ་རྩོམ་གྱིང་རམ་སྐྱེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་
 ཞེག་ལས་མ་ཡེངས་པར་བརྩུང་ནའང་གསལ་དུངས་སྐྱེད་པའི་ཞེ་གནས་སྣོ་འོ། །དེའང་སློབ་པ་ཤས་ཆེ་
 བས་སྐྱིར་བརྩུང་ན་འཕྲོ་བས་ནང་དུ་གཟུང་ཞིང་། ཚོག་པ་ཉུང་བས་ནང་དུ་བརྩུང་ན་བྱིང་བ་ཤས་ཆེ་བས་
 བྱིར་གཟུང་དོ། །དེའང་དང་པོར་མཚན་བཅས་གང་རུང་ཞེག་ལ་སེམས་བརྩུང་བས་རྗེས་ལ་མཚན་མེད་
 རང་གིས་འབྱུང་དོ། །མི་གེས་པ་དག་སྐྱེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་བརྩུང་ན་སློབ་པར་
 འགོ་བས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་རང་སློབ་མེད་དུ་བཞག་ཟེར་བ་ནི་གནད་མ་གོ་ཞིང་ཉམས་སྦྱོང་རྒྱུང་བའི་

སྐད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་གི་སེམས་གང་ལ་གཏད་ཀྱང་འདྲ་སྟེ། གཏོད་དུས་དང་པོར་རྫོགས་པ་ཞེས་
སྟོན་དུ་འགྲོ་ཡང་། དེ་ནས་ཡུལ་དེ་སྣང་ལ་དེར་འཛིན་མ་ཞུགས་པའི་ངང་དུ་སེམས་སྟོོ་བསྟུ་མེད་པར་
དྲངས་སང་ངེ་ཡེར་རེ་ལལ་ལེ་སྟོན་ཀའི་ནམ་མཁའ་སྟོན་དང་བྲལ་བ་ལྟར་མི་གནས་མི་སྲིད་དོ། །སྣང་
མེད་ཀྱི་ངང་དུ་སེམས་གཟུང་ཡང་དེ་ལས་ཉམས་ལྷག་ཏུ་མི་འབྱུང་ལ། ཉེས་ན་བྱིང་བའམ་རྒྱུད་པ་ཞེས་
གིས་མི་གཞོད་མི་སྲིད་དོ།།

མདོར་ན་ཡུལ་སྣང་ལ་དེར་འཛིན་མ་ཞུགས་པའི་ངང་ལ་སྟོོ་སྟོོ་བསྟུ་དང་བྲལ་བར་གནས་
པ་ལ་ཁོ་བོ་ནི་བསམ་གཏན་ཞེས་འདོད་པས། སྣང་བཅས་སམ་སྣང་མེད་གང་ལ་སེམས་གཟུང་ཡང་
བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་མཐའ་བྲལ་འཛིན་མེད་ཚེན་པོའི་རྫོགས་པས་བརྒྱན་པ་འཆར་དགོས་
པར་འདོད་དེ། དེ་མ་ཤར་ན་སྟོན་བཅས། ཤར་ན་ཡང་དག་པའི་ལས་མ་གཏན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་
ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པར་འདོད་དོ།།

ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། མདོར་ན།

དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཚེ་གཅིག་སེམས་འཛོག་པ། །ཞིགནས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན།།[19]

དམིགས་པ་གང་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་སེམས་ཚེ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ངོ་། །དེ་ནས་སེམས་གནས་
པའི་ཐབས་དགུས་དེ་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་འཛོག་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་འཛོག་པ་
དང་། ལྷིང་འཛོན་སེམས་བསྐྱབ་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། ལྷི་ལྷིར་བརྟུན་ཏེ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་དང་། དེ་ལ་
དགའ་བ་བསྐྱེད་ནས་འདུལ་བ་དང་། རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། གཉིད་ལྷུགས་ལ་
སོགས་བསལ་ནས་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་འཛོན་བར་ཚེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་།
དེ་ལ་མི་རྩོལ་བར་མཉམ་པར་འཛོག་པ་སྟེ་དགུ་འོ། །ཡུམ་བར་མ་ལས། སེམས་འཛོག་པར་བྱེད།
རྒྱུན་དུ་འཛོག་པར་བྱེད། བསྐྱབ་ཏེ་འཛོག་པར་བྱེད། ཉེ་བར་འཛོག་པར་བྱེད། འདུལ་བར་བྱེད། ཞི་
བར་བྱེད། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད། ཚེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད། མཉམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་དོ།¹⁹ །ཞེས་པའི་
དོན་ཏོ།།

འགྲུབ་པའི་ཐབས་ནི། ཚུལ།

དེ་ཡིས་ཚུ་གཅིག་ཞིག་ནས་སྐྱེས་པའི་ཚོ། །སྤེལ་ཞིང་བརྟན་སྤྱིར་ལྷག་མཐོང་ཡེ་ཤེས་སློ།།

བོགས་འདོན་སློབ་ལམ་ཀུན་དང་བསྐྱེ་བ་གཅིས། །སྤྲོད་སྐྱོད་ལུས་སེམས་གསེངས་ལ་སྤྱར་བ་ཞིན་བསྐྱོམ།།[14]

འདིས་ནི་སྤྱིར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།།

སེམས་ཚུ་གཅིག་དུ་ཟེན་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུན་མི་བྱ་བ་ཙམ་ལྷག་མཐོང་གང་དང་ཡང་འདྲེར་མི་བྱུང་བས།
ཚུ་གཅིག་པའི་དུས་དེར་སྤྱིར་བ་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་བསྐྱེ་བ་དང་། འགོ་འདུག་ལ་
སོགས་པ་ཞིག་ནས་དང་བསྐྱེས་ལ་སྐྱོམ་ཞིང་། སྤྲོད་མེད་ན་སེམས་སློ་ལུས་ངག་གཡེངས་པའི་རྗེས་ལ་
སྤྱིར་བྱུང་བ་སྐྱོམས་པས། དེ་ནས་དམིགས་པ་གང་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་། དུས་ནམ་གྱི་ཚོ་
འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་། ཡུན་རི་སྤྱིར་འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་། ཚུལ་རི་ལྷ་བུས་འཛོག་པར་འདོད་
པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས་འཇུག་ལྷོག་ལུས་པ་འབྱུང་སྟེ། མདོ་སྤེལ་རྒྱན་ལས། དེ་ཡིས་དེ་ནི་འཕེལ་
བྱས་ནས། །འཕེལ་བ་རིང་དུ་འགོ་བ་ཡིས། །དངོས་གཞིའི་གནས་པ་ངས་འཐོབ་བོ།”ལ། །ཞེས་སོ།།

ལྷག་མཐོང་ལའང་བརྟན་ལས། ཡན་ལག་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྷར་ཞིག་ནས་འབྱོངས་ཏེ།

ལྷག་མཐོང་འདོད་པས་སེམས་གསལ་དུངས་པའི་ངང་། །སོ་སོར་རྟོག་པ་གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་ལ།།

མི་རྟོག་མཉམ་པར་འཛོག་པ་འཁོར་གྱི་ཚུལ།།[15]

འདི་ལྷར་ཞིག་ནས་གྱི་ཚོ། སེམས་གསལ་ལ་དུངས་པའི་ངང་ལས་ཚོས་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བལྟ་
བ་གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་ལ། རྟོ་མི་རྟོག་པའི་གསལ་ཆ་མི་འཕྲོ་བ་དེ་འཁོར་རམ་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་
པའོ།།

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་རྩལ་སྤྱིར་བཞི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་།

དེ་ཡང་ཚོས་ཚན་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས། །ཚོས་ཚན་སྐྱེ་མའི་དཔེ་བརྟན་བལྟ་བུ་ཞིང་།།

ཚོས་ཉིད་མཁའ་ལྷར་སྤྲོད་པའི་རྩལ་སྤྱིར་བཞི། །རི་བཞིན་ངང་ལ་བཞག་པས་ཡེ་ཤེས་འཆར།།[16]

མཉམ་གཞག་བརྟན་པའི་ངང་ལས། བྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་དག་ཚོས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་མི་ལམ་སྐྱུ་མ་
 ལ་སོགས་པ་སྣང་ལ་བདེན་པ་མེད་པའི་རོ་བོར་རིམ་གྱིས་བརྟགས་པ་དེའི་ངང་ལ་རི་ཅམ་འདོད་
 པར་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། སའི་སྣང་བོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཚོས་ཚུལ་འདི་དག་སྐྱུ་མ་
 སྐྱིག་རྒྱ་དང། མི་ལམ་མིག་ཡོར་སྐྱུ་བརྟན་སྐྱུ་ལ་བ་འདྲ། ཁར་མཁའ་ཚོལ་འདྲར་གང་གིས་རྟོགས་
 གུར་པ། བསོད་ནམས་ཞིང་རབ་དེ་ལ་བྲག་འཚལ་ལོ།^{༡༤} ཞེས་པ་ལྟར་བལྟ་ཞིང། ཚོས་ཉིད་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ན་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་སྤོའི་ཚོལ་བོ་དང་བྲལ་བར་བཞག་སྟེ། སྐྱེ་མེད་རིན་པོ་
 ཚེའི་མཛོད་ལས། གར་ཡང་མ་རྟོག་ཅིར་ཡང་མ་བསམས་གིག། བཅས་བཅོས་མ་བྱེད་རང་བཞིན་ལྷག་
 པར་ཞོག། ཁ་བཅོས་པ་དེ་སྐྱེ་མེད་རིན་ཚེན་མཛོད། འདུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གཤེགས་ལུལ་
 ཡིན།^{༡༥} ཞེས་པ་ལྟར་བོ། འདུས་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྣང་ཡུལ་སྐྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་ལ་འཛིན་བྱེད་
 མ་ཞུགས་པ། རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྟོགས་ལ་སྣང་ཡུལ་མ་འགགས་པའི་ཡི་གེས་སྣོད་གསལ་
 སྣོས་པ་དང་བྲལ་བ་རང་བྱུང་གི་ཡི་གེས་འཆར་ཏེ། ཀུན་བྱེད་ལས། གྱེ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་བོ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་ང་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་བལྟ་བའི་མེ་ལོང་སྟེ། ཁས་ལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཀུན་འཆར་
 བས། ཁ་བལྟས་རང་བཞིན་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་ནོ། ཁ་སྐྱེས་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ལ། བལྟ་
 པའི་ཡུལ་མེད་མཐོང་བ་ཚེན་པོར་རྟོགས།^{༡༦} ཞེས་སོ།

ཕྱིར་ཚོད་ཅུལ་སྐྱུང་བོགས་འབྱེན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་རྣམ་མཐོང་དེ་ཉིད།

- སྣོད་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་ཚོས་ལ་ཅུལ་སྐྱུང་སྟེ། སྐྱུ་མ་སྣོད་པ་གཉིས་མེད་དག་པར་བལྟ།
- འཕྲོན་ཞེགས་ངང་ལ་མཉམ་པར་གཞག། འདེ་ཚོན་མ་མཁའ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་ནི།[༡༤]
- སྣོད་གསལ་སྣོས་དང་བྲལ་བའི་རོ་བོ་མཐོང། འདེ་ཡིས་སྐྱིབ་གཉིས་སྐྱིན་ལས་གོལ་བ་འགྲུབ།
- རེས་འགའ་རྒྱུ་མཚོ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་འཆར། འགར་གོལ་ངང་དུངས་རྟོག་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།[༡༥]
- བོགས་འབྱེན་སྣོད་ལམ་ཀུན་དང་དེ་ཉིད་བསྟེ། འདིས་ནི་རྣམ་མཐོང་རྣམ་དུ་འགྲུབ་པར་འགྲུབ།

རྣམ་མཐོང་སྟེ་ངས་པས་སྐྱེད་མེད་ན་དགག་སྐྱུབ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་མང་པོ་སྣོས་ཏེ་སྐྱུ་མར་ལུལ་

མལ་ཅུ་ལ་སྐྱུང་ཞིང་སྐྱུ་མ་གཉིས་མེད་དུ་ལ་བརྒྱ་བ་དང་། རྟོགས་པ་འཕྲོ་ན་སྐྱར་བཞེན་ཞི་གནས་ལ་
 མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། དེའི་ངང་ལ་སྟེངས་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་བསྟོམ་པར་བྱའོ། རེའང་
 རྟོན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལ་རྟོག་དཔྱད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། རེས་འཕྲོ་ན་ཞི་གནས་ལ་བཞག་ཅིང་
 དཔྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཡིད་ལ་བྱའོ། རེས་རྟོག་ན་རྟོག་དཔྱད་མི་འགྲུ་བའི་ངང་དུ་མི་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་
 བྱའོ། རེའི་དོན་ལས་མ་ཡེངས་པའི་ཞི་གནས་ཡིད་ལ་བྱའོ། རེ་ཡང་གསལ་དུངས་སྟེད་པའི་ལྷག་
 མཐོང་ཡིད་ལ་བྱའོ། རེའི་ཚོགས་ལ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཟུང་འབྲེལ་ཡིད་ལ་བྱའོ། རེའི་ངང་ལ་
 རྒྱུན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱའོ། རེའི་དུས་སུ་སེམས་གནས་
 པའི་ངང་ལས་མི་གཡོ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱའོ། རེས་ལ་དུངས་སྟེད་པ་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱ་
 མཚན་ཡིད་ལ་བྱའོ། རྟོང་གསལ་གཉིས་མེད་དུ་འདྲེས་པ་ཟུང་འབྲེལ་གི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱའོ། རྟོས་
 བམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱའོ། རྩུ་མ་བར་མ་
 ལས། རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་
 དཔྱད་པ་ཅོམ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་དང་། ཞི་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་སྐྱུང་བར་བྱའོ།¹⁶ ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་སེམས་འཕྲོ་ན་བཏུལ། ཕྱིར་གསེང་། ཞི་ལྷག་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཅུ་ལ་སྐྱུངས་
 པས་རྒྱ་མཚོ་དབའ་རྒྱབས་ཞི་བ་ལྷ་སུ་ཞི་གནས་གྲོང་དུ་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་འཆར་ཏེ། སེམས་གང་
 གཏད་ཀྱི་དོན་ལ་གསལ་དངས་འཛིན་མེད་དུ་གནས་ཤིང་། རྟོག་པ་འགྲུ་བའི་དབའ་རྒྱབས་ཀྱིས་མི་
 གཞོད་པར་རང་ཤར་དུས་དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་བ་དུས་མཉམ་པ་འབྱུང་ངོ་། རྣམ་མཁའ་སྤྱིན་དང་བ་ལྷ་སུ་
 ལྷག་མཐོང་གི་འོད་གསལ་གྲོང་དུ་གྱུར་པས། སེམས་ཉིད་འཕོ་འགྲུར་བཅོས་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་སྟོང་
 གསལ་རྗེན་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་དུ་ས། སེམས་གནས་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་གནས་པས་ཡིན་མི་ན་

གདོད་ནས་དག་པའི་གདེང་ཐོབ། འཕྲོ་བ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རོལ་པར་གར་བས་གང་སྐྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་
 ཏུ་ཤེས་ཏེ་རྒྱུན་སྒྲུབ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྲོལ་བའི་དུས་སོ། །དེའི་ཚེ་རང་སེམས་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་རོ་བོར་
 མཐོང་བས་རྩོལ་སྐྱུ་བ་མཚན་མའི་ཚོས་ལས་གྲོལ་བ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་
 ཉོན་ཅིག །ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ། །རྒྱལ་ཙམ་སུས་ཀྱང་
 བཅོས་སུ་མེད། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་སེམས་ལས་མེད། །འོངས་སྡོད་རྫོགས་སྐྱུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས། །བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་ལས་འོངས་སྡོད་སྐྱུ། །སེམས་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་རྣམས་ལ། །འོངས་སྡོད་རྫོགས་
 ལས་སྐྱུ་གཞན་མེད། །སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་ལས། །འགྲོ་བའི་
 རོན་མཛད་གཞན་པ་མེད། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལས་གཞན་
 མེད་དེ། །སྲ་རབས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །རང་སེམས་མ་བཅོས་སྲར་མཐོང་རྫོགས། །ད་ལྟ་
 བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །མ་བཅོས་པ་ཡི་རང་སྐྱེས་ཏེ། །ད་ལྟ་འགྲོ་བའི་རོན་ཡང་མཛད། །སྲིད་
 བས་འབྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །རང་བྱུང་སེམས་ཉིད་འདི་ལ་ནི། །སྲ་མ་བཅོས་པར་ལུང་མ་
 བསྟན། །ད་ལྟ་ཉིང་འཛིན་སེམས་མི་འཚོས། །མ་བཅོས་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་བྱོན།³⁰ །ཞེས་སོ།།

གཉིས་ཀ་འབྲོངས་ནས་དབྱེར་མེད་བྱུང་འཇུག་ནི། དེ་ལྟར་ཞེ་ལྷག་སོ་སོར་འབྲོངས་ནས་དེ་གཉིས་དབྱེར་
 མེད་པའི།

བྱང་འཇུག་ཤེས་པ་འཕྲོ་གནས་མཉམ་པའི་ངང་། །གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོ་ལ།།[19]

ཡིང་མེད་སྐྱོས་དང་བྲལ་བ་འཁོར་གྱི་རྩུལ།།

བྱང་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཞེ་ལྷག་གི་རོ་བོ་གསལ་སྡོད་གཉིས་མེད་དུ་གར་བ་དེའི་ཚེ། འཕྲོ་བ་དང་གནས་པ་
 མི་འགལ་བས་ཡུལ་སྐྱང་ལ་དེར་མི་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་དེ་གཙོ་བོ་ལ། དེའི་
 ངང་ལས་མ་ཡིངས་པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་འཁོར་དུ་གནས་སོ། །དེའང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་
 ཉིད་གཉིས་མེད་གཙོ་བོའི་ངང་ཡིན་ཡང་། དེ་ཞེ་ལྷག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་དུས་རྟོགས་པར་སྐྱུ་བས།
 ཐབས་ཡིང་མེད་དེ་འཁོར་རམ་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཀྱིས། གང་ཚེ་གཟུང་དང་འཛིན་

པ་དག ཁག་ཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། །རང་བཞིན་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས། །ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་
བཤད་དོ།^{༡༧} ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་གཞིའི་སེམས་ཉིད་དུ་སྒོ་བྱུང་གི་སྒྲིབ་པ་རྒྱུ་ལ་ལྷ་བཞག་པ་
ལྟར་མཉམ་དབྱེད་མེད་པ་ཞི་ རོ་ཉ་ལས། གཏུག་མའི་ཡིད་ནི་གཏིག་ཏུ་སྒྲིབ་དང་ནལ་འཕྲུལ་ལ། །ལྷ་
ལ་ལྷ་བཞག་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱོས།^{༡༩} ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

ཤར་གྲོལ་གཉིས་མེད་ནི། །ཟུང་འཇུག་དེའི་རང་ལ་གནས་དུས། །རྟོག་པ།

རི་ལྟར་ཤར་གནས་དེ་ཡི་རང་བཞག་པས། །ཤར་བས་གྲོལ་ལ་གནས་པས་མཉམ་པ་ཉིད།།

ཞི་ལྟར་ཟུང་འཇུག་པའི་གནས་ལ་མི་རྟོག་འཆར།[17] །སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཐབས་ཤེས་བསྐྱེད་རྫོགས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།།

ལྷ་ལ་ལྷ་བཞག་ཞི་བ་ལྟར། །རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་སྐྱད་ཅིག་གིས་ །རང་བྱུང་རང་ཞེས་སོང་ནས་ཤར་གྲོལ་དུས་
མཉམ་པ་དེའི་ཚེ། །ཤར་བས་གྲོལ་བ་ལྷ་ག་མཐོང་ཡིན་ལ་སྒྲིབ་བཅས་བསོད་ནམས་ །གྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་
འཇུག་དུ་སྒྲིབ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། །རང་ཞི་བའི་རང་འཇུག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་པ་ཞི་
གནས་ཉེ་སྒྲིབ་མེད་ཡོད་ཤེས་ །གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་འཇུག་པར་གྲུབ་པས། །ཟུང་འཇུག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡི་
ནས་སེམས་ལ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་གནས་པའོ། །ཀྱུན་བྱེད་ལས། །ཤེས་ནས་མ་ཡིངས་དོན་ལ་གནས་པ་
ལས། །རྩོལ་བ་མི་འཇུག་གཞེན་པོས་སེམས་མི་སྒྲིབ་ །ཡུལ་ལ་མི་འཇོག་དུན་པའི་སེམས་མི་སྒྲིབ། །གང་
ལྟར་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་དོན་ཡིན་པས། །ཀྱུན་བྱེད་དེ་ཡི་དོན་ལ་འཇུག་པར་གྱིས།^{༡༩} ཞེས་སོ།།

ཅལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ཞི། །དེ་ལྟར་ཟུང་འཇུག་བཅས་བསྐྱེད་མེད་པར་བསྐྱོམས་པས།

སྒྲིབ་ན་ཞི་ལྟར་སོ་སོར་ཅལ་སྒྲིབ་ཞིང་། །བྱིང་ཚོད་ཆེན་བསྐྱོག་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ།།

དེའང་ཞི་གནས་སྒྲིབ་ན་ལྷ་ག་མཐོང་བསྐྱོམ་ཞིང་། །ལྷ་ག་མཐོང་སྒྲིབ་ན་ཞི་གནས་བསྐྱོམས་ལ། །བྱིང་
ན་ལྷ་ག་མཐོང་དང་། །ཚོད་ན་ཞི་གནས་བསྐྱོམས་པས་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བའོ།།

བོགས་འཕྲིན་བཤད་པ་ནི། །དེའི།

བོགས་འཕྲིན་ནམ་མཁའ་དྲུངས་ཤིང་སྒྲིབ་མེད་ཚེ།[18] །ཉི་མར་རྒྱུ་བྱོགས་མཁའ་ལ་རབ་བལྟས་པས།།

སྒྲིབ་གསལ་ཤེས་པ་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བ་འཆར།།

ནམ་མཁའ་དག་པའི་ཚེ་ཉི་མ་ལ་རྒྱབ་བསྟན་ནས། གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་བལྟ་བའི་ལྷ་སྣངས་གྱིས་
བལྟས་པས། སེམས་གསལ་སྣོང་གི་རང་ལས་རྒྱད་ཅིག་དེའི་མོད་ལ་འཆར་བ་ནི་རླུང་འཇུག་གི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་ལོ། །སྣང་བ་ལས། རོན་འདི་གང་ཡིན་ནམ་མཁའ་དག་ལ་བརྟག་པར་གྱིས།³⁶ །ཞེས་པའི་
དོན་ཏོ།།

ཕྱི་ནང་གསང་བའི་འོད་གསལ་འཆར་རྒྱལ་ནི། དེའི་ཚོ།

ཕྱི་རོལ་དཔེ་ཡི་ནམ་མཁའ་དག་པ་ལས། །ནང་གི་ཚོས་ཉིད་དོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཚེ།[17]

གསང་བ་འོད་གསལ་སྣོང་པོའི་ནམ་མཁའ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་སུམ་སྐྱུགས་དགོངས་པ་ཤེས་པར་བྱ།།

དཔེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟས་པས། རོན་རང་གི་རིག་པ་ཤར་ཏེ། གསང་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
དགོངས་པ་འཆར་བ་འདི་ནི་མཐར་ཐུག་དོན་གྱི་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི།
དོ་རྟ་ལས། འོན་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲ་མས་སྒྲས་པ་གང་གི་
སྣོང་ལུགས་པ། །ལག་པའི་མཐིལ་ན་གནས་པའི་གཏེར་མཐོང་འདྲ།³⁷ །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཀྱན་བྱེད་
ལས། རོན་འདི་ངེས་པར་རྟོགས་འདོད་ན། །དཔེ་ནི་ནམ་མཁའ་དག་ལ་དྲིས།³⁸ །ཞེས་པ་དང་། ཡུམ་
བར་མ་ལས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱེད་
པ་ཡིན་ལོ།³⁹ །ཞེས་པ་དང་། དོ་རྟ་ལས། སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་གཟུང་བྱ་སྟེ། །ནམ་མཁའི་
རང་བཞིན་ཉིད་དུ་འང་སེམས་གཟུང་བྱ།⁴⁰ །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།།

དཔེ་ནམ་མཁའ་སྣོང་གསལ་འགག་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་དུས་གྱི་ཤེས་པའང་སྣོང་
གསལ་འགག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཉིད་ནང་གི་ནམ་མཁའོ། །དེ་ལས་སྣོང་གསལ་སྣོང་པ་དང་
བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཤར་བས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་
མཁའི་མཚན་ཉིད་དུ་རང་གོ་ལ་ཏེ་དངོས་པོ་དང་མཚན་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལས་གོ་ལ་བ་ནི་གསང་བ་
འོད་གསལ་ཚེན་པོའི་ནམ་མཁའོ། །དེའི་དུས་སུ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་བརྟུན་དང་། འོད་ལྗེའི་སྣང་
བའང་རྣུང་སེམས་དབུ་མར་རྒྱུད་པས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱན་དུ་སྣང་བར་བྱེད་དོ། །ལལ་པོ་ཚེ་ལས།

རང་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལས། འོད་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་རྣམ་པར་བཟ། །ལ་ལ་ནམ་མཁའི་
དགྱིལ་ན་གསལ། །སྣ་ཚོགས་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བའོ།^{༥༩} །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ནི་ཡང་དག་པའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པའི་རྟགས་ཉེ་མི་འདོད་ཀྱང་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་མེད་བསྐྱབ་པ་དོ་བོའི་ཡན་ལག་ལ་བརྒྱད་ལས། རྗོགས་ཆེན་སྲུང་སྲུང་ལས་འདས་པར་བརྟན་པ་ནི། དོན་
གསུམ་པ།

གཉིས་མེད་བསྐྱབ་པ་དོ་བོའི་ཡན་ལག་ནི། །ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་རྗོགས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་།།[༢༡]
སྲུང་སྲུང་མི་བྱ་དམིགས་གཏད་ཞེན་པ་དོར། །འཛིན་ཞེན་ཐམས་ཅད་སྲིད་པའི་འདུ་བྱེད་ལ།།
དམིགས་གཏད་མེད་ན་མཁའ་བཞིན་བཙུངས་གོ་ལ་མེད།།

འདི་ལྟར་གཤིས་གྱི་དོ་བོ་ལྗོ་ལ་སྐྱབ་སྲུང་སྲུང་ལས་འདས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་
རྟོགས་པ་ལྟ་བུ། དེའི་ངང་ལས་མ་ཡེངས་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པས་ན། སྐྱོམ་པ་དེ་ཡང་ཡོད་མེད་སྲུང་
སྲུང་རེ་དོ་གས་ལས་འདས་པར་གྱིས་ནས། བསྐྱོམ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་བསྐྱོམས་པས་བརྟན་པ་
ཐོབ་ནས་བཟང་དུ་འགོ་སྐྱེམ་པའང་མེད་པས་བསྐྱོམས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྐྱོས་ཉེ། ཀྱུན་བྱེད་ལས། བདེ་
བ་འདོད་པ་ཆགས་པའི་ནད་ཡིན་པས། འདོད་པ་མེད་པས་བདེ་བ་ལེན་པར་བྱེད། །སངས་རྒྱས་
བསྐྱབས་པས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཉེ། །མ་བཙལ་རང་བཞིན་གནས་པས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །མ་བཙལ་རང་
བཞིན་གནས་ལ་མི་རྟོག་ཞོག །ཅིས་པ་དང་། གྱེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རང་སེམས་གྲུབ་འདོད་ན། །
འདོད་པ་མེད་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྟོག་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་མི་བྱེད། །སྲུང་དོར་
མེད་པའི་ཡུལ་ལ་རང་བཞིན་གནས། །ཁམས་པ་མེད་པའི་ངང་ལ་ངང་གིས་གནས། །སེམས་ནི་རི་
བཞིན་པ་ཡི་དོ་བོ་སྟེ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྲུབ། །རི་བཞིན་པ་ལ་འཚོས་པར་
མ་བྱེད་ཅིག །དོ་བོ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མ་བསྐྱབས་གིག །བཙལ་ན་རྒྱལ་བས་དབྱིངས་ནས་རྟོད་
མི་འབྱུང། །སྲུང་བྱས་ཟིན་པས་དེ་བྱེད་མི་དགོས། །སྲུང་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་བྱེད་མི་དགོས། །མི་
རྟོག་ཅིར་མི་དགོངས་ལ་མཉམ་པར་ཞོག་^{༦༠} །ཅིས་སོ། །དེའང་འཛིན་ཞེན་ཡོད་ན་སྲིད་པ་ལས་མི་

གྲོལ་ཏེ། མི་ཟད་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྤྱུ་ལས། རེ་དང་དོགས་པའི་དྲུག་གིས་རྣལ་འབྱོར་
 སེམས་ཚུལ་ན། །ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་ཡེ་ཤེས་གནས་དེར་འཚེང་བར་འགྲུང།^༧ །ཞེས་སོ། །དམིགས་
 གཏང་མེད་ན་བཅིང་གྲོལ་ལས་འདས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རེ་དོགས་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྟོ་རྗེའི་
 སེམས། །དམུལ་བར་སོང་སྲིད་ན་ཡང་དེ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མེད། །འབྲས་བུའི་མཚོག་ལ་གནས་ཀྱང་
 །ལྟག་པ་རྟོད་མིན་པས། །བདེ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་དང་གཞོན་སྦྲངས་ནས། །བཟང་དང་
 དམན་པའི་སྦྱོད་པས་དེ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད། །རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བྲལ་འདྲི་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི། །སངས་རྒྱས་ཆེ་བར་འདོད་ན་སྦྲངས་པར་ཤེས་པར་བྱ།^༨ །ཞེས་སོ། །

དེ་དག་གི་དོན་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཉིད་སྤང་བྲལ་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ནི། དཔེ།

ཇི་ལྟར་གཟུགས་བརྟན་སྣ་ཚོགས་མེ་ལོང་དང་། [༡༩] །དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་སྦྲང་པའི་རང་།

གཟུགས་བརྟན་མེ་ལོང་གི་དོས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལྟར། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྦྲང་པའི་རང་དུ་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། དཀོན་མཚོག་བཅུགས་པ་ལས། མེ་ལོང་དག་ཅིང་གསལ་པ་ལ། །གཟུགས་བརྟན་རང་
 བཞིན་སྤང་བ་ལྟར། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་སྤྱིས་པའི། །གཟུགས་བརྟན་ཡང་དག་བལྟ་བར་
 བྱོས།^༩ །ཞེས་སོ། །

དགག་རྒྱབ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ཡང་དཔེ།

ཇི་ལྟར་སྤྱིན་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ནམ་མཁའི་རང་། །དེ་བཞིན་དགག་རྒྱབ་སྣ་ཚོགས་སེམས་ཉིད་ངང་།

སྐད་ཅིག་གིས་འབྲིགས་ཤིང་དེངས་པའི་སྤྱིན་རྣམས་ནམ་མཁའི་རང་ལས་མ་གཡོས་པ་བཞིན་དུ། རྫོ་
 ལ་དགག་རྒྱབ་ཅི་ཤར་ཡང་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རང་ལས་མ་གཡོས་ཏེ། མན་ངག་གསེར་ཕྱིང་ལས། སྤྱིན་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་རང་། །སེམས་ཀྱི་རྫོག་པ་ཚོས་ཉིད་ངང་།^{༡༠} །ཞེས་སོ། །

ཉམས་རྫོགས་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ཡང་དཔེ།

ཇི་ལྟར་རྩུ་བོ་སྣ་ཚོགས་རྒྱ་མཚོའི་རང་། [༢༠] །དེ་བཞིན་ཉམས་རྫོགས་སྣ་ཚོགས་སྦོམ་པའི་རང་།

ཚུ་བྲན་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་པ་ལྟར། ཉམས་ཚུགས་སྒོམ་པར་རོ་གཅིག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཡོན་ཏན་
རིན་ཚེན་རྒྱ་མཚོ་ལ། ལྷ་ཚོགས་ཉམས་ཀྱི་ཚུ་རྣམས་ཀྱུན། །འབབ་ཅིང་རང་གིས་མི་གཡོ་བ། །སེམས་
བརྟན་ཡིད་བཞིན་བྱུང་པར་རོ།^༥ །ཞེས་སོ།།

འཁོར་འདས་དཔེས་བརྟན་པ་ནི། ཡང་དཔེ།

རི་ལྷ་རྒྱ་མ་སྒྲ་ཚོགས་སྤྱུལ་པའི་རང་། །དེ་བཞིན་འཁོར་འདས་སྒྲ་ཚོགས་ཚོས་ཉིད་རང་།།

སྤྱུ་མ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དུ་ས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལྟར། །འཁོར་འདས་ཚོས་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་
བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བཟང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཚོས་ཀྱན་སྤྱུ་མའི་རང་བཞིན་དུ། །རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་སློང་པར་བརྟན།^༦ །ཞེས་པ་དང་། རོ་ཉ་ལས། འཁོར་བ་གང་ཡིན་ལྟ་རུ་འདས་པ་
གང་།^༧ །ཞེས་སོ།།

སེམས་དང་སེམས་ཉིད་བརྟན་པ་ནི། ཡང་དཔེ།

རི་ལྷ་རྒྱལ་བུ་བུ་འཁོར་ལའ་གཞི་བྲལ་རང་།^[༡༥] །དེ་བཞིན་ཡེ་གོ་ལ་ཚོས་རྣམས་ལྟ་བུའི་རང་།།

རི་ལྷ་རྒྱ་ལ་ཚུ་བཞག་གཉིས་མེད་རང་། །དེ་བཞིན་སེམས་དང་སེམས་ཉིད་དབྱེར་མེད་དང་།།

ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ལྟར། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་
མེད་དེ། ཀྱན་བྱེད་ལས། བམ་མཁའ་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཚོས་རྣམས་དབྱེར་མེད་དོ།^༨ །
ཞེས་སོ། ལྷ་དང་ལྷ་འདྲེས་དུས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྟར། སེམས་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་སེམས་བྱུང་གི་རྟོག་པ་
རང་ཞིར་ཐིམ་པས་གཉིས་སུ་མེད་དོ། གསེར་བྲིང་ལས། རི་ལྷ་རྒྱ་ལ་ཚུ་ཐིམ་ལྟར། །སེམས་དང་
སེམས་ཉིད་གཉིས་མེད་དོ།^༩ །ཞེས་སོ།།

རྟོག་དང་མི་རྟོག་དཔེས་བརྟན་པ་ནི། ཡང་དཔེ།

རི་ལྷ་རྒྱ་ཚོགས་མི་ལམ་གཉིད་ཀྱི་རང་།^[༡༦] །དེ་བཞིན་སྤང་དོར་གཉིས་མེད་སློབ་པའི་རང་།།

རི་ལྷ་རྒྱ་མཚོ་དང་དབང་སྤྲེལ་ཚུ་བོའི་རང་། །དེ་བཞིན་རྟོག་དང་མི་རྟོག་མཉམ་པའི་རང་།།

མི་ལམ་གཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་མ་གཡོས་པ་ལྟར། སྒྲུང་དོར་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། མི་ལམ་གཉིད་ཀྱི་གྲོང་ན་གསལ། ཁོས་རྣམས་སྟོང་པ་གཉིས་མེད་གསལ།^༡ །ཞེས་སོ། །དབའ་རྒྱབས་ཚུའི་དབྱིངས་དང་བཅས་པ་ཚུ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལྟར། རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ནི། རོ་ཉ་ལས། རི་སྲིད་སེམས་ལས་རྣམ་འཕྲོས་པ། རྟེན་སྲིད་མགོན་པོའི་ངང་བཞུགས་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱབས་དག་གཞན་ཡིན་ནམ།^༢ །ཞེས་སོ། །

རེདོགས་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ཡང་དཔེ།

རི་ལྟར་ཚོང་པ་དོན་གྲུབ་བདེ་བའི་ངང་།^[༡༧] །དེ་བཞིན་རེདོགས་གཉིས་མེད་འབྲས་བུའི་ངང་།

ཐམས་ཅད་ཐུམ་གཅིག་རྫོགས་པ་ཚེན་པོའི་ངང་། །ཁྱབ་གང་ལ་དབྱིངས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ།

ཚོད་ཟིན་ནས་སེམས་རེདོགས་མེད་པའི་ངང་དུ་སློབ་དེ་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ངང་སེམས་སུ་ཐལ་ཚོད་ནས་དེའི་ངང་དུ་སློབ་དེ་བ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲུང་ཚེན་ལོངས་ནས་སེམས་ཚགས་ཚུད་པ་ན། རྟེན་ཉིད་ལས་འགོ་ལོང་བཅད་ནས་དལ་བ་སྟེ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་ན་གང་དུ་འང་འདྲི་ས་མེད།^༣ །ཅིས་སོ། །དེ་འང་སེམས་ཉིད་ངང་ལྷུ་ང་གི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་དོར་མེད་པའི་ངང་འདི་ར་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པས་བྱ་བ་ཅམ་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ལས་གོ་ལ་བར་བྱ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། འདི་ལམ་རྫོགས་གང་ཡང་མེད། །གཅིག་རྫོགས་གཉིས་རྫོགས་ཀུན་རྫོགས་པས། བྱ་བ་སྟུན་སུམ་ཚོགས་པར་བདེ། གཅིག་རྫོགས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་སུ་རྫོགས། གཉིས་རྫོགས་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པར་རྫོགས། ཀུན་རྫོགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པར་རྫོགས། །གཅིག་ལ་རྫོགས་པའི་ལུང་འདི་ཡིས། །སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་འདི་ལ་གནས། །ཀུན་རྫོགས་པ་ཡི་དོན་འདི་ཡིས། །ཐམས་ཅད་སུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད། བྱ་བྱེད་འདི་ལ་གང་གནས་པ། །ལུས་འདི་གང་ཟག་ལྟ་མི་ཡང་། །དགོངས་པ་ཚོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན། །འདི་ཡིས་སེམས་ཅན་དོན་བྱས་ནས། །ཚོ་ལ་སྐྱབ་མི་བྱེད་བདེ་བར་གནས།^༤ །ཞེས་སོ། །

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་རྒྱབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོན་པ་ནི། ད་མི་དེ་དག་གི་དགེ་བ་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོན་པ་ནི། ཚུལ།

དེ་ལྟར་སྤྱི་ཚོགས་གཉིས་མེད་རོ་གཅིག་གིས།^[༡༨] །འགོ་ཀུན་བདག་གཞན་གཟུང་འཛོན་ལས་གོ་ལ་ཏེ།

འདི་ཞེས་དམིགས་པས་འབྲུལ་པའི་སྲིད་པ་འདིར། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སྐྱོན་གྱིས་།།[༡༧]

མཚོག་ཏུ་མྱེད་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དྲི་མ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡངས་གིང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེས།
 འགྲོ་བའི་ཁམས་གང་རྣམས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་གཉིས་སུ་གཟུང་བའི་འབྲུལ་པས་སྲིད་པར་དུ་བ་བ་
 ལས། བསོད་ནམས་བརྒྱའི་འོད་ཟེར་ས་དང་ལྷའི་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་འགྲོ་བ་སངས་རྒྱལ་བཙུན་པའི་ལྷན་
 འདས་ཀྱི་མེ་ཏོག་བཅེགས་པའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུང་ལ་སོས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །ལྷ་ཡུལ་ས་སྐྱེད་
 བམ་མཁའ་རྣམ་བརྒྱན་པའི། །འོད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་དམར་བ་ལས་བྱུང་བ། །འཕགས་པའི་འདུན་སར་
 འགྲོ་ཀུན་ལེགས་བགོད་དེ། །རྒྱལ་མཛོད་འབྱོར་བ་རྒྱ་ཚེན་དང་ལྷན་ཤོག །རི་རྩེ་ནགས་ཀྱི་མཐོངས་
 བེ་ཉམས་དགའ་བ། །སྤོང་ལྷོངས་མེ་ཏོག་འབབ་རྒྱས་བརྒྱན་པ་དེར། །བདག་གི་ཚོའདི་དོན་ཡོད་
 འདའ་བྱེད་ཅིང་། །རྣམ་གྲོལ་ཡོན་ཏན་མཚོག་རབ་འབྲུབ་པར་ཤོག །རྣམ་པའི་རྒྱུ་རྩེ་རོས་སྤྲིན་གྱིས་
 མཛེས་པ་གང་། །ཆེས་དཀར་ཀུ་ལྷ་ཉ་རྣམས་རྒྱས་བྱེད་ལྟར། །འོད་བཟང་ཞི་བའི་རི་བོང་འཛིན་ཟེར་
 གྱིས། །མ་ལུས་འགྲོ་ཀུན་ཉེར་འཚོའི་གཞིར་གྱུར་ཅིག །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། །ཉིང་འེ་
 འཛིན་བརྒྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ལེལ་སྐྱེ་བཙུག་ཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

།།

བཅུ་གསུམ་པ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེལ།

དེ་ལྟར་རྒྱ་པོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་སྐྱེད་སྐྱོད་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་འོད་གསལ་ལ་དོ་རྗེ་སྐྱེད་པོའི་ལམ་སྐྱིན་གྲོ་ལ་ཉེ་
རྒྱུའི་སྐྱོད་པ་དང་བཅས་པ་མཐར་ཕྱིན་རྗེས། བཅུ་གསུམ་པ་མངོན་དུ་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེལ་ལ་སྐྱི་དོན་བཞེས།
ལམ་མཐར་ཕྱིན་པས་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ། སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ། དེ་དག་དབྱིངས་ལས་བྱུང་ཞིང་དབྱིངས་སུ་
ཐིམ་པས་མཚུགས་སུ་བ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྐྱོ་བའོ།།

སྐྱི་དོན་དང་པོ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པས་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཞི་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
ལེགས་པར་བཤད་ནས། ད་ནི་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པ་འབྲས་བུའི་དོན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་
པའི་རྒྱལ།

དེ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ།།

དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྗེ་གསུམ་པ་ན། །ལམ་སྐྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་སམ་
བྱང་རྒྱུབ་ཅེས་བྱ་བ་འཕྲོ་བ་སྟེ། དེའང་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་ལ་བ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྐྱིབ་པའི་
སྐྱིན་ཚོགས་མཐའ་དག་དེངས་ནས་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལུས་པ་ཅི་
ཡོད་པ་མངོན་དུ་ཐོབ་པ་ཉིད། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས། རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་གང་ཡིན་ཉིད་དང་
མཁའ་བཞིན་གྲོ་བྱུང་གི། །ཞོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིན་ཚོགས་སྐྱེ་བའི་ལས་ལེ་བྲལ་
གྲུང་པ། །དྲི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཉམ་ཉམ་གཏུང་དུང་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དེ་ནི་ཚོས་
ལ་མི་རྟོག་རྣམ་འབྱེད་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་བརྟེན་པས་འཕྲོ་བ། །ཅེས་སོ། །དེའི་ཚེ་རང་གི་དོན་དུ་ཚོས་
སྐྱེ་དམ་པ་དབྱིངས་གདོད་མའི་རང་བཞིན་གསུམ་པ་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་བརྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་
སྐྱོད་ལུལ་ལས་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་པ་རྟོན་གྱི་རྒྱལ་དུ་གནས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཐོག་མ་དབྱས་མཐའ་
མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེད་མེད། །གཉིས་མེད་གསུམ་བྲལ་དྲི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་
གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་འབྱེད་པ་ཡིས་མཐོང་། །གཞལ་མེད་གཞུང་གི་མ་

ལས་འདས་པ། བསམ་མེད་མཉམ་མེད་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། རྟེན་གཤེགས་པའི་དྲི་མེད་
 དབྱིངས་དེ་ནི། རྟེན་ཚགས་བཅས་པའི་ཉེས་ཀྱི་རྣམས་སྤངས་པའོ།⁹ ཞེས་སོ། རྟེན་དབྱིངས་ན་
 ལྷང་བའི་ཚོས་སྐྱུ་དང་། དེ་ལས་གདུལ་བྱའི་དོར་སྤང་བར་འབྱུང་བའི་ལོངས་སྐྱུ་ཡང་ནམ་མཁའི་རྩ་བ་
 འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་ལྟར་རྟེན་ཏུ་བཞུགས་ནས། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་འགྲོ་བའི་འཆར་གཞི་མཛད་པར། དེ་
 ལས། ལྷ་ཚོགས་དམ་ཚོས་འོད་ཟེར་སྤང་བའི་སྐྱུ་སྐྱུ། འགྲོ་བའི་རྣམ་འགྲོལ་དོན་སྐྱུ་ལ་བརྩོན་པ། །
 མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱའི་རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། ལྷ་ཚོགས་དངོས་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། རེ་ལྷིག་
 རྟེན་ཞིབ་འཕེལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་སྦྲིན་དང་ལུང་རྩོན་རྒྱ་ཡི་གཟུགས། རྟེན་ཡིན་དེ་ཡང་
 འདིར་ནི་རྟེན་གནས་ཏེ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་གྱི་ཁམས་བཞིན་ནོ།¹⁰ ཞེས་པ་དང་།
 འཇུག་པ་ལས། ཞི་སྐྱུ་དཔག་བསམ་གིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་རི་བཞིན་རྣམ་
 མི་རྟོག འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་སྤྲད་རྟེན། འདི་ནི་སྐྱོས་དང་བྲལ་ལ་སྤང་བར་
 འགྱུར།¹¹ ཞེས་སོ།།

སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྦྱོད་ལུ་ལ་ལས་གདུལ་བྱ་ལ་མི་སྤང་བ་དབྱིངས་གྱི་སྐྱུ་
 གསུམ་ཚོས་སྐྱུ་ཉག་གཅིག་ཏུ་རོ་གཅིག་པ་ནང་དབྱིངས་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་བྱིན་
 རྟེན་དང་གདུལ་བྱའི་སྦོལ་ལས་ལས་སྦྱིར་གཞན་སྤང་དུ་གར་བ་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་དག་པའི་
 གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་སྤང་བ་ནི་མཁའ་རྩ་དང་རྩ་རྩ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། རྟེན་སང་ནི། རྟེན་གཤེགས་མ་
 སྤེད་པས་སྐྱུ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་དུས་དབྱིངས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་བར་
 ཐལ་ཏེ། དེ་དང་རོ་བོ་གཅིག་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། འདོད་ན་སངས་རྒྱས་
 ཁམས་དང་ལ་སོགས་པས་གསལ་ལོ། རྟེན་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྲག་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། རྟེན་ཚོས་
 སྐྱུ་དང་གཟུགས་སྐྱུ་དམ་པ་གཉིས་བརྟེན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་དོ། རྟེན་ཐེག་པ་
 ཚེན་པོ་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ནི་ས་བཙུ་རྒྱུན་མཐའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤངས་
 པའི་རྗེས་ལ་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་ལོངས་སྦྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་བྱང་སེམས་ས་བཙུ་པའི་སྤང་བ་ལ་
 ལྷང་ཞིང་། སྐྱུ་ལ་དུ་མས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སུ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་རྩོན་ཏེ་ཞེས་འདོད་དོ།།

སྐྱེས་པ་ལ་ཅིག་དེ་དང་མཚུངས་ལ། སྐྱེ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ཆེན་པོ་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་གྱི་སྐྱོད་ལུལ་དུ་མི་
 ལྷང་ཉེ། ལྷང་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ངང་ལས་སྐྱེད་བ་སྐྱུལ་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱུལ་པ་སྐྱ་
 ཚོགས་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པའོ། །སྐྱུལ་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་དཔའ་ལ་སྐྱེད་པའི་
 ལོངས་སྐྱེ་ཡིན་ལ། ལྷ་ཚོགས་པ་ནི་མཚོག་གི་སྐྱུལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེད་ནས་
 དོན་བྱེད་པའོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱིས་གནས་སྤོང་སྐྱེ་ཚོགས་པ་འོག་
 མིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་བ་རྟེན་པར་འདོད་དེ། རྒྱན་སྐྱེག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་བྱང་
 རྒྱལ་དུ། །འཚང་རྒྱ་འོག་མིན་གནས་མཚོག་དུ། །སངས་རྒྱས་མ་གྱུར་འདོད་ཁམས་སུ། །སངས་རྒྱས་
 མཛད་པ་མི་མཛད་དོ། ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷ་གསང་ཐིག་ལའི་རྒྱད་ལས། །འོག་མིན་གནས་མཚོག་
 ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས་། །ཞེས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ལ་པོ་ཆེ་ལས། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛད་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་
 རྩལ་པ་ནང་དུ་རྒྱད་པ་ནི་གཞི་དང་སྟོང་པོ་མེ་ཉོག་གིས་བརྒྱན་པ་” ། །ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་བསམ་གྱིས་མི་
 རྩལ་པ་ནང་དུ་རྒྱད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམ་པར་སྐྱེད་མཛད་གང་ཆེན་མཚོའི་སྤྱུག་གི་མཐིལ་ན་གནས་སོ། །བཙོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་སྐྱེད་
 མཛད་འཁོར་དང་བཅས་པ་གང་ན་བཞུགས་པ་དེ་ནི་སྐྱེག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ལོངས་
 སྐྱོད་རྫོགས་པ་སྐྱེའི་གནས་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་དུམ་བུ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱུལ་པ་སྐྱེའི་གནས་
 ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་པས། གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། གང་དུ་སྐྱོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྐྱེད་སངས་པས་དབྱིངས་
 དང་ཡེ་གེས་དབྱེར་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་པ་གང་དུ་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་ལ་འོག་མིན་དུ་བཤད་དེ།
 ལྷོགས་འདི་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་ཆད་པ་མེད་དོ། །མི་ལམ་ཡང་གཉིད་དུ་གང་སོང་གི་གནས་དེར་
 འོང་བ་ལྟར་ཚོས་མཚུངས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོད་པ་ལས། དབང་སྐྱེག་ཆེན་པོའི་གནས་མཚོག་
 དང་། །འོག་མིན་དེ་ཉིད་རྣམ་མཛེས་པ། །ཤེས་པ་གསུམ་པ་གཅིག་ཉིད་དུ། །འདྲེས་པར་འགྱུར་ལ་
 བདག་སྐྱེའོ། ། །ཞེས་པ་དང་། ཐིག་བསྐྱེས་ལས། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ལྷིར། །ཁན་ས་ལ་ཐ་

དང་ཡོད་པ་ཡིན། །སློབ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ན། །དེ་ལ་གདགས་པས་ཐ་དང་འབྲེད། ། ཅེས་སོ། །
 གནས་དེར་སློབ་པ་ལྷན་གྱི་ཐུབ་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ནས་དུས་འདི་ཙམ་སོང་ཞེས་བསམ་པར་མི་རྣམས་ཏེ།
 ཡེ་ཤེས་རྡོ་ལ་འདི་རྒྱུད་ལས། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་དུས་དག་ཏུ། །ངན་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་སྟེ།^༡ །
 ཞེས་སོ། །མི་མཛེད་འདིར་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་ཐོག་མར་གཙང་མའི་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་
 ཉམ་བུ་སྟོན་ནས། གདོད་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སངས་རྒྱས་པར་སྐྱང་སྟེ། རྣམ་པར་སྐྱང་མཛད་མངོན་པར་
 བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུད་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། །ངས་རྒྱས་མངོན་པར་སངས་
 མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ཁྱོད་དེར་སངས་རྒྱ། །གཙང་མའི་
 གནས་དག་སྐྱངས་ནས་སུ། །འོག་མིན་ཞེས་བྱ་ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་
 རྒྱས། །སྐྱལ་པ་པོ་གཅིག་འདིར་འཛང་རྒྱ།^༡ ། ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་མི་མཛེད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་བཞོད་པ་མཉམ་དུ་སྐྱང་སྟེ། རྣམ་མཁའའི་རྒྱ་བ་
 གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱ་སྟོད་ཀྱི་བ་མྱལ་བརྒྱར་དུས་སྐྱེ་བྱི་མེད་པར་སྐྱང་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཙམ་ཡང་
 མཚོན་པ་སྟེ། རྣམ་མཁའའི་མཐས་གྲས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་རིས་སོ་སོར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་
 མོགས་པ་དུས་མཉམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དུ་མས་ འགྲེལ་བའི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གདུལ་བྱའི་རོང་འོག་
 མིན་དེ་ཉམ་བུར་སངས་རྒྱས་པར་སྐྱང་དོ། །བཙོམ་ལུན་འདས་ཉི་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་
 འདས་པས་གདུལ་བྱའི་ འབྲུལ་སྐྱང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་འོག་མིན་གཟུགས་ཁམས་ལྟ་བུ་དེར་བཞུགས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིར་དོ། །དེས་ན་རང་སྐྱང་དག་པའི་འོག་མིན་
 ཁམས་གསུམ་མ་ལས་འདས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བཞོད་པ་ཚད་མེད་པ་ཅན་དུ་ ཉམ་པར་
 བཞུགས་ཏེ། རྒྱན་སྐྱེ་པོ་བཞོད་པ་དང་། དེས་པའི་མདོ་ལས་ལ་སྐྱང་ཞིང་འབྲུང་བ་ནི། གཟུགས་མེད་
 འདོད་དང་གཟུགས་ཁམས་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། །གནས་ལས་འདས་ཏེ་སངས་རྒྱས་
 དབང་། །བཞུགས་སོ་སྐྱེ་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །ཞེས་པ་དང་། བརྟན་པ་སྐྱེ་པོ་འདུས་མ་བྱས།^༡ །
 ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ཚུལ་ཡང་། དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ནས་དེ་སྟོན། །དེ་ལ་བྲལ་ལུགས་ནི་
 སྐྱོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སྟེ། དེ་ཡོད་པས་སེམས་ཅན། མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱས་ཏེ། དེའང་དྲི་

མ་རང་བཞིན་པ་སྐྱར་ཡོད་གསལ་དུ་སྐྱེད་སྤངས་པ་འཇམ། ཡོན་ཏན་སྐྱར་མེད་གསལ་དུ་བསྐྱབས་པ་ནི་ཅི་
 ཡང་མེད་དོ། ལཱ་ལོ་སྤེལ་བྱེད་ལས། ལྷ་མ་སྤྱི་མར་ལྷན་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་བ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མེད་པ། ཁྱི་
 བཞིན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་འདོད།³ ཅེས་སོ། ཁྱི་བ་སྤྱོད་ལུང་བ་མཐའ་དག་སྐྱེད་སྤངས་པར། དེ་ཉིད་
 ལས། གང་ལ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་ས་བོན་དུས་རིང་ཉག་ལྡན་པ། སྤོང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་
 རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཅོམ་གྱུར་ཅིང་། ལགས་གྱུར་ཚོས་དཀར་ཡོན་ཏན་མཚོག་རབ་ལྡན་པ་
 ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཁྱི་ནི་མི་རྟོག་ཤིན་ཏུ་རབ་དག་ལུལ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱིས་འཕྲོད།⁴ །
 ཅེས་སོ། ཁྱི་འཇོག་གསལ་གྱུར་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དག་སྤོངས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་བ་ཚམ་ལ་བརྗོད་ཀྱི།
 རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་དུ་གནས་གྱུར་ཉེ་མ་དག་པ་དག་པར་སོང་བ་ནི་མི་འདོད་དེ།
 སྤྱི་བ་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་དུ་དག་པའི་རྒྱའམ་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པས་མི་སྲིད་དོ། །བྲལ་བྱའི་དྲི་མ་བྲལ་
 སྤོངས་ཀྱིས་དེའི་ཐད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་བ་ལ་ལྷོས་ཉེ་གནས་གྱུར་ཚམ་ཞིག་བརྗོད་ན། དུག་ལྷ་གནས་
 གྱུར་པས་ཡེ་ཤེས་ལྡོམ། ལྷ་གཞི་གནས་གྱུར་པས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། ལྷ་གཞི་བཞེད་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པས་མེ་ལོང་ལྷ་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་ཉེ། ལྷ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་གཞི་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབྱིངས་སུ་ལུབ་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྷ་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་སོ།⁵ །ཞེས་སོ།

དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་གཞི་གསུམ་ཡང་། དེ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབྱིངས་སུ་ལུབ་པ་ནི་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དབྱིངས་སུ་ལུབ་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སོ། སྤོངས་ལྡོམ་པར་ཤེས་པ་དབྱིངས་སུ་ལུབ་པ་ནི་བྱ་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ།⁶ །ཞེས་སོ། ཁྱི་འཇོག་
 ཚོས་སྐྱེད་བཞེད་ཁམས་སུ་གནས་གྱུར། རང་སྤང་བོ་ལྷ་སྐྱེད་གནས་གྱུར། གསང་བ་ཚོགས་བརྒྱད་ཡེ་
 ཤེས་སུ་གནས་གྱུར་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའོ། ཁྱི་འཇོག་ཀྱི་དང་བོའི་ཁམས་ལ་ཡོན་
 ཏན་ཡེ་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་མཁས་དེ་གཉིས་སོ། ཁྱི་འཇོག་གྱུར་སྤྱི་བ་པ་ལས། དང་བོས་སྐྱེད་ཉིད་བཞེད། ལགཉིས་
 པ་ཡིས་ནི་སྤྱི་མ་གཉིས།⁷ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ཁྱི་འཇོག་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ལས་ལྷ་གཞི་
 གསུམ་གྱི་ཚོས་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དམ་པ་དང་།
 ལོངས་སྤོངས་རྗོད་རྗོད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ལས་སྤོངས་དམ་པ་དང་། ལྷ་གཞི་སྤོངས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་

མཛད་པ་སྟེ་བཞིར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དྲུག་ཅུ་ཙུ་བཞི་སྟེ། རྒྱུད་སླེའི་འགྲེལ་པ་ལས།
 དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་
 འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེས་བུ་ཚེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་
 མངོན་པར་བསྟུན་ཏེ་དྲུག་ཅུ་ཙུ་བཞིར་འགྲུབ་རྟོ།¹⁹ །ཞེས་སོ།

མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་དང་བཙན་པ་སྟེ། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུ་གསུམ་མངའ་སྟེ། ཚོས་གྱི་སྐྱུ་དང་། འོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་དང་།
 སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ལོ། ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཙམ་དུ་གནས་པ་ལ་བྱའོ། སྐྱུ་གཉིས་པོ་ནི་
 བཏགས་པ་ཙམ་མོ། ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ནི་ཡང་དག་པ་སྟེ་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
 ཚོས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་གྲུང་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མེད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །གསོལ་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་འཕྲིན་ལས་ལ་མངའ་
 བརྟེས་པ་གང་ལགས། བཀའ་སྣུལ་བ། དཔེར་ན་ཉི་ལྷ་དང་ཚུ་དང་མེ་ལོང་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་
 གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མི་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་ལམ་གྱི་
 དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་དོ། །སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ནི། སུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཙན་པའི་སྐྱུ་རན་
 ལས་འདས་པའོ། །འོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ནི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྐྱུ་རན་ལས་འདས་པའོ། ཚོས་གྱི་
 སྐྱུ་ནི་མི་གནས་པའི་སྐྱུ་རན་ལས་འདས་པའོ།²⁰ །ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱལ་
 རྣམས་གྱི་སྐྱུ་དབྱེ་བ། །རང་བཞིན་འོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་དང་། །གཞན་ནི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། །རང་
 པོ་གཉིས་པའི་རྟེན་ཡིན་ལོ།²¹ །ཞེས་པ་དང་། སྐྱུ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི། སྐྱུ་བསྟུན་པར་
 བེ་ཤེས་བྱ་སྟེ། སྐྱུ་གསུམ་དག་གིས་རང་གཞན་གྱི། །རྟོན་འདི་རྟེན་དང་བཙན་པར་བསྟན།²² །
 །ཞེས་སོ། །རྒྱུད་སླེ་མ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་སྤྱིར་སྟོན་པ་ལྟར་སྐྱུ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་སླེ་ལས།
 ཚོས་དབྱིངས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །རྒྱུ་པའི་སྤྱིར་ན་འོད་གསལ་བ། །གཞལ་མེད་གྲངས་མེད་བསམ་
 མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 སྐྱུ་ལྷན་ཏེ། །ཞེས་པ་དང་། འདིར་ནི་དང་པོ་ཚོས་སྐྱུ་སྟེ། །སྤྱི་མ་དག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ། །ཁམ་མཁའ་

ལ་ནི་གཟུགས་གནས་བཞིན། གང་པོ་ལ་ནི་ཐ་མ་གནས།⁹⁹ ཞེས་སོ། །གསང་སྤྲུགས་ཁ་ཅིག་
 ལས་སྐྱེ་གསུམ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཞིར་འདོད་དེ། བརྟག་གཉིས་ལས། སྐྱེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པ་ནི། གང་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོར་བརྗོད།¹⁰⁰ ཅེས་སོ། །ཡང་། འཇམ་དབལ་སྐྱེ་འབྲུལ་དྲ་བ་
 ལས་ནི་སྐྱེ་ལྡར་བཤད་དེ་འདི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་སྐྱེ་ལྡེ་བདག་ཉིད་ཅན། །ཁྱབ་བདག་ཡེ་ཤེས་ལྡ་
 ཡི་བདག་¹⁰¹ ཅེས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱི་ཚམ་ལས། དོན་ལ་ཐ་
 དད་པ་མེད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཚོས་ཀྱི་བསྐྱེ་ཚུལ་སོ་སོ་བ་ཚམ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་
 ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ།།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། ཞིབ་བརྟེན་ཚུལ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་ནང་གསལ་དུ་
 བཞུགས་ཚུལ། དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ་ལས། ཞིབ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། ད་ནི་སྐྱེ་འབྲུལ་དྲ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་
 པར་གཞག་པ་ཉིད་བརྗོད་དེ། ཞིབ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། སྐྱེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས། རེ་ཞིག་དང་པོ་
 བཤད་པ་ནི། ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་ཚེ་སྤང་བྱ་ཁམས་གསུམ་པའི་རྒྱུ་དུ་གྱིས་
 བསྐྱེས་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉོག་པ་དང་དབྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཀུན་གཞིར་བཅས་པ་ཀུན། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འཇུག་པ་རབ་ཞེའི་ཚེ། [9]
 དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་རོ་གཅིག་གྱུར། །དེ་ཚེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་སྤྱོད་ཀུན་ཞི།།

གཡོ་བྱེད་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པས་བསྐྱེས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་ས་པ་སྟེ། ཡེ་
 ཤེས་སྤྱིར་པོའི་བདེན་གཉིས་ལས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །སྤོ་བཏགས་རྣམ་པ་
 ཅན་ཉོག་ཡིན།¹⁰² །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་ཀུན་གཞི་དང་བཅས་པ་སེམས་
 ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་རང་དུ་ཞེ་ཞེང་ཐིམ་པ་དེའི་ཚེ། དབྱིངས་
 གདོད་མའི་གཞི་དང་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་བྱའི་རིག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་འདྲེས་ཏེ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཡེ་
 བས་དྲི་མ་མེད་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། སྤོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཆ་དང་བཅས་པ་དག་པ་ཉིས་ལྡན་གྱི་
 ཚོས་སྐྱེ་དམ་པ་སྟེ། སྤྱིང་ཡིག་བདུད་ཚིའི་ཐིགས་པ་ལས། རི་ལྟར་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་དང་། །མར་ལ་མར་

ཞི་རྗེས་ལྷགས་ལྟར། ཤེས་བྱ་སློབ་པ་ལ་དེ་ཉིད་དང་། རྟེན་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་འདྲེས་པ། རེ་ཉིད་
 སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་བྱུང་བ་ཤིང་།¹⁶ ཤེས་པ་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་སེམས་
 བྱུང་གི་འཇུག་པ་རྒྱུ་ཚད་ནས་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་ང་ལོ་གཅིག་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་བྱུང་གིང་
 ལྷན་པོ་མ་ལུས་པ། བསྐྱེད་པ་ལེན་པའི་རྒྱལ་རྣམས་ཚོས་སྐྱེ་སྟེ། རྟེན་སྐྱེས་པ་མེད་ཅིང་འགག་པ་
 མེད། སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད།¹⁷ ཤེས་སོ།།

དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲེལ་མེད་པར་ནང་གསལ་དུ་བཞུགས་ཚུལ་ནི། དེའི་ཚོ་ཚོས་སྐྱེ་སྐྱོས་པའི་མཐའ་བྲལ་
 ཞི་བ་ཚེན་པོ་མངོན་དུ་བརྟེན་པས།

ཤིན་ཏུ་སྟེ་མེད་འོད་གསལ་སྟིང་པོའི་ངང་། ལྷན་པ་གང་ལྟར་བ་དབྱིངས་སུ་ལུབ་བ་ལྟར། [༡]
 སྤྱི་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དབྱིངས་བརྟོན་འཁྲིལ། ལྷན་དུ་འང་མི་རྟོག་ཞི་བ་བརྟེན་པའི་ཚོ།

དག་པ་མཐར་བུག་པ་སྟེ། འོད་གསལ་གཞིའི་ངང་དུ་བྱིན་པས། དབྱིངས་ནམ་མཐའི་ངང་དུ་ཡེ་ཤེས་
 ལྷན་པ་གང་གི་རྒྱ་བ་ནང་གསལ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་ཚལོན་ཉན་གྱི་རྟེན་ནམ་འཚར་གཞིར་
 ལྷན་པ་ལས། སྤྱིར་སྤང་འོངས་སྐྱེ་འཇུག་བྱུང་སྤང་འོར་སྤང་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་
 བཞིའི་དྲི་མ་ལས་འདས་པ་ཚོས་སྐྱེ་ཉག་གཅིག་གི་དུས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ལྷན་པ་གང་ན་ནམ་མཐའ་
 ལ་རྒྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་བལྟར་རུང་བའི་མངོན་གསལ་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་
 མཐའ་དབྱིངས་སུ་འཁྲིལ་བ་ཤིན་ཏུ་སྟེ་ཞིང་ཟབ་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་ལས། དབྱིངས་
 སུ་འཁྲིལ་བས་མཐོང་དུ་མེད། མེད་པ་མིན་ཏེ་སྤྱི་བའི་སྤྱིར། ཚོས་གྱི་སྤོན་པོ་རྒྱ་བ་བཞིན། ཟབ་
 པ་ཞི་བ་ཚེས་སྤྱི་བའོ།¹⁸ ཞེས་སོ།།

དབྱེ་བ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་མི་འགྲུང་དོ་རྗེའི། མངོན་པར་བྱང་ཚུབ། ཞིབ་ཚོས་ཀྱི། འོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི། ཅིར་ཡང་
 རྒྱལ་པའི་སྐྱེ་དང་ལྷ་ལས། མི་འགྲུང་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་ནི། ད་ནི་དབྱེ་བ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་མི་
 འགྲུང་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་ནི། བསམ་བཞིན་སྐྱོས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི།

ཚོས་ཉིད་མི་དམིགས་དུས་གསུམ་འཕོ་འགྲུང་མེད། རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་པའི་ཆ་དེ་ལ། [༢]

མི་འགྲུང་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། །ཀའི་དབྱིངས་ཟད་པའི་ཚོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་པའོ།།

དེའང་གཞི་གདོད་མའི་ཚོས་དབྱིངས་འོད་གསལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཤོད་པ་མཐར་ཐུག་དེའི་ཚོས་
ཉིད་འཕོ་འགྲུང་མེད་པའི་ཆ་དེ་ལ་མི་འགྲུང་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཏུ་བ་ལས། དབྱིངས་
ཀྱི་དག་བ་དོ་རྗེའི་སྐྱེ། །མི་འགྲུང་མི་ཤིགས་བསམ་ལས་འདས།¹⁶ །ཞེས་སོ།།

མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་སྐྱེ་ནི། །སྐྱེ་གཉིས་བ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་བ་ནི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་གི་
ངོ་བོ་སྟེ། འདི་ལྟར།

རང་བཞིན་གྲོ་བུར་སྐྱིབ་གཉིས་ནམ་དག་ཅིང་། །ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཚོས་རྒྱལ་རྒྱུ་མཚོ་བརྟེས།།[༤]
སྤངས་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུན་པས། །སྐྱོབས་སོགས་མ་རོལ་ཐུན་པའི་ཚས་གཞལ་ན།།
མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ། །མ་འདྲེས་ཡོན་ཏན་འཆར་གཞི་མཐར་ཐུག་པའོ།།[༥]

སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་གི་ཚོ་དག་བ་ཉིས་ལྡན་གྱི་ཆ་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱོབས་
བཅུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ། ཚོས་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་
ལ་སོགས་པ་སྤངས་སྐྱོས་པའི་མཁུན་རབ་དང་བཅུ་བའི་ལུ་ས་པ་ཡོད་པའི་ཚན་མངོན་པར་རྗོགས་
པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆར་གཞི་གང་ཡིན་པའོ། །ཡེ་
ཏུ་བས། དྲི་མ་བྲལ་ཕྱིར་བྱང་བ་སྟེ། །ཕོན་ཏན་རྒྱས་པས་རྒྱུ་བ་ཉིད། །ཀའི་མེད་འདྲེས་ཕྱིར་བྱང་
འཇུག་ཕྱིར། །མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་སྐྱར་བརྗོད་པའོ།¹⁷ །ཞེས་སོ། །སྐྱོབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས།
མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་གྲོ་རྒྱས་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་པས་འདྲེས་ལྟར་
རྒྱས།¹⁸ །ཞེས་པ་དང་། །རྒྱུད་སྤྲེལ་ས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་དབྱེར་མེད་པ། །དག་པའི་ཚོས་ཀྱིས་རབ་
ཕྱེ་བ། །ཉི་མའང་བཞེན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །འོད་གསལ་བྱས་མིན་
དབྱེར་མེད་པར། །འཇུག་ཅན་གསལ་གྲུང་གི་ནི། །རྒྱལ་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཚོས་རྣམས་
ཀུན་དང་ལྡན་པ་ཉིད། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མ་ཐུབ་དང་། །ཁྱུ་བ་དང་གྲོ་བུར་བ་ཉིད་ཀྱིས། །ཉོན་མོངས་
ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ནི། །སྐྱིབ་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། །སྐྱིབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡི། །རྒྱུ་ནི་

ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། རྗེས་ཐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད།³³ ཅིས་སོ།།

ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བཞེལ་ས། རང་བཞེན་བཤད་པ་ནི། སྐྱེ་གསུམ་པ་ཞི་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་དབྱིངས་མཐའ་ལས་
འདས་པའི་ངང་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱིད་པོ་སྤྲོ་བ་མཐའ་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པའི་
ཆ་ཙམ་དུ་གནས་པ་ནི།

ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ལ་དེ་སློམ་འཇུག་ཅིང། ཤེས་བྱེད་སློམ་ལ་འཛོན་པ་མི་དམིགས་གུང་།།
ནང་གསལ་མཐའ་དབྱིངས་རྒྱབ་པའི་སྤྲོ་བ་ལྟར། བེམ་ལ་མ་སྐྱེགས་སྤྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཚོག།[4]
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཆས་འཆར་གཞི་དོ་བོའི་རྩུལ། རེ་ལས་གཟུགས་སྐྱེ་རྣམ་མཁྱེན་མཚེད་འགྱུར་ཞིང།།
གཞན་ལ་སྤྲང་མཚན་ཡོན་ཏན་གཏེར་ཡིན་གྱིར། ཤིན་ཏུ་ཚེས་སྤེའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཞིའི་ཆས།།[2]
ཞི་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད།།

དབྱིངས་སེམས་ཉིད་ནམ་མཐའི་ངང་དུ་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་གནམ་གང་ལྟ་བུའི་ཚོན། སྤྲོས་
པའི་ཚོགས་རྣམས་ཞི་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཆ་མ་འགགས་པས་བེམ་ལ་མ་སྐྱེགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བང་
གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་གཞག་གི་ཆ་ལ། སྤྲིར་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚེད་པའི་སྐྱིད་པོ་བྱེད་པ་སྟེ། ཡུལ་
དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་འཛོན་པ་མེད་གུང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་ནི་ཞི་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་
ཞེས་བརྗོད་དེ། སྐྱེ་འཇུག་སྤྲོ་བ་ལས། ཚེས་སྤེའི་ཡེ་ཤེས་ནང་དུ་གསལ། རྟོགས་མེད་འཆར་གཞི་
ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་³⁴ ཞེས་པ་དང་། རྒྱུད་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་དེ་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་
ཡུལ་ཡིན་གྱིར། ཚོས་དབྱིངས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། རྟོག་པའི་རྩུར་བོ་ལྟ་གསལ་བ།³⁵ ཞེས་སོ། རེ་འང་
སྤྲོད་རྒྱུ་ལ་ཚོས་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་དེ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་སྤྲིར་རོ། ཚོས་ཉིད་ལ་ཚོས་སྐྱེ་བ་
འདོད་པ་ལྟར་བརྟོ་རྗེའི་སྐྱེ་སྟེ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་སྐྱེ་བཞེལ་སའདས་པ་ནི། སྐྱེ་གསུམ་པོ།

འདི་དག་སྤྲི་རོལ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང། ཆད་པ་མ་ཡིན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སྤྲིར།།
རྟོག་དང་ཆད་སོགས་སུ་བཞེའི་མཐའ་ལས་འདས།[1] སྐྱེ་བསམ་བརྗོད་མེད་ལ་རོལ་སྤྲིན་པའི་ངང་།།

སྐྱོད་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་རབ་ཞི་བས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་གཞན་གྱི་སྐྱོད་ཡུལ་མིན།།

བསམ་དུ་མེད་པ་སྟེ། དེའང་དབྱིངས་ནང་གསལ་དུ་གནས་པའི་སྐྱོད་ཀྱི་གསུམ་ནི་ཕྱིར་གསལ་དུ་འཆར་
བའི་རྟེན་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དམིགས་བསམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
པའི་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ་རྟག་ཆད་མ་གྲུབ་པས་དེའི་ལྷན་ལེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་འཆར་གཞི་བྱེད་པས་ན་
རྒྱལ་བ་སྐྱེས་པ་གནས་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་གཟུགས་སྐྱེ་མིག་ལ་སྐྱང་བ་དང་། རྣ་
བར་ཚོས་གསུང་བོས་པ་དང་། འཕགས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་ཀྱི་དྲི་སྒོམ་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་རོ་སྐྱོང་བ་དང་།
ཉིང་རེ་འཛིན་བདེ་བའི་རེག་སྐྱང་བ་དང་། རྟོག་དབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚོས་ལ་འཇམ་པ་རྣམས་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡང་ནང་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དབྱིངས་སུ་རྒྱ་བ་པ་ལྟ་བུའི་ནམ་མཁའ་
བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་བྱུང་བས་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱི་སྐྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྐྱེ་ལས།
ཟག་པ་མེད་ལྷན་འཛིགས་མེད་ཚོས་ཅན་ཏེ། རང་ཉིད་ལེགས་པ་འཕྲོ་མེད་གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མཁའ་བཞིན་དམ་པ་ཡིས། །དབང་པོ་དུག་དོན་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་རྒྱ། །འབྱུང་མེད་
གཟུགས་དོན་བལྟ་དང་གཏམ་བཟང་ནི། །གཙང་མ་མཉམ་དང་བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་ཀྱི། །དྲི་
གཙང་སྒོམ་དང་འཕགས་ཚེན་དམ་ཚོས་རོ། །སྐྱོང་དང་ཉིང་འཛིན་རེག་བདེ་ཉམས་སྐྱོང་དང་། །རང་གི་
རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པའི་རྒྱལ། །རྟོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཞིབ་མོར་བསམ་པ་ན། །དོན་དམ་བདེ་མཛད་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚན་རྣམས་དང་བྲལ། །ཞེས་པ་དང་། རང་གཞན་
དོན་རྟེན་དེ་ལ་ནི། །བསམ་མི་བྱུང་སྐྱེས་ཡོན་ཏན་ལྡན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ། །སངས་
རྒྱས་ཤེས་གསུམ་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསམ་མི་བྱུང་བར་རྟོགས་
པར་བྱ། །ཕྱིར་བོས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། །དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་པའི་མིན།” །ཞེས་སོ།།

ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞིབ་ར་བཞུགས་རྒྱལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་ཆ་ལ་མངའ་དབང་རྫོགས་པའི་
སྐྱོན་པ་ཀུན་དུ་བཟང་བོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད།

ཚོས་དབྱིངས་མོ་བྱང་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་མེད་ན།[༧] །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་རྟག་བཞུགས་ཀྱང་།།
 གཅིག་གིས་གཅིག་མི་གཟིགས་ཏེ་ཚོས་ཉིད་བྱིར། །རང་བཞིན་ཟབ་ཞེར་བཞུགས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།།
 དེ་ཉིད་རང་དུ་རྒྱལ་རྣམས་དགོངས་གྲོང་གཅིག་[༡༠] །ལུམ་མཁའ་སྐྱེ་བྱིའི་ནམ་མཁའ་གཅིག་པ་བཞིན།།

དེ་ལྟར་ནང་གསལ་གྱི་དུས་ན་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་ན་སྟོན་པ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྐྱོས་པ་
 དང་བྲལ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་བར་དུ་ས་གསུམ་མམ་བཞིའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་དགོངས་པ་
 སྐྱེ་བྱི་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ། ལུམ་པ་སྐྱེ་བྱིའི་ནམ་མཁའ་འདྲེས་པ་བཞིན་ཡེ་ནས་དབྱེར་མེད་
 པ་ཉིད་དུས་དེར་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཚོས་ཉིད་དམིགས་མེད་དུ་བཞུགས་པས། སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱང་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མི་གཟིགས་ཏེ་གཟིགས་བྱ་གཟིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུ་ལ་ལས་
 འདས་པ་རྟག་ཏུ་རྩུན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞུགས་པའི་བྱིར་ལོ། །གསང་སྟོང་ལས། གཅིག་དང་དུ་མར་བྲལ་
 བ་ཡི། །མཐའ་དང་དབྱུང་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གཟིགས་ཏེ། །རང་བྱུང་ཡེ་
 ཤེས་གནས་མེད་སྣང་།^{༤༤} །ཞེས་སོ།།

ཚོས་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ།

འདི་ནི་ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཤེས་རབ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཚོགས་དང་རྫོགས་རིམ་མཐར་ཐུག་པའོ།།

དེའང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་
 སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་བསལ་བའི་ཚོ་ནང་གསལ་ཚོས་སྐྱེ་མཐའ་དབྱུང་མེད་པའི་དབྱིངས་རྫོགས་པར་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཚེན་མེད་པ་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་མདོར་བསྟུན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་
 ཚོགས་ལས་འབྲུངས།^{༤༥} །ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ཏོ།།

ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ལ་མདོར་བསྟུན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟུན་པ་ནི། ད་ནི་སྐྱེ་བཞི་བ་ལྟུན་
 གྲུབ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བསྟན་པ་ནི་ནང་གསལ་གྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ།

དེ་ཉིད་རང་ལས་རང་སྣང་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་[༡༡] །གནས་དུས་སྟོན་པ་ཚོས་འཁོར་ལུན་ཚོགས་ལས།།

དབྱིངས་ནང་གསལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་ལས་བྱིར་གསལ་དུ་རང་སྣང་བའི་ལོངས་སྐྱེ་དེས་པ་ལྟ་བུ་སྣང་

བ་ནི་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་སྟོན་པ་རིགས་ལྟ་སྟེ་སྟོང་གཟུགས་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ལས་གཞན་
དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞིང་འདིའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་སྣང་གཞིའི་འོད་
གསལ་ལས་གྲུབ་ཀྱི། གཤེད་ན་རང་མཚན་བ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་འཕྲུལ་ལམ་རིམ་ལས།
ལྷོ་རྫོགས་རིག་པ་རང་སྣང་བའི། ཞིང་དང་གཞལ་ཡས་གདན་མི་རྒྱལ། འོད་ཟེར་དུ་མར་སྣང་
བ་སྟེ།^{༡༥} ཞེས་སོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གནས་དུ་ས་སྟོན་པ་ཚོས་འཁོར་སྣང་བ་མཚུགས་པ་དང་ས་བཅུ་པས་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་སངས་
རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དགུ་ལས། གནས་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ནི། དེ་ལ་དང་བོ།

- གནས་ནི་འོད་གསལ་སྟུག་པོ་བཞོད་པའི་ཞིང་།།
- ལྟ་ཐུན་འོད་ཀྱིས་ལྷན་སྟུག་གསལ་ཞིང་འཚོར།།
- འཇའ་ཚོན་གདངས་གསལ་ནམ་མཁའ་གང་བ་བཞིན།།[༡༩]
- སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཚམས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བྱབ་པར།།
- གཞལ་མེད་ཁང་མཛེས་སྟོབ་ཞི་ཏུ་བབས་ལྡན།།
- ཅིག་པ་ལྟ་དང་མ་གྲུང་ཕྱིད་དང་།།
- མདའ་ཡབ་སྲ་བུ་གཙང་ཁང་ལྷུང་བུས་མཛེས།།[༡༩]

རང་སྣང་འོད་གསལ་སྟུག་པོ་བཞོད་པ་ནམ་དག་བདེ་བའི་ཞིང་ནི། སྟེང་གའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འོད་ལྟ་རང་
གསལ་བའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་སྣང་བ་སྟེ། སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་
འོད་ཀྱིས་བཞོད་ལེགས་པའི་ར་བ་དང་གྲུང་གྱི་སྣང་བ་ཁ་དོག་ཕྱིད་པས་གསལ་བ་དང་འོད་ལྟ་བུ་གྲགས་
ཏུ་འཚོར་བ་མེ་ལོང་གི་ལོས་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་དབུས་ན། ཡི་ཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་མེད་ཁང་
འོག་གཞི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྟེང་ན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བྱབ་པར་གྲུབ་པའི་ལྷོ་ལ་བར་སྣང་བའི་ཅེ་
མོ་བུམ་པ་རྒྱུ་མ་པོ་གཙང་ཁང་ལྷུང་བུའི་ཡ་མིབས་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བའི་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འོ་
རྗེ་ཕྱིད་པས་མཛེས་པ། ཅིག་པ་ལྟ་འོད་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མ་གྲུང་མེ་པོ་བསྐྱིགས་ཤིང་། མདའ་ཡབ་

སྤྱིར་འཕྱུང་གི་བད་གྱི་གདུང་སྣ་ལས་ལོར་སུ་དང་མུ་ཉི་ག་གི་བྲ་བ་བྲ་སྤྱིད་ཉི་ལྷའི་འཕྱོང་དང་བཅས་པ་
 སྤྱིར་འཕྱུང་བ། མདའ་ཡབ་གྱི་སྤྱིང་ན་སུ་ལུ་མཚོད་རྟེན་བརྟེན་གས་དཀར་པོས་མཛེས་པར་བྱས་པ། སྣོ་
 བཞི་སྣོ་ཁྱུ་དང་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་གས་བཞིར་སྣང་བའི་སྣོ་འབྲུར་བཞིས་བརྒྱན་པ། རྟ་བབས་བར་རིམ་
 བཞི་སྣོ་མ་ཐུན་དང་བཅས་པ་འོད་ལྷའི་ར་བས་མཛེས་པ་སྟེ། གས་སྤྱིང་ལས། འོག་མིན་གྱི་གནས་
 མཐའ་དང་དབྱུང་མེད་པ་ན། གཞི་ཚད་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་འཕོར་ལོ་གསལ་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་
 ཚེ་འབར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། རྒྱ་སྤྱོད་གས་བཅུར་ཡོངས་སུ་མ་ཚད་པ། ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་
 རྒྱས་པའི་སྤྱིར་གྱུ་བཞིར་གྱུར་པ། ལྷག་པའི་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཚེའི་སྣོ་འབྲུར་གྱིས་མཛེས་པ། ཕུ་མོ་སྤྱོད་གས་
 བཅུ་དུས་བཞིའི་སངས་རྒྱས་གྱི་དཀྱིལ་འཕོར་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མོ་སོ་མ་ཡིན་ངོ་བོ་གཅིག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་དུ་འབྱེལ་བ་^{སྟེ} ཞེས་བྱའོ།།

རྒྱན་ཞེ། གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་རྒྱན་ཡང་། རིན་པོ་ཚེ་དང་དར་གྱི།

འཕན་གདུགས་རྩེ་ཡབ་དྲིལ་སུའི་ཐེང་བ་དང་། །སྤྱ་རེ་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་ནམ་མཁའ་གང་།།

འདོད་ཡོན་ལྷ་མོ་མཚོད་པའི་སྤྱིན་འཕྲོ་ཞིང་། །འོད་ཟེར་འབྱེལ་བས་སྤྱི་ནང་ཀུན་དུ་ཁྱབ།།[17]

དབྱུང་དང་སྤྱོད་གས་བཞི་སོ་སོའི་ཁ་དོག་ལ། །མཐུན་པའི་རྒྱན་དང་ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཀ།།

ཚེ་རྒྱུང་མ་རེས་གང་བལྟས་དེ་ལྟར་སྣང་། །གངས་ནི་ཚད་མེད་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀུན་ཁྱབ།།[18]

རི་ལྷོར་ཉིལ་གྱི་གང་སུ་སྤྱི་བ་བཞིན།།

གཞལ་ཡས་ཁང་པ་བརྒྱན་པའི་དར་ཟེང་རིན་པོ་ཚེའི་འཕན་དང་། གདུགས་དང་། སྤྱ་རེ་དང་། རྒྱལ་
 མཚན་ལ་སོགས་པས་ནམ་མཁའ་གང་བར་བརྒྱན་ཞིང་། མཚོད་པའི་ལྷ་མོས་འདོད་ཡོན་གྱི་སྤྱིན་
 འབྲིགས་པས་སྤྱོད་གས་བཅུ་གང་བར་རང་བྱུང་བ། གཞལ་ཡས་ཁང་པའི་དབྱུང་མཐེང་ག་ལ་སོགས་པ་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱོད་གས་ཚོན་གསལ་ཞིང་། གངས་མང་བ་ཉིལ་གྱི་གང་སུ་ཁ་བྱེ་བ་ཙམ་དུ་ནམ་མཁའི་
 མཐས་གང་ཁྱབ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་ཅིང་། ཚད་འདི་ཙམ་ཞེས་མ་རེས་པས་གང་བལྟས་པ་དེ་ཙམ་དུ་
 སྣང་ཡང་མཐའ་མི་མངོན་ལ། འོད་ཟེར་འབྱེལ་བས་མིག་འཕྲུལ་ལྷོར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ།

གསང་སྤྱིང་ལས། ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མྱེང་བ་དང་། རྩལ་འབྲུང་དང་། ཤར་སྤྱི་རྒྱུན་དང་།
གཟུགས་སྣ་ཚོགས་དང་། རླུ་སྣ་ཚོགས་དང་། ཇི་སྣ་ཚོགས་དང་། རོ་སྣ་ཚོགས་དང་། རེག་བྱ་སྣ་ཚོགས་
ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བཅུ་འབྲེགས་པར་རང་བྱུང་ལ། མི་སྤྱི་བ་ལར་གསལ་བའི་རྒྱལ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བས་
བསྐྱབས་པ་^{༤༠} ཞེས་སོ།།

གང་ན་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་པ།

ཀུན་གྱི་བར་ན་སེང་གེ་སྤྱང་ཚེན་རྟ། །མ་བྱ་ཤང་ཤང་ཉི་ཟླ་བརྒྱུ་སྐྱེས།།

ཡོན་ཏན་གྱི་བར་དོན་དུ་མ་མཚོན་པའི་སྤྱིར་གདན་ཁྲི་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེང་བ་ཡང་། དེ་ལས། མི་འཛིགས་
པ་སེང་གའི་ཁྲི་དང་། རྟོ་བས་སྤྱང་པོ་ཆེའི་ཁྲི་དང་། རྩུ་འབྲུལ་ཉའི་ཁྲི་དང་། དབང་མ་བྱའི་ཁྲི་དང་།
ཐོགས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་ཁྲི་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་ལོའ་
དང་། གོས་པ་མེད་པ་བརྒྱ་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་ལ་^{༤༡} ཞེས་སོ།།

དུས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། གཉིས་པ།

དུས་ནི་མ་རེས་གཞི་རྫོགས་འཕོ་འགྱུར་མེད། [༡༥] །དུས་གསུམ་དུས་མེད་ཀུན་དུ་བཟང་བོའི་དུས།།

ཐམས་ཅད་མཉམ་རྫོགས་ཚེས་ཉིད་གདལ་བ་ཆེ། །རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་པའི་རང་ཉིད་དོ།།

དུས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བ་ཚེས་ཉིད་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་དུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་
མེད་པ་ཀུན་དུ་བཟང་བོའི་དུས་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རང་སྤྱི། མཚན་བརྗོད་ལས། དུས་
གསུམ་དུས་མེད་རྟོགས་པར་གནས།^{༤༢} །ཞེས་པའི་དུས་སོ།།

སྟོན་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་རང་བཞིན་དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་རིག་པ་གདངས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི། གནས་དེར་བཞུགས་པའི།

སྟོན་པ་མཚན་རྫོགས་དཔེ་བྱད་འབར་བའི་སྐྱེ། [༡༦] །རྣམ་སྣང་མི་བསྐྱོད་རིན་འབྲུང་འོད་དཔག་མེད།།

དོན་གྲུབ་ལུ་པོ་ལུ་ལུས་བསྐྱོར་བ་ལ། །ནམ་མཁའ་དབྱིངས་སུ་གཏོང་རྗེ་ལྷ་མ་གྱི།།

སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་གོས་དཀར་དམ་ཚོགས་སྤྱོད། [༡༧] །ཡབ་ཡུམ་མཉམ་སྦྱོར་སོ་སོའི་རྒྱལ་རྣམས་རྫོགས།།

མཐིང་ག་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་འོད་ཟེར་འཕྲོ། །འོག་གཞི་ཞི་བ་སྤྱང་གཞི་ཁོ་བོའི་རྩུལ།།

བརྟུ་བརྟུ་རྟུ་པརྟུ་ཀར། [༡༩] ཉི་རུ་ཀ་དཔལ་ལྷ་ལྷས་བསྐྱོར་བ་ཡང་།།

རྟོ་རྟོ་ལྷ་རྟོ་ལྷ་དང་མཉམ་པར་སྐྱོར། ཉི་སོགས་རྣམ་པ་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་ངོ་།།

ཞེ་བའི་སངས་རྒྱས་པ་ཞེ་བ་རྩ་རྩ་ག་ཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རིགས་ལྷ་ཡང་ཡུམ་འབྲིལ་སྐྱོར་དུ་བ་ཞུགས་པ་ཡང་
ཚུལ་དགུ་སེམས་ཞེ་ལ་བ་ཞུགས་ཏེ། རྒྱ་འབྲུལ་རམ་སྐོག་ལས། དེ་ལྟའི་སྐྱུ་མཚོག་རེ་རེ་ལ། ཚུལ་
དགུ་དག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མཉེན་དང་ལྷུག་དང་འབྲིལ་བག་དང་། ལྷོ་བག་ཚགས་དང་གཞོན་ཚུལ་
ཅན། གསལ་དང་འཚོར་དང་ལྷན་སྟུག་དང་། གཟེ་ཕྱིན་འབར་བར་རབ་ཏུ་གནས།^༤ ཞེས་སོ། །
དེའང་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་འབར་བར་བ་ཞུགས་སོ། རྟོད་གཞི་ལ་ལོ་བོ་རིགས་ལྷ་ཡང་ཚུལ་དགུ་
བ་ཞུགས་སོ། གང་ཞེན། གལ་བོ་ཆེ་ལས། རྟོག་པ་དཔལ་བ་མི་སྟུག་པ། དཔོན་དང་བྲག་ལུལ་
འཛིགས་སུ་རུང་། ལྷིང་རྟེ་རམ་དང་ཞེ་སྟེ། གང་དགུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་སེམས་པའོ།^༥ ཞེས་སོ། །དེ་གྱིས་
འཛོར་ཡང་། རྩ་མ་ལས། དུར་ལོད་ཚེན་པོའི་གནས་ཚེན་དུ། རང་ལྟའི་དབང་རྒྱབས་འབྲུགས་པའི་
དེ་གྱིས། གོང་རུས་རི་རབ་འབར་བའི་སྟེང་། མི་འབར་བ་སྟེགས་པའི་སྐོང་དེ་གྱིས་ན། དུར་ལོད་འབར་
བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། ཚོད་དང་རྒྱ་ཡོངས་མ་ཚད་པ། སྤྱི་ནང་མེད་པར་གསལ་བའི་འོད། འཛོར་
ལོ་འབར་བ་རྩིབས་བཞི་པ། གྲུ་ཚད་འབར་བ་བཞིས་བརྒྱན་ཞིང་། གྲུ་བཞི་སྟོ་བྱུང་འབར་བས་
མཛོས། ཁབ་ཁུམས་གཉིས་ནི་འབར་བར་གསལ། ཉི་ལྷ་སྐྱུལ་དང་ཐོད་པས་བརྒྱན། ལྷ་མཚོག་དང་
ནི་མ་ཉེ་གཟིང་། ལྷག་དང་གཏུམ་པོ་དོམ་དག་གི། ལྷོར་མོས་དེ་གསལ་བ་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། ཚོངས་པ་
དབང་སྐྱུག་བརྒྱུད་པ་ཡི། གང་ན་ཚེན་རྣམས་ཀྱང་གསལ་བའོ། འབྲས་སུ་འཛིགས་ཀྱིད་ཚོན་པོ་ཞེ།^༦ ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། འབྲུར་ལ་ལར། ལྷག་དང་གཏུམ་པོ་དོམ་དག་ནི། ལྷོད་སྟེ་བརྒྱ་ཕྱིན་
ཚོངས་པ་ཡི། གང་ན་ཚེན་རྣམས་ཀྱང་གསལ་བའོ། ཞེས་འབྲུང་བ་ནི་ལོན་ཏུ་དག་པར་མོ་རྩོ་ཞོ། ཞེ་
ལོད་དེ་གྱིས་འཛོར་ནི་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པར་ཀུན་དུ་འབྲུང་བས་བསམ་གྱིས་མི་འབྲུང་
བརྗོད་ལས་འདས་པའོ། ཉི་ལ་མཚན་དཔེའི་དོན་ནི་ལོངས་སྐྱེའི་ལོ་བོ་ཡིན་པས་གང་ཞེན། དང་བོ་
མཚན་སུམ་རྩ་རྩ་ག་ཉིས་ནི། རྒྱད་སྟེ་ལས། ལེགས་གནས་འཛོར་ལོད་མཚན་པ་དང་། ཡངས་དང་

ཞབས་ལོང་མི་མངོན་དང། ཁོར་མོ་རིང་དང་ཕྱག་ཞབས་ནི། རྩ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བ་དང། བཀས་
 འཇམ་གཞོན་གྱི་ཅན་ལྷན་ཉིད། ལྷོ་ནི་བདུན་དག་མཐོབ་དང། བྱིན་པ་ཡེན་ཡ་འདྲའི་གསང། ལྷོང་
 པོ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་སུ་བྱུང། རོ་སྟོན་སེང་གའི་དང་འདྲ་དང། ཐལ་གོང་བར་མེད་རྒྱས་པ་དབ། འདུང་
 མགོ་ལེགས་རྒྱུ་ཕྱག་འཇམ་ཞིང། ལྷོ་མ་ཞིང་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང། བྱག་རིང་ཡོངས་སུ་དག་
 པའི་སྐྱ། རོང་གྱི་དུ་ལེའོར་དང་ལྷན་དང། ལྷན་ལྷན་པ་དེ་མེད་དུང་འདྲ་དང། རྩ་བུ་པ་རི་
 དུགས་རྒྱལ་པོའི་འདྲ། ཆོམས་ནི་བཞི་བཙུ་མཉམ་པ་དང། རབ་དཀར་ཆོམས་ཐགས་བཟང་བ་
 དང། རྩམ་དག་ཆོམས་མཉམ་ཉིད་དང་ནི། མཆོ་བ་རབ་མཚོག་དཀར་བ་ཉིད། ལྷོགས་རིང་མཐོང་
 མེད་བསམ་མེད་པ། རོ་བྲོ་བ་ཡི་མཚོག་ཉིད་དང། རང་བྱུང་ཀ་ལ་བིདླ་ཡི། ལྷོ་དང་ཆོངས་པའི་
 དབྱངས་ཉིད་དང། ལྷོན་བཟང་ལྷོན་ལྷོ་མཚོག་རྩི་འདྲ་དང། ཞལ་མཛེས་དེ་མེད་མཛོད་སྐྱེ་དཀར་
 ལྷན་པ། ལྷོན་ལྷོན་དུ་ལྷན་དག་ཅིང་སྐབ་པ་དབ། བཀས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་སེམས་ཅན་
 མཚོག་ལྷོ་ལེགས་ལྷོ་འཇམ་ཞིང་རེ་རེ་ནས། ལྷོ་ཡི་གྱེན་དུ་གཡས་སྐྱོགས་འབྲེལ་བ་དང། འདུ་སྐྱོ་
 དེ་མེད་རིན་ཆེན་མཐོན་མཐོང་བཞིན། ལྷོ་གྱོ་རྩོགས་པའི་ལྷོན་གྱིང་དུ་ལེའོར་འདྲ། ལྷོན་དུ་བཟང་
 པོ་དཔེ་མེད་དྲང་སྟོང་ཆེ། སྐོད་མེད་སུ་ཡི་སྟོན་མངའ་འབྲེགས་པའི་སྐྱ། རསམ་མི་ལྷོན་པར་སུམ་
 ཅུ་ཅུ་གཉིས་སོ། འདི་དག་སྟོན་པས་མི་དབང་མཚན་དུ་གསུངས།^༤ ཞེས་སོ།

དཔེ་བྱུང་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ལུབ་པའི་སེན་མོ་བཟངས་མདོག་
 དང། ལྷོན་སྐྱུ་མ་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྩམས། ལྷོན་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང། རྩ་བུ་མངོན་དང་མདུད་
 པ་མེད། འལོང་སུ་མི་མངོན་ཞབས་མཉམ་དང། སེང་གེ་སྐྱང་ཆེ་བྱ་དང་ནི། ལྷོ་མཚོག་སྐྱབས་གཤེགས་
 གཡས་སྐྱོགས་དང། ལྷོན་གཤེགས་དྲང་དང་འབྲེལ་བཀ་ཆགས། བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་རིམ་བར་
 མཚོམས། ལྷོན་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སྐྱ། ལྷོན་ནི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་དང། ལྷོ་ཡི་ལོ་ལག་
 ཡངས་གྱིང་བཟང་། ལོ་མ་སྟོམས་པ་དང་སྐྱོན་གཉིས་ནི། རབ་དང་གཞོན་གྱི་ཅན་ཉིད་དང། ལྷོ་
 ལྷོ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང། ལྷོན་ལྷོ་གྱི་མས་པའི་སྐྱ་ཉིད་དང། ལྷོན་ལག་གྱིན་ལྷོན་ལྷོན་དང། ལྷོ་
 གཤེགས་པ་སྐྱིབ་མེད་དག་པ་དང། འདུ་སྐྱུ་སྐྱབས་སྐྱོན་མ་རྟོངས་དང། ལྷོན་རིང་དང་ལྷོ་བཞི། ལྷོ་

ཟབ་དང་གཡས་ཕྱོགས་འཁྲིལ་བ་དང་། གྲུབ་ནས་བལྟ་ན་སྤྲུག་པ་དང་། གྲུབ་སྐྱོད་གཙུག་དང་
 སྤྲུལ་ལོ། ལྷོ་བ་གནག་བག་མེད་པ་དང་། ལྷུག་ལོ་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་དང་། ལྷུག་རིས་མདངས་
 ཡོད་ཟབ་རིང་དང་། འཁྲུལ་ལོ་ཉ་ཅང་མི་རིང་དང་། མཚུ་ལོ་བེམ་པ་ལྟར་དམར་དང་། ལྷུགས་
 མ་ཉེན་པ་དང་སྤྲུབ་པ་དང་། འཇམ་དང་འབྲུག་གི་སྤྲུལ་ཉིད་དང་། གསུང་མ་ཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་
 ལྷུམ། རྫོང་དང་དཀར་དང་མ་ཉེན་པ་དང་། འབྲིན་གྱིས་སྤྲུལ་དང་གངས་མཐོ་དང་། མཚོ་གཏུང་གི་པ་ཉིད་
 དང་ལོ། ལྷུག་ཡངས་པ་དང་རྫི་མ་སྤྲུག་ འབྲུའི་འདབ་མ་འབྲུ་བ་དང་། ལྷོ་ལྷུགས་རིང་དང་འཇམ་
 པ་དང་། ལྷུམ་དང་སྤྲུ་ལོ་མ་ཉེན་པ་དང་། ལྷུག་རིང་རྒྱས་དང་སྤྲུག་མ་ཉེན་དང་། ཉམས་པ་རྣམ་པར་
 སྤངས་པ་དང་། འབྲུལ་བ་ལེགས་པར་འབྲེས་པ་དང་། འབྲེས་ཆེ་བ་དང་དབྲུ་རྒྱས་དང་། འབྲུ་རྒྱ་
 བུང་བ་ལྟར་གནག་དང་། ལྷུག་དང་འཇམ་དང་མ་འཇིངས་དང་། ལམ་གཤོར་དྲི་ལོ་སྤྲུལ་བུ་ཡི། ཡིད་
 ལོ་འབྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲུལ་གྱི་ལེའུ་དང་ལྷུ་ཤིས་ལོ། གཡུང་བུང་འཁྲིལ་བས་བརྒྱབ་པ་སྟེ། །
 སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱུང་བཟང་པོར་བཞེད།^༧ ཅེས་སོ།

ཚོས་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཚོགས་པ་ནི། བཞི་བ།

ཚོས་ལོ་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རང་།[༡༠] ལྷུ་བསམ་བཞེད་དུ་མེད་པའི་གྲོང་ཉིད་དོ།

སྤྲུང་བ་དེའི་ཆེ་གཅིག་དང་དུ་མ་མེད་པའི་ཚོས་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཚོགས་པ་བཞེད་དུ་མེད་པ་ནི། གྲུབ་བྱེད་ལས།
 ཚོས་ལོ་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ལྷིང་པོ་ལྷུག་འབྲུམ་སྤྲུལ་བསམ་བཞེད་ལས་འདས།^༨ ཞེས་
 པ་ལྟར་དོ།

འཕོར་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཚོགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཞི་བའི་འཕོར་ནི། ལྷུ་བ།

འཕོར་ནི་ཉིད་ལས་མི་ཞན་རང་སྤྲུང་འཕོར། ལེམས་དཔལ་བརྒྱད་དང་དེ་བཞིན་སེམས་མ་བརྒྱད།

རྫོང་བཞི་དང་རྫོང་རྣམ་པ་བཞི།[༡༡] ཞི་བ་རང་བཞིན་བཞི་བརྒྱུ་ཅུ་གཉིས་ལས།

དུག་ལོ་གཞན་ལ་སྤྲུང་བྱིང་སྤྲུལ་པ་སྟེ། གཉིས་ལོ་དབྱིངས་ན་གནས་བྱིང་ཚོས་ཀྱི་སྤྲུ།

རང་སྤྲུང་ཞི་བ་འོངས་སྤྲུ་སྤྲུལ་བཞི།[༡༢] ལྷུང་པར་འཕོར་ནི་ཉི་ལུ་བཞིར་གནས་སོ།

རང་སྣང་ལོངས་སྐྱེའི་ཞིང་ན་གཙོ་ལོར་དུ་སྣང་ཡང་བཟང་ངན་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་རོལ་བར་
 རང་གར་བསྟེ། །སྐྱེ་འབྲས་ལྷན་མཚོ་ལས། རང་སྣང་རྒྱལ་བ་སེམས་སྟོགས་དང་། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་
 ས་རྒྱལ་བ། །སེམས་དཔའ་ཚེ་དང་འཛོམས་པ་ཆེ།^༤ །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཞི་བའི་སངས་རྒྱས་བཞི་བཅུ་
 ཅུ་གཉིས་ལས། །ཀུན་བཟང་ཡབ་ཡུམ་ནི་ནང་གསལ་ཚོས་སྐྱེའི་སྟོན་པར་དབྱིངས་ན་བཞུགས་པས་
 འདིར་མི་སྣང་ངོ། །བྱུང་བ་དུག་ནི་གདུལ་བྱའི་སྣང་བས་བསྐྱེས་པས་འདིར་མི་སྣང་ངོ། །གཙོ་བོ་ལྷན་
 བྱས་ན་ཡུམ་དང་བཙུ་དབྱེས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ། །སེམས་དཔའ་བརྒྱད། །སེམས་མ་བརྒྱད། །སྐོ་བ་ཡབ་ཡུམ་
 བརྒྱད་དེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ཡིན་ལ། །གཙོ་བོ་རྣམ་སྣང་ཡབ་ཡུམ་དུ་བྱས་དུས། དེ་གསལ་བཞི་ཡབ་ཡུམ་
 བརྒྱད་དང་སྐྱེས་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ནི་ལོར་དུ་རང་སྣང་བའོ།།

ཁོ་བོའི་ལོར་མི། དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་གཞི།

ཁོ་བོའི་ལོར་མི་ཀོ་སིང་ཕ་མེན་བརྒྱད། །སྐོ་སྐོང་བཞི་དང་དབང་ལྷུག་ཉི་ཤུ་བརྒྱད།།

ཁོ་བོ་རང་བཞིན་ལྷ་བཙུ་བརྒྱད་ལས། [༡༩] །ཁྱད་པར་ལོར་མི་བཞི་བཅུ་བརྒྱད་དང་བཅས།།

འབར་བའི་ཆ་ལུགས་ཟ་བྱེད་རྣམས་ལས། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་གར་དགུས་རོལ་བའོ།།

གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལྷན་བྱས་ན་ལོར་བཞི་བཅུ་ཅུ་བརྒྱད་ལ་ལྷན་ཉེ་དུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དང་བཅས་ཉེ་
 གཉིས་སུ་བྱས་ན་ལྷ་བཙུ་བརྒྱད་ལ་ལོར་དུ་རང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་རྣམ་
 ལྟ་བས་འབར་བས་ནམ་མཁའི་དབྱིལ་ན་བཞུགས་པ་སྟེ། །སྐོང་དཔོན་ཆེན་པོས། །སྐོང་བ་དཔའ་བ་
 འཛིགས་སུ་རུང་བ་དང་། །དགོད་དང་གཤེ་དང་དག་ལྷུ་ཆེན་པོ་དང་། །སྐོང་རྩེ་རྣམ་དང་ཞི་བའི་ཚུལ་
 སྟོན་པ། །འག་འབྲུང་ལྷ་བཙུ་བརྒྱད་ལ་ལྷུག་འཚོལ་^༥ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷན་གནས་སོ།།

རང་སྣང་གཞན་སྣང་བཅད་པ་ནི། དེ་ལྷན་སྐྱེ་འབྲས་ཀྱི་བཞི་བྱིལ་ལོར་བཞོད་པ་ལས། ཚུལ།

གཞན་ཡང་ལུས་གྲུབ་དབྱིལ་ལོར་རི་སྟེང་པ། [༢༠] །དེ་སྟེང་རང་སྣང་ལོངས་སྐྱེའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན།།

གཞན་སྣང་གདུལ་བྱའི་ཞི་བའི་སྟེང་པ། །སྐྱེས་སྐྱེས་སྐྱེས་སྐྱེས་རང་སྣང་ལོངས་སྐྱེ་མིན།།

འདི་ལྷན་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། །བྱིའི་རྩེ་རྩེ་དང་། །ལོར་ལོ་བདེ་མཚོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་བླ་ན་

མེད་པ་ལས་ལུས་གྲུབ་གྱི་དགྱིལ་ལོར་གསུངས་པ་ཡང་རང་སྣང་ལོངས་སྤྱིའི་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཁ་ཅིག་ལས་བགལས་དང་ལོག་འདྲེན་འདྲེན་ལ་བའི་དོན་དུ་བློ་བོའི་དགྱིལ་ལོར་སྤོས་པ་དག་ནི་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་ཡིན་གྱི་ལོག་མིན་གྱི་ཞིང་གི་དགྱིལ་ལོར་མ་ཡིན་ཏེ། བགལས་དེ་དག་གི་རང་སྣང་གི་དགྱིལ་ལོར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་ལམ་བཞེན་ལོ།།

དེདག་གི་མཚུག་བསྟུ་བཞི། དེ་ནི་མཚུག་བསྟུ་བ་བསྟུན་པ་ནི། རང་སྣང་ལོངས་སྤྱིའི་སྣང་བ་ཚེན་པོ་རང་བཞོད་པ།

དེ་ལྟར་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལྟེན་ཞིང་། [༡༥] །ཐམས་ཅད་རང་སྣང་ཡིན་གྱིར་བཟང་ངན་མེད།།
ཀུན་གྲུང་གསལ་ལ་འཚོར་སྤྱན་སྤྱུག་འོད་ཟེར་འཕྲོ། །རྣམ་མེ་རྣམ་ནི་རྣང་དེའི་རྒྱལ་གྱིས་བཞུགས།།
འདི་ནི་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། [༡༦] །གཅིག་གིས་གཅིག་གཟིགས་དེ་ཡི་བསྟུགས་པ་བརྗོད།།

ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་གསལ་དུ་སྣང་བའི་ཞིང་གི་གཙོ་ལོར་ལ་བཟང་ངན་མེད་དེ་རྒྱ་དགའི་གིས་བསྟུས་པའི་སྤྱི་ལམ་བཟང་ངན་ནམ་གཙོ་ལོར་དུ་སྣང་ཡང་དོན་ལ་བཟང་ངན་མེད་པ་བཞེན། དོན་ནང་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་སྤྱིར་ཤར་བའི་ཞིང་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འོད་དང་གཙོ་ལོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱིབ་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་དགའི་གིས་བསྟུས་པའི་རོལ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་པོ། །དེ་དག་གྲུང་བྱུགས་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པས་ལྟམ་མེ་བ་དང་། གསུང་བརྗོད་བྲལ་ཚེན་པོས་ལྟན་ནི་བ་དང་། སྤྱི་གཟི་བརྗོད་ཚེན་པོས་ལྟང་དེ་བར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལོ། །འདི་དག་སྤྱིར་སྣང་དུ་མཐོང་བ་དག་པའི་སྤྱི་ཡིན་གྱི་དགྱིལ་ལོར་ལ་རང་སྣང་བའི་སྤྱིར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྟུབས་པ་མེད་པར་གཟིགས་པས་ཡོན་ཏེན་དང་བསྟུགས་པ་བརྗོད་དེས་མཐོང་བ་ཡིན་ལོ།།

དག་པ་ས་བཅུས་གྲུང་མི་མཐོང་བའི་རྒྱལ་ནི། སྣང་བ་འདི་ཉིད་ས་བཅུའི་སྤྱིབ་པ།

དེ་ལྟར་ཡིད་འོང་ཀུན་ནས་བཞོད་པའི་ཞིང་། །དག་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིས་གྲུང་མཐོང་མི་ལུས།།

ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རང་སྣང་བའི་ལོངས་སྤྱི་མི་མཐོང་སྟེ། ད་དུང་སྤྱིབ་པ་མཐའ་དག་དང་མ་བྲལ་བའི་སྤྱིར་པོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཁམས་དང་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཁྱབ་པར་མཐའ་ཡས་པས་
 ཀྱང་བལྟ་བར་མི་རྣམས་ཏེ། རང་གི་ས་པ་ཙམ་ལས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལ་གཟེགས་པ་དག་པའི་སློ་
 མིག་མ་ཐོབ་པའི་སྲིད་རོ། །རྒྱུད་སློ་ལས། སངས་རྒྱུས་ཁམས་དང་སངས་རྒྱུས་བྱང་རྒྱུ་དང་། །སངས་
 རྒྱུས་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱུས་འཕྲིན་ལས་ཏེ། །དག་པའི་སེམས་ཙན་གྱིས་ཀྱང་བསམ་བྱ་མིན། །འདི་ནི་
 འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སློད་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། དག་ཡུལ་མིན་སྲིད་དོན་དམ་གྱིས་བསྟུན་སྲིད། །རྟོག་
 གནས་མིན་སྲིད་དཔེ་ལས་འདས་པའི་སྲིད། །སློབ་མེད་སྲིད་མིན་ཞེས་མ་བསྟུན་སྲིད། །རྒྱལ་ཡུལ་
 འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་མི་བྱུང་། །ཅེས་པ་དང་། །སློབ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་སོགས་ཡོན་
 ཏན་གྱིས། །ཡོན་ཏན་ལ་རོལ་སྲིད་པའི་རྒྱལ་བ་བསམ་མི་བྱུང་། །དེས་ན་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་
 རྒྱལ་འདི་ནི། །དང་སྲོང་ཆེན་པོ་དབང་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་མིན།⁽¹⁾ །ཞེས་སོ།།

སངས་རྒྱུས་ཁོ་ནའི་སློད་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། །འོ་ན་སྲུ་ཡི་ཡུལ་ཡིན་ཞེན།

རང་སྣང་སྟོང་གཟུགས་བཞིན་དུ་བསམ་མི་བྱུང་།^[17] །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་སྣང་དོ།།

འདི་ལྟར་རྒྱུད་དབུ་མར་རྒྱུད་པའི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་རང་ལ་
 རྣང་ཡང་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱུས་ལ་རྣང་བའི་ཞིང་རྣང་དེ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་བ་
 སེམས་དཔས་མི་མཐོང་ཡང་སངས་རྒྱུས་ལ་རྟག་པ་རྒྱུན་གྱི་ཁོར་མོར་རྣང་སྟེ། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 དབྱིངས་ཀྱི་རྣང་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །ཀམས་སྟོང་ལས། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ལ། ཡེ་ཤེས་ཐིག་
 ལེ་ཉིད་རྣང་བ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བསམ་ཡས་མཚོག། །སྟོགས་བཅུ་དུས་བཞི་རྗེ་གསུམ་པ་ཡི། །ཞིང་
 །ཁམས་བསམ་ཡས་རྣམ་དག་དང་། །རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །འཕོང་ལོའི་རྒྱན་དང་རོལ་
 མོའི་ཚོགས། །དཀྱིལ་འཕོར་མ་ལུས་བསམ་ཡས་ཀུན། །མཐོང་ནས་ཉེ་བར་མཉེས་པ་དང་། །རྒྱ་ཆེན་
 གསུང་ལས་དོན་འབྱུང་བའང་། །མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་བའོ།¹⁸ །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཐིག་ལེ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐོང་བ་དག་པའི་སྲུན་ཏེ། མཚན་བརྗོད་ལས། ཡེ་ཤེས་མིག་གཅིག་ཏུ་མ་
 མེད།¹⁹ །ཅེས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉིད་རྣང་བའི་རང་སྣང་གི་ཞིང་འཇའ་འོད་གདངས་གསལ་

བའོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ནི་སྣང་བ་དེ་འདྲ་བ་སངས་རྒྱལ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་སྣང་བའོ། །བསམ་ཡས་མཚོག་ཀྱང་དེ་ཉིད་དེ་ཚད་མེད་པའོ། །སྤྱོད་པ་བཅུ་ནི་ཤར་ལ་སོགས་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱལ་གསུམ་དང་མ་དྲེས་པ་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉེ་དུ་ས་བཞིར་རྫོགས་པའི་རང་སྣང་འོ། །དེ་ཡང་ཞིང་ཁམས་བསམ་ཡས་རྣམ་དག་དང་ཞེས་པ་རང་སྣང་གི་ཞིང་སྤེལ་སངས་རྒྱལ་གཅིག་གིས་གཅིག་གཟིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་གཞུང་ཡས་ལ་སོགས་པ་ནི་འོད་གསལ་རང་སྣང་གི་ཞིང་འོ། །ཀུན་ལས་དོན་འབྱུང་བ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གསུང་དེ་ཉིད་ལོན་གསུང་གི་དོན་དེ་གོ་བར་མཛད་པའོ། །མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཙོ་འཁོར་རྟོགས་པ་གཅིག་འོ་པོ་གཅིག་དབྱེར་མེད་པར་མཐུན་པའོ། །རང་སྣང་བ་ནི་སངས་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་ལ་སྣང་གི་སེམས་དཔལ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་པ་མཚོན་པའོ། །

སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་ལ་ཡང་མདོར་བཟུན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི། མདོར་བཟུན་པ་ནི། སྤྱུ་ལྷ་པ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་ལྷ་པ་སྤྱུལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བའི་གླིང་དུ་འབྲིད་པར་བྱེད་པས་དེད་དཔོན་དམ་པའི་སྤྱོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་འདྲ་གསུལ་བྱ་མཚོག་ལ་སྣང་བ་གསུགས་བརྟན་འོངས་སྤྱུ་དང་། སལ་པ་ལ་སྣང་བ་སྤྱུ་ཚོགས་སྤྱུལ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་འོག་མིན་ལ་སོགས་པའི་དེས་པ་ལྷ་ལྷན་དུ་སྣང་ལ། གཉིས་པ་ནི་བཟོ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་སྤྱུ་པོ་དང་ཉན་རང་གི་དོན་མཛད་པའོ། །སྤྱུལ་པ་དེ་གཉིས་གང་ལས་འཆར་ཞེན། རང་སྣང་འོངས་སྤྱུའི་ཞིང་།

དེ་ཉིད་རང་ལས་གསུལ་བྱའི་འཛིན་རྟེན་དུ། །འདུལ་བྱེད་སྤོན་པ་རིམ་གྱིས་སྣང་བ་ནི། །

རང་བཞིན་འགོ་འདུལ་སྤྱུ་ཚོགས་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ། [༢༤] །རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་དོ། །

རང་སྣང་གི་རང་ལས་སྤྱུར་གསུལ་བྱ་ལ་སྣང་བའི་སྤྱུ་མཚེད་ནས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་དེ། དེ་འདྲ་རང་བཞིན་སྤྱུལ་པ་དང་། འགོ་འདུལ་སྤྱུལ་པ་དང་། སྤྱུ་ཚོགས་སྤྱུལ་པའོ། །

རྒྱས་བཤད་པ་ལ་རང་བཞིན་འགོ་འདུལ་སྤྱུ་ཚོགས་སྤྱུལ་སྤྱུ་གསུམ་གྱི། རང་བཞིན་སྤྱུལ་སྤྱུ་ལ་ཡང་གཞན་དང་སྤོན་པ། ཡེ་ཤེས། ཚོས་དང་འཁོར། དུས། སྤྱང་བྱའི་བྱེད་པར། ཞིང་དངོས་དང་དུག་ལས། གནས་དང་སྤོན་པ་ནི། ཐོག་མར་སེམས་

དཔལ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་གཟུགས་བརྟན་ལོངས་སྐྱེ་འི་སྟོན་པ་ནི་རང་སྣང་ལོངས་སྐྱེ་དང་ཆ་འདྲ་ལ་
དངོས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དང་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྷན་བཤད་
པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལས།

དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་འི་སྟོན་པ་ནི། །འོག་མིན་མངོན་དགའ་དཔལ་ལྡན་པ་དྲུ་བརྟེན་གས།།
ལས་རབ་གྲུབ་པའི་འཛིག་རྟེན་རྣམ་པ་ལྷན་།། [༡༩] །རྣམ་སྣང་མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་རིགས་ལྡེའི་སྐྱེ།།
མཚན་དང་དཔེ་བྱད་འོད་ཟེར་འབར་བ་ལ། །ཞི་དང་ཐོ་ཚུལ་དཔག་མེད་ཚུལ་འཆར་བས།།
འགོ་བའི་དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད།། [༢༠]

དག་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་སྐྱེ་ལྷ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པ་
ལྷ་སྐྱོད་བ་ལ་ལྷོས་ནས་རིགས་ལྡེའི་སྟོན་པ་དང་ཞིང་དང་ཚོས་དང་གོ་གས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་སྟེ།
དཔལ་འོག་མིན་ན་སྟོན་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་། ཤར་མངོན་དགའ་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔལ་དང་། ལྷོ་
དཔལ་དང་ལྡན་པར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། ལུ་བ་པ་དྲུ་བ་བརྟེན་གས་པའམ་བདེ་བ་ཅན་ན་འོད་
དཔག་མེད་དང་། བྱང་ལས་རབ་གྲུབ་པར་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་རྣམས་མཚན་དཔེ་འབར་བའི་སྐྱེ་ཚུའི་
ལྷ་བ་ལྷར་རང་སྣང་ལོངས་སྐྱེའི་ཅི་འདྲ་བར་སྣང་བ་སྟེ། རྒྱུད་སྐྱེ་ལས། རི་ལྷར་སྐྱིན་མེད་ནམ་མཁའི་
ལྷ་བའི་གཟུགས། ལྷོན་ཀའི་ཚུ་སྟོན་མཚོར་ནི་མཐོང་བ་ལྷར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྐས་ཚོགས་གྱིས་བྱུབ་
བདག་གཟུགས། རྫོགས་སངས་དཀྱིལ་འཕོར་ནང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར།^༤ །ཞེས་སོ། །རི་ལྷར་ན།
མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། ཐིག་
ཚེན་ཉི་བར་ལོངས་སྐྱོད་ལྟེང་། བྱུབ་པའི་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་སྐྱེར་བཞེད།^༥ །ཅེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །
དེའང་ནང་གསལ་ལས་རང་སྣང་བའི་ལོངས་སྐྱེ་ནམ་མཁའི་ལྷ་བ་ལྷ་བུ་འི་གཟུགས་བརྟན་སེམས་
དཔལ་ལ་སྣང་བ་ནི་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་སྐྱེ་གཉིས་པ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཚོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་
སྐྱེ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་ལ་བརྟེན་པས་རིང་བ་དང་ཉེ་བ་ཞེས་བཞེད་དེ། རྒྱུད་སྐྱེ་ལས།
མཐོང་ན་ཚོམ་བྱེད་ཡོན་ཏན་གང་། །སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཞེས་བྱུབ། །རྒྱལ་པ་ཚོས་ལ་རྫོགས་པར་ནི། །

ཡོངས་སྐྱོད་གཞུགས་སྐྱེ་གཉིས་ལ་བརྟེན། །དག་ལས་ཉེ་དང་རིང་རྣམས་ལ། །འཛིག་རྟེན་རྒྱལ་
བའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ། །ཚུ་དང་ནམ་མཁའ་རྒྱ་རྒྱགས་བཞིན། །དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས།^༤ །
ཞེས་སོ། །དེའང་དག་དབྱིངས་ཡོངས་སྐྱེ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། །གཞུགས་བརྟན་ཡོངས་སྐྱེ་
སེམས་དཔས་མཐོང་བ་གཉིས་སོ། །ཞུ་ལ་མཚོག་གི་སྐྱུལ་བ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་ཡང་དེའི་ཚ་
མཐུན་ཡིན་པས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པས་མཐོང་བ་ལ་སྐྱུར་བ་ཡིན་འོ།།

ཡེ་ཤེས་ལའང་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། །མདོར་བསྟན་པ་ནི། །སེམས་དཔའ་ལ་སྐྱུང་བའི་ཡོངས་སྐྱེ།

དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷའི་རང་བཞིན་ཏེ། །ཚོས་དབྱིངས་མེ་ཡོང་མཉམ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོག།

བྱ་སྐབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྷ་བོ་ཡང་། །དེ་རེའི་འཁོར་དུ་བཞི་བཞི་ལྷན་པ་སྟེ།།^[༡]

ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་གཅིག་གི་རང་ཉིད་དོ།།

རྟོན་པ་ལྷ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷེ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྷན་པ་ཡང་རང་བཞིན་རྒྱུད་གཅིག་གི་རང་ལས་མ་གཡོས་
སོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་རྣམས་ལ་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། །མི་བསྐྱོད་པ་ལ་མེ་ཡོང་ཡེ་ཤེས། །རིན་འབྲུང་ལ་
མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། །སྤང་མཐའ་ལ་ཀུན་རྟོག་ཡེ་ཤེས། །དོན་གྲུབ་ལ་བྱ་སྐབ་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་ལྷན་
ལ་གཞན་བཞི་པོ་འཁོར་དུ་ལྷན་པ་ཡིན་འོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྷ་ལས། །ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གང་ཞེན། །དང་བོ།

ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་མི་གཡོ་བ། །གཞུང་འཛིན་སྐྱོས་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡིན།།

གཉི་ལྷག་དབྱིངས་སུ་ཞི་བས་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྷ་སྤུའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་
མདོ་ལས། །ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་གཞུགས་སུ་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ན་
ཡོད་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་སྐྱ་ཚོགས་སུ་མིད་པར་རོ་གཅིག་གོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པས་སྐྱ་ཚོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་གཅིག་གོ^༥ །ཞེས་སོ།།

མེ་ཡོང་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་པ།

མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གསལ་སྒྲོང་འཆར་གཞིའི་ཚུལ།[༣༩] །ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱི་འབྲུང་གནས་ཆེན་པོ་ཡིན།།

ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་ཤེས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཆེད་པའི་འཆར་གཞི་ཅན་དབྱིངས་སུ་རུབ་
པ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་འཆར་གཞིར་གྱུར་པ་མེ་ལོང་དག་པའི་ངོས་ལྷན་གྱི་འཇོག་གི་རྒྱ་
མ་མེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། མེ་ལོང་ལྷ་སྲིད་ཡེ་ཤེས་ནི་དབེར་ན་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལ་གཟུགས་བརྟན་
སྒྲུང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྩོལ་བ་ཡང་མེད། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེ་
ལོང་ལྷ་སྲིད་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཟུགས་བརྟན་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ་རྩོལ་བ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་དོ།^༥ །ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་
ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། །མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག་ །བྱ་བ་གྲུབ་
པ་ཁོ་ནའོ།^༦ །ཞེས་སོ།།

མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། གསུམ་པ།

མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀུན་མཉམ་པའི་ངང་། །འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་མཉམ་རྫོགས་ཆེན་པོ་ཡིན།།

ང་རྒྱལ་དབྱིངས་སུ་ཞི་བས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཁྱེན་ཅིང་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་
པ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་
ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་རོ་གཅིག་པས་མཉམ་པར་གྲུབ་པའོ།^༧ །ཞེས་པ་དང་།
སྡེ་མ་ལས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ལ། །སྒྲོམ་པ་དག་པ་ལ་འདོད་དེ། །མི་གནས་ཞི་བར་
ཞུགས་པ་ནི། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད།^༨ །ཅིས་སོ།།

ཀུན་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། བཞེ་བ།

ཀུན་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་མ་འདྲེས་མཁྱེན།[༤༠] །རི་སྟེང་རི་བཞིན་གཟིགས་པ་རྣམ་དག་ཡིན།།

འདོད་ཆགས་དབྱིངས་སུ་རུབ་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་རི་ལྷ་བ་གཤིས་སྒྲོང་པ་ཉིད་
དང་། རི་སྟེང་པ་སྒྲུང་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེ། མདོ་དེ་ལས། སོ་སོར་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དབེར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གྲིང་དང་ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་བྱེ་བ་

ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤུང་སྤུམ་ཚོགས་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་སོ་སོར་མཁྱེན་ཏེ།⁴⁹ །ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་
 ལས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རྟག་མི་ཐོགས། །ཉིང་འཛིན་དང་གཟུངས་
 རྣམས་ཀྱི། །ཀའ་ཉེར་དང་འདྲ་བ་ཞོན་ཡིན། །འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ནི། །འབྱོར་པ་
 ཐམས་ཅད་རྟོན་མཛད་ཅིང་། །ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་མཛད་པའི། །ཚོས་ཚེན་ཆར་ནི་རབ་ཏུ་
 འབབས།⁵⁰ །ཞེས་སོ།།

བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ནི། །ལྟ་བུ།

བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་སྤུང་སྤུམ་ཚོགས། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རྟག་ཐོགས་མེད་པ་ཡིན།།

ཐུག་དོག་དབྱིངས་སུ་རྒྱ་བ་པས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པར་ཐོགས་པ་མེད་པ་བྱ་བ་ནན་ཉན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དཔེར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷས་དང་ངག་
 དང་ཡིད་གྱི་བྱ་བ་གྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྣུ་དང་གསུང་དང་བྲགས་
 ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་པའོ།⁵¹ །ཞེས་པ་དང་། ལྷ་མ་ལས། བྱ་བ་གྲུབ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་རྣམས་ཀུན་དུ་སྣ་ཚོགས་གིང་། །དཔག་མེད་བསམ་ཡས་སྤུལ་པ་ཡིས། །སེམས་
 ཅན་དོན་ཀུན་འགྲུབ་པའོ།⁵² །ཞེས་སོ།།

ཚོས་དང་འཁོར་ནི། །བཞི་པ།

གཤུལ་བྱའི་འཁོར་ནི་ས་བརྩའི་སེམས་དཔལ་ལ། [53] །ཚོས་ནི་ཉིང་འཛིན་འོད་ཟེར་རབ་བཀྱེབས།།

ས་དའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་བའི་བློ་སྦྱིས་ནས། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་སྤངས་ཉེ་རྒྱུལ་ལ་བལྟ།།

ད་དུང་དེ་འདྲའི་སྟོན་པ་རྣམས་དག་དང་། [54] །བདག་ཉིད་ཁྱད་པར་མཐོང་ནས་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་།།

ཀུན་དུ་འོད་གྱི་བར་དུ་འགོད་པ་སྟེ། །གཟུགས་བཟང་མེ་ལོང་བསྟན་པས་དོན་མཛད་དོ།།

འཁོར་སྤུང་སྤུམ་ཚོགས་པ་ནི་ས་བརྩ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྟེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ས་ཚེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་
 ཀྱི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་གིན་ཏུ་ཁ་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱལ་བཙུན་པ་ཚོ་ལ་ལྟན་
 འདས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ནོ།^༤ །ཞེས་སོ། །དེ་འདྲའི་ཚོས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐེག་པ་ཚེན་
 པོའོད་ཟེར་བ་ཀྱེ་བས་སྣང་བར་མཛད་དེ། མེ་ལོང་བལྟས་པས་བྱུང་གི་དྲི་མ་སེལ་བ་ལྟར། སེམས་
 དཔའ་དེས་སྟོན་པ་ལོངས་སྐྱེ་ལ་བལྟས་པས་རང་གིས་དེའི་སྐྱིབ་པ་མཐོང་ནས་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་
 རིམ་པས་སྐྱེས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་བལྟ་ཞིང་། དེ་དང་བདག་དག་མ་དག་ཀྱང་ཞུགས་པར་མཐོང་ནས།
 སྐྱར་ཡང་གོ་བ་བདེས་མཚོན་པའི་ཚོས་ནང་གར་དུ་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་སྤོབ་ཅིང་འོད་ཟེར་བ་ཀྱེ་བས་
 སྐྱིབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །གསང་སྤྱིང་ལས། འོག་མིན་སྤྱི་མེད་གནས་མཚོག་ཏུ། །སྐྱེ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་
 མཛད་ཚུལ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་རྣམས་ལ། །དེ་བཞིན་གསུང་མཚོག་མི་སྐྱེ་སྟེ། །སྐྱེ་ཡིས་
 ཚོས་རྣམས་མཛལ་བར་སྟོན། །མེ་ལོང་བལྟན་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ། །དངོས་ཀྱི་མདོག་ངན་ཐམས་ཅད་
 སེལ། །འཁོར་གྱིས་དེ་བཞིན་སྐྱེ་བལྟས་ན། །བྱང་ཚུབ་སྐྱིབ་པ་གཏིང་དཔག་མེད། །མེ་ལོང་བཞིན་དུ་
 སྐྱེ་ལ་སྣང་། །དེ་ནས་ས་བཏུ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་། །སྤྱི་མེད་བྱང་ཚུབ་ཡང་དག་འཕྲོབ།^༥ །ཅེས་སོ། །

དུས་མོ། །ལྟེ་བ།

དུས་མོ་འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཚད། [༥] །ལོངས་སྤྱོད་ཞིང་ན་ལོར་མོར་སྣང་བ་ཡིན། །

སེམས་དཔའ་ས་བཏུ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྤིང་དུ་བཞུགས་པས་མི་ཟད་པ་
 རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་དུས་ཉེ་རྟག་པ་རྒྱུན་གྱི་ལོར་མོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། འགྲོ་གྲོལ་
 བར་དུ་འཛིག་རྟེན་འབྱོར་སྤྱད་རྟག་^༦ །ཅེས་པ་དང་། རྒྱུད་སྤྱི་ལས། ཚོས་ཀྱི་དབང་སྐྱུག་འཛི་བའི་
 བདུད་བཙུན་དང་། །འོ་བོ་མེད་སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྟག་^༧ །ཅེས་སོ། །

ཞིང་དང་སྟོན་པས་སྐྱེ་བའི་བྱང་ཚུབ་ལ་གཉེས་ལས། རྣམ་སྣང་གི་ནི། ཚུལ།

དེ་ལྟར་རིགས་ལྟར་དེས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་། །གདུལ་བྱ་གཏི་སྐྱག་གསལ་ཚེར་སྤྱོད་བའི་ཚོ།

ཞིང་ནི་འོག་མིན་སྟོན་པ་རྣམ་སྣང་ལ། [༦] །ཚོས་ནི་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཛུམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་པ་ལྟའི་རིམ་པས་སྟོན་པ་དང་ཚོས་ལྟར་སྣང་
བའི་དང་པོ་གཉི་ལྷག་གི་དྲི་མ་སྟོང་དུས་རྣམ་སྣང་ལས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་འོག་
མིན་དུ་བློས་པའི།

རིགས་གཞན་བཞིའི་ལྷ། ལྷུལ།

དེ་བཞིན་ཞེས་སྐྱུང་ཕྱིར་མི་བསྟོད་ཞིང་། །ད་རྒྱལ་རིན་འབྱུང་འདོད་ཆགས་འོད་དཔག་མེད།།

ཕྱག་དོག་སྐྱུང་ཕྱིར་དོན་གྲུབ་སྣང་བ་ཡིན།།[༥༤]

ཞེས་པ་ལ་མི་བསྟོད་པས་མེ་འོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་སྟོན་ལ། ད་རྒྱལ་ལ་རིན་འབྱུང་གིས་མཉམ་པ་ཉིད་
དང་། འདོད་ཆགས་ལ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ཕྱག་དོག་ལ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པས་
བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ས་བཅུ་པོ་ལ་རིགས་ལྡེ་ཚོས་ལྟ་གནས་གྲུབ་ལྟ་
གསུངས་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཉི་ལྷག་གནས་གྲུབ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བོའ་རྣམ་སྣང་མཐོང་། སྐོམ་ལམ་རྒྱང་དུ་གསུམ་དུ་ད་རྒྱལ་གནས་གྲུབ་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བོའ་རིན་འབྱུང་མཐོང་། འབྲིང་གསུམ་དུ་རྣམ་པ་བམས་ཅད་པའི་འདོད་
ཆགས་གནས་གྲུབ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བོའ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་མཐོང་། ཚེན་པོའི་ས་བརྒྱད་པ་
ལ་ཞེས་པ་གིས་བོན་རྟོག་པའི་བྱུག་རྟུ་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྲུབ་མེ་འོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བོའ་མི་བསྟོད་པ་མཐོང་། དགུ་པ་དང་བཅུ་པར་ཕྱག་དོག་གི་ས་བོན་དག་སྟོ་ལྟའི་
ཞིང་དག་པར་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་བཞིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་སྤྲན་སྤུམ་ཚོགས་
པ་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བོའ་དོན་གྲུབ་མཐོང་ནས་འོད་ཟེར་ཚེན་པོས་དབང་བསྐྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་མཛད་པ་ཚེན་པོ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། ལྷུ་འབྲུལ་མངོན་བྱང་ལས། དག་པ་ས་ཡི་དབང་ཉིད་
ཕྱིར། སྟོན་པ་ལྟ་དང་ཚོས་རབ་ལྟ། ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡོངས་རྫོགས་པ་ལས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སྟོང་
པོར་འགྲོ།^{༡༠} །ཞེས་སོ། །དེའི་འགྲེལ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་བཞོད་དོ།།

ཞིང་དོས་ལ་གསུམ་ལས། འཁོར་དང་སྟོན་པའི་ལྷུང་གིས་བྱེད་སྐྱུལ་ནི། གཞན་སྣང་རིགས་ལྟའི་ཞིང་དང་སྟོན་

པར་སྐྱེད་བས་སེམས་དཔའི་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད།

དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་ན་ཡང་། །འཁོར་སོགས་སྟོན་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ཡིན་པས།།

ཐམས་ཅད་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཕྱིད་སྐྱུལ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་སྐྱུལ་པའི་སྐྱ།། [༣༩]

དག་པའི་འགྲོ་བཞུགས་ལ་སྐྱེད་བ་ཡིན། །སར་གནས་ནམས་ལས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་མིན།།

དེ་ཕྱིར་ཕྱིད་སྐྱེད་སྐྱུལ་པའི་སྐྱ་ཞེས་བྱ།།

ལོངས་སྐྱ་མཚན་ཉིད་པའི་ཞིང་ན་ཐམས་ཅད་བཟང་ངན་མེད་པར་རྫོགས་པས་ཉུག་ཏུ་འཕོ་འགྱུར་
མེད་ལ། སེམས་དཔའ་ལ་སྐྱེད་པའི་ལོངས་སྐྱ་ནི་གཟུགས་བརྟན་དུ་མཚན་དཔེ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
པའི་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པར་སྐྱེད་ཡང་འཁོར་དང་ཞིང་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་སྐྱེད་ཞིང་ས་བཙུ་པའི་
སྐྱེད་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ཕྱིད་སྐྱུལ་ལོངས་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བར་ཉི་ཟླ་ཁ་སྟོར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དུ་
གསུངས་སོ། །ཞིང་འདི་ཡང་ས་བཙུ་པའི་སེམས་དཔའ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཕྱིད་སྐྱུལ་
ཞེས་བྱ་ལ། ལོངས་སྐྱེད་སྐྱེད་ཡང་དངོས་རང་སྐྱེད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་དེའི་གཟུགས་བརྟན་ཕྱིད་
པ་ལྟར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ནའང་ཕྱིད་སྐྱུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རང་སྐྱེད་གི་རང་བཞིན་འབྲུལ་བས་རང་བཞིན་སྐྱུལ་
པའི་སྐྱ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ།།

ཞིབའི་ཞིང་བཞིན། དེ་ལྟ་བུའི།

ཞིང་དེ་ལོངས་མཉམ་ཡིད་འོང་གཞལ་མེད་ཁང་། [༤༠] །རིན་ཆེན་བདུན་ལྟན་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཙུར་འཕྲོ།

བདུ་ལས་སྐྱེས་རྒྱལ་སྐྱེས་དཔག་ཏུ་མེད། །ལོངས་སྟོན་སྐྱ་རྫོགས་འདོད་དགའི་ཆར་པ་འབབ།།

དུས་བཞིར་ཆོས་གསུང་དྲི་མེད་གཡེར་ཁའི་སྐྱ། [༤༡] །དཔག་བསམ་རིན་ཆེན་ཆུ་མཚོས་རབ་ཏུ་མཛེས།།

འདི་ནི་ཞིབ་རང་བཞིན་སྐྱུལ་པ་ཡིན།།

རིགས་ལྡེའི་ཞིང་དེ་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བདུན་གྱི་ས་གཞི་ལ་གཞལ་མེད་ཁང་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་བ་
རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བས་བརྒྱན་པ་དང་། ཉ་ལའི་ལྗོན་པར་དྲིལ་བུ་ཚར་དུ་བསྐྱེད་ས་པ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་མ་ཕོས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་གནོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་

ནམས་རང་འབྱུང་བ། རྫོང་བུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་སྐྱུལ་པའི་ཚུ་བྱས་བརྒྱན་པར་ཅི་བ་ལས་ཉོན་
 མོངས་པའི་གདུང་བ་སེལ་བ་དང་། གང་ཅི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལས་ཆར་དུ་འབབ་པ་ལ་
 སོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཉམ་དུ་བྱུང་བས་བརྒྱན་པའི་
 རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བཀོད་པ་ཚད་མེད་པ་ནི་མི་ལས་ལྟན་པའི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་དང་བདེ་
 བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་
 གྲུང་རང་གི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་ལས་གཞན་དག་ཉོན་པ་འདོད་ཅན་མ་དག་པས་ལོགས་
 ཤིག་ཏུ་བགྲོད་ནས་ཕྱིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་བག་ཆགས་ལས་མི་ལམ་བཟང་པོ་འབྱུང་བ་
 ལྟར་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རང་སྣང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱེད་སྐྱུལ་དང་བྱུན་མོང་དུ་སྦྱོད་པ་མཐུན་
 པར་སྣང་བའོ། །གསང་སྦྱིང་ལས། དཔག་བསམ་གིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི། རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྱུང་བ་
 གྲུན། དེ་དག་རྣམས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སེམས་བསོད་ནམས་བརྟན་པ་ཡིན། རྩོམ་ཚར་ཚོ་འཕྲུལ་
 མཉམ་གྱི་ཚོས། གཞན་ནས་ཡོད་འོངས་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་སའ་ལ་བརྟེན་པའི་གེས་རབ་ཉིད། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་
 རང་དུ་བྱུང་།”། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

མཁའ་སྦྱོད་ཀྱི་ཞིང་ནི། ཞི་བ་རང་བཞིན་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་སེམས་དཔའ་སངས་བུགས་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བ།

དེ་བཞིན་འོ་ཚུལ་དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད། །མཁའ་འགྲོའི་སྦྱིན་ཕུང་འཕྲོ་བའི་མཁའ་སྦྱོད་གནས།།[༤༩]

ཉེ་ལྷག་དཔལ་རིགས་ལྗེའི་ཞིང་ཁམས་ཉིད། །གསང་སྦྱགས་གྲུབ་ལ་རབ་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན།།

འདི་ནི་དེང་སང་བདེ་ཚེན་མཁའ་སྦྱོད་ཅེས། །མཁའ་གྲུབ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན།།[༥༠]

ནང་གསལ་ལས་རང་སྣང་སྦྱིར་གསལ་དུ་བཞེངས་པ་འོ་པོ་རིགས་ལྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ལྷ་པའི་
 གཟུགས་བརྟན་ཚུར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གསང་སྦྱགས་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པའི་སའ་བུགས་པའི་གང་
 ཟག་ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། རྒྱལ་རྒྱ་ཚེན་པོའི་རིགས་འཛིན་རྣམས་ལ་དུག་ལྷ་སྦྱོང་བའི་སྦྱིར་སྐྱུ་ལྷ་དང་
 ཡེ་གེས་ལྗེའི་ཚོས་རང་བྱུང་དུ་སྣང་བ་ལས། གཏི་ལྷག་འདུལ་བའི་ཚོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་
 འོ་པོ་བླ་ཉེ་ལྷག་ཉི་དཀྱིལ་འཁོར་འོག་མིན་དུ་གསལ་ཞིང་། དེར་བགྲོད་ནས་མཁའ་འགྲོ་དང་རྣལ་

འཕྲོར་གྱི་དབང་ལྷུ་ག་རིག་པ་འཛིན་པ་གཞན་རྣམས་དང་སྐྱེལ་པ་གཅིག་པས་ཚོགས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་
 ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་སྲོད་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་སྲོད་པའོ། རེ་བཞིན་དུ་དོ་རྗེའི་ཞིང་ན་བརྗེ་ཉེ་སུ་ཀ་དང་། རིན་པོ་
 ཚེའི་ཞིང་ན་རྒྱ་ཉེ་སུ་ཀ་དང་། བརྗེའི་ཞིང་ན་བརྗེ་ཉེ་སུ་ཀ་དང་། ལས་ཀྱི་ཞིང་ན་ཀམ་ཉེ་སུ་ཀའི་དཀྱིལ་
 ལའོར་དང་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དང་། མཁའ་འགོ་བྱུ་བ་པ་ཅན་གྱི་གོགས་དང་། མཁའ་ལ་སྲོད་པ་དང་།
 ས་ལ་སྲོད་པ་དང་། ལྷགས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཞིང་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་དོ་རྗེ་རྣམས་འཕྲོར་མའི་ཚོགས་
 དང་སྐྱེལ་པ་མཉམ་ཞིང་། སྲོད་གོགས་བྱེད་པས་འཚི་ཀར་ཞིང་དེར་གསུ་གས་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་
 རོལ་མོའི་སྤྱིན་སྲུང་གིས་བསྟུ་ཞིང་། རིགས་འཛིན་གྱི་སྐྱེལ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་དྲངས་ཉེ་རིགས་
 འཛིན་གྱི་གྲལ་ལ་འཛོག་པའི་གནས་ལུ་ནི་བདེ་ཆེན་མཁའ་སྲོད་ཅེས་གྲགས་ཉེ། ས་ཐོབ་པ་རྣམས་
 དང་སྐྱེལ་བ་མཚུངས་པའི་ཞིང་དང་ཚོས་དང་སྲོད་པ་དང་གོགས་སུ་གཅིག་པས་རང་རང་གི་ལྷ་བ་
 དང་ཉིང་པེ་འཛིན་གྱི་དངོས་བྱུ་བ་ཅན་གང་ན་སྲོད་པ་ལས་གཞན་ཞིག་ཏུ་མི་བསམ་སྟེ། རིན་ཆེན་རྒྱ་
 མཚོ་ལས། སར་བཞུགས་རྣམས་ལ་སྐྱེད་པ་བཞིན། རིག་པ་འཛིན་ལ་བྱོ་བའི་ཞིང་། མཁའ་སྲོད་ཡོན་
 ཉན་ཚོགས་ཆེན་པོ། བྱུ་བ་པའི་མཚན་མས་བརྒྱན་པ་ཞིག རྒྱུ་བྱུ་བ་ལ་མཚན་ཆེན་པོར་སྐྱེད།²⁹ །
 ཞེས་སོ། །འདི་ཉིད་དུ་ལམ་སྲོད་པའི་རིག་པ་འཛིན་པ་དོ་རྗེ་སྐྱེལ་རྣམས་བཞུགས་སོ་ཞེས་གྲགས་
 པ་ཡིན་ལོ།།

འགོ་འདུལ་སྐྱེལ་སྐྱེལ་བུན་ལས། ཐུབ་པ་དུག་ཏུ་བརྟན་པའི། གཉིས་པ་འགོ་འདུལ་སྐྱེལ་བ་ཡང་འགོ་བ་
 སོ་སོའི་གནས་རིས་སུ་དེའི་སྐྱེད་པ་དང་མཐུན་པས་དོན་མཛད་པའི་སྲོན་པར་སྐྱེད་པའི། ལྷ་སྲོན་པ་
 བཞིན་ལོག་མིན་གྱི་ལོངས་སྲོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེལ་གནས་དུག་ནས་ལོད་ཟེར་དུག་འགོ་བ་དུག་གི་
 གནས་སུ་འཕྲོས་པའི་རྩ་མོ་ལས་ཡི་གེ་འཕྲུང་བའི་འཕོར་ལོ་སོ་སོའི་སྲོན་པར་སྐྱེད་པས་དོན་མཛད་དོ་
 ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི། ལོངས་སྐྱེལ་ཞིང་།

དེ་ཉིད་དང་ལས་འགོ་འདུལ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ། རྒྱུ་བྱུ་བ་གནས་སུ་རང་རང་སྲོན་པར་སྐྱེད།།
 དེ་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་ཐགས་བཟང་རིས་དང་ནི། རྒྱུ་བྱུ་བ་པ་སེང་གེ་རབ་བརྟན་དང་།།[༤༤]

ཁ་འབར་དེ་བཅས་ལྷ་གྲང་མགོ་སྟེ། །ཐུབ་པ་དུག་གིས་སྤྱོད་པ་བཅུ་ཉེད་ཞིང་རྣམས་སྟེ།

འགོ་བ་དུག་གི་རྒྱུད་དུག་སོ་སོར་སྦྱོར་།།

ལོངས་སྐྱུའི་འོད་ཟེར་ལས་ཡི་གེ་འཕྲེང་བའི་འཁོར་ལོ་འགོ་བ་དུག་གི་གནས་སུ་སྟོན་པར་འཕྲོས་ཏེ།
 ལྟའི་གནས་སུ་དབང་བོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་ཐུབ་པ་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་སུ་ཐགས་
 བཟངས་རིས་ལ་སོགས་པ་དང་། མིའི་གནས་སུ་ཐུབ་པ་ཚེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། རུད་འགོའི་
 གནས་སུ་སེང་གོ་རབ་བརྟན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡི་དུགས་གྱི་གནས་སུ་ཁ་འབར་དེ་བཅས་ལ་སོགས་པ་
 དང་། དམུལ་བའི་གནས་སུ་ལྷ་གྲང་མགོ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་འདུལ་བྱེད་གང་ཡིན་པར་སྦྱོན་གྱིས་
 གྲུབ་པས། གཡོ་བ་དང་འབད་བའི་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི་ཐུགས་
 རྗེ་ཚེན་པོའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་དང་། འགོ་བའི་དཀར་བོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་རྒྱ་
 དང་རྒྱ་གཞུགས་དང་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དང་ཚོས་མཚུངས་པར་སྣང་སྟེ། རྒྱ་བའི་གཞུགས་
 བརྟན་འཛོག་པའི་ལུས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་ལོངས་སྐྱུའི་རྒྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་དོར་སྐྱུལ་པ་འབྱུང་བའི་ལུས་
 པ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་སྟོན་ལ་གཞུགས་བརྟན་འཛོག་པའི་ལུས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་སྐྱུལ་པ་སྣང་
 བའི་བསོད་ནམས་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་འཛོམ་དུ་ས་རྒྱ་ལྷེ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་འཆར་བ་ལྟར་
 གདུལ་བྱའི་ཡོད་དུ་ས་སྟོན་པའི་རྒྱ་བའི་ལས་སྐྱུལ་པའི་གཞུགས་བརྟན་སྐད་ཅིག་གྱང་མི་ཡོལ་བར་
 འབྱུང་བསྟེ། ལས་བརྒྱ་བའི་ལས། རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་སྤོང་གནས་གྱི་རྒྱབས། རྒྱས་ལས་ཡོལ་བར་འབྱུང་ཡང་
 གྲིད། །གདུལ་བར་བྱའི་སྐྱུ་རྣམས་ལ། །སངས་རྒྱས་དུས་ལས་ཡོལ་མི་མངའ།¹³ །ཞེས་པ་ལྟར་
 རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་འོག་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནམ་མཁའི་མཐས་གྲས་པ་དུག་གི་སྟེང་
 འོག་སྤྱོད་པ་མཚམས་དང་བཅས་པ་ན་འགོ་བ་དུག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དག་རང་གི་ལས་གྱིས། མཐོ་རིས་
 རྣམས་ཀྱི་དུ་ལགོ་བརྟན་ནས་འགོ་བ་དང་། རུད་འགོ་སྟེད་ལ་བརྟན་པ་དང་། དམུལ་བའི་དུགས་
 འབྱུང་ལ་བརྟན་ནས་འགོ་བ་བདེ་སྟུག་སྣ་ཚོགས་ལ་སྟོན་པ་རི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་མཛད་
 པ་ལ་ཐུབ་པ་གངས་མེད་ཚད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སྣང་བ་ནི། གསང་སྟོང་ལས། དེ་ནས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུགས་རྗེ་ཚེན་པོའི་བྱིན་བསྐྱབས་ལྷོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིག་པའི་སྐྱེས་
 ལུ་བྱུབ་པ་དུག དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་བྱུགས་རྗེ་རྗེ་ལས་འཕྲོན་ཏོ། །འཕྲོན་ནས་
 གྲང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྡེ་ལ་གཞི་དང་ཡན་མན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་ག་གི་ཚྭོགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་སུ་
 མེད་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཚེན་པོ་རེ་རེ། བྱུབ་པ་ཚེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རེ་རེས་འདུལ་བ་རྣམས་
 བཞིས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་དེ་ཞེས་སོ། །འདུལ་བ་བཞིན་སྐྱེ་བསོད་ནམས་ཚེན་པོས་འདུལ་བ་དང་།
 གསུང་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་དང་། བྱུགས་མངོན་པར་གཤེས་པ་ཚེན་པོས་འདུལ་བ་
 དང་། འཕྲོན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པས་འདུལ་བའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་ཀུན་ལ་བྱུབ་པས་ལོགས་སུ་
 མ་བགྲངས་སོ།།

དང་པོ་ནི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་འདུལ་བ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྱོད་ལས། བྱུགས་རྗེ་ཚེན་
 པོས་འཛིག་རྟེན་མཁྱེན། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཞིགས་ནས་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཤམ་པར། སྐྱེ་ལ་
 པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་
 དང་། །ལྷུ་མས་སུ་འཇུག་དང་བལྟ་མས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཙུན་མོའི་
 འཁོར་དབྱེས་རོལ་བ་དང་། །རིས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྟོན་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོར་གཤེགས་པ་
 དང་། །བདུད་སྟེ་འཛོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །བྱང་ཆུབ་འདས་པར་
 གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། སྤྱིད་པ་རི་སྤྱིད་གནས་པར་སྟོན། །ལྷོ་
 ཞེས་སོ། །གསུང་གིས་འདུལ་བ་ནི། སྣ་མ་ལས། འདུལ་བའི་དབང་གིས་ལྟ་དང་མིའི་ཐེག་པ་དང་།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་དང་། ལྷན་
 མེད་པའི་ཐེག་པས་མ་རིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་ལྷག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞིའི་གཉེན་
 པོར་ཚོས་སྟོང་ལྷག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞི་གསུངས་སོ། །གསུང་བོ། །གསུང་བར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་
 སྤྱུ་བྱུབ་པ་ལྟ་བུའི་འཁོར་གྱི་བྱུགས་སུ་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་ཅུས་རང་རང་གི་མོས་པ་ཅི་
 ཡོད་པ་དེ་འདྲ་བ་གསུང་གཅིག་ལས་དུས་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི་བསམ་པས་ཚོས་ཀྱི་སྐོ་
 མོ་བརྒྱུད་བྱི་བཞི་སྟོང་ལ་སོགས་པ་སྣ་ལྷི་མེད་པར་སྐྱེ་བརྟན་བཞིན་དུ་ཐོས་པར་འགྲུང་རོ། །སྐྱེ་སྐྱེའི་

གསུང་ལྟར་སྣང་ཡང་སྐྱེ་ཚེ་ག་རང་མཚན་པ་མེད་དེ། གདུལ་བྱའི་སློང་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱིན་རླབས་
 ལས་རང་སྣང་བ་ཉིད། རྒྱུད་སློང་ལས། རི་ལྟར་སྣང་བརྟན་གྱི་ཞེས། །ལའན་གྱི་རྣམ་ཤིག་ལས་བྱུང་བ། །རྣམ་
 རྟོག་མེད་ཅིང་བཟོ་མེད་པ། །སྤྱི་དང་ནང་ན་མི་གནས་ལྟར། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 གསུང་། །ལའན་གྱི་རྣམ་ཤིག་ལས་བྱུང་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་བཟོ་མེད་ཅིང་། །སྤྱི་དང་ནང་ན་གཞུ་
 མ་ཡིན།²⁷ །ཞེས་སོ།།

གསུང་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་རྣ་བར་ཡན་ལག་དུག་ཚུའི་དབྱངས་སུ་བོབ་པ་²⁸ རྟེ། དགོངས་
 འདུས་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སིལ་སྟན་ལྟ་བུ་དང་། ལྷུ་གར་ལྟ་བུ་དང་། ཀ་ལ་ལི་རྒྱ་
 ལྟ་བུ་དང་། འབྲུག་གི་དབྱངས་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་བརྟན་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་བུའི་བདག་པོ། ཡན་ལག་ནི་འདི་
 ལྟ་སྟེ། འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། མཉན་པར་འོས་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་མེད་
 པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། གང་གིས་མི་རྩོགས་པ་དང་། རྣ་བར་སྟན་པ་
 དང་། རྣམ་པར་མ་འབྲུགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་སྟེ། རྣམ་གངས་ཀྱི་སློང་རེ་གང་བྱུང་བ་དེ་དང་
 དེར་ཡན་ལག་ཀུན་རྫོགས་པར་འབྱུང་བོ་²⁹ །ཞེས་སོ། །ཅུ་བ་དུག་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་བཅུ་འཇུག་པས་
 དུག་ཚུར་འགྲུང་བོ། །དེ་ལྟར་དུག་ཚུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཅུ་ནི། དེ་ལས། ལྟ་བུའི་བདག་པོ། དེ་
 ལ་རང་བཞིན་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། གདངས་སུ་ཆེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པ་དང་། གོ་བར་སྐྱུར་བ་
 དང་། ཐེ་ཚོམ་གཙོད་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཟིགས་པ་མཉམ་པ་དང་། ཉི་ཚོར་སྟོན་པ་དང་། ཀུན་ནས་
 འཇུག་པ་དང་། འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་འདུལ་བའོ་ཞེས་སོ། །རང་
 བཞིན་བཅུ་པོ་རེ་ལ་རྩ་བའི་དུག་པོ་བསྐྱེས་ན་འདུག་ཚུར་འགྲུང་ལ། དུག་ཚུ་དུག་ཚུར་བསྐྱེས་པས་
 དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟོང་དུ་འགྲུང་བས་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྤྱིལ་པའི་གཞུགས་བརྟན་མཐོང་བ་ཡང་བེ་རྒྱུའི་ས་གཞི་ལ་
 བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་སྣང་བ་ལྟར་འགོ་བའི་ལས་དག་པའི་སེམས་སྣང་ལ་སྣང་བ་སྟེ། རྒྱུད་སློང་
 ལས། རི་ལྟར་བེ་རྒྱུ་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྟ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
 འགོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྷན་པའི་དབང་པོའི་སྤྱི་ཡི་གཞུགས་བརྟན་འཚར། །འགོ་བར་

གཟུགས་བརྟན་འཆར་ལུ་བརྟན་མེད་དང་། རྟོག་པའི་རང་སེམས་རབ་འཇུག་དབང་གིས་འཇུག་^{༡༠} །
ཅེས་སོ།།

ཐུགས་ཀྱི་འདུལ་བ་ནི། གསང་སྦྱིང་ལས། དུས་གཞི་ཀུན་དུ་མཁའ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀུན་དུ་མཁའ་བ་དང་། རྩ་འཇུག་གི་སྐྱེ་བའི་ཐམས་ཅད་ཀུན་དུ་གཟིགས་པ་
དང་། རྩ་འཇུག་གི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་དུ་གསལ་བ་དང་། རྩ་འཇུག་གི་ཚོགས་ཀུན་དུ་དོན་སྦྱོང་བ་དང་།
ཟག་པ་མེད་པའི་ཀུན་དུ་བཟང་བོའི་སྦྱོང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཚེ་དོ་དུག་
དང་^{༡༡} ཞེས་སོ། །དེའང་གཟིགས་པ་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས། གསལ་བ་རྣམས་མངོན་ཤེས། ཟག་
མེད་ཀྱི་མངོན་ཤེས། །ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། དུས་བཞིམཁའ་བའི་རབས་དུ་མ་དུན་
པས་སྦྱོན་གྱི་གནས་དུན་པའི་མངོན་ཤེས། རྩ་འཇུག་གང་གིས་འགྲོ་བ་འདུལ་བ་དེར་སྦྱོན་པ་རྩ་
འཇུག་གི་མངོན་ཤེས་དང་དུ་ག་གི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཀྱི་རྩེ་སུ་འགྲོ་ཞིང་མཁའ་བ་ཞེས་དོན་
མཛད་པས་ཐུགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ཡིན་ནོ།།

འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ནི། དེ་ལས། ཀུན་དུ་སྐྱེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་དུ་
ཐུགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་དུ་ཞལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་དུ་གསུང་བསམ་
གྱིས་མི་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་གངས་མེད་པ་སྟོགས་བཅུར་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ།^{༡༢} །
ཞེས་སོ། །དེའང་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བསམ་ཐུགས་ཀྱི་རིམ་པ་རེ་རེའང་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཅན་
གྱིས་སྟོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་དོན་མཛད་པའོ། །དེའང་སྐྱེ་བསམ་ཐུགས་གསུམ་
གྱིས་དངོས་སུ་དོན་མཛད་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ནས་མཛད་
པས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

སྐྱེལ་པ་དང་ཡང་སྐྱེལ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཁམས་དུག་ཏུ་དོན་མཛད་པའི་ཐུབ་པ་དུག་སྦྱོས་པ།

དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་གངས་ཏེ་སྐྱེལ་བ་དང་། [༥༧] །ཡང་སྐྱེལ་རྣམས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་སྟེ།

ལྟ་ཡི་གནས་སུ་འད་གནས་རིས་སོ་སོ་སྟེ། །ཚངས་དང་དབང་ལྷུག་འོག་མིན་བར་སྦྱིད་དུ།

རང་རང་འདུལ་བྱེད་སྟོན་པའི་རྒྱལ་རྣམས་སྣང་།།[༤༥]

ཐུབ་པ་དུག་ཅེས་སྒྲོས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དུག་ཏུ་འདུས་པ་འདུལ་བ་ལ་དགོངས་ལ། དབང་པོ་
བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུག་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། དབྱིངས་ནས་སྐྱུལ་བ་དང་། སྐྱུལ་བ་དེས་ཀྱང་
ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རོར་སྐྱུལ་བ་བཏེ་བ་ཚད་མེད་པས་དོན་མཛད་དེ། ལྷའི་གནས་སུ་འདྲུལ་ཆེན་
བཞེན་ས་འོག་མིན་གྱི་བར་ལྷ་གནས་སོ་སོའི་གཙོ་བོས་འདུལ་བར་བྱེད་ལ།

གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ།

མི་ལ་འདྲུལ་དེ་ལ་དེར་སྣང་སྟེ། །ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དང་།།

རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་སྐྱུལ་ནས་མི་རྣམས་འདུལ། །ལྷ་མིན་གནས་སུ་འདྲུལ་སོ་སོའི་འདུལ་བྱེད་དང་།།[༤༦]

དུད་འགྲོའི་རིས་སུ་འདྲུལ་བྱུང་སྣང་ཞིང་། །རི་དྲགས་རྣམས་ལ་སེང་གེ་མཚོག་ལ་སོགས།།

སོ་སོའི་འདུལ་བྱེད་སྟོན་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། །དེ་བཞིན་ཡི་དྲགས་དཔུལ་བའི་འཛིག་རྟེན་དུ།།[༤༧]

རང་རང་མཐུན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་དོན་མཛད་དོ།།

འདི་ལྟར་མིའི་འཛིག་རྟེན་དུ་འདྲུལ་བ་གཅིག་སྟེ་མ་ཟད་དེ། རྒྱལ་རིགས་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། བུད་
མེད་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པས་འདུལ་ཞིང་། ཐུབ་པ་གཅིག་སྟེ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་
རྒྱས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱུལ་ནས་དོན་མཛད་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་
བྱས་འདུལ་བ་ལ་བྱ། རི་དྲགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་སེང་གེ་ལ་སོགས་པའོ། །དཔུལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་
ནའང་དེ་དང་མཚུ་ངས་ཉེ་སེམས་ཅན་གྱི་ས་གར་ཁྱབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུལ་པས་དོན་མཛད་པ་སྟེ།
ཡལ་པོ་ཆེ་ལས། གྱི་རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུལ་པ་ནི་ཚད་མེད་དེ་འགྲོ་བ་གང་དང་
གང་གིས་འདུལ་བ་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་དང་ཁ་དོག་དང་མིང་གིས་དོན་མཛད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།
དབང་རྒྱུར་གྱི་གནས་སུ་ནི་ལྷའི་བདག་པོ་དབང་རྒྱུར་དུ་སྐྱུལ་ནས་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་
དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་གོ་ཞེས་པ་ནས། དགོ་སྟོང་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། དཔུལ་བ་
པའི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་འདྲེན་པའི་གཟུགས་སུ་སྐྱུལ་ཞིང་དོན་མཛད་དོ།³ །ཞེས་སོ།།

ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་མཛད་ཚུལ་ལ་འང་གཉིས་ཀྱི། སོ་སོར་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི། ཚུལ།

དེ་ལྟར་འགོ་འདུལ་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་གཉིས། །རི་ལྟར་རི་སྟེང་མཁུལ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ།

ཚོས་ཉིད་དང་ནི་ཚོས་ཅན་མ་འདྲེས་པར།[༥༩] །སོ་སོར་མཁུལ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་གཉིས་མཛད།

འགོ་བ་འདུལ་བ་དང་མཚོག་གི་སྐྱུལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཚོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་ལྟར་བ་དང་། ཚོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་སྟེང་བ་མཁུལ་པ་སྟེ།

མཁུལ་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར།

རི་ལྟའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པའི་དངོས་མཁུལ་ནས། །འགོ་ལ་ཉེ་བར་ཞིབ་འཛིན་སྟོན་ཞིང་།

རི་སྟེང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དང་དབང་པོ་སོགས།[༦༠] །མ་འདྲེས་མཁུལ་ནས་ཚོས་ཚུལ་བསམ་ཡས་སྟོན།

དེའང་ཚོས་ཉིད་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཁུལ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་སྟོན་ཏེ། །ཡུམ་བར་མ་ལས། གྱེ་སེམས་ཅན་དག་ཚུར་ཤོག། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། བྱེད་ཅི་ཞིག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ཚོས་སྟོན་ཅིང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ལ་^༥ ཞེས་སོ། །རི་སྟེང་པས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ངས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་གདུལ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་བསྟོན་ཏེ།^༦ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ།

མདག་པའི་འགོ་ལ་སྐྱང་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དུག་གིས་སྐྱུལ་པ།

འདི་ནི་མ་དག་འགོ་ལ་སྐྱང་བ་སྟེ། །ཞིང་ནི་འགོ་དུག་འཇིག་རྟེན་དུག་རྣམས་སྟེ།

སྟོན་པ་འགོ་འདུལ་རང་སྐྱང་མཐུན་པ་ཡིས།[༧] །ཚོས་ནི་མ་དེས་ཐེག་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཉིད།

དུས་ནི་གདུལ་བྱའི་སྐྱུལ་བ་མཚུངས་པར་སྐྱང་།

དེ་ཡང་སྐྱུལ་སྐྱུའི་གནས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱང་བའི་གནས་གང་ཡིན་པར། སྟོན་པ་དེའི་སྐྱང་བ་དང་

མཐུན་པས། ཚེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་སློབ་ཉོན་གྲང་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་
 སུ་སྟོན་པ་གནས་དང་འཁོར་རྣམས་ཚོགས་པའི་དུས་དེར་གསུངས་སོ། །ཀྱུན་བྱེད་ལས། སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་
 ཡིས་འདུལ་བའི་ཞིང་ཁམས་ནི། །རྣམ་པར་གྲུབ་པའི་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་སོགས། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་བྱགས་རྗེས་
 རྒྱུད་དུག་འདུལ། །ཞེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། །འདུལ་བ་ཉི་
 །བྲི་ཚིག་སྟོང་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེ་སྲང་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། །མདོ་སྡེ་ཉི་བྲི་ཚིག་སྟོང་
 གསུངས་པ་ཡིན། །གཉི་ལུག་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། །མདོ་སྡེ་ཉི་བྲི་ཚིག་སྟོང་
 སྟོང་གསུངས། །དུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་སྲ། །སྡེ་སྟོང་གསུམ་མཉམ་ཉི་བྲི་ཚིག་སྟོང་
 གསུངས། །སྐྱི་སུ་བརྒྱད་བྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཡང་། །དུག་གསུམ་གཉེན་པོས་འདུལ་བྱིར་གསུངས་
 པ་ཡིན།^༤ །ཞེས་སོ།།

མ་དག་པའི་སྐྱང་པ་ལ་ཤར་རྒྱལ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱལ།

དེ་ལྟར་འགྲོ་དུག་འཛིག་ཉེན་དུག་པོ་ཡང་། །ལས་དང་བག་ཆགས་དག་སྤིག་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས།།[༡༩]

བདེ་སྐྱབས་མཐོ་དམན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཉིད། །སྟོན་པ་དུག་ཀྱང་འགྲོ་སེམས་འོད་སྣང་སྟེ།།

མི་ལམ་ནང་གི་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་བཞིན། །འོ་བོ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་མ་དག་པས།།[༢༠]

སྣ་ཚོགས་སྐྱང་པ་བྱགས་རྗེའི་པོས་པར་ཤར།།

འགྲོ་བའི་ལས་དང་བག་ཆགས་དག་བས་མཐོ་རིས་དང་། མི་དག་བས་ངན་སོང་དུ་འཁོར་ཞིང་བདེ་
 སྐྱབས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱོང་བ་མི་ལམ་ནང་གི་སྐྱང་བ་ལྟ་སུ་འདི་ནི་མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་། རང་རང་གི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་སྐྱང་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་ཐུ་བ་པ་
 བཅོམ་ལྡན་ལ་སོགས་པས་དོན་མཛད་པ་དེ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་སུ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རང་སྐྱང་ལས་དོན་
 ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མི་ལམ་དུ་སྐྱུལ་པ་བཞེད་བཞིན་སྐྱང་བ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས།
 རས་ནི་མི་ལམ་ལྟ་སུའི་འགྲོ་བ་ལ། །མི་ལམ་ལྟ་སུར་སྐྱུལ་ནས་ཚོས་བསྟན་ཡང་། །འོ་བོ་མེད་དེ་རང་
 བཞིན་གཉིས་སུ་མེད། །བདག་མེད་སྟོང་པ་གསོག་ཏུ་རིག་པར་བྱ།^༥ །ཞེས་དང་། ཡུམ་བར་མ་ལས།

རབ་འབྱོར། ཚེས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་
 མ་ལྟ་བུ་ལོ། །འབྲུལ་སྐྱོད་གི་སྐྱོད་བཅུད་བརྟུན་པ་ལྟར་དེ་ལ་སྐྱོད་བའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་
 པའང་བརྟུན་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མེད་བཞིན་སྐྱོད་བའི་སྐྱོད་མི་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་
 ཅན་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་འཁོར་འདས་མི་ལམ་ལྟ་བུར་སྐྱོད་དུས་འདིར་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་དག་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཡིན་ཡང་། རྣམ་པ་འགྲོ་དུག་གི་སེམས་ཅན་དང་། དེ་འདྲུལ་བའི་སྐྱོན་པའང་དེ་དག་གི་གཟུགས་
 རན་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱོད་བའི་སྐྱོད་ལོ། །སྐྱོད་ཡང་དབྱིངས་གཅིག་གཏོད་ནས་དག་པས་གཉིས་སུ་
 མེད་པ་སྟེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བ་མེད་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་ཚེས་དང་དགོ་འདུན་
 མེད། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཤེས་དེ་ནི་མཁས་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དུ་གསུངས། །བྱང་
 ཆུབ་རང་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་མ་ཡིས། །དེ་
 ལྟར་སྐྱེས་ཤེས་སྐྱེས་སུ་མཚོག་དུ་འགྲུལ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་པ་ཡང་གདུལ་བྱ་དང་འདྲུལ་
 བྱེད་དུ་འབྲེལ་ནས་དོན་མཛད་དེ། ལོག་རྟོག་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་དག་ནས་དབྱིངས་སུ་ཞེ་བ་
 བརྟེས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ས་ལེར་གཟིགས་ནས། དོན་མེད་པ་ལ་
 བདག་ཏུ་གཟུང་བས་འབྲུལ་པ་རྣམས་སྐྱོད་རྗེའི་ཡུལ་དུ་དགོངས་ཏེ་ཐབས་ཀྱིས་འབྲེན་ཞིང་ལྷན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་མཛད་པ་ཡང་འབད་རྩོལ་མེད་པར་རང་གིས་འབྲུང་བའི་ལུས་པ་ཡེ་ལྷན་དུ་གར་བས་དོན་
 མཛད་པ་ཉིད། གསང་སྟོང་ལས། ལོག་པར་རྟོག་བརྟགས་རྣམ་དག་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ལས་མི་
 གཞན་སྐྱིད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འབྲེལ་བས་ན། །འགྲོ་དུག་དུས་གནས་མ་ལུས་སྐྱོད་ལོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་དག་གྱང་ཚད་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེར་ལྷན་པ་ནི། སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་དུག་པོ།

འདི་ནི་ཚད་མེད་ཐུགས་རྗེའི་སྐྱུལ་པ་ཡིན། །སྲིད་པ་རི་སྲིད་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད། །

དབྱིངས་ཀྱི་རང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཚད་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རླབས་ལས་རང་སྐྱོད་བའི་སྐྱུལ་
 པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་ཡང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་། དེ་འདྲུལ་བའི་ཐབས་དང་།

དེའི་གཉེན་པོ་དང་། དུས་ལ་བབ་པ་ན་བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བར་འདུལ་བས་དོན་མཛད་པ་ཡང་
 འབད་ཚོལ་མེད་པར་ཚུ་རྒྱ་སྒྲུང་བ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུད་སླ་ལས། གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དང་གཏུལ་
 བའི་ཐབས་དང་ནི། །གཏུལ་བྱའི་ཁམས་གྱིས་འདུལ་བའི་བྱ་བ་དང་། །དེ་ཡི་ཡུལ་དང་དུས་སུ་
 གཤེགས་པ་ལ། །བྱུང་བདག་རྟག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པོ། །ཅེས་སོ།།

དེའང་ངན་སོང་བ་དག་མཐོ་རིས་ལ་བཞོན་ནས་ཐར་པའི་སར་འབྲེན་པ་དང་། མཐོ་རིས་པ་
 དག་གི་འང་གཞོན་འཚོ་སྐྱོབ་ཅིང་ཕན་བདེ་མཛད་ནས་ཐར་པ་ལ་དགོན་པ་དང་། ལམ་ལ་མ་ལྷགས་པ་
 རྣམས་འཇུག་པ་དང་། ལྷགས་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱོར་བ་དང་། ས་བཅུའི་རྗེས་ལ་
 སངས་རྒྱས་ལ་དགོན་པ་སྟེ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཇི་ལྟ་བུས་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་
 དེ་ཡང་མཛད་ནས་རིམ་གྱིས་བྱང་ཚུ་བ་གསུ་མ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འགོད་པས།
 འཁོར་བ་ནས་འབྲེན་ཞིང་སྐྱལ་བལྟལ་ལས་སྐྱོབ་པའི་འཕྲིན་ལས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྐྱོངས་གྱི་བར་
 དུ་དོས་དང་བརྒྱུད་ནས་མཛད་ཤེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ལས་
 གྱི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འདོད།^{༤༩} །ཅེས་སོ།།

རྣམ་པ་ནི་དཔེ་དགུ་ས་མཚོན་པ་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་མཐོང་དུ་ས་སྐྱོན་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
 མཐོང་ནས་སེམས་དང་བས་སྐྱོན་ཞིང་ཚོགས་གཉིས་སྐྱོད་པ་དང་། ལྟའི་ར་རྒྱས་བག་མེད་པ་ལས་སྐྱོང་
 ཞིང་འཛིགས་པ་སེལ་བ་ལྟར་ཚོས་གྱི་ར་རྒྱས་བག་མེད་པ་དང་འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་སེལ་བ་དང་།
 སྐྱོན་ལྟར་ཚོས་ཚར་འབེབས་པས་རྒྱུད་གྱི་དགོ་བ་སྐྱེལ་བ་དང་། ཚངས་པ་གནས་ལས་མ་བསྐྱོད་པར་
 ལྟའི་གནས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཚོས་སྐྱེལ་ས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྐྱས་དོན་མཛད་པ་དང་། ཉི་མ་
 ལྟར་གཏུལ་བྱའི་བསྐྱེལ་འཇུག་ཞིང་ཐུན་པ་སེལ་བ་དང་། འོར་བུ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་གཞན་
 དོན་མཛད་པ་དང་། རྒྱ་བརྟན་ལྟར་དབྱངས་གཅིག་དུ་ག་ཅུ་ལ་གོ་བས་དོན་མཛད་དུ་ས་ཉིད་ནས་སྐྱེ་
 ཚོགས་ཏུ་མེད་པ་དང་། བམ་མཁའ་ལྟར་རང་བཞིན་སྐྱོས་པ་མེད་པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱས་འཆར་གཞིའི་གོ་
 བྱེ་བས་དོན་མཛད་པ་དང་། ས་ལྟར་འགོ་བའི་དགོ་བའི་ལོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བའི་དོན་མཛད་
 པ་སྟེ། རྒྱུད་སླ་ལས། གང་ཞིག་བརྒྱ་བྱིན་ར་དང་སྐྱོན་བཞིན་དང་། །ཚངས་ཉིད་རིན་ཚེན་ཡིད་བཞིན་

ལོ་རྒྱུ་པ་ལོན། །སྐྱེ་བརྟན་ནམ་མཁའ་ས་བཞིན་སྲིད་པའི་བར། །འབད་མེད་གཞན་དོན་བྱེད་དེ་
 རྣལ་འབྱོར་རིགས། །རིན་ཆེན་ལྷ་དབང་སྣང་བཞིན་སྟོན་པ་སྟེ། །ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་ལྷ་ཡི་རྩ་
 དང་འདྲ། །འབད་བདག་མཁུན་དང་བཅེ་ཆེན་སྲིན་ཚོགས་ནི། །མཐའ་ཡས་འགོ་བ་སྲིད་ཅིའི་བར་དུ་
 །འབད། །ཚངས་བཞིན་ཟག་མེད་གཞན་ལས་མི་བསྐྱོད་པར། །སྐྱུལ་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཉི་
 བཞིན་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རབ་སྟོོ་གང། །རྣམ་དག་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ལོ་རྒྱུ་ལྷ་སྐྱེ་གས། །རྒྱུལ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་གསུང་དེ་བྲག་ཅ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་མེད། །སྐྱེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྷ་སྐྱེ་བ་འབད་དང་གཟུགས་མེད་
 ཏྲག་པ་ཉིད། །ས་གཞི་འགོ་བའི་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམས་མ་ལུས་པའི། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་གཞིར་
 ལྷུང་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ས་ཡིན་ནོ།^༤ །ཞེས་སོ།།

སྣ་ཚོགས་སྐྱུལ་སྐྱེ་ལ་གསུམ་ལས། བཞེ་སྐྱུལ་པས་འགོ་དོན་སྐྱེ་སྐྱེ་ཚོགས་པར་མཛད་ཚུལ་ནི། སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་
 པ་ནི་བེམས་པོར་སྣང་བས་དོན་མཛད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་སྐྱུལ་པ་དང་། འགོ་
 འདུལ་ལ་སོགས་པས་དེ་ལྟར་སྐྱུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡང་། འགོ་འདུལ་སྐྱུལ་པའི་དུས་དང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་དོན་མཛད་པ་ནམ་མཁའ་ལྷ་སྐྱེའི་ཕྱིན་ལས་སྐྱེ་སྐྱེ་ཚོགས་པ།

- དེ་ཉིད་ངང་ལས་སྣ་ཚོགས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ།[༥༧] །སེམས་མེད་བེམས་པོའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་བ་སྟེ།
- རིས་སྐྱེ་བྱིས་དང་འབྲས་དང་རང་བྱོན་དང་། །ཡི་གེ་ལ་སོགས་མཚོན་པའི་རྟེན་དང་ནི།
- བརྒྱ་དཔག་བསམ་ཤིང་དང་སྐྱེད་མོས་ཚལ།[༥༨] །འང་བཟངས་མཚོག་དང་ཀུན་དགའི་ར་བ་དང་།
- སྐྱུལ་པའི་གོང་དང་གྲུ་གཟིངས་ཟམ་པ་དང་། །མར་མེ་ལོ་རྒྱུ་ཟུགས་གོས་བཞིན་པ་སོགས།
- འགོ་བའི་དོན་མཛད་བྱེད་པའི་བེམས་པོར་སྣང་།[༥༩]

རི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་པའི་སྐྱེས་དོན་མཛད་པའི་བྱེ་བྲག་ལ།
 རིས་སྐྱེ་བྱིས་པ་དང་། འབྲས་དུ་དོད་པ་དང་། །སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་རྟེན་རང་བྱོན་དུ་སྣང་བ་དང་། །ཡི་གེ་
 དང་། །ལྷ་དང་མཚོན་རྟེན་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དང་པའི་གདུང་བྲགས་གཡོ་བས་
 ཐར་པའི་ས་པོན་འཛོག་པ་དང་། །དེས་མཚོན་ནས་དེ་འདྲའི་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འགོ་བའི་

རྒྱུད་ལ་དགོ་བ་སྐྱེལ་བས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེལ་པར་བསྐྱེ། ལྷན་གྱི་གོང་རྒྱལ་དུ། དེ་ནི་སྐྱིགས་མའི་
 དུས་ཀྱི་ཚེ། བཟོ་དང་ཡི་གའི་གཟུགས་སུ་འདུག། འདྲིལ་སྐྱམ་དུ་དང་པར་བྱོས།^༤ ཞེས་པ་དང་།
 མདོ་སྐྱེའི་རྒྱལ་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་ཚུབ་ཚེ། ལྷ་དཔ་འདས་པ་རྟག་སྟོན་པས། བསངས་རྒྱལ་
 སྐྱེལ་པའི་སྐྱེལ་དེ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཚེན་པོ།^༥ ཞེས་སོ། བཟོ་ནི་བཟོའི་རྣམ་པར་
 ལྷང་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་སོ། སྐྱེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་ཡན་པ་དེའི་ལུས་སུ་སྐྱེལ་བ་སྟེ།
 ལུ་གའི་ཚེ་ཉ་པོ་ཚེ་དང་། ཉན་གྱི་ཚེ་སློག་ཆགས་དེས་པ་དང་། སྐྱེན་མོའི་གྲིང་དུ་རྟེན་ལྡེལ་པོ་བ་ལ་ཉ་
 ལ་སོགས་པར་སྐྱེལ་ནས་དོན་མཛད་པའོ། ལམ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེལ་བ་ནི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའོ། རྟེ་
 བཞིན་དུ་བློ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། ལང་བཟངས་དང་། རབ་ཏུ་
 བྱུང་བའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་། ཚོང་པ་སྲུང་མ་གྱི་ཐང་ལ་འབྱམས་དུས་གོང་ཁྱེར་དུ་སྐྱེལ་བ་དང་། ལུ་
 ཚེན་པོ་ལ་གྱུ་དང་གཟིངས་དང་ཟམ་པར་སྐྱེལ་བ་དང་། གསང་ཚེན་ཐབས་མཁས་ལས་ནགས་སུ་
 མཚན་མོ་ལ་མ་འབྱམས་པའི་ཚོང་པ་ལ་སྐྱོན་མར་སྐྱེལ་ནས་ལམ་བསྟན་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལུ་གའི་ཚེ་ནོར་
 ལུར་སྐྱེལ་ནས་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཚར་ལབ་པ་དང་། ཤིང་རྟེང་གྲང་པོ་ཚེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 པར་སྐྱེལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གང་ལ་གང་ཡན་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་ནི་དགོན་མཚོགས་བཅུ་གས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་མདོ་སྐྱེ་རྣམས་ལས་གསུངས་ཤིང་། ལྷན་པར་དུ། ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡུལ་
 ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ་མཐོང་བས་
 གདུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ་སྐྱེད་པོ་ཞེས་པ་ནས། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། ལོར་བུ་དང་།
 ལྷན་དང་། རིག་སྐྱགས་དང་། ཉེ་བར་ལའོ་དགའི་ཡོ་བྱད་དུ་སྐྱེད་བས་གདུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་
 དེའི་གཟུགས་དང་ཁ་དོག་ཏུ་སྐྱེད་པོ།^༦ ཞེས་རྒྱ་ཚེར་གསུངས་ཏེ།

གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་མདོན་མཐོངས་ལེགས་སྐྱེན་སྐྱེད་ཏུ་འབྱུང་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེད་བ་དེས།

གནས་སྐབས་དགའ་སྐྱིད་བདེ་བའི་གནས་མཛད་ནས། མཐར་ཐུག་ཞིབ་འཇུག་ལ་འགོད་པས་ན།

སྐྱ་ཚོགས་སྐྱེལ་པས་འགོ་དོན་སྐྱེན་གྱིས་བྱུང་།

སྐྱུལ་པའི་རོལ་པ་དེས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ཡིད་དགའ་བ་དང་། ལུས་དང་ངག་
བདེ་བས་སྐྱིད་པར་མཛད་པའི་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྐྱོད་པས་ན་སྐྱོམ་གས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ཡང་
དོན་དང་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་བ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་ལས། སྤང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་། རྟོག་
པ་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད། རྟེན་མོད་ཀྱི་ས་སྟེང་ན། རྟོན་ཆེན་གྱིས་ཀི་ཉེ་བར་གནས།^{༡༧} ཞེས་སོ།

སྐྱོད་ན་གསུམ་པ་དེ་དག་དབྱིངས་ལས་བྱུང་ཞིང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་མཚུག་བསྟུ་བ་ནི། ད་ནི་སྐྱུ་དེ་དག་གི་བྱ་བ་དང་
མཛད་པ་དབྱིངས་ལས་བྱུང་ཞིང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚུག་བསྟུ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་
བརྟེན་པའི།

གདུལ་བྱ་མེད་ན་འདུལ་བྱེད་དབྱིངས་སུ་ལུབ།^[༡༧] །རང་སྤང་ལོངས་སྐྱོམ་སྐྱུའི་རང་དུ་ཐིམ།
རྒྱ་སྐྱོད་མེད་ན་རྒྱ་ལའལ་ལ་ཐིམ། ཞེས་ཀྱི་དབང་གིས་ལྷ་བ་དབྱིངས་སུ་ལུབ།
གནམ་གང་ལྷ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་བཞིན།^[༡༨] །གདུལ་བྱ་ཡོད་ན་སྐྱོན་བཞིན་རིམ་གྱིས་སྤང་།
འདི་ནི་འབྲས་བུ་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན།

རི་ལྟར་རྒྱ་སྐྱོད་མེད་དུས་ལྷ་བའི་རང་དུ་རྒྱ་ལའི་གཟུགས་བརྟན་རང་ཐིམ་པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་རྒྱ་སྐྱོད་
མེད་ན་དེའི་རོལ་སྤང་བའི་སངས་རྒྱས་སྐྱུལ་སྐྱུའི་ལྷ་གཟུགས་རང་སྤང་ལོངས་སྐྱུའི་རང་ཅོམ་ལས་མེད་
པས་དེར་ཐིམ་པའོ་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་གཅིག་ནས་འོངས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་ཐིམ་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་
བའང་གནམ་གང་གི་ཆོན་ནང་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་ལྟར་རང་སྤང་གི་ལོངས་སྐྱུའང་ནང་གསལ་ལོངས་སྐྱུའི་
དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་འབྱེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། རྟེན་ཆོས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཉིད་ལྷ་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དུམ་མ་ལས་དེའི་
ཆོ་འཇུག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞེ་བས་གང་དུ་འང་དམིགས་སུ་མེད་པ་འགོག་པ་དམ་པའི་རང་མཉམ་
པར་གཞག་པའོ་ཞེས་འདོད་ལ། རྒྱུད་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་ནས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་
འདོད་དོ། །ཡང་གདུལ་བྱ་ཡོད་ན་གཡོ་བ་དང་འབད་པའི་རྩོལ་བ་མེད་པར་སྐྱོད་ཅིག་གིས་སྐྱི་གསལ་
དུ་རང་སྤང་བ་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་དང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་རྣམས་སྐྱུ་མེད་པར་དོན་མཛད་པ་སྐྱུ་མ་

བཞེན་མི་རྟོག་པའི་ངང་ནས་འབྱུང་ངོ། །འདི་ལ་དབུ་མ་ནས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་ལས་གཞན་སྣང་དུ་
 དོན་མཛད་ཅེས་འདོད་ལ། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་དོན་མཛད་ཀྱང་མཉམ་གཞག་
 གི་ངོ་བོ་ལས་མ་གཡོས་པ་ཞེས་འདོད་དེ། རྒྱུད་སྐྱེ་ལས། མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། རྗེས་སྐོབ་དེ་ནི་ཡི་
 ཤེས་འདོད། ཅེས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་ལ་འདི་ནི། རྗེས་སྐོབ་དེ་བཞེན་གཤེགས་
 རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྟོན་ལ་བ་ལ། འཛིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། རྟེན་མོང་གྱི་ས་
 རྩལ་དང་། རྒྱ་མཚོ་བ་ལང་མིག་རྗེས་ཀྱི། བྱང་བར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའི་བྱང་དེ་ཉིད།^{༤༩} ཅེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་བཞེན་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བ་ནི། ད་ནི་དགོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་བསྟོ་བ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་
 རྒྱུ་ལ།

དེ་ལྟར་ཞིབ་མཚོག་གི་རང་བཞིན་གྱིས། འཕྲོ་ཀྱན་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་དབྱིངས་གཞོལ་ཏེ།^[༤༩]
 སྤྱི་དོན་མཐར་འཛིན་ཉེས་ཚའི་དྲི་མ་ཡིས། རྩལ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག།^[༥༠]

ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྤྱིང་པོའི་དེ་ལོན་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བས་འཕྲོབ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་དོན་མཐར་འཛིན་པས་དུབ་པའི་
 སེམས་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཚུན་པའི་བདེ་བ་ཚད་མེད་པས་དབང་འོཅུང་བའི་སལ་ངལ་སོས་ཤིག་ཅེས་
 པའོ། རབ་དཀར་ཀྱུ་མུ་ཏ་རྣམས་རྒྱས་བྱེད་པ། སྟོན་ཀའི་མཚན་མོ་དཀར་བའི་སྐྱ་གཟུགས་བཞེན། །
 དགོ་བ་རབ་མཚོག་ཉོན་མོངས་གདུང་སེལ་བས། འཕྲོ་ཀྱན་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཞིབར་ཤོ། ཉོན་མོངས་
 མཚོ་སྟོན་སྐྱེག་བསྟེན་དབུ་ཕྱིང་ཅན། ཉེས་ཚའི་བཞེད་རྣམས་ལྗིང་བ་གང་ཡིན་པ། སེམས་དགའི་
 འོད་སྟོང་ཤར་བས་རབ་བསྐྱམས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་འབྲོར་པས་ཡོངས་གང་མཐོང་བར་ཤོ། སེམས་ཀྱི་
 རབ་རིབ་སྟོ་བྱུང་སྐྱིབ་པའི་སྐྱིན། ཀྱན་སྟོར་འཚོང་བའི་རྣམ་འཕྲོས་རབ་བཞེན་པ། ཤེ་ཤེས་རྒྱུང་གིས་
 རྫོགས་བཅུར་གཏོར་བྱས་ཏེ། འོད་གསལ་བྱང་ཚུབ་ཉི་མམ་ཐོང་བར་ཤོག། རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་
 ངལ་གསོའལས། འབྲས་བུ་རྩུབ་བྱུབ་ཚེན་པོའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན།

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་ལྟ་སྟེ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚིག་དོན་
མཐའ་དག་གི་རིམ་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ཟེན་ནས། ད་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
རྒྱབས་ལས།

གཞན་དོན་དུ་བསོད་ནམས་བསྐྱོད་པ་ནི། ཐོག་མར་མཚན་བཤད་པ་ནས་བརྒྱུ་མས་ཏེ། འབྲས་བུ་མཐར་
བྱུག་པའི་དོན་བཤད་པའི་བར་གྱི་ཚིག་དོན་བཀོད་ལེགས་པ།

དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བཤད་བསོད་ནམས་སློན་ཆེན་ལས། །ཞིབ་དེའི་རང་བཞིན་ཆར་གྱི་ཚིགས་མང་པོས།།

ས་གསུམ་འགོ་བའི་དགོ་ལེགས་རབ་རྒྱས་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་འབྲོར་ཚོགས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཤོག།[༡]

ཅེས་པ་སྟེ། རབ་རྒྱ་ཡངས་གིང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡིད་མཁར། ལེགས་པར་བཤད་པའི་སློན་སྤྱང་ཆེན་པོ།
ཐོས་པ་དང། བསམ་པ་དང། རྒྱུ་མ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲུག་སྟོང་སྟོགས་གིང། ལུང་དང།
རིགས་པ་དང། མན་དག་གི་སྟོག་ཐེང་བཟང་པོ་འགྲུ་བ་ལས་འཐོན་པའི། ཞིབ་དེའི་དགོ་བ་ཆར་གྱི་
ཚོགས་བསིལ་བར་འབབ་པས། འདོད་པ་དང། གཟུགས་དང། གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
སེམས་གྱིས་གཞི་ཚོས་ཁམས་དགོ་བ་སླིང་པོའི་ས་བོན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་བརྒྱན་པས། ཆེས་ཆེར་གོང་དུ་
འཕེལ་བའི་ལྷ་ས་པ་མཐར་ཐུན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྐྱུ་གསུང་བུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་
ལོའི་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོས་མངའ་དབང་རྫོགས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ།།

བརྒྱམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བརྒྱམས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། ལུས།

དེང་སང་ལལ་གྱི་སྒྲོ་མིག་མ་དག་པས། །སྤྲུགས་དང་ལ་ལོ་ལྷན་གཞུང་སོ་སོའི་ལམ།།

འགལ་བར་འཛོན་པས་གཅིག་ཏུ་སྤྲད་མི་ཤེས། །དེ་ལྟར་དེ་དག་ཕྱོགས་རེའི་མིག་ཅན་ཡིན།།[༢]

སྟོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་གཤེགས་ལ། དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རིང་
ཞིག་ནས་རང་རང་གི་དོན་རྟོག་གིས་དཀྱུགས་པས་གསལ་བར་མེད་ལ། སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་ཆེན་པོ་

རྣམས་དང་། བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་གཞུང་སོ་སོའི་ལམ་གྱི་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྗིད་བས། མང་དུ་མ་
ཐོས་ཤིང་རྟོག་གའི་དབྱེ་རྟོག་ཙམ་གྱིས་དཀྱུགས་ནས་སྤྱོད་པོ་མཁའ་ས་པའི་མངོན་རྫོང་ཙམ་རྣམས་གྱིས་
འགལ་བར་འཛིན་པས། དགོངས་པ་ཟབ་མོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བར་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར། རྩེང་ཟད་
རེའི་ཚིག་ཙམ་ལྟར་ལེན་པས་སྤྱོད་པ་རེའི་མིག་ཙམ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལོ།།

མདོ་རྣམས་གཉིས་གྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དོན་མ་ལོར་བར་བསྟན་རྒྱལ་ནི། རྒྱལ་དེ་དག་མཐོང་ནས། གཞུང་།

འདིར་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཐེག་པའི་ཟབ་དོན་མཚོག། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས།།

གངས་རི་ཐོད་དཀར་ཨོ་རྒྱན་རྫོང་གནས་སུ། །དྲི་མེད་འོད་ཟེར་གར་བས་ལེགས་པར་བཀོད།།[༥]

བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་གྱི་ཐེག་པའི་རེས་དོན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དང་།
འབྲས་བུ་གསང་སྤྱོད་གྱི་ཐེག་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དོན་རྣམས། མདོ་དང་། རྒྱུད་དང་། ལུང་
དང་། རིགས་པ་དང་། མན་ངག་གི་གནས་བསྟན་པ་ལས་རི་རྒྱུད་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱི་མ་དམ་པ་ལས་
འོངས་པའི་ཟབ་མོའི་དེ་ལོན་ཉིད་གྱི་དོན་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ། གངས་རི་ཐོད་དཀར་གྱི་མགུལ་
ཨོ་རྒྱན་རྫོང་གི་གྲུབ་གནས་དམ་པར་བཀོད་བཞུགས་ལོ། །དེ་དེ་ཡང་འོན་ཅིང་རྩོད་གྲུ་གིས་དགོ་འཕེལ་
གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱང་གར་ན་ཡོད་དེ། རྫོན་གངས་རིའི་རེ་བས་བརྒྱན་ཞིང་རྒྱ་བའི་གོས་དཀར་
གྱིས་གཡོགས་པ་འདྲ་བ་ལས། དུས་གྱི་དབང་གིས་དེང་སང་ནི་རྩེ་མོ་བྲག་རིའི་ར་བས་མཛེས་པའོ། །
རོགས་རྣམས་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ཆ་གཙང་འབབ་པ། མེ་ཏོག་དང་སྤྱོད་དྲི་ཞིམ་པོ་རྒྱས་པའི་ལྷོ་སྤྱོད་པ་
རྒྱ་ལུག་གི་ནགས་ཚལ་ལྗང་གུ་མ་བྱའི་མགྱིན་པ་འདྲ་བས་བརྒྱན་པའི་མཐོངས་ན། གྲུབ་པས་བརྟེན་
པའི་ནགས་ཁོད་རང་བྱུང་བསྐྱུས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུས་པས་ཨོ་རྒྱན་རྫོང་ཞེས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པའོ།།
བསྟན་བཅོས་འདི་ཡང་སྤྱིང་པོའི་དོན་གཅིག་ཏུ་རེས་པ་བསྟན་པའི་མཛོད་གྱི་ལོར་བུ་ཡིན་པས་སྤྱི་པོ་ས་
སྤང་བར་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་སྤྱི་ལས། དེ་ལྟར་ཡིད་ཚེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་བདག་ཉིད་
འབའ་ཞེག་དག་སྤྱིར་དང་། །གང་དག་མོས་དགོ་སྤྱོད་ཚོགས་དང་ལྡན་སྟོ། །དེ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་སྤྱིར་
འདི་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་སྤྱོད་ལོར་བུ་ཉི་ལྔ་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྡན་པས་བསྟན་བཞུགས་པ་བཞིན། །

དེ་བཞིན་དོན་ཚིག་ཚོས་སྒྲོབས་འོད་མཛད་པ། །འབྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །གང་ཞིག་
 དོན་ལྡན་ཚོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་བྱེད་གསུང། །ཞི་བའི་
 ཕན་ཡོན་སྟོན་བར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ནི་དྲང་སྲོང་གསུང་ཡིན་བརྗོད་པ་གཞན། །གང་ཞིག་རྒྱལ་བ་
 སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་གི། །དབང་བྱས་རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་
 དང་རྗེས་མཐུན་པ། །དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་བཀའ་བཞེས་སྤྱི་བོས་སྤྲང་། །ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས་སོ།།
 དག་བརྒྱུ་ཚེར་སྤེལ་སྤྱིར་གསུང་བཞེད་ཀྱི་རྒྱན་དགོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་
 སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་གོས་གྱིས། ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་མྱད་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་
 གང་ཚེན་མཚོ་བཀོད་པའི།

དག་བདེ་ཡིས་སྤྱིད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །མ་ལུས་ཉེར་ཞིའི་གོ་འཕང་མཚོག་ཐོབ་ནས།།
 སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲེལ་མེད་པ་ཡིས། །སྤྱོད་སྤྱོད་ཀུན་ཀུན་ཏུ་བཀའ་གྱིས་བྱེད་པར་ཤོག།[༤]

ཅས་པ་ནི་གིས་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཏེ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསྟན་བཅོས་བཀོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 དག་བམ་ཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེས། །ཁམས་གསུམ་རིགས་དྲུག་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་འགྲོ་བ་རི་
 སྟེན་པ་ཐམས་ཅད་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པར་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཐོབ་ནས་སྤྱི་དང་
 ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲེལ་མེད་པས། སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། དུས་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀའ་གྱིས་པའི་
 འོད་ཟེར་བརྒྱ་སྟོང་བྱེ་བ་བྲག་ཁྲིག་དཔག་གིས་མི་ལང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དག་ཀུན་ནས་འཕྲོ་
 བར་གྱུར་ཅིག་ཅིག་གྲགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་མཚོག་རབ་ཤིན་ཏུ་མྱད་བྱུང་མཐོ་
 རིས་ས་སྟེང་རྣམ་བརྒྱན་པ། །ལེགས་བཤད་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་ཉི་ཞོ་དམར་བས་ཡིད་མཁའི་ལམ་
 ལ་རབ་གནས་ཤིང་། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བར་ཉེར་ཞིའི་གོ་འཕང་སྤྱི་མེད་སྤྱི་མེད་འཆར་བ་
 གང་། །ས་གསུམ་སྤྱི་དགའི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་མར་བཞུགས་ཏེ་དེང་སང་བདག་གིས་སྤྱི་བམ་ལགས། །ཚོས་
 རྒྱལ་འདི་ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱི་མཚོན་འདྲིའི་གནས་འདྲ་ཞིང་། །ལེགས་བཤད་འོད་སྟོང་ཀུན་ནས་
 འཕྲོ་བས་ཏུ་བདུན་རྒྱས་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་འདྲ། །འདོད་དགའི་རེ་བ་མཐའ་ཡས་རྒྱུ་གསུམ་ལྡན་ཡིད་

བཞེན་ལོ་རྒྱུ་མཚོག་འདྲ་ཞིང་། ལྷོ་ཚོགས་འདོད་སྟེར་ལོ་པ་ཅན་ཉེ་བདེ་གཤེགས་དབང་པོའི་གོ་
 འཕང་བཞེན། ལམ་ལུས་མི་ལུས་ལུས་པ་མེད་པའི་སྤྱིན་ཚེན་སྤྱིང་པོ་དམ་པ་ནི། ལམ་མཛད་ཕན་བདེའི་
 བདེ་ལེགས་ལྟར་པ་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་ལྟར། ལམ་ལེན་མཚོ་བསེལ་སྟོན་མེད་གང་དེ་ལྟ་བུའི་
 གང་ཚེན་མཚོ་མིན་ཞིང་། ལམ་ཐལ་ཡས་འོད་ཟེར་དྲ་བ་སྟེལ་ལེགས་གང་ཡིན་དེ་ཡང་དེ་བཞེན་ལོ། །
 འདི་ནི་མདོ་རྒྱུད་བལྟ་བའི་མེ་ལོང་སྟེ། ལུང་རིགས་མན་རག་དུ་མའི་མཛོད་ཁང་མཚོག་ ཐར་སྤྱིང་
 ལྷང་བྱེད་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ་སྟེ། ལམ་རིག་ལུན་པ་སེལ་བའི་སྟོན་མ་ཡིན། ལྷི་རབས་སྐལ་བཟང་བྱང་རྒྱལ་
 འདོད་པ་དག་ ལམ་གོ་འདི་ལ་རྟག་ཏུ་ནན་ཏན་མཛོད། ལམ་དོ་རྒྱུད་མན་རག་སྤྱིང་པོ་འདི་རྒྱུད་ཞིང་། །
 ཟབ་དོན་བརྒྱུད་པའི་བྱིན་རླབས་སྤྱིན་སྲུང་མཚོགས། ལདག་སྟོའི་འདབ་བཟང་སྤྱིང་པོའི་ནམ་མཁའ་
 ཡངས་པ་ལ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཚིག་དོན་གཤོག་ཡངས་རབ་བརྒྱུད་སྟེ། ཚེས་ཚེར་གོང་དུ་ཐར་
 པའི་གོང་ཁྱེར་རབ་འགོ་ཞིང་། ལྷང་རྒྱལ་ཞི་བ་རྒྱལ་བྲལ་རྒྱུ་རིགས་བཟོད་པ་སྟེ། ལྷང་ལ་ལྷན་
 པདྲའི་མཁེན་བཟེད་མཚོ་ཚེན་ལས་འབྲུངས་པ། ལག་གི་རྗེས་ལྷགས་ཀྱི་མེད་འོད་ཟེར་སྟོར་ལྷན་ནི། །
 འགོ་ཀུན་སྟེར་བྱེད་ཡིད་མཁའི་ལྷན་པ་རབ་བཅོམ་ནས། ལག་དོད་མའི་མཁའ་དབྱིངས་སྤྱིབ་པ་མེད་
 དེར་གནས་པ་ཡིན། ལག་གི་མཚན་མོ་ཞི་དབྱིངས་སྟེར་བ་དེ་མཐོང་ཚེ། ལྷ་སྤྱིའི་དབྱིངས་བཞེན་སྤྱིབ་
 མེད་གསུང་གི་རྗེས་འགོ་བས། ལི་རབ་མར་མེའི་རྒྱལ་མཚན་རྒྱལ་བ་དེར་འགྲུང་ཞེས། ལྷགས་
 ཚེན་འབྱིན་པ་དེ་ཡང་དབལ་ལྷན་བཟླ་སྟེ། ལག་གི་མཚན་ཅམ་དྲན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བའི་
 འཛིགས་ལས་སྟོལ་མཛད་པ། ལྷེ་ཡི་བྱིན་རླབས་ལྷགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཚན་མར་འཛིན་
 པ་མེད། ལག་ཉིས་མེད་ཚོས་གསུང་ཐོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྤྱིའི་བཟོད་ལ་སྟོར་མཛད་པ། ལྷེ་ཡི་དགོ་བས་
 རྟག་ཏུ་སྟོང་ཞིང་འགོ་ཀུན་ཉེར་མཚོའི་གཞིར་གྱུར་ཅིག ལེགས་གསུངས་དཔལ་ལྷན་ཡོན་ཏན་མཚོག་
 མངའ་ཚངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་རབ་གསལ་བ། ལྷང་ག་མེད་རྒྱལ་བ་སྤྱིའི་གཤེགས་ལུལ་རྒྱ་འབྲས་
 ཐེག་པ་ཟབ་མོའི་དོན། ལུང་རིགས་མན་རག་བཞེན་པས་རབ་སྟོན་ངེས་དོན་གིང་རྟ་ཚེན་པོའི་སྟེ། །
 གང་ཡིན་འདི་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་ཉེ་སྟོ་ཚེན་ལྷན་རྣམས་མཁུ་བྱེད་ཡིན། ལྷེ་བ་སྟོན་རབས་དུ་ས་ནས་
 ཚོས་དགར་གྱི། ལྷགོ་ཚོགས་ལྷང་བྱང་ལས་བསྐྱེད་ལས་འགོ་ཅན། ལྷོ་བ་མ་བཟང་པོ་གཞོན་ལུ་སངས་

རྒྱལ་གྱིས། རྒྱལ་པོའི་དོན་ལོ་བདག་གིས་འདི་བཞོན་དོ། ཀའས་འདི་ལྷ་བས་ལེགས་པར་བསྐྱོར་
 པའི་དབུས། རྫོན་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་དམ་པས་བསྐྱེན་པའི་མི། རང་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོའི་གནས་མཚོག་ཏུ།
 རྒྱུ་རབས་དོན་རྒྱུར་ལན་པའི་ཚོས་འདི་བཞོན། རྟོག་བ་དེ་ཡིས་བདག་དང་འགོ་ཀུན་འོད་གསལ་སྤིང་
 པའི་གྲུང་ལྷགས་ཏེ། རྫོན་པའི་རྒྱ་མཚོ་གིན་ཏུ་བརྒྱལ་དཀའ་སྐྱད་ཅིག་ཡུད་གྱིས་རབ་སྐྱོལ་ནས།
 རྒྱལ་པོའི་གོ་འཕང་གིན་ཏུ་སྐྱེད་ལྷུང་རིན་ཆེན་སྤིང་པའི་སྤྱིང་སོན་ཏེ། རྫོན་ཞིའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་
 རབ་བསལ་རྫོགས་སངས་ཡོན་ཏན་ལ་རེག་ཤོག། ཀའ་ཡང་འགོ་བས་འབད་མ་དགོས་པར་བདག་
 གི་དགོ་བས་ཡོངས་གོལ་ཞིང་། རྒྱུང་ཚད་ཅམ་ཡང་བསྐྱབས་པ་མེད་པར་རྒྱལ་པོའི་འགྲོལ་པ་ལུན་
 ཚོགས་ལྟོ། རྟེན་ལྷུང་དེ་བཞིན་བརྩོན་པ་མེད་ཀྱང་ལྷུང་དུ་སྤིང་པའི་མཚོ་བརྒྱལ་ནས། རྟོང་ཡེ་ལྷུང་
 གཅིག་འཁོར་བ་སྤོངས་ནས་ཞི་བའི་གོང་ལྷུང་གང་བར་ཤོག། ཀའས་སྐབས་ཀུན་དུ་དགོ་བ་འདི་
 ཡིས་ནི། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་འགྲོལ་ཞིང་ལྷ་ཡུལ་བཞིན། རྟོང་ལ་བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་དགོ་
 འགྲུབ་ཅིང་། རྟེན་པའི་ལམ་བཟང་སྤྱང་བ་འཛིན་པར་ཤོག། རྟེན་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེད་འཚོ་བ་མི་མཐོང་
 ཞིང་། རང་གི་བདེ་བ་དམ་པས་ཉེར་འཚོ་བ། ལྷ་ཡུལ་ས་སྤིང་ས་འོག་ཀུན་ལྷུང་། མཐའ་ཡང་
 འོད་དཔག་མེད་པའི་གནས་ཐོབ་ཤོག། འགོ་བའི་དོན་གང་ཚོས་དང་མཐུན་འགྲུབ་ཅིང་། རྒྱལ་མིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་བཤམ་ཏེ། རྒྱལ་སོགས་རྒྱལ་སྤུས་དམ་པའི་རྗེས་འགོ་བས། རྒྱུང་དུ་བྱམས་
 མགོན་ཞབས་དུང་སྤྱེ་བར་ཤོག། བདག་གི་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་ཅིང་། ཁེམས་ཅན་ཚོགས་
 རབ་སྤིང་ལས་སྐྱོལ་བའི་རྒྱུར། རྐྱད་ཅིག་མི་དལ་བརྩོན་པ་མཐའ་ཡས་གྱིས། རྫོན་གསུམ་ཞི་བའི་
 དགོན་པར་འཛིན་པར་ཤོག། བདག་གི་བདེ་བས་སེམས་ཅན་ཀུན་བདེ་ཞིང་། ཁེམས་ཅན་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་བདག་གིས་ལུང་ལྷུང་ཏེ། འགོ་བ་དེ་ཀུན་ཡོངས་སུ་སྤོངས་ཀྱི་བར། བདག་གིས་འདྲེན་པའི་
 དེད་དཔོན་བྱེད་པར་ཤོག། ཀའ་ཡང་བདེ་མེད་འཁོར་བ་སྤྱུལ་གཏུག་གྱིང་། མེ་ཚེན་འོབས་དང་འདྲ་
 པའི་ཚོད་འདི་ལས། ལུས་ཅན་བསལ་བའི་ཅན་དན་ནགས་ཚོད་དུ། ཁངས་རྒྱས་པར་ཚལ་སྤོང་
 བས་ཉེར་གནས་ཤོག། མི་རྟག་མི་གཙང་སྤྱུག་བསྐྱེད་བདག་ཏུ་འཛིན། རྫོན་ཅི་ལོག་བཞིས་བརྩོན་
 པའི་འགོ་བ་ཀུན། བདག་གི་མཐུ་ཡིས་རྒྱལ་བའི་སར་གཞེས་ཏེ། མེ་ལུས་ཡོན་ཏན་ཚོགས་རབ་

རྫོགས་པར་ཤོག །ནགས་ནང་མེ་ཏོག་བྱུང་བ་འཕུར་ལྗིང་ཞིང་། །མ་བྱ་གྲག་པས་རྫོང་བསྐྱོད་པ་དེར། །
 ཞི་བའི་བསམ་གཏན་བདེ་བས་ཡོངས་གང་ཞིང་། །སློག་དང་བཅས་པའི་ལུས་འདི་གཡོ་བར་ཤོག །ཚུ་
 གཙང་འབྲས་བུའི་སྣང་མང་གི་བ་བསིལ་ཅན། །འཕྱི་གིང་སྤྲོན་སྤོངས་བྲག་རིའི་བྱུང་དེར་ནི། །གཅིག་
 བྱུང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་སྤངས་ཏེ། །ཐར་པའི་བྱང་ཚུབ་བདུད་ཚི་བརྟེས་པར་ཤོག །ནགས་རྒྱུད་གཡོ་
 བས་མེ་ཏོག་གི་བ་གིང་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །ལོ་མ་ལྷགས་པ་ལྷ་རྗེས་ཚར་པ་འབབ་པ་བཞིན། །བསམ་
 གཏན་པ་དེ་སྐྱེ་མེད་ཞི་བའི་དགའ་བ་ཡིས། །ཏིང་འཛིན་མི་བརྟེན་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་འབྲུབ་
 ཤོག །འདྲུ་ལ་འཁོར་བྱུང་བ་དང་ནི་གདངས་སྟན་བྱ་ཚོགས་སྐྱོགས་པ་ལས། །གཞན་པའི་ཅ་ཅོ་ཉེ་བར་
 ཞི་གྱུར་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའི་ནགས་ཤོད་དེར། །འདྲིས་དང་འདུ་འཛིན་སྐྱེ་བོ་མི་མཐོང་གཅིག་ཕུར་
 ཞིལ་སེམས་གཞེས་བས། །ལྷ་མ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྷང་ལེར་གནས་གིང་ཚོ་འདི་དོན་ཡོད་བྱེད་པར་ཤོག །དེ་
 ལྷར་ལེགས་གསུངས་ཞི་བའི་ཚོས་དང་དག་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཚེ་བས། །མཚོ་ཚེན་ཡངས་གསལ་སྲིད་
 ཚེར་བྱེད་ཅིང་བདེ་དགའི་ཡོན་ཏན་ཚོགས་རབ་འབྲས། །ལྷ་ཡུལ་ས་སྟེང་མཐོ་རིས་བརྒྱན་པས་རན་
 མོང་བ་དག་རབ་སྟོངས་ཏེ། །མངོན་མཐོ་རིས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་སོང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 འབྲུབ་པར་ཤོག །ཚོས་རྩལ་འདི་ཡང་མཁའ་བཞེན་རྒྱ་ཚེ་ཀུན་ལ་བྱེད་ཅིང་ཡིད་བཞིན་རེ་བ་རྣམ་
 སྐྱོང་ལ། །ས་བཞིན་འགོ་བའི་རྟེན་དང་ཉེར་འཚོའི་གྲུ་ཚེན་སྲིད་མཚོ་ལས་སྐྱོལ་དེད་དཔོན་ལྷ་མེད་
 བཞིན། །གདུང་སེལ་ཚོས་ཚར་བདུད་ཚི་འི་རྩུ་བཞིན་ཡིད་མཁའ་གཟུངས་སྤྱིན་སྟོན་པས་ལྷ་ཡི་ར་སྐྱེ་
 བཞིན། །མ་རིག་ལུན་སེལ་ཐར་སྤྱིང་སྤྱང་བས་ཉེ་བླའི་མཚོག་བཞིན་གྲགས་པས་བཀྲ་གིས་བྱེད་པར་
 ཤོག །རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་དལ་གསོའི་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་གིང་རྟ་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། དཔལ་ཨོ་རྒྱུན་གྱི་
 སྟོབ་དཔོན་ཚེན་པོ་དུ་སྐྱེ་སྐྱེ་ལྷ་རྗེས་སུ་གཟུང་ཞིང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་རབ་འབྲུམས་ལ་མང་དུ་བོས་
 པའི་ལོར་གྱིས་སྤྱུག་པ་ཐེག་པ་མཚོག་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་གྱིས། །བྲག་དམར་ཟང་ཡག་ནམ་མཁའི་
 རྫོང་བོད་གྱི་རི་བོ་ཅེ་ལྷ་གཏེར་ཀ་དུ་མས་བརྒྱན་ཅིང་མཁའ་འགོ་རང་བཞིན་གྱིས་འདུ་བའི་གནས་སུ་སྐྱབ་པ་
 རྫོགས་སོ།། །དགེའོ། །དགེའོ། །དགེའོ།།

ལྷོ་མཚན་པའི་མཚན།

དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བའི་ལེའུ་མཚན།

- ༡ ལུང་འདི་ལྷོ་དགོ་བཀའ་འགྲུར་ནང་བཞག་པའི་རྒྱ་འབྲུལ་བྲ་བ་ཞེས་པའི་ནང་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢ ལྷོ་དགོ་ ༣༤༥ བསྟན། དལ་མ། ཚ་འཕགས་པ་ལྷ། བཞི་བརྒྱ་པ། རབ་བྱེད། ༩ ལྷོ་ག ༡ འོག ༡༠ ལ།
- ༣ ལྷོ་དགོ་ ༤༠༡༤ བསྟན། མེས་མཚན་མ། མི་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྤྲེལ། ལེའུ་ ༡ ལྷོ་ག ༣ འོག ༥༤ ལ།
- ༤ ལྷོ་དགོ་ ༤༠༡༠ བསྟན། མེས་མཚན་མ། མི་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ལྷོ་རྒྱུད། ལེའུ་ ༡༡ ལྷོ་ག ༤༤ འོག ༣༤ ལ།
- ༥ བརྒྱད་རྫོང་འགྲེལ་ཆེན་ནང་ཞིབ་འཚོལ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན་ཅིང་གཞུང་གཞན་ཞིག་མིན་ནམ་སྟེ།
- ༦ མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱི་ལུང་འདི་མ་བརྟེན།
- ༧ ལྷོ་དགོ་ ༩༥ བཀའ། མདོ་ལྷོ། ༩ རྒྱ་ཆེར་ལོ་པའི་མདོ། ལེའུ་ ༡༤ འོག ༡༧༩ ལ།
- ༨ མངས་རྒྱས་མང་བྱེད་ཀྱི་མདོ་འདི་ལོ་པའི་མདོ་ལྷོ་དགོ་
- ༩ ལྷོ་དགོ་ ༤༠༡༤ བསྟན། མེས་མཚན་མ། མི་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྤྲེལ། ལེའུ་ ༡ ལྷོ་ག ༡༢ འོག ༥༥ ལ།
- ༡༠ ལྷོ་དགོ་ ༡༢༧ བཀའ། མདོ་ལྷོ། ༥ ཉིང་ལེ་འཚོན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ་ ༣༠ འོག ༩༥ ལ།
- ༡༡ ཚངས་པའི་ཞུས་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༢ ལྷོ་དགོ་ ༤༡༢༢ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག་ རེ་སྤོབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སྤོབ་སྤྱིང། ལྷོ་ག ༩༥ འོག ༥༢ ལ།
- ༡༣ མལ་ཆེན་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༤ དལ་འབྱོར་བསྟན་པའི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༥ ལྷོ་དགོ་ ༤༤ བཀའ། མལ་ཆེན། ག་རྫོང་པོ་བཀོད་པ། འོག ༣༤༡ ལ།
- ༡༦ ལྷོ་དགོ་ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ག་མདོ་སྤྲེད་པ། འོག ༡༩ ལ།
- ༡༧ ལུང་འདི་བརྒྱད་རྫོང་འགྲེལ་ཆེན་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན་ལ་རྫོང་འཕྲུག་དཀའ་འགྲེལ་ནང་བཞག་པའི་འདིར་

དེ་ལས་བཀོད། ཟླ་དགེ ༣༤༡༥ དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་གཉིས་པ་འབྲུང་གནས། སློབ་འཇུག་དཀའ་འགྲེལ།
ཤོག ༤༥ བ༤

༡༨ ཟླ་དགེ ༤༡༤༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། བཤེས་སྤྱིང། སློག ༥༩ ཤོག ༤༩ བ༤

༡༩ ལྷ་བསྐྱེད་པོའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༢༠ བདེ་བ་སྤྲུལ་སྤུམ་ཚོགས་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ཞེས་པ་ཟླ་དགེ་བཀའ་ལྷུང་ནང་མི་བཞུགས།

༢༡ ལྷུང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་འདི་ལྷུང་འགྲེལ་གང་ནས་དྲངས་པ་དོས་འཛོལ་མ་བྱུང།

༢༢ ལུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༢༣ ཟླ་དགེ ༣༤༡༧ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སློབ་འཇུག ལེལ ༤ སློག ༡༧ ཤོག ༤ བ༥

༢༤ ལོང་མཚུངས། སློག ༡༩ ཤོག ༤ བ༥

༢༥ ལྷ་ཚེར་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཉན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༢༦ ཟླ་དགེ ༣༤༡༧ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སློབ་འཇུག ལེལ ༧ སློག ༡༤ ཤོག ༢༠ བ༤

༢༧ ཟླ་དགེ ༡༤༠༩ བསྟན། ལྷུང་འགྲེལ། དེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། དེམ་ལྷ། དེམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག ༤༩ བ༧

འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟེ།

༢༨ ཟླ་དགེ ༣༤༡༧ བསྟན། དབུ་མ། ས སློབ་དཔོན་ལེ་གཉིས་སྤྱིང་པོ། བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྲེད། ཤོག ༩ བ༩

༢༩ ཟླ་དགེ ༤༠༩༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། དབུ་མ་མཐའ་རྣམ་འབྲེད། ལེལ ༡

སློག ༩ ཤོག ༤༠ བ༥

༣༠ ཟླ་དགེ ༤༠༤༩ བསྟན། མདོན་པ། ལ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ།

སློག ༣༩ ཤོག ༥ བ༥

༣༡ ཟླ་དགེ ༣༤༡༧ བསྟན། དབུ་མ། འ སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པ།

སློག ༡༥ ཤོག ༣༡༥ བ༩

༣༢ མ་དཔེར་སེམས་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཚོས་དབྱིངས་བསྐྱེད་པའི་ནང་དུ་གསལ་བས་འདིར་དེ་ལས་བཀོད།

ཟླ་དགེ ༡༡༡༤ བསྟན། བསྐྱེད་ཚོགས། ཀ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། ཚོས་དབྱིངས་བསྐྱེད་པ། སློག ༣༥ ཤོག ༥༥ བ༩

༣༣ ཟླ་དགེ ༣༤༡༥ བསྟན། ཤེར་ལྷིན། ཀ རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན། རྣམས་དང་པོ།

སློག ༤༩ ཤོག ༩ བ༩

༣༤ ཡོན་ཉན་བཀོད་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

- ༥༩ ཟླ་དགེ ༧༡༥༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག རེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱབ། བཤེས་སྤྱིང་། སློཀ ༥༩ འོག ༩ བ ༩
- ༦༠ ཟླ་དགེ ༩༥༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༧ སློཀ ༩༩ འོག ༩ བ ༡༡
- ༦༡ ཟླ་དགེ ༧༡༥༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག བེ མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱབ། རིན་ཚེན་ཤེང་བ། ལེའུ ༩ སློཀ ༧༥ དང་ ༡༠༠
འོག ༡༡༧ བ ༡
- ༦༨ ཟླ་དགེ ༧༡༥༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག རེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱབ། བཤེས་སྤྱིང་། སློཀ ༡༧ འོག ༤༧ བ ༤
- ༦༩ ལྷུ་འི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༧༤ ལྷུ་འི་རྒྱུད་རྒྱལ་པོའི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༧༥ ཟླ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཅ ལྟར་གསལ་གསལ་པའི་མདོ། ལེའུ ༥ འོག ༡༩༠ བ ༩
- ༧༦ ཟླ་དགེ ༩༥༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༥ སློཀ ༡ འོག ༡༠ བ ༥
- ༧༧ ཟླ་དགེ ༩༩༡ བཀའ། མདོ་སྟེ། ༘ དཀོན་མཚོག་སྤྱིན་གྱི་མདོ། འོག ༥༩ བ ༩
- ༧༨ ཟླ་དགེ ༥༧ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་གསལ། ཚ འོད་སྤྲུང་གི་ལེའུ འོག ༡༩༩ བ ༤ འགྲུར་མི་མཐུན།
- ༧༩ འགྲོ་བ་རྣམས་འབྱེད་གྱི་མདོ་ཞེས་པ་ལོ་མཚན་མ་བུ་བ།
- ༨༠ སྤོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༨༡ དབུ་མ་ཉེར་གཞག་ཚེན་པོའི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༨༢ མདོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༨༩ ཟླ་དགེ ༩༥༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༡༠ སློཀ ༤༧ འོག ༩༩ བ ༥
- ༩༤ ཟླ་དགེ ༧༠༥༩ བསྟན། མདོན་པ། ལ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མདོན་པ་མཛོད། བཞུགས་གསུམ་པ།
སློཀ ༥༥ འོག ༩༠ བ ༤
- ༩༥ འབྲུང་བཞི་བཟང་པའི་རྒྱུད་ཞེས་པ་སྟེ་དགེ་བཀའ་འགྲུར་ནང་མི་བཞུགས།
- ༩༦ ལུང་རྣམས་འབྱེད་གྱི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

གཉེས་པ་ཚོ་མི་རྟག་པའི་ལེའུའི་མཚན།

- ༡ ཟླ་དགེ ༩༩༤ བཀའ། མདོ་སྟེ། ས ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། མི་རྟག་པའི་ཚོམས། འོག ༩༠༩ བ ༩
- ༨ ཟླ་དགེ ༡༤ བཀའ། ཤེར་ལྷོན། ཀ རོ་རྩེ་གཙོན་པ། འོག ༡༩༩ བ ༥
- ༩ ཟླ་དགེ ༩༥༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༧ སློཀ ༡༤ འོག ༥ བ ༤

- ༤ ཟླ་དགེ ༡༩༡ བཀའ་ལ། མདོ་ཟླ། ༩ རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ། འོག ༡༠ བ༥
- ༥ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༦ ལོང་མཚུངས།
- ༧ རྗེ་དཔེ་ལྷན་པའི་ཚོམས་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༨ ཟླ་དགེ ༢༠ བཀའ་ལ། མདོ་ཟླ། ༡༠ རྒྱ་ཆེར་ལོ་པའི་མདོ། ལེའུ ༡༢ འོག ༡༤༩ བ༩
- ༩ ཟླ་དགེ ༡༩༢ བཀའ་ལ། མདོ་ཟླ། ༥ ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༢ འོག ༡༤ བ༥
- ༡༠ ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་ལྷི་མ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ལོ་མཛུགས་མ་གྲུབ།
- ༡༡ ཟླ་དགེ ༢༡༡༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། བཤེས་སྤྱིང། སྟོག ༤༢ འོག ༤༩ བ༢
- ༡༢ མི་རྟག་པའི་ཚོམས་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༣ མ་དཔེར་དམ་ཚོས་པ་དྲུ་དཀར་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ལོ་མཛུགས་ལ་ལུང་འདི་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོར་བཞགས་པ་འདྲི་དེ་
དེ་ལས་བཏོད། ཟླ་དགེ ༡༡༤ བཀའ་ལ། མདོ་ཟླ། ༩ རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ། འོག ༡༠༢ བ༥
- ༡༤ ཟླ་དགེ ༡༡༩ བཀའ་ལ། མདོ་ཟླ། ༩ མཚན་མོ་བཟང་པོའི་མདོ། འོག ༡༤༩ བ༩
- ༡༥ དཔུང་པ་བཟང་པོའི་མདོ་ཞེས་པ་ཟླ་དགེ་བཀའ་ལུང་འདི་ལྷན་པའི་བཞགས་ཀྱང་དཔུངས་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བ་
བཞགས་པ་དེར་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༦ ལུང་འདི་གང་ནས་དྲངས་པའི་གཞུང་ལོ་མཛུགས་མ་གྲུབ།
- ༡༧ མི་རྟག་པའི་གཏམ་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༨ ཟླ་དགེ ༡༩༢༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱིང་འཇུག ལེའུ ༩ སྟོག ༡༢ འོག ༤ བ༩
- ༡༩ དཔུང་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་ལུང་འདི་གང་ནས་དྲངས་པའི་གཞུང་ལོ་མཛུགས་མ་གྲུབ།
- ༢༠ ཟླ་དགེ ༢༡༤༨ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ། ལེའུ ༩ སྟོག ༢༢
འོག ༡༩༢ བ༡
- ༢༡ ཟླ་དགེ ༢༡༡༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། བཤེས་སྤྱིང། སྟོག ༤༤ འོག ༤༩ བ༥
- ༢༢ ཟླ་དགེ ༢༡༡༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སྤྱིང། སྟོག ༤༤ འོག ༤༠ བ༤
- ༢༣ རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༤ ཟླ་དགེ ༢༡ བཀའ་ལ། དཀོན་བཙུགས། ཅ དཔས་སྐྱེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། འོག ༡༠༩ བ༤
- ༢༥ ཟླ་དགེ ༡༩༢༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱིང་འཇུག ལེའུ ༩ སྟོག ༤༤ འོག ༤ བ༤

- ༡༥ ལྷེ་དགེ ༣༤༡༡ བསྟན། དབྱུང། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྗང། སློབ་འཇུག ལེལུ ༡ ལྷོ་ཀ ༡ འོག ༡༠ བ༡
- ༡༦ ལྷེ་དགེ ༡༡ བཀའ། དཀོན་བཙུགས། ཅ དྲི་མ་མེད་གྱིས་བྱིན་པས་ཞུས་པའི་མདོ། འོག ༡༤༣ བ༤
- ༡༧ ལྷེ་དགེ ༣༤༤ བཀའ། མདོ་སྟེ། ས ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། མི་རྟག་པའི་ཚོམས། འོག ༡༠༧ བ༤
- ༡༨ མ་དཔེར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་ཚོམས་སུ་བཞུགས་པས་འདིར་དེ་ལས་བཀོད། ལྷེ་དགེ ༣༤༤ བཀའ།
མདོ་སྟེ། ས ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། འོག ༡༡༠ བ༡
- ༡༩ ལྷེ་དགེ ༧༧ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཞ རྒྱ་ཚེར་ལོ་པའི་མདོ། ལེལུ ༡༣ འོག ༤༡ བ༡
- ༢༠ ལྷེ་དགེ ༡༣ བཀའ། འེར་བྱིན། ཀ མདོ་སྟེད་པ། འོག ༡༡ བ༤
- ༢༡ ལྷེ་དགེ ༣༤༡༡ བསྟན། དབྱུང། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྗང། སློབ་འཇུག ལེལུ ༤ ལྷོ་ཀ ༡༤ འོག ༤ བ༤
- ༢༢ འདུས་པ་རིན་པོ་ཚེའི་རྟོག་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༣ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༤ ལྷེ་དགེ ༣༤༡༡ བསྟན། དབྱུང། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྗང། སློབ་འཇུག ལེལུ ༡ ལྷོ་ཀ ༧༧ འོག ༤ བ༤
- ༢༥ ལྷེ་དགེ ༤༡༤༣ བསྟན། སློབ་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སློབ། ལྷོ་ཀ ༡༡ འོག ༤༡ བ༡
- ༢༦ བརྟན། ལྷེ་དགེ་དཔེར་མ།
- ༢༧ ལྷེ་དགེ ༤༡༤༣ བསྟན། སློབ་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སློབ། ལྷོ་ཀ ༤༣ འོག ༧༠ བ༡
- ༢༨ མི་རྟག་པའི་དོན་གྱི་གཏམ་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༩ ལྷེ་དགེ ༣༤༡༡ བསྟན། དབྱུང། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྗང། སློབ་འཇུག ལེལུ ༡ ལྷོ་ཀ ༤༣ འོག ༤ བ༡
- ༣༠ ལོང་མཚུངས། ལེལུ ༤ ལྷོ་ཀ ༡༡ འོག ༤ བ༡
- ༣༡ ལྷེ་དགེ ༣༡༤༤ བསྟན། འེར་བྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན། ལྷེ་དགེ་དཔེར་མ།
ལྷོ་ཀ ༡༠ འོག ༡༡ བ༡
- ༣༢ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

གསུམ་པ་འཁོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ལེལུའི་མཚན།

- ༡ ལྷེ་དགེ ༡༡༤ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཚ རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ། འོག ༡༠༣ བ༡
- ༢ ལྷེ་དགེ ༤༡༧༤ བསྟན། སློབ་ཡིག ལ མགོན་པོ་སྟུ་རྒྱུབ། རིན་ཚེན་ཐེང་བ། ལེལུ ༣ ལྷོ་ཀ ༡༤ དང་ ༡༤
འོག ༡༡༧ བ༡

- ༡༥ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུང་འདི་མ་བརྟེན།
- ༡༦ རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་ས་མང་པོ་བའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༧ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུང་འདི་མ་བརྟེན།
- ༡༨ ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༩ ཟ࿃་དགེ ༡༧༥༥ བརྟན། སྦྱིང་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སྦྱིང་། སྟོག ༡༥ འོག ༡༧ བ༥
- ༢༠ ཟ࿃་དགེ ༡༧༥༥ བརྟན། སྦྱིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། བཤེས་སྦྱིང་། སྟོག ༥༥ འོག ༧༧ བ༧
- ༢༡ བོད་མཚུངས། སྟོག ༥༧ འོག ༧༧ བ༧
- ༢༢ ཟ࿃་དགེ ༧༠༥༧ བརྟན། མདོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མདོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། སྟོག ༥༧ འོག ༧༠ བ༥
- ༢༣ ཟ࿃་དགེ ༥༥༧༧ བརྟན། མདོན་པ། ཡ མདོད་བྱམ་པ་ཉེར་གཞག ལེལུ ༧ འོག ༧༧༧ བ༧
- ༢༤ བོད་མཚུངས། འོག ༧༧༧ བ༧ རས་ ༧༧༥ བ༥ དབར་ཡང་སོས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་གསལ་ནའང་། མ་དཔེར་དངས་པ་ལྟར་གྱི་ཚེ་ཚད་སོགས་མི་འབྱུང་། ཟ࿃་དགེ ༧༠༧༠ བརྟན། མདོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། འོག ༧༧༧ བ༧
- ༢༥ ཟ࿃་དགེ ༧༧༥༥ བརྟན། སྦྱིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། བཤེས་སྦྱིང་། སྟོག ༧༥ འོག ༧༧ བ༧
- ༢༦ ཟ࿃་དགེ ༥༥༧༧ བརྟན། མདོན་པ། ཡ མདོད་བྱམ་པ་ཉེར་གཞག ལེལུ་དང་པོ། འོག ༧༧༥ བ༧ རས་ཐིག་ཅག་གི་འགྲེལ་བཤད་གསལ་ནའང་། མ་དཔེར་དངས་པ་ལྟར་གྱི་ཚེ་ཚད་སོགས་མི་འབྱུང་། ཟ࿃་དགེ ༧༠༧༠ བརྟན། མདོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། འོག ༧༧༧ བ༧
- ༢༧ ཟ࿃་དགེ ༧༧༥༥ བརྟན། སྦྱིང་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སྦྱིང་། སྟོག ༧༧ འོག ༧༧ བ༧
- ༢༨ ཟ࿃་དགེ ༧༧༥༥ བརྟན། སྦྱིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། བཤེས་སྦྱིང་། སྟོག ༧༥ འོག ༧༧ བ༧
- ༢༩ ཟ࿃་དགེ ༥༥༧༧ བརྟན། མདོན་པ། ཡ མདོད་བྱམ་པ་ཉེར་གཞག ལེལུ ༧ འོག ༧༧༧ བ༧ རས་བསྐྱུས་འཛོམས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་གསལ་ནའང་། མ་དཔེར་དངས་པ་ལྟར་གྱི་ཚེ་ཚད་སོགས་མི་འབྱུང་། ཟ࿃་དགེ ༧༠༧༠ བརྟན། མདོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། འོག ༧༧༧ བ༧
- ༣༠ ཟ࿃་དགེ ༧༧༥༥ བརྟན། སྦྱིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། བཤེས་སྦྱིང་། སྟོག ༥༥ འོག ༧༧ བ༧
- ༣༡ ཟ࿃་དགེ ༧༧༥༥ བརྟན། སྦྱིང་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སྦྱིང་། སྟོག ༧༠ འོག ༧༧ བ༧
- ༣༢ ཟ࿃་དགེ ༥༥༧༧ བརྟན། མདོན་པ། ཡ མདོད་བྱམ་པ་ཉེར་གཞག ལེལུ ༧ འོག ༧༧༥ བ༧ རས་དུ་འབོད་ཀྱི་

- འགེལ་བཤད་གསལ་ནའང་། མ་དབེར་དྲངས་པ་ལྟར་གྱི་ཚེ་ཚད་སོགས་མི་འབྱུང་། ཟླ་དགེ ༤༠༧༠ བསྟན།
- མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག ༡༥༤ བ།
- ༤༤ ཟླ་དགེ ༤༡༥༥ བསྟན། སླིང་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སླིང་། ལྷོ་ཀ ༥༤ ཤོག ༤༧ བ།
- ༤༥ ཟླ་དགེ ༥༡༥༥ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཡ མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག ལེལ། ༡ ཤོག ༡༥༤ བ། དུ་འབོད་ཚེན་པོའི་
- འགེལ་བཤད་གསལ་ནའང་། མ་དབེར་དྲངས་པ་ལྟར་གྱི་ཚེ་ཚད་སོགས་མི་འབྱུང་། ཟླ་དགེ ༤༠༧༠ བསྟན།
- མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག ༡༥༤ བ།
- ༤༦ ཟླ་དགེ ༤༡༥༥ བསྟན། སླིང་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སླིང་། ལྷོ་ཀ ༥༥ ཤོག ༤༧ བ།
- ༤༧ ཟླ་དགེ ༥༡༥༥ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཡ མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག ལེལ། ༡ ཤོག ༥༠༥ བ། བསྟན་ཚུ་ལྟུང་གྱི་
- འགེལ་བཤད་གསལ་ནའང་། མ་དབེར་དྲངས་པ་ལྟར་གྱི་ཚེ་ཚད་སོགས་མི་འབྱུང་། ཟླ་དགེ ༤༠༧༠ བསྟན།
- མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག ༡༥༤ བ།
- ༤༨ མདོ་ལུང་འདི་མ་བརྟེན།
- ༤༩ ཟླ་དགེ ༥༡༥༥ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཡ མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག ལེལ། ༡ ཤོག ༥༡༥ བ། བསྟན་ཚུ་ལྟུང་གྱི་
- འགེལ་བཤད་གསལ་ལ། ཟླ་དགེ ༤༠༧༠ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་
- བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག ༡༥༤ བ།
- ༥༠ ཟླ་དགེ ༤༡༥༥ བསྟན། སླིང་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སླིང་། ལྷོ་ཀ ༥༥ ཤོག ༤༧ བ།
- ༥༡ ཟླ་དགེ ༤༡༥༥ བསྟན། སླིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ལྷན་སྐྱོད་པ། བཤེས་སླིང་། ལྷོ་ཀ ༥༥ ཤོག ༤༧ བ།
- ༥༢ ལས་རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༣ ཟླ་དགེ ༥༡༥༥ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཡ མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག ལེལ། ༡ ཤོག ༥༡༥ བ། འདི་འཚོལ་ལ་དགོངས་
- པ་མིན་ནམ་སྟེ། ཟླ་དགེ ༤༠༧༠ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་
- བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག ༡༥༤ བ།
- ༥༤ ལས་རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༥ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༦ ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༧ ཟླ་དགེ ༤༡༥༥ བསྟན། སླིང་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སླིང་། ལྷོ་ཀ ༥༡ ཤོག ༤༧ བ།
- ༥༨ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ཀ ༥༡ ཤོག ༤༧ བ།

- ༡༤ ཟླ་དགེ ༡།༡༩ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སྤྲིང་། སློཀ ༤༩ འོག ༤༩ བལ
- ༡༥ བོང་མཚུངས། སློཀ ༤༩ འོག ༤༩ བལ
- ༡༦ བོང་མཚུངས། སློཀ ༤༤ འོག ༤༤ བལ
- ༡༧ མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༨ ཟླ་དགེ ༡།༡༩ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སྤྲིང་། སློཀ ༡༩ འོག ༤༤ བལ
- ༡༩ མ་དཔེར་མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་མ་བརྟེན་པས་འདིར་མཚོན་ནས་བཀོད། ཟླ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན།
མདོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མདོན་པ་མཚོན། གནས་གསུམ་པ། འོག ༡༡༤ བ༡
- ༢༠ ཟླ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མདོན་པ་མཚོན། གནས་གསུམ་པ།
སློཀ ༡༤ འོག ༡༠ བལ
- ༢༡ ཟླ་དགེ ༡།༡༩ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱབ། བཤེས་སྤྲིང་། སློཀ ༡༩ འོག ༤༤ བལ
- ༢༢ ཟླ་དགེ ༡།༡༩ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སྤྲིང་། སློཀ ༣༡ འོག ༤༩ བལ
- ༢༣ བོང་མཚུངས། སློཀ ༣༤ འོག ༤༩ བལ
- ༢༤ ཟླ་དགེ ༡།༡༩ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱབ། བཤེས་སྤྲིང་། སློཀ ༤༡ འོག ༤༤ བལ
- ༢༥ ཟླ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མདོན་པ་མཚོན། གནས་གསུམ་པ།
སློཀ ༤༠ འོག ༡༠ བལ
- ༢༦ རྒྱ་མཚོས་ལུས་པའི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༧ ཟླ་དགེ ༡།༡༩ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱབ། བཤེས་སྤྲིང་། སློཀ ༡༤ འོག ༤༤ བལ
- ༢༨ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༩ ཟླ་དགེ ༡།༡༩ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སྤྲིང་། སློཀ ༡༤ འོག ༤༢ བལ
- ༣༠ བོང་མཚུངས། སློཀ ༢༧ འོག ༤༩ བལ
- ༣༡ ལས་བརྒྱ་པའི་བསྟོན་འགྲེལ་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣༢ ཟླ་དགེ ༡།༡༩ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སྤྲིང་། སློཀ ༣༠ འོག ༤༩ བལ
- ༣༣ ཟླ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་མེ། ལེལ་ ༡ འོག ༡༡༧ བལ ཚོགས་ལྷ་ཅུང་མི་མཐུན།
- ༣༤ ཟླ་དགེ ༡།༡༩ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱབ། བཤེས་སྤྲིང་། སློཀ ༡༠༩ འོག ༤༤ བ༡
- ༣༥ ཟླ་དགེ ༡༧ བཀའ། དཀོན་བརྟེན། ཚ འོད་སྤངས་ཀྱི་ལེལ་ འོག ༡༡༠ བལ

སྟོན་ ༡༡ འོག་ ༡༠ བ་༣

- ༡) ལྗེ་དགོ་ ༡༡༤ བཀའ། རྒྱུད། བ་ གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། འོག་ ༡༤༤ བ་༧
- ༡༢ འབྲུང་བཞེས་པའི་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བ་སྡེ་དགོ་བཀའ་འབྲུང་ནང་མི་བཞུགས་ཤིང་ངོས་འཛིན་མ་ལུང།
- ༡༣ ལྗེ་དགོ་ ༤༠༢༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་སྲ་མའི་རྣམ་བཤད། འཕྲུ་ ༡
འོག་ ༤༩ བ་༤ འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།
- ༡༤ ལྗེ་དགོ་ ༢༤༡༡ བསྟན། དབུ་མ། འ སློབ་དཔོན་སློབ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་བརྟུ་བ།
འོག་ ༢༡༤ བ་༣
- ༡༥ ལྗེ་དགོ་ ༤༠༢༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་སྲ་མའི་རྣམ་བཤད། འཕྲུ་ ༡
འོག་ ༡༠༤ བ་༡
- ༡༦ ལྗེ་དགོ་ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི སློབ་དཔོན་སློབ་གྲགས་པ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་བཤད་པ། འོག་ ༡༢༤ བ་༡
འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།
- ༡༧ ལོང་མཚུངས། འོག་ ༡༢༤ བ་༧ འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།
- ༡༨ ལྗེ་དགོ་ ༤༠༢༩ བསྟན། མདོན་པ། གུ སློབ་དཔོན་དབྱེག་གཉེན། མདོན་པ་མཛོད། གནས་དང་པོ། སྟོན་ ༡༧
འོག་ ༢ བ་༣
- ༡༩ རྟོག་ཅེ་པའི་དོ་རྩའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ཉན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༠ ལུང་འདི་ཉིང་ངེ་འཛོན་མཚོག་དམ་པའི་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༡ བྱང་སའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༢ གུན་གཞི་དང་ཡེ་ཤེས་བརྟག་པའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་གསང་བས་མཛོད་པ་འདི་སྡེ་དགོ་བསྟན་འབྲུང་ནང་
མི་བཞུགས་ལ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བུང།
- ༢༣ ལྗེ་དགོ་བཀའ་འབྲུང་ནང་རྒྱུད་འདི་མི་བཞུགས་ཀྱང་བེ་འོད་རྒྱུད་ནང་ཐིག་ལེ་གུན་འདུས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་འཚོལ་
ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༤ ལོང་མཚུངས།
- ༢༥ གུན་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་སྡེ་དགོ་བཀའ་འབྲུང་ནང་མི་བཞུགས་ཤིང་ངོས་འཛིན་མ་ལུང།
- ༢༦ ལྷ་ངན་མེད་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༧ མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

- ༡༧ སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་བརྟན་པའི་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚམས་མཛད་པ་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུལ་ནང་མི་བཞུགས་ཤིང་དཔེ་ལག་སོན་མ་བུར།
- ༡༩ དོ་རྒྱལ་མཛོད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༠ སྡེ་དགེ་ ༡༡༠ བཀའ་ལ། མདོ་སྡེ། ཆ རྒྱན་སྐྱུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ལེའུ་ ༩ ཤོག ༥༥ བུ་འགྲུལ་མི་མཐུན།
- ༢༡ སྡེ་དགེ་ ༢༧༥ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་རྗེ་བུ་བྱུང་བུ་མཐོན་པོ། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་དང་པོ། སྡོག་ ༤༠ ཤོག ༩ བཟ
- ༢༢ སྡེ་དགེ་ ༡༡༠ བཀའ་ལ། མདོ་སྡེ། ཆ རྒྱན་སྐྱུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཤོག ༣༥ བུ
- ༢༣ སྡེ་དགེ་ ༤༤༢༩ བཀའ་ལ། མདོ་སྡེ་ལ་སློང་། ཚམས་ཀྱི་ཚེགས་སུ་བཅད་པ། སྡོག་ ༡
- ༢༤ སྡེ་དགེ་ ༡༩ བཀའ་ལ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡེ་དཔེ། ཤོག ༡༥ བུ
- ༢༥ སྡེ་དགེ་ ༤༠༥༩ བསྟན། མཛོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚམས་མཛོན་པ་མཛོད། གནས་བཞེས། སྡོག་ ༧༩ ཤོག ༡༩ བུ
- ༢༦ འགྲོ་བ་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཞེས་པ་དོས་འཛིན་མ་བུར།
- ༢༧ སྡེ་དགེ་ ༤༠༥༩ བསྟན། མཛོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚམས་མཛོན་པ་མཛོད། གནས་བཞེས། སྡོག་ ༧༤ ཤོག ༡༩ བུ
- ༢༨ སྡེ་དགེ་ ༤༠༩༠ བསྟན། མཛོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚམས་མཛོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གནས་བཞེས། ཤོག ༩༠༥ བུ
- ༢༩ སྡེ་དགེ་ ༤༠༥༩ བསྟན། མཛོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚམས་མཛོན་པ་མཛོད། གནས་བཞེས། སྡོག་ ༧༧ ཤོག ༡༩ བུ
- ༣༠ འགྲོ་བ་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཞེས་པ་དོས་འཛིན་མ་བུར།
- ༣༡ སྡེ་དགེ་ ༡༩ བཀའ་ལ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་སྟོང་། ལེའུ་ ༧ ཤོག ༡༠༡ བུ འགྲུལ་མི་མཐུན།
- ༣༢ སྡེ་དགེ་ ༡༩༩ བཀའ་ལ། མདོ་སྡེ། ད རབ་ཏུ་ཞིབ་རྣམས་པར་དེས་པའི་ཚོ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་རེ་འཛིན་གྱི་མདོ། ཤོག ༩༠༥ བུ
- ༣༣ ལུང་འདི་དཀོན་བཅུགས་ཀྱི་ཚམས་ཚན་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣༤ སྡེ་དགེ་ ༩༥༧ བཀའ་ལ། མདོ་སྡེ། ཡ མདོ་དཔོན་པ་ཉེར་གཞག ལེའུ་ ༡ ཤོག ༥༧ བུ
- ༣༥ ལས་བརྒྱུ་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

- ༤༤ མ་དཔེར་ལས་བརྒྱ་བ་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྲུར་བ་གཉིས་དུ་བཞུགས་པ་འདིར་
དེ་ལས་བཀོད། ཟླ་དགེ ༣༣༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། འོག ༢༧༧ བ། དང་ ༣༤༡ བ༤
ཟླ་དགེ ༣༣༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྲུར་བ། འོག ༣༠༠ བ༢
- ༤༥ ཟླ་དགེ ༤༡༥༤ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་ཐེང་བ། ལེལུ ༡ ལྷོག ༡༤
འོག ༡༠༧ བ༢
- ༤༦ ཟླ་དགེ ༤༠༢༧ བསྟན། སེམས་ཅོམ། བི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ།
ལེལུ ༤ འོག ༡༤ ༣༢
- ༤༧ དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྒྱུང་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༨ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༩ ཟླ་དགེ ༤༡༥༤ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་ཐེང་བ། ལེལུ ༡ ལྷོག ༢༢ འོག ༡༠༧ བ༤
- ༥༠ ཟླ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ར ཉི་མེ། ལེལུ ༣༤ འོག ༣༤༤ ༣༢ ཚོགས་སྐྱ་ཅུང་མི་མཐུན།
- ༥༡ ཟླ་དགེ ༤༡༥༤ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་ཐེང་བ། ལེལུ ༡ ལྷོག ༢༣ འོག ༡༠༧ བ༤
- ༥༢ ཟླ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ར ཉི་མེ། ལེལུ ༣༢ འོག ༣༤༤ བ༤
- ༥༣ དམ་ཚེས་བསྐྱེད་ཀྱང་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༤ སྤྱིང་པོ་མཚོག་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༥ ཟླ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡེ་དཔ། འོག ༣ ༣༣
- ༥༦ ཟླ་དགེ ༡༡༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ར དམ་པའི་ཚེས་བསྐྱེད་ཀྱང་པོ། ལེལུ ༣ འོག ༣༠ ༣༤ འགྲུར་མི་མཐུན།
- ༥༧ བོང་མཚུངས། འོག ༡༠༤ ༣༡
- ༥༨ བོང་མཚུངས། ལེལུ ༡༡ འོག ༤༥ བ༧ འགྲུར་མི་མཐུན།
- ༥༩ ཟླ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལྷན་རག་ཤེགས་པའི་མདོ། ལེལུ ༤ འོག ༡༧༣ བ༧
- ༦༠ བོང་མཚུངས། འོག ༡༧༣ བ༤
- ༦༡ ཟླ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡེ་དཔ། འོག ༡༥ བ༢
- ༦༢ ཟླ་དགེ ༤༡༥༤ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་ཐེང་བ། ལེལུ ༡ ལྷོག ༤༥ འོག ༡༠༤ བ༢
- ༦༣ ཟླ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡེ་དཔ། འོག ༤ ༣༥ འགྲུར་མི་མཐུན།
- ༦༤ ཁི་བརྒྱད་སྤྱིང་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

- ༤༧ ལྷ་དགེ ༤༡༥༤ བསྟན། སྤྱི་ཡིག་གི་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱོད། རིན་ཚེན་ཕྱིང་བ། ལེལ་ ༡ ལྷོ་ཀ ༣༥ འོག་ ༡༠༧ བཟ
- ༤༨ ལྷ་དགེ ༡༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ང་ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བྲི་བ། ལེལ་ ༣༩ འོག་ ༣༥༩ ཀ།
- ༤༩ ལྷ་དགེ ༤༡༥༤ བསྟན། སྤྱི་ཡིག་གི་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱོད། རིན་ཚེན་ཕྱིང་བ། ལེལ་ ༣ ལྷོ་ཀ ༡༩ འོག་ ༡༡༥ ཀ།
- ༥༠ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ཀ ༡ འོག་ ༡༤༤ བཟ
- ༥༡ ལྷ་དགེ ༤༠༣༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་གྲུ་མ། ལེལ་ ༡ ལྷོ་ཀ ༡༩
འོག་ ༥༤ ཀ༤
- ༥༢ ལྷ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ་ བརྒྱད་སྟོང་། ལེལ་ ༡ འོག་ ༩ ཀ༩
- ༥༣ ལྷ་དགེ ༤༠༣༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་གྲུ་མ། ལེལ་ ༡ འོག་ ༥༤ ཀ༤
- ༥༤ ལྷ་དགེ ༣༤༠ བཀའ། རྒྱུད། ཀ་ འཇམ་དབལ་མཚན་བརྗོད། འོག་ ༤ ཀ༩
- ༥༥ ལྷ་དགེ ༤༡༨ བཀའ། རྒྱུད། ང་ ཀྱའི་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལེལ་ ༤ འོག་ ༣༩ ཀ༩
- ༥༦ ལྷ་དགེ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་མདོ་ཞེས་ལྷ་དགེ་བཀའ་འགྲུར་ནང་མི་བཞུགས་ཤིང་དོས་འཛིན་མ་ལུབ།
- ༥༧ ལྷ་དགེ ༤༠༣༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་གྲུ་མ། ལེལ་ ༡ ལྷོ་ཀ ༤༩
འོག་ ༥༧ བ།
- ༥༨ ལྷ་དགེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཉ་ བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ། ལེལ་ ༤ འོག་ ༡༣༩ ཀ༡
- ༥༩ ལྷ་དགེ ༤༤ བཀའ། མལ་ཆེ། ཨ་ རྗེ་བཙུན་པོ་བཀོད་པ། འོག་ ༣༡༠ ཀ༩
- ༦༠ ལྷ་དགེ ༤༠༣༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་གྲུ་མ། ལེལ་ ༡ ལྷོ་ཀ ༡༡༡
འོག་ ༤༡ བཟ
- ༦༡ ལྷ་དགེ ༤༠༣༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ་ ༤ ལྷོ་ཀ ༤
འོག་ ༤ ཀ༩
- ༦༢ ལྷ་དགེ ༤༠༣༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་གྲུ་མ། ལེལ་ ༡ ལྷོ་ཀ ༩༩
འོག་ ༥༨ བཟ
- ༦༣ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ཀ ༡༠༡ འོག་ ༥༩ ཀ༩
- ༦༤ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ཀ ༡༣༩ འོག་ ༤༠ བལ་ འགྲུར་མི་མཚུན།
- ༦༥ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ཀ ༡༣༤ འོག་ ༤༡ ཀ༡
- ༦༦ ལྷ་དགེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཉ་ བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ། ལེལ་ ༤ འོག་ ༡༡༧ ཀ༩

- ༤༧ ཟླ་དགེ ༤༡༧ བཀའ་ལྔ་རྒྱུད། ༨ གྱིའི་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ། ལེའུ་ ༡ འོག་ ༡ ཅུ་
- ༤༨ རིན་ཚེན་བྱ་བའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༩ ཟླ་དགེ ༡༢༢ བཀའ་ལྔ་ མདོ་སྟེ། ཐ འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མདོ། འོག་ ༡༥༩ ཅུ་
- ༥༠ མ་དཔེར་སེམས་གྱི་དོ་རྗེ་བསྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལུང་འདི་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོན་པར་བཞགས་པ་འདིར་དེ་ལས་བཀོད།
 ཟླ་དགེ ༡༡༡༨ བསྟན། བསྟོན་ཚོགས། ༧ མགོན་པོ་སྤྲུལ། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ། སྟོག་ ༢༩ འོག་ ༤༤ བ་༩
- ༥༡ ཟླ་དགེ ༤༢༢ བཀའ་ལྔ་ རྟོན་རྒྱུད། ༧ གསང་སྟོང་། ལེའུ་ ༡༤ འོག་ ༢༢༢ ཅུ་
- ༥༢ ཟླ་དགེ ༤༠༢༥ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་སྤྲུལ་མའི་རྣམ་པ་བཤད། ལེའུ་ ༡
 འོག་ ༤༤ ཅུ་
- ༥༣ ཟླ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྤྲུལ། ལེའུ་ ༡ སྟོག་ ༣༤
 འོག་ ༥༤ ཅུ་
- ༥༤ ཟླ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟེ་རྒྱུད། ལེའུ་ ༡༠ སྟོག་ ༡༥
 འོག་ ༤ ཅུ་
- ༥༥ ཟླ་དགེ ༤༠༢༥ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་སྤྲུལ་མའི་རྣམ་པ་བཤད། ལེའུ་ ༡
 འོག་ ༤༤ བ་༤
- ༥༦ ཟླ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྤྲུལ། ལེའུ་ ༡ སྟོག་ ༤༤
 འོག་ ༥༤ བ་༤
- ༥༧ བོད་མཚུངས། སྟོག་ ༡༤༤ འོག་ ༤༡ བ་༡
- ༥༨ ཟླ་དགེ ༤༠༢༥ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་སྤྲུལ་མའི་རྣམ་པ་བཤད། ལེའུ་ ༡
 འོག་ ༡༡༤ བ་༤
- ༥༩ ཟླ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྤྲུལ། ལེའུ་ ༡ སྟོག་ ༥༥
 འོག་ ༤༡ བ་༥
- ༡༠༠ སངས་རྒྱལ་སྟོང་པོའི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༠༡ བོད་མཚུངས།
- ༡༠༢ ཟླ་དགེ ༡༡༤ བཀའ་ལྔ་ མདོ་སྟེ། ༩ ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ། ལེའུ་ ༤ འོག་ ༡༢༥ བ་༤
- ༡༠༣ ཟླ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྤྲུལ། ལེའུ་ ༡ འོག་ ༤༡ བ་༤

- ༡༠༥ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༥ བསྟན། སེམས་ཚམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲུང་མ། ལེལ་ ༤ འོག་ ༡༡༥ བ༥
- ༡༠༦ ལྷོ་དགེ ༢༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཤེས་རབ་སྣོང་པོ། འོག་ ༡༤༥ བ༥
- ༡༠༧ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༠༨ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༥ བསྟན། སེམས་ཚམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲུང་མ། ལེལ་ ༡ རྫོག་ ༤༥
འོག་ ༥༨ བ༥
- ༡༠༩ ལོང་མཚུངས། རྫོག་ ༡༥༤ འོག་ ༤༡ བ༥
- ༡༠༩ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༥ བསྟན། སེམས་ཚམ། མི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་སྲུང་མའི་རྣམ་བཤད། ལེལ་ ༡
འོག་ ༡༡༩ བ༥
- ༡༡༠ ལྷོ་དགེ ༣༤༧ བསྟན། དབུ་མ། འ རྫོང་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ། འབྲས་བུའི་ས།
རྫོག་ ༡༨ འོག་ ༢༡༤ བ༤
- ༡༡༡ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༥ བསྟན། སེམས་ཚམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲུང་མ། ལེལ་ ༢ རྫོག་ ༥༢
འོག་ ༤༥ བ༡
- ༡༡༢ ལྷོ་དགེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༡ ལྷ་འཇག་ལས་འདས་པའི་མདོ། ལེལ་ ༤ འོག་ ༡༢༢ བ༢
- ༡༡༣ རྣམ་པར་འབྲུལ་བའི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༡༤ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༥ བསྟན། སེམས་ཚམ། མི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་སྲུང་མའི་རྣམ་བཤད། ལེལ་ ༡
འོག་ ༧༤ བ༢
- ༡༡༥ ལྷོ་དགེ ༣༤༧ བསྟན། དབུ་མ། འ རྫོང་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུག་པ།
རྫོག་ ༤ འོག་ ༢༠༤ བ༢
- ༡༡༦ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཚམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ་ ༤ རྫོག་ ༥
འོག་ ༤ བ༢
- ༡༡༧ ལོང་མཚུངས། རྫོག་ ༧ འོག་ ༤ བ༤
- ༡༡༨ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༥ བསྟན། སེམས་ཚམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲུང་མ། ལེལ་ ༡ འོག་ ༥༤ བ༢
- ༡༡༩ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཚམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ་ ༤ རྫོག་ ༧
འོག་ ༤ བ༤
- ༡༢༠ འོད་རིམ་ཞེས་པ་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ལུགས།

- 121) རྗེ་དགེ 122 བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཀ གུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ 30 ཤོག 32 33
- 122) རྗེ་དགེ 123 བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྟེང་། ལེའུ 2 ཤོག 112 བ2
- 123) རྗེ་དགེ 124 བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཀ གུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ 6 ཤོག 2 བ6
- 124) རྗེ་དགེ 125 བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྦྱང་པ། ཤོག 16 32
- 125) རྗེ་དགེ 126 བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་རྟོང་། ལེའུ 33 ཤོག 212 བ6
- 126) ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 127) རྗེ་དགེ 127 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི རྒྱལ་ཚེན་ས་ར་ཉ། དོ་ཉ་མཛོད་ཀྱི་སྟོན་པའི་སྒྲ། ཤོག 22 བ3
- 128) རྗེ་དགེ 128 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི རྒྱལ་ཚེན་ས་ར་ཉ། མི་ཟད་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྒྲ། ཤོག 24 31
- 129) དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོའི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 130) མ་དབེར་སྐྱུ་འཕུལ་བྱ་བ་ཞེས་བྲངས་ཀྱང་མི་ཟད་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྒྲ་ནང་བཞུགས་པ་འདིར་དེ་ལས་བཀོད།
 རྗེ་དགེ 129 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི རྒྱལ་ཚེན་ས་ར་ཉ། མི་ཟད་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྒྲ། ཤོག 24 31
- 131) ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 132) རྗེ་དགེ 132 བསྟན། མདོན་པ། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ། ལྷབས་དང་པོ།
 ལྟོག 11 ཤོག 2 34
- 133) རྗེ་དགེ 133 བསྟན། རྟིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུབ། རིན་ཚེན་ཕྱིང་བ། ལེའུ 1 ལྟོག 12 ཤོག 104 32
- 134) རྗེ་དགེ 134 བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་རྟོང་། ཤོག 201 བ2
- 135) རྗེ་དགེ 135 བསྟན། མདོན་པ། ཀ རྒྱལ་བའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
 གནས་བཞིན། ཤོག 211 བ 6
- 136) རྗེ་དགེ 136 བཀའ། མདོ་སྦྱ། ཁ རྒྱ་ཚེར་མོལ་པའི་མདོ། ལེའུ 2 ཤོག 2 བ1
- 137) རྗེ་དགེ 137 བཀའ། ཡལ་ཚེན། ཨ བཟང་སྟོན་སྟོན་ལམ། ཤོག 361 བ2
- 138) རྗེ་དགེ 138 བསྟན། རྟིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུབ། རིན་ཚེན་ཕྱིང་བ། ལེའུ 6 ལྟོག 20 ཤོག 123 32
- 139) མདོ་ལུང་འདི་མ་བརྟེན།
- 140) རྗེ་དགེ 140 བསྟན། རྟིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུབ། རིན་ཚེན་ཕྱིང་བ། ལེའུ 3 ལྟོག 23 ཤོག 112 བ3
- 141) རྗེ་དགེ 141 བསྟན། ལེའུ་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 142) རྗེ་དགེ 142 བཀའ། མདོ་སྦྱ། ང ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ 30 ཤོག 14 32

- ༡༤༩ མ་དཔེ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཞེས་བྲངས་ཀྱང་ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་པའགད་ནང་བཞགས་པ་འདིར་དེ་ལས་བཀོད།
 ཟླ་དགེ ༤༠༧༠ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་པའགད།
 གནས་གསུམ་པ། ཤོག ༡༩༤ བ།
- ༡༤༧ ཟླ་དགེ ༣༥༧༧ བསྟན། དབྱུག་ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྗ། སློབ་འཇུག ལེལ ༤ སྟོག ༤༧ ཤོག ༡༠ ར་༩
- ༡༤༥ དབྱུག་མིན་པོ་ཆེད་སློབ་མའི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༤༤ ལུང་འདི་དབྱུང་བཟངས་ཀྱི་རྒྱུད་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༤༣ ཟླ་དགེ ༤༡༥༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག བེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐབ། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ། ལེལ ༡ སྟོག ༤༩ ཤོག ༡༠༥ ར་༩
- ༡༤༢ ཟླ་དགེ ༣༩༤༩ བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཞི སྐབ་ཆེན་ས་ར་ཉ། དོ་ཉ་མཛོད་ཀྱི་སློབ་པའི་སྐུ། ཤོག ༣༡ ར་༩
- ༡༤༡ སྐུ་མ་མཐན་རབ་ཏུ་བཟང་མོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༤༠ ཟླ་དགེ ༤༡༥༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག དེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐབ། བཤེས་སྤྱིང་། སྟོག ༥༥ ཤོག ༤༩ ར་༥
- ༡༣༩ བོད་མཚུངས། སྟོག ༣༠ ཤོག ༤༩ ར་༩
- ༡༣༨ བོད་མཚུངས། སྟོག ༤༤ ཤོག ༤༤ བ༥
- ༡༣༧ བོད་མཚུངས། སྟོག ༥༣ ཤོག ༤༩ ར་༤
- ༡༣༦ བོད་མཚུངས། སྟོག ༣༤ ཤོག ༤༩ བ༩

ལྷོ་ལྷོ་གྲོ་ལོ་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལེལ་ལོ་མཚན།

- ༡ ཟླ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཡལ་ཆེན། ཨ སྤོང་པོ་བཀོད་པ། ཤོག ༣༥༤ ར་༧
- ༢ བྱམས་པས་ཞུས་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤ ཟླ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཡལ་ཆེན། བ སྤོང་པོ་བཀོད་པ། ཤོག ༣༥༥ བ༧ དང་ ཨ ཤོག ༣༥༥ བ༡༡
 འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟེ།
- ༥ ཟླ་དགེ ༤༠༥༤ བསྟན། མེས་མཚན། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྤྱི་རྒྱུ། ལེལ ༡༥ སྟོག ༡༠
 ཤོག ༣༥ བ༩
- ༦ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པེ་མ་ལས་མཛད་པའི་སྐུ་འཇུག་བྲ་བ་མེ་ལོང་གི་འབྲེལ་པའི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

- ཉ ལྗེ་དགོ ༤༤ བཀའ། སལ་ཚེན། ཨ ལྗོང་པོ་བཀོད་པ། འོག ༣༡༡ ན༤
- ༡ སལ་པོ་ཚེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢ ར་བོ་ཚེའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༠ རོ་རྗེ་མེ་ལོང་གི་རྒྱུད་ཞེས་ལྗེ་དགོ་བཀའ་འགྲུར་ནང་མི་བཞུགས་གིང་ངོས་འཛོལ་མ་བྱུང།
- ༡༡ ལྗེ་དགོ ༤༡༥༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག རེ་ སློབ་དཔོན་ཙུང་གོ་མི། སློབ་སྤྱིང་། འོག ༥༩ ན༥ ཚོགས་ལྷ་ཅུང་མི་མ་བྱུང།
- ༡༢ སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༣ གསང་བ་རབ་འབྱམས་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༤ ནམ་མཁའ་འདྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ཞེས་པ་ལྗེ་དགོ་བཀའ་འགྲུར་ནང་མི་བཞུགས་གིང་ངོས་འཛོལ་མ་བྱུང།
- ༡༥ ལྗེ་དགོ ༣༥༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞེ རྒྱུབ་ཚེན་ས་ར་ཉ། མི་ཟད་གཉེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྤྱ། འོག ༣༩ བ༢
- ༡༦ ཡིད་བཞིན་བཀོད་པ་ཚེན་པོ་ཞེས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛོལ་མ་བྱུང།
- ༡༧ ཡེ་ཤེས་འབྲུ་རྒྱུད་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༨ ལྗེ་དགོ ༣༥༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞེ རྒྱུབ་ཚེན་ས་ར་ཉ། མི་ཟད་གཉེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྤྱ། འོག ༣༡ བ༥
- ༡༩ ལྗེ་དགོ ༤༤ བཀའ། སལ་ཚེན། ཨ ལྗོང་པོ་བཀོད་པ། འོག ༣༥༤ བ༧
- ༢༠ ལྗེ་དགོ ༣༥༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སློབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྟོག ༡༠༩ འོག ༡༤ ན༥
- ༢༡ དམ་ཚོགས་གསུམ་བཀོད་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༢ ལྗེ་དགོ ༣༧༩༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རྩ སློབ་དཔོན་ཉེད་བྱངས། སྤྱ་མ་ལྷ་བཅུ་པ། རྟོག ༡༤ འོག ༡༠ བ༣
- ༢༣ འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་གྱི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༤ ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ལུང་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༥ དགོངས་འདུས་ཞེས་ལྗེ་དགོ་བཀའ་འགྲུར་ནང་མི་བཞུགས་གིང་བེ་འོའི་རྒྱུད་འབུམ་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༦ འཁོར་ལོ་རྒྱུ་བ་འོལ་པ་ཞེས་པ་ངོས་འཛོལ་མ་བྱུང།
- ༢༧ དགོངས་འདུས་ཞེས་ལྗེ་དགོ་བཀའ་འགྲུར་ནང་མི་བཞུགས་གིང་བེ་འོའི་རྒྱུད་འབུམ་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༨ རིམ་གསུམ་གྱི་ལུང་འདི་མགོན་པོ་སྤྱུ་རྒྱུབ་གྱི་རིམ་ལྷ་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༩ གོང་མཚུངས།
- ༣༠ ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་རྩ་རྒྱུད་གྱི་ལུང་འདི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་རྒྱུབ་ཐབས་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣༡ དམ་ཚོས་འདུལ་བའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

དྲུག་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ལེའུའི་མཚན།

- ༡ མདོ་ལྷང་འདས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢ ཟླ་དགེ ༣༧༡ བསྟན། དབུ་མ། གི་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། སྐྱབས་འགོ་བདུན་བཅུ་པ། འོག ༣༣༣ བ།
འགྲུང་མི་མཐུན།
- ༣ ཟླ་དགེ ༣༧༣ བཀའ། མདོ་ཟླ། འ མདོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ། འོག ༣༧༢ བ། འགྲུང་མི་མཐུན།
- ༤ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥ ཟླ་དགེ ༣༧༣ བཀའ། མདོ་ཟླ། འ མདོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ། འོག ༣༧༢ བ།
- ༦ ཟླ་དགེ ༣༧༤ བཀའ། མདོ་ཟླ། འ ཐར་པ་ཚེན་པོའི་མདོ། འོག ༣༣༠ བ།
- ༧ ཟླ་དགེ ༣༧༤༢ བསྟན། དབུ་མ། འི་སློབ་དཔོན་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། བྱང་རྩལ་ལམ་སྟོན། ལྷོ་ཀ ༣
འོག ༣༣༤ བ།
- ༨ ཟླ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ཟླ་རྒྱུ། ལེའུ ༣ ལྷོ་ཀ ༡༡
འོག ༣ བ།
- ༩ ཟླ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲ་མ། ལེའུ ༡ ལྷོ་ཀ ༢༠
འོག ༤༤ བ།
- ༡༠ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ཀ ༢༡ འོག ༤༤ བ།
- ༡༡ ཟླ་དགེ ༣༣༣ བཀའ། མདོ་ཟླ། མ མངས་རྒྱས་དྲིན་ལན་བསལ་བའི་མདོ། འོག ༡༢༠ བ།
- ༡༢ ཟླ་དགེ ༤༣ བཀའ། དཀོན་བཙུགས། ད བྱིས་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། འོག ༣༧༠ བ།
འགྲུང་མི་མཐུན།
- ༡༣ ཟླ་དགེ ༤༢ བཀའ། དཀོན་བཙུགས། མ འོད་སྤྲུངས་ཀྱི་ལེའུ། འོག ༡༤༣ བ། འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་
མིན་ནམ་སྟེ།
- ༡༤ ལུང་འདི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་སྐྱབས་ཐབས་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༥ ཟླ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲ་མ། ལེའུ ༡ ལྷོ་ཀ ༥
འོག ༤༤ བ།
- ༡༦ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ཀ ༡༠ འོག ༤༤ བ།

- ༡༧ ལྷོ་གྲོ་ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཚམ། སི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སློམ། ལེའུ། ལྷོ་གྲོ་ ༡༤ འོག་ ༡༡ བཅ
- ༡༨ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་གྲོ་ ༢༢ འོག་ ༡༡ བཅ
- ༡༩ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་གྲོ་ ༡༩ འོག་ ༡༡ བཅ
- ༢༠ ལྷོ་གྲོ་ ༤༠༢༥ བསྟན། སེམས་ཚམ། སི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་སློམ་མཉམ་བཤད། འོག་ ༢༩ བཅ
- ༢༡ ལྷོ་གྲོ་ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཚམ། སི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སློམ། ལེའུ། ལྷོ་གྲོ་ ༡༡
འོག་ ༡༡ བཅ
- ༢༢ མད་པེར་སློབ་སློབ་མཉམ་མདོ་ཞེས་དངས་ཀྱང་མ་བརྟེན་ལ་སློབ་པོ་མཚོག་དང་ཉི་མེད་བཞུགས་པ་འདྲི་རྟེན་ལས་བཞོན།
ལྷོ་གྲོ་ ༢༡༠༩ བསྟན། འེར་ཕྱིན། བ རྗེ་བཙུན་མཚོག་ འོག་ ༡ བཅ
ལྷོ་གྲོ་ ༩ བཀའ། འེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་མེད། ལེའུ། ༩ འོག་ ༢༤ བཅ
- ༢༣ ལྷོ་གྲོ་ ༢༡༧༡ བཀའ། འེར་ཕྱིན། མ བརྒྱུད་སློབ་འགྲེལ་ཆེན། འོག་ ༡༩ བཅ
- ༢༤ ལྷོ་གྲོ་ ༩ བཀའ། འེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་མེད། ལེའུ། ༡༠ འོག་ ༢༡༤ བཅ
- ༢༥ ལྷོ་གྲོ་ ༤༡༥༤ བསྟན། རྗེ་བཙུན་གྱི་ སེམས་ཚམ། སི མགོན་པོ་ལྷོ་སློབ། རིན་ཆེན་ཕྱེད་པ། ལེའུ། ༥ ལྷོ་གྲོ་ ༤༠
འོག་ ༡༩༩ བཅ
- ༢༦ ལྷོ་གྲོ་ ༩ བཀའ། འེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་མེད། ལེའུ། ༡༠ འོག་ ༢༡༤ བཅ
- ༢༧ ལྷོ་གྲོ་ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཚམ། སི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན། ལེའུ། ༢༡ ལྷོ་གྲོ་ ༤༠
འོག་ ༢༤ བཅ
- ༢༨ མལ་ཆེན་གྱི་ལུང་འདྲི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༩ ལྷོ་གྲོ་ ༤༠༢༡ བསྟན། སེམས་ཚམ། སི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེའུ། ༥
ལྷོ་གྲོ་ ༥ འོག་ ༤༤ བཅ
- ༣༠ ལྷོ་གྲོ་ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཚམ། སི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན། ལེའུ། ༢༡ ལྷོ་གྲོ་ ༢༢
འོག་ ༢༧ བཅ
- ༣༡ ལྷོ་གྲོ་ ༤༡༥༤ བསྟན། རྗེ་བཙུན་གྱི་ སེམས་ཚམ། སི མགོན་པོ་ལྷོ་སློབ། རིན་ཆེན་ཕྱེད་པ། ལེའུ། ༥ ལྷོ་གྲོ་ ༤༡
འོག་ ༡༩༩ བཅ
- ༣༢ ལྷོ་གྲོ་ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཚམ། སི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན། ལེའུ། ༢༡ ལྷོ་གྲོ་ ༢༢
འོག་ ༢༧ བཅ

- 33 ཟླ་དགེ ༧༡༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་སྤེང་བ། ལེལ། ༥ ལྷོ་ཀ ༧༩
ཤོག ༡༥༩ བ༧
- 34 ཟླ་དགེ ༧༠༥༠ བསྟན། སེམས་ཚམ། མི རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྤྲེ་རྒྱན། ལེལ། ༡༡ ལྷོ་ཀ ༩༡
ཤོག 32 བ༧
- 35 ཟླ་དགེ ༧༡༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་སྤེང་བ། ལེལ། ༥ ལྷོ་ཀ ༧༤
ཤོག 159 བ༧
- 36 ཟླ་དགེ ༧༠༥༠ བསྟན། སེམས་ཚམ། མི རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྤྲེ་རྒྱན། ལེལ། 11 ལྷོ་ཀ 94
ཤོག 32 བ༧
- 37 ཟླ་དགེ ༧༡༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་སྤེང་བ། ལེལ། ༥ ལྷོ་ཀ ༧2
ཤོག 159 བ2
- 38 ཟླ་དགེ ༧༠༥༠ བསྟན། སེམས་ཚམ། མི རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྤྲེ་རྒྱན། ལེལ། 11 ལྷོ་ཀ 94
ཤོག 32 བ4
- 39 ཟླ་དགེ ༧༡༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་སྤེང་བ། ལེལ། ༥ ལྷོ་ཀ ༧༤
ཤོག 159 བ9
- 40 ཟླ་དགེ ༧༠༥༠ བསྟན། སེམས་ཚམ། མི རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྤྲེ་རྒྱན། ལེལ། 11 ལྷོ་ཀ 94
ཤོག 32 བ4
- 41 ཟླ་དགེ ༧༡༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་སྤེང་བ། ལེལ། ༥ ལྷོ་ཀ 71
ཤོག 159 བ9
- 42 ཟླ་དགེ ༧༠༥༠ བསྟན། སེམས་ཚམ། མི རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྤྲེ་རྒྱན། ལེལ། 11 ལྷོ་ཀ 92
ཤོག 32 བ༧
- 43 ཟླ་དགེ ༧༡༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་སྤེང་བ། ལེལ། ༥ ལྷོ་ཀ 73
ཤོག 159 བ9
- 44 ཟླ་དགེ ༧༠༥༠ བསྟན། སེམས་ཚམ། མི རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྤྲེ་རྒྱན། ལེལ། 11 ལྷོ་ཀ 95
ཤོག 32 བ༧
- 45 ཟླ་དགེ ༧༡༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་སྤེང་བ། ལེལ། ༥ ལྷོ་ཀ 74

- ༤༠ ཟླ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༠ སྟོག ༤༤
ཤོག ༡༡ བཟ འགྲུང་ཕྱང་མི་མཐུན།
- ༤༡ ཟླ་དགེ ༣༧༥༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་རྒྱལ། ལྷ་བས་བརྒྱད་པ།
སྟོག ༣༤ ཤོག ༡༡ བཟ
- ༤༢ ལྷ་འཕྲུལ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད་པོ་འཛིན་མ་བྱུབ།
- ༤༣ ལས་རིམ་ཞེས་པའི་གཞུང་པོ་འཛིན་མ་བྱུབ།
- ༤༤ ལོང་མཚུངས།
- ༤༥ ལོང་མཚུངས།
- ༤༦ ཟླ་དགེ ༡༣༣ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ལ གསང་སྟིང། ལེལ་ ༡༡ ཤོག ༡༡༣ བཟ
- ༤༧ ལས་རིམ་ཞེས་པའི་གཞུང་པོ་འཛིན་མ་བྱུབ།
- ༤༨ ལོང་མཚུངས།
- ༤༩ ཟླ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག ༣༠
ཤོག ༣༤ བཟ
- ༥༠ ལུང་འདི་དགོན་བརྟེན་གས་ཀྱི་ཚོས་ཚན་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༡ ལུང་འདི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་སྣུབ་ཐབས་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༢ ལོང་མཚུངས།
- ༥༣ ལུས་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༤ ལུང་འདི་བདེན་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༥ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༦ ཟླ་དགེ ༣༡༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྟོབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྟོབ་འཇུག ལེལ་ ༥ སྟོག ༡༣ ཤོག ༡༣ བཟ
- ༥༧ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༨ ཟླ་དགེ ༤༤ བཀའ། བལ་ཚེན། ཀ སྟོབ་པོ་བཀོད་པ། ཤོག ༣༡༣ བཟ དང་ ལ ༣༡༤ བཟ འདིའི་འཐད་ལ་
དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།
- ༥༩ ཟླ་དགེ ༡༡༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཉ ལྷ་བས་ལས་འདས་པའི་མདོ། ལེལ་ ༤ ཤོག ༡༡༠ བཟ
- ༦༠ དམ་ཚོས་བསྐྱོད་ཀྱང་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཉན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

- ༩ ས་སྡེ་ལྗེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༧ ལྗེ་དགེ ༣༤༧ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྟ། སློབ་འཇུག ལེལ ༥ ལྷོ་ཀ ༡༥ འོག ༡༠ བལ
- ༥ ལྗེ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེལ ༡༨ ལྷོ་ཀ ༡༨
འོག ༢༥ ཀ།
- ༦ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ཀ ༡༥ འོག ༢༥ བ།
- ༧ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ཀ ༡༧ འོག ༢༥ བ།
- ༨ ལྗེ་དགེ ༤༠༢༥ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་པ། འོག ༢༡༩ ཀ༥
- ༩ ལྗེ་དགེ ༤༠༢༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས། ལེལ ༡༥
འོག ༡༢༤ ཀ༥
- ༡༠ ལྗེ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེལ ༡༨ ལྷོ་ཀ ༤༡
འོག ༢༤ ཀ༢
- ༡༡ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ཀ ༢༤ འོག ༢༥ བ།
- ༡༢ ལྗེ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེལ ༡༨ ལྷོ་ཀ ༤༢
འོག ༢༤ ཀ༢
- ༡༣ ལྗེ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། མདོན་པ། ལུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མདོན་པ་མཛོད། གནས་གཉིས་པ།
ལྷོ་ཀ ༤༤ འོག ༤ བ༢
- ༡༤ ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོའི་དབུ་མ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་དོན་འཛིན་མ་ཐུབ།
- ༡༥ ལྗེ་དགེ ༤༡༧ བཀའ། རྒྱུད། ང གྱེའོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ། ལེལ ༣ འོག ༤ བ༥
- ༡༥ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༧ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༨ ལྗེ་དགེ ༤༡༤༨ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱུབ། དེན་ཚེན་ཐེང་བ། ལེལ ༡ ལྷོ་ཀ ༣༡
འོག ༡༠༢ ཀ༤
- ༡༩ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ཀ ༣༥ འོག ༡༠༢ ཀ༥ ཚོགས་སྡེ་རྒྱུང་མི་མཐུན།
- ༢༠ ལུན་བྱེད་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༡ ལྷོ་བརྒྱུད་སྤྱིང་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

- ༡༩ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༠ ཟླ་དགེ ༤༡༥༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག བེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་ཕྱེང་བ། ལེལུ ༡ ལྷོ་ག ༥༠
ཤོག ༡༠༩ བེ
- ༢༡ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ག ༥༩ ཤོག ༡༠༩ བེ
- ༢༢ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ག ༡ ཤོག ༡༡༠ བེ
- ༢༣ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ག ༤ ཤོག ༡༡༠ བེ
- ༢༤ ཟླ་དགེ ༡༩༧ མདོ་སྤེ། ༥ ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལུ ༩ ཤོག ༩༥ བེ
- ༢༥ བརྒྱད་སྟོང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༦ ཟླ་དགེ ༡༩༤ བཀའ། མདོ་སྤེ། ༨ ཐར་བ་ཚེན་པོའི་མདོ། ཤོག ༡༩༩ བེ
- ༢༧ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༨ ཟླ་དགེ ༤༡༥༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག ངེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སྤྱིང། ལྷོ་ག ༩༥ ཤོག ༥༩ བེ
- ༢༩ ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣༠ ཟླ་དགེ ༡༩༧ མདོ་སྤེ། ༥ ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལུ ༩ ཤོག ༩༥ བེ
- ༣༡ ཟླ་དགེ ༤༡༥༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག བེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་ཕྱེང་བ། ལེལུ ༩ ལྷོ་ག ༥༤
ཤོག ༡༠༩ བེ
- ༣༢ ཟླ་དགེ ༡༩༩༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བེ རྒྱུ་ཚེན་ས་ར་ཉ། རོ་ཉ་མཛོད། ཤོག ༧༡ བེ
- ༣༣ སྤྱིང་པོ་མཚོག་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣༤ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣༥ ཟླ་དགེ ༡༩༧ མདོ་སྤེ། ༥ ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལུ ༩ ཤོག ༩༥ བེ
- ༣༦ ཟླ་དགེ ༤༡༥༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག བེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་ཕྱེང་བ། ལེལུ ༩ ལྷོ་ག ༡༩
ཤོག ༡༡༡ བེ ཚོག་སྐྱ་ཕྱེང་མི་མཐུན།
- ༣༧ བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣༨ ཟླ་དགེ ༡༩༩༠ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ངེ་ སློབ་དཔོན་སེལ་བཟང་པོ། ཉི་ཁྱིའི་བརྒྱད་མ། ཤོག ༡༩༩ བེ
- ༣༩ ཟླ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། བེ རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྤེ་རྒྱུན། ལེལུ ༡༥ ལྷོ་ག ༡༩
ཤོག ༡༥ བེ

- ༤༩ ཟླ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཚམ། བི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། སྟོག ༩༠ འོག ༩༤ བ༩
- ༥༠ བོང་མཚུངས། སྟོག ༩༩ འོག ༩༤ བ༤
- ༥༡ བསྟན་ཅེ་མའི་གཞུང་ངོས་མ་འཛོན།
- ༥༢ བོང་མཚུངས།
- ༥༣ བོང་མཚུངས།
- ༥༤ བོང་མཚུངས།
- ༥༥ ཟླ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཚམ། བི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེལ ༡༨ སྟོག ༦༡
འོག ༩༧ བ༩
- ༥༦ བོང་མཚུངས། སྟོག ༡༡ འོག ༩༧ བ༩
- ༥༧ བོང་མཚུངས། སྟོག ༤༤ འོག ༩༧ བ༤
- ༥༨ ཟླ་དགེ ༤༡༨༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག རེ་ སྟོབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སྟོབ་སྤྱིང། འོག ༡༩ བ༩
- ༥༩ ཟླ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཚམ། བི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེལ ༡༨ སྟོག ༩༡
འོག ༩༤ བ༩
- ༦༠ བོང་མཚུངས། སྟོག ༤༩ འོག ༩༩
- ༦༡ བོང་མཚུངས། སྟོག ༤༩ འོག ༩༧
- ༦༢ བོང་མཚུངས། སྟོག ༤༤ འོག ༩༧
- ༦༣ བོང་མཚུངས། སྟོག ༩༤ འོག ༩༤
- ༦༤ ཟླ་དགེ ༤༠༩༤ བསྟན། མདོན་པ། གུ སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོན་པ་མཛོད། གནས་ལྗེ་པ། སྟོག ༩
འོག ༡༤ བ༡
- ༦༥ ཟླ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཚམ། བི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེལ ༡༨ སྟོག ༩༤
འོག ༩༤ བ༤
- ༦༦ བོང་མཚུངས། སྟོག ༩༤ འོག ༩༤
- ༦༧ དཔལ་ཐེང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༦༨ སའི་སྟོད་འགྲེལ་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༦༩ ཟླ་དགེ ༩༨༩༤ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་སྐུ་རྒྱུབ། རིགས་པ་དུག་རྩུབ། སྟོག ༤༠ འོག ༩༩ བ༤

བརྒྱུད་པ་བྱང་ཆུབ་མཚོན་ཏུ་སེམས་བརྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ལེ་ལུའི་མཚན།

- ༡ ལྷོ་དགེ ༥༥ བཀའ། དཀོན་བཟུགས། ཚ བྱམས་པས་ལྷོ་པའི་མདོ། འོག ༡༠༥ བེ
- ༢ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷོ་སྣོད་ཀྱི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣ ལྷོ་པོ་བཀོད་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤ ལྷོ་དགེ ༤༤ བཀའ། བལ་ཚེན། ཡ བྱམས་པའི་རྣམ་ཐང། འོག ༣༩༠ བལ འགྲུང་ཕྱང་མི་མཐུན།
- ༥ ལྷོ་དགེ ༣༥༡ བརྟན། དབུ་མ། ལ ལྷོ་བ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། ལྷོ་དུས་ལེའུ ༡ ལྷོ་ག ༡༣ འོག ༣ བེ
- ༦ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ག ༡༣ འོག ༣ བལ
- ༧ ལྷོ་དགེ ༡༤༤ བཀའ། མདོ་སྣེ། བ ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མན་ངག་གི་མདོ། འོག ༣༧༧ བལ
- ༨ ལྷོ་དགེ ༣༥༡ བརྟན། དབུ་མ། ལ ལྷོ་བ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། ལྷོ་དུས་ལེའུ ༡ ལྷོ་ག ༡༤ འོག ༣ བལ
- ༩ ལྷོ་པོ་བཀོད་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༠ ལྷོ་དགེ ༣༥༡ བརྟན། དབུ་མ། ལ ལྷོ་བ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། ལྷོ་དུས་ལེའུ ༡ ལྷོ་ག ༧ འོག ༣ བེ
- ༡༡ ལྷོ་དགེ ༤༠༥༥ བརྟན། སེམས་ཅམ། ཤི ལྷོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ལུ་ལྷུ་པ། ལྷོ་ག ༡༤ འོག ༣ བེ
- ༡༢ ལྷོ་དགེ ༣༥༡ བརྟན། དབུ་མ། ལ ལྷོ་བ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། ལྷོ་དུས་ལེའུ ༡ ལྷོ་ག ༡༥ འོག ༣ བལ
- ༡༣ ལྷོ་པོ་བཀོད་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༤ ལོང་མཚུངས།
- ༡༥ བྱམས་པས་ལྷོ་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༦ ལྷོ་དགེ ༣༥༡ བརྟན། དབུ་མ། ལ ལྷོ་བ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། ལྷོ་དུས་ལེའུ ༡ ལྷོ་ག ༡༣ འོག ༣ བེ
- ༡༧ ལྷོ་དགེ ༡༡༤ བཀའ། མདོ་སྣེ། ར ཟ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ། འོག ༣༥༤ བལ
- ༡༨ ཚངས་པས་ལྷོ་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༩ རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༠ ལྷོ་དགེ ༣༤༤༠ བརྟན། དབུ་མ། ཤི ལྷོ་བ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། བསྐྱབ་པ་ཀུན་བཅུས། ལེའུ ༡ འོག ༥ བལ
- ༢༡ ལྷོ་དགེ ༣༥༡ བརྟན། དབུ་མ། ལ ལྷོ་བ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། ལྷོ་དུས་ལེའུ ༡ ལྷོ་ག ༣༥ འོག ༧ བལ
- ༢༢ ལྷོ་དགེ ༥༤ བཀའ། དཀོན་བཟུགས། ལ བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ལྷོ་སྣོད་ཀྱི་མདོ། ལེའུ ༣ འོག ༣༥༣ བེ
- ༢༣ ལྷོ་དགེ ༣༥༥ བཀའ། མདོ་སྣེ། ལ ཚོས་ཡང་དག་པར་སྣང་པའི་མདོ། འོག ༥༤ བལ

- ༡༤ ཟླ་དགོ ༡༢ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ཅ བྱིམ་བདག་དཔལ་བྱིན་གྱིས་ལུས་པའི་མདོ། ཤོག ༢༠༢ བ༢
- ༡༥ ཟླ་དགོ ༡༢༧ བཀའ། མདོ་སྟེ། ད ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལ ༢༣ ཤོག ༡༡༥ བ༥ འགྲུང་ཅུང་མི་མཐུན།
- ༡༦ ལྷོ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོད་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༧ ཟླ་དགོ ༢༤༧༧ བརྟན། དཔུམ། ལ ལྷོ་བ་དཔོན་ཞིབ་ལྟ། ལྷོ་དུག ལེལ ༡ ལྷོ་ག ༧ ཤོག ༢ ལ༥
- ༡༨ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ག ༡༠ ཤོག ༢ བ༡
- ༡༩ ཟླ་དགོ ༡༢ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ཅ བྱིམ་བདག་དཔལ་བྱིན་གྱིས་ལུས་པའི་མདོ། ཤོག ༢༠༢ བ༥
- ༢༠ ལྷོང་པོ་བཀོད་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༡ ཟླ་དགོ ༢༤༧༧ བརྟན། དཔུམ། ལ ལྷོ་བ་དཔོན་ཞིབ་ལྟ། ལྷོ་དུག ལེལ ༡ ལྷོ་ག ༧ ཤོག ༢ ལ༥
- ༢༢ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ག ༣༤ ཤོག ༢ བ༢
- ༢༣ ཟླ་དགོ ༡༢༤ བཀའ། མདོ་སྟེ། ད རབ་ཏུ་ཞིབ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཚོ་འཕྲུལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ། ཤོག ༢༠༤ ལ༣ འགྲུང་ཅུང་མི་མཐུན།
- ༢༤ ཟླ་དགོ ༢༤༧༧ བརྟན། དཔུམ། ལ ལྷོ་བ་དཔོན་ཞིབ་ལྟ། ལྷོ་དུག ལེལ ༡ ལྷོ་ག ༣༤ ཤོག ༢ བ༣
- ༢༥ རེས་པ་དང་མ་རེས་པ་ལ་འཇུག་པ་བྱུག་རྒྱའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༦ དཀོན་བཅུགས་ཀྱི་ཚེས་ཚན་ནང་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༧ ལོང་མཚུངས།
- ༢༨ ཟླ་དགོ ༢༤༧༧ བརྟན། དཔུམ། ལ ལྷོ་བ་དཔོན་ཞིབ་ལྟ། ལྷོ་དུག ལེལ ༡ ལྷོ་ག ༡༥ ཤོག ༧ ལ༥
- ༢༩ ཟླ་དགོ ༢༧༤༤ བརྟན། ཤེར་གྱི་ག ༧ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ཚེ་རྟོགས་རྒྱུ། ལྷོ་བ་དང་པོ། ལྷོ་ག ༡༤ ཤོག ༢ བ༥
- ༣༠ ཟླ་དགོ ༢༤༧༧ བརྟན། དཔུམ། ལ ལྷོ་བ་དཔོན་ཞིབ་ལྟ། ལྷོ་དུག ལེལ ༡ ལྷོ་ག ༡༥ ཤོག ༢ བ༥
- ༣༡ ལུང་འདས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣༢ ལུང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཚེན་པོའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣༣ ཉེ་ཁྲིའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣༤ ཟླ་དགོ ༤༠༢༠ བརྟན། སེམས་ཅམ། བེ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟེ་རྒྱུ། ལེལ ༥ ལྷོ་ག ༢ ཤོག ༤ བ༢

- ༤༥ ཉེ་མེད་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༦ ལོང་མཚུངས།
- ༤༧ ལྷ་དགེ ༥༧༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། ལྷ་བས་དང་པོ།
སྟོག ༩༠ ཤོག ༩ བ༥
- ༤༨ ལྷ་དགེ ༥༧༥ བསྟན། མངོན་པ། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་ལྷ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། ལྷ་བས་བཅུ་གཉིས།
ཤོག ༩༨ ལ།
- ༤༩ ལྷ་དགེ ༥༧༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཅ ལྷོ་བ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ལྷ་བས་དང་པོ།
ཤོག ༩༩ བ༤
- ༥༠ ལྷ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། ལེ་མས་ཙམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་ལེའུ། ལྷ་སྟོག ༩༠
ཤོག ༥ ལ༥
- ༥༡ ཉེ་མེད་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༢ ལྷ་དགེ ༥༧༥ བསྟན། དབུ་མ། མི ལྷོ་བ་དཔོན་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྟོན། ལྷ་སྟོག ༩༠
ཤོག ༩༩ ལ༤
- ༥༣ ལྷ་དགེ ༥༧ བཀའ། དཀོན་བཅུ་གསལ། ཅ འོད་སྤངས་གྱི་ལེའུ། ཤོག ༩༠ བ༧ ལུང་ལུང་འབྲེལ་མེད་དུ་བྱས།
- ༥༤ ལྷ་དགེ ༩༤༥ བཀའ། མངོན་ལྷ། བ དཀོན་མཚོ་ཉ་ལ་ལའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བའི་མངོན། ཤོག ༥༩ བ༤
- ༥༥ ལྷ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། ལེ་མས་ཙམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་ལེའུ། ལྷ་སྟོག ༧
ཤོག ༤ བ༥
- ༥༦ ལྷོང་པོ་བཀོད་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༧ མ་དཔེར་སྟོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་གྱི་ལུང་པ་དགོངས་རྒྱན་ཞེས་བྱངས་པར་མཛད་ནའང་ལྷ་དགེ བསྟན་འགྲེལ་བཟང་
སྟོབ་དཔོན་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྤྲུལ་པའི་ཞབས་གྱི་ལུང་པ་དགོངས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱང་བ་འདི་ར་དེ་ལས་བཀོད།
ལྷ་དགེ ༥༧༥ དབུ་མ། ཅ ལྷོ་བ་དཔོན་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས། ལུང་པ་དགོངས་པའི་རྒྱན། ལེའུ། ཤོག ༩༠༩ ལ༩
- ༥༨ བྱམས་པས་ལུས་པའི་མངོན་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༩ ལུང་ལས་འདས་པ་ཚེན་པའི་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༦༠ ལོང་མཚུངས།
- ༦༡ ལུང་ལྷ་མཚོག་གི་མངོན་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

- ༤༢ ཟླ་དགོ ༣༤༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སློབ་འཇུག ལེལ། ༡ སྟོག ༢༧ འོག ༣ ལ།
- ༤༣ ལོང་མཚུངས། སྟོག ༡༧ འོག ༢ ལ།
- ༤༤ ཟླ་དགོ ༣༤༧༤ བསྟན། དབུ་མ། ཚ སློབ་དཔོན་རྟ་བུ། དབུ་མ་རིན་པོ་ཚེའི་སློབ་མ། འོག ༢༤༤ ལ།
- ༤༥ ཟླ་དགོ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེལ། ༡༥ སྟོག ༤༤
འོག ༢༠ ལ། འགྲུང་མི་མཐུན།
- ༤༦ བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཚེན་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༧ བྱང་སའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༨ ཉི་ཟླའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༩ ཟླ་དགོ ༣༤༧༧ བསྟན། དབུ་མ། འ སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གཤམ་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ།
སྟོག ༡ འོག ༢༠༡ ལ།
- ༥༠ ཟླ་དགོ ༣༤༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སློབ་འཇུག ལེལ། ༡ སྟོག ༢༣ འོག ༣ ལ།
- ༥༡ ལོང་མཚུངས། སྟོག ༡༢༧ འོག ༡༤ ལ།
- ༥༢ ཟླ་དགོ ༡༤༠༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རི མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ། འོག ༤༡ ལ།
འགྲུང་མི་མཐུན།
- ༥༣ ཟླ་དགོ ༣༤༤༧ བསྟན། དབུ་མ། འི སློབ་དཔོན་མར་མེ་མཛད་ཡེ་གེས། བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྟོན། སྟོག ༢༤
འོག ༢༣༤ ལ།
- ༥༤ རྒྱན་གྱི་མདོ་ཞེས་པའི་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང།
- ༥༥ ཟླ་དགོ ༤༠༢༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཉི སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་མ་པ་ཉི་ཤུ་པ།
འོག ༡༤༤ ལ།
- ༥༦ ཟླ་དགོ ༣༤༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སློབ་འཇུག ལེལ། ༥ སྟོག ༡༠༢
འོག ༡༤ ལ།
- ༥༧ ཟླ་དགོ ༣༤༤༤ བསྟན། དབུ་མ། འི སློབ་དཔོན་མར་མེ་མཛད་ཡེ་གེས། བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྟོན། སྟོག ༢༣
འོག ༢༣༤ ལ།
- ༥༨ ཟླ་དགོ ༡༢༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལ། ༡༠ འོག ༣༢ ལ།
- ༥༩ དགོན་བཙུགས་གྱི་ཚོས་ཚན་ནང་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

- ༡༠ རིག་པ་མཚན་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བཞེད།
- ༡༡ ཐར་པ་ཚེན་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བཞེད།
- ༡༢ ལྗེ་དགོ ༤༤ བཀའ། བལ་ཚེན། ཨ བཟང་པོ་སྦྱོང་པའི་སྦྱོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ། འོག ༣༥༤ བ།
- ༡༣ ལྗེ་དགོ ༥ བཀའ། འདུལ་བ། བ འདུལ་བ་གཞུང་ལྷན་མ། འོག ༢༤༤ བ། ལྷོ་ལོ་མཚན་དབྱེད།
- ༡༤ ལྗེ་དགོ ༣༤༧། བཟུང་། དབུ་མ། ལ སྦྱོང་པོ་ཞིབ་ལྟ། སྦྱོང་འཇུག ལེལ ༡ ལྷོ་ག ༡༥ འོག ༤ བ།
- ༡༥ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ག ༡༢ འོག ༤ བ།
- ༡༦ ལྗེ་དགོ ༣༤༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཚེས་བཞི་བཟུང་པའི་མདོ། འོག ༥༤ བ།
- ༡༧ ལྗེ་དགོ ༣༤༧། བཟུང་། དབུ་མ། ལ སྦྱོང་པོ་ཞིབ་ལྟ། སྦྱོང་འཇུག ལེལ ༡ ལྷོ་ག ༥ འོག ༣ བ།
- ༡༨ ལྗེ་དགོ ༡༤༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ དཀོན་མཚོ་ཉ་ལ་ལའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། འོག ༥༧ བ།
- ༡༩ ལྗེ་དགོ ༤༤ བཀའ། བལ་ཚེན། ཨ བཟང་པོ་སྦྱོང་པའི་སྦྱོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ། འོག ༣༥༤ བ།
- ༢༠ ལྗེ་དགོ ༣༤༧། བཟུང་། དབུ་མ། ལ སྦྱོང་པོ་ཞིབ་ལྟ། སྦྱོང་འཇུག ལེལ ༡ ལྷོ་ག ༥ འོག ༤ བ།
- ༢༡ ལྗེ་དགོ ༤༤ བཀའ། བལ་ཚེན། ཨ བཟང་པོ་སྦྱོང་པའི་སྦྱོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ། འོག ༣༥༤ བ།
- ༢༢ ལྗེ་དགོ ༣༤༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཚེས་བཞི་བཟུང་པའི་མདོ། འོག ༥༤ བ།
- ༢༣ ལྗེ་དགོ ༣༤༧། བཟུང་། དབུ་མ། ལ སྦྱོང་པོ་ཞིབ་ལྟ། སྦྱོང་འཇུག ལེལ ༡ ལྷོ་ག ༣༧ འོག ༧ བ།
- ༢༤ སོ་སོར་བཟུངས་པ། ལྗེ་དགོ་དཔར་མ།
- ༢༥ ལྗེ་དགོ ༣༤༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ རྩོགས་བཅུ་ལྟ་བུ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བའི་མདོ། འོག ༣༥༣ བ། བཟུངས་ ༥
བཟུངས་ འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་མེན་ནམ་སྟེ།
- ༢༦ ལྗེ་དགོ ༤༧ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ཟ བྱམས་པའི་སྦྱོང་པའི་མདོ། འོག ༡༡༡ བ།
- ༢༧ ལུང་རྣམ་འབྲེད་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བཞེད།
- ༢༨ སངས་རྒྱལ་མཚོ་དུ་ལྷོ་ལོ་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བཞེད།
- ༢༩ ལུང་རྣམ་འབྲེད་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བཞེད།
- ༣༠ ལྗེ་དགོ ༤༡༤༣ བཟུང་། སྦྱོང་ལོག དེ་ མགོན་པོ་ལྷོ་ལྷོ་བ། བཤེས་སྦྱོང་། ལྷོ་ག ༡༤ འོག ༤༡ བ།
- ༣༡ ལྗེ་དགོ ༡༣ བཀའ། ཤེད་ལྷོ་ག ༡༡ བཟུངས་པ། འོག ༡༥ བ།
- ༣༢ ལྗེ་དགོ ༤༤ བཀའ། བལ་ཚེན། ཨ བཟང་པོ་སྦྱོང་པའི་སྦྱོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ། འོག ༣༥༤ བ།
- ༣༣ ལོང་མཚུངས། འོག ༣༥༤ བ།

- 103 ལྷེ་དགེ ༤༤ བཀའ། བལ་ཚེན། ༤ བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སློན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ། འོག 344 ཅེ
- 104 ལོང་མཚུངས། འོག 344 བཀ
- 105 ལལ་པོ་ཚེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 106 ཉེ་ཁྲིའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 107 ལོང་མཚུངས།
- 108 ལོང་མཚུངས།
- 109 ལྷེ་དགེ 45 བཀའ། དཀོན་བརྟེན། 3 ལྷུ་མ་མཁན་བཟང་པོ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ། འོག 32 ཅེ
འགྲུང་མི་མཐུན།
- 110 ལྷེ་དགེ 13 བཀའ། ཤེར་བྱིན། 7 མདོ་སྤྲེད་པ། འོག 4 ཅེ
- 111 ལྷེ་དགེ 345 བསྟན། ཤེར་བྱིན། 7 སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོན་རྟོགས་རྒྱན། ལྷུ་བས་གཉེས་པ།
སྟོག 31 འོག 4 བལ
- 112 འཇམ་དབལ་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 113 དཔལ་སྐྱས་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 114 ལྷེ་དགེ 351 བསྟན། དབུ་མ། 4 སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེལ 3 སྟོག 33 འོག 2 བ3
- 115 ལྷེ་དགེ 331 བཀའ། མདོ་སྤྲེད། 3 དཀོན་མཚོག་སྤྱོད་གྱི་མདོ། འོག 33 བ3 འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་
པ་མེན་ནམ་སྟེམ།
- 116 བྱང་སའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 117 ལྷེ་དགེ 351 བསྟན། དབུ་མ། 4 སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེལ 3 སྟོག 34 འོག 2 བ3
ཚོག་སྐྱ་མི་མཐུན།
- 118 ལྷེ་དགེ 3030 བསྟན། སེམས་ཅམ། 3 རྗེ་བརྟེན་བྱས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྤྲེད་རྒྱན། ལེལ 30 སྟོག 34
འོག 34 བལ
- 119 ལྷེ་དགེ 43 བཀའ། དཀོན་བརྟེན། 13 ཚོས་བརྟུ་པའི་མདོ། འོག 120 ཅེ
- 120 ལྷེ་དགེ 351 བསྟན། དབུ་མ། 4 སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེལ 4 སྟོག 11 འོག 10 བ2
- 121 ལོང་མཚུངས། ལེལ 2 སྟོག 16 འོག 30 བལ

- ༡༤༤ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ལ རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༧ འོག ༡༡ ར༤
- ༡༤༥ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོག ༡༠༨ འོག ༡༤ བ༡
- ༡༤༦ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོག ༣༣ འོག ༡༡ ར༣ ཚིག་སྣ་རྩུང་མི་མཐུན།
- ༡༤༧ རྗེ་དགེ ༤༠༤༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མདོན་པ་ཀུན་བརྟུན། འོག ༤༧ ར༣
- ༡༤༨ རྗེ་དགེ ༤༡༨༨ བསྟན། རྫོབ་ཡིག རི་ མགོན་པོ་ལྷ་རྫོབ། བཞེས་རྫོབ། རྫོག ༡༣ འོག ༤༡ ར༤
- ༡༤༩ རྗེ་དགེ ༡༣༧ བཀའ། མདོ་སྣ། ད ཉིང་འཛོལ་རྒྱལ་པོའི་མདོ། འོག ༤༧ བ༤ འགྲུང་མི་མཐུན།
- ༡༥༠ རྗེ་དགེ ༧༡ བཀའ། དཀོན་བརྟེན། ཆ གཙུག་ན་རིན་པོ་ཚེས་ཞུས་པའི་མདོ། འོག ༣༤༤ ར༧
- ༡༥༡ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ལ རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༤ འོག ༡༡ ར༤
- ༡༥༢ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོག ༤༣ འོག ༡༡ བ༧
- ༡༥༣ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣
- ༡༥༤ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣
- ༡༥༥ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣
- ༡༥༦ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣
- ༡༥༧ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣
- ༡༥༨ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣
- ༡༥༩ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣
- ༡༦༠ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣
- ༡༦༡ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣
- ༡༦༢ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣
- ༡༦༣ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣
- ༡༦༤ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣
- ༡༦༥ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣
- ༡༦༦ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣
- ༡༦༧ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣
- ༡༦༨ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣
- ༡༦༩ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣
- ༡༧༠ རྗེ་དགེ ༣༤༧༧ བསྟན། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། རྫོབ་འཇུག ལེལ། ༥ རྫོག ༣༣ འོག ༡༣ བ༣

- ༡༩༡) ཟླ་དགེ ༥༩ བཀའ་འདུན་བརྟེན་སྐྱེས། ལ ཚེས་བཅུ་པའི་མདོ། ཤོག ༡༥༧ ན ༩
- ༡༩༢) ཟླ་དགེ ༩༥༧། བསྟན་པ། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྗང། སློབ་འཇུག ལེའུ ༥ སྟོག ༩༥ ཤོག ༡༥ ན ༩
- ༡༩༩) ཟླ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན་པ། སེམས་ཚམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེའུ ༥ སྟོག ༩ ཤོག ༥ ན ༥
- ༡༩༤) ཟླ་དགེ ༩༥༧། བསྟན་པ། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྗང། སློབ་འཇུག ལེའུ ༥ སྟོག ༩༤ ཤོག ༡༥ ན ༡༡
- ༡༩༥) ཟླ་དགེ ༤༡༥༥ བསྟན་པ། སློབ་ལོག གོ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱེས། རིན་ཚེན་ཕྱོང་བ། ལེའུ ༤ སྟོག ༥༤ ཤོག ༡༩༤ བ ༩ ཚོགས་སྐྱེ་མི་མཐུན།
- ༡༩༤) བོང་མཚུངས། ལེའུ ༥ སྟོག ༥༥ ཤོག ༡༩༤ བ ༩ ཚོགས་སྐྱེ་མི་མཐུན།
- ༡༩༧) ཟླ་དགེ ༤༠༥༡ བསྟན་པ། སེམས་ཚམ། ཉི སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ། སྟོག ༥ ཤོག ༡༥༤ བ ༤
- ༡༩༨) ཟླ་དགེ ༤༠༥༡ བསྟན་པ། སེམས་ཚམ། ཉི སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ། སྟོག ༥ ཤོག ༡༥༤ བ ༥
- ༡༩༩) ཟླ་དགེ ༤༠༠༩ བསྟན་པ། མདོ་འགྲེལ། རི སློབ་དཔོན་སློབ་པ་རྟེན། འོད་སྤངས་ཀྱི་ལེའུ་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ། ཤོག ༩༠༤ན ༩
- ༩༠༠) བོང་མཚུངས། ཤོག ༡༩༠ ན ༥ ཚུལ་མིན་དབུང།
- ༩༠༡) ཉིང་ངེ་འཛོན་རྒྱལ་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༩༠༢) ཟླ་དགེ ༤༠༥༡ བསྟན་པ། སེམས་ཚམ། ཉི སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ། སྟོག ༩༠ ཤོག ༡༥༧ ན ༥
- ༩༠༩) མདོ་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༩༠༤) གསུང་ལ་བསྟོད་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༩༠༥) ཟླ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན་པ། སེམས་ཚམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེའུ ༡༩ སྟོག ༧༧ ཤོག ༡༥ ལྷུང་མི་མཐུན།
- ༩༠༤) བོང་མཚུངས། སྟོག ༤༠ ཤོག ༡༩ ན ༩
- ༩༠༧) ཟླ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན་པ། སེམས་ཚམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེའུ ༡༩ ཤོག ༡༡ ན ༥
- ༩༠༨) ཟླ་དགེ ༩༥༧། བསྟན་པ། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྗང། སློབ་འཇུག ལེའུ ༧ སྟོག ༩༤ ཤོག ༡༡ ན ༥

- ༡༠༩ རྣམ་སྒྲུབ་མངོན་བྱང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༡༠ ཟླ་དགེ ༡༤༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སློབ་འཇུག ལེའུ ༧ སློག ༡༤ འོག ༡༡ ར༤
- ༡༡༡ ཟླ་དགེ ༡༧༥༤ བསྟན། སློབ་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྒྲུབ། རིན་ཚེན་མེད་པ། ལེའུ ༧ སློག ༧༠
འོག ༡༡༠ བ༤
- ༡༡༢ ཟླ་དགེ ༡༧༥༤ བསྟན། སློབ་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སློབ། སློག ༡༧ འོག ༧༧ ར༤
ཚོགས་སྐྱེ་བའི་མཐུན།
- ༡༡༣ ཟླ་དགེ ༡༤༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སློབ་འཇུག ལེའུ ༥ སློག ༡༡ འོག ༡༡ ར༣
- ༡༡༤ ཟླ་དགེ ༡༤༠ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། མ ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པའི་བསྟན་པའི་མདོ། འོག ༡༧༥ བ༣
- ༡༡༥ ཟླ་དགེ ༡༤༧ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། འ ཐར་པ་ཚེན་པོ་ཕྱོགས་བརྒྱུས་པའི་མདོ། འོག ༡༣༧ བ༥
- ༡༡༦ ཟླ་དགེ ༡༧༣ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། འོག ༡༠ བ༡ འབྱུང་མི་མཐུན།
- ༡༡༧ དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༡༨ དཀོན་བརྟེན་གྱི་ཚོས་ཚན་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༡༩ ཟླ་དགེ ༡༧༥༤ བསྟན། སློབ་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྒྲུབ། བཤེས་སློབ། སློག ༤ འོག ༧༡ ར༣
- ༡༢༠ ཟླ་དགེ ༧༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྒྲུབ། ལེའུ ༡༧ སློག ༧༡
འོག ༡༣ ར༤
- ༡༢༡ བོང་མཚུངས། ལེའུ ༡༧ སློག ༡ འོག ༡༡ ར༤
- ༡༢༢ བོང་མཚུངས། ལེའུ ༡༧ སློག ༧ འོག ༡༡ ར༧
- ༡༢༣ བོང་མཚུངས། ལེའུ ༡༧ སློག ༧ འོག ༡༡ བ༡
- ༡༢༤ བོང་མཚུངས། ལེའུ ༡༧ སློག ༡༧ འོག ༡༡ བ༧
- ༡༢༥ བོང་མཚུངས། ལེའུ ༡༠ སློག ༡༤ འོག ༡༣ བ༤
- ༡༢༦ བོང་མཚུངས། ལེའུ ༡༧ སློག ༡༥ འོག ༡༡ བ༧
- ༡༢༧ འཇིག་རྟེན་འཇིག་གྱིས་དྲིས་པས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༢༨ ཟླ་དགེ ༧༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྒྲུབ། ལེའུ ༡༧ སློག ༡༧
འོག ༡༣ ར༡
- ༡༢༩ བོང་མཚུངས། སློག ༡༤ འོག ༡༣ བ༤

- ༡༢༠ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། བི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ་༡༡ སྟོག ༥ འོག ༢༥ བ༥
- ༡༢༡ མདོ་འདི་ངོས་འཛོལ་མ་གྲུབ།
- ༡༢༢ ལྷོ་དགེ ༤༡༢༥ བསྟན། འདལ་བ། ལྷ སྟོབ་དཔོན་ལྷ་ལཱོ་འོད། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱེ་བའི་དགེ་རྒྱུལ་གྱི་
ཚོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ། འོག ༢༥ བ༡
- ༡༢༣ ས་སྡེ་ལྷའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༢༤ ལྷོ་དགེ ༢༡༢༡ བསྟན། དལ་མ། ལ སྟོབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྟོབ་འཇུག ལེལ་ ༥ སྟོག ༡༡ འོག ༡༠ བ༣
- ༡༢༥ ལྷོ་དགེ ༤༡༢༤ བསྟན། སྐྱིང་ཡིག བེ མགོན་པོ་སྐྱེ་བྱུང་། རིན་ཚེན་སྲེང་བ། ལེལ་ ༤ སྟོག ༢༢
འོག ༡༢༡ བ༣
- ༡༢༦ ལྷོ་དགེ ༤༢ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་མ། ཚ འོད་སྐྱེས་ཀྱི་ལེལ་ འོག ༡༤༥ བ༣ འཇུག་མི་མཐུན།
- ༡༢༧ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། བི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ་ ༡༢ སྟོག ༡༤
འོག ༢༢ བ༣
- ༡༢༨ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། མདོན་པ། ལྷ སྟོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། ཚོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས་བཞིཔ།
སྟོག ༡༢ འོག ༡༡ བ༢
- ༡༢༩ ལྷོ་དགེ ༤༡༢༢ བསྟན། སྐྱིང་ཡིག རེ མགོན་པོ་སྐྱེ་བྱུང་། བཤེས་སྐྱིང་། སྟོག ༢ འོག ༤༡ བ༣
- ༡༣༠ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། བི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ་ ༡༢ སྟོག ༢༢
འོག ༢༢ བ༢
- ༡༣༡ ལོང་མཚུངས། སྟོག ༢༡ འོག ༢༢ བ༤
- ༡༣༢ མདོ་འདི་ངོས་འཛོལ་མ་གྲུབ།
- ༡༣༣ ལྷོ་དགེ ༢༡༢༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ལེལ་ ༢༠ འོག ༢༢༢ བ༡
- ༡༣༤ ལྷོ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། བི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ་ ༡༢ སྟོག ༢༤
འོག ༢༢ བ༡
- ༡༣༥ ལྷོ་དགེ ༢༡༢༡ བསྟན། དལ་མ། ལ སྟོབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྟོབ་འཇུག ལེལ་ ༤ སྟོག ༢ འོག ༡༤ བ༥
- ༡༣༦ ལྷོ་དགེ ༤༡༢༢ བསྟན། སྐྱིང་ཡིག རེ མགོན་པོ་སྐྱེ་བྱུང་། བཤེས་སྐྱིང་། སྟོག ༡༥ འོག ༤༡ བ༡
- ༡༣༧ ལྷོ་དགེ ༢༡༢༡ བསྟན། དལ་མ། ལ སྟོབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྟོབ་འཇུག ལེལ་ ༥ སྟོག ༡༢ འོག ༡༠ བ༤
- ༡༣༨ ལོང་མཚུངས། ལེལ་ ༤ སྟོག ༡༠༤ འོག ༡༤ བ༤

- ༢༤༩ ཟླ་དགེ ༣༤༧། བསྟན། དབུ་མ། ལ། སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སློབ་འཇུག་ ལེ་ལུ། ༤ ཟླ་ག ༢༡ འོག ༡༥ ཅེ།
- ༢༥༠ ཟླ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅོམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་རྒྱ་མ། ཟླ་ག ༡༥༩ འོག ༤༢ ཅེ།
- ༢༥༡ ཟླ་དགེ ༣༤༧། བསྟན། དབུ་མ། ལ། སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སློབ་འཇུག་ ལེ་ལུ། ༤ ཟླ་ག ༡༠༤ འོག ༡༨ ཅེ།
- ༢༥༢ ཞོང་མཚུངས། ལེ་ལུ། ༤ ཟླ་ག ༤༢ འོག ༡༥ ཅེ།
- ༢༥༣ ཞོང་མཚུངས། ལེ་ལུ། ༤ ཟླ་ག ༤༧ འོག ༡༥ ཅེ།
- ༢༥༤ ཞོང་མཚུངས། ལེ་ལུ། ༤ ཟླ་ག ༤༡ འོག ༡༥ ཅེ།
- ༢༥༥ ཞོང་མཚུངས། ལེ་ལུ། ༤ ཟླ་ག ༡༠༠ འོག ༡༨ ཅེ།
- ༢༥༦ ཞོང་མཚུངས། ལེ་ལུ། ༤ ཟླ་ག ༥༩ འོག ༡༥ ཅེ།
- ༢༥༧ ཞོང་མཚུངས། ལེ་ལུ། ༤ ཟླ་ག ༩༠ འོག ༡༨ ཅེ།
- ༢༥༨ ཞོང་མཚུངས། ལེ་ལུ། ༤ ཟླ་ག ༡༠ འོག ༡༥ ཅེ། འཇུག་མི་མཐུན།
- ༢༥༩ ཞོང་མཚུངས། ལེ་ལུ། ༤ ཟླ་ག ༢༡ འོག ༡༥ ཅེ།
- ༢༦༠ ཞོང་མཚུངས། ལེ་ལུ། ༩ ཟླ་ག ༡༥༡ འོག ༢༥ ཅེ།
- ༢༦༡ ཞོང་མཚུངས། ལེ་ལུ། ༤ ཟླ་ག ༡༤ འོག ༡༥ ཅེ།
- ༢༦༢ ཞོང་མཚུངས། ལེ་ལུ། ༤ ཟླ་ག ༡༢༣ འོག ༢༠ ཅེ།
- ༢༦༣ ཞོང་མཚུངས། ལེ་ལུ། ༧ ཟླ་ག ༢ འོག ༢༠ ཅེ།
- ༢༦༤ ཞོང་མཚུངས། ལེ་ལུ། ༧ ཟླ་ག ༡ འོག ༢༠ ཅེ།
- ༢༦༥ ཞོང་མཚུངས། ལེ་ལུ། ༧ ཟླ་ག ༢ འོག ༢༠ ཅེ།
- ༢༦༦ ཟླ་དགེ ༤༠༤༩ བསྟན། སེམས་ཅོམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མདོན་པ་ཀུན་བཏུས། ལེ་ལུ། ༡ འོག ༤༤ ཅེ།
- ༢༦༧ ལྷན་པ་ཤེགས་པའི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༦༨ ཟླ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཅོམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ཟླ་བ། ལེ་ལུ། ༡༧
ཟླ་ག ༢༣ འོག ༢༢ ཅེ།
- ༢༦༩ ཞོང་མཚུངས། ཟླ་ག ༣༩ འོག ༢༣ ཅེ།
- ༢༧༠ ཟླ་དགེ ༢ བཀའ། འདུལ་བ། ཅ སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ། འོག ༢ ཅེ།
- ༢༧༡ དབེན་པའི་གཏམ་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༧༢ ཟླ་དགེ ༣༤༧། བསྟན། དབུ་མ། ལ། སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སློབ་འཇུག་ ལེ་ལུ། ༤ ཟླ་ག ༧༩

ཤོག ༥༤ བ ༥ འགྲུང་མི་མཐུན།

༥༧༩ ལྗེ་དགོ ༤༡༥༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ། བཤེས་སྤྱིང། སྟོག ༥༤ ཤོག ༤༥ བ༤

༥༧༩ ལྗེ་དགོ ༤༡༥༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག ཤོག ༥༤ ཤོག ༤༥ བ༥

༥༧༩ ལྗེ་དགོ ༤༡༥༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག ཤོག ༥༤ ཤོག ༤༥ བ༥

ཤོག ༡༡༩ བ༡ ཚོགས་ལྷ་ལྷུང་མི་མཐུན།

༥༧༩ ལྗེ་དགོ ༥༧༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༥༥ ཤོག ༥༤ བ༥

༥༧༧ ལྗེ་དགོ ༥༧༧༧ བསྟན། སྟོག ༤ ཤོག ༥༥ བ༥

༥༧༧ ལྗེ་དགོ ༥༧༧༧ བསྟན། སྟོག ༡༥ ཤོག ༥༥ བ༥

༥༧༧ ལྗེ་དགོ ༥༧༧༧ བསྟན། སྟོག ༧ ཤོག ༥༥ བ༥

༥༧༧ ལྗེ་དགོ ༥༧༧༧ བསྟན། སྟོག ༡༤ ཤོག ༥༤ བ༥

༥༧༧ ལྗེ་དགོ ༡༡༧ བཀའ། མདོ་སྟེ། ༤ དཀོན་མཚོག་ཟེ་མཉེས་གི་མདོ། ཤོག ༥༥༥ བ༤ འགྲུང་ལྷུང་མི་མཐུན།

༥༧༧ དབེན་པའི་གཏམ་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༥༧༧ ལྗེ་དགོ ༥༧༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༥༥ ཤོག ༥༤ བ༥

༥༧༤ ལྗེ་དགོ ༥༧༧༧ བསྟན། སྟོག ༥༧ ཤོག ༥༤ བ༥

༥༧༤ ལྗེ་དགོ ༤༡༥༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སྤྱིང། སྟོག ༥༥ ཤོག ༥༠ བ༤

༥༧༤ ལྗེ་དགོ ༥༧༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༥༥ ཤོག ༥༤ བ༥

༥༧༧ ལྗེ་དགོ ༤༡༥༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག དེ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སློབ་སྤྱིང། སྟོག ༧༠ ཤོག ༥༠ བ༥

༥༧༧ ལྗེ་དགོ ༤༡ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ང་ དཀོན་མཚོག་གི་ཟེ་མཉེས་གི་མདོ། ཤོག ༡༤༥ བ༥

༥༧༤ ལྗེ་དགོ ༡༥༧ བཀའ། མདོ་སྟེ། ༥ ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལ ༤ ཤོག ༡༥ བ༥ དང་

ལེལ ༥༤ ཤོག ༡༡༧ བ༥ ལུང་ལུངས་འབྲེལ་མེན་དབུང་རྒྱ།

༥༤༠ ལྗེ་དགོ ༥༤༤༧ བསྟན། དབུ་མ། ཤི སློབ་དཔོན་མང་མེ་མཚན་ཡེ་གེས། བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྟོན། སྟོག ༤༠

ཤོག ༥༤༠ བ༥

༥༤༡ ལྗེ་དགོ ༥༧༤༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ༤ སློབ་དཔོན་སེའི་བཟང་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ།

རྒྱལ་ས་བཞིའལ། ཤོག ༡༡༤ བ༥

༥༤༥ ལྗེ་དགོ ༤༠༥༤ བསྟན། སེམས་ཚུམ། སི རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུང་སྤྱི་ལེལ ༡ སྟོག ༧༥

ཤོག ༥༧ བལ

༡༩༩ ཟླ་དགོ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་ཟླ། ཅ ལྟར་ག་ཤེགས་པའི་མདོ། ལེལ། ༩ ཤོག ༧༧ ལམ

༡༩༧ ཟླ་དགོ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་ཟླ་དགོ། ཤོག ༡༧ བལ

༡༩༧ ཟླ་དགོ ༧༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ཟླ་ཟུན། ལེལ། ༡༧ ལྷོ་ག ༩༧
ཤོག ༩༩ ལམ

༡༩༧ ཤོང་མཚུངས། ལེལ། ༡༧ ལྷོ་ག ༡༡ ཤོག ༡༧ ལམ

༡༩༧ ཤོང་མཚུངས། ལེལ། ༡༧ ལྷོ་ག ༧༠ ཤོག ༩༩ ལམ

༡༩༧ ཟླ་དགོ ༩༧༩༩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ང ལྷོ་བ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ།
རྣམས་བཞི་པ། ཤོག ༡༡༧ ལམ

༡༩༧ ཟླ་དགོ ༧༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་ལྡན། ལེལ། ༧ ལྷོ་ག ༧
ཤོག ༧༩ ལམ

༢༠༠ ཟླ་དགོ ༡༡༩༩ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུབ། བསམ་མི་ཁུབ་པར་བསྟོད་པ། ཤོག ༧༩ བལ

༢༠༡ ཟླ་དགོ ༡༩༧ བཀའ། མདོ་ཟླ། ༥ ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལ། ༧ ཤོག ༩༠ བལ

༢༠༩ ཟླ་དགོ ༡༧༧ བཀའ། མདོ་ཟླ། མ ལྷོ་གོས་མི་ཟང་པས་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༡༧༠ ལམ

༢༠༩ ཟླ་དགོ ༧༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ཟླ་ཟུན། ལེལ། ༡༩ ལྷོ་ག ༡༩
ཤོག ༡༧ ལམ

༢༠༧ ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་རྒྱུན་གྱི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༢༠༧ ཟླ་དགོ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་ཟླ། ཅ མདོ་ཟླ་དགོངས་འགྲེལ། ལེལ། ༧ ཤོག ༩༩ ལམ

༢༠༧ ཟླ་དགོ ༧༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ཟླ་ཟུན། ལེལ། ༡༩ ལྷོ་ག ༡༧
ཤོག ༡༧ ལམ

༢༠༧ ཟླ་དགོ ༧༠༩༧ བསྟན། མདོན་པ། ལུ ལྷོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མདོན་པ་མདོན། གནས་བདུན་པ།
ལྷོ་ག ༩༧ ཤོག ༩༩ ལམ

༢༠༩ ཟླ་དགོ ༩༩༧ བཀའ། མདོ་ཟླ། ས ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ལེལ། ༩༩ ཤོག ༩༩༩ ལམ

༢༠༧ ཟླ་དགོ ༩༩༩༧ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུབ། ཅ་བ་ཤེས་པ། པབ་བྱེད། ༩༧ ལྷོ་ག ༩
ཤོག ༡༧ བལ

- 310 ལྗེ་དགོ 60 བཀའ་ལ། དགོན་བརྩེགས། 5 ཡབ་སྐུ་མཇལ་བའི་མདོ། ཤོག 61 བལ
- 311 ལྗེ་དགོ 3121 བསྟན། དབུ་མ། ས། ལྗོ་བ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོ། བདེན་གཉིས། ལྗོག 1 ཤོག 3 32
- 312 ལྗེ་དགོ 6024 བསྟན། སེམས་ཅོམ། མི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུ་སྐྱེ་མའི་རྣམ་པ་གད། ལེལ། 1
 ཤོག 48 38 འཇུ་ར་མི་མཐུན།
- 313 ལྗེ་དགོ 3128 བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུ་བ། རྩ་བ་ཤེས་པ། རབ་བྱེད། 12 ལྗོག 1
 ཤོག 11 33
- 314 ལོང་མཚུངས། ལྗོག 11 ཤོག 11 38
- 315 ལོང་མཚུངས། ལྗོག 1 ཤོག 11 32
- 316 ལྗེ་དགོ 3124 བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུ་བ། རིགས་པ་དུག་རྩུ་བ། ལྗོག 12 ཤོག 22 38
- 317 ལྗེ་དགོ 3125 བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུ་བ། རྩོད་བརྗོན། ལྗོག 12 ཤོག 22 31
- 318 ལྗེ་དགོ 3126 བསྟན། དབུ་མ། ས། ལྗོ་བ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོ། བདེན་གཉིས། ལྗོག 12 ཤོག 22 38
- 319 ལྗོན་པས་ཞུས་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 320 ལྗོན་པས་ཞུས་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 321 ལྗེ་དགོ 3127 བསྟན། དབུ་མ། ལ ལྗོ་བ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། ལྗོད་འཇུག ལེལ། 1 ལྗོག 2 ཤོག 21 31
- 322 ལྗེ་དགོ 106 བཀའ་ལ། མདོ་སྟེ། ཅ མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ། ཤོག 12 བ2
- 323 ལྗོ་འཇུག་པ་བའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 324 ལྗེ་དགོ 1200 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི་ མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུ་བ། རྩང་རྩུབ་སེམས་འགྲེལ། ཤོག 60 བ2
- 325 ལྗེ་དགོ 1202 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི་ མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུ་བ། རིམ་ལྷ། རིམ་པ་ལྷ། ཤོག 46 31
- 326 རྩམས་པས་ཞུས་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 327 ལྗེ་དགོ 3129 བསྟན། དབུ་མ། འ ལྗོ་བ་དཔོན་ལྷ་བ་གཤགས། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་དུག་པ།
 ལྗོག 23 ཤོག 204 34
- 328 ལྗེ་དགོ 6026 བསྟན། མདོན་པ། ལ། ལྗོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོན་པ་མཛོད། གནས་དུག་པ། ལྗོག 6
 ཤོག 12 བ6
- 329 ལྗེ་དགོ 6024 བསྟན། ཚད་མ། མེ ལྗོ་བ་དཔོན་ཉི་མ་རྣམས་པ། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ལེུ་
 གསུམ་པ། ཤོག 6 བ2

- ༢༣༠ ཟླ་དགོ ༣༤༡) བསྟན། དབུ་མ། ཚ འཕགས་པ་ལྟ། ཡེ་ཤེས་སྤྱི་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག ༡༧ བ༢
- ༢༣༡) དབུ་མ་ལུའུ་ལ་འཛོམས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༣༢ ཟླ་དགོ ༣༤༢) བསྟན། དབུ་མ། འ སློབ་དཔོན་སློབ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། མེམས་བསྐྱེད་དུག་པ།
སྟོག ༧ ཤོག ༡༠༤ བ༣
- ༢༣༣ འཕགས་པ་ལྟའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུབ།
- ༢༣༤ ཟླ་དགོ ༣༤༣ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུབ། ཅ་བ་ཤེས་པ། སབ་བྱེད། ༡༣ སྟོག ༧
ཤོག ༡༤ བ༡
- ༢༣༥ དཀོན་བཟེགས་ཀྱི་ཚོས་ཚོན་ནང་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༣༦ སློབ་དཔོན་སློབ་གྲགས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུབ།
- ༢༣༧ ཟླ་དགོ ༡༤ བཀའ། ཤེས་ལྡན། ཀ རོ་རྗེ་གཙོད་པ། ཤོག ༡༣༣ བ༧
- ༢༣༨ ཟླ་དགོ ༣༤༤ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུབ། ཅ་བ་ཤེས་པ། སབ་བྱེད། ༡༤ སྟོག ༤
ཤོག ༡༥ བ༡
- ༢༣༩ ལུང་འདིའི་ལུངས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༤༠ ཟླ་དགོ ༣༤༥ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུབ། ཅ་བ་ཤེས་པ། སབ་བྱེད། ༡༤ སྟོག ༡༤
ཤོག ༡༥ བ༤
- ༢༤༡) ཤོང་མཚུངས། སྟོག ༡༤ ཤོག ༡༥ བ༧ ཚོགས་སྐྱེད་མི་མཐུན།
- ༢༤༢ ཤོང་མཚུངས། སྟོག ༡༥ ཤོག ༡༥ བ༤
- ༢༤༣ ཟླ་དགོ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཅ ལྟར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེའུ ༤ ཤོག ༡༧༢ བ༣
- ༢༤༤ ཤོང་མཚུངས། ཤོག ༡༤༢ བ༡ འགྲུང་མི་མཐུན།
- ༢༤༥ ཀུན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༤༦ ལུང་འདིའི་ལུངས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༤༧ ཟླ་དགོ ༡༤༤ བསྟན། སྐྱེད་ལོ། ཞི སྐབས་ཚོན་ས་ར་ཏ། མི་ཟེང་པ་གཉེར་མཛོད་མན་དག་གི་སྐྱེ།
ཤོག ༣༠ བ༧
- ༢༤༨ ཟླ་དགོ ༡༤༧ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཏ ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༤ ཤོག ༡༧ བ༧
- ༢༤༩ ཤོང་མཚུངས། ཤོག ༡༧ བ༡

- 340 ཟླ་དགེ 340 བཀའ་ལ། མདོ་སྟེ། ཞ ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ། འོག 340 ཅུ འགྲུང་མི་མཐུན།
- 341 ཟླ་དགེ 307 བཀའ་ལ། མདོ་སྟེ། ཅ ལྟར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེལ་ 3 འོག 340 ཅུ
- 342 ཟླ་དགེ 342 བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། ཅུ་བ་ཤེས་པ། རབ་བྱེད། 1 ལྷོག 1 འོག 1 ཅུ
- 343 ཟླ་དགེ 307 བཀའ་ལ། མདོ་སྟེ། ཅ ལྟར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེལ་ 3 འོག 40 བུ
- 344 ཟླ་དགེ 4123 བསྟན། སྤྱིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། བཤེས་སྤྱིང། ལྷོག 300 འོག 44 བུ
- 345 ཟླ་དགེ 342 བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། ཅུ་བ་ཤེས་པ། རབ་བྱེད། 34 ལྷོག 1 འོག 17 ཅུ
- 346 བོང་མཚུངས། ལྷོག 2 འོག 17 ཅུ
- 347 བོང་མཚུངས། ལྷོག 2 འོག 17 ཅུ
- 348 བོང་མཚུངས། ལྷོག 3 འོག 17 ཅུ
- 349 བོང་མཚུངས། ལྷོག 3 འོག 17 ཅུ
- 350 བོང་མཚུངས། ལྷོག 4 འོག 17 བུ
- 351 བོང་མཚུངས། ལྷོག 4 འོག 17 བུ
- 352 བོང་མཚུངས། ལྷོག 4 འོག 17 བུ
- 353 ཟླ་དགེ 340 བསྟན། དབུ་མ། འ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། དབུ་མ་ཚེག་གསལ། རབ་བྱེད། 34 འོག 123 བུ
- 354 བོང་མཚུངས། འོག 120 ཅུ
- 355 བོང་མཚུངས། འོག 120 ཅུ འགྲུང་ཅུང་མི་མཐུན།
- 356 བོང་མཚུངས། འོག 120 ཅུ
- 357 ཟླ་དགེ 4020 བསྟན། མདོན་པ། ལྷ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མདོན་པ་མདོན། བཅས་གསུམ་པ། འོག 2 བུ
- 358 ཟླ་དགེ 310 བཀའ་ལ། མདོ་སྟེ། ཆ ལྷ་ལུའི་ལྷ་པའི་མདོ། འོག 310 བུ
- 359 བོང་མཚུངས། འོག 310 བུ འགྲུང་མི་མཐུན།
- 360 ཟླ་དགེ 4020 བསྟན། མདོན་པ། ལྷ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མདོན་པ་མདོན། བཅས་གསུམ་པ།

ལྷོ་གྲོ་ ༡༤ ལོག་ ༡༥

༢༡༡) ལྷོ་དགེ་ ༤༠༥༤ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མདོན་པ་མཛོད། ལྷོ་གྲོ་ ༡༤ ལོག་ ༡༥

༢༡༢) ལྷོ་དགེ་ ༤༡༥༥ བསྟན། སློང་ཡིག་ དེ་ མགོན་པོ་ལྷོ་སྐྱབས། བཤེས་སློང་། ལྷོ་གྲོ་ ༡༡༡ ལོག་ ༤༥ བ༡

༢༡༣) ལྷོ་དགེ་ ༤༤༥༤ བསྟན། དབུ་མ། ཅ་ མགོན་པོ་ལྷོ་སྐྱབས། ཅ་བཤེས་པ། རབ་བྱེད། ༡༤ ལྷོ་གྲོ་ ༡༡

ལོག་ ༡༢༤

༢༡༤) ལོང་མཚུངས། རབ་བྱེད། ༡༤ ལྷོ་གྲོ་ ༡༠ གྲོ་བ༡

༢༡༥) ལོང་མཚུངས། རབ་བྱེད། ༡༤ ལྷོ་གྲོ་ ༤༠ གྲོ་བ༡

༢༡༦) ལྷོ་དགེ་ ༡༢༡ བཀའ། མདོ་སྟེ། ད་ ཉིང་འཛོན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ་ ༤ ལོག་ ༡༤ བ༡

༢༡༧) ལྷོ་དགེ་ ༡༤༡༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ་ སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སློབ་འཇུག་ ལེའུ་ ༤ ལྷོ་གྲོ་ ༡༤ ལོག་ ༡༤ བ༡

༢༡༨) ལྷོ་དགེ་ ༡༤༤༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི་ རྒྱུ་ཚེན་ས་ར་ཉ། མི་ཟེང་པའི་གཉེར་མཛོད་མན་པག་གི་སྐུ།

ལོག་ ༡༤ བ༡ ལུང་ལུང་པའི་མ་བཞེད།

༢༡༩) ལྷོ་དགེ་ ༤༠༤༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟེ་རྒྱུ། ལེའུ་ ༡༢ ལྷོ་གྲོ་ ༡༡

ལོག་ ༡༤ བ༡

༢༢༠) ལྷོ་དགེ་ ༡༤ བཀའ། ཤེར་ལྷོ་གྲོ་ ཀ་ མདོ་སྟེ་དཔ། ལོག་ ༡༤ བ༡

༢༢༡) ལོང་མཚུངས། ལོག་ ༡༤ བ༡

༢༢༢) ལྷོ་དགེ་ ༤༠༤༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟེ་རྒྱུ། ལེའུ་ ༡༢ ལྷོ་གྲོ་ ༤༡

ལོག་ ༡༤ བ༡ ཚེས་སྐྱ་ལུང་མི་མཐུན།

༢༢༣) དཀོན་བཟུངས་ཀྱི་ཚེས་ཚན་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བཞེད།

༢༢༤) ལྷོ་དགེ་ ༡༤༤༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི་ རྒྱུ་ཚེན་ས་ར་ཉ། དོ་ཉ་མཛོད་སྐུ། ལོག་ ༡༡ བ༡

༢༢༥) ལྷོ་དགེ་ ༤༡ བཀའ། དཀོན་བཟུངས། ལ་ ལོ་ཚེའི་བཀོད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། ལོག་ ༤༤ བ༡ ལས་ བ༡

༢༢༦) དཀོན་མཚོག་སློབ་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བཞེད།

༢༢༧) རོ་བོ་རྗེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བཞེད།

དབུ་བ་བསྐྱེད་རྗེ་གས་རྒྱུང་འགྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལེའུའི་མཚན།

༡) ལྷོ་དགེ་ ༡༤༠ བཀའ། རྒྱུད། ཀ་ འཇམ་དཔལ་མཚན་བཞེད། ལོག་ ༡༤ བ༡

- ༤ ལྗེ་དགོ ༡༧༠༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ། རྩལ་གསུམ་གྱི་སློབ་མ། འོག ༡༤ བ ༣
- ༥ གསང་བ་བྱུང་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༦ དབང་ཚེན་པོའི་ལུང་ཞེས་པ་དོས་འཛིན་མ་བྱུང།
- ༧ ལྗེ་དགོ ༡༧༡ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྟེང་། ལེལ ༡ འོག ༡༡༡ བ ༡
- ༨ རིགས་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་གྲུབ་ལེན་པའི་རྒྱུད་ཞེས་པ་དོས་འཛིན་མ་བྱུང།
- ༩ རིམ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཞེས་པ་དོས་འཛིན་མ་བྱུང།
- ༡༠ རྫོ་རྗེ་འབྲུང་བ་ཞེས་པ་དོས་འཛིན་མ་བྱུང།
- ༡༡ མ་དཔེར་གསང་འདུས་ཞེས་བྱང་ཀྱང་གྱེད་ཉེ་རྩེ་ནང་བཞུགས་པ་འདི་རྩེ་ལས་བཀོད། ལྗེ་དགོ ༤༡༧ བཀའ།
རྒྱུད། ང གྱེད་རྫོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ། ལེལ ༤ འོག ༤ བ ༤
- ༡༢ ལྗེ་དགོ ༡༧༠ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཡེ་ཤེས་རུམ་པ་སྟོག་གི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ལེལ ༤ འོག ༡༠༠ བ ༤
- ༡༣ ལྗེ་དགོ ༡༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། འོག ༤ བ ༡
- ༡༤ རྒྱུ་འབྲུལ་བྱ་བ་ཚེན་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༥ ལྗེ་དགོ ༡༧༡ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྟེང་། ལེལ ༡ འོག ༡༡༡ བ ༤
- ༡༦ ལྗེ་དགོ ༡༧༡ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཀ གུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེལ ༡༤ འོག ༡༧ བ ༤
- ༡༧ ལྗེ་དགོ ༡༧༡ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྟེང་། ལེལ ༡ འོག ༡༡༡ བ ༣
- ༡༨ རྒྱུ་འབྲུལ་བྱ་བ་ཚེན་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༩ འབྲུམ་ལུ་ཞེས་པའི་གཞུང་དོས་འཛིན་མ་བྱུང།
- ༢༠ ལྗེ་དགོ ༤༤༧༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཁ་སྟོང་། བེ་ཅིང་། ལུ་སློབ་དཔོན་བེ་མ་ལ། གསང་ཐིག་མན་ངག་གི་
འགྲེལ་པ། འོག ༡༤༡ བ ༣
- ༢༡ ལོང་མཚུངས། འོག ༡༤༡ བ ༤
- ༢༢ ལོང་མཚུངས། འོག ༡༤༡ བ ༤
- ༢༣ ལོང་མཚུངས། འོག ༡༤༡ བ ༧
- ༢༤ ལྗེ་དགོ ༡༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། འོག ༤ བ ༣
- ༢༥ ལྗེ་དགོ ༤༡༧ བཀའ། རྒྱུད། ང གྱེད་རྫོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ། ལེལ ༡ འོག ༡ བ ༤
- ༢༦ ལྗེ་དགོ ༤༠༡༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སློབ། ལེལ ༡ འོག ༤༤ བ ༣

- ༢༡ ལྷོ་དགེ ༡༡༡༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི རྒྱུ་ཚེན་ས་ར་ཉ། དོ་ཉ་མཛོད་གྲུ། འོག ༡༧ བ༣
- ༢༢ ལྷོ་དགེ ༧༧༧༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ལུ རྫོབ་དཔོན་བེ་མ་ལ། གསང་ཐིག་གི་འགྲེལ་བ། འོག ༡༧༡ བ༤
- ༢༣ ཐག་གྲུག་ས། ལྷོ་དགེ་དབར་མ།
- ༢༤ ལྷོ་དགེ ༧༠༡༧ བསྟན། མེམ་ས་ཙམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེལ ༡ འོག ༡༧ བ༣
- ༢༥ ལྷོ་དགེ ༡༣༠ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཀ ལེ་ཤེས་རྗེ་པ་ལྷོ་གྲོ་གི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ། ལེལ ༡ འོག ༡༠༡ བ༥
- ༢༦ ལྷོ་དགེ ༡༣༡ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྟིང། ལེལ ༡ འོག ༡༡༡ བ༥
- ༢༧ ཀུན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ཞན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༨ ལྷོ་དགེ ༡༣༡ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཁ གསང་འདུས་ཙུ་རྒྱུད། ལེལ ༡ འོག ༡༣ བ༥
- ༢༩ ལུང་འདི་ལེ་ཤེས་རྗེ་པ་ལོ་གྲུ་ཐབས་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣༠ ལྷོ་དགེ ༡༣༡ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེལ ༡༧ འོག ༡༧ བ༥ འགྲུང་མི་མཐུན།
- ༣༡ ལོང་མཚུངས། ལེལ ༥༡ འོག ༥༧ བ༣
- ༣༢ ལྷོ་དགེ ༡༣༡ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྟིང། ལེལ ༥ འོག ༡༡༥ བ༡
- ༣༣ རྒྱུ་འབྲུལ་བྱ་བའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣༤ རིམ་ལུང་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣༥ ལྷོ་དགེ ༡༣༡ བཀའ། རྒྱུད། ཁ མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ། ལེལ ༧ འོག ༡༣༥ བ༧
- ༣༦ དོ་རྗེ་གསང་བའི་རྒྱུད་ཞེས་པ་རོས་འཛོན་མ་བྱུབ།
- ༣༧ ལྷོ་དགེ ༡༧༡༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མ དོ་རྗེ་རྒྱལ་བྱུབ། དཔལ་ལོང་ལོ་སྟོམ་པའི་དབང་གི་བྱ་བ་
མདོར་བསྟན་པ། འོག ༡༡༧ བ༥
- ༣༨ ལྷོ་དགེ ༡༣༡ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྟིང། ལེལ ༧ འོག ༡༡༡ བ༥
- ༣༩ ལོང་མཚུངས། ལེལ ༡༠ འོག ༡༡༡ བ༧
- ༤༠ རྟིང་མའི་རྒྱུད་འབྲུམ། ང དམ་ཚིག་ཚེན་པོའི་རྒྱལ་པོ་དམ་ཚིག་བཀོད་པའི་རྒྱུད། ལེལ ༡ འོག ༡༤༥ བ༣
- ༤༡ དོ་རྗེ་ལང་བྱ་བཅུག་ས་པའི་རྒྱུད་ཞེས་པ་རོས་འཛོན་མ་བྱུབ།
- ༤༢ དམ་ཚིག་མཚོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༣ ལོང་མཚུངས།
- ༤༤ ལོང་མཚུངས།

- ༤༩ གསེར་གྱི་ཁང་བུ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ངོས་འཛིན་མ་ལུགས།
- ༥༠ དཔལ་ཉེ་རྒྱ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་ཞེས་སྡེ་དགེ་བཀའ་འཇུག་ནང་མི་བཞུགས་ཀྱང་བེ་ལོའི་རྒྱུད་འབྲུམ་ནང་རིན་པོ་ཆེ་ཉེ་རྒྱ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༡ འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་ཞེས་སྡེ་དགེ་བཀའ་འཇུག་ནང་མི་བཞུགས་ཀྱང་བེ་ལོའི་རྒྱུད་འབྲུམ་ནང་རིན་པོ་ཆེ་འཁོར་ལོ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༢ གོང་མཚུངས།
- ༥༣ གོང་མཚུངས།
- ༥༤ དམ་ཚིག་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༥ ལྷག་རྒྱ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ལུགས།
- ༥༦ སྡིང་པོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་ལེན་པའི་རྒྱུད་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ལུགས།
- ༥༧ གནམ་ལུགས་མེ་འབར་བའི་རྒྱུད་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ལུགས།
- ༥༨ དམ་ཚིག་བཀོད་པ་ཚེན་པོ་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ལུགས།
- ༥༩ ཤེལ་གྱི་ཁང་བུ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ལུགས།
- ༦༠ བརྟུ་རྒྱུང་ཡངས་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ལུགས།
- ༦༡ རྩིང་མ་རྒྱུད་འབྲུམ། ང་ དམ་ཚིག་བཀོད་པའི་རྒྱུད། ལེའུ་༧ འོག་༡༩༤ བ༤
- ༦༢ གོང་མཚུངས། འོག་༡༩༣ བ༢
- ༦༣ བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྦོད་ཀྱི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༦༤ རྩིང་མ་རྒྱུད་འབྲུམ། ང་ དམ་ཚིག་བཀོད་པའི་རྒྱུད། ལེའུ་༧ འོག་༡༩༤ བ༡
- ༦༥ སྡེ་དགེ་༧༡༩ བཀའ་ལླན་རྒྱུད། ང་ རྩིང་སྦྱར་གྱི་རྒྱུད། འོག་༧༥ བ༥
- ༦༦ རྩིང་མ་རྒྱུད་འབྲུམ། ང་ དམ་ཚིག་བཀོད་པའི་རྒྱུད། ལེའུ་༧ འོག་༡༩༤ བ༣
- ༦༧ གོང་མཚུངས། འོག་༡༩༤ བ༧
- ༦༨ གོང་མཚུངས། འོག་༡༩༤ བ༧
- ༦༩ གོང་མཚུངས། འོག་༡༩༤ བ༧
- ༧༠ སྡེ་དགེ་༤༣༡ བཀའ་ལླན་རྒྱུད། ཁ་ གསེར་སྡིང་། དམ་ཚིག་གི་ལེའུ་ འོག་༡༣༠ བ༣
- ༧༡ གོང་མཚུངས། དམ་ཚིག་གི་ལེའུ་ འོག་༡༣༠ བ༣

- ༧༥ ཟླ་དགེ ༡༩༠ བཀའ་ལྔ རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཡེ་ཤེས་རྩམ་པ་སློབ་གྲིལ་ལོ་ལོ་མོ་ལོ་མོ། ལེ་ལྷན་ ༥ འོག་ ༣༠༧ བ༧
- ༧༦ ལྷ་འཕུལ་བྱ་བའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༧༧ ཟླ་དགེ ༡༩༠ བཀའ་ལྔ རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཡེ་ཤེས་རྩམ་པ་སློབ་གྲིལ་ལོ་ལོ་མོ་ལོ་མོ། ལེ་ལྷན་ ༥ འོག་ ༣༠༥ བ༧
- ༧༨ རྒྱུང་འབྲུང་རྒྱལ་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༠༠ ཟླ་དགེ ༡༩༩ བཀའ་ལྔ རྟིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྟིང་། ལེ་ལྷན་ ༧ འོག་ ༡༩༠ བ༩
- ༡༠༡ དམ་ཚིག་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༠༢ ཟླ་དགེ ༩ བཀའ་ལྔ འདུལ་བ། ཅ རོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ། འོག་ ༩༠ བ༡
- ༡༠༣ ཟླ་དགེ ༡༩༩ བཀའ་ལྔ རྟིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྟིང་། ལེ་ལྷན་ ༡༧ འོག་ ༡༩༠ བ༥
- ༡༠༤ བོད་མཚུངས། འོག་ ༡༩༠ བ༥
- ༡༠༥ ཟླ་དགེ ༡༩༩ བཀའ་ལྔ རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེ་ལྷན་ ༤༠ འོག་ ༤༧ བ༩
- ༡༠༦ ཟླ་དགེ ༤༤༧༧ བསྟན་ལྷན་རྒྱུད་འགྲེལ། མུ རྫོགས་པོ་ལོ་ལོ་མོ་ལོ་ལོ་མོ། གསང་ཐིག་མན་དག་གི་འགྲེལ་པ།
འོག་ ༡༧༧ བ༡
- ༡༠༧ བོད་མཚུངས། འོག་ ༡༧༧ བ༥
- ༡༠༨ བོད་མཚུངས། འོག་ ༡༧༥ བ༧
- ༡༠༩ བོད་མཚུངས། འོག་ ༡༧༥ བ༥
- ༡༡༠ བོད་མཚུངས། འོག་ ༡༧༥ བ༡
- ༡༡༡ བོད་མཚུངས། འོག་ ༡༧༥ བ༥
- ༡༡༢ ཟླ་དགེ ༡༩༩ བཀའ་ལྔ རྟིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྟིང་། ལེ་ལྷན་ ༥ འོག་ ༡༡༥ བ༥
- ༡༡༣ བོད་མཚུངས། ལེ་ལྷན་ ༡༩ འོག་ ༡༩༩ བ༡
- ༡༡༤ ཟླ་དགེ ༡༩༩ བཀའ་ལྔ རྟིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྟིང་། ལེ་ལྷན་ ༩ འོག་ ༡༡༩ བ༩
- ༡༡༥ བོད་མཚུངས། ལེ་ལྷན་ ༡༩ འོག་ ༡༩༩ བ༩
- ༡༡༦ བོད་མཚུངས། ལེ་ལྷན་ ༩ འོག་ ༡༡༩ བ༩
- ༡༡༧ བོད་མཚུངས། ལེ་ལྷན་ ༩ འོག་ ༡༡༩ བ༩
- ༡༡༨ བོད་མཚུངས། ལེ་ལྷན་ ༩ འོག་ ༡༡༧ བ༧

བཙུ་པ་གཞི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལེ་ལུའི་མཆོད།

- ༡ ལྷོ་ཤོ་ ༡༢༧ བཀའ་ལ། མདོ་ལྷོ། ཐ འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདོ། ཤོག ༢༡༥ བཟ འགྱུར་ཅུང་མི་མཐུན།
- ༢ ལུང་འདི་ཉིང་ངེ་འཛོན་མཆོག་དམ་པའི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣ མ་དབེར་དགོངས་འདུས་ཞེས་བྲངས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སླིང་པོ་རྩོ་རྩེ་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ནང་བཞུགས་པ་འདིར་དེ་ལས་
2༩ ད། ལྷོ་ཤོ་ ༡༢༩ བཀའ་ལ། རྟོང་རྒྱུད། ༧ ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སླིང་པོ་རྩོ་རྩེ་བཀོད་པའི་རྒྱུད། ལེ་ལུ ༡༩
ཤོག ༡༣༣ བ།
- ༤ ལུང་འདི་མདོ་ལྷོ་དགོངས་འགྲེལ་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥ ལྷོ་ཤོ་ ༡༠༧ བཀའ་ལ། མདོ་ལྷོ། ཅ ལྟར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེ་ལུ ༤ ཤོག ༡༥༢ བ།
- ༦ མདོ་འབྲུང་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་གཞུང་པོས་འཛོན་མ་ཐུབ།
- ༧ ལྷོ་ཤོ་ ༡༣༢ བཀའ་ལ། རྟོང་རྒྱུད། ༧ གསང་སྟོང་། ཤོག ༡༡༢ བཟ
- ༨ དགོན་མཆོག་སློན་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༩ བསྐྱེད་པའི་པོ་ལའི་རྒྱུད་ཞེས་པ་ལྷོ་ཤོ་བཀའ་འགྱུར་ནང་མི་བཞུགས།
- ༡༠ ལྷོ་ཤོ་ ༢༢༥ བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལ། ཞི གྲུབ་ཚེན་ས་ར་ཉ། དོ་ཉ་མཛོད་སྟོང་པའི་སྐུ། ཤོག ༢༥ བ༧
- ༡༡ ལྷོ་ཤོ་ ༡༢༧ བཀའ་ལ། མདོ། ༥ ཉིང་ངེ་འཛོན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེ་ལུ ༩ ཤོག ༢༥ བ༧
- ༡༢ ལྷོ་ཤོ་ ༢༢༥ བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལ། ཞི གྲུབ་ཚེན་ས་ར་ཉ། དོ་ཉ་མཛོད་སྟོང་པའི་སྐུ། ཤོག ༢༥ བ༧
- ༡༣ ལྷོ་ཤོ་ ༤༡༡ བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལ། ཞི གྲུབ་ཚེན་ས་ར་ཉ། དོ་ཉ་མཛོད་སྟོང་པའི་སྐུ། ཤོག ༢༥ བ༧
- ༡༤ ལྷོ་ཤོ་ ༢༢༥ བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལ། ཞི གྲུབ་ཚེན་ས་ར་ཉ། དོ་ཉ་མཛོད་སྟོང་པའི་སྐུ། ཤོག ༢༥ བ༧
- ༡༥ ལྷོ་ཤོ་ ༡༢༧ བཀའ་ལ། མདོ། ༥ ཉིང་ངེ་འཛོན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེ་ལུ ༩ ཤོག ༢༥ བ༧
- ༡༦ ལྷོ་ཤོ་ ༡༢ བཀའ་ལ། དགོན་བཅུགས། ཆ འོད་སྐྱེད་ཀྱི་ལེ་ལུ། ཤོག ༡༣༤ བ༧
- ༡༧ ལྷོ་ཤོ་ ༡༢༧ བཀའ་ལ། མདོ། ༥ ཉིང་ངེ་འཛོན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེ་ལུ ༩ ཤོག ༢༥ བ༧
- ༡༨ ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༩ ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༠ ལྷོ་ཤོ་ ༢༢༥ བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལ། ཞི གྲུབ་ཚེན་ས་ར་ཉ། དོ་ཉ་མཛོད་སྟོང་པའི་སྐུ། ཤོག ༢༥ བ༧

- ༡༠ གྲུབ་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༡ ལྗེ་དགེ ༡༩༩ བཀའ་ལློན་རྣམས་ལྟུང་། ལ་གསང་སྟོང་། ལེལ་ ༩ འོག་ ༡༡༩ བ་༩
- ༡༢ ལྗེ་དགེ ༡༩༩༩ བསྟན་ལྷན་རྒྱུན་འགྲུབ་ལ། ཞི་གྲུབ་ཚེན་ས་ར་ཏ། འོ་ཏ་མཛོད་སྟོན་པའི་སྟུ། འོག་ ༡༧ བ་༩
- ༡༣ ལྷ་བྲན། ལྗེ་དགེ་དཔལ་མ།
- ༡༤ ལྗེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ་ལློན་ མདོ་སྟེ། ཅ མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེལ་ ༤ འོག་ ༩ བ་༤
- ༡༥ ལྗེ་དགེ ༡༩༤༠ བསྟན་ལྷན་ དཔལ་མ། འ སྟོན་པ་དོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དཔལ་མ་ཚོག་གསལ། འོག་ ༡༡ བ་༧
- ༡༦ ལྗེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ་ལློན་ མདོ་སྟེ། ཅ ལྷ་རྒྱལ་གྲགས་པའི་མདོ། ལེལ་ ༩ འོག་ ༡༤༩ བ་༡
- ༡༧ ལྗེ་དགེ ༡༩༤༠ བསྟན་ལྷན་ དཔལ་མ། འ སྟོན་པ་དོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དཔལ་མ་ཚོག་གསལ། རབ་བྱེད། ༧ འོག་ ༡༡ བ་༤
- ༡༨ ལྗེ་དགེ ༡༩༩༤ བསྟན་ལྷན་ དཔལ་མ། ཅ མགོན་པོ་སྟུ་སྟུབ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༧ མཚོག་ ༡༩ འོག་ ༡༠ བ་༤
- ༡༩ ལས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྟོང་བའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༠ མ་དཔེར་དགོངས་འདུས་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སྟིང་པོ་རྩོ་རྩེ་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ནང་བཞུགས་པ་འདིར་དེ་ལས་ བཀོད། ལྗེ་དགེ ༡༤༩ བཀའ་ལློན་ མདོ་སྟེ། བ སྟོན་པ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ། འོག་ ༡༩༠ བ་༩
- ༢༡ ལྗེ་དགེ ༡༡ བཀའ་ལློན་ ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཤེས་རབ་སྟིང་པོ། འོག་ ༡༤༤ བ་༤
- ༢༢ དཀོན་བརྟེན་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཚན་ནང་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༣ ལྗེ་དགེ ༡༩༠ བཀའ་ལློན་ མདོ་སྟེ། མ ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པའི་བསྟན་པའི་མདོ། འོག་ ༡༧༠ བ་༩
- ༢༤ ལྗེ་དགེ ༡༩༡ བཀའ་ལློན་ རྟེན་རྒྱུད། ཀ གྲུབ་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེལ་ ༩ འོག་ ༡༤ བ་༤
- ༢༥ མ་དཔེར་དགོངས་འདུས་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སྟིང་པོ་རྩོ་རྩེ་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ནང་བཞུགས་པ་འདིར་དེ་ལས་ བཀོད། ལྗེ་དགེ ༡༩༤ བཀའ་ལློན་ རྟེན་རྒྱུད། ཀ ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སྟིང་པོ་རྩོ་རྩེ་བཀོད་པའི་རྒྱུད། ལེལ་ ༡༤ འོག་ ༡༩༩ བ་༤
- ༢༦ ལྗེ་དགེ ༡༩༩༤ བསྟན་ལྷན་ རྒྱུན་འགྲུབ་ལ། ཞི་གྲུབ་ཚེན་ས་ར་ཏ། འོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་སྟུ། འོག་ ༡༡ བ་༩
- ༢༧ དཀོན་བརྟེན་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཚན་ནང་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༨ ལྗེ་དགེ ༡༩༧༡ བསྟན་ལྷན་ དཔལ་མ། ལ སྟོན་པ་དོན་ཞིབ་ལྟ། སྟོན་འཇུག་ ལེལ་ ༤ མཚོག་ ༡༧ འོག་ ༡༠ བ་༧
- ༢༩ ལྗེ་དགེ ༡༩༩༤ བསྟན་ལྷན་ རྒྱུན་འགྲུབ་ལ། ཞི་གྲུབ་ཚེན་ས་ར་ཏ། འོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་སྟུ། འོག་ ༡༩ བ་༡

- ༤༠ རྩོད་ཤོ ༡༢༤ བཀའ་ལ། མདོ་རྩེ། ཐ འཁོར་མཚོས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མདོ། འོག་ ༡༤༡ བཟ འཇུར་མི་མཐུན།
- ༤༡ རྩོད་ཤོ ༡༢༢ བཀའ་ལ། རྩོད་རྒྱུད། ལ གསལ་རྩོད། འོག་ ༡༡༧ བཟ
- ༤༢ ཀུན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༣ རྩོད་ཤོ ༡༢༡ བཀའ་ལ། རྩོད་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེལ། ༤༢ འོག་ ༧༧ བཟ
- ༤༤ རྩོད་ཤོ ༡༢༤༤ བརྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི སྲུབ་ཚེན་སར་རྟ། མི་ཟད་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྐུ། འོག་ ༡༤ བཟ
- ༤༥ རྩོད་ཤོ ༡༢༤ བཀའ་ལ། རྩོད་རྒྱུད། ཀ ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་རྩིང་པོ་དོ་རྩེ་བཀོད་པའི་རྒྱུད། ལེལ། ༡༤ འོག་ ༡༢༣ བཟ
- ༤༦ རྩོད་ཤོ ༡༢༢༤ བརྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི སྲུབ་ཚེན་སར་རྟ། དོ་རྟ་མཛོད་ཀྱི་སྐུ། འོག་ ༢༤ བཟ
- ༤༧ རྩོད་ཤོ ༡༠༢ བཀའ་ལ། མདོ་རྩེ། ཅ ལྟར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེལ། ༡ འོག་ ༡༤༢ བཟ
- ༤༨ རྩོད་ཤོ ༡༢༡༤ བརྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩོགས་རྒྱུན། སྐབས་ལྷ་པ།
སྟོན་ ༡༡ འོག་ ༡༠ བཟ
- ༤༩ རྩོད་ཤོ ༡༢༡ བཀའ་ལ། རྩོད་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེལ། ༤ འོག་ ༧ བཟ
- ༥༠ རྩོད་ཤོ ༡༢༤༤ བརྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི སྲུབ་ཚེན་སར་རྟ། མི་ཟད་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྐུ། འོག་ ༡༤ བཟ
- ༥༡ རྩོད་ཤོ ༡༢༠༣ བརྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི སྲུབ་ཚེན་ཏི་ལི་པ། བྱུག་རྒྱུ་ཚེན་པོའི་མན་ངག་ འོག་ ༡༤༣ བཟ བས་
༡༤༤ བ འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།
- ༥༢ རྩོད་ཤོ ༡༢༢༤ བརྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི སྲུབ་ཚེན་སར་རྟ། དོ་རྟ་མཛོད་ཀྱི་སྐུ། འོག་ ༢༧ བཟ
- ༥༣ རྩོད་ཤོ ༡༢༡ བཀའ་ལ། རྩོད་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེལ། ༡༢ འོག་ ༤༤ བཟ འདིའི་འཐད་ལ་
དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།
- ༥༤ རྩོད་ཤོ ༡༤༣ བཀའ་ལ། མདོ་རྩེ། ཐ འཁོར་མཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། འོག་ ༡༤ བཟ འཇུར་མི་མཐུན།
- ༥༥ རྩོད་ཤོ ༡༢༢༤ བརྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི སྲུབ་ཚེན་སར་རྟ། དོ་རྟ་མཛོད་ཀྱི་སྐུ། འོག་ ༢༣ བཟ
- ༥༦ རྩོད་ཤོ ༡༠༢ བཀའ་ལ། མདོ་རྩེ། ཅ ལྟར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེལ། ༡ འོག་ ༧ བཟ འཇུར་མི་མཐུན།
- ༥༧ རྩོད་ཤོ ༤༤ བཀའ་ལ། དཀོན་བརྟེན་ལ། ཅ ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐུལ་བའི་མདོ། འོག་ ༡༤༤ བཟ
འཇུར་མི་མཐུན།
- ༥༨ ཡལ་ཚེན་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༩ རྩོད་ཤོ ༡༢༢༤ བརྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི སྲུབ་ཚེན་སར་རྟ། དོ་རྟ་མཛོད་ཀྱི་སྐུ། འོག་ ༢༣ བཟ
- ༦༠ བོང་མཚུངས། འོག་ ༢༡ བཟ

- ༤༡ ཟླ་དགོ ༡༢༡ བཀའ་ རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་ཕྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ་ ༣༡ འོག་ ༤༠ བཟ ༤༥ བལ
འགྲུང་མི་མཐུན།
- ༤༢ བོང་མཚུངས། ལེའུ་ ༢༣ འོག་ ༣༡ བཟ
- ༤༣ ཟླ་དགོ ༡༢༡ བཀའ་ རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་ཕྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ་ ༢༡ འོག་ ༢༤ བཟ ཚུལ་མེན་དབྱུང།
- ༤༤ ཟླ་དགོ ༡༤༥ བཀའ་ མདོ་སྡེ། མ དཀོན་མཆོག་ཉ་ལ་ལའི་མདོ། འོག་ ༤༤ བཟ
- ༤༥ ཟླ་དགོ ༢༥༤ བསྟན། དབུ་མ། ཡ རྫོང་དཔོན་རྒྱ་བ་གསལ་བ། རིགས་པ་དྲུག་ཕྱུ་པའི་འགྲེལ་པ། འོག་ ༡༠ བཟ
འགྲུང་མི་མཐུན།
- ༤༦ ཟླ་དགོ ༡༢༡ བཀའ་ རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་ཕྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ་ ༤ འོག་ ༡ བཟ
- ༤༧ བོང་མཚུངས། འོག་ ༤༡ བཟ
- ༤༨ ཟླ་དགོ ༡༢༡ བཀའ་ རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་ཕྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ་ ༤ འོག་ ༡༢ བཟ
- ༤༩ ཟླ་དགོ ༢༢༢༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི རྒྱལ་ཚེན་ས་ར་ཉ། དོ་ཉ་མཛོད་ཀྱི་སྐྱེ། འོག་ ༡༡ བཟ
- ༥༠ ཟླ་དགོ ༡༢༡ བཀའ་ རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་ཕྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ་ ༡༥ འོག་ ༢༤ བཟ
- ༥༡ བོང་མཚུངས། ལེའུ་ ༢༧ འོག་ ༤༣ བཟ
- ༥༢ བོང་མཚུངས། ལེའུ་ ༢༧ འོག་ ༢༣ བཟ
- ༥༣ བོང་མཚུངས། ལེའུ་ ༢༧ འོག་ ༤༣ བཟ
- ༥༤ བོང་མཚུངས། ལེའུ་ ༣ འོག་ ༥ བཟ འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་མེན་ནམ་སྟེ།
- ༥༥ ཟླ་དགོ ༡༢༡ བཀའ་ རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་ཕྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ་ ༣༠ འོག་ ༢༤ བཟ
- ༥༦ ཟླ་དགོ ༢༢༤༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི རྒྱལ་ཚེན་ས་ར་ཉ། མི་ཟེང་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྐྱེ། འོག་ ༢༤ བཟ
- ༥༧ ཟླ་དགོ ༡༢༡ བཀའ་ རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་ཕྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ་ ༤༤ འོག་ ༥༠ བཟ
- ༥༨ བོང་མཚུངས། འོག་ ༥༠ བཟ
- ༥༩ ཟླ་དགོ ༢༢༢༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི རྒྱལ་ཚེན་ས་ར་ཉ། དོ་ཉ་མཛོད་ཀྱི་སྐྱེ། འོག་ ༢༣ བཟ
- ༦༠ བོང་མཚུངས། འོག་ ༢༣ བཟ
- ༦༡ བོང་མཚུངས། འོག་ ༢༥ བཟ
- ༦༢ བོང་མཚུངས། འོག་ ༢༣ བཟ
- ༦༣ བོང་མཚུངས། འོག་ ༢༣ བཟ

- ༡༠༥ ལྗེ་དགེ ༡༤༧ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སྤྲིང་པོ་དོ་རྗེ་བཀོད་པའི་རྒྱུད། ལེའུ ༡༥ ཤོག ༡༤༧ བཟ
- ༡༠༦ ལྗེ་དགེ ༡༤༧༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི རྒྱུ་ཚེན་སར་ཉ། དོ་ཉ་མཛོད་ཀྱི་སྤྲི། ཤོག ༡༥ བ།
- ༡༠༧ ལལ་པོ་ཚེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༠༨ ལྗེ་དགེ ༡༤༨ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་ཕྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༡༥ ཤོག ༡༥ བ༥
- ༡༡༠ བོང་མཚུངས། ཤོག ༡༥ བ༥ འགྲུར་མི་མཐུན།

བརྩ་གཅིག་པ་སྒྲོམ་པ་བསམ་གཏུན་དྲི་མ་མེད་པའི་ལེའུའི་མཚན།

- ༡ ལྗེ་དགེ ༡༤༨ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་ཕྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༡༠ ཤོག ༡༥ བ༣
- ༢ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣ ལྗེ་དགེ ༡༤༨ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་ཕྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༡༡ ཤོག ༡༥ བ༤
- ༤ བོང་མཚུངས། ལེའུ ༡༥ ཤོག ༡༥ བ༡
- ༥ ཀུན་ཕྱེད་རྒྱལ་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༦ ལྗེ་དགེ ༡༤༨ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་ཕྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༧ ཤོག ༡༤ བཟ མོག་སྒྲ་མི་མཐུན།
- ༧ ཀུན་ཕྱེད་རྒྱལ་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༨ བོང་མཚུངས།
- ༩ བོང་མཚུངས།
- ༡༠ བོང་མཚུངས།
- ༡༡ ལྗེ་དགེ ༡༥༡༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ལུ སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བརྟོད་པ། ཤོག ༡༧ བ༤
- ༡༢ དཀོན་བརྟེན་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༡༣ ལྗེ་དགེ ༡༤༡ མདོ་སྟེ། མ དཀོན་མཚོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ། ཤོག ༧༢ བ༡ འདིའི་འབྲུག་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟེ།
- ༡༤ ལྗེ་དགེ ༡༤༡༡ བསྟན། དབྱུང་ལ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྗོ། སྤྲིད་འཇུག ལེའུ ༤ ཤོག ༧ ཤོག ༡༤ བཟ
- ༡༥ ལྗེ་དགེ ༧༡༤༢ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྤྲིབ། བཤེས་སྤྲིང། ཤོག ༡༠༢ ཤོག ༧༤ བ༧
- ༡༦ ལྗེ་དགེ ༡༤༡ བཀའ། མདོ་སྟེ། མ དཀོན་མཚོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ། ཤོག ༧༢ བ༡
- ༡༧ ལྗེ་དགེ ༡༠༢ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཅ མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེའུ ༤ ཤོག ༡༤ བཟ

- ༤༩ ཟླ་དགེ ༡༩༡ བཀའ་ལྔ རྟེན་རྒྱུད། ཀ རྒྱུ་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེལ་ ༡༥ འོག ༡༥ བ༥
- ༤༩ ལོང་མཚུངས། ལེལ་ ༡༩ འོག ༡༡ བ༥
- ༤༧ བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཟླ་སྟོན་གྱི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༨ རིན་ཚེན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུབ།
- ༤༩ ལང་ག་ཤེགས་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༩ ལྷ་འཕྲུལ་ལམ་རིམ་ཞེས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུབ།
- ༤༩ ལོང་མཚུངས།
- ༥༠ ལལ་པོ་ཚེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༡ ཟླ་དགེ ༤༠༩༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྤྲུལ། ལེལ་ ༡ ལྷོ་ག ༡༩
འོག ༡༡ བ༥
- ༥༢ ལྷ་འཕྲུལ་རྩོམ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ངོས་འཛིན་མ་བྱུབ།
- ༥༣ ལེ་ཤེས་མདོན་པར་འབྲུང་བའི་རྒྱུད་ལྷི་མ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ངོས་འཛིན་མ་བྱུབ།
- ༥༤ ལེ་ཤེས་ལོལ་པའི་རྒྱུད་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ངོས་འཛིན་མ་བྱུབ།
- ༥༥ ཟླ་དགེ ༤༧༩ བཀའ་ལྔ རྒྱུད། མ རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད། འོག ༡༡༠ བ༡
- ༥༦ ཟླ་དགེ ༡༩༠༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རེ་འཕགས་པ་ལྷ། རྫོན་བསྟུས་རྫོན་མ། ལེལ་ ༤ འོག ༡༥ བ༥
- ༥༧ ཟླ་དགེ ༤༧༩ བཀའ་ལྔ རྒྱུད། མ རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད། འོག ༡༡༠ བ༡
- ༥༨ ཟླ་དགེ ༡༩༠༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རེ་འཕགས་པ་ལྷ། རྫོན་བསྟུས་རྫོན་མ། ལེལ་ ༤ འོག ༡༥ བ༥
- ༥༩ ཟླ་དགེ ༤༧༩ བཀའ་ལྔ རྒྱུད། མ རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད། འོག ༡༡༠ བ༡
- ༦༠ ཟླ་དགེ ༡༩༠༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རེ་འཕགས་པ་ལྷ། རྫོན་བསྟུས་རྫོན་མ། ལེལ་ ༤ འོག ༡༥ བ༥
- ༦༡ ཟླ་དགེ ༤༧༩ བཀའ་ལྔ རྒྱུད། མ རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད། འོག ༡༡༠ བ༥
- ༦༢ ལོང་མཚུངས། འོག ༡༡༠ བ༥
- ༦༣ ཟླ་དགེ ༡༩༡༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི་གྲུབ་ཚེན་ས་ར་ཏ། རོ་ཏ་མཚོན་གྱི་སྤྲུ། འོག ༡༩ བ༡
- ༦༤ ཟླ་དགེ ༣༩༡༡ བསྟན། དབུ་ལ། ལ རྫོན་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། རྫོན་འཕྲུག ལེལ་ ༤ ལྷོ་ག ༤༩ འོག ༡༡ བ༡
- ༦༥ ཟླ་དགེ ༡༩༡༧ བཀའ་ལྔ མདོ་སྟེ། ད ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལ་ ༡ འོག ༡༡ བ༥ འཕྲུང་མི་མཐུན།
- ༦༦ ཟླ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན། ལེལ་ ༡༩ ལྷོ་ག ༡༡

ཤོག ༡༩ བ༥

༤༧ མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤༨ ལྷོ་དགོ ༡༩༧ བཀའ། མདོ་ལྷོ། ད ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལ་ ༩༠ ཤོག ༧༥ བ༩ ལྷུང་མི་མཐུན།

༤༩ ལྷོ་དགོ ༡༩༨ བཀའ། མདོ་ལྷོ། ད བམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ། ཤོག ༩༧ བ༩

༥༠ ལྷོ་དགོ ༤༨ བཀའ། དཀོན་བཟུགས། ཅ ཉེ་བར་ལོང་གྱིས་ལུས་པའི་མདོ། ཤོག ༡༩༩ བ༩

༥༡ ལྷོ་དགོ ༡༩༧ བཀའ། མདོ་ལྷོ། ད ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལ་ ༩ ཤོག ༩༩ བ༧

༥༢ དཀོན་བཟུགས་ཀྱི་ཚོས་ཚན་ནང་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༥༣ ལོང་མཚུངས།

༥༤ རྟོགས་པ། ལྷོ་དགོ་དབར་མ།

༥༥ བདེ་བ་རབ་འབྱམས་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༥༦ ལྷོ་དགོ ༩༩༧ བརྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི རྒྱུ་ཚེན་ས་ར་ཉ། རོ་ཉ་མཛོད་ཀྱི་སྐྱེ། ཤོག ༧༩ བ༥

༥༧ ལོང་མཚུངས། ཤོག ༧༩ བ༥

༥༨ ལོང་མཚུངས། ཤོག ༧༩ བ༥

༥༩ ལོང་མཚུངས། ཤོག ༧༩ བ༥

༦༠ ལྷོ་དགོ ༩༩༧ བརྟན། དབུ་མ། ཚ འཕགས་པ་ལྷ། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་བ། རབ་འབྱེད་བརྒྱུད་པ། ལྷོ་ག ༩༩
ཤོག ༡༠ བ༩

༦༡ ལྷོ་དགོ ༩༠༩༧ བརྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྐྱེལ། ལེལ་ ༡ ལྷོ་ག ༡༩
ཤོག ༧༧ བ༡

༦༢ ལྷོ་དགོ ༩༩༧༧ བརྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི རྒྱུ་ཚེན་ས་ར་ཉ། མི་ཟད་གཉེར་མཛོད་མན་དག་གི་སྐྱེ། ཤོག ༩༩ བ༩

༦༣ ལྷོ་དགོ ༩༩༩ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་ལྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེལ་ ༩༩ ཤོག ༩༩ བ༥

༦༤ ལྷོ་དགོ ༧༩ བཀའ། མདོ་ལྷོ། ཀ མདོ་ལྷོ་བསྐལ་བཟང། ཤོག ༡༩ བ༩

༦༥ ལྷོ་དགོ ༩༩༩༧ བརྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི རྒྱུ་ཚེན་ས་ར་ཉ། རོ་ཉ་མཛོད་ཀྱི་སྐྱེ། ཤོག ༧༥ བ༥

༦༦ ལོང་མཚུངས། ཤོག ༧༥ བ༥

༦༧ ལྷོ་དགོ ༩༧༩༧ བརྟན། ཤེར་ལྷོ། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྟོགས་རྒྱུན། ལྷོ་གསལ་ལ།
ལྷོ་ག ༡ ཤོག ༥ བ༥

- ༤༤ ཟླ་དགེ ༤༥༥ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཀྱམ་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེལུ ༤། ཤོག ༥༥ བཟ ཚོགས་སྐྱུང་མི་མཐུན།
- ༤༥ ཟླ་དགེ ༡༤༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ ཚངས་པར་བྱེད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༥༥ བཟ
འགྲུང་མི་མཐུན།
- ༤༦ ལྷའི་བྱ་སློབ་གོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༧ ཟླ་དགེ ༤༥༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཞ སའི་སླིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ། ཤོག ༡༠༩ བཟ
- ༤༨ ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༩ ཟླ་དགེ ༤༥༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྷ། སློབ་འཇུག ལེལུ ༤ སྟོག ༤༤ ཤོག ༤༥ བཟ
- ༥༠ ཉི་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༡ ཟླ་དགེ ༤༥༤༥ བསྟན། དབུ་མ། འ སློབ་དཔོན་སློབ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་བཤད་པ། ཤོག ༤༠༥ བཟ
- ༥༢ ལོང་མཚུངས། ཤོག ༤༡༥ བཟ
- ༥༣ ཉི་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༤ ལོང་མཚུངས།
- ༥༥ ཟླ་དགེ ༤༥༤༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོར་རྟོགས་རྒྱུ། རྟེན་སྐབས་ལྷ་པ།
སྟོག ༤༤ ཤོག ༡༠ བཟ
- ༥༦ ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་འདི་དོས་འཛོན་མ་བྱུབ།
- ༥༧ ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་འདི་དོས་འཛོན་མ་བྱུབ།
- ༥༨ ཟླ་དགེ ༡༧༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། མ བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༤༤༥ བཟ འགྲུང་མི་མཐུན།
- ༥༩ ཉི་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༦༠ ལོང་མཚུངས།
- ༦༡ ཟླ་དགེ ༤༠༤༥ བསྟན། སེམས་ཅམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་བསྟུན། ཤོག ༤༡ བཟ
- ༦༢ ཀྱམ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༦༣ ཟླ་དགེ ༤༠༤༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། རི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུ། ལེལུ ༡༥ སྟོག ༤
དང་སྟོག ༤༥ ཤོག ༡༤ བཟ
- ༦༤ ཟླ་དགེ ༤༠༥ བཀའ། རྒྱུད། ར དབུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད། ལེལུ ༩ ཤོག ༡༤༥ བཟ
- ༦༥ ཉི་མའི་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

- 110 ལྷོ་དགེ་ ༣༧༩༩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ༩ ལྷོ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ།
རྣམས་བཞེད། ཤོག 113 བ།
- 111 ཉི་མེད་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 112 ལྷོ་དགེ་ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་ལེའུ་ 11 ལྷོ་ག 12
ཤོག 11 བ།
- 113 ལུ་པོ་ཚལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མངོན་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 114 ལྷོ་དགེ་ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་ལེའུ་ 11 ལྷོ་ག 12
ཤོག 11 བ།
- 115 ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ག 11 ཤོག 11 བ།
- 116 ལོང་མཚུངས། ལྷོ་ག 11 ཤོག 11 བ།
- 117 ལྷོ་དགེ་ 3756 བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། 11 རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། རྣམས་དང་པོ།
ལྷོ་ག 6 ཤོག 3 76
- 118 དཀོན་མཚོ་གསལ་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 119 བརྒྱད་རྟོང་འགྲེལ་ཚེན་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 120 ལྷོ་དགེ་ 3756 བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། 11 རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། རྣམས་གསུམ་པ།
ཤོག 6 བ3
- 121 ལྷོ་དགེ་ 3793 བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། 9 ལྷོ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ།
རྣམས་གསུམ་པ། ཤོག 103 77
- 122 ལྷོ་དགེ་ ༤༠༤༩ བསྟན། སེམས་ཅམ། 2 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ལེའུ་ 1 ཤོག 11 བ།
- 123 ལྷོ་དགེ་ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། ལྷུང་བྲམ་ལེའུ་ 1 ལྷོ་ག 11
ཤོག 6 76
- 124 ལྷོ་དགེ་ ༤༠༢1 བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། དབུས་མཐའ་རྣམས་འབྱེད། ལེའུ་ 1
ལྷོ་ག 11 ཤོག 11 77
- 125 ལྷོ་དགེ་ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། ལྷུང་བྲམ་ལེའུ་ 1 ལྷོ་ག 11
ཤོག 11 བ3

- 126 ཟླ་དགེ ༤༡22 བསྟན། སྲིང་ཡིག རེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། བཤེས་སྲིད། སྟོག 106 ཤོག ༤4 བ3
- 127 ཟླ་དགེ 122 བཀའ། མདོ་སྟེ། མ བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་པསྟན་པའི་མདོ། ཤོག 243 34
འགྲུང་མི་མཐུན།
- 128 ཟླ་དགེ 2226 བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན། ལྷ་བས་བཞེས།
སྟོག 43 ཤོག 2 བ2
- 129 བོང་མཚུངས། ལྷ་བས་གཉིས་པ། སྟོག 20 ཤོག 6 32
- 130 བོང་མཚུངས། ལྷ་བས་དང་པོ། སྟོག 42 ཤོག 6 བ3
- 131 དགོན་བརྟེན་གསུང་གི་ཚུལ་ཚན་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 132 ཟླ་དགེ ༤122 བསྟན། སྲིང་ཡིག རེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། བཤེས་སྲིད། སྟོག 112 ཤོག 46 31
- 133 ཟླ་དགེ 122 བཀའ། མདོ་སྟེ། མ བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་པསྟན་པའི་མདོ། ཤོག 243 32
- 134 ཡལ་པོ་ཚེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 135 ཟླ་དགེ 1112 བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། ཚུལ་དབྱིངས་བསྟོད་པ། སྟོག 26 ཤོག 46 བ2
- 136 ཟླ་དགེ 420 བཀའ། རྒྱུ། 3 རྒྱུད་རྗེ་ཕེ་མོ། ཤོག 113 བ1 འགྲུང་མི་མཐུན།
- 137 ཟླ་དགེ 4022 བསྟན། སེམས་ཅམ། མི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་སྐྱེའི་རྣམ་པའད། ཤོག 114 བ4
- 138 ཟླ་དགེ 4211 བསྟན། སྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཚེན་ཕྱིང་པ། ལེལ། 4 སྟོག 42
ཤོག 124 བ1
- 139 སངས་རྒྱས་འགོ་བའི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

བརྒྱལ་གཉིས་པ་བོགས་འདོན་སྟེན་པའི་ལེལའི་མཚན།

- 1 ཟླ་དགེ 122 བཀའ། མདོ་སྟེ། 5 ཉིང་ངེ་འཛོན་གྱི་རྒྱལ་བའི་མདོ། ལེལ། 6 ཤོག 12 བ4
- 2 བོང་མཚུངས། ཤོག 16 32
- 3 དགོན་བརྟེན་གསུང་གི་ཚུལ་ཚན་ནང་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 4 ལུང་འདི་ཉིང་ངེ་འཛོན་མཚོག་དམ་པའི་མདོའི་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 5 དགོན་བརྟེན་གསུང་གི་ཚུལ་ཚན་ནང་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

- ༣༠ ཟླ་དགེ ༡༩༡ བཀའ་ལྔ རྟོང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༤༩ འོག ༤༡ བ༤
- ༣༡ ཟླ་དགེ ༡༨༠༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི་ མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུབ། རིམ་ལྔ། འོག ༥༥ བ༥ འཇུར་མི་མཐུན།
- ༣༢ ཟླ་དགེ ༡༩༡༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི རྩུབ་ཚེན་ས་ར་ཉ། ཇོ་ཉ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུ། འོག ༢༩ བ༥
- ༣༣ ཀུན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣༤ ཟླ་དགེ ༡༩ བཀའ་ལྔ ཤེར་ལྷོན། ཀ མདོ་སྣུང་པ། འོག ༡ བ༩
- ༣༥ ཇོ་ཉ་འེ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣༦ ཀུན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣༧ ཡུམ་བར་མའེ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༣༨ ཟླ་དགེ ༡༩༡༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི རྩུབ་ཚེན་ས་ར་ཉ། ཇོ་ཉ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུ། འོག ༢༩ བ༤
- ༣༩ ངལ་པོ་ཚེའེ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༠ ཀུན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༡ མི་ཟང་གཉེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྒྲུའེ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༢ བོང་མཚུངས།
- ༤༣ འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༤ མན་ངག་གསེར་ཤེང་ཞེས་བྱ་བ་དོས་འཛོན་མ་ཐུབ།
- ༤༥ བོང་མཚུངས།
- ༤༦ བཟང་པོས་ཞུས་པའེ་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༧ ཟླ་དགེ ༡༩༡ བསྟན། རྟོང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༤༤ འོག ༤༠ བ༩
- ༤༨ ཟླ་དགེ ༡༩༡༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི རྩུབ་ཚེན་ས་ར་ཉ། ཇོ་ཉ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུ། འོག ༢༤ བ༩
- ༤༩ མན་ངག་གསེར་ཤེང་ཞེས་བྱ་བ་དོས་འཛོན་མ་ཐུབ།
- ༥༠ བོང་མཚུངས།
- ༥༡ ཟླ་དགེ ༡༩༡༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི རྩུབ་ཚེན་ས་ར་ཉ། ཇོ་ཉ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུ། འོག ༢༤ བ༧
- ༥༢ བོང་མཚུངས། འོག ༢༤ བ༩
- ༥༣ ཀུན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

བཅུ་གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སྐྱོད་པའི་ཤེས་ཀྱི་ལེའུའི་མཆན།

- 1) ལྷོ་མི་ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྐྱེ། ལེའུ་ ༢ རྗེ་ག ༢
ཤོག ༤༢ བ། རྗེ་སྐྱོད་ཕྱི་མི་མཐུན།
- ༢) ལྷོ་མི་ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྐྱེ། ལེའུ་ ༢ རྗེ་ག ༢༤
ཤོག ༤༣ བ།
- ༣) ལྷོ་མི་ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྐྱེ། ལེའུ་ ༢ རྗེ་ག ༤༠
ཤོག ༤༤ བ།
- ༤) ལྷོ་མི་ ༣༤༦) བསྟན། དབུ་མ། འ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། དབུ་མ་འཇུག་པ། འབྲས་བུའི་སྐྱོད་ ༡༨
ཤོག ༣༡༤ བ།
- ༥) ལྷོ་མི་ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། མ རྒྱུ་སྐྱེ་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ལེའུ་ ༣ ཤོག ༡༧ བ།
- ༦) ལྷོ་མི་ ༤༧༧ བཀའ། རྒྱུད། ར དཔལ་རྒྱ་གསལ་ཐོག་ལེའུ་རྒྱུད། ཤོག ༣༤༢ བ། འཇུག་མི་མཐུན།
༧) མལ་པོ་ཆེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༨) ལྷོ་མི་ ༡༡༡༨ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ མགོན་པོ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། རྗེ་ག ༤༤ ཤོག ༤༤ བ།
- ༩) ལྷོ་མི་ ༤༠༤༨ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐོག་བསྐྱེས། ཤོག ༣༧ བ།
- 10) ལེ་ཤེས་པོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- 11) ལྷོ་མི་ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ འདྲུག་ཤེས་པའི་མདོ། ལེའུ་ ༤ ཤོག ༤༧ བ། འཇུག་མི་མཐུན།
- 12) ལྷོ་མི་ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། མ རྒྱུ་སྐྱེ་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཤོག ༣༤ བ། འཇུག་མི་མཐུན།
- 13) ལྷོ་མི་ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུད། ལེའུ་ ༡༠ རྗེ་ག ༢༢
ཤོག ༤ བ།
- 14) ལོང་མཚུངས། རྗེ་ག ༡༢ ཤོག ༤ བ།
- 15) ལྷོ་མི་ ༣༤༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཙ རྒྱ་གསུམ་པའི་མདོ། ཤོག ༤༤ བ།
- 16) ལོང་མཚུངས། ཤོག ༤༤ བ།
- 17) ལྷོ་མི་ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྐྱེ། ལེའུ་ ༡ ཤོག ༤༡ བ།
- 18) ལྷོ་མི་ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་རྣམ་བཤད། ལེའུ་ ༣

ཤོག ༡༩༡ བ༥

༡༩ ཟླ་དགེ ༡༡༡ བཀའ་ལླན་གྱི་དུང་པ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། ཤོག ༩༧ བ༥ ངང་ ཤོག ༡༥༧ བ༡

༢༠ ཟླ་དགེ ༧༠༩༠ བསྟན་ཤིང་སེམས་ཅམ། མི་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེའུ་ ༡༠ ལྷོ་ག ༥༠

ཤོག ༡༡ བ༢

༢༡ ཟླ་དགེ ༧༠༩༠ བསྟན་ཤིང་སེམས་ཅམ། མི་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེའུ་ ༡༠ ལྷོ་ག ༤༧

ཤོག ༡༡ བ༥

༢༢ ཟླ་དགེ ༧༠༩༧ བསྟན་ཤིང་སེམས་ཅམ། མི་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲུང་ལ། ལེའུ་ ༩ ལྷོ་ག ༤༥

ངང་ ལྷོ་ག ༤༡ ཤོག ༤༧ བ༥

༢༣ ཟླ་དགེ ༧༡༩ བཀའ་ལླན་གྱི་དུང་ ཤུའི་རྩོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དུ་བའི་སྐོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལེའུ་ ༧

ཤོག ༩༡ བ༢

༢༤ ཟླ་དགེ ༩༤༠ བཀའ་ལླན་གྱི་དུང་ ཀ འཇམ་དབལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག ༧ བ༥

༢༥ ཟླ་དགེ ༩༩༩༡ བསྟན་ཤིང་དབུ་མ། ས་ ལྷོ་བ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ། བདེན་གཉིས། ལྷོ་ག ༩༩ ཤོག ༩ བ༩

༢༥ རྒྱུ་ཡིག་བདུན་ཅི་ཐིགས་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ལག་སོན་མ་བུང་།

༢༧ ཟླ་དགེ ༩༩༩༡ བསྟན་ཤིང་དབུ་མ། འ ལྷོ་བ་དཔོན་རྒྱ་བ་གསལ་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། འབྲས་བུའི་ས། ལྷོ་ག ༡༧

ཤོག ༩༡ བ༩

༢༨ ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་བ་ཞེས་པའི་སྐོམ་པའི་མ་བུང་།

༢༩ ཡེ་ཤེས་དུ་བ་ཞེས་པའི་སྐོམ་པའི་མ་བུང་།

༣༠ ལོང་མཚུངས།

༣༡ ཟླ་དགེ ༩༩༧༡ བསྟན་ཤིང་དབུ་མ། མི་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲུང་ལ། ལེའུ་ ༩ ལྷོ་ག ༩

ཤོག ༩༡༡ བ༩

༣༢ ཟླ་དགེ ༧༠༩༧ བསྟན་ཤིང་སེམས་ཅམ། མི་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲུང་ལ། ལེའུ་ ༩ ལྷོ་ག ༧ ངང་ ༧

ཤོག ༤༩ བ༩

༣༩ རྒྱུ་འབྲུལ་སྲུང་མ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་སྐོམ་པའི་མ་བུང་།

༣༧ ཟླ་དགེ ༧༠༩༧ བསྟན་ཤིང་སེམས་ཅམ། མི་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲུང་ལ། ལེའུ་ ༩ ལྷོ་ག ༤༥

ཤོག ༤༧ བ༥

- ༣༧ ཟླ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། སེམས་ཅོམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲུང་། ལེལ་ ༡ རྗེ་ག ༡༤
དང་ ༣༠ འོག ༤༣ ཅན
- ༣༨ ཟླ་དགེ ༤༣༡ བཀའ་ལ རྗེ་རྒྱུད། ལ གསང་སྦྱིང་། ལེལ་ ༩ འོག ༡༡༡ ཅན
- ༣༩ ཟླ་དགེ ༤༡༥༤ བསྟན། རྗེ་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུབ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེལ་ ༣ རྗེ་ག ༡༡ འོག ༡༡༥ ཅན
- ༤༠ རྗེ་ལྷུལ་ལམ་རིམ་ཞེས་པ་དོས་འཛིན་མ་གྲུབ།
- ༤༡ ཟླ་དགེ ༤༣༡ བཀའ་ལ རྗེ་རྒྱུད། ལ གསང་སྦྱིང་། ལེལ་ ༣༣ འོག ༡༡༠ བན དང་ འོག ༡༤༤ བན
- ༤༢ གོང་མཚུངས། འོག ༡༡༠ བལ
- ༤༣ གོང་མཚུངས། འོག ༡༡༠ བཡ
- ༤༤ ཟླ་དགེ ༤༦༠ བཀའ་ལ རྒྱུད། ཀ འཇམ་དབལ་མཚན་བརྗོད། འོག ༥ བ༡
- ༤༥ རྗེ་ལྷུལ་རམ་སློག་ཞེས་བྱ་བ་དོས་འཛིན་མ་གྲུབ།
- ༤༦ ཏེ་རུ་ཀ་གལ་པོ་ཆེ་ཞེས་པ་དོས་འཛིན་མ་གྲུབ།
- ༤༧ རྗེ་ལྷུལ་རམ་སློག་ཞེས་བྱ་བ་དོས་འཛིན་མ་གྲུབ།
- ༤༨ ཟླ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། སེམས་ཅོམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲུང་། ལེལ་ ༣ རྗེ་ག ༡༧
འོག ༤༤ ཅན
- ༤༩ ཟླ་དགེ ༤༧༤༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མཛོན་ཏོགས་རྒྱུན། རྣམས་བརྒྱུད་པ།
རྗེ་ག ༡༡ འོག ༡༡ ཅན
- ༥༠ ལྷན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༡ རྗེ་མའི་རྒྱུད་འབྲུམ་ཟ་ནང་བཞུགས་པའི་རྗེ་ལྷུལ་རྒྱ་མཚོ་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༥༢ ཟླ་དགེ ༡༤༤༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མ རྗེ་བཙུན་ལྷུའི་བྱང་རྒྱུབ། རིམ་ལྷའི་བཤད་པ་ནོར་བུའི་ཐེང་བ།
འོག ༡༡༡ བན
- ༥༣ ཟླ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། སེམས་ཅོམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲུང་། ལེལ་ ༥ རྗེ་ག ༡
འོག ༡༡ བཡ
- ༥༤ ཟླ་དགེ ༤༣༡ བཀའ་ལ རྗེ་རྒྱུད། ལ གསང་སྦྱིང་། ལེལ་ ༩ འོག ༡༡༡ ཅན
- ༥༥ ཟླ་དགེ ༤༦༠ བཀའ་ལ རྒྱུད། ཀ འཇམ་དབལ་མཚན་བརྗོད། འོག ༥ ཅན
- ༥༦ ཟླ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། སེམས་ཅོམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲུང་། ལེལ་ ༣ རྗེ་ག ༡༥

ཤོག ༤༤ བ༤

༥༥ ལྷེ་དགོ ༣༧༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན། ལྷ་བས་བརྒྱད་པ།
སྟོག ༡༩ ཤོག ༡༡ བ༧

༥༦ ལྷེ་དགོ ༤༠༣༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲུ་མ། ལེལྱ ༩ སྟོག ༩༤
ཤོག ༤༧ བ༤

༥༧ ལྷེ་དགོ ༣༧༥ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཡ སངས་རྒྱས་སའི་མདོ། ཤོག ༣༧ བ༤ འགྲུང་མི་མཐུན།

༥༨ བོང་མཚུངས། ཤོག ༩༤ བ༩

༥༩ ལྷེ་དགོ ༤༠༣༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟེ་རྒྱན། ལེལྱ ༡༠ སྟོག ༤༧
ཤོག ༡༡ བ༤

༦༠ ལྷེ་དགོ ༣༧༥ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཡ སངས་རྒྱས་སའི་མདོ། ཤོག ༤༠ བ༤

༦༡ ལྷེ་དགོ ༤༠༣༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟེ་རྒྱན། ལེལྱ ༡༠ སྟོག ༧༠
ཤོག ༡༡ བ༥

༦༢ ལྷེ་དགོ ༣༧༥ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཡ སངས་རྒྱས་སའི་མདོ། ཤོག ༤༠ བ༩

༦༣ ལྷེ་དགོ ༤༠༣༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟེ་རྒྱན། ལེལྱ ༡༠ སྟོག ༧༩
ཤོག ༡༡ བ༧

༦༤ ལྷེ་དགོ ༣༧༥ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཡ སངས་རྒྱས་སའི་མདོ། ཤོག ༤༡ བ༩

༦༥ ལྷེ་དགོ ༤༠༣༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟེ་རྒྱན། ལེལྱ ༡༠ སྟོག ༧༤
ཤོག ༡༩ བ༡

༦༦ འགྲེལ་རྒྱུད་གི་ལྷུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༦༧ ལྷེ་དགོ ༤༩༩ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ལ གསང་སྟིང། ལེལྱ ༤ ཤོག ༡༡༤ བ༩

༦༨ ལྷེ་དགོ ༣༤༤༩ བསྟན། དབུ་མ། འ རྫོབ་དཔོན་རྩོམ་པ་གསལ་པ། དབུ་མ་འཕྲུག་པའི་བཤད་པ། ཤོག ༣༩༩ བ༩

༦༩ ལྷེ་དགོ ༤༠༣༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲུ་མ། ལེལྱ ༩ སྟོག ༤༩
ཤོག ༤༥ བ༡

༧༠ རྒྱུ་འཕྲུལ་མདོན་བྱང་ཞེས་བའོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༧༡ ལྷེ་དགོ ༤༩༩ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ལ གསང་སྟིང། ལེལྱ ༤ ཤོག ༡༡༠ བ༥

- ༡༢ རིན་ཚེན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ་དགོ་བཀའ་ལྟེ་འགྲུང་ནང་མི་བཞུགས།
- ༡༣ ལྟེ་དགོ ༣༤༠ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཨ ལས་བརྒྱ་བ། འོག ༣ བལ ལྟེ་མི་མཐུན།
- ༡༤ ལྟེ་དགོ ༤༣༣ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ལ གསང་སྟིང། ལེལ ༣ འོག ༡༡༣ བལ
- ༡༥ ལྟེ་དགོ ༤༠༣༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲུ་མ། ལེལ ༣ རྗོག ༡༣
འོག ༤༤ བལ
- ༡༦ ལྟེ་དགོ ༤༣༣ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ལ གསང་སྟིང། ལེལ ༣ འོག ༡༡༣ བལ
- ༡༧ ལྟེ་དགོ ༤༠༣༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲུ་མ། ལེལ ༤ རྗོག ༡༤
འོག ༡༠ བལ
- ༡༨ ཐོས་པ། ལྟེ་དགོ་དབང་མ།
- ༡༩ མ་དཔེར་དགོངས་ལུས་ཞེས་བྱངས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སྟིང་པོ་དོ་རྗེ་བཀོད་པའི་མདོ་ནང་བཞུགས་པ་འདིར་དེ་ལས་
བཀོད། ལྟེ་དགོ ༤༣༤ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སྟིང་པོ་དོ་རྗེ་བཀོད་པའི་མདོ། ལེལ ༤༤
འོག ༣༤༠ བལ
- ༢༠ ལྟེ་དགོ ༤༠༣༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲུ་མ། ལེལ ༤ རྗོག ༡༤
འོག ༤༤ བལ
- ༢༡ ལྟེ་དགོ ༤༣༣ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ལ གསང་སྟིང། ལེལ ༣ འོག ༡༣ བལ
- ༢༢ ལོང་མཚུངས། འོག ༡༡༣ བལ
- ༢༣ ཡལ་པོ་ཆེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༤ ཉི་མེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༥ ལོང་མཚུངས།
- ༢༦ ལྟེ་དགོ ༤༣༣ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། འོག ༡༤ བལ
- ༢༧ དཀོན་བརྟེན་གྱི་ཚོས་ཚན་ནང་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༨ ཉི་མེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༢༩ ལྟེ་དགོ ༡༤༠ བཀའ། མདོ་སྟེ། མ ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ། འོག ༣༤༣ བལ
ལྟེ་མི་མཐུན།
- ༣༠ ལྟེ་དགོ ༤༣༣ བཀའ། རྟིང་རྒྱུད། ལ གསང་སྟིང། ལེལ ༤ འོག ༡༣༡ བལ

- ༧༡) ཟླ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། སེམས་ཚམ། བི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲ་མ། ལེལུ ༤ ལྷོ་ཀ ༡
ཤོག ༤༧ ར༥ ཚིག་སྣ་རྩུང་མི་མཐུན།
- ༧༢) ཟླ་དགེ ༡༧༤༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་བརྒྱད་པ།
ལྷོ་ཀ ༡༤ ཤོག ༡༡ བ༧
- ༧༣) ཟླ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། སེམས་ཚམ། བི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲ་མ། ལེལུ ༤ ལྷོ་ཀ ༡༧
ཤོག ༧༡ ར༥
- ༧༤) རྟན་གྱི་གོང་རྒྱན་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།
- ༧༥) ཟླ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཚམ། བི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟེ་རྒྱན། ལེལུ ༡༠ ལྷོ་ཀ ༤༤
ཤོག ༡༡ བ༡
- ༧༦) ལེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༧༧) ཟླ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། སེམས་ཚམ། བི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲ་མ། ལེལུ ༤ ལྷོ་ཀ ༡༤
ཤོག ༤༤ ར༡
- ༧༨) བོང་མཚུངས། ལེལུ ༡ ལྷོ་ཀ ༧ ཤོག ༤༡ བ༤

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་གྱི་མཚན།

- ༡) ཟླ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། སེམས་ཚམ། བི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲ་མ། ལེལུ ༤ ལྷོ་ཀ ༡༤
ཤོག ༤༤ ར༡

ལུང་འདྲེན་ཕྱག་དཔེ་མཚན་གཞུང་།

བཀའ་འགྲུང་།

དགོན་མཚོག་གི་ཟ་མ་ཉོག་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༡༧ མདོ་སྟེ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༥༥ ལུ
 དགོན་མཚོག་ཉ་ལ་ལའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༥༥ མདོ་སྟེ། ༧ བེ་ཅིང་། ༤༧༥
 དགོན་མཚོག་སྐྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༥༡ མདོ་སྟེ། ༥ བེ་ཅིང་། ༥༥༧ ལུ
 དགོན་མཚོག་འབྲུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༥༤ མདོ་སྟེ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༥༩ ལུ
 གྱེའི་དོ་རྗེ་མཁའ་འགོ་མ་དྲ་བའི་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཟླ་དགེ ༤༡༥ ལུད། ༨ བེ་ཅིང་། ༡༠
 གྱེའི་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཟླ་དགེ ༤༡༧ ལུད། ༨ བེ་ཅིང་། ༡༠
 ལྷ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༥༩ མདོ་སྟེ། ༥ བེ་ཅིང་། ༤༤༤ ལུ
 བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༤༤ མདོ་སྟེ། ༧ བེ་ཅིང་། ༡༥༩ ལུ
 ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ལུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༥༩ དང་ ༡༥༥ མདོ་སྟེ། ༧ བེ་ཅིང་། ༤༩༠ ལུ ༤༩༩
 ལྷའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་ལུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༥༥ མདོ་སྟེ། ༨ བེ་ཅིང་། ༤༩༩
 མཁའ་འགོ་མ་དོ་རྗེ་གྲུ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྟག་པ། ཟླ་དགེ ༤༡༤ ལུད། ༨ བེ་ཅིང་། ༡༡
 རྣམ་བཤག་དཔག་སྤུལ་ཅན་གྱིས་ལུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༤༩ དགོན་བརྟེན་ལ། ༨ བེ་ཅིང་། ༡༥༠ ༡༤ ལུ
 རྣམ་བཤག་དཔག་སྤུལ་གྱིས་ལུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༩ དགོན་བརྟེན་ལ། ༣ བེ་ཅིང་། ༡༥༠ ༡༥ ལུ
 གང་པོས་ལུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༤༡ དགོན་བརྟེན་ལ། ༨ བེ་ཅིང་། ༡༥༠ ༡༥ ལུ
 གང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་བརྒྱུ་ལ། ཟླ་དགེ ༤༤༩ མདོ་སྟེ། ༥ བེ་ཅིང་། ༡༠༡༩ ལུ
 གོ་ཆའི་བཀོད་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༥༡ དགོན་བརྟེན་ལ། ༨ བེ་ཅིང་། ༡༥༠ ༡༥ ལུ
 དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༠༤ མདོ་སྟེ། ༣ བེ་ཅིང་། ༡༧༤ ལུ
 དགོངས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། ཟླ་དགེ ༤༤༤ ལུད། ༣ བེ་ཅིང་། ༤༩༩ ལུ
 རྒྱ་ཆེར་ལོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༤༤ མདོ་སྟེ། ༨ བེ་ཅིང་། ༡༥༩
 རྒྱ་ལྷག་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༡༠ མདོ་སྟེ། ༥ བེ་ཅིང་། ༡༧༥

རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༡༤ དང་ ༡༡༥ དང་ ༡༡༦ མདོ་སྡེ། ཚ ༥ རྩེ་
པེ་ཅིང། ༡༡༠ དང་ ༡༡༡ དང་ ༡༡༢

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐུ་འཕྲུལ་བྱ་བ། ལྷེ་དགེ ༤༤༤ མདོ་སྡེ། ར ༥ པེ་ཅིང། ༡༠༢ རྩེ་
དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྩོམ་སྐོར་དཔལ་མཚོག་ཆེན་པོ་བརྟག་པ་དང་པོ། ལྷེ་དགེ ༤༤༩ རྒྱུད། ཚ པེ་ཅིང། ༡༡ ཚ
རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལྷེ་དགེ ༤༤༩ རྒྱུད། ཅ པེ་ཅིང། ༡༡ ཅ

སྐྱུ་མ་མཁམ་བཟང་པོ་ལྷུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༤༥ དགོན་བརྟེན་གས། ཅ པེ་ཅིང། ༡༤༠ ༡༡ ཟླ
སྐོ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་སྐྱོད་བ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༤༤ དགོན་བརྟེན་གས། ཀ
པེ་ཅིང། ༡༤༠ ༡ ཚློ

དེས་པ་དང་མ་དེས་པར་འགོ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༠༢ མདོ་སྡེ། ཚ
པེ་ཅིང། ༡༤༡ རྩེ་

མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༠༡ མདོ་སྡེ། ས ༡༤༢ པེ་ཅིང། ༡༤༢ ལྷེ་
རྩོམ་པོ་ཆེན་པོའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༡༩ མདོ་སྡེ། རྩེ་ པེ་ཅིང། ༡༡༡ རྩེ་
བཅོམ་ཕྱོག་འདས་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་རྒྱུས་པའི་མདོ་སྡེའི་རྩོམ་པོ་ཆེན་པོའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༤
མདོ་སྡེ། ཀ པེ་ཅིང། ༡༤༢ རྩེ་

བཅོམ་ཕྱོག་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ལྷུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱེང་པོ། ལྷེ་དགེ ༡༡ ཤེར་ཕྱིན། ཀ པེ་ཅིང། ༡༤༠
ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ལྷེ་དགེ ༡༡༤ མདོ་སྡེ། ས པེ་ཅིང། ༡༤༡ ལྷེ་

ཚོས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅུད་པ། ལྷེ་དགེ ༤༤༡ མ (བཀའ་འགྲུར་ཁ་སྐོར་) པེ་ཅིང། ༡༠༤༡
ཚོས་རྗེས་སུ་བྲན་པ། ལྷེ་དགེ ༡༡༠ མདོ་སྡེ། ཡ པེ་ཅིང། ༡༤༤ རྩེ་

ཚོས་བཞེས་པའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༤༠ མདོ་སྡེ། ཟ པེ་ཅིང། ༡༡༤ རྩེ་
ཚོས་བཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༤༤ མདོ་སྡེ། ཟ པེ་ཅིང། ༡༡༤ རྩེ་

ཚོས་བཅུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༤༩ དགོན་བརྟེན་གས། ར པེ་ཅིང། ༡༤༠ ༡ རྩེ་
ཚོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱོང་བ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བར་གདང་བར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱང་བའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༡༡ མདོ་སྡེ། ད

པེ་ཅིང། ༡༤༤ ལྷེ་
ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༡༠ མདོ་སྡེ། མ པེ་ཅིང། ༡༤༢ ལྷེ་

ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་སྒྲིམ་པ་ཉིད་ལེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།

(ཉིད་ལེན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལོ་རྒྱུ་བསྐྱོན་མའི་མདོ།) ལྷེ་དགེ་ ༡༡༧ མདོ་སྟེ། ༥ པེ་ཅིང། ༡༧༧ ཟུ

ཚོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་ལོ། ལྷེ་དགེ་ ༡༡༨ རྟིང་རྒྱུད། ༧ པེ་ཅིང། ༧༧༩ རྩ

ཚོས་བཞེས་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ་ ༡༡༩ མདོ་སྟེ། ༣ པེ་ཅིང། ༧༧༧ ལུ

ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྲད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ་ ༡༢༠ མདོ་སྟེ། ༧ པེ་ཅིང། ༧༧༧

འཇམ་དབལ་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། (འཇམ་དབལ་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་

བཞུགས་པ།) ལྷེ་དགེ་ ༡༢༡ དཀོན་བཟུགས། ༧ པེ་ཅིང། ༧༧༠ ༡༡ རྩ

འཇམ་དབལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔེའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ། ལྷེ་དགེ་ ༡༢༢ རྒྱུད། ༧ པེ་ཅིང། ༡༡ རྩ

ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ཉི་མའི་སྤྱི་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ལྷེ་དགེ་ ༡༢༣ མདོ་སྟེ། ༣ པེ་ཅིང། ༧༧༩ ལུ

གཉིས་སུ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ལྷེ་དགེ་ ༧༧༩ རྒྱུད། ༨ པེ་ཅིང། ༡༧ རྩ

ཉིད་ལེན་མཚན་དམ་པ། ལྷེ་དགེ་ ༡༢༤ མདོ་སྟེ། ༣ པེ་ཅིང། ༡༠༧ ལུ

ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་རྒྱུ་ལན་བསལ་པའི་མདོ། ལྷེ་དགེ་ ༡༢༥ མདོ་སྟེ། ༧༨༠ པེ་ཅིང། ༡༠༡༡ རྩ

ཐམས་ཅད་བདུད་རྩི་ལྡེའི་རང་བཞིན་དངོས་ལྷན་ཆེན་པོ་ཉེ་བའི་སྤྱི་པོ་མཚན་བམ་པོ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་པ། ལྷེ་དགེ་ ༡༢༦

རྟིང་རྒྱུད། ༧ པེ་ཅིང། ༧༧༧ ལུ

ཐར་པ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱས་པ་འགྲོད་ཚངས་ཀྱིས་སྤྲིག་སྤྲུངས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་སུ་བྱུང་བར་རྣམ་པར་བཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་

ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ་ ༡༢༧ མདོ་སྟེ། ༨ པེ་ཅིང། ༧༨༠ ལུ

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ་ ༡༢༨ མདོ་སྟེ། ༧ པེ་ཅིང། ༡༢༧ ཟུ

དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ་ ༡༢༩ མདོ་སྟེ། ༣ པེ་ཅིང། ༧༧༧ ལུ

དམ་པའི་ཚོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ། ལྷེ་དགེ་ ༡༣༠ མདོ་སྟེ། ༤ པེ་ཅིང། ༧༧༩ ལུ

དམ་པའི་ཚོས་པད་མ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ་ ༡༣༡ མདོ་སྟེ། ༥ པེ་ཅིང། ༧༧༧ ལུ

དམ་ཚོགས་སུ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། ལྷེ་དགེ་ ༧༧༩ རྒྱུད། ༥ པེ་ཅིང། ༡༢༧ ལུ

འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ་ ༡༣༢ མདོ་སྟེ། ༩ པེ་ཅིང། ༧༧༠ ལུ

དྲི་མ་མེད་ཀྱིས་བྱིན་པས་ཞུས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ་ ༧༧༧ དཀོན་བཟུགས། ༣ པེ་ཅིང། ༧༧༠ ༡༡ རྩ

འདུལ་བ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ་ ༧༨

དཀོན་བཟུགས། ༣ པེ་ཅིང། ༧༧༠ ༡༧ རྩ

འདུལ་བ་གཞུང་སླ་མ། ཟླ་དགེ ༧ འདུལ་བ། ༣ པེ་ཅིང་། ༡༠༥༤ བི

འདུལ་བ་ཚེན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཉོག་གི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༥༡ མདོ་སྟེ། ༣ པེ་ཅིང་། ༡༠༥ ལུ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༥༡ མདོ་སྟེ། ༣ པེ་ཅིང་། ༡༠༥ ལུ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ལུགས་ཀྱི་གསང་ཚེན་གསང་བ་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ།

(གསང་འདུལ་ཙུ་རྒྱུད་) ཟླ་དགེ ༤༤༩ རྒྱུད། ༣ པེ་ཅིང་། ༡༡ ཅ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སྟིང་པོ་ཐོ་ཐོ་རྗེའི་རིགས་ཀུན་འདུས་རིག་པའི་མདོ་

རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༥༡ བཀའ་ལ། རྟིང་རྒྱུད། ༡༣ པེ་ཅིང་། ༤༥༤ ཟ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སྟིང་པོ་རྗེ་རྗེ་བཀོད་པའི་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་པའི་ལུང་

ཀུན་འདུས་རིག་པའི་མདོ་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མདོན་པར་ཉོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ།

ཟླ་དགེ ༡༥༡ རྟིང་རྒྱུད། ༧ པེ་ཅིང་། ༤༥༩ རྗ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ། གསང་བའི་མདོ་ཚེན་པོ་མཐའ་པ་གཏེ་གྱི་སྟོན་མ། བརྟལ་ཞུགས་ཚེན་པོ་བསྐྱེད་

པའི་རྒྱུད། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་སྟོག་གི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༥༠ རྟིང་རྒྱུད། ༧ པེ་ཅིང་། ༤༥༩ རྗ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་

མདོ། ཟླ་དགེ ༡༥༡ མདོ་སྟེ། ༣ པེ་ཅིང་། ༡༥༡

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུགས་རྒྱུད་ཉིད་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༥༡ མདོ་སྟེ། ༥

པེ་ཅིང་། ༧༠༧ ལུ

དོན་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༤༤ མདོ་སྟེ། ༣ པེ་ཅིང་། ༡༡༡ ལུ

མདོ་ཚེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ། ཟླ་དགེ ༡༤༩ མདོ་སྟེ། ༩ པེ་ཅིང་། ༡༤༧ ལུ

རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་འབྲུལ་བྱ་བ་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། ཟླ་དགེ ༡༥༩ རྟིང་རྒྱུད། ༡༣

པེ་ཅིང་། ༤༥༤ ཟ

ནམ་མཁའ་མདོད་ཀྱི་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༤༡ མདོ་སྟེ། ༥ པེ་ཅིང་། ༡༡༥ ལུ

དངལ་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། ཟླ་དགེ ༡༧༡ རྒྱུད། ༡༣ པེ་ཅིང་། ༡༡༧ ལུ

ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༤༠ མདོ་སྟེ། ༧ པེ་ཅིང་། ༡༠༥ ལུ

དངལ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༡༧ མདོ་སྟེ། ༩ པེ་ཅིང་། ༡༡༩ ལུ

དངལ་སྐྱེ་གསང་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ། ཟླ་དགེ ༤༧༧ རྒྱུད། ༩ པེ་ཅིང་། ༡༡༡ རྗ

དབལ་གསང་བའི་སྤྲིང་པོ་དེ་ལོན་ཉིད་རྣམ་པར་ངེས་པ། ཟླ་དགེ ༡༩༩ རྟིང་རྒྱུད། ལ་ བེ་ཅིང་། ༤༧༧ ལ
 དཔུང་བཟང་གིས་ལུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། ཟླ་དགེ ༡༠༧ རྒྱུད། ལ་ བེ་ཅིང་། ༤༩༡ ཚ
 རྒྱགས་བཅུའི་ལུང་བསྟན་པ་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ༩༧༤ མདོ་སྟེ། ལ་ བེ་ཅིང་། ༤༩༧ ལ
 བུ་མོ་སྐྱེ་མཚོག་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༤༡ མདོ་སྟེ། ཅ་ བེ་ཅིང་། ༥༡༥ ལ
 བྱང་རྒྱུ་གྱི་རྒྱགས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༢༥ མདོ་སྟེ། མ་ བེ་ཅིང་། ༥༤༧ ལ
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔེའི་སྟེ་སྟོང་ཅེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༧༤ དགོན་བརྟེན་གསལ། ལ་ བེ་ཅིང་། ༥༤༠ ༡༩ རྩ
 བྱམས་པས་ལུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༥༧ དང་ ༥༤ དང་ ༡༤༤ དགོན་བརྟེན་གསལ། ཚ དང་ བ
 བེ་ཅིང་། ༥༤༠ ༤༡ འི་དང་ ༥༤༠ ༤༩ འི་དང་ ༥༡༤ ལ
 བྱམས་པའི་སེའྲེའི་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༤༢ དགོན་བརྟེན་གསལ། ཅ་ བེ་ཅིང་། ༥༤༠ ༡༩ རྩ
 རྫོགས་རྒྱ་མཚོས་ལུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༡༩ མདོ་སྟེ། བ་ བེ་ཅིང་། ༥༡༤ ལ
 རྫོགས་མི་ཟང་པས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༢༧ མདོ་སྟེ། མ་ བེ་ཅིང་། ༥༤༩ ལ
 མེ་ཏྲོག་གི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༤༤ མདོ་སྟེ། འ་ བེ་ཅིང་།
 རྩ་རྩ་མེད་གྱི་བྱིན་པ་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༥༤ དགོན་བརྟེན་གསལ། ཅ་ བེ་ཅིང་། ༥༤༠ ༡༩ རྩ
 རྩ་རྩ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༡༤ དང་ ༡༡༠ དང་ ༡༡༡ མདོ་སྟེ། ཉ་ དང་ ༡༡ དང་ བ
 བེ་ཅིང་། ༥༡༢ ལ དང་ ༥༡༥ ལ དང་ ༥༡༤ ལ
 གུ་ལྟོག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ལུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༤༡ དགོན་བརྟེན་གསལ། ཚ བེ་ཅིང་། ༥༤༠ ༤༢ འི
 ཚངས་པ་ལྷན་པར་སེམས་གྱིས་ལུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༤༠ མདོ་སྟེ། བ་ བེ་ཅིང་། ༥༡༢ ལ
 ཚངས་པས་ལུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༡༥ མདོ་སྟེ། བ་ བེ་ཅིང་། ༥༡༧ ལ
 མཚན་མོ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༣༡༩ མདོ་སྟེ། མ་ བེ་ཅིང་། ༤༢༤ ལ
 ཟ་མཏྲོག་བཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༡༤ མདོ་སྟེ། ར་ བེ་ཅིང་། ༥༡༤ ལ
 བཟང་པོ་སྤྲོད་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ། ཟླ་དགེ ༤༤ ལམ་ཚེན། ལ་ བེ་ཅིང་། ༥༤༡
 རྩ་དགེ་མདོའི་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས། ཟླ་དགེ ༡༠༩ མདོ་སྟེ། ང་ བེ་ཅིང་། ༥༢༠ ལ
 འོད་རླུང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༢ དགོན་བརྟེན་གསལ། ཚ བེ་ཅིང་། ༥༤༠ ༤༩ འི
 ལཔ་དང་སྐྱས་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༤༠ དགོན་བརྟེན་གསལ། ང་ བེ་ཅིང་། ༥༤༠ ༡༤ འི
 ལུལ་འཁོར་སྤོང་གིས་ལུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༤༩ དགོན་བརྟེན་གསལ། ང་ བེ་ཅིང་། ༥༤༠ ༡༢ འི

རིན་ཆེན་དྲ་བ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༥༩ མདོ་སྟེ། བ བཅེང་། ༡༩༠ ཟུ
རབ་ཏུ་ཞིབ་རྒྱུ་པར་ངེས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛོལ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༩༧ མདོ་སྟེ། ད
བཅེང་། ༡༧༧ ཟུ

རིག་པ་མཚོག་གི་རྒྱུད་ཆོད་པོ། ཟླ་དགེ ༡༧༧ ཟུད། ༩ བཅེང་། ༧༠༩

ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༠༧ མདོ་སྟེ། ཅ བཅེང་། ༡༡༧ ཏུ

ལག་ལམ་ཐང་གིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༠ དཀོན་བརྟེན་གསལ་ ཅ བཅེང་། ༡༧༠ ༡༧ ཟུ

ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་གཞུང་། ཟླ་དགེ ༩༩༧ མདོ་སྟེ། ས བཅེང་། ༡༠༠༧ ཟུ

ལས་བརྒྱ་ཐམ་པ། ཟླ་དགེ ༩༧༠ མདོ་སྟེ། ༩ བཅེང་། ༡༠༠༧ ཟུ

ལས་རྣམ་པར་འབྲེད་པ། ཟླ་དགེ ༩༩༩ མདོ་སྟེ། ས བཅེང་། ༡༠༠༧ ཟུ

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཁྲི་བཞུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༡ ཤེས་བྱིན། ཀ བཅེང་། ༡༩༩ མི

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༠ ཤེས་བྱིན། ཀ བཅེང་། ༡༩༩ མི

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཟླ་དགེ ༡༩ ཤེས་བྱིན། ཀ བཅེང་། ༡༩༧ མི

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྩེ་རྩེ་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༧ ཤེས་བྱིན། ཀ བཅེང་། ༡༩༧ མི

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་ལ། (ཉི་མེད་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལ) ཟླ་དགེ ༧ ཤེས་བྱིན། ཀ བཅེང་། ༡༩༡ ཉི

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟེང་པ་ཚོགས་སྲུ་བཅུད་པ། (མདོ་སྟེང་པ་) ཟླ་དགེ ༡༩ ཤེས་བྱིན། ཀ བཅེང་། ༡༩༧ མི

སྲུ་ལྷ་ལྷ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༩༡༠ མདོ་སྟེ། ཆ བཅེང་། ༡༧༧ ཏུ

སའི་སྟིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༩༩༧ མདོ་སྟེ། ཇ བཅེང་། ༧༠༧ ཟུ

སངས་རྒྱལ་གྱི་མཚོན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་ཡི་གེ། ཟླ་དགེ ༡༩༩ མདོ་སྟེ། ཐ བཅེང་། ༡༧༡ ཏུ

སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ལྷ་ལྷ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༩༧༧ མདོ་སྟེ། ཏ བཅེང་། ༧༧༡ ཏུ

སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་ལ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༡༠༠ མདོ་སྟེ། ཀ བཅེང་། ༡༧༩

སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་ཆོན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་དམ་པས་ཞུས་པའི་ལེ་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༩༩ དཀོན་བརྟེན་གསལ་ ཆ བཅེང་། ༡༧༠ ༩༩ མི

སངས་རྒྱལ་པལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དགེ ༧༧ པལ་ཆེན། ཀ བཅེང་། ༧༧༡ ཏུ

གསང་བའི་སྟིང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པ། ཟླ་དགེ ༩༩༧ ཉིད་རྒྱུད། ཏ བཅེང་། ༧༧༧ ཏུ

————— བཤེས་པའི་སྤྲིང་ཡིག ཟླ་དགེ ༤༡༥༢ སྤྲིང་ཡིག རེ་ པེ་ཅིང་། ༡༩༥༢ རེ་

————— བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་བསྟོན་པ། ཟླ་དགེ ༡༡༥༡ བསྟོན་ཚོགས། ༧ པེ་ཅིང་། ༡༩༡༩ ཀ
སློབ་དཔོན་ལྷུའི་བྱང་རླབ། རིམ་པ་ལྷ་པའི་བཤད་པ་ལོར་བུའི་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཟླ་དགེ ༡༥༤༠ རྒྱད་འགྲེལ། ཚི
པེ་ཅིང་། ༡༩༤༢ རེ་

སློབ་དཔོན་ལྷུའི་བཤེས་གཉེན། ལྷ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སློབ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས། ཟླ་དགེ ༡༩༤༠ དབུ་མ། ༩
པེ་ཅིང་། ༡༩༤༠ རྟ

མཁན་ཚེན་དགའ་བའི་དབང་པོ། མི་རྟག་པའི་དོན་གྱི་གཏམ། ཟླ་དགེ ༤༡༢༤ སྤྲིང་ཡིག རེ་ པེ་ཅིང་། ༡༩༢༤ རེ་
སློབ་དཔོན་པོ་པོ་ཉིད་མེད་པ། ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མདོ་སྤེལ་གྱི་རྒྱ་ཚེར་བཤད་པ། ཟླ་དགེ ༤༠༡༩ སེམས་ཚམ། བི
པེ་ཅིང་། ༡༩༢༠ བི

དབལ་ལྷན་ཚོས་གྱི་གྲགས་པ། ཚད་མ་རྣམ་པར་དེས་པ། ཟླ་དགེ ༤༡༡༡ ཚད་མ། ཅེ པེ་ཅིང་། ༡༩༡༠ ཅ
དག་བཅོམ་པ་ཚོས་སྟོབ། ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ཟླ་དགེ ༤༠༤༩ མདོན་པ། ཏུ པེ་ཅིང་། ༡༩༠༠ ཏུ
སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྲུང་གནས་སྤྲུལ་པ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པའི་རྒྱན། ཟླ་དགེ ༡༩༠༡ དབུ་མ། ༤
པེ་ཅིང་། ༡༩༠༤ རྟ

སློབ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྲུལ་པ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ལེའུ་གསུམ་པ། ཟླ་དགེ ༤༡༡༡ ཚད་མ། བེ
པེ་ཅིང་། ༡༩༡༡ བེ

ལྷུ་ཚེན་ཉི་ལི་པ། ལྷུ་རྒྱ་ཚེན་པོའི་མན་ངག ཟླ་དགེ ༡༩༠༡ རྒྱད་འགྲེལ། ཞེ པེ་ཅིང་། ༡༩༡༡
ཉོག་རྩེ་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རིམ་པའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བ། ཟླ་དགེ ༡༩༡༡ རྒྱད་འགྲེལ། མི པེ་ཅིང་། ༡༩༡༡ མི
སློབ་དཔོན་ཉི་ལི་པའི་ལུ་ལྷུ་གསུམ་གྱི་རྫོན་མ། ཟླ་དགེ ༡༩༠༡ རྒྱད་འགྲེལ། ཏུ པེ་ཅིང་། ༡༩༡༠ ཏུ
སློབ་དཔོན་རྟ་དབང་པ། ལྷ་མ་ལུ་བཅུ་པ། ཟླ་དགེ ༡༩༡༡ རྒྱད་འགྲེལ། རྒྱ པེ་ཅིང་། ༡༩༤༤ རྒྱ
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཚོས་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཟླ་དགེ ༤༠༤༩ སེམས་ཚམ། རི པེ་ཅིང་། ༡༩༡༠ རི

————— ཐེག་པ་ཚེན་པོ་རྒྱད་སྐུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་བཤད་པ། ཟླ་དགེ ༤༠༡༡ སེམས་ཚམ། བི པེ་ཅིང་། ༡༩༡༤ བི

————— ཐེག་པ་ཚེན་པོ་བསྟན་པ། ཟླ་དགེ ༤༠༤༡ སེམས་ཚམ། རི པེ་ཅིང་། ༡༩༤༤ རི

————— ལྷུ་འབྲོར་སྟོན་པའི་ས། ཟླ་དགེ ༤༠༡༡ སེམས་ཚམ། ཚི པེ་ཅིང་། ༡༩༡༤ ཚི

————— བྱང་རླབ་སེམས་དཔའི་ས། ཟླ་དགེ ༤༠༡༢ སེམས་ཚམ། མི པེ་ཅིང་། ༡༩༡༡ ཞེ

————— དབུ་མ་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་འགྲེལ་པ། ཟླ་དགེ ༤༠༡༢ སེམས་ཚམ། བི པེ་ཅིང་། ༡༩༡༡ བི

————— མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ་གདན། ཟླ་དགེ ༤༠༥༤ སེམས་ཚམ། མི བེ་ཅིང། ༡༡༥༡ མི

རྫོབ་དཔོན་རྟུ་བྱས། དབུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་རྫོན་མ་ཞེས་བྱ་བ། ཟླ་དགེ ༥༡༤༤ དབུ་མ། ཚ བེ་ཅིང། ༡༡༤༤ ཚ
དལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རྫོན་མ། ཟླ་དགེ ༥༡༤༥ དབུ་མ། འི བེ་ཅིང། ༡༡༤༥ ཀ

————— རྫོད་པ་བསྟུན་པའི་རྫོན་མ། ཟླ་དགེ ༥༡༤༦ དབུ་མ། འི བེ་ཅིང། ༡༡༤༥ ཀ

རྫོབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྫོན་མ་འུ་ལྷ་བ། ཟླ་དགེ ༤༠༥༡ སེམས་ཚམ། ཉི བེ་ཅིང། ༡༡༥༡ ཀྱ

————— རྫོབ་མ་ལ་སྦྱིངས་པའི་སྦྱིང་ཡིག ཟླ་དགེ ༤༡༥༣ སྦྱིང་ཡིག རེ་ བེ་ཅིང། ༡༡༥༣ རེ་

རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྫོད་པ་ལ་འཇུག་པ། ཟླ་དགེ ༥༡༥༡ དབུ་མ། ལ བེ་ཅིང། ༡༡༥༡ ལ

————— བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟུན་པའི་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པ། ཟླ་དགེ ༥༡༥༤ དབུ་མ། འི བེ་ཅིང། ༡༡༥༤

————— བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟུན་པ། ཟླ་དགེ ༥༡༥༠ དབུ་མ། འི བེ་ཅིང། ༡༡༥༤

རྫོབ་དཔོན་བཟང་པོ་བྱིན། གཞོན་ལྷ་མ་བདུན་གྱི་རྫོགས་པ་བཟོད་པ། ཟླ་དགེ ༤༡༥༥ འདུལ་བ། སྟུ བེ་ཅིང། ༡༡༥༥ སྟུ

བར་སྟོང་ཚེན་པོ་སྐྱབ། ཚེད་དུ་བཟོད་པའི་གཏམ། ཟླ་དགེ ༤༡༥༣ སྦྱིང་ཡིག རེ་ བེ་ཅིང། ༡༡༥༣ རེ་

རྫོབ་དཔོན་སྐྱབ་པ་གཞུགས་པ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ། ཟླ་དགེ ༥༡༥༡ དབུ་མ། འ བེ་ཅིང། ༡༡༥༡ འ

————— དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ། ཟླ་དགེ ༥༡༥༢ དབུ་མ། འ བེ་ཅིང། ༡༡༥༢ འ

————— དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ཚོགས་གསལ། ཟླ་དགེ ༥༡༥༠ དབུ་མ། འ བེ་ཅིང། ༡༡༥༠ འ

————— རིགས་པ་དུག་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ། ཟླ་དགེ ༥༡༥༤ དབུ་མ། ལ བེ་ཅིང། ༡༡༥༤ ལ

————— གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགོ་བ་བདུན་རྩ་བ། ཟླ་དགེ ༥༡༥༡ དབུ་མ། གི བེ་ཅིང། ༡༡༥༡ གི

རྫོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྦྱིང་པོ། བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པ། ཟླ་དགེ ༥༡༥༡ དབུ་མ། ས
བེ་ཅིང། ༡༡༥༡

རྫོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སའི་འགྲེལ་པ། ཟླ་དགེ ༤༠༥༤ སེམས་ཚམ། འི བེ་ཅིང། ༡༡༥༤ ལ

རྫོབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ཞི་བ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་ལོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དཀའ་འགྲེལ་སྦྱིང་པོ་
མཚོག་ཅེས་བྱ་བ། ཟླ་དགེ ༥༡༥༣ ཤེར་བྱིན། ཐ བེ་ཅིང། ༡༡༥༣ ཐ

རྫོབ་དཔོན་ལྷ་ལྷོ་འོད། འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྱོར་བའི་དགེ་རྒྱུ་གྱི་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་འོད་ལྷན།
ཟླ་དགེ ༤༡༥༤ འདུལ་བ། ཀྱ བེ་ཅིང། ༡༡༥༤ ཀྱ

རྫོབ་དཔོན་སྦྱི་བྱུ་གྱ་བྱ། རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་རྫོད་ཀྱི་བསྟུན་པའི་དོན། ཟླ་དགེ ༥༡༥༤
རྫོད་འགྲེལ། ཏུ བེ་ཅིང། ༥༡༥༤ ཏུ

སློབ་དཔོན་ས་གཤི་ལྷ། འདུལ་བ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཟླ་དགེ ༤༡༢༩ འདུལ་བ། ལུ པེ་ཅིང། ༡༥༢༡ ལུ
གྲུབ་ཚེན་ས་ར་ཏ། འོ་ཏ་མཛོད་ཚེས་བྱ་བ་སློབ་པའི་སྤྱ། ཟླ་དགེ ༢༢༤༩ ལྷུང་འགྲེལ། ཞི པེ་ཅིང། ༢༡༡༠ ལུ

————— འོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་སྤྱ། ཟླ་དགེ ༢༢༢༤ ལྷུང་འགྲེལ། ཞི པེ་ཅིང། ༢༠༤༢ མི

————— མི་ཟུང་པའི་གཏེར་མཛོད་མཚན་དག་གི་སྤྱ། ཟླ་དགེ ༢༢༤༤ ལྷུང་འགྲེལ། ཞི པེ་ཅིང། ༢༡༡༡ ལུ

སློབ་དཔོན་ཚེན་པོ་ས་འཚོ་བྱིན། དཔེན་པའི་གཏུམ། ཟླ་དགེ ༤༡༢༡ སྤྱིང་ཡིག གེ པེ་ཅིང། ༡༥༢༡ འོ་

སློབ་དཔོན་སློེ་བཟང་པོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པའི་ཚིག་ས་སུ་བཅད་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

ཟླ་དགེ ༢༢༤༢ ཤེར་བྱིན། ར པེ་ཅིང། ༡༡༤༠ ར

————— འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་མོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་བཤད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྤྱད་པ།

ཟླ་དགེ ༢༢༤༡ ཤེར་བྱིན། ལ པེ་ཅིང། ༡༡༤༤ ལ

————— ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་མོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཚན་དག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ།

ཟླ་དགེ ༢༢༤༩ མངོན་པ། ར པེ་ཅིང། ༡༡༤༡ ར

————— ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་མོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོང་པ་ལྷག་ཉི་ལུ་ལྷ་པ། (ཉི་མེ་ལེ་བརྒྱད་མ།) ཟླ་དགེ ༢༢༤༠ ཤེར་བྱིན།

ག ར ཅ པེ་ཅིང། ༡༡༤༢ ག

འཕགས་པ་ལྷ། བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཟླ་དགེ ༢༢༤༤ དལུམ། ལ པེ་ཅིང། ༡༢༤༤ ལ

————— སློབ་པ་བསྟན་པའི་སློབ་མ། ཟླ་དགེ ༡༤༠༩ ལྷུང་འགྲེལ། རི པེ་ཅིང། ༢༤༤༢ གི

————— ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཟླ་དགེ ༢༢༤༡ དལུམ། ལ པེ་ཅིང། ༡༢༤༡ ལ

————— ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་སྟུང། ཟླ་དགེ ༢༢༤༢ དལུམ། ལ པེ་ཅིང། ༡༢༤༢ ལ

————— དལུམ་འབྲུལ་བ་འཛོམས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཟླ་དགེ ༢༢༤༠ དལུམ། ལ པེ་ཅིང། ༡༢༤༠ ལ

སློབ་དཔོན་ཨིན་ལྷ་ཉི། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱབ་ཐབས། ཟླ་དགེ ༢༢༡༤ ལྷུང་འགྲེལ། ཞི པེ་ཅིང། ༢༠༤༩ མི

བེ་པོའི་རྒྱུད་འབུམ།

འཇམ་དཔལ་དགོངས་པ་འདུལ་བ་གསང་སྟགས་ཚེན་པོའི་རྒྱུད། པོད། ག སྤང་ཆ།

རིན་པོ་ཆེ་འཁོར་ལོ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད། པོད། ག སྤང་ཆ།

རིན་པོ་ཆེ་ཉི་ལྷ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད། པོད། ར

སྟིང་མའི་རྒྱུད་འབྲུམ།

སྐྱུ་འབྲུལ་བྲ་བ་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེའོང་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། བོད། ཟ

དམ་ཚིག་ཚེན་པོའི་རྒྱལ་བོ་དམ་ཚིག་བཀོད་པའི་རྒྱུད། བོད། ང་

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཚེན་པོ་སྐྱུ་འབྲུལ་བྲ་བ། བོད། ཟ

འཕགས་པ་རྟོག་པའི་རྒྱལ་བོ་སྐྱུ་འབྲུལ་བྲ་བ། བོད། ཟ

ཡེ་ཤེས་རམ་བ་སློག་གི་འབོར་ལོ། བོད། བ

རིན་པོ་ཚེ་ཉི་ཟླ་བཅུ་གསུམ་པའི་རྒྱུད། བོད། ཅ

གསང་བའི་སྟིང་བོ་དེ་ལོན་ཉིད་ངེས་པ་སྐྱུ་འབྲུལ་བྲ་བ་སྐྱུ་མ་ཚེན་པོ། བོད། ཟ

ལྷ་མོ་སྐྱུ་འབྲུལ་བྲ་བ་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། བོད། ཟ

